Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Sermones quadragesimales Thesauri noui

https://hdl.handle.net/20.500.14918/461739

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
- de rug van het boek
- de kopsnede
- de frontsnede
- de staartsnede
- het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
- the spine
- the head edge
- the fore edge
- the bottom edge
- the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

maxie Scdo dimissum ẽ nob i medicamẽtũ nr̃e curatõis. Est eni medicina efficax ꝫ oĩs infirmitates nr̃as. sic ꝑz i illa oꝛõe. Purificẽt nos qm̃s dn̄e sacr̃a q̃ sumpsim⁹ ⁊c. Est ei medicina curatiua. q̃ sanat oĩs infirmitates ⁊ moꝛtuos vicioꝛ. Un̄ dr. Sit ablutio scelerũ. Et ẽ medicina roboratiua. q̃ roborat ⁊ cõfirmat receptа in sanitate. Un̄ dic. Sit fortitudo fragilũ. Est ⁊ medicina p̃fuatiua. q̃ ꝓseruat hoiem ne iteꝛ cadat Un̄ sbdit. Sit ꝓtra mũdi picula firmamẽtũ. Est medicina melioratiua. q̃ viuos ⁊ moꝛtuos ad melioꝛẽ statũ pduc. Un̄ sbdit. Sit viuoꝛ atq; moꝛtuo rũ fidei ũ remissio pctoꝝ. ¶ Scdo attẽdit vtilitas i moꝛte. via ei p quã aia ꝛecedẽs ꝺ coꝛpe est itura: ẽt enebꝛosa. Job. xix. In calle meo tenebꝛas posuit. Est ⁊ via ꝑiculosa. ps. cxl. In via hac q̃ ambulabã: ablcõderũt lupbi laqũ mihi. Est via lõga. iij. Reg. xix. Gradus tibi restat via. Est ignota. ꝑs. cvj. Uia ciuitatꝭ habitaculi nõ inuenerit. Cũ ei coꝛp⁹ xpi aĩaby ꝛecedẽtib⁹ dar̃: poꝛtar̃ secũ lucẽ ad tenebꝛ: ose vie illuminatoꝛ. Joh. viij. Ego sum lux mundi. Eiusdẽ. xij. Ambulate dũ luce habꝫ, vt nõ vos tenebꝛe ꝓphẽdãt. Nũt secũ pugilẽ ad hostiũ ꝛefensionẽ. Job. xvij. Pone me dn̄e iuxt̃e: et cui⁹ vis man⁹ pugnet ꝺ me. ps. xxij. Si ãbulauero i medio vmbꝛe moꝛt, ñ timebo mala q̃m tu mecũ es. Nũt secũ cibũ ꝓfortatiuum. ps. ciij. Panis coꝛ hois ꝓfirmet. iij. Reg. xix. Ambulauit i fortitudie cibi illi⁹ vsq; ad mõtẽ dn̄i oꝛeb Nũt secũ ductoꝛẽ ad vie directoꝝ Mich. ij. Ascẽdit pãdes iter añ eos. ps. cvj Deduxit eos ad poꝛtũ voluptat, eoꝛ ⁊c.

℣ De eodem

¶ Sermo. lxxxviij. De euãgelio

Exemplũ dedi

vob vt quẽad modũ ego feci vob ⁊ vos ita faciat, Scribit Jo. xiij ⁊ legit hodierna diẽp euãgelico officio. Uidemus ad experientiã q̃n amici ab inuicẽ sepanꝭ ꝓsueuerũt inuicẽ ꝓferre. ⁊ solẽt alteruꝝ cenodia i signum dilectõnis dimittere ⁊ cpulari. Spũalr. Et sic xpus discipl'oꝝ ver⁹ amicus Joh. xv. Jã nõ dicã vos fuos ꝭ amicos: añ q̃ recessit ab ꝫ mũdo ad ꝑem: ꝑus ꝓtulit discipul suis de ei⁹ traditõe. ꝛpbuit eis hũilitatis exẽplũ i amicabili comestiõe. i pdũ lauatiõe. ⁊ cõicatõe coꝛpis ⁊ sanguis ei⁹. Un̄ dixit Lu. xxij. Desiderio desiderauι ꝫ pasca mãducare vobiscũ añ q̃ patiar. Figurat Benedꝛ.

xliij. Cũ frẽs ioseph venerũt i egyptũ. tũc ꝑsuaduit cũ eis añ q̃ recesserũt ab eo. Spiritualit. p ioseph intelligit xps. q̃ cũ fribꝰ. i. discipulis suis ꝑus comedit añ q̃ sepabant. Et frẽs ioseph ꝑus lauerũt pedes añ q̃ comederũt nob i exẽplũ. vt lauem⁹ pedes. i. affectiões malas añ q̃ accedam⁹ ad mẽsam dn̄i. Et sic a mẽsa ioseph fuerũt exclusi egyptij. sic de mẽsa xpi debẽt esse exclusi mali ⁊ indigni. ĩo dic. Et emplũ dedi vob ⁊c. ¶ In ꝛbis ꝓmissis duo innunt. Dr̃o dilectõis signũ. ibi. Añ die festum pasce cũ dilexisset suos ⁊c. Scdo sbiũgit humiliatꝭ, exẽplũ. ibi. surgit a cena ⁊c. misit aqm in peluim ⁊c. De ꝓmo dic. Añ die festũ pasce, sc̃z die solẽn. Intellige q̃ icipiebat ad vesperas diei pasceues. Aug. Añ die q̃ vicit moꝛtẽ ꝛ strauit hostẽ. añ die q̃ coꝛonat⁹ ẽ ad imperiũ celi ⁊ mũdi ⁊ inferni. añ die q̃ nr̃e redẽptionis thesaur⁹ apt⁹ ẽ militꝭ lãcea. Et añ hũc die. l. ꝓnti q̃nta feria factũ ẽ q̃d ꝫ narrat. l. añ diem festũ pascue. Nota Beda dic. Judei plurimas festiuitatel habuerũt. sꝫ apꝺ eos celebꝛi oꝛ ⁊ insignioꝛ erat pasche festiuitas ¶ Nota fm Aug. ꝓmo celebꝛauit ppls iudaic⁹ pascha q̃n ex egypto fugiẽtes mare rubꝛ trãsierunt. Nũc ꝛo figura illa ꝓphica ipleta ẽ in vitare cũ agn⁹ imolat⁹ ẽ xps cui⁹ sanguie linit, postibus nr̃is. i. cui⁹ signo cruc̃ figri a ꝺiabolo seculi tãq̃ a fruitute egyptiaca trãsim⁹. Jo. ꝺe pasca. i. trãsit⁹. q̃ cũ a diabolo ad xpm. ꝛ vicio ad ꝛtutes trãsim⁹ pasca facim⁹. ¶ Nota si volum⁹ trãsire ꝛ mũdo ad ꝑem: ꝛbem⁹ ꝓmo trãsire ꝛ vicio ad ꝛtutẽ: ille est transitus pnie. Et figurat ꝓ pmũ trãsitũ filioꝝ isr̃l de egypto i ꝛsertũ. i. ꝺe pctõ ad iusticiã ꝓ medium mar̃ rubr̃i. Mare. i. ꝛtritio. rubꝛ. i. erubescio pasce cũ dilexisset suos ⁊c. Scdo sbiũgit humiliatꝭ, exẽplũ. ibi. surgit a cena ⁊c. misit aqm in peluim ⁊c. De ꝓmo dic. Añ die festũ pasce, sc̃z die solẽn. Intellige q̃ icipiebat ad vesperas diei pasceues. Aug. Añ die q̃ vicit moꝛtẽ ꝛ strauit hostẽ. añ die q̃ coꝛonat⁹ ẽ ad imperiũ celi ⁊ mũdi ⁊ inferni. añ die q̃ nr̃e redẽptionis thesaur⁹ apt⁹ ẽ militꝭ lãcea. Et añ hũc die. l. ꝓnti q̃nta feria factũ ẽ q̃d ꝫ narrat. l. añ diem festũ pascue. Nota Beda dic. Judei plurimas festiuitatel habuerũt. sꝫ apꝺ eos celebꝛi oꝛ ⁊ insignioꝛ erat pasche festiuitas ¶ Nota fm Aug. ꝓmo celebꝛauit ppls iudaic⁹ pascha q̃n ex egypto fugiẽtes mare rubꝛ trãsierunt. Nũc ꝛo figura illa ꝓphica ipleta ẽ in vitare cũ agn⁹ imolat⁹ ẽ xps cui⁹ sanguie linit, postibus nr̃is. i. cui⁹ signo cruc̃ figri a ꝺiabolo seculi tãq̃ a fruitute egyptiaca trãsim⁹. Jo. ꝺe pasca. i. trãsit⁹. q̃ cũ a diabolo ad xpm. ꝛ vicio ad ꝛtutes trãsim⁹ pasca facim⁹. ¶ Nota si volum⁹ trãsire ꝛ mũdo ad ꝑem: ꝛbem⁹ ꝓmo trãsire ꝛ vicio ad ꝛtutẽ: ille est transitus pnie. Et figurat ꝓ pmũ trãsitũ filioꝝ isr̃l de egypto i ꝛsertũ. i. ꝺe pctõ ad iusticiã ꝓ medium mar̃ rubr̃i. Mare. i. ꝛtritio. rubꝛ. i. erubescio pasce cũ dilexisset suos ⁊c. Scdo sbiũgit humiliatꝭ, exẽplũ. ibi. surgit a cena ⁊c. misit aqm in peluim ⁊c. De ꝓmo dic. Añ die festũ pasce, sc̃z die solẽn. Intellige q̃ icipiebat ad vesperas diei pasceues. Aug. Añ die q̃ vicit moꝛtẽ ꝛ strauit hostẽ. añ die q̃ coꝛonat⁹ ẽ ad imperiũ celi ⁊ mũdi ⁊ inferni. añ die q̃ nr̃e redẽptionis thesaur⁹ apt⁹ ẽ militꝭ lãcea. Et añ hũc die. l. ꝓnti q̃nta feria factũ ẽ q̃d ꝫ narrat. l. añ diem festũ pascue. Nota Beda dic. Judei plurimas festiuitatel habuerũt. sꝫ apꝺ eos celebꝛi oꝛ ⁊ insignioꝛ erat pasche festiuitas ¶ Nota fm Aug. ꝓmo celebꝛauit ppls iudaic⁹ pascha q̃n ex egypto fugiẽtes mare rubꝛ trãsierunt. Nũc ꝛo figura illa ꝓphica ipleta ẽ in vitare cũ agn⁹ imolat⁹ ẽ xps cui⁹ sanguie linit, postibus nr̃is. i. cui⁹ signo cruc̃ figri a ꝺiabolo seculi tãq̃ a fruitute egyptiaca trãsim⁹. Jo. ꝺe pasca. i. trãsit⁹. q̃ cũ a diabolo ad xpm. ꝛ vicio ad ꝛtutes trãsim⁹ pasca facim⁹. ¶ Nota si volum⁹ trãsire ꝛ mũdo ad ꝑem: ꝛbem⁹ ꝓmo trãsire ꝛ vicio ad ꝛtutẽ: ille est transitus pnie. Et figurat ꝓ pmũ trãsitũ filioꝝ isr̃l de egypto i ꝛsertũ. i. ꝺe pctõ ad iusticiã ꝓ medium mar̃ rubr̃i. Mare. i. ꝛtritio. rubꝛ. i. erubescio

ꝛ ꝺeficeria carnis ne ꝑficiet, Ro. viij. Qui in carne sunt: ꝛeo placere nequeũt. Scds rex fuit leon rex ammoꝛreoꝝ a q̃ moyses trãsitũ hu milit̃ postulauit. Nu. xxj. Sꝫ q̃ noluit cõcedere fuit ꝺ beis postea occisus. Sed interpta ꝛ semẽ inutile. ⁊ sigt mũdũ q̃ trãsitũ negat: sic ⁊ caro. Un̄ ⁊ affect⁹ ei⁹ occidẽd⁹ ẽ. Hal. vj Mihi mũd⁹ crucifix⁹ ẽ ⁊ ego mũdo // Tert⁹ fuit Og rex basan. a q̃ moyses trãsitũ nõ poꝛtulabat. q̃ ille occurrit eis pugnatur⁹ ꝫ eos. Nu. xxj. quẽ filij isr̃l silr̃ occidert. Og interptat ꝛgregas absc̃ dita. ⁊ sigt diabolũ. Hierony. Dũ hostꝭ pnul⁹ ẽ iterfice eũ. ¶ Tert⁹ trãsitꝰ fuit de ꝛto i terrã ꝓmissionis. Te de mũdo ad ꝑem. ⁊ ie p mediũ iordanis. i. p morte. Aug. Spes ẽ data mẽbris ad ꝑem i trãsitu capitis. Sequt. Scies isꝫ q̃ venit hora ei⁹. ñ fatal'ꝫ necessitat'. s. illa de q̃ Joh. ij. Nondũ venit hora mea. s. passiõi ꝛgrua. vt trãseat ex hac mũdo ad ꝑem. s. faciẽdo naturã hũanã ꝓ tingẽ ꝑne glie. Aug. de morte ad imortalitatẽ signominia crucis ad gliam eternitat' trãsiit xps vt illuc trãsiret xpian⁹. Cũ dilexisset suos q̃ erãt i mũdo: i fine dilexit eos. i. intm̃ dilexit eos vt ꝓduceret eos i finẽ. i. se vl'in vitã eternã. q̃d idẽ ẽ. Joh. xvij. Hec ẽ vita eterna: vt cognoscãt te solũ verꝰ deũ ⁊ quẽ misisti ihm xpm Ul'sic. in finẽ. i. vsq; ad moꝛtẽ ꝓdurit eũ dilectio ipsoꝝ. Apoc. j. Dilexit nos ⁊ lauit nos a pctis nr̃is in sanguie suo. Ul'sic. i finẽ. i. circa moꝛtẽ maioꝛa dilectiõis signa ostẽdit eis. Joh. xvj. Nec ab initio vob nõ dixi. q. ꝺ. nõ vob necessariũ fuit vt oñderẽ ꝛtũ vos diligerẽ nisi i recessu. vt sic amoꝛ ⁊ memoria mei in coꝛdibꝰ vestris imꝑmeret. ¶ Et hec dilectio magna ꝓsideraꝛ ex multis // Primo i comestione. ⁊ sic ẽ signũ amoꝛ⁹ q̃ Abraã roganti ãgelos vt comederẽt cũ eo. Gen. xviij. Dn̄e si inuenio gram i oculꝭ tuis: ne trãseas fuuꝝ tuũ sed accipe lub aꝛbore. Ponaq; buccellã panis vt mentes solẽt celebꝛare ꝓuiuia i tribꝰ. ¶ Pro in nuptijs ad charitatẽ acq̃rendã. Matth. xxij Rex ꝺã fecit nuptias filio suo ⁊ vocauit multos. Sic ẽ. ꝑ filio suo. Figuratur Hester. i. Assuer⁹ iussit ꝓuiuiũ magnificũ ꝑparari tertio anno ipsius sui cũctis ꝓncipibꝰ ⁊ puer⁹ suis fortissimis. ⁊ iuitauit oẽm populũ q̃ inuen⁹ est susis. ⁊. vij. ꝺiebꝰ iussit ꝓuiuiũ ꝑparari in ve stibulo oꝛti ⁊ memoris qꝺ regio cultu ⁊ manu ꝓparauit ꝓuiuiũ. i. eucharistie sacramentum ⁊ ꝫ est magnificũ. q̃ est cibꝰ celic⁹. Bap. xvj. Panẽ de celo ꝓstitisti eis oĩe delectamẽtũ i se habentẽ ⁊ ois sapoꝛ⁹ suauitatẽ. Et ꝫ tertio anno imꝑij sui. i. i tpe gre. nõ ꝓmo anno. i. añ legẽ. nec i scdo. i. i lege. sꝫ tertio ãno. i. post legẽ. Cũctis ꝓncipibꝰ. i. aplis. Et iuitauit omnes populũ q̃ inuẽt⁹ est susis. i. penitẽtes. Nã susis interptat reũsio. q̃ nisi hõ reuersus a pctõ ad dn̄m sit: nõ ꝑsumat accedere ad ꝫ sacrim. q̃ re indignus ꝺr̃ Job. xx. Panis ei⁹ in vtero illi⁹ ꝛuet in fel aspidũ intrinsec⁹. Ideo Job. vj Quis pot̃ gustare q̃ gustatũ affert moꝛtem Jõ reuocat dn̄s ad se aĩam peccatricẽ. Cant. vj. Reuertere reuertere sunamitis ⁊c. Quater dicit reuertere. l. a pctõ cogitatõis, locutiõis, operatiõis: ⁊ male ꝓsperitatis. Ire istꝺ ꝓuiuium duranit. vij. ꝺiebꝰ. i. p totũ tps vite pñt̃. Mat. vlc. Uobiscũ sum omnib⁹ ꝺiebꝰ vsq; ad ꝓsummationẽ seculi. Et iuitauit oẽm populũ. i signũ q̃ ꝙlibet xpian⁹ teneat sumere coꝛpus xpi tpe suo ad mins sel'in anno. Als enim peccat moꝛtal'ir. Un̄ Joh. vj. Nisi mãducaueritꝭ carnẽ filij hois. i. ad mãducãdũ vos ꝓparauerit, digne: nõ habebitꝭ vitã in vob. sic mebꝛ sepatꝰ a coꝛpe nõ pot̃ viuere. Un̄ Nume. ix. ꝺr̃. Si q̃s mũd⁹ ẽ ⁊ i itinere nõ fuerit. ⁊ si nõ fecerit phase extermiabit aĩa illa de populis. q̃ sacrificiũ nõ obtulit tpe suo. Et illo pãret q̃ tm̃ duo genera hoim ẽcludũt a communione. ꝛ ꝺes alij pccat moꝛtalir si ñ coĩcãt tpe suo. Per ĩmũdos itelligũt infideles q̃ nõ dũ sunt puificati ꝓ fidẽ. Act. xv. Fide purificans coꝛda coꝛ. Per illos q̃ sũt i itinere sigñt cathecumi. Et oĩs illi q̃ abstinẽt de ꝓsilio sacerdotꝭ, sicut solẽnit penitẽtes. Ad ĩram q̃z ex ꝫ sumit argumẽtũ q̃ ꝓpt̃ aliquã immũdiciã pot̃ hõ differre cõione. ita tñ q̃ postea nõ obmittat eã. ¶ Pro q̃ nota. vij. sũt cause q̃bus oñdit̃ q̃z grauit̃ peccet q̃ nõ cõmunicat tpe ꝺterminato ab ecclia. Prima cã est ꝛcpt⁹ mandati. q̃ vocat⁹ ad cenam dn̄i venire noluit. Un̄ Mat. xxij. Perdidit rex homicidas illos. l. qui venire ꝛtemplerũt vocati ad prandiũ. Mãdat in ꝓcl'. generali de pc. ⁊ remiss. Ois vtriusq; sex⁹ fideꝰ postq̃ ad ãnos discretionis puenerit oĩa pccata sua ad mins semel in anno confiteat: ⁊ reuerẽter eucharistie sacramentum suscipiat in pasca: nisi forte sacerdotis ꝓpt̃ ꝓsilio ex cã rõnabili ad tps abstineat. Alioq̃n viues ab ingressu ecclie arceatur. ⁊ moꝛtu⁹ ecclĩastica careat sepultura. Augu. xj. q. iij. Nil intrantũ sic ꝺr̃ formidare ꝓpianus sicut separi a coꝛpe xpi. Si enim sepat

E. fo.
352

RARIORA

Cm

Cm

Cm

E. fo.
352

612. **Petrus** d e P a l u d e, Sermones thesauri novi quadragesimales. Straatsburg, [M. Flach] 1497. 2o. E. 2o. 352

Typen 1, 2. — C II² 5438.

Op bl. 2a: „Bibliothecae fratrum Minorum Trudonopoli". Zie de aanteek. bij nr. 39. — Uit de Maastrichtsche collectie. — Samengeb. met nr. 688. — In den catalogus van 1845.

688. **Sermones** parati de tempore et de sanctis. [Spiers, Pt. Drach] z. j. 2o. E. 2o. 352²

Typen 15, 16, 17. — H* 12399. — Pr. 2390.

Samengeb. met nr. 612.

Ef. 352

Sermones quadragesimales Thesauri noui

A

Liberter uitæ termeta
patres vt futura gloria mihi
fiat nō (glo)
per ihesum

Bibliothecę Fratr. Minorum Tridonetsis

Tabula

Tabula sermonũ

quadragesimalium Thesauri noui indicãs quomodo quilis in pmpto reuoluat sermonem volitum ꝛ vt sciatur quot sint sermones de vnoquoq; die quadragesime. Frequenter enim ponitur in hoc libro. De eodem: quod semper referendum est ad diem immediate p cedentem.

℣ In die cinerum

Conuertimini ad me j.
Cum ieiunatis nolite fieri. ij.
Feria q̃nta post cinerum
Egrotauit Ezechias iij.
Domine non sum dignus iiij
Feria sexta
Hoc est ieiunium qd̃ elegi v.
Diligite inimicos vestros vj.
Sabbato
Cum effuderis esurienti aiam vij.
Confidite ego sum viij

Dñica Inuocauit

Portamur vos ne gram ix.
Ductus est ihesus in desertum x.
Cum ieiunasset quadraginta. xj.
Feria secunda post Inuocauit
Ibunt hi in supplicium xij.
Feria tertia
Eiciebat omes vendentes xiij.
Feria quarta
Quicuq; fecerit voluntatẽ xiiij.
Viri niniuite consurgent xv.
Feria quinta
Amen amen dico vobis xvj.
Qui facit peccatum xvij.
Feria sexta
Ecce sanus factus es xviij.
Ecce sanus factus es xix.
Sabbato
Dñe vnũ est nos hic esse xx

Dñica Remiscere

Miserere mei fili dauid xxj
Miserere mei fili dauid xxij.
Sanata est filia eius xxiij.
Dimitte eam quia clamat xxiiij.
Dimitte eam quia clamat. xxv.
Hec est voluntas dei xxvj.
De anima by sermo extraordinarius.
O mors q̃ amara est memoria xxvij.
Feria secũda post reminiscere
Queretis me ꝛ in peccato xxviij
Feria tertia
Unus est enim magister vester xxix
Feria quarta
Nescitis quid petatis xxx.
Feria quinta
Operamini nõ cibũ qui perit. xxxj.
Feria sexta
Hic est heres venite xxxij
In diebꝫ illis xxxiij
Sabbato
Fili tu semper mecũ es xxxiiij.

Dominica Oculi.

Erat ihesus eiciens demoniũ xxxv.
Tunc vadit ꝛ sumit xxxvj.
Beatus venter qui te portauit xxxvij.
Erat ihesus eiciens xxxviij.
Estote imitatores dei xxxix.
Feria secunda post oculi.
Multi leprosi erant in israel xl.
Multi leprosi erant in israel xlj.
Feira tertia
Ubi duo vel tres xlij.
Feria quarta
Quare vos transgredimini xliij.
Feria quinta
Omnes qui habebãt infirmos xliiij.
Feria sexta
Dñe da mihi hanc aquã xlv.
Sabbato
Vade ꝛ iam amplius noli peccare xlvj.

Dominica Letare

Accepit ihesus panes xlvij
Accepit ihesus panes. xlviij.
Est puer hic vnus xlix
Est puer vnus hic .l.
Illa autẽ hierusalẽ lj.
Hic est vere pphet lij.
Feria secunda post letare
Nolite facere domũ liij
Feria tertia
Ascendit ihesus in templũ liiij.
Totum hominẽ lv.
Feria quarta
Vade ad natatoria. lvj.
Feria quinta
Cũ audissent quidã de turba lvij.

Tabula

Feria sexta
Lazarus mortuus est lviij.
Sabbato
Ego sum lux mundi lix.

Dñica in passione

Si veritatē dico quare non lx.
Tulerunt ergo lapides. lxj.
Quis ex vobis arguet lxij
Tulerunt lapides lxiij
Si sanguis hircoꝝ aut thauroꝝ lxiiij
Si sanguis hircoꝝ lxv.
Feria secūda post iudica
Queretis me ⁊ nō inuenietis lxvj.
Si quis sitit veniat ad me lxvij.
Feria tertia
Judei querebāt eum interficere lxviij
Vos ascendite lxix
Feria quarta
Oues mee vocē meā audiunt lxx.
Oues mee vocē meā audiunt lxxj.
Feria quinta
Remittunt tibi peccata multa. lxxij.
Feria sexta
Expedit vt vnus moriatur lxxiij.
Expedit vobis vt lxxiiij
Sabbato
Subleuatis oculis in celū lxxv
Sermonē meū seruauerūt lxxvj.
Pro eis rogo non p mundo lxxvij

Dominica palmarū

Turba multa que cōuenerat lxxviij
Ecce rex tuus venit lxxix.
Plurima aūt turba lxxx
Vocsentite in vobis lxxxj
Feria secūda post palmaꝝ
Ante sex dies pasce lxxxij.
Si exaltatus fuero a terra lxxxiij.
Feria tertia
Ego quasi agnus mansuetus lxxxiiij.
Hic est sanguis lxxxv
Feria quarta
Vulneratus est ppter lxxxvj

In cena domini.

Probet aūt seipsum homo lxxxvij
Exemplū dedi vobis lxxxviij.
Surgit a cena ⁊ posuit vestimē. lxxxix
Surgit a cena ⁊ posuit xc.
Homo quidā fecit cenā magnam xcj.
In die parasceues
Scies iesus qꝛ hora iam ꝑ summa. xcij.
In vigilia pasce
Venit maria magda. ⁊ altera maria xciij.

Finit tabula

Incipiũt sermões quadragesimales notabiles atq; pertiles: q̃ Thesaurus nouus intitulant̃.

In die Cinerum

Sermo. j. De epistola

Conuertimini ad me in toto corde vestro in ieiunio z fletu z planctu: z scindite corda vestra z nõ vestimẽta vestra. Scribit Joelis. ij. c. Et legit hodierna die p eccl'iam officio. Thema. Idem⁹ vbi rex vel ꝓnceps vult inire bellũ cõtra inimicos suos. ille solet facere vnã ꝓclamationẽ p nuncios suos: promittẽs seruis z militibꝫ suis larga stipẽdia: illis scz q̃ legitime certauerint. Spũaliter. sic rex regũ dns dñantiũ vult ꝓtra hostes suos certare. s. potestates ẽmonũ Ideo ꝓmittit nunciũ. s. Johelẽ ppham q̃ ꝓclamat curiã et litigiũ vt omẽs ad eũ ꝓperem⁹: promittens larga stipẽdia. s. dei misericordiã z gliam Figuratur. j. Reg. xvij. Saul ꝓmisit largiflua dona ei z eripi domũ illi⁹ a tributo q̃ vellet duellare ꝯ goliath. Spũaliter. sic dns ds ꝓmisit q̃ velit nos eripe a tributo peccati z stipẽdiũz piũ. s. misericordie vt pugnarem⁹ ꝯ diabolum z ei⁹ suggestiones. De q̃ stipendio largo dr in introitu misse. Miserer̃ omniũ dne: z nihil odisti eoz q̃ fecisti dissimulãs pcta hoium ꝓpter ꝓniam. Sap. xj. Et vt istã militiam z pugna saluberiter incipe valeam⁹ z finire. iuuet ecclia diuinũ auxiliũ ĩ collecta di. Presta q̃sum⁹ dne fidelibꝫ tuis vt ieiunioꝝ venerãda solẽnia z ꝓgrua pietate suscipiãt z pia deuotiõe pcurrãt. Jo. ppha Johel tãq̃ domini ꝓcursor in epl'a inuitat nos omẽs in ꝑsona dei ad curiã pnie dicẽs. Conuertimini ad me vt supr̃. Et post hꝫ sbdit rõz di. Et ꝙuertimini ad dñm ds vestr̃. qz benignus z misericors est. Cõcordantia inter epl'am z euãgeliũ. Nã epl'a docet vt p ieiuniũ cõuertamur ad ds. Euãgeliũ vo docet modũ ieiunãdi q̃ non q̃ram⁹ nram gliam sz dei. In summa epl'e ꝓpheta Johel duo innuit. Primo hortat̃ peccatores ad pniam. ibi Conuertimini. scdo ꝓmittit penitẽtibꝫ indulgentiã. ibi. Conuertimini ad dñm ds vestr̃. qm̃ be. nẽ. De ꝓmo nota hꝫ q̃tuor. Primo ad quẽ debem⁹ ꝙuerti. secũdo qualiter. tertio q̃re. quarto ĩ q̃bꝫ. De ꝓmo

scz ad quẽ debem⁹ cõuerti loquit dns dicens. Cõuertimini ad me. Diere. iij. Si reũteris israel ad me dic̃ dns ad me ꝙuertere. Nã mlti ꝙuertunt̃ a vno peccato ad aliud. De q̃bꝫ Diere. ix. De malo ad malũ egressi sunt z me nõ cognouerũt dicit dns. Rõ. quia peccatuz est auersio a deo. Aug⁹. Spreto bono incommutabili ꝙ mutabilibꝫ bonis inherere. Modo de⁹ est immutabil'. Malach. iij. Ego de⁹ z nõ mutor. Mũd⁹ est mutabil'. j. Jo. ij. Trã sit mũdus z ꝙcupiscẽtia ei⁹. Caro etiã. Psal. Mane sic herba transeat ꝛc. Incorruptibile bonũ est spũs sanct⁹. Gal'. v. Spũ ambulate z desideria carnis nõ pficietꝫ. Bonũ incõmutabile est glia dei. Cõmutabile mundi glia. j. Pe. j. Omis caro vt fenũ z ois glia ei⁹ tanq̃ flos feni. In nullo horum satietas nisi in deo Debem⁹ aũt ad dñm ꝙuerti sicram⁹ flex⁹ ad locũ suũ. Loc⁹ noster est ipe dns. Un Augustin⁹. Fecisti nos dne a te z inquietũ est cor nostr̃ donec q̃escat in te. A q̃te rectitudinis hui⁹ flexerat nos manus diaboli. inclinando nos ad tpalia z caduca. Item debem⁹ ꝙuerti ad dñm sic̃ pull⁹ pdicis ad genitricez suã qñ audit vocẽ illi⁹. Natura hꝰ auis est q̃ altera alteri furat̃ ouа z fouet ea. Sz postq̃ egredi/unt̃ pulli: quadã industria naturali mox vt audiũt vocẽ illi⁹ q̃ oua generauit dimittunt nutricẽ sequẽtes genitricẽ. Ita diabol⁹ furat⁹ est aias fideliũ. sz nũc qñ audiũt vocẽ creatoris debẽt redire ad illũ. Diere. xvij. Perdix fouit q̃ nõ pepit. Item ꝙuerti debem⁹ ad dñm sicut pull⁹ aq̃le ad solẽ. Natura aq̃le est vt omnes pullos suos soli exponat. z eos quos viderit ad solẽ ꝙuerti z irreuerberat̃ luminibus solis radios intueri vicini⁹ fouet z nutrit. alios vero tanq̃ degeneres de nido pijcit. Sic z pater celestis faciet nobis nisi ad solẽ iusticie ꝙuertamur. Ad hũc solẽ facies moysi glorificata fuit. ita q̃ filij isr'l nõ possent intẽdere in eũ p claritate. Exo. xxxiij. Glo. Item ꝙuerti debemus sicut nisus ad manũ dñi sui q̃n odit ei cibũ. s. frustũ carniũ. Hoc modo dns nos ad se vocat oñdendo nob carnẽ cruentatã et immolatã p nob in cruce. Un dicit Isa. xliij Reuertere ad me quoniã ego redemi te. Nõ dicit quia creaui te: vel qz nutriui te. sz solum beneficiũ redemptiõis ad mentẽ reducit. Jo Isa. xlvj. Redite ꝓuaricatores ad cor. s. meditãdo op⁹ redemptiõis. Jo Zach. j. Cõuertimi ad me z ego ꝙuertar ad vos. Item qualiter autẽ conuerti debemus notat cũ dicitur i toto corde vestro. nõ dimidiato: sicut illi qui vnã

In die cinerum

partē pecatoꝝ ꝛeſerūt ꝛaliam ptē retinere vo
lunt. Eccl'i.j. Ne acceſſeꝛ ad deū duplici coꝛ
de. Quia ꝺoꝛ Eccl'i.ij. Ue duplici coꝛde et la/
bijs ſceleſtꝫ et manibꝰ malefacietibꝰ ꝛ pctoꝛi
terrā ingredienti duabꝰ vijs. attamē mens di
uiſa nō impetrat. Oſee.x. Diuiſū eſt coꝛ eoꝝ
nūc interibūt. Propterh̄ querti debem⁹ in to
to coꝛde. i. p oēs vires coꝛdis. ℣ Nota beat⁹
Bern̄. ponit q̄ttuoꝛ affectus coꝛdis. ſ. timoꝛē
amoꝛē: gaudiū: ꝛ triſticiā. Et his affectionibꝰ
querti debem⁹ ad dn̄m. ¶ Primo timoꝛē noſtꝛ
a ſeculo auertam⁹ ꝛi deū totū p̄ſciam⁹. Luc.
xij. Dico vobis amicis meis ne terreami ab
his q̄ occidūt coꝛp⁹: nec h̄nt ampli⁹ q̄d faciēt
Hꝫ poti⁹ timete eū q̄ poſtq̄ occiderit coꝛpus
poteſtatē habet aiam mittere i gehennam. Et
Eccā. xxiij. Nihil meli⁹ q̄ timoꝛ dn̄i. Rationē
ponit Eccā. j. Timoꝛ dn̄i expellit peccatū. Et
ibidē. Timoꝛ dn̄i eſt glia ꝛ coꝛona exultatio
nis. Et Eccl'i.ij. Qui timēt dn̄m p̄parabunt
coꝛda. Itē ibidē. xxviij. Timēti deū nō occur/
rent mala ſꝫ i tēptatiōe illū p̄ſuabit de⁹. ꝛ libe/
rabit a mal'. Itē. xxxij. Qui timet deū accipiet
doctrinā ei⁹. Ibidē. Qui timēt deū inuenient
iuſtū iudiciū. Itē. xxxiiij. Timētis deū btā ē
aia ei⁹. ¶ Secūdo vt noſtꝛ amoꝛē a mundo
retraham⁹ ꝛi deū p̄ſciam⁹. j. Joh̄.ij. Nolite
diligere mūdū neq̄ ea q̄ in mūdo ſūt. Sed
diligam⁹ deū: qm̄ ipe p̄ioꝛ dilexit nos. qꝛ ſine
dilectiōe nihil eſt bonū: ꝛ cū dilectōe nihil eſt
malū. Grego. Antiqu⁹ hoſtꝫ caſtitatē in nob
ſi ſine caritate fuerit nō timet. qꝛ ipe nō carne
p̄mit: nec mēs ei⁹ luxuria diſſoluit. Abſtinen
tia nō timet. qꝛ ipe cibꝰ nō vtit. g̃ ſola dilecti/
one vincit. Ro. viij. Scim⁹ qm diligētibus
deū oīa cooperant in bonū. ¶ Tertio gaudiū
noſtꝛ a mūdo retraham⁹ ꝛi deū p̄ſciamus.
qꝛ gaudiū huj⁹ ſeculi ſemp eſt mixtū: ꝛ triſti/
cia ꝓſequit ipm. Prouer. xiij. Riſus doloꝛe
miſcebit: ꝛ extrema gaudij luct⁹ occupat. Jō
Phil'. iij. Gaudete in dn̄o ſemp. qꝛ gaudiū
de deo eſt puꝛ. Iſa. lxj. Gaudēs gaudebo i do/
mino ꝛ exultrabit aia mea i deo meo. ¶ Quar
to nr̄am triſticiā a mūdo aūtam⁹. De nulla ci
re p̄dita triſtari debem⁹ niſi de amiſſiōe gr̃e dei
poꝛis ꝛ glie. ꝛ de his i q̄bꝰ offendimus deum.
Eccl'i. xxx. Triſticiā loge repelle a te. ſ. triſticiā
mūdi. Nō: qꝛ multos occidit: ꝛ nō ē vtilitas
in illa. Hꝫ q̄ ſm deū eſt triſticia: pniam in ſa/
lutē ſtabilē operat. ij. Coꝛ. vij. Tūc ſubdit i q̄/
bus debemus cōuerti di. In ieiunio ꝛ fletu ꝛ
planctu. In ieiunio q̄ ad carnis maceratiōz
Nā homo triplici ꝓcupiſcētia peccauit. Un
j. Joh̄. ij. Om̄e q̄d eſt in mūdo: aut eſt cōcu/
piſcētia carnis: aut oculoꝝ: aut ſuperbia vite
Cōtra ꝓcupiſcētiam carnis debem⁹ h̄re ieiuni
um. Eccl'i. xxx. Equ⁹ indomit⁹ euadet dur⁹: ꝛ
filius remiſſus euadet p̄ceps. ſ. a regimīe aie
Bern̄. Ieiunij nō ſolū delet p̄tā p̄terita que
cōmiſim⁹: ſꝫ repellit futura q̄ cōmittere poteri
mus. Cōtra ꝓcupiſcētiā oculoꝝ debem⁹ habe
re fletū. Hiere. ix. Deducāt oculi mei lacrīas
ꝛ palpebre mee cōfluēt a q̄ſ rē. Hic fleuit dauid
ꝓtra cōcupiſcentie peccatū. p̄s. cxviij. Exitus
aquaꝝ deduxerūt oculi mei. qꝛ rē. Jō Bern̄.
Purgat lacrimis oculꝰ aīm caligās ꝛ acuit vi/
ſus vt intēdere poſſit in ſereniſſimi lumīs cla
ritatē. Contra ſuperbiā vite dicit. Et planctu.
℣ Nota homo aſſueuit q̄ttuoꝛ de cauſ flere
ꝛ plangere. ¶ Primo ꝓpter moꝛtē p̄ris aut ſpō
ſi. Talis pater aut ſpōſus eſt Jh̄s xp̄s q̄ tunc
moꝛit aie cū p peccatū moꝛtale recedit ab aia
Johelis. j. Plange quaſi mulier amicta ſac/
co ſup viꝝ pubertatꝫ tue. Uir iſteſcz chriſtus
deſpōſatus eſt aie in ſua pubertate. ſ. in baptiſ
mo. Sup h̄uc viꝝ debet flere ania q̄ſi mulier
q̄ facilius ploꝛat ꝛ vberi⁹ q̄z vir. O q̄ztū plo/
rat mulier viꝝ ſuū ꝛ amariſſima lamēta p̄o
fert ꝛ ſuſpiria. q̄zto magꝫ flendū eſt ſup illū q̄
eſt dulcioꝝ q̄z mel ꝛ fauū. Ad h̄uc fletū inui/
tant aie. ij. Re. j. Filie ſyon ſup ſaul flete q̄ ve/
ſtiebat vos coccino in delicijs. Spiritualit̄.
Filie ſyon. i. aie ſpeculātes eternā beatitudinē
Saul expetitus interptatur. ꝛ ſignificat xp̄m
quē ſancti expetebāt ſuis p̄cibꝰ. ¶ Secundo
p amiſſione alicui⁹ magni theſauri flēdū eſt.
Theſaurus eſt vita eterna. De quo Math̄.
xiij. Simile eſt regnū celoꝝ theſauro abſcon
dito in agro rē. Hꝫ hunc theſauꝝ p̄recioſuꝝ
amittit aia peccando. Et ideo flenduꝝ eſt iuꝑ
illud Iſa. xxxij. Plangite ſuper regione deſide
rabili ſuper vinea fertili. Regio deſiderabilis
paradiſus eſt. Unde p̄s. lxxxiij. Quā dilecta
tabernacula tua domine virtutū concupiſcit
quia deſiderabilis. ꝛ deficit anima mea. ſcz in
iſtis carnalibꝰ. Dec eſt regio de q̄ Math̄. ij.
Per aliā regionē vel viā reuerſi ſunt in regio/
nem ſuā. De iſto paradiſo ſiue regione ejcit
homo ad peccatū ſicut Adam Gen̄. iij. Sic
etiā lucifer Ezech̄. xxviij. O cherub peccaſti ꝛ
eieci te de monte ſancto dei rē. Dec autem ſcri
pta ſunt ad coꝛrectōnē noſtrā vt intelliga m⁹
q̄ ille amittit celeſtem beatitudinem qui pec/
cat. Et ideo flendum eſt. O quantuꝝ ploꝛat
mlier p amiſſione anuli vel pcli. ſꝫ mlto pl⁹
p̄o veſte p̄recioſa de mane vſq̄ ad veſperam

plorabit. Insup ille qui amisit porcellus aut asinū bouem vel equū nōne facit pconisare p totam terram. vt si quis inueniat restituat et pcium aliqđ pmittit restituenti. Ex his oīm bus considera quantū plorare debet anima q thesaurū ideficiente pdidit z sctōz societatē q designatur in vinea fertili. Jdeo. j. Regū. xxx. Leuauerūt dauid z populus qui cuz eo erat vocē z fleuerūt donec deficerēt in eis lachrime Iste fletus fuit p amissione vxoz z filiorum z aliaz res quas perdiderāt auferētibz amalechitis. Videt ḡ q multi chariores hñt porcellos qz animas. ¶ Tertio flet homo p tumelia verboz z opez. Sicut legit Thob. iij. Sara cū lachrymis deprecabatur dñm vt ab isto imperio liberaret eā. Simili mō anima flere debet pter imperiū demonū. Nōne magnū imperiū est funē in collo portare. quod facit q p verecundia nō vult cōfiteri Unde Treñ. v. Cervicibz nostris minabamur: nō dabat lassis requies. Sicut etiā Judas fecit Math. xxvij. Abiens laqueo se suspendit. Sic multi post peccatū laqueo desecūdie suspēdūt collū. Nōne imperiū est manus ligatas habere. sicut vsurarij quibz dyabolus liganit manꝰ ne restituāt aliena. Osee iiij. Liganit eū spūs in alis suis z confundet a sacrificijs suis. Et Treñ. j. Abierunt absqz fortitudine ante faciē subsequentis. Sic miseri vadūt nec resistere possunt dyabolo q liganit eis manꝰ. ¶ Quarto flet hō p nimia letitia. Sic Gen. xlvj. Joseph irruit sup colluz patris z inter amplexus fleuit. Debet eni hō plorare nō solū p malis amouēdis sed z dulces lachrymas fundere p bonis sibi datis: cōsiderando vñ deus eruit eū. z q̄d illi concessit. sqz gram. z q̄d ei dimisit sqz debita mlta. Sic fleuit Maria magdalena. dū enim staret ad monumentū foris fleuit. Joh. xx. Et cōsolata est p Jesum. Sic Anna fleuit. j. Re. j. Et dat⁹ est ei samuel. Spūaliter. Sic gra dei datur aie flenti. z thesaurus amissus p fletū reperaf. Jdeo dicit Convertimini ad me i fletu z planctu z̄c. Et tūc subdit. Scindite corda vestra z nō vestimēta vestra. Scindetur cor dolozis gladio vt virꝰ peccati exeat. z nūc diuina lex homini appareat. In cuius figura velum tēpli scissum est. Lu. xxiij. Pre dolore petre scisse sunt in passione dñi. vt habet Matheī. xxvij. Sic pcōz corda fm sanctū Grego. duriora sunt saxis q̄ scindi p pniaz nolūt

¶ Nota sup illo verbo: in ieiunio: q̄ triplex est ieiunū. ¶ Primum corpis a cibo materiali

¶ Secundū afflictionis a gaudio tpali. ¶ Tertium voluptatis a peccato mortali. ¶ De primo Eccl. xxxvij. Qui abstinens est adiciet vitaz z in multis escis erit infirmitas. ¶ De secdo ieunio loquebat Sara Thob. iij. Mūda seruauī aiam meā ab oī pcupiscētia. nū qz cum ludentibz me miscui neqz cū his q̄ i leuitate ambulant participē me pbui. Et sic ieiunabat q̄ dicebat. Renuit psolari anima mea. j. Pe. ij Obsecro vos tanqz aduenas z pegrinos abstinere a carnalibz desideriis. ¶ De tertio dicit Hiero. Tunc pclara est apud deū abstinetia corporis: cū animꝰ ieiunat a vicijs. Isidoꝛ. Qui a cibis abstinent z praue agūt: demōes imitant quibz esca non est. z nequicia semp ē.

¶ Sciendū q̄ ieiuniū dominꝰ instituit in paradiso. sed postea sanctificauit ipsemet: cū ieiunauit quadraginta diebus z. xl. noctibus. Math. iiij. z Luc. iiij. ¶ Queritur vtz ieiunare sit semp laudabile vel qn. Rndeo fm scm Tho. in. iiij. dist. xij. In tribz casibz non est laudabile ieiuniū neqz etiā licitū. ¶ Nam q̄dā per ieiuniū primo subtrahunt quod necessarium est vite. hoc non licet. sicut nec seipsum interficere. sed hoc est valde rarū. quia natura modicis ptenta est. vt dicit Boecius in de consolatione philosophie ¶ Secdo nec licz subtrahere quod est necessariū fm ea que incumbūt facieda ex officio vel societate eozum ad quos quis pertinet. Hoc enim esset de rapina hostiā offerre. ¶ Tertio nec licet esse tāta abstinētia q̄ homo a validioribz opibz impediatur. Sed abstinentia seu ieiuniū laudabile est qñ p ipsum caro diminuit a suo robore: ita q̄ facilius spiritui subdat. ¶ Item queritur vtrū ieiuniū cadat sub pcepto. Rndet fm sanctū Tho. ij. ij. q. clvij. ar. iij Dicendū q̄ ieiuniū inquantū ptinet ad necessitatē cohibitionis peccati vel satisfactionis in pnia: vel ad elevationē mētis ad spūalia. sic cadit sb precepto legis nature. Sed determiatio tempis z modi ieiunandi cadit sub pcepto iuris positiui: quod a platis ecclie sic est institutū. z hꝰ est ieiunium ecclesie. aliud nature. Nec tamen q̄libet transgrediēs peccat mortaliter. sed q̄ transgreditur ptemnendo statutū legislatoris. vl sic q̄ impediatur finis quē intendit legislator Sed qui ex causa rationabili frangit ieiunium: nō peccat mortaliter ¶ Nota de diuersis intentionibz ieiunantiū. Unde versus. Abstinet eger egens cupidus gula symea virtus Abstinet eger q̄ nō pōt comedere vel ppē medicinam. Egens q̄ nō hz quod comedat: cu-

pidus ne expendat. Bula. id est. gulosus vt postea auidius comedat. Hymea. id est hypocrita vt laudetur. Virtus vt mereatur. Et sic non debemus ieiunare. Quia pphęta pponit nobis magnitudinem diuine clementie. ¶ Dixi secundo pmittit dominꝰ penitentibus indulgentia dicęs. Cōuertimini ad dñm deum vestꝝ. quoniā benignꝰ est: pniam inspirando. ꝛ miserecors offensam remittēdo. patiēs sniam differendo: ꝛ multe misericordie veniam cōdonando ꝛ pstabilis sup malicia: penā debitam relaxando. Malicia aūt hic non sumitur p culpa sꝫ p pena. sicut habet Math. vj. in fine. Sufficit diei malicia sua. Hiero. i originali. Prestabilis est deus. id est patiens sup malicia. quia penā debitā nō infligit penitentibꝫ. sed eā relaxat: si tm̄ gerimus penitētiam sup peccatis. Piere. xviij. Si egerit gens pniam sup malicia sua. agam ꝛ ego penitentiam super malo quod cogitaui vt facerem ei. Sequitur aūt diuina clementia. Quis scit si cōuertatur. s. deus ab ira ad misericordiam quasi diceret. nullus: per certā scientiam. Ad Ro. xj. Quis cognouit sensum dñi: aut quis cōsiliarius eiꝰ fuit: aut quis porredit illi ꝛ retribuetur ei. qm̄ ex ipo ꝛ p ipꝫ ꝛ in ipo sūt omnia ꝛc. Sed Ezechiel. xviij. dr. Si impius egerit penitentiā ab omnibꝫ peccatis suis que operatus est. ꝛ custodierit omia pcepta mea: ꝛ fecerit iudiciū ꝛ iusticiā: viuet vita ꝛ nō morietur omniū iniquitatū quas opatus ē non recordabor. Et sequit ibidē. Nunqd voluntatis mee est mors impij dicit dñs: ꝛ non vt conuertatur a vijs suis ꝛ viuat. Sed seqtur cū contradicit q hoc possit sciri ex dictis Zach. j. vbi dicit. Cōuertimini ad me ꝛ ego conuertar ad vos. Rñdetur q vez est q deꝰ cōuertit ad eū q̄ se pfecte cōuertit ad ipm. Sꝫ q aliqs seipm cōuertat ad deū certitudinaliter sciri n potest: nisi fuerit alicui reuelatū. Sequit. Et ignoscat sꝫ deus indulgendo sibi culpam. q si di. Scire nō potest qz nō fit remissio culpe sine infusione gratie. Nemo aūt scit se esse in gratia dei. Eccs. ix. Nescit homo vtrū amore an odio dignꝰ sit. Sequit. Et relinquat post se. id est post flagellū vltionis benedictionē. i. remissionē culpe ꝛ relaxationē pene. q. d. Scire nō potest. qz aliqn̄ incipit deꝰ flagellare peccatores: nec cessat vsqꝫ in sempiternū. sicut in pharaone antiocho ꝛ herode. Itē p bn̄dictionem intelligit bonoꝝ ꝛ talium abundantia Isa. j. ca. Si audieritis me bona terre comedetis. Sequitur plenitudo placationis pcie ibi. Sacrificiū ꝛ libamen domino deo nostro quasi diceret. Non solū oportet vos corpora scindere sed singultibꝫ suspirijs ꝛ ieiunijs corpus affligere. ꝛ vt pfecti potestis deo placere vel placere: oportet vos offerre sacrificiū ꝛ libamen. Sacrificiū fiebat de solidis: vt de pane ꝛ sic de alijs. Libamen de liquidis. vt de oleo ꝛ vino. ¶ Nota q peccator debet cū placare quadruplici sacrificio. ¶ Primū est mentale quod est contritio. Psal. l. Sacrificium deo spiritus contribulatus. ¶ Secundum sacrificium est vocale: ꝛ dicitur oratio ꝛ dei laudatio. Psal. xlix. Immola deo sacrificium laudis. ¶ Tertium sacrificium est reale. quod ē elemosynarum largitio. ꝛ Math. ix. Misericordiam volo ꝛ non sacrificium. ¶ Quartum sacrificium est corporale: quod est carnis afflictio Ad Roma. xij. Obsecro vos fratres vt exhibeatis corpora vestra hostiam viuentem. ꝛc. Sequitur. Postqꝫ dominus p se insinuat penitentiam peccatoribꝫ. hoc idem facit per prelatos suos: cum dicit. Canite tuba. id ē aperte predicate vt vos audiant ꝛ preparent̄ homines. ¶ Nota q predicatio comparat tube. quia tuba est terribilis in prelijs. ꝛ est consolatiua in nuptijs. Sic verbum dei terret homines quando est de dei iusticia. ꝛ animat qn̄ est de spirituali pugna. ꝛ ipsos consolatur qn̄ est de dei clementia. delectat quando est de eterna gloria. Item tuba est stricta in vna parte: ꝛ lata in alia. Sic predicatio exigit vt predicator sit austerus circa vitam suam: ꝛ circa alios benignus: vt dicit Chrysostomus. Et dic̄ in syon. Syon est mons eminens toti ciuitati hierusalem vbi erat domus regia: iuxt̄ quaz erat templū domini. ꝛ significat ecclesiam extra quam non predicatur conuenienter verbum dei vt dicitur Isaie. ij. De syon exibit lex ꝛ verbum domini de hierusalem. Sequitur. Sanctificate ieiunium. quia sanctum ieiunium est anime languentis medicina. ¶ Notandum ad hoc q ieiunium sanctum sit multa concurrunt. ¶ Primum est cordis munditia. Christus enim prius fuit baptizatus anteqꝫ ieiunauit. ¶ Secundum est intentio recta: vt saliter ieiunetur sola intentione placendi deo. Unde christus fuit ductus ad ieiunium a spiritusancto: non habuit aliud motiuum. ¶ Tertium est perfecta abstinctia: vt non solum os a cibis abstineat: sed lingua a verbis inutilibus. oculi a vanis aspectibus: manus ab impudicis tactibus. ꝛ sic de alijs ¶ Quartum est victoria hostium. Christus

enim post ieunium temptationem vicit. Et certe tempore ieunij homo debet se armare spiritualiter contra hostes inuisibiles. Sequitur. Congregate populum: vocate cetū. Per cetum intelliguntur maiores de quibus fiebat congregatio. Unde in lege dicebatur solennitas cetus. In mense enim septimo congregabantur maiores vt congregarent et ordinarent de collecta pauperibus facienda. vt habetur Leuitici. xij. capitulo. et Deuterono. xiiij decimo sexto Et certe isti sunt vocandi ad audiendum verbum dei: quia forsitan plus indigent q̄z alij. Per populum intelligūtur minores: qui etiam debent vocari ad verbum dei. vt patet primi Esdre tertio. Congregat⁹ est omnis populus quasi vir vnus: et tunc Esdras exposuit legem. Auditores ergo verbi dei sunt omnes generaliter qui sunt ex deo. vt habetur Johannis octauo capitulo. Qui ex deo est verba dei audit. Sequitur. Sanctificate ecclesiam. id est. indicite sanctitatem ecclesie. vel facite vestris sermonibus vt sanctificetur. De Moyse enim dicitur Exodi decimonono: q descendit de monte et sanctificauit populum. Et quia sancta mater ecclesia multas personas continet: ideo additur. Loadunate senes. Dicit glosa. tam etate q̄z sapiētia. Unde dicitur Job duodecimo. In antiquis est sapientia: et in multo tempore prudentia Et Sapientie quarto. Etas senectutis vita immaculata. Sequitur. Congregate parulos et sugentes vbera. id est illos qui non habent annos discretionis: sicut sunt lactentes. Psalmo octauo. Ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem &c. ℣ Sequitur in littera. Egrediatur sponsus de cubili suo: et sponsa de thalamo suo &c. Unde Ambrosius loquens de coniugatis sic dicit Frustra enī agit penitentiam qui non seruat castitatem. Sed videtur q̄ pueri et qui non habent vsum liberi arbitrij non debent vocari ad istam sanctificationem. Dicit Ambrosius q̄ ideo vocantur. quia eorum innocentia placet domino: ac q̄ per ipsos alij magis excitentur. Unde secundi Paralipomenon viceſimo dicitur: q̄ omnis iuda stabat coram domino cum paruulis et vxoribus et liberis suis. Per paruulos autem hic continentes et innocentes: per sponsum et sponsam coniugati intelliguntur. ¶ Sequitur post predicationem oratio Inter vestibulum et altare. id est inter duo atria. scilicet holocaustorum quod erat extra templum: et incensorum quod erat interius: erat quidam porticus: et in quadam parte illius erat quidam locus vbi sacerdotes induebātur et exuebantur. Et erat locus secretus vbi sacerdotes orabant. Sequitur. Plorabunt sacerdotes et leuite pro suis et pro populi criminibus. vt scilicet suo exemplo populum ad plorandum prouocent. Et dicent. Parce domine parce populo tuo Dicit bis parce. Primo parce nobis sacerdotibus. et secūdo parce populo tuo. Et ne des hereditatem tuam. id est populum israel: quem quasi hereditatem tibi appropriasti. in opprobrium. id est in captionem hostium et seruitutez. Et ne dominentur eis nationes. id est caldei et persemedi. Deinde monet propheta allegare exauditionis causam: vt sic dicatur domino. Quare dicunt in populis. id est quare dicūt nationes iste predicte de filijs iuda et Beniamin. Ubi est deus eorum de quo tantus se iactabant: in quo confidebant. videtur q̄ sit impotens ad liberandum populum suum.

℣ Tunc sequitur. Zelatus est dominus terram suam. id est populum suum zelo amoris qui semper pungit. iuxta illud psalmiste: psalmo xlviij. Zelus domus tue comedit me. Et perpercit populo suo. vbi ponit signum indulgētie. Et respondit dominus. Non verbo sz facto. Et dixit. Ecce mittam vobis frumētum: vinum et oleum et replemini in eis. Quod potest intelligi non solum de abundantia bonorum temporalium: sed etiam spiritualium. Per frumentum intelligitur fides qua viuit anima et sustentatur corpus: vt habetur Abacuc secundo capīo. Justus ex fide viuit. Per vinum autem spes intelligitur. quia sicut vinum letificat cor hominis: sic illa animam. Apostol⁹ ad Romanos. xij. capitulo. Spe gaudentes. Per oleum vero intelligitur charitas. ꝑma ad Corinthios. xiij. Maior horum charitas. ¶ Sequit. Et non dabo vos vltra in opprobrium gentibus. id est nō tradam vos vlterius in captiuitatem et seruitutem hostium vestrorum.

De eodem

℣ Sermo. ij.

De euangelio

Cum ieunatis nolite fieri sicut hypocrite tristes. Math. vj. ℣ Thema. Lupiēs inimicum fugare et a se repellere destruit illi re-

In die cinerum

ceptaculū. Exemplū de lupo ⁊ ceteris feris q/
rū fouee si vastate fuerint pcul fugiūt: reclina
torio nō inuēto. Spūaliter. Receptaculum
dyaboli est hūana caro. Unū Amb. in q̄dam
epla. Quicūq; se relicis corpalibꝫ dederit: in
diaboli seruitute manebit. Debem⁹ igit̄ p ab/
stinentiā ⁊ ieiuniū corp⁹ mortificare vt diabo
lus citꝰ a spū superet corpis psidio destituto.
Figurat Dan. xiiij. vbi legit̄ q ipe Daniel q i
abstinentia vixit: destruxit idolū nomine bel
qui interptatur vētus. ⁊ postmodum occidit
draconē qui latitabat sub idolo. Spūaliter
Per bel q̄ interptatur vētus: subaudi corp⁹
hūanū. Job. vij. Uetus ē vita mea. Per da
nielē subaudi spm̄ deo p̄iunctū q̄ dz sp reple/
ri celestibꝫ desideris. Qui igit̄ vult spiritualē
draconē occidere ⁊ a se pcul repellere: corp⁹ p̄ri
us mortificet ieiunijs ⁊ abstinētia. Unū Pie/
ro. Ardētes inārt diaboli sagitte ieiuniorum ⁊
vigiliaꝝ frigore restringēde sunt. Sed quale
debet esse ieiuniū vt aie ⁊ corpi pfit. oñdit sal/
uator di. Cū ieiunatis nolite fieri. ⁊c. Aliud
thema. Exterminat enī facies suas. Math.
vj. Medicina nō debet ꝓtinere aliquid quod
roborat infirmitatē. Sic ieiuniū est medicīa
data ꝓtra morbū gule quo p̄mus homo de/
tus vetitū pomū comedit. Grego. Arte me/
dicine ꝓtraria cōtrarijs curant. Sicut igit̄ a
gaudijs paradisi cecidim⁹ p gulā: ita p̄m gre
gorij reuocamur p ieiuniū. Unū in epla Jo
hel. ij. Cōuertimi ad me in toto cor. ve. in le
fle. ⁊ planc. Ecce medicina nō sicca sz madi/
da dz esse cū fletu. Albert⁹ li. xxiiij. de aīalibꝫ.
Aues nili fluuij nō tacent gemētes dū illaq̄
antur. Sic tu nō debes cessare a gemitu Job.
v. Nascit homo ad laborē sic auis ad volan/
dum. Johel. ij. Egrediet sp̄sus de cubili suo
⁊ sponsa de thalamo suo ⁊c. Et si h̄ fecerimus:
dicet nob dñs. Ecce mittā vob frumētū: ecce
sacramētū. s. corpis xp̄i. vinū. s. sanguis ⁊ ole/
um. s. misericordie. De q̄ introitus. Misereris
oīm dñe ⁊ nihil odisti ⁊c. ¶ Mo. tres plāct⁹.
sz vnigeniti. draconis. ⁊ structōis. Quia pec
cator pdit p̄mo aiam. Jō Piere. vj. Luctū
vnigeniti fac tibi plāctū amarū. Secō deum
Et sic plāctu draconis. Mich. j. Faciā plan
ctum velut draconuz. Quia legit̄ q elephas
draconē inueniēs semitas cū plāt̄ ꝓterit. ⁊ sic
diabol⁹ deū alienat. Tertio pdit oīa merita.
Mich. j. Faciā luctū q̄si structionū cum pdit
oua. In summa euangelij innuuntur tria
Primo docet cauere fictam simulationē. ibi.
Cum ieiunatis. Secō docet nos habere re/
ctam intentionē. ibi. Tu cū ieiunas. Tertio
docet nos cauere periculosam acq̄sitionez. ibi
Nolite thesaurizare. ¶ De primo dz. In illo
tempe. s. cū dñs predicauit in monte thabor
dixit discipul suis. Cū ieiunat̄ nolite fieri sic
hypocrite tristes. Chrisꝰ. Sciebat dñs vanā
gliam ex oīm ope bono ꝓcedere. igit̄ prohibet
spinā vane glie ⁊ eradicat eā: cū dī. Nolite fi/
eri ⁊c. Et nō dicit esse. q. aliud ē esse ⁊ aliud fi
eri ⁊c. quia tristē esse hoc est naturale i ieiunio
sed fieri hoc est in apparentia ostendere ac si
esset ieiunans ⁊ tamen non est. Et sic hypocri
ta dicit̄ ab hypos q̄ est sub: ⁊ crisis aurū: q̄si
sub auro bone apparentie gerens plumbum
falsitatis. Ideo subdit. Exterminat enim fa
cies suas. i. quandā tristiciā alijs demonstrat
vt religiosiores p̄ ceteris appareāt. Gregoriꝰ
Simulata equitas duplex est iniq̄tas. Au/
gustinꝰ. Jactātia eo periculosior est q̄ nomine
est religiosior. Jō subdit. Amen dico vob: re
ceperunt mercedē suam. Chrysꝰ. O hypocrita
q̄d a deo recipies cū deo nihil dedisti. q̄d ꝓpter
deū fit deo datur: q̄d ꝓpter hoies in ventrum
spargitur ⁊ nil inde speratur. Melius est nō
facere q̄z ꝓpter hoies facere. q. pdit laborez ⁊
premiū. In scolastica hystoria dicit̄ q poma
sunt in arboribꝫ iuxta mare mortuū que cre/
scunt quasi lucida. interi⁹ aūt sunt vermibus
plena. Nam hypocrita habet se vt ouis por/
tans vellera nō sibi sed alijs: ⁊ sic ipe in quer
satione. Item est sicut apis mellificans sz n̄ gu/
stans. ⁊ sic hypocrita p̄dicando laborat. sed
fructū p̄dicatōnis non gustat. Item hypocrita
habet se vt aratrū quod arat ⁊ p fructu labo
rat. sed non comedit. ⁊ sic hypocrita i ieiunio
⁊ afflictione sua non accipit premium a deo:
sed ab hominibꝫ. quia hypocrite apparēt ho
minibꝫ ieiunātes. ideo eoꝝ premium vanuz
⁊ quasi nihil est. Unū Chrysо. Quid est laus
hominū nisi vocꝫ transeuntiū sonꝰ. cessent
hoies p̄dit hypocrita mercedē. Dixi. Secō do/
cet dñs nos habere rectam intentionē: cum
dicit. Tu autē cum ieiunas. sz rationabiliter.
vnge caput tuū. id est exhibe te festinum ⁊ hi
lare ⁊ faciē tuam laua. i. signa letīcie p̄tende
¶ Nota hic innuūtur duo que sunt nob ne/
cessaria si volumus q̄ ieiuniū quadragesima
le nobis proficiat. scilicet vngere caput men/
tis. ⁊ faciem lauare scilicet anime. ¶ De pri/
mo nota q̄ quattuor genera hominū legun/
tur vncti ⁊ sunt vngendi. Primo infirmi vt
sanitatem recipiant. De quo Jaco. v. Infir/
matur q̄s ex vobis īducat p̄sbyteros ecclesie

ꝛozēt sup eū vngētes eū oleo in nomine dñi. Et sic spūaliter nunc sacerdotes debent vngere populū oleo pnie. Hoc oleū pnie debet ꝓfici ex amaris herbis. s. ꝓtritiōis ꝛ dolozis. s. cōsiderādo maculas aie vulnera cozdis ꝛ tēp⁹ male expensum. deū offensum ꝛ penā eternam. Figurat Thob. xj. Sic thobiā angel⁹ instruxit. Inunge oculos pris felle piscis ꝛ sanabit. Et sic tu vngere oleo penitētie ꝛ sanaberis. O quot sunt hodie imbecilles ꝛ infirmi q̄ nō curant nisi vngant oleo penitētie. Isa. j. Vuln⁹ liuoz ꝛ plaga tumēs nō est circumligata neq; fota oleo. s. ꝓtritiōis vel penitētie. Jō fetēt talia vulnera. Et sic peccatū supbie sine ligatura humilitat⁹. Luxuria sine fascia castitat⁹. et sic de alijs. Jō pcepit Joseph Gen. l. fuis suis vt ꝓderēt cozp⁹ pris ne putresceret. ꝛ sic xp̄s pdicauit oleū penitētie ꝛ ꝓtritiōis. Hoc oleo hodie oēs debem⁹ inungi ne ꝓtingeret nos sicut fatuis ẏginibꝫ Matth. xxv. q̄ oleo caruerūt. s. pnie. iō nō intrauerūt i celestes nuptias. sz clausa est ianua. Quer̄t cur hodie scz feria quarta incipim⁹ ieiuniū ꝛ nō alio die R̄ndeō. Primo q; feria q̄rta xp̄s fuit vēdit⁹ ad mozte. ad innuendū q; p pniam emimus xp̄m ꝛ regnū ei⁹. Matth. iiij. Pniam agite: appropinq̄bit enī reg. cel. Secōo q; feria q̄rta sol luna ꝛ cetera luminaria creata sunt. A pncipio enī deus q̄ndā nubeculā lucidā fecit cuz ait Gen. j. Fiat lux ꝛ facta est lux. scilicz tenuis quēadmodū diluculo fieri solet. sz q̄rta feria sequēti fecit duo luminaria mag̃. Sic p penitētiā nos puenim⁹ ad lucē eternā ꝛ eripimur a tenebris. vt ꝛz Eph. v. Erat⁹ aliq̄n tenebre nūc aūt lux in dño. Et iō tps pnie icipit feria q̄rta. Secōo vngit pugil ad pugnādū. Et sic nos pugnare debem⁹ cū diabolo. Ergo necessaria est nob vnctio. s. robur spūssancti. Hāc vnctionē nō habuit saul. ij. Re. j. Abiect⁹ est clipe⁹ saul q̄si nō esset vnct⁹. Et sic pcōz n̄ habens gr̄am spūssancti non pōt vincere inimicos pugnādo. Ergo cū xp̄s deberet pugnare cum diabolo duct⁹ fuit i desertū a spū. s. scō. Mat. iiij. Un Isa. lxj. Spūs dñi sup me eo q; vnxerit me. Si hō hac vnctiōe vnct⁹ fuerit securus poterit pliari. Et sic beat⁹ stephan⁹ plenus spūsctō Actuū. vij. vicit inimicos videns celos aptos ꝛ ih̃m stantē a dextr⁹. s. sibi i adiutoriū. Tertio vngūt nobiles dñe ad decoz. Un Judith lauit cozp⁹ suū ꝛ unxit se mirro optimo. Judith. x. Et sic aīa cū feruoze oꝛōis carnis desideria iterficit vt mirrā. Et sic Susanna. Dan. xiij. Afferte mihi oleū ꝛ smigmata ꝛ ostia pomerij claudite vt lauer. Spūaliter. sic aīa sctā dicat. O vos sancti angli afferte. i. ipetrate oleū deuote oꝛōis vt placeā saluatoꝛi. Hz heu aliq̄ vngūt cozp⁹ ꝛ nō aīam. qđ ꝓqrit Bern. Cadet asina ꝛ est q̄ subleuet. id ē cozp⁹. perit aīa ꝛ nō est q̄ recogitat. Quarto vngunt reges. ꝛ sic nos vngi debem⁹ oleo leticie ad regnandū cū deo. ps. Propterea vnxit te deus deꝰ tuus oleo leticie p ꝛoz. tuis. ps. xliij. Figurat. j. Re. xvj. vbi dꝛ q; samuel tulit cornu olei ꝛ unxit dauid in medio fratꝝ in regē. Spūaliter. Hic xp̄s penitentē vngit oleo leticie in regno dei. ps. lxxxviij. Inueni Dauid seruū meū. i. penitētē. ꝛ oleo sancto meo unxi eum. Tūc sequit. Et faciē tuā laua. Nota triplex est lauacrū ex q̄ debem⁹ lauare faciē aie. Primū est effusio lacrimaꝝ. ps. vj. Lauabo p singulas noc. le. me. la. m. stra. m. ri. Rō q; tūc est silentiū. Tren. ij. Cōsurge lauda in nocte i pncipio vigiliaꝝ tuaꝝ: ꝛ effunde sicut aquā cozdtuū añ cōspectū dñi. Isa. xxvj. Aīa mea desideravit te in nocte sz in spū meo in pcozdijs meis de mane vigilabo ad te. Itē tūc maxime infestāt demōes. Can. iij. Uniuscuiusq; ensis sup femur suū ꝓpter timoꝛes nocturnos. Glo. Ensis in femoze. castitas i carne. Per noctē circūloquit culpā. ꝓpter tenebras frigiditatē ꝛ piculositatē. Joh. xj. Qui ambulat in nocte offendit. j. Thi. iij. Qui dormiūt nocte dormiunt. Joel. ij. Cōuertimini ad me i toto cozde vro i ieiunio ꝛ fletu ꝛ planctu ꝛc. Ecce ꝓtritio requirit ad ieiuniuz. Isid. Qui abstinēt a cibis ꝛ pue agunt demones imitant. Volēs aūt mūde lauari accipiat cineres. Un sancta mr ecclia hodie nobis illud ꝓponit. cū dicit. Memēto hō q; cinis es ꝛ cinerē reuerter⁹. Gen. iij. Reuertēs i terram de q̄ sumpt⁹ es. q̄si diceret: interrogando hoiem. Quid es: q̄d fers: q̄ vadis. Et rñdet hō. Terra ꝛ cinis ꝛc. Hiere. xxij. Terra terra terra audi ẏbū dñi. Recordare g̃ te foze terram ꝛ cinerē. Mā talis memoria est vtil⁹ si recorderis q; es cinis. Et hoc patet in cineris ꝓprietatibꝫ. Prima quia cinis terram fecūdat ꝛ sic memoria mortis facit hoiem fructiferū in bonis operibꝫ. Gregoꝛ⁹. Se solicitat in bono opere qui frequenter cogitat de extremo fine. Secunda ꝓprietas. Solus cinis ignem conseruat si est calidus: si frigidus extinguit. Et sic feruens meditatio mortis conseruat gratiam spiritussancti. Tertia cinis maculas abluit. ꝛ sic memoria mortis. Ecclesiastici. vij. Memoꝛare nouissima: et

in eternū nō peccabis. ℣ Primo abluit superbiā vt pauo respicies pedes q̄ sunt horribiles deponit ornatū pennaꝝ. Sic hō cogitās de extremo fine q̄ est horribilis deponit superbiam. Eccl̄. x. Quid superbis terra z cinis. ℣ Scō abluit peccā luxurie sicut bestia cū cauda expellit muscas. Et sic p mortis memoriā hō expellit cogitatiōes immūdas. ℣ Tertio abluit auaricia q̄n cogitat q̄ mortē nil secū defert. j. Thi. vj. Nihil intulimꝰ in hūc mūdū neq; aliq̄d deportare possumꝰ. iō habētes alimēta z quibꝰ tegamur his cōtenti simꝰ. Nā q̄ mortē recogitat: nihil de terrenis bonis p superabundātiaz affectat. Job. j. Nudus egressus sum de vtero matris mee: nudꝰ reuertar illuc. ¶ Scōm lauacrū est confessio peccatoꝝ. Figurat Exod. xxx. Facies labiū eneū cū basi sua ad lauādū. Spūaliter per vas eneū intelligit confessio peccatoꝝ. cum basi. i. proposito nō peccādi. ibi laua manꝰ z pedes. i. opa z affectꝰ. Hiere. iiij. Laua a malicia cor tuū hierlm vt salua fias. Sz heu aliq̄ facit vt possi q̄ post lotionē statim reū tūtur ad lutū. z sic ipi ad peccm. Eccli. xxxiiij. Qui baptizat a mortuo z iterꝝ tāgit mortuū quid p̄deest lauatio eiꝰ. Et sic hō q̄ ieiunat in peccatis suis: q̄d p̄ficit humiliādo se. orōez illiꝰ qs exaudiet. ℣ Tertiū lauacrū est largitio elemosynaꝝ. Lu. xj. Date elemosynā z oia munda vobis erūt. Et Dan. iiij. Peccā tua elemosynis redime. Et Amb. Illud ieiuniū dīs approbat q̄d ad eꝰ oclos manꝰ elemosynarū leuat. Nā q̄d tibi subtrahis: alteri largire. vñ caro tua affligit aliena repet. ¶ Ite nota duabus de causis hoies lauāt. ℣ Prio vt cognoscātur. z sic nos lauari debemꝰ vt cognoscamur a deo: ne dicet nob illud Mat. xxv. Amē dico vob nescio vos. s. p̄pter turpitudinē peccatoꝝ. Nec mirū. Nā de peccatoribꝰ dr Treñ. iiij. Denigrata ē sup carbones facies eoꝝ z nō sūt cognīti i plateis. Jō faciendum est q̄d legit. iij. Regū. xx. Abstersit puluerē de facie eius z cognouit eū rex: isit q̄ esset de p̄phis. ℣ Spūaliter Sic nos puluerē peccati debemꝰ abstergere a facie aie vt cōgoscamur a deo. Jo. x. Cognosco oues meas z cognoscūt me mee. ℣ Scdo solēt hoies lauari vt cogniti diligant z honorētur Et sic Hester. ij. que vnxit z lauit se z introducebat in cubiculū regis. z sic quelibet fidel aia. Quis enī diligeret mulierē leprosam cuiꝰ facies esset multis maculis fedata. certe nullus. Jō de leprosis dr Leuit. xiij. Postq̄ fuerūt mūdati lauerūt vestimēta sua z ingrediebantur castra. ℣ Spūaliter. Sic nos debemꝰ lauari z mūdari lauacro p̄nie: vt possimꝰ ingredi castra celi. Nā dr Math. v. Bti mūdo corde: qm ipi deū videbūt. ℣ Dixi tertio q̄ xps docet nos cauere periculosam acq̄sitiōem. ibi. Nolite thesaurizare vo. the. i ter. vbi erugo z tinea demolit. z vbi fures effodiūt z furāt. Thrisō. in omel. Postq̄ expulit vanegl̄ie egritudinē. nūc p̄hibet auaricia dī. Nolite thesaurisare. s. ex auaricia z ex amore diuitiaꝝ indebitꝰ Nā ꝑm Hiero. in ep̄la ad paulinū. antiquū dictū est. Auaro nest tā q̄d habet q̄s q̄d n̄ habz Jō aplus. j. Thimo. vj. dicit. Qui volūt diuites fieri incidit in tempt. z in laqueū dyaboli. Jō de auarꝰ diuitib dicit dns Mat. xix. Dines difficile intrabit in reg. cel. Jō p̄s. Diuitie si affluant. no. cor ap. ¶ Mō ḡ est h thesaurizādū: nisi ex honestis causis. Cuiꝰ cā est q̄ h erugine z tinea diuitie congregate consumunt et fures furant. Omis enī thesaurꝰ aut est de metallis aut de vestib: aut de lapidib p̄ciosis. Primū demolit erugo. scōm tinea. tertiū fures. Jō est thesaurizandū vbi p̄dicta nō valent nocere: sicut in celo. Jō subdit. Thesaurizate vobis thesauꝝ in celo. i. p̄mia meritoꝝ. ℣ Scōdus thesaurꝰ consistit p̄prie in rebꝰ p̄ciosis. Sicut i auro z argēto z lapidibꝰ p̄ciosis z vestibꝰ p̄ciosis. Debemꝰ ḡ thesaurizare. ℣ Primo aurū. s. dilectiōis. Nā sicut auꝝ p̄cellit omia metalla. sic caritas oēs v̄tutes. j. Cor. xiij. Maior horꝝ charitas. Sz heu de aliq̄bꝰ dr Jaco. v. Auꝝ z argētū vestꝝ eruginauit. z erugo eoꝝ in testimoniū vob erit. i. amor diuitiaꝝ i aliquibꝰ inordinatꝰ est. p̄pterea ammirat Hieremias Treñ. iiij. Quō obscu. est auꝝ mutatꝰ est color optim. ℣ Scdo debemꝰ thesaurizare argētū castitatis. q̄d his diebꝰ nō hūisti. Unde Isa. j. Argētū tuū versum ē in scoriā. Jō Proverb. xxv. Auferꝰ rubiginē de medio argenti. i. luxuriosas cogitatiōes de mēte. ¶ Tertio vestes p̄ciosas duplicis mūdicie. Eccls. ix. Omni tpe vestimēta tua sint cādida. s. interiora z exteriora. De his vestibꝰ Prouer. vlē. Omnes domestici eiꝰ vestiti sunt duplicibꝰ. Domestici eccl̄ie militātis debēt esse iduti p̄dicta duplici mūdicia. Sz iste vestes sūt diligenter custodiēde ne auferant. Apoc. xvj. Beatꝰ q̄ vigilat z custodit vestimēta sua ne nudꝰ ambulet. ℣ Quarto debemus thesaurizare lapides p̄ciosos. i. opa v̄tutū. s. iaspidē hūilitatis. Apocalipsis. xxj. Fundamentum primum iaspis id est humilitas: que est mater omnium virtutū. Et zaphirū celestis conuersationis. quia habet celestem decorem. Sic z nos

Un ad Philip. iij. Cōuersatio nr̄a in cel̄ est. Smaragdū pēnitētie. Berillū misericordie. Sed heu de aliquib⁹ q̄ q̄rit Viere Treno. iiij. Dispersi sunt lapi. san. in ca. oim platea⁹ id est opa ſturū. pl⁹ curantes de thesauro cor pōris q̄z aīe. Et plus thesaurizant in terris q̄z in celis: qđ est incautū. ps. xxxviij. Thesauri zat t ignorat cui⁹ congregabit ea. Ideo dr. Thesaurizate vobis thesauros in celo. s. vbi est se curitas. Ubi nec erugo demolit: quia ibi nulla vetustas. Nec tinea corrodit. q̄ ibi nulla passibilitas. Ibi fures nō effodiūt nec furāt. quia ibi nulla fraus vel violētia. Unde canit ecclesia. Ubi nec languor nec senīū nec fraus vel odiū: nec terror hostiū: nec cura vestiū ⁊c. Et subdit. Ubi enī thesau⁹ tu⁹ est: ibi et cor tuū. Un Viero. Si in celo thesaurizaueris: bona facīēdo: in celo erit cor tuū. i. intētio cor dis tui. Si aūt in terra thesaurizaueris: non exponendo diuitias tuas in paupes: in terra erit cor tuū. Et nō solū est hoc in pecunia: sed in luxuria t gulositate. q̄ qui est luxuriosus: i luxuria est cor ei⁹. Et q̄ gulosus deus vēter est illi. Dec ille.

Feria quinta De epistola Sermo. iij.

Egrotauit ezechias vsq̄ ad mortē Isa. xxxviij Thema. Cū paup t defectuosus habet indigentiaz diuitis alicui⁹ vt adiuuet eū supplere defectū suū. ille petit cū humilitate vt exaudiat. Spūaliter. Sic nos ppter iniquitates nr̄as paupes facti sum⁹ nimis. Rogemus g diuitē. i. xpm. de q̄ ps. cxj. Glia t diuitie in domo ei⁹ Et cū humilitate vt exaudiamur. psal. cj. Respexit in oratiōz hu. t nō spreuit pcē eoz. Et h⁹ docet nos totū officiū misse introit⁹ Dū clamarē ⁊c. Sill⁹ collecta. De⁹ q̄ culpa offenderis t pēnitētia placaris: pces populi tui supplicātis ppicius respice t flagella tue iracūdie q̄ p pctis nostris meremur auerte. Sill⁹ in euāgelio vbi Centurio humiliter dēpcat⁹ est p puo suo. Sill⁹ in epla vbi ezechias rex egrotauit t orauit cū lacrimis. t q̄nde cum anni vite eius sunt additi. De q̄ thema. Egrotauit ezechias vsq̄ ad mortē ⁊c. In summa epla duo innuunt. Primo ipsi⁹ Ezechie infirmitat⁹ ppositio. ibi. Egrotauit Ezechias Secūdo subdit sanitat⁹ restitutio. ibi Et factū est ⁊bū dñi. De primo dr. Egrotauit ezechias Nota hesterna die in capite ieiunij monuit dñs per Johelē pphām filios ecclesie vt conterentur ad ipm cū fletu planctu t ieiunio. Et monuit sacerdotes t prelatos vt plorarēt t plorādo orarēt p se t p populo In hac aūt epla spūssanc⁹ explicat filijs ecclesie q̄ t q̄nta vtilitas ex flebili oratiōne cōsequat. ex eo q̄ regi Ezechie ad lram rūgit q̄ oratione t fletu meruit sanitatē t plongationē vite. Et qđ Ezechias corpaliter meruit. h⁹ peccatores spūaliter merent. Ideo dicit In diebz illis. s. in quibz de⁹ p angelū suū triūphū dedit t victoriā. De assirijs vna nocte interfecit cētum octogintā q̄nq̄ milia hoim in castris assiriorū Et in quib⁹ cepit regnare sup assirios asaradon fili⁹ sennacherib. Nā ipe sennacherib a filijs suis pprijs. s. adramalech t saraſarī templo idoli sui occisus fuit. Sic dr Isa. xxxvij Et sequit. Egrotauit ezechias vsq̄ ad mortē Litteraliter aūt fuit ista egritudo fm hebreos apostema. i. vlcus. Aq̄la ⁊ symachus et theodocion dicūt hoc fuisse morbum regium Causa aūt quare iste rex incurrit tam grauez egritudinē Dicit mgr in hist⁹ia. t glosa fuisse elationē. q̄ post illū inopinabilē triūphum q̄uis fm Josephū cū populo ipe rex hostias imolauerit. aio tñ elat⁹ fuit. sic dr. ij. Paral. xxxij. Un nec digne gras egit nec canticum cantauit. sicut ⁊ sueuerat facere moyses t Dauid in multis locis. ppter qđ vsq̄ ad mortē egrotauit. Et q̄ euidēter elicit ad lram q̄ sepe ppter peccatū pcipue ingratitudinis incurrūt hoies infirmitates corpis. Un xps dic⁹ Joh. v. Ecce san⁹ factus es: iam noli peccare ne deterius tibi aliq̄d ⁊tingat. Bern. dicit q̄ ingratitudo ē vēt⁹ vres exiccās fontē misericordie. t obstruit fluēta gratie. Propterea subditur Et intrauit. s. de mandato dñi facto p ūternā ⁊spirationē t pphetica revelationē ad eū Isaias filius amos pphēta t dixit ei. Dec dr dominus. s. verbū stabile qđ nec potest revocari. Dispone domui tue quia morieris tu t nō vives. Dixit nāq̄ illi q̄ disponeret de domo regia quis scilicet post eum regnare deberet. non enim habebat filiū. nondum enim erat nat⁹ manasses. Sed di. gre ex hoc fuit excitat⁹ ad orandū cum sciret pphetiam esse immobilē veritatē. Dicendū q̄ non orauit. nec patet ex littera vt eius prologaretur vita. nec q̄ ei adderentur anni plures. Sed territus mortis iudicio quo terrentur: fm glosam t sancti viri qui orant vt propter mala que fecerant: bona sua non essent in oblitione apud deum Nota fm sensum spūalem. Dictangitur

Feria quinta post cinerũ

duplex motiuũ qđ debet excitare peccatorẽ ad orandũ. Primũ est ppetratio mortalis culpe. Secundum est cõminatio gehennalis pene. Pro primo dicit q Ezechias in psona peccatoris egrotauit vsq; ad mortẽ. Sepe enĩ in scriptura sancti viri gerũt typũ peccatoris. Sic hic Ezechias & Petr⁹. Actuũ. xij. Ista autẽ egrotatio vsq; ad mortẽ etiã inclusiue est ipa ppetratio culpe mortalis q̃ egrotat corp⁹ & morit aĩa. Egrotat q̃dẽ q; vulnerat in naturalibus. Morit̃ po q; priuat dei grã q̃ est ei⁹ vita. Et obligat ad mortẽ eternã. Pro ista egritudine vt cureť. i. peccatũ remittat debet orare ois hõ cũ pphã postq; dixerat deo. Tu remisisti iniq̃tatẽ pcti mei. Subdit. Pro hac orabit ad te omis sanct⁹. vt mereat remissionem oĩm peccatorũ. Ista egritudo ẽ multiplex sm sanctũ Tho. Superbia est sic frenesis. Inuidia sic epilẽtia. Ira sicut furia. Auaricia sicut hydropisis. Accidia sic letargia & sic palisis. Gula sicut apoplexia. Luxuria sicut lepra. Pro his omnibꝫ egritudinibꝫ debet peccator egrotus orare celestẽ medicũ cũ pphẽta. Domine miserere mei sana aĩam meam q; pec. tibi. Nota q; sic elatio isti⁹ regis fuit cã sue infirmitatis corpalis: ita superbia fuit initiũ infirmitatis spũalis. Initiũ enĩ oĩs pcti est superbia. Ergo cuilibet peccatori pt dici p inspiratiõez & p exteriorẽ exhortationẽ. Dispone domui tue. i. aie tue. s. cogitãdo q̃d fecerit. quem offendisti. q̃d per didisti. q̃d in curristi. dispone dolendo corde. psitendo ore. satisfaciẽdo ope. pponẽdo voluntatẽ. s. nunq; relabi in peccatũ. vt sic possis dicere cũ pphã. ps. xxv. Dñe dilexi decorẽ dom⁹ tue. Aia enĩ tua nõ solũ est domus tua: imo est & dom⁹ dei. Dispone ẽ q; tu moriris & nõ vives. i. q̃ mortu⁹ es spũaliter: moriris eternaliter nisi puertaris. ergo dispone tu psal. cxvij. Nõ moriar sz viuã & narrabo opera tua. Et bñ narrabo si viuã. q; dic. ps. cxiij. Non mortui laudabũt te dñe. i. mortui i peccatis. neq; omes q̃ descendunt in infernũ. sed nos q̃ viuimus in moribꝫ & virtutibꝫ benedicimus. i. laudam⁹ dñm. Sequit̃ mod⁹ orationis & tangunt tria. Primũ respicit locum. secũdũ respicit verbũ. tertiũ respicit signum. Propter primũ dr. Et puertit Ezechias faciem suã ad parietẽ. Cõtristat⁹ enĩ fuit cũ audiuit ꝟba pphe credẽs se simplr mori. Cõtristatus sm magistz in hystoria ne frustra videretur pmissio facta dauid de xpo. eo q; ipe filius nõ haberet. & ptristat⁹ vt oraret secret⁹: et ne assistẽtes ei⁹ viderẽt lacrimas puertit faciem suã ad parietẽ. iuxta quẽ iacebat. & certe orare secrete i absco dito pgruũ est iuxta ꝟbũ saluatoris Math̃. vj. Tu aũt cũ oraueris intra i cubiculũ. Vel puertit faciẽ suã ad parietẽ. scz porticũ tẽpli iuxta quẽ cubabat. vt q; in porticu absconderet nõ poterat ad orandũ saltez faciẽ ei⁹ absconderet. Legimus de Daniele q̃ existens in terra caldeoz tribꝫ tpibꝫ i die flectebat genua sua. apertis fenestris orabat cõtra hierlm Dañ. vj. Et cert⁹ loc⁹ bñ conuenit orationi. q; domus mea dom⁹ orõis vocabit̃ Luc̃. xix. Et orauit ad dñm & dixit. Obsecro dñe memẽto q̃so quo ambulauerim coraz te in veritate. s. religionis. dicit glosa interlinearis. & i corde pfecto. nõ claudicas i duabꝫ ptibus. vnã ptẽ cordis mei dans idol: & alteraz deo. & qđ bonũ est in oculis tuis fecerim. Ipse est q̃ valuas tẽpli aperuit. q̃s achas pater suus clauserat. q̃ statuas pstruit. q̃s ille erexit. q̃ lucos ~~quos dauid~~ succẽdit ille nutriuerat. q̃ templũ mundauit qđ ille polluerat. qui holocausta dõo obtulit que ille negleuerat. q̃ sacerdotes honorauit quos ille ptemptserat. q̃ serpentẽ eneũ pfregit quem diu popul⁹ adorauerat. & cui incẽsum obtulerat. sicut legitur. iiij. Regũ. xix. Sequit̃. Et flenit Ezechias fletu magno: imitãs prem suũ dauid qui dicebat psal. cj. Poculũ meũ cũ fletu miscebã. Et certe fletus in orõne signũ euidens est cõpunctionis & deuotiõis. Exemplũ de Anna. j. Re. j. & de Maria magdalena Luc̃. vij. Nota q; duplex est actus memorie. Primus est pductio verbi materie & intelligẽtie. & h̃ est actus pprissime. Actus pprissime est i deo p actũ memorie q̃ est dicere: pater pducit ꝟbũ eternum. De isto actu memorie loquunt̃ scti doctores & theologi. Secũdus est act⁹ memorie seu recordãdi. de quo loquunt̃ philosophi qui est iterata cõsideratio alicui⁹ rei. Tũc enĩ proprie homo memorat̃ aliquid quando illud primo actualiter cõsiderauit: et postea illud cõsiderare desijt vel p obliuionẽ vel p aliam alteri⁹ rei psideratiõnẽ. & postmodũ illud iterato psiderat. Et ille actus omnino nõ est in deo: qui omnia facta: fienda: factibilia & fieri possibilia simul in vnico actu considerat. Unde memorari in deo non dicit aliquid in eo sed ab eo scilicet affectũ sue bonitatis vl'eq̃tatis. sicut dicitur memorari bonorum quando ea remunerat: & malorum quando ea punit. De primo Abacuc. iij. Misericordie recordaberis. De secundo ps. cxxxvj. Memor esto filioz edom. Cum enim dixit Ezechias

Memēto q̄so dñe. nō petiuit q̄ de⁹ memora/ret q̄ nihil obliuiscit nec aliq̄d iterato cōside/rat. sz petiuit effectū sue bonitatz. videlicet re/munerari bona sua: ne ppter mala sua q̄ fe/cerat periret. ¶ Nota q̄ hō ex bona intentiōe aliq̄ q̄ sunt ex genere suo bona de q̄bz hz cōie/cturā. pbabilē q̄ ea q̄ fecit i charitate licite pt allegare coꝝ dño i oꝛōe si ea hūiliter ꝓponit ⁊ abscz elatōe. Nō sic fecit phariseꝰ Lu. xviij q̄ bona nō allegabat recta intentione: nec exi/stēs in charitate nec humiliter sz supbissime ⁊ alios ꝓtemnēdo. q̄ nō oꝛauit ꝑm Augz. sed solū seipm laudauit. Si aūt aliq̄s hō multa bona bn̄ fecit. ⁊ cōmisit aliq̄ mala. si in oꝛōne tm̄ ꝓfiteat mala ⁊ nō allegat sua bona oꝛō il/lius melioꝛ est qz hūlioꝛ. sic oꝛō Dauidis q̄ dicebat. ppciaberis pctō meo multū est enī. ps. xxiiij. Et Thobias. Ne reminiscaꝛ dñe delicta mea. Thob. iij. Si aūt aliq̄s confitet mala sua: ⁊ nō allegat ꝓpria bona sua sed bo/na sanctoꝝ. tūc est oꝛō melioꝛ. qz tal' ponit in/ter se ⁊ deū talia merita q̄ sunt exauditōe dig̃. Talis fuit oꝛō triū puꝛoꝝ. Dan. iij. q̄ dixe/runt. Peccauim⁹ ⁊ iniq̄ egim⁹. ⁊ postea dice/bāt. ne auferas miscōiam tuā a nob. Spūa/liter aūt ad penitentē req̄runt tria. Primo q̄ debet se ꝓuertere ad parietez. scdo oꝛare. tertio flere. Primo penitēs dz ꝓuertere faciē suā ad parietē. i. superiōrē ptē rōis ꝓuertere ad diuina bn̄ficia. inter q̄ ꝓncipali⁹ fuit incarnatio dñi ca ꝑ quā fuit edificat⁹ paries ꝙe hūanitatis. post quē abscōdit ⁊ posuit se dilect⁹ dei filius. Can. ij. En ipe stat post pietē nr̄m: respiciēs ꝑ fenestras: pspiciēs ꝑ cancellos. Tūc ꝙe de⁹ fuit abscōdit⁹. Isa. xlv. In quē irruerāt iudei facientes in eo multa vulnerꝝ foꝛamia. ⁊ cauer/nā. i. plagā in q̄ possunt se aie fideles ꝓfuare Un̄ dictū est iudeis ps. lxj. Quousqz irruitz in hoiem. interficitz vniuersi vos. Irruitz di/co tanq̄z parieti inclinato ⁊ macerie depulse. tm̄ enī ⁊ tā diu irruerūt in hūc parietē q̄ fuit i clinat⁹. Joh. xix. Inclinato capite emisit spi/ritū. Sic ꝑmo oꝛās digne debet mentē suā cō uertere ad dei filiū incarnatū ⁊ crucifixū. ad il lum parietē pforatū ⁊ cauernatū. ¶ Secun do penitēs debet oꝛare. Un̄ Joh̄es damascen⁹ Oꝛatio est elevatio mentis ad deū. Nota q̄ dicit beat⁹ Grego. in li. dyal'. Nō igit preces nr̄as deo poꝛrigim⁹ vt ei nr̄as indigētias ma nifestem⁹. sz nosipsi ꝓsiderem⁹ in his ad diui nū auxiliū esse recurrēdū. ¶ Queritur vtrū ali/q̄ oꝛō sit dirigēda ad sctōs. Rndet ꝑm Tho. ij. ij. q. lxxxiij. Dāctis poꝛrigit oꝛō nō tāq̄z p ipos impleda: sz vt eoꝝ meritz ⁊ pcibz oꝛōes sortiant. i. possideāt effectū. ¶ Nota q̄ plēs ꝓditiōes debet habere oꝛō ꝑm Raymundum ⁊ Hostien⁹. Prima q̄ sit fidelis. Heb. xj. Si/ne fide impossibile est placere deo. Secundo debet esse humilis. Eccl'. xxxv. Oratio humi/liantis se nubes penetrat. ¶ Tertio q̄ sit discre/ta. Jaco. iiij. Petitis ⁊ nō accipietz eo q̄ ma/le petistis. Quarto q̄ sit deuota. Augz. Quid ꝓdest strepitꝰ labioꝝ vbi mutū est coꝛ. Quin/to vt sit ꝙecūda. sic in publicano q̄ noluit i ce/lū oculos leuare. Lu. xviij. Sexto vt sit secre ta. Mat. vj. Intra in cubiculū ⁊c. Septioꝛ octauo vt fiat recta intētione ⁊ vt sit lacrimo sa. sic patz i epla. ¶ Sequit tertiū q̄ ptinet ad penitentē. ⁊ est fletꝰ siue lacrime. Dic Pe/trus damian⁹. Lacrime q̄ppe aiam ab omni labe purificāt. sicut accidit dauid q̄ adulteri/um cōmisit ⁊ homicidiū. Lacrime enī ꝑfue/rūt h̄ in epla regi Ezechie. Itē moyses impe/trauit salutē populo israeli ꝑ fletū. Item Ju dith āputauit caput holoferni ꝑ lachrimas Itē susanna supauit senes ꝑ fletū. Ergo dicit Bern̄. Lacrime ꝓtritōis ⁊ pudoꝝ ꝓfessionis aiam lauāt. lauantē sanctificāt. ¶ Dixi scdo sequit sanitatz restitutio cū dz. Et factū est ꝙ/bum dñi ad Isaiā. Istud ꝙbū fuit a spūsctō inspirāte. vade ⁊ dic Ezechie. Cōuertere hec dicit dñs deus. addidit. dauid pris tui: cui⁹ sczꝑmissionē tu times esse frustratā. audiui oꝛōnem tuā. i. exaudiui. ⁊ vidi. i. approbaui lacrimā tuā. i. lacrimas tuas. sicut habet lra. iiij. Re. xx. Ecce ego. s. de⁹ adijciā sup dies tu os i quibz. s. debebas mori ꝑm causas inferio/res annos q̄ndecim: subintellige illud quod dz. iiij. Reg. xx. Ecce sanaui te die tertio ascē/des templū dñi. ⁊ addā diebz tuis quinde/cim annos. Sequit. De manu regis assirio/rum: cui⁹ tu redituz times eruam te. Nunq̄z enī aliq̄s reuertet ad ciuitatē istā scz hierusa/lem: ⁊ ptegā eā. ¶ Nota hic questiones di/uersas. Primo vtrū Isaias qn̄ dixit. Mor/te morieris: fuit ꝓphetice locutus. videtur q̄ non. quia hoc quod dixit: non euenit. Quic/quid autē predicit ꝓphetice: immutabiliter euenit. ꝑm Lassiodoꝝ super. ps. Prophetia est diuina reuelatio rerum euentus immobi/li veritate enuncians. Hec aūt non fuit pro phetia. quia vel fuit deceptus vel mentitus. q̄d est cōtra ꝓdictā diffinitionē. In cōtrariū est q̄ fuit locutus in persona dei dicens. Hec dicit dominus. Nūc autem ꝓphete non con sueuerūt sic loqui: nisi prophetice loquebant

Feria quinta post cinerũ

¶ Secundo queritꝝ vtrꝫ omis pphetia sit immutabilis implr. Videt q nõ. qꝛ pphetia fuit qñ dixit ionas. Adhuc q̃dragita dies t ninive subuertet. Jone. iij. illud aũt non euenit. ergo sua pphetia mutabilis fuit. In contrariũ est: qꝛ a spũsancto. ij. Pet. j. Spiritussanctus cũ sit prima veritas: nõ pt pdicere nisi qõ est eventurꝫ. ¶ Tertio q̃rit vtrũ sententia dei sit revocabilis. videt q nõ. Isa. xliij. Dñs exercituũ decrevit quis poterit immutare. quasi diceret. nullus. In cõtrarium est verbũ ambrosij. Monit deus mutare sententiã si noueris mutare delictũ. ¶ Quarto vtrꝫ vita hominis potest augmẽtari vltra terminũ: videt q sic. sicut dictũ est regi Ezechie Ecce adijciã sup dies tuos annos quindeci. zc. ergo possunt augmentari dies hois vltra terminũ. Psal. liij. Viri sangui. t dolosi nõ dimidiabũt dies suos: Sap. iiij. De viro iusto q raptus est ne malicia mutaret intellectum eius. In ꝓtrariũ dicit Job. xiiij. Cõstituisti terminos eius qui pterire nõ poterunt. ¶ Nunc restãt solutiones questionũ. Ad pmã dico q fuit locuꝰ pphetice. sicut patet ex glosa Gregorij hic. Et cũ dꝛ q nõ euenit qõ pdixerat. Respondet q illud qõ fuerat sibi revelatum dixit. t fm q ei revelatum fuerat factum fuit. Revelatũ aũt Isaie fuerat ezechiam tunc debere mori fm causas inferiores. scilicet fm eius merita. t phisicã id est fm naturam. Dicit glo. Elatio eni sua t ingratitudo merebant ipm debere mori fm causas inferiores. t amplius viuere nõ poterat fm causas naturales. t sic pdixit qñ dixit. Morte morieris. non aũt fuit sibi revelatũ q deberet amplius viuere fm causam superiorẽ. ¶ Nota q effectus q̃ ꝓtingit in hoc mundo dependet ex duplici causa. s. ex causis inferioribꝰ t ex causa superiori. Voco causas inferiores naturales t merita q̃ puenirũt ex libertate arbitrij t causis agentibꝰ a ꝓposito. Voco aũt causam superiorẽ diuinã placentiã t ordinationẽ. t habent se sic iste cause q inferiores nõ impedirũt superiorẽ ꝛ magis econuerso. Vñ si aliq̃d debet esse fm causas inferiores: nõ erit fm causam superiorẽ. Si aũt debet esse fm causam superiorẽ erit necessario q̃uis nõ debeat esse fm causam inferiorẽ. Aliqñ aũt currit ad eundẽ effectum tã superior qz inferior. Et sic pphetia non fuit receptus nec mittitus. q̃uis nõ euenit qõ pdixerat. qꝛ vtiqz euenturũ erat fm q ipse pdixit. Simile est de medicis q̃ frequenter dicũt hominẽ mori t non posse curari de infirmitate. Vel q debet esse magnum frigus vl magnꝰ calor: t hmõi. quetñ aliquãdo nõ eueniunt. quia nõ erant eventura fm causas superiorẽ. pter quod nõ mentiunt nec decipiuntur. loquuntur eni fm causas naturales. Hic patet q in nullo est ꝓtra diffinitionẽ pphetie. qꝛ q eodẽ modo pphetizant immobiliter eueniũt. ¶ Ad secundũ dicendũ q pphetia q̃ est ex pdestinatione dei est omino immutabil. Nõ illa que est cõminationis cui admiscet liberum arbitriũ est mutabilis fm q hominis merita bona vel mala mutant. Unde dicunt aliqui illud quod dictũ est Ezechie vl Jone: non fuit pphetie pdestinationis: sz solum cõminationis. vt est sensus. Morte morieris. nisi reuerteris vel penituerit t eueris. t ninive subuertet: nisi ninivite peniteãt t cõuertant. ¶ Ad tertiũ dicendũ. licet diuinũ consiliũ omino sit immutabile. iuxta illud Isa. xlvj. Cõsiliũ meũ stabit t omis voluntas mea fiet. Tamẽ sententia dei est immutabilis. qꝛ fm q merita hominis sunt bona vel mala mutat. Qui eni saluari debet fm pñtẽ iusticiã damnabit ꝓpter finalẽ iniusticiã. Et econuerso qui debebat mori fm demerita sua. vixit amplius ꝓpter merita sua bona. qõ sic eternaliter ordinatũ est. Quãuis eni oratio sua flebilis nõ fuit causa diuine ordinationis. fuit tñ causa meritoria vite lõgioris. ¶ Ad quartũ dicendũ q termin⁹ vite humane a deo ꝓstitutus nec pt ptransiri. nec ante illũ terminũ potest homo mori. Secus aũt est de termino ꝓstituto fm causas inferiores. Vñ q debeat mori i dimidio vite fm suas inferiores causas. vt pote fm merita t fm phisicã. i. fm naturalẽ modũ: sepe amplꝰ vixit fm superiorẽ causam. sicut fuit de isto rege Ezechia q debebat mori in dimidio dierꝫ suorũ. qui tamẽ amplꝰ vixit quindecim annis. Sepe tamẽ ocurrit causa inferior cum causa superiori in eodẽ termino vite: qꝛ malꝰ est. et ne alijs amplius noceat auferꝫ vita eiꝰ. iuxta illud ps. liij. Viri sanguinũ t dolosi nõ dimidiabũt dies suos. Vel qꝛ bonꝰ est ne fiat malus auferꝫ vita eiꝰ. Juxta illud Sap. iiij. Raptus est ne malicia mutaret intellectũ ipsiꝰ. ¶ Patet ꝓcordia inter epistolã t euãgeliuꝫ. In epistola agit de curatione regis merito orationis. idẽ eni dꝰ est vtriusqz testameti. Idez in euangelio de curatione serui centurionis ex merito orationis. Et nõ soluꝫ reges t liberos curat: sz t pauperes t seruos. Rogemꝰ g dñm vt nos in psenti sanet p gram: vt q̃uenire valeamus ad eiꝰ gliam zc.

Domine nõ sũ dign⁹ vt intres sub tectum meũ. ꝛc. Math̃. viij.

Videmus q̃ sol in oriente exist̃s ⁊ in occidente apert⁹ videtur ⁊ cernitur q̃z in meridie. quia tunc per radios solares obtenebrat̃ visus hois. Spũaliter. Per sol̃ itelligitur vita hominis. Nã sicut sol oritur ⁊ occidit ⁊ est in continua mutatione ⁊ motu. Sic ⁊ vita homis. Job. xiij Nunq̃z in eod̃ statu permanet. Et iste sol. id est vita hominis certius cernitur ⁊ cõsiderat̃ in oriente. id est in natiuitate ⁊ principio generationis. quia de vili materia. Similiter ⁊ in fine. id est in morte que habet se sicut occidens q⁹ tũc in pristinã redibit materiã. vt dicit Chryſ. Omis res p quascũq̃z causas nascit̃ p easd̃ dissoluit̃. Et hec omia. s. oriens et occidẽs ⁊ mors ⁊ vita miserabilis dant nob occasionẽ humilitatis q⁹ in huius valle miserie exorare debem⁹ deũ cũ mẽt̃ humilitate. De qua Amb. in lib. pfationũ. Illã orationẽ desitit ⁊ appetit q̃ ex mẽte humili puraq̃z pcedit Figurat̃ Ben. xviij. Abraã humiliauit se erga deum dicẽs. Quid loquar ad dominũ cuz sim puluis ⁊ cinis. Jõ meruit benedictionẽ a deo. Spũaliter. Abraã interpret̃at pater multaz gentiũ. ⁊ significat quẽlibet fidelẽ q̃ debet esse pater multaz virtutũ. Hic debet se humiliare in dei cõspectu: tũc merek eius bñdictionem. Hoc fecit Centurio se humiliãdo orãs p sanitate serui dicẽs. Dñe nõ sum dign⁹ vt intres ꝛc. In summa euãgelij tria innuũt̃ Primo serui Centurionis misera cõditõ. ibi Jacet paralitic⁹ ꝛc. Secũdo Centuriõis cõmendatio. ibi. Et sequẽtibꝰ se dixit. Amẽ dico vob ꝛc. Tertio iudeoꝝ digna reprobatio. ibi. Filij regni ꝛc. De primo dicit. In illo tempe. s. postq̃z xps pdicauit in monte. ⁊ cuz descendisset ⁊ leprosum sanasset. tunc venit in capharnaũ que est capitalis ciuitas i galilea ⁊ accessit ad eũ Centurio. Et fuit talis qui p̃fuit centũ militibꝰ: positus a romanis ad custodiã puincie. q⁹ iudea tũc tẽpis tributaria erat romanis. Hic habuit quendã seruũ sibi pciosum: qui erat paraliticus. ideo accessit.

Qz diceres. tñ dicit Luce. vij. Misit ad eũ seniores rogans eũ. Rñdet̃ q̃ psonaliter veit sed iudeis tanq̃z familiaribꝰ xpi suũ verbum cõmisit. Un̄ Aug⁹. Revera magz accessit ad xpm q̃z iudei. quia plus credidit q̃z seniores missi. licet alienigena generatiõe. tn domesticus corde. licet militũ princeps. tñ apl̃orum in fide p̃sors. dicẽs. Dñe puer me⁹. id ẽ seru⁹. iacet in domo paraliticus ⁊ male torquetur. Origenes. Attẽde charitatẽ ⁊ bonitatẽ cẽturionis qui tã instanter rogat p seruo: ac si essz filiꝰ ei⁹. quasi diceret. Iste est mihi seru⁹ ⁊ ego creatoris seru⁹. Iste me habet dñm sup terrã. ⁊ ego in celis habeo dñm. Si ei nõ misereor quõ mei dñs miserebit̃. Si ei non subueniõ. quõ mihi dñs subueniet. Raban⁹. Dia ista cũ dolore ꝑnumerauit. iacẽtẽ paliticũ et morbum male torquentẽ. vt angustias demõstraret ⁊ dñm cõmoueret. Sic hodie dñi et dñe debẽt seruis ꝑdolere: vt Centurio q̃ dixit. puer me⁹ in domo iacet: nõ in hospitali seu alr̃ porticũ ecclie. ꝓiect⁹. vt quidã seruilẽ cõditionez spernẽtes. qd̃ nõ est faciendũ. qz recordari debemus q⁹ vnũ ꝑmunẽ dñm habem⁹ cum sanctis Nã domini cũ seruis suis velint nolint: quattuor habẽt cõmunia. Primũ est ex parte ꝓncipij. qz omes ab vno dñoꝝ de eodẽ luto formati sumus. ⁊ omes nudi ⁊ paupes nati. Job. xxxiij Ecce me sicut ⁊ te fecit deus. Et de eodẽ luto ego quoq̃z format⁹ sum. Sapi. vij Nemo ex regibꝰ habet aliud natiuitatis initium. Secundũ est ex parte medij. qz omnes mortales sumus ⁊ breuis vite. Eccli. x. Omis potẽtat⁹ breuis vita. Job. xiiij. Breues dies hois sunt. Tertiũ est ex pte finis qz omes in terrã redibim⁹. Job. xvij. Putredini dixi. pater meus es: mater mea: ⁊ sororꝰ mea vermibꝰ. Quartũ est ex pte fori. quia omes possum⁹ emere vitã ẽternã: seru⁹ sicut ⁊ dñs. Et sub eodẽ iudice omes rõem reddere cõpellimur. ij. Cor. v. Omes nos manifestari oportet añ tribunal xpi. Actuũ. x. Nõ ẽ acceptor ꝑsonaz dei: sz in omi gẽte q̃ timet deũ ⁊ operatur iustitiam acceptus est illi. Ephe. vj. Unusquisq̃z qd̃cũq̃z fecerit bonũ hoc recipiet a dño siue seru⁹ siue liber. Et vos dñi eadem facite illis. remittẽtes minas. sciẽtes q⁹ illoz ⁊ vester dñs est in celis. ⁊ ꝑsonarum acceptio apud deum nõ est. Ideo remittetis iniurias. Eccl̃. xxxiij. Si est tibi seruus fidelis. sit tibi quasi anima tua. ⁊ quasi fratrẽ tuũ tracta eũ. Ergo fac vt Centurio q̃ non sprevit seruũ: sz humiliter p eo rogauit dicẽs. Male torquetur. Attẽde ipe solã infirmitatẽ ꝓposuit Sciebat enim vt dicit Chryſ. q⁹ xps potẽs est ad faciendũ. sapiẽs ad intelligendũ. ⁊ misericors ad exaudiẽdũ. ideo infirmitatẽ tm̃ ꝓposuit ⁊ remediũ sanitatis in potestate misericordie sue dimisit. Tunc subditur gratiosa xpi responsio: cum dicit. ait illi Jhesus. scilicz

Feria quinta post cinerum

Centurioni. veniã. s. psonaliter: nõ mittẽdo petrũ vel andreã: z curabo eũ. s. misericoꝛditer Ecce dñs fecit vltra affectũ postulãtis ‖ Pꝛio ꝓpter hoc ne ẽspectui videret habere seruilez ꝯditionẽ. ideo voluit ire ad seruũ Centurionis z nõ ad filiũ reguli. vt habeꝛ Jo. iiij ‖ Secundo ideo ꝓpter quattuoꝛ comites secũ eũtes. s. humilitatẽ: charitatẽ: fidẽ: z pꝛudẽtiaz centurionis. Et ꝓmo tangit humilitatẽ cum subdit. Rñdens Centurio ait. Dñe nõ sum dignꝰ vt intres sub tectũ meũ: sz tm dic ẽbo. zc. Ecce humilitas. Gregꝰ. Non sum dignꝰ aspectu nec accessu nec introitu. q. d. Moyses reputauit se indignũ eloquẽtia ẽboꝝ tuoꝝ quõ tũc ego sum dignꝰ tua psentia. quasi diceret. Hieremias in vtero matris sanctificatus dixit. A a a: dñe nescio loq̃. z quõ ego in peccatis indurat⁹ te suscipiã. Ego nõ sum dignꝰ vt intres sub tectũ meũ. qz alienigena sũ z gẽtilis: ydolatra. effusoꝛ sanguis: z accinctꝰ gladio: sed tm dic verbo. quasi diceret. verbo dñi celi firmati sunt. O beate miles vbi legisti. Ipe dixit z facta sunt. Revera ipe habuit exilluminatiõe spũs sancti. Joh. iij. Spiritꝰ vbi vult spirat. Ipe nãqz habuit fidẽ. qz credidit eius potentiã vbiqz foꝛe pñtem. Ideo subdit. Et sanabit puer meꝰ. Ecce qzta fides Sciebat enĩ centurio fm Chꝛys. q̃ angeli invisibiliter xpo assistũt. z ad imperiũ eiꝰ verbi virtutes z mirabilia opanť. Et credidit illõ ps. cvj. Misit verbũ suũ z sanauit eos. Tãta fides nõ fuit in regulo q̃ ait. Dñe descende ꝑus qz moꝛiat filius meꝰ. Joh. iij. Nõ in nicodemo q̃ dixit. Quõ pñt hec fieri. Johã. iij Non in maria magdalena: nec in martha q̃ dixerũt. Dñe si fuisses hic frater meꝰ nõ fuisset moꝛtuꝰ. Joh. xj. Sic tu qñ sumis cibuz z panẽ vite: in ẽa humilitate dicere debes. Dñe nõ sum dignꝰ vt itres sub tectũ meũ ‖ Nota in multiplicẽ domũ nõ solẽt intrare magni dñi. ‖ Primo in domũ q̃ minaꝛ ruinã: z est pꝛo pinqua casui. s. ꝓ debilitatẽ spũs: z volũtatez pnã ad malũ. s. in ꝓcupiscẽtia pꝛaua. Jaco. j Cõcupiscentia parit peccatũ ‖ Secũdo que ẽ immũda z soꝛdibꝰ plena. s. in mẽtem luxuriosam. Osee. vj. In domo israel vidi hoꝛrẽduz ibi foꝛnicatiões effraim ꝓtaminat⁹ est israel. In tali domo nõ habitat rex israel. Sapie. j. Nõ habitat in coꝛpe subdito pctis. quasi diceret. Sz in domo mũda. ps. xxj. Tu autẽ in sancto habitas: laus israel. ‖ Tertio domũ magni nõ habitãt in domo q̃ caret igne. s. charitatis. Lu. xij. Ignẽ veni mittere in terrã. Et ſ. Joh. iiij. Qui in charitate manet in deo manet z deꝰ in eo. Qui aũt ignẽ charitatis nõ habuerit: deum nõ habet. quia deus charitas est ‖ Quarto q̃ nõ habet panẽ z aquã. panẽ. s. elemosyne: z aquã ꝓtritiõis. Et sic Luc. vij. ait iesus simoni leꝛoso Aquã pediboꝰ meis non dedisti. z intrauit domũ tuã. Et de pane Isaie. lviij. Frãge esurienti panẽ tuũ: egenos vagos/qz induc i domũ tuã: z coꝛrecti tenebꝛis lux tua id est xps ‖ Quinto vbi latrones z homicide id est invidia in coꝛde inhabitat. j. Joh. iij Qui odit fratrẽ suũ homicida est. Et. j. Coꝛ. vj. Homicida nõ habet partem in regno dei Ergo dicit. Dñe nõ sum dignꝰ vt intres. zc. quasi diceret. Tu humil: ego superbꝰ. tu filius castẽ ẽginis: ego luxuriosus. tu pius z mitis ego rancoꝛosus. tu liberal: ego auarꝰ. ideo nõ sum dignꝰ. ij. Co. vj. Que participatio iustitie cũ iniq̃tate. q̃ societas lucis ad tenebꝛas. que aũt ꝯuentio xpi ad belial. sic peccatoꝛz ad xpm. Ideo peccatoꝛ debet se dicere indignum: vt faciat se dignũ. Chꝛysos. silr z Augꝰ. In eo q̃ Centurio se indignũ dixit suscipiẽdo xpm in domũ suã. dignus factꝰ est regno celoꝛum. Irẽ rñdit pꝛudẽter dicens. Nã ego hõ sum sub potestate ꝓstitutus habens sub me milites. z dico huic vade z vadit. zc. quasi diceret fm Augustinũ. Si ego homo sum z ꝓpꝛe habeo. qzto magis tu q̃ deus es. Et sicut ego sub potestate alterius sum: tñ aliꝭ mandare habeo. multo magis tu q̃ sub nullꝰ potestate es. sed oĩes potestates tibi seruiũt fm diuinitatẽ. z omnis potestas a te est: potes dicere huic infirmitati: recede z recedet. z sanitati vt veniat: z statim veniet. Audiẽs ẽ Jesus: miratus est. id est ad modum miratis se habuit. ‖ Dixi secundo tãgit Centurionis cõmẽdatio. ibi. Et sequẽtibꝰ se dixit. Amẽ dico vob. Nõ inueni tantã fidẽ in israel ‖ Sed diceres an fides istiꝰ maioꝛ fuit fide patriarcharum ꝓphetaꝝ: aut fide apl̃oꝝ. Rñdeť q̃ nõ. quia illi fuerũt nre fidei ꝓncipium. Sz debet intelligi fm Chꝛy. quantũ ad oꝛiginẽ credẽdi. qz aliꝭ pluribꝰ signis z miraculis visis credideꝛunt. iste ẽo nullo signo viso: sz ex auditu tm. Vel aliter fm Chꝛysos. intelligiť in suo genere. s. gentili. Nam cũ aliquẽ rusticũ audimus aliquid sapiẽter loquentẽ vel puez magz admiramur z laudamꝰ q̃z si philosophus aliqs illud diceret. Et sic nõ erat equaleiu deũ credere in deuz z gentilẽ. Et sic modica fides gẽtilis magis laudatur q̃z fides iudeoꝛum. Et exquo tanta fides erat in Centurione gentili

ideo ex hoc p̄dicit futurā fidē gētiliū dicens. Dico aūt vobis q̄ multi nō oēs credēt cuā gelio. veniēt ab oriēte z occidēte. i. ab oī pte mūdi venient ad vnitatē ecclie. z recumbent. i. requiescēt cū Abraā Isaac z Jacob in regno celoz. Un Origenes. Tunc impletur illud Math. xx. Multi sunt vocati pauci aūt electi. ¶ Dixi tertio tangit digna iudeoz reprobatio. ideo subdit. Filij regni. i. iudei. sm hieronymū. in q̄bz deus an regnabat: eīcient in tenebras exteriores. q̄z h̄ habuerūt tenebras interiores. s. cecitatē fidei. igit ibi habebūt tenebras infernales q̄ est terra tenebraz z vmbra mortis. vbi nullus ordo sz sempiternus horroz inhabitat. Et hec erit pena dāni. Tūc sbdit penā sensus Et ibi erit fletus. Haymo. Lacrimabūt eni oculi ex vehemēti dolore ardoz z fumo ignis inferni. Et sbdit tertiā penā. q̄ē remoz sus a scie dicēs. Et stridoz dentiū. scz p indignatiōe z stimulo a scientie: vel pe frigore inferni. ¶ Tūc ponit petitiōis exauditio: ait Jesus centurioni. Uade fiat tibi vt credidisti. s. q̄ absq̄ coz pali pūnia possem sanare filiū tuū. quasi diceret. Credidisti: quia possū omnia. credidisti: quia sum dns omniū. iō fiat z meriet tibi sm mensuram fidei. z sanatus est puer ex illa hora. s. qua xps ait. Fiat tibi sicut credidisti. ¶ Mystice. Per hūc paraliticuz intelligit peccatoz a stitutū in peccato mortali: qui habet huius paralitici additiones. ¶ Primo quia ille paraliticus seruus erat. Et sic peccatoz mortalis est seruus peccati: dyaboli: z oīm viciorum. Joh. viij. Qui facit peccatū: seruus est peccati. Sicut ait Augustin⁹. Peccatoz est seruus tot demoniorz: quot viciorz. Non soluz peccati: imo etiā dyaboli. ij. Pe. ij. A quo q̄s superat⁹ est: huius z seruus est. De quo Jhere. v. Seruieris dijs alienis. i. dyabolis in terra nō vestra. Et dicit dijs in plurali. quia peccatoz sunt dij est seruus luciferi. auari est seruus mammone. luxuriosus est seruus asmodei. ¶ Secūdo iste fuit paralitic⁹. z sic peccatoz. Ha paralisis est morbus q̄ reddit mēbra mollia z impotētia ad laborandū. Et hoc innuit cum dicitur iacuit. Jacentes enim nihil laborāt. Et sic iacentes in lecto auaricie luxurie vel iracundie in nullo possunt pficere saltē meritorie. Joh. ix. Scim⁹ q̄z dē peccatores nō exaudit. z sunt molles. q̄z nulli temptatiōi resistūt. Math. xiij. Facta aūt tribulatiōe a tinuo ppter verbū scandalizant. ¶ Tertio paralisis causat tremorē membroz. Et sic peccatoz mortalis tremit cum debet agere opera penitētie. scz aliena restituere. orare vl ieiunare. ps. xlij. Trepidauerunt timore vbi nō erat timor. Et Job. vj Qui timet pruinā cadet sup eū nix. ¶ Quarto male torquet. z sic peccatoz. Torquet ei inter pspera p curā superbā vel superflua. Boecius Humane felicitatis dulcedo multis amaritudinib⁹ respersa est. Un refert Tullius. Cum quidā gl'iam Dyonisij tyrāni laudaret z bñdiceret eū: iussit illū in throno aureo collocari: z mēsam omnib⁹ delicijs plenā ante ipsuz collocari. gladiū vo acutissimuz filo alligatū fecit sup caput eius appēdi. Cūq̄z ille p timore nō comederet: dixit ei Dyonisius. Talis est vita mea quā tu beatā putabas. Male aūt peccatoz torquet intra aduersa ppter impatientiā. Ista enim duo pspitas z aduersitas oēs pbant vt dicit Boecius de consolatione q̄ philosophi posuerūt duo volia i limine womus iouis. vnū vino plenū. aliud aceto. de q̄bus ingredientes bibere oportebat. Domus iouis est iste mūdus. volij plenū vino est pspitas. z volij plenū aceto est aduersitas. de quib⁹ oportet gustare oēs mundū ingredientes. Pessime aūt peccatoz torquet inter peccata. Amb. Que pena grauioz q̄z interi⁹ vulnus a scientie. z hec magis fugieda ē q̄z mors Et Augustin⁹ dicit de morsu a scientie. O mis inordinat⁹ anim⁹ est sibi ipsi pena. Idcireo si vis sanari oportet vt centurio roget dominū humiliter. i. spūs. dicēs. Dñe nō sum dign⁹. nihil tibi attribuendo. Eccli. xxxv. Oō humiliātis se nubes penetrat: donec pluuia gre Jaco. iij. Humilib⁹ dat gratiam. Et in tali oratione humili debet esse fides. Marci. xj. Quicq̄d orātes petitis credite quia accipietis Et Jac. j. Si quis indiget postulet a deo i fide nihil hesitās. Hz p quid sanant. Rñdet: per verbū doctrine. Sap. xvj. Neq̄z herba neq̄z malagma. sed sermo tuus sanat omnia.

¶ Nota de pena peccatoris. ¶ Primo peccatuz facit de libero seruū. qđ innuit in seruili additione. ¶ Pro q̄ sciendū q̄ tres sunt serui nati. s. q̄ in seruitute sunt nati. Et tales quasi viles miltis subiacēt legalib⁹ penis. Et a pluribus actibus excludunt vbi alij admittunt. q̄z nō possunt a trahere nec testimoniuz ferre &c. Et sic nos oēs nascimur serui peccati. Ex qua seruitute multa damna z pene nobis eueniunt sm iusticiā legis diuine nisi per baptismū indeliberemur. Quaz pena z maxima est diuine visionis carentia quā oēs non baptizati sustinēt. Etiā si puer moreret in via quādo ad baptismum baiulat. ¶ Secundi sunt serui

emptiū. vt qui ab hostib⁹ sunt capti i bello vel empti: iugo seruitut⁹ sunt astricti. ⁊ sic homo efficit⁹ seruus diaboli quādo capit⁹ peccato actuali mortali. Eccē. ix. Sicut aues capiūt laqueo. pisces hamo. ⁊ sic homines in tempe malo. Nam sicut auceps ponit grana ꝛc. sic dyabolus trāsfigurat se in angelum lucis. ij. Cor. xj. Et sic capimur a diabolo: ⁊ vendim⁹ nosipsos sibi. Bern. Nostra voluntas nos mancipat dyabolo: nō eius potestas. Jō. xv. q. j. c. nō est. Et cAmbrosi⁹ de vita beata. Neminem iugo seruitut⁹ dyabolus possidet nisi ei se prius peccator ere vendiderit. De q̄ Isaie. l. Iniquitatib⁹ vestris venditi estis. Certiū cōducticiū sunt q̄ nō ex necessitate sz ex voluntate seruiūt spe lucri. Sic auaricia et alia peccata maxime vsitata seruos faciūt. Eph. v. Auaricia est ydolor seruitus. Et sic ptz q̄ omne peccatū mortale ex libero facit seruum.

Secundo peccatū facit hoiem impotētez: ⁊ innuit ibi. quia iacet in domo. q̄ opera peccatoris quātumcūq; magna non ꝓsunt directe ad meritū vite. Prouerb. v. Iniquitates sue capiūt impiū: ⁊ funib⁹ peccator⁹ ꝓstringitur. Vel fm Hugonē de sancto victore. Peccator dicit iacere: q̄ terrenis incūbit. ps. Adhesit in terra venter noster ꝛc.

Feria sexta

Sermo. v. De epl̄a.

Hoc est ieiunium qđ elegi. dissolue colligatōes impietatis. Isaie. lviij. Medicus solet varia medicamenta adhibere vulnerato. nunc emplastrū. nunc syropum. nunc laxatiuū. nunc purgatiuū. Spūaliter. Et sic varia sunt vulnera anime: sic ⁊ varia eorūdē vulnerū sunt medicamenta. Nam aliq̄ vulnerati sunt spina auaricie. aliqui telo ire cuiusdie. Unde sicut dicit beatus Augustin⁹ Omne peccatū aut est in deū: aut in proximū: aut in seipm. Peccatū in seipum est fornicatio. j. Corinth. vj. Qui fornicatur in corpus suum peccat. Et hoc vulnus anime sanat p ieiuniū De quo fecit ecclesia mentionē in capite ieiunij. Sed peccatū in deum est blasphemia ⁊ inobedientia. Et hoc vulnus anime sanatur p orationē. De hoc lectū est heri in epl̄a. Isaie xxxviij. de rege Ezechia qui orauit cum lacrimis ⁊ sanatus est. Peccatū in proximū ē rerum ablatio. Et hoc vulnus anime sanatur per elemosynā. Thob. xij. Elemosyna a morte liberat. Et hanc virtutē sanandi p elemosynarum largitionē docet Isaias ꝓpheta in p̄sona dei dicens. Hoc est ieiunium qđ ego elegi. ꝛc. In summa epistole tria innuit. Prio salutaris ieiunij principiū. ibi. clama ne cesses. Secūdo subditur ieiunij laudabil⁹ finale stipendiū. ibi. tunc erumpet. Certio finalis stipendij fontale initiū. ibi. quia misericors.

Deprimo dicit. Hec dicit dominus deus. scilicet ipsis p̄dicatoribus. Clama ne cesses. s. horis ⁊ temporibus opportunis. Nota q̄ p̄dicator⁹ debet clamare hoc tempore ppt̄ quatuor. Primo vt peccator⁹ de vilitate peccatorū surgat. quia peccata faciūt hominē indignum premio vite eterne. vt dicit sanctus Thomas. Et sic clamabat apostol⁹ Ro. xiij. Hora ē iam nos de somno surgere. Secūdo vt vanitatem huius mūdi nunciet. Eccl̄s. xij. Vanitas vanitatū dixit Ecclesiastes omnia vanitas. ⁊ ibidem. j. c. Vidi cuncta que fiunt sub sole: ⁊ ecce vniuersa vanitas ⁊ afflictio spūs. Certio iudiciū vt timeāt Joel. j. c. Clamate ad dīm. A a. ppe est dies domini. ⁊ merito debet clamare a. quia a tribus accusabunt peccatores in die iudicij. s. a pcis ppriis ab infernalib⁹ aduersarijs: ⁊ ab omnib⁹ creaturis. ⁊ clamare debet predicator: ⁊ nō debet esse canis mutus qui nescit latrare. Ideo subdit. Et q̄ si tuba exalta vocē tuam. Nam sicut tuba p̄mo facit parū sonum: deinde procedit per augmentū. Sic p̄dicator p̄mo debet dulciter p̄dicare obsecrando: veniā ⁊ gliam promittēdo. deinde si non aduertunt eos arguēdo: et post hoc si indurantur fortissime extremā sententiam cōminando. ij. Thimo. iiij. Argue obsecra increpa. Ideo subdit. Annuncia populo meo scelera eor. i. xp̄ianis qui fm Petrum apostolū sunt populus acquisitōis. Nota q̄ predicator debet quattuor annūciare. Primo peccantibus penitentiam. vt hic. Annūcia populo meo scelera eorum. id est. peccata grauia: vt peccata mortalia. Secūdo penitētibus indulgentiā. Isaie. lxj. Spirit⁹ domini sup me: eo q̄ unxerit me: ad annunciāduz mansuetis misit me: vt mederer ptritos corde. ⁊ predicarem captiuis indulgentiā. Certio malignātibus vindictam. ps. xlix. Et annunciabunt celi. id est predicatores iusticiam eius: quoniam deus iudex est. Quarto debet annūciare predicator triumphātibus coronā. j. Joh. j. Annunciam⁹ vobis vitā eternam q̄ erat apud patrem ⁊ apparuit nob. Ergo annunciēt p̄dicatores ista qtuor. Sequit. ⁊ domui Jacob pctā eor. Glo. Per populū itelligūt

Sermo V.

layci. p̄ domū Jacob viri ecclesiastici. Jō gregorius. in pastorali. Aliter ammonēdi sunt layci. aliter clerici: fm exigētiā ei⁹ audito⁹ z modus erādus est sermo doctor. Annūciet ḡ p̄dicator populo suo p̄ccata eorū. dicendo ei illud Deut. xxxij. Peccāne reddis dño populestulte z īsipiēs. z si incipias ei⁹ legē z p̄tēnis ei⁹ crucem: nō audis vocē: nec exhibes ei honorē qui te p̄ccatorē populū vocat. z inter ḡs multos hypocritas inuenit. Un̄ subdit. Me ei de die in diē querūt. s. ficte: corpe z non corde. gressibꝫ corpis z nō passibꝫ dilectionis. s. cōueniendo ad synagogā z ecclesiā oīm die. Et scire vias meas volunt. s. audiendo ꝑba scripturaꝝ. scire scz volūt solū speculatiue z non practice. vel scire non modo quo oportet. De quo Bern̄. in libro meditationū. Sunt qui scire volūt eo fine tm̄ vt sciant: z turpis curiositas est Et sunt q̄ scire volunt vt ipi sciāt: et turpis vanitas est. Et sunt qui scire volūt vt suam scientiā alijs vendāt: z turpis q̄stus ē. Et sunt qui scire volunt vt edificent: z prudētia est. Et sunt qui scire volunt vt alios edificent: z charitas est. Et dicit quasi gens q̄ iusticiā fecerit. fm Tullīū. Justicia est ius reddens vnicuiq; qđ suū est. Et iudiciū dei nō derelinquet z tamē derelinquūt. De quorū numero iste pharise⁹ fuit. Luc. xviij. qui seipsum laudans z alios vituperās. Rogāt me ore et nō corde. iudicia iusticie. vt scz alijs penā infligam fm iustū iudiciū sibīpsis p̄miuz glie retribuēdo. p̄s. xxv. Judica me dne: qm̄ ego in innocētia mea ingressus sum. Et appropi quare deo volunt nō affectibꝫ: sz solū pedibꝫ. id est non corde sz voce. iuxta illud Isa. xxix. Populus hic me labijs honorat. cor aūt eorum longe est a me. ¶ Nota q̄ triplex ē species hypocrisis. ¶ Prima spēs hypocrisis ē q̄ homo se simulat habere aliquid qđ non habet: z bonū facere qđ nō facit. De illis dr Mat. vj Exterminātenim facies suas. Gregor⁹ Simulata equitas est duplex iniquitas. ¶ Scda spēcies est mali palliatio q̄ opera sua palliant conuersatione bona. Matth. vij. Attendite a falsis ꝓphetis qui veniūt ad vos in vestimentis ouiū. intrinsici sunt lupi rapaces. a fructibus eorū cognoscetis eos. ¶ Tertia spēcies ē q̄n aliquis se simulat velle celare bona sua cuz tamen ea appetit esse manifesta. Contra tales dicitur Matth. vj. Amāt hypocrite orare in synagogis z in angulis plateaꝝ vt videātur ab hominibꝫ. Et sic cōsiderantur hypocrite. Sequitur littera. Quare ieiunauim⁹ z non aspexisti. Hic propheta ponit questionē sup ieiunio reprobabili. quasi diceret. Tu dr reprobasti. nec ipa scz ieiunia nostra exaudisti. nec postulata concessisti. Humiliauim⁹ aīas nostras. id est vitā animalē. sicut ꝓpheta dic̄ Humiliabā in ieiunio animā meā. p̄s. xxxiij Et nescisti. id est reprobasti. Gregor⁹ sup illo verbo Math. xxv. Amen dico vob: nescio vos. Scire dei est approbare. nescire reprobare. Loquendo enī de scientia speculatiua. nec potest esse aut fieri quod deus nesciat. Dicit enim p̄s. xciij. q̄ deus scit cogitationes hoīm. Sed loquēdo de scientia dei approbata deus multa nescit. s. que ex se mala sunt vel q̄ mala fiunt. ¶ Nota q̄ iudei faciebāt q̄daz legalia ieiunia. sic in festo ꝓpiciationis z alias. Quedam aūt post legē instituta sunt. Zach. viij. Jeiunium quarti z ieiunium quinti z ieiuniuz septimi z ieiunium decimi erit domui iude in gaudium z in leticiā. Itē quedā alia voluntarie assumpta. sicut Judith que ieiunauit oīmibꝫ diebꝫ vite sue. Judith. viij. Et anna ꝓphetissa Luc. ij. Et multi ex eis nō seruabāt in suis ieiunijs debitas circūstantias. sicut phariseus Luc. xviij. Jeiuno bis in sabbato. Propter hoc eoꝝ ieiunia nō erant deo accepta ¶ Nota q̄ tria faciūt ieiunium reprobabile. ¶ Primo quādo fit sine debita abstinentia. ita q̄ hō eo magis comedat vt eo melius possit sine esurie ieiunare. ¶ Secūdo quando fit sine debita misericordia. q̄ ieiunium sine elemosina ē sicut lampas sine oleo. ¶ Tertio sine humilitate ꝓpter Bern̄ Grego. dicit. Qui ceteras ꝓtutes scz ieiunia. elemosynas ꝛc. ꝓgregat sine humilitate quasi q̄ puluerē in ventū portat. Hz respōsio dei. si queritis: quare nō aspicio ad ieiunia vestra. Rō est quia nō respicio ad psonas vestras. ꝓpus enim respicio ad psonā operātium q̄z ad opa. Gen̄. iiij. Respexit deus ad Abel z ad munera eius. Sequit. Ecce in die ieiunij vestri inuenit voluntas vestra. glosa. Incassum p̄ penitentiā corpus atterit si inordinatꝫ motibꝫ mēs vicijs dissipet. Et addit. Et omnes debitores vestros repetitis. i. iniurias illatas vobis impenitētibꝫ nō remittitis sed vindictam expetitis. Cū saluator dicit Mat. vj Q; nisi dimiseritis hominibꝫ debita: nec pater me⁹ dimittet vobis p̄cta vestra. Certe remittere talia debita est spiritualis elemosyna fm Aug̃. sic dicentē. Qui nō facit mentitur cum dicit. Dimitte nobis debita nostra: sic z nos dimittim⁹ debitoribꝫ nostris: siue debita repetēdo ab ipo dicēti soluere. qđ fm glosā

Feria sexta post cinerum

est deo violentiã facere. Item repetitis plꝰ q̃z vobis debeat exigẽdo vsuras. Et addit. Ecce ad lites ⁊ ad p̃tentiões ieiunatis ⁊ percutitis pugno impie. De numero istoꝝ erat iste fuꝰ nequã. De quo Matth. xviij. Qui tenens suffocabat cõseruũ suũ. q; nõ reddebat ei debitũ. Sequit. Nolite ieiunare sicut vsq; ad hanc diẽ. vt iã supra dictũ est ne forte audiatur in excelso clamor id est in templo. q̃si diceret. Si vultis q̃ oꝝões vestre exaudiant: nolite cũ carẽtia debite abstinẽtie ⁊ debite misericordie ieiunare. neq; carẽtia humilitatis. Subdit. Nunq̃d tale est ieiuniũ qd̃ elegi p diẽ affligere hominẽ animã suã. i. animalitatẽ suã. scz a cibis abstinẽdo. Nunq̃d quasi hominẽ p̃torquere quasi circulũ caput iuũ ipsum declinando ad pedes. vel faciendo reuerentiam hoibꝫ in signũ debilitatis experti ieiunij. ⁊ sac cum ⁊ cinerẽ sternere sup se. Nunq̃d illud vocabis ieiuniũ ⁊ diẽ acceptabilẽ dño. quasi diceret nõ. Si h̃ oñdat exterꝰ ⁊ interꝰ non existit veritas sanctitatis. ¶ Notandũ q; hec nõ sunt de reprobabilia que bona sunt. sz q; superbiã ⁊ hypocrisim sapiũt. ⁊ nõ sunt nisi sanctitatis ostentatio: quã saluator summe reprobat Mat. vj. Cum ieiunatis nolite fieri sicut ypocrite tristes. exterminãt enĩ facies suas ꝛc. Cũ enim bona fiunt: maxime cauẽda ẽ vana gloria. Quia ꝑm Chrysо. sup Matth. Gloriosa res agit facile locũ inuenit glorificatõis occasus. Ieunia multoꝝ sine humilitate nõ sunt vera et deo accepta. Deinde ponit ieiunium deo acceptabile. Nõne hoc est magis ieiuniũ qd̃ elegi. abstinẽtia debita: misericordia ⁊ humilitas. Unde Amb. Summa xp̃iane religionis est misericordia ⁊ pietate seq̃ deum. Nõne hoc est magis ieiuniũ qd̃ elegi: dissolue id est scinde colligationes impietatis. id ẽ falsas carthas ⁊ cyrographa quibꝫ feneratores dicunt impie pauperes esse obligatos. qd̃ valde impiũ est. glosa dicit. Sicut impium est exigere ab his qui non possunt soluere. mlto magis q̃ nõ debent. Nõ ꝑcepit enĩ repetere nisi ab imꝑentibꝫ: sz iubet falsa instrumẽta rescindere. Unde Isaias loquens aperti dicẽ omnẽ scripturã iniquaz cõscindere. Et addit secundũ. solue fasciculos deprimentes. id est. relaxa tributa ⁊ vectigalia ⁊ iniquas exactiones quas inter xp̃ianos imponũt hominibꝫ tpales dñi. Et reuera sunt deprimẽtes fasciculi. q; multũ deprimũt hoies. ⁊ deducũt eos ad pauptatẽ magnã. Subdit tertiuz. Et dimitte eos q̃ ꝑfracti sunt liberos iugo seruitutis. Glosa interlinearis Eos q̃ te tibi p̃ famẽ in seruitutẽ vendiderant nõ teneas vltra terminũ. sz dimitte eos sue libertati reddẽs Sz nunq̃d p̃cipit dñs vt omnes suos suos manumittat. Dicendũ est nõ de omibꝫ: sz solũ h̃ hic p̃cipit. vt scz nullatenꝰ vltra terminũ deti neant. Quãuis aũt nõ p̃cipiat. ꝑsuliat tamen de omibꝫ. q; opus est misericordie. Subdit quartũ. ⁊ ome onꝰ disrumpe. i. ome grauamẽ qd̃cũq; sit illud amoue: quo innocentes oprimũtur. ¶ Sciendũ q; per colligatiões impietatis possunt intelligi omnia peccata. et h̃ moraliter mortalia que sunt impia. q; impediunt cultũ dei. ⁊ sunt quedam colligationes vnũ enĩ quasi ligat cũ alio: q; peccatũ qd̃ p penitentiã nõ diluit: mole suo pondere in aliud trahit. Ait Grego. Ligat aiam cũ dyabolo. obligat ad gehennã. Ligat etiã potẽtias aie: vt nõ possit libere exire in actus suos. Nõ enĩ peccatoꝝ est dñs sui: sed ipe seruꝰ pcti. Jo. viij ¶ Secũdo p fasciculos deprimẽtes possunt intelligi peccandi assuefactiões. que sic deprimũt animã peccatricẽ vt non p̃mittant eam erigi: nec respicere sursum. ¶ Tertio autez per seruos qui debent dimitti liberi intelliguntur quinq; sensus hois peccatoris q̃ in actꝰ suos exeunt ꝑm impetũ ꝓcupiscẽtie: nõ ꝑm iudiciũ rõnis: nec ꝑm imperiũ volũtatis. ¶ Quarto per omne onus intelligũtur quecũq; peccata grauia: ta mortalia q̃z venialia. Sicut aũt tempore ieiunij sunt soluenda vincula peccati. id est. solucende assuefactiones peccandi. sic etiã sensus sunt reddẽdi libertati vt subsint rõis iudicio ⁊ imperio voluntatis. Sunt etiã vtiliter dissrumpenda oĩa peccati onera per penitẽtiam. alias incassum est ieiuniũ. Canit enĩ his diebus eccl̃ia. Utamur ergo parcꝰ verbis cibis ⁊ potibꝫ. somnis iocis ꝛc. Uitemꝰ aũt pessima. Sequitur vtilitas ieiunij. Frange esurienti panẽ tuum. ¶ Nota q; durante libertate: dare debet quilibet pauperibꝫ abundanter ⁊ non parce. Unde Thobias dixit filio suo Thob iiij. Si multũ tibi fuerit abundanter tribue si exiguũ illud libenter impartiri stude. Dicit esurienti id est necessitatẽ habenti. Sic dicit de viro iusto. ps. cxj. Dispersit dedit pauperibus ꝛc. Et iudex in fine mũdi dicet. Esurui ⁊ dedistis mihi manducare. Matth. xxv. Sed in h̃ q; dicit panẽ: nõ lapidẽ. noie panis intelligitur omnis cibꝫ necessarius ad victũ hois. Per hoc q; dicit tuũ. id est ꝓpriũ: nõ alienuz Thob. iiij. Ex substãtia tua fac elemosynaz q̃n ieiunas da pauperibꝫ vt ieiuniũ nõ sit lucꝝ

marsupij:sz anime securitas. Et egenos.id ẽ egẽtes hospitio.vagos.i.carẽtes domicilio:i/ duc in domũ tuã. Cũ videris nudũ operi eũ sicut fecit bẽat⁹ Martin⁹ in porta ambiensiũ Et carnẽ tuã.i.primũ tuũ q̃ qdammodo ca/ ro tua est.qz est tecũ eiusdẽ speciei. ne despexe/ ris. Job.v. Uisitans spẽm tuã nõ peccabis. ¶Dixi secundo sequitur fruct⁹ ieiunij./Pri/ mo pciosum stipendium. vbi dicit. Tũc erũ pet sicut mane id est sicut sol in mane lumen tuũ.id est lumen gratie tibi collate diuinitus fugans errozis tenebras z te dirigens in viã salutis. Psal. Exoztũ est in tenebris lumẽ re ctis corde/ Secũdus fructus tãgitur cũ dicẽ Et sanitas tua.s.spiritualis Hiere.xvij. Sa na me dñe z sanabor. Itẽ psal.xl. Sana ani/ mam meã qz peccaui tibi. Citius oriet.s. cu/ ratis vulneribꝫ viciozꝫ. Unde Malach. vl. Uobis timentibus nomen meũ oriet sol iu/ stitie z sanitas in pẽnis/ Sequitur tertiꝰ fru ctus cũ dicit. Et anteibit facie tuam iustitia tua quocũqz ibis.z vbicũqz eris iustitia pce/ det te. Et sequit:quia semp deus in te ꝓtinua bit merita bona.vt dicitur Prouerbiozꝫ.iiij. Justozꝫ semita quasi lux splendens pcedit:z crescit vsqz ad pfectã diẽ/ Subditur quartꝰ fructus. Et gloria domini colliget te id ẽ xps qui est in gloria dei patris recipiet te. Augu/ stinus. Uel gloria domini id est beatitudo ce/ lestis patrie vere penitẽtes recipit. Jdeo dicit Suscipiet te.s.sinus abrae per quem susscepit mendicum. Luc.xvj. Dicit Prouer.xxix. q̃ humilẽ spiritu suscipiet gloria. Subdit q̃n/ tus fructus.tũc inuocabis scz corde ore z ope re.z dominꝰ exaudiet.s.pces tuas.ps.ix. Desi derium pauperꝫ exaudiuit dominꝰ. Seq̃tur sextus fructus. Clamabis.s. de periculis z in tribulatione tam in morte qz in vita. Et dicẽ dominus per effectum. Ecce assum ad defen/ dendũ z liberandũ te./ Dixi tertio sequitur finalis stipendij fontale pncipium dices. Qz misericors sum dñs deꝰ tuus.ps.cxj. Misc/ ricors z miserator z iustꝰ dñs. Cõcludit eccia z dicit dñs omnipotens. ¶Patet cõcordia eplẽ ad euangeliũ Math.v. Audistis q̃ dic tum est antiquis. Jbi pcepit enim dominus elemosinã cordis cũ dr. Diligite inimicos ve stros. Et hꝫ idẽ tãgit epla tã de spũali elemosi na qz de corporali.

De eodem

Sermo.vj. De euangelio

Diligite inimi/ cos vestros:z benefacite his qui oderũt vos. Math.v. Arbor debens fructus bonos fa cere debet habere radicẽ viridẽ z recentẽ. Spũ aliter. Sic homo volens opa fructifera age/ re debet habere radicẽ charitatis. Bre. Quic/ quid pcipit in sola radice charitatis fundat. Jdeo omia vestra opa.s.ieiuniũ: oratio z ele mosyna debẽt fieri in charitate. Et quicq̃d in charitate petierim⁹:in illo exaudiemur.vt pa tet in toto officio introitus. Audiuit dñs et misertꝰ est mihi zc. Et q̃cq̃d fit in charitate hꝫ bñ finit. Et hũc finẽ bonũ petit eccl'a in colle/ cta.s. Inchoata ieiunia quesumus dñe beni/ gno fauore psequere. Et ipi sacerdotes inci/ tare debẽt homes ad charitatẽ. Et hꝫ docemur in epla. Clama ne cesses: z q̃si tuba exalta vocẽ tuam zc. Me etenim de die in diem querũt: z vias meas scire volunt.scz viam charitatis. Ergo docet nos in epistola dilectionẽ habere charitatis ad proximũ z ad deum. Prio ad deum cũ subdit. Nunq̃d hoc est ieiuniuz qd̃ elegi.solue colligationes impietatis id est.li/ gamina peccati.s.erga deum. Deinde docet di lectionẽ quo ad primũ dicens. Frange esuri/ enti panẽ tuũ.egenos vagosqz induc in domũ tuam. Cũ videris nudũ operi eũ. Et non tm ista opa dilectiõis exhibẽda sunt amicis:sed etiã inimicis. Jdeo euangeliũ dicit. Diligite inimicos vestros zc ¶In summa euangelij docẽt tria genera hominũ./Primo docentur perfecti.ibi. Diligite inimicos vestros./Secũ do actiui.ibi. Cũ facis elemosynã./Tertio cõ templatiui.ibi. Cũ oraueris. Nã hec est iu/ stitia ꝓtemplatiuoꝝ. ¶De ꝑmo dicitur. In illo tpe.s. cum xps docuit in monte talez om nem pfectionẽ.tũc dixit. Audistis qz dictuz est antiqs.s.ex lege. Dilige primũ tuũ. Leui. xix. Et odio habebis inimicũ tuũ. Nota i tota serie veteris legis non est scriptũ.et odio habebis inimicũ tuũ.sz dicit hoc quantũ ad traditionẽ seniozꝫ.s.scribarũ quibꝫ visum est addendũ.s.a cõtrario sensu.ex q̃ debebant di/ ligere amicũ. Silr ceperunt hoc ex Exo.xxiij. ca. Inimicus ero inimicis tuis. Et Deut.vij Non inibis cum eis fedus.nec misereberis ea rum. Et.j. Re.xv. Saul perdidit regnũ quia pepercit agag. Quasi possent eos odire quod non est tenendũ.quia Exo.xxiij.dicit d̃ asino inimici iacenti sub onere quod deberet leuari. multo plus homo. De hoc Chrys. Si iustũ fuisset inimicos odire deus te inimicũ ex gen/ tibꝫ nunqz susscepisset in suam dilectionem. Ergo subdit. Ego autem dico vob. Diligite

inimicos vestros. Et hoc triplicit̃. scz corde ore z opere. Primo corde: z hoc innuit cũ dr: diligite. qz dilectio vera ex corde debet procedere. ¶ Nota inimicis debem⁹ quattuor oñdere. s. amorẽ: odiũ. compassionẽ: z beneficium. ¶ Nam inimici possunt quadruplicit̃ ꝓsiderari. ¶ Primo quantũ ad naturã. Et sic sunt diligendi. qz ad imaginez dei creati. Nam dicit Eccli. xiij. Oĩe aial diligit sibi simile. ꝙnto magis aial rationale. Nã discordia nõ repit inter colũbas: sed inter lupos z canes. Ergo tales rancorosi sunt valde reprehensibiles. Ecclesiastici. xxviij. Nõ homini reseruat irã: z deo querit medelam. q. d. nullo mõ inueniet. ¶ Secõdo possunt inimici ꝓsiderari q̃tũ ad culpam. Et sic nõ sunt diligẽdi. Aug⁹. Cũ dico homo mal⁹: duo dico. s. homo z malus. Inquantũ homo diligẽdus. inquantũ mal⁹ odiendus. qz sic eos odit dr. Eccl. xij. Altissim⁹ odio habet peccatores: z misert⁹ est penitẽtibus Gregori⁹. xxij. moral'. Euenire plerũq; solet: vt nõ amissa charitate etiã inimici ruina nos letificet. z etiã sine inuidia ei⁹ gl'ia nos contristet. Cum ruente eo quosdã bene erigi credimus. z profectre eo plerosq; opprimi iniuste formidamus. Et ergo inimico posset optari malum pene talis. vt infirmitas vt melioraret. vel etiã mors vbi nõ est spes meliorationis sed caute vt nõ i vindictã. Grego. Cũ inimicus punit tũc potius de liberatione alioz q̃ de punitione ei⁹ ꝓdolendũ est miserie pereuntis: z gaudendũ de iustitia iudicis. ¶ Tertio possunt inimici ꝓsiderari quantũ ad pnã. in hoc debemus eis dare cõpassionẽ. ps. cxviij. Uidi p̃uaricantes z tabescebã. Greg⁹. Uera iustitia cõpassionẽ habet. falsa indignationem. ¶ Quarto quantũ ad indigentiã. z tũc debemus eis impẽdere bñficiũ. Et hec dilectio ꝓsistit in ope. De qua subdit. Bñfacite his qui vos oderunt. ¶ Nota inimic⁹ diligit dupl'r. aliqñ affectu. Unde Greg⁹. xxj. moral'. Tũc veraciter inimicos diligimus: cũ nec de ruina eoz letamur. nec de profectu gratulamur. sic q; optamus eis bona gr̃e z gl'ie. Aliqñ ꝯo inimicus diligit effectu. s. qñ in bñficio tm̃ talis obligamur in articulo necessitatis. z tunc cadit sub p̃cepto: alias sub cõsilio. Jõ Eccl. xij. Bñfac humili. z ne dederis impio. s. qñ nõ dare. ꝓdesset sibi ad salutẽ. vel qñ dare ei prestaret fulcimentũ malicie. ¶ Nota ꝑm Tho. ij. ij. q. xxv. dr q; opera dilectionis p̃nt fieri dupliciter. ¶ Uno modo in generali. Et sic hoc p̃ceptum est d̃ necessitate salutis implendum vt non excludat inimicũ. qz exclusio ꝓcederet ex odio. ¶ Secõdo ĩ speciali. z sic nõ est de necessitate p̃cepti sz ꝓsilij: actualit̃ inimicũ diligere. z sufficit q; hõ habeat animũ ꝓparatũ vt in extrema necessitate eũ. ꝓp̃ inimicitiã reserere nollet. ¶ Sz dices. teneor occulte ꝓ inimic⁹ orare: cũ dr Apoc. vj. Usq; q̃ nõ vindicas sanguinez de his q; habitãt i terra. Rñdet Aug⁹. i p̃. dñi de mõte. q; vindicta martyz ẽ vt euertatur regnũ peccati: z petã destruant z homines remaneant. Sile habet. ps. lvij. Letabit⁹ iust⁹ cũ viderit vindictã. Dicit sanct⁹ Tho. vbi supra. Letabit nõ rõne pene peccatis i se. sz rõe iustitie iudicãtis. ¶ Itẽ nota ꝓpter tria debemus diligere inimicũ. ¶ Primo ꝓpter debitũ. qz dom⁹ p̃cepit Math. vj. Dimittite z dimittet vob̃. Nã si vnaquaq; die moreremur p peccatz: nõ possem⁹ satisfacere z ꝓdignũ retribuere. Aug⁹. Dicũt q̃dã: nõ possum diligere meũ inimicũ. O attende q̃d tibi dr fecerit. z q̃d tu deo feceris. tũc vtiq; dimittz paz vt tibi dr dimittat multũ. Sz heu dicũt. nõ possum vincere aĩm meũ. Rñdet Aug⁹. in soliloq̃o. Deꝰ q̃ optime posse nostz nouit nihil ipossibile p̃cepit. qz iust⁹ ẽ. nec ꝓdẽnat hoiem p eo q̃d nõ pot implere: qz pi⁹ est. sz ex q̃ p̃cepit g̃ possibile est. Piero. Anathema sit q̃ credit p̃cepisse deum q̃d impossibile sit ipleri. j. Joh. v. Mandata ei⁹ gr̃uia nõ sũt tc̃. ¶ Nota tñ ꝑm Chrisostomũ. Aliꝯ diligit caro. aliꝯ aia. Sic ei dictum est. Nõ concupisces. h̃ est dictũ q̃ ad aiaz nõ q̃ ad carnẽ: Sic etiã in h̃ loco. caro inimicũ diligere nõ pt. aia aũt pt. qz dilectõ vl' odium carnis i sensu ẽ. aie ꝯo in rõne. Qñ ꝯo nocet aliq̃s ab aliquo. z si sentim⁹ odiũ. tñ exeq̃ volumus. qz caro nostra odit inimicũ. aĩma vero diligit. Nec ille. ¶ Secũdo debem⁹ diligere inimicũ ꝓpter fructũ. Aug⁹. Ad dilectionẽ inimici vos ammoneo. qz ad sanãdũ vulnera peccatoz nihil vtilius esse cognosco Aug⁹. subdit. Diligere inimicos grauis ẽ labor in hoc seculo. sed grandius ꝑmiũ i futuro. ¶ Tertio ꝓpter periculũ. Augustin⁹. Odiũ habere in corde est habere gladiũ scorpionẽ z ignẽ. De primo sic dicit in sermone. Qui alteri nocere desiderat similis est illi qui gladio se transuerberat: vt tunicã alterius scindat. De secundo dicit in sermone. Ira stimulans ad vindictã ipa est scorpio interius inflammãs siue excitans. Si te vis vindicare d̃ inimico tunc ad ipam irã te ꝙuerte que est ĩmica tua quia occidit animã. De tertio sic dic sup. ps. Sic puta maliciam esse sicut ignem. Naz si

quid aliud incendere debeat oportet vt prius ardeat. Sic ira malicioſa q̄ alteri nō noceat fieri pōt. ſz q̄ tibi nō noceat fieri non pōt. Jō ſubdit. Bñfacite his q̄ oderūt vos. ſcz miniſtrando eis neceſſaria tpe neceſſitatis. q̄ neceſſitas extrema facit oīa cōia. Ergo noli cōſiderare iniuriā p̄tem. ſz cōſidera gliam quaz p mercede es in iudicio ꝓſecuturus. Si dānum pateris noli cōſiderare. ſz cōſidera patientie lucrū. j. Pe. iij. Beati eſtis ſi quid patimini ꝓpter iuſticiā. Et apls Ro. xij. Si eſurierit inimicus tu⁹ ciba illū: ſi ſitit potum da illi Hoc faciēs carbones ignis cōgeres ſuper caput ei⁹. i. ad charitatē induces. Etiam ideo. quia nos inimici ſumus xpi. z nobis mlta bona exhibuit. Ro. v. Cū inimici eſſem⁹: reconciliati ſumus p ſanguinē filij eius. Sic cūmici ex beneficio noſtro ipi ſe iudicēt. q̄ iniuſte nos odiunt. Tūc docet nos habere dilectōez inimico⁹ in ore dicēs. Orate p ꝑſequētibus vos. ſcz p manifeſtā iniuriā. z calumniātibz vos. ſcz p apparentē iuſticiam. ſed tamen per fraudem occultā. Chryſ. Nihil facit deū ita ꝓpicium z ad exaudiendū ꝓnū ſicut orare p inimicis. quia p hoc filij dei efficimur. Jō a pio patre exaudiri meremur. Grego. Quid eſt q̄ moyſes z ſamuel z helyas in poſtulatōe aliꝰ ꝓferunt: niſi q̄ iſti tm in ſerie veteris teſtamenti p inimicis orāſſe legunt? Moyſes a populo lapidibz impellitur: z pro lapidātibz precatur. Exod. Samuel a principatu eiicitur. z ait. Abſit a me vt ceſſem orare p vobis j. Regū. xij. Helyas etiā orabat pro Achab inimico ſuo. j. Regum. xxj. Dilectio ergo iſta maxime meritoria eſt. Gregorius Meritia ſunt tanto maiora quanto minus debita. ſz minus debitum eſt diligere inimicū q̄z amicū ergo magis deo acceptum z meritorium. Rō quare debemus p eis orare. quia q̄ p ſequentibus orat: p ſeipſo orat. q̄ petit amotionem flagelli. Et implebit illd pſal. xxxiij. Oratio mea in ſinu meo cōuertet. Ideo Ro. xij. Bñdicite z nolite maledicere ep ſequētibus vos

Secūdo debemus orare p inimicis ꝓpter exēplum xpi. Ideo ſubdit. Ut ſitis filij p̄ris veſtri qui in celis eſt. Nam filij carnales merito imitant patrē in moribz bonis z honeſtis. ergo z nos ſpūales. Nam deus pater ſolē ſuū facit oriri ſuper bonos z malos: z pluit ſup iuſtos z iniuſtos. Sic z nos opa charitatis exhibere debemus amicis z inimicis. Piero. Nulli negare debemus q̄d deus nulli negat. Chryſoſtom⁹ ſup matheū dicit. Caute antez dicit ſuper iuſtos z iniuſtos z nō ſup iniuſtos z iuſtos. q̄ omia bona deus nō ꝓpter hoies dat ſed ꝓpter ſanctos ſicut z flagella ꝓpter peccatores. Sed in bonis nō ſeparat peccatores a iuſtis ne deſperent. nec in malis iuſtos a peccatoribz ne glorientur. maxime cū malis bona nō ꝓſint que male viuentes ad iudiciū ſuum rapiunt. nec bonis mala nocent ſed magis ꝓſunt ad iuſticie lucrū Decille. Similiter vt dicit Auguſtin⁹. Illa temporalia bona et mala vtriſq̄ voluit eſſe cōmunia. vt nec bona cupidius appetātur q̄ mali habere cernūt nec mala turpiter euitētur q̄bz etiā boni efficiuntur. Nec ille. Sequit. Si enī diligitis eos qui vos diligunt: quam mercedem habebitis. quaſi diceret. Nullā. Aug⁹. in enchiridion. Non eſt magnū erga eū qui tibi nil malifecit eſſe benīuolū. ſed maxime bonitatis indicium eſt tuū diligere inimicū. z eū q̄ tibi vult malū z facit ſi poteſt z tu velis ſibi bonū. Et maioris meriti eſt dilectio inimici q̄z amici.

Et aſſignat plures ratiōes ſanctus Tho. ij. ij. q. xxvij. Prima. Actus mere naturales nō ſunt meritorij: ſed ſolum voluntarij a ratiōe z libera voluntate electi. Et ideo quanto aliquis actus magis eſt a ratione z volūtate elicitus: tanto magis meritorius: ceteris paribus: q̄z ille qui venit ex inclinatione naturali Sed ad dilectōnem inimici non declinat natura ſicut ad dilectionem amici. ergo ꝛc. Secunda ratio. quanto aliquis actus ex ſe ē difficilior: tanto ceteris paribus eſt magis meritorius: ſed actus dilectionis inimici eſt ꝓtra rius naturali inclinationi: z habet multa retrahentia. ergo ꝛc. Nota difficultas ē duplex. Prima cauſatur ex opere vt difficili⁹ eſt ieiunium in pane z aqua q̄z in cibis quadrageſimalibus. z ſic dilectio inimici eſt difficilior q̄z amici. Secunda cauſatur ex negligētia perſone z venit ex conſuetudine z voluntaria indiſpoſitione. vt alicui difficilius eſt ieiunare vnum diē q̄z bene conſueto tres. z talis difficultas non auget meritum. Tertia quanto aliquis actus magis dependet a dilectiōe deitanto eſt magis meritorius. ſz dilectio inimici eſt huiuſmodi. ergo ꝛc. Nam amare amātem naturale eſt. quia canes z alia inſenſibilia animalia hoc faciunt. diligere autem inimicum caritatiſ eſt Ideo ſubdit. Nonne publicani hoc faciunt. Et hoc facientes vituperantur. Et ſi ſalutaueritis fratres veſtros tātum quid amplius facitis. nōne z ethnici hō faciūt. quaſi diceret. Sic z hec faciētes nihil

merenť. ergo nec vos. Uñ pchdolor sũt nũc multi ď xpianis q̃ eos quos p̃us salutauerũt ꝛ alia signa amicicie eis exhibuerũt p̃opter modicã offensam talia eis subtrahunt. et tamen volũt deo recõciliari. Timeo q̃ audituri sunt illud Matth. xviij. Serue nequã omẽ debitũ dimisi tibi nõne ꝛc. Ideo Chryſ. super Matheũ. Qui diligit amicũ peccatũ q̃dem nõ facit. iusticiã aũt nõ operať. Remigi⁹. Perfecta dilectio vltra dilectõnẽ inimicoꝝ nõ potest esse vel se extendere. Ideo subdit. Estote perfecti sicut ꝛ pater vester perfectus est. scz vt amicos diligatis p̃pter peccatum vitanduz. inimicos p̃pter iusticiã faciendã. quoniaz illud de pena liberat. hoc autẽ deducit in gloriaz Dec Chryſostomus. ¶ Dixi secũdo docenť actiui di. Attendite ne iusticiã vestrã. i. opa iusticie faciatis coꝝã hominibꝫ vt videamini ab eis. s. humanã laudẽ ab eis querendo. per hoc tamẽ nõ phibetur q̃n opa bona possunt fieri coꝝam hominibꝫ. Matth. v. Sic luceat lux vestra coꝝã ꝛc. loquiť tñ de perfectis de q̃bꝫ non est estimandũ q̃ de facili ferank in vanaz gliam. Propter hoc notãter dicit: vt videamini ab eis. Aug⁹. h̃ addit ideo q̃ appareat eũ phibuisse vt finẽ nostri ꝓpositi tollamus. Bal'. j. Si adhuc mũdo placerẽ: xp̃i seruus non essem. Ideo subdit. Cũ g̃ facis elemosynam noli tũba canere ante te sicut hypocrite faciũt in synagogis ꝛ in vicis: vt honorificentur ad homibꝫ. Quia antiquitus ꝓuocabãt pauꝑes p̃ tubas. ꝛ tamen licet in se hoc fuit bonũ: tñ fecerũt ea intentiõe vt misericordes ꝛ boni viderenť. Ideo subdit. Amẽ dico vob receperunt mercedẽ suã. Nõ sic tu facere debes sed si facere potes bonũ: fac intentione deo nõ hominibꝫ placendo. Si enim p̃pter infirmitatem tuã facere nõ potes seu vales. ad minꝰ tamẽ bonũ exemplũ prebe p̃ximis tuis ad eoꝝ meliorationẽ nõ ad tui ostentationem. ꝛ hypocrita non eris. Teste beato gregoꝛ. xxxj. moraliũ. Sunt nõnulli q̃ ꝛ sanctitaꝛ hituz tenent ꝛ pfectionis meritũ exequi nõ valent. de quibꝫ nequaq̃ credendũ inter hypocritaꝝ numeꝝ currere. q̃ aliud est infirmitate: aliud callida simulatiõe peccare. Dec ille. Sequitur. Te aũt faciẽte elemosynã: nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua. i. noli nimis pẽsare opa tua. vel cũ dextera tua. i. bona intentio faciat bonũ h̃ nesciat sinistra. i. intẽtio mala. scz appetitꝰ laudis humane. Sit g̃ elemosyna tua in abscõdito. s. fm intẽtione. Gregoꝛ. Opꝰ sit in publico vt intẽtio maneat i occulto. Et pr̃ tuꝰ q̃ videt in abscõdito reddet tibi si nõ mõ: tũc in futuro. Quia dr Eccl. v. Altissimꝰ patiẽs redditor est. Augꝰ. Nullũ malum ipunitũ: ꝛ nullũ bonũ irremuneratum.

¶ Nota triplr peccamꝰ. s. in nos: in deũ: ꝛ i p̃ximũ. Oꝑ g̃ ieiunij est ꝯ pctm in nosmetipsos factũ. Oratio ꝙ cõtra peccatũ in deũ factum. Elemosyna ꝙ ꝛa pctm in p̃ximum ꝑpetratũ. Et q̃z ista tria p̃dicta sunt opa satisfactoria p pctis. ꝛ nũc adest tps pnie. Ideo ad p̃imũ opꝰ. s. ieiuniũ ammonet nos epistola diei cinez. Ad scdm. s. elemosynã ibidẽ eiusdem diei euãgeliũ. Ad tertiũ. s. oꝛõem induc nos epla hesterne diei de Ezechia rege. ¶ Sz di. qđ est magis meritoriũ inter ista tria. Respondeť fm sanctũ Tho. dis. xv. q̃ elemosyna. q̃ includit alia. ¶ Primo oꝛõem q̃ obligat illum cui daťad oꝛandũ. Secđo q̃ subtractio bonoꝝ exteriorꝝ ꝓtinet virtutẽ ieiunij. deinde oꝛõ q̃ includit qđammodo ieiuniũ rõne debilitatiõis coꝛpis ¶ Queriť vtꝝ dare elemosynã sit in p̃cepto. Rndeť fm sanctũ Tho. q. ij. q. xxxij. q̃ sic: q̃z est p̃ceptũ affirmatiuum: ꝛ obligat ad semp sz nõ p sp sz p loco ꝛ tpe dũ nõ sit necessariũ sibi ꝛ suis q̃bꝫ puidere teneť. sz supfluũ. Lu. xj. Qđ supest date elemosinã Et in recipiẽtibꝫ necessitas inspiciẽda ẽ. Ambrosiꝰ. Pasce fame morientez. Hoc docet lex naturaľ. Qđ tibi fieri vis: alijs fac. Itẽ lex diuina Lu. vj. Date ꝛ dabiť vob. Lex positiua vt h̃. lxxxvj. di. Frem marinũ excita vt nõ solum credat lectoꝝ oꝛoꝝ sibi sufficere. sz etiaz elemosinis insistere ꝛ necessitatẽ patiẽtibꝫ impartiri. Itẽ lex aplica. j. Jo. iij. Nõ diligamꝰ verbo neq̃ lingua sz ope ꝛc. ¶ Nota elemosina debet fieri multiplr. ¶ Prio possibiliť. scdo festinanter. tertio hilariter. quarto sapiẽter. ¶ Primo debet fieri possibiliť. s. fm facultatẽ. Thobie. iij. Si multũ tibi fuerit: abũdanť tribue si modicũ: illud imptiri stude. Oꝛ fm Aug⁹. Deꝰ nõ respicit ad manũ sz ad coꝛ. vt patz de vidua pauꝑcula Lu. xxj. Quã xp̃s ꝓmẽdat ꝑpter oblatiõz duoꝝ minutoꝝ. Ideo Prouer. xvj. Spirituũ põderatoꝛ est deꝰ. Et Grego. Coꝛ ꝛ nõ subam pẽsat deꝰ. Mã dic Matth. x. Quicũq̃ potũ dederit vni ex minimis istis calicẽ aque frigide: nõ pdet mercedẽ suaz. Attñ supfluũ tenemur dare Lu. xj. Qđ supest date elemosinã. Hiero. Aliena rape ꝙincit: q̃ supflua tenerepbať ¶ Secđo elemosina debet dari festinãter. puer. iij. Ne dicas amico tuo vade ꝛ reuertere: ꝛ cras dabo tibi cum statim possis dare. Sicut multi sunt nõ ꝑpendẽtes

clamorem pauperū nudorū pedū: eis exprobrantes. Eccli.xiij. Noli inopis ne affligeris. t nō protrahas datū angustianti. Sed heu alii qui protrahūt tenētes cibū vsq ad corruptō nē. cū eni iā fetet tūc volūt dare pauperibus. Prouerb.iij. De primicijs.i. optimis omnium frugū tuaꝝ da paupib. Aliqui ꝙ optra hunt vsq ad tps mortis. Eccli. xviij. Ante languorē adhibe medicinā. Aug⁹. Cōsidera te fratres qꝫ subito plures oīa pdiderūt ꝛc. Nā tūc necessitas cogit eos relinquere tēporalia t nō pietas ¶ Tertio debet dari hilarit. Eccli.xxxv. In omni dato hilarē fac vultum tuū.ij. Leuit.ix. Hilarem datorē diligit deus Sed heu aliq murmurātes dant. Gregor⁹ Qui dat cū tedio perdit rē t meritū ¶ Quarto sapiēter videndo cui des.s. paupi. Eccl.iiij Elemosynā paupis ne defraudes. Et Luce. xiij. Cū facis conuiuiū voca paupes. t hꝫ q sūt bone vite. Eccl.xij. Bñ fac humili t ne dederis impio ¶ Itē nota elemosyna tali modo facta est vtilis t fructuosa in multis. scz in vita. in morte: t post mortē ¶ Primo prodest in vita. qz impetrat remissionē culpe. Eccl.iij. Sicut in fereno glacies: sic ꝙ elemosynā soluent peccata tua. Et sicut aqua extinguit ignem: sic elemosyna peccatū ¶ Secundo valet elemosyna homini in morte. Nā animā de corpe egredientem misericordie dei associat. Amb. Nō sunt hominis bona que non potest ferre secū. Sola elemosyna est comes defunctoꝝ. Gregor⁹. Paupes non sunt tremnēdi nec egeni: sz exorandi vt patroni. Luc.xvj. Facite vob amicos de māmona iniquitatis: vt cū defeceritis recipiant vos in eterna tabernacula ¶ Tertio elemosyna valet post mortē. s. in iudicio ¶ Nā tria liberant reū in iudicio ¶ Primo bonus proclocutor: t talis est elemosyna. ps.cxj. Jocūd⁹ homo q miseret t cōmodat: disponet sermones suos in iudicio. Nā dns iudex erit eorū proclocutor dicens Matth.xxv. Esurui t dedistis mihi manducare ꝛc ¶ Secūdo munus liberat in iudicio t sic elemosyna. Prouerbioꝝ xxj. Munus absconditū extinguit iras t munus in sinu indignationē maximaꝫ. Aug⁹. Redime te dū vnis t dum temp⁹ habes ne perdas tempus t pcium ¶ Tertio amici intercedentes liberant reum. t talis erit elemosyna Eccli.xxix. Cōclude elemosynā in sinu pauperis. t ipa orabit p te ad dominū. Prouer.vj. nec acquiescet cuiuls qꝫ preciby: nec accipiet p redemptione dona plurima: demptis elemosynis. ps.xl. Beatus qui intelligit super egenum t pauperem: in die mala libe. eum dns. Thob.xij. Elemosyna a morte liberat t ipsa est q purgat peccata: t facit inuenire vitā eternam. Ad quā pducat ꝛc.

¶ Sabbato

Sermo.vij. De epla.

Cum effuderis esurienti animā tuā t animā afflictam repleueris bonis: tūc orieꝫ in tenebris lux tua. Isa.lviij. ¶ Si in bello publico qs detentus fuerit. tunc oportet q rex belli vinctū liberet. Spūaliter Sic naturale bellum est inter nos t dyabolicas potestates. Et timendū est q multi sint capti. Nūc tales deberent festinare lras petitiōis ad regē glorie vt eos liberaret. Et hꝫ docet ecclia sancta i introitu dicens. Esto mihi in deum protectorē. Silr in collecta. s. Adesto dne supplicationib nostris t cōcede vt hoc solenne ieiunīū deuoto pcurritio celebremus. Si autē volum⁹ exaudiri a rege glorie in talibus litteris petitorijs. tūc debemus cessare a peccato cordis: oris: t operis. Et hoc docemur in epistola Isa.lviij. Si abstuleris de medio tui cathenam. id est cordis peccata quib ligatus es: t desieris extēdere digitum. s. ad mala opera: t loqui qō nō pdest. scz peccata oris dimittendo. t non sufficit dimittere peccata: sz cum hoc debes agere bona opera. Ideo subdit. Cum effuderis esurienti animā tuam. tunc orieꝫ ꝛc. ¶ In summa epistole duo innuūtur ¶ Primo docet abijcere peccata in seipsum t in primū. ibi. Si abstuleris ¶ Secundo hortat abijcere peccata in deū. ibi. Si auerteris a sabbato ¶ De primo dic. Hec dicit dom⁹. s. cuilibet xpiano. Si abstuleris de medio tui cathenā. id est peccatum mortale quo quis peccat in seipsum. vt est peccatū incontinentie t intemperantie. t est cathena dyaboli qua quis tenetur astrictus ps.cxviij Funes peccatorū circumplexi sunt me. Et p uerb.v. Funib peccatoꝝ quisq constringet. Cum hac cathena dyabolus trahit homies ad infernum. Figurat in Samson q fuit vinctus cathenis. Judic.xvj. t ij. Paral.xxxiij. Manasses fuit vinctus cathenis atq cōpedibus t ductus in babylonem. Spūaliter. Sic peccator in infernum. Et hec cathena procedit a medio hominis. id est. a corde. Ideo dicit. Si abstuleris de medio tui. id est de corde tuo t de appetitu sensitiuo cathenam. id est. peccatum. Ad istam cathenam

Sabbato post cinerũ

faciendam multi ꝯgregant fabri.i. demones vn⁹ portat primũ anulũ.s. suggestiones. Alter malã delectationẽ. Tert⁹ inducit malum opus. Quart⁹ malã ꝯsuetudinẽ. Quint⁹ necessitatẽ. Sext⁹ desperationẽ. De ista cathena dicit Aug. in li. ꝯfes. Suspirabã a te ligat⁹: nõ ferro alieno: sed mea ferrea volũtate: vel le meũ tenebat me: ꝛ mihi inde cathenã fecerat ꝛ ꝯstrinxit me. q̃ ex volũtate puersa facta est libido. ꝛ dũ seruit libidini facta est ꝯsuetudo. ꝛ dũ ꝯsuetudini nõ resistit: facta est necessitas. Hanc cathenã dñs iussit auferre. Sequit. Et desieris extẽdere digitũ tuũ.s. aduersus primũ eũ nõ deridẽdo vel opprimendo. Vel desieris loqui qõ non ꝓdest.s. tibi nec proximo.s. verba detractoria. ps. c. Detrahẽtẽ secreto primo suo hunc ꝓsequebar. Prouerb. xviij. Mors ꝛ vita in manibꝫ lingue. q̃ diligunt eã comedẽt fructus ei⁹. Subdit. Cum effuderis esurienti animã tuã.i. affectionem. ꝛ nõ solũ affectu subueniẽdo sꝫ ꝛ aiaꝫ afflictã id est hominẽ fame vel siti infirmantem. Repleueris bonis. id est recreueris ꝛ cõsolatus fueris.s. pascendo famelicũ. potãdo sitibundum. Tunc oriet in tenebris id est in intellectu tuo. q̃ prius erat error tenebris obfuscat⁹ lux tua.s. gre. Ephes. v. Erratis aliquando tenebre: nũc autẽ lux in dño. Et tenebre tue. id est virtutes tue intellectuales. que fuerũt prius per ignorantiã tenebrose. erũt supplere clare sicut meridies. Nam omia corpora que faciunt vmbram. in meridie faciunt breuiorem. Subdit. Et requiẽ dabit tibi dominus deus tuus semp.s. a passionibꝫ ꝛ temptationibus carnis. Apoc. xiij. Ammodo iam dicit spũs vt requiescant a laboribus suis. Et implebit sꝫ deus splendoribꝫ animã tuam Glo. Un⁹ enim radius istius splendoris est vt peccatuꝫ fugiat. Alter vt precepta domini impleat. Tertius vt mundana cõtemnat. Quart⁹ vt tormenta timeat. Quint⁹ vt eterna gaudia appetat. Dicat aũt quilibet nostrum illud psal. lxxxix. Et sit splendor domini dei super nos. Subdit. Et ossa tua liberabit.s. in die iudicij ab igne eterno. Et non solum animã tuaꝫ verum ꝛ corpus tuum ab illo incendio ꝑseruabit. Sequitur. Et eris quasi ortus irriguus fertilis plenus bonis ꝛ virtutibꝫ. Et sicut fons aquarum cui⁹ non deficient aque. sic merita nequaq̃ deficient. Et edificabunt i te deserta seculoꝝ. id est columne muri ꝛ tecta spiritualis edificij que fuerũt quasi ab omnibꝫ hominibꝫ deserta ꝛ derelicta. fundamenta generationis que fuerunt locata a pphetis Et generationeꝫ suscitabis.s. predicando verbo vel facto vel exemplo. suscitabis.s. in cordibꝫ auditoꝝ: ꝛ vocabis edificatoꝝ. id est predicatoꝝ sepium. id est doctrinaꝝ quibꝫ ecclesia sic domus sepibꝫ cingit id est munit. Ecci. xxxvj Ubi sepes nõ est: possessio diripietur. Auertens id est destruens semitas iniquitatum. id est errores Dixi secundo hortamur abijcere peccata que sunt cõmissa ꝓtra deum dicẽs. Si auerteris a sabbato que est dies quã sanctificare uit dom⁹. pedem tuuꝫ.s. vt nõ vadas ad faciendum mala. ꝛ auerteris facere voluntatem tuã scꝫ fedam ꝛ carnalem in die sabbati qui est dies sanctus domini: non q̃ formaliter sit capax sanctitatis. sed quia est sanctis operibus deputatus p̃ ceteris diebꝫ. Et vocaberis sabbatũ delicatum. id est deo acceptum. quia non vult tangi nec violari per aliq̃ op⁹ seruile in eo. Et vocaberis sabbatum sanctuꝫ domini. id est domino sanctificatum gloriosũ id est glorie dei debitum. Et glorificaueris eũ dum non facis vias tuas. id est operationes prauas. que sunt vie ducentes ad baratrum Et non inuenitur voluntas tua.s. in sabbato vt loquaris sermonem ociosum vel mendacioſum. Tunc delectaberis super domino.s. qui confert anime tue spirituale cõsolationẽ. Et sustollam te. id est eleuabo te super altitudinẽ terre. id est super terrena omia ad celsitudinẽ meam. Et cibabo te. id est reficiam hereditate Jacob patris tui. id est Jesu xpi de stirpe iacob nasciturꝫ. quam hereditatẽ cõmunicabit fidelibꝫ suis. ꝛ est visio glorie dei electi Nota ꝓm sanctum Thomã videbit deus sine medio. Et mediũ est triplex.s. differens: obnubilans: ꝛ disponens. Sine medio differenti videbit deus. q̃ dei visio nõ est per distantiã: sed per ꝓsentiam. cũ ipse deus essentialiter sit vbiq̃. Item videbitur sine medio obnubilante: q̃ tollit enigma Nota nunc multiplex est mediũ inter deũ ꝛ nos Primũ est mediũ peccati. Isa. lix. Iniquitates vestre diuiserũt inter vos ꝛ deũ. ꝛ illud est mediũ impioꝝ Secundũ est mediũ creature. Ro. i. Inuisibilia dei a creatura mundi per ea que facta sunt intellecta conspiciunt. ꝛ est mediũ philosophorum Tertiũ est medium figure. i. Corinth. x Omnia in figura contingebant illis. Illud est medium patriarchaꝝ ꝛ pphetarũ Quartum est medium scripture. ps. cxviij. Declaratio ser. tuoꝝ illumi. Hoc est mediũ theologorum Quintũ est mediũ fidei. Apocal. ij.

Esto fidelis vsq; ad mortē: t dabo tibi coro/nam vite. Hoc est mediū fideliū. Sic vide/bitur deus in futuro sine duob; medijs. Hz sine tertio medio. s. disponēte: hoc est sine grā nō videbit gloria dei Et hec est hereditas patris Jacob. Concordia inter epistolam et euangeliū. In epla hortat nos ad abijciēdū ea que violant sabbatuz. In euangelio dicit de naui. quia per abiectionem peccatorum ie sus intrat nauem anime.

De eodem

Sermo. viij. De euangelio

Confidite ego sum nolite timere. Mar. vj. Mathei. xiiij. t Joh. vj. Rationabile est t pgruū vt is q̄ potest in necessitatibus succurrere t auxiliū pstare q̄ hoc faciat q̄nq; nō rogat⁹ his q̄ indiget: quatenꝰ p hec in aliorum noticiā veniat pariter t amorē. Spū/aliter. Sic fecit xps discipulis. figurat Luc. x. Samaritanꝰ sauciato t semiuiuo relicto pstabat auxiliū sine singulari supplicatione. Spiritualiter. Samaritanus interpt̄at custos. t significat xpm q̄ est adiutor in oportunitatibus ad quē dicim⁹. Auxiliū meū a dño. Ideo vulnerato generi humano ex sua benigna misericordia auxiliū pstitit. ad Tyt̄ū. iij Nō ex operibus iusticie que fecimus nos sz sm suā misericordiam saluos nos fecit. Sic succurrebat discipulis vt cognosceret t tardētius amaret in periculo maris eos psolando. Nā ppter hoc venit. iuxta illud Isa. lxj. Spiritꝰ domini ad annunciandum mansuetis misit me vt mederer cōtritos corde. Ideo ad eum pfugiant oēs male habentes quos psolat sicut discipulos suos dicēs. Confidite ego sū nolite timere. In summa euāgelij innuūt duo. Primo discipuloz tribulatio. ibi. Cuz sero factum esset. Secundo subditur eorū cōsolatio. ibi. Confidite. De primo dicit. In illo tempe. s. postq; dimiꝰ de quinq; panibus quinq; milia hominū satiauit. Tunc turbe voluerūt eum facere regē: estimātes q̄ pasceret eos semp. Et q̄ sub eius regimine eis nihil deficeret. Qđ cū xps cognouisset fugit i montem. vt habet Joh. vj. t vt scribit Mat. xiiij ca. Compulit Jesus discipulos ascendere in nauiculā t trāsfretare vltra mare galilee. Et fugit ipe in montē solus orare patrē. Dās nobis p hoc exemplū humilitatis quia quesitꝰ ad honorē fugit. quesitus vero ad mortē vltro se obtulit. vt habetur Joh. xviij. Cū ergo Jesus sic fuisset in monte solus. discipuli fuerunt in medio fluctuū. De quo dicit. Cū sero factū esset: erat nauis in medio maris t Jhs solus in terra. Glosa. Peri culū eo maiꝰ erat ratione loci. quia nauis i medio mari. ratōe absentie naute. id est xpi. ergo qui carent xpi societate: exponuntur temptationibus. Et videns eos laborantes in remigando. erat enī ventus cōtrarius illis. Itez augmentat eoz tristicia ratione venti. Beda hunc textum exponit mystice de ecclia sic dicens. Labor discipulorum in remigādo t ptrarius ventus labores sancte ecclie varios designat. q̄ inter vndas seculi aduersantis t immundoz̄ flatus spirituū ad quietē patrie celestis q̄si ad finez littoris t stationē peruenire conatur. Ut i tribulationibus sic dicere possit cū. ps. ix. Ut q̄d domine recessisti longe: respicis in oportunitatibus in tribulatione. Attamē nō obliuiscit orationē pauperꝝ: vt hic aperte dicit. quia vidit eos laborantes in remigādo. Et sī ad horam differre videtur auxiliū. nihilomin⁹ eos consolat t roborat. i. Corinth. x. Fidelis deus qui nō patitur vos temptari vltra id q̄ potestis. Ideo subdit. Et circa quartā vigiliaz noctis venit ad eos ambulans supra mare. Chrys. Nox diuidit in quattuor vigilias: et queq; vigilia habet tres horas. t hec q̄rta vigilia fuit ppe diem. Sed diceres. Cur tā/diu tardauit eos cōsolari. Rndet ꝑm Theophilum. Hoc permisit vt doceret eos hē patientiam t expectare in tribulatione psolatōem a deo: t non statim desperare vt aliqui faciunt. Jaco. v. Patientes estote t vos: t cōfirmate corda vestra tc. Ecce agricola patienter expectat pciosum fructū terre patienter ferens donec accipiat temporaneū t serotinum. Hz diceres. Quomodo in mortali corpore potuit ambulare super mare. Respondet Hugo q̄ hoc euenit ratione dotis agilitatis t subtilitatis corpis. Gregoriꝰ. Ratione alque suppeditantis t obedientis suo creatori. Dyonisius. Sicut ignoramus qualiter de v̄ginis vtero pcessit sine lesione sigilli virginalis. sic et hic Et volebat pterire eos. Augꝰ. q̄ in diuersum ibat: q̄ eis ita apparuit vt in mente eoz fuit erāt enī parue fidei. At illi vt viderunt eum ambulantē sup mare putabant fantasma eē q̄d est apparitio rei nō existentis. Timentes ne esset apparitio alicuiꝰ spiritus maligni eis nocere volētis. Ecce parua fides discipuloz. Licet enim viderant eum multa signa fecisse t precipue in multiplicatione panum. tamē

Babbato post cinerũ

non crediderũt eũ sup mare posse ambulare. Sequit. Et exclamauerũt. Omnes enĩ cũ eũ viderũt turbati sunt. Theophil⁹. Maiorẽ eis incutit timorẽ p apparitionẽ: ex eo q̃ fantasma putauerũt. Nec ille. Et si cognouissent eũ nõ immerito fuissent ꝓturbati ex eo q̃ voluit eos p̃terire quasi nollet eos i periculo adiuuare. Eodẽ modo ꝓtingit nũc ecclie fidelibus in temptationib⁹ passionũ siue aduersitatum exist̃tib⁹, put dicit Beda in omel'. sic inquiẽs. Sic enim sepe diuina pietas fideles in tribulatione positos superna pietas reseruisse visa est: vt quasi laborantes in mari discipulos ihesus p̃terire voluisse putaret. Unde ẽ illud ecclie martyrij certamia resudãs. Quare oblitus es mei dum cõfringunt omia ossa mea ꝛc. Sed dicunt inimici veridẽtes. Ubi est deus eor quasi naufragiũ passis: nauigãtibus aplis. dicit ipe deus eor. Cum trãsieris p aquã ego tecũ ero: flumina non operient te cum ambulaueris in igne nõ cõbureris: ꝛ flãma nõ ardebit in te: Unde nũc recte subdit. Et statim locutus est illis: ꝛ dixit eis. Cõfidite ego sum nolite timere. Hoc ẽ vbũ fm Chrysostimũ ꝛ timorẽ soluit ꝛ fiduciam p̃parauit. Q, aũt dicit. Ego sum. Ait Hieronim⁹. nec subiungit q̃s sit. q̃ ex voce sibi nota poterãt eũ intelligere. q̃ p obscure noctis tenebras loquebat. vl ipm esse scire poterãt quẽ locutum ad Moysen nouerãt. Nec dices filijs israel Qui est misit me ad vos. Nec ille. Utinam ꝛ nos i maximis timoribus positos hoc suo vocabulo. s. ego sum: dignaret miseric⁹diter cõsolari. p̃cipue in mortis articulo vbi eius p̃sentia nobis maxime erit necessaria (Sciẽdum hic q̃ eadẽ vox xpi quosdã terret. Joh. xviij. Nec cũ dixisset abierũt retro ꝛc. Quosdam vero oblectat sicut Mariã magdalenã cum eũ quereret ad sepulcrũ. Et nũc discipulos in tribulatiõe. sic etiam in p̃dicatiõe vna ꝛ eadẽ voce vnus cõturbatur. alter letat. Timor enĩ illor est causa perturbatiõis. Amor aũt alior est causa consolationis. Unã ad tribulatos ꝛ patienter eum expectantes libenter ascendit sicut hic sequitur. Et ascendit ad illos in nauim ꝛ cessauit ventus. Sicut enim christi absentia est causa perturbatiõis. sic eĩ p̃sentia est causa ꝓsolationis ꝛ aduersitatũ cessatio. Beda in omelia In quocũq; corde per gratiam sui amoris adest. mor vniuersa vicior ꝛ aduersantis mundi ꝛ malignor spirituum bella quiescunt. Nec ille Unã sequit de apostolis. Et plus magis intra se stupebant Nõ enĩ intellexerũt miraculũ de panib⁹ Erat enĩ cor eor obcecatu. Unã Beda in omelia. Dñs quidẽ in miraculo panũ q̃ esset ꝓditor rex ostendit. Et in ambulando super vndas q̃ haberet corpus ab omi grauamine pcrorũ liber edocuit. ꝛ in placando vẽtos. vndarũq; rabiem sedãdo q̃ elementis dominaret monstrauit. Hi carnales adhuc discipuli nõdũ eum adesse cognoscebant. Et quidẽ ꝓtutum magnitudine stupebant: nec dum veritatem in eo divine maiestatis cognoscere volebant Nec ille. ¶ Consequẽter p secundo p̃cipali tangit succurrentis benignitas medicatiua quam comportatio probat populosa. Et cũ transfretassent venerunt in terrã genezareth: ꝛ applicuerũt. Cũq; egressi essent de naui cognouerunt eũ. s. illi ꝺ terra genezareth. Quia p famã quã audierãt: ꝛ per miracula que alii qui eor viderant: cognouerũt q̃ ille erat q̃ infirmos curabat. aliquib⁹ etiam vt dicit Beda: vultu notus erat. ¶ Mystice sciendum q̃ cũ de naui penitẽtie egressi fuerimus quãdo scz p mortẽ ad portũ celestis patrie venerim⁹ tunc cognoscemus eum ꝛ nos facie ad faciem qui eum hic per speculũ enigmatice perspexim⁹. vt habetur. j. Corinth. xiij. Multi etiam gentiliũ ꝛ iudeorum cognouerũt christũ in eum credẽdo: sed nõ credidissent nisi apli p maiorĩ parte p̃ius egressi fuissent de hoc mundo ad celestẽ patriam. Sequit. Et circurrentes p vniuersam regionẽ illam: ceperunt i grabatis illos qui se male habebant circũferre vbi audiebãt eũ esse. Beda. Uide quanta sit fides hominũ terre genezareth. vt nõ p̃sentiũ tm̃ salute cõtenti sint sed mittũt ad alias per circũitum ciuitates vt omnes currant ad medicũ. Nec ille. Sic ꝛ nos nõ debemus esse cõtenti q̃ soli saluemur p cõfessiones ꝛ p̃dicationes: sed ꝛ omes male habentes in anima quantũcũq; distãtes afferre debemus vt sanent. Et quocũq; introibat i vicos aut villas aut in ciuitates: ponebant infirmos ꝛ deprecabant eũ vt vel fimbriã vestimenti eius tangerẽt. Et quicũq; tangebant eũ: salui fiebant. Unde autẽ tales didicerant vt fimbriam eius tangerẽt si sanitatẽ consequi vellent indicat Chrysо. dicẽs. Mulier enim q̃ fluxum sanguinis patiebatur vniuersos hanc sapientiã edocuit: vt si tangerent fimbriã vestimenti xpi sanarentur. Patet etiam q̃ christ⁹ tempore quo absens fuit non solum fidez eorum dissoluit. sed ꝛ maiorem reddidit cuius virtute omnes saluati sunt. quia quotquot

tangebāt eum salui fiebāt. Necille Si talis medicus adhuc esset: omes postea currerent vt sanitatē corpoz reciperēt. Qui si recte crederent: ad vnitatē ecclie credēdo ⁊ opando currere deberēt. Que quidē ecclia p grām quā accepit. ⁊ in sacramētis que distribuit sanitatez animaz ꝓferre nō desistit. ¶Nota spūaliter. Si vis sanari ab infirmitate anime tage vestimēta ei⁹. s. humilitatē. ps. cij. Abyssus sic vestimentū amicti⁹ ei⁹. Sicut enī abyssus est instabilis. sic vnio humane nature cū diuīa. ¶Primo summitatē. s. natiuitatē. q̄m vilibus pannis inuolut⁹ est. ¶Secūdo medīū. s. pcessum vite p̄dicando. ieiunando. ambulando v. Ome iudiciū dedit filio. Math. xxv. Videbunt filiū hois ⁊c. Et sanaberis in anima. Et generaliter omī tpe. Ezech. xviij. Si impius egerit penitentiā ab omnib⁹ peccatis suis que operatus est ⁊c. vita viuet ⁊ non morietur Et hoc cognouit. ps. cxlij. In quacūq; die inuocauero ⁊c. s. inuenīt⁹ ⁊ senectus. Itē generaliter in omī populo. Actu. x. In ḡitate cōperiō est acceptor ꝓsona ꝑ deus. sz in omni gēte q̄ timet eū ⁊ operatur iusticiā: acceptus est illi. Nō pl⁹ diuite q̄z pauperē. seruū q̄z dominum Ezech. xviij. Ecce omes anime mee sūt. Itez generaliter in omī infirmitate spūali ⁊ corporali. ¶Math. iij. Circūibat iesus totā galileam: docēs in sinagogis: ⁊ sanās oēm languorem ⁊ infirmitatē in populo. Grego. Celestis medic⁹ singulis vicijs adhibet medicamēta Ergo tange fide ozōne ⁊ amore ꝓpter sanitatē recipiendā. ¶Mystice. Per mare in q̄ laborabant discipuli intelligit p̄s mundus Nam mare multas habet ꝓprietates. ¶Primo in mari est aure instabilitas. Et sic hō in presenti mūdo est instabilis. Job. xiij. Nūq̄z i eodē statu pmanet. Sed sicut in mari fluct⁹ eleuātur ⁊ deprimunt. sic ⁊ in psenti mūdo eleuatur homo per superbiā. ps. xcij. Eleuauerūt flumina fluctus suos. Et deprimitur per pauertatē. deniq; ejicitur in pfundum peccatorū. Eccī. xxvij. Propter inopiam multi delinquerunt. s. rapientes aliena. Aut se venales exponunt in luxuria. aut diuitibus inuident. Jō ps. lxxij. Deiecisti eos dum alleuarētur. Illā instabilitatē non euades dūmodo es in mūdo. Augustin⁹. Inquietū est cor meū donec requiescat in te. ¶Secundo in mari est aquaz multiplicitas. Eccls. j. Omnia flumina intrant mare ⁊c. Et sic in mundo miserie multitudo. Trenorū. ij. Magna est enim velut mare tritio tua. Et Job. xiij. Replet mulet miserijs. Eccls. ij. Cuncti dies ei⁹ doloribus ⁊ erumnis pleni sunt. s. a die natiuitatis: vsq; ad diē mort. ¶Tertio in mari pisces maiores deuorant minores. Et sic potētes in mūdo opprimūt paupes. Jac. ij. Nōne diuites p potentiā opprimūt vos. ¶Quarto in mari ē fluctus velocitas. Et sic in mundo vite breuitas Job. xiij. Breues dies hois sunt. ij. Re. xiij. Omnes morimur ⁊ quasi aqua dilabimur. Nam sicut semita nauis nō videt ⁊ volatus auis. sic ꝓioz non est memoria. Baruch. iij. Ubi sunt ꝓncipes gentium q̄ dñantur bestijs terre. q̄ in auib⁹ celi ludūt q̄ argentū thesaurizant. ⁊ auz in q̄ confidūt hoies. ⁊ nō est finis acq̄sitionis eoz. Descenderunt ad inferos et alij loco eoz surrexerūt. ¶Quinto in mari ē periculositas. Et sic in mundo. Eccs. ix. Nescit homo finē suū ⁊c. Dilī incertitudo in anima Eccl. ix. Nemo scit an amore vel odio dei dignus sit. Jdeo si volumus secure pueníre ad litt⁹ salut⁹ ascēdamus ad nauē pnie. De qua Isa. lx. Me enim insule expectāt ⁊ naues maris in principio vt adducā filios ⁊c longe. id est de vijs peccatoz. Et itez Isa. lx. Filij tui ⁊c longe venīēt q̄ peccatores elongati sunt a deo ps. cxviij. Longe a peccatoribus salus. ¶Hanc nauē debem⁹ ascēdere multis de causis. ¶Nam primo alios ascēdit nauē ne submergat in profundū. ⁊ sic nos. Nā omes non existētes i naui pnie submergunt in aīa. Lu. xiij. Nisi pēnitentiā egerit⁹: omes simul peribit⁹. vt Judas Cayn: Esau ⁊c. ¶Deo alios ascēdit nauem ꝓpter ꝓpriā vtilitatē. Et sic ascēdere debemus in nauē penitētie. q̄ p eā mercabimur remissionē peccatorū. Ezech. xviij. Si impi⁹ egerit penitentiā de iniquitatibus suis: oīm iniq̄tatū eius nō recordabor. Itē ascensus in nauē penitētie ꝓfert gliam. Mat. iij. Penitētiā agite appropinquabit enī regnū celoz. Itē ascēsus in nauē penitētie liberat ab inimicis. Ezechiel. xiij. Tradam te inimicis ꝓpter peccata tua ⁊ p penitentiā liberaberis. Et Ezech. xviij Conuertimini ⁊ agite penitentiā ⁊ nō erit vobis iniquitas in ruinā. ps. lxxiij. Ne tradas bestijs aias ꝓfitētiū tibi. ¶Tertio debem⁹ ascendere nauē penitentie ꝓpter xpi benignitatem. Ro. ij. Ignoras quoniā benignitas dei ad penitentiā te adducit. De hac benignitate dicitur Sapie. xj. Misereris omnium domine q̄ oīa potes. ⁊ dissimulas peccata hominū ꝓpter penitentiā. Et Ezech. xviij. Nolo mortem peccatoris ⁊c. Et. j. Thimo. ij. Deus vult

oñes hoies saluos fieri. ꝛ ad agnitionē veri/tatis venire. Quarto debemus ascēdere nauē penitētie ꝓpter tp̄is opportunitatē. ij. Cor. vj Ecce nūc tps acceptabile. Psal. cj. Miserebe/ris syon qz venit tps. ¶ Itē notandū ascē/dentibꝰ nauē pnie triplex est ventus ꝓtrarius. ¶ Primus ventus est tēptatio diaboli. Iste est ventus de quo dr Job. j. Ventus vehemēs ir/ruit a regione deserti ꝛ percussit quattuor angu los domus. Quattuor anguli domꝰ sunt qt/tuor ꝑtutes aie. s. prudētia. iusticia. temperā/tia: ꝛ fortitudo. Tūc isti quattuor anguli cō/cutiunt ꝛ domus cadit. qn̄ homo graue tem/ptationē passus nō habet vsum istaꝝ ꝑtutū Huic vento debet homo resistere p fidē. j. Pe/tri. v. Vigilate quia aduersariꝰ vester ꝛc. Cui fortiter resistite in fide. Secūdus est veratio carnis. Gal. v. Caro ꝯcupiscit adūsus spūm Sed oportet resistere p abstinentiā. s. absti/nendo a delectationibꝰ prauis ꝛ a superflua ci/batione ꝛ potatione. Eph̄. v. Nolite inebriā/ri vino in quo est luxuria. Jō apls talē mate/riam in se refrenabat dicens. j. Cor. ix. Casti/go corpus meū ꝛ in seruitutē redigo. ¶ Tertiꝰ vētus est mūdus. Joh. xvj. In mūdo pssu/ram habebitis. Huic vēto debemꝰ resistere per fugā. j. Joh. ij. Nolite diligere mūdum neq̄ ea q̄ ꝛc. Quia dic̄ Aug⁹. Mūdus vult serui/tores suos vocare ꝛ non portare. Jō rogabat ꝓpheta ps. lxviij. Nō me demergat tēpestas aque neq̄ absorbeat me in pfundum. ¶ Itē cō/tra pericula maris naute multa faciūt. ¶ Prīo naues exonerant ¶ Scōdo aquas exhauriunt. ¶ Tertio rupturas obstruunt ¶ Quarto ancho/ram iaciūt. ¶ Primo naues exonerāt. ꝛ sic nos nauē aie exonerare debemꝰ p largitionē elemo syne. Dan. iiij. Peccata tua elemosynis redi/me. Figurat Jone. j. vbi naute piecerunt bo/na ad mare vt saluarent. Spūaliter. sic nos temporalia ps. lxxj. Animas pauꝝ saluas faciet. ex vsuris ꝛ iniquitate redimet animas eoꝝ. Sed heu de aliquibꝰ ꝙquerit ps. xlviij. Simul insipiens ꝛ stultꝰ peribūt. relinquent alienis diuitias suas ꝛc. ¶ Secundo exhauri/unt aquas. Et sic nos abijcere debemꝰ superbiā p humilitatē. Tren. ij. Effunde sicut aquam cor tuū ante ꝙspectū dñi. Nā qui superbiam nō effundit: hic pibit. ps. lxxij. Deiecisti eos dū alleuarent. ꝛ subito perierūt ꝓpter iniq̄ta/tem suā. Et ecōtra ꝓuer. xxix. Humilē spi ritu susciꝑiet glia. ¶ Tertio rupturas obstruūt Sic nos ꝙramina sensuū obstruere debemꝰ per timorē dñi. Quia dicit Hiere. ix. Mors intrauit p fenestras. i. p sensus exteriores. Ec clesiastici. xv. Qui timet deum faciet bonum. ¶ Quarto anchorā iaciunt in pfundum. s. spei Un̄ Deb. vj. Fortissimū solamen habeam⁹: q̄ ꝙfugimus ad tenendā ꝓpositam spem. ps. xvj: Saluos faciet sperātes in se ꝛc.

¶ Dominica Jnuocauit

Sermo. ix. De epla.

Hortamur vos

Hortamur vos ne gratiā dei inuacuū recipiatis. ij. Cor. vj. ¶ Solēt principes qn̄ pu gnaturi sunt cū hostibꝰ suis ꝑmonere popu/lum suū vt strennue agant. Spūaliter. Sic nunc exercitus militie xp̄iane ad pugnā egre ditur ꝓtra nequicias demonū ꝛ aduersus aci es vicioꝝ. Idcirco apls tāq̄ dux belli strēnu/us exhortatione prudēti nos animat in epla hodierna sicut p̄cepit dñs Deut. xx. Appro/pinquante p̄lio stabit sacerdos ante aciē. Et sic loquet ad populū. Audi israel. vos hodie ꝓtra inimicos vestros pugnā cōmittitis. nō ptimescat cor vestr̄. nolite metuere: nolite ce/dere: nec formidetis eos. quia dñs deꝰ vester in medio vestri est. ꝛ p vobis ꝓtra aduersari/os dimicabit: vt eruat vos de periculo. Talia sacerdos stans ante aciē loquat ad populum Spūaliter. Sic hodie hortat nos apostolꝰ vt arma regis nostri nō abijciamus: ſz in eis viriliter dimicem⁹: cum ait. Hortamur vos ꝛc. ¶ In summa epl̄e tria inuūtur. ¶ Primo hortatur nos ad ꝙtuosam opationē. ibi. hor tamur. ¶ Secūdo subdit temporis beneplaci/ti susceptionē. ibi. ecce nūc. ¶ Tertio docet nos habere copiosam pfectionē. ibi. In omnibus exhibeam⁹ ꝛc. Uel sic. In summa epl̄e duo in nuunt̄. ¶ Primo hortat nos ad suscepte gratie ostensionē. ibi. Fratres hortamur. ¶ Secūdo phibet scandali offensionē. ibi. Nemini dan tes vllā offensionē. ¶ De primo dicit. Horta/mur vos ne gratiā dei inuacuū recipiatis. id est ne frustra dei gratiā quā suscepistis stare fa ciatis. ¶ Pro quo nota. multa sunt bona q̄ prestant nobis ex dei gratia. ¶ Prima sunt bo na naturalia q̄ ꝓtulit nobis in ipsa creatōne ſz corpus cū sensibꝰ: animā cum viribꝰ. s. po tentiā discernēdi inter bonū ꝛ malū. potētiaz appetēdi bonū ꝛ detestādi malū. dedit nobis similiter ꝛ liberū arbitriū. vt libere ꝛ nullo co/gente declinaret homo a malo ꝛ faceret bonū. Et p hoc meret bonū eternū. Un̄ Deut. xxx. Testes enim inuoco celū ꝛ terrā q̄ ꝓposuerim vob̄ vitā ꝛ bonū: bñdictionē ꝛ maledictionē

Elige ergo vitā ⁊c. Et Eccl̄i. xv. Apposui tibi aquā ⁊ ignē: ad qđ volueris extende manū tuā. Et in hac libertate cōsistit tota dignitas hois. Un valde stulti sunt q̄ dicunt. Quare deus nō fecit hominē talē q̄ peccare nō posset qm̄ alias nō esset merito suo commēdabilis. Hec enī est maxima cōmendatio viri iusti q̄ potuit trāsgredi ⁊ nō est transgressus. Eccl̄i. xxxj. Hanc gr̄am inuacuū recipiunt qui malum diligunt ⁊ bonū fugiunt. ⁊ qui exhibent mēbra corpis arma iniq̄tat̄ Alia bona q̄ habent ex dei gra sunt tpalia: vt sanitas corporis tranq̄llitas tpis: ⁊ fertilitas rer̄. Sed miseri sanitate corpis abutunt luxuriādo. Un Salomon pu erb. v. Ne des alienis .i. demonib⁹ honorē tuū. Singuli hnt honorē suū. Coniugati hnt honorē ꝓiugij. Cōtinētes honorē ꝓtinentie Virgines honorē virginitatis. Et annos tuos crudeli .s. tempus tibi ad penitētiam reputatū ne dissipes. ¶ Nota milti sūt modi quib⁹ cognoscit q̄ quis gr̄am dei inuacuum recipit. Primo qñ quis gratias do nō agit. Bern. Nō est dignus dādis q̄ nō agit gras de datis. Secūdo qñ bonū quod habet de gratia quasi ꝓpter meritū suū sibi attribuit. qđ est ꝓtra apl̄m .j. Cor. iiij. Quid habes qđ nō accepisti. Aug⁹. Memēto quicq̄d habes aliunde habes: imperfecte habes: amittere potes. Tertio qñ gr̄am collatā ⁊ gratis datam q̄si voluntarie reiecit. De quo Osee. viij. Proiecit israel bonū. Chrys. Gratia est aditorium infirmitatis humane. scz vt mundū et dyabolū vincat. ¶ Exemplū in vita patrū de illa muliere que cū vicisset diabolū. ⁊ demō dixit: vicit me illa. Rndit illa. Nō ego: sz domin⁹ me⁹ Apl̄s .ij. Co. xj. Nō ego sz gr̄a dei mecū. Quarto qñ fm eā nō opat̄ .j. Thi. iiij Noli negligere gratiā dei que est in te. Quinto qñ in gra nō pseverat. Heb. xij. Optimū est gratia stabilire cor. Seneca. Quid pdest cibus corpi qui assumit̄ ⁊ statim reiicitur. et sic gratia anime si cito perdit̄. Chrys. Tolle perseverantiā: nec habet mercedē obsequiū. nec gratia beneficiū: nec fortitudo laudē. Item p gr̄am dei possum intelligere beneficiū redēptionis. De qua gra .ij. Cor. viij. Scitis gr̄am domini ihesu xpi cum dives esset pp̄ nos egenus factus est vt illi⁹ inopia diuites essem⁹. Eccl̄i. xxix. Gratiā fidei iussoris tui ne obliuiscaris. Et Aug⁹. loquēs de tali gra dicit. Redimit venditos. vinificat occisos. honorificat iniuriatos. Gratiā istā inuacuū recipit q̄ tāti bñficij immemor exist̄it. s. p ingratitudinem qđ est maximū peccatū. vt dicit Bern. Ingratitudo est vētus vrens exiccās fontes pietatis. Idcirco in p̄nti tpe nō dēbem⁹ gr̄am dei inuacuū recipe. Rationē subdit. Tempe accepto exaudiui te. s. a peccat̄ liberādo. Sal. xiij. At vbi venit plenitudo tpis mi. dē. fi. sui. ⁊c. Et subdit In die salutis. s. q̄ nata est vera mundi salus. adiuui te. s. p misericordiā tibi exhibitā. Dicit g̃. Ecce nūc tps acceptabile. scz ad agendū penitentiā. qz nūc acceptatur sacrificiū iustic̄ie. ecce nūc dies salutis. s. ad p merendā gl̄iam. qz nūc acq̄rit meritū salutis eterne. Hanc gr̄am inuanū recipiūt q̄ de die i die pēnitere differūt. De quo Job. xxiij. Dedit ei dn̄s locū penitētie ille abutit̄ eo in superbia. Apoc. ij. Dedit ei tps vt penitentiā ageret ⁊ nō vult penitere a fornicatiōe sua. Tales sunt habentes voce conuinaz dicentes. Eras eras. protrahentes vsq̄ ad sabbatum pasce. De quib⁹ Eccl̄i. v. Ne tardes conuerti ad dn̄m deū tuū. ¶ Nota multa sunt que ꝓmouent hominē ⁊ hortant̄ ad penitentiam. Primus dei benignitas. Secundū tpis opportunitas. Tertiū penitētie vtilitas. Quartū est durationis nocibilitas. vt habet alibi. Attamen sciendū est q̄ multiplex legit̄ temp⁹ i sacra scriptura. Est enim tps acceptabile. tps misera bile. tempus formidabile De primo dicit̄ in textu. Ecce nunc tps acceptabile. s. in q̄ medicus p se venit offerens vngenta suauitatis. ⁊ curans vulnera peccator̄. In quo tpe possumus cōstituere pacē cū angelis ⁊ hominibus Hiere. viij. Expectauim⁹ pacē ⁊ nō venit: q̄si uimus tps medele ⁊ ecce formido. Ubi loq̄t de hoc tpe gr̄e desiderans illud videre. Et hoc tēpus gratie nūc habes. Nā tps quadragesime est acceptabil⁹ ad lucrandū q̄s alia tpa. Primo qz campestres nūc in locis suis inueniunt̄. i. penitentiarij parati ad audiēdas cōfessiones. O q̄s felix mutatio fit in foro penitētiali. Utilissima enim moneta est quā peccator apportat. ⁊ pciosissima est quā deportat. qz pctā sua ibi dimittit ⁊ gr̄am dei ibi acq̄rit. Thob. iij. In tpe tribulatōis pctā dimittis his q̄ inuocāt te. Item in quadragesima quasi in nundinis dei abundanti⁹ venialia exponūtur. s. ip̄m regnū celor̄. Un dicit Aug⁹. Uenale habeo. qđ: regnū celor̄. ⁊ tm̄ valet q̄tuz habes. Attamen in nūdinis istis q̄d p̄cipue emēdum sit. oñdit nob⁹ dn̄s Apoc. iij. Suadeo tibi emere a me aur ignitū pbatū vt locuples fias. Aur istd̄ est castitas aut caritas Unde autū emūt qui charitate studēt. Sz

sunt aliqui qui in nundinis istis plumbū vl argentū emūt. Illi reuera emunt plumbuz q̄ opa miscōie in mortali peccato faciunt. Opa enī mortalia ad silitudinē plūbi sunt pōdero sa z nō p̄ciosa. Argentū ꝯo emūt q̄ sapiētiaz hui⁹ mūdi sequunt. Nā sicut argentū nō reputabat aliqu⁹ p̄cij tpe Salomonis. vt legitur. iij. Re. x. Sic sapiēta hui⁹ mundi stultricia est apud dū. j. Cor. iij. Jō in h̄ tempe vbem⁹ emere auz charitatis z misericordie. ps q̄. Quia tps miserēdi ei⁹: q̄ venit temp⁹. Et h̄ tpe strictissima est reddēda rō. Ansel. O lignuz aridū q̄d rūdebis cū exigēt a te vsq; ad oculi ictū ꝛc. Bern. O mē tps tibi impensum requirēt a te qualiter sit expēsum. Hz heu cō queritur Hieremias de aliquib⁹. c. viij. Milnus in celo cognouit tps suū. yrūdo ciconia custodierūt tps suū. Sed miser peccator hoc tempus resurat z negligit. Cū tm̄ dicit Bern. Nihil p̄ciosius tpe. q; de eo valde exiguum p̄statur nobis. iiij. phisicoz. Nihil habemus de tempe nisi nunc. Ergo summa cū puidentia est ad salutē aīme in eo respiciendū. Eccls ix. Q̄cūq; potest man⁹ tua opari: instanter fac. Et Isa. lv. Querite dñm dū inueniri p̄t invocate eum dū prope est. s. in tempore p̄nti

¶ Secundū est tps miserabile. s. tps mortis. De quo. q. Thimo. iiij. Tempus resolutionis mee instat. id est mortis: q̄d est incertum Eccls. ix. Nescit homo finē suū. sz sicut pisces hamo: z aues laqueo capiūt. sic homines i tē pore malo. Et loquit hoc de carnalib⁹ qui nō puident diē mortis. z ideo quasi irrationabilia animalia rapiūtur ad locum damnatōis Job. xxj. Tenent tympanū z cytharā z gaudent ad sonitū organi. Ducunt in bonis dies suos z in puncto ad infernuz descendunt. De hoc tpe dicit Eccl. xj. Si homo annis multis vixerit. z in his omnib⁹ letus fuerit: meminisse debet tenebrosi temporis. id est mortis. Et i hoc tempore difficile est penitere. Aug⁹. Tūc morbo vrget. pena terret. vox clamat. mūdus delectat. Eccī. xvij. Confiteberis viuēs: viu⁹ z sanus confiteberis. Grego. Timendum est qui temp⁹ senectutis expectat ad penitendum nedū sperat misericordiam inueniet iudiciuz Bern. Infelix homo qui florem iuuentutis offert dyabolo: z feces senectutis deo. ps. lvij Fortitudinē meā ad te custodiam. Eccī. xlij Ante obitū opare iusticiā. ante languorē adhibe medicinā. Dicit enī Aug⁹. in li. de penitētia. z habet dis. vij. c. nullus. Nullus expectet quousq; peccare nō potest. Arbitrij libertatez reḡrit dñs vt deleat cōmissa nō necessitatem. Jdeo subdit: periculosissimū est vsq; ad mortem ptrahere. Math. vij. z Lu. xiij. Cōtendite intrare p angustā portam. s. pnie ne claudatur ianua diuine misericordie. Gregor⁹ i moral. sup illud Clausa est ianua. Qui tempus ꝓgruū pnie pdidit. frustra ad regis ianuam p̄bz pulsat. Nō enī post iudiciū precaz aut meritoz locus erit. Aug⁹ de vbis domini Tūc ianua lugētib⁹ claudit q̄ nō q̄tidie penitentib⁹ aperit. tūc erit pnia sz nō fructuosa ꝛc. Tertiū est tps formidabile. De q̄ ps. lxxiij Cuz accepero tps ego iusticias iudicabo Nō solum iusticias sed iniquitates et malicias. Un. ij. Cor. v. Unusquisq; recipiet put gesit siue bonū siue malū. De hoc tpe Matth. xiij. In tpe messis dicam messoribz. Colligite zizania z alligate ea in fasciculos z p̄ūcite ignē. z tibi erūt eternaliter. ps. lxxx. Inimici domini mentiti sunt ei z erit tps eoz in secula. Jdeo ad Gal. vj. Dū tps habem⁹ operemur bonū. Nā in illo tpe formidabili n̄ poterim⁹ penitere. ps. vj. In inferno quis cōfitebit tibi q̄si diceret null⁹. Jō Apoc. x. Jurauit angel⁹ q̄ post hoc tps nō erit ampli⁹ tps. s. miscōie penitētie: sed iusticie. Jō subdit Eccī. iiij. Fili observa tps. Rationem ponit Hieronymus Sicut nō perit capillus de capite: sic nec momentū de tempe. Et Chryso. O mīi rei oportz magis parcere q̄z rpi. Auz si perdideris recuperare poteris. temp⁹ aūt nō resumes. vt legit in vitas patrū de anima plangenti pena: z iter multitudinem penarū deplanxit ampli⁹ tempus perditum.

¶ De eodem. Sermo. x. De euangelio

¶ Octus est ihe sus in desertū a spū vt temptaret a dyabolo. Math. iiij. Marci. j. Lu. iiij ¶ Ubi duo hastiluso:es hastiludūt simul. tūc si vnus cadit: alter ei⁹ fautor z amicus capit ei⁹ arma hastam z galeā. z in specie prioris illo ignorāte appropinq̄t. Spūaliter. Et sic q̄n p̄mus homo bellauit cum diabolo. tūc amicus noster ihesus xp̄s induit nr̄e carnis loricā z hastā nr̄e fragilitatis cū galea defectuositatis. z appropinquauit ad cū. s. diabolum ipo ignorante. Figuratur. j. Machabe. xiij. Postq̄z triphon vicit z occidit Jonatha. tūc symon frater eius assumpsit sibi populū fratris z officium z vindicauit fratrem z occidit triphon. Spūaliter. Per triphon intelligitur dyabolus qui superauit Jonathan. id est

primū hominē quousq; venit symon. i. xp̄us obediens patri. ⁊ iste nos vindicauit in eadē forma humana. Jo. xij. Nunc princeps huius mūdi ejcietur foras. ¶ Aliud thema. Videm⁹ q; vbi rex militiā suā ad pugnāduz mittit. si contingat eos male pugnare: ita vt duz exercitus ⁊ alij, vbi viri quidā occidunt ⁊ quidā captiuant. tūc rex assumit p se arma ⁊ vadit ad plium ad vlciscendū iniuriā suoz ⁊ verecundiā. Et q̄ fugierūt non sunt ausi faciem ei⁹ videre. Spūaliter. Sic est de genere humano ⁊ xp̄o. Figurat Josue. vij. Cū mitteret Josue de hiericho viros contra haij pcussi sunt ⁊ corruerunt. Ipse aūt Josue reuersus percussit viros haij: ita vt nullus de tāta multitudine saluaretur. Spūaliter. Chr̄ist⁹ rex celi cum videret genus humanū in cāpo huius vite succumbi. ⁊ Adam ducē cuz maiori parte pstratū: induit armaturā. ad Phil. ij. Habitu inuētus vt hō. in deserto hui⁹ mūdi ps. xvij. In te eripiar a temptatōe. ij. Pet. ij. Nouit dēus pios a temptatiōe eripe. De q̄ troitus. Jnuocauit me t̄e. In epistola hozatur. Ecce nūc in die salutis adiuui te. ¶ In summa euāgelij tria innuūtur. ¶ Primo quomodo xp̄s audacter bellum est ingressus. Secundo quomodo callidus hostis eum est aggressus. ibi. Et accedēs ⁊c. ¶ Tertio quō fortiē idem hostis est oppressus. ibi. Vade satha/nas. ¶ De p̄mo dicit. Jn illo tpe. s. post baptismū immediate ductus est Jesus in desertum Glo. qd̄ est inter hierusalē ⁊ hiericho. vt dicitur Lu. x. Et hic ductus fuit a libertate arbitrij. q̄ a spūsancto. ij. Cor. iij. Ubi spirit⁹ domini ibi libertas. Et fuit hic spūs qui in specie columbe mansit super eū. De quo Jsa. lxij. Spūs domini ductor eius fuit. Subdit rationem. Ut temptaret a dyabolo. Chrysost. Chr̄istus sciebat q; dyabol⁹ eū tēptare deside/rabat. ⁊ ñ dyabolus aduersus xp̄m ire nō poterat. ideo xp̄s contra dyabolum processit ¶ Sed diceres. cur in desertō ⁊ nō alibi. Respondet Basilius. q̄ locus solitarius ē temptationi aptus. vt patet in prima muliere. ¶ Sed diceres. cur temptari voluit chr̄ist⁹ Rñdetur multis de causis ſm sanctū Tho. parte. iij. q. xlj. ar. j. ¶ Primo vt nos oēs temptandos ostenderet. Eccli. ij. Fili ad temptationē p̄para animū tuū. Et ſm Hilarium vt ostenderet omnē hominē quantūcūq; sanctū esse temptationibz subditum Job. vij. Militia est vita hominis super terram. Secūdo ſm Chryso. vt audaciā dyaboli reprimeret. ⁊ nobis contra temptatōnes auxilium ferret ¶ Tertio vt nullus temptat⁹ indigneret. Matthei. x. Non sit discipulus super magistrum. Augustin⁹. Magna est cōsolatio membris a capite. Innocenti⁹. Non desperet q̄ temptatur: quia temptatus est saluator. ¶ Quarto vt eis assisteret. j. Co. x. Fidelis deus q̄ nō patiet vos temptari supra id quod potest⁹ ⁊c. Gregorius. Sicut morte sua xp̄s nostram vicit. sic nostras temptatiōes suis superauit. ¶ Mota tñ Gregori⁹ dicit q; temptatio tribus modis fit. s. suggestione: delectatione ⁊ consensu. Suggestione saltē extrinseca ⁊ nō intrinseca. q̄z in carne temptat⁹ est xp̄s. ⁊ hoc nō est peccatum. ⁊ nō delectatiōe: vbi est peccatū venia le. nec consensu in quo est peccatū mortale. vt dicit Aug⁹. ¶ Moraliter. per desertū intelligitur penitētia. quia dicit Augustin⁹. Oēs xp̄i actio nostra est instructio. Sed chr̄ist⁹ ductus est a spiritu. s. sancto i desertum. Et sic homo per se non potest ingredi desertū penitentie sed per solam gratiam. ad Roma. viij. Quicunq; spiritu dei aguntur hi filij dei sunt. ¶ Primo hi filij dei sunt: quia in heremo sunt aque amare. ⁊ sic contritio in penitentia. Treno. ij. Uelut mare contritō tua. Item in deserto sūt igniti serpentes. id est impugnatio diabolica. Unde Petrus rauennensis. Actor malicie. origo nequicie semper hominib⁹ laqueos pretendit ⁊ foueas fodit. Jnnocentius. Nullus putet se in hac peregrinatione omnino tēptationibz dyaboli posse carere. nulla persona. nullus locus. nullum tempus excludit. Ecce q̄z callidus. Non hominē qualemcūq; sed ie sum. id est saluatorem qui peccatum non fecit temptauit. Quid faciet peccatoribus si chr̄istum temptauit in heremo vbi nulla tēptandi causa vel occasio. Quid faciet manenti in ciuitate vbi loci amenitas: vestium p̄ciositas diuitiarum iactantia. Si ieiunantem: quid in delicijs viuentem. Si in templo: quid i lecto. Gregorius. Maligni spiritus quasi latrunculi iter nostrum obsident. Subdit. Et cum ieiunasset quadraginta diebus et quadraginta noctib⁹ postea esurijt. Jeiunauit. s. vt non sumeret cibum. Et hoc propter tria. Primo vt ostenderet se dei filium ¶ Sed diceres. tamen Moyses ⁊ Helyas etiam ita ieiunabant. Soluit Chrysostomus dicēs. Illi esuriunt. chr̄istus non. Ipsi virtute alteri⁹ sustentabantur. xp̄s propria virtute. Secūdo ſm Basilium ideo tantum ieiunauit: vt ostenderet volenti vincere diabolum: necesse

esse ieiuniū. Math. xvij. Hoc genꝰ demoniorum in solo ieiunio tꝛoꝛōe ejcit. Tertio fm Bre. vt suo ieiunio nostrū ieiuniū instituerēt

Nota tres sunt cause cur institutū est ieiuniū quadraginta dieꝝ. Primo qꝛ deliq̄mus in quattuoꝛ euāgelistis tꝛ decē pceptis. vt dic Bregꝛ. In hoc debemus penitere. Scdo ideo quia sicut ex lege iubemur deo offerre decimas totius anni frumentales. ita decimas temporum. Nam quadragesima continet quadraginta duos dies. sed quia sex dies dominicos non ieiunamus ꝓpter gaudiū resurrectionis quo xps bis comedit. ideo manent tm̄ triginta sex dies ieiunales. ergo addunt quattuoꝛ pcedentes: qui quadraginta sunt decime tēporum. quia annus habet. ccclxv. dies. Tertio fm Amb. ideo quia p quadraginta dies aq̄ diluuij inundauerunt super terram ꝓpter peccata. ergo peccata nostra per abstinentiā quadraginta dieꝝ deleamus. vt impleamus q̄d reliquimus. vt cursoꝛ implet altera die quod in vno neglexit.

Nota licet illo tempoꝛe xps nihil comederit: nos tamē semel ob infirmitatē humanitatis possumus cibū sumere ad sufficientiā.

Sed diceres. cur nō ieiunamus eo tempoꝛe quo xps. scz post epiphaniā tꝛ baptismū. Respondetur primo qꝛ nunc instat anniuersarius xpi passionis. Ergo vt sibi cōpatiamur portando crucem penitentie: tꝛ cū eo resurgamus a vicijs tꝛa morte anime. ideo isto tempoꝛe institutum est ḥ ieiunium. Secūdo ideo vt imitemur filios israel. quia illo tempoꝛe exierūt de egypto. post hoc eo tpe exierūt de babylonia. qō inde ꝓbatur. quia tā isti q̄ illi statim celebꝛauerūt pascha. Et sic nos primo egrediamur de peccatis vt deniq̄ eamus in terrā promissionis. Tertio ꝓpter furoꝛē libidinis qui in tpe veris solet nos magis accendere q̄ alijs anni tpibꝫ. Ergo refrenemus carnis concupiscētiam per ieiuniū. ij. ad Chorinth. vj. In ieiunijs tꝛ castitate tē. Hieronym⁹. Per abstinentiā cibi tꝛ potus tepescit venus. Prouer. xxvj. Si defecerint ligna: extinguitur ignis. Sequitur. Postea eluṙt. Et hoc ꝓpter duo. Primo vt ostenderet se esse veꝝ hominē vt ꝑfectū verū deum. Vel fm Basilium ad ostendendū q̄ famem sponte assumpsit vt ceteros refect⁹. Secundo fm Basilium vt ꝓuocaret dyabolum ad temptādū eum. Dixi secundo innuitur quō callidus hostis est eū aggressus: dicens Et accedens temptatoꝛ. id est dyabolus: qui habet hoc nomen ab officio. Deq̄ Chꝛysost. Nec manducat nec bibit nec aliud opꝰ habet q̄z q̄ incessanter temptat. ideo dicitur tēptatoꝛ. Et accedens. Dicit Nicolaꝰ de lyra. Habuit dyabolus ex ꝓphetia Jsa. ix. q̄ christꝰ debet esse deus tꝛ homo. Juxta illud. Paruulus natus est nobis. tꝛ filius datus est nobis. Ecce vera humanitas. tꝛ vocabitur nomen eius admirabilis. deus fortis. ecce manifesta eius diuinitas. Item sciuit tempꝰ fore completuꝫ ꝓ Danielē exꝓessum. tꝛ regni trāslationem ideoꝛ ad herodē alienigenā. vt habet Gen. xlix. Nō auferet sceptrū de iuda tē. Q̄z nesciebat certitudinaliter an Jesus esset xps. Uerūtamen ꝓpter eminentiā sanctitatis eiꝰ habebat quandā cōiecturā. eyn verdenckē. Dubitauit enim dyabolꝰ. quia vidit eum natuꝫ de muliere: tꝛ flentē: tꝛ circūcisum: tꝛ fugientē in egyptum: tꝛ baptizatū: tꝛ sitim tꝛ famē patientem: tꝛ ꝓpter hoc putauit eū esse hominē. Itē ex alia parte non nouit eius patrē. vidit āgelos letantes. stellā magos ducentē. tꝛ ideo putauit eum deū. Ideo voluit hoc experiri per tēptationem. tꝛ videns euꝫ esurientē pati putauit eum esse purū hominē. Et per hoc voluit euꝫ ducere ad peccatuꝫ gule. Maximus dicit q̄ transfiguꝛauit se dyabolus in speciē humanā Augustinus. Hic diabolus fuit lucifer qui ꝑmum hominē superauit. Et assumpsit habitum religiosuꝫ vt a christo puraretur heremita. Et accedens quasi compatiēdo fami christi. quasi diceret. Ecce diu ieiunasti. nunc indiges cibo qui in deserto nō poteꝛit haberi. Si filius dei es dic vt lapides isti panes fiāt. Audiuit diabolus vocē patris. Hic est filius meus dilectus. Incredibilis huic voci cogitans si conuerteret lapides in panes tunc ipe esset scz dei filius dilectus. Sed ꝓius christus signa non fecerat. scz debebat signa facere ad vtilitatem credentium. Etiā si fecisset diabolus melioꝛatus nō fuisset: sed gloꝛiatus q̄ xpm in miracula duxisset. Sed diabolus non fecit mentionē de refectione anime. que est hominis potioꝛ pars. ideo a xpo repellitur tanq̄ doctoꝛ indiscretus. Qui respondēs ait. Scriptū est scz Deutero. viij. Non in solo pane viuit homo scz in oī verbo quod ꝓcedit de oꝛe dei. Rabanus. Sicut coꝛpus humanū non viuit sine cibo terreno. sic nec anima sine dei ꝙbo. Ergo ꝓsidera quid nūc debes rādere diabolo cū inuexerat te dicens. ieiunij longū: cibaria grossa. Rāde ei. Nō in solo pane viuit homo tē. O q̄z multos diabolꝰ temptatiōe gule supat Ecclesiastici. xxxvij. Propter crapulā multi

perierũt. Galienus. Plures moriuntur gula q̃ gladio. Phil. iij. Quoꝝ deus vẽter ẽ. Sz huic tẽptationi resiste p ieiunijs. j. Pe. v. Fratres sobrij estote ⁊ vigilate quia aduersarius vester diabolus ⁊c. Judith enim holofernem supauit cũ iaceret in lecto nimia ebrietate sopitus. Judith. xiij. Secõdo tẽptauit eũ dyabolus de vana gla. Dicat Chrys. Cũ diabol⁹ ex xpi missione nihil certũ haberet an esset dei filius: ait intra se. Si iste fame non vincitur: ⁊ si non filius dei: tunc sanctus est vir. Possunt tamen sancti viri vinci per vanã gliam. Tũc secundo reuersus: dicit Maximus: assumpsit formã cursoris fortissimi dicẽs. O debilis ⁊ attenuatus nec p teipsum ire vales. nec quicq̃ habeo vt te reficiã. Hanc tñ misericordiam tibi impendã vt te in dorso meo portabo ad habitaculũ hominũ. vt quis tui. s. misereri possit. ⁊ deus assensit. Nec mirꝝ q̃ xps dei filius pmisit se a diabolo duci. Quia dicit gregorius in omel. Quid q̃ mirꝝ si se ab illo pmittit duci qui se etiam a membris illius ptulit crucifigi. s. a pilato ⁊ iudeis qui fuerunt membra diaboli. Tunc assumpsit eũ diabolus. scz ex superbia: ⁊ statuit eũ supra pinnaculũ templi. quod fuit vnũ deambulatoriũ vbi sacerdotes populo pdicabant. Et fuit intentio diaboli vt a populo oĩ videretur. Christus tñ non visus fuit ab aliquo nisi a diabolo. quia fuit in eius potestate videri vl non. Ideo ait Si filius dei es mitte te deorsum. Hieronim⁹ Nec fuit causa temptationis si filius dei esset quasi diceret. Si hoc facis gloriosus apparebis in conspectu astantium. nec oportet te timere ne offendaris. Scriptũ est enim. Angelis suis deus mandauit de te vt custodiant te in omnibꝫ vijs tuis. ps. xc. Gregori⁹. Unde tibi diabole h̃. Scripturas legisti nõ vt melior esses sed vt deciperes. quia incomplete allegauit. s. non addendo. super aspidem ⁊ basiliscum ambulabis ⁊c. id est. super demones ambulabis. s. eorũ temptationes conculcando. Itẽ sicut falsus doctor. quia male itellexit. eo q̃ non solũ de christo sed de omni homine itelligendum est. cui sm Hieronymũ dat⁹ est angelus in custodiam in temptatione. Ideo respondit ei per scripturam. Scriptũ est. Non temptabis dñm deũ tuum. Ille deũ temptat qui exponit se periculis vt experiatur an deus eum eripiat. vt si quis nihil vellet mãducare sed expectat vt deus eũ cibaret. vel tãgere ferrum ignitũ. quasi diceret. Nam per viã bonã possum descendere. scz per gradus factos. et si alias descenderem hoc esset deum temptare.

Tertio temptauit eũ de auaricia. Maximus. Videns xpm nõ posse superare in superbia ⁊ gula. tũc venit tertio in forma regis potentissimi cũ exercitu maximo Et iteruꝝ assumpsit eum in montẽ excelsum qui dicitur quarentena. ⁊ sub eo fuit riuulus fontis quẽ Helyseus sanauit: duo miliaria a monte Et ostendit ei oĩa regna mundi. Chrysostom⁹. simplicit̃ p diuersas partes. i. gelegre. Ibi romanorum grecorum. francoꝝ. polonorum. ⁊ sic de alijs. ⁊ gloriam eoꝝ. Quasi diceret. Ibi crescit aurum. ibi argentũ. ibi lapides pciosi. Hec omnia tibi dabo si cadens adoraueris me. Uere mentitus est. iuxta illud Joh. viij. Mendax est ⁊ pater eius. s. mendacij. Nam diabolus nihil proprium habet. ps. xxiij. Dñi est terra ⁊ plenitudo eius ⁊c. Et forte se cognoscit timuit. Ideo quasi desperatus venator qui omnia iacula iacit. ⁊ sic diabol⁹ fecit. Tũc ait ei. Vade sathanas. scz in ignem eternum. quasi diceret. Hec est tua inueterata nequicia vt honorem dei attrahas. Scriptum est enim Dominũ deum tuũ adorabis. Deutero. vj. scilicz adoratione latrie. Chryso. hic datur nob exẽplum vt pprias iniurias toleremus. dei autẽ iniurias non debemus audire. Tunc reliquit eum diabolus in ppria persona. sz postmodũ redijt per phariseos Et angeli accesserũt ⁊ ministrabant ei. Chrysostomus. Nõ dixit. descẽdentes sed accedentes. ad ostendendũ q̃ semper ad eius ministerium fuerũt in terra. Sed tunc temptato dõmino recesserant: ne forte si eos pẽsentes sensisset malus angelus non appropinquasset. Item nota hoc ieiunium institutum est ab ecclesia sancta. vt habet de conse. dis. iij. c. Placuit. vbi dicitur. Placuit vt omnes fideles exceptis diebꝫ dominicis etiam die sabbati sacerdotali oratiõe ꝓpleta ⁊ discretionis cõmunione pcepta ieiunent in quadragesima. Et ibidem canone: nõ liceat. Non liceat fratres feria quinta nouissime septimane ieiunium soluere. ⁊ omnẽ quadragesimam exhonorare Glosa sup verbo exhonorare archidiaconi. Nil reputatur ieiunasse q̃ vnum diem non ieiunat. Et sanct⁹ Thomas dicit in scõa scõe. Omnis qui venit ad tertium septenniũ. id est vicesimum primũ annũ tenetur ad hoc ieiunium. Ibidem sanctus Thomas. quest. clvij. dicit. Ideo pueri q̃diu sunt in statu augmentationis non tenẽtur ad hoc ieiunium. Conueniens tamen est vt se exerceant sm plus et minus sm mo/

dum sue etatis. Sed quid de peregrinantibus et dure laborantibus. Respondet sanctus Thomas ibidē. ar. iij. Si peregrinatio et operis labor cōmode differri potest aut diminui absq; detrimento corporalis salutis et exterioris status qui requiritur ad conseruationem corporalis vel spiritualis vite: non sunt propter hoc ieunia ecclesie permittenda. Si aūt immineat necessitas statim peregrinandi et magnas dietas faciendi vel etiā multū laborandi. vel propter conseruationem vite corporalis. vel ppē aliquod necessariū ad vitam spiritualez. Et simul cuz hoc non possunt ecclesie ieunia observari: nō obligat homo ad ieunandū. Videtur tamen in talibus recurrendum esse ad superioris dispensationē. nisi forte alicubi nō esset consuetū. quia prelati dissimulantes videntur annuere. Itē quid de cursoribus. q̄uz vsus est dominis necessarius. Respondetur ſm Guil. Si nō possunt simul currere et ieiunare excusantur. Secus quando morātur et modicū vadunt. Item de pauperibz respōdet sanctus Thomas. Pauperes si possunt sufficienter habere quod eis sufficiat ad vnā comestionē: non excusantur a ieiunio. Si nō possunt excusant. vt illi qui frustatim elemosinas accipiunt et manducāt. Itē quid de mulieribz pregnantibz sine lactantibz. Respōdet Guil. Si necessitas corporalis debilitatis ipedit eas non tenētur ad ieiunium. si non timeatur notabiliter de periculo vel abortu: etiam tenent soluere. Nocidem de infirmis debilibz et senibz. et sic de alijs. Attamen in his oībus cautū est habere dispensatōem epi vel pprij sacerdotis. Hec Guil. Et de ꝑse. dis. v. ca. Jeunia in eccla a sacerdotibz instituta sine necessitate rationabili non soluant. Nec Eusebius papa. Item quid de confectiōibz. Respondet sanct⁹ Thomas. ij. ij. q. clvij. q non soluitur ieiuniū per confectiones vel electuaria: sicut nec per alias medicinaz assumptiones: nisi quis in fraudē sumeret: vel i magna quantitate: vel per modū cibi. Cui cōcordat Innocent⁹. Pro quo sciendū q Gregorius. xxx. moral. et sanctus Thomas. ij. ij. q. clvij. ar. iij. dicunt q quinq; modis temptamur vicio gule. Primo quando temp⁹ p̄ uenitur. Et sic. j. Regū. xxij. Jonathas q̄ p̄uenit horam. s. nonam horā. Secūdo quando cibi lautiores querūtur sine causa necessitatis sed voluptatis. Aug⁹. Nō cibus sz appetitus in culpa est. Et habetur. xlj. dis. c. non sogant. Non cogant diuites pauperuz cibis vesci. vtantur consuetudine infirmitatis sue sz doleant aliter se nō posse sustentare. si ꝑsuetudinem mutant egrotantes vtant superfluis dent inopibz necessaria Utantur pciosis. dent pauperibus grossa. Tertio nimis comedendo vt mensuram quis excedat. et sic peccauerunt sodomite. Ezech. xvj. Hec fuit iniqtas sodome ꝛc. Contra hoc dicit canon de conse. dis. v. Sint tibi quotidiana ieunia refectio satietatem fugiēs ꝛc. Quartus mod⁹ ēardenter et cupiscere. vt faciūt q̄ cū cibaria i mēsam venerint statim absq; oratione et vllo signo crucis deuorāt. In hoc excessit esau Gen. xxv Aug⁹. Non vsus rez sed libido est in culpa. Quinto nimis studiose comestibilia ppārando et saluti anime negligēdo. Sic peccauerūt filij hely. j. Re. ij. q accipiebāt carnes crudas vt studiose pparet. Hec oia patēt p hos ꝛsus. Prepropere lauteq; nimis ardēter studiose. Israel et Jonathas esau sodomita sacerdos. Ut bñ ieiunes noli prādere gulose.

De eodem
Sermo. xj.

Cum ieiunasz quadraginta diebus et quadraginta noctibz postea esurijt. Matth. iiij. Postq̄z vestimentū multū fedatū est nouus superueniēs sordes non percipitur: que tamen in candido vestimento statim appareret. Nocidem videmus in atrio mundo: i q̄ vix potest vestuca cadere quin perpendat: sed cū est immūdum grande lutū non percipitur Spūaliter. Homo deditus crapule semp est in sordibz. ideo cū sordidior efficitur: cadēs scilicet in lutū libidinis non percipit. vadit et de sorde in sordem velut sus qui descendit in stabulū sordidū. sez demonū Figurat Mat. viij. q quidam habens in se legionem spirituum immundoz habitabat in sepulcris. ide diuina virtute expulsi spiritus illi immundi ingressi sunt gregem porcoz. vnde precipitio ruerunt in mare. Spiritualiter. Per spirit⁹ illos immundos q̄ vnū hominem tenebant in sepulcro: subaudi gulam et crapulam que sunt vicia viuentem hominē tenētia in sepulcris vt mortuū in fetore. eo q semp putrescit. Ducūt autē huiusmodi vicia de sepulcro ad porcos. qñ gulosi trahunt ad libidinē. Gula enim et crapula propter immūdiciam corpis et anime quā inducūt porcine feditati cōparantur. Sz inde descendūt precipitio in mare. i.

in infernū stabulo sulphureo cū demonibus deputādi. quibus se per immūdiciā totaliter assimulauerūt. Ambrosius in libro de penitentia. Ebrius inq̄t cū a bsorbet vinū: absorbet a vino. abominat a deo. despicitur ab angel'. deterit ab hominibꝫ. ꝫfundit naturā. amittit gratiā. pdit gloriā. incurrit damnatiōez eternam. Ideo xps nos ammonens seipsum ponit in exemplū virtutis. q̄ etiam postq̄ ieiunauit esuriēs noluit sequi diabolū. qui suasit ei vt faceret panes de lapidibꝫ: temptādo eū per gulā. Sed docuit nos abstinere: eo q̄ euā gelista tangit eius ieiuniū dicens. Cum ieiunasset ꝛc. ¶ Nota primo quale debet esse ieiunium. Secūdo que sint eius vtilitates. ¶ De primo sciendū. Ieiuniū debet fieri plena ꝫuersiōne. pura intentione. deuota ꝫtinuatione. ꝫ humiliatione. ¶ De primo dicit Joel'. ij. Cōuertimini ad me in toto corde vestro. in ieiunio ꝛ fletu ꝛ planctu. ꝛc. Qui ergo meritorie vult ieiunare primo cōuertat. Paz est enim te abstinere a cibis quādo non abstines a viciis. Isa. lviij. Ecce ad lites ꝛ contentiōes ieiunatis. Isidor'. Qui abstinēt a cibis ꝛ pue agunt demones imitant'. quibꝫ esca nō est sed semper adest nequicia. Ideo vt digne ieiunetur ꝓtritio confessio ꝛ satisfactio associet ieiunio. Ergo dicit. Conuertimini ad me in toto corde vestro in ieiunio fletu ꝛ planctu. ꝛ scindite corda vestra ꝛc. Jtē. ij. Paral'. xx. Josaphat timore perterrit' totū se ꝓtulit ad rogandum dñm. ꝛ pdicauit ieiuniū vniuerso iuda. Juda confitens interpret. Qui ergo vult digne ieiunare debet confiteri peccata. Jtē satisfactio licet ieiuniū sit pars satisfactionis: tamē alie partes obmittende nō sunt. Thob. xij. Bona est oratio cū ieiunio ꝛ elemosyna magis q̄z thesauros auri recondere. Dicit notanter elemosyna. Unde Ambrosius libro de ieiunio. Illud ieiuniū dns approbat qđ ad eius oculos man' elemosynaz leuat. Hoc qđ tibi subtrahis alteri largire. Unde caro tua affligit: egeni caro reparet. Ergo dicit Mat. vj. Unge caput tuū. s. vngento deuotiōis ꝛ oratōis. ꝛ laua facē. i. immundā cōscientiā. aqua miserationis. Un Isa. lviij. Frange esurienti panem tuū ꝛc. ¶ De secūdo dr Baruch. j. Audiētes plorabant ieiunabāt ꝛ orabāt in ꝓspectu dñi. Et bene addit in conspectu dñi ꝛ nō in cōspectu hominū. Ecce q̄z pura debet esse intētio ieiunij. Et non sicut illi de quibus dicitur. iij Regum. xxj. Predicauerunt ieiunium ꝛ occidere fecerunt naboth ꝛc. Jeiunauerūt vt innocentem occiderent. ꝛ sic aliqui ieiunant vt pallietur eoꝝ nequicia. Et sic iudas osculabat dominum ꝛ tradebat. ¶ De tertio Judith. iiij. Scitote q̄m dom' exaudiet pces vestras si manseritis pmanentes in ieiunio ꝛ obsecratione in conspectu dñi. Quidam aūt bene incipiunt sed desistunt cito. Quidā vno die ieiunium sunt: alio ebrij. Continuatio aūt ieiunij p̄cipue a superfluis cibis valet cōtra tria pricula triū hostiū. s. diaboli carnis ꝛ mūdi. Diaboli. vñ xps sathan vicit cū ieiunasset ꝛc. Ambro. Jeiuni hominis sputuz si serpens gustauerit moritur. Vide quanta vis ieiunij. si sputuz terrenum serpentē interficit: quid faciet spūali serpenti. Et in periculo maris paulus et socij eius ieiuniū continuantes euaserunt naufragium. Nam Actuū. xxvij. dr. Quarta decima die hodie expectātes ieiuni permanetis: nihil accipientes. Mare significat mundum ps. cij. Hoc mare magnū ꝛ spaciosum manibus. Pericula carnis sunt pericula incōtinentie. Luc. vj. Anna non discedebat de tēplo ieiunijs ꝛ orationibꝫ seruiēs. ¶ De quarto. s. humiliabā in ieiunio animā meā. Attende qualē debet esse ista humiliatio. quia debet cē quo ad te. quo ad deum. quo ad proximū. ¶ Primo q̄ ad te. Lcā. xxiij. Qui baptizatur a mortuo ꝛ iterꝫ tangit mortuū: quid pficit lauatio illius. Et sic homo qui ieiunat in peccatis ꝛ iterꝫ facit quid pficit humiliando se. oratiōnē illius quis exaudiet. Ergo humiliatio ei' q̄ ad se debet esse fructuosa. ¶ Secūdo quo ad deum nō debet esse p̄sumptuosa. sicut illoꝝ q̄ dicunt Isa. lviij. Quare ieiunauimus ꝛ nō aspexisti. humiliauim' animas nostras. ꝛc. ¶ Tertio q̄ ad proximū nō sit iniuriosa. sicut illius pharisei. Luce. xviij. Jeiuno bis in sabbato. Jniuriose ꝛ tempsit publicanū. Contra qđ dicit Roma. xiiij. Qui ieiunat manducantem nō spernat. ¶ De secundo que sint vtilitates ieiunij. ꝛ quot sunt. ¶ Primo per ieiuniū offensa dei placat. Unde Jone. iij. Cum ciuitas magna niniue interire debebat. tunc pdicauerūt ieiuniū tribꝫ diebꝫ ꝛ noctibꝫ. Et sequit. Vidit deus opera eoꝝ quia ꝓuersi sunt a via sua mala. ꝛ misertus est super malicia eoꝝ quā locutus fuerat vt faceret eis ꝛ non fecit. Vidit dei opera. ꝛ nō tm ieiuniū. quia ieiuniū sine aliis bonis operibus nihil prodest. Unde legitur Hester. iiij. q̄ hester tribus diebꝫ ieiunando ꝛ tribꝫ noctibꝫ sniam de morte iudeoꝝ dataz revocauit. sic ꝛ tu fac. ¶ Secdo p ieiuniū gratiā impetrat. Act. ij. Apostoli ieiuni spūsan-

etum acceperũt. ꝛ sic si vis habere grã spiritussancti stude deuote ieiunare. Bre. in pfatõne. Qui corpali ieiunio vicia ꝑmis. mẽtem eleuas. ꝛ tutẽ largiꝛ ꝛ pmia. Ecce ieiuniũ mẽtem eleuat. cibo ꝙo grauat. Lu. xxj. Attẽdite ne corda vestra grauent crapula ꝛ ebrietate. qꝛ omẽ graue deorsum petit. vt patet Lu. xvj. Mortuꝰ est diues ꝛ sepultꝰ ẽt inferno. Ecce pñs crapula vertitur in eternam penuriam vt notũ est de diuite Et econuerso vt liquet de lazaro qui portabat ab angelis in sinũ abrae Hoc testat Hiero. dicẽs. Miserie delicie deliciemiserijs comitant Bernñ. Sic ignis ꝛ aq simul esse nõ possunt. sic nec spualeꝫ ꝛ corporales delicie. ¶ Tertio p ieiuniũ dyabolus superatur. Matꝫ. xvij. Hoc genus demoniorꝫ in solo ieiunio ꝛ orõe ejcit. qꝛ ieiunio diabolo resistimus. Et sicarma quibꝫ nos impugnat auferimꝰ ei. qꝛ ꝙcupiscẽtiam auferimꝰ. Prouerb. xxvj. Cũ defecerint ligna extinguet ignis Et sic etiam hic deigne ꝙcupiscentie q̃ p ieiunium extinguit. Orando etiaꝫ deum ad nos ꝓuocamus. qõ figurat Exo. xiij. Egyptij hꝫ audiẽtes clamabãt. fugiamꝰ israelẽ. deꝰ ei eorꝫ pugnat p eis cõtra nos. ꝛ sic Mat. iij. dñs vicit post ieiuniũ. et figurat Judith. xij: ꝛ xiij Judith orãdo ꝛ ieiunando ad vesperam amputauit caput Holofernis. i. diaboli. sic ꝛ tu fac. Est ergo multũ orandũ in ieiunio et non sp sistere in tabernis. ꝛ supplere illud in potu qõ deficit in cibo ¶ Quarto p ieiuniũ orõ exaudit̃ur. j. Esdre. viij. Jeiunauimꝰ aũt et rogauimꝰ deũ nostꝫ p hoc ꝛ euenit nobis ꝓspere Et Isa. lviij. Hoc est ieiunium qõ elegi: dissolue colligationes impietatis tũc inuocabis ꝛ dñs exaudiet. Et nimiꝫ quia per ieiunium homo humiliat in corpe. p oratiõnẽ in aĩma Et deus humiles libẽter audit ps. cj. Respexit in orõem humiliũ ꝛc. Et sic fecit dauid dicendo ps. xxxiij. Humiliabã in ieiunio animaꝫ meam. vt etiã patet in publicano. Luc. xviij ¶ Quinto homo ad suscipiendũ corpꝰ christi per ieiuniũ ꝓparat. Et figurat Judith. vj. Ozias suscepit achior in domum suã. et fecit ei cenam magnã explero ieiunio. Et sic Ozias. id est xps suscipit achior. i. pctorẽ penitẽtẽ explero ieiunio ad cenã corpis xpi i domũ. i. i ecclesiam. Et Helyas. iij. Regum. xix. in fortitudine cibi illius ambulauit vsqꝫ ad mõtẽ domini oreb. Et sic tali ieiunio Exo. xix. moyses meruit recipere legẽ dei: ꝛ sic nos p ieiuniuꝫ ipsum deum ꝛc.

¶ Feria secũda post Jnuocauit.

¶ Sermo. xij.

Hũt hi in supplicium eternũ: iusti aũt in vitam eternã. Matꝫ. xxv. Grego. dicit Stultus debitor est q̃ mutuas gaudendo pecuniã accipit. ꝛ non ppendit tps q̃ reddere debet. Spualiter. Sic omnia que habemꝰ corporaliter ꝛ spualiter a deo habemus. Jaco. j. Omne datũ optimũ ꝛ omne donũ perfectum desursum est descẽdens ꝛc. Et aplus. j. Corꝫ. iiij Quid habes qõd non accepisti. quasi. d. nihil Ergo attẽdere debemus tempus q̃ mutuatuꝫ reddere debẽmꝰ. Et hoc docet nos introitꝰ misse dicens. Sicut oculi seruorꝫ in manibꝫ dominorꝫ suorꝫ. ita oculi nri ad dñm deũ nrm ꝛc. Et videmus q̃ nõ habet soluere debitũ: ille petit dilationẽ. sic ecclia in hodierna collecta Absolue quesumus dñe nostrorꝫ vincula peccatorum: ꝛ quicqd p eis meremur ppiciatus auerte. Et in graduali. Cõuertere dñe aliqñ tulum: exaudi preces seruorum tuorũ. Et in tractu. Dñe non fm peccata nostra. Jrez dñe ne memineris iniquitatum ꝛc. Etiam videmus qui bene soluit paterfamilias hunc optime pasci. ꝛ in cubiculo suo requiescere facit Spiritualiter. Sic xps bene soluentibus. i. deo seruientibꝫ ꝛ bene operantibꝫ benignitatem exhibet. De quo epla Ezech. xxxiij. Ecce ego ipse requiram oues meas: ꝛ visitabo eas sicut gregem pastor visitat. ꝛ pascam eas in montibus vberrimis ꝛ herbis virentibꝫ. hoc est. i. deliciosis gaudijs. Et videmus qui non bene soluit debitũ ille ducit ad iudiciũ: vinculatur ꝛ truncatur. Spualiter. Sic q̃ deo non retribuunt in bonis operibꝫ vinculant hic sumꝫ peccatorꝫ: ꝛ adducunt iudicio eterne damnationis. De quo in euangelio. Jbunt hi i supplicium eternũ. ¶ Sanctus Thomas. i. iij dis. xlviij. Sicut in pmo aduentu venit filiꝰ dei vt p nobis satisfaceret apud patrem. ita i secundo aduentu veniet vt iusticiam patris in homines exequat. ꝛ gliam maiestatis demõstret. Sicut equus duobꝫ calcaribꝫ ex vtraq; parte vel latere calcatur vt velocius currat ita anima duabꝫ affectionibꝫ sollicitatur ad agendã pniam. s. timore ꝛ amore. ¶ In summa euangelij duo innuunt. ¶ Primo iudicis magnifica apparitio. ibi. Cũ venerit. Secũdo subdit iudicãtorꝫ diuisa dispositio. ibi. Et ꝙgregabunt oes gẽtes ꝛc. ¶ De primo dicit Cũ venerit filiꝰ hois. i. ꝙgis. Aug. Licet opa

trinitatis sint indiuisa. ita q̄ q̄cq̄d facit vna ꝑsona facit z alia ꝛoēs. tñ sic sol⁹ filius carnem assumpsit humanā in qua passus est. ita solus iudicabit. Joh. v. Pater nō iudicat quē q̄z sed oēm iudiciū dedit filio. Et merito quia omniū creator z redemptor. Creator ꝑm diuinā naturā. redemptor ꝑm humanā. Ideo sanct⁹ Tho. in. iij. di. xlvij. Hoc̄m vtramq; naturā iudicabit id est ꝑm diuinam habebit auctoritatē p̄ncipalē. ꝑm humanā auctoritatem cōmissam. Ideo Math. vlti. dr. Data est mihi oīs potestas in celo z in terra. Act. x. Cōstitut⁹ est a deo iudex viuoꝝ z mortuoꝝ ¶ Sed diceres. quare dr filius hoīs i aduētu. in iudicio ꝙ dr rex. Respondet q̄ omnis verus z iustus iudex debet se mansuetum z benignum exhibere in causis audiēdis. eo q̄ nemo debet iudicare nisi causas audiat. nec audire bene potest nisi mansuetus z patiens sit. Un Catho. Impedit ira animū ꝛc. Hz xp̄s est iustus iudex. vt dicit Aug⁹. Nemo iust⁹ iudicabit nisi qui iniuste iudicatus est. Ergo in aduentu se piuz ostendet. sed in pferenda sententia se regē ostendet: trāsgressores puniendo. Tunc nō queret Pilatus. ergo rex es tu. Joh. xviij. Nec iudei dicent. Regem non habemus nisi cesarē. Joh. xix. Sed vere dicent Regem non habemus q̄ consoletur ducat et regat nos ad bonum: sed cesarem. quia cedet eos virga ferrea. Psal. ij. Reges eos in virga ferrea. z trāq; ꝛc. ¶ Jtē diceres. in qua forma. Rñdet Aug⁹. q̄ in forma illa iudicabit in q̄ ipse iudicatus est. Et merito. Sedebit enim iudex qui stetit sub iudice vt reo. dānabit veros reos qui factus est falsus reus. Jō veniet in ea forma in qua videri possit a iudicādis Sed solis bonis forma dei ostendet. Malis sola forma in qua iudicatus est. ꝑm Isa. xxvj Tollatur impius ne videat gloriam dei. Jō subdit. In maiestate sua. id est. diuinitat⁹ excellentia. quoniam eū cognoscent. z tamē nō videbunt eum impij nisi per signa z effectus. ¶ Nota quando rex aliquis iudicat in maiestate. hoc primo fit ardua de causa. et sic hic Eccs. vltimo. Cuncta que fiūt adducet dēus ad iudiciū p̄ omni errato siue bonū siue malum. ¶ Secundo cum decenti habitu. z sic hic i forma gloriosa. ps. cij. Amictus lumine sic vestimento. ¶ Tertio cum anulo aureo. id est. infinita sapientia. Math. x. Nihil occultum quod non sciatur. ¶ Quarto cū gladio. i. vindicta. Deute. xxxij. Si acuero vt fulgur gladium meum. z arripuerit iudiciū man⁹ mea reddam vltionē hostibꝫ meis ꝛc. ps. vij. Nisi conuersi fuerit gladiū suū vibrauit. ¶ Quinto cum sceptro. i. iusticia. Prouer. xxv. Justicia firmabit thronus eius. ps. cxviij. Justus es dñe ꝛc. ¶ Sexto cū dyademate. id est. cum gloria. Isa. xxxv. Gloria libani data est ei. ¶ Septio cum p̄ncipibꝫ. Ideo subdit. Et omes angeli eius cū eo. O quanta leticia erit bonis videre vultū creatoris z redēptoris tam serenum ideo xp̄s dixit electis Luc. xxj. Leuate capita vestra appropinquat redemptio vra. Econuerso. quant⁹ dolor malis. Zach. xiij. Oculi eius ꝛtabescent in foraminibꝫ eoꝝ. Malac. iij. Quis stabit ad videndū eū. Apocal'. vj. Incipient petris z montibꝫ dicere. cadite sup nos. ¶ Nota in iudicio q̄dā erūt vt assessores. vt dicit Aug⁹. Omnes qui volūtariam paupertatē habuerūt. Math. xix. Vos qui reliquistis oīa in regeneratione cū sederit filius hoīs in sede maiestatis sue: sedebitis et vos super sedes duodecim iudicātes duodecim tribꝫ israel. Et Math. xiij. Fulgebūt iusti sicut sol ꝛc. Quidam vt testes vt angeli. q̄dam vt accusatores vt diaboli. Apocalip. xij Proiectus est accusator fratrū nostroꝝ q̄ accusabat illos ꝛc ¶ Hz diceres. q̄re vult habe regenerale iudiciū cū quilibet iudicatur i speciali post mortē. vt latro qui iudicatus est ad vitam. Lu. xxiij. Hodie mecū eris i paradiso. Et dives ad mortem. Eiusdem. xvj. Mortuus est dives z sepultus est in inferno. Ergo frustra expectatur finale iudicium. Jtē Mau. ꝓmo. Non iudicabit bis in idipsum. Respōdet sanctus Tho. parte. iij. q. lxix. arti. v. Judicium de aliqua re pfecte dari nō pōt nisi ei⁹ ꝓsummatione. vt iudiciū de aliqua actiōe q̄lis sit perfecte non potest dari anteq̄z sit ꝓsummata: z in se z in alijs effectibus. quia multe actiones videntur vtiles que ex effectibꝫ sunt nociue. Similiter est de homine de quo iudicium perfecte dari non potest quoadusq; vita eius terminetur eo q̄ multipliciter mutari pt de bono in malum. z econuerso. Deb. ix. Statutū est oīmbꝫ semel mori. post hoc aūt iudiciū. Et sic licet per mortē vita temporalis termiet ꝑm se. remanet tamen in effectibus. ¶ Dño remanet z viuit in memorijs hominuz. in quibus tamen etiam quandoq; contra veritatē remanet bona fama vel mala. ¶ Secundo remanet in filijs qui sunt quasi aliquid patris ꝑm illud Ecclesiastici. xxx. Mortuus est pater illius et quasi non est mortuus. similem enim sibi reliq̄t post se. Et sic aliqui parentes

Feria scḋa post Jnuocauit

vituperantur vel laudant ex parte filioꝝ. ꝛ tamen multoꝝ bonoꝝ sunt mali filij. ꝛecõuerso ¶Tertio quantũ ad effectũ suoꝝ opeꝝ. sicut ex ꝛeceptione arrij ꝛ alioꝝ hereticoꝝ magna pullulabat infidelitas. ꝛ multos infecit ꝛ hodie inficit. Sic etiam de bonis vt de paulo ꝛ alijs apostolis. Ex quoꝝ doctrina ꝓfecit ꝛ vsqꝫ nũc ꝓficit fides apostoloꝝ ¶Quarto remanet q̃ntum ad corpus quod quandoqꝫ honorifice traditur sepulture. quandoqꝫ relinquitur insepultum. ꝛ tandẽ in cineratũ resoluit oĩno Et quia de his perfectum iudicium haberi nõ potest hoc tempore. ꝓpter hoc finale iudiciũ vt manifeste talia dijudicent habebit ¶Sedebit super sedẽ maiestatis. id est in nube ꝓpter suam dignitatẽ. Eccli. xxxiij. Thronus meus in columba nubis ¶Secundo ꝓpter ꝓmissi adimpletionez. Actuũ. j. Sic veniet quẽadmodũ vidistis ꝛc ¶Tertio ꝓpter nimiam charitatẽ que tantũ nubẽ trita a malꝰ poterit videri. ps. Nubes ꝛ caligo in circũitu eiꝰ ꝛc ¶Quarta ratio. nubes pluit: tonat fulmiat Et sic xps in iudicio fulminabit ꝑ vindictaz terribilem. tonabit per sentẽtiam crudelem. et pluit rorem gratie super electos. qꝛ glia in corpore ꝛ anima augmentabit. Et ꝓgregabunt ante eum oĩes gentes .ij. Lo. v. Omes enĩ nos manifestari oportet ante tribunal christi vt referat vnusquisqꝫ ꝓpria corporis ꝑut gesit siue bonum siue malũ. Apoc. xx. Erũt libri aperti ꝛ alius liber apertꝰ est qui est vite ꝛc. igit nullus locus excusationis ¶Primo liber passionis xpi: crux: claui: lancea: spinea corona ꝛc. Math. xxiiij. Apparebit signũ filij hois in celo. Jsa. xj. Leuauit dominus signũ in nationib. id est contra nationes reprobꝝ. Signum domini est signum crucis. vt mali terreantur. boni congregent Uel signũ. i. stigmata vulneꝝ. Zach. xij. Uidebunt in quẽ transfixerũt. Sed an materialis crux ibi apparebit cũ materiali lancea. quidam putãt q̃ sic. Sed Chryſ. dicit. per signum filij homis nõ crucem ꝛ lanceã materialẽ fore intelligẽdum sed ipm xpm habentẽ in corpore suo signa sue passionis. Uel potest dici signũ crucis fore in celo. quia signum crucis impressum erit frõtibus virorum celestium ad ꝓfectum eterne saluationis. Ezechiel. ix. Signum thau in frontib coꝝ. in reprobis vero nõ ꝛc. ¶Secundo aptus alter liber cõsciẽtiaꝝ. Hieron. Erunt facta nostra quasi in tabula depicta. Grego. Corpora erunt sicꝫ vasa vitrea ¶Tertius liber ꝑdestinationis qui modo ẽ clausus

¶Quartus liber vite. id est christus cuiꝰ virtus manifestabitur in cognitione oĩm secretorum. ¶In summa ꝑsentis euangelij agit de iudicio. Et tanguntur tria ex eo qꝛ tres ꝑsone requirunt ad iudiciũ ¶Primo iudex cũ dr. Cũ venerit filius hois ¶Secundo accusatores cũ dicitur. Et omnes angeli eius ¶Tertio reus. vt ibi. Congregabũtur oĩes gentes. ¶Dicit. Jn illo tpe. s. feria tertia post palma. cũ exiuit xps de templo ꝛ sedit in monte. Tũc ꝑdixit ipis discipulis iudicium futurũ dicens. Cũ venerit filiꝰ hois. i. xps. Naz ꝑm Augu. in forma humana iudicabit. in q̃ iudicatus est. Joh. v. Pater oĩe iudiciũ dedit filio. De hꝫ iudicio dicit ps. cxvij. Justus es dñe ꝛ rectũ iudiciũ tuũ. Reuera rectum. Nã ꝑm Jsido. quattuoꝝ modis corrumpit iudicium. s. timore amore ꝛ odio ꝛ munere. Primo iudiciũ xpi nõ corrumpit timore. qꝛ omium potẽtissimꝰ est. Math. vlti. Data est mihi omis potestas in celo ꝛ in terra. Et Hester xiij. Domine in ditione tua cuncta sũt posita Jdeo Job. xxij. Nunquid timens arguet te ꝛ veniet tecum ad iudiciũ Immo quanto potẽtiores erũt tãto durius iudiciũ sustinebũt. Sap. vj. Potẽtes potẽter tormẽta patiẽtur. ¶Secundo iudiciũ xpi nõ corrumpit amore. qꝛ iustissimus est. ideo ꝓtra fratres suos. s. falsos christianos sentẽtiam ꝓferet. ꝛ nihil ꝑderit eis allegare fraternitatẽ. s. q̃ sit fraꝛ eoꝝ Psal. xlviij. Frater non redimet. scz christus redimet homo quasi diceret nõ. ꝛ non dabit deo placatiõem suam. id est. nõ prodest pcũ multiplicitas. ꝛ preciũ redemptionis aie sue. id est preciositas sanguinis christi. Ideo ps. cxliij. Justus dominus in omnibꝰ vijs suis. ¶Tertio nõ corrumpitur odio. qꝛ optimus est. Sap. xj. Diligis oĩa que sunt: et nihil odisti coꝝ que fecisti. Nam cum dolore ꝛ cõpassione punit. Jsa. j. Heu cõsolabor sup hostibus meis ꝛ vindicabor de inimicis meis. Hic dicit glosa. q̃ more pij patris punit ꝛ plãgit. ¶Quarto nõ corrumpit munere. qꝛditissimus. Prouerbioꝝ. vj. Non suscipiet ꝓ redẽptione alicuius damnandi munera plurima. Quia dicit psal. xlj. Gloria et diuitie in domo eius. Unde Bernardus. Veniet dies illa in qua plus valebunt pura corda q̃ astuta verba. ꝛ conscientia bona q̃ marsupia plena. ¶Quinto non corrumpitur precibus. Prouerbiorum sexto. Non acquiescet cuiusq̃ precibus. ꝛc. ¶Augustinus. Expectatur dies iudicij: et aderit equissimus

tudex qui nullius potentis personaz accipiet Jō ps. cxviij. Cognoui dñe qz equitas iudicia tua. ¶ Dixi secdo q̄ in pñti euāgelio innuitur qui erunt accusatores in iudicio. s. angeli cum dicit. Et oēs angeli eius cum eo. q̄ scz fuerunt nobis ad custodiā reputati. tles erūt nostri accusatores. scientes omia mala q̄ peccatores fecerunt: zipos graviter accusabunt. Job. xx. Revelabunt celi id est psone celestes iniquitatē eius. // Sciendū tn̄ pter illos accusatores sunt zalij tres accusatores. s. diabolus. totus mūdus. z ppriū scelus. ¶ Primꝰ accusator diabolus est. Unū Aug. In iudicio aduersarius dicet. Equissime iudex iudica illum esse meū per culpā qui tuꝰ esse noluit per gratiā. Tuus p naturā: meus per miseriam. Tuus p passionē: meus per suasionem. Tibi inobediens: mihi obediēs. A te accepit imortalitatis stolā. a me accepit penosam tunicaz Tuam vestē dimisit: cuz mea huc venit. Jō iudica eum meū damnatū. De hoc accusatore dicitur Apoc. xij. Proiectus est accusator fratrum nostrorz. // Secūdus accusator est totus mūdus. Hugo de sancto victore. Celū dicet. ego lucē sibi ministraui ad solaciū. Aer dicet. ego omne genus auiū sibi dedi ad obsequium. Aqua dicet. Diuersa genera pisciuz ego sibi dedi ad vsuz. Terra dicet. Ego panē z vinū dedi sibi ad nutrimentuz. Ideo ignis clamabit. A me comburar. Aqua: in me submergatur. Aer: in me vēteler. Terra: a me absorbeatur. Infernus: a me deglutiet. Hab. v. Armabit omnē creaturā ad vltionē cōtra insensatos. ¶ Tertius accusator erit ppriū scelus. Nam omia peccata que modo sūt occulta revelabunt. Matḥ. xj. Nihil opertum qđ nō revelabit: z occultū quod nō sciatur. Nazinea vestimentorz accusabit superbū. Erugo metallorz accusabit auarz. Merces defraudata paupez accusabit tyrannū. Jaco. v. Diuitie vestre putrefacte sunt. z vestimenta vestra a tineis cōmesta sunt. aurz z argentū vestruz eruginauit. z erugo eoz vobis in testimoniū erit. Et infra. Ecce merces operariorum q̄ defraudata est a vobis clamat: z clamor eorum in aures dñi sabaoth introiuit. Et edificium accusabit vsurariū. Abacuc. ij. Lapis de pariete clamabit. z lignū quod inter iuncturas edificiorz est respondebit // Dixi tertio ponūtur rei peccatores dicens. Tunc sedebit super sedem maiestatis sue. scz in nube. Lu. xxj. Et tunc videbunt filiū hominis venientē in nube. Et Isaie. vj. Vidi dominū sedentem super solium excelsum. Et cōgregabūtur ante eum omnes gentes. scz boni z mali: qui fuerūt a primo homine vsqz ad vltimum. ij. ad Tho. v. Omnes stabimus ante tribunal christi. s. in valle Josaphat. De quo Joelis. iij. Cōgregabo omnes gentes z deducam eas in vallem Josaphat. z separabit eos ab inuicem sicut pastor separat oues ab hedis. Separabit eos sicut sacerdos legalis leprosum z immūdum a mundis. Figurat Nume. xij. Sozor moysi fuit eiecta propter lepraz extra castra. Spiritualiter. Sic impij ejicitur de medio iustorum: ne fetore peccati alios corrumpāt. Et sicut Ozias leprosus statim de hierusalem ejicitur. ij. Paralip. xxvj. sic peccatores a consortio iustorum. Et sicut zizania colligitur in fasciculos ad comburendū. Matḥ. xiij. sic peccatores colligūtur in ignem eternum: qz modicum fermentū totā massam corrumpit. j. ad Corint. v. Item separabit eos sicut iustus iudex separat malos a bonis. vt boni securius quiescant. Matḥ. xiij. Mittet angelos suos vt colligant de regno eius omnia scandala z eos qui faciunt iniquitatem: z mittet eos in caminuz ignis rc. Et subdit. Et statuet oues a dextris: hedos autē a sinistris. Chrisostom⁹ Per oues intellige iustos. Matthei. x. Ecce ego mitto vos sicut oues in medio luporū rc ¶ Nota iustus comparat oui quintuplici de causa // Primo quia est tractabilis ad radendum. psal. lxxvij. Deduxisti sicut oues populum tuum. Sic boni tractabiles sunt quia prelatis humiliter obediunt. Joḥ. x. Oues mee vocem meā audiunt z sequuntur me. scz obediendo // Secūdo ratione fructuositatis. Joḥā. xv. Elegi vos vt fructum afferatis rc. Nā omne quod procedit de oue fructiferum est. s. lac: lana: caro: z stercora. z sic omnia opera nostra debent esse fructifera. j. ad Corint. x. Omnia quecūqz facitis in nomine domini facite. // Tertio ouis est animal mansuetuz vt nec dentibus mordeat: nec cornibus feriat. Et sic iusti debent esse mansueti. Psal. xxxvj. Mansueti hereditabunt terram. // Quarto ouis est animal patiēs. z sic iusti. Luce. xxj. In patientia vestra possidebitis animas vestras // Quinto dominum suum vestit z cibat Et sic boni. Isaie. lviij. Cum videris nudum: operi eum. ¶ Item per hedos intelliguntur mali et peccatores. Nam plures habent proprietates hedi. // Primo hedus est animal fetidum. In quo significatur peccatum luxurie. Nam luxuriosus fetet coram

deo ⁊ angelis eī. Jsa. xxxiij. De cadaueribꝫ eoꝝ ascēdet fetor. ¶ Scḋo hedꝰ est velox cursu. Sic pcōres veloces sunt ad malum. ps. xiij. Ueloces pedes eoꝝ ad effundendū sanguinē. ¶ Tertio est animal alta petēs. Et sic mali per superbiā. ps. cvj. Ascendunt vsqꝫ ad celos ⁊ descēdūt vsqꝫ ad abyssos. ¶ Quarto est animal infructuosum Et sic peccatores. ad Rom. vj. Stipēdia peccati mors. ¶ Quinto hedus habet acutum visum. sic peccatores in concupiscentia oculoꝝ. Prouerb. xv. Oculi stultorum in finibus terre. Stulti sunt auari qui omnia possidere cupiunt vsqꝫ ad fines terre. Et tales hedi statuentur a sinistris. Origenes. Qui dextera opa habent a dextris statuent. mala vero a sinistris. Tunc dicet his qui sunt a dextris. Uenite benedicti pris mei possidete paratū vobis regnum a cōstitutōe mundi. Rabanus. Propter opera bona dabitur eterna benedictio Prouer. xj. Bñdictō dñi sup caput iusti. Chrys. Possidete ⁊ non accipite: quia datur eis in hereditatē. Sap. v. Accipiunt regnum decoris ⁊ diadema de manu dñi. ¶ Sed diceres. Quare prius remunerantur boni qꝫ mali damnant. Respondetur vt mali de amissione boni magꝫ crucientur. ⁊ boni de euasione damnationis magꝫ letentur. Tunc tangit causam possidēdi dicēs Esuriui ⁊ dedistis mihi manducare. Sitiui ⁊ dedistis mihi bibere. Hospes erā ⁊ collegistis me. Nudus eram ⁊ cooperuistis me. Infirmꝰ eram ⁊ visitastis me. In carcere eram ⁊ venistis ad me. Augustinꝰ in pmo libro omeliaꝝ Tacet dominus omia facta iustoꝝ ⁊ dia mala iniquorum. ⁊ solum laudat elemosynam ⁊ vituperat auariciam. quia oīa peccata redimuntur per elemosynā. Daniel. iiij. c. Peccata tua elemosynis redime. Cum hoc tñ cuncta que fiunt adducet dominus ad iudiciuꝫ. Eccls. vltimo. ¶ Sed diceres. Quare tm de operibus misericordie profertur sentētia regis. Respondetur primo ppter diuine pprietatis naturalem charitatē. Nam quicqd alicui est proprium ⁊ naturale hoc naturaliꝫ diligit. in hoc delectatur. de hoc loquitur ⁊ operatur. ⁊ alios obseruare hortatur. Sed dō rpō fm Gregorium proprīū est semper misereri ⁊ parcere. quod patet quia per viscera misericordie visitauit nos oriens ex alto. Luce. j. Sustinuit nos ne moreremur in peccato. Treno. iij. Misericordia domini magna: quia non sumus cōsumpti. quia non defecerūt miserationes eius. Redemit nos ne damnaremur. Psal. xxxij. Misericordia domini plena est terra. Hanc tenuit. hanc in euangelio docuit. ergo eam a nobis querit. ¶ Secūdo ppter hominis naturalē proprietatē. Nam oīs homo naturaliter appetit sibi misericordiam exhiberi eo qꝫ indiget. ⁊ nemo sibi suffi/ciens sit. ergo de iure nature. quod tibi nō vis fieri: alijs non fac. ⁊ qꝺ tibi vis fieri alijs fac. Jaco. ij. Judicium sine misericordia illi q̄ nō facit misericordiam. ¶ Tertio qꝫ hoc opꝰ pceteris facilius est. nec quisqꝫ potest se excusare de hoc. Mathꝫ. x. Quicūqꝫ potum dederit vni ex minimis istis calicem aque frigide nō perdet mercedē suam. Quia duplicia sūt opera misericordie. vt habetur. xlv. dis. c. due sūt. scꝫ corporalia ⁊ spiritualia. Modo si nō habes corporale: tunc saltem impartire spirituale. Unde versus. Consule. castiga. solare. remitte. fer. ora. Et etiam sanctus Thomas in ij. ij. q. xxxij. ¶ Quarto ppter magnam ingratitudinis impietatē. Docuit enim Luce. vj. Date ⁊ dabitur vobis. dimittite ⁊ dimittet. quasi diceret. dedi multa. dimisi infinita. vos autem fuistis ingrati. ergo ite in ignē eternuꝫ ¶ Subdit. Tunc respondebunt iusti dicentes. Domine quādo vidimus te esurientem ⁊ pauimus. Sitientē ⁊ dedimus tibi potum Quando autē te vidimus hospitem ⁊ collegimus te. aut nudum ⁊ cooperuimus te. Infirmum ⁊ venimus ad te. Rabanus. Hoc dicunt non diffidentes de verbo domini. sed stupentes de tanta sublimatiōe ⁊ de maiestate sue magnitudinis. quia videbitur eis paruū bonum quod egerunt. fm illud ad Roma. viij. Non sunt condigne passiones huiꝰ temporis ad futuram gloriā ⁊c. Origenes. Humilitatis causa laude beneficiorum suorum indignos se proclamant. Et respondens. Amen dico vobis. quicquid feceritis vni de fratribꝰ hīs meis minimis: mihi fecistis. Notanter dicit meis. quia non de omnibꝰ fratribꝰ: sed de his de quibꝰ Mathꝫ. xij. dicitur. Qui facit voluntatem patris mei. hic meus frater soror ⁊ mater est. Et tales dicunt fratres minimi ratiōe humilitatis. Chrys. Ubicūqꝫ scis deuotos humiles ⁊ paupes cōpone cū eis hereditatē tuam vt particeps sis hereditatis eoꝝ ¶ Tūc dicet his q̄ a sinistris sūt. Discedite a me maledicti in ignē eternū q̄ paratus est diabolo ⁊ angelis eī. De hac exclusiōe ⁊ sepatiōe dicit Chrys. Ponam illō añ oculos q̄nti doloris est excludi ⁊ proijci a regno celorum. quod vt michi videtur grauius est ipsa gehenna:

Nã si iste ignis nõ arderet ⁊ immortal illa pena nõ esset para. hoc solũ q̃ alieni efficimur a xpo ⁊ excludimur a bonis eternis: nõne omi pena cruciabilius dicere. Et sil' sanctus Augustin' de illa gehẽna sic inq̃t sermone. xv. ad fratres heremitas. Caueam' dilectissimi ne veniamus ad illũ ignẽ q̃ habet cruciatiõem ⁊ nullã luminis ꝓsolationẽ nec aliquã finalem terminationẽ. Un̄ idẽ ibidẽ dicit. Licet corpora eorũ sunt passibilia: sunt tñ incorruptibilia. ideo ab igne patient' ⁊ tñ nõ ꝓsumẽtur. Un̄ sicut salamandra vivit in igne materiali. sic mali in igne infernali. Et erit ibi finis sine fine. mors grauior omi morte. semp mori desiderãtes ⁊ tñ mori nõ possunt. Hugo. Eodem supplicio puniũtur diaboli ⁊ homines. Dic aperite aures auari ⁊ diuites q̃ nudos non si nistis calefacere. esurientes recusastis pascere O q̃ immisericors ⁊ iratus iudex erit eis xps Ponatur casus q̃ reprobi dicerent. Dñe si ñ sumus digni regnũ tuũ possidere: placeat tibi tamẽ vt ad pedes tuos possimus manere. Respondebit. Discedite a me. Ponat etiam si dicãt. Dñe si nos repellis a te: tñ benedictionem tuã da nobis. Respondebit. nõ: sz habeat̃ maledictiõez meã. Jo subdit. Maledicti Ponatur vt si dicant. Dñe saltẽ ad aliquem locũ refrigerij nos mitte. Respondebit. Nõ. sed in ignem eternũ. Ponatur q̃ dicant. saltem breuẽ terminũ nostre maledictionis nobis pones. Respondebit. nõ: sed eternũ. Ponatur q̃ dicant. saltẽ aliquẽ dominũ bonũ nobis pficias qui demẽter nos regat. Rñdebit q̃ paratus est diabolo. nõ dicit vobis. q̃ libet sibiipsi parat damnationẽ. Ponat q̃ dicant. saltẽ aliquam bonã societatẽ nob adiunge qua possimus ꝓsolari. Respondebit. ⁊ angelis eius. quasi diceret. p dño habeatis dyabolum maiorẽ. p socijs vestris dẽmões minores. Sententia aũt iustorẽcõuerso est. quibus dicet. Venite bñdicti ⁊c. Ac si dicat illis maledictis. Discedite a me. ⁊ istis benedictis. venite ad me. Illis dedi meã maledictionem sz vobis meã benedictiõem. Ideo dicit. Venite benedicti. Illos misi in ignẽ eternũ. vos introduco in regnũ eternũ. Ideo dicit. Possidete regnũ. Illis dixi vt maneãt in igne ppetuo. vobis dico vt maneatis in regno ppetuo q̃ vobis paratus est ab origine mũdi. Illis vt habeant p̃ncipem diabolũ. vobis dico vt in p̃ncipem habeatis patrẽ meũ. Ideo dicit Venite bñdicti patris mei. Illis dixi vt habeant in socios dẽmões infernales. vobis dico vt habeatis i socios angelos meos celestes sequit. Tũc ibũt hi in supplicũ eternum. sz mali sine tardatiõe. ℣ Nota q̃tuor modis se aliquis iuuare ꝓsequit vt sniã executioni nõ mãdet. Aut p appellatiõnẽ aut p supplicatiõem. aut p querelã falsam. aut p integraz restitutionẽ. Nullo aũt istoz modoz dãnati iuuare vel defendere se poterint q̃n illa sententia executioni mandet. Non per appellatiõez quia eoz crimina sunt notoria. ⁊ in notorijs appellatio nõ habet locũ. Piero. Adest dies illa in qua falsa facta nostra quasi in quadaz tabula picta demonstrabũtur. Nõ p supplicatiõnem. q̃ si omes sancti p ipis supplicarẽt deus nõ exaudiret eos. Piere. xiij. Noli orare p populo isto in bonũ. q̃ gladio fame ⁊ pestilẽcia consumam eos. Job. xlj. Non parcã ei verbis potentibꝰ ⁊ ad deprecandum compositis Nõ p falsam querelã vt dicãt q̃ illa sententia sit lata per falsos testes. Job. xij. Ipe nouit decipientẽ ⁊ eũ qui decipit. Nõ p restitutionem integrã. vt sez ad statũ pristinũ restituat. q̃ si cut dicit ad Heb. vj. Impossibile est eos qui semel sunt illuminati ⁊ plapsi sunt rursus renouari ad penitentiã. Apoc. x. Jurauit angelus post h̃ tps nõ erit tempus amplius. s. penitentie ⁊ misericordie: sz iusticie. Gregoriꝰ. O quãte angustie erũt tunc reprobis. Si respicient sursum tunc vident iudicẽ iratũ. Si deorsum tunc vident infernum eis paratũ Si ad dexterã tũc vident ꝓgregatiõem bonorũ a qua debent separari. Si ad sinistram tunc vident multiplicatiõem dẽmonũ cũ q̃bꝰ eterna liter debent cruciari. Si foris tũc videt mundum ardentẽ in q̃ nõ debent pseuerare. Si intus tũc videt ꝓscientiã remordentẽ: a qua perpetue debent puniri. Miser petoz sic apphensus vndiq; erit in angustia positus. Tũc implebitur illud Apoc. vj. Incipiet petr' ⁊ montibꝰ dicere. Cadite sup nos ⁊ abscondite nos a facie sedẽtis sup thronũ ⁊ ab ira agni. Tũc ibunt iusti in vitam eternã. vbi fm Innocẽtiũ est pax sine ira. sanitas sine dolore. gaudium sine merore. vita sine morte. Ad quã perducat nos Jesus xps. ⁊c.

Feria tertia
Sermo. xiij.

Ejiciebat oẽs vendentes ⁊ ementes d̃ templo Joh. ij. ℣ Consuetudo est regz ⁊ p̃ncipis cum intrat ciuitatem. sz aliquã

Feria tertia post Inuocauit

sui regni. tūc maleficos solet acriter redargu/ere vt ꝙuertāt in melꝰ. Bonos ꝯo mediocrē cōmendare vt laudati ꝓficiāt. ⁊ paupes op/pressi ad eū refugiāt: sibi ꝙrendo dꝫ iniuria eis illata. Spūaliter. Sic rex regū xp̄s ihꝰus hic venit in regnū suū. s. in mundū. Jō pau/peres oppressi. i. peccatores debēt hꝝ refugiꝫ ad eū. dꝫ quo introitꝰ misse. Dñe refugium fa ctus es nob̄ a generatiōe in generatōz. ⁊ con/queri debent dꝫ oppssione diabolica: inuocan/tes eiꝰ misericordiā. Oō facit eccīa in collecta hodierna. s. Respice quesumꝰ dñe familiā tu am. ⁊ p̄sta vt apud te mens nr̄a tuo desiderio fulgeat q̄ se carnis maceratiōe castigat. Et hꝫ refugiū ad regē regū docet epla hodierna que scribit Isa. lv. Querite dñm dū inueniri p̄t inuocate eū dū ꝓpe est. Mā vnico ꝯbo p̄t nos eripere dꝫ demonū potestate. ideo subdit in epi stola. Quomodo descendit imber ⁊ nix dꝫ celo ⁊ illuc non reuertitur sed inebriat terram ⁊ in fundit eam ⁊ germinare eam facit. ⁊ dat semē serenti ⁊ panem comedenti ꝛc̄. Sic erit ꝯbū meum quod egredietur dꝫ ore meo. Oō reuer tetur ad me vacuum. sed faciet quecunqz vo/lui. ⁊ prosperabitur in his ad que misi illud. Et sicut rex puersos punit ⁊ redarguit. bonos vero cōmendat. sic rex noster dominus ihesus xp̄s hierusalem ingrediens cecis ⁊ claudis q̄ ad eum in templo accesserunt dona sanitatis copiosius cōdonauit. sed peruersos et malos sacerdotes ⁊ auaros qui se correctiōe eiꝰ emē/dare non curauerunt abiecit ⁊ reprobauit. dꝫ quo thema. Eiiciebat oēs vendētes ⁊ emē tes dꝫ templo. ¶ In summa euangelij tria in nuuntur. Primo innuitur ingressus regꝫ lau dabilis. ibi. Cum intrasset Jesus hierusalez Secundo tangitur excessus legis vituperabi lis. ibi. Scriptum est. domus mea domꝰ ora tionis vocabitur. vos aūt fecistis illā spelun/cam latronum. Tertio subditur accessus ip̄o rum infirmoꝝ placabilis. ibi. accesserunt ad eum. ¶ De primo dicit. In illo tempe. scz in dominica palmaꝝ cū iesus descendisset dꝫ mō te oliueti sedens super asinam appropinquit hierosolimā. quem turbe p̄cedentes ⁊ sequē/tes clamabant dicentes. Benedictus qui ve nit in nomine domini. Et cū intraret Jhs hie rosolimā cōmota est vniuersa ciuitas. i. maio res ciuitatis cōmouebātur videntes hec. Et mirabantur fm Hiero. populi frequentiam ⁊ nescientes diuinā virtutē dixerūt. Quis est hic. quasi dicerent. Iste non est talis nec tan/tus q̄ sibi talia debrant exhiberi. Uñ Chrysos. sup Math. dicit. Merito aūt cōmouebantur videntes rem mirabilē. homo laudabat quasi deus. sed deus laudatur in hoie. Puto aūt q̄ nec ipi qui laudabant sciebant q̄d lau/dabant. Sed spūs subito ingressus i eos ne sciente anima veritatis verba fundebat Nec ille. Consimilē questionem fecerunt dꝫ ipo. vt ait Origenes cū hierosolymā celestem ingre diebatur: ipi angeli dicentes. Quis est iste rex glorie. Ad questionem vero maiorum dꝫ ciui tate hierusalem respondit populus sicut seq̄t Populi aūt dicebāt. Hic est Jesus ꝓpheta a nazareth galilee: ponunt isti nomen eius di cētes. Hic est iesus. id est saluator. Uñ Ma/thei. j. dicitur. Ipe saluū faciet populū suum a peccatis eoꝝ. Et ponunt eius officiū dicen/tes eum ꝓphetam. per hoc innuitur eū esse do ctorem vez a nazareth: quod interpretatur flos. Unde Can. ij. Ego flos campi ⁊ lilium conuallium. Ubi Hieronymus. Alijs aūt ambigentibꝰ vel interrogantibus vilis plebe cula confitetur. quia hic est iesus propheta a nazareth galilee. A minoribus incipiunt: vt ad maiora perueniāt. Prophetā enī eum di cunt quē moyses sui similē dixerat esse ventu rum. A nazareth aūt galilee. qꝫ ibi educatꝰ fuerat vt flos campi nutriret in floze fructum Nec ille. ¶ Subdit. Et intrauit iesus in tē/plū. Chryſ. sup Math. hoc erat ꝓpriū bo/ni filij vt ad domū curreret p̄ris: ⁊ illi honorē redderet q̄ genuit eum. Sic ⁊ tu imitatoꝝ xp̄i factus cū in aliquā ingressus fueris ciuitatez ꝓmū ad eccliam curras. Hoc etiam erat bo/ni medici ꝓpriū vt ingressus ad infirmā ciui tatē saluandā. ꝓmū ad originē passionis in/tenderet. Nam sicut dꝫ templo oīe bonum egredit. ita dꝫ tēplo oīe malū ꝓcedit. Si enī sacerdotiū integrū fuerit tota eccīa florebit. si aūt corruptū fuerit fides marcida est. Sic cī cum videris arborē pallentibꝰ foliis intelige qꝫ viciū habet in radice. Sic cū videꝛ popu lum indisciplinatū sine dubio cognosce qꝫ sa cerdotium eius nō est sanū. Nec ille. Ideo i/trauit in templū corrigere auariciaz sacerdo/tum que in tēplo magis exercebat. ¶ Dꝫo q̄ notandū. in serie huiꝰ euangelij notat q̄ xps tria loca intrauit. s. hierosolymam. templum ⁊ bethaniā. ꝓ que loca tria significatur mens humana: que debet esse hierosolyma. id ē. pa/cifica. quia hierusalē interptatur visio pacis. Itē debet esse habitatio dei grata. ⁊ tunc est tē/plum dei viui acceptum. j. ad Chorinth. iij. Uos ei estis templū dei viui. Item debet esse

ad obediendū p̄ona. ⁊ tunc est bethania: qđ interp̄at dom⁹ obedictie. ps. xvij. In auditu auris obediūt mihi. Primū locū dño ingrediente. s. hierosolimā tota ciuitas est cōmota Spūaliter. Hic intrante dño in animam p gratiā puenientē omes potētie velēt cōmouere p dolorē ⁊ cōtritionē peccati. ps. lix. Cōmouisti terrā ⁊ cōturbasti eā sana ⁊ p̄tritiōes eius quia cōmota est. Sed notandū est q̄ quidam sunt q̄ nullo modo cōmouent. Alij sūt qui leuiter cōmouentur. Sunt quidam qui dicunt attriti. Alij qui p̄cordialiter cōmouētur. Quidā q̄ nullo modo cōmouent sūt duri ⁊ obstinati q̄ ad pniam nō possunt frangi. De quibꝫ dicit Ro. ij. Scōm duriciā tuaz ⁊ impenitēs cor tuū thesaurizas tibi irā in die ire ⁊ reuelatiōis iusti iudicij dei. Eccli. iij. Cor durum male habebit in nouissimo die. ⁊ qui amat periculū: peribit cuz illo. Alij sunt attriti. s. qui de suis peccat⁹ leuiter ⁊ superficialiter cōmouent. In istis est attritio. id est. quedaz leuis penitudo. Et ista attritio licet sit bona: tamē nō sufficit. nō enī paruū: sed magnū dolorem deus a peccatore req̄rit. Iere. vj. Luctum vnigeniti fac tibi planctū amarū. Alij sunt q̄ p̄cordialiter cōmouent. q̄ scz oīa peccata sua minuratim cōterūt ⁊ minimas ptes frangūt dolendo p̄funde de peccatis magnis ⁊ paruis ⁊ de peccatoꝝ circūstantijs ⁊ nō tm̄ de oīibꝫ in cōmuni. sz etiā de quolibet i speciali. Et talis dolor vocat⁹ p̄tritio q̄n. s. cor oībus viribꝫ anime minuratim oīa peccata conterit. ps. l. Cor p̄tritū ⁊ humiliatū deus non despicies ꝛc. mun⁹ dic ⁊ pl⁹ signat. i. q̄ multū diligat. Ista tria. s. obstinationē: p̄tritionē: ⁊ attritionē possumus videre p tria exēpla. Primū q̄ semē iactatū in terrā durā ⁊ non scissaz nō crescit. Jactatū ꝺo in terrā scissam in grossas ptes paruū fructū reddit. Jactatū aūt in terrā bene cultā minutatim tritā multum fructum facit. Cor obstinatū est tanq̄ terra dura q̄ nullū fructū facit. Cor attritum est tāq̄ terra i grossas ptes scissa q̄ paruū fructū reddit. Cor p̄tritū est tāq̄ terra minuratim trita que multū fructū facit. Secundū exēplum est q̄ species aromatica si est integra parum redolet. Si frangit redolet multū. Sz si p̄teritur redolet plurimū. Sic etiam cor hominis integrū ⁊ durū nō redolet sed fetet. Scissum ꝺo p quandā attritionē modicū redolet. Cōtritū aūt cor redolet multū. Tertiū exēplū est q̄: de grano integro nō potest fieri panis. de grano ꝺo grosso modicū trito fit panis sz nō sapidus. de grano aūt minutatim trito fit panis sapid⁹ ⁊ delicat⁹. Eodē mō de corde integro ⁊ duro nō p̄t fieri panis. s. dei sz tm̄ dyaboli. De corde ꝺo attrito ⁊ si fiet panis dei: non tm̄ est deo multū sapidus. De corde ꝺo bñ p̄tristo fit panis deo sapid⁹. angelis delicat⁹. penitētibus nutritiuus. ps. lxxix. Cibabis nos pane lacrimaꝝ. ℣ Sēḋo xp̄s intrauit i templū inde eijciebat vendētes ⁊ emētes in templo ⁊ mensas numulariorꝝ: ⁊ cathedras vendētium colūbas euertit. Spūaliter sic est intelligendū. Postq̄ xp̄s intrat templū cordis per gr̄am p̄uenientē monentē ipm̄ ad p̄tritiōem: post hoc intrat in templū cordis p gr̄am p̄ficientē. purgādo illud scz p confessionē. eijciēdo inde oues ⁊ boues ⁊ numularios ⁊ columbas. Per boues q̄ cornibꝫ ventilant significat peccatū superbie. Per colūbas q̄ sunt libidinose signatur peccatum luxurie. Per numulariosꝫ signat peccatū auaricie. Per oues peccatū accidie. Et sic oīa ista de templo corpis tui p cōfessionē abijcienda sunt. Vel p̄t dici q̄ per illos qui vendūt colūbas significāt simoniaci qui vendūt dona spūssancti: qđ est peccatum scz clericoꝝ. Per numularios intelligunt cupidi: qđ est peccatū mercatoꝝ. Per boues significatur superbi. qđ est peccatū magnatum ⁊ platoꝝ. Per oues significant hypocrite. qđ ē peccatum religiosoꝝ. Math. vij. Attēdite a falsis pphetis q̄ veniūt ad vos in vestimētis ouiū: intrinsec⁹ aūt sunt lupi rapaces. Tertio xp̄s intrauit bethaniā. Postq̄ enī xp̄s intrauit cor p gr̄am p̄uenientem cōmouēdo ad p̄tritionē: ⁊ p gr̄am p̄ficientē purgādo p confessionē. Tandē intrat p gr̄am p̄ficientē p̄ficiendo ipm̄ p obedictie satisfactōz. ⁊ h̄ est introire i bethaniā. q⁹ bethania dom⁹ obedictie interp̄tat. Hic aūt vere obedit q̄ de oībus peccatis plenā ⁊ perfectā satisfactionez facit. Satisfactio enim aliquando est minor q̄z debet. aliq̄n est equalis. aliquando vero maior. Quādo enim est minor: tunc deus supplet eam i purgatorio de rigore sue iusticie. Quia sicut dicit Augustinus. Sicut nullum bonū irremuneratum: sic ⁊ nullū malū impunitum remanet. Quando vero est equalis: tunc valet ad dimissionem. Unde Roma. vj. dicitur. Sicut exhibuistis membra vestra seruire immūdicie ⁊ iniquitati ad iniquitatē. ita nūc exhibete seruire iusticie in sanctificationē. Quando aūt est maior q̄z videntur eius peccata requirere. tunc illa satisfactio valet ad dimissionez culpe ⁊ ad cumulū glie. De qua dicitur Luce

Feria tertia post Jnuocauit

vj. Mensurā bonā ⁊ confertā ⁊ coagitatam ⁊ supefluentē dabūt in sinū vestr. ¶ Dixi secundo tangit excessus legis vituperabilis dicens. Scriptū est enī q⁹ domus mea domus orationis vocabit. vos aūt fecistis illā spelūcam latronū. Hoc scribit Jsa. lvj. Notandū est aūt xp̄s postq̄ intrauit templū omēs vendentes ⁊ emētes de templo eiecit. Sacerdotes enī ꝓpter auaricīā ordinauerūt vt in templo oues ⁊ boues ⁊ colūbe venderent: ne aliq̄ ex defectu hostie sacrificia p̄termittere cogerēt Et forte si aliqui pecuniā ad emendū nō haberent: statuerūt ibi campsores q̄ sub cautiōe tradebant eis pecuniā. qđ sic intelligit. Christus facto flagello de funiculis omēs istos eicit. Et sicut dicit Hiero. Jnter cetera miracula que fecit xp̄s illud fuit potissimū q̄ scz vn⁹ homo paup cū potestate vendētes ⁊ emētes eiecit. mensas numulariorū ⁊ cathedras vendentiū columbas euertit. Sed mirū videtur quō iudei ista fieri sustinuerunt. Ad hoc dicit Hiero. q⁹ de facie xp̄i fulgur quidā mirabilis p̄cedebat q̄ omēs ad terrorē cōuertebat ⁊ sibi ꝓtradicere nō audebāt Nunq̄ legim⁹ q⁹ xp̄s tantā vindictā manu exercuerit sicḥ. Multa enī opprobria sepe audiuit. multas iniurias sustinuit. ⁊ nūq̄ vindictā fecit vt mō. Et ratio huiꝰ est. q⁹ illic alie iniurie erant ꝓpie. ⁊ ideo eas noluit vindicare. Jsta autem erat iniuria patris ⁊ ideo eā tā seuere vindicauit: vt doceret nos q⁹ iniurias nostras debemus remittere. iniurias ꝓ dei seuere vindicare. Nos vero ecōtrario facimus. q⁹ de iniuriis dei non curamus ⁊ nostras implacabiliter pseq̄mur. ¶ Eiciente aūt xp̄o de templo oues ⁊ boues dixit verbum qđ supra positū est. s. Domus mea domus orōnis vocabitur. Ex hoc verbo habetur q⁹ ecclia dei ad duplex officiū edificat scz deo ad inhabitandū: ⁊ homini ad orādū. Jdeo subditur. Domus orōnis vocabitur. Est igit ecclia domus dei. q⁹ in ipa habitat. iuxta illō. ij. Paral. vij. Elegi ⁊ sanctificaui domum istā vt sit ibi nomē meū in sempiternū ⁊ p̄manēt oculi mei ⁊ cor meū ibi cūctis diebus: ⁊ aures mee erecte erūt ad orationē eius q̄ in isto loco adorauerit. Ex quibus verbis habetur q⁹ dns in eccla posuit nomen suū cor suū. ⁊ oculos suos. ⁊ aures suas. Nomen enī suū ibi posuit q⁹ a seipso eā nominari voluit Sicut enī domus in qua habitāt superbi: potest dici domus luciferi. ⁊ domus in qua habitant vsurarij domus māmone. ⁊ domus in q̄ habitāt immūdi potest dici dom⁹ asmodei. ⁊ taberna potest vocari domus beelzebub. q⁹ ppter multitudinē epulaꝝ ibi ꝓuenit multitudo muscaꝝ. Sic dom⁹ in qua cōueniunt fideles dr domus dei. Un̄ Gen. xxviij. Nō est hic aliud nisi domus dei ⁊ porta celi. ¶ Secūdo in eccla posuit deus cor suū. id est amorez suū. Et ideo multū p̄o malo habet quando ibi aliquis aliqua illicita exercet. sicut patz ḥ q̄n de templo vendētes ⁊ emētes eiecit. Legit in hystoria q⁹ pompeius portici dei templi in stabulū conuertisset equoꝝ suoꝝ ⁊ q⁹ vsq̄ ad tempus illud semp fuit victor hostiū. A tpe aūt illo semp ab hostibꝫ vincebat. ¶ Tertio in ecclesia posuit deus oculos suos vt videret ibi genuflectiones. elemosynarū largitiones ⁊ alia opera deuota. Sed heu in illis quidem nunc temporis videt deus ornamenta indecētia pompas ⁊ vanitates ⁊c. Unde Ambro. Qui in oratiōe vult exaudiri amota a se pōpa inclinare se debet ⁊ dei misericordiā ꝓuocet habit⁹ nāq̄ superbꝫ nec impetrat nec de se recte credi facit. Et quanto magis hominibꝫ mulier splēdescere videt. tanto magis a deo despicitur: ⁊ tanto min⁹ oratio ei⁹ acceptat. Legit Hester. xv. q⁹ cum regina hester se ornasset ⁊ pinxisset vt regi Assuero placeret. ipa ex eo regem in irā conuertit sz colore roseo in pallorē ꝓuerso ipm placauit. Sic etiā mulier quando vultū suū depingit deū offendit. Sed q̄n de vultu suo nihil curat: deum placat. ¶ Quarto deus in eccla posuit aures suas quibus audit orationes deuotoꝝ. iuxta illud Jsa. xxxviij Audiui orationē tuā ⁊ vidi lachrimas tuas ⁊c. quibꝫ auribꝫ dr etiā audit verba indeuotorum. Unde legit de sancto Cyro ianuēsi episcopō q⁹ semel in ecclia ꝓsistens in risum est ꝓuocatus. asserēs se vidisse demonē q̄ in ecclia verba loquentiū describebat. Tūc cuz cartha deficeret ⁊ ille cū dentibꝫ elōgare vellet. cartha subito fracta fuit. ⁊ ille cum capite ad murū p̄cussit vt sonitus p̄cussionis ⁊ vulnus capiti sequeretur. Audit etiam deus illos clericos ⁊ monachos q̄ negligenter cantant ⁊ psalmos ⁊ versus ⁊ dictiones multas obmittūt. Legitur q⁹ quidam sanctus homo vidit quendā demonē: noīe tytinillū p sedes monachorum discurrentē q̄ videbat aliqua colligere ⁊ in vasculo siue sacculo recondere: qui a sancto viro adiuratus dixit se colligere obmissiones psalmoꝝ ⁊ qualibet die mille vicibꝫ sacculum adimplere. Un̄ quidam de hoc fecit versus. Fragmina psalmorum: tytinillus colligit horuz Quaq̄ die mille vicibꝫ sarcinat ille. ¶ Sco

cōstructa est ecclesia ad orandū. Deꝰ enī orationes fideliū in ecclia libēter exaudit. Unde dr. ij. Paral. vj. Quicūqz orauerit i loco isto exaudi de habitaculo tuo. Dicit tamē Beda q tribꝰ de causis ꝓtingit orōnes nō exaudiri. ¶ Primo qñ petimꝰ etiā ea que nō decēt nos accipere. vt ꝓpalia. Unde Chrys. Illa pete a domino que tibi expediant accipere z illuz decet dare. Si aūt terrena petis: aut difficulter impetras aut forte nō. Quomodo aūt decet euz tibi illa dare que non habet: z tu habēs ea cōtemnis. Legitur in fabulis poetaꝝ: q q̄dam rex petijt ab apolline deo suo vt quicqd tangeret auꝝ fieret. z concessum est ei. Cū igit cibum vel potū manibꝰ vel labijs tangeret statim vertebat in aurū. z sic fame mortuus est. Per qđ datur intelligi q auarus semper diuitias desiderat. z ille sunt sibi causa mortis. iuxt illud. j. Thimo. vj. Qui volūt diuites fieri incidunt in temptationē ꝛc. Et sequitur. Que mergunt homines in interitū. ¶ Secdo orationes nō exaudiunt qñ petimus indigni. id est. existentes in aliqua culpa siue in aliq crimine. Isa. j. Cum multiplicaueritis orationes non exaudiā. manus enim vestre sanguie plene sunt. Treñ. iij. Opposuisti nubem tibi ne transiret oratio. Zach. v. ¶ Misit angelꝰ malam plūbi in os amphore z dixit. Hec est iniquitas ꝛc. Ex his habetur q peccatū assimilatur sanguini nubi z plumbo. Qñ igit peccatū est quasi sanguis orationes maculat Jō talis oratio sic maculata nō audet coꝝ oculis dei apparere. Item peccatū est tanqz nubes. ideo orationē obumbrat. z ideo nescit per viā celi incedere. ¶ Tertio orationes hostre nō exaudiunt quia ꝓ indignis petimus. i. ꝓ peccatoribus: qui sunt in ꝓposito peccādi. Hiere. xiij. Noli orare ꝓ populo isto. Joh. ix. Scimus quia deus peccatores nō exaudit. Legit in vitas patrum q cū quidā frater grauiter tēptare tur. z q̄dā sanctus pater ꝓ eo sp oraret: et tem ptatio non recederet. vidit p̄dictus pater deo sibi reuelāte q spūs fornicationis in diuersis formis mulieꝝ ante illum ibat z illi applaudebat z in nullo resistebat. Vidit enī angelū ipsum increpantē quare non resisteret z quare se non iuuaret. Tunc dixit illi fratri iuueni causa est quare orōes mee quas ꝓ te faciebā non exaudiunt. qm̄ non es eis dignus. nisi q teipsum adiuues z corpus tuū maceres z temptationibꝰ resistas p̄cum mea ꝝ nō es dignꝰ. quod cū ille fecisset sanatus est ¶ Dixi tertio tangitur accessus infirmoꝝ placabilis cū dicitur. Et acces[illegible] id eū cecī z claudi in tēplo z sanau[illegible] ꝺed quare tunc sanauit. Dicendū primo ꝓpter autoritatis ꝓfirmationem. vt scz sniam electionis non solū autoritate scripture sz miraculoꝝ opatiōe ꝓfirmaret. ¶ Secdo ꝓpter veritatis testificationē. Un Ambrosiꝰ. Uirtute sua magnalia ostendit i tēplo calumniātibꝰ. vt qđ populi clamabāt ille factis ostenderet. quasi testis veritatis illorum. ¶ Tertio ſm Remigiū q in tēplo christus sanauit significat q homines nō nisi i ecclesia sanari possunt. cui data est potestas ligandi atqz soluen[illegible]cille. ¶ Quarto vt illi visa xpi potentia [illegible]ētur. Ideo enim illis cernentibꝰ ceco[illegible]aumiauit vt illi fidei lumen reciperent. Et claudos ambulare fecit vt illi claudicationē mētis abijcerēt. z meliores pedes in recta opatione habere inciperent. Ex huiusmodi ergo sanatione z ex alio quod seq̄tur indignati fuerūt sacerdotes. Ideo sequit Uidentes aūt principes sacerdotum z scribe mirabilia que fecit: z pueros damātes i templo z dicentes. Osanna filio dauid: indignati sunt z dixerūt. Audis quid isti dicūt. quasi dicerent. Si iustus esses reuerētias declinares. Uideant ergo emptores vt ait Hieronimus. Et quantū licet sancti hoies cū quāto periculo ista sibi dici patiant: si vero domino cui hec dicebātur q: nondū solida erat credētium fides ꝓ crimine impingitur. Dec ille

¶ Sciendū etiā ſm Chrysō. q sicut colūna si modicū obliquata fuerit. accepto pondere vadit in latus. Sic z cor hominis si pūsum fuerit. z si alicuiꝰ viri iusti opera videat vl audiat non ꝓfirmat. sed magis ad inuidiā concitatur Hoc modo sacerdotes concitati sunt contra xp̄m dicētes. Audis quid isti dicunt Dec ille. Jesus aūt dixit eis. Utiqz: nūquid legistis. Ex ore infantiū z lactentiū perfeciſti laudē. Unde Chrysō. super Matheū. Non dixit illud xp̄s qđ scribe audire cupiebāt Benefaciunt inquit pueri q mihi testimonium perhibent. nec ꝓpterea errant quia pueri sunt quod si esset: deberetis tamen etati ignoscere. Sed illa etas ꝓfert exemplū de psalmo. viij. vt tacente domino testimoniū scripturarum puerorꝝ dicta ꝓfirmaret. Dec ille. Tāqz si dicat vt idem Chrysostō. super Math. ait. Est mea culpa q isti clamant. nunqd mea culpa est q ante tot milia annoꝝ hoc futuꝝ ꝓphera pdixit. Dec ille. quasi iterum dicat dominus Quid me arguitis de laude puerorum: si peccatum est arguite spiritum sanctum qui q os

Feria quarta post Jnuoca.

pphete hoc esse futur̄ p̄dixit. ℣ Notandum aũt dicit pfecisti ⁊c. Laus eni inchoata fuit i via a turbis. augmẽtata ⁊ pfecta in templo. Tria eni debemus notare que pficiũt laudez ℣ Primo pcordiã q̄ resonantiã facit. Jdeo hic simplicit̄ dr. exore. Daniel. iij. Tũc hi tres quasi ex vno ore laudabãt ⁊ glorificabãt ⁊ benedicebãt deũ ⁊c. ℣ Secũdo mũdicia q̄ non est speciosa laus in ore peccatoris. iõ dr. infantiũ Apoc. xiiij. Et nemo poterat dicere cãticũ ⁊c. Et sequit̄ ibidem. Hi sunt q̄ cum mulieribus non sunt coinquinati. ℣ Tertio diuina scientia. Unde glosa. In quibus veritas operat: nõ ingeniũ hois. Jdeo dicit. lactentiũ. Osee ij. Lactabo eã ⁊ loquar ad cor eius. Laudem deo incipiũt penitẽtes. adijciunt proficientes ⁊ perficiũt innocentes ℣ Tunc sequit̄ recessus hominis amabilis: q̄ relictio pbat vulgi remoti. Unde subdit̄. Et relictis illis abijt foras extra ciuitatẽ in bethaniã. Unde Chrys. Jbi corporaliter manere voluit vt spũaliter pausabat. Nam sanctor̄ viror̄ non est inquirere mansionẽ vbi clariores sunt viri. sed vbi sanctiores ⁊ fideliores. Jbiq̄ mansit apd lazarum ⁊ sorores ei⁹. ⁊ vocebat eos de regno dei Quia eni illi venientẽ dñm non vt dignum susceperũt. ideo nõ immerito eos reprobatos ostendit p hoc q̄ abijt foras. ℣ Secõdo iõ abijt foras sm Chrys. sup Matth. q̄ malum homini meli⁹ locuz dando potest aliqs vincere q̄z rñdendo. q̄ malicia nõ instruit̄ monibꝰ: sed excitat̄. Et iõ dñs recedendo cõpescere studuit q̄s rñdendo nõ cõpescuit. Necille. Eccl. vj. Ab inimicis tuis separe. Exemplũ in Jacob Esau ⁊ Abraam ⁊ Loth. Seneca. Optimum genus vincendi est patientia ℣ Tertio ideo sm Piero. licet xp̄us pauper fuerit: nullis tamen adulatus est. Jdcirco nullũ hospitiũ nullamq̄ mansionẽ iuxta vtilem inuenit sed in vico paulo apud lazar̄ ⁊ sorores ei⁹ habitauit. Felices certe multũq̄ beati sunt q̄ dñm hospitẽ habere meruer̄t. cui⁹ presentia tristia cuncta submouebant̄. salubria ⁊ iocũda omnia pnidebant̄. Ex illi nihilomin⁹ felicissimi summeq̄ beatissimi q̄ ita se ab oi malicia castos immãnesq̄ custodiũt. vt in ipis dñs habitare ⁊ apud eos manere dignetur. Qđ nobis p̄stare ⁊c.

Feria quarta Sermo. xiiij.

Quicũq̄ fecerit q voluntatem patris mei q̄ in celis est ipe meus frater soror ⁊ mr̄ est. Matth. xij. Mar. viij. Lu. xj. ℣ Consuetudo dinoscit̄. homo tenet̄ illi impendere honorẽ ⁊ eũ p̄ oculꝰ habere sine q̄ nõ pot esse nec viuere. iuxta pro uerbiuz vulgare. On zvellichen zer man nit geleben kan den muß er alle zyt vor ougẽ han Spũaliter. Sic homo sine dei misericordia nequaq̄ potest viuere. Psal. xciij. Si dicebam: motus est pes me⁹ misericordia tua adiuuabat me. Ergo misericordie dei semp̄ debemus habere memoriã ⁊ eã inuocare. vt facit ecclesia in introitu misse. Reminiscere miserationũ tuar̄ dñe ⁊c. Et inuocat dei misericordiaz in collecta dicẽs. Preces nostras quesumus dñe clemẽter exaudi. ⁊ contra cũcta nob adũ sancta ⁊ exteram tue maiestatis extẽde. Silr in epistola habemus quomodo misericordia dei sustentauit helyam. iij. Re. xix. qui dormiuit sub iunipero. ⁊ cibauit eũ pane subcinericio p angelũ. Etiam de dei misericordia habemus in pphetia Exod. xxiiij. quõ Moysen sustentauit quadraginta diebꝰ ⁊ quadraginta noctibꝰ. et sic fine dei gratia ⁊ misericordia penitentiam quadragesimalẽ portare ñ possumus. Sed videmus q̄ amicus auxiliatur amico ad portandum onus. Ergo vt simus dei amici faciamus eius voluntatem vt auxilietur nobis. Ad quod hortamur in themate dicente. Quicũq̄ fecerit voluntatem p̄ris mei ⁊c. ℣ Aliud thema. Dicit enim sapiens Eccl. vj. Amico fideli nulla est comparatio. Moraliter. Null⁹ fidelior amic⁹ deo oipotẽti. ps. cxliij. Fidelis dñs. in omnibꝰ verbis suis. Eccl. ij. Quis sperauit in dñm ⁊ confusus est ⁊ quis pmansit in mãdatis ei⁹ ⁊ derelictus est Est eni ita fidelis q̄ sp astat. nã si se subtraheret: omnia in nihilũ redigerẽt. ps. xciij. Si dicebam ⁊c. Nã dr Eccl. vj. Amicus fidelis protectio fortis. medicamentũ vite ⁊ immortalitatis. Nam a morte anime nõ habem⁹ nos tueri sine protectione sue misericordie. Treno. iij. Misericordie dñi quia nõ sum⁹ ⁊ sumpti quia non defecerunt miserationes eius ⁊c. Illius non debemus oblíuisci. Bene. Ingratus est qui bñficiũ accipiẽs obliuiscit illud ⁊ retributionem p eo nõ facit. Ne igitur simus ingrati recordatur ecclesia hodie misericordie dei cum cantat. Reminiscere miserationum tuarum domine. quasi dicerz. Hodie est septim⁹ dies ieiunij ⁊ penitentie. O deus sicut in septuagesimo anno liberasti filios israhel de babylonica seruitute. sic hodie in septima die quadragesimali sis nob⁹ p̄cõtribꝰ misericors

Similiter ī collecta recordat misericordie dei Et in pphetia. quasi diceret. Sicut helyam portasti p panē subcinericiū: sic t nos per q/ draginta dies ⁊c. Et sic moysi ieiunāti per q/ draginta dies dedē mādata cōmendasti. sic et nobis tua p̄cepta p̄suare tribue p q̄ amici dei efficimur. Joh. xv. Vos amici mei estis si fe/ ceritis q̄ ego p̄cipio vobis. Tullius. Amico/ rum idē est velle. sic t nos. de q̄ thema. ¶ In sū ma euāgelij duo innuunt. ¶ Primo innuit ma/ lignitas iudeorū in petitiōe. ¶ Secō innuitur charitas in examinatiōe. ibi. Adhuc illo lo/ quēte. ¶ De p̄mo Accesserūt ad ihm ⁊c. Magi/ ster volumꝰ a te signū videre. ¶ Sz di. Cur iudeis petētib⁹ signū nō dedit. Rndet sanctꝰ Tho. in scripto p̄mo. dis. j. ad ītam. q. j. t. ij. Signū importat aliqđ notū quo ad nos in ducens nos in cognitiōē alteriꝰ. vt exēplifi/ cat Aug. in li. ij. de doctrina xp̄iana. Sic ve/ stigiū declarat aial. fumꝰ ignē. tuba exercituz. circulꝰ vinū. Et q̄ iudei nō querebāt rē t ve/ ritatē signi p intellectū. sz tm̄ signū p sensum. idcirco non dedit eis xp̄s signum. Quia dicit Augustinꝰ in sermone de temptatiōe christi. Inane est oīe miraculū qđ nō opatur salutē effectū. Et sic hic fuisset factū q̄ curiositatē q̄ sierūt. vestigiū querebāt nō aial. fumum nō ignē. circulū nō vinū. ḡ signū eis non dabat. ¶ Sed diceres. qualia signa petebāt. Rndet Hiero. in oseē. In more helye ⁊c. ergo ignis tormentoꝝ in eis nō extingueret. vel tonitruuz vt tpe samuelis. Et sic tonitruū damnatiōis ab eis audietur. Jte maledicti ⁊c. Idcirco m̄ dit. Generatio mala ⁊c. O infelices iudei. nō ne quadruplex signum eiꝰ diuinitatis vidistis. ¶ Primo in reuelatione vestraz cogitationum qđ soli deo conuenit. ij. Regū. viij. Tu solꝰ no/ sti corda filioꝝ hominū. ¶ Secūdo in locutōe Joh. vij. Nunq̄z sic locutus est hō. ¶ Tertō p miracula que nemo fecit. Joh. ix. A seculo nō est auditum q̄ quis aperuit oculos ceci nati. Joh. xv. Si nō venissem t locutꝰ eis fuissez: peccatū nō haberent. ¶ Quarto testimoniū om nium pphetaz. Joh. v. Scrutamini scripturas q̄ vos putatis in ipis vitā eternam hre. Subdit. Et adultera: q̄ multis amatoribꝰ se copulauerat. Augꝰ. Anima deserta a crea/ tore t amās creaturā adultera est t sic adulte rantur ydolatre. Silr auari. Gal. v. Auari/ cia est ydoloꝝ seruitus. Silr amatores mun di. Jac. 4. Adulteri nescitis q̄m amicicia hu ius mūdi inimica est deo. Tales sunt qui ad/ huc querunt signa ⁊c. sed non est opꝰ. Augꝰ. Magnū est p̄digiū q̄ toto mundo credente iudei nō credūt. iō adulteri. Dicit enī Vale/ rius li. viij. de Zabulon rege q̄ statuit legez q̄ adultero deprehenso vterq̄ oculꝰ ei eruereť. Fa/ ctum est vt filiꝰ suꝰ adulter efficeret. idcirco to ta ciuitas legi resistebat p̄pter honorē patris Ne igit lex statuta euacuaret sibi vnū oculuz t filio vnū misit eruere. Sp̄ualit. t sic rex re/ gum sustinuit mortē t homo mortē tpalē: ne hō duplici morte moreret. j. Coz. xv. Sicut in adam oēs moriunt. ita t in xp̄o oēs viuifi/ cabunt. Et Osee. xiij. O mors ero mors tua ¶ In summa euāgelij tria innuunt. ¶ Primo tēptatio potestatis admirāde. ibi. Accesserunt. Secō subdit cōminatio penalitatis infligen/ de. ibi. Viri nineuite. ¶ Tertio tāgit examiatio charitatis amplexāde. ibi. Adhuc eo loquē/ te. ¶ De p̄mo dicit. In illo. s. post eiectionē siui/ di t muti accesserūt ad illum q̄dā de scribis et phariseis dicētes Magister volumus a te si gnum videre. Dicit Hiero. Signū postulāt quasi illa que viderāt signa nō fuissent. vt lu cas exprimit capitulo. xj. Petētes non ex de/ uotione vt ex hoc credant sz ex curiositate si/ gnum de celo: forte vt tonitrua audirēt vt tpe samuelis. j. Regū. ij. Qđ fuit magnū in pale stina tpe estatis p̄pter defectū materie t potē/ tiam agētis. s. solis q̄ p̄sumit omes vapores ita q̄ nō possunt ibi generari hmōi passiones aeree. t iō raro sunt ibi pluuie. Vel forte pete/ bant ignē de celo descēdere sicut tpe helye. iiij. Regū. j. quasi nō possent talia signa calūnia ri t dicere q̄ ex varijs passiōibus accidissent. Cōtra quos Hiero. sic ait. Nā si calūniaris ea q̄ oculis vides. manu tenes. vtilitate sentis q̄d factuꝰ esses de his q̄ de celo veniunt. vtiq̄z respōdebis. t magos in egypto multa signa fe/ cisse de celo. Hec ille. ¶ Et nota q̄ p̄ba eoruz sunt plena adulatione. q̄ magistrz vocāt quē p̄us demoniacū appellabāt. Qui respondens ait illis. Generatio mala t adultera signuz q̄ rit. t signū nō dabit ei nisi signū Jone pphe. ¶ Ubi sciendū q̄ q̄n p̄uicia bant ei dicentes q̄ in p̄ncipe demoniorū demonia ejiceret. man/ suete mādit eis p rōnes improbās dictū eorū Dic p̄o eū laudando adulant magistrz vocā tes. aspere rndit eis. In q̄ docet opprobria et adulationes esse vitandas. Vel vt Chry. di cit. h̄ fecit demonstrās q̄ vtraq̄z passione erat supior. t neq̄z p̄uicijs in ira p̄ducitur: neq̄z adulatōe mollit. Hec ille. Et sciendum q̄ vo cat eos p̄mo generatiōez malā. quia vt dicit Chryb. Ipe xp̄s p̄pter h̄ dicit eos generatiōz

Feria quarta post Jnuoca.

malã. qm̃ ingrati semp facti sunt ꝺ bñfacto/
res. ⁊ p bñfactẽres moniti deteriores fiebant
qꝺ est vltime malicie. Decille. ¶ Scꝺo vocat
eos generatiõem aduterã. qz ⁊ si idola nõ co
lebant: tamen a vero sponso xpo se alienabãt
Et qz dixerat q nõ dabit eis signum. s. nisi si
gnũ Jone pphete. Jõ quale illud signum fu
erit oñdit cũ subdit. Sicut enim fuit Jonas
in vẽtre ceti tribꝰ diebꝰ ⁊ tribꝰ noctibꝰ. sic erit
filius hominis in corde terre tribꝰ diebꝰ ⁊ tri
bus noctibꝰ. Jonas eni fuit signum niniuitꝫ
dupliciter: verbo ⁊ facto. Verbo qz viua voce
eis significauit q perirẽt nisi ꝓuerterẽtur. Fa/
cto q fuerit in ventre ceti tribꝰ diebꝰ ⁊ noctibꝰ
Ubi fuerũt tria. s. absorptio: detentio: euomi/
tio. Absorptio fuit mortis signum. detentio
sepulture. euomitio resurrectionis. Uñ Ra/
banus ostẽdit iudeos ad instar niniuitarum
criminosos. ⁊ nisi peniteãt subũsioni forẽ pri/
mos. Hꝫ sic illis denũciat supplicũ ⁊ demon
strat remediũ. ira iudei nõ debet desperare ve/
niã si saltẽ post xpi resurrectõꝫ egerint pniam
qz mors xpi reconciliatio est mũdi. Jonas eni
id est colũba vl' dolẽs ẽ signũ ei⁹ sup quem de/
scẽdit spũssctũs i specie colũbe. q ⁊ dolores no/
stros portauit. Piscis q Jonã deuorauit i pe/
lago significat mortẽ qua xps passus ẽi mũ/
do. Tribꝰ diebꝰ ⁊ tribꝰ noctibꝰ fuit ille sc̃z io/
nas in vẽtre ceti. Et ille sc̃z xps in sepulcro. il/
le electus est in aridã. ille surrexit in gloriam
Decille. ¶ Et sciendũ q illi tres dies intelli
guntur p synodochen p hiero. vt in parte to/
tum intelligas. ¶ Prima ergo dies cõputat a
pte diei parasceues cũ nocte pcedẽte. ¶ Scꝺa
a die integra. s. sabbati cum nocte pcedente.
¶ Tertia a pte diei dñice cũ nocte pcedente. Et
sic sunt tres dies artificiales ⁊ tres nocteſ. Vl'
aliter. tribꝰ noctibꝰ. i. duabꝰ ꝑm rem: ⁊ tertia
ꝑm rõem. Nã añ passionẽ dies pcessit noctẽ.
in quo significat statꝰ innocẽtie pcedẽs statuꝫ
culpe. ꝑm hꝫ dies parasceue cõputat cuꝫ nocte
sequente. dies sabbati cum nocte sequẽte. Et
sic duo dies ⁊ due noctes. ¶ Tertia dies dñica
cũ nocte pcedente. quia tunc nox pcessit diem
Et sic illa nox in rõnem duaꝝ cõputatur. Et
sic sunt tres dies ⁊ tres noctes. ¶ Nota ꝑm
Bre. Signa facere nõ est sanctitatꝫ ꝓbatio.
Sz vnũquẽqꝫ sicut scꝝm diligere. xtus xpiani
hois ꝓfitit in amore nõ in mirabili oñsione.
Joh. xiij. In hoc omẽs cognoscẽt q mei estꝫ di/
scipuli si dilectiõꝫ habueritis ad inuicem. nõ
dicit. Si signa feceritis. Hiero. In pmitiua
ecclesia signa necessaria erant. nũc ñ. ¶ Primo
qz fides nõ erat introducta. Nã filiũ zeta in/
serit. ⁊ postqꝫ filiũ est introductũ zeta nõ est ne
cessaria. ¶ Scꝺo in primitiua ecclia fides non
erat roborata. Gregoriꝰ exẽplificat de iuueni/
bus plãtis q pmo rigant. postea nõ. ¶ Tertia
rõ. qz ecclia mõ meritꝫ est cumulãda. Grego.
Fides nõ habet meritũ vbi rõ cẽ. Jõ reprhen
sibiles sunt tales q signa querũt ad credẽdũ.
vel q desiderãt q eis loquat deꝰ visibiliter vl' p
angelũ. vel volũt certificari an sint in gra vel
non. Qꝺ si fieret forsitan p reuelationẽ super/
birent ⁊ peiores efficerent. Roma. j. Justus ex
fide viuit. Ideo hec est generatio mala que fi
dem inficit. Jaco. ij. Fides sine operibꝰ mor/
tua est. Psal. Generatio mala nõ direxit cor
dẽ cor suũ. nec est creditus cũ deo spiritꝰ eius.
Adultera que spũale aduteriũ cõmittit. ps.
Fornicati sunt in adinuentionibꝰ suis. Jõ ta
libꝰ non datꝰ signum vanitatis ⁊ curiositatis
sed vtilitatis. Jonas ppha figurat pctõrem
q est in mari pnie. ⁊ nõ submergit p desperatio
nem. Sz a vẽtre ceti suscipit ⁊ in sinu diuie mie
sustẽtat. in q manet p triduũ cõtritõis ꝓfessi/
onis ⁊ satisfactionis. Et p hꝫ triduũ suscitat
a morte peccati. Osee. vj. Uiuificauit nos pꝰ
duos dies. in die tertia suscitabit nos ⁊ viue/
mus in ꝓspectu eius. ⁊ tribꝰ noctibꝰ. cũ deflet
tria peccata cordis oris ⁊ opis. Uel deflet pte/
rita. declinat presentia. ⁊ cauet futura. De his
noctibꝰ Thob. viij. Depecemur deum hodie ⁊
cras. quia his tribꝰ noctibꝰ deo ingemur Ne
noctes non habent obscuritatẽ. ps. Nox sic
dies illuminabit. Hũt multi qui figurã Jo/
ne non respiciũt. ideo viri niniuite condẽna/
bunt eos. ¶ Sz diceres. quare non signũ de
celo sed signũ de inferno vel sepulcro. Respon
detur ꝓpter indignitatẽ quia filij viperarum
Math. iij. Progenies viperaꝝ qs demõstra
bit vobis fugere a vẽtura ira. ¶ Scꝺo ideo qz
filij diaboli ꝓpter prauitatẽ. Joh. viij. Uos
ex patre diabolo estis. ergo non de celo sz de in
ferno. ¶ Sz diceres. Cur Jonas ⁊ nõ alter ꝓ
pheta a xpo ponit ꝑ signo. Rñdet Hieron y.
Quia in Jona dominicũ mysteriũ manifeste
monstratũ est in multis que significabãt xpm
¶ Primo ideo Jonas missus ꝓdicare niniuitꝫ
tempestatẽ patitur maris. Sic filius dei mis/
sus a patre in mũdum. tempestatẽ. i. ꝓsecutio
nẽ a populo patit. Hiero. Actual' nõ defuit se
uicia pmens ⁊ iustícia patiẽs. ¶ Scꝺo Jonas
dormiuit in tempestate. sic xps mortuꝰ in per/
secutiõe. ¶ Tertio Jonas missus in profundũ
marꝫ a ceto deglutit. ⁊ sic christus amarissima

morte mortuꝰ aīa infernū intrauit. corpꝰ sepulcrū. ꝛ deitas cū vtroq; ¶ Quarto iō. qꝛ sicut ionā cetus ille nec digerere nec intra se valuit retinere. ita infernꝰ ꝛ mors nō potuit retinere xp̄m. ps. xv. Nō dabis sanctū tuum videre corruptionē ¶ Quinto iō. qꝛ sic Jonas fuit in ventre ceti tribꝫ diebꝫ ꝛ tribꝫ noctibꝫ. et sicut cetꝰ tertia die eū euomuit. sic ꝛ xp̄s tertia die resurrexit. Jtē sexto iō: qꝛ sic ionas solꝰ eiectꝰ ē in mare vt alīj saluarent. ita xp̄s solꝰ mortuus est vt nos oēs saluaremur. Joh. xvij. Si me q̄ritis sinite hos abire. Jtē septimo sic ionas pdicauit niniuitis si nō pēniterent absorberent. ita ꝛ xp̄s iudeis. Lu. xij. Nisi pēnitentiam egeritis oēs simul peribitis. Subdit Viri niniuite surgēt in iudicio cū generatione ista: ꝛ dēnabūt eā. ¶ Ex dictis dr Joh. v. Pr̄ omne iudiciū dedit filio. Rndet Hiero. in omel. q ipi dēnabūt eam nō ea auctoritate vt xp̄s. nec approbatione sentētie vt apl̄i. sed cōparatiōis exēplo. s. melioris vite. Hic vlteriꝰ queritur sup illo ꝙd. Signū nō dabitur eis ꝛc Quare nō dedit eis signū vt viso signo crederent in ipm Dicendū q nō querebāt signum ad credēdū sz ad reprehendēdū sm Chrys. iō tūc nō dedit parcēs eis. Jtē dr. signū non dabit. Cōtra. Multa signa dedit eis ante suam passionē. sic illuminatōz ceci ꝛ mlta alia. Dicendū q illō nō est dictū q alia signa añ mortē xp̄i nō fuerāt data. sz qꝛ mors ꝛ passio eius fuit signū p̄cipuū ꝛ vltimū ꝛ signū signoz in qđ oīa ducebāt. qđ specialiꝰ datū iudeis dr q illi si crederēt saluarent. sinaūt aliꝫ subuerterē tur. Uel intelligēdū est illo mō. Signū non dabit eis. ꝛ si postea datum sit. Silr alia dubia supꝰ mota. s. in p̄cedentibꝫ ꝫ etiā p̄ntad ducī. ¶ Viri secūdo tāgit cōminatio penalitatis infligēde. De qua nūc seq̄t. s. Viri niniuite surgēt in iudicio cū generatione ista ꝛ dēnabunt eā. qꝛ pniam egerūt in pdicatione Jone ꝛc. ¶ Ubi sciendū q ne q̄s sm Chrys. estimaret q iudei in futuro p̄terent sic niniuite. ideo saluator totū p̄teritū dic. qm ex bñficio passionis xp̄i nullū fructū p̄ceperūt. qꝛ niniuite dēnabunt generationē iudeoz: non auctoritate iudicādi. sz compatione melioꝝ vite Si cōdemnabūt ergo p̄terent. Hoc verū ē de iudeis q rei fuerunt in passione xp̄i ex certa malicia. Melioris aūt vite fuerūt niniuite: q̄tū ad ꝫ q pniam egerūt ad predicationem Jone. Et subdit. Et ecce plus q̄ Jonas hic. s. in medio vestri. Quia sm Hieronymū ionas triduo pdicauit. christus tribus annis cum dimidio. Ille assirius gēti incredule. xp̄us iudeis populo dei. Ille voce simplici. xp̄s voce: signis ꝛ miraculis. Illi assirij p̄uersi sunt ad pdicationē Jone. isti iudei nō p̄uertūt nec meliorant. Jō assirij dēnabūt istos. qꝛ plus q̄z ionas. Nec hiero. ¶ Sciēdū q Raban⁹ dic Tūc condit dns his pntibꝫ ꝫbis vnā esse bonoz ꝛ maloz resurrectionē futurā. Jn quosdaz hereticos q dixerūt vnā esse resurrectionē bonoz ꝛ alterā maloz. Destruit etiā in his ꝫbis fabula iudeoz q solēt dicere q ante iudicium mille annis celebret resurrectio. apte his verbis ondens. qꝛ mox vt celebrabit resurrectio celebrabit ꝛ iudiciuz. Hec ille. Et notauit in his verbis. Surgēt ꝛ dēnabūt eā. Sbdit. Regina austri. Lu. xij. Seruus scies volūtatem dñi ꝛ nō faciēs vapulabit plagis multis. Et sic iudei ꝛ mali xp̄iani. ps. Nos aūt populus ei⁹ ꝛ oues pascue ei⁹. Bre. Quāto maiora bñficia tāto maiora supplicia ¶ Exemplū i vitalpatrū q Macharius in deserto inuenit caput. interrogauit cui⁹ esset. rndit. cuiusdā pncipis sacerdotū gentiliū. Req̄siuit. Es pfunde in inferno. Rndit. q̄tū celū a terra distat. Requisiuit an alij essent pfundiores eo. Rndit. iudei qui deū cognitū negauerūt. ꝛ cognoscentes ipm nō glorificauerūt vt xp̄iani. Ad Rom. j. Quia cū cognouissent deū nō sicut deum glificauerūt aut gras egerūt. sz euanuerūt in cogitatōibꝫ suis. ꝛ obscuratū est insipiens cor eoz. Jō apls ad Heb. Si q̄s irrita faciens legē moysi sub duobꝫ vl tribꝫ testibꝫ morietur. q̄nto magis q sanguinem xp̄i pculcauerit. Heb. vj. Rursum crucifigētes filiū dei ꝛc. Regina austri surget in iudicio cum generatione ista a finibꝫ terre audire sapiam Salomonis Prouer. j. Doctrinā atq; sapiam stulti dispiciunt O q̄t sunt vt dr ibidē Eccs. j. Et stultoz infinitꝰ est numerꝰ. Sic impossibile ē pctōrē saluari sine pnia. sic ꝛ a peccatis abstinere sine sapientia. Et ecce plus q̄z salomon hic. Hieronymꝰ. Eodē mō dēnabit regina austri populū iudeoz q̄ dēnabunt viri niniuite israelem incredulū. Hec ille. Ille a remotis venit isti p̄ntem habuerūt. Illa mulier. isti viri. Illa cum labore. isti sine difficultate Illa laudauit alienigenā. s. Salomonē. isti dēnauerūt ppriū terrigenā. s. xp̄m. Illa ad ipm venit quē sola fama cognouit. isti p̄batū miraculis ꝓtempserūt Illa ad pulꝛ hoiem. isti ad deum ꝛ hoiem. Illa cū muneribꝫ. isti cū opprobrijs ꝛ vulneribus. Idcirco dicit Chrisostomꝰ Regina austri venit a finibus terre. ꝛ xp̄iani no-

Feria quarta post Jnuoca.

lunt venire de plateis ad audiendum christū. Multi de ecclesia exeunt: et primi ibi solū relinquunt. Sequit nūc cōminatio eterne pene p̄ p̄tem p̄ dominationē ibi. Cū immūd⁹ spūs exierit de hoie ⁊c. vsq; ibi. Sic erit generatōi huic pessime. Poc inuenies expositū infra dñicam tertiā quadragesime. iō h̄ exponere p̄termitto. ¶ Dixi tertio tāgit examinatio caritatis amplexande. qđ desiderīū pbat de maternis. supple rebꝰ vel affectibꝰ. Adhuc eo loquente ad turbas ecce mr̄ eius ⁊ frēs eius stabant foris querētes loq̄ ei ⁊c. ¶ Ubi sciendū q̄ xp̄s turbis p̄dicādo cōfudit scribas ⁊ phariseos. sicut ⁊ hodie debet fieri p̄dicando ad populū vulgarē. vbi reuera expedit vicia platoꝝ tāgi. attamen generali sermone. qz p̄dicator nō descendat ad singularia hoīm. ¶ Et sciendū q̄ licet pharisei essent mixti cū turbis: tn̄ principaliter predicabat ppter turbas erudiendas. ¶ Aduertendū est etiā fm Chrys. q̄ qn̄ dyabolus vidit q̄ xp̄s psuadebat populo q̄ esset filius dei dicens. Ecce plꝰ q̄z Jonas h̄ ⁊c. Et timens ne si filꝰ dei cognosceret q̄ putabat hō: ip̄e relinqueret ab oibꝰ. Ideo ad vincendos fmones eiꝰ introduxit parentes eiꝰ carnales vt p eoꝝ ptemplatiōem diuinitatis eiꝰ obscuraret naturā. Et venit vnꝰ diaboli existēs aduocatꝰ. qz hūano ore ꝺba dyabolica loquebatur dicēs. Ecce mr̄ tua ⁊c. Insidiādo h̄ dixit: vt exploraret si carnis affectu p̄dicationem i/ceptā dimitteret. Et ideo multas implicauit instātias que ip̄m mouere poterāt ad cessandum dicēs. Ecce q̄si in prompto sunt ⁊ in patulo vbi verecundū est stare. Itē mater tua q̄ precipit honorari. Itez fratres tui q̄s natura ⁊ lex iubet diligi. Itē foris stant expectantes te in loco exteriori. Itē querentes te: qz ppter te solū venerit. ideo debes ad eos egredi. q. d. fm Chrisō. Quid gloriaris o Jh̄u de celo dicēs te descendisse q̄ radices habes in terra. nō potes esse filiꝰ dei quē hoies genuerūt. nō potes in te illū abscōdere quē natura quincit. Frēs aūt noīat cognatos eiꝰ fm morē scripture. vt dicit Hieronymꝰ cōtra heluideū. ¶ Ulteri⁹ nunc sciendū q̄ quattuor modis in scriptura diuinis fratres dici merent. natura. gente. cognatione affectu. Natura vt Jacob ⁊ Esau. Gente vt oēs iudei fratres inter se vocant. sicut in Deutero. Non poteris super te cōstituere hominē alienū qui non est frater tuus. Porro cognatione vocant fratres qui sūt de vna familia. sicut in Geneſi dixit Abraā ad loth. Non sit rixa inter me ⁊ te: quoniam fratres sumꝰ. Affectu etiā fratres dicunt. quod in duo diuidit. in speciale ⁊ cōmune. In speciali qz xp̄iani frēs dicunt. vt saluator dicit. vade dic fratribꝰ meis. Porro in cōmuni: quia oēs hoies ex vno prenati pari iter nos gerimanitatē iungūt. sicut ibi. Dicite his q̄ oderunt vos. fratres nostri vos estis. Interroga ergo iuxta quē modū fratres dñi in euāgelio appellant iuxta naturā. Sed scriptura nō dicit. nec maria nominās eos filios. nec ioseph iuxta gentem. Qz absurdū est vt pauci ex iudeis vocati sunt fratres cū omnes ibi erāt potuerūt appellari iuxta affectū humani iuris ⁊ spūs. videt q̄ sic. qz magis erāt fratres q̄z apostoli q̄s dñs docebat intrinsecus. aut si oēs quia hoies sunt frēs stultū fuit nūciare quasi ppriū. Ecce fratres tui querunt te. Restat igit vt fratres eos intelligas appellatos cognatione nō affectu. non gentis priuilegio. nō natura. Dec hieronymꝰ. Et respondens dicēti sibi ait. Que est mater mea ⁊ fratres mei. q̄si di. Nō habeo carnalē affectū ad eos. Per h̄ eni fm Hiero. nō negauit matrē ne natus de fantasmate putaret. Qz aplos cognatiōi pretulit vt ⁊ nos in cōpatione dilectionis carni spiritū p̄feram⁹. Dec ille. Et extendens manuz suā in discipulos dixit. Ecce mater mea ⁊ fratres mei. Mater eiꝰ sunt q̄ eū in corde suo cōcipiūt ⁊ eū pariūt p p̄dicatiōem in cordibus auditoꝝ. Et fratres eiꝰ sunt qui opa p̄ris eiꝰ faciūt q̄ ei coheredes erūt in celo. Et hi fuerūt discipuli eius. De q̄bꝰ dixit Joh̄is .xx. Vade ad fratres meos ⁊ dic eis. In hāc maternitatem aut fraternitatē spūalem cōsidere debem⁹ nō in carnalem. Unde Chrys. Cū his autez que dicta sunt ⁊ aliud nos docet. videlicet in nulla cognatione cōfidentes virtutē negligere. Si enim marie nihil p̄desset matrem esse nisi virtus adesset. q̄s vtiq; aliꝰ p cognatōez saluabitur. Una eni sola nobilitas est qz dei facere voluntatem. Dec ille. ¶ Et sciendum q̄ nō solū dixit hic saluator se hr̄e spūale affectum ad discipulos qz ad oēs alios. ad Debr. ij. Non cōfundit nos vocare fratres. De quibꝰ nūc subdit. Quicūq; eni fecerit voluntatem patris mei q̄ in celis est: ip̄e meus frat ⁊ sozor ⁊ mater est. Frater enim ⁊ sozor xp̄i efficit homo credēdo. Joh̄. j. Dedit eis potestatem filios dei fieri his q̄ credunt in noie eius. Mater ꝺo p̄dicando. quia gignit fructum i cordibꝰ auditoꝝ. ¶ Nota verbum dei concipere ⁊ parere est res felicissima. Unde Augustinus loquens de virginitate dicit. Beatior

fuit virgo. Maria pfitēdo xpm q̄z ꝓcipiēdo carnē xpi. Nihil eni marie materna ppinquitas pfuisset nisi illa felicius corde q̄z carne gestasset. ¶ Sz diceres, q̄re dñs nō fecit mentionē de pre: dicēdo. ipe me⁹ frater ⁊ soror ⁊ pr̄ est. Rñdetur ꝑm Hiero. ad hꝰ q̄ homo generat aliū spūaliter: oportet q̄ hō a deo accipiet. Nō ei homo hoc a se habet vt aliū posset spiritualiter generare. ideo nō merek dici pat generari. Nam pater cōcurrit ad generatiōem actiue. qualiter homo ad spūalem generationem cōcurrere nō potest. sed solū more matr̄ passiue ⁊ receptiue. ¶ Sed diceres. q̄re xp̄s non dicatur filius noster. Respondetur q̄ hec formatio nō dat esse xpo: sed potius nob. aliud est formare xpm. aliud xpm formari i nobis. Sicut aliud est figurare sigillum. aliud figurari sigillum in cera. Christus non figuratur ꝓ nos sz figurat in nobis. ¶ Nota voluntatē dei deꝫ implere. ¶ Primo ꝓpter futuris ꝓditionē. Aug⁹. in soliloquio. Noli eē ppi⁹ in tue volūtatis prāte. nō est serui vt viuat sibi sz dño. Et sic loquit apl's ad Gal'. ij. Uiuo aūt iā nō ego sz viuit in me xp̄s. Et sic scribit ad Ro. vj. Qđ ei viuit: viuit deo. ¶ Secundo ꝓpter fortē bñficioꝝ obligatiōez. Un Bern. in li. de diligēdo deum. Rō dictat. iustitia naturalis vrget totum se tradere illi a q̄ se totū habet. Et subdit postea. Si totū me deo ꝓ me facto. qđ addā iam ꝓ me redempto ⁊ refecto. In ꝑmo ope. s. creatiōis me mihi dedit. In scđo. s. redēptionis se mihi reddidit. ¶ Tertio ꝓpter voti pmissionē. pmisimus eni ei in baptismo renūciare diabolo. Psal. lxxv. Uouete ⁊ reddite dño deo vr̄o. Eccl. v. Melius est nō vouere q̄z post votū pmissa nō reddere. Quarto ꝓpter nostre volūtatis implerionē. quia qui voluntatē dei implet: deus facit voluntatē suā. Joh. ix. Si quis dei cultor est ⁊ voluntatē ei⁹ facit hunc audit.

De eodem
Sermo. xv.

Uiri niniuite cū surgent in iudicio cum generatione hac ⁊ cōdemnabunt eam. quia pniam egerūt in pdicatione Jone. Matth. xij. Ista ꝛba terribilia sunt his qui hoc tempe penitētiā agere nolunt. Ideo Hieronymus. Omis peccator in penitētia duplicem gemitū habere debz Nimirum quia bonum quod oportuit nō fecit. ⁊ malum quod non oportuit fecit. Cū ad bona opa nō resurgimus necesse est vt nosmet ipsos duplicater defleamus. ¶ Ad hoc autē vt penitentiā agamus nos multa incitare debent. Attendamus igit vtilitates penitētie: q̄ ad p̄sens sunt quattuor ꝑm quattuor q̄ peccatum in anima derelinquūt. Peccatū eni aufert gratiam. debilitat naturā. elongat gl̄iam. ⁊ obligat ad penam. ¶ Sz ecōtra penitētia recuperat gr̄am. reparat ⁊ cōfortat naturā. reddit gl̄iam ⁊ relaxat penam. ¶ Primo penitētia recuperat gratiā. ⁊ q̄nq̄z maiorē q̄z pdita sit p culpam. Sicut legitur Job. xlij. Domin⁹ ꝓuersus est ad pniam iob cum oraret ille ꝓ amicis suis ⁊ addidit deus omnia quecunq̄z fuerant iob duplicata. In signum huius dr̄ Johēs. ij. Reddam vobis annos duplices quos ꝓmedit locusta. id est. peccatū cōsumpsit. Et habetur de filio pdigo Luce. xv. Cito ꝓferte stolam primā ⁊c. Figuratur. ij. Paralip. xxxiij. Egit pniam Manasses ⁊ restitutus est in regnum. Un Cypria⁹. O penitētia q̄ misera⁊te deo peccatū dimittis. paradisum aperis. q̄ contritū sanas. tristēq̄z exhilaras. vitā de interitu reuocas. statū restauras. honorē reddis. fiduciā reformas. ⁊ gr̄am abundantiorem infundis. ¶ Secōo repat ⁊ cōfortat naturam. Hinc est q̄ dr̄ Judith. v. Quotiēscūq̄z peccauerūt recessisse a cultura dei sui. reddidit eis dñs virtutē resistendi. Un Johes epi⁹ eop⁹. Quid horres o pcōr ꝓfiteri qđ nō es ꝓfusius ꝑtrare. cur vereris dño indicare qđ nō es veritus ipo p̄nte cōmittere. Nūqđ deū ignorare putas qđ fecim⁹ nobis penitētibus astat. Pei⁹ est ꝓfiteri nō velle q̄z legē ꝓtenere. Pei⁹ est admissaz pniam spernere q̄z monita diuina despicere. Pei⁹ est offensam dei nolle placare: q̄z peccando dei bonitatē offendere. Filij israel peccauerūt: ⁊ iō hostibꝫ tradebant. Quotiēs aūt se peccasse ꝓfitebāt̄r de ipoꝝ manibꝫ erubebant. ¶ Tertio pnia reddit gl̄iam. Matth. iij. Pniam agite appropinquabit eni reg. ce. Ad pniam aūt agendā inuitamur Apoc. ij. Memēto vñ excideris. age pniam. et prima opa fac. s. innocentiam. Sinaūt venio tibi ⁊ mouebo candelabr̄ tuū de loco suo nisi pniaz egeris. Qui si penituerit deus te pūssime respiciet ⁊ multa bona impendet. Unde Aug⁹. de spū ⁊ anima. Beata aia quā dei pietas respicit. humilitas subijcit. penitentia reducit. iustitia inducit. perseuerantia perducit. deuotio introducit. puritas vngit. charitas vnit.

¶ Quarto pnia relaxat penā. Hieren. xviij. Si gens ista pniam egerit a malo suo quod

Feria quinta post Jnuocauit

locutus sum aduersus eam. agã ego pniam sup malo qđ cogitaui vt facerez ei. ps. cv. Et penituit eũ fm multitudinẽ miserícordie sue. Jbi glo. Nõ q pnia in deũ cadat. sz remittat qđ faciendũ ꝓtra eũ videbatur, Un Amb. Nouit dñs mutare sniam si tu nouerís mutare delictũ ¶ Itẽ nota quattuor q̃ inter alia pniam cõmendabilẽ faciũt. videlicet si sit humilis ꝛ deuota. si sit general' ꝛ integra. si sit discreta ꝛ moderata. si sit bona intentione facta ¶ Primo penitẽtia debet esse humilis ꝛ deuota. De humilitate dr Job. xlij. Auditu auꝛ audiui te. nũc aũt oculꝰ meus videt te. Ideo meipm reprehendo ꝛ agã pniam in fauilla ꝛ cinere. Pniam agere aliud nõ est q̃z ꝓtemplatiuã aiam in fauilla ꝛ cinere sedere ꝛ se cognoscere. Bern. Humilis est satisfactio quã pcessit trãsgressionis supbia. Itẽ penitentia debet esse lacrimosa ꝛ deuota. Judith. viij. Penitẽamus cũ lacrimis. ꝛ indulgentiã eiꝰ postulemus. De lacrimis pnie dicit Augꝰ. Omnes aque nõ extingueret vnã scintillã in inferno. sz vna lacrima si de puro ꝛ ꝓtrito corde pcesserit totũ ignẽ inferni extinguit. ¶ Secũdo penitentia debet esse generalis ꝛ integra. nõ debet enĩ penitere de vno sz de omibꝫ. ꝓpter qđ dicit dñs Ezech. xviij. Si impius egerit pniam ab omnibꝫ pctis suis q̃ opatus est: ꝛ custodierit omnia pcepta mea. ꝛ fecerit iudiciũ ꝛ iusticiã vita viuet ꝛ nõ morietur. Ideo libenter debemus agere penitẽtiam isto tpe. quia multã salutẽ ꝛ ꝓsolationẽ pr̃ celestis ꝛ misericordiarũ ꝓpter pniam nobis vult impẽdere salubriter Qđ testat Jsidorus sic dicẽs. Pnia est medicamẽtum vulneris. spes salutis p quã peccatores saluant. p quã deus ad misericordiã puocatur. que nõ pensat tpe: sz luctꝰ ꝛ lacrimaꝝ ꝓfunditate. ¶ Tertio penitẽtia debet esse discreta. vt fm quantitatẽ culpe fiat pnia. Math. iij. Facite dignos fructus penitẽtie. Glo. Dignos fm quantitatẽ culpe. qđ fit ex discretiõe que necessaria est penitenti. Quã discreta autem debeat esse penitẽtia dicit Hierony. Non oportet ieiunare vsq̃z ad defectum. orare vsq̃z ad tedium. genuflectere vsq̃z ad debilitatem. quia bona opa nõ solũ indigent deuotione: sz etiã discretiõe. Alia glo. Discretio in penitentia est q̃ timorẽ ꝛ metũ aũ oculos dei ponit recordãs antique turpitudinis. Bre. in pastorali. Uniuscuiusq̃z mens tantũ penitendo cõpunctionis sue eliciat lacrimas q̃ztũ se meminit a deo meruisse culpas. ¶ Quarto penitentia ꝓmendabilis est ſi sit bona intentiõe facta nõ ꝓ ostẽtatiõz vl' mũdi gl'iam. sic̃ phariseus: q̃ se iactabat dr̃ q̃ bis in sabbato ieiunaret Lu. xviij. Gz sic manasses. ij. Paral'. xxxiij. q̃ posq̃z coangustiat' est orauit dñm deũ suũ. ꝛ egit pniam valde coꝝ deo patrũ suoꝝ ꝛ nõ coram mundo Jn quo intelligit recta intẽtio penitentis. Nos igit salubriter hoc tempe penitentiã agam⁹. q̃ pnia nostra coꝛ nostrum emũdat. sensum illumiat. aiam suscitat. ꝛ ad susceptionẽ xpi ꝓpat. pcordia exhilarat. diuinã aufert offensam. ꝛ hoiem a venia ꝛ miseri cordia pris celestis excludere nõ pmittit Un Augꝰ. Que necessitas cogit pniam nõ agere nec criminis immensitas. nec hore breuitas. nec vite enormitas excludit a veia. si sola fuerit mutatio volũtatis. Cõsidera de criminis immẽsitate in petro. de vite enormitate in magdalena. de hore breuitate in latrone.

¶ Feria quinta Sermo. xvj.

Amen amen dico vobis. Omnis q̃ facit pctm̃ seruus est pcti. Joh. viij ¶ Uidemꝰ q̃ post comestionẽ lactis oĩs potus hoi est insipidus. sz si homo lauerit os aqua mũda ꝛ recenti. tũc recuperat oris ꝛ potus saporẽ Spiritualiter. Per lac intelligitur dulcedo pcti. Quicũq̃z enĩ cibat tali cibo ineptus ẽ ad suscipiendũ cibũ ꝛ potũ aie. j. Coꝛ. ij. Animalis hõ nõ pcipit ea q̃ spũs dei sunt. Attamẽ post esum lactis si hõ munda aqua lauat os suũ. talis ecõtra habebit saporẽ alioꝝ ciboꝝ. Spiritualiter. Sic si hõ lauat os cõscientie p cõtritionem ꝛ confessionẽ redditur sibi appetitus gr̃e. Unde introitus misse. Cõfessio ꝛ pulcritudo in ꝓspectu eiꝰ. Et talem appetitũ gratie petit eccl'ia in collecta Omnipotens sempiterne deus q̃ in obseruatiõe ieiunij ꝛ elemosyne posuisti nostroꝝ remedia peccatoꝝ. ꝓcede nos opere mentis ꝛ coꝛporis sp tibi esse deuotos. Et ista lacticinia dulcedinis pcti comederũt primi parẽtes ꝛ trãsfusum est in nos. Ro. v. Sicut p vnũ hoiem peccatũ in hũc mũdum intrauit. ita ꝛ in oĩes hoies mors pertrãsiit. De quo epl'a Ezech. xviij. Pres nri comederũt vuã acerbã ꝛ dentes filioꝝ obstupescũt Et tñ hoc puerbiũ est nũc deletum p mortem xpi q̃ satisfecit p originali peccato. Ideo subdit in epistola. Nõ erit vltra illud prouerbium in israel. quia filius non portabit iniquitatem patris: nec pater iniquitatem filij. sed

anima que peccauerit ipa morietur. Ne ergo moriamur in pcīs. tūc debem⁹ pcā nostra p̄fessionē ne sim⁹ fili diaboli sz dei. quia dicit in euangelio. Q̄ facit pcm̄ seruꝰ est peccati. ¶ In summa euāgeliū duo innuūtur. ¶ Primo predicatio xpi benigna. ibi. Dicebat Jhs ad eos. ¶ Secūdo subdit iudeorum murmuratio maligna. ibi. Rnderūt ei iudei. ¶ De p̄mo dicit. In illo tpe. s. dū q̄dā vice dns pdicaret. Et erāt ibi discipuli sui. Erāt etiaz ibi quidā de nouo ex iudeis conuersi. z erāt etiā ibi alij iudei nondū cōuersi. Tūc dns Jesus dicebat ad eos qui crediderūt ei: ad illos iudeos. s. q̄ de nouo erāt conuersi. Si vos manseritis in sermone meo. i. si sermonē meū bñ seruaueritis triplicē vtilitatem habebitis. ¶ Primo discipuli mei eritis. qz ꝟbū dei facit hoiem discipulū xpi. Joh. viij. Qui ex deo est: ꝟba dei audit. ¶ Secūdo. z cognoscetis veritatem. id est. me. quia ego sum via veritas et vita. Joh. xiiij. Verbū enī dei illuminat intellectū vt veritatē quis cognoscat. De quo. p̄s. cxviij Lucerna pedibus meis verbū tuū. Et puer. vj. Mandatū dei lucerna est. z lex lux. s. veritatis. Nam sicut dicit Aug⁹. Veritas opponitur falsitati duplicitati z vanitati. Illud ei qđ vez est nō est falsum. nō est duplex. nō est vanū. Verba igit dei faciūt nos de mundo cognoscere veritatē. quia faciūt nos cognoscere q̄ oīa mūdana sunt falsa duplicia z vana. Falsa quidem sunt quia mūdus in diuitijs promittit satietatē z dat vacuitatē. sic ptz Lu. xvj. in illo diuite epulone q̄ ad tantā vacuitatem deuenit q̄ guttam aque habere nō potuit In delicijs promittit delectationē z dat amaritudinē. Prouerb. v. Fauus distillans labia meretricis. nouissima aūt illi⁹ amara q̄si absinthiū. In honoribꝰ promittit sublimitatem vel sublimationē z dat subitā dejectionē Un Job. xxj. Tenēt tympanū z cytharā atq; gaudent in sonitu organi. ducunt in bonis dies suos z in puncto ad inferna descendūt. Idez xxx. Eleuasti me: z quasi super ventū me ponens allisisti me valide ¶ Secūdo ipa mundana sunt duplicia z mixta. In mūdo enim nihil puz sz oia sunt mixta. iuxta illud Isa. j Uinū tuū mixtū est aqua. Sic q̄dē gaudiū mūdi est mixtum cū dolore. Sapientia est mixta cū oblīone. Sanitas mixta est cū egritudine. Vita est mixta cū morte. In p̄senti g̃ vita sunt mixta. sed in beata vita erunt pura. In inferno aūt erunt feculenta. Deus autez a gaudio sepabit dolorē. a sapientia oblīonē a sanitate egritudinē. a vita mortē. z omnes feces. s. dolorē p̄jciet in infernū. Sancti autē remanebunt oīa purissima. s. gaudiuz sine dolore. sapientia sine oblīoē. sanitas sine egritudine. vita sine morte. ¶ Tertio ipsa mundana sunt vana. habent enim vanitatē ex parte p̄incipij. quia ex nihilo sunt creata. Ex parte medij. quia multiplici mutabilitati sūt subiecta. Ex parte finis. quia in nihilum sunt redigenda. Eccl's. iij. Cuncta subiacent vanitati z̄c. Hic refertur de vanitate ex parte p̄incipij. quia de terra facta sunt. z in terram pariter reuertuntur. Hic refertur de vanitate ex parte finis. ¶ Tertia efficacia verbi dei est. quia p ipm consequitur homo plenā libertatē. Jō subdit. Et veritas liberabit vos. scz a seruitute peccati. quia verba dei in corde recōdita faciunt vitare peccata. Psalm. cxviij. In corde meo abscondi eloquia tua vt non peccem tibi ¶ Dixi secūdo tangit iudeoꝝ maligna murmuratio dicens. Respōderūt ei iudei. s. ista audientes. z hoc illi q̄ nondū erant conuersi. g̃ uiter enim isti tulerunt verba xpi. et maxime p̄o eo q̄ dixerat. z veritas liberabit vos. putantes xp̄m de carnali libertate dicere. z q̄ ipsi iam seruirēt. Ostēdunt igit iudei se liberos eē quia haberēt triplicem libertatem. ¶ Primo libertatem que p̄uenit ex carnis p̄opagatione. quia habent liberum patrē. Un dixerunt. Semen abrae sumus. ¶ Secundo dicunt se habere libertatē que creatur ex anime virtute. cum dicunt. Et nemini seruiuimus vnq̄z. q̄si dicerent. Tāte sumus magnitudinis z̄ virtutis q̄ nullis natiōibus vnq̄z seruire voluim⁹ nec subijci nisi deo. Ubi dicit glosa. Mentiuntur. quia Joseph seruiuit in egypto et patres eoꝝ seruierunt pharaoni in luto quadringētis annis. Et isti seruierunt cesari i tributo. Ideo Augustin⁹ inuehit contra eos dicens Ergo p̄phete non sunt in captiuitatē ducti. s. in babyloniam septuaginta ānis. O ingrati quid est quod vultis. vobis assidue i putat deus q̄ vos de domo seruitutis liberarit vos quid loquimini. Si nemini seruiuistis cui soluebatis tributa. Tūc ostendit ergo dominus seruitutem peccati esse in eis dicens. Amen amen dico vobis oīs qui facit pcm̄ seruꝰ est peccati. Et ꝺr notāter oīs. siue iudeus siue gētilis: diues vel paup: impator vel mendic⁹. si facit pcm̄ seruꝰ est peccati. Et q̄nto liberioꝝ es ad peccatum: tanto magis ligatus es ad seruiendum peccato. vt dicit Hrogozius in moral'. Et de hac seruitute dicitur

Feria quinta post Jnuocauit

ij. Pe.ij. A q̄ q̄s supat⁹ est hui⁹ ꝛ seruus est. Nā seruit⁹ peccati durior est q̄z quecūq; fuit⁹ dñi secularis. Un Aug. O miserabil' fuitus fuus hois aliq̄n sui dñi duris imperijs fatigat⁹ fugiēdo reḡescit. Seru⁹ aūt peccati q̄ fugit peccatū suū secū trahit. Pctm̄ eni qđ facit int⁹ est. fecit eni pctm̄ vt aliquā corpalē capet voluptatē. voluptas trāsit: pctm̄ non transit p̄terijt qđ delectat. remānsit qđ pūgit Sic dia bolus licet delectat in peccato. tñ secū portat infernū. Sic peccator ꝛ si delectat in peccato: tamen penā eius secū portat. Jdeo Hiere. xvj Seruietis dijs alienis q̄ nō dabūt vobis requiem die ac nocte. Ergo peccatores non hñt libertatē animi. sed sunt serui peccati. Un Augustin⁹. Peccator est seru⁹ tot demoniorū q̄t viciorū. Un legit. Cum Alexander corā pho dyogene dixit se esse dominatorē mundi. Jlle ait. Nequaq̄z es dns sz seruor meor fuus Superbia eniz ancilla mea est sz dña tua. carnalis concupiscētia ꝛ gula sunt dñe tue ꝛ ancille mee. Jsta enim omia sub pedibz meis teneor: ꝛ tñ tibi dominant. ꝛ ideo es seru⁹ ancilla rum meaz. Cum ḡ famuli alexandri in eum vellent irruere: ait alexander. Uidete ne quis eum attingat q⁹ seruus dei est. ꝛ veritatē vtiq; dicit. Tunc subdit q hi qui sunt serui peccati sunt exhereditādi dicens. Seru⁹ nō maneat in domo dñi in eternū. Filius aūt scz dei naturalis manet in eternū. quia solus ꝛ sine pctō. ꝛ sic habet potestatē alios liberandi a peccato. faciendo eos filios dei per gratiā adoptiōis. vt secū maneat in domo libertatis. Et hoc est qđ cōcludit dicēs. Si ergo filius q̄ vere liber est vos liberauerit vere liberi eritis. non a barbaris. sed a diabolo. nō a corpis captiuitate sed ab anime iniquitate. Tūc subdit. Scio q⁹ filij abrae estis. s. fm carnē sz nō fm imitationem. Nā abraā habuit tria opa cōmēdabilia. Primo q ad dei p̄ceptum filiū suū īmolare voluit. Judei aūt econtrario filium dei occidere volebant. De quo subdit. Sz queritz me interficere qđ abraā nō fecit. Secūdū cōmendabile. Naz abraā sermoni dei obediuit deo dicente sibi Gen. xij. Egredere de terra tua ꝛ de cognatione tua ꝛ de domo patris tui ꝛc. Sed iudei sermoni ipsi⁹ nolebant obedire. Jdeo subdit. Sermo meus nō capit in vob Aug⁹. i. non capit in cor vestz. q⁹ non recipit a corde vestro. Sic eni est sermo dei fidelibus sicut pisci hamus. tūc capit qn̄ capit. Tertiū Abraā dei veritati credidit. deo dicēte sibi Gene. xij. Semini tuo dabo terram hāc. Sed iudei veritati quā eis p̄dicabat xp̄s nolebāt credere. De q̄ subdit. Ego qđ vidi apd p̄rem meū loquor vobis. ꝛ vos q̄ vidistis apd patrem vestz facitis. q. d. Nec nō faceret⁹ si sermonē meū audiretis ꝛ filij abrahe essetis fm imitationē. Tūc fm Aug⁹. iudei volebant p uocare xp̄m vt diceret aliq̄d p Abraā vt esset eis occasio faciēdi qđ cogitabāt. Jō sequitur Rñderūt ꝛ dixerūt ei. pr̄ nr̄ abraā est. Tunc xp̄s oñdit eos solo nomie ꝛ nō vita esse filios abrae. Un subditur. Dicit eis Jh̄s. Si filij abrae estis opa abrae facite. nūc aūt queritis me interficere hoiem q̄ veritatē vob locut⁹ sū quā audiui a patre meo. hoc abraā non fecit Uos opa facitis patris vestri. s. diaboli. q. d. fm Chry. Reb ꝛ factis oñdite vos esse filios abrae ꝛ nō solo nomie. Sic ꝛ vos xp̄iani noīe ꝛ reb oñdite xp̄um in vob. Sz vide excusationē q̄ se iudei excusant. sic adhuc xp̄iani se excusant. Un dixerūt ei. Nos ex fornicatione nō sum⁹ nati. vnū p̄rem habem⁹ deum. q. d. licet aliq̄n nr̄a sinagoga a deo recedēs fornicata est cū ydol. nos tn̄ a deo nō recessimus nec cū ydolis fornicati sum⁹. Nūq̄d non pat vn⁹ est oīm nr̄m. vt dr̄ Malach. ij. sz h̄ nō fuit vez signū q⁹ filij dei erāt. Jō oñdit verū signū filiatiōis diuīe dicēs. Si de⁹ pr̄ vr̄ esset. diligeret⁹ vtiq; me. ego eni ex deo pcessi. scz p eternā generationē. ꝛ veni. neq; eni a meipso veni. sz ille me misit. quare loquelā meam nō cognoscitis. q. d. Si diligeret⁹ me cognoscere tis loquelā meā. q⁹ ego loquor ꝑbū p̄is mei cum ego sim ꝑbū Ecc. xxiij. Ex ore altissimi prodij. Sicut autē iudei xp̄m ex inuidia nec poterant sustinere vt ipm viderent. iuxta illd Sap. ij. Grauis est nobis ad videndū eum quoniā dissimilis est alijs vita illius. sic ex inuidia non poterant sustinere vt ipm audirēt. Jdeo subdit. Quia non potestis audire sermonē meum. q⁹ est ꝛrari⁹ vobis. Et subdit rationē. Uos ex patre diabolo estis. O, autē diabolus p̄ eoz sit oñdit. quia ipm imitant in tribz. Primo quia diabolus est iniquus i desiderando. sic iudei ꝛra xp̄m inique cogitabant. Jdeo subdit. Et desideria patris vestri vultis facere scz cogitādo me interficere. Nie remie. xviij. Uenite cogitem⁹ contra iustum cogitationes. Secūdo diabol⁹ crudelis est i occidendo. Sic iudei xp̄um occidere ꝓponebant. Jdeo subdit. Jlle homicida erat ab initio. vt dicit glosa. Jlle non solum est homicida qui ferro sed etiam q̄ verbo occidit. Unde dyabolus primos parentes verbis occidit.

ps.lvj. Lingua eoꝝ gladius acutus. Jō dicit. ab initio. Aug. in li. xj. Homicida fuit ab ūtio. sz inimicꝰ hūani generis exq̄ hō factꝰ est. Hz fm Origē. ab initio .i. statim post creationez apostatauit. fuit tñ ibi aliq̄ mozula sz breuissima. vbi seip̄m occidit. z post hꝫ genꝰ hūanū. Tertio diabolꝰ est mēdax in fallēdo siue in infamando. Hic z iudei xp̄m suis mendacijs infamabāt. Uñ subdit. In veritate nō stetit. q̄ veritas nō est in eo. Cū loquit mendaciū: ex ppzijs loquit. q̄ mēdax est z pater eius. s. medacij. Hic z iudei xp̄m suis mēdacijs infamabāt dicētes Joh. ix. Scimꝰ q̄ hꝫ homo pctōr est. dicētes eum pctōrem in corde. Itē decebāt eū seductorē in ore. Mat. xxvij. Recordati sumꝰ q̄ seductor ille adhuc viuens. ꝛc. Itē dicebāt eū trāsgressorē in ope Jo. ix. Nō est hō a deo q̄ sabbatū nō custodit. Quia ḡ in dei side inimiq̄ xp̄m cogitabāt. sic crudeliter eū occidere disponebant. sic mēdacē eū infamabant. ō ex pre diabolo erāt q̄ ab initio peccauit. hꝫ est. exq̄ creatꝰ est iusticiā recusauit. z in veritate nō stetit. i. nūq̄ cū sanctis angelis creatori subiectꝰ fuit sine pctō sz post creatiōem p paruā mozulā nō pmansit. Hic z iudei. Jō sequitur. Ego aūt si veritatem dico non creditis mihi. Ecce flebile verbum. diabolo mētienti creditur. xp̄o veꝝ dicēti p tradicāt.

De eodem Sermo. xvij.

Qui facit pecca

Qtum seruꝰ est peccati. Joh. viij. Notandū q̄ in pctō viuere maluz est specialiter ꝓpter quattuor mala q̄ peccatū facit in hoīs vita. Primo nāq̄ hoīem bonis spūalibꝫ z tpalibꝫ spoliat. Secō malis spūalibꝫ z corpalibꝫ replet z cruciat. Tertio deū ad iracundiā puocat. Quarto hoīem bonoꝝ societate p̄uat z spoliat. ℣ Primo pctm̄ hominē bonis tēpalibꝫ z spūalibꝫ p̄uat. Bona nostra spūalia sunt ꝑtutes z diuitie z grāruz actio. Isti sunt thesauri bonoꝝ quibꝫ hō spoliatur per pctm̄ mortale. Hiere. xv. Diuitias tuas z thesauros tuos in direptionem dabo gratis in oībꝫ pctis tuis. Ecce quō pctm̄ hoīem oībꝫ bonis z ꝑtutibꝫ spoliat Unde Basiliꝰ in regula. Remissam facit animaz z negligētē erga p̄cepta vt neglecta sua nō possit ad memoriā puocare. Hz obliuiscēs non se instigat ad pniam. z ita paulatim oībꝫ bonis spoliat. Nō solū aūt pctm̄ aufert homini bona spūalia: sz z plerūq̄ tpalia. Ideo dr Amos. v. Uineas amantissimas plātabitis: sz nō bibetis vinum ex eis. q̄ cognoui multa scelera vestra z fortia pctā vra. Ecce q̄liē hō p pctm̄ rebꝫ tpalibꝫ spoliat. ℣ Ideo manifeste sciendū q̄ res tpales nō sunt hoīs: sicut dicit Amb. Nō sunt hois bona q̄ secū ferre nō pt. sz sola elemosina vl̄ miscōia comes est defuncto. ℣ Secō pctm̄ malis spūalibꝫ z tpalibꝫ repletur z cruciat hoīes. excecat enī sensum z intellectū ne videāt. inficit affectū z corrumpit. Propter ꝑmū dicit Sophonie. j. Ambulabunt vt ceci q̄ dño peccauerūt. Eccli. j. Oīmis q̄ peccat nō cognoscit deū. Et Isaie. lix. Peccata vestra diuiserūt inter vos z deū vrm. Bre. in omel. Carnis delectatio mentē quaz inficit obscurat ne videre veri luminis possit claritatem. Hz vñ infert delectat inde mens ad supiora caligine obfuscat. Eccl. xxj. Quasi a facie colubri fuge peccatū. Coluber animal venenosum est. sic pctm̄ q̄ q̄diu hō in pctis est deo digne seruire nō pōt. Greg. Bonū meritoriū nō agit nisi ꝑ us malū deserat. Propē tertiū dr in ps. xxxvij. Cor meū ꝑturbatū est dereliquit me ꝑtus mea ꝛc. Et hꝫ ꝓpter pctm̄. Hic ergo multiplici malo spūali replet peccatū. z nō solū spūaliter sz etiā corpaliter cruciat. vt patet in antiocho. j. Machabeo. vj. Jō dicit dñs de illo infirmo q̄ triginta z octo annos habuit in infirmitate sua. Joh. v. Ecce iam sanꝰ factꝰ es iā noli peccare ne deterius tibi cōtingat. Si aūt homo a deo misericorditer a pctō liberat z sanat. z iterum xp̄m pctm̄ iterum cōmittit: deū pdit z q̄diu in pctō est ip̄m veꝝ amicū nō hz. Grego. Deū apphēdere nō valet q̄ adhuc in delectatiōe pcti iacet. ℣ Tertio peccatū deū ad iracundiā puocat. Eccli. v. In pctōres respicit ira dei. ps. lxxvij. Appposuerūt adhuc peccare ei. in irā ꝑ citauerūt excelsuz in inaquoso. Et tales q̄ sine timore peccāt de supra modū odit. Sicut patet in lucifero z iuda Eccli. xij. Altissimus odio hz peccatores. Et merito dñs peccatores odit. q̄ peccatꝫ magnis eū cruciāt: z offendūt in celis regnātem magis q̄ iudei i terra morantē. Gregoriꝰ. Plꝰ peccat q̄ ꝑtenit regnātē in celis q̄ q̄ crucifixerūt ambulantē in terra. ℣ Quarto pctm̄ facit hominē societate bonoꝝ indignū. Propter q̄d dr Thob. iij. Panē tuū z vinū tuū super sepulturā iusti ꝑstitue z noli ex eo manducare z bibere cū peccatoribꝫ. Quia dicit psal. xvij. Cū sctō sanctꝰ eris ꝛc. Et Gregoriꝰ in omel. Moribꝫ p̄auis semp grauis est vita bonoꝝ

Feria sexta post Jnuocauit

Jtē nota q̄ peccatū nō solū nocet homini i vita sed etiam in morte. In morte namq; occurrunt homini quattuor mala. Hepe enim supplātat & ignominiose morit. a diabolo capitur. & tūc cruciādus ad gehēnales flāmas deducit. Hz qđ grauissimū est a grata dei visione imperpetuū sepatur. ita q̄ nec de suis rebz possit disponere nec peccata sua ꝓfiteri. Et iō dr ꝓuerb. xiij. Justicia custodit innocētis viam. impietas aūt peccatorē supplantat. et ignominiose morit. Hiere. iij. Dormiem⁹ in ꝓfusione nostra. & opiet nos ignominia nr̄a. qm̄ dō. pec. Bre. Hacanimaduersione ꝓcutitur pctor vt moriēs obliuiscat sui q̄ dum viueret oblitus est dei. Hoc ad lr̄am pluribz accidit peccatoribz qui ad tantā ignominiam & ꝓfusionē in morte deueniūt q̄ etiā eorū corpa priuant ecclesiastica sepultura Hicut legitur de vsurario quē plebs sepelire noluit. & posuit eum sup asinū q̄ gramina semp solebat portare. tūc asin⁹ cū deberet ire cū cadauere super cimiteriū: iuit subter patibulū Unde legitur iij. Regū. xvj. de baasa dq̄ dixit dn̄s. Pro eo q̄ peccare fecisti populū vt me irritares in peccatis eius. ecce ego demetam posteriora baasa ⁊c. Et sequit. Qui mortu⁹ fuerit de baasa: i ciuitate comedent eū canes. & q̄ mortuus fuerit ex eo in regione comedent eū volucres celi Bern̄. Nō est dign⁹ in morte accipe solaciuz q̄ se nō cognouit morituz. ℣ Secdo pctor in morte a dyabolo capit. Hinc est q̄ dr de peccatore ps. cviij. Diabol⁹ stet a dextris eius. Et illud Hester. xiij. Peccauimus in ꝓspectu tuo & idcirco traditi sumus in manus inimicorū nostroz. Tunc certe in morte tradunt in retiaculū pctores. & tā grauiter cadunt vt etiaz a diabolo absorbeant. Aug⁹. Quē diabol⁹ non potest deuorare seductū: hūc ad seducēdū absorbet p nequiciā. Et famam ipsius inquinare conatur vt si fieri posset opprobrijs & malarum linguaz detractione deficiat. & sic in ei⁹ fauces ruat. Hi aūt nec famā innocētis maculare poterit: hoc ei psuadere temptat. vt p malignolas suspitiones de fratre suo iudicet. & sic ab illo implicet & absorbeatur. Et ideo dic sanctus Petrus in canonica sua. j. Petri. v. Circūit querēs quē deuoret ⁊c. ℣ Tertio peccator cruciādus ad tenebras & flāmas gehennales deducit. Ecc̄i. xxj. Via pctoz cōplanata est lapidibz & in fine eoz inferi & tenebre & pene. Ibidē. Stuppa collecta synagoga peccātiū ꝓsūmatio eoz flāma ignis. ps. cv. Flāma cōbussit pctores. Et alibi ps. xxxiij. mors pctoz pessima. Mala q̄dē in amissione tpis peior in sepatiōe camis. pessima in afflictione ignis. qz duplici ꝓtritione conteret eos dn̄s. ℣ Quarto pctor a gta dei visione in ppetuz sepabit. & hz vnū ipam gehēnā supat. Unde Chrys. sup illud. ps. Sic fluit cera a facie ignis. sic pereūt pctores a facie dei. Tollent mali. & implek in eis illud Isa. lix. Iniq̄tates vre diuiserūt inter vos & deū ⁊c. Et iō ibidem dr. Ue gēti peccatrici. Et dicēt tūc damnati. Ue nob qz peccauim⁹. De istis pctoribz & de carētia diuine visionis dic Aug⁹. Mallēt repro bi omē tormētū sustinere q̄z facie iudicis tunc videre. nec scīet qđ hz scire noluerūt. in vita sp moriunt & in morte sp viui habent & deū amplius nunq̄z sunt viuri.

Feria sexta. Sermo. xviij.

Ecce sanus factus es iā noli peccare ne deteri⁹ tibi aliq̄d cōtingat. ⁊c. Joh. v.

℣ Ubi filius excedit erga pr̄em in aliquo delicto. & videt q̄ pr̄ vult eum corripere: tūc occurrit patri & petit vt hz sibi indulgeat. Spiritualiē etiā sic est. Un̄ nos sum⁹ filij patris. i. omnipotētis. & excessim⁹ in multo: & audiuim⁹ vindictam patris erga nos. Ne ergo se vindicet in nobis tūc debemus ei occurrere & supplicare vt nō faciat vindictā. & sibi ꝓponere bonaz voluntatē non excedendi vlteri⁹. Et hoc facit ecclesia sancta in introitu dicens. De necessitatibz meis eripe me. & vide humilitatē meaz & dimitte oīa peccata mea ⁊c. Et in collecta Adesto dn̄e ppicius plebi tue. & quā tibi facis esse benigne refoue miserat⁹ auxilio. Silli epla Ezech. xviij. Alia que peccauerit ipa morietur. Si iust⁹ auerterit se a iusticia sua et fecerit iniquitatē. oīes iusticie ei⁹ quas fecerat nō recordabunt. Si aūt iniust⁹ egerit penitētiam iniquitatū nō recordabor. Sic pater excessum filij si velit emēdare dimittet. Ecce cōcordia epl̄e cū euāgelio. Et sic dimisit peccata istius infirmi in euangelio iniungēs ei ne amplius peccaret dicēs. Ecce sanus factus es: iā noli peccare ⁊c. Infirmus curatus a grauj infirmitate indiget bono regimine ne recidiuet. & illud a medico supplicat sibi dari. Spūaliter. Per infirmū intelligit peccator⁹ constitut⁹ in mortali. qui indiget bono regimīe vite siue ne recidiuet. Eccl̄i. xxxiij. Qui baptizatur a mortuoz itez tangit: quid prodest lauatio illius. quasi diceret. nihil. vt dicit Pius papa

Et habet̄ xe conse. dis. v. c. nihil. Nihil pdest ieiunare orare vel alia pietatis opa facere ni si mens ab iniquitate cohibeat ⁊ lingua a detractiõe. Idcirco ecclia petit medicũ p regimine. cũ dicit in introitu. De necessitatibꝫ meis ⁊c. et in collecta. Vide infra. qz graue est redimare. vt patz in epla. s. Si aũterit se iust⁹ a iustícia sua ⁊c. Idcirco dr. Ecce san⁹ fact⁹ es. ⁊c. ¶ In summa euãgelij tria innuũt. ¶ Prio infirmitatis miraculosa curatio. ¶ Scdo curationis inuidiosa calũniatio. ibi. Erat aũt sabbatũ. ¶ Tertio amicabil' ⁊ amorosa ammonitio. ibi. Ecce san⁹ fact⁹ es ⁊c. ¶ Vl'sic diuidatur euangeliũ. s. q in summa euãgelij tria innuunt. ¶ Primo cuiusdã miraculi plocutõ. ibi Erat dies fest⁹. ¶ Scdo cuiusdã infirmi sanitatis adoptio. ibi. nõ habeo hoiem. ¶ Tertio eiusdem infirmi sanatio. ibi. surrexit ⁊ tulit lectũ suũ ⁊c. ¶ De primo dic. In illo tpe erat dies fest⁹ iudeoz ⁊ ascẽdit Jhs in hierosolymã. ¶ Nota q Jhs ascẽdit ppter duo. ¶ Primo ne videret legi ꝓtrari⁹. qz habet Exo. xxiij. q omẽ masculinũ ter in anno deberet se pntare in tẽplo in hierlm. s. in pasca: penthecoste: ⁊ scenophegio. quã legẽ xps noluit soluere. Matth. v. Nõ veni soluere legẽ: sz adimplere. Sed ter singulis annis venit in hierlm. Et festũ illud de quo fit hic mẽtio fuit penthecoste fm Chry so. ¶ Scdo vt multitudinẽ populi illuc currẽtis ad diẽ festũ p signa ⁊ doctrinas ad eũ traheret. fm illud ps. cviij. In medio multoz̃ laudabo eũ. Et ps. xxxix. Annũciaui iustitiã tuã in ecclia magna. Ad idẽ Joh. xviij. Ego palam locutus sum mũdo. Sequit. Erat autem hierosolymis pbatica piscina. cognominata hebraice bethsaida. q̃nq; porticꝰ habens ¶ Sciendũ. pbatica dr a pbaton grece: qd ẽ ouis latine. qz oues que deo immolabant ibi dem lauabant. dicebat hebraice bethsaida. id est domus ouiũ. Et dicebat piscina p ꝓtrium. qz piscibꝰ carebat. ⁊ erat ppe templum ex aq̃s pluuialibꝰ collecta. Dicit etiam q̃nq; porticus habuisse. s. p circũitũ. s. vt multi sacerdotes absq; impedimẽto ꝓmode starẽt ad lauandũ cadauera. In his iacebat multitudo magna languentiũ cecoz̃uz: claudoz̃: aridoz̃ expectantiũ aque motũ. s. q̃ fiebat per angelũ. Jõ subdit. Angel⁹ aũt dñi fm tempus descendebat in piscinã ⁊ mouit aquã: ⁊ q̃ ꝓx fiebat a qua cũq; tenebatur infirmitate. ¶ Nota ¶ Primo ab hostijs sacratis que ibi lauabantur ⁊ postea sacrificabant. ¶ Scdo a motu angeli descendentis. ¶ Tertio a ligno crucis. Dicitur enim in historia scolastica: q regina saba vidit in domo salomonis quoddã lignũ. de q̃ dixit salomoni q in illo ligno suspendẽd⁹ erat p cui⁹ mortẽ regnũ iudeoz̃ deleri debebat. iõ salomon volẽs seruare durabilitatẽ regni lignũ illud in pfundis visceribꝰ terre abscondi fecit vbi postea in superficie terre pbatica piscina facta est. Tempe ꝑo passionis xpi predictuz lignũ supnatauit. Et ideo iudei illud receperunt: ⁊ crucẽ dñi ex eo parauerũt ¶ Dixi secũdo tangit̄ cuiusdã egri sanitatis adoptio: dicens. Erat autẽ ibi homo triginta ⁊ octo annos habens in infirmitate sua. Chry. dicit q ab annis puerilibꝰ fuit paralitic⁹. Ecce lõga infirmitas. in q̃ patet q naturaliter curari nõ poterat. Nunc cũ vidisset Jhs iacentez ⁊ cognouisset qz iã multũ tps haberet in infirmitate sua: dixit ei. vis sanari. nõ quesiuit quasi ignorans. nã satis ꝓstare poterat q sanꝰ fieri voluit. sz quesiuit vt excitaret infirmũ ac eius dem infirmi desideriũ. Ñdit aũt ei lãguid⁹. Dñe hominẽ nõ habeo vt cuz turbata fuerit aqua mittat me in piscinã. dũ venio eni ego: alius añ me descendit. ¶ Sciendũ duo in responsione sua implicat q causa fuerũt sue diurne infirmitat̄. ¶ Primo pauptatẽ. qz homi nem nõ habeo. fm Chry. Quia opinabatur sibi xpm vtilẽ fore ad mittendũ eũ in aquam. ¶ Scdo debilitatẽ. qz dũ venio ego ⁊c. quasi. d. Tam debilis sum: festinanter ire non possum semp ei ab alio pueniꝰ. Sic poterat dicere illud Job. vj. Ecce nõ est auxiliũ mihi in me. Per hoc signat q nõ erat aliq̃s homo pur⁹ q̃ humanũ gen⁹ posset saluare nisi xps. Jõ dicit ei Jesus. Surge tolle grabatũ tuũ ⁊ ambula. Duo ꝑcepit. s. surgere ⁊ ambulare. vt ostẽdat perfectã sanitatẽ homini restitutã. In oĩbus enim miraculis fm optimũ illius nature dñs pfectũ op⁹ fecit. sicut de aq̃ pfectũ fecit vinũ. Deutero. xxxij. Dei perfecta sunt opera. ¶ Dixi tertio tangit̄ eiusdẽ infirmi sanatio. ibi. Et statim sanat⁹ est homo. ⁊ sustulit grabatum suũ ⁊ ambulabat. Jussit eni dom̃in⁹: vt grabatũ secũ ferret. qz paup erat ne ali⁹ eo absente ipm auferret ⁊ eo carere compelleretur qz in necessitate paupi forte licet. ⁊ maxime ex licentia plato ꝓ suo ꝓ dixit q̃ nequaq̃ licez Quia necessitas frangit legẽ vt puerbialiter dicit. Tunc subdit. Erat autẽ sabbatũ in die illo. Dicebant ergo iudei illi qui sanatus fuerat. Sabbatum est. non licet tibi tollere gra-

Feria sexta post Jnuoca.

batū tuū Uñ qz xp̄s illud miraculū sabbato fecit calūnia bāt ei tūc iudei quasi male fecerit sabbatū violādo. Et h̄ iste sanat⁹ assumpsit occasionē in signū gratitudinis suū medicū honorādo. z se a violatione sabbati excusando. Uel intelligit aliter q̄ hec calūnia infert ꝯ istū de h̄ q̄ sabbato ḡbatū portat z nō de curatione. Unde dicūt. Sabbatū est: non licet tibi tollere grabatū tuū. Cui⁹ rō est. quia iudei frequēter de curatōe xp̄o in die sabbati calumniā inferētes ꝓfundēdi erant a xp̄o p h̄ q̄ etiā ipi iumēta de puteo in die sabbati eruebant z sanabāt. vt habet Luce. xiij. Et ideo de curatione tanq̄z de re vtili z necessaria tacēt. de portatione vo lecti q̄ nō est necessaria calumniari videbant. q. d. Sanitas nō erat differēda quia erat quoddā necessariū. nunquid z op⁹ fuerat imperandū. Chryso. Nocop⁹ fuit necessitas quo ad curationē z etiā lectuli portationē. Et opus necessitatis semp licuit facere in sabbato vt oues z asini q̄ ceciderāt i fossata extrahebant. Q̄z aūt ille fuit obtut⁹ lapidib⁹ Exod. q̄ colligebat ligna ſm Albertum. qz q̄siuit lucrū. z h̄ fuit op⁹ fuile. qz auaricia z cōmisit. Scōa rō est. qz licet in lege vniuersaliter ꝓhibitū esset iudeis ne aliq̄d in die sabbati oparent. specialiter tñ portatio onerum i die sabbati ꝓhibita fuit. Iere. xvij. Ne portetis onera in die sabbati. Et ideo specialit̄ calumniati sunt portationē lecti. vtpote dicto ꝓphete ꝓtrariaret. Sed tamen h̄ mandatum ꝓphete mystic⁹ est. nā p onera nō portāda intendebat eos inducere vt in die sabbati req̄escerent ab oneribꝫ peccatoꝝ. De q̄bꝫ. p̄s. xxxvij. Iniq̄tates mee sicut onus graue ꝛc. Unde quia iā erat tps soluēdi figuras occultas. mādauit xp̄s isti grabatū tollere. i. primum in infirmitatibꝫ sustētare. ſm illō ad Gal. vj. Alter alterius onera portate. Respondit eis. Qui me sanū fecit ille mihi dixit: tolle grabatū tuū z ambula. Ecce quō se excusauit z medicū honorauit ꝓfitendo ipm verū deum. q. d. Uos dicitis ꝓhibitū esse vt onus portetur in sabbato z hoc auctoritate diuina. Sz mihi cadē auctoritate est impositū vt tollam grabatū. Nā ille q̄ me saluū fecit. ille p restitutā sanitatē diuinā virtutē se h̄re oñdit. i eo q̄ mihi dixit. Tolle grabatū tuū ꝛc. Et iō mandatis ei⁹ merito teneor obedire. p̄s. cxviij. In eternum non obliuiscar iustificationes tuas. Interrogauerūt ergo eum. q̄s est q̄ dixit tibi: tolle grabatū tuū z ambula. Quia sanatum hoiem calumniari nō poterāt. xp̄m curatorē calūniari nitebant. Ideo nō bona intentione sz maligno aio vt xp̄m ꝓderēt z ꝓsequerent q̄ runt q̄s sit. Joh. viij. Queritis me z non inuenietis z in pctō vr̄o moriemi. Is aūt qui sanus fact⁹ fuerat nesciebat q̄s esset. s. genere z patria. licet sciret in psona z ꝓsentia. qz diu languid⁹ iacuerat z facta xp̄i z ei⁹ fama ignorabat. Et etiā ideo. Quia subdit. Jh̄s aūt declinauit a turba ꝓstituta in loco. ℣ Sz dicetes. q̄re h̄. Dicendū ꝓmo vt daret nobis exemplū bona opa occultāda. z nō q̄rendo i eis fauorē hoim. Matth. vj. Attēdite ne iusticiam vestrā faciatis coram hoibꝫ vt videami ab eis Secūdo vt declinem⁹ a turba. qz xp̄s ibi nō inuenit. Ecc. xviij. Ne oblecteris i turbis ꝛc. Nā Maria in turba ꝓdidit Jesum. Luc. ij. Ideo subdit. Postea inuenit eū ih̄s in templo Ecce signū gratitudinis q̄ ille post sanationē fuit in loco dei inuētus. Cui dixit. Ecce sanus factus es iam noli peccare ne deterius tibi contingat. Manifeste patet q̄ ꝓpter peccatū suū languebat. Est ergo sensus ſm Bedam. Ire rum nō pecces ne maiorē damnationē peccati tui incurras. qz q̄ p pctō punit z ex ipa pena a pctō nō retrahit. iustū est vt graui⁹ puniat. Iere. ij. Frustra percussi filios tuos z disciplinam nō receperūt. Tūc abijt ille hō z nunciauit iudeis: qz iesus esset qui fecit eū sanū. et h̄ fecit tanto zelo cōmendans itez medicū suū: z manifestās ei⁹ ꝓtutē. q. d. Uenite mecum z laudate eū p tāto bñficio mihi ꝓstito. p̄s. xlv Uenite z videte opa dñi. ℣ Moraliter. Piscina. i. gens iudaica fuit munita ne sine modo defflueret ad pctā q̄nq̄z porticib⁹. i. quinq̄z libris moysi. In his iacebat multitudo lāguētiū. ad Heb. vij. Nihil enī ad pfectū adduxit lex. Ro. iij. Ex opibꝫ legis nō iustificatur oīs caro. i. legē carnaliter intelligēs nisi xp̄um futurū z passū ꝓtestans. Rō. qz lra sine spū occidit. ℣ Sz di. qre lex data est. Respōdet Aug⁹. ad ondendū q̄ntis vinculis peccatoꝝ quisq̄z ꝓstringet. Nam dicitur Romano. iij. Per legē cognitio peccati. Ibidez. vij. Peccatum nō cognoui nisi p legem. Nā ꝓcipiscentiā nesciebam nisi lex diceret. Nō ꝓcupisces. Gal. iij. Lex ꝓpter trāsgressionē posita est donec veniret semē q̄ promiserat. Si enī data esset lex q̄ posset viuificare. tūc ex lege esset iustitia. Cōtra q̄ dr Ro. iij. Justicia dei p fidē ie su xp̄i. Ergo q̄nq̄z libri moysi porticꝰ sunt. q̄st custodia porte. qz iudei adhuc stant añ portam. nec vnq̄z intrabūt nisi p ostium. i. xp̄um. Joh. x. Ego sum ostium p me si q̄s introierit

saluabit. In his q̃q; porticibꝫ iacebat mag̃ multitudo languetiũ. cecoꝝ. claudoꝝ. aridorum. Nã iudei vt plurimũ oẽs tpe xpi fuerunt excecati. qr vex lumen qđ illumiat oẽm hoiẽ venientẽ in hũc mundũ nõ cognouerunt. Joh. j. Lux venit in mundũ r dilexerũt homines magꝭ tenebras q̃z lucẽ. Un Isa. liij ca. in psona eorũ dicit. Oẽs nos q̃si oues errauim⁹. vnusquisq; in viã suam declinauit. Itẽ claudi oẽs affectu r effectu. iij. Regum xvij. Usq; q̃ claudicatis in duas ptes. si dominꝰ est dꝰ sequmini illũ. Si aũt baal sequmini illũ. i. auariciaz. O q̃t hodie sunt claudi q̃ volũt deo seruire r mãmone. Math. vj. Nõ potestis deo seruire r mãmone. Oẽs adhuc sũt aridi. Ariditas ei causat ex defectu humoris radicalis. r sanguis naturalis: r caloris innaturalis. Judei caruerũt r carẽt certa r sctã fide catholica. q̃ est initiũ r radix vite spũalis sicut humor radicalis est radix vite naturalꝭ. Carent naturali sanguine agni incõtamina/ti. qr aia. i. vita omnis carnis in sanguine est Leuit. xvij. Heb. ix. Sine sanguis effusione nõ fit remissio pcõꝝ. Hunc sanguinẽ effundunt innocẽtes. quẽ iudei sup seipsos petierũt sententialiter. Matth. xxvij. Sanguis eius super nos ꝛc. Itẽ abundãt calore innaturali: qui causat ex sanguie immũdo. i. ardore diaboli. Numeri. xj. Aĩma nra arida est ꝛc. Oz expectant aque motũ. Aqua ſm Augustinũ est popul⁹ iudaic⁹. Aqua eni siccat ex vento r calore. r sic ipi ex supbia r auaricia. Aqua cu iuslibet rei imaginẽ phet r sola imagine caret. Et sic iudei omniũ mysterioꝝ imaginem i su in libris legerũt r vera imagine christi carent Ipsi ostenderũt eũ in bethleem nascaturum. Math. ij. r natũ minime cognouerũt. vt pater in figura Gen. xxvij. Isaac filiũ nõ vidit. scz iacob. cui tñ multa in posteꝝ puidit. Augustin⁹. Motus aque. i. populi fiebat per angelum. i. p xpm. O quoties mouebat populum iudaicũ p verba r signa. q̃z ipi vsq; ad finem seculi iacebũt. Aliquos mouit ex eorum malicia ad irã. Chryſ. Oẽs malicia cõfunditur cũ p rõnem veritat̃ corrigit. Hoc est in illis qui peccãt ex malo ppposito. r sic iudei fremebant vt mare. Isa. lvij. Oz impij q̃si mare feruens qđ quiescere nõ põt. Isa. ix. Succẽsa est quasi ignis impietas. Chry. sup Matheũ. Sicut ignis q̃to magis ligna suscipit tãto magis erigit. Sic anim⁹ malus quãto magis veritatẽ audierit ampli⁹ in maliciam excitat̃. qđ pbauerũt iudei xpo dicẽte Jo. viij Samaritan⁹ es r demoniũ habes r volverũt lapidare eum. Itẽ sanabat̃ vnus ad designãdum q̃ in vna fide oẽs saluari debent. Augustin⁹ libro de patientia. Antiqui iusti erant: credẽtes futuꝝ qđ nos credimus factũ. Itez in hoc q̃ sanabat̃ vnus ꝓmẽdauit vnitatem Si quis pter vnitatẽ fuerit sanari nõ poterit Eph. iiij. Unus dñs. vna fides. vnũ baptisma. vnus deus r pater omniũ qui est sup omnes r sup oĩa r in oĩbꝫ. Ergo q̃ vnũ deum nõ habet nullũ habet: r vitã nõ habet. Et habetur. xxiij. q. j. vbi sana. vbi dic Augustin⁹ Ubi sana fides nõ est non potest esse iusticia qr iustus ex fide viuit. Aug⁹. in li. de vera innocentia. Oẽs infideliũ vita peccatũ est. et nihil est bonum sine summo bono. ad Hebr. xj Impossibile est sine fide placere deo. Et eoruz infirmitas figurat̃ in isto homine sanato qui triginta octo annis ꝛc. Duo deficiunt a numero quadragenario. q̃ numer⁹ signat pfectiõez Et sic iudei deficiũt in duplici pfectione. s. dei r proximi. Jdeo semp infirmi sanantẽ exprobrant. sanato insultant. cur portat grabatuz Et sic iudei q̃z diu viuũt xpm r suos maledicunt. Psal. vij. In verticẽ ipsoꝝ iniquitas eoꝝ descendet. Qui vsq; in finẽ seculi peregrinantur in terra aliena cum abraã. Genes. xij Caligãt oculi eoꝝ ne futura videãt. cũ Isaac Gen. xxvij. Claudicãt sp tramite recto cũ Jacob Gen. xxxij. Velamẽ in facie cũ moyse portant. donec velut fures r latrones cum Juda suspendio tradunt. Itẽ q̃ antiq; nra fide sunt saluati patet. j. Coꝝ. x. ¶ Mysticus sensus. Probatica piscina est penitentia. Nam sicut in illa lauabant̃ oues q̃ erãt dño immolãde. sic qui penitẽtia nõ fuerit lot⁹ nõ erit deo dign⁹ offerri. Quinq; porticus sunt quinq; ꝯsiderationes ad penitentiã disponẽtes. ¶ Prima est ꝯsideratio mortis repentine aduenientis q̃ debitam penitentiã surripit. De quo Aug. de penitẽtia. di. vij. Si quis positus in vltima necessitate sue egritudinis voluerit penitentiaz accipere r accipit r mox recõciliat̃ r hinc vadit. fateor vobis r nõ illi negamus quod petit. sed nõ psumimus q̃ bene hinc exit. si securus hinc exierit nescio. penitentiã dare possumus: securitatẽ aũt dare nõ possumus. Uis quod incertũ est euadere age penitentiã dum sanus es. si sic agis dico tibi q̃ securus es. qr eo tempore penitentiã egisti quo peccare potuisti. Si autem vis agere penitentiam quãdo peccare non potes: tunc te peccata dimiserunt tu non illa. Jdcirco Ecclesiastes. ix. Nescit

homo finē suū. sed sicut aues laqueo cōphēdunt: ꝛ pisces capiunt hamo ꝛc. j. Thessa. v. Cū dixerint pax ꝛ securitas tunc repentin⁹ eis superueniet interitus. Eccl̄i. xliij. ¶ Memento quia mors non tardat. ¶ Secūda est consideratio districti examinis Heb. x. Horrēduz est incidere in manus dei viuētis. Eccl̄i. xviij. Ante iudiciū para iusticiā. Apoc. x. ¶ Post ꝫ tempus nō erit tps. s. penitēdi. Eccl̄i. ij. Si penitentiam nō egerimus incidem⁹ in man⁹ domini. Job. x. Dimitte me vt plangā paululum dolorē meū anteq̄ vadaz ꝛ non reuertar ad terrā tenebrosam. Job. xxj. Quid faciaz cum surrexerit dñs ad iudicandū ꝛc. Ezech. vij. Finis venit. Apoc. vj. Incipiēt dicere petris ꝛ montibz ꝛc. ¶ Item sicut aqua piscine fuit collecta ex aquis pluuialibz. sic penitētia ex effusione lacrimaꝝ ꝑ amissione supnoꝛuz. Zach. x. Petite a dño pluuiā in tpe serotino ꝛ dñs faciet pluuias ꝛ nines in tempe nubis pluuiam. i. lachrymas ꝑ peccato. Hierem. v. Metuamus dñm qui nobis dat pluuiā tēporaneam ꝛ serotinā. i. compunctionē ꝑ malis cōmissis ꝛ bonis dimissis. Nec pluuia descendet in valles. i. humiles. ij. Reg. j. Montes gelboe nec ros nec pluuia descēdet sup vos ꝛc. ¶ Tertia est ꝓsideratio eterne damnationis vbi nō est locus penitētie sed pene. nō agēdi sed patiendi. Eccl̄s. ix. Quodcūq̄ pōt manus tua opari instanter fac. Psal. Conuertēt populus me⁹ hic ꝛc. Joh. xij. Ambulate duz lucem habetis vt nō vos tenebre comphendant ¶ Quarta est cōsideratio periculi criminis. quia sicut nō est differenda medicina ne morbus inualescat. ita nec penitentia ne culpa per diuturnitatem crescat. Bre. Peccatuz qđ nō cito ꝑ penitētiā deletur suo pondere ad aliud trahit Eccl̄i. v. Ne tardes ꝓuerti ad dominum. ꝛ ne differas de die in diem. Bernar. Qui hodie nō aptus est: cras minus aptus erit. ¶ Quinta est cōsideratio cōmodi ꝛ vtilitatis. sicut infirm⁹ ꝓpter recupandā sanitatē subiicit se cōsilio medici. Multo fortius peccatoꝛ ꝓpter recupandā sanitatē anime debet se subiicere consilio sacerdotis. Eccl̄i. xxxviij. Fili in tua infirmitate non dispicias teipsum sed oza dñm ꝛ ipse curabit te. Seneca. Se ipsum interimit q̄ ꝓceptis medici nō obedit. Aug⁹. Pone te omino in iudicio sacerdotis: ꝛ ptāte. nihil reseruās tibi vt oia iubēte eo paratus sis facere ꝑ recipiēda vita aie q̄ faceres ꝑ euitāda corꝑis morte. In his aūt porticibus iacebat multitudo languentium: quoꝝū q̄dam ceci qui peccauerūt ex ignorantia ꝛ filium vt paul⁹. Quidā claudi q̄ peccauerūt ex impotētia ꝛ p̄emvt petr⁹. Quidā aridi qui peccāt ex malicia: ꝛ q̄ sicci sunt ab humore gr̄tie. ꝛ hi peccant in spūm sctm.

De eodem Sermo. xix.

Ecce sanus factus es iam noli peccare. Joh. v. Boni ꝛ misericoꝛdis medici ꝓpriū est vt ad insanos ꝛ infirmos magnaz habeat diligentiā. ꝛ quādoq̄ ꝑ ministros suos. quādoq̄ ꝑ seipsum visitet eos medicinā curatiuam eis porrigendo. Et etiā si aliquēliter infirmos scit maioꝛi egritudine laboꝛare: ad hūc maius gerit studiū ipsum frequenter per semetipsum visitando. Oꝝ aūt hoc facere valeat exigit vt loca infirmoꝝ vbi sez iaceant ꝛ qualitatē egritudinū ipoꝝ infirmoꝛuz sciat Ad sanatū aūt egrotū requirit rōnabiliter q̄ suo medico obediat ꝛ de sanitate recepta nō sit ingratus. ipsiusq̄ medici honorē querat ꝓ posse suo ꝛ defendat. vitet quoq̄ deinceps oia que infirmitatē reintroducere possent quouismō. Sic reuera saluatoꝛ noster iesus xps qui ver⁹ est coꝛpoꝝ ꝛ aiaꝝ medic⁹. iuxta illud qđ petit ꝓpheta Hiere. xvij. Sana me domine ꝛ sanabor: videns multitudinē infirmoꝝ iacentium ad piscinā. inter quos erat principalis qui triginta octo annos habuit in infirmitate sua. Ideo ad eos misit frequēter ministrū suū. id est. angelū q̄ eis ꝑ motionē aque sanitatē ꝓtulit. Ad eū ꝯo qui maioꝛi ac grauioꝛi grauedine ꝑmebatur ꝑ seipsum accessit ꝛ eum sanauit. Ea quoq̄ que de cetero vitare debuit intimauit dicēs. Ecce sanus factus es ꝛc.

¶ Ꝓ quo sciendū mystice ꝑ hūc infirmus intelligitur quilibet pctoꝛ i mortali pctō ꝓstitutus q̄ aliquando nō tm̄ habet triginta octo annos sed heu plures. Nam peccatū mortale comparat infirmitati ¶ Primo quia infirmitas doloribus vexat. ꝛ sic peccatum mortale. Isaie. lvij. Non est pax impijs. psal. xxxvij. Nō est pax ossibz meis a facie pctoꝝ meoꝝ. Item ps. cvj. Aia coꝝ in malis tabescebat q̄ semp habet remorsum ꝓscientie. Un Jsi. Mul la pena gūioꝛ mala ꝓscia. omia pōt hō fugere preter coꝛ suū. quocunq̄ vadit conscientia sua eum non derelinquit. Quid prodest si omes excusant sola conscientia accusat. quasi diceret. nihil. Seneca. Nunq̄ nascit leticia nisi

ex pura cōscientia. ℣Prouer.xv. Secura mēs quasi iuge cōuiuiū. Richard⁹. Nihil iocūdi⁹ bona cōscia. Nā hō secur⁹ cū corpus moritur tūc aīa deo p̄sentabit. cū añ facie iudicⁱ statuetur. ¶Scdo peccatū mortale cōpat infirmitati. quia infirmitas iudiciū sensuū pmutat. videlicet iudicium gustus: odoratus. ⁊ sic de alijs. ⁊ sic peccatū iudiciū mentis. Isa.v. Ue vobis qui dicitis amaz dulce ⁊ dulce amaz Et sicut cathō dicit. Ira impedit animū. sic ⁊ luxuria. p̄s.cvj. Turbati sunt ⁊ moti sunt sic ebrius ⁊c. Stulosus enī ⁊ accidiosus nō sapiunt diuina. p̄s.cvj. Omnē escā abominata ē aīa eoz. ¶Tertio cōpatur pctm̄ mortale infirmitati. qz hominē debilitat q nō p̄t opari. ⁊ sic peccatū mortale. p̄s.xxxvij. Dereliqt me virtus mea. Grego. Qui extra charitatez est omē bonū amittit. Unde Eccs.ix. Qui offendit in vno multa bona perdet. vt patet i saul. ¶Quarto peccatū mortale compat infirmitati. quia infirmitas deturpat totū hominez. ⁊ pallefacit eum. sic ⁊ peccatū mortale reddit animā pallidā ⁊ rugosam. Trenoz.j. Egressus est a filia sion omis decor eius. Jrē ibidez Trenoz.iiij. Quomodo obscuratū est aurū mutatus est color optimus. vt deus possit dicere Matth.xxij. Cuius est hec imago. Trenoz.iiij. Denigrata est super carbones facies eoz ⁊ nō sunt cogniti in plateis. Matth.xxv Nescio vos ⁊c. ¶Quinto infirmus ꝓturbatur timore mortis. ps.liij. Cor meū ꝓturbatum est in me. ⁊ formido mortis cecidit super me. Nam omis reus timet mortē. ⁊ sic pctor Gen.ij. In qua cūq hora comederitis morte moriemini. Un̄ Jaco.j.or. Peccatū cū cōsummatū fuerit generat mortē. Ergo bene cōparatur peccatū mortale infirmitati. Si igit vis a tali spūali infirmitate sanari. tūc debes i gredi piscinā. i. penitentiā in qua lauant omnia pcta. Zach.xiij. Erit fons patens domui dauid ⁊ habitantibz in hierusalē in ablutionem peccatoz Iste fons penitētie olim erat occultus. quia nullus tantā penitētiā facere poterat q regnum celeste acquireret. sed mō omnibus est patens. Jdeo dicitur. Erit fons patens. In isto etiam fonte. s. penitentie sanant omes infirmi. Matth.ix. Uenite ad me omnes qui laboratis ⁊ onerati estis. scz peccatis. ⁊ ego reficiam vos. s. per misericordiā ⁊ gratiā. Sed illa sanatio in piscina corporali causabatur ex p̄sentia ligni sancte crucis vt dicit in scolastica hist̄oria. ¶Hec sanatio spūalis in piscina penitētie fit ex memoria dñice passionis

Talis enī meditatio est fructuosa: qz sanat oēs infirmitates p̄dictas. s. lāguidos cecos claudos aridos ⁊ inueteratos. ¶Sanat enim oēm desidiā. Et istud designat p h̄ q in passiōe xpi terra mota est. qz meditatio passionis xpi desidiosos mouet. s. ad sollicitudinē ⁊ feruorem. Qd̄ signatū est. j. Mach. vj. q elephātibus oñderunt sanguinē vue ad acuēdos eos in p̄lium. Xp̄s enī fuit vua in torculari crucis expressa vī multū sanguinis emanauit. Qui⁹ igit sanguinis meditatio debet nos acuere vt simꝰ feruētes ad p̄liandū cū demones ⁊ pctā. ¶Scdo passio xpi sanat cecos. i. peccata facta p ignorantiā. h̄ signatū est in Longino. q cum clare non videret gutta sanguinis xpi in eius oculū cecidit ⁊ statim clare vidit. Eteni sanguis xpi est colliriū qd̄ sanat omnē cecitatem oculoz. Apoc. iij. Collirio vnge oculos tuos vt videas. ¶Tertio passio xpi sanat peccata facta per infirmitatē humanā. sicut p̄z in Petro. q ex humano timore xp̄um in sua passione negauit. sz tñ eum xp̄us respexit ⁊ sanauit. ¶Quarto sanat peccata que sunt per malicia facta. sicut patet in latrone a dextris: multa pcta cōmisit ⁊ tñ xp̄us sibi pepercit ⁊ regnum celeste sibi dedit. ¶Quinto sanat peccata que sunt p̄suetudinē facta. in quibz homines mortui erāt. Hoc signatū est quādo i passione eiꝰ multa corpa mortua ⁊ iam putrida surrexerūt. Per motū aque q fiebat p angelū designat motꝰ aīe. qz ipa aīa ministerio angeli quantū ad omes suas potētias. s. memoriam: intelligentiā. ⁊ voluntatē: debet in penitentia moueri ad recogitandū ⁊ volendū d̄ omibz suis peccatis. Isa.xxxviij.c. Recogitabo tibi omes annos meos in amaritudine aīme mee. De isto motu dicit p̄s.xlvij. Jpi videntes. s. peccata sua: sic āmirati sunt. s. de dei patientia. ꝓturbati sunt. s. per ꝓtritionē magnam Moti sunt ad se accusandū p ꝓfessionē verā tremor apprehēdit eos. s. ppter pnā eternaz cui obligati erant. Intelligētia debet moueri sapiēter ⁊ discrete ad ꝓfitendū ⁊ cognoscēduz ⁊ intelligendū suoz circumstātias peccatorū. De isto motu p̄t intelligi qd̄ dicit in. p̄s.cvj Turbati sunt ⁊ moti sunt sicut ebrius. Sicut enim ebrius illud qd̄ bibit cū delectatiōe: illd̄ postea ejcit cū dolore Sic ⁊ penitētes peccata que fecerūt cū oīi delectatōe debēt euomere p ꝓfessionem ⁊ dolorem ⁊ rubꝛē. Prouer.xxx. Uerba congregantis filij vomētis ⁊c. Pctā enī que pctor ꝓgregauit male opando debet euomere confitendo. Et sicut ebrius nullum

Feria sexta post Jnuoca.

tenet secretū. sic nec peccator sacerdotibus aliq̄ celare debet peccatum. Uolūtas debet moueri ad satisfaciendū. De isto motu debet intelligi illud quod dr in. ps. xcv. Cōmoueat a facie eius oīs terra. Terra est caro nostra que vniuersaliter moueri debet ad satisfaciendum z aqua in satisfactione est assumēda. iuxta illud ad Ro. vj. Sic exhibuistis mēbra vestra seruire immūdicie z iniq̄tati ad iniquitatem ꝛc. ita nūc exhibete mēbra vra seruire iusticie in sanctificatōem. i. satisfactionē. Jdeo dicit: vniuersa terra. q3 oīa que sunt in nro corpore debent satisfacere p peccat3. s. oculi lachrymādo. aures verba dei libenter audiendo. os deū laudando z orando. manus elemosynas largiendo. pedes ad eccliam perando. ¶ Item hec piscina habet quinq3 porticus. ¶ Prima est cognitio peccati vt displiceat. ps. l. Quoniaz iniquitatē meā ego cognosco: z peccatum meum cōtra me est semp. i. displicet. Augustin⁹ Si hō cognoscit. s. p displicentiā: deus ignoscit. Un̄ ihesus. Dupliciter peccat qui se de crimine iactat. Et q̄ nō vult cognoscere sicut cayn noluit cognoscere peccatum cū dñs ait ad eum. Ubi est abel frater tuus ꝛc. q̄d fecisti ꝛc. Ergo electus. Silr saul cū samuel eum redarguit. ¶ Secūda porticus est dolor. ps. xxxvij. Dolor meus in conspectu meo semper. Et sic Ezechias vt patet Jsaie. xxxviij. Recogitabo tibi oīes annos meos in amaritudine aīme mee. Et sic Maria magdalena nō solum cognouit sz z fleuit. Lu. vij. ¶ Tertia porticus est integra confessio. Jac. v. Confitemini alterutrū peccata vestra. Et Lu. xvij. Jte z ostēdite vos sacerdotib⁹. Treno. ij. Effunde sic aquam cor tuū. ¶ Quarta porticus est satisfactio. Luc. iij. Facite dignos fructus penitētie. Nō dicit flores. Bap. xj. Per q̄ quis peccat: p hec z punietur. Ro. vj. Sicut exhibuistis membra vra ꝛc. ¶ Quinta porticus est intētio nō peccandi. Aug⁹. Uera pnīa est peccata deplangere z ampli⁹ nō cōmittere. Et h̄ docuit hunc infirmū xps dicens. Surge. s. p tritionē z displicētia. tolle grabatū p scientie. sz in confessione. z ambula in satisfactiōe. z vade. s. i p posito bono: z ampli⁹ noli peccare. Subdit Ne tibi deterius fiat. s. recidiuādo. ¶ Nota multi sunt qui recidiuare solent. ¶ Primo tyranni z oppressores pauper̄ q̄ p sueuerunt hoies exactionare. difficile est possūt petā dimittere z penitentiā perficere. vt patet in Pharaone: qui dixit moysi z aaron. Jte orate p me. et tñ recedente plaga recidiuauit. finaliter tamē in secutus filios israel submersus est. ¶ Secundo quarī: vsurarij: raptores q̄ in q̄dragesima p mittūt reddere male acq̄sita. post pascha autem ab alijs iter vsuras recipiunt. z tales euchariſtiā recipiūt vt iudas. Mat. xix. Quā difficile diues intrabit regnū celor. Ecci. xxvj. Difficile exuit negocians a negligentia. Leo papa. Difficile est inter ementis z vendentis cōmertiū nō intereuenire peccatum. ¶ Tertio falsi religiosi q̄ nō causa salutis religionem intrant. vt patet d Juliano apostata q̄ blasphemauit deum. Et cum sanct⁹ Basilius orabat beatā v̄ginem mariā: tūc ipa iussit mercurius militē xpianū interficere iulianum. ¶ Quarto sortilegi. vt patet de Saul q̄ cōsuluit phitonissam. ¶ Quinto luxurioſi: adulteri: z sodomite. vt vxor Loth. ¶ Sexto homicide. vt Achab. iij. Regū. penul. q̄ post accisionē naboth penituit: vt dixit dñs. Nonne vidisti achab coram me humiliatū: sz recidiuauit. Et q̄ficte penituit occisus est in bello. Jbidē vltimo. ¶ Septimo gulosi vt iudei. Nume. xj. Recordamur pisciū q̄s comedebam⁹ in egypto gratis. O graue est post pnīam recidiuare Un̄ Bern̄. Reincidere q̄z incidere deteri⁹ est. Un̄. ij. Pe. ij. Meli⁹ est viā v̄itatis nō agnoscere q̄z post agnitōz retrorsum verti. Ecci. v. Ne adijcias pctm̄ sup pctm̄. ¶ Primo ex parte dei ppter ingratitudinē. Greg. Non est dignus dandis q̄ nō agit grās de datis. Nā in silī. si alijs pacē firmaret cū dñor in tali pace occideret suos: ille grauī⁹ offenderet. Et sic est de deo. Nam recidiuantes in peccata sua sunt similes iudeis q̄ genuflectentes dederunt alapas xpo dicētes. Aue rabbi. Un̄ Hebr. vj. Rursum crucifigētes sibimetipis filiū dei ꝛc. ¶ Secūdo ex parte diaboli. quia recidiuās fortius a diabolo custoditur. sicut miles castruz q̄ semel p didit postmodū fortī⁹ custodit. vt pharao. Uel q̄ hz vnū vinctū si semel euaserit: z iterato eū dñs arripuerit gui⁹ vincit eū. ¶ Tertio ex parte hois q̄ debilitat ad resurgēdū. Sicut enī ecōtra infirmi in infirmitatez cadentes graue est cū eis z in maiori periculo Sicut in sotularib⁹ q̄ si multotiēs fuerint reparati z ad vltimū nō tenēt futurā in lutum p̄ciunt. Et sic tales non habentes p posituz cauendi peccata. penitētia eoz non valet. ij. petri. ij. Contingit enim eis illud puerbio. Canis reuersus ad suum vomitum z sus lota in voluabro luti. Luce. xvj. Memores estote vxoris Loth. Eccli. xxxiij. Qui baptizatur a mortuo ꝛc.

Sermo XX.

Sabbato Sermo. xx.

Domine bonū est nos hic eē. Mat. xvij. Mar. ix. ⁊ Lu. ix. ¶ Ubi rex oñdit se suis amicabilē. ibi eo tuti⁹ sperāt ī pcibꝫ exaudi tionē. Spūaliter. ⁊ sic rex regū est nob⁹ etiam amicabilis. Joh. xv. Jā nō dicā vos seruos sz amicos. g̃ tute possumus p̃ces nostras ad dēz fundere. Et hoc facit ecclia in officio misse. s. in introitu. videlicet. Intret in cōspectu tuo oratio mea. inclina aurē tuā ad p̃cem meā dñe. Et in collecta. Populū tuum dñe ppicio⁹ respice: ⁊ flagella tue ire cū die ab eo demēter auerte. ⁊ hꝫ docet paul⁹. j. Thes. v. Sine intermissione orate. q̃re. s. vt possim⁹ facie regē nr̄i videre in claritate imortalitat̄. vt isti beati discipuli q̃ delectabant in eo dicēt̄. Domine bonū est nos hꝫ esse ⁊c. ¶ In sūma euangelij tria innuunt. ¶ Primo q̃z intuitu transfiguratio fuit celebrata. ibi. Assumpsit ihs ⁊c. ¶ Scō q̃nto miraculo fuit glificata. ibi. Ecce apparuerūt. ¶ Tertio quō secrete fuit occulta. ibi. Nemini dixerit visionē. Deprimo dicit. In illo tpe. s. qñ ait discipulis de morte sua. ⁊ petr⁹ noluit credere. idcirco corripuit eū ihs. Et inter cetera ait. Amē dico vob. sūt q̃ dam de hꝫ stātibꝫ q̃ nō gustabūt mortē donec videāt filiū hois in regno dei Et post sex dies voluit tenere pmissum. ⁊ licet Luce. ix. dicat post octo. Rñdet tñ Hiero. q̃ hic dies intermediꝫ ponunt. dies aūt ibi p̃m⁹ q̃ pmisit additur ⁊ vltim⁹ q̃ soluit pmissum. ¶ Nota dic post sex dies ad designandū q̃ oīe tps dz p̃us expendi in bonis opib⁹. si volum⁹ videre claritatē diuinā. Nā de⁹ in sex diebꝫ oēm rerū naturā formauit. in septimo q̃euit. In cuius figura mādatū fuit filijs israel vt sex diebus colligerēt māna. septim⁹ est sabbatū dñi. Exodi. xvj. Māna signat opa meritoria. Eccls ix. Quodcūq̃ p̃t man⁹ tua opari instanter fac Mat. xx. Voca oparios ⁊ redde ill⁹ mercedē Sap. iij. Bonoꝝ laboꝝ gloriosus est fructus Apoc. xiiij. Opera enim illoꝝ sequūtur illos. Jrē notat̄ q̃ p bonis nō aliud p̃miū q̃z gloriā claritatis optem⁹. De q̃ Aug⁹. in li. de verbis dñi. sermone. xvj. dicit. Unusquisq̃ se probet in his q̃ ex charitate fecit opib⁹ vt nō expectet temp̃alem retributionē sz p̃missam dei faciem Quid sunt celū ⁊ terra mare ⁊ oīa sidera p̃ter dei faciē. nō saluant nō satiāt. sz ipe est sal⁹ nr̄a ⁊ saturitas nr̄a. ps. Satiabor cū apparuerit gl̃ia tua. Tūc assumpsit ihs petr̄ Joh̃em ⁊ Jacobū frēm ei⁹. s. maiorē. Hiero. Nō statiz post pmissionē sursum eos ducit. sed post sex dies. vt reliq̃ discipuli nihil patiant̄ hūanu ⁊ id est aliquē inuidie motū. ¶ Tres discipli sursum assumpti significāt tres potētias aie q̃ a terrenis ad celestia debent esse eleuate Primo petr̄. Rō q̃ est caput. Bre. Sācti viri q̃ veri⁹ sūma cognoscūt eo sublimi⁹ terrena despiciunt. Secdo iacobū. Aug. Sic nullū ē momē tū q̃ nō vtat̄ dei bonitate ⁊ miscōia. ⁊ sic semp in memoria. Bre. Dei memoria excludit oīa maleficia. Tertio joh̃em. i. volūtatis affectū Lu. xj. Fiat volūtas tua Amb. Nisi vacaueritis a terrestribꝫ nihil cognoscere poteritis de celestibꝫ. Aug⁹. Visa diligere possum⁹. incognita nequaq̃z. Jrē assumpsit tres ad designādū q̃ vult hr̃e dei claritatē debet hr̃e fidem trinitatis Heb. xj. Impossibile est sine fide placere deo. Ideo subdit. Et duxit eos in montē excelsum. s. thabor: q̃ distat a nazareth q̃tuor miliaribꝫ. Et trāsfiguratus est añ eos p̃m⁹ Hiero. q̃lis futur⁹ ē tpe vltimi seu extremi iudicij talis apparuit aplis. Nemo ei putet p̃stinā eius formā pdidisse vl amisisse corpoz veritatē. vl assumpsisse corp⁹ spūale vl aereū Sz quō trāsfiguratus est euāgelista demonstrat dicēs. Resplenduit facies ei⁹ sic sol. ergo nō mutauit facē. s. p depositōem. Jō Hiero. Substātia nō tollit̄ sz gl̃ia cōmutat̄ q̃tū ad oīa lineamēta ⁊ effigiē facici. etiam quantū ad habitum transfiguratus est. Jdeo sbdit. Et vestimenta eius candida sicut nix. ꝓhoc a claritate corpis; que claritas fuit sicut sol. Oz p̃m Remigiū. Nihil lucidius in tempalibꝫ ⁊ corporalibꝫ inuenitur sole. Idcirco ad manifestandū exemplū future resurrectionis facies domini resplendere ⁊ fulgere dicit̄ sicut sol. non q̃ nisi claritas sit sicut sol sz q̃z euāgelista non potuit in rebꝫ visibilibus nobis ostendere cui⁹ claritatem assimilaret Attamē claritas eius corporis bene comparat̄ soli. quia sicut sol est origo cuiuslibet luminis corpalis sic ⁊ claritas xpi est origo nostre claritatis spiritualis ¶ Et hanc claritatem xp̃s non ostēdit in valle sed in monte. ¶ Primo ideo p̃m sctūm Bedam. ad intelligendum q̃ voluntas volētis peruenire ad claritatem christi debet esse eleuata in contemplatione. Ad Philip. iij. Nostra conuersatio in celis est. et non depressa in delectatione. Sicut illi quorum deus venter est. ¶ Secundo ideo transfiguratus est in monte. Quia sicut ascensus

ad montana est difficilis. sic ꝛ multo labore p uenitur ad claritatē dei. Matth. vij. Arta est via que ducit ad regnū celoꝝ. Jō nō omīs q̄ dicit mihi dñe dñe intrabit in illud. sz q̄ facit voluntatē patris. Actū. xiiij. Per multas tribulatiōes oportet nos ꝛc. ¶ Sed diceres Quare xp̄s voluit clarificari vel trāsfigurari Rñdetur p̄mo ꝑm Amb. vt oñderet ꝓfitatez future beatitudinis ne videret inania ꝓmittere. Ideo oñdit gl̄iam sui corporis. ¶ Scō ꝑm Chrys. quia audientes discipuli se debere mori p xp̄o timebant mortē. vt ḡ ꝓuocaret eos ad appetendū futurā gl̄iam p qua deberēt ꝓtēnere p̄sentem vitā ꝛ nō timere mortē ostendit eis gloriam sui corporis. ¶ Tertio ꝑm Hieroni. vt non scandalizarent in morte xp̄i sz sperarēt gloriam resurrectionis. ideo ostendit gl̄iaz corporis. Quarto ꝑm Bedam vt ostenderet i q̄nta gloria rediret ad iudicium. ¶ Nota dicit Hiero. In xp̄o hic mansit eadē substantia: q̄litas ꝛ quantitas corpis. sed hic maior splendor accessit. ꝛ sic naturalis xp̄i color non fuit mutatus sz solū obumbratus. vt patet in lumine candele ardētis in splendore solis. Un̄ Lu. ix. Spēs vult⁹ ei⁹ facta altera nō alia. nō p mutatōem subē quantitatis vel qualitat̄: sz p refulgentiā nimij splendoris. q̄d ptz i textu dicens. Resplenduit facies eius sicut sol. ¶ Sz diceres. quō poterāt in eū respicere sine lesione cū solis intuitus ledit oculos. facies ꝯo eius fuit clarior sole. Rñdet Effrem dicens. q̄ nō totā suā claritatē oñdit: sz tantam quantā dilectabiliter poterāt ꝓtemplari. Ul' dr. lux in facie xp̄i nō offendebat oculos sicut lux solis. sed demulcebat eos intantū q̄ se a delectatione solis visio nō poterat aūtere. Sed Tho. ꝑte. iij. q. xlv. ar. ij. Claritas illa quam in trāsfiguratione assumpsit fuit claritas glorie q̄ztū ad essentiā nō tm̄ q̄ztū ad modū essendi. ¶ Nota sicut post resurrectōnem in carne immortali cicatrices pmanserūt: ita in carne mortali mortalitate manēte immortalitatis gl̄iam ostēdere potuit. Et sic illa claritas fuit subiectiue in xp̄o. nō deponens mortalitatem sz ea manēte. ꝛ fuit claritas glie. i. corpis glorificati. Nec Jordanus. Et vt dicit Hugo. Hoc fuit factū diuina dispensatōe. vt ꝑm varia tpa diuersas assumpsit dotes gl̄iosi corporis. s. subtilitatē in exitu ab vtero. ꝛ agilitatez sup mare. ꝛ claritatē vt hic. ¶ Nota cōuenerūt illa. s. claritas trāsfigurationis ꝛ glie q̄ ad essentiā: sz nō ad esse essentie. qr dissōuenerēt in aliq̄bo vt ptz i subsequētibo. ¶ Nota claritas trāsfiguratiōis ꝓuenit ꝛ differt in aliquo cū claritate glie. ¶ Primo ꝓueniūt in substātia qr vtraq̄z substantialiter est eadē. ¶ Secūdo cōueniunt in existētia. qr vtraq̄z existit in corpe hois ꝛ nō alibi. ¶ Tertio ꝓueniūt ex pte subiecti qr neutrū variat corp⁹ homis substantialiter ¶ Quarto ꝓueniūt rōe originis. qr vtraq̄z claritas est adiacētia corpis nō originaliter cuz corpe. ¶ Quinto ꝓueniūt in excellētia fulgoris mirifici. quia vtraq̄z claritas excellit omnem sensum humanū. ¶ Sz differūt etiā in quinq̄ ¶ Primo differūt qr claritas glie est maior claritate figuratiōis. qr tātā claritatē vt est claritas glie: oculi aplōr nō potuissent pati. Sic filij israel nō potuerūt intēdere in faciē moysi. que tm̄ multo min⁹ emicuit. ¶ Scōo differūt i in hērētia. qr claritas glie in heret corpi p modū habit⁹ pmanētis. sz trāsfiguratōis existit in corpe xp̄i p modū passionis trāseūt. ¶ Tertio differūt qr claritas trāsfiguratiōis erat in corpe mortali ꝛ corpali. sz claritas glie in corpe imortali. ¶ Quarto differūt q̄ ad causam originalez. Claritas corpis gl̄iosi deriuat ab aie claritate. vt dicit Aug⁹. in ep̄la ad Dyascor. sz claritas in trāsfiguratiōe deriuata fuit a diuinitate ipsi⁹ xp̄i. ¶ Quinto differūt in rōe miraculi. Claritas trāsfiguratiōis miraculosa fuit. sz claritas glie nō. qr nō est miraculuz q̄ corp⁹ suscitatuz ambulat. ꝛ sic claritas corpis ē miraculosa. qr corp⁹ glificatū. Jtē dionisi⁹ in ep̄la. iij. ad gayum. Claritas q̄ erat i corpe xp̄i repñtabat futurā claritatē corpoz xp̄i. sic claritas vestimento dr̄ designabat futuram sctōr claritatē. Bre. xxiij. moral'. Uestium nomine iustos significat. Jsaie. xlix. Dis omnib⁹ velut ornamēto vestieris. ad Phil. iij. Reformabit corpus humilitat̄ nr̄e consignatum corpori claritatis sue. ¶ Item nota nō est dicendū q̄ xp̄s assumpsit dotē claritat̄ in transfiguratione. quia dos denotat claritatem immanētē corpi gl̄iosi. Sed ea q̄ ad dotes ptinent miraculose habuit. Un̄ glo. dicit illā claritatē nō fuisse glie ꝛ immortalitat̄: sz quandā ei⁹ imaginē. ¶ Dixi scōo innuit̄ q̄nto miraculo fuit glorificata dices. Ecce apparuerunt moyses ꝛ helyas cum eo loquentes. Imperauit eni limbo et terre ꝛ suscitauit moysen. ꝛ delicias dr̄ paradiso et emisit Helyam.

¶ Sed diceres. Utrum Moyses ꝛ Helyas veraciter apparuerunt an angeli eoruz assumptis corporibus. Ad hoc respondet ꝑm glosam q̄ non angeli eorum vl' fantasma q̄dam sed ipsi veraciter affuerunt. quod ꝓbat

hieronimus dicens. Christus de celo signa dedit discipulis. Helya inde descendēte quo cō descenderet & moyse ab inferis resurgēte. Qđ sic est intelligendū q̄ Helyas cū ppio corpore & aīa ibi fuerit. moyses vo cū ppria aīa nō cū ppio corpe. sz cū alīq̄ alio assumpto. q̄ ñ legit q̄ surrexisset corpe ppio sz tm fm aiam Hoc etiā vult sanct⁹ Tho. pte. iij. q. xlv. arti. iij. ¶ Diceres. q̄d loq̄batr dic Lu. c. ix. de excessu quē cōpleturus erat in hierlm. ¶ Primo de excessu amoris. de quo Joh. xv. Maiorem charitatē nemo habet vt aiam suā ponat q̄s p amicis suis. Silr de excessu amoris ipsius patris. de quo Joh. iij. Sic dē⁹ dilexit mūdū: vt fi ū sinū traderet vnigenitū. ¶ Secūdo loq̄batr de excessu passionis. sic q̄ passio eius excederet omnē passionē. Tren. j. O vos oīs q̄ trāsitis p viā videte si dolor est similis sicut dolor me⁹. ¶ Tertio de excessu humilitatis. De q̄ Phil. ij. Exinaniuit semetipm formam serui accipiēs. Quarto de excessu iniq̄tatis. quia iudei excesserūt mēsurā patrū. q̄ pres occiderūt pphetas. ipi vo dñm pphaz. Ideo Cyrill⁹ dicit. Ipi loquebanr de mysterio passionis et mortis in cruce. nō xpo reuelādo quasi nesciret. sz gras ei agebāt quasi vero deo. quia i eo implenr verba pphaz que dixerunt de eo. Et ga nisi sunt pphete videntes hūanitatē eius Effrem dicit. Eū adorabāt & gras agebāt de sua bñdicta incarnatiōe. attamē cōpatiebantur q̄ gliosa ei⁹ facies detebat cōspui & flagellari. Aug⁹. de q̄nq̄ heresibꝫ. Quid sunt Moyses & helyas nisi lex & pphete. loquebanr cum illo vt oñderet se illū quē lex & pphete pdixerr ¶ Itē q̄re vnus viu⁹ alter mortu⁹ apparuit. Respondeř primo fm Hiero. vt significarēt xp̄z moriturz & iterz victurz. ¶ Secūdo vt ostendar si volumus ptīcipes fieri glorie resurrectionis vt simus mortui mūdo & viuamus xpo. Ad Col. iij. Mortui estis & vita vestra abscondita est in xpo. ¶ Tertio vt ostendatur q̄ esset futurus tā viuis q̄z mortuis. ¶ Sed di. q̄re apparuerūt illi pphete & nō alij. Respondeř fm Chrys. ¶ Primo ideo. q̄ homies dicebāt xpm esse helyam vel hieremiā vel vnū ex pphetis. Ut g̃ oñderet q̄ ipe esset dñs pharū capita pphetaz secū adduxit: vt statim videretur differentia seruoz & dñi. ¶ Secūdo quia iudei accusauerunt eum de transgressione legis. & q̄ sibi vsurparet diuinum honorem. vt ergo ostendar ab vtraq̄ occasione innoxius. ideo moysen latorē legis: & helyam emulatorē dei voluit sibi assistere. ¶ Tertia causa vt ostēderet se habere potestatē vite & mortis. Ideo helyam viuentē & moysen mortuum adduxit ¶ Quarta causa vt audientes discipuli eos loquentes de xpi passione intelligerent q̄ expediebat xpm mori. ¶ Quinta causa quia istis duobus pphetis pus reuelata fuit gloria domini in mōte. s. sinai ipi moysi: in mōte oreb helye. Ut igit essent testes idonei q̄ hec glia essz a diuinitate. ideo eos adduxit. ¶ Tertā rōem ponit Amb. dicēs. Non plus trasfiguratus est. sed solū corā pphetis & aplis. vt ꝑfitas diuinitatz auctoritate apostolica & pphetica cōfirmarer. Ideo dicit Hiero. q̄ scribis & pharisei de celo signa petētib⁹ dare noluit. hic vero vt aplos augeat fidē dat signū de celo & de terra. Isa. vij. Pete tibi signū a deo tuo in pfundum inferni. s. de aīa moysi. siue in excelsuz sit pra. s. de helya. Tūc subdit. Tūc respondens petrus ait ad iesum: quia feruētior alijs. Domine bonū est nos hic esse. Aug⁹. in li. de quin q̄z hereslb⁹ exclamat ꝺ petrū aplm dī. Quid dicis sancte petre. mūd⁹ perit & tu secretū petis vides tot gētes in vnū conuenisse & tu requiem q̄ris. vides tenebras mūdi & lumē abscōdis. Nemo accēdit lucernā & ponit eā sub modio sz sup candelabz vt luceat oīb⁹ q̄ in domo sunt. Ista dom⁹ tot⁹ est mūd⁹. lucerna vbi dei incarnatio. Candelabz crucis est lignū. lucerna in cādelabro lucēs est xp̄s in cruce pendēs. Tu petrevis lucernā abscōdere. vt in mōte permanere. vis totā mūdi domū deserere. Chry. Petrus voluit manere q̄z audiuit Moysen & helyā loquētes q̄ oportet xpm hierosolymā & ad mortē ire. & sciebat iudeos xpo insidiari. & adhuc timet p xpo. Sed post increpationez nō audet apte dicere rursus. ppicius esto tibi ne iterz audiret. vade post me sathanas. ideo occulte p alia signa insinuat. quia ei videbat multā quietē & solitudinē cogitauit conuenientē ibi esse statione ex loci dispositione. q̄ significat dicēs. bonū est nos h̄ esse Voluit etiā sp h̄ esse. iō meminit tabernaculoz dī. Si vis faciam⁹ h̄ tria tabernacla. Cogitauit etiā si hoc fieret nō ascēderet hierosolimā. si nō ascēderet xp̄s nō moreret. Cogitauit etiā si iudei obsedissent eos tūc ei adhereret moyses q̄ pharaonē reuocit. & helyas q̄ ignē de celo descēdere fecit iij. Regū. j. Et sic nullus psecutoz eos ledere posset. Vel fm Remigū. Petr⁹ visa dñi maiestate & duoz seruoz. tūc adeo delectat⁹ ē vt cūcta tpalia oblitioni traderet. & ibi in perpetuū manere vellet. Si aūt tūc petr⁹ sic accēsus ē q̄nta erit suauitas & dulcedo videre regē

in decore suo ⁊ interesse choris angelor⁊ ⁊ oim sanctor⁊. ꝺ q̄ ps. psal. cxxxij. Ecce q̄z bonum et q̄z iocundū habitare fratres in vnum. Jdeo subdit. Domine bonū est nos hic esse si vis. ñ absolute. quia timet reprehensionez. Faciam⁹ tria tabernacula. tibi vnum. Moysi vnum ⁊ Helye vnū. quasi diceret. hic moremur. te cō templabimur. quo habito nullo alio indige/ mus. Sufficit enim nobis domine videre te Sufficit inq̄z tāta tua dulcedie satiari Unā stillam dulcedinis iste gustauit ⁊ omnē aliaz dulcedinē fastidiuit Quid putas euz dixisse si illam dulcedinis multitudinē diuinitatis sue gustasset quā ꝓparauit deus diligentibus se. Jdeo Aug⁹. in. v. soliloquiorz. Tantā dul cedinem Petrus gustauit ⁊ omniū inferiorū oblitus clamauit. Bonū est nos hic esse. Et non fecit mentionē de tabernaculo suo. quia de siderabat christo cōmorari. Jdeo Hiero. in/ uehitur contra Petrū dicens. Erras petre: si cut alius euangelista testat Marci. ix. Nesci ebat quid diceret. Reuera nesciebat sz errauit sicut dicit Remigius. quia voluit vt regnum celorum cōstitueret in terris quod domin⁹ ꝓ/ miserat dare i celis. Errauit etiaz quia oblit⁹ est se ⁊ socios suos esse mortales. ⁊ absq̄z gustu mortis voluit ire ad eternam felicitatē. Erra uit quia moyses ⁊ helyas non indigent taber naculis talibus. s. de ramis palmarz seu arbo/ rum: vt voluit Petrus. Et sic xps potuit sibi dicere. O simon quid dicis. si manserim⁹ hic verba ꝓphetarum quis adimplebit. s. Fode runt manus meas ⁊ pedes meos: dinumera/ uerunt oīa ossa mea. Quomodo adimple bitur. Diuiserūt sibi vestimēta mea. Cui erit ascribendum. Dederūt in escam meā fel. Cui continget. Qui inter mortuos est liber. Quis soluet ea si hic manserimus. que tibi dixi quo modo fient. Quis erit pastor eccīe. et claues regni celorum quas accepisti cui dabentur. Er go Petrus ita erat gauisus vt omnia fuerat oblitus. similiter ⁊ sui ⁊ q̄d comederet i mōte nō ꝓpendit quando dixit. Faciamus hic tria tabernacula. moysi vnū ⁊c. ¶ Qz di. quomo do Petrus cognouit moysen ⁊ helyā cū ꝓphe eos non viderat. Rñdetur. Sic lux solis ha/ bet facere oīes colores cognoscibiles. ita cla/ ritas glorificatōnis habet hunc effectū vt du cat in noticiā omniū cognoscibiliū. ⁊ sic i pria omnes se cognoscunt. Tunc subdit. Adhuc eo loquente. s. Petro. Amb. Interrumpūt ꝓ/ ba petri. ⁊ responsionē nō merebat. qz nō sciebat quid diceret. ¶ Sed di. quare dñs petro nō respondit. Amb. Petrus ex feruore deuotio/ nis loquebat. oīdens q̄ dñs non esse impro/ bum sz inordinatū qd̄ cōcupierat. ideo nō merebatur audire respōsum. Uel potest dici. Dñs ei⁹ ignorātiā nō verbo sz facto arguebat Jdeo subdit. Et ecce nubes lucida obumbra uit eos. quasi diceret Ecce tabernaculum sine fastidio. Et fuit spiritussanctus i nube. Et ec/ ce vox de nube dicens. Hic est filius meus di/ lectus. nō adoptiuus sed per naturā. in q̄ mi/ hi bene cōplacui. ipm audite. s. tāq̄z idoneū p ceptorē. q. d. Jlle est filius alij sunt serui. ⁊ il/ lo figite vobis tabernaculū. s. p charitatē. Jō dicit. ipm audite. Hoc clamat mater Joh. ij Oīa q̄ dixerit vobis facite. Hoc clamat lei giflator Deut. xviij. Prophetam suscitabit vobis dominus. quē audietis sicut me. ⁊ om nis qui non audierit ꝓphetam ego vltor exi/ stam. Hoc clamat dei filius Jsaie. lv. Audite audientes me ⁊ comedite bonum ⁊c. Hoc cla mat pater hic in textu. Ipsum audite. Remi gius. Recedent tibi legales ⁊ vmbre ꝓpheta rum. ⁊ solum sequimini euangelij lumen. Ec ce christus quadruplices habet testes sue da/ ritatis. Primo de celo. s. vocem sui patris. de paradiso helyam. de inferno moysen. de mun do apostolos. ¶ Nota attestatio patris facta est tam in baptismo q̄z in transfiguratōe. In baptismo ad designandū q̄ est dator gratie. In transfiguratione ad designandum q̄ ē da tor glorie. Augustinus de quinq̄z hereslbz dic Ubi estis qui aduersamini filio. Pagani ne gant deum habere filiū. Judei negāt filium i/ carnatū. Respiscite. itrate scolam dei. audite vocē patris. Hic est filius meus dilectus. O iudei inite consiliū si increduli filio fuistis: et eum occidistis ⁊ eius sanguinem effudistis. nolite desperare sed credentes baptismum su/ scipite ⁊ bibite sanguinē quē fudist⁹. Nō hor reatis. effusus est sanguis medici. ⁊ facta me/ dicina frenetici. nō dubitetis: sed gustate ⁊ vi dete q̄m suauis est dñs. Per hec verba. Hic est filius meus dilectus ⁊c. obstructum est os loquentiū iniqua. Audi manichee quid fan tasma somniaris cū audis de nube. Hic est fi/ lius me⁹ dilectus. Audi de celo prem. de terra filium. Sabelliane noli diuidere equalitatē. q̄z qualis p̄ talis fil⁹ ⁊c. Tu cseq̄t. Audien/ tes discipuli ceciderūt in faciē suā. Hieron. Quia hūana fragilitas aspectū glie sustinere nō pōt. sz sicut stelle obscurant in ortu sol'. ita a voce patris ꝓphete fugerunt ⁊ apostoli ce/ ciderunt q̄z vox patris erat quasi tonitruum.

mirabile. ita vt etiã terra ꝓtremuit. Etiam iõ ad ꝛesignandũ q̃ in iudicio erit ꝛecor⁹ ꝛ terribilis. Chryſ. Multa ꝓcurrebãt q̃ timorẽ cõcutiebant. ſ. mons alt⁹. locus occult⁹ ꝛ secret⁹ magnitudo luminiſ. vox patris. q̃ ſm effrem quaſi tonitruũ ſanabat. Tũc accessit Jesus ꝛ tetigit eos dicens. Surgite ꝛ nolite timere. Accessit tãq̃ pius cõſolator ꝛ adiutor: vt timorem fugaret. corpa leuaꝛ. Ecce confortat eos. Et leuantes oculos neminẽ viderũt niſi ieſum. Hiero. Ad vocẽ patris fugerũt ꝓphe q̃ ſi pſtitiſſent dubiũ fuiſſet an ꝛ altero eorũ vel ꝛ xpo hec verba intelligi ꝛelinq̃rẽt. Hic ẽ filius meus. ¶ Dixi tertio tãgit quõ ſecrete fuit occultata dicens. Et deſcendẽtibꝫ illis ꝛ mõte ꝓcepit illis Jhs dicẽs. Nemi dixeritis viſionẽ hanc donec filius hois a mortuis reſurgat ¶ Nota xps inhibuit in populo p̃dicari iſtã claritatẽ ꝓpter quattuor. ¶ Primo ſm Hieronymũ ne eſſet incredibile ꝓpter rei magnitudinem. ¶ Secõ ſm Theophilũ ne ſcandalizarent qui poſtea viderũt eum crucifigi. ¶ Tertio ſm Remigiũ. quia ſi maieſtas fuiſſet diuulgata in populis plurimi impediſſent paſſionẽ ei⁹: reſiſtẽdo pncipibꝫ ſacerdotũ. Et ſic redemptio hũani generis retardaret. ¶ Quarto ſm Damaſcenũ. qr alij imꝑfecti diſcipuli fuiſſent. triſtati q̃ talẽ viſionẽ etiã nõ vidiſſent ꝛ iudas magis incitat⁹ ad p̃ditionẽ ſaluatoris fuiſſet. ¶ Si volumus videre claritatẽ xpi tũc debemus aſcẽdere in montẽ. hꝫ eſt ſuſcipere pniam. Vñ Iſa. ij. Venite aſcendam⁹ ad montẽ dñi dei nri ꝛ docebit nos viã ſuã. ſcz per quam poterimus venire ad clarificationem. Figurat Exo. xix. Moyſes nõ vidit claritatẽ dñi in valle ſcz in monte. Sp̃ualiter. p moyſen intelligit quilibet fidelis q̃ eſt ſumptus ex aquis baptiſmatis. talis nõ poteſt videre claritatẽ xpi in valle peccatorꝫ ſcz in monte penitẽtie. ¶ Nota pnia dr mons ꝓpter ꝓprietatẽ montis. Primo mons cito illuminat a ſole. ſic homo citius illuminat i monte penitentie q̃ in valle peti. De q̃ Aug⁹. Penitẽtia eſt clauis aperiẽs portas paradiſi. Secõ in mõte hõ eſt ꝓpior celo q̃ in valde. Et ſic homo i penitentia. Iſidorus lib. ij. de ſummo bono. ca. xij. Penitẽcia eſt medicamentũ vulneꝝ. ſpes ſalutis. Chryſ. Nihil nos ita glutinat deo ſicut penitẽtia ꝙa. Matth. iij. Penitentiam agite appropinquabit enim regnũ celorꝫ. ¶ Tertio ꝓpẽ aſcẽdendi difficultatem. ꝛ ſic in pnia eſt difficultas. Matth. vij. Arta eſt via q̃ ducit ad regnũ celorꝫ. ꝛ Matth. xvj. Qui vult venire poſt me abneget ſemetipm: ꝛ tollat crucẽ ſuã ſcz penitentie ꝛ ſequat me. Itẽ ſi in hoc monte penitẽtie volum⁹ videre claritatẽ xpi: tũc debemus tres apl̃os aſſumere ſicut xps fecit. ſ. petrum iacobũ ꝛ ioh̃em. ¶ Primo petrũ q̃ interptat agnoſcẽs. ꝛ ſic hõ debet agnoſcere ꝓmo pietatem dei. ad Ro. ij. Ignoras q̃m benignitas dei ad pniam te adducit. ¶ Secundo debet agnoſcere xps. q̃m ſolũ in hoc xpe eſt remiſſio peccatorꝫ. Apoc. x. Jurauit angelus q̃ poſt hꝫ tps nõ erit tps. ſ. penitẽtie. ¶ Tertio debet agnoſcere locũ. Pſal. Conuertẽt populus me⁹ hic nõ in celo. quia ibi nõ eſt dolor. Nec i inferno ps. vj. In inferno quis cõfitebit tibi. q. d. nullus. quia ibi non eſt miſericordia. ¶ Quarto debet agnoſcere peccatũ. Aug. Si homo cognoſcit: deus ignoſcit. ¶ Secũdo debemus aſſumere iacobũ. qui interptatur luctator vl̃ ſupplantator: ꝛ cupiſcentiam ꝛ delectationẽ ſupplantãtes. Sic fecit apoſtol⁹. Phil. iij. Omnia arbitrat⁹ ſum vt ſtercora. Figurat Geneſ. xxvij. Jacob ſupplantauit eſau binis vicibus. ſcz in paterna benedictione ꝛ in ꝓmogenitorꝫ emptione. Sp̃ualiter. Per Jacob intelligit penitẽs. hic debet ſupplantare eſau q̃ interptatur pphan⁹. i. peccatũ. dupliciter. ſcz i affectu ꝛ effectu. ps. xvij. Supplantaſti inſurgẽtes in me ſubtus me. ¶ Tertio debem⁹ aſſumere ioh̃em. q̃ interp̃tatur i quo eſt gratia dei. ſ. triplex. Primo charitas ſp̃ualis. ſcõ puritas intellectualis. tertio caſtitas virginalis. Jo. xix. Hic eſt diſcipulus quem diligebat Jhs. Et ſic nos debemus habere charitatẽ vt nihil diligamus vltra deũ. Matth. x. Qui amat pr̃em vel matrem plus q̃ me nõ eſt me dign⁹. Secũdo in Johe puritas intellectualis. ꝛ ſic noſ ps. Quis aſcẽdet in montẽ dñi ꝛc. innocens manibꝫ ꝛc. Et Matth. v. Beati mũdo corde ſcz in affectu. Exemplũ in ceco nato Joh. ix. q̃ dum lutũ habuit ſup oculos nihil vidit. ſed poſtq̃ lauit oculos clarificat⁹ eſt viſus. Sic nos lauare debemus affectũ tũc videbim⁹ clarificationẽ dei Etiã requirit puritas in effectu ps. Secõm puritatẽ manuũ meaꝝ retribuet mihi ¶ Alius ſenſus moralis. Tres diſcipuli viderũt claritatẽ. ſ. Petr⁹ Jacob⁹ ꝛ Johes. Sic ſp̃ualiter quicunq̃ vult videre gloriã dei oportet q̃ ſit vnus ex iſtis. Oportet autem eũ eſſe petrũ. Petrus interpretatur agnoſcens. ꝛ pertinet ad incipientes: qui debent ſe cognoſcere quanta demeruerunt peccatis ſuis. vt quẽadmodũ peccauerũt ita acriter peniteãt Itẽ alicq̃ ſunt q̃ tantũmodo loquunt de deo ꝛ nõ agunt

opa vrifica. z ꝯ nō sufficit. Un̄ Aug⁹. Deum agnoscere veraciter est vēū diligere. Idē Aug. De⁹ creauit hoiem rōnalē vt eū cognosceret: z cognoscēdo diligeret. Un̄. j. Jo. ij. Qui dicit se nosse vēū z mādata ei⁹ nō custodit mendax est. ¶ Scdō fuit Jacob q̄ interp̄at supplantās. in q̄ denotant̄ pficientes. q; illi debent supplantare oīa vicia z se ornare ꝑtutib⁹. z hoc duobꝫ modis. videlicet vicia euitādo p fugā. Scdō p resistentiā. Primo vt vitet originē pctōꝝ z occasionē pcti. Scdō p resistēti am in aīo. vt si hō verat̄ tribulatiōibꝫ exteriorib⁹ q̄ patiēter illas hō sustineat. Et asserat illud se meruisse pctis. q; pficientes pl⁹ verant̄ q̄z incipientes. q; diabol⁹ nitit̄ eos summo conatu impedire. Hoc figurat̄ Math. xiij. in triticō z zizania. vbi dr q̄ venit diabol⁹ z semina/uit zizania i medio tritici ꝛc. Un̄ nulla est virtus sine labore. Jdeo pficientes significātur p Jacobū qui interp̄tatur supplātator: eo q̄ debet viriliter supplātare vicia. ¶ Tert⁹ discipulus fuit Johānes qui interp̄tatur dei gra. i q̄ significant perfecti q̄ sp debēt esse in grā dei q; sic Johēs habuit spāle p̄rogatiuā a xpo. sic adhuc z ipi pfecti specialit̄ diligunt̄ a dño dilectiōe spūali. Un̄ Greg. Summū bonū in hac vita est vita ꝑtemplatiua

Dominica Reminiscere.

Sermo. xxj. De euangelio

Miserere mei fili dauid: filia mea male a demonio verat̄. Matth. xv. z Marci. vij.

¶ Quando paterfamilias habet in cō positum z malū hospitē qui velit sibi nocere. z si ꝑpria virtute nō valet eum expellere tūc inuocat aduocatū z iudicē. Spūaliter. Et sic q̄libet nr̄m est paterfamilias domus cōscientie sue. Et si in illa malū habet hospitē. i. diabolū sibi nocere volentē. s. p peccata. tūc debet inuocare iudicem viuoꝝ z mortuoꝝ. s. xpm. Et hoc facit ecclesia sancta in introitu misse. s. Reminiscere miserationū tuaꝝ dñe ꝛc. que a seculo sunt. s. filios israel eripiēdo de manu egyptiorum Et in collecta. Deus q̄ nos cōspicis oīa virtute destitui interius z exterius custodi. Et ꝯ hortatur apostol⁹. j. Thes. iiij. in epla vt familiā diabolū nō dimittam⁹ regnare in domo ꝓpria/tie: cū dicit. Hec est volūtas dei sanctificatio vestra vt abstineatis vos a fornicatione. vt vnusquisqꝫ vestꝝ studeat vas suū possidere i sanctificatione z honore. Nō in passione desiderij sicut gentes que ignorant deū. Nō el vocauit nos in immundiciam sed in sanctificationem. Et sic fecit hec mulier volēs domū filie sue mūdare nō potuit demonem expellere Idcirco inuocauit aduocatū z iudicē dicens Miserere mei fili Dauid. ¶ Aliud thema. Non est bonū sumere panē filiorum z mittere canib⁹ ad māducandū. Matth. xv. Plinius dicit q̄ semē coriandri hoib⁹ est medicina z cib⁹. sz canib⁹ est mors. Spūaliter. Sic ꝯbū dei est semē. Isa. j. Nisi dns exercituū reliquisset nobis semē q̄si sodoma fuissem⁹. q̄ homi est cib⁹ q; pascit electos. Deut. vj. Nō in solo pane viuit hō: sz in oi ꝯbo q̄ egredit de ore dñi. Et medicina. Un̄ Bap. xvj. Sermo tu⁹ sanat oīa. Sz canib⁹. i. reprobis est mors. q; ꝯbū dei iudicabit reprobos dignos morte Et reprobi dicunt canes. Sunt enim multi pctōres q̄ cōparant canib⁹ Primi detractores. Nā sicut canis latrando z mordendo fugat aliquē de domo corpali. sic z tales peccatores expellūt verbū dei p detractionē. Eccls x. Si serpens mordeat in silentio nihil eo minus habet qui occulte detrahit. Secūdi sunt auari. Nā sicut canis quātūcūq; comedit: sp famescit. z sic auar⁹ Ecci. v. nō implet pecuniā ps. lxxij. Famē patient vt canes. Mat. xiij. Fallacia diuitiaꝝ suffocat verbū z sine fructu efficit. Tertij sunt luxuriosi. Nā sicut caro canis immūda est. z sic luxuriosi. Eccli. xxj. Audiuit luxuriosus z displicebit ei. z ꝓijciet illū post dorsum suum. Quarti sunt recidiuantes. Proverb. xxvj. Sicut canis qui reuertit ad vomitum. z sic stultus reiterat stulticiā suam. Et talibus non est bonum dare verbum dei p/pter immundiciā. tm̄ dignos se faciūt per penitentiā vt hec mulier. Jdeo epla. j. Thes. iiij. Hec est voluntas dei sanctificatio vestra. In summa euangelij tria innuunt. Primo hui⁹ mulieris deuota dēpcatio. ibi. Miserere mei. Secundo a xpo dēspecta obiurgatio. ibi. Nō est bonū sumere panē filioꝝ ꝛc. Tertio xpi pia exauditio. ibi. O mulier ꝛc. ¶ De ꝓmo dicit In illo tempe. s. cum xps docuit q; māducare illotis manib⁹ nō esset peccatū. Egressus ie sus. s. a terra genezareth relinquens obstinatos iudeos secessit in ptes tyri z sidonis. Un̄ Chrys. In hoc fecit sicut bonus venator: qui dum in vno loco non capit in aliū se trāsfert. z sic ipe dum in terra iudeorum per rete verbi dei capere non posset: in terrā gentiliū se transferebat. Un̄ fm Remigiū Tyrus z sidon fuerunt ciuitates gentilium. q; tyr⁹ metropolis

chananeoꝝ. Sydon ꝙ termin⁹ eoꝝ chananeoꝝ ad partē aquilonarē. Nam iudei nō potuerunt totaliter expellere gentiles de terra sua. Itē causam egressionis dicit Chry. Cū vidit ꝙ escā ꝺbi dei iudei abominabant corpalē: suam ꝓsentiā voluit eis retrahere trāsferens se ad gentiles. Sed diceres. tñ docuit discipulos Math.x. In viā gentiū ne abieritis. Respondet Chryſ. Nō erat obnoxius precepto Lu.vj. Dñs filiꝰ hoīs est ⁊ sabbati. Uel sic intelligit. ne abieritis. s. ad ꝓdicandū. Et ergo Marci.vij.ꝺr. Occultabat seipsum. Et ḡ inhibebat inuitatōem sꝫ non receptionē si per se venirēt. ⁊ sic recepit tres magos tāqꝫ ꝓmitias gentiū. Sequit. Et ecce mulier chananea. s. natione. ¶ Notandum chanaan filius fuit cham filij noe q̄ patrē deriſit. vñ terra ista dicitur chananea qꝛ ipe ꝓmo eam inhabitauit. A finibꝫ illis egressa audiuit q̄ Jesus fecerat miracula. Chryſ. Chananei expulsi de terra ꝓmissionis ne puerterēt iudeos inuenti sunt ꝓuidētiores iudeis qꝛ iudei xpm expellebant hec aūt chananea egreditur vt eum suscipiat. Origenes. O mira res ⁊ noua cogitatio. mirabile negociū. iudei fugiūt: chananea sequit. domestici derelinquūt. alienigene appropinquāt. ¶ Sꝫ diceres. Cur non attulit filiam. Rndet ꝙm Chry. Egressa non attulit filiam sed fidē. cogitans intra se. Ad quē vado: omnia nouit. absentia videt tanqꝫ ꝓntia. omnipotēs est. Igit si voluerit poterit filiā meā sanare. quia vbiqꝫ ꝓsens est. Nec rogauit vt ad eam veniret vt regul⁹ Joh.iiij.dicēs. Descende priꝰqꝫ moriat filiꝰ meus. Ratio Bede. qꝛ solo verbo ꝓfidit salutē posse dare. Igitur eiꝰ ꝓsentiam nō requirit. Clamabat dicēs. Miserere mei dñe filj dauid. Glosa. Ista chananea ꝓfitetur xpm deū cum dicit. dñe. ⁊ hominem. ibi. fili dauid. Audiuit enim xpm promissum descendere de stirpe dauidis. quasi diceret. Dauid in misericordia consecutꝰ est regnum. ⁊ sic tua misericordia sup oīa opa tua ergo miserere mei. Dauid psallendo fugauit diabolū vexantē regē saul. ⁊ sic tu predicando in psalterio decem cordarū expellis demonia. Dauid dimissis ouiculis patris iuit ⁊ liberauit fratres in israel de manu goliath. ⁊ sic tu relictis nonaginta nouē ouibus patris tui. id ē nouē chorīs angelorum venisti ouē errantem querere. Et ecce filia mea etiam est ouicula errans ⁊ rapta a lupo. id est. a diabolo. ergo miserere mei: filia mea male a demonio vexatur. Dic detegit vulnera medico ⁊ magnitudinez morbi. cū dicit. a demonio. ⁊ qualitatem. cum dicit. vexatur male. ¶ Nota diabolꝰ hominē vexare pōt. ex se aūt vincere nō pōt nisi volentem. vt patet ꝙ beatū Amb. in li. de beata vita ⁊ habetur. xv. q. j. c. nō est. dicentē. Nemo nostrum tenet ad culpam nisi ꝓpria volūtate se deflexerit. voluntariū militē sibi elegit christꝰ. voluntariū seruū sibi actionat diabolꝰ. nemi/nem iugo seruitutis astrictum possidet nisi se ei ꝓus peccatoꝝ ere vendiderit. Nam licet ex permissione diuina habeat potestatē in corꝑ non tamen in animā. vt patz Job. j. ⁊. ij. Sic militer de sancto Anthonio. Unde triplices peccatores specialiter vexat diabolus. s. superbos Job. xlj. Ipse est rex super oēs filios superbie. Apoc. ix. Habebant super se regē angelum abyssi. Similiter auaros ⁊ luxuriosos. Unde j. Joh. ij. Omne qđ est in mūdo aut est cōcupiscentia carnis: aut est concupiscentia oculorū aut superbia vite. Clamabat miserere mei. q̄si diceret. Nō ex meis actibꝫ seu iusticia: sꝫ de tua misericordia qua carnē suscepisti ego clamo ad te. Origē. Ecce quāta hui⁹ mulieris fiducia. licet cherubin in ꝓspectu eius tremuit in celo. hec mulier nō formidat cū in terra clamat. Miserere. qꝛ misericordiā quero. dolorem suffero: qꝛ filiā a demonio vexatā habeo. O noli spernere me peccatricē qꝛ q̄d faciam nescio. q̄ fugiā ignoro. Mā tu solꝰ ꝓsolator ⁊ adiutor in tribulatiōe. Ideoqꝫ obsecro me aspice domie me exaudi. vide diuturna vulnera mea. ipa patit ⁊ ego deficio. Non possum diu ab ea discedere. nō hꝫ liuorē exteriꝰ sꝫ pugnatorem interiꝰ. Quotidie vulnꝰ meū crescit et opprobriū. nūc video curuū et aspectuꝫ. nūc manibus crines spargi. spumas de ore fundi. Audio eius luctū. Nam hec ipa filia mea ē demonis esca. non audeo tangere eā nec ei appropinquare. Ergo miserere mei. quasi diceret. O oēs qui fuerunt patres ⁊ matres cōsiderate luctū qꝫ flebilis mater ego sum. Subdit. Qui nō rndit ei verbū. Origenes. Uide ⁊ mirū ⁊ inauditū negociū. hec flebilis mater petit ⁊ obsecrat ⁊ lamentū suū ꝓducit in clamorem. ⁊ consolator omniū lugentiū nō respondit ei verbum. latet fons vite. summus medicus occultat medicinā. quare: vt tpe suo daret. Et ergo non respondet. nō ꝓpter indignationem. sꝫ vt dicit Piero. vt ꝓstantiā ꝓbaret ⁊ ꝓbatam manifestaret. ¶ Sꝫ di. quare tacet pius medicus cū ꝺr. ps. ix. Desiderium pauperum exaudiuit dñs. ideo ꝓparationem cordis eoꝝ audiuit auris tua. Respondet Beda.

Dominica Reminiscere

tacet: nō q̄ despiciat p̄ces miseroꝝ sed vt pseuerantiā eoꝝ demonstret. Hēō non respondet dicit Hieronym⁹. vt desideriū ei⁹. s. chananee magis accēdat. Prouerb. xiij. Spes que differtur afflīgit animā. Tertio vt ipa discipulorum animos excitaret. atq; vt ipi exinde ad ī tercedēdum p ea pl⁹ moueret. nob in exēplū vt ad sanctos dei cōuertamur iugiter eoꝝ auxilium implorādo. Job. v. Ad aliquē sctōrū cōuertere. Bern̄. Si hic mortales existentes p̄ peccatoribꝫ orauerūt: quanto magis nunc cum immortales sunt. quia beatitudo in patria charitatē non minuit sz auget Et accedētes discipuli rogauerūt eum dicētes. Hiero. Discipuli ignari misteriū diuini z miſicordia moti dixerūt. Dñe dimitte eā quā tenes non exaudiēdo. quia clamat post nos p̄ angustia q̄ eam tenet puniēdo. q; clamat post nos affectuose. q; cōpassi nō audētes dicere. da ei g̃riam. Et ex illo habet q̄ xp̄s fuit in via. Sed Marcus dic̄ hoc factū esse in domo. Aug⁹. dic̄ q̄ venit in domū in mēte rogās z affectās z nō audebat loq̄. sz xp̄s exiēs domū ipa secuta clamauit post xp̄m z discipulos. Seqūtur. Ipe respondēs ait. Non sum missus nisi ad oues q̄ perierāt domus israel. id ē. ad iudeos. Origenes. O dñe quid est hoc ꝯbū. q̄ est ista excusatio. Nūq̄d es homo factus vt tm̄ vnū angelū saluares plebis iudaice. z tegrū mūdum relinqueres. videlicz pontū. asiam. egyptū. cyliciā. capadociā. z ceteras partes. et de hierusalē tm̄ curas. nōne vides iniuriā patrz tui in falsis simulacris. An nō pphete vulgauerunt. s. Dauid p̄s. q̄. Postula a me z dabo tibi gētes ꝛc. Isa. xj. Egredietur virga de radice yēsse z dominabit omīb gētibꝫ. Et Jacob. Ipe erit expectatio gētium. Gen̄. xlix. z Malach̄. j. Ab ortu solis vsq; ad occasuz magnū est nomē meum in gētibꝫ Et p̄s. xlvj. Omēs gētes plaudite manibꝫ. Matth̄. vlti. Ite et docete omēs gētes. Et nunc hec misera gētilis rogat z obsecrat p filia: z tu dicis. Non sum missus nisi ad oues ꝛc. Venit Cētuio rogās dedisti veniā z dixisti. veniam z curabo seruū tuum. paraliticū curasti. leprosos mundasti mortuos suscitasti. z solam hanc mulierē miseram chananeā respuis deꝑcantē. Vñ Chrys. in omel. dicit. Ideo noluit eaz exaudire in mometo ne iudei occasione accepta dicerent. Non credimus tibi quia soluisti legē q̄ precepit abstinere a chananeis. z tu fabulasti cum eis. Ergo p̄t dicere xp̄s. O iudei: ecce teneo legē. hec nō sine causa clamat z obsecrat. et tm̄ nō exaudītur. quia ad iudeos sum missus. vt dz Roma. xv. Dico xp̄m ministrum fuisse circumcisionis. i. iudeoꝝ. Subdit. At illa veīt sz ꝑius. q; añ a longe clamauit. z adorauit eum. s. vt deū creatorē celi z terre. Interi⁹ enim a spūsctō didicerat. dñm deum tuū adorabis ꝛc. Et adhuc nō desperauit: sz ait. Domine adiuua me. Ecce fidelis mater dolorē filie cōpatitur quasi ꝑpriū. Origenes. Ecce prudētia femine. non a seductore: nō a falsis vatibus postulabat auxiliū. vt quidā heu faciūt. Cōtra quos Leui. xix. Non declinetis ad magos nec ab ariolis aliquid scīscitemini ne polluamini ab eis. Et ibidē. c. xx. Alia que declinauerit ad magos z ariolos. z fornicata fuerit cuz eis ponam faciē meā cōtra eam. z interficiam eā de medio populi sui. Sic mortu⁹ est saul p̄ter iniquitates suas. j. Paral. x. eo q̄ cōsuluit phitonissam q̄ docebat suscitare samuelē. vt habetur. j. Re. xxviij. p̄s. lix. In deo faciemus virtutē z ipe ad nihilū deducz inimicos nros Et ergo hec dixit. Dñe adiuua me. quasi diceret. Tu es potēs iuuare me. Sequit. Qui respondēs ait ¶ Dictāgit scōm ꝑncipale i q̄ vt dixi subiungit a xp̄o despecta obiurgatio: dicēs. Nō est bonū sumere panē filioꝝ. i. euāgeliū z miracula. Eccl. xv. Cibabit illuz dñs pane vite z intellect⁹. Et filij iudei sunt. quia in cultura vni⁹ dei nutriti. Isa. j. Filios enutriui z exaltaui. ipi aūt spreuerūt me. Et mittere canibus ad manducandū. Raban⁹. gētiles ꝓpter idolatriā dicunt canes. Sicut enim canes comedūt multa cadauera. z sic gētiles habuerūt pluralitatē deoꝝ. Chrys. Ecce patiens mulier nec cōtradicere ausa est. nec voluit de inimicoꝝ laudibꝫ. nec molestata est in ꝓpꝛio ꝓuicio. ¶ Nota gentiles añ ꝙuersionez dicebant canes. ¶ Primo rōe immūdicie. ¶ Secūdo rōne idolatrie. ¶ Tertio rōne sceticie i sanctos. Apoc. xxij. Foris canes z venefici ꝛc. sz modo mutatio mirabilis qui olim canes fuerunt: nunc xp̄iani z filij dei sunt. Joh̄. j. Dedit eis potestatē filios dei fieri. Et qui filij dei fuerunt: nunc canes appellātur. Et etiam ex triplici ꝑpꝛietate canū: quam ponit Auicēna i iij. canone. Si homo comederet de felle canis ad quantitatē vnius lētis moritur. Sic xp̄s gustauit fel amaritudinis iudeoꝝ. Matthei. xxvij. Dederūt ei vinū bibere felle mixtū Ideo p̄s. xx. Circūdederūt me canes multi. Deut. xxxij. Fel draconū vinū eoꝝ. z venenū aspidū insanabile. ¶ Secūdo ꝑm Cassiod. Canes latrāt ꝫ hos q̄bꝫ inuidēt. Et sic iudei

cōtra xp̄m. Joh. xviij. Si nō essz hic malefactor nō tibi tradidissemus eū. ¶ Tertio sic dicit Auicēna. Canes versi in rabiē ꝓprios dominos nō cognoscūt. z sic iudei. Jo. xix. Nō habem⁹ regē nisi cesarez. Deute. xxxij. Oblitus es dñi creatoris tui. ¶ Et sequitur. At illa dixit. Etiam domine. Nam z catelli edūt de micis que cadunt de mensa dominorūz suorum. Chrys. O mira patiētia z humilitas. medicus dicit. nō est bonū. ipa ꝓfirmat: vtiqz. Jpe iudeos filios vocat. hec dnos. quasi diceret. Tu me vocas canē: ego te dominuz. tu mihi conuiciaris: ego te glorifico. Et si sum canis: tunc tu dominꝰ me⁹. quasi dicerz. Canis fidelis est dño: z sic ego tibi. quia a te nō recedaz Item canis si expellitur per vnū ostium: p aliud intrat. Et sic ego q̄uis multotiēs repulsa: tñ adhuc confugio ad te. Si ergo sum canis nutri me vt canē qui edūt de micis. Et sic presta mihi minimā scintillā tue gr̄e. nam panē filiorz nō merui. nec ad mensaz tecū sedere digna sum. ¶ Dixi tertio tangit pia exauditio ibi. Tūc rīdens ihesus ait. O mulier magna est fides tua. Revera magna. maior q̄z archisinagogi Math. ix. q̄ dixit. Veni ipone manum tuā sup filiā meā z viuet. Nec aūt credidit xp̄m in absentia posse sanare filiam. Maior q̄z marthe. Joh. xj. Dñe si fuisses hic frater meus nō fuisset mortuus ꝛc. O magna fides non vidit mortuos suscitatos. leprosos mundatos. nec pphetas audiuit. nec scripturas legit. Fiat tibi sicut vis. quasi diceret. Tua voluntas curat tuaz filiā. esto medica. iuxta voluntatē tuā fiat tibi. Et i hoc ꝓfecto fiat creauit deus celū z terram. O si volum⁹ exaudiri debemus hr̄e ppietates eiusdē mulieris. ¶ Primo sicut ipa egressa est de finibꝫ chananeorūz. sic z tu de ꝓsuetudine peccati. Gen. xij. Egredere de terra tua. i. desiderio terreno. ¶ Primo ppter famē. Aggei. j. Comedistis z non estis saturati. Hiero. Voluptas carnalis non satiat. z habetur Lu. xv. de filio pdigo. ¶ Secūdo ppr̄ guerrā. Et sic psal. x. Qui diligit iniquitatez odit animā. Thob. xij. Qui faciūt iniq̄tatez hostes sunt anime sue. Et sic faciunt guerraz cum deo qđ est difficile. Actuū. ix. Durum est tibi contra stimulū calcitrare. Et sic etiā cum deo. Isa. lix. Iniquitates vestre diuiserunt inter vos z deum vestr̄. ¶ Tertio ppter crudelitatem dominorz. s. peccatorz. Joh. viij. Qui facit peccatū seruus est peccati. Sic filij israel dū egipto. Itē etiā egredi debemus de finibꝫ. i. occasionibus peccati. scz vitando locū. vt patz Gene. xxxix. de Joseph qui nō intrauit cōmodū domine. Dan. xiij. Ecce ostia pomerij clausa. ꝛc. Tempus etiā z personaz. Gen. xix. Loth egressus de sodomis ꝛc. Eccī. xiij. Qui tangit picem inquinabit ab ea. Eccī. ix. Cū saltatrice ne assiduus esto. Jtē ꝓpe miserie ꝓfessio filiam veratā liberat. ps. xxxj. Dixi confitebor aduersum me iniusticiā meam dño z tu remisisti impietatē peccati mei. Confitere q̄ mammon te verat. i. vsura. z alsmodi. id est. luxuria. Prouer. xxviij. Qui abscōdit scelera sua non dirigetur. qui aūt confessus fuerit ea: misericordiā ꝓsequet. Et sic tu. ¶ Secūdo compassio filie. ij. ad Thimo. ij. Si sustinebim⁹ conregnabimus. Matth. v. Beati misericordes: quoniā. ꝛc. ¶ Tertio magnitudo fidei Marci. ix. Omnia possibilia sunt credēti. ad Heb. iiij. Adeamus cū fiducia ad thronum gratie eius vt misericordiā ꝓseq̄mur. ¶ Quarto humilitas oratiōis. Eccī. xxv. Oratio humiliantis se nubes penetrabit. ¶ Quinto perseuerantia. nō semel vl'bis petere debem⁹: sed i omni tempore. Ideo dicit Hieronym⁹. Nō incepisse sed perfecisse virtutis est. Et Isido. Tunc placent deo opera nostra quando qđ incipimus implemus. Remigius. Nō inchoātibus sz ꝓseuerantibꝫ premium attribuitur. ¶ Moraliter. Mulier est ratio superior siue sinderesis. filia eius est voluntas vel ꝓsciētia que veratur a demonio p diuersas temptationes. Raban⁹. Si quis habet conscientiā alicuius vicij sorde pollutam habet filiā a demonio male veratā. Unde Augustin⁹ q̄rit. que est maior pena quā anima misera potest pati in mundo. Respondet idē super. ps. De⁹ noster refugiū z virt⁹. Inter omes tribulatiōes z turbationes anime humane nulla ē maior pena q̄z ꝓscientia delictis plena. ibi sunt tribulationes z turbationes. Ratio Isid. li. ij. de sūmo bono. quia vbicūq̄z homo abierit reatus sue cōscientie illū nō derelinquit. Omnia p̄t homo fugere p̄ter cor suum. a seipso enim nō potest recedere. Grego. Quid ꝓdest si omes homines te excusant z sola ꝓscientia accusat. quia iam habes infernum in te. Sapie. xvij. Timida nequicia dat testimoniū ꝓdemnationi. Quid facies. vide exemplū in muliere chananea. ipa enim mox ad medicū cucurrit Et sic etiā tu. Eccī. v. Ne tardes conuerti ad dñm: ne differas de die in diez. vt faciūt pigri dicentes. Eras. Nā crastina dies nō est nra: sed presens. Grego. Qui penitenti veniam spopondit diem crastinum nō promisit.

Impedit diabol⁹ hoiem sicut tigridem venator ponēs speculū in via. sic diabol⁹ obiicit obstacula. Bern. Qui hodie nō aptus est: cras minus apt⁹ erit. Juxta metrista. Nō p cras cras cras lōgas tibi pone meras. Nō p cras cras cras ois seducit etas. Secūdo ipa de finibus illis egressa est. s. tyri ⁊ sydonis. a peccatis carnalibꝫ ⁊ spūalibꝫ. a finibꝫ. i. circūstātijs. Genes. xxix. sicut Loth de sodomis. Et clamabat. Miserere mei. q. filia. i. pscientia a demonio. i. a peccato male vexatur. q. rōnis lumen obnubilat. q. anime pulcritudinē fedat. ⁊ pscientie integritatē vulnerat. Hz diceres. quare mortale peccatū ōr esse demoniū. Rndetur primo ppter grauitatez peccati. q. tante grauitatis est peccatuz vt spiritum omi aere leuiorē in plumbi vertit grauitatem ps. xxxvij. Sicut onus graue grauate sunt super me. Isa. xiiij. Quomodo cecidisti de celo lucifer qui mane oriebaris. Secūdo ppter deformitatē. est enī tante deformitatis: q cōquerit ps. lij. Abominabiles facti sunt in iniquitatibꝫ suis. Et Treñ. iij. Quomodo obscuratum est aurū mutatus est color optim⁹. Ergo dicere debemus cū muliere psenti. Miserere mei dñe fili dauid. Necessariū est peccatrici anime cogitare de dei misericordia ne desperet. Nam multa faciūt peccatorē desperare. Primū est peccatoz magnitudo. Et sic desperauit Cayn Gen. iiij. Maior est iniquitas mea q̄z vt veniā merear. Contra quez Bern. Mentiris cayn. maior est dei misericordia q̄z queuis nostra miseria. Psal. xxxv. Misericordia tua magna est super me. Idem ps. xviij. Emundabor a delicto maximo. Nunq̄d magnū est filiū dei vulnerare vt fecit Longin⁹. et tamē sibi est dimissum. Aug⁹. Quid pueroꝫ nō ignoscit cum effusori sanguinis ignosceba tur. Bern. Misericordia dei est tā magna q̄ oīs nra malicia est sicut respectu totius maris vna gutta. Secūdū est pctoz multitudo. Prouer. xviij. Pctōr dū in pfundū venerit peccatoz ptemnit. Et sic iudas q̄ pius occidit patrē ⁊ matrē: ⁊ post hoc xpm tradidit. Sed recordare miserationū dei que multiplicior ē. ps. xxxij. Misericordia dñi plena est terra. Recordare illud Matth. xviij. q̄ seruo neq̄z dimisit decem milia talentoz. Recordare. ij. Paral. vltī. manasses qui ait. Peccaui super numerū arene maris. Recordare magdalene de qua Bre. Septē demonia habuit. i. vniūsis vicijs plena fuit. Attamen Lu. vij. dicit. Dimissa sunt ei peccata multa. Tertiū est peccatoz turpitudo talis q̄ etiā homo plenū q̄z verecundā illa pfiteri. De quibꝫ ad Eph. iiij. Desperātes tradiderūt semetipos i ignominiā impudicicie ⁊ operationē immundicie omīs. Nā que in occulto fiūt turpe dicere est. Hz reminiscere miserationū dei. Isaie. j. Si fuerint peccata vra vt coccinū q̄si nix dealbabunt. ⁊ si fuerint rubra vt vermicul⁹ velut lana dealbabunt. Quartū est diuturnitas tēporis q̄ hō diu iacuit in peccatis. Et sic pharao desperauit. Exo. viij. Hz pter hoc est misericordia dei q̄ pmpta est oīm hora dimittere. Ezech. xviij. In quacūq̄z hora peccatoz ingemuerit ⁊c. Aug⁹. Nec temporis diuturnitas nec vite breuitas: nec crimis qualitas vl q̄ntitas excludit a venia si fuerit cōtritio pfecta ⁊ vera. Quintū est reiteratio peccatorum. Multi enim dum se vident recidiuare in peccatis desperāt: cogitantes illud ad Hebre. vj Impossibile est eos qui semel sunt illuminati. gustauerunt etiā donum celeste: ⁊ pticipes facti sunt spūssancti ⁊c. rursum renouari ad penitentiā. Sed contra hoc recordare illi⁹ misericordie Matth. xviij. Non dico tibi septies sed potius septuagiessepties. i. totiens q̄tiens ⁊c. Exemplum. Jacob⁹ de vitriaco dicit. Quedam iuuencula occidit patrem ⁊ mrem vt patet in sermonibus de tpe in pmone hui⁹ dñice. Jdeo glosa sup Josue. ij. Paratus est deus vt saluet p clementiā q̄s non pōt saluare p iusticiam.

De eodem Sermo. xxij.

Miserere mei fili dauid Matth. xv. ⁊ Mar. vij Cum oīm tpe pater misericordiarum miseratoz ⁊ misericors dñs suā misericordiam paratꝫ sit impēdere: non est mirū quin ipso tpe quo misereri subito paratꝫ est: ⁊ solet ei⁹ misericordia implorari. ⁊ ipi cui misericordia plena est terra misericordiā petentibꝫ misericordie bñficiū debeat impartiri. Isidorus Gratia ⁊ misericordia dei donū est p qd bone voluntatis est exitus. imo nō respicit quales ante vixerim⁹ sed quales circa finē vite erim⁹ Ille qui nos malos tolerat non dubiū est q̄n pueris clemēter ignoscat. Hz inter misericordiā ei⁹ iplorātes tales inueniūt q̄bꝫ nō merito debeat denegare. Inter alia aūt q̄ttuor genera hoim possum⁹ assignare q̄ dei misericordiam possint impetrare. videlicet deū timentes peccata sua humiliter pfitētes. de seipis p opa

penitẽtie iusticiã facientes ⁊ misericordiam p
primis impẽdentes. ℭPrimi sunt deũ timen
tes. ps. cij. Quo miserek pr filiozᵗ: miserᵗ est
dns timentibꝫ se. Attende q pr filiũ errantẽ ca/
stigat ⁊ corripit. ps. lxxxviij. Si iusticias me
as pphanauerint ⁊ mãdata mea nõ custodie
rint visitabo in ꝛga iniq̃tates eoꝝ. ⁊ in verbe/
ribꝫ peccata eoꝝ. miscordiam aũt meã nõ disper
gã ab eo. ⁊ Abacuc. iij. Cũ iratꝰ fuerꝫ misericor
die memor eris Bern. O bone ihu cũ sentio, te
iratũ spero te ppiciũ. q cũ iratꝰ fuerꝫ misericor/
die recordaberis. Cũctis ẽ hꝰ dicere Nic vre hꝫ
seca vt misericordia ꝓsequat. ps. cij. Misericor
dia dñi ab eterno ⁊ vsqꝫ in eternũ sup timẽtes
eũ Sꝫ tales q sic timẽt deũ nõ misericordia eiꝰ
indigni sunt. sꝫ in futuro filiũ cũ pre ⁊ spũsan
cto videbũt. Ostẽdet semetipm nobis filiũ si
cut pollicitꝰ est nob nõ tm in forma serui: sed
etiã in forma dei. Oñdet nob pẽm ⁊ filiuꝫ ⁊
spm̃sctm̃ sine quoꝝ visione nob nõ sufficeret.
Un Bern. In ẏtate didici nil ita efficax esse
ad misericordiã dei inuenicdã retinẽdã ⁊ recu
perandã q̃s si oĩ tpe inueniaris nõ solũ alta sa
pere sꝫ timere ¶ Secũi sũt pctã sua humiliter
ꝓfitẽtes. Prou. xxviij. Qui abscondit scelera
sua nõ dirigẽt. s. ad dnm ad quẽ dirigẽt verus
ꝓfitens. ps. cxviij. Cõfitebor tibi in direc. cor
dis. Qd fit q̃n penitẽs illũ solũ attendit in cõ/
fessione cui soli peccauit. Job. xxxj. Si absco/
di q̃si hõ vulnꝰ pctm meũ. Cũ enĩ pctm̃ sit si
cut vulnꝰ: vulnꝰ pcti oñde corã medico. sꝫ sa
cerdote. vt dic Grego. Si medicũ expectas:
oportet vt vulnꝰ detegas. Vulnera ei clausa plꝰ
cruciãt. sꝫ dũ putredo que intra latet ẽjcitur
dolor ad sanandũ apit. Un dns Lu. xv. Ite
oñdite vos sacerdotibꝫ. Ubi oñdit q ꝓfessio
dꝫ esse accelerata. ibi. Ite. apta. ibi. oñdite. de
peccatꝭ ppꝛijs. ibi. vos. legitima. ibi. sacerdo/
tibꝫ. Seqt enĩ ibidẽ puer. xxviij. Qui autem
ꝓfessus fuerit ⁊ reliqrit ea. s. pctã: misericordiã
ꝓsequet. Quantũ aũt misericordia dei valeat
pctoribꝫ cũ ꝓfitent. oñdit Bern. dicens. O
res ꝓfusa. o res mõstruosa. pctor desperans de
dei misdia. cũ oĩa pctã originalia ⁊ venialia ⁊
mortalia ab origine mũdi ꝓmissa sint quasi
vna gutta aq̃ ꝓ pelag totiꝰ marꝫ. Ecce qnta
meret q̃ humiliter ꝓfitet ℭTertiũ sũt de se p pe/
nitẽtie opa iusticiã facientes. Thob. xiij. Faci/
te iusticiã corã dño credẽtes q ipe faciet vobi
scum misericordiã suã. Qualᵉ aũt sit iusticia
quã facere debemꝰ vt misdiam ꝓsequmur bea/
tus Ber. designat dicẽs. Justicia est ai nobili
tas vnicuiqꝫ tribuẽs ppriã dignitatem. sibi/
metipsi sanctimoniã. superiori reuerẽtiã. popu
lo ꝙ cordiã. inferiori disciplinã. misero ꝙ passi
onẽ. ⁊ inimicꝭ patiẽtiã. Et talibꝫ ita iusticiaꝫ
faciẽtibꝫ dns misdiã suã ꝓsolabiliter oñdet.
Un Aug. Felix hõ cui dns misericordiã suam
oñdet. ipe est q̃ superbire nõ pt. q̃cq̃d ei ipse ha
bet ab illo hꝫ q̃ est ome bonũ nostꝫ. ⁊ cũ vide/
rit hõ q q̃cq̃d boni hꝫ nõ a se hre sꝫ a deo suo
videt. q: totũ qõ in ipo laudak de dei misericor/
dia est. nõ de meritꝭ suis. ⁊ videdo illa nõ sup/
bit. superbiendo nõ extollit se. extollẽdo nõ ca/
dit. nõ cadẽdo stat. stãdo inheret. inherendo
manet perfruit ⁊ laudak in dño deo suo. Quõ
aũt vera iusticiã facere debeam: dic apostolus
Ro. vj. Sic exhibuistis mẽbra vra seruire i/
mũdicie ⁊ iniq̃tati. ita nũc ea exhibete seruire
iusticie in sanctificatiõꝫ. ¶ Quarti sunt misc/
ricordiã primis impẽdentes. Eccli. iij. In iu
dicãdo esto pupillis misericors vt pr. Et seq̃
tur. Et eris velut filiꝰ altissimi oberdies ⁊ mise
rebit tui. Glo. iure vicissitudinis. Qualẽ enĩ
vis inuenire deũ talẽ te iueniat primꝰ. ij. Re.
ij. dixit dauid ad viros iabes. Bndicti vos a
dño q̃ fecistis misericordiã hãc cũ dño meo
saul. ⁊ sepelistis eũ. ⁊ nũc q̃dẽ retribuet vob dꝰ
minꝰ misericordiã ⁊ ẏtatẽ. Mat. v. Bti mi
sericordes qm̃ ipi misericordiã ꝓseq̃nt. Bern
Beati illi q̃ in misericordia subueniũt miseris
qm̃ ita rependet eis vt p misericordiaꝫ dei ab
omi miseria liberent. Quibꝫ aũt spalit miseri
cordia debeat exhiberi beatꝰ Amb. oñdit dices
Brãdis culpe est si fidel egeat ⁊ ei misdiam
non exhibeas. Mã ⁊ iusto misericordia debt.
Ubi ꝙ nõ mãifestat psona cognoscit tñ tps
urgẽs largiꝰ se misericordia pfundere dꝫ. Itẽ
Amb. Est etiã pbãda liberalitas vt si prios
sanguis tui egere videas vl cognoscas ill tu/
ipse subuenias q̃bꝫ plꝰ est pudor deposcere sũ/
ptũ ab alijs Itẽ nota q q̃ttuor sũt genera
hoim̃ q̃ dei misericordia meritꝭ suis exigentibus
non sunt digni. videlicz luxuriosi carnis imũ
dicã sectantes. auari ⁊ cupidi imisericordes
apd primos existẽtes. superbi ⁊ elati de malsu/
is se iactãtes. duri ⁊ indeuoti penitere nolẽtes
¶ Primi sũt luxuriosi carnis imũdiciam se/
ctãtes. De qbꝫ dr Job. xxiiij. Oculꝰ adulteri
obseruat caliginẽ dicẽs. Non me videbit ocu
lus ⁊ operiet vultũ suũ: ⁊ perfodit in tenebris
domos sicut in die cõdixerat sibi. ⁊ ignorabe/
runt lucẽ si subito apparuerit aurora arbitrãt
vmbrã mortis. Et sequit. Ad nimiũ caloreꝫ
trãsibit ab aq̃s niuiũ: ⁊ vsqꝫ ad inferos pctm̃
illius obliuiscatur eius misericordia. dulcedo

illi⁹ vermes ⁊ nō sit sine recordatiōe. Et q⁹ de luxurioso p̄dicta intelligant innuit vbi dicit. Dulcedo illi⁹ vermes. pōt enī vermis nomie carnis vocari q̄ luxurioso ⁊ cuilibet dedito carni dulcedo est. Et subdit glo. Ecce q̄z cec⁹ est q̄ vermē ornat. Vñ dicit Bre. De luxuria cecitas mētis. incōsideratio. incōstantia. p̄cipitatio. amor siue odiū. affectus p̄ntis seculi. horror ⁊ desperatio futuri seculi generat. ¶ Becū di sunt auari: cupidi: īmisericordes erga p̄ximos existētes. Attēde q⁹ de opib⁹ misericordie specialis mētio fiet in iudicio q̄n dicet iudex. Esurui ⁊ nō dedistis mihi māducare. ⁊c. Et iō p̄s. cxj. Jocūd⁹ hō q̄ miseretur ⁊ cōmodat: disponet ſmones suos i iudicio. Et dr auaro. Judiciū sine misericordia fiet illi q̄ nō fecit misericordiam. Quō īmisericordes sint auari Aug. d verbis dñi dicit. Inexplicabil' est sola auaricia diuitū. sp rapit ⁊ nūq̄z satiat. nec deum timet: nec hoies vereť. nec matri parcit. nec patrē agnoscit. nec fratri obtpat. nec amico fidē seruat. viduā oppīmit. pupillo⁹ res inuadit. libros in fuitutē reuocat. testimoniū falsum p̄fert. res defuncti mortui occupat. Nōne ipi q̄ h̄ faciūt morīunť. ⁊ iō oēs auari q̄ h̄ faciūt i die iudicij nullā misericordiam ꝓsequētur. Et iō p̄s. xl. Beat⁹ q̄ intelligit sup egenū ⁊ pauperē: in die mala liberabit eū dñs. Qui enī misericordiť miserebit pauperis beat⁹ erit. Prou. xx. Qui seq̄t miscdiam inueniet vitā iusticiam ⁊ gliam. Bern. Vere beat⁹ q̄ itelligit sup egenū ⁊ pauperē ⁊ nō sup cupidū: sz sup pauperem q̄ inuite ⁊ verecūde accipit. ⁊ accipiens glificat p̄rem suū q̄ in celis est ¶ Terty sunt supbi d malis suis se iactātes. qd̄ pessimū ē. Hz exiguo ⁊ hūili ꝓcedit miscdia. Sap. vj. Pre supbia eor nō est misert⁹ totā gentē ⁊ excellētē i pctis suis. Et glo. id ē. nō est misert⁹. qz supbiūt in peccatis suis ⁊ p̄tenunt iudiciū dei. Et merito sicut dicit Jsid. Sicut supbia ē origo omnium viciorū: ita misericordia ē origo oīm frutum. Jpa ro in peccatis p̄ma: sz misericordia postrema. ¶ Quarti sunt duri ⁊ indeuoti de peccatis penitere nolētes. qd̄ satis p̄z Ezech. ix vbi dr. Signa thau super frontes virorū gementiū ⁊ dolentiū ⁊c. Signū salutis poni p̄cipitur. s. thau: quod habet similitudinē crucis ⁊ significat penitentiā. De hac cruce dicit Augustin⁹. q⁹ vita xp̄iani hois si fm euāgeliū vivit crux ⁊ martyriū est Qui aūt h̄ signum nō habent sine misericordia puniri videnť. Vñ sicut ibi dicit. Signa thau sup frontes virorū gementiū ⁊ dolentiū sup cūctis abominatōibus q̄ fiūt in medio ei⁹. Et seq̄t. Trāsite p ciuitates sequētes eū ⁊ p̄cutite: nō parcat oculus vester neq̄z misereami. senē ⁊ adolescentulum ꝑginē ac mulierē interficite vsq̄z ad internitionē. oēm aūt sup quē videritis thau nō occidatis. ⁊ a sanctuario meo incipite. i. a sacerdotibus ⁊ electis meis q̄ fuitores dñi esse debent. ⁊ q̄ ad custodiā sanctuarij sunt deputati. Et q⁹ senex nō excusat rō senectutis: nec adolescētez rō etatis. Si tñ peruenerit ad annos discretionis. nec virginē rō integritatis. nec mulierē ratio sexus. Quia fm Hiero. ibidē. p h̄ dat intelligi q⁹ null⁹ pctōr nisi i cruce ⁊ signaculo xp̄i pt saluari. qz inquit. Oēs isti pereūt si absq̄z xp̄i signaculo se aliq̄d esse credūt.

De eodem Sermo. xxiij.

Nata est filia ei⁹ ex illa hora. Mat. xv. ⁊ Marci. vij. ¶ Ad hūc dū doctrina. Per hāc mulierē debem⁹ intelligere pctōrē. Et merito: qz initiū pcti mulier. Eccī. xxv. A muliere initiū factū est pcti. Qui h̄z filiā vnicā infirmam. i. animā languentē in peccatis: ⁊ vepatam a demonio. i. peccato. Et sic multis modis sanatur infirmitas corpalis. sic ⁊ spūalis Primo sanatur q̄s sudore cōtritionis: puū humorē peccati expellentis. Nam volens habere sudorē corpalē p̄mo tegit se lecto. secūdo apponit se igni. Et sic tu age spūaliter vt possis habere sudorē p̄tritiōis: rege te lecto mortis Eccli. xlj. O mors q̄ amara est memoria tua ⁊ Eccī. vij. Memorare nouissima tua ⁊ in eternum nō peccabis. q. d. volebis cū ꝑa p̄tritiōe Secūdo appone te igni. i. recordare iudicij ⁊ eterne damnationis in meditatione. Vñ ps xxxviij. In meditatione mea ardescit ignis. Ex quo causatur sudor contritōis lacrimar. Quid est lacrima p̄tritiōis nisi quidā sudor p̄tritiōis q̄ repellitur egritudo mētis ⁊ sanat. Vñ ps. cxlvj. Qui sanat contritos corde ⁊c. Ex h̄ sudore lacrimar sanatus est Ezechias rex. iiij. Reg. xx. Cui egrotanti ad mortē nunciatum est q⁹ disponeret domui sue q⁹ moreret q̄ p̄uertit faciē suā ad parietē et fleuit amare. sed p Jsaiam missum a dño reuocata est nūciatio dicēs. Vidi lacrimā tuā ⁊ sanaui te. Et spūaliter. p ezechiā intelligit q̄libet peccator q̄ est rex operū suor. Si infirmat in pctō. debet se conuertere ad parietē. id est. ad recordatōem peccatorū que diuidūt peccatorē a deo vt paries vicinos segregat. Unde Jsa. lix. Iniquita

tes vestre diuiserunt inter vos ⁊ deum ⁊c. Et postq̄ conuerterit se ad parietē.i. recordat peccatorum suorū debet flere. ⁊ sic sanabit. Et sic sanata est Maria magdalena q̄ vexabatur a septē demonijs. vbi p lacrimas q̄s lauit dñi pedes sanata est Luc. vij. ¶ Scdo sanat q̄s corpaliter minutōe vbi emittit malꝰ sanguis Et sic si vis sanari spūaliter debes emittere in cōfessione malū sanguinē.i. peccatū. Unū ps.l. Libera me de sanguinibꝫ. Glo. id ē. de peccatis Unde sicut sanguis malus corrūpit corpꝰ. ⁊ sic peccatū corrūpit animā. Uena aūt p quā debet exire iste sanguis peccati est os penitētis. Prouerb.x. Uena vite est os iusti. nam p os tanq̄ p venā debz emitti sanguis peccati Ꝙz heu aliqui emittunt donū sanguinē ⁊ malum absconditū. hoc est q̄ se excusant in cōfessione. sicut phariseus Lu.xviij. Jeiuno bis in sabbato ⁊c. Non sum sicut ceteri hominū. Tales nō sanant sz debilitant. Nā iste discēdit in domū suā iniustificatꝰ. Ꝙz aliq̄ nimis diu tardant cū minutōe. ⁊ sic diūsas incurrūt infirmitates. Et sic spūaliter est cū cōfessione. Unū Bre. Peccatū qđ p penitētiā nō abluit mox suo pondere ad aliud trahit. Unū cū infirmitas obicet: tūc sanitas ptrahitur. Prouerb. xxviij. Qui abscōdit scelera sua nō dirigetur sed qui cōfessus fuerit ⁊ relīqrit ea misericordiā cōsequetur. vt dicit Dauid. ps.xxxj. Iniusticiam meā nō abscondi ⁊c. Dixi cōfitebor aduersum me iniusticiā meā dño ⁊c. ¶ Tertio sanatur q̄s p dietā ieiunij Eccī.xxxvij. In multis esc̄is erit infirmitas ⁊c. Et q̄ abstinēs est adij ciet vitā. Unū regula medicinalis Abstinētia est optima medicina. Nam volēs expugnare castz facit ꝯ p famē. ⁊ sic tu. Castrū enī repletum cibarijs difficile expugnat. Et sic aīa replera peccatis difficile curatur. Eccli.xxxvij. Propter crapulā multi perierūt. Ad ꝯ sonat illud puerbiū. Asinus repletus cupit chordam. j. Cor.ix. Omis q̄ in agone ꝓtendit: abomnibꝫ se abstinet. ¶ Quarto sanat quis p incisionē: vt in membris corruptis q̄ alia inficiūt Et sic a prauo cōsortio. ps.xvij. Cum sancto sanctus eris ⁊c. Figuratur Marc. vij. in surdo ⁊ muto q̄ eiectus de turbis sanabatur. Et Matth. ix. in filia ꝓncipis cū eiecta esset turba de domo ea sanauit Prouer. j. Prohibe pedem tuū a semitis impiorū. ¶ Quinto sanatur quis p cōbustionē ferri. i. verbi dei. psalm. cxviij. Ignitū eloquiū tuum vehementer ⁊c. Hiere.xxxij. Nunq̄d nō verba mea sunt q̄si ignis ardēs. Sap.xvj. Non herba neq̄ malagma: sed sermo tuus dñe sanat omnia. Prouerb.iiij. Fili ausculta sermones meos. ⁊c. vita enim est inuenientibus ea: ⁊ vniuerse carni sanitas. Psal.cvj. Misit verbū suum ⁊ sanauit eos ⁊c.

De eodem Sermo.xxiiij.

Dimitte eam q̄z

Oclamat post nos. Matth.xv. Clamor oriens optimꝰ est nūciꝰ ad aures dei. Psal.xvij. Clamor meus in ꝓspectu eius introibit in aures eius. Voces valētiores apud serenissimas aures dei faciūt nō verba nra: sz desideria. Sunt aūt quattuor que faciūt homīnē clamare. aqua. ignis. gladius. bestia Sic ⁊ nos clamare debemus ꝓpter aquā ⁊ tempestatem spūalem. ꝓpter ignem eternalem. ꝓpter gladiū iudicialē. ꝓpter bestiam infernalem. s. diabolum De primo Jone. j. Mare ibat ⁊ tumescebat super eos ⁊ clamauerunt ad deū ⁊ dixerunt. Quesumus dñe ne pereamus in anima viri isti⁹ ⁊c. Quid est fluxus pñs miserie nisi mare vel aqua. vbi tempestatibꝫ temptationū ⁊ tribulationū anima pclitat. imo peccando submergit. Ideo in orationibꝫ sic clamandum est quasi homo tā submergi timeret. sicut de petro dr Matth. xiiij. cū cepisset mergi clamauit dicēs. Domine saluū me fac. Et Matth. viij. Dñe salua nos perimus. Usitatum dictū est. Qui nescit orare ascēdat mare. Et certe periculosius mare est in q̄ aīa q̄z in quo corpus submergit. Et ideo magis clamādum est. ps. lxviij. Uenī in altitudinē maris ⁊ tempestas demersit me. laboraui clamās rauce facte sunt fauces mee. Augustin⁹. Ut liberemur clamemus ne forte in pīsuris ꝓsentiamus iniquitati ⁊ irrecuperabiliter absorbeamur ¶ De scdo Joheł. j. Ad te dñe clamaui: q̄z ignis comedit speciosa deserti. ⁊ flāma succendit oīa ligna regionis. Speciosa deserti. id est. huius mūdi sunt nobilitas: potētia: gllia iuuentus: pulcritudo. ⁊ hmōi. O quot nobiles ⁊ potentes ⁊ gulosos ⁊ iuuenes ⁊ pulcras mulieres ⁊ viros iam comedit ignis inferni p duo vel tria vel quattuor vel quinq̄z vl' sex milia annorū. Et nō solū tales: imo oīa ligna regionis. i. quoslibet alios pctōres. Deutero. xxxij. Ignis succensus est in furore meo: et ardebit vsq̄z ad inferni nouissima. Jō clamandum est in oratōne. Unū ꝙsus. Jā tua res agit: cū paries ꝓximus ardet. Jā enim si ꝓximus

paries. scz marit⁹ vel vxor vel pater vel mater vel frater vel sor. vel alius p̄x̄imus tuus forte p̄r annum vel p quattuor triginta vl' q̄ draginta arsit. nōne times: nonne clamas. et forte p eisdē bonis ardet pater tuus que tu habes. z p eo eisdē tu cum eo ardebis. Nonne clamas. Flamma vero succēdens ligna ē illa de qua Luc. xvj. Crucior in hac flamma. Clama miser p cētor. z aquam lachrymar fundas vt ignē nō solū gehēne sz z culp̄ tibi extinguas Isid. Dei seru⁹ quotiēs aliquo tāgit vicio: totiens ad orōem se fulcit. q̄ frequēs orō vicio rum impugnatōes extinguit. ¶ De tertio dr Ezech. xxj. Iste exact⁹ est gladi⁹ z iste limatus est in manu interficiētis xp̄i Clama z vlula fili hoīs ꝛc. Iste gladi⁹ est sn̄ia damnatōis qui nō solū acutus sz exacutus est vt p ipsuz nō solū corpus sz etiā aia ferīat. limat⁹ z splēdēs est vt ab oīb⁹ videat. In manu interficientis est vt p̄mpt⁹ habeat. Deuteron. xxxij. Si acuero vt fulgur gladiū meū z arripuerit iudiciū manus mea reddā vltionē hostibus meis z his q̄ oderūt me retribuā. Prompt⁹ eni est nō solū in iudicio. sz etiā in morte peccatoris. Unde omni hora timend⁹ est. Jō i oratōne clamandū est ac si iam gladio p̄fodi deberes. Hiere. xxvj. Ululate pastores et clamate z aspergite vos cinere. quia cōpleti sunt dies vt interficiami. Clamate in cinere futuros vos cineres p̄siderantes. Hoc etiam dicitur Jone. iij. q̄ rex niniue sedit in cinere z homines z iumēta nihil gustātes saccis opiebātur vt clamarent ad dn̄m in fortitudine. De q̄rto ps. lvj. Clamabo ad dn̄m altissimū q̄ benefecit mihi ꝛc. Et seq̄t ibidē. Et eripuit aiam meā de medio catulor. z leonū ꝛc. O si teiam leo vel vrsus vel lupus vel serpens iuaderet: quō clamares. quanto magis clamandū est p̄tra diabolū leone fortiorē. j. Petri. v. Tanq̄z leo rugiēs circuit q̄rens quem deuoret Necessari⁹ aūt est clamor orōnis p̄ diabolus Ideo Chrys. Oratio iugis infirmitas ē hostis: ipe p̄tra se tela ministrat q̄ hostem p̄cū instātia nō fatigat. Un̄ z thobias clamauit: cum eū inuaderet piscis. i. diabolus vt dicit Thob. vj. Expauescens Thobias clamauit voce magna dicens. Domine inuadit me piscis. Si clamat quem piscis iste inuadit. id ē diabolus temptādo. multo magis clamēt q̄ in ventre huj⁹ piscis sunt male. s. viuēdo. Jone. ij. Clamaui ad deū meū de tribulatōe mea z exaudiuit me de vētre inferni. clamaui z exaudisti vocē meā.

¶ De eodem Sermo. xxv.

Dimitte eam q̄r clamauit post nos. Mat. xv. Ecce mulier ista multū clamando multos mouit ad intercedēdū. Nos q̄z orando multū clamabim⁹ si multitudinē impedimē tor. inimicor. intercessorū necessariorq̄ cōsideramus. Clamare ergo debemus vt impedimēta deponamus. vt inimicos p̄fundamus. vt intercessores moueamus. vt necessaria obtineam⁹. De p̄mo habet Luc. xviij. Qui p̄ibāt increpabāt eū vt taceret ꝛc. Turbe increpātes sunt cogitatiōes z fantasie orōes impedientes Magis aūt impedit clamor orōis elōgatio clamātis. Tāto aūt hō a deo lōgi⁹ q̄nto in vicijs p̄fundi⁹. Et iō in p̄sona p̄fundi petōris ait ps. lxviij. Infixi sum i limo: z nō est subalabrauī clamās ꝛc. Aug⁹. Dz vnusq̄sq̄ nr̄m videre in q̄ p̄fundo sit d' q̄ clamat ad dominū. Clamauit eni de p̄fundo ionas in ventre ceti Meli⁹ est nūc penitēdo clamare de profundo pcti salubriter. ps. cxxix. De p̄fundis clamaui ad te dn̄e ꝛc. q̄z de p̄fundo inferni inutiliter. sicut diues in inferno sepult⁹ Luc. xvj. clamās dixit. Pater Abraā mitte lazar q̄ ꝛc. ¶ De secundo dr. j. Mach. iiij. Ne timueritis multitudinē eor. ne forte formidetis. vsq̄z. clamemus in celū z miserebit nr̄i dn̄s ꝛc. Et valde clamādū est p̄pter temptatōis impetū et formidinē z p̄pter temptantiū multitudinem. Nō eni habes tot capillos in capite q̄t aīma inimicos. Un̄ ps. Labor. clamās rauce ꝛc vsq̄ q̄ multiplicati sunt sup capillos capitis mei q̄ oderūt me gratis. Si eni legio demonū vexauit vnū hoīem corpaliter sic dr Luc. viij. q̄d g̃ erit aie quā plures p̄sequūt. Clamore g̃ orōnis fugandi sunt. Legit ei Judicum. vij. q̄ p tubas sonātes z p fractas lagenas hostes fugabant. In p̄fractōe lagenar. dat intelligi mortificatio corp̄or. In tubis p̄o orationes significant. Tuba eni in vno fine flatum recipit z in alio sonū reddit. sic z orōis flatus fit in mūdo. sz sonus audit in celis. Bre. Mag̃ virtus orōis q̄ effusa in terris in celo opatur. Sic g̃ orōe z mortificatōe p̄fundit diabolus Mat. xvij. Hoc gen⁹ nō ejicit nisi p orōez z ieiunū. ¶ De tertio dr q̄ chananea tamdiu clamauit vsq̄ aplos intercessores hūit. Hoc etiā figuratū est Hester. iiij. vbi dr q̄ scindēs mardoche⁹ vestimēta sua indutus est sacco: spargens cinerē capiti. z in platea medie ciui

tatis voce magna clamauit. ꝛ ꝫ eiulatu vsq; ad fores palacij venit. sic nostra vestis veterē ꝓsuetudinis debet scindi. ꝛ post ꝫ sacco penitē tie nos debem⁹ indui ꝛ cinere memorie mortis mente spargi. Eccī. xv. In medio ecclie aperuit os eius ꝛc. vsq; ad fores palacij celestis regni Tantū debet clamare aīa tua: vt angeli: virgines: martires: apli audiāt. ꝛ etiā dño dicāt Dimitte eam q; clamat post nos. Et forte secunda hester. i. maria mouebit ad intercedē dum si audit clamorē tuū. Bernī. Mariam cogita. mariā inuoca: nō recedat ab ore tuo. nō recedat a corde tuo. Et vt impetres orōis suffragiū nō deseras ꝓuersatōis exēplū ¶ De quarto nō ꝙ clamare debem⁹ sic mēdic⁹ de subuentiōe. ps. xxxiij. Iste paup clamauit ad dominū: ꝛ de omīb⁹ tribulatōib⁹ saluauit eum. Et ps. ix. Non est oblit⁹ clamorē pauper. Et sic infirm⁹ ꝙ sanatōe. ps. xxix. Dñe deꝰ clamaui ad te ꝛ sanasti me. Sic cec⁹ ꝙ illuminatōe Lu. xviij. Cec⁹ aūt multo mag; clamauit. Fili dauid miserere mei. Et sic demoniac⁹ ꝙ liberatione. sic hec chananea clamauit. Et sic tribulat⁹ ꝙ ꝓsolatōe. ps. cvj. Clamauerūt ad dominū cum tribularēt ꝛ de necessitatib⁹ eoꝝ eripuit eos. Et sic moritur⁹ ꝙ exaltatiōe. Dan. xiij Exclamauit voce magna Susanna ꝛ dixit. Dñe deꝰ eterne ꝛc. Clama ḡo miser peccator pro tātis necessitatib⁹ ad deū. Hz certe sic lingua serpentis sibilare pōt. clamare aūt nō potest. ita lingua venenate oratōis nō est clamor ora tionis sed sibilus serpentis apud deum. Hieronymus. Nescio q; ꝓscia ea lingua ꝙs deū rogat q; mentit aut maledicit aut detrahit. nā labia sca sancta tm exaudit deꝰ.

¶ De eodem

Sermo. xxvj. De eplā.

HEc est voluntas dei sanctificatio vra. Scribit ad Thes. iiij. ¶ Crudelis hostis capta ciuitate vt ipam destruit ꝛ omes munitiones ipi⁹ ne amplius resistere valeat. Spiritualit. Diabol⁹ est crudelissim⁹ hostis. nā si ꝙ aīam pōt hre victoriā ad illā intrās omes ꝙtutes surripit ꝛ exterminat muros. i. sensus ꝛ cogitatōes vt bruta infernalia ingredi ꝛ egredi valeāt ꝛ ibidē pascāt. Figurat. iiij. Reg. xxv. vbi legit. Nabuzardan ꝓnceps exercitus babylonis vi obtēta hierlm expoliauit tēplum. ꝛ abstulit inde candelabrū lumis. altare aureū: mēsam ꝓpositiōis: coronā faciei: vasa tēpli: ꝛ vasa incēsi ꝛ vasa sacrificij: ꝛ vestes sacerdotales. Et postmodū omī spurcicia templū repleuit. Spūaliter. Sic diabol⁹ vincēs anima intrat templū cordis. ꝛ ꝓmo extinguit candelabr lumis. i. excecat iudiciū rōis. ¶ Deinde subtrahit altare aureū. i. charitatem. ¶ Tertio mēsam ꝓpositiōis euertit. ꝙ quam verba dei ꝛ ꝓdicationes designant. quia verbum dei spiritualis cib⁹ est anime. ¶ Quarto remouet coronā faciei templi. i. aufert verecundiā peccādi. ¶ Quinto destruit vasa incensi. id est. deuotas orōnes. ¶ Sexto vastat vasa sacrificij. id ē puertit cor ꝛ oculos ne ibi videat lachrimas ꝓtritio per quā deo fit sacrificium acceptum. ¶ Ultimo lacerat vestem sacerdotalem. id est. vestem innocentie ꝙ prauā voluntatem. His igit expoliat⁹ homo q; ꝓus erat templum dei: efficit sta bulū brutoꝝ. i. demonū ꝛ omniū viciorū. Un Augustin⁹ in soliloquijs. Ipsi inquit videntes me sine te despexerūt me. diuiserūt sibi vestimēta mea q̄b⁹ honorare ras me fecerunt sibi viā per me. sub pedib⁹ suis cōculcauerunt me. ꝛ polluerūt templū sanctū tuum scz per prauā voluntatē. Cui resistere debemus ꝛ implere voluntatem dei. de qua dicit thema Hec est voluntas dei sanctificatio vra. ¶ In summa epistole duo innuunt. ¶ Primo docet nos tenere veritatis viā. ibi. Rogamus. ¶ Secundo docet nos habere mentis mundiciam. ¶ De primo dicit. Fratres rogamus vobs. ¶ Obsecramus vos. Apostolus scripsit illā epistolā thessalonicensib⁹. ꝛ thessalonica erat ciuitas metropolis in macedonia que est queda ꝓs grecie. Et apostolus multū laborauit cum sociis suis ad conuersionē eoꝝ. s. cū Siluano ꝛ Thimotheo Ideo hortatur ne falsos apl̄os suscipiant in domino ihesu per amorē eius. vt quemadmodū accepistis a nobis. scz verbo ꝛ exemplo quomodo oporteat vos ambulare. scz in via moꝝ. ꝛ viuere spiritualiter. et placere deo. s. per bona opera. De quo dicit magister in glosa. Ille deo placet qui fidem rectaꝝ quā habet executione virtutū et perfecte operationis decorat. Sic ꝛ ambuletis vt abundetis magis. id est magis ac magis crescatis in bonis operib⁹. quia sin Gregoriū. In via dei non progredi est regredi. Unde beatus Augustinus dicit. Summa perfectio christiane religionis est vt quantūcūq; homo in hac vita proficiat semper deficere se putet. Cuius causam assignat Leo papa dicens. Naz qui estimat se ad hoc peruenisse quod cupit non quesita reperit. sed in acquisitione deficit. Et

hoc patet error illoꝝ qui dicunt q̄ hō in p̄senti vita potest tantū culmē pfectionis attingere q̄ amplius in gra ⁊ charitate pficere nō potest. quod reprobat in clemen. de here. c. ad nostrū. ¶ Hꝫ diceres. an pgredi sit homini necessarium ad salutē. Respondetur q̄ nō. quia tūc multi hoīes nō saluarentur q̄ sp in vno statu sunt bone ꝓsuetudinis. puta qui in eisdē orationib⁹ ⁊ elemosynis vitā ꝓtinuāt. Sed cōtinuus pfectus necessarius est homini q̄tuꝫ ad desiderīū. nō aūt q̄tum ad opa exteriora. Quod sic patet. Quilibet enim in hac vita q̄ntumcūq; sanctus dicere debet cum prophet. nūc cepi. Lu. xvij. Si feceritis oīa que p̄cepta sunt vobis: dicite serui inutiles sumus. Grego. Nec pfectoꝝ summa est iustitia vt se nunq; pfectos credāt. ne ibi diffidēdi incidāt in periculū vbi pficiendi deponant appetituꝫ Ideo abundetis magis. s. in desiderio. nō autem oportet in opis exercitio. Subdit. Scitꝫ enim q̄ p̄cepta dederim vobis. Hugo. Si deficiant vires ad opus attamē voluntatem et affectū adhibeamus. ¶ In summa ep̄le duo innuunt. ¶ Primo docet nos habere mētē mundiciā. ibi. Hec est voluntas dei sanctificatio vestra. ¶ Secdo ꝓhibet tria vicia. ibi. vt abstineatis a fornicatiōe &c. ¶ De primo dic. Hec est voluntas dei sanctificatio vestra. i. mundicia Leuit. xj. Sancti estote. i. mūdi: qm̄ ego sanctus sum. ps. c. Ambulans in via immaculata: hꝫ mihi ministrabit. Oza aūt nō vult imūdos in ministerio suo hre patꝫ in Oza. ij. Regum. vj. q̄ cum tenere vellet archam dñi duꝫ declinaret de curru cecidit ⁊ expirauit. dicūt iudei quia ea nocte cum vxore sua dormierat. Idcirco opus est hre ꝓsciam mūdam. Nam dicit Eccl. x. Sic ꝓnceps populi sic etiā ministri ei⁹. Hꝫ ꝓnceps noster candor est lucis eterne. idcirco volūtas eius req̄rit in nob⁹ sanctitatē. Nā aīa nostra est templū dei. ⁊ nisi tēplū istud mundū sit dñs in eo nō habitat. j. ad Chor. iij. Nescitis quia templū dei estis vos. ⁊ spūssanctus habitat in vob. Si quis autē templū dei violauerit disperdet illū dñs Bern. Balsamus est gratia dei. iō vas purū requirit. Sap. j. Nō habitat in corpe subdito peccatis ¶ Sciendū tñ q̄ ꝓsciam nostraꝫ mūdare debemus tribꝫ modis ¶ Primo p verbū dei. Joh. xv. Jam vos mūdi estis ppter sermonē meū quē locut⁹ sum vob. Et ideo sacra scriptura significatur p labrum de quo Exo. xxxviij. quod habebat specula extern⁹ in quibꝫ qui intrabant tabernaculum immundiciam suam videre poterāt. ⁊ int⁹ aquā qua lauabāt̄ur. Ideo Joh. xvij. Sanctifica eos in ver̄itate. Sermo tu⁹ veritas est. Sepe enī cōtingit q̄ peccator audit vnū verbū in sermone de q̄ tantā capit ꝓtritionem q̄ si haberet mille peccata mortalia dñs dimitteret sibi oīa. Exemplum legit. Paulus primus heremita vidit homines intrantes eccliam. inter quos vidit vnum nigrū ⁊ tenebrosum sicut carbo ⁊ demones ducebāt eū cathenatū ⁊ vinctū gaudentes ⁊ saltantes. ⁊ angeli sequebant tristes ⁊ flētes. Cūq; daret se ad orōnem ⁊ fleret p eo qđ viderat: surgens ab orōne vidit eum clarū ⁊ pulcrū ⁊ solutū. ⁊ angelos circa eum letantes ⁊ demones remotos cōfusos ⁊ flentes. Et reuelatum est ei ab angelo q̄ ille peccator verbo dei in ecclesia audito contritus est ⁊ p cōsequens mundatus ab omni peccato ¶ Secūdo mūdatur per confessionē. Unī. j. Joh. j. Si cōfiteamur peccata nostra fidelis est ⁊ iust⁹ vt remittat nobis ea: ⁊ emundet nos ab oī iniquitate. Et sic p ꝓfessionē peccati expellit dyabolus. iuxta illud Lu. xj. Cū fortis armatus custodit atriū suū i pace sunt ea que possidet. si aūt fortior eo supueniens vicerit eū vniūsa arma eius auferet &c. Qđ figurat. j. Mach. iij. Judas mundauit templū a gentib⁹ inq̄natum. Spū aliter. Judas cōfitēs interpretat. Nam vbi frequens cōfessio ibi decor ⁊ pulcritudo. ¶ Tertio mundat p elemosynarū largitionem. Lu. xj. Date elemosynā ⁊ oīa munda vobis erūt. Et Aug⁹. Miserico:die medicina tollit peccata maxima. Exemplū in petro thelonario. Require in libro vitaspatrum ¶ Itē sciendū ꝓter hanc volūtatē adhuc multiplex est volūtas dei ¶ Prima vt a peccato cōuertamur. Ezech. xviij. Nunqd voluntatis mee est mors impij dicit dñs. nō: sed magis vt cōuertatur ⁊ viuat. q̄si diceret. Nolo mortem pctōris: sz volo magis vt ꝓuertatur ⁊ viuat. Augustin⁹. Erubescat humana pigricia pl⁹ vult ille misereri q̄z nos a miseria liberari. Ergo deus peccata hominū dissimulat ppter penitentiā. Quia volūtas sua est vt peccator ꝓuertat ⁊ viuat. ⁊ ideo expectat. Unī Grego. Quisq; viuit ⁊ delinquit idcirco miseratio diuina cum tolerat vt ab iniquitate se ꝓpescat. Unī Bern. Miseratio tua dñe q̄ poterit explicari fmone q̄z benignus: q̄z liberalis: q̄z gratuitus fuerit. ego peccabam ⁊ tu dissimulabas. ego a sceleribꝫ nō ꝓtinebā ⁊ tu a ꝑ̄ibꝫ cōtinebas. ego plongani multo tpe iniq̄tatem. ⁊ tu dñe plongabas tuā pietatē. ¶ Secunda

voluntas dei est vt in bonopficiamus. Unde beatus Aug⁹. dicit. Summa pfectio xpiane religionis est vt quantū homo in hac vita pficiat: intantuz se deficere putare debeat. Et rō huj⁹ est. quia status vite psentis est quedam via qua ad patriam pgimus. vt dic Grego. sed via nunq̄ perficitur nisi adepto termino. Hinc est q̄ totus terminus psentis vite debet esse in pficiendo z nō deficiendo. Ad qō hortamur. j. Pe. ij. Sic est voluntas dei vt bene facientes sitis. i. vt bona opera faciatis. Illa ei duo sibīnuicem cōcomitari debent. s. vt malum relinquamus z bonū faciam⁹. Uñ psal. ps. xxxvj. Declina a malo z fac bonū. Et Isaie. j. Quiescite peruerse agere z discite bñ facere. Quia nō sufficit ad vitaz eternā vt malū relinquamus nisi etiā bonū faciamus. vt pater de seruo inutili Matth. xxv. cui dictuz est. Inutilem seruū ei⁹cite in tenebras exteriores ꝛc. Tertia voluntas dei est vt misericordes simus. Matth. ix. Misericordiā volo z nō sacrificiū. Prouerb. xxj. Facere misericordiaz z iudiciū magis placet deo q̄z sacrificiū. Et si homo nō haberet in elemosynaz largitōe: sufficeret in primoz cōpassione. vt Job q̄ cum omnia sua pdiderat z nō haberet vñ pauperibus subueniret cōpatiebat eis z flebat. Job. xxx. Flebam quondā super eo qui afflictus erat et compatiebat anima mea paupi. Ideo cōmendauit eū dom⁹ dicēs Job. j. Nūq̄d cōsiderasti seruū meū iob q̄ nō sit ei similis in terra. Gregō. Plus est cōpassio q̄z datū. Nūq̄z enī qui vere cōpatit qō necessariuz est primo negat. Qui enim de corde compatit pauperi: de seipso dat non de suis bonis. Grego. Exteriora largit̄ rē extra seipm pbet. qui aut̄ fletum ex compassione pbet: primo suo aliquid de seipso dat. ¶ Quarta voluntas dei est vt in bonis operib⁹ pseueremus. Joh. vj. Hec est voluntas ei⁹ qui misit me patris vt om̄e qō dedit mihi nō perdā ex eo. Hola pseuerātia facit vt hō nō tardat. Uñ Matth. x. Qui pseuerauerit vsq̄z in finē hic salu⁹ erit. Isidor⁹. Tunc placent deo opera nostra quādo bonuz quod inchoamus fine pseueranti implemus

Item sciendū qui impleuerit istas volūtates dom̄ini multas recipiet vtilitates. ¶ Pria vtilitas. quia amicus dei efficitur. Seneca. Idem velle idem nolle vera amicicia est. Secunda in suis orationibus exaudit. Joha. ix. Si quis dei cultor est z voluntatem ei⁹ facit: hunc deus exaudit. Sicut patet in apostolis z aliis sanctis. Ideo. ij. Machabeoz. j. Petvobis cor omnib⁹ vt colatis eum: z faciatis eius voluntatem. Et statim sequit. Exaudiet orationes vestras z reconciliet̄ vob. nec vos deseret in tempe malo. Si ergo fecer⁹ eius voluntatē nos ad eum cōuertendo: ipse exaudiet nostras orationes culpā remittēdo sicut patet in filio prodigo Luce. xv. Qui reuersus ad p̄em rogauit vt recipet eū in filiū. Ideo. j. Joh. v. Quodcūq̄z petieritis fm ei⁹ voluntatem exaudiet vos. Et Gregō. Quid mirum si postulantes tarde exaudimur q̄ percipientem dominū audimus tarde aut nullo modo. ¶ Tertia vtilitas: in pace eius cōformatur. Luce. ij. ca. In terra pax hominibus bone voluntatis. Nam q̄ non cōformat voluntatē suam voluntati dei: pacē perfectā non habet. Job. ix. Quis restitit ei z pacē habuit. quasi diceret. nullus. Sed qui omnia vult q̄ deus vult pacē habere potest. Sicut enī deus omnia quecūq̄z voluit fecit. sic quasi omnia fiunt que talis vult. vt legitur in exemplo fm q̄ quidam respondit quibusdā admirātibus de fertilitate agroz z vinearum suaz. Nō mirum inquit cum semper habeam tale tempus quale volo. Et cum mirarētur sup eius resp̄sione z quererent virū vtrum haberet alter⁹ modi tempus q̄z alij homines. Respondit. Nunq̄z volo tempus aliud esse nisi quale deus vult. z tale necessarium est. ¶ Quarta est remuneratio ad suam voluntatē. Dicit enim deus seruientibus sibi. Si seruieris mihi ad meam voluntatē: remunerabo tibi ad tuā voluntatem. Matth. vij. c. Non om̄is qui dic̄ mihi dñe dñe ꝛc. sed qui facit voluntatē patris mei ꝛc. Psal. lxxij. Tenuisti manū dextera meam z in voluntate tua deduxisti me. z cū gloria suscepisti me. Ille vero qui vult facere voluntatez suam sibīpsi seruire videtur. Non ergo a deo mercedē requirit sed a seipso. Unde Osee. x. Confusio effraim capiet: z cōfundetur israel in voluntate sua. ¶ Dixi secūdo prohibet tria vicia. ¶ Primo luxuriam dicens. Abstineatis vos a fornicatōne. Quod pōt intelligi de carnali vel spūali fornicatiōe. Fornicatio spūalis est omne pctm̄ mortale. Aug⁹. Om̄is aīa aut est xpi spōsa aut diaboli adultera. ve aīe q̄ spōsum legitimū z speciosum forma p̄ filijs hoim nobilissimū z ditissimū reliq̄t p adultero leproso vilissimo turpissimo z pauprimo diabolo. Hz fornicatōem carnalem etiam prohibet cum subdit. Unusquisq̄z custodiat vas suum possidere in sanctificationem. id est in macerationē. ita q̄ nō

lasciuiat. ¶ Pro quo sciendū duobꝫ modis homo maculatur luxurie vicio. Primo circa vsum illiciti. sic est in fornicatōe. Secōo circa immoderatū vel inordinatū vsum liciti. sic est in ꝓpria vxore. Et idcirco ꝑmo phibet fornicationē cū dic. Ut abstineatꝭ vos a fornicatione. Fornicatio est omis vsus carnal' ꝑmixtionis ꝓter legitimū ꝙubitū. Vñ fornicare est foras nidū cadere. Nidus ꝙiugatoꝝ est matrimoniū a q̄ mox vt cadit hō deuocat a dyabolo. Vñ Prouer. xxvij. Sic auis trāsgredies de nido suo. sic vir q̄ relinquit locū suum. Vtāda aūt est fornicatio ppter tria. Primo ppter lucrū diaboli. Secōo ppter ꝓceptū dei. Tertio ppter immūdiciaꝫ sui. In nullo pctō tantū lucrat diabol⁹ ꝙ tā vili foro sicut i illo q̄ hic binos ꝫ binos deuocat. Prou. vj. Precium scorti vix vni⁹ est panis. qz fatua mulier illo ꝑuo dat corp⁹ fornicatori: ꝫ aiam dyabolo: cui nō daret sotulares suos dudum ruptos. nec solū aiam suā tradit diabolo. sz etiā illius miseri q̄ cōmiscetur ei. Vñ seq̄t vlteri⁹ i textu iā allegato. Mulier autē viri ꝑciosam aiam capit. Itē in nullo pctō ꝙtemnit de⁹ tantum ꝙ tā vili re. Quia miser hō delectatiōꝫ turpiū ꝫ viliū mēbroꝝ ꝑponit delicijs padisi. Vñ Eccli. xxj. Audiuit luxuriosus verbuꝫ et displicebit ei. ꝫ placet illud post dorsum suum. Et dñs Ezech. xxiij. Proiecisti me post corpus tuū. Itē in nullo peccato sordidat tantū homo ꝫ tā turpi sorde sicut in fornicatiōe. qz nō solū aiam maculat sz ꝫ corp⁹ cōtaminat Vñ. j. ad Cor. vj. Oīe peccatū q̄cūq̄z fecerit homo extra corp⁹ est. qui aūt fornicatur in corpus suū peccat. Ubi dicit glosa. In fornicationis ope sic totus homo absorbet a carne vt iam dici nō possit ipe carnalis. sz simul totus homo dr caro. Itē ꝓpter penā inflictam. Inno. in li. de vilitate hūane ꝙditiōis. Luxuria omnē etatē corrūpit. oēm sensum ꝙfundit omnē ordinez soluit. Vñ fornicatio dr quasi forme necatio. Quia sicut leprosus ejcitur a ciuitate. ꝫ post mortē tuguriū ei⁹ comburitur igne. sic luxuriosus ejcit ab electoꝝ cōsortio ꝫ corpus ꝫ aia eterno tradunt incēdio. nā sicut hic arsit in culpa ita ibi semp ardebit in pena Fornicatores enī magis ardebūt. sicut patet ij. Pe. ij. Nouit dñs pios de tēptatōe eripere. iniqs vero in die iudicij cruciandos reseruare. Magis aūt eos qui post carnē in ꝙcupiscentia immūdicie ambulāt. Propter hꝰ Jsi. ait. Omnib⁹ peccatis fornicatio maior est. fornicatio vniuersa accēdit mala. vñ meli⁹ est mori q̄z fornicari. Secōo phibet immūdiciā i ꝓpria vxore: cuz dicit. Et sciat vnusq̄sq̄z vas suū. i. vxorē suā possidere. qz mulier debet cē subiecta viro: nō ecōuerso. Vñ domin⁹ Gen. iij. Sub viri ptāte eris ꝫ ipe dñabit tui. Et assignant q̄nq̄z rōes illi⁹ subiectōis aī pctm. tres aūt post pctm. Prima rō aī pctm est qz creata est post vir. aut qz vir ꝑfectus est qz ꝑm⁹ Secōa qz ppter vir. creata est. Tertia qz de viro. De his habet. j. Cor. xj. Quarta qz adducta ad vir. nō ecōuerso. Quinta qz impositi ei nomē. Tres rōnes post peccatum sunt. qz molliter locuta est cū serpēte. qz ꝑmo comedit de pomo vetito ꝫ porrexit ipm viro. seducta est ei ꝫ seduxit. Jō in signū seductōis ꝫ subiectionis mulier velamē debet hre super caput suū. j. Cor. xj. Qualiter aūt vir vxorē debeat possidere ondit cū dicit. in sanctificationem. abstinēdo ab ea p loco ꝫ tpe sicut a postol⁹ docet. j. Cor. vij. Nolite fraudare inuicem nisi forte ex ꝙsensu ad tps vt vacetis orationi ꝛc. Vñ Aug⁹. Frustra venerat laurētiū in craticula q̄ voluptat in carnis lasciuia. Frustra veneratur festū petri ꝫ andree i cruce q̄ amplex⁹ exercet in voluptate. Vñ Urias ait. ij. Reg. xj. Archa dei habitat in papilione ꝫ serui dei mei manēt sup faciē terre. ꝫ ego ingrediar i domū meā vt comedā ꝫ bibā ꝫ dormiā cū vxore mea. Jdeo subdit. Et honore. s. mūdo: fm illud qđ natura docet. nihil fedum in vxore. sz inordinatas delectatiōes q̄rere ꝓter cōem modū quē ordinauit natura. Vñ. j. Pet. iij. Viri similiter cohabitātes fm scientia quasi infirmiori vasculo muliebri impartientes honorē tanq̄z coheredib⁹ gre vite vt nō impediantur orationes vestre. Itē nota q̄ act⁹ cōiugalis multis fit de causis. Aliqn fit causa p lis procreande ad cultū dei. ꝫ sic est meritor⁹. Aug. Coniugalis ꝙcubitus generādi gratia non habet culpam. Secūdo fit causa vitande fornicationis in ꝑmo. haz vna causa respicit seipsum: altera primum. De ꝑmo. j. ad Corinth. vij. Uxori vir debitum reddat. similiter aūt ꝫ vxor viro. Augustin⁹. Redde debitū ꝫ p sanctificatione perfecta deus tibi cōputabit Si autem fit causa vitande fornicationis in seipso: tunc non est meritorium boni sed vitatio mali. Ueniale autem est ꝓpter bonum nuptiale. Alio modo fit causa satisfaciendi libidinis. et sic tunc est mortale. Unde philosophus. Omnis vehemens amator ꝓprie vxoris adulter est. Hieronym⁹. In matrimonio opera liberoꝝ concessa sunt.

voluptates aũt que de meretricuz amplexib⁹ capiunt in vxore damnant. Et hoc p̃hibet aplius dicẽs. Nõ in passione desiderij sicut ꝛ gentes que ignorãt deũ. Thob. vj. Hi q̃ ꝓiugium ita suscipiũt vt deũ a sua mẽte excutiãt. ꝛ sue libidini ita vacent sicut equus ꝛ mulus quib⁹ nõ est intellectus. habet potestatẽ dem̃õ sup eos. Tunc p̃hibet auariciã dicens. Et ne q̃s supgrediat p̃rimũ. s. ꝓculcãdo ꝛ affligẽdo ipm. sic̃ milites q̃ hoies suos gũib⁹ eractõib⁹ oppr̃imũt ꝛ affligũt. sic̃ sepe fit q̃ q̃cq̃d paup p labore ꝛ sudore acq̃siuit p annũ ipi nobiles in vna veste vl̃ in vno palefredo expendãt: vl̃ in vno prandio immoderate ꝓsumãt. sue caꝛib⁹ ꝛ auib⁹ suis distribuãt. Ezech. xix. c. Factus est leo ꝛ didicit capere p̃dã ꝛ homes deuorare. habẽt etiã leunculos suos. s. mĩstrales ꝛ baliuos q̃ ad modũ sanguisuge sanguinẽ pauperum sugũt ꝛ in sinum dominorum euomunt. Michee. vij. Princeps postulat ꝛ iudex in iudicando est. Contra hos etiam clamat dñs Isa. iij. Quare atteritis populũ meũ ꝛ facies pauperũ cõmolitis. quia ꝓpter oppressionez pauper tedebat viuere sapientẽ. q̃ ait Eccl⁹. iij. Verti me ad alia q̃ sub sole gerunt ꝛ vidi calũnias ꝛ lacrimas innocentiũ ꝓ solatorez neminẽ. nec posse resistere eoz violẽtie cũctoz auxilio destitutos ꝛ laudaui magis mortuos q̃z viuentes ꝛc̃. A talib⁹ nec elemosinã debem⁹ accipe. Unde Hieronym⁹ ait sup Isaiam. s. Principes tui socij furũ ꝛc̃. Nos quoq̃ caue re debemus ne ab illis accipiam⁹ munera qui de lacrimis pauperũ cõgregant sibi diuitias. Tunc p̃hibet dolosam fraudẽ que spes furti est dicẽs. Neq̃ circũueniat in negocio frẽm suũ. sicut mercatores ꝛ artifices qui in stateꝛ ponderib⁹ ꝛ mẽsuris ꝛ mẽdacijs iniquis. per mẽdacia ꝛ iniurias multos hoies decipiũt. cũ tñ dñs p̃cepit Leuit. xix. Statera iusta ꝛ eq̃ sint pondera: iust⁹ sit modi⁹ equusq̃ sextarius. Itẽ mentiunt q̃ñ asserũt rẽ vile vel corruptaz esse p̃ciosam ꝛ bonã. ꝛ exercẽt p magna pte q̃c q̃d doli vel fraudis potest excogitari. Contra q̃s ait Isa. v. c. Ue q̃ dicitis malũ bonũ ꝛ bonũ malũ. sicut vẽditores ponentes tenebras lucẽ ꝛ lucẽ tenebras. sicut illi q̃ tenebrosa loca eligũt in quib⁹ vendũt pannos vt defect⁹ minime appareant. Ideo merito tã q̃z filij tenebraz ꝓijcient in tenebras exteriores. ponẽtes amaz in dulce ꝛ dulce in amaz. sic̃ caupones. Nec ista lenia videant: subdit. Quoniã vindex est dñs. Ad Roma. xij. Mihi vindictã ꝛ ego retribuam. Et ps. lxxiij. Cum accepero tempus ego iusticias iudicabo. Eccl̃. v. Deus enim vindicãs vindicabit. Berñ. Quid faciet de iniusticijs exq̃ ipas iusticias iudicabit Auc̃. vj. Eadem mẽsura qua mensi fueritis remetietur vob. Basilius. Qua mẽsura vnusq̃sq̃z pec̃cat aut bñ agit p̃miũ habebit. Deute. xxv. Ꝑcõm mensurã delicti erit plagarũ modus. Apoc̃. xviij. Quantũ glorificauit se ꝛ in delicijs fuit tantũ date illi tormẽtũ ꝛ luctum. Sed heu quidã illud nõ timent. Eccl̃s. viij Quia nõ pferꝛ ꝯtra malos cito sentẽtia absq̃z vllo timore filij hominũ ꝓpterãt mala. Eccl̃. v. Ne dixeris pec̃caui ꝛ q̃d mihi accidit triste deus enim patiẽs est redditor. Deutero. xxxij. Mea est vltio ꝛ ego retribuã in tpe. Sed qꝛ nõ pferꝛ cito ꝯ malos sñia nõ timeꝛ. Contra q̃d Aug⁹. Lẽto gradu diuia pcedit firmitas sed tarditatẽ cõpensat ꝓtinuitas. Subdit in textu dicẽs. Nõ vocauit nos de⁹ in immũditiã sz in sanctificatiõez. Ecce causa disponens ad ẽtutes est mũdicia cordis. Prouerb. xxij Qui diligit cordis mũdiciã habebit amicuz regẽ. Phs. iiij. de aialib⁹. Uas venenaticũ si p̃ijcit in aquã pisces nõ intrãt. si aũt mundũ fuerit intrãt. Spũaliter. Et sic ẽtutes. Exodi. vij. Pisces mortui in flumie sanguinis. i. pec̃cati. ps. Libera me de sanguinibus. id est. pec̃catis ꝛc̃.

De animabus
Sermo. xxvij. extraordinar⁹

O Mors q̃z amara est memoria tua. Scribit Eccl̃. xli. Hugo in didascolicon li. iiij dicit q̃ candela cineribus applicata ꝛ intincta citius ꝛ facili⁹ inflãmat. Spũaliter. Per cãdelã intelligit mens hũana cineri amaritudinis imersa. ral'meli⁹ inflãmat ꝛ accẽdit charitate diuia. De quo Greg. loquit sic dicens. Se sollicitat in bono ope q̃ sp cogitat de extremo fine. Nã sicut cineres sunt amari saporis rõne cui⁹ pturbãt gustatẽ. sic ꝛ memoria mortis ꝓtristat hominez. de q̃ thema. O mors q̃z amara est memoria tua ꝛc̃ Ꝑro q̃ sciẽdum q̃drupler est mors. Prima mors nature. secũda culpe. tertia glie. quarta gehenne. Et cu iusti⁹ timet mort̃ memoria ẽ amara. Pria ẽ mors nature. s. q̃ puat hõ vita naturali De qua ad Heb. ix. Statutũ est oĩb⁹ hoĩb⁹ sel' mori. Et hec est amara trib⁹ de causis. Primo qꝛ ieuitabil'. ij. Re. xiiij. Omes morimur ꝛ q̃si aque dilabimur. Nã sic in aq̃ nõ videt vestigium

nauis transeuntis. sic nec homis hodiemor/tui z heri viuētis. Nā ꝓtra hanc mortem nō iuuat fortitudo nec nobilitas nec diuitie nec scientie. Non fortitudo. j. Regū. ij. Nō i fortitudine sua roborabitur vir. Non nobilitas ps. Que vtilitas in sanguine meo dū descendero in corruptionē. Non diuitie. ps. Dormierunt somnū suū z nihil inuenerūt omnes viri diuitiaꝝ in manibꝫ suis. Non scie. Eccs. ij Moritur doctus pariter z indoctus. Et hoc cognouit dauid dicēs. Quis est hō q̄ viuet: z nō videbit mortē. quasi diceret nullꝰ. Eccī. xlj. Oīa que de terra sunt in terrā reuertent. Ideo hortamur Eccī. xxiij. Ante obitū tuū operare iusticiā. ¶ Scdo hec mors nature est amara. quia nihil deportabimus. Job. j. Nudus egressus sum de vtero matris. nudꝰ reuertar illuc. Et Bern. Mūdus inexorabilē sibi ꝓstituit ianitorē. qz nihil sinit deportari. j. ad Thimo. vj. Nihil intulimꝰ in hūc mūdum. nec aliq̄d deportabimꝰ. ¶ Tertio ē amara. qz velox. Eccli. xiij. Memor esto q̄m mors nō tardat. Revera qz q̄tidie appropinq̄t. Aug. Vita nra nihil aliud est nisi cursus ad mortē z Lu. iij. Jā enī secuꝝ ad radicē arboris posita est. i. ad vitā hominis. Nā oīm hora z die deponitur quedā particula. ō stultū est sperare in longitudinē dierū. sicut fecit diues de q̄ Lu. xij. cui dictū est. Stulte hac nocte morieris de. Ecce ꝓmisit sibi annos plurimos z nō habuit noctē plenā. sic z nos. Bre. Qui pēnitēti veniā spopondit diē crastinū nō ꝓmisit. ¶ Quarto est amara. qz dubia. ¶ Prio q̄ ad tps. Matth. xxv. Nescitis diē neq̄ horam. Scdo ē dubia q̄ ad statū. Eccī. ix. Nescit hō finem suū. Tertio est dubia q̄ ad locuꝫ. Bern. Certū est q̄ moriamur. incertū aūt vbi: quō: z q̄n. nā mors vbiq̄ te expectat. si prudēs es: vbiq̄ expecta eā. Ideo Eccls. xj. Si hō multis annis vixerit meminisse debet tenebrosi tēporis. i. mortis in q̄ occidet lux gre. ¶ Scda ē mors culpe. s. q̄n hō facit peccatum mortale. De qua. ps. Parauit i eo vasa mortis. s. p peccatū. Et h̄ dupl̄r. ¶ Primo ꝓsentic̄do. Matth. v. Qui viderit mulierē ad ꝓcupiscēdū eā iaz mechatꝰ est. s. in puersa volūtate. Nā sicut bona volūtas remunerat. sic z mala punit. Bre go. Non est vacua manꝰ a munere q̄n archa cordis ē plena bona volūtate. Et sic econtra. Nō est vacua manꝰ a pena vbi est voluntas mala. Nā cogitatio mala sine ꝓsensu ē venialis. Vñ Augꝰ. Nō sentit q̄ non ꝓsentit. ¶ Secūdo mōrit hō pctm̄ ppetrādo. Jac. j. Peccatum cū ꝓsummatū fuerit generat mortē. s. culpe. Et hec mors est amara. Nā sic mortuꝰ est frigidꝰ. z sic pctōr in mortali sine igne diuini amoris est. Etiā sicut mortuus nō comedit nec bibit. z sic pctōr in mortali nō fit pticeps bonoꝝ. Eccs. ix. Qui in vno offendit perdit multa bona. Jtē sicut mortuꝰ fetet. z sic peccatores. ps. Corrupti sunt z abominabiles facti sunt in iniquitatibꝫ suis. ¶ Tertia ē mors glie. s. vbi homo moritꝫ mundo z pctō z viuit xpō. ad Col. iij. Mortificate mēbra vestra q̄ sunt sup terrā. Nō dicit mēbra vestra q̄ sunt sub terra. vt in morte. nā tunc non sunt apta ad mortificatiōem sz ad putrefactionē. Nō q̄ sunt in terra: vt in senectute. sz q̄ sunt super terrā. i. i iuuētute. tūc mēbra sūt apta ad mortificandū ne vicia in eis regnēt. ad Rom. vj. Nō regnet pctm̄ in vro mortali corpe vt obediatꝫ concupiscētijs eiꝰ. Et sic pctā sunt mortificāda. Et tūc viuificāt merita. ad Roma. viij Si spiritu facta carnis mortificaueritꝫ viuetis. Et ad Col. iij. Mortui estis z vita vestra abscondita est in christo. Nam sicut mortui ꝓiuantur sensibꝫ. sic z boni abstinēt sensus inoxios. Et hoc docuit Jsi. Mori oportet in carne mūdo ne moriamur in aīma xpo. Nec mors est amara ipis mūdanis. Matth. vij. Arta est via q̄ ducit ad vitā. Dulcis ꝙ bonis z electis. ps. Preciosa in ꝓspectu domini mors sctoꝝ eiꝰ. ¶ Quarta est mors gehenne De qua Ezech. xxiij. Nō planges neq̄ plorabis neq̄ fluet lacrime tue. ingemisce tacēs. luctū mortuoꝝ nō facies. Rō: qz ibi non est spes redēptionis. Job. vij. Qui descēdit ād inferos nō ascēdet neq̄ reuertet vltra i domū suam. nec eum cognoscet amplius locꝰ eiꝰ. Augꝰ Mors eterna est que nullo fine claudit. nulla accedit ꝙsolatio. nulla recedit desperatio. Et Job. xx. Luet oia que fecit nec tñ ꝙsumet. qz ibi erit mors sine morte. eternitas sine fine. Tali morte mortuus est diues Lu. xvj. z sepultus est in inferno. vt ferrū a fabro in igne Et hec est amara imo amarissima. ps. Mors peccatoꝝ pessima. Et hoꝝ mortuoꝝ hodie nō fit mētio nec memoria. Augꝰ. Si scirē patrē meum vel matrē in inferno. nollem plus orare q̄z p diabolo p eis. Sz primoꝝ mortuoꝝ qui tantū mortui sūt morte nature fit memoria. De quibꝫ. ij. Machab. xij. Sancta z salubris est cogitatio p defunctis exorare vt a peccatis soluant.

¶ Feria secūda post Reminiscere
Sermo. xxviij.

Quæretis me ⁊

in pcō vr̄o moriemi. Jo. viij. Uidem⁹ q̄ capti mlta patiūt ꝛetrimē tā. Prio fame. scdo tristāt frequēter. tertio nō hnt requiē. ⁊ si hnt dñm gr̄iosum ille liberat eos. Spūalicer. ⁊ sic aīe fideles sunt capte in purgatorio // Primo patiunt fame. s. bonoꝝ opez. ps. lviij. Fame patient vt canes. Nam nihil habēt nisi qđ eis p̄stam⁹. q̄ sūt extra statum ꝓmerēdi // Scdo tristātur ⁊ cum tristicia capiūt cibū. i. opa. q̄ nō exeūt nisi satisfaciāt ps. lxxix. Cibabis nos pane lacrimaz // Tertio requiē nō habēt. q̄ damāt ad fideles amicos. Et sic facit eccl̄ia i officio misse. Redime me ⁊ miserere mei ꝛc̄. Et in collecta. Presta q̄ sum⁹ oipotēs de⁹ vt familia q̄ se affligēdo ab alimētis abstinet. sectādo iusticiā mēs a culpa ieiunet. Et figurat in epl̄a Dañ. ix. q̄ orauit. Dñe de⁹ q̄ eduxisti populū tuū d̄ terra egipti i manu forti: peccauim⁹ dñe: iniq̄tatē fecimus i oēm iusticiā tuā: aūtak obsecro ira tua. ꝛc̄. ⁊ exaudi de⁹ nr̄ oroz̄ serui tui: ⁊ pces ei⁹ ꝛc̄. Et q̄ videm⁹ si vincē hz gr̄iosum dñm exaudiet eū si nō mittit eū mori i vinculi. Et sic fec̄ ihs iudeis dicēs. Queretz me ⁊ in peccatz ve/stris moriemi // In sūma eu āgelū q̄tuoz in nuunt // Prio vilis relicti castigatio. ibi. Ego vado ⁊ q̄retis me // Scdo subtilis pti medicatio ibi. si eni nō crediderit // Tertio fidei dicti dēmōstratio. ibi. dixit eis ihs. p̄ncipiū q̄ ⁊ loq̄z vob. Quarto vtilis fidei modificatio. ibi. cū exaltaueritz. ¶ De p̄mo dic̄. In illo tē pore. s. cū fuerat ihs i templo in hierlm. ⁊ ait. Ego sum lux mūdi. tūc scribe dixerūt. Tu de teipso testimoniū phibes: testimoniū tuū nō est vez. Et rñdit ihs. In lege vr̄a scriptuz est Duoz hoim testimoniū est vez. Ego sum q̄ testimoniū phibeo de meipso. Et testimoniuz phibet de me q̄ misit me pater. Dicebant ḡ ei vbi est p̄ tuus. Rñdit. neq̄z me scitz: neq̄z patrem meū scitis. Si me sciretis forsitan ⁊ patrem meū sciretz. Tūc inter cetera ait. Ego vado ad p̄rem. s. p passionē. p̄nunciat mortē suam esse voluntariā. q̄ p se vadit non ab alio ductus. Joh. x. Nemo tollet a me aiam meā Nā d̄. Joh. vij. Querebāt eū iudei apphendere: ⁊ nemo misit in illū man⁹. quia nodum venit hora ei⁹. Ideo bene dicit Ego vado. q̄ si diceret. Frustra me pseq̄mini. ego eni elegi ⁊ p̄s q̄ p humani generis salute mori debeaz ⁊ q̄retis me. s. pseq̄do in mēbris ⁊ ñ ex amore sed ex odio. Et in pcō vestro moriemi. i. si pseuerabitis vsq̄z ad mortē: in ipo moriemi. // Nota p̄m q̄ diuersi sunt hoies sic ⁊ diuersimode seu diuersis tpib⁹ q̄rit ihs. Prio aliq̄ querūt eū mane. ⁊ sic inuenit facilic̄. Et sic iste mulieres in die pasce. Marci. vltim. Et valde mane vna sabbatoz̄ ꝛc̄. Et sic tu i inuēture Prouer. viij. Qui mane vigilauerit ad me ī ueniet me. ¶ Scdo aliq̄ q̄rūt eū vesp̄e. ⁊ iuenit difficulter. sic d̄. Lu. xxiij. de duob⁹ discipulis eūtib⁹ i emaus q̄ dixerūt. Mane nobiscum dñe q̄m aduesperascit. Et tñ dñs dure reprehendit eos. Et sic aliq̄ in senectute. p̄s. xxj. Aruit tāq̄z testa p̄tus mea. q̄ obstinati raro ꝓfitent. Jo sequit. Et lingua mea adhesit fauc̄ib⁹ meis. Et sic q̄nq̄z moriūt sine cōfessione. exq̄ sequit. Et in puluere mortz̄ deduxisti me // Tertio aliq̄ querūt eū sero. ⁊ est dubitabile an inuenit. Joh. xx. Cū esset sero ꝛc̄. Jesus venit. ⁊ tñ dubitauerūt q̄ sp̄m esse crediderūt. Et sic aliq̄ in morte volūt eū q̄rere. Un Augustin⁹. Penitētia sera raro fa. Si vis agere pniam q̄n peccare nō potes: tunc peccata te dimittunt ⁊ tu nō ea. tene certū ⁊ dimitte icertum. ¶ Quarto aliqui in nocte. ⁊ sic milites custodientes sepulcrū querētes in nocte nō inuenerūt. Et sic aliq̄ in peccato noctz̄ nō inuenient. Can. iij. In lectulo meo q̄siui p noctē ⁊ñ inueni. Reuera nō inueni miseratorem post mortē: q̄ sic est in mūdo. nō vt glificatorē. q̄ sic est in celo: isq̄ vt iusticie exactorez̄. Isaie. lij. Querite dñm dū inueniri pōt ꝛc̄. Ergo sb̄dit In peccatis vestris moriemini. // Nota quidam moriunt p peccatis. ⁊ sic tm vn⁹ ē mortuus. s. xp̄s. j. Pe. ij. Christ⁹ mortu⁹ est p peccatis nr̄is. iust⁹ p iniust̄. Et hec mors ē amara. Tre. j. O vos oēs q̄ trāsitis p viam ꝛc̄. Et Sap̄. j. Morte turpissima ꝯdēnem⁹ eū. Aliq̄ vero moriunt pcō. ⁊ sic tm boni. j. Pe. ij. Peccatz̄ mortui iusticie viuam⁹. Aliq̄ propter peccatū. ⁊ sic nos oēs. Roz. v. Per peccatū intrauit mors in mūdū. Aliq̄ i peccato. ⁊ sic iudei. de q̄b⁹ hic in textu d̄. Moriemi in peccatz̄ vestris. Eccl̄i. xlj. O mors q̄z amara ē memoria tua. Tunc sb̄dit. Quo ego vado vos nō potestz̄ venire. q̄ iā mortui erāt i peccatis ⁊ i statu dānatiōis. ideo ad gllam p̄ris ad quā unit saluator p mortē nūq̄z venire poterant. Remigi⁹. Nō poterāt venire q̄ nolu/erunt in eū credere nec eū diligere. illa est enī via ad eū. // Sciendum multipliciter impediunt aliqui adeo q̄ non possunt venire quo xp̄s vadit // Primi sunt ignorantes viā. Ps.

Feria scḋa post Reminiscere

Nō est timor dei añ oculos eoꝝ: viam pacis non cognouerūt. Et hec est via penitentie per quā puenit ad pacē eternitatis. De qua Exodi.v. Ibim⁹ viā triū dierū in solitudie. Tres dies sunt tres ptes pnie: sine q̄b nemo puniet ad xp̄m. Lu.xiij. Nisi pniam egerit⁊ omnes simul peribitis. ¶ Secūdi rōe ꝓtrarietatis. Et sic impediunt peccatores. Et hꝭ hic loquitur p̄s. Nō habitabit in medio dom⁹ tue qui facit superbiā. ꝛ solū q̄ pctō caret ꝛ est innocens. Psal. Dñe quis habitabit in tabernaculo tuo. Innocens manib⁹ ⁊c. ¶ Tertij rōe impfectionis vel indispositionis. Hoc mō impediunt iusti q̄diu sunt in corpe. ij. ad Co.v. Quādiu sumus in corpe peregrinamur a domino. Talibus nō dicit dominus simplicit. q̄ ego vado vos nō ⁊c. ꝛ addit determinatoꝝ tpis. Joh.xiij. Quo ego vado nō potestis me modo seq̄. Sequit malus iudeorū intellect⁹ circa p̄dicta. Dicebant g̃ iudei. Nunquid interficiet semetipm quia dicit. quo ego vado vos nō potestis venire. Que q̄dē opinio ſm Aug⁹. stulta est. nā poterāt seipos interficere ꝛ venire ad mortē. Nō g̃ mors erat terminus quo itur⁹ erat. ꝛ via qua ibat ad patrē. Uñ nō dixit q nō possent ire ad mortē ꝛ p mortē nō poterāt ire ad locū q̄ xp̄s exaltabit p mortem ad dexterā patris. Uel ſm Origenē. Judei habuerūt ex Isa. liij. q xp̄s esset voluntarie moriturus. Dicit enī ibi p eo qui tradidit animā suā in mortē. Et ideo ex hꝭ habuerunt aliquā suspitionē q Jesus xp̄s esset. Et hoc ergo q dixit. Quo ego vado introduxerit hāc opinionē q ipe semetipm volūtarie morti traderet. Contumelioſe tn̄ hec pferunt dicētes. Nunq̄d interficiet ⁊c. Alias dixissent. Nunquid aīa cuꝝ ipi placuerit egredi relicto corpore qđ nos nō possum⁹ facere. Sequit iam illud qđ eis dñs ad hꝭ respōdit ꝙ incēdo eos q verba sua nō intelligebāt. Vos deorsū est⁊: ego de supius sum. vos de mundo hꝭ estis. ego nō sum de hoc mūdo. Nō ergo est mirū q superiores vestri falsum habuerūt intellectū. q de mūdo fuerūt ⁊ aiales. aialis aūt hō non sapit ea q̄ dei sunt. Aug⁹. Si nō crediderit⁊: q ego sum xp̄s. q ego sum filius dei. non credetis q ego sum ꝺbū patris. q ego sum conditor mūdi. q ego sum hois creator: hois ⁊ redemptor. Nisi hec oīa crediderit⁊ moriemi in peccatis. Ideo iudei dicebāt xp̄o. Tu q̄s es. q̄si diceret yronice. vt sciam⁹ te ⁊ nō moriamur i peccato. ¶ Sciendū q lra illa intelligi pōt de xp̄o filio dei ⁊ de xp̄o homine. Nam xp̄s ſm q filius dei est: est de superius. Joh.xvj. Exiui a patre ⁊ veni in mūdū. Et silr nō est de hꝭ mundo sensibili qui cōsentit in rebus sensibilibꝫ. q pcedit mūdū sicut causa effectuꝫ. Joh.j. Oīa p ipm facta sūt ⁊ mūd⁹ p ipm factus est Si aūt hō xp̄s est de supi⁹ ꝓpter ꝺtutē firmatiuā q̄ fuit ꝺtus spūssancti q̄tū ad animam corpus ei⁹ bñ est ps vniuersi. Et sic est de mūdo q̄tū ad subam: nō tn̄ quantuꝫ ad peccati deordinationē. q deordinatio noīe mūdi in sacra scriptura sepius intelligit. Unde nullum habuit affectū ad hunc mundū ⁊ ad hec mūdana. sꝫ ad supiora vbi aīa eius ꝙuersabatur ad Phil.iij. Nra ꝙuersatio in celis est. Matthei.vj. Ubi est thesaur⁹ tu⁹ ⁊c. Judei ꝺo sic erāt de mūdo. q habuerūt affectū ad terrena Unde ergo concludit. Dixi ergo vobis: quia moriemini in peccatis vestris ¶ Circa quod sciendū q vnūquodq⁊ in suo genere de inferioribꝫ si sibi relinquant naturalia deorsum tendit sicut oīa grauia. ⁊ nihil naturaliter tendit sursum nisi qđ a superioribꝫ habet originē sicut ignis ⁊ hmōi leuia. Hic g̃ est in rebꝫ corporalibꝫ sic in spūalibꝫ. qđ innuit Jo.iij. De celo descēdit. ſm hꝭ sensus lre ille est. Nec ē causa quare nō potestis venire quo ego vado. q cum sitis deorsum quantū in vobis est nō potestis ascēdere. ⁊ ideo dixi. q moriemi in peccatis vestris. supra dixi in peccato vestro singulariter. q p̄ncipale peccatū eoꝝ fuit p̄secutio xp̄i ⁊ mēb⁹ eius. Sꝫ adhuc sequebant multa alia peccata ꝓpter hoc replicauit i plurali dicens. in peccatis vestris moriemini.

¶ Dixi scḋo tāgit subtilis peccati medicatio cum subdit. Si enī nō crediderit⁊ q ego sum⁊ moriemini in peccato vestro. q. d. Nati estis in peccato originali a quo non potestis absolui nisi p fidē meam q nisi crediderit⁊ quia ego sum moriemini in peccato. Et sic remedium q̄ peccatū eoꝝ curari potuit fuit fides. Dixit autem xp̄s notāter: q ego sum. ⁊ nō dixit. q ego sum xp̄s vl filius dei. vel quē ꝓphete p̄dixerūt: vt oīderet se eē illū q olim moysi dixerat. Ego sum q̄ sum. Eodē enim ꝺbo essentie vsus est loquens ad iudeos dicēs. Quia ego sum. quasi diceret. Ego qui tunc veni p angelum vt mitterē moysen ad populū meuꝫ. ego ipse p meipm veni ad liberādū gen⁹ hūanuꝫ Illi aūt i stultitia sua pseuerātes ⁊ sbtilitatesꝫ ꝺboꝝ nō intelligētes dixerunt qđ sequit. Tu q̄s es. s. vt credam⁹. Qđ cognoscēs q̄ndā sapiēs aiebat. paup locut⁹ ē. ⁊ dicit ei. Tu q̄s es. Eādē q̄stionē fecerūt olim scribe ⁊ phariſei

Johānī baptiste. Joh. v. ¶ Dixi tertio oste dit fidelis dicti dēmōstratio: cū subditur. Dixit aūt ih̄s. p̄ncipiū q̄ z loquor vobis. Fidele quippe dictū fuit q̄ remediū ꝺ̄ pēccatū p̄secutiōis fuerit fides. ¶ Et ad h̄ sunt rōes inducentes. ¶ Prima est nature subtilitas: q̄ innuit cū dicit. p̄ncipiū z. ¶ Ubi sciendum q̄ pater dicit p̄ncipiū filij per generatōem. Joh. j. In p̄ncipio erat verbū z. Filius aūt ꝺr p̄ncipium cū patre. spūssanctus p̄ inspiratiōem. Et tres p̄sone simul sunt p̄ncipium creature p̄ creationē. Ps̄. In p̄ncipio. i. filio tu dñe. j. pater terram fundasti. Similiter z filiꝰ dicit p̄ncipiū respectu totiꝰ creature. Nā h̄ qđ est p essentiā tale est p̄ncipiū z causa eoꝝ que sunt p̄ participationē. Ipe aūt est per essentiā. omnes p̄o ceeature p̄ participatiōem. Jgit̄ ē oim creaturaꝝ p̄ncipiū. Psal. Tecum p̄ncipiū. i. filius. Sz q̄ xp̄s nō habet in se diuinam naturā solū sz etiā humanā. iō addidit. qui z loquor vob. q. d. Ego sum deus p̄pter vos factus hō. ad hoc descēdi vt vob loq̄ possem per susceptā formā serui. Heb. j. Multipharie multisq̄ modis olim loquēs deus patribus in pphetis. nouissime aūt diebꝫ illis loq̄ns nobis in p̄prio filio z. Joh. j. Unigenitꝰ q̄ est in sinu patris ipe enarrauit. ¶ Scđa rō inducens ad credēdū eū esse xp̄m est iudiciaria potestas. De qua sequit. Multa habeo vob loqui z iudicare. q̄ ego habeo autoritatez vos iudicādi. ¶ Sz sciendū q̄ aliud est loq̄ vob aliud loq̄ de vob. Loq̄ vobis est loq̄ ad vtilitatē vestrā. Sic loq̄tur nobis xp̄s dum viuimus p̄dicando: inspirādo: z hmōi. Loqui ꝺ vobis est nō ad vīam vtilitatē sz ad iusticiā ostendendā. z hoc modo loquet̄ in iudicio futuro. z sic accipit̄ h̄. Multa habeo adhuc vobis loqui. Sed q̄ dicit Joh. iij. Non enī misit deus filiū suū in mundū vt iudicet: intelligitur de iudicio in p̄mo suo aduentu. ¶ Ratio tertia inducēs est veritas eterna. De q̄ mō subdit. Sz qui misit me verax est. et ego que audiui ab eo hec loquor in mundo. q. d. fm Chrys. Dico q̄ habeo de vobis iudicare. sz h̄ differo. nō ex potentia sed ex obedictia voluntatis paterne. Nā qui misit me verax ē. Un cū p̄misit mittere saluatorē z ppugnatorem: misit me nunc ad saluandū. Ergo q̄ nō loq̄r nisi q̄ audiui ab eo. iō loquor vobis salutaria. Uel sic. Qui misit me verax est Ego aūt loq̄r consona ei. iō loquor ꝑa. Ideo dēbet̄ mihi credere. Ueritatē enim dico vobis. quia filiꝰ sue veritatis. ¶ Sciendū etiā q̄ audire eū a p̄re nihil aliud est q̄z ipm esse a patre. quia ab illo habet audientiā a quo habet essentiā. Et attendendū q̄ omnē gl̄iam dat deo patri vnicꝰ filius vt nos dam instruat exemplo suo. q̄ si ipe qui est coeternus filius omnē gl̄iaz dat ei a quo est. multo magis nos deum glorificare in operibꝫ debemus cum serui eius sum⁹. Et ñ cognouerūt q̄ p̄rem eius dicebat deū. h̄ addit euāgelista vt ostendat cecitatē eoꝝ. nō dū habebant oculos cordis aptos quibus z filij equalitatē ītelligerēt. quia carnales erāt. Uerūtamē multi iudeoꝝ in morte eius crediderunt videtes miracula que fiebāt. vt habetur Lu. xxiij. Silr ad p̄dicatōz apl̄oꝝ post mortem ei⁹. ¶ Dixi q̄rto tāgit vtilis fidei modificatio: cum sequit. Cū exaltaueritis filiū hoīs tūc cognoscetis q̄ ego sum. ¶ Ubi sciēdum modus siue modificatio q̄ p̄uenit ad fidez q̄ remediū dictū est ꝺ̄ pcm̄ p̄secutiōis dicit fore filij hoīs exaltatio siue crucifixio q̄ p iudeos crucī crudeliter assistentes facta est Et tūc multi de iudeis crediderunt eum chr̄istū esse. nō solū p gl̄iam resurrectiōis sue. sed etiā fm Chrys. p pnā captiuitatis z destructiōis iudeoꝝ. vel vt dictū est multi iudeoꝝ videntes signa in passione dñi facta p̄fecte crediderūt Juxta illud Joh. xij. Ego si exaltatus fuero a terra oīa trahā ad meipm. Jō fm Aug⁹. crucis cōmemorat passionē vt det spem peccatoribꝫ vt. s. nemo desperet in quocūq̄ etiā scelere z malo sit cōstitutus. exq̄ ipi crucifigentes xp̄m p sanguinē ei⁹ liberant a peccat⁹. Et a me facio nihil. sicut me docuit pater ita loquor z. ¶ In duobꝫ assignat origine suā a p̄re. ¶ Primo in his que facit. ideo dicit. A me facio nihil. Joh. v. Nō pōt filiꝰ a se facere q̄cq̄z. ab illo ei sibi est operatio a q̄ sibi est generatio. ¶ Scđo in his que dicit. sed sicut docuit. i. tradidit mihi scientiā generando me sciente. quia cū sit simplex natura veritatis h̄ est filio esse qđ nosse. Joh. xvij. Mea doctrina nō est mea. q. d. sic esse nō habeo a me sz a patre. sic etiam doctrinam siue scientiā. Et ne ītelligat̄ q̄ sit missus a patre quasi ab eo distinct⁹. ideo addit docēdo eius inseparabilitatē a patre. Et q̄ misit me sz fm humanitatē: mecū est. s. fm diuinitatē z non reliquit me solū. ¶ Simul enim sunt īseparati pater z filius. ¶ Primo p essentie vnitatem. Joh. xiv. Ego in p̄re z pater in me est. ¶ Scđo p amoris p̄iunctionē. Joh. v. Pater diligit filiū z. Et licet sic sint simul tm̄ solꝰ filius missus est. hoc est solus incarnat⁹ est sicut solus passus est. ¶ Missio enīz eius īcarnatio

Feria tertia post Reminiscere

est ad Gal.iiij. At vbi venit plenitudo tpis misit dñs filiū suū ꝛc. Et vt aliq̄ vtar exēplo: p pende. Sicut aliqua arbor radiū solis i se su/scipiēs ferro incidit. cū tm radi⁹ solis nec icidi possit nec ab arbore separari. ita deus pr ꝛ ipa in xpo diuinitas pati nō potuit. sz sola xpi hūa nitas passibilis fuit. q̄uis pr misit filium: tm nō recessit a filio. nec conuerso. Jō sequit. Et nō reliquit me solū. qz que placita sunt ei fa/cio semp. Per hoc tm q ea q̄ patri placita fuerit fecit nō ponitur p causa meritoria sz p signo. Signum aūt q pater est cū filio est illud q fi/lius facit que patri placēt. Jō bn dr Prouer bioz. viij. Cū eo erā cūcta cōponēs. Nec illo loquēte multi crediderūt i eū. Ecce effect⁹ do/ctrine xpi q̄ est conuersio mltoz ad fidē. Jdeo fi des tm ex auditu. audit⁹ tātū p ꝟbū dei Me liores fuerūt hi mltis modernis xpianis qui nequaq̄z audit⁹ de xpo pdicatōibꝫ credere cu/rant. Jō dānabunt. qz q̄ nō crediderit ꝯdem nabitur ꝛc.

Feria tercia Sermo. xxix.

Vus est enim magister vester xps. Marci. xij. Lu. xx. Matth. xxiij. Consue tudo ꝛ ppteras boni scolaris est vt q̄rat ma/gistrū illuminatū ꝛ vt sit ei obediēs. Spūali ter. Et sic nos habem⁹ magistꝝ xpm. Col. ij. Oēs thesauri ꝛc. Vere illuminat⁹. g̃ intro/itus q̄rit talē cū cantat Tibi dixit cor meum exquisiuit te facies mea: faciā tuā dñe req̄raz Psal. Dñs illuminatio mea ꝛ sal⁹ mea quem timebo ꝛc. Ergo in timore tene mandata ei⁹. Et hoc petit in collecta. Perfice quesum⁹ dñe in nobis benign⁹ obseruātie subsidiū: vt q̄ te auctore facienda cognouim⁹: te opante imple am⁹. Et hꝫ fecit Helyas. vt patz i cpla. q̄ fuit obediēs vadēs ad mulierē sareptenā. Sill⁹ ꝛ mulier q̄ habuit modicuz farine ꝛ modicum olei eque bn ꝓpter obedientiā dei diuisit He/lye. ꝛ nō fuit diminuta farina nec oleū. iij. Re guz. xvij. Ecce q̄z pius magister q̄ discipulos suos nō sinit pati refectū. de q̄ thema. Un⁹ est enī magister vr xps. In summa euangelij duo innuunt. Primo ponit excessum platoz Secō subdit informationē subditorum. ibi Vos aūt nolite vocari rabbi ꝛc. De pmo dr. In illo tpe. s. cum xps interrogauit iudeos de xpo cui⁹ filius sit. ipi nō potentes respondere ꝛ sic refutati. ait discipulis suis ꝛ turbis quō plati excederēt in tribꝰ. Primo q subditos ꝯ bis ꝛ exemplis nō instruūt. Secō q subdit fortia onera imponūt ꝛ sibi lenia. Tertio q̄ō potestate sibi collata supbiūt. De pmo ait. su/per cathedrā moysi. Glo. i. doctrinā quā moy ses docuit. Sederūt scribe ꝛ pharisei quasi in magno honore sz nō in ope. Chrys. Videre quō sedeatis. qz nō cathedra facit sacerdotē sed sacerdos cathedrā. nō loc⁹ sanctificat ho minem sz homo locū. Subdit. Oīa que/cūq̄z dixerint vobis. id est ad vtilitatē vestrā seruate. s. corde. ꝛ facite. s. ope. sm ꝟo opa eo/rum nolite facere. Bern. Multi mlta sciunt seipsos nesciūt. alios docent ꝛ seipos negligūt Glosa interlinearis. Doctrinā serua: vitā eo rum vita. qz opa eoz mala. Chrysosto. super Matthеū ponit tria exempla. Primū. Terra fert auz pciosum q̄ tm est vilis ꝛ calcat pedib⁹ ꝛ auz eligit terra relinquit. Et sic vos doctri/nā recipite. mores relinqte ꝛ nō ptemnite p/pter immūdam eoz vitā. Et ꝟbū dei dr auz. qz incorruptibile. ꝛ sic verba dei seruāt homi/nem a putrefactione peccati. Psal. In corde meo abscondi eloq̄a tua vt nō peccē tibi. Se cundū exemplum. Verba amara multoties fert flore delectabilē. ꝛ apis dimittit herbaz ꝛ colligit florē. Sic licet platus amarus i ran/core: tm florē verbi dei ꝓponit. qz sic flos pdu/cit fructū. ꝛ sic verbū dei. Jac. j. Volūtarie nos genuit verbo veritatis. Tertium exemplum. Rosa de spina orit. ꝛ sic platus licet sit auar⁹. Luc. viij. Diuitie spine sunt. tm rosam verbi dei serua. Et verbū dei dicit rosa ratiōe dulcꝫ odoris. Psal. Quā dulcia faucib⁹ meis elo/quia tua dñe ꝛc. Quartū. sicut margarita p/ciosa inuenit in conchis marinis ꝛc. ꝛ sic ꝟbū dei. Matth. vij. Nolite margaritas pūcere ꝛc. ergo verbum dei non est spernendū a malo sacerdote. Quintū exemplū. sicut vnus non spernit nunciū dñi licet veniat scissis vestimē tis. quia nō accipit eū ꝓpter se sz ꝓpter dñm. ꝛ sic tu malum sacerdotē qui missus est a deo. ad Ro. x. Quō pdicabūt nisi mittant. ꝛ por/tent memoriā dei ps. lxvij. Dñs dat verbum euangelizantib⁹ virtute multa. Ezechiel. iij. Nolunt audire te qz nolunt audire me. Dis q̄ppe dom⁹ israel attrita fronte est ꝛ duro cor/de. Ergo sunt audiēdi. Subdit rōem. dicūt ꝛ nō faciūt. id est nō ꝯcordat verbis doctrine vita eoz. Chrys. Pacē alijs dant et ipsimet nō habent. Fidem pdicāt ꝛ infideliter agunt. Veritatē laudāt ꝛ mēdacia diligūt. Auaricī am castigāt: cupiditatem exercēt. Stiles sunt manib⁹ in via. cāpanis in eccīa. fabris arche

noe. Consideremꝰ ꝑdicatores: doctores: magistros: sacerdotes: religiosos: iudices: iuratos ciues. imo omes christicolas. vtꝫ nō verificet de eis ḥ. dicūt ⁊ nō faciūt. Psalmo. xj. Quoniā defecit sanctꝰ. diminute sunt veritates a filijs hoīum. vana locuti sunt vnusquisqꝫ ad primū suū. labia dolosa in corde. s. cum os aliud loqt̄. cor aliud machinat̄. Ad Ro. ij. c. In q̄ alterū iudicas teipm̄ dēnas. Sic̄ cande la alijs lucens seipm̄ consumens. sic plati alios ꝺo xpi vinificāt ⁊ seipos mortificāt. Alios saluāt: seipos damnant. sicut dicitur xpo Mat. xxvij. irrisorie. Alios saluos fecit seipm nō pōt saluū facere. Un̄ Aug⁹. Bñ docere et male agere est lingua ꝓpria se ꝺemanare In quibꝰ implet̄ illud Gen. xxvij. Vox quidem iacob. i. supplātatoris. manꝰ. i. opa esau. i. veritatis. Ergo verus plat⁹ verbo ⁊ ope debet docere. Actū. j. Cepit Jesus facere et docere. Unde dum vox vite nō discordat dulcis est simphonia. s. ꝑdicatoris. Et Matt. v. Qui fecerit ⁊ docuerit hic magn⁹ erit in regno celorum. Ꝙz heu plures sic dicūt ⁊ nō faciūt. Tamen hoc delictuꝫ cōmittit plat⁹ noster. nō est hoc aduertendū. sed in ꝓpria ꝙtute vl' ꝓscientia cōfidendū est quia de platis dicitur ad Ro. ij. Qui ḡ alium doces teipsum nō doces. Qui ꝓdicas non furādū furaris. nō mechandum mecharis ⁊c. estimas q̄ fugias iudicium dei. q. d. nullo modo. quia de quanto gradus altior: de tanto casus ꝓfundior. ¶ Secundus excessus erat q̄ sꝫditis fortia onera imponunt ⁊ sibi lenia. Ideo subdit. Alligāt hominꝫ onera grauia ⁊ importabilia. s. onera legis. de quibꝰ Actū. xv. dixit petrus. Ut quid vultis imponere iugū sup̄ ceruices discipulorꝫ: qd̄ neqꝫ nos neqꝫ patres nostri portare potuimus. vt fuerūt onera decimarū. Un̄ Matḥ. xxiij. Ue vobis scribe ⁊ pharisei q̄ decimatis mentā ⁊c. ⁊ relinquitis que grauiora sunt legis iudiciū ⁊ misericordiā ⁊ fidem. Et hoc fecerūt vt alios allicerēt ad dandū decimas. Isti figurant̄ p roboam. iij. Regum. xij Pater meus cecidit vos flagellis. ego autez cedam vos scorpionibꝰ qd̄ tñ nō debet fieri. Tribꝰ enim de causis ꝑm Chrys. penitentia ḡuis non est imponēda. ¶ Primo ꝓpter maius periculū. qz sepe talis homo penitentiam sibi data. ꝓiicit. ⁊ tāqꝫ desperatus ad peccatū redit vt patet in exemplo. Si fascem sup adolescētem posueris importabilē: aut ꝓiicit aut succumbit. ¶ Secūda ratio Chrys. ꝓpter vitādū dei iudicū. Nam melius est reddere deō de misericordia q̄ꝫ de crudelitate. Jac. ij. Judicium sine misericordia fit illi q̄ nō facit misericordiā. Ergo misericors ꝓfessor ꝑt dicere illō ps. xxxix. Nō abscōdi misericordiam tuā a concilio multo. Tu aūt dñe ne longe facias miserationes tuas a me ⁊c. Ac si diceret. Sic feci alijs sic fac ⁊ mihi. ¶ Tertia ꝓpter liberalē dominū: ꝑm Chrys. Ubi enim ꝑfamilias largus est dispensator: nō debet esse auarꝰ minister. Ideo Chrys. Circa vitā tuā esto austerꝰ: circa alioꝝ benignus. Audiāt te homines parua mandantē ⁊ grandia facientē. Ad Gal. vj. Fratres si homo ꝓoccupatus fuerit in aliq̄ de licto vos qui estis spirituales hmōi instruite in spū lenitatis. Et subdit. Alter alteriꝰ onera portate ⁊c. ⁊ sic adimplebitis legē christi. Unde ꝙsus. Confessor mitis affabilis atqꝫ benignus. Sit sapiens iustus sit dulcis ꝓpatiensqꝫ. Ut ꝓpriū crimē celetqꝫ peccata eorum Debet nāqꝫ esse samaritanus de quo Luce. x. Unde ꝙsus. Infundat oleū mulcēs vinūqꝫ flagellas. Nūc virgā patris nūc porrigat vtera matris. Exemplo patris q̄ occurrit filio ꝓdigo Lu. xv. ¶ Tertius excessus erat q̄ ꝺ̄ detestate superbierāt ⁊ de ope. Jo subdit. Omia opa faciūt vt videant̄ ab hominib⁹. i. gl'iam hominū querunt. Dilatant autē philacteria sua. id est. cartas decalogi. Ideo Hiero. dicit. Philacteriū dicitur a philaxe. id est seruare. ⁊ theron quod est lex: quasi conseruatoria legis. quia scribebant decalogū in magnas cedulas fronti impositas. vt ꝑ ceteris religiosiores apparerent. male interꝑtantes illud Deute. vj. Ligabis ea quasi signum in manibus tuis. ⁊ erunt semper ante oculos tuos. cum spūaliter manus sit operatio ⁊ oculi sint ipa meditatio Et magnificant fimbrias. Licet enim omes iudei in quattuor angulis pallioꝝ portabāt iuxta ꝑceptum moysi Numeri. xv. ⁊ Deute. xxij. Pharisei tamen ferebāt grandes fimbrias: ⁊ spinas ligabant i eis que eos eundo vel sedendo pungerent. vt sic recolerent beneficia dei. ⁊ hoc totum faciebant ad ostentationem Sicut adhuc aliqui gerentes habitū vilem ad hominū laudem. De quibꝰ Matth. vij Attendite a falsis ꝓphetis qui veniūt ad vos in vestimentis ouium: intrinsecus autē sunt lupi rapaces. Nam dicitur Eccl. xix. Est qui nequiter se humiliat: ⁊ interiora eius plena sunt dolo. Tunc subdit de eoꝝ superbia cordis Amant enim ꝑmos recubitus in cenis vt sic principaliores videant̄ ⁊ primas cathedras in synagogis ⁊ salutationes in foro. Naz ho

Feria tertia post Reminiscere

mines triplr ꝓueniunt. vel ad tractandū carnalia sicut in cenis. vel spūalia sicut in sinagogis. vel etiam tpalia sicut in foro. Et in omibus his volebant pharisei principatum hre tgliam in publico querebāt sibi exhiberi. Jō subdit. Et vocari ab hominibꝫ rabbi. Chrysostom⁹. Vocari volūt nō esse. nomē appetūt tofficiū negligūt. Nā desiderare scientiam et actū docendi nō est malū sed meritoriū. sz desiderare nomē tm̄ h̄ est malū tsupbie peccatuz Si tm̄ desideret nomen tautoritas magisterij ad h̄ q̄ scientia iā habita aliqs possit melꝰ vri nō est malū sed est bonum. quia bonus doctor debet inquirere illa que faciūt efficaciam sue doctrine. ℣ Dixi secūdo subdit informationē subditoꝝ dicēs. Vos aūt nolite vocari rabbi. i. nolite appetere scientiam ratiōe vane laudis. Jac. iij. Nolite plures magistri fieri. id est nolite vobis ascribere vl̄ aliꝫ attribuere autoritatem scie. quia homines docent ministerio. deus aūt infundit lumē sapie. Jō sequitur. Unus est ei magister. s. autoritate. s. qui illumiat hoiem interiꝰ: qđ aliꝰ nō pōt. ps lxx. Deꝰ docuisti me a iuuētute mea tc̄. Unde Chrys. Si aūt hō hoiem erudiret oēs homes discerēt q: doctores hn̄t. nūc aūt q: nō homo docet sz deus. iō multi docent sz pauci discunt Dec ille. Oēs enī frēs estꝭ. Ubi dissuadet appetitū laudis rōe potestatis. Nullꝰ enī debet sibi vsurpare potestatē sup aliū nisi vocatus tāq̄z aaron q: oēs eccles sumꝰ frēs ab vno sz deo facti. tab vno. s. adā geniti. ad vnā hereditatē vocati. s. regnū celoꝝ. Et ꝑem nolite vocare sup terrā. Unꝰ est enī pater vester q̄ in celis est. q. d. Autoritatē generādi siue carnaliter siue spūaliter nolite alicui terreno pri ascribere sz deo. Malach. ij. Nunq̄d nō ē vnꝰ pater omniū nostꝝ. Un̄ Chrys. sup Math. In mūdo enī q̄uis hō hoiem generat. tamē vnꝰ est pr̄ q̄ oēs creauit. Nō ei initiū vite hominis ex parētibꝫ. sz trāsitū vite p eos accepimus. Dec ille. Nec vocemi mgr̄i. q: mgr̄ vr̄ vnꝰ est xp̄s. Sz di. exp̄ opa trinitatꝭ sūt indiuisa: vt dic̄ Augꝰ. de trini. li. j. Et xp̄s dixit Mat. x. Nō vos estꝭ q̄ loq̄mi sz spūs patris vri q̄ loq̄tur in vob̄. Cur magisteriū h̄ spēaliē attribuit xp̄o tnō pri vel spūisctō. Rndetur q: xp̄s est dei ꝟtus tsapia. j. Chor. j. Item in xp̄o thesauri sunt omnes sapie t scie. Col. ij. Itē xp̄s est fons sapie tverbū dei in excelsis. Eccl. j. Item xp̄s ideo est missus in mundu vt esset hoibꝫ magisteriū tadiutoriū. vt dic̄ Augꝰ. licet hec omia attribuunt trinitati: tn̄ christo specialiter. ℣ Nota magister appellat qui erudit exemplo. Rabbi ꝟo dr̄ q̄ erudit ꝟbo. Tūc subdit. Qui maior est vestr̄ erit minister vr̄. h̄ est q̄ vult alios ꝑuenire regēdo dz illos ꝑuenire obseq̄ndo. Eccl. xxxij. Rectorez te posuerūt noli extolli sz esto in illis q̄si vnꝰ ex illis. Orige. Qui ꝓponit ꝟba diuia scieq̄z fructificat nequaq̄z se magistr̄z sz ministrū fateat. Ideo subdit. Qui aūt se exaltauerit humiliabit. i. p honore habebit dedecus. p laude habebit infamiā. Remigꝰ. Oēs q̄ se de suis meritis extollūt apud deū humiliant. Et q̄ se in bn̄ficijs humiliāt apd deū exaltant. Duo quo sciēdū. tripler est superbia. Pria i affectu. tilla habuit lucifer in celo. Isa. xiiij. In celū ascendā sup astra dei exaltabo soliū meuz. Et hec orta est in celo timpugnat hoies celestes sicut discipulos ih̄u Lu. xxij. Facta est ꝓtentio inter eos q̄s eoꝝ maior videret esse. Secūda i intellectu. s. i appetitu scie. Et noziebāt paradiso in ꝑmis parētibꝫ. Gen. iij. Eritz sic dij scientes bonū tmalū. Deu multi vexantur tali superbia. de q̄bꝫ Isa. v. Ue vob̄ q̄ sapientes estis in oculis vr̄is tcoraz vobismetipis prudentes. Tales nō appetunt sciam dei sz mundi. Hiere. iij. Sapientes sunt vt faciant mala: bn̄ aūt facere nescierūt. Et. j. Cor. iij. Sapientia huiꝰ mūdi stultitia est apud deū. Tertia in actu. thec est dispersa in toto mūdo vt vnꝰ alteꝝ oppmat. dicentes illō Gap. ij. Opprimamꝰ pauperē iustū: tnō ꝑcamus vidue. tc̄. sit fortitudo nr̄a lex iustitie nr̄e. Ab h̄ peccato debemus cauere. q: est maximū. ps. xviij Emūdabor a delicto maximo. Nā est corona alioꝝ oim̄ Isa. xxviij. Ue corone superbie. Nā est regina alioꝝ vitioꝝ. ℣ Nā sicut regina non ambulat solitarie sz cū societate. sic superbia. Eccl. x. Initiū omis peti superbia. q̄ tenuerit illam implebit maledictz. s. vicijs. Unde. interlinear. De superbia nascūt hereses: scismata. detractiones. inuidie. verbositates. iactātie. ꝓtentiones: thmōi q̄ ex cupiditate ꝓcedūt. ℣ Deo regina redit magnas expēsas. tsic superbieno sufficiunt principatus ducatus t episcopat⁹ Unde Eccl. xxj. Dom⁹ que nimis locuples est annihilabitur superbia. ℣ Tertio regina ē caput regionis. Et sic superbia aliorum pctōrum Eccl. xxv. Nō est caput nequi⁹ sup caput superbie. i. superbie. Un̄ Chrys. Tolle hoc vicium quia si non velint homines apparere hoibꝫ sine labore omnia vicia resecantur. Figuratur Exo. xij. Dum primogenita pharaonis morichantꝭ filij isrl liberati sunt. Et. j. Regū. xvij.

Golias in fronte percussus a dauid mortuus est z filij israel saluati crāt. Et sic p abiectōem supbie fugat dyabol⁹ z saluabit fidelis populus. Itē supbia est vitanda .ideo q; est signū damnationis. Gre. Euidentissimū signū reprobor est supbia.elector humilitas. Nā vidē⁹ sub cui⁹ principis vexillo hō militat illius d; esse miles. Et sic homo repert⁹ sub vexillo humilitatis est miles dei Repertus vero sub vexillo supbie est miles dyabolī. Job.xlj. Rex est sup oēs filios supbie. Itē superbia est vitanda q; supbus peccat in se nō cognoscēs quid sit.cū enim sit cinis z puluis tendit sursum q̄si elementū ignis. Peccat in primus p discordiā. Prouer.xiij. Inter supbos semper iurgia sunt. Peccat in deū:q; reputat oia hre a se z nō a deo.nō attendēs illud.j. Cor.iiij. Quid habes qđ nō accepisti. Ideo Eccli.x. Odibilis coram deo z hominib est supbia. Jō dicit. Qui se exaltat humiliabit.s.p descensum ad inferos.ps.c. Nō habitabit in medio domus mee facies supbiā. Et ecōtra Qui se humiliat exaltabit. Job.xxij. Qui humiliat⁹ fuerit erit in gloria.

Feria quarta
Sermo.xxx.

Nescitis quid petatis. Matth.xx. Marci.x. Cōmune est prouerbiū. qui cuz brachio incuruato ante aspectū magnoz accedit.ille citius intromittit z in pālbo suis exaudit. Spualiter. Si volum⁹ exaudiri z intromitti in curiā regis celestis.tūc in hac sacro tēpore debem⁹ accedere ad deū p inclinationem brachij.i.p orōis hūilitatē. Eccī.xxxv. Oratio humiliātis se nubes penetrat. Figurat.iij. Regū.x. Regina saba attulit auz z argentū Et sic tu auz dilectionis z argentū castitatis Sine his enim hō nō intromittit neq; exaudit̄ur Deute.xvj. Nō appareas in conspectu dei tui vacuꝰ. Ergo tali dicet. Nescit⁹ qđ petatis. Ergo ecclesia sancta hodie incurvat id est humiliat se in introitu dicēs. Ne derelinquas me ꝛc. Collecta. Populū tuū quesum⁹ domine,ppicius respice ꝛc. In epla Hester.xiij. q̄ orauit. Dne deus miserere populo tuo q; volunt nos inimici nostri pdere z hereditatē tuam delere ne despicias partē tuā quā redemisti tibi ex egypto. Si decreueris nos liberare: continuo liberabimur. Ecce q̄s pulcre orauit. Primo humiliauit se. Secūdo redēptionis recordata fuit. Tertio in volūtate dei omnia posuit. Hoc nō fecit hec mulier cū filijs suis. Ideo a dño audiuit. Nescitis quid petatis. potestis bibere ꝛc. Aliud thema. Peregrinus pstitutus in via extra pp̄riam regionem habet desideriū ad patriā. z querit z interrogat de via. Moraliter. Et sic nos. Psal. xxxviij. Aduena ego sum apud te⁹ peregrin⁹ ꝛc. Animus noster non est quietus in via. Aug⁹. Fecisti nos ad te inquietū est cor nostrum donec requiescat in te. Idcirco debem⁹ querere z petere viā que ducit ad patriā vt possim⁹ hre salvum pductū. Hoc facit eccla in introitu dicens. Ne derelinquas me domine. Et. ps. vj. Dne ne in furore tuo arguas me. Hunc psalmum fm Gre.fecit dauid p seipo recordādo ppria peccata que fecit.s.adulteriū.homicidium. z numerando populum.ij. Regū.xxiiij. Timēs ne in maiora incideret peccata. rogauit pro saluo pductu. Et sic ecclesia facit i collecta orās.populū tuū quesum⁹ dne ppicius respice.z quos ab escis carnalib pcipis abstinere:a noxijs q; vicijs cessare pcede. Et sic in epla Hester.xiij. Dne deus miserere pplo tuo ꝛc. Et sic nos petere debem⁹ vt dns assistat nobis ne erremus in via prie Sed via ducens ad patriā.s.hierusalem que sursum est: est tribulatio z passio. Actuū.xiiij. Per mltas tribulationes oportet nos intrare ꝛc. Idcirco dicit. Potestis bibere calicem ꝛc. In summa euangelij duo innuunt. Primo acerbe passionis reuelatio. Secūdo fatue petitionis correctio. Vel sic. In summa euāgelij duo dns insinuat. Primo ei⁹ passionē pdicit.ibi. Ascendens hierosolymā. Secō indiscrete petētes redarguit.ibi. Nescitis q̄d petatis. De primo dic. In illo tpe cū venisset de galilea z venit trāsiordanē in fines iudee: tribi mltos curauit. Post hoc ascendit hierosolymā quia i alto est sita:assumpsit discipulos suos secrete sez nealios scandalizaret. Ubi nota dicit secrete:ad designandū q; istis in tribulatiōib positis reuelant secreta. Un Ezech.eiusdem capitulo.j.iuxta flumen chobor:qđ interpt̄at grauedo.apertū est celū z vidit visionem dei. Actuū.vij. Stephanus percussus lapidib Et Johannes in pathmos insula vidit ostium apertū in celo. Apoc.iiij. Itē ad designandū q; secreta nō debēt oīb manifestari. Eccī viij. Non omni homini manifesta cor tuum ne forte inferat tibi falsam gram z iniciet tibi. Eccī.vj. Multi pacifici sint tibi.p filian⁹ aūt vnus sit tibi de mille. Reuelauit ascēdentibus:ad designandum illud Actuum.xiiij.

Feria quarta post Remiscere

Per multas tribulatões oportet nos intrare in regnũ celoꝝ. ¶ Nota fm sanctũ Tho. Hõ no debet se facili recipe secretũ aliqd extra confessionẽ. ꝛ pcipue qñ dicit. dico tibi tanqz sacerdoti. vel sicut in ꝓfessione. Et cum aliquis ꝓmittit tale secretũ se velle tenere. ex illa ꝓmissione tenetur illud secretũ celare ac si in ꝓfessione haberet. Et transgressor revelans tale secretum peccat mortaliter. Et si illa secreta que fiunt ꝑ bono particulari sunt celanda. multo magis illa archana cõsilia que fiũt ꝑ bono cõmuni. quia xps mysteriũ mortis in secreto discipulis nunciauit ne alij scandalizarentur. ꝛ ne divulgata impediret. j. ad Chorin. ij. Si enĩ cognouissent nũqz dñm glie crucifixissent Et ait illis pdicendo passionẽ suam. Et hoc ideo fm Bre. Jacula puisa minus feriũt. iõ pdicit. Ecce ascendimus hierosolimã. Quia appropinquauit hora passionis .ꝑ etiaz voluit appropinquare loco passionis. s. hierlim qz ille locus fuit oblatiõis. Sed iudeoꝝ oblatio nõ potuit dcta. ps. Holocaustum ꝑ peccato nõ postulasti: tunc dixi. ecce venio. Nã erat agnꝰ dei. Joh. j. Et filiꝰ hois tradet pncipibꝫ sacerdotiz. Et dicit filiꝰ hois. qz fm ꝙ hõ xps passus ẽ. Figurat Genẽ. xxij. Isaaci molatus sed aries inter vepres ocasus. i. hõ sub corona spinea. ¶ Qz di. Cur nõ dicit se filium dei cũ a pte dignioꝝ deberet fieri denomiatio. Rñdet remigius ꝙ xps fm illã naturam noiat se fm quã pati poterat. Scõo ad designandũ ꝙ ꝑ nobis factꝰ est hõ. Tertio se humiliat vt nos exaltaret. ¶ Qz di. Cur xpus totiẽs discipulis passionẽ suã pnũciauit ¶ Rñdet primo vt daret intelligere ꝙ nõ ex necessitate sz ꝓpria volũtate pateret. De q Augꝰ. iij. de trini. c. xiij. ponẽs differẽtiã inꝰ mortẽ xpi ꝛ nram dic. Mors corpis nri ẽ a spũ deserere. Rõ. qz spũs volẽs deseruit deũ. deserit ꝯo corpus iuit ¶ Scõo sic deũ deseruit qz voluit. Et sic corpꝰ deserit etiã si noluerit. xps autem ad mortẽ accessit qz eã voluit ꝛc. Isa. liij. Oblatus est qz voluit. Jo. x. Ptãtẽ habeo ponendi eã ꝛ ptãtẽ habeo iterꝫ sumẽdi eã ¶ Tertio fm Hiero. nob in exẽplũ ne obliuiscaremur passionis eiꝰ. sz iugiꝫ meditatiõz mortiꝫ eiꝰ habere/mus. Eccl. xxix. Fram fideiussoꝝ tui ne obliuiscarꝫ. reddit ei ꝙ te aiam suã. Qz heu multi fm ps. cv. obliti sunt deũ q saluauit eos ¶ Tertio ne scãdalizarent discipuli si subito adueniret. ¶ Qz di. Cur pnũciauit passionẽ ascendẽtibꝫ cũ dic. Ecce ascẽdim. Rñdet. ad designãdũ ꝙ passiões faciũt nos ascẽdere ad vitã eternã. Rõ. qz tribꝫ modis in rebꝫ naturalibꝫ aliq ascendũt ¶ Primo naturaliter leuia. Phs. iiij. phisicoꝝ. Ome leue sursum. vt ꝑz in flãma silr ꝛ pluma. sic tribulatões naturaliter alleuiãt ¶ Primo exonerãdo ab onere peccati ꝛ neglẽcie. qz frequẽter tribulatões faciunt hoiem dimittere pcm ꝛ redire ad pnitẽtiam Sic canes mordaces faciũt lupũ dimittere ouẽ ꝛ fugere i siluã. Eccli. xj. Malicia vnius horе obliuionẽ facit luxurie magne. Hebre. xij Deponẽtes omẽ põdus ꝛ circũstãs nos pcm ꝑ patiẽtiã curramꝰ ad ꝓpositũ nob certamẽ. ¶ Scõo alleuiat desiccãdo humorẽ ꝓ cupiscentie. Sicut enĩ lignũ viride alleuiat cũ desiccat vl aduritꝫ in igne. sic caro igne tribulatõis ad usta aiam nõ gũat sua ꝓcupia. Bre. Jõ cõcupiscẽtia possedit coꝝ salomonis. qz ipm nulla exterꝰ exercuit disciplina tribulatõis ¶ Tertio alleuiat separando a terrestrietate auaricie. sic vapores a caloꝛe sol educti subtiliantꝫ ꝛ alleuiant. sic tribulatio soluit vinculũ q aia ligatur rebꝫ terrenis. s. amoꝛe mũdi Sic ignis formacis babilonis soluit vinculũ trium puerorũ. ꝛ sic tribulatio mũdi vinculuz terrenoꝝ Bre gorij. Deꝰ electꝫ aspꝛe faciter in vio ne obliuiscant eoꝝ q sunt in patria. Figurat Genẽ. vij. Aq multiplicate sunt ꝛ eleuauerũt archam i sublime a terra ¶ Scõo aliq ascẽdũt artificiaꝫliter. vt aq in ductibꝫ fontiũ. qz ꝙtũ descẽdit: tantũ ascẽdit. ꝛ sic facit ascẽdere humilitas. Luce. xviij. Qui se hũiliat exaltabit. Qz tribulatiões maxie hũiliãt. ij. Co. xij. Ne magnitudo reuelationũ extollat me dat ẽ mihi stimulus carnis mee angelꝰ sathane q me colaphizet ¶ Tertio aliq ascẽdũt violẽter. sic lapis pectus i altũ ascẽdit ex violẽtia q̃uis sit ꝑ naturã sui. Sic ꝛ tribulatio facit interdũ hoiem pigrũ furgere a pctõ. ꝛ ꝓ pniam ascẽdere ad deũ sicut asinꝰ q cecidit verberibꝫ pcussus a terra surgit. Bre. Mala q nos hic pmunt ad deũ ire cõpellũt. ¶ Nota Bernꝰ dic. Bonꝰ miles nõ sentit sua vulnera cũ vulnera regis intuet. Amb. in exameron. Culices non tangũt te si absinthiũ cũ oleo coquas ꝛ te vngas. Sic tribulatio ꝛ pnia nõ te tedet si absinthio passionis ꝛ oleo ꝓpassionis xpi fueris inunctꝰ. Bre. Nil tã graue qđ nõ sustinet dũ passio xpi intuetur. Tũc subdit. Et ꝓdemnabũt eũ morte. s. ꝑ falsos testes. ꝛ tradẽt eũ gẽtibꝫ ad illudendũ. Et sic hodierna die illudet a multis.

¶ Nota aliqs illudit ab aliq tribus modis ¶ Prio qñ aliqs alteri cõmittit aliqua bona q̃ postea vult rehabere ꝛ ille reddere nõ põt. tal

illudit. Et sic xps cōmisit nob corp⁹ ⁊ animā ⁊ diuitias tpales. De aīa q̄rit amorē. Luc.x. Dilige dīm deū tuū ex toto corde tuo ⁊ ex tota anima tua ⁊c. De corpe labrē ieiunio⁹ ad Ro.xij. Exhibete corpa vra hostiā viuen ⁊c. De diuitijs q̄rit elemosynas dare pau/peribꝫ. Apoc.iij. Ego sto ad ostiū ⁊ pulso. s. i psona paupꝝ. Sz heu de aīa reddim⁹ ei ma/las cogitationes. Isa.v. Expectaui vt faceret vuas ⁊ fecit labruscas. Item de corpe reddit ei fornicatio ⁊ ebrietas. Item de tpalibꝫ nihil paupibꝫ sz histrionibꝫ. hi xpm illudūt. Se/cūdo illudit ḡs qñ ei aliq̄d pmittit ⁊ nō reddit. Et sic xpo pmisim⁹ in baptismo seruare puri tatē. ps. cxviij. Juraui ⁊ statui custodire iudi cia iustitie tue. Eccl's.v. Si quid vouisti deo ne moreris reddere. displicet ei infidel' et stul ta pmissio. Infidelis dr pmissio qñ vouetur in die necessitatis ⁊ cessante necessitate muta tur ppositū. Stulta pmissio est que non ce/dit ad honorē dei. vt leuare festucā. vel etiam si fit de bono tñ impossibili. qđ heu multi faci unt. Contra quos. ps. lxxv. Vouete ⁊ reddi/te dño deo vestro. Tertio illudit ḡs dū labo/rat sub spe lucri. ⁊ tñ nil reportat nisi malum. Et sic xps multū laborauit circūeundo vicos ⁊ plateas ⁊ ciuitates. Et de illo ꝯqueritur ps. Preciū meū cogitauerūt repellere. cucurri i si/ti. ore suo benedicebant ⁊ corde suo maledice bant. vt solēt illudi fatui. Psal.xxxiij. Retri buerunt mihi mala p bonis. Et flagellabūt ⁊ crucifigent eum. Nota hic. licet adhuc non sit tempꝰ passionis: tn legit euangeliū hodie de passione dñi multis de causis ppter hoc vt ad sustinendum pniam homines fortiꝰ animen tur. Nam penitētia cōtinet in se tria. Primo ꝯtinet contritionem. ⁊ hoc adducit passio. s. in passione petrꝰ ad designandum q̄ passio do mini corda lapidea frangit ad cōtritionē. vt patꝫ in ada mate q̄ nec malleo nec igne sz san guine hirci frangit. Secūdo ꝯtinet penitētia ꝯfessionem. ⁊ ad hoc inducit passio dñi. Figu/ratur Joh.xix. Tpe mortis xpi monumē ta aperta sunt. Spūaliter: monumentum est cor ferēdū peccatis plenū. in quo tot mortui: quot peccata mortalia. hoc debet aperiri ⁊ mor tui. id est peccatores debent resurgere. Ephe.v Exurge a mortuis ⁊ illuminabit te christus. Tertio ad pniam requirit satisfactio. ⁊ consi stit in tribus. s. ieiunio: oratione ⁊ elemosyna Et hec docentur in memoria passionis dñi. Primo p memoriam passionis inducimur ad ieiunium. Nam homo cōsiderare debet q xps ieiunauit ⁊ esurijt. Primo cū esurijt: ⁊ nō habuit comedere nisi lapides. Matth.iiij. Accedēs temptator dixit ei. Si filius dei es. ⁊c. Secūdo non habuit nisi folia fici. Mat thei.xxj. Tertio sitiuit. Jo.xix. Sitio. Et sic impletū est in eo illud ps. lxviij. Dederunt in escam meā fel ⁊c. Secūdo memoria passiōis inducit nos ad orandum. q⁹ xps orauit i cru ce. Lu.xxiij. Pater dimitte illis ⁊c. Et Heb. v. Orauit cū lachrimis ⁊ exauditus est p̄ sua reuerentia. Tertio inducit ad danduꝫ elemo synas. Nam xpus tempe passionis siue large distribuit bona sua. nobis corpus ⁊ sanguiez Johanni matrem. Latroni paradisum. pec/catoribus veniam. patri spūm. Deinde ei discrete petentes arguit dicens. Tunc accessit mater filiorum zebedei. Naturale est q̄ parē/tes optant filijs bona. p̄cipaliter aūt mres. ⁊ hoc duplici de causa. Primo q⁹ sunt certio/res de filijs. Secō q⁹ plures tribulatōes hūt cū eis q̄z pres. Adorās eū ⁊ petens aliq̄d ab eo. s. in generali. vt p cessione facta in generali minus posset sibi denegare in speciali. ait: q̄d vis. Nō vt inscꝰ interrogat. sz vt petitio sua oñderet irrationabil' ex eꝰ ꝓbis. Ait illi. Dic vt sedeāt hi duo filij mei vnus ad dexteram ⁊ vnus ad sinistrā in regno tuo. Hec petitio p/cessit ex hoc. q⁹ apli estimabāt xpm tpalē re/gnaturꝫ in israel. vt patet Actuū.j. Dñe si i tē pore hui restitues regnū isrl'. Nō miꝫ quia ad/huc erāt carnales p spūm sctm nōdū ꝓfirmati. Dixi secō innuit fatue petitionis correctio Nescitis q̄d petatis. Dic ñdet discipul' ⁊nō matri. q⁹ petitio orta est ex eis. q. d. insipiēter petitis. Sciendū multi errāt in petitione. Primo petētes deū ⁊ cū hꝫ q̄rendo artes magi cas. de qbꝫ Isa.xvj. Ingredie' ad scta sua vt obsecret ⁊nō valebit. iij. Re.j. Nūq̄d nō est deꝰ in isrl' vt eatꝫ ad ꝓsulendū beelzebub deum accaron. Et.j. Paral'.x. Mortuꝰ est saul. ppē iniq̄tates suas. Deq̄. Et insup phitonissaz ꝓsuluit ⁊nō sperauit i dño. ppter qđ interfecit eū ⁊c. Jac.j. Si q̄s indiget sciētia postulet a deo in fide nihil hesitans. j. Co.x. Nō idola/tre efficiami ⁊c. Psal.cv. Immolauerunt filios suos ⁊ filias suas demonijs ⁊ñ deo. Unde Dañ.xiij. Dixit daniel regi de idolo bel. Er/ras rex. iste enim est intrinsecus luteus. foris/secus ereus. neq̄z comedit aliq̄n. Secō petē tes nocua. s. hꝫ tpalia vel quecūq̄z carni dele/ctabilia. puer.j. Usq̄z q̄ puuli diligitꝫ infanti am ⁊ stulti ea q̄ sibi sunt noxia petunt. Uere nocua adulter petit cū nequius videat. p̄ma

Feria quinta post Reminiscere

Thor. vj. Fornicatores: adulteri regnū dei nō possidebūt. Aliq̄ petūt gladiū portētie. Eccli. vij. Noli q̄rere ab hoie ducatuz. neq; a rege cathedrā honoriz. Aliq̄ laqueū auaricie. j. ad Thi. vj. Qui volūt diuites fieri incidūt i tēptationē ⁊ in laqueū diaboli. Salomon petiuit liberari a tali laqueo. puerb. xxx. Mēdicitatē ⁊ diuitias ne dederiz mihi. tm̄ victui meo tribue necessaria. Mat. vj. Panē nostr̄ q̄tidianū ⁊c. ¶ Tertio petētes in pctō mortali. ps. lxv. Iniquitatē si aspexi i corde meo nō exaudiet dñs. Ergo petētes sint sine pctō mortali. j. Jo. iij. Fiducia talē habem⁹ ad deū. ⁊ q̄cq̄d petierim⁹ accipiem⁹ ab eo ⁊c. Hi corp lenum inuidia. man⁹ auaricia. ⁊ sic de alijs nō exaudiemur. Isa. j. Cū multiplicaueritiz oratiōes vras n̄ exaudiā ⁊c. ¶ Quarto p̄ volūtatē dei. j. Jo. v. Quecūq; petierim⁹ p̄m volūtatē ei⁹ audit nos. s. ad salutē aīe. Nā dicit Luc. xj. et Mat. vij. Petite ⁊ accipietis. Isid. de sūmo bono. Sepe de⁹ nō exaudit ad volūtatē sz ad vtilitatē. vt ptz de paulo. ij. Co. xij. qui ter rogauit dñm: inaudit⁹ tm̄ māsit. quia tēptatio carnis ad aīe salutē sibi vtilis fuit. ¶ Quinto nō habentes meritū. Et sic discipuli. q. d. eis dñs. non seminastis ⁊ vultis metere. ps. cxxv Qui seminat in lachrimis in exultatione metet. Itē tenari⁹ nō dat nisi p̄ us laborēt i vinea Mat. xx. Et. ij. Thimo. ij. Null⁹ coronabit⁹ ⁊c. Nec illi volūt habere braniū. j. Corinc. ix Sic currite vt comprehēdatis. Ideo Ja. iiij Petitis ⁊ nō accipitis q⁹ male petitis ¶ Item qui petūt ⁊ inimicis nō dimittūt. Aug. Un⁹ quisq; talē indulgentiā acceptur⁹ est a deo q̄lē dederit primo. Anastasi⁹. Si iniuriā non dimittis nō orationē p te facis sz maledictiōez sup te inducis.

Feria quinta Sermo. xxxj.

Operamini nō

O cibū qui perit ⁊c. Joh. vj. ¶ Licz oīa bona appetunt a creatura. s. rationali. maxime tm̄ vita a q̄libet etiā creatura sensibili desideraf. Inde est q⁹ pisces cū sentiūt se capiendos vt vitā p̄seruēt in p̄fundū aq̄rum se mergūt. Aues p̄o i altū aeris se leuāt fere siue bestie ad interiora deserti currūt Inde etiā est q⁹ dñs in veteri lege obseruatoribꝫ p̄ceptoz suoz p̄ matrimo vitā pollicef dicēs Exodi. xx. Honora p̄rem ⁊ m̄rem oīm tpe vt longeu⁹ sis sup terrā. Cū g̃ hec vita licet sit trāsitoria ⁊ caduca tm̄ diligaf. ⁊ etiā p ea obseruāda multa interdū pcula hō incurrat. q̄to magis vitā i eternā māsuraz ⁊ sine redio feliciter duraturā debz merito desiderare. Ad hmōi g̃ vitā eternā p̄merendā acq̄rendā pariē ⁊ tenendam vtile homini est vt cibū nō corpalez sz spūalē q̄ nō perit sz vitā p̄stat pfectā summa i quirat diligētia. Ipsoq; inuēto vtiliter vtaf. De quo cibo saluator in hodierno euangelio tria tāgi cōprobat. Primū est cibi spūal' fruct uositas. quam duratio p̄bat eternalis. ibi. Operami nō cibū q̄ perit sz q̄ pmanet i vitaz eternā ¶ Ubi sciendū q⁹ p̄t⁹ hui⁹ cibi p̄sideraf in h̄ q⁹ perit. qđ sic hz videri. Corpalia enī sunt q̄da similitudines spūalium. vtpote ab eis creata ⁊ deriuata. ⁊ iō imitanf ipa spūalia aliq̄ mō. Hz corp⁹ sustentaf cibo. g̃ illud q̄ sustentaf spūs dr eius cibo q̄cq̄d sit illud. Illō quo sustentaf corp⁹ cū trāseat i corpis naturā corruptibilē perit. sz cibo quo sustentaf spiritus est incorruptibil'. q⁹ nō mutaf in ipsum spm̄. sz pot⁹ econuerso spūs i cibū. Un̄ dictū est p Aug. Cibo suz grandiū. cresce ⁊ mandu cabis me. nō me mutabis i te sz tu mutaberiz in me. Jō de tali cibo dic hic dñs. Operamini q. d. opando q̄rite vl' opibꝫ mereami. ñ cibuz q̄ perit. s. corpalē. Juxta illud. j. Co. vj. Esca ventri ⁊ uēter escis. de⁹ hūc ⁊ hāc destruet. q⁹ ñ sp erit vsus ciboz. sz illū cibū opamini. s. spūalem q̄ pmanet in vitā eternā. Qui tāta p̄ tes tomachū mētis semel accept⁹ p̄fortat. vt satietatē ppetuā simul ⁊ imortalitatē aie largiaf. Qui quidē cibo est ipe de⁹ in q̄tū est veritas p̄templāda ⁊ bonitas amāda q̄bꝫ reficit spūs. Prou. ix. Comedite panē meū ⁊c. Eccl. xv. Cibauit eū pane vite ⁊ intellect⁹ Est etiā obseruantia mandatoz. Jō Joh. iiij. Me⁹ est cibo vt faciā voluntatē ei⁹ q̄ misit me vt p ficiā opus ei⁹. Et etiā verbū dei: q̄ aīa mūdanis p̄cupiscētijs fatigata reficiat. Math. iiij. Nō in solo pane viuit hō sz in oī ꝑbo qđ p cedit de ore dei. Est etiaz lectio siue meditatio diuinaz scripturaz. Sed postremo pfectissimus atq; sp exoptand⁹ aīe cibo est mysteriū corpis xpi. q̄ ad eternā ⁊ beatam vitā refecto pficit. In illo sensu hic dominus cibū q̄ pmanet in vitā eternā intelligi voluit. de q̄ Jo. vj. Ego sum panis vite. Sequit ibidē. Et caro mea vere est cibus: ⁊ sanguis meus vere est potus. Sed quis sit dator huius cibi: insinuat cum subiungit. Quem filius hois dabit vobis. Hi dixisset filius dei mix nō fuissz. Hz p̄m hoc q⁹ filius hominis dat hunc cibū magis eleuat ad attenuatōnē. Spūaliter. tm̄ iō

filiꝰ homis dat. qz natura humana infirma p̃ peccatū fastidiebat spūalē cibū. nec poterat i sua spiritualitate sumere. Uñ oportuit q̃ filius dei carnē assumeret. z p eam reficeret nos iuxta illud. ps. xxiij. Parasti in cōspectu meo mensam ⁊c. Unde etiā qz sacerdos minister est huiꝰ cibi nō largitor. dispensator est ñ auctor. Filius enī hominis q̃ saluator est ⁊ dominus omniū ipe nobis hunc dat cibū. Heipm vti q̃ dat nobis vt in eo maneam⁹ ⁊ ipe maneat in nobis. Sed vnde habeat auctoritatē dandi oñdit dñs cū dicit. Hunc enī pr̃ signauit deus. h̃ est signū q̃ ei dedit quomodo ꝓpriū sibi esse oñderet. p quod ceteris filijs hoium cōparari nō p̃t. Et hoc signū fuit eminentia plenitudinis gr̃e. Unde ps. xliij. Unxit te deus deus tuus oleo leticie ⁊c. Uel sm Hilariū Signauit. i. sigillauit. Qñ enī sigillū i ceraz impzimit: cera retinet totā figurā sigilli. Sic filius dei inquantū hō totam figurā pr̃is accepit. qz in natura humana dꝰ pr̃ impssit verbū. i. filiū q̃ est splendor glie ⁊ figura substātie eius. ad Heb. j. Uel sm Chrys. Signauit id est. ad hoc spēaliter cū deus pater instituit vt daret vitam eternā mūdo. Joh. x. Ego veni in mundū vt vitā habeant. Hic enim q̃n aliquis eligit ad aliq̃d magnū officiū pagendū debet signari ad illō. Lu. x. Post h̃ designauit dñs ⁊c. Cōsequēter p secūdo principaliter tāgit qualitatē habēdi hūc cibū q̃ estimatio existit internalis. i. fides. Dixerūt g̃ ad eū Quid faciemus vt operemur opa dei. quasi dicerent. Nihil credim⁹ eternū nisi deū. sz tamē de hoc cibo q̃ pmanet in eternum dicas nobis est ne aliq̃d diuinū: ⁊ si sic quomodo g̃ hunc ꝓsequi possum⁹. ⁊ p q̃ opa eū mereri valem⁹. Respōdit ihs ⁊ dixit eis. Hoc est opus dei q̃ credatis in eum quē misit ille. q. d. p fidez potestis hūc cibū merere. Sz di. q̃d est quod apl's ad Ro. iiij. distinguit opa ꝓtra fidē dicens q̃ Abraā nō est iustificatus ex opibꝫ sed ex fide. Dicendū est q̃ ibi fides nō distinguit ꝓtra opa exteriora. Hic aūt fides dr̃ esse opꝰ tm̃ manēs in anima. Alio modo potest fides cōputari inter opa exteriora. non q̃ fides sit ipa opa: sed q̃ sit eorum principiū. Hec autē fides intra se est. nō que in multis est. qz multi cōfitent̃ se nosse deū: factis autē negant. sed ea que p dilectiōem operatur Cōsiderandū etiā q̃ fidē nō opus nostr̃ sed opus dei dixit. vt nemo putet fidē a se h̃e siue aliud bonum nec de suis viribꝫ glorier̃. Sz qui gliat̃ in domio glorier̃. Et dicat cū apl'o. j. Chor. xv. Gratia dei sum id qd̃ sum. Dixerunt g̃ ei. Qd̃ g̃ tu signum facis vt videamus ⁊ credam⁹. q. d. fm Chrys. Cū inuitas ad fidē ideo vt credere tibi possimus: volum⁹ a te signū videre. qz licz q̃nq̃z milia hoim de q̃nq̃z panibꝫ satiasti. non tn̄ ꝓpter h̃ maior es moyse. q̃ pauit pr̃es nostros in deserto manna Sz si vis vt credam⁹ tibi p tuū miraculuz sine tuo signo quotidie pascas nos sine labore nr̃o ⁊ sine fatigatione. ⁊ tunc credemus te maiorē fore moyse. Quia sequitur. Quid operaris. pr̃es nostri manducauerūt mānа in deserto: sicut scriptū est. Panē de celo dedit eis manducare. Ac si dicerent Itez p̃mitt̃ nob maiora q̃z moyses. tu enim panes nob dedisti ordeaceos. ille pr̃ibꝫ nr̃is dedit mānа de celo. Uñ dicūt. pr̃es māducauerūt mānа in deserto. nec dicunt. deus pauit patres nr̃os mānа. ne videant̃ eum velle eq̃rere. ⁊ ne videant̃ moysen pferre xp̃o q̃si in h̃ eū allicere volentes q̃ ⁊ tinue eos pascat. Respōsio xp̃i ponit̃ ad p̃cedentia cum dr̃. Amen amen dico vob. nō moyses dedit vobis panē de celo sz pr̃ me⁹ dabit vob panē de celo verum Ubi sciendū q̃ iudei duo ꝓposuerunt xp̃o de cibo corpali. videlicet datore moysen: ⁊ locum. s. celū. q̃ duo remouet xp̃s circa cibū spiritualē. qz dator ei⁹ nō est moyses sz pr̃ celestis. Nec dat de celo aereo sz sidereo. Unde g̃ dicit Nō moyses ⁊c. Ubi enī est panis celestis: dr̃ verus panis. nō q̃ panis celestis dat⁹ in deserto fuisset falsus. qz miraculū de mānа falsum nō fuit. sed dicit verus ꝓtra manna q̃ panis figuratiuꝰ illius fuit. Qui etiā panis de celo dicitur sicut sequit̃. Panis enī dei est q̃ de celo descendit. ⁊ dat vitā mundo. De celo dicit descendere. qz xp̃s rone deitatis de celo ozit̃. Similiter etiā rone hūanitat̃. qz aia immediate a deo creat̃ ⁊ h̃tus formatiua corpis xp̃i fuit virtus spūsancti. Et hoc etiā cognoscit̃ q̃ de celo sit cū ꝓpriū facit effectū. s. cū dat vitā. Nam panis ille corpalis vitā nō dabat. qz omes qui manna māducauerūt mortui sunt. iste autē dat vitā eternā Cōsequēter p tertio principali tāgit edul⁹ realis h̃ⁿ cibi. ⁊ q̃ eius existat existentia finalis. Et p̃mo tāgit petitio iudeorum. Dixerūt g̃ ad eum. Dñe sp̃ da nob hūc panez. Uolebant enī de cetero esse refecti sine esurie ⁊ labore. sicut de muliere samaritana dictū est Joh. iiij. Domine da mihi hāc aquā ⁊c. Uerūtamen sicut non intelligebat conditionem aque spiritualis sic nec isti d̃ pane spirituali. Ideo ostendit eis Jesus quid sit ille panis dicens. Ego sum panis vite. si quis

venerit ad me nō esuriet. ⁊ qui credit in me nō sitiet vnq̄ ¶ Ubi sciendū q̄ verbū sapientie est spūalis cib⁹ mentis quo mens sustentat. Ecci. xv. Cibauit illū pane vite ⁊ intellectus Et dicit ille panis sapiētie esse panis vite. ad differentiam panis corpalis. qui panis ē panis mortis. q̄ nō cōperit nisi ad restaurādū defectus mortalitatis. Un ⁊ solū in hac vita corpali necessar⁹ est. Sz panis sapiētie diuine est p se viuificatiu⁹ nec habet mortē ꝓtrariam. Itē panis corpalis nō dat vitā: sz tm̄ p̄ existentē sustentat ad temp⁹ Sz panis spūalis ita viuificat q̄ dat vitā. Nam aīa incipit viuere quando adheret verbo dei. Ps. xxxv. Apud te fons vite. Quia q̄ omne verbū sapiētie deriuatur a verbo dei vnigenito. Ecci. j. Fons sapiētie verbū dei residens i excelso. Jō ipm verbū dei p̄cipaliter dicitur panis vite. Et q̄ caro xp̄i verbo dei vnita est. ideo hz etiā q̄ sit viuificatiua. Unde corp⁹ ei⁹ sacramentaliter sumptū viuificatiuū est. Nam p̄ mysteria q̄ xps in carne sua cōpleuit dat vitā mūdo. ⁊ sic caro xp̄i ꝓpter dei verbū panis est nō ꝓsuete vite sz illi⁹ q̄ morte non resoluitur. Et ideo caro xp̄i dr panis. Ben. penulc. Aser pinguis panis eius ⁊ p̄bens delicias regibus. Hunc panē q̄ comederit nō esuriet. Quod significat in eo q̄ dicit Qui venit ad me nō esuriet. ⁊ q̄ credit in me nō sitiet. Qđ idem ē fm Aug. Qui idē est venire ad eū ⁊ credere in eū ⁊ h̄ fide scz formata charitate. Talis inq̄ dr nō esurire nec sitire. quia habens deū p gratiā nihil aliud desiderat nisi ipsum: deum quē habet p gr̄am plenius desiderat habere p gl̄iam. Cib⁹ aūt ⁊ potus corpalis est ꝓtrarie ꝓditionis. quia habitus in plenitudine in fastidiū vertit. Uel quia corpalia nō simul sumūtur: sed paulatim quasi cū metu. Et ideo semp restat aliud sumendū. Et ꝓpter hoc sicut ꝓsurgit delectatio ⁊ satietas eo iam sumpto. ita desiderium restat ex sumendo. Ideo corporalia nō satiāt in eternū. Uel ideo quia corrūpuntur corpalia. vnde remanet memoria ex corrupto ⁊ generat iterato desideriū eoz. Spūalia vero ⁊ simul sumunt ⁊ nō corrumpunt neq̄ deficiunt. ⁊ ideo eoz satietas manet in ppetuū. Apoc. vij. Non esurīēt neq̄ sitiēt. Ps. xv. Adimplebis me letitia cū vultu tuo: delectationes in dextera tua. s. in spūalib⁹ vsq̄ in finem. Hunc igit panē totis desideriis reqramus atq̄ ipis facta desideria opeq̄ impendis adiuuemus. Ueniamus ad xp̄m. id ē credamus absq̄ dubio esse corpus xp̄i qđ sumim⁹ Uia qua ad eum veniamus est fides. Ita ē per fidem accedentib⁹ ⁊ sincero corde sumētibus vitam tribuit sempiternā. Et hi tles nō esurient in eternum. Illi enī qui dubitant an vere corpus xp̄i sit nō reficiunt. sed secū reportant esuriem. nec illuminātur: sed densionib⁹ tenebris obscurant. Psal. xxxiij. Accedite ad eum ⁊ illuminamini: ⁊ facies vestre nō ꝓfundentur. Illoz enī facies illuminant ⁊ nō erubescāt q̄n cuncta accedant. Sed illius facies ꝓfusione replet q̄ nihil credit. vl nō credit corpus xp̄i esse qđ p̄cipit. Uel quē sua ꝓscia grauioris peccati recordatōne cōpungit. Ut igit tā damnabilē nō sustineam⁹ ꝓfusionē mūdemus nos ab omni inq̄nam̄to carnis ac spiritus. quaten⁹ diuinū ac sacrosanctū mysterium nō ad mortē eterne iudiciū sz ad p̄rennis vite sumam⁹ p̄miū.

Feria sexta

¶ Sermo. xxxij. De eūgelio.

Ecē heres ve

nite occidamus eū. Matth. xxj. Magna datur fm legē pena his q̄ occidūt heredē seu naturalē dn̄m. ⁊ signanter quando ex hoc sequit perditio hereditatis.

¶ Moraliter. verus heres est xps. ad Heb. p̄mo. Constituit eū heredē vniuersoz p quem fecit ⁊ secula. Hunc occidūt iudei. O q̄z magnum sceluſ. Hiero. Nō solū magnū sz ma ximū q̄ indicabile ⁊ inexcogitabile. null⁹ excogitare p̄t hui⁹ sceleris quantitatē. Bern. i quodam sermone distinguit quadruplex peccatū. s. originale. psonale. actuale. ⁊ singulare Illud aūt singulare est illis qui xp̄m crucifixerunt. s. q̄n impij vir iustum occidūt. Augustinus in fmone de passiōe alloquit eos dicēs Ignobilitasti eū qui te clarificabat. Occidisti eum qui te de duricia seruitutis eripuit. Corpus eius vulnerasti qui corpus tuū a vulneribus curauit. coronam spineā in caput eius posuisti q̄ gloria ⁊ honore p̄cinctus te coronauit. Et manus illius pias qui te de limo plasmauit vinculis colligasti Ideo p̄ magnitudine sceleris impletū est illud Job. xxij. Usq̄ in p̄sentem diem remanet scelus malicie. Quāuis hoc peccatum singulare fuit apud iudeos. tamen falsoz christianoz peccatum non minimum ſt Primo quia peccant contra ipm quez sciunt esse deum ſ Secūdo peccant ꝓtra eum q̄ iam eos redemit. Augustinus. Uide grādis malicia eoz qui christum crucifixerūt. maior

eoꝝ qui recte viuere nolunt. ꝑcepta veritatis oderūt. ꝓpter qꝺ oīs apparebim⁹ ī iudicio De quo introit⁹. Ego autem ꝛc. vide infra.

Aliud thema. Malos male ꝑdet. Mat. xxj. Mar. xij. Lu. xx. Videm⁹ q homo citat⁹ ad iudiciū ille ꝓpius occupat se aīaꝫ cō/pareat quomodo iust⁹ cōpareat. ꝛ si min⁹ iu/stus discernit tunc mancipabit carceri. Spi/ritualiter. Oēs nos manifestari oportꝫ ante tribunal xpi. ij. ad Cor. v. ꝛ vnusquisqꝫ reci/piet ꝓut gessit in corpe. De q introitus. Ego aūt in iustitia apparebo ꝛc. Ideo petit ecclia ī collecta. Da quesum⁹ omnipotens deus vt sa/cro nos purificāte ieiunio sinceris mentibus ad sancta vēnura facias puenire. Nā q̄ discer/nitur vt violentus ꝛ homicida carceri inferni mancipat. ꝛ sic iudei. vt habetur figuratiue ī epistola vbi dece fratres vendiderūt Joseph. Et sic iudei xpm. De quo euangeliū. Vide est heres. q̄ punient tempaliter ꝛ eternaliter. De quo thema. Malos male ꝑdet. In summa euangelij tria innuunt. Primo collati benefi/ficij multiplicatio. ibi. Homo quidā ꝛc. Se/cūdo tāgit destinati nūcij trucidatio. ibi. Luz aūt tps. Tertio ponit obstinati populi dam/natio seu ꝓculcatio. ibi. Cum autem venerit dominus vince ꝛc. ℣ De ꝑmo dicit. In illo tpe. s. feria secunda post dominicā palmaruz: cū venisset Jhs in templū interrogabāt eum scribe in qua potestate hoc faceret: ꝛ quis ei tradi/set hanc potestatē. Respondit eis. Baptism⁹ Johannis vnde erat. de celo an ex hominib⁹? At illi cogitabāt intra se dicētes. Si dicim⁹ de celo: tūc dicet. quare nō credidistis illi. Si autē ex hominib⁹: timem⁹ turbam. Et respō/dentes dixerūt. Nescimus. Et ait illis. Nec ego dico vobis in qua potestate hoc facio Et respondit illis. Amen dico vobis: publicani ꝛ meretrices pcedent vos in regno dei. Ratio quia egerūt penitentiā in ꝓdicatione Joh̄is. Sed iudei fuerūt obstinati cogitantes occi/dere filiū dei. De hoc subdit in ꝓbola dicens Homo quidā. s. de⁹ pr. Chryſ. Dicit hō: non natura sed benignitatis similitudine. Phs ī pollicitis. Homo naturaliter est aīal māsue/tum ꝛ pium. Erat paterfamilias q̄ gubernat omnē creaturā: sicut paterfamilias vomum. Qui plantauit vineā. i. synagogam. Isa. v. Vinea dñi exercituū dom⁹ israel est. Hāc plā/tauit creādo. Piere. ij. Ego te plātaui vineā meam electā: ꝛ trāstulit eā in terrā ꝓmissiōis Psal. Vineam de egipto trāstulisti. Et sepem circūdedit eā. id est. custodiam angelorum. Isa. lxij. Super muros tuos ꝓstitui custodes Et fodit in ea torcular. id est. legem. qz multꝫ ꝑceptis eos torquebat. Et edificauit turrim id est. templū ꝓpter altitudinē edificij ꝛ ꝓpē securitatē refugij. ꝛ locauit eam agricolis. id ē doctoribꝫ ꝛ prelatis qui debent extirpare vicia tanqꝫ spinas: ꝛ inserere virtutes. Et peregre ꝓ/fectus est: nō mutando locum sed operando: liberum relinquēs arbitriū. Uel ꝑm Chryso. peregre pficisci longanimitatē habendo. quia nō semper eoꝝ peccatis penas induxit. Joel. ij. Patiens est ꝛ multū misericors. Dixi se/cundo tangit destinati nuncij trucidatio. ibi. Cum aūt temp⁹ fructuū appropinquasset. s. ꝓst legem datam fuit tempus fructuū operꝝ bonoꝝ. Remigi⁹. Tempus fructuū fuit cum/patis hostib⁹ terrā ꝓmissionis colere secu/re ceperunt. Ambrosi⁹. Bene dicit: temp⁹ fru/ctuū nō ꝓuentuū. nullus enī fructus ꝛ ꝓuen/tus extitit iudeoꝝ. non spūali musto sed cru/ore ꝓphetaꝝ redundabant. Misit ꝓuos su/os ad agricolas. s. moysen ꝛ aaron ꝛ ꝓphetas vt acciperēt fructus eius. s. legis. ꝛ obediētiaꝝ deo ꝛ ꝑlatis. Et agricole apprehēsis seruis eiꝰ alium ceciderūt: vt moysen ꝛ aaron qui fuerūt cesi linguis iudeoꝝ licet non gladio. Deute. xxxij. Una eoꝝ vua fellis botrus amarissim⁹ in quo inebriati ꝓphetas occiderūt. Isa. v. Expectaui vt faceret vuas ꝛ fecit labruscas. ꝑs. Irritauerūt moysen in castris aaron sanctuꝝ dñi. Et itez vexatus est moyses ꝓpter eos Alium occiderūt sicut Isaiā qui serrat⁹ est serra/ta lignea ex ꝑcepto manasse regis iuda. Et sicut amos quē othosias ꝓ tempora trāsfixit. Ali/um lapidauerūt vt zachariā quē rex Joab la/pidari iussit inter templū ꝛ altare. Et Piere/mias similiter lapidat⁹ est. ℣ Qz di. cur iudei nō festināt ꝓphetas ꝑ eos occidos sic xpiani martyres ꝛ apl̄os. Rndet ꝓmo ꝓpter imma/nitatē sceleris. qz nō alienos sz ꝓprios occide/runt. Secdo ad occultationē sui crimis. et ad declarādā duriciā despati sui pectoris. ps. Su/perbia eoꝝ q̄ te oderūt ascēdit sp. Actuū. vij. Dura ceruice ꝛ incircūcisi cordib⁹. ꝛc. Aug⁹. Stephan⁹ eos increpauit: qz timuerūt esse ꝓpetuā memoriā sceleꝝ. ꝛ posteriꝝ horruerūt ꝑsecutionē ꝛc. Joh. viij. Vos ex pre dyabolo estis. Itez misit alios ꝓuos plēs ꝓribꝫ quia mltiplicauit de⁹ ꝓphas. ꝛ fecerūt sibi vt ipleret hierim sanguie ꝓphaꝝ. vt dr. iij. Reguz. xxj Jō saluator ait Matt. xxiij. Hierlm hierlm q̄ lapi. ꝛc. Ecce ergo ista patiētia ꝛ misericordia erat ante deo erga iudeos. attn malicia eoꝝ sp crescebat

Feria sexta post Reminiscere

Nouissime aũt. s. post occisionẽ pphetarũ misit ad eos dñm filiũ suũ. s. tpe gre. De quo ad Gal. iiij. Cũ venit plenitudo tpis misit deus filiũ suũ. s. naturalẽ: dicẽs. Forsan verebũt filium meũ. Hiero. Non loquit vt ignorãs sz vt libera voluntas homini reseruet. Agricole aũt. i. iudei maiores videntes z cognoscẽtes per doctrinã z miracula filiũ. i. xpm in lege promissum. p patriarchas nunciatũ. p pphetas promissum inuiderũt sibi. Juxta illud Sapie ij. Grauis est nobis ad videndũ: dicẽtes intra se. Hic est heres. i. vnicus z naturalis filius Matth. ij. Hic est filius me dilect in q̃ rc. Non alius p naturã sz a me distinct fm personam. q. alia psona patris. alia filij. alia spiritussancti. De q̃ ad Heb. j. Quẽ pstituit heredem vniuersoz. Hiero. Manifeste dñs probat iudeoz pncipes: nõ p ignorantiã sz p inuidiã filiũ dei crucifixisse. Joh. xv. Uiderunt aũt z oderunt me z patrẽ meũ. ¶ Pro q̃ dubitatur: vtrũ iudei cognouerũt ihm nazarenum esse xpm in lege promissum. arguit primo q non. p illud qõd dr. j. Coz. ij. Si cognouissent nunq̃z deũ glie crucifixissent rc. Itẽ Actuum. iij. Petrus loquens iudeis dixit. Scio fratres q per ignorantiã fecistis sicut z pncipes vestri. Item Luc. xxiij. Pater dimitte illi quia nesciũt quid faciũt In oppositũ. Nunc aũt viderunt me z patrẽ meũ. Itẽ Joh. j. vbi dicit. Ecce agnus dei rc. Item hic Mat. xxj. Hic est heres. Quia Hieronym manifeste dicit. Non p ignorantiã sed p inuidiã iudeos cum crucifixisse. Rñdetur. gens iudeoz sicut z aliaz ciuitatũ cõmunitates triplices cõtinebat psonas. Quidã simplices vt mechanici z latorãtes. Quidã mediocres vt ciues. quidam maiores vt pncipes epi z doctores quoz sapiẽtia regit cõmunitas tota. ¶ Sic in plebe iudeoz fuerũt minores z simplices. isti nõ cognouerũt xpm deũ esse vl messiaz in lege promissum. De illis loquit. j. ad Co. ij. Si cognouissent rc. Alij fuerũt mediocres z subtilioris ingenij pmis. Isti cognouerũt promissũ in lege: sed nõ deũ nec dei filiũ. Un Augustin libro questionũ noui z veteris testamẽti. Si enim demones deũ factũ hoiem non intellexerunt: quãto magis hoies. Nõ enĩ illũ pncipes mediocres sciebãt esse q̃ promissus erat i lege. nec etiã mysteriũz eius q filius dei erat. neq; sacramentũ incarnatiõis passionis z redẽptionis cognouerũt. De his Actuũ. iij. dixit petrus. Nũc frẽs scio q p ignorãtiã fecistis vos simplices sicut z pncipes vestri. s. mediocres. Tertij vero sunt maiores. s. scribe z pharisei. hi cognouerũt eum deũ z dei filiũ. Augustin Missio filij est verbi incarnatio. Aug. sup illud. In mũdo erat z mũdus eũ non cognouit. Illuc missus est p humilitatẽ vbi sp fuit p diuinitatẽ. Etiã sciebant expletiõe tpis Dañ. ix. Non auferet sceptrum de iuda donec veniet q̃ mittẽdus est. Et etiam sciebant modum veniendi. s. in paupertate z humilitate. vt habetur Zach. ix. Et cũ hoc messiam in lege promissum vt patet in pmone illo. Cõuenio vos o iudei rc. dñica q̃rta aduẽtus dñi. Itez ex testimonio Johis baptiste. Itẽ ex testimonio operũ z miraculoz. Un cũ q̃sierũt Joh. x. Si tu es xps dic nobis palam. Rñdit. Opera que ego facio in noie patris mei testimonium phibent de me. Chrys. super Matthei. Ex oibz opibz iudei cognouerũt xpm esse dei filiũ. ¶ Attamẽ ꝑsiderandũ q̃ nulla noticia quã pharisei habuerũt de xpo p scripturas pphetarũ erat certa certitudine euidẽtie. Tuz q. talis certitudo habet solũ p demõstrationẽ nõ p sensum. Tũ q. pphetie pñt aliquando varie exponi. Et iõ maior erat noticia psonalis z verisimilis coniecture. Uel fm aliquos ibi erat certitudo adherentie q̃ põt impedire in actu modũ pdictũ. Per pdicta aũt soluũt argumẽta ad vtrãq; partẽ. q. illa que phant q̃ habuerũt noticiã de xpo: intelligenda sunt de noticia habituali. Alie autem autoritates reducte in ꝓtrarium loquunt de actuali cognitione applicãte ad opus q̃ fuit impedita propter passiões inuidie z rãcoris. Quia iudei ꝑmo habuerũt verã estimationẽ de xpo z habitu z in actu in pncipio. Sz q̃n incepit contra eos pdicare excitati sunt cõtra eũ ira rãcore z inuidia. q̃bz passionibz impediebant ab actuali cognitiõe veritatis phabite de xpo.

¶ Sz di. Quare crucifixerũt eũ. Respondet Chrys. Doc causauit auaricia z vana gloria q. cũ xps introiuit in templũ eiecit vẽdentes animalia que ad sacrificiũ vendebant: erat illis ꝓfusio. z sic vana glia suadebat altricari. Itẽ auari cogitabãt si populus iste habuerit istũ deũ. tũc necesse est vt dimittat ꝓsuetudinẽ hostiarum q̃ ad nostz ptinent lucrũ. z sic populus nõ erit possessio nra sz dei. Si aũt occidim cũ tũc nõ est q̃ iusticie fruct a populo q̃rat. z sic sp tenebit ꝓsuetudo hostiaz. Et ideo machinati sũt de ei morte. Sic incõtinẽs ꝑpter passionẽ ꝓcupiscẽtie eligit fornicari. qđ tñ alias refugeret. Uerbi gra. hõ aliqñ diligit aliquẽ actu z habitu. post hz cõmouet eaz

tunc obfuscat dilectionis noticia actual' z habitualis. ideo dixerunt. Hic est heres venite occidamus eū: tūc habebim⁹ hereditatē. Remigius in omel'. Nō p ignoranciā: sz p inuidiam crucifixerūt redemptorē Sciuerūt enī esse illū de q̄. ps. Postula a me z dabo tibi gētes hereditatē tuā. ideo dixerūt. Venite occidamus eū ꝛc. Ne ꝓsuetudo hostiarum et lucrum nostr̄ dimittat. Hic adhuc est cogitatio sacerdotū carnaliū q̄ nō soliciti sunt quomodo populus viuat sine peccato sz aspiciūt quid in ecclesia offerat. Et apprehēsum eum eiecerūt extra vineā. i. extra ciuitatem hier'm Triplices ꝓsone in lege extra castra eiciebāt sz immundi: leprosi: z blasphemi. quasi hui⁹modi esset xp̄s. Jpe tn̄ nō fuit immūdus: sed speculum sine macula. Nō leprosus: sed candor lucis eterne. Nō blasphemus: sz imago bonitat̄ ei⁹. Sap̄. vij. Et occiderūt. s. sine cā. Job. xvj. Nec passus sum absq̄ iniq̄tate manus mee ¶ Dixi secō innuit obstinati populi damnatio dicens. Cū g̃ venerit dñs vineę quid faciet agricolis. Hiero. Hic interrogat dñs nō quasi ignorās q̄d essent responsuri sz vt ex ꝓpria rñsione damnarent. Aiūt. Malos male pdet. s. tpaliter z eternaliter. Tpaliter factū est vt dicat Josephꝰ. qñ. lxxxvij. milia venditi sunt z vndecies centena milia fame z gladio perierūt ¶ Secūdo eternaliter: qz xlij. annis dedit eis penitentiā anteq̄ hierusalem subuerteret. Hiere. xvij. Duplici ꝯtritōe ꝯtere eos dñe. Et vineā suā locabit alijs agricolis. illud post xp̄i ascēsionē. xlij. anno factuz est cū exercitus romanoꝝ pdidit incredulos: z auferebat locū z gentē z regnū eoꝝ. Et locauit vineā suā alijs agricolis. s. sanctis apostolis z nobis vt reddant ei fructū temporibus suis. s. fructū cordis credendo. oris confitendo operis seruiendo. z corporis patiēdo. Subdit Dixit illis Jesus. Nūq̄ legistis in scripturis quasi diceret. vtiq̄. Lapidē quem reprobauerunt edificātes hic factus est in caput āguli. A dño factū est illud z est mirabile in oculis nostris. Magister in scolastica hystoria dicit ad litterā fuisse impletū in edificatione templi salomonis. De quo cecinit dauid in psal. Lapidē quē ꝛc. Et hoc nō est factū a casu. sz ex diuina ordinatione. Ideo subdit. A dño factū est istud. Lapis iste figurabat xp̄m. qz multipliciter reprobat⁹ a ꝓncipibꝫ. z tn̄ est factus in caput anguli: cōiungens sibi deos z gētiles quasi duos parietes. De quo Isa. xxviij. Ego mittam in syon lapidem angularem. Et ideo scribit Daniel'. ij. Lapis abscisus de monte sine manibus qui percussit statuā. Mons est beata virgo sup humanā naturā p grām sublimatā. de qua xp̄s ꝯceptus est sine manibꝫ. i. sine operatione humana. ꝓfregit statuā. i. vanitatē hui⁹ mūdi. Joh. xvj. Cōfidite ego vici mundum. Itē dr lapis ꝓpter edificatiōis vtilitatem. qz p hunc lapidē cōstruit⁹ om̄e edificiuz spūale. j. ad Corinth. iij. Fundamentum aliud nemo potest ponere ꝓter illud qđ positum est qđ est xp̄s ihesus ¶ Sed iudei multipliciter reprobauerunt hunc lapidē ¶ Primo in eum nō credendo. Joh. vij. Nunq̄d alīq̄s ex principibus credidit in eum ¶ Secō eū nō suscipiendo. Joh. j. In ppria venit z sui eū nō receperunt ¶ Tertio ei detrahēdo. Joh. ix. Nos scimus q̄ hic homo peccator est ¶ Quarto in p̄sentia blasphemando. Joh. viij. Nōne bene dicim⁹ samaritan⁹ es z demoniū habes ¶ Quinto ei⁹ miracula demoni ascribēdo. Luc. xj. In beelzebub ꝓncipe demoniorꝝ ꝛc ¶ Sexto regnū eius recusando. Lu. ix. Nolum⁹ hūc regnare ꝛc. Joh. xix. Regem nō habemus ¶ Septimo mortiꝫ demnando. Matth. xxvij. Reus est mortis ¶ Octauo post mortem persequendo. Matth. xxvij. Dñe recordati sum⁹ q̄z seductor ille ꝛc. ¶ Sed exquo ita multipliciter reprobauerūt eū iudei. subdit. Ideo dico vob auferet a vobis regnū. i. regimē vinee. i. ecclia vel scriptura vel dei misericordia. Et dabitur gēti facienti fructū. i. opa bona ¶ Nota legim⁹ regnū tpale a multis esse ablatū. z sic eternale regnum ¶ Primus fuit cui ablatū est regnū nabuchodonosor. vt patet Dan̄. iij. cui dictum est. Trāsibit a te regnū z ab hominibꝫ te eijcīet. z cū feris erit habitatio tua. Et h̄ ꝓpter verba superbie. z sic superbis auferet regnuz celoꝝ sicut lucifero q̄ dixit Isa. xiij. Ascēdaz sup altitudinē nubiū z similis ero altissimo. Luc. j. Deposuit potentes de sede ꝛc. Lu. xiij Qui se exaltat humiliabit. ps. Non habitabit in medio domus mee q̄ facit superbiā ¶ Secund⁹ est saul. j. Re. xv. Scidit dñs regnum isr̄l'a te hodie z tradidit illud ꝓximo tuo meliori te. ꝓpter h̄ qz reseruauit pinguia de amalech ꝯtra ꝯceptū dñi. Et sic omīs auarus excludit a regno dei. Mat. xix. Facilī⁹ ē camelū intrare p foramē acus q̄s diuitē intrare i regnū dei. j. Coꝝ. vj. Raptores auari regnū dei possidere nō pnt ¶ Tertī⁹ est balthasar. Daniel'. v Et figurat gulosos. quia comedebat et bibebat cū principibꝫ suis qñ scriptū erat corā eo qđ Daniel exposuit dicēs. Diuisum ē regnuz

tuū ⁊ datum est persis ⁊ medis. Et sic amittit regnū celi ppter carnis delicias. j. Co. xv. Caro ⁊ sanguis regnū dei possidere nō pnt.

De eodem

Sermo. xxiij. De epla

IN diebus illis

Iscz qñ Jacob redierat de mesopotamia syrie. ⁊ ab esau fratre suo: qui ei venerat obuiā recesserat. ⁊ sichem filiꝰ emor dynam corruperat. Dyna filia Jacob de lya. ⁊ filij sui scz symeon ⁊ leui de sychemitis vindictam exercebant adhuc viuentibus Jsaac et rachele: nōduz nato beniamin. Dixit ioseph puer sedecim annorum fratribus suis. s. dece. Audite somniū meū qd̄ vidi ꝛc. vt ptz Gen. xxxvij. Ubi nota q̄ iste Joseph in somnijs que vidit ⁊ in somnijs pistoris ⁊ pincerne et pharaonis q̄ postea interptat⁹ est cognouit pphetice futura. ppter qd̄ nō solū habuit visionē imaginariā: sz etiā intellectuaz. Vidit enī in somnijs imagines quasdā rez corporearum impssas organo siue ꝑtuti imaginatiue. Jō mediāte illo vel p mysteriū angelicum vidit. vterqz sensus bon⁹ est. Etiā p intellectuz oia futura q̄ p hmōi imagines pphete nō pphetisauerūt: qz nihil intellectualiter cognouerunt. Sic ḡ expone verba. Audite somniuz meū qd̄ vidi visione supple imaginaria ⁊ intellectuali. Putabā vos ligare manipulos in agro ⁊ surgere manipulū meū ⁊ stare. vros qz manipulos circūstantes adorare manipulum meum. Uisione vtiqz imaginaria vidit imagines manipuloꝝ. s. sic dispositoꝝ: sz intellectualiter vidit q̄ frēs sui adoraturi essent eū. qd̄ postmodū sic euenit Et vide q̄ in rebz corpalibz in quibz isti erāt assueti de⁹ monstrauit eis futura. s. in manipulis ⁊ spicis vitibz bobz. Erāt enī cultores agroꝝ ⁊ animaliū pastores. Sequit. Respōderuntqz fratres sui ⁊ dixerūt ei. Nunqd rex noster eris. aut subijcemur ditioni tue. Qd̄ certe factū est postmodum ita. Jpe enī fuit rex ⁊ princeps et rector fratrū suoꝝ. Gen. xlix. De ipo immediate Effraim filio suo descēdit ieroboam ⁊ fuit rex in decem tribubz. vt habet. iij. Re. xij. Sequitur. Hec aūt causa somnioꝝ ac sermonū inuidie ⁊ odij vomitē ministrauit. Et ratio huiꝰ fuit qz boies qui sunt liberi arbitrij sūme libertatē appetūt ⁊ abhorrēt futurū. Sequit. Aliud quoqz vidit somniū qd̄ narras fratribus ait Uidi p somniū quasi solē ⁊ lunā ⁊ stellas vndecim adorare me. Et notanter dicit q̄si. qz nō vidit lunā aut solem aut stellas. sed imagines ipsoꝝ ¶ Et nota q̄ p̄mū somniū fuit i rebz terrenis. ⁊ secundū fuit in rebz celestibus ad innuendū q̄ isti oēs inter homines conuersantes vacabant terrenis negocijs. soli tñ ab hominibz sepati de celestibus cogitabunt Sed quare dixit vndecim stellas cū nōduz esset natus beniamin p quez intelligebat vndecim⁹. Dicendū q̄ videbat in spiritu ipsum forte nascitur ⁊ ipe cū alijs adorare eū deberet. Sequit. Cū patri suo ⁊ fratribz retulisset: increpauit eū pater dicēs. Quid sibi vult hoc somnium qd̄ vidisti. Num ego ⁊ mater tua ⁊ fratres tui adorabim⁹ te sup terram. q. d. ꝫ patet ex verbis tuis. Intelligebat enī Jacob q̄ ipe pater p solē significaret: ⁊ rachel p lunā: ⁊ fratres p vndecim stellas. Sequit. Inuidebant ergo ei fratres. pater vo rem tacit⁹ cōsiderabat. ¶ Nota q̄ mater Joseph adhuc viuebat vt ex loco isto accipitur. Mater inqm. rachel. ¶ Sz diceres. nunqd pater ⁊ mater adorauerunt ioseph qd̄ de fratribz ꝓstat. Respondetur q̄ mater nūqz adorauit eū in psona ppria: qz mortua fuit añqz ioseph dñaret in terra egypti. sed adorauit eum in psona filij. s. beniamin filij sui Jacob aūt adorauit eū in filijs suis per quos misit ei munera. Gen. xliij. Et hoc fuit anteqz sciret ipsum esse filiū suū. sed postea qñ sciunt nūqz adorauit ipm. quia nec Joseph sustinuisset. licet tñ dicatur ad Heb. xj. q̄ Jacob adorauit fastigiū virge ipsi⁹ Joseph. quod satis innuitur Genes. l. Sz magister dicit in hystoria scolastica Quidam codices habēt q̄ adorauit sup caput virge eius vel in capite virge sue: ⁊ vtrūqz stare pōt. Diceret aliqs. Sz qre Jacob increpauit ipm ioseph q̄ tn fuit pnuncians vera. qd̄ innuitur ex eo qd̄ dicit⁹ q̄ pater rem tacit⁹ ꝑsiderabat. Dicendū q̄ ideo qz nō vnicuiqz est veritas dicēda. maxime cū auditores ad terrena puocant. Un timebat sanct⁹ hō illud qd̄ accidit circa ioseph quē summe diligebat Sz mirū est q̄ Joseph qui puer erat audebat referre talia coram fratribz. maxime cū videret eos aduersus ipm cōcitatos. Ubi dicendū: q̄ spūssanctus q̄ ꝫ suggesserat ipm ad dicendū impellebat. sicut ⁊ alios viros q̄ dixerunt oia q̄ suggerebat spūssanctus ⁊ nō formidantes mortē. Seq̄t. Cū frēs ei⁹ in pascēdis gregibz pris morarent in sichem dixit ad eū isr̄l. ¶ Nota q̄ iacob rediēs de mesopotamia trā sito vado laboch lucrat⁹ fuit cuz angelo et q̄

luctatiõe emãrcuit neruꝰ femoris eiꝰ. Qui q̃/dem angelus luctatꝰ cũ eo ⁊ loquens in pſo/na dei mutauit ſibi nomen ⁊ vocauit eũ iſrael qđ interpꝛtat vir videns deũ. Gen. xxxij. Un/de ſtatim dixit. Uidi dñm facie ad faciẽ. Et vocauit nomẽ loci illiꝰ phanuel. i. apparitio dei. Deinde cũ pgredit occurrit ei obuiã eſau: vt patet Gen. xxxiij. a quo pꝛius diſceſſerat. ⁊ venit in ſochot deinde in ſichem de qua hic ponit littera. quã vbẽ vocauit moyſes ſalẽ ⁊ ibi emit ipe Jacob partẽ agri ab emoꝛ rege ſichimoꝛ ⁊ a filijs eius centũ agnis. vt patet loco ꝓallegato. ſ. Gen. xxxiij. Et ipi dicuntur incole ſichimite. Iſta vꝛbs coꝛrupta dicitur ſichar vel ſichem. ⁊ terra vicina dicit ſichima ⁊ eſt apta ꝓ alimẽtis gregũ. ⁊ paſcua illiꝰ ter/re dicunt ſichima. Et foꝛſitan iſta ſichem ẽ il/la vꝛbs ad quã primo applicauit Abꝛaã ve/niens de hur chaldeoꝝ. Gen. xij. ſic dicta ibi ꝓ anticipationẽ. Cũ autẽ habitaret ibi ſichẽ ꝓmiſit ibi ſtupꝝ cũ dyna: ꝓpter qđ ſecuta fu it interfectio ſichimitaꝝ ⁊ repopulatio vꝛbis Gen. xxxiij. Deinde pſequẽdo hiſtoꝛiã ima/ginoꝛ q đ bethel iacob venit in vallem ebꝛon q̃ vallis dicta eſt ꝓuallis mãbꝛe. Gen. xviij. Eſt aũt ꝑm magiſtꝝ ꝓuallis mambꝛe iuxta ebꝛon que vallis ſic vocata eſt a quodã hoie mambꝛe nominato. vel eſt dicta vallis ebꝛõ eo ꝙ erat iuxta ciuitatem ebꝛon. De iſta val/le miſit iacob ioſeph ad fratres ſuos i ſichem ⁊ wothaim vbi ꝓ eos vẽditus fuit. Et poſtea iacob facta eius venditiõe venit ad pꝛem ſu/um in ebꝛon. ⁊ inuenit mꝛem ſuã moꝛtuaꝝ. ⁊ poſt paucos dies moꝛtuꝰ fuit iſaac ⁊ ſepultꝰ i ebꝛon. q̃ alio noie vocabatur aꝛbee ſeu charia tharbe. id eſt ciuitas q̃ttuoꝛ. Ibi ei q̃ttuoꝛ ſe pulti ſunt. ſ. Adam: vt dꝛ Joſue. xiiij. ſimiliꝛ abꝛaã iſaac ⁊ iacob cum vꝛoꝛibꝰ ſuis excepta rachele que fuit ſepulta iuxta effratam. hoc ẽ bethlecm. Ibi enim erat ſpelunca duplex quã emit abꝛaam ab ephꝛonetheoꝛ ⁊ in ſupioꝛi ſe peliebantur viri: ⁊ in inferioꝛi mulieres. Gen xxiij. Utrum aũt rachel fuerit moꝛtua añ iſa acnon eſt bene certum. ſcꝛiptura tamẽ ꝫ innu it Gen. xxxv. Dis viſis patet tota lꝛa huius partis. Cũq̃ fratres eius in paſcendis gregi/bus ꝛc. Sequit. Dixit ad eum iſrael. i. iacob iam enim mutatuꝝ erat ſibi nomen. Frẽs tui paſcunt oues in ſichimis id eſt in paſcuis: q̃ ſunt iuxta ſichem. Ueni mittam te ad eos. q̃ reſpondente pꝛesto ſum id eſt paratus. Ecce pꝛompta obedientia: ait ſupple iacob. vade ⁊ vide ſi cuncta ſint pſpera erga fratres tuos ⁊ pecoꝛa. renuncia mihi q̃d agaṫ. Bonũ thẽ/ma qñ papa mittit aliquẽ legatũ ad aliquã puinciã. dicat vade ⁊ vide ꝛc. Et iniungit ſi/bi tria. ſ. pfectionẽ. ibi. vade ⁊ vide. Inq̃ſitio/nẽ. ibi. Si cũcta ſint pſpera ꝛc. Relatiõez. ibi Renũcia mihi q̃d agaṫ. Sequiṫ. Miſſus de valle ebꝛon venit in ſichem. Ecce pia beniuo lentia Joſeph. ſtatim enĩ executꝰ eſt mãdatũ ꝓpter patris reuerentiã ⁊ fratꝝ amiciciã. In/uenitq̃ eũ vir errantẽ in agro qui iterrogauit q̃d q̃reret. Ille reſpondit fratres meos quero indica mihi vbi paſcant greges. Uerbũ bo/nũ ꝓ legato inquirẽte de epis puincie ac dicẽ/te cuilibet. Quid inquã: fratres meos quero. id eſt epos. indica mihi vbi paſcãt greges ſu os. i. in q̃ doctrina. ſ. catholica vl heretica: vel an vicioſos ſubditos informẽt Dixitq̃ ei vir Receſſerunt de loco iſto. audiui aũt loquẽtes eos. Eamus in dothaim. Perrexit autem io/ſeph poſt frẽs ſuos ⁊ inuenit eos in dothaim. Ecce ipſiꝰ ioſeph ſolicita diligẽtia. q̃rebat au tem eos de loco ad loca donec inuenit. puto q hi erãt in dothaim q̃rẽtes paſcua meliora Et eſt dothaim quoddã territoriũ ſatꝫ ꝓpe ſichẽ ſicut credo. Qui ſcꝫ frẽs cũ vidiſſent eũ ꝓcul añq̃ accederet ad eos cogitauerunt occidere eũ ⁊ mutuo loquebanṫ. Ecce ſomniatoꝛ venit: venite occidamꝰ eũ. ſ. cadauer eiꝰ ꝓiciẽdo i ci ſternam veterẽ. q̃ ſupple erat in ſolitudine et nõ habebat aquã. Ecce fratꝝ ſeua malicia q̃ primo patuit in cogitatione. qꝛ cogitauerũt eum occidere. Secundo patuit in locutione qꝛ dixerũt. Uenite occidamus eũ. Tertio ap paruit in opatiõe. qꝛ vt ꝓſequẽter dicit hiſto ria. ipm nudauerũt ⁊ in ciſternã piecerũt ⁊ po ſtea vendiderũt. Chꝛyſ. O nephãda rabies iniq̃ꝫ. nõ licet ioſeph viuere. nõ licet meliorẽ inter malos tutũ eſſe. zelauerũt enim humilẽ ſupbi. manſuetũ iniqui. pꝛobũ impꝛobi. mi/tem tumidi. qꝛ vita bonoꝝ detrimẽtũ eſt peſſi/moꝝ. Cõſequẽter tãgit moyſes id quod pertì net ad fratrũ ſceleris denunciationẽ. Et dice/mus. ſ. patri ⁊ matri. Fera peſſima vel aper vl leo vl vrſus deuoꝛauit eũ. ⁊ tũc apparebit q̃d pſint illi ſomnia ſua. ⁊ ita poſtea fecerũt. quia poſtq̃ eũ vendiderãt intinxerũt tunicã ei in ſanguinẽ hedi. ꝓpter qđ pater ⁊ mater dixerṫ Fera peſſima deuoꝛauit eum. Et vltimo tãgit moyſes quod ptinet ad criminis alleuiatioꝝ ſcelus enim eoꝝ alleuiatũ fuit. qꝛ nõ tm̃ com miſerãt quantũ dixerãt. Cogitauerũt enĩ eum occidere ⁊ ita dixerãt. ſz pcurãte ruben q̃ vole bat eũ eripe fuit pieciꝰ i ciſternã. ⁊ poſtmodũ

Feria sexta post Remiscere

pcurante iuda venditus fuit: ⁊ ita mortē eua
sit. Quantum ad illud qđ fecit ruben dr hic.
Audiens aūt ruben nitebat liberare eū de ma-
nibꝫ eoꝝ ⁊ dicebat. Nō interficiam⁹ aīam ei⁹
nec effundam⁹ sanguinē ei⁹. sz pjciam⁹ eum:
scz vinū in cisternā veterē que est in solitudie
manusqz vestras seruate innoxias. hec dicebat
volens eū eripere de manibꝫ eoꝝ ⁊ reddere pa-
tri suo. ¶ Nota q̄ mirū fuit de Ruben q̄ fuit
ita ppicius ipi Joseph. quia vt dictū est accu
sauerat eū apud pīem de cōcubitu cum bala.
Dicendū vero eo q̄ erat pmogenitus debebat
habere curā omniū. Et in hoc facto pl⁹ time-
bat offendere alijs: quia antiquior omnibus
audiuerat quomodo deus punierat homici-
diū. s. abel p cayn factū: ⁊ ideo plus timebat.
Sz quid scriptura refert pcubitū ruben cum
bala post mortē rachelis. Gen. xxxv. Dicen-
dum q̄ ruben ante mortē rachelis pcubuerat
cū bala qđ soli Joseph notū fuit q̄ apud pa-
trem accusauit eū. post mortē iteꝝ pcubuit et
tunc fuit magis manifestū ¶ Nota licz text⁹
hīstorie non reciter. eccl̄ia tn̄ refert quō nuda-
uerunt eū tunica talari ⁊ polimita id est auro
picta. Et quomodo miserunt eum i cisternaz
q̄ nō habebat aquā ⁊ quomō absente ruben q̄
iuerat ad pcurandū ⁊ querendū meliora pa-
scua. de pscilio iude vendiderūt ipm ismaheli-
tis siue madianitis euntibꝫ in egiptū. Et qñ
ruben nō inuenit eum in puteo. lacerīs vestib⁹
dixit fratribꝫ. puer nō cōparet ⁊ ego quo ibo.
Recipiens aūt psolationē quando audiuit:
q̄ nō erat mortuus sed vēditus. Ipe est q̄ di-
xit Gen. xlij. Nunqđ nō dixi vobis. Nolite
peccare in puerꝫ ⁊ nō audistis me. En sanguis
eius exquiritur. Et quomodo intinxerūt tu-
nicam Joseph in sanguine hedi. tulerūtqz eā
patri dicentes. Vide si tunica filij tui sit an n̄
Quā cū agnouisset pater dixit. Tunica filij
mei est. fera pessima deuorauit filium meū Jo
seph. Et vlterius quomodo madianite vēdi
derunt eū putiphari eunucho ⁊ principi mi-
litie pharaonis: clare habetur in textu. s. Ge-
nes. xxxvij. c. ¶ Et nota q̄ iacob lugebat fili-
um suū multo tpe. videlicet vigintitribꝫ an-
nis q̄ fluxerūt a venditiōe ioseph vsqz ad ascē
sum iacob in egyptū. ¶ Allegorice. Joseph
xp̄m significat: quē de⁹ pr̄ in senectute genuit.
id est. in mūdi vespera ⁊ etate sexta hoiem fec.
Dica deo patre dilect⁹ p omnibꝫ fuit accrescēs
filius. qz rex regū ⁊ dns dnantiū. Et aspectu
decorus. qz speciosus forma p filijs hominuz.
Psal. xliiij. Dic quedā coīā iudeis retulit q̄
fuerunt ei visa p somnia. Ex quibꝫ eis dabat
intelligere q̄ ipsoꝝ esset rex ⁊ q̄ ipm tāqz deum
⁊ dei filiū deberēt adorare. ppter qđ oderāt eū
nec poterāt ei aliqđ pacifice loqⁱ. Hūc aūt ma
ioribꝫ iudeoꝝ. s. scribis ⁊ phariseis ⁊ sacerdo
tibꝫ pascentibꝫ oues. i. iudeos simplices i si-
chem. i. in graui ⁊ laboriosa obseruantia legis ⁊
traditione eaꝝ. quoniā sichem interp̄etatur
labor: misit deus pater de valle ebron. quod in
terp̄tat visio sempiterna. Misit dico ad vi-
dendū qđ agebat inter fratres. Matth. xv.
Nō sum missus nisi ad oues q̄ perierunt do-
mus isr̄l. Et pecora. i. maiores ⁊ minores iu-
deos. Ad videdū nō dico speculatiue. qz oīa
sciebat: sz experimētalit̄. Ex his enī q̄ passus
est obedientiā didicit. Sicut dic̄ apl's Phil.
ij. Factus est obediēs deo patri vsqz ad mortē
Missus aūt venit in sichem. id est ad volūtē
coꝝpis ⁊ ad grauē obseruantiā legis. Circūci
sus enī fuit ⁊ in hierl'm ad festa ascēdit. Tunc
aūt quidā scz Johes baptista inuenit eū er-
rantē. i. inter errantes quos dirigebat ad ve-
tes. Vel errantibus similem. non qđem i cul-
pa sz in pena. Inuenit dico in agro. s. in iudai
co populo q̄ respectu gentilitatis ager dr cum
ista p desertuz figuret. Et ille interrogat a xpo
dicens. Quem queris. Qui mīdit. Frēs me-
os qro ⁊c. sicut pus. Recesserūt ad sichē ve-
nerant in dothaim. Vere tpe iohis q̄ an chri
stum venerat recesserant iudei ⁊ maxime ma
iores de sichem. i. de pa obseruātia legis ⁊ ve-
nerunt in dothaim. i. omnē defectū virtutum.
Et pptерea Johānes vocabat eos genimina
viperaꝝ. Dothaim interp̄tatur sufferens defe
ctū. Sz qz xp̄o volēte eos ab ista defectōe ver
bis ⁊ exēplis reducere. statim cogitauerūt euz
interficere. Et dixerūt. Expedit vob⁹ vt vnus
moriat homo. Sic dixit cayphas. Traūt d̄
morte sua se possent excusare: fecerūt h̄ p gen-
tiles. s. p pylatū ⁊ milites suos. Un̄ ⁊ dixerūt
Dicemus q̄ fera pessima. i. pylatus deuorauit
eum. Ruben. i. pylatus volēs eū eripe dicēs.
Quid enī mali fecit. ⁊ nullā causam mortis in
uenio in eo. sz nō valuit. Consilio nāqz iude
traditoris p istum aliū iudam quantū ad h̄
figurati fuit venditus. xxx. argēteis sicut ioseph fm l'ram cōmunē. ⁊ fuit vendit⁹ ismahe
litis. i. iudeis q̄ figurant magis p ismahelitas
p isaac de abraam descendisse. Et sicut ioseph
non fuit mortuus sed eius tunica fuit sangui
ne tincta. ita christi diuinitas non fuit lesa sz
eius tunica. id est humanitas fuit sanguine ru
bricata. Quā cū vidit deus pater in ascēsione

dixit. Fera pessima devorauit filiū meū. Et sicut ioseph fuit in egyptū ductus. sic ⁊ xps fuit p aplos gentilitati pdicat⁹. Sic enī ioseph fuit in egypto incarcerat⁹ ⁊ in vinculis tenet⁹ sic ⁊ xps fuit in aplis ⁊ in alijs fidelibꝫ inf gētes multipliciter afflictus. Sicut enī ioseph fuit in egypto agnit⁹ a iudeis ⁊ hebreis. ⁊ honorificat⁹ quibꝫ oībꝫ alimēta ministrauit. sic ⁊ xps inter gentes fuit agnitus dei filius et honorat⁹ multipliciter: tam a iudeis qz a gētibus: ex quibꝫ collecta est ecclesia. Et sic frēs ioseph in egypto multa pessi sunt pter crimen cōmissum in ioseph. intantū vt dicerēt. Merito hec patimur quia peccauim⁹ in fratrem nostrū. Ac ruben dixit. Nunqd non dixi vobis. nolite peccare in puerꝫ. ⁊ nō audistis me. Ecce sanguis ei⁹ exquirit. sic iudei pter crimen cōmissum in xpm multa passa sunt inter gentes. venditi p eos sicut dicitur q p vno denario triginta iudei dabāt. Et merito hec patiebātur vt plane impletuz videretur qđ ipsi pylato dixerunt Sanguis eius sup nos ⁊ sup filios nostros. Christus vero omnibꝫ qntum est de se salutis cibū dispensat. ¶ Nota iudei quattuor maxima peccata commiserunt. ¶ Primo decē fratres vendiderūt ioseph. Gen. xxxvij. pter qđ ducti sunt in egyptū. vt ptz Gen. xlij. ¶ Secūdo peccauerūt i vitulo aureo. Exod. xxxij. pter quod perierunt viginti tria milia. ¶ Tertio peccauerunt in idolatria absqz dauid iosia ⁊ ezechia. Alij vero vt salomon ieroboam achab ⁊ ceteri. pter qđ sedechias ductus fuit in babiloniam. vt habet. iiij. Regum vlt. ⁊ hoc fuit etiā remissum eis ⁊ fuerūt liberati. vt patet. ij. Paralip. vltimo. ¶ Quarto peccauerunt i christi morte. Et hoc fuit punitum ⁊ non remissum. De quo Amos p̄mo Super tribꝫ sceleribus edom super quattuor non conuertam eo q persecutus est in gladio fratrem suum.

Sabbato
Sermo. xxxiiij.

Fili tu semper mecū es ⁊ oīa mea tua sūt. Luce. xv. ¶ Cōsuetudo est q filius volens habere hereditatē paternā debet esse obediens doctrine ⁊ p̄ceptis parentū. Spiritualiter. Sic nos sumus filij patris eterni. Ne ergo priuemur hereditate paterna celesti debemus obedire eius mādatis. Et hoc docet mater ecclesia in introitu misse dicens. Ex domini irreprehensibilis cōuertens animas testimoniū dñi fidele sapiam pstans puulis. Naz si vis forte sapiens filius serua legē patris ⁊ doctrinā matris. s. sancte ecclie. Proverbio. iiij. Fili mi ausculta sermones meos ⁊ ad eloqa mea inclina aurē tuā ⁊c. vita enī sunt inuenienti illis ea. Ideo pater. i. xps: ⁊ mater id est ecclesia docent ieiuniū. de quo collecta. Da qsum⁹ dñe nostris effectū ieiunijs salutares vt castigatio carnis assumpta ad nostrā vegetationem transeat animaz. Proverb. j. Audi fili mi disciplinā patris tui ⁊ legē matris tue ne obliuiscaris. Et sic fecit Jacob Genes. xxvij. Cū mater sua rebecca docuit eū quomodo teneret hereditatē ⁊ paternā bñdictiōez ⁊ ipe sic⁹ eā fuit benedictionē accepit a patre. Qui aūt excesserit in mādatis parentū p̄uat hereditate. Et sic filius pdigus de quo in euāgelio. Et tn postqz reuersus fuit ad patrē bñdictio restituebat sibi. Et sic si nos auersi sumus per peccata a deo patre reuertamur ad eum per pniam. tunc dicetur nobis. Fili tu semp mecum es ⁊c. ¶ In summa euangelij tria innuuntur. ¶ Primo peccatoris auersio. ibi. Homo quidā ⁊c. ¶ Secdo ei⁹ conuersio. ibi. In se autem reuersus. ¶ Tertio patris benigna receptio. ibi. Vidit illū pr. ¶ De primo dicit. In illo tpe sez cū scribe ⁊ pharisei murmurarēt p̄tra xpm qz susciper publicanos ⁊ peccatores. Tūc ait parabolā dicēs. Homo quidā. i. deus pr. qui dicitur homo rōne sue bonitatis. habuit duos filios. s. iustos ⁊ peccatores. qui peccatores sunt filij dei quantū ad creationē ⁊ nō qntuz ad grāz seu imitationē Quia vt sic peccatores sunt filij diaboli. Joh. viij. Vos ex pre diabolo estis. qz opus eius vultis facere. Tunc ait adolescentior patri. Pater da mihi portiōz substantie mee que me ctingit. Per adolescētem intelligunt mali. qz deciderāt a deo bona naturalia ⁊ talia sicut ⁊ dant. ¶ Nota peccatoz dz adolescentioz filij. ¶ Primo pter stulticiam q est peccatoribꝫ. Psal. lxxj. Nescierūt neqz intellexerūt in tenebris ambulāt ⁊c. Reuera nā stulti dant eternū p trāsitorio. bonuz p malo Treñ. j. Dederūt queqz pciosa pro cibo ad reuocandā animā. Secdo qz adolescentia est vana. ⁊ sic pctōres. Tertio qz adolescentes obtinēt posteriorē locū. ⁊ sic pctōres Psal. ix. Cōuertant peccatores in infernum. Tunc subdit. Et diuisit illis substantiam. i. cuilibet dedit proprium arbitrium Eccl. xv. Reliquit eū in manu consilij sui. Vel sic. diuisit illis substantiam: quia dona sua omnibꝫ largit: licz

diuersimode. Matth. v. Facit solē suū oriri sup bonos ⁊ malos. Et Jac. j. Omīb dat affluenter. s. intellectū ⁊ sciam bni ⁊ mali. Theophil⁹. Cū intellectu ineq̄liter vtimur vnus ad patris gl̄iam diligēter custodit. Alter aūt tāq̄ a se haberet dilapidat. h̄ q̄nit rōne nr̄i liberi arbitrij. ⁊ hoc declarat cū dicit. Mō post multos dies. i. cito post adolescentiā. ꝯgregatis oīb⁹. s. bonis nature ⁊ fortune. ꝑsideratis in iuuētute cogitādo. Tu etiam es ita diues ita pulcer sicut ille. Tu etiā vis te dare ad delectationes mūdi. Adolescentior filius peregre pfectus est in regionem longinquā. Autor i xj. li. de spi. dicit. Nihil longinqui⁹ q̄s recedere ab eo q̄ est vbiq̄. Aug⁹. Supra quē nihil extra quē nihil. sine q̄ nihil. infra quem nihil nā ipe est a quo oīa: p quē oīa: in quo oīa Ab eo recedit nō pedib⁹ sz moribo ⁊ affectib⁹ Ps. Qui se elongāt a te peribunt. Bern. Vera vita anime deus est. Chrys. Adolescentem peregre pficisci est quando homo in iuuētute dei oblionē incipit habere Tunc potest dicere illud. ps. xxxviij. Aduena ego sum ⁊ pegrinus sicut oēs patres mei. Et tunc elongat a deo patre. s. varia scelera cōmittendo. Ps. cviij. Longe a peccatoribo salus. Deut. xxxij. Oblitus es dōmini creatoris tui Recessisti a deo salutari tuo. Et Prouer. xv. Longe est dominus ab impijs. Nā q̄nto peccatores pciora faciūt: tāto magis elongant a deo. Et de q̄nto aliquis elongatur ab aliqua re: tanto minus hec res ab eo videtur. Et sic peccatores elōgati a deo nō vidēt deū. Ben. iij. Layn exijt a facie dñi. Sequit. Et dissipauit ibi substantiam suā viuēdo luxuriose in ꝯcupiscentijs carnis. Et hoc fit q̄n sensum ⁊ intellectū dat iniquitatib⁹ ‖ Notāter tamē nominat luxuriaz. q̄ in tali vicio ꝯsumunt oīa bona ‖ Primo bona nature. j. ad Thoī. vj. Qui fornicatur i corp⁹ suū peccat ‖ Secundo bona temporalia quia reducit ad paupertatē. Prouerbi. xxix. Qui nutrit scortum perdit substantiam suaz ‖ Tertio bona anime. quia intellectū sez rōez obumbrat. j. ad Tho. ij. Animalis homo n̄ percipit ea que dei sunt. Ideo Chrysosto. dic. Nulla res ita pscindit virtutē sicut corporal⁹ voluptas. Eccī. ix. Ne des filī fornicarijs animam tuā. ne perdas te ⁊ hereditatē tuā. Sequitur. Et postq̄ cōsummasset id est consumpsisset oīa. s. bona corporis ⁊ anime. facta ē fames in regione illa. Et ipe cepit egere. quia nulla satietas est in peccatis. sed i quolibet pecato est defectus virtutis. s. in superbia defect⁹ humilitatis. In auaricia defectus largitat⁹. ⁊ sic de alijs. Aggei. j. Comedistis ⁊ nō estis satiati. Et ps. Fame patient⁹ vt canes. Ambrosius in omel. Fames nō epulaz sed bonorum operū ⁊ virtutū. Hec est regio dissimilitudinis in qua inuenit se Augustinus longe esse a deo Psal. cvj. Esurientes ⁊ sitientes anima eorū in ipsis defecit. Et abijt ⁊ adhesit vni ciuiū regionis illius. s. diabolo cuius seruus fit peccator. ij. Pe. ij. A quo q̄s superat⁹ est huj⁹ ⁊ seruus est. Qui misit eū in villam suā vt pasceret porcos. i. diabolus mittit peccatorē in occupationē mūdi ⁊ peccati. Et sic pascet porcos. id est brutales mot⁹ voluptatū carnis ⁊ immundas cogitationes in anima nutrit. Ecce q̄ malū est seruitiū diaboli. Hiere. xvj. Seruietis dijs alienis: qui nō dabūt vob⁹ requiē Ideo Beda. Porcos pascere est ea agere i q̄bus maligni spūs delectant. Nam sicut porci gaudent i sceno: sic diaboli in immundicia peccati. Lactantius dicit. Porcus est animal immundū nec vnq̄z celum respicit sed terraz. Et sicut porc⁹ toto corpore ore pede versatur super terrā. ⁊ sic peccatores. Et cupiebat vētre suum implere de siliquis quas porci manducabant: ⁊ nemo illi dabat. Aug⁹. Silique exterius molles interius vacue. per quas intelliguntur delectationes peccatoz que exterius delectant: interius mittūt miserā animā vacuam. Vis cupit pctōr saturari. sz tamē nemo illi dabat: quia nō satiatur desideriū pctōris i delectatione qua cūq̄z. Osee. iij. Comedent ⁊ nō saturabunt. quia ꝑm Gregoriū. Momentaneum est q̄d delectat: eternū aūt q̄d cruciat. Ideo Eccl's. j. In omnib⁹ vanitas ⁊ afflictio spūs. Si ergo recessisti a patre tuo celesti ⁊ uiuisti ciui. id est diabolo qui aliquando fuit ciues in regno celoz. qui certe male appreciatur. ad Ro. vj. Stipendia peccati mors. Facit hic filius pdigus fecit. ‖ Dicit secūdo innuitur eius ꝯuersio dicēs. Ipe aūt in se reuersus ait. Bre. ij. dyal'. c. iij. Quotiēs per vagos motus eximus nos ducimur p cogitationes ꝯopera: ⁊ nobiscū nō sumus. q̄ nolmetipsos minime videm⁹. sz reuertimur dū ad scīetie interiora mentis redimus ‖ Primo eni considerauit peccatū q̄d cōmisit. ibi. in se reuersus ‖ Secūdo locū quem amisit. s. domum patris ibi. Quāti mercenarij ‖ Tertio damnū q̄d incurrit. ibi. Ego hic fame pereo ‖ Nota illa q̄ requiruntur ad veram penitentiā innuunt h̄ ‖ Primo requirit sui ⁊ peccati cognitio. Ergo dicit In se reuersus. Isa. xlvj. Redite puarica

dores ad cor. Et quilibet peccator debet cognoscere quatuor. vt dicit Gregorius. scz vbi fuit vbi erit. vbi est. et vbi nō est. ¶ Primo vbi fuit. scz in peccato. et de illo dolere. Seneca. Initiū salutis cognitio peccati. Hiere. ij. Vide qz amarū est te dereliquisse dominū deū tuū. ¶ Secundo vbi erit. s. in iudicio. et ideo timere. ps. cxviij. A iudicijs eni tuis timui. ¶ Tertio vbi est. s. in miserijs. et ideo debet gemere. Eccl's. ij. Cuncti dies eius doloribus et erumnis pleni sunt. Quarto vbi nō est. s. in glia. et ideo debet suspirare. Psal. xlij. Fuerunt mihi lachryme mee &c. ¶ Nota dicit hic tertius: q hic filius in adolescentia fuit reuersus. Et sic tu. Treñ. iij. Bonum est viro cū portauerit iugū dñi ab adolescentia. quia dicit Aug'. Penitētia sera raro vera. quia tunc pcā te derelinquunt et tu nō ea. Et Prouer. xxij. Adolescēs iuxta viam suā gradit' cum senuerit nō declinat ab ea Beda sup Lucā. Diabol's quanto diuti' possidet aliquē tāto difficili' dimittit eundē. Et Hiere. xvij. Sicut ethyops pōt mutare pellē suam: aut pardus varietates suas: et vos poteritis benefacere cū didiceritis malū ¶ Secundo requirit diuine bonitatis et paterne caritatis cōsideratio: cū subdit. Et ait. q̄nti mercēnarij in domo patris mei sunt. s. in gra diuina. Et abundant panibus. i. bonis spūalibus Ego hic fame pereo. i. cum ipe peccator de virtuosa alioz hominū recogitat. tunc cognoscit se famelicū in omi virtute et recogitat dñm misericordem. Ezech. xviij. Nolo mortem peccatoris sed magis vt cōuertatur et viuat. Ro. ij. Benignitas dei ad pniam te adducit. Joel. ij. Quia benign' et misericors sē ad ignoscendum. q. d. Cur hic fame pereo. ¶ Tertio requirit ppositū bene agēdi cuz dicit Surgā et ibo ad patrem meū. Surge. s. p ppositū a peccato: et vade ad patrem. s. p opera iusticie. Psal. xxxvj. Declina a malo et fac bonū. Ro. xiij. Hora est iā nos de somno surgere. Eph. v. Surge qui dormis &c. Nam vbi hō non quieuerit ibi non diu iacet. Et sic in peccato. Hebr. xij. Surgite egredimini de loco isto. qz hic nō habetis requiē. s. in peccatis. Isa. vlti. Vermis eoz nō morietur et ignis eoz non extinguetur ¶ Quarto requirit humilis cōfessio dicens. Et dicam ei. pater peccaui in celū. id est. coram angelis et sanctis in celo. et coram te id est te sciente et videte cum sis iudex meus. Et sic nos humiliter debem' cōfiteri peccata nra. Isa. xlij. Narra si qd habes vt iustificeris. Et nō est abscondendū illud qd fit coram deo. Bonitas dei in psol'. Magna est nob indicta necessitas pbitatis cū omia agam' añ oculos iudicis cuncta cernentis. ¶ Tunc ponitur hūilitas huius filij dicens. Non sum dignus vocari filius tuus. O reuera omis peccator mortalis nō est dignus vocari filius dei. ¶ Nota multiplices sunt filij indigni. ¶ Primo si prem irridet. Sic cham derisit noe. et sic superbi derident pauperes. Prouerb. xiij. Qui calumniat egentē exprobrat factori suo &c. ¶ Secundo si hostibus patris associet vt absalon. ij. Re. xiij Et sic peccatores demonibus associat. Psal. xlix. Si videbas furē currebas cum eo et cū adulteris portionē tuā ponebas. ¶ Tertio si patrem positū in infirmitate dimittit vel in carcere et euz nō visitat neqz psolat. quibus dicetur illud Math. xxv. Infirm' fui et in carcere et nō visitastis me &c. Ideo Isa. j. Ue gēti peccatrici filijs sceleratis. Et ibidē. Filios enutriui: ipsi aūt spreuerūt me. Ideo iste adolescens dixit. Nō sum dign' vocari &c. Quia a te recedēs te pristaui. quod non debet filius facere. Prouerb. x. Filius sapiens letificat patrem. filius vero stultus mestitia est matris sue. Item qz substantie mee pdigus extra disciplinaz vixi qđ nō debet facere filius. Heb. xij. Q, si extra disciplinam estis cuius participes facti sunt omes ergo adulteri et non filij estis. Item quia alterius scz diaboli seruū me feci qđ nō debet facere filius. Ro. viij. Qui spiritu dei agūtur hi filij dei sunt. Item qz degener in moribus fui pascēdo porcos. qđ nō debet facere filius. Roma. ix. Nō q filij carnis hi filij dei ¶ Quinto requirit satisfactio. Sequit. Fac me sic vnuz ex mercēnarijs tuis. q. d. Paratus sum tibi āmodo satisfacere et seruire spe mercedis eterne. Hieronym'. Pauor peccati abnegat me pauor cōscientie deprimit me. Non est mihi spes viuendi neqz fiducia bene agendi. Judicium vereor. penas tremo. amisi filij dignitatem. procede saltē mercēnarij seruitutē ¶ Nota sm Amb. differentia est inter seruū mercēnarium et filium. Seru' dicit qui abstinet a peccato ex solo timore pene presentis vel future. Mercēnarius mercede. filius amore. Et sic iste primo fuit seruus cum seruiuit ciui Deinde mercēnarius qñ spe mercedis fuit revolut Tertio factus est filius qñ a patre in heredi/tatem susceptꝰ est. Ecce quāta dei benignitas qui de seruo diaboli facit seruū dei. ¶ Dixi tertio tangit patris benigna receptio. Ubi nota q benignitas dei attenditur in multis. Primo quia recepit eum velociter. De q subdit. Et

Sabbato post Reminiscere

surgēs venit ad patrē suū. i. impleuit qđ facere deliberauit. Nō eni sufficit bonū incipere nisi impleat ope. Amb. ⁊ habetur dist. lxxxvj. c. Nō satis est bñ velle sz ⁊ bñ facere nec sat̄ est iterꝫ benefacere nisi id ꝓcedat ex bono fonte. i. ex bona voluntate. sicut nō sufficit filij conceptio sine partu. ideo iste ꝑmo ꝓposuit. deinde venit. i. venire cepit p̄ penitentiam ad patrez Cū aūt adhuc lōge esset. vidit illū pater ipi⁹ ⁊ misericordia mot⁹ est. Ecce dei benignitas. Cū adhuc peccatoꝝ longe est. s. in regione peccati. cū tn̄ habeat bonā voluntatē. Unde Bern̄. in sermone de annūciatione dn̄ica. O deus qz̄ diues es in misericordia. qz̄ magnific⁹ in iustitia. qz̄ munificus in gr̄a. nō est q̄ similis sit tibi. gratis respicis humiles. iuste iudicas innocentes. misericordit̄ saluas peccatores. Unde dicit eū sc̄z oculo p̄destinationis ⁊ demētie. vt dicit Chrys. Sensit pater penitentiā: non expectauit recipe ꝓfessionis verba sed p̄uenit petitionem misericorditer agens. Unde subdit Et misericordia mot⁹ est: misericorditer ei inspirando motū penitētie. Et accurrēs sc̄z ip̄m p̄ueniendo p misericordiā inchoantem. Ps. lviij. Misericordia eius p̄ueniet me Cecidit sup collū eius. i. gratiā in eo ꝓseruauit. sic fecit zacheo q̄ desiderauit eū videre. Luce. xix. Hodie in domo tua oportet me manere. Or p̄m Bre. Nō vacat manꝰa munere cū archa cordis sit plena bona voluntate. Et osculat⁹ est eum. s. ip̄m pfecte sibi reconciliādo p gratiā subsequentē. De qua. Ps. xxij. Misericordia tua subsequetur me. Osculatus est eū. s. p caritatē sibi vniendo. Can̄. j. Osculet̄ me osculo oris sui. Vel osculatus est eū. i. fit ꝓcordia inter voluntatē diuinā ⁊ humanaꝫ. Figurat Gen̄. xxvij. Isaac osculatus est iacob cum benedixit eum. ℣ Secūdo suscepit eū honorabiliter. qz̄ post osculationē dixit ei filius. Pater peccaui in celū ⁊ coram te. ⁊ iam nō sū dign⁹ vocari filius tu⁹. O verbū omni fiducia plenum. charitatis ardore succēsuz. misericordia profluū cum dicit pater. Sz q̄ ꝓfitet̄ Peccaui. o qz̄ suaue vngētū vulneribꝫ ad medicinā emplastꝝ misericordie floribꝫ tusum ⁊ doloribus suplīgatū. vinū mordens ⁊ oleū liniens peccaui. Tunc pater ait ad seruos suos id est ad sacerdotes qui dicunt̄ serui dei. Cito pferte stolam p̄mā ⁊ induite illū. Aug⁹. Promptior est ad miserandū qz̄ nos ad accipiendum. Amb. Nescit tarda molimina spūssancti g̃/tia. pferte stolā p̄mā. i. vestē interioris puritatis xp̄i. quā sacerdotes pferūt dū penitentem reconciliatū verbis ⁊ absolutōe affirmant. Ecce qs dn̄s suscipit p cordis ꝓtritionē. vultetiā ipos ꝓfessionē recipi a platis in manifesto vt reconcilient nō tm̄ deo p̄ri: sz etiam ecclie matri. vt figurat Joh. xj. de lazaro quē suscitauit q̄ tn̄ adhuc erat ligat⁹ ⁊ fecit discipulos eū soluere. Et Lu. xvij. de leprosis qs sanauit tn̄ ait Ite ⁊ ondite vos sacerdotib⁹ Per stolā aūt p̄mā intelligit vestis innocentie vel immortalitatis in q̄ p̄m⁹ fuit hō ꝓdit⁹. quā plāti p ferunt dū eā pferendā p̄mittūt in futuro. Et hec vestis innocētie perdit̄ p peccatuz ⁊ induit̄ p ꝓfessionē. i. induenda ondit. ps. cij. Cōfessionē ⁊ decorē induisti. Et nō sufficit hr̄e innocentiā nisi fiant opa bona. Ideo sequitur. Et anulū in manu date ei. i. gratiam opando bona. ad Col. iij. Si ꝓsurrexistis cū xp̄o q̄ sursum sunt querite. Uel p anulū in manu itelligitur fides in ope quā debent habere ⁊ docere sacerdotes qz̄ fides sine opib⁹ mortua est. O qz̄ p̄ciosus anulus fides formata p̄ciosior auro. Aug⁹. de verbis apli. Nulle maiores diuitie. nulli thesauri. nulla maior mundi substātia qz̄ fides catholica. Heb. xj. Impossibile ē sine fide placere deo. Et cū hoc req̄rit̄ rep̄ssio mali affect⁹. Ideo sequit̄. Et calciamenta ip̄edib⁹ eius. i. sanctoꝝ exempla. in pedib⁹. i. affectu ⁊ intellectu Can̄. vij. Quam pulci sunt gressus tui in calciamētis filia p̄ncipis. Nazsicut calciamenta custodiūt pedes ne macul̄/tur. sic ⁊ exempla sanctoꝝ custodiunt nos ne maculemur luto male ꝓuersatōis. Chry. Calciamēta de pellib⁹ mortuoꝝ ꝓficiunt. ⁊ sic nos esse mortales recordemur. ¶ Tertio recepit eū letāter: cum dr̄. Adducite vitulū saginatū ⁊ occidite ⁊ manducem⁹. ℣ Sz diceres. qre dicit mādducemus in plurali cū tn̄ soli filio reuertenti p̄parari iussit. Rñdet quoꝝ vna est natura substantia ⁊ volūtas vnū illoꝝ est gaudiū. ⁊ sic dr̄ de patre ⁊ filio ⁊ de spūsancto. Silr̄ d̄ angelis. Uitul⁹ ille xp̄s est qz̄tū ad naturā passibilē. p̄m quā fuit imolat⁹: saginat⁹ q̄ ad gr̄aꝫ plenitudinē. Hic vitul⁹ reuertenti filio adducit̄ ⁊ occidit̄: qñ passio xp̄i cuilibet peccatori ꝓponit̄. ℏ vitul⁹ sc̄z occisus est in re. j. Pe. iij. Xps semel p pctis nr̄is mortuus est. Sz ⁊ mlt̄onēs i sacramētali repsentatiōe p̄m illud. j. Co. xj. Quotiēscūq; mādducabit̄ panē hūc ⁊ calicē bibet̄, mortē dn̄i annūciabitis donec veniat. Sz q̄tidie imolat̄ in credētiū fide ⁊ p̄dicantiū recordatōe. Beda. Quasi ei recēs iste vitul⁹ occidit̄ cū ab vnoq̄ occisus credit̄. Amb. Uberior est dei gratia qz̄ penitio

penitentis. Semp enī deus plꝰ tribuit penitē/ti q̄z rogat. Iste petebat officium mercēnarij ꝛ habuit osculū amici ꝛ donū filij dilecti. quod sic ptz. Dis hō peccās mortaliter pdet vestē puritatꝫ. diuina amiciciā. celestē sapiam. sa/cramentalē grām. spūalē leticiā. internā ꝓcor/diā. ꝛ dis creature habebit inimiciciā. Sz pe nitētia fm Aug. hec oīa restituit. Primo in/nocentiā. ibi. Cito pferte stolā pmaz. Secdo diuinā essentiā. ibi. date ei anulū. Tertio sa/pientiā. ibi. calciamēta i pedib. Quarto cor/poris xpi grāz. ibi. vitulū saginatū. Jō sbdit Māducem⁹ ꝛ epulemur. i. letemur. q̄ h̄ filiꝰ meꝰ mortuꝰ fuit ꝛ reuixit. Mortuꝰ. s. p pctm̄ mortale. Jac. j. Peccatū cū cōsūmatū fuerit generat mortē. Nā sic mortuꝰ ē pōderosus: sic pctm̄ mortale. Nā celū nō potuit ꝓtinere pec/cantē anglm. nec paradisus peccātes hoies. nec terra. vt ps Nu. xvj. in dathan ꝛ abyron. Jō Aug. Vera mors quā hoies n̄ timēt: est sepa/ratio aīe a deo q̄ ē vita beata ꝛ aiaꝝ. Deut. xxx. Ipe est vita tua ꝛ longitudo dierꝫ. O q̄t mortui fuerūt añ h̄ sacꝫ tps. Sz nūc multi re/uixerūt p pniam. Jō gaudēdū. Lu. xv. Gau diū est angel' dei sup vno pctōre pniam agēte Nō solū angel' vt dr Jsa. lv. In leticia egredi emini. s. de pctis. Mōtes ꝛ colles ꝛ oīa ligna regionis plaudēt manu. Mōtes. i. diuinaꝝ pſonaꝝ mltitudo. colles. i. angeli. ꝛ oīa ligna id est. omes sancti plaudēt.

Dominica Oculi
Sermo. xxxv.

Erat Jhesus eiciēs demoniū ꝛ illud erat mutū Lu. xj. Vtinā diabolus eijcia tur p ꝓtritionē vt mut⁹ loquat p ꝓfessionem. Electio aūt diaboli q̄ dupleꝫ est. videlicet de celo. de impio. de obsesso. d mūdo. Prima dia bolo sup biēte. scda impio penitēte. tertia xpō pcipiēte. qrta mūdo credēte fctā est. De pmo Ezech. xxviij. Peccasti ꝛ eieci te de mōte dei et pdidi te o cherub. Timēdū est hoc superbis. Si ei in mōte celi stare vis q̄d nō potuit an/gelus sup bꝰ: quō ascēdere pt hō sup bꝰ. ꝛ si p/pter vnā sup biā cecidit angelꝰ: q̄d fiet hoib ꝰ q̄ oib vicijs pleni sūt. O dibilis ē g superbia nō solū angeli sz hois miseri. Eccī. xxv. Tres species odiuit aia mea. Superbū pauperem. diuitē mendacē: senē fatuū ꝛ insensatū. Pau per superbus est homo. q̄ mūdū ingredit pau/per. Jgit dr Job. j. Nudus egressus sū de vte ro mris mee ꝛc. Diues mendax est diabolus diues ꝓmissione. Mat. iiij. Hec oīa tibi da bo. mēdax aūt solutōe est. Aug. Veniet dies iudicij ꝛ inuenies vez q̄d mināt⁹ est dns ꝛ fal sum q̄d pollicit⁹ est diabol⁹. Benē fatu⁹: est mūd⁹ q̄ ꝛ fatuos sequit ꝛ fatuos facē. Superbia lucifez de celo. adā de paradiso. nabuchodo nosor de regno piecit. De scdo Marc. xvj. Apparuit pmo marie magdalene de q̄ eiece/rat septē demonia. Un demonib spūalit⁹ ob/sessus est q̄ septē capitaliū vicioz ꝓncipibus subiectus est. videlicet: superbie: inuidie: ire: ac cidie: auaricie: gule: luxurie. De q̄ in hoc euā/gelio dr. Cū assumit septē alios spūs neq̄/res se. Eijciunt aūt p illos septē spūs de q̄bus Apoc. v. dr. Vidi agnum stantē tanq̄z occisū habentem septē cornua ꝛ oculos septē q̄ sunt spūs dei missi in omnē terrā. His septē corni/bus agni eijciunt in ꝓtritione septē spūs ma/ligni. Un Bern. Cordis ꝓpūctio q̄ eijciunt demonia est cū affectu cordis eradicant pctā. Illud aūt qd dicit de septē spiritib neq̄ori/b qui ingressi habitāt ibi. nō est intelligendum substantialiter. s. q illabant menti qd solius trinitatis est: sed suggestiōe ꝛ pmissione diui na. vt patet de iuda Joh. xiij. Post buccellaz intrauit in eū sathanas. Miz est q̄ hoc nō timēt hoies q̄ post buccellā quā de rapina vl' de vsura vl' de iniusto acquirūt intrat i eos dia bolus. De tertio Math. viij. Si eijcis nos tunc mitte nos in porcos vel in gregē porcoz. Porci sunt luxuriosi. Chrys. Porci sunt qui vitā suā libidini ꝛ voluptatib seculi manci/pauerūt. in his diabolus dominium accipit. Thob. vj. Qui ꝓiugia ita suscipiūt: vt deū a se ꝛ a sua mēte excludant ꝛ sue libidini ita va/cent sicut equꝰ ꝛ mulꝰ i quib nō est intellectꝰ habet sup eos demoniū potestatē. Horribile ē q̄ tot milia demonū. s. legio: vnum obsederūt hominē. Sz certe horribilꝰ est hōe tot pctā mortalia. imo vnum mortale. Sed q̄ q̄nq̄z vnus sicut dicitur. Erat iħs eijciens demoni um. q̄nq̄z septē. q̄nq̄z legio vexat hoiem Unꝰ quādo in vno peccato mortali laborat homo Septē q̄n in septē capitalibus vicijs. Legio quādo eadem vicia multimode multiplicāt. De quarto Joh. xij. Princeps mūdi hu⁹ eijcietur foras. Hoc factum est p passionem xpi: ꝛ per mundi conuersionem. Hic est prin/ceps de quo Numeri. xxv. q̄ phinees israheli tam fornicantem cum filia nobilis principis Madian simul cum ipsa interfecit. Prin/ceps dyabolus septem filias habet. id ē. septē

vicia capitalia q̄s tradit hoīb. Aliq̄s habet vnā. aliq̄s plēs. aliq̄s oēs. Quanto aūt plēs habes filias diaboli: tāto plꝰ habebis de hereditate sua. i. de igne eterno quē dabit filiabus suis in hereditatē. Iste filie hūt filias suas. i. vicia de ipīs nascentia. ve tibi si mīrem cū filia habueris. Nobilis filia p̄ncipis est iniq̄tas opis. Nobilior aūt neq̄cia ꝓsuetudinis. Nobilissima ꝯo obduratio ipenitētis. q̄ hanc habuerit gladio phīnees. i. sntia xp̄i damnabit. Deut. xxxij. Si acuero vt fulgur gladiū meum ꝛc. Aug. Peccātes si noluerint corrigi nihil aliꝺ elegerūt nisi cū ꝯ mūdo dānari.

De eodem
Sermo. xxxvj.

Vnc vadit ꝛ sumit septē alios spūs nequiores se. Lu. xj. Ecce qꝺ hic dicitur heu sepe videtur. Na q̄ post ꝓuersionē peruertunt sepe pluribꝫ vicijs q̄z ante subiūciuntur. Septē aūt spūs ſm septē vicia capitalia possumꝰ accipe h̄. Primꝰ ḡ est superbie spūs. Prouerb. xvj. Contritionē p̄cedit superbia ꝛ ante ruinam exaltat spūs. Nō solū spūs superbi hoīs imo superbꝫ diabolꝰ sic exaltabat in celo añ ruinam. ppriā. ita exaltat q̄tidie añ ruinā nr̄am. Secūdus est spūs inuidie. j. Regum. xviij. Nō rectis ḡ oculis saul aspiciebat Dauid a die illa ꝛ ꝑinceps. Post diē aūt alterā inuasit spūs dei malus saul ꝛ p̄phetabat i medio domꝰ sue. Adhuc hodie hos homines spūs inuidie verat q̄ nō recte alios aspiciūt. Tertius spūs est ire. Prouer. xxviij. Ira nō habet misericordiā nec erumpēs furor ꝛ impetū ꝓcitati spūs ferre q̄s poterit. Incendiarij diaboli sunt iracūdi. Et ideo nulla domꝰ eos ferre potest timore incendij. Eccli. xxviij. Sicom eni ligna silue sic ignis exardescit. Et ſm ꝑtutem hoīs. sic iracūdia illiꝰ erit. ꝛ ſm substātiā suā exaltabit irā suā. Quartꝰ est spūs auaricie. iij. Re. xx. Egrediar ꝛ ero spūs mendax in ore oīm p̄pharum. Spūs iste q̄ psuasit regi achab tolle ramothgalia est spūs auaricie q̄ semper persuadet homini tollere temporalia. Persuadet aūt p os p̄phetax. i. malox ꝓsiliarioz. Qui dñ mendax dr̄ qz tpalia sepe multis mēdacijs aggregant. Ps. Mendaces filij eoz in stateris. Quintus est spūs accidie. Prou. xv. Spūs tristis exiccat ossa ꝛc. ꝛ Luce. xiij. Ecce mulier q̄ habebat spm̄ infirmitatis annis xcem ꝛ octo. Et erat incurvata nec omnino poterat sursum respicere. quā cū videret iesus vocauit ad se. ꝛ ait illi. Mulier dimissa es ab infirmitate tua. Accidia eni infirmum reddit hominē deo mandatoz ꝛ octo beatitudinū: nec sursum sinit respicere hominē ad deum. Sextus spūs est gule. Isa. xix. Dominus miscuit in medio eius spūm vertiginis ꝛ errare fecerunt egyptum in omni tempesuo sicut errat ebrius ꝛ vomens. Caue ergo tibi de vertigine ebrietatis. Septimus spūs est luxurie. Ozee. v. Spūs fornicatōis in medio eoz ꝛ dnm nō cognouerūt. Caue sagittas ei⁹ inflibet spirituū hoīū nequioz. Eph. vj. In oīb⁹ sumentes scutū fidei in q̄ possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere ꝛc. Nequā sunt spūs in peccātibꝫ ante ꝓuersionem. Nequiores aūt sunt in recidiuantibꝫ post cōuersionē. Ūñ Isi. Diabolꝰ grauꝰ illos cōcupiscentijs seculi ferit quos per renūciationem ad mūdi amorē reduxit. Nequissimi ꝯo sunt in pseuerantibꝫ vsq̄ ad damnationē. Isti septem spūs nequā eijciendi sunt septē modis videlicet verbo p̄dicationis. Mat. viij. Verbo eijciebat spūs. Primū eni vnū verbi dei est q̄ p timorē humiliat cor: superbiā rep̄mens ij. Regum. xxj. Cū audisset achab sermones istos ꝛc. vsq̄. nōne vidisti achab humiliatus coram te. q̄ igit humiliatus est corā me: non inducā malū in diebꝫ eius. Item isti septem spūs nequā eijciunt p bñficiū dñice passiōis Unde. j. Regū. xvj. dr̄ q̄ per cytharā Dauid spūs malus recedebat a saul. Cithara ꝯo est xp̄s i cruce. sicut ei in cithara corde: sic mēbra xp̄i per lignum crucis tendebant. Per memoriam aūt passionis xp̄i charitas accendit. invidia ꝓfunditur. Albertus magnꝰ dic. Similex recordatio seu meditatio passionis xp̄i plus valet q̄z si integrum annū ieiunaret q̄s in pane ꝛ in aqua. vel si quotidie legeret vnū psalteriū. vel si quotidie virgis ꝛ flagellis caderetur vsq̄ ad effusionē sanguinis. Nec ille. Item eijciunt exemplo bone ꝓuersatōis. Ūñ Actuū. xix. dicit q̄ per sudaria ꝛ semicinctia pauli fugabant spūs nequā. Sudariū quo laborantiū sudor extergit exemplū patientie in laboribus signat. Semicinctiū aūt qꝺ est vestis ex vno latere ꝛpendens significat exemplum patientie vel mansuetudinis in tribulationibus. Patiētia eni indigemus instro latere aduersitatis. nō in dextero latere ꝓsperitatis. Item ꝛ digito occulte inspiratiōis Unde in h̄ euangelio. Si in digito dei eijcio demonia pfecto peruenit in vos regnum dei.

Auarus nec ꝑdicatione nec xp̄i passione. nec exemplo moueri solet ad restitutionem. Nec dei digitus specialiter tangit eū. Sunt ei aua ri malefici pharaonis id est dyaboli qui nō re primuntur nisi in digito dei. Exo. viij. Item studio ꝓtinue oratōis ⁊ ieiunij q̄ speciālē ma xime valent ⁊ tra gulā. De his duobꝫ dicitur Math. xvij. Hoc genus demoniorꝫ nō ejcit nisi p orōem ⁊ ieiunium. Ire ⁊ fumo amare cō tritionis. Thob. vj. Cordis ei⁹. i. piscis par ticulā si sup carbones ponas. ſ. infernales per recordationē penaꝝ inferni. fumus eius. i. cō tritio extricat oē genꝰ demoniorꝫ. Cōtritio enī valz̄ oia vicia. Specialiter tñ fumꝰ iste fugat de moniū: qđ sup luxuriosos habuit ptātē.

De eodem.
Sermo. xxxvij.

Beatus venter qui te portauit ⁊ vbera que suxisti. Luc. xj. Sicut maria in ventre: sic nos in mente xp̄m portemus. ℣ Quattuor aūt sunt q̄ portanda nobis sunt. Portare ei debem⁹ xp̄m in corde p dilectionē. crucē xp̄i in corpe p castigatōem. Nomē xp̄i in ore p ꝑdi catōem. Coronā xp̄i in capite p glificatiōem ℣ De primo hic. Beat⁹ venter qui te portauit. Sicut per matrē cui⁹ est diligere portat xp̄s i castissimo ventre. ita non nisi p amantē por tat in mūdo corde. Certe meli⁹ est portare pa nē in vētre q̄z lapidē vel serpentē. Peccatū au tem lapidi est grauiꝰ. serpēti horribilius Job xx. Panis ei⁹ in vtero illius vertet in fel aspi dum. O quantū abhorret homo serpentē in ventre. ſz certe periculosi⁹ est vnū peccatum in corde q̄z tres serpētes in corpe. Dilectio nō so lum debet esse in corde sed etiam in ope. Ideo nō solū mater in vtero ſz etiam symeon i bra chijs xp̄m portauit. Libenter charissimi deū in vtero cordis portemus q̄ in vtero mīpicor die suo nos portabit quousq̄z in lucē vite eter ne nos portꝫ Isa. xlvj. Qui portamini a meo vtero. id est misericordia. dicit glosa interline aris. ℣ De secūdo Gal. vj. Ego stigmata do mini nostri ihu xp̄i i corpore meo porto Crux iesu nō solum p vulnera ⁊ stigmata passionū portatur. sed etiā per pniam ⁊ carnis mortifi catiōem: ⁊ sensuum refrenationē. j. Chor. vj. in fine. Glorificate ⁊ portate deū in corpe vro Portari aūt debet tempestiue ne negligamur tempꝰis breuitate. Treno. iij. Bonū est vi ro cū portauerit iugū ab adolescētia sua. Itē voluntarie nec cogamur ex necessitate sicut si mon cyrenensꝭ Luc. xxiij. Imposuerūt illi por tare crucem post iesum. Et strēnue ne vinca mur temptatoris importunitate. Tādiu enī miles clipeū strēnue portat q̄diu inter hostes est. j. Paral. xij. Filij iuda portātes clipeum ⁊ hastā sex milia octingēti expediti ad plium. Clipeus penitentiā significat. ptegit enī nos ab hoste ne vulneremur. Hasta aūt est zelus iustitie. Sed heu multi faciunt de pnia sicut de quodā dicit qui clipeū vsq̄z ad hostes por tauit: ⁊ tūc in lutū ꝓiecit. Brego. Incassum bonū opus agit si ante mortē deseratꝝ. Et liben ter portemus crucē pnie p xp̄o q̄ libenter por tauit crucē p nobis. Joh. xix. Baiulans sibi crucē exiuit in eū ⁊c. ℣ De tertio dr̄ de paulo Actuū. ix. Vas electionis mihi est iste vt por tet nomen meū cor̄ gentibꝫ ⁊ regibꝫ et filijs israel. Nomē iesu in ore portare debem⁹ nō so lum in ꝑdicatiōe sicut paul⁹: sed etiā in orōe ⁊ laudatione ⁊ collaudatiōe. Bern. Jh̄s mel in ore: melos in aure: iubilus in corde. Cha rissimi sp aliq̄d boni portem⁹ in ore sic colum ba. De qua Gen. viij. portans ramum olive virentibꝫ foliis in ore suo. Oliua xp̄m signifi cat vel viz̄ iustū. ps. lj. Ego autez sicut oliua fructifera in domo dei ⁊c. Ram⁹ aūt est bonuz opus vel exemplū. Folia virentia sunt verba edificatoria: veracia: pudica: pacifica: ⁊ vti lia. Hec verba columba. i. anima innocēs in ore debet habere si ad noe id est xp̄m vult veni re. Hzheu quidā nō columbe dei sed cyconia dyaboli sunt: q̄ sepius ranā q̄z ramum in ore habent. vt detractores mendaces turpiloqui proditores ⁊ huiusmodi. De quibꝫ Apocal. xvj. Vidi de ore draconis ⁊ de ore bestie et de ore pseudo ꝓphete: exire spūs tres immūdos in modū ranaꝝ. Libenter in ore portare debe mus eū q̄ nos verbo oris sui portat. ad He bre. j. Portansq̄z omnia verbo virtutꝫ sue. Por ta ihm in ore tuo ne te euomat de ore meo. Apo cal. iij. Incipiā te euomere de ore meo. ¶ De quarto Eccl. xj. Insuspicabilis portauit dia dema. Sicut saulus psecutor ⁊ Maria ma gdalena ⁊ multi quidā priores. Matth. xxj. Publicani ⁊ meretrices p̄cedent vos i regno dei. Et multis laboribꝫ ⁊ doloribus anime et corporis peruenit ad portandā hāc coronaz. Ideo bene dicitur Eccl. xl. Occupatio ma gna creata est omnibus hominibus. ℣ Nota que ibi dicuntur. Ibi enim per p̄sidem se dentem sup̄ sedem gloriosam ⁊ per vtentem iacincto. id est stola celesti: ⁊ portātē coronaz

significari pt spūs cuiuslibet iusti in celo beatificati. p humiliatū aūt in terrā z cinerē z per opertū lino crudo significari pt corp⁹ qđ panno lineo inuolutū est in sepulcro. In his enī occupatio z graue iugū erat dū adhuc in mundo viuebāt. Et vt hāc coronā portem⁹ i celo xps p nobis portauit coronā spineā in mundo. Joh. xix. Exiuit g ihs de ptorio portās corona spineā. Bern. Deus p te coronatus est spinis vt te coronaret in celis.

De eodem Sermo. xxxviij.

Erat Jhesus eijciēs demonium z illud erat mutum. Lu. xj. In tribus pmis dominicis hui⁹ quadragesime ecclia ostēdit malicia dyabolī z tra homines. In pma oñdit q aliquos temptat z nō vincit vt sunt boni firmati in bono. z isti significant p temptationē xpi in euāgelio prime dñice. Secundo ostēdit q aliquos temptat z vincit z possidet Et isti figurant in filia mulieris chananee in euāgelio secūde dñice. In tertia dñica vt hodie oñdit. si nō fuerit expulsus: tūc homines quē possidet facit mutū. vt patet in euāgelio

Attamen sciēdū tres sūt muti. Primi naturaliter. vt q nunq̄ locuti sunt z tales vtunt nutibꝫ z signis oculoꝝ z digitoꝝ z similibus Et sic nos naturaliter sumus filij ire vt dicit apostol⁹ ad Ephes. ij. Idcirco p signa oculorum z manuū debem⁹ nostr̄ indicare defectū De quo introit⁹. s. Oculi mei semp ad dñm. ps. xxiiij. Hunc psalmū fecit dauid cū fugit a facie saulis z venit in spēluncam ad odollā j. Regum. xxij. Et omnes amici z fratres sui z qui erant cum eo amaro animo z afflicti a saul venerūt ad eū. Idcirco fecit in ptentiōe hunc psalmum. Ad te domine leuaui aiam meā. Et in collecta. Quesum⁹ omipotēs de⁹ zc. Et sic nos psecuti a dyabolo cū digne domin̄ laudare nō possum⁹: faciam⁹ tn signa oculoꝝ. Secūdi sunt muti q nōdū instructi Et sic docemur in epla Ephe. v. Imitatores mei estote sicut filij charissimi zc. Oīs auaricia fornicatio z imundicia nō nominetur i vobis sicut decet sanctos. Tertij sunt muti ob defectū alicui⁹ infirmitatis z hi indigent medico. Et sic peccatores in mortali peccato cōstituti quos dyabol⁹ facit mutos indiget medico spirituali. Et sicut tenebre expelli nō possunt nisi p lucē. sic nec dyabolus nisi per xpm. De quo thema. Erat ihs eijciēs demoniū zc.

Aliud thema. Si i digito dei eijcio demonia profecto venit ad nos regnum dei. Luce. xj Mat. xij. Mar. iij. Cattus nō pūgit captū murē iuxta se existentē. imo cū ipo ludēs modicū tāgit eū: sz fugientē insequit vulnerans eū vngulis z dentibꝫ. Spūaliter. diabol⁹ nō affligit captū peccatorē que iuxta se habet vngulis temptationū suaꝝ sz ludit cū eo: tantū mouēs ipm ad peccata: vt inde solatiū habeat. Sz volēs in viā pnie fugere ad xpm cum oīmi temptationū genere illū insequit. Jō dr Eccl. ij. Fili accedens ad seruitutem dei sta in iusticia z timore: z ppara aiam tuā ad tēptationē. Figuratur Gen. xxxj. Jacob cum esset apud laban nō est persecutus ab eo. sed fugiē te ab eo insecutus est eum laban cū seruis suis munit⁹ armis vt vi reduceret expoliatū ad seruitutē ei⁹. de⁹ tn illū phibuit. Spūaliter. per laban q multipliciter delusit Jacob. sub audi diabolū. q licz decipere peccatorē. nihilominꝰ tn parat ipsi in statu peccati. sz fugientez per penitentiā persequit toto posse. Un Greg. xlij. moralium. Hostis noster quanto magis sibi rebellare conspicit: tanto amplius expugnare contendit. Illos enim temptare negligit quos quieto iure se possidere sentit. Quare dominus noster volens nos reddere tutos hortatur ne locū demus hosti dyabolo. q graditur per loca inaquosa querens requiē z nō inuenit: quia homo penitēs vt fortis armat⁹ custodit atriū suū. z sic in pace secum sunt q possidet. Si aūt diabol⁹ supuenerit z vicerit hominem: tūc aufert eius bona. z sic nouissima hominis erūt peiora prioribꝫ. Pugnem⁹ igitur strēnue z tra diabolū z victoriā habebim⁹ virtute illius qui in digito dei eijcit demonia zc. In summa euangelij duo innuuntur.

Primo saluatoris potentia fructuosa ibi. Erat ihs z. Secūdo subdit iudeoꝝ malicia infructuosa. ibi. in beelzebub. De primo dic. In illo tpe. s. cum ihs dixit se velle dare bonū spūm petentibus se. Et ad hoc designandū eiecit spiritus malos. de quo hic euangelista. Erat Jesus eijciens demoniū. s. potestatiue. Nā potestatiue nemo potest expellere demonē nisi sol⁹ deus. Alij aūt sancti nō pñt hoc. sz sola dei inuocatione. imo nec boni angeli. Un michael volēs repellere dyabolū. nō dixit: recede. sz imperet tibi dom⁹. vt patet in epla Jude. ca. j. Ergo fatuū est q aliqñ ebrij z lusores maledicunt dyabolū. quasi talibus verbis eū repellere volētes nō sic sz p gram dei eijcit. Matth.

xvij. Hoc genꝰ demonioꝝ nō ejicit nisi p ora/
tionē z ieiuniū. Nā dicit sanctus Tho. in. ij.
ij. q. lxxxvj. ar. j. In diabolo ꝓsideranda sunt
duo. natura z culpa. Natura est bona z a deo
nec maledicere licet. sz culpa est maledicenda
vt facit ecclia dicēs. Maledicte diabole Sz
cum pcōr maledicit diabolo ꝓpter culpam.
simili rōne iudicat se maledictione dignum.
Eccli. xxj. Cū impi⁹ maledicit diabolū: male
dicit ipe aiam suā. Jō xps ver⁹ deꝰ fecit hꝫ po/
testatiue quasi ꝓpria ꝧtute. vt ptz Marc. j.
In potestate spiritibꝫ immūdis impat z obe
diūt ei. Job. xlj. Nō est potestas sup terraz q̄
cōpareť ei q̄ factꝰ est vt nullū timeret. ¶ Nota
demones possunt duobꝫ modis in hominibꝫ
habitare. potēcialiter z p̄sencialiter. // Primo
potēcialiter sicut rex in regno. z sic habitat in
peccatoribꝫ. Et sic Mar. xvj. dr. Maria ma
gdalena septē demonia habuit. i. septez vicia.
Accidit enim demonibꝫ sicut volucribꝫ: mil/
uis: z canibꝫ. q̄ illic currūt z morant vbi senti
unt cadauer feridū. z tāto citꝰ sentiūt q̄to fe
tidius exīstit. Sic hō p pctm efficit fetidus z
in tali fetore delectať diabolꝰ. z accipit mansio
nem z potestatē in ipm. // Primi in quibꝫ ha
bitat diabolus sunt superbi. Job. xlj. Ipe ē rex
sup omes filios superbie. s. lucifer vl̄ belzebub
id est vir muscaꝝ. qz hō superbꝫ habet muscas
multas. i. sollicitudines. Tullꝰ. Quo celsior
eris: sollicitudo maior. Apoc. ix. Habebūt su
per se regē angelū abyssi. Iste rex multos nobi
les z potētes habet. Augꝰ. Plures potētes et
superbos tenet nomine nobilitatis. plures au/
toritatis noīe. hos nō timet. Exemplū dicit
Cesariꝰ de adolescēte monacho. q̄ cum castus
esset adductꝰ fuit ad quendā obsessum p ex/
pellendo demonio. Cui rndit demon. Non ti/
meo te: licet sis castꝰ: es tū superbꝫ. Jacobi. iiij
Deus superbis resistit. ¶ Secūdi sunt auari.
Mat. iiij. Dabo tibi omia regna ista si cadēs
adorazueris me. Glo. Audi raptor audi vsu
rarie z simoniace quō iquit diabolꝰ. Si ado/
raueris me. Si res p diabolū congregasti: dia
bolum adorasti. Ephe. v. Auaricia est idolo
rum seruitus. Glo. Auaris deus est numus.
Sz diabolus illoꝝ est mām on. Matthꝫ. vj.
Nō potestis deo seruire z mām one. j. Thi. vj
Qui cupiūt diuites fieri incidūt in temptati
onem z laqueū diaboli. // Tertij sunt luxuri
osi. Un Thob. vj. Qui ita nuptias suscipiūt
vt deū a sua mēte excludant. z sue libidini ita
vacent sicut equus z mulꝰ q̄bꝫ non est intelle
ctus: hz potestatē sup illos demonium. Ecce si
diabolꝰ habuit ptātē in matrimonio: q̄d ex/
tra matrimoniū. Ipi sunt porci diabolorum
Mar. viij. Ejecerūt in porcos. Chryſ. Por/
ci sunt q̄ vitā suā scenose libidini mancipant
Et iste diabolus vocat asmodeꝰ. O q̄t sunt si
bi obedientes. j. Joh. v. Totus mūdus i ma
ligno positus est. ¶ Quarti sunt iracundi. de
quibꝫ Job. v. Uirꝫ stultum interficiet ira cun
dia. Et Apoc. ij. Ue terre z mari quia descen/
dit diabolus ad vos habens iram magnam.
Illoꝝ demon est sathanas id est aduersarius
Psal. In ira populos confringes // Quinti
sunt inuidi. quoꝝ demon dr leuiathan. id est
serpens tortuosus. Nā inuidia diaboli mors
intrauit in orbem. Sap. j. Augꝰ. Inuidia ē
vicium diabolicū. nā ab eo habuit initium
hoc demonium qđ fecit hominē mutū surdū
z cecū. ¶ Sexti sūt gulosi. Eccli. xxxvij. Pro
pter crapulam multi obierūt. Demon illoꝝ
est behemoth. Job. xl. Et interpretať bestialis
quia gula facit hominē bestialem. Hiere. iiij.
Effusi estis sicut vituli super herbā. Luce. xxj
Attendite vob ne forte grauenť corda vestra
crapula z ebrietate. Rō Bre. Dū venter nō
restringiť cūcte ꝧtutes obruunť // Septimi
sunt accidiosi. Greg. Diabolꝰ assidue impu
gnat vt saltē tedio vincat. Istud est demoniū
meridianū faciēs hoiem somnolentuz. Eccli.
xxx. Multos occidit tristicia. Nam samson
dormiēs amisit fortitudinē. Et sic accidiosus
Ps. Omnē escam anima coꝝ abominata ē.
sz charitatis ¶ Ité secūdo possidēt p̄sentiali
ter z cōmansiue p habitatorem interiorē i coꝝ
pore homis. nō p informationē. qz nō potest
esse forma corpis sm q̄ tunc ei daťptās a deo
q̄ erat hominē in mēbris // Et hec habitatio
fit quinqz de causis // Primo ppter diuine po
tentie ostensionē. vt Mar. ix. de obsesso ab in
fantia quē nullus poterat literare nisi chriſtꝰ
// Secūdo ppter culpe punitionem. Luce. iiij.
Erat homo in synagoga spū hūs immūdū.
sz ppter peccatū incōtinentie. Thob. vj. De
monū potestatē habet sup illos // Tertio pro
pter meriti accumulationē. vt patz de Sara
Thob. iij. z de Paulo. ij. Coꝝ. xij. Datus est
mihi stimulꝰ carnis mee angelus sathane q̄
me colaphizet // Quarto ppter alioꝝ eruditio
nem. sicut de illo in quo erat legio. Luce. viij.
cui dixit saluatoꝝ. Redi in domū tuā z narra
quanta fecit tibi deus. // Quinto ppē pentū
punitionē. qz filij sm corꝑ sunt res parētum
ideo parentes puniunť in filijs. vt ptz de Da
uid. ij. Re. xij. cui dixit Nathan. Quoniam

blasphemare feciſti inimicos nomē dñi ppē verbum hoc filius q̄ nat⁹ eſt tibi morte morietur ¶ Nā dictū eſt de diabli aſtutia: nūc dicetur de xpi potentia. ſb dit. Et cum eiecisſz demonium locutus eſt mutus. Ecce aſtutus eſt diabolus z iniqu⁹. vide infra. Piero. i omel. Tria ſigna hic ſunt facta. Cecus videt. mut⁹ loquit. poſſeſſus a demone liberatur. ¶ Nota duo genera hominū facit diabol⁹ obmutescere. Primo iudices z ſcabinos q̄ efficiunt muti ſi aliquod munus p̄ſciatur. Iſa. j. Omnes diligūt munera. Exo. xxiij. Nō accipies munera que excecāt p̄udētes. Eccli. xx. Exenia z dona excecāt oculos iudicū. z quaſi mut⁹ in ore auertit correctiones eoz. Secdo peccatores ne confiteāt. ſicut lupus rapies ouē ſtringit gutture ei⁹ ne clamet. ¶ Sed diceres. quare diabolus p̄ſequit confeſſione. Rndeo primo quia confeſſio eſt p̄cipuū ſanitatis remediuz. Nam omnis peccator vulnerat peccatis in aīma. vt patet Luc. x. Deſcendēs a hieruſalē in hierico. Symon de caſſia. i. auerſus a pace in litem hic vulnerat. Sed Aug. Omniū peccatorum vulnera ſanant confeſſionis medicinā Pſal. xxxj. Dixi confitebor aduerſum. ꝛc. Ergo diabolus claudit os peccatoribꝰ ne ſanent Aug⁹ in omel. xij. Cōfitere tm̄modo vulnus tuum z ſanabit te deus ꝛc. Boeci⁹. Si opus medicātis expectas oportet vt vuln⁹ detegas ¶ Secūdo confeſſio eſt violēta excluſio demonum. Ro. quia ſicut peccatis introducit diabolus in aīmā: ita confeſſione expellit. Bern⁹ ſuper cantica ſmone. v. Per humilē confeſſiōz remittitur peccatum. z diabolus ſuū amittit principatum. Nam vbi peccatum dimittit: ibi diabolus expellitur z deus introducit. Nā cōtraria in eodem ſimul ſtare nō poſſunt. vt vicia z virtus. diabol⁹ z deus. ij. ad Choz. vj. Que enī participatio iuſticie cū iniq̄tate. aut que ſocietas luci ad tenebras. que aūt cōuentio xpi ad belial. quaſi diceret nulla ¶ Tertio illuminat cordis habitaculum. Ratio. quia peccatum excecat coz. Sap. ij. Excecauit eos malicia eoz. Aug⁹. ſup. j. canonica Joh. Cū q̄ confeſſus fueris te peccatorē: appropinquas ad lucē. q̄ confeſſio adiūgit te xpo. Joh⁹. viij Ego ſum lux mūdi. Ephe. v. Eratis aliquādo tenebre: nunc aūt lux in dño. Ubi lux ibi pulcritudo. Bern⁹. in epla ad Zophiā. Ama confeſſionem z habebis decorē quia vbi confeſſio ibi decor z pulcritudo. ps. ciij. Confeſſionem z decorē induiſti amictus lumine ſic veſtimēto. Vide in exemplo de ſocio qui ambulauit cum diabolo. ¶ Quarto confeſſio facit celari diabolo petm̄. Aug⁹. Nō habebit q̄d timeat in futuro iudicio q̄ nūc confeſſionē fecerit de peccato. Iſa. xlij. Narra ſi q̄d habes vt iuſtificeris. Leo papa. Peccatum confeſſum diabolo celabit vt ab eo nō confundet. Chry. z habet de pe. diſ. j. Nō pōt q̄s gram dei celeſtis accipere niſi purgatus fuerit ab omni ſorde peccati per penitentie confeſſionem. ſ. loquendo de mortali Glo. ibidem. Quia in peccato ſunt tria. ſcz delectatio. impudentia. z ppetratio. Contra delectatiōem contritio. cōtra impudentiā confeſſio. contra ppetrationē ſatiſfactio ¶ Sz diceres. tñ deus omnia videt. q̄d op⁹ eſt confiteri. Rndet Aug. li. viij. omel. xij. Vult de⁹ vt reuelet homo ne diabol⁹ habeat quod obiciat. Item vt verecundiā habeat. Item vt ſe humiliet. Aug⁹. Homo accuſat vt deus excuſet Item vt vereatur. Richardus de ſancto victore. Quanto verecūdia maior fuerit: tanto clarior confeſſio i oculis dei apparebit. Item vt ſe humiliet. Gregor⁹. Superbiēdo a deo receſſimus: humiliando accedamus. Aug⁹. Acriores dolores diabolo nō facim⁹ q̄ p peccata noſtra confitēdo ſanam⁹. Exemplū de fratre quere in Luca pariſienſi. z de pe ſermone lxj. E. ¶ Querit cur deus hoiem fecerit q̄ poſſit peccare. vel quem ſcit eſſe damnandū. Ad hoc aſſignantur plures rōnes. Prima vt oñ detur dei oñipotētia incōuertibilis. omis autem creatura mutabilis eſt. Secda rō vt declaretur dei ſapiētia q̄ ex malo ſcit elicere bonum q̄ non poſſet fieri niſi deus feciſſet creaturaz vertibilē in malū. Tertia vt manifeſtetur dei demētia. q̄ p morte deus hoiem p̄ditū liberauit. Quarta vt oñdat dei iuſticia. q̄ nō ſolus reddit bonis pmia. ſed etiam mal' ſupplicia. Quinta vt homo non ſit peiozis cōditionis q̄ alie creature quib⁹ de⁹ ſic adminiſtrat oñibus vt eas agere p̄p̄rijs motib⁹ ſinat. Vñ z hoiem p̄p̄rio arbitrio ſuo reliquit. Sexta eſt laus humana. laus enī eſt veri iuſti q̄ potuit tranſgredi z nō eſt tranſgreſſus. Septima ē decor vniuerſi. quia oppoſita iuxta ſe poſita magis eluceſcūt. ita mali cōmunicant bonis ad inuicē cōparati. Octaua vt boni p malos exercitentur z probētur. Et ex illis patz q̄ homo debet viuere ſm p̄p̄riam rōem que ſemper deprecatur ad optima. Ad bonū gre non pōt q̄s puenire p ſe cum non ſit ſm limites nature ſed ſm influentiā largitatis diuine Sicut enim creatura p̄o ſua defectibilitate ſuo p̄ncipio ſemp indiget vt ſit in eſſe nature. ſic illud

principiū ꝑ sua bonitate influere nō cessat creature rationali vitam spūalē vt bene sit i esse gratie. quam habere nō pōt sine deo largitore. Uerūtamen inexcusabilis est homo si gratiā gratū facientē nō accipit. qz gratia gratis data semp ꝑsto est libero arbitriū excitare z ꝑmouere. cuius est huic motioni ꝑsentire. quo facto poterit homo gratiā gratū facientē habere. ꝙ est ad gram gratū facientē se ꝓparare. Quāuis enī gratia habeat deī dono efficiente. tamē nō sine libero arbitrio ꝑsentiēte. Unde Aug. Qui creauit te sine te. nō te iustificabit sine te. Igit gra gratū facies a trib⁹ est. sz aliē z aliter. Est enī a deo efficiente. a gra gratis data libero arbitriū excitāte z cōmouēte. a libero arbitrio ꝑsentiente. Quāuis enī liber arbitrium nō possit gram efficere in hoie. pōt tamen se ad ꝙ abilitare z ꝓpare q habeat. Sic aliqs nō potest illuminare domū: pōt tn apire fenestram. Quo facto sol intrat z illuminat. Ergo oportet q semp requiraē liber arbitriū. qz anima habet instrumenta z facultatē cognoscendi z diligendi deū ex natura. sed nō habet cognitionē veritatis z ordinē dilectionis nisi ex gra. igit zc. ¶ In summa euangelij tria innuuntur. ¶ Primo potētia xpi inuincibilis. ibi Erat ihs ejiciēs dēmoniū. ¶ Scdo sapia ei⁹ inestimabilis. ibi. Tertio ipsi⁹ laus venerabilis. ibi. Extollens vocē quedā mulier. De ꝑmo dic. Erat Jesus ejiciens dēmoniū. qđ ꝑus ejecit de celo empyreo. Ezech. xxviij. Ejeci te de mōte sctō meo o cherub. s. ꝓpter superbiā. Luc. x. Uidi sathanam vt fulgur cadentē de celo. ad dēsignāduz q oēs superbi de celo sunt ejiciendi. Ps. lxxij Ejecisti eos dum alleuarent. Ejectus ē ad terram nobis ad vexationem. Ideo audit⁹ est clamor in celo Apoc. xij. Ue terre z mari. qz diabolus descendit ad vos habēs irā magnā sciens qz modicū tps habet. Idcirco Ecc. ij. Fili ad temptationē ꝑpara animā tuā. Hieronymus. Quia nō pōt vincere nisi volentē. i. ad Cho. x. Fidelis aūt deus est q̄ non patiet vos temptari supra id qđ potestis. Idcirco Mat. vj. Ne nos inducas in temptationē. Subdit. Et illud erat mutū. Dicit autē demoniū mutū. vt dicit Tytus. eo q hāc ingerat passionē vt tollat auditū z verbū. Sicut aliqua herba dicit pestifera: eo q corpus sua virtute reddat infirmū. ¶ Nota q dēmon dicitur esse mutus trib⁹ modis. quib⁹ eisdē facit peccatores obmutescere. ¶ Primo enim mutus est dēmon a laude dei z gratiaꝝactione. Et nota cū laudarēt eū simul astra matutina z iubilarent oēs filij dei. vt dr Job. xxxviij. iste tn per invidiā obmutuit a dei laude. Isa. xxxviij Quia nō infernus confitebit tibi: neq⁹ mors laudabit te. Et sic modo plures homines facit mutos: qui de beneficijs receptis non referunt deo gratias z laudē. sed sunt sicut porcus qui non refert gratias pascenti. sed etiā comedendo semp murmurat. ¶ Secūdo diabol⁹ mutus est ad verū loquendum. qz ab initio in veritate nō stetit. z mendax est z pater mēdacij. vt dicit Johā. viij. Sic etiam multos facit modo mutos q̄ veritatē quā nouerūt tacent. sed semp falsa z mendacia loquūt. Act. v. Anania cur temptauit sathanas cor tuuz mentiri spiritui sancto ¶ Tertio diabolus est mutus ad veniam petenda de sua transgressione. Induratū enī est cor eius ita vt p penitētiam molliri non possit. Job. xl. Induratuz est cor eius vt lapis. Unde legit q quidā heremita bone simplicitatis diuti⁹ rogauit deū p venia impetranda dēmoni. Et responsum ē sibi per angelū q deus esset parat⁹ remittere penam: si dēmon peniteret de culpa. Tūc heremita gauisus est sperans inducere diabolum ad penitentiā. z quesiuit longo tpe diabolū p heremū. Cui tandem apparuit dicēs. Quid q̄ris monache. Cui ille rndit. Quero diabolū. Cui ait. Quid vis. Ecce ego sum diabolus. Uolo dixit monachus te inducere ad penitētiam. qz deus parat⁹ est remittere culpā z tollere penā. Indignat⁹ diabol⁹ inqt. Nequaq̄z ego petā veniā. sz ipe peniteat q̄ me tanto tpe facit cruciari. Et sic diabolus mut⁹ est ad penitentiā. Ita etiā linguas multorū ligat isto ligamine malicie ne ꝓficeant z peniteāt de peccatis. ¶ Nota dicit magister in scō sniarum dis. vij. c. j. q angeli boni p gram ꝓfirmati sūt q peccare nequeūt. z nō habent a natura. Sz mali angeli in malo obstinati sunt q bñ velle non valent. licet aliquando volunt qđ de⁹ velit: non tamē bona voluntate. ¶ Nota q iste dēmoniacus nō solum erat mutus. sed vt dr Math. xij. etiā erat cec⁹. Theophil⁹ autē dicit q omis mut⁹ a natiuitate est etiā surd⁹ Et sic diabolus faciebat eū esse mutū. ita etiā cecum z surdū fecerat. Un Chrys. Magna inquit z miranda est nequicia dēmonis. alter utrū ingressum oppilauerat p quē ille crediturus erat. s. auditū z visum. z tertiū. s. liguā ne ꝓficeret. Istos etiam spūales sensus tollit diabolus peccatoribus. Excecat enī eos interius. qz ꝓcludit oculos mentis ad spiritualia

Dominica Oculi

cõtemplãda. Excecauit enĩ pcõres malicia eoꝝ. vt dicit Sap. ij. Certe magna est cecitas auari qui nõ percipit pecunie fraudem. Cecat inuidiosus: quia reputat alterius bonuꝝ sibi esse piudiciũ. Cecatur vane glorioſus. qꝛ q̃rit gloriã vbi nõ est querẽda. Excecat luxuriosus q̃ nõ ꝛsiderat qꝫ feda sit carnis voluptas ꝛ mulier quã amat. Amor iste carnalis excecauit samsonẽ. deiecit dauid. infatuauit salomonẽ. Unde bene dicit quidam. Nil bñ cernit amor. videt oia lumine ceco Credit amor cecus dedecus esse decꝰ. Item diabolus facꝫ peccatores surdos vt nõ audiant xpm pulsantẽ ad coꝛ vniuscuiusq; nolentis sibi apire vt inde demonem ejciat. Non audiũt pdicatoꝛes coꝛripientẽ tanq̃ incoꝛrigibiles. Nõ audiũt scripturã penas inferni cõminantes tanq̃ insensibiles. Non audiunt eum celeste regnũ pmittentem: cũ dicit. Penitentiam agite appropinquabit enim regnũ celoꝝ: tanq̃ omia bona ꝛtemnentes. ps. cv. Tanq̃ pro nihilo habuerũt terram ꝛsiderabilẽ. De omnibus istis potest dici illud psal. cxij. Aures habẽt ꝛ nõ audiẽt. Quia facti sunt ad similitudinẽ aspidis surde obturantis aures suas ad vocem adiurãtis. ps. lvij. ¶ Deinde adducitur miraculi euidentia. Et cũ eiecisset demonium locutus est mutus. Quia enĩ demon faciebat mutũ. ita xps tanq̃ sapiens medicus curauit morbum expellendo causam infirmitatis. Ipe aperit os mutoꝝ: ꝛ linguas infantiũ facit diserras. ¶ Nota q̃ quinq; miracula facta sũt in homine isto. Primuꝫ quia curatus fuit a demonis vexatione. Secundũ quia illuminatus est a cecitate. Tertium quia recepit audi tum fm Tyũ. Quartũ quia recepit facultatem loquẽdi. Sꝫ qꝛ aliqs posset hꝛe facultatem loquẽdi q̃ adhuc nõ loqueret si loq̃ nõ didicisset. Ideo q̃ntũ miraculũ fuit q̃ cum iste loqui nõ didicerit: nec vnq̃ audiuerat alios loqui: statim locutus fuit. Tantũ miraculũ est ac si puer natꝰ statim loqueret. ¶ Deinde ponit dispositio astantiũ Quidã enĩ admirati erant quasi credẽtes. Quidã ꝛo dubij miraculũ refutantes. Sed quidã maliuoli opꝰ calumniãtes. Unde dicit. Et admirate sũt turbe. Est autez admiratio super causa incõsueti effectus occulta ratiocinatio. Et ideo turbe ꝟ miraculum i aliquod maius hodie referebãt Unde Matth. xij. dicitur. Stupebãt oms turbe ꝛ dicebãt. Nunq̃d hic est filius dauid. Glo. Ob misericordiam inquit ꝛ bñficium filiũ dauid pdicant. Deinde ponit quõ alicq̃ calumniati sunt miraculũ. Quidã aũt ex eis dixerũt. Matthꝰ ꝛ Marcꝰ dicũt istos fuisse scribas ꝛ phariseos. In belzebub principe demoniorꝝ ejcit demonia. Turbe laudauerũt miraculum. pharisei aũt non potentes negare publicum factũ conati sunt illud peruertere dicentes q̃ in virtute demonis facta essꝫ ejectio. ¶ Nota Ninus cõditor ciuitatis Ninive ppter cõsolationẽ de morte Beli patris sui statuam fecit in honore patris. ad quã cõfugientes qui furtũ fecerũt ꝛ qui rei erãt veniaꝫ merebant. Unde ipam statuã ceperũt reuereri. Et tandẽ succedente tpe diabolo instigante diuini honores ipsi statue sunt attributi. Et sic incepit cultus idolatrie: vt dicit Sap. xiiij. Hunc deum caldei appellabant bel. palestini baal. moabite belphegor. diuersis vocibꝰ fm diuersitatẽ linguarꝝ vocabãt. Sꝫ iudei derisorie vocabãt illum belzebub. i. deum vel virum muscarꝝ. quia magna multitudo muscarꝝ erat in templo eius ppter sordẽ cruoris immolati. In hoc aũt simulacro dicebãt habitare pncipem demoniorꝝ. forte ppter triã vel quia in eo fuit idolatrie pncipiuꝫ. Aut quia cultus eius erat generalis apud omnes gentes. Licet enĩ quedã natio specialis aliosꝫ haberet deos. hunc tamẽ velut vniuersalẽ deũ omnes venerabant. vel quia nullum idoluꝫ reperiebat efficaciꝰ isto. Attende ꝛtraria fuit ista ꝛtumelia xpo: qua iudei reputauerũt christum velut maleficũ mendacẽ q̃ in virtute demonis faceret miracula ¶ Sed diceres. valde mirabile est vnde moti fuerũt iudei de christo hoc opinari. Et est dicendũ q̃ iudei ñ credebãt christũ hoc fecisse virtute demõis. nullum enĩ signum apparebat ad hoc. Dicta men agitati stimulo inuidie nõ ꝛsiderauerũt an dicerẽt verꝝ vel falsum dũmodo tamẽ aliquo modo possent viciare istud miraculum. Unñ Chry. Inuidia nõ q̃rit q̃d vicat sꝫ soluꝫ vt dicat. Itẽ ibidẽ inq̃t. Nulla malicia peiorꝝ est inuidia. Adulter in breui cõplet peccatuꝫ suum. inuidus autẽ nunq̃ q̃escit. Sed sicut scarabei nutriunt stercore. ita inuidi alioꝝ infortunijs. Et iõ fm Remigium. Dolo odio moti ꝛ inuidia nihil sordidius inuenientes q̃ obijcerẽt dño dicebãt q̃ i belzebub ejciebat demonia ¶ Unde nota q̃ in ista contumelia peccauerũt peccato grauissimo. s. in spũmscñ in eo q̃ restiterunt veritati quã tamen cognoscebant. ij. ad Thimo. iij. Quemadmoduꝫ iamnes ꝛ mambres restiterũt Moysi. ita et hi resistũt ꝟitati ꝛc. Et iõ saluatoꝝ aggrauat

peccatū istud. vt ptz ꝺm Mar. iij. in isto loco qui dicit. Quicūqz dixerit ꝓtra filiū homis: remittet ei. sz qui dixerit ꝓbū ꝓtra spm̄ sanctū id est ꝓtra id qꝺ spūssanct⁹ aperto corde demō strat. nō remittet in hoc seculo neqz in futuro. Deinde ponit quomodo aliqui nō tm̄ ꝓuicia bant sz querebāt experimentū miraculi. Et alij temptantes: cū tamen scriptū sit. Nō tē ptabis dn̄m deū tuū. Deute. vj. Signum de celo querebāt. quasi dicerent Nescimus in q̄ virtute operaris miracula. sed si aliqꝺ mirabile signum de celo feceris: sicut moyses columnam in aere. Josue vero fecit solē stare immobilem. Helyas autē fecit ignē de celo descēdere ad cōbustionē inimicoꝝ suoꝝ. Ezechias aūt fecit solem retrocedere. si aliquod istis simile feceris: credemus ex hoc q̄ diuina virtute miracula facias. Sed quia isti non desiderabāt signum vt ex hoc crederent sed magis vt scandalizarent in nouitate miraculi. ideo non dedit eis signum de celo. ¶ Nota in tribꝰ dominicꝭ sequentibꝰ legit euangeliū ꝺ demonio. Ratio quia quattuoꝝ genera hominū tēptat diabolus. Primo quosdā tēptat et nō vincit. et isti significant p temptatōez xpi. Secūdo aliqꝭ temptat et supat et vexat male. Isti significantur p filiam mulieris chananee Tertio aliqꝭ temptat et supat. et tamen postmodū p ꝓtitionem expellitur. Isti significant p demoniacū qui curatus fuit. Quarto aliquos temptat et superat et fugatus fugit. sed tandem reuertit. Isti significantur p hoc cum dicit. Cum immūdus spūs ꝛc ¶ Nota xps demoniū hic expulit. et legit nobis in exemplū. Nam in tribꝰ casibꝰ aliquis de domo cōducta expelli potest. ¶ Primo quādo pensionē nō soluit. et sic diabolus. Nam deus dedit homini tria de quibus vult habere pensionē. s. corpus animam et rem de corpe requirit ieiuniū. sz diabolus phibet: qz est sibi venenū. Amb. Ieiuni hois sputuz serpentes interficit. De aīa ozōnes. sed diabolus phibet. quia sunt sibi incendiū. Thob. vj Cordis particulā si super carbones ponas: fumus eius extricat omne genus demoniorum De rebꝰ vult habere elemosynā. diabolꝰ phibet. qz sunt sibi iacula. Eccī. xxix. Cōclude elemosynā in sinu pauperis et hec p te exorabit ab omni malo. Elemosyna viri quasi saccul⁹ cuz ipo. et gram hois quasi pupillā conseruabit. et ꝓstea ꝓsurget et retribuet illis retributiōem et lancea aduersus inimicū tuum pugnabit. ¶ Secundo quis expellitur quando domū ad malum vsum ꝓuertit. Et sic diabolꝰ. Apoc. xviij. Facta est habitatio demoniorum babilon sz in auaricia. et custodia omis spūs immundi. s. in luxuria. et custodia omis volucris immunde. s. in superbia ¶ Tertio expellit quis de domo quādo dn̄s p se vult inhabitare. sic et nūc Joh. xiij. Ad eum veniemus et mansionem apud eū faciem⁹. j. Cor. iij. Templum dei sanctū est qꝺ estis vos ¶ Ite sciendū multis modis demus diabolum ejicere ¶ Primo vt canē de coquina. s. calida aq̄. hoc est lacrimis ꝓtritionis. Psal. Cōtribulasti capita draconum in aquis. i. peccata capitalia. Figuratur Exoꝺ. xiij. Pharao submersus est i mari rubro. i. diabolꝰ in lachrymarum fluuio. Et sic ejecit eū Maria magdalena. Luce. vij. Hanc aquā nō habuit iudas ꝛc ¶ Secōo vt hō expellitur de domo p stillicidiū. s. pdicatōnis. Job xiij. Stille cadētes excauant lapidē. i. lapidea corda. Figurat Mat. viij. Obtulerūt ei multos demonia habētes et ejiciebat spūs immundos ꝙbo ¶ Tertio vt homo ejicit ꝺ domo p fumū. s. orōis. Thob. vj. Particulā cordis eius si sup carbones posueris fumus eius extricat ome genus demoniorum. Figurat. j. Reg. xvj. Dauid cythara sua fugauit spūm malignum de saul ¶ Quarto ejicit vt vulpis de antro. s. fame. sic p ieiuniū ejicit diabolꝰ. Mat. xvij. Hoc genꝰ demoniorum in solo ieiunio et oratione ejicit. De q̄ in lra. Cū immūdus spūs exierit ab hoīe q̄rens requiē p loca inaquosa. i. arida. et nō inuenit. Prouerb. xxvj. Cū defecerint ligna extinguet ignis. Et Jsido. Ardentes sagitte diaboli ieiuniorum frigore sunt restringende ¶ Quinto vt ribaldus ejicit de ciuitate sz virga disciplīe. Prouer. xxij. Stultitia colligata est in corde pueri. et virga disciplīe fugabit eam. vt patet de sancto Benedicto. si militer de sancto Machario. qui sentiens stimulū carnis aggrauauit corpꝰ eius pondere lapidum. Cui abbas dixit. Macharī quid portas. Respondit. vexo vexantē. Vel debet ejici virga crucis. Jsa. xxx. Pauebit assur virga percussus. Hac virga ejectus est diabolus De quo Joh. xij. Nunc princeps huiꝰ mundi ejicietur foras. ¶ Nota q̄ primū demones debemus ejicere vt serpentē de vinea p odorem sz humilitatis. quia hūilitas est herba odorifera que deum attrahit et diabolum expellit. Can. j. Dum esset rex in accubitu suo narduꝰ mea dedit odorē suū. Nardus est parua herba et dicit odorifera. Can. ij. Vinee florentes odorem dederūt. id est aie humiles attrahūt

deū. Luc.j. Respexit humilitatem ancille sue Et expellunt diabolū. vt patet in vita sctī anthonij. cui dixit diabol⁹ O humilitas tua me vincit. j. Regum. xv. Nonne cū paru⁹ esses i oculis tuis caput in tribubꝰ israel factus es. Secundū demonē auaricie debes eijcere sicut serpentē ab homine p denudatiōem. quia fugit hominē nudū. Et sic debes te denudare a male quesitis. Aug⁹. Si tenes obolum teneris a diabolo. Luc. xj. Quod superest date elemosynā. Tertiū demonē luxurie debes eijcere sicut ribaldum de ciuitate. i. virga discipline. Eccli. xj. Malicia vnius hore oblitionē facit luxurie magne. Quartum demonē ire cum die scz sathanā debes eijcere vt hominē de domo p stillicidiū scz verbi dei. Matth. v. Omnis q̄ irascitur fratri suo reus erit iudicio. Matth. viij. Eiecit spiritus immūdos verbo. Quintum demonē inuidie. s. beelzebub per fumū de uore orationis. Sextū demonem gule. scz behemoth: sicut vulpem de antro. Septimum meridianū scz accidie sicut canem de coquina vide supra. Item sciendū quare debet eijci quia facit hominem mutū. Nam diabolus facit vt lupus qui capit ouem nō per pedem: nec per manū sed per collum. Sic diabol⁹ ē lupus. De quo Joh. x. Lupus capit z dispgit oues. Qui non tenet peccatorem per pedes. qz dimittit hominē ambulare ad ecclesiā. Non per manū: quia permittit elemosynam dare. Non per aurem: quia permittit eum verbum dei audire: sz dumtaxat tenet eū per guttur ne manifestet iniquitates in confessione. Nam diabolus facit vt fur qui intrat domū et claudit ostium. id est os ipsius peccatoris: manu in qua sunt quinqz digiti. Primus digit⁹ est pudor. De quo Eccl. iij. Non pfundaris p anima tua dicere verum. Et sic obmutuit adam Gen. iij. Huic digito resistere debes per memorie reuelatiōem tpe iudicij. Matth. x. Nihil opertū quod nō reueletur: z occultum quod non sciatur. Et. j. ad Thor. iij. Veni et dñs z illuminabit abscondita tenebrarum. Bern. Insania est q̄ ablui pudet z inquinari non pudet. Secundus digit⁹ est timor. vt patet de Giezi. iij. Regū. v. qui timuit cōfiteri veritatē cū interrogatus fuit ab heliseo vnde veniret. Ideo statim percussus est lepra Et sic accidit illis qui timent confiteri. post h̄ enim publicatur toti mundo. Ideo. ps. xiij. Trepidauerunt timore vbi non erat timor. Nam qui timet nunc coram sacerdote vno: post h̄ timebit coram vniuerso mūdo. Job. vj. Qui timet pruinā cadet super eū nix. Ille digitus habet excludi per timorē iudicij. psalm. cxviij. A iudicijs eni tuis timui. Tertius digitus est malus amor ad peccatū. vt patet de anania z saphira: qui amore pecunie noluerunt pfiteri veritatem. ideo statim subitanea morte puenti sunt. Actuū. v. Nam sicut valde horribile est de venenoso homine qui vere tur educere brachiū ad fleubothomiā vt sanaretur in toto corpe. sic de peccatore vt aperiret os ad salutē anime. Prouerb. x. Vena vite est os iusti. z os impioꝝ operit iniquitatem. Quartus digitus est hypocrisis seu vana gloria. Dicunt eni. Ille dicit me fore bonum: non valeo sibi cōfiteri. De quibus Osee. xiij Colligata est iniquitas effraim: abscondita est peccatū eiꝰ. Illi faciūt vt adam qui foliis ficuū operuit se post peccatū. Sic tales cū apparentia bona volunt occultare peccata. Boc tius. Si opus medicantis expectas: oportet vt vulnus detegas. Quintus digitus ē negligentia seu consuetudo mala. Prouerbioꝝ xviij. Impius cū in pfundū peccati puenerit cōtemnit scz penitentiā. Sicut Judas Mathei. xxvij. penitentia ductus retulit triginta argenteos. z abiens laqueo se suspendit. Dieronymus. Judas plus desperando deum offendit q̄z tradendo. Sic z cayn Gen. iiij. Maior est iniq̄tas mea q̄s vt veniā merear. Sup quo Bern. Mentiris cayn. Maior ē dei misericordia q̄ queuis nra miseria. Ergo nemo debet desperare. Augustin⁹. Quid cōuerso nō ignoscit cū effusori sanguis ignoscebat. Bern. de imagine vite dicit. O anima mea quare te tot bonis spoliasti. quare frustra honoribus cor priuasti. quare tot bona negligisti. quare tot annos: tot dies: tot horas sine fructu vixisti. O dñe deus quot tpa effluxerunt in quibꝰ sine fructu vt aspicio vixi. quō subsistam cora te. Quomodo ad te potenim leuare facie meā in illo magno z terribili examine qñ numerare insseris omnes dies meos querens fructū meū. O dñe cur non intromisi vllo tpe te versari in corde meo. te rota mente amplecti. in tua dulcedine delectari omia interiora mea. vbi tūc erā qñ tecū nō erā. cuz a te habeat omis creatura quicqd habet desirabile laudabile delectabile. Heu dñe nūcin telligo sz pfiteri erubesco. species z decor creatura z decepit oculū meū z nō aduerti. q̄ speciosior omnibꝰ creaturis tu es. quibꝰ tantū modo vnā guttā tue inestimabil pulcritudis ptulisti. Quis eni celū ornauit sideribꝰ. aere

volucribꝫ.aquas piscibꝫ.terrā plātis. nisi tu clemētissime pr̄. Hec oīa nō ppendi sz tuaz dilectionē multotiēs offendi. Sz tñ ppt̄ tuā misericordiā nō diffido. sz iā implozo: qz sex misericordias tuas repperi i me. Prima q̄ me a multꝭ pctis in seculo retraxisti. Secda q̄ cōuersionē meā expectasti. Tertia q̄ tritiōz mihi dedisti. Quarta q̄ me penitētē misericorditer suscepisti. Quinta q̄ mihi ꝑtutē pseuerandi ꝓtulisti. Sexta q̄ mihi grām ad pmerendā gliam ꝓtulisti. Anſ. in libro. Cur dr̄ homo. Quid misericordi⁹ intelligi pt̄ qz q̄ dr̄ pater dicit misero pctōri eternis supplicijs deputato. z vñ se redimat nō habenti. Accipe vnigenitū meū z da eū p te. z filꝰ dic̄. p̄sto sum: tolle me z redime te. Amb. Nō sunt homis bona que secū ferre nō pōt. sola misericordia ē comes defunctoz.

Sequit̄ scda ps euāgelij

In digito dei eycio demonia ꝓfecto venit i vos regnum dei. Luc. xj. Matth. xij. Marci. iij. Ipocras in ꝓnostic̄. Cū aues ꝑ terrā nidificāt pestilentia futurā quā naturaliter ꝑsentiūt z fugiūt designat. Spūaliē sic dū amoz coꝛdis ad terrena inclinat. tuc ira summi iudic̄ quasi pestilētia futura timeatur. Ne ergo in pestē ire dei incidam⁹: debem⁹ oculū mētis eleuare. Et hoc docet officiū misse. Primo introit⁹. Oculi mei semp ad dñm ꝛc. In collecta Quesum⁹ oīpotēs dr̄ vota humiliū respice. atqz ad defensionē nr̄az dextera tue maiestatis extēde. Apls in epistola Eph̄. v. c. Estote imitatoꝛes dei sicut filij charissimi. Ambulate in dilectiōe sic xp̄s dilexit nos. Fornicatio z oīs immūdicia aut auaricia nō noiet̄ in vob̄. Nā dr̄ ibidē. Auaricia ē idolozū seruit⁹. z auarus nō hz hereditatem i regno dei. Ergo in ꝑtute dei debes eyicere demonia. vt habeas partē in regno dei. Ista ē secunda pars principalis ist⁹ euāgelij in qua tangit̄ sapietia ei⁹ inestimabilis cum dr̄. Ipe aūt vt vidit cogitatiōes eoz dixit eis. Quia eoz opinio vt dicit Chrys. erat valde irrōnalis q̄ in belzebub eyceret demonia. Idē. Nā pharisei metu multitudinis non audebāt eū diuulgare. sed in animo suo vertebant. Dñs tata respondit: vt sic cōpellerentur credere potentie eius: qui coꝛdiū videt occulta. h̄ enim nec aliq̄ creatura scire pōt. Deb. iiij. Omnia nuda z aperta sunt oculis dei. nec est vlla creatura inuisibilis in ꝓspectu ei⁹. Cōsequenter q̄nqz ratiōibꝫ manifeste oñdit xp̄s q̄ nō eyicit demonē in ꝑtute demonis: sz in ꝑtute deitatis. Prima ratio sumit̄ ex his que apparēt in congregationibꝫ hominū. z est talis. Oīs communitas hominū inter se diuisa durare non pōt. siue sit ciuilis siue politica. vt est regimen ciuitatis. siue fuerit iconomica. qual' est regimen domus z familie. Cōstat aūt q̄ diabolus habet regimen suū. ergo si diuisio est in regno vtpote q̄ alter alterū eyciat: tunc certe regimē stare nō poterit. Sed hoc est falsum. manet enim regnū diaboli. qz maximā partē habet i hominibꝫ. g̃ sequit̄ q̄ in virtute demonis non eycio demonia. Et hoc est qđ dr̄. Oīs regnū id est. oīs politia z cōmunitas in seipsum. i. ꝓtra seipsum diuisa desolabit̄. Et dom⁹: vbi habes cōmunitatē iconomicā. si fuerit supple diuisa ꝓtra aliā domū. dom⁹ supra domū cadet. ita vt vtraqz vadet in ruinā. Nā vt Salust⁹ dicit. Sicut ꝛcordia parue res crescūt. sic discordia maxime dilabunt̄. Et addit ad ꝓpositū. Si g̃ sathanas in seipm diuisus est quod contingit si alter eyicit alterum. quomodo stabit regnū eius. certe stabiliri nō poterit. Hoc aūt totū sequit̄ quia dicitis impꝛudenter z sine aliqua ratiōe in belzebub me eyicere demonia. Secunda ratio talis fuit. Nō sum ego minoꝛ qz apostoli mei quibꝫ ego dedi ꝑtutem eyciendi demones. sed vos creditis q̄ diuina operent̄ virtute. Nunqz enī imposuistis eis q̄ eyicerent in belzebub. Ergo in ꝑtute dei ego eycio demonia. Hoc est ergo qđ dicit interrogatiue ratiocinando. Si aūt ego in belzebub eyicio demonia vt dicitis. filij vestri id est apostoli mei nati ex vobis in quo eyciūt? Oꝛ si dixeritis in belzebub. quare g̃ nō calumniamini opus eoz. Si ꝓ dixeritis: in virtute dei eyciūt. ideo ꝓ hanc ipam virtutē quā habent ipi diuinit⁹ iudices vestri erūt. Quia sic per illā virtutē eyciūt demones: ita ꝓ eandem vos demonia cos iudicabunt in ꝓdemnatōz. Promisit enim xp̄s apostolis. Sedebit̄ sꝫ per sedes duodecim iudicātes duodecim tribus israel. Si enim habent ꝑtutes sup angelicos spūs: multo magis super homines. j. ad Chorin. vj. Nescitis inquit apostolis qm̄ angelos iudicabimus. quanto magis secularia Uel vt dicunt Beda z Hieronymus. Filios eoꝛum appellat exoꝛcistas eiusdem tpis. Nā Salomon vt dicit Josephus ꝓpter suam sapientiaz adinuenit quedā carmina pauca

verba ꝓtinentia. ⁊ q̄sdam caracteres q̄s faciebat sculpi in gēmis. ⁊ si radix cuiusdaz herbe supponebat ipi gēme: valebat ad expulsionē dēmoīs. Un exorciste q̄ habebāt officiū curādi dēmoniacos p̄dicraz gēmam caracteribus sculptā radice dicte herbe suppositā ponebāt in ore arrepticij. ⁊ pauc illis ꝺbis salomonis adiurabāt dēmonem: vt exiēs subuerteret pelluim aqua plenā in medio positam in signuz sue electiōis. ⁊ sic fiebat. Et h̄ dic Joseph⁹ p̄ p̄ijs oculis se vidisse corā Tyto ⁊ Uespasiano cū captiuarent hierusalē. Si igitur iudei credebāt q̄ exorciste eijcerēt dēmonē in virtute dei. hoc idē debuissent credere de xp̄o. Et ideo exorciste iudices erūt iudeoz. quia ex ipīs exorcistis sumit causa quare iudicādi ⁊ cōdemnandi sunt iudei. ¶ Tertia ratio talis ē. Regnum dei debet destruere regnum diaboli. sz regnū dei est intra vos. Igit iudicio isto tūc alie nationes oēs ptinent ad regnū diaboli. qz vos soli vt putatis estis regnum dei. Ergo si iter vos operoz eiectionē dēmonis. hoc non est nisi in virtute dei cui⁹ est regnū. Et hoc est qđ dicit. Porro si in digito dei. hoc est in spū dei vt habetur in Math̄e. xij. Spūs eius diuinus in operādis miraculis digit⁹ appellatur. Un magi pharaonis de miracul' moysi ⁊ aaron q̄ efficiebāt ꝑ virtute dixerūt. Digit⁹ dei est h̄ eijcio dēmonia. pfecto puenit in vos regnum dei. Et vt habeat forma rōnis ponat ꝓsequēs p̄ antecedente hoc modo. Porro si puenerit in vos regnū dei pfecto in digito dei eijcio dēmonia. Et est modus coloratus argumētandi in rethoricis q̄n ꝓsequens est notabili⁹ antecedente stante reputatōe oīum. ¶ Quarta rō est magis manifesta sm Math̄. ⁊ est talis. Null⁹ pōt violēter tollere aliena nisi possessorē vincat ⁊ superet p̄pria ꝑ virte. sed ꝓstat q̄ ego violēter tollā a dēmone ea q̄ possidet. eijcio eū cum a possessionib⁹ suis ⁊ in vsum meum capio. Ergo oportet q̄ ꝑ⁹ vincam ⁊ superē euz p̄pria virtute. Unde dicit Cū fortis armat⁹ custodit atriū suū. Fortz est diabol⁹ in naturalib⁹. Dañ. vij. Ecce bestia terribilis atq̄ mirabil' ⁊ fortis nimis. dentes ferreos habebat magnos comedēs atq̄ cōminuēs ⁊ reliq̄ pedib⁹ ꝓculcās. Et est armat⁹. cui⁹ arma sunt oīa ista mūdana. Nā pulcritudo est sagitta que vulnerat coz p ꝓcupiscentiā. Diuitie sūt que occidūt. ⁊ sic quecūq̄ alia tpalia. Sz licet armatus sit diabol⁹ ad offensionē. caret tamē armis defensionis. Et ideo armati ꝓtra cū incedam⁹. ij. ad Cho. x. Arma nre militie nō carnalia sunt sz spūalia ad destructionē munitionum. Custodit atriū suū. Noie atrij mundū oportet intelligi. Atriū diaboli mundus est iste. qđ diabol⁹ custodiebat. sicut tyrann⁹ custodit ciuitatē ne sibi tollat. In pace sunt omnia que possidet. quia nemo sibi resistit. Sz ista est mala pax. Malum enī est pacē facere cū serpente. peioz est ꝓuersatio qz periculosa est Melioz ei est tuta guerra q̄s pax dubia. Tollitur ei qui dominabat diabolus. Sz attēdamus eiectionē ipi⁹? Si aūt fortioz: iste fortioz illo est xp̄s. j. Re. ij. Nō est fortis sicut de nr̄. supueniens: de super venit xp̄s cum descēdit de celis in mundum. Joh̄. iij. Qui de celo venit sup omnes est. vicerit eū. Apoc. v. Ecce vicit leo de tribu iuda. vniuersa eius arma auferet i quib⁹ ꝓfidebat. Abstulit xp̄s diabolo arma: ⁊ reliquit eū inermē Abstulit luxuriā ꝓbendo castitatē. Abstulit auariciā per largitatē. superbiam per humilitatē. ⁊ sic de reliq̄s. Sz tñ ad huc fatui hoies ponūt gladiū in manu diaboli ⁊ puniunt ab eo. Et spolia ei⁹ distribuer. Spolia dēmonis erāt aie q̄s rapuerat. sz xp̄s abstulit sibi illa spolia ⁊ distribuit i regno militantis ⁊ triūphantis ecclesie in diuersis dignitatib⁹ ⁊ pmijs. Quosdam q̄dem ap̄los ⁊ euāgelistas. quosdā vero martyres. quosdaz doctoz. alios vero cōtinentes. ⁊ sic de diuersis modis. Psal. lxvij. Ascendit deus in altum: captiuā duxit captiuitatē: dedit dona hoib⁹. ¶ Quinta ratio talis est. Ego non operoz ꝺtute illius q̄ mihi contrarius est voluntate et actu. sed diabolus his modis mihi est cōtrarius. ergo nec auxilio nec virtute ipsi⁹ eijcio dēmonia. Minorē ꝓbat in lra q̄tū ad vtrāq̄z eius partē. Et ꝓmo oñdit q̄ diabol⁹ dissentit xp̄o in voluntate. Qui non est mecū vt qđ ego volo ipe velit: ꝓtra me est. Sine dubio h̄ veritatē habet. quia oīs creatura tenet se cō formare diuine voluntati. Et ideo ipsum nō velle esse ꝓtranū est ipi velle. Probat etiam partē aliā Et qui non colligit mecū: dispergit. Uere xp̄s dispersas oues colligere vult. sz diabolus etiā collectas dispgit. Joh̄. x. Lup⁹ capit ⁊ dispgit oues ¶ Tertio postq̄z xp̄s reprobauit falsam calumniā. Nam sm q̄ dic Cyrillus. vt perfecte disputatiōem terminet. oñdit vnde mouebantur iudei q̄ hec sentirent de xp̄o. s. q̄ eijceret dēmones i ꝺtute beelzebub. Et causa est. qz peiores erant q̄s vnq̄z fuerunt tpe ꝓterito. ⁊ maiori dēmonum multitudine possidebant q̄s etiam ante legē. Un dēmones eos incitabant vt inuidiose talia loquerētur.

Et hoc est quod dicit. Cū immūdus spiritꝰ. Diabolus dr spūs p naturā. sz dr immūdus quia immūdas cogitationes nobis suggerit sicut porcus qui volutatur ī fimo. Exierit ab homine. sub nomine hominis totū intelligit iudaicū populū. Nam vt dicit Cyrillꝰ. Cuz habitaret in egypto spūs immūdꝰ erat i eis. qui postea ab eis recessit qñ macta uerāt agnū xpm in figura. z liniti sunt eꝰ sanguie. z qñdo in monte legē acceperūt. ambulat p loca arida z inaquosa. id est corda gentilium z pagano rum. que nullo erant gratie imbre irrigata. Talia corda pambulauit diabolus ritū ido latrie z criminū maculas immittēdo. querēs requiē. cum non potuit requiescere in iudeis. ideo querebat requiē in gentilibꝫ. Deinde redditum dēmonis oñdit. Et nō inueniēs dicit. Reuertar in domū meā. Nam fm Rabanū putabat se diabolus perpetuā requiē habere i gentibꝫ. sed apparēte dei filio in carne: gētiles fidem susceperūt. Ideo in eis quiescere nō potuit. Unde dixit. Reuertar in domū meā vñ exiui. i. in iudeos per infidelitatem. Dabo ei iudaicā domū vnde exiui tempe moysi: ad illos volo reuerti tpe xpi. Et cum venerit inuenit eam scopis mundatā z ornatam. Uacabat enim iudaicus populꝰ ab obseruātia legis z opibus virtutū per negligentiam. quia veniente xpo cessauit omnis ritus legis eorū circūcisio sacrificia z cerimonialia. nec voluerunt se exercitare in lege xpi. Erat mundatus populus ille scopis. Scopa enim non tollit tenaces sordes sed superficiales. Ita iudei mūdabant sola exteriora z intus erant sordidi. Matth. xxiij. Ue vobis scribe z pharisei. ve vobis hypocrite qui mūdatis qd deforis est calicis z parapsidis. intus aūt pleni estis rapina z immūdicia. Erat nihilominꝰ iudaicꝰ populus ornatus q̄busdā exterioribꝫ obſuātijs diuine legis. Sequit. Et tunc vadit z assumit septem alios spūs. i. vniuersitatem vitiorum. Sicut virtus spūssancti distinguit septem spiritualia dona. Isa. xj. vbi dicitur. Requiescet super eū spūs sapiēcie z intellectꝰ. Ita virtus diaboli est in septem spūalibus se. vere vicium nequius diabolo. quia diabolus saltē naturaliter bonus est. sed ipsa vicia naturaliter sunt pessima. Et ingressi habitāt ibi. incolunt dēmones. vt dicit Chrysostomꝰ peiores priorib iudaicā gentē. Nam antiq tus seruiebāt ꝓphetas. postea vero dūm ꝓphetarum occidebāt. z nunc etiā in synagogis suis xpum dñm blasphemant. Et fiunt nouissima. i. posteriora opa hoīs illiꝰ peiora prioribꝫ. Q, vero non totū hoc re indeis intelligendum est. patet fm Mattheū vbi sequitur. Sic erit generationi huic pessime. i. mala fuit generatō in deserto: quando ꝓtra dñm murmurauerūt. peior quādo in terra p missionis filios. s. z filias dēmonijs immolauerunt pessima post aduentū xpi cum xpm crucifixerunt. Nō dubiū est q̄n multi fuerunt tempore xpi peiores. z etiā tpe psenti q̄z vnq̄z fuerūt. Et ideo fm Chrys. peiora sustinuerūt a vespasiano q̄z vnq̄z passi fuerūt in egypto vel babilonia. ¶ Dixi tertio tangit ipsi laus venerabilis cū dr. Extollens vocē quedā mulier. i. i altum eleuans vocē. Accensa fuit hec mulier suauitate verbꝫ xpi. vnde a laude xpi se continere non potuit. In quo in ea mentis confidentia notatur. quia vt dicit Beda. Scribis z phariseis temptantibꝫ dñm simul z blasphemantibus. beatitudinē incarnatiōis xpi hec mulier cū magna fiducia cōfitet. Quare dicit Quedā mulier de turba. Semp ei mulieb̄ris sexꝰ videt esse deuotior. Hec mulier videtur fuisse marcella ancilla Marthe q̄ non potuit ap̄liꝰ blasphemias iudeoꝝ ꝫ xpm sustinere. beatificauit mrem xpi ex filio. qz beatitudo plis redūdat in mrem. Beatꝰ vēter qui te portauit. Reuera beatꝰ vēter ē ille sterilitatis opprobrio carēs z sine cruciatu pariēs. fecunditatē z integritatē ꝑginitatiſ hns. Ipa ei sic dicit Bern. fuit sine corruptione fecūda. sine grauamine grauida. sine dolore puerpa. Uēter ille fuit apotheca spūssancti. Mat. j. Inuenta est hns in vtero de spūsancto. Uēter ille fuit domus aromatū. Habuit vēter ille p̄cium redemptōis nre. pignus celestis hereditatis Uēter ille habuit fontē diuie misericōie. cuius fontis signū erat fons olei q̄ in natiuitate xpi erupit z in tiberim fluxit. Uēter ille fuit tabernaculū in quo req̄euit quem nec celi nec terra capere poterāt. Ecci. xliij. Qui creauit me req̄euit in tabernaculo meo. Uēter ille habuit thesauz celestis regis. s. absconditū i agro Mat. xiij. Sile ē regnū celoz thesauro abscondito i agro. Thesaurꝰ iste ē filiꝰ dei i carne assūpta absconditꝰ Isa. xlv. Uere tu es de⁹ absconditus Thesauz celestē posuit de⁹ in terra vt haberēt hoies accessuz ad eū. Et impleuit illō Deut. xxviij. Aperiet tibi dñs thesauz suū optimuz celū Nu. xx. Api eis thesauz tuū fontē aque viue. Et ipletū fuit illō puer. xxj. Thesaurus desiderabilis z oleum in habitaculis iusti. et

Dominica Oculi

imprudēs homo dissipabit illud. Justus an thonomatice dr xps. Isa. xlv. Nubes pluant iustū. Habitaculū eius fuit beata virgo in q fuit celestis thesaurus z oleū pietatis. Maria enim facta est dei thesauraria z elemosynaria. Cōmissus est ei thesaur⁹ nō vt auare abscondat: sed vt in paupes expendat. Nā eius venter fuit illa beata terra ex cuius vno grano humani generis debitū soluit. celestia horrea replentur. z cetus electoz in eternum pascet. De hoc grano dicit Joh. xij. Nisi granū frumenti cadens in terram mortuū fuerit: ipsum solū manet. si aūt mortuū fuerit multum fructum affert. Et Dauid ps. lxxxiiij. Benedixisti domine terrā tuam. Sequitur. Et vbera q suxisti. Nam sicut beata virgo regi celorū vestem de panno proprie carnis puidit. sic z victum de lacte suo ei ministrauit. At ille dixit. Quinimmo: beati qui audiūt verbum dei z custodiunt illud. Chrys. Non fuit h̄ respon/sum repudiantis matrē: sed oñdit q nihil eius partus pfuisset nisi valde bona z fidelis fuisset. Unde illud Quinimo potest esse vna ps z tunc idem est quod insuper. Et tunc erit sensus. Nō solū beata est que verbū dei habuit i ventre. sed etiam oīs ille beatus est qui habuit verbum dei in mente. Augustin⁹ dicit in libro de virginitate. Beatior fuit maria in cōcipiendo fidē xpi q̄s concipiēdo carnē christi. Materna propinquitas nihil Marie pfuisset nisi felicius xpm mente q̄s carne gestasset. Multi sancti sunt in celo quoz matres sunt in inferno. Ideo dicit dominus Math. xij. Quicūq; fecerit voluntatem patris mei: ipse meus frater sororz z mater est. Ideo dic. Beati qui audiunt verbū dei. Prouerbiorū. viij. Beatus homo qui audit me. ℣ Dico q̄ sciendum: multe sunt vtilitates ab auditu ẏbi dei pcedentes. ℣ Prima: auditus verbi dei aridū cor irrigat. Deutero. xxxij. Audite celi que loquar. audiat terra verba oris mei. concrescat vt pluuia doctrina mea. Et bene vt pluuia qz vbi non pluit in terram: ibi estus solis cōburit segetes. z modicus ventus puluerem spargit z arescit. Sed pluuia. id est verbum dei irrigat terram. id est cor terrenum incitat ad deuotionem: z fructificare facit. Isaie. lv. Quomodo descendit imber z nix d̄ celo z illuc vltra non reuertitur: sed inebriat terram &c. sic erit verbum quod egredietur de ore meo, non reuertetur ad me vacuum: sed faciet quecunq; volui z prosperabitur in his ad que misi illd. Et ideo verbum dei dicitur fons. Johelis. iij Fons de domo domini egredietur: z irrigabit torrentem spinarum. ℣ Secunda: verbum dei cor frigidū inflammat. qz est ignis spūal. Hiere. xxiij. Nūquid nō verba mea sunt q̄si ignis ardens dicit dominus. Revera ignis. Nam qui est frigidus in amore dei ad hūc debet accedere. Ps. cxviij. Ignitum eloquiū tuum vehemēter. Nam sicut ignis generat colorem rubeū in homine. sic verbū dei dilectōz Psal. lxxij. Inflammatū est cor meū: z renes mei cōmutati sunt. i. cogitationes. Ignis pvocat sitim. z sic verbū dei incitat desiderium post fontē eternū. Luc. vlti. Nonne cor nr̄m ardens erat in nobis dum loqueretur in via z aperiret nobis scripturas. ℣ Tertia: cor paruidum cōfortat. Math. vij. Omis q̄ audit verba mea z facit ea: assimilabit viro sapienti: qui edificauit domū suam supra petrā firmā z venit⁹ flumina z flauerunt venti. i. tēptationes. z nō cecidit. Si times temptationem carnis audi verbum dei. ad Col. iij. Mortificate membra vestra que sunt sup terrā. fornicationem: immundiciā: libidine &c. Si sentis temptationē mūdi: audi verbū dei. j. Joh. ij. Nolite diligere mūdū &c. z Joh. xvj. In mūdo pressurā habebitis. sed cōfidite ego vici mūdum. Si sentis temptationem diaboli audi verbum dei. Jaco. iij. Resistite diabolo z fugiet a vobis. ℣ Quarta vtilitas verbi dei est q̄ mestū cor letificat. Hiere. xv. Factū est mihi verbuz dñi in gaudiū z leticiā cordis mei. Si turbaris p̄ multitudine peccatorū: audi verbū dei consolatoriū Ezech. xviij. Cū auerterit se impius ab impietate sua quā operatus est z fecerit iudiciū z iusticiā: ipe aiam suā vivificabit. Hoc attendēs ps. cxviij. ait. Quā dulcia faucibus meis eloquia tua dñe. O q̄s̄ psolatoriū verbū dei Joh. xv. Si mānserit in me z ẏba mea in vobis mānserint q̄cūq; voluerit⁹ petetis z fiet vobis. ℣ Quinta vtilitas verbi dei est q̄ erūnosum beatificat. Apoc. j. Beat⁹ q̄ legit z audit ẏba prophetie huius. Quia nō tm verbū dei legēdo vel audiendo pfert beatitudinē s̄z faciēdo. Jac. j. Estote factores ẏbi dei z nō auditores tm. Rōnem ponit aplus Ro. ij. Non auditores legis iusti sunt apud deum. sed factores legis iustificabūtur. Et sic tunc erūnosus. i. peccatoz erumnis plenus. Eccl's. ij. Cuncti dies eius doloribus z erumnis pleni sunt: beatificat. Jo. viij. Si quis seruauerit smonē meū nō gustabit mortem in eternum.

De eodem

Sermo. xxxix. De epla.

Estote imitatores dei sicut filij charissimi. scribitur ad Eph. v. et legit in pnti dominica pepistolari officio. Necessarium est verū exemplar ei qui vult fallsum libz corrigere. et necessaria est regula et linea ei qui vult torta dirigere. Seneca. Nisi ad regulam prava nō corrigis. Spualiter. Sic q vult corrigere libros scientie et prauā vitā suā debet h facere sm exemplar doctrine et vite xpi. Figurat Exo. xxv. vbi dns dixit moysi. Inspice et fac sm exemplar quod tibi monstratum est in monte. Spūaliter. Hic hodie dr moysi q interpretat sumptus ex aquis. id est cuilibet fideli qui sumptus est ex aquis baptismi. vt faciat sm exemplar qđ monstratū est in monte. i. in xpo. Nam xps ē verissimū exēplar et ei⁹ vita linea. quam si qs studiose inspiceret debito modo imitaretur et ambularet. Grego. Omis xpi actio nostra ē instructio. Et Aug⁹. Summa religionis est imitari quē colis. Et hoc docet aplus dicens Estote imitatores dei sicut filij charissimi.

In summa ep̄le duo innuunt. Prio hortatur nos apostol⁹ vt in duam⁹ puersationem xpi ipm imitādo. ibi. Estote imitatores. Secūdo vt fugiam⁹ malā suggestionē ipsam detestādo. ibi. Fornicatio aūt. De primo dicit. Fīes estote imitatores dei. Nota q drupli ratiōe debem⁹ eū imitari. Primo q nullus iust⁹ imitamur. q ipe est pater noster ad cuius similitudinē sumus creati. Gen. j. Faciamus hoiem ad imaginē et similitudinē nr̄am Secūdo q nullū imitat hō tutius. cum ipe errare nō possit. Joh. viij. Qui sequit me nō ambulat in tenebris. Tertio q nullū imitat fructuosi⁹. iuuat enim imitantē se. psalm. lxij Adhesit anima mea post te: me suscepit dextera tua. Nullū eriā imitat fructuosi⁹ ppē mercedem quā dat eis q imitant eū. Socios enī suos vult secum esse in hospitio. iuxta illō Joh. xij. Si quis mihi ministrat me sequat. et vbi ego sum illic et minister me⁹ erit. Quarto q hō nullū imitat glorioſi⁹. Nihil enī crudelibile debet esse nobis qđ exēplo ei⁹ faciam⁹ Hoc nō attendūt illi qui dedecus sibi esse credunt si se nō vindicarent cito quando aliqđ conuiciū est eis dictū vel aliqua iniuria facta. cum tamē vident deū tot puicia pati et tamē differt vindictā. Ecc. xxiij. Magna glia est sequi dominum. longitudo enim dierū assumetur ab eo. Ideo dic. Estote imitatores dei Non tamen in omnib cōpetit nobis imitari deum. Nam sm Augustinū mali eriā volent dominū imitari. vt superbi in altitudine iracundi in vindicta. accidiosi in requie. cupidi in delitijs. luxuriosi in delectatiōib. curiosi in sciētia. Videam⁹ ergo in quib et qualiter debeamus eū imitari. ne nobis cōtingat sicut lucifero dicenti. Similis ero altissimo. Isaie xiiij. cui dictum est. Verūtamen ad infernū detraheris in pfundum laci. Notandū q primo debemus eū imitari in lumine sapiētie quia dicit Chryso. Filij carnales frequenter sunt similes patribz in facie loquela vel visu. Et sic filij spirituales debent assimilari pri celesti in sanctitate et moz puersatione. Primo in lumine sapientie. Nam ipe sapiam amat. et eos qui sapientiā diligunt. Sap. vij. Neminem diligit deus nisi eū qui cū sapiētia inhabitat. Et Eccli. xiij. Eos qui diligūt sapiētiam diligit de⁹. Deus est lux et nō sūt tenebre in eo vlle. vt legit Joh. j. Ideo et lucē sapiētie in omnib amat. Et in mundū istum venit: vt homines luce sapientie illuminaret. Jux illud Luc. j. Visitauit nos oriens ex alto. Jt luminare his qui i tenebris et in vmbra mortis sedent. Debet illis qui potius volunt esse noctue similes qz deo. Noctue similis est qui lucem sapiētie odit: et tenebras ignorātie amat imo diabolo similis est. De quo Jo. iij. Qui male agit odit lucem. Talis merito in tenebris inferni erit quas hic prelegit lumini. j. Joh. j. Si dixerimus quoniam societatē habemus cum eo et in tenebris ambulam⁹ et veritatem non facimus mentimur Secūdo debemus deū imitari in sanctitate. Unde de⁹ Leuit. xix. Sancti estote quoniā ego sanctus sum. Sanctitas ꝙo illa sequit lucē sapientie. Vide quanta immundicia peccatū sit. sanctificet se homo et mūdet ab eo. Un Job. xxviij. Recedere a malo est intelligentia. i. effectus intelligentie. Precipue aūt ab immūdicia peccati se sanctificant qui dignitatem ad quā filij dei electi sunt agnoscūt. Unde. j. Joh. iij. Postq dixit q filij dei sumus subdit. Omnis q habet hāc spem in eo sanctificat se sic ille sanctus ē. Sanctitatē dei oñdit nobis h q intm odio habet maliciam q mori voluit vt malicia destrueret. Juxta illud Aug⁹. Cū innocēs occiditur peccatū crucifigit Tertio debem⁹ eū imitari in dilectōne. j. Joh. iij. In hoc apparuit charitas dei in nobis: quoniā filiū suum vnigenitum misit de⁹ in mundū vt viuam⁹ p

eum. Itē. j. Joh. iij. In hoc cognouim⁹ charitatē dei: quoniā ille animā suā p nobis posuit. z nos debemus p fratribꝫ animā ponere. Itē. Deꝰ nos tantū dilexit vt filiū suū daret ꝛc. ¶ Circa dilectiōem dei nota q ipe prior dilexit nos. hoc est ꝓtra quosdā q nolūt ꝓios suos diligere nisi pus ab eis amen. j. Jo. iij. In hoc charitas dei est nō quasi nos dilexerimus eum. sed quoniam ipe prior dilexit nos ¶ Quarto eū imitari debem⁹ in largitate: que in hoc apparet. qz largit bñficia sua amicis z inimicis. iustis z iniustis. iuxta illud Mat. v. Qui solē suū facit oriri sup bonos z malos ¶ Quinto in misericordia Bern. Maxime deum imitabit q non iudicauerit quoniā miseri pciosius. Luc. vj. Estote misericordes sic z pater vester misericors est. ¶ Sexto in pacis amore: deus eni pacē amat. Un Mat. v. Beati pacifici quoniam filij dei vocabuntur Sed quia deus est in summa pace. qz ipe est pax que exuperat omnē sensum. ¶ Primo debes pacificare teipm tibi per penitētie disciplinaz sicut ait ps. lxxxiij. Misericordia et veritas obuiauerūt sibi. quia veritati cōfessionis occurrit misericordia remissiōis. Justicia z pax osculate sunt. quia iustitie satisfactōis sociat pax peccatoris. Deinde debes pacificare teipsum primo. sicut apls ait ad Roma. xij. Si fieri potest qđ ex vobis est cū oīb⁹ hoīb⁹ pacē habētes. q̄si diceret. Et si alioꝝ malicia impediat pacē habere cū eis quantū in vobis est. Tandē pacificādo inter se discordantes. Isa. lij. qz pulcri sunt sup mōtes pedes annūciantis z pdicātis pacē. Nam z filius dei venit de sinu patris ꝓpter discordātes pacificādos. Bern. Quib⁹ laudib⁹ dignū: q̄nto amplectendū affectu fratrē summū qui sine ḡre/la conuersans inter fratres: tota sollicitudine cauet ne q̄d in eo sit quod ab eis cauere oporteat. z quicquid est in alijs onerosum patientissime portat q singuloꝝ scandala sua reputat. ¶ Septimo debemus imitari eū in patientia. Ipe eni patientissim⁹ est. Ultimū eni qđ ipe faciet erit vindicta de inimicis suis. h̄ erit in die iudicij quando dicet. Discedite a me. Mat. xxv. Et ex h̄ q patientissim⁹ est: sapientissim⁹ est. Itē agnosci pōt q q̄ nō est patiens nō est pfecte sapiēs. Prouer. xiij. Qui patiēs est multa gubernat sapia. q̄ aūt impatiens est exaltat stultitiā suā. Et in eodē. Impatiens operabit stultitiā. ¶ Ultimo debem⁹ eum imitari p perseuerantiā seu bonitatis immutabilitatem. Ipe eni dicit p ꝓphaz Malach. iij. Ego deus z non mutor. Matth. x. Qui pseuerauerit vsqz in finē hic saluus erit. Eccli. xxvij. Homo sensatus in sapientia sua manet vt sol. Nam stultus vt luna mutatur ¶ Nota q sunt quidā q̄ deū solū superficialiē imitant. vt hypocrite. tales habēt imaginem dei depictam i se. que imago faciliter vt pictura deleri solet. Qui vero dum imitant non solum exterius sz interi⁹ imaginē dei habent i se quasi sculptā q nō de facili delebit. Qui ꝯo deum volunt imitari interi⁹: diabolum exteri⁹. quasi laruā diabolicā supponere volunt imagini dei. in hoc deo contumeliam inferētes. qz potius volūt diabolo assimilari q̄z deo. Tunc subdit. Sicut filij dei. ¶ Notādū q iste articulus q sz vere fideles filij dei sunt est vn⁹ de pulcrioribꝫ articulis fidei nostre. z essz valde vtile hoi ad regendā vitā suaz. Si in deū hō veram fidē haberet p totā vitā occasione huius eum imitaret. Aliter viuit pauper filius z aliter filius diuitis. In animalibꝫ etiam est hoc verz. Aliter ei viuit agnus: aliter lupi catulus. In arboribꝫ etiam videmus q ꝑm speciem arboris est species fructus. Et licet ō hac paternitate z filiatione nō possit hñi cognitio rei nisi per fidem. sic nec ō parentibꝫ carnalibꝫ iuxta Augꝰ. potest tamen z auctoritatibus et rationibꝫ persuaderi. j. Joh. iij. Videte q̄lem charitatem dedit nobis deus vt filij dei nominemur z simus. Et Matth. xxiij. Patrē nolite vobis vocare sup terram. vnus est pr̄ noster qui in celis est. ¶ Qđ quadruplici rōe ostenditur. ¶ Primo p similitudinē quā homo habet ad deū. De qua habes Gen. j. Creauit deus hominē ad imaginē z similitudinē suā. Sic eni perpendit de aliquo q sit filiꝰ ei⁹ q̄n sez est ei valde similis. ¶ Secundo p hoc q naturalem filium p homine morti exposuit. Un Augꝰ. Filij dei sumus. vnde hoc ꝑbamus? Et respondet. Mortuus est vnic⁹ ne remaneret vnic⁹. ¶ Tertio per hoc q in mensa altaris pane filiorum nos pascit. s. cibo eodem quo angeli pascuntur: licet aliter. ¶ Quarto per hoc q angelos hominibꝫ ad custodiam deputauit. Ps. xc. Angelis suis deus mandauit de te vt custodiant te. Et Mat. xviij. Videte ne contemnatis vnū de ḥis pusillis. qz angeli eoz semper vidēt faciē patris mei q̄ in celis ē. ¶ Item notandū q triplici rōne habet aliquis filium suū charz. ¶ Primo quia vnicus. secundo qz firmus. tertio quia vltimo genitus. sic Iacob dilexit Ioseph super omnes filios suos. eo q senectute genuisset eum. vt legit Gen. xxxvij

¶ Propter eas dem causas est homo bonus deo char⁹. ¶ Primo quia pauci sunt boni. Matth xvij. Multi sūt vocati pauci vo electi. Eccs. j. Stultoz infinit⁹ est numer⁹. ¶ Secundo qz hō etiā infirm⁹ est rōne carnis quam habet. Matth. xxvj. Caro aūt infirma. ¶ Tertio qz homo etiā fact⁹ fuit vltimo inter ceteras creaturas. sexto scz die. Item popul⁹ xpian⁹ in fine temporz fact⁹ est. Specialiter vero homo potest dici charissimus dei fili⁹. qz ab eo charissime emptus. Et sicuti homo charissimus deo. sic deus charissimus debet esse hoi. Uñ ingratissimi peccatores sūt q̄ p momētanea voluntate vel pro parua pecunia deum vendūt: etiam vilius q̄ iudas. Judas enim vēdidit eum triginta denarijs. ipi vero q̄nq; denario vno deū amittūt. Eccī. x. Auaro nihil sceleſti us. Preterea cum hō deo sit charissimus: nō debet sibi ipi vilis esse. Aug⁹. Appende te et pcio ne tibi vilescas. Sed p mlīs vez est hoc verbū Senece: q⁹ nihil est cuiq; se vili⁹. Sodulares suos ñ vēderēt multi adeo vili foro sicut seipsos vendūt. nec immundiciā ita diu dimitterent in sotularibꝫ suis sic in seipsis. ¶ Item notandū ex tribus de causis amittit aliquis patrē suum celestē. ¶ Primo quia eum negat. Et ideo merito negatur ab eo. Mat. x. Qui me negauerit coram hominibꝫ: negabo et ego eū coram patre meo qui in celis est. Cū vir aliquis homo negat patrē suum licet pauperem. quantā crumeliā facit patri celesti hō q̄ eum negat. Non est ignobilis pater iste q⁹ aliquis deberet eum erubescere. Mira insania talium qui nō erubescunt confiteri ad minus facto diabolū patrem. et deū erubescūt coram hoīb⁹ male agendo. Sed bene sunt similes illi qui erubesceret recte incedere et nō claudicare. ¶ Secundo hunc patrē amittit qui coram eo indigna agit. vt fatue mlieres q̄ timore paupertatis se pstituunt: cum tamē talem patrez habeant qui phibet eis ne etiam sollicīti sint p necessarijs. Matth. vj. Nolite sollicīti ee dicentes: quid manducabim⁹ aut q̄d bibemus Propter eandē causam amittūt prem istum usurarij et illi qui fures sunt timore paupertatis. Mira insania talū q̄ patrē amātissimū et potentissimū derelinquūt: et ad hostē crudelissimū pfugiūt q̄si ille potius velit vl' possit subuenire eis q̄ pater eoz. ¶ Tertio prem istū amittūt qui eius correctione renuūt. Et merito. Si enī pater carnalis habet correctiōz sue filiū suū cui paruā hereditatez derelinquit ne eā dissipet. quto magis pater celestis debet corrīpere eum cui tantā reseruat hereditatem Aug⁹. Quid miz si flagellat custodiēs paulos dns q̄s grandes q̄rit heredes. Item. q̄s est filius cui non debet disciplina patris. Idē. Si pmissa cognouisti nō timeas flagellari sz exheredari. Sequit. Et ābulate in dilectione Hic ostendit in quo specialiter prem celestez debemus imitari. quia in dilectione. Hec enī sola est que distinguit inter filios regni et filios perditionis. Sicut dicit Aug⁹. super illd j. Joh. iij. In hoc manifesti sunt filij dei et filij diaboli. Omnis q̄ nō est iustus nō est ex deo et q̄ nō diligit fratrē suum. Per hanc viā xps ambulauit. hec est via excellentissima. j. Co. xij. Adhuc excellentiorē viam vob demōstro. quod de caritate intelligitur. Hac via ambulate in qua ambulare est pficere. Sequit. Sicut et christus dilexit nos. et tradidit seipz p nobis. vite nostre penā soluēs quā nos soluere debebamus. Uel p nobis sicut pciuz traditur p reque emitur. Sequit. Oblationē et hostiā deo in odorē suauitatis ¶ Nota q̄ tripliciter reddit aliq̄d suauē odorē. Uel in igne positū vt thus. vel attritū vt aromatice spēces. vel effusum vt vngentū. Dis tribꝫ modis reddidit xps in cruce suauem odorē. Ibi enī attritus est pter scelera nostra. Isa. liij. Ibi etiā fuit accensus quasi in camino dilectiōis fuit etiā ibi alabastz sui pciosissimi corporis fractum et effusum vngentū sanguinis eius. et domus impleta est ex odore vngēti: et suauitatem illius odoris senserūt celi et inferi. Odor iste diabolū de mūdo isto fugauit. Joh⁹. xij. Princeps hui⁹ mūdi ejcietur foras. Sicut odor vineaz q̄ dū florent bufones expellunt sic odor ille de mūdo isto diabolum expulit q̄ ad magnā partē ptātis ei⁹. Odor vo suauitatis fuit in xpo deo ad satisfaciendū p nobis nobis ad exemplū. demonibꝫ ad exterminationem. Hanc suauitatem significabat suauitas odoris sacrificiorz carnalium. de quo loq̄tur scriptura i diuersis locis Gen. viij. Odoratus est deus odorem suauitatis. et ait ad noe. Nequaq̄z maledicā terre pter hoiem. Sūt tñ aliqui q̄ hūc odorē xpi nō sentiūt. qui sine dubio aut mortui sunt aut fetidi. Ber. Qui odorem tuū xpe non sentit: aut mortu⁹ ē aut fetidus. In dilectiōis hui⁹ effectū monemur vt imitemur xpm. vt scz offeram⁹ nos ei oblationē et hostiā in odorē suauitatis. Sile Ro. xij. Obsecro vos p misericordiā dei vt exhibeatis corpa vra hostiā viuentē. Sed hodie p magna pte impletū est illud Johel. j. Periit

re homo dñi sacrificiū ⁊ libatio. Multi tñ tribulationib⁹ atterunt nec odore ē suauitatis: sz potius odore ē fetoris reddūt. Qñ etiā pauperes ab eis pcūt elemosynas nō dant vnctioz pietatis. sz exit ab eis lapis dure obiurgationis. In multʒ etiā q̄ rexerēt facere cū igne diuini amoris est pot⁹ aqua fetide voluptatis.

¶ Item notādum q̄ in hostijs legis quedaz aialia offerebāt q̄ vicia significabāt. ⁊ mactatio eoz significabat eoz destructōz q̄ fuerunt reo sacrificiū valde gratū. vt i hirco vel in capra vl' in thauro vel vitulo. In hirco vl' in capra ferēs iniq̄tas intelligit. i thauro superbia. i vitulo lasciuia. In quibusdā ꝙo animalibus ꝓtutes significabant q̄z oblatio significabat oblationem quā reo faciūt q̄ pcō mortui i ꝓtutib⁹ deo viuūt. vt in oue vel agno vl' colūba vel turture. In oue simplicitas intelligit. i agno innocentia. in columba socialis dilectō in turture castitas. vtraq̄z reo hostias spūaliter offerre debemus.

¶ Feria scōa. Sermo. xl.

OMlti leproſi erāt in israel Lu. iiij. ¶ Lactantius lib. iiij. dicit. Pagani quādo sunt in aduersis tunc deū inuocāt nō deos: sed q̄n sunt in ꝓsperis tunc colūt ⁊ inuocant deos Moraliter. Sic est de reprobis xpianis q̄ in aduersis ad vnū solū deum fugiūt ꝓ remedijs sed in ꝓsperis multoz falsoz deoz sunt cultores. Deut. xxxij. Incrassatus impinguat⁹ dilatat⁹ dereliquit deū factorē suū. ⁊ recessit a deo salutari suo. ¶ Sed diceres. tñ credo i vnū deum. Rñdet Aug⁹. Hoc est bñ credere: non peccare. h̄ est male credere in peccatʒ pseuerare nā quāta habes crimina in delictijs: tot habes deos quib⁹ seruis. vt pote si diligis gulā: venter tuus de⁹ est. Phil. iij. Quoz deus venter est Si diligis auaricīā: nōne argentū ⁊ auz de⁹ tuus. Si diligis luxuriā pulcra mulier tuus de⁹ est. Ro. j. Seruierūt pot⁹ creature q̄z creatori. Sz hec omia vana. ps. cxliij. Beat⁹ populꝰ cui⁹ dñs de⁹ ei⁹. Et ps. lxxij. Mihi adherere deo bonū est. ⁊ pono in deo spem meam. De quo introit⁹. In dño laudabo verbum: i deo speraui. nō timebo q̄d faciet mihi hō. ps. lvj. Miſere mei de⁹ miſere: q̄m in te confidit aia mea. Hūc psalmū fec̄ dauid cum fugeret a facie saul. j. Re. xxj. Et venit ad achis regē geth. tūc dixerūt serui achis. Nunq̄d iste est dauid de quo canebant, Saul percussit mille dauid decē milia. Hoc audiēs dauid timuit ⁊ simulauit se fatuū. Et sic dixit achis ad seruos suos. Nūq̄d desunt vob⁹ furiosi q̄re induxistis eum. ⁊ sic serui regis geth amouerūt eū ⁊ sic euasit manus saul. Et fecit hūc psalmuz q̄ cōfidentia in deum saluauit eū. Et sic collecta. Cordib⁹ nostris gr̄am tuā benign⁹ infunde vt sicut ab escis carnalib⁹ abstinemus: ita sensus quoq̄z nostros a noxijs retraham⁹ excessib⁹. Et talē ꝓfidentiā habuit Naaman i epl'a. Et mulier vidua in euangelio. Cū milte vidue erāt ꝛc. Que credidit alijs dubitātib⁹ Math. xvij. Omia possibilia sunt credenti.

¶ Aliud thema. Tria sunt in mūdo omib⁹ diuitijs meliora. q̄ sunt lux diei. sapientia dei ⁊ corpoz medicina. De ꝓmo Eccl's. xj. Dulce lumen ⁊ delectabile est oculis videre solē. Jō Thob. v. Quale mihi gaudiū cū in tenebris sedeo ⁊ lumē celi nō video. ¶ Secundū est scia vel sapientia dei. Sap. vij. Om omne aurū in compatione illi⁹ arena est exigua. Nā carēres illa vani sunt. Sap. xiij. Vani sunt oēs homines in quib⁹ nō est scientia dei. Et tales repelluntur. Osee. iiij. Quia tu repulisti scientiam repellam te ne fungaris sacerdotio. ¶ Tertium est medicina corpoz. Eccl. xxxviij. Altissimus creauit de terra medicinā. vir prudēs non abhorrebit eam. Sic in ꝓposito chr̄ist⁹ lux est. Joh. j. Qui illuminat omnē hominē venientē in hunc mundū ¶ Sed diceres. et quo lux cōmunis est. cur nō omnes illuminātur. Respondetur q̄ nō est defectus lumis sed maloz oculoz. i. diffidentia. Jdeo canitur. troitus. In deo ꝛc. ¶ Scdo est sapiētia dei. Col. ij. In eo sunt oēs thesauri sapie ⁊ scientie absconditi. Sed nō est defectus sapie sed duricia cordium. Jō in collecta dr. Cordib⁹ nr̄is gr̄am tuam benignus infunde. Ipe est medicus. ps. cij. qui sanat omnes infirmitates tuas. De quo epl'a et euangeliū. Multi leprosi ꝛc. ¶ Nota xps dr medicus ꝑ carnē. q̄ oēs caro xpi ⁊ oēs sensus eius exteriores ⁊ interiores erāt medicina languentiū. ¶ Dño oculorum radij erāt dulciter attractiui. vt ptz in petro Luc. xxij. Cōuersus dñs respexit petrum. ¶ Secūdo aures plene misericordia. ps. xxxiij Oculi dñi sup iustos: ⁊ aures eius in preces eoz. Et sic leprosi Luc. xvij. clamantes dicebant. Jesu preceptor miserere nr̄i. ¶ Tertio os eius velut dorix fluuius d̄ virēte flues padiso Eccli. xxiiij. Unde Johis. vij. Aliqui ex turbis laudabāt verba eius dicētes. Vere h̄ est prophēta. Alij dicebant, hic est chr̄istus ꝛc.

Sputo ⁊ luto sanauit cecū. Joh. ix. Saliua mutū fecit loq. Mar. vij. ¶ Quarto vestimen toꝛ tactu fluxū sanguinis restrinxit in mulie/re duodecim annis patiente que oēm suba suam cū medicis ꝛsumpserat. Lu. viij. Qui to tactu manuū suaꝝ mortuos suscitauit. vt patet in filia ꝓncipis synagoge. Math. ix. ⁊ Luc. vij. de filio vidue: vbi tetigit loculū. Au gustin⁹ de verbis dñi. O quāta bonitas hui⁹ medici. s. qui de sanguine suo interfectoꝛi suo medicamentū fecit. vt ptz in Longino Joh. xix. Aug⁹. Quid ampli⁹ cū totū qđ erat: qđ viuebat: qđ loq̄bat ⁊ faciebat medicina erat. nō solū coꝛpoꝛ sz aīaꝝ. Bern. Omniū ſtutū nāt. ¶ Tē aliud thema. Medice cura teipz Luc. iiij. Infirmus a quocūq; medico capit sanitate vt eum iuuet eundē collaudat: etiam publice. Spūaliter. Tm̄ vnum habem⁹ me dicū spūalē q̄ nos sanauit ab oīb⁹ infirmi/tatib⁹ nostris. quē collaudat Dauid. psal. ciij Bñdic aīa mea dño q̄ sanat oīes infirmita tes tuas. Quē medicū collaudat eccl̄ia sctā i introitu misse. In dño laudabo verbum. ⁊c. Et in epistola Naaman fuit leproſus ⁊ mun datus est. Et ait. Vere scio q⁹ non est ali⁹ de⁹ nisi tm̄ deus i ſrael. Hūc medicū laudabilez renuerūt iudei dicētes in incredulitate. Me/dice cura teipm. ¶ In summa euāgelij tria i/nuuntur. ¶ Primo bñficioꝛ subtractio dispen satiua. ibi. Quāta audiuim⁹. ¶ Scō pessimo rū inculpatio causatiua. ibi. Amē dico vob. ¶ Tertio maleficioꝛ illatio charitatiua. ibi. et repleti sunt ⁊c. ¶ De ꝓmo dicit. In illo tpe. scz postq̄ temptatioēz de diabolo venit ihs in ciui tatē nazareth. intrās synagogā in sabbato: ⁊ surrexit legere in libro vbi scriptū inuenit illud Isaie. lxj. Spūs dñi sup me eo q⁹ vnxerit me ⁊c. Et dixit. Hodie cōpleta est hec scriptura i auribꝰ vr̄is. Et illud Isa. xj. Egredietꝝ virga de radice iesse ⁊ flos ⁊c. q. d. Ego sum flos iste q̄ ꝓterej in mortario crucis. q̄ bi emanabit vn/gentū qđ sanat ꝓtritos corde. Et aliq̄ testimo niū dabāt. aliq̄ ꝓuiciabant⁹ vt pharisei dicen tes. Nonne h̄ est fili⁹ fabri. Beda. Magna cecitas iudeoꝝ. eū quē ꝟbis ⁊ factis xp̄m co gnoscūt. ob solā generis noticiā ꝓtēnūt. Isti tm̄ scribe verꝝ dicebāt nescientes. Erat enī filius fabri sz nō ill⁹ cui⁹ ipi putabāt. sz fabricato/ris oīm. de q̄ .ps. lxxxij. Tu fabricat⁹ es auro/rā ⁊ solē. Ipe enī in ꝓncipio celū ⁊ terrā fabri/cat⁹ est. ¶ Nota ad op⁹ fabrile ꝓmo req̄rit fa/brica. ⁊ sic oīm rez diuia. puidētia ex q̄ vniū/sa ꝓcedūt opa. Eph. j. Elegit nos in ipo ante mūdi ꝯstitutōꝛ vt essem⁹ scti ⁊ im maculati. q̄ p̄ destinauit nos i adoptōnē filioꝛ p ihm xp̄m sm̄ ꝓpositum voluntatis suc. ¶ Scdo ignis mollificās q̄ est p̄ris potētia. Deut. iiij. De⁹ noster ignis ꝯsumēs est. Nunc ignē ꝓtit Au gu. in lib. soliloq̄oꝛ. c. xxxviij. dicēs. O ignis sancte q̄ sp ardes ⁊ nunq̄ extingueris. de⁹ me us accende me totum. Ille ignis semper lucet j. Joh. j. Deus lux est ⁊ tenebre nō sunt in eo j. Thimo. vj. Qui inhabitat lucē inaccessibi lem. ¶ Tertio flatus inflammās ignem qui est spūssancti clemētia. ps. cxlvij. Flauit spūs eius ⁊ fluent aque. id est materie creabiles ¶ Quarto man⁹ opans q̄ est ꝟbi eterni effi/cētia. Job. x. ¶ Man⁹ tue dñe fecer̄t me ⁊ plas/ma. me totū ⁊c. Aug. ¶ Man⁹ dei ē fili⁹ patris Et sic accipit Joh. j. Omia p ipm facta sunt ¶ Quinto malle⁹ formās q̄ est diuia sapia. Sap. xj. Omia i mēsura numero ⁊ pondere dispoſuisti. ps. ciij. Omnia in sapia fecisti. Ecce quō animalia cedit nobilitatē ⁊ cozdib⁹ nostris excellentē dignitatē. quia ea vasa cele stis gratie dei fecit. ¶ Sexto incus ꝓseruans ⁊ est eternitatis pmanētia. qz hic faber quod ab eterno dispoſuit in tempe fecit: ⁊ eternalit collegit. Aug⁹. xj. de ciui. dei. Non est ars ex cellentioꝛ dei verbo. Itē sicut faber diuersa ge nera vasoꝝ fabricat. ⁊ sic xp̄s. j. Chorinc. xij. Dedit dñs quosdaꝝ ap̄los: alios euāgelistas Iste faber habuit duodecim seruos qui ꝓfla uerunt spū ⁊ igne clauē regni celestis Deinde dixerunt. Quāta audiuim⁹ facta in caphar/naū. fac ⁊ hic in patria tua. q̄si dicerēt. Mul ta audiuim⁹ a te facta miracla sed non credi/mus. si facis alienis: fac ⁊ cōpatriot⁹ ¶ Mo raliter. Caphamaū interpr̄at villa ꝓsolatōis ⁊ signat peccatum. Luc. vj. Ue vobis diuiti/bus qui hic habetis ꝓsolationē vestrā. Mat thei. xj. Tu caphamaū nūq̄d vsq̄ ad celū ex altaberis: vsq̄ ad infernū descendes. Et sic tu pctōr facin patria tua. i. in penitētia. Nā pe/nitētia dicit patria hois. qz ibi homo reuerte tur ad p̄rem ⁊ mr̄em. Quia pnia nihil aliud est nisi ꝓuersio ad deū. sic pctm̄ ē auersio a deo. Itē in patria amici visitant. Ruth. j. Cū noe mi venit ad patriā vicine mlieres ibāt ad eā Lu. xv. Gaudiū est angel⁹ dei sup vno pctōre pniam agēte ⁊c. ¶ Dixi scdo tāgit pessimoꝝ inculpatio causatiua. di. Utiqz dicetis mihi hāc similitudinē. medice cura teipm. i. tuos com patriotas q̄b⁹ magis teneris impēdere bñfici um charitatis. Sicut enim medic⁹ ver⁹ cū⁹

ꝛ lꝫcenti⁹ curat seipm ꝛ alios ad se ptinētes q̄ꝫ extraneos. ita dicebāt ꝛ ei. Si vera miracula faceres vtiq; apud ꝓpinquos tuos ꝛ in ciuitate tua poti⁹ faceres vbi ꝛceptꝰ es. s. in naz̄areth. q̄ꝫ apd extraneos. Rñdit aūt ihs. Amē dico vob. nemo ꝓpheta acceptꝰ est in patria sua. q. d. Jō non operor vobiscū miracula. qz estis increduli mihi ꝛ nō sum acceptus a vobis. Ratio huⁱ⁹ rei est supbia. actus. inuidia fructus ꝓsecutio ꝛ malicia. Augᵒ. li. xj. super Genesim. Supbia est amor ꝓprie excellētie ꝛ amādo q̄s ꝓpriā excellentiā vel paribus inuidet vel supioribꝫ q̄ eis nō equatur. Hz qz xp̄s de humilibꝫ parentibꝫ ꝛ paupibꝫ fuit. ergo inuidebāt ei ne sup eos cresceret quādo familiaris eis erat. qz familiaritas parit ꝛtemptum. Ergo dr Joh. vj. Quō hic lras scit cū non didicerit. Sed cum videbāt eū miracla facientē vltra facultatē humanā inuidebant ei. qz fm Augᵒ. Oīs supbꝫ inuidus sic⁹ diabolus. Et quia ipi videbantur iusti sz fuerūt falsi. ideo vero iusto inuidebāt. Et hoc nō solum in xp̄o sed quasi in omnibꝫ ꝓphetis ostēditur. vt in Dauid. j. Re. xxv. de q̄ dixit Nabal. Quis est dauid ꝛ q̄s est filius Jsai. Similiter in ioseph q̄ in ꝓpria terra afflictꝰ. ꝛ ali ena extollit. Ben. xxxviij. Sill in moyse. Numeri. xij. Maria ꝛ aaron rixant ꝓtra moysen alij aūt obediunt ei. Doconditur ꝑ exempla duoz ꝓphetaz. exemplo. s. helye et Helysei. De helya habet. iij. Re. xvij. Unde sequitur. In ꝟitate dico vobis. multe vidue erāt i diebus helye in israel quando clausum est celuz ānis tribꝫ ꝛ mēsibꝫ sex cū facta essz fames magna in vniuersa terra. ꝛ ad nullā illaz missus est helyas nisi in sareptā sidonioz ad mulierem viduā. q. d. fm glo. Bede. Nō est cōtrariū exemplis ꝓpḥaz q̄ ciuibꝫ meis fastidiosis diuina bñficia vobis subtraho. qz sicut tpe famis nemo in iudea dignᵒ est reptus hospitio helye. sz extere gentis vidua est quesita q a tāto ꝓpheta visitaret. Et sicut multis leprosis ibidem existentibꝫ solꝰ naaman syrus qui deuote quesiuit est curatus. sic ꝛ vos modo q̄ me ex inuidia spernitis superno munere estis ꝑuati. nō causa mee imptētie sed vre inuidie.

¶ Nota q̄ triplex bñficium helyas suis subtraxit. ¶ Primo bñficiū celestis pluuie. qđ notat ibi: qñ clausum est celum ꝛc. ¶ Secūdo tēporalis alimonie. qđ notat ibi. Cū facta essz fames ꝛc. ¶ Tertio corpalis pñtie carētia. qđ notat ibi. Et ad nullā illaz missus ē helyas sicut patet. iij. Reg. xvij. ¶ Scendū etiam q̄ sarepta est modica vrbs inter tyrū ꝛ sydonez Unde ꝛ silua iuxta vrbē illā dr sarepta. Sydonia vero est regio sydoniorum. Porro fm glosam ꝓtactū textū exponēdo. aduertēdum q̄ hꝫ factū ꝓphete mystice superbiā iudeorū et fidem ac salutē gentiū ꝛsignat. Nam vidua illa ꝑmonstrat eccl̄iam gentiū que diutius a suo creatore ꝛserta remanserat Nec filiū pauperē nutriebat. filiū q̄ populū recte fidei nesciuit q̄si pauperē filiū egena stipe nutriebat. i. ꝟbo secularis scientie absq; humilitatis fructu docebat. Bene hec vidua in sarepta sydoniorum fuisse dr. Sydonia nāq; dicit venatio inutilis. sarepta aūt incendiū vel angustia pānis interꝓtatur. Quibꝫ omnibꝫ gentilitas ex ꝓmitur. q̄ inutili vexatione ꝛdita erat. id ē lucris ac negocijs secularibꝫ inseruiēs Eratq; in sarepta incendium. videlicet carnaliū voluptatum. panisq; spūalis patiebat angustias. Ad hāc missus est helyas. i. sermo ꝓphe ticus. q̄ i iudea fame pclitabat: clausa celi ianua. i. scripturaz intelligētia cessante ex ꝛme rito infidelitatis iudeorū. Uenit ergo sermo ꝓpheticus ad eccl̄iam vt pasceret ꝛ pascer et. vt videlicz receptus a credentibꝫ reficeret corda credentiū. Ubi ergo antea panis spiritualis erat i angustia ibi farina ꝛ oleū ozis ꝓphe tico bñdicit. i. fructus ꝛ hilaritas charitatis: vel gr̄a dñici corpis ꝛ vnctio crismatis infectuoso verbi celestis munere fecundat. Et hactenus hec diuina munera apud eccl̄iaz nō ꝛficiūt. Pulcre igit hec mulier factura mysti cum panē duo colligit ligna: vbi nō solū vnū lignū noluit: vez quia duo ligna dixit. per qđ reuera figura crucis euidentissime exꝑmi tur. i qua nobis ꝑparatus est panis vite eterne. hec ꝛcia glo. ¶ Et multi leprosi erant i israel sub helyseo ꝓpheta ꝛ nemo eoz mūdatus est nisi naaman syrus. Ubi nota sicut helyas beneficia suis subtraxit. ita heliseus extraneis. puta naaman syro beneficia contulit. quia deuote quesiuit. sicut dicitur. iiij. Re. v. Dis exemplis ꝓbat q̄ dñs iudeis bñficia miracu loz subtraxit ꝛ alienigenis exhibuit non erat ꝛtrariū ꝓphetaz exemplis. Et si illi duo magni ꝓphete nō erāt accepti in patria sua. multo magis nec minores ꝓphete fuerūt in ꝓpa patria accepti ¶ Nota q̄ notanter dicit sub heliseo q̄ rector totius populi fuit. ꝓpter quo moriente dicebat Joas rex israel. Pater mi pater mi currus israel ꝛ auriga ei⁹. iiij. Regū. xiij. Per hūc naaman q̄ ꝛcor⁹ vl' pulcerrimꝰ interpratur: populus gentium intelligit qui

anteq̄ in xp̄m crederet scelerū lepra erat maculatus: sed credēdo p baptismū purgat⁹ est Dic naaman puelle ꝑsilio ad pphetā venit. q̄ gra supne inspiratiōis popul⁹ gentiū cepit salutē q̄ in xp̄o est sperare. Et tūc septies in xp̄i in aqua lauari ꝓpter septiformis spūs grām Et tunc caro eius sicut caro pueri restituit. q̄ cuncti in vnā infantiā sunt restituti. Nec illō vacat a mysterio q̄ partē terre sancte secū deferre iussit dicit. q̄ baptizati corpis ⁊ sanguinis dñi participatiōe ꝛelent ꝓfirmari ¶ Dixi tertio tangit maleficioꝝ illatio charitatiua. qō ira cūdie ꝓbat crudelitas: cū subdit. Et repleti sunt omes in synagoga ira hec audiētes. q̄ videbat eos notare de incredulitate. ⁊ q̄ deuotio gentiū videbat deuotioni eorum p̄ferri. iō nō est mirū q̄ repleti sunt ira. q̄ nō amat pestilens eū q̄ se corripit. sicōꝝ Prouer. xv. Et tullius de ꝛa amicicia. silr ⁊ Terētius i andria. Obsequiū amicos ⁊ veritas odiū parit. Ecce res nobilis. s. veritas: ignobile. i. odiuꝝ generat. Sic licet sol vermes ꝓcreat. h̄ tñ nō est ex vicio solis sed terre infecte. O q̄ mirabilis puersitas vbi ex verbis gr̄e sumpta est occasio ire. Unde p̄s. lxxv. Illuminās tu mirabiliter a montib⁹ eternis turbati sunt oēs insipientes corde. Et surrexerūt ⁊ eiecerūt eū extra ciuitatē. Glo. quod dñs de eis supra dixerat: hoc ipi de se vez esse facto ostendunt quia eiecerūt eū extra ciuitatē. nec salutem merent qui saluatorem de suis finib⁹ expulerūt. Nec glosa Tandē ꝛo eū extra ciuitatē crucifixerūt Heb. xiij. Extra portaꝝ passus est. Ecce quō mala p bonis sibi retribuebāt. q̄ eni popul' sa nationē effudit: maleficia ⁊ irrogatas iniurias sensit Psal. xxxiij. Retribuebāt mihi mala p bonis. Eceamus nos charissimi ad xp̄m extra ciuitatē ne extra ciuitatē celestem eterna liter ꝑiciamur ¶ Duxerunt illū vsq̄ ad supercilium mōtis sup q̄ ciuitas illoꝝ erat edificata: vt p̄cipitarent eū. Un Beda. Peiores iudei discipuli magistro dyabolo. Ille ait ꝛo nant. Nec ille. Notat hic etiā q̄ q̄dā eiciunt dñm extra ciuitatē ad p̄cipitandū. sicut ambitiosi q̄ de culmine dignitatis quā appetunt in seipis p̄cipitāt ih̄m. Sicut lucifer q̄ dixit. Isa. xiij. In celū ascendā ⁊ ero silis altissimo Qui ob hanc rē e celo eiectus est vsq̄ in p̄fundum laci infernalis Alij lapidāt ih̄m sicut detractores qui signantur per iudeos. Joh. viij Tulerunt lapides iudei vt iacerent in eum. Alij crucifigunt ih̄m. sicut obstinati q̄ in malo perseuerantes. ad Heb. xj. Rursum crucifigentes filiū metipsis filiū dei. Ni oēs dicunt illud Luc. xix. Nolumus hunc regnare super nos. Ipe aūt transiens p mediū illorum ibat Per potētiā eni diuinitat⁹ stabat inter eos vt nō apprehēderēt. p eandē potentiā p mediū eoꝝ ibat. Nō eni ferebat armat⁹ vt hāc diuinitatem intelligētes a cōsilio mortis ei inferē de animos suos reuocarent Et vt ad hoc illis locū reseruaret penitētie. ideo etiam noluit p̄cipitari quia nondū venerat hora passionis ei⁹. s. parasceue: pasce. quia ꝓpter hoc tempe mortis erat in hierusalem ⁊ nō in nazareth. Nō eniꝝ ipe xp̄s elegit mori in nazareth. nec etiam a nazarenis voluit p̄cipitari. ꝛa hierosolimitanis voluit crucifigi. ¶ Nota q̄ solent aliqui hodie habere huiusmodi superstitionem vt cū hoc euangeliū legitur scribūt illud scz Jesus autem transiens per mediū illorum. Cōtra q̄s dicit Chryb. sup Mat. Insipiens nōne quotidie euangeliū in eccl̄ia legit ⁊ auditur ab hominib⁹. Cui ergo in auribus posita euāgelica ꝛba nihil ꝓsunt. quō possūt circa colla suspensa saluare. Noli ergo partez euangelij in pera vel in collo portare sed i corde. Hoc enim plus ꝓdest q̄z si in solis lr̄is in collo portares.

De eodem. Sermo. xlj.

Multi leprosi erant in israel sub heliseo pphēta ⁊ nemo illorum mundatus est nisi Naaman syrus. Luce. iiij. ¶ Inter ceteros morbos lepra est abominabilior. inf omnes sordidior Est enim morbꝰ fetidus sitibūdus ⁊ contagiosus. Inquantū est morbus fetidus signat luxuriam. inquantū est morbꝰ sitibūdus signat peccatū auaricie. inquantū est morbꝰ ptagiosus signat peccatū superdie. Lepra eni inquantū est morbꝰ fetid⁹ significat peccatū luxurie q̄ corā deo ⁊ hominb⁹ fetet. Joh'el'. j. Cōputruerūt iumēta in stercore suo Bre. Jumēta quidē in stercore putrescere est carnales hoies in stercore luxurie vitā finire. Tūc enim luxuriosus est fetidus qñ est quadriduanus. Joh. xj. Dñe iā fetet quadriduanus est ¶ Prima enim dies est mala cogitatō ⁊ delectatio. ⁊ tunc adhuc non fetet ¶ Secunda est malus consensus. que similiter adhuc non fetet ¶ Tertium est malum opus. ⁊ tūc licet animus sit mortuus. tamen ꝓ vnico actu

adhuc non fetet. Quarta est mala ꝓsuetudo cum impenitētia. ⁊ tūc anim⁹ est mort⁹ ⁊ fetidus. Ista sunt quattuor scelera damasci de q/bus Amos. j. Sup tribꝰ sceleribꝰ Damasci cōuertam. ⁊ sup quartū nō ꝓuertam eū. Ubi dicit glo. Primū peccatū est male cogitare. secundū ꝓsentire. tertiū ope adimplere. q̄rtum nō penitere. Et subdit glosa. Qui in tribꝰ p̄/oribus peccat si penitet ꝓuertit eū deus ad vultum clemētie sue. Si vo nō penitet auertitur ab eo vultus clementie sue. Et quia animus carnalis fetet in vita per culpā. ideo fetebit in inferno p penam. Qui fetor causat a q̄ttuor. Primo a fetenti loco: quia terra infernal' tota fetida est. quia omniū immundicia ⁊ sentina est. oēs enī immūdicie post iudiciū ab his rebꝰ sepabunt ⁊ in cloecā infernalē p̄cipitā/tur. Secundo causat a fetenti ꝓsortio. demones enim q̄ sunt socij damnator⁹ sunt valde fetidi. Unde Johel'. ij. dicit de primo angelo. Ascendet fetor eius ⁊ ascendet putredo eius q⁹ superbe egit. Tertio causatur a fetēti supplicio. q⁹ fetēti pena. i. sulphurea puniēt. Ps. x. Ignis sulphur spūs procellar⁹ pars calicis eorū. Quarto causatur a fetēti corpe suo. q⁹ corpa damnator⁹um fetida erunt Isa. xxxiij. De cadaueribꝰ eor⁹ ascendet fetor. Scdō lepra est morbꝰ sitibūdus. ⁊ q̄tū ad h̄ signat peccatum auaricie. Auarus enī adeo sitit q̄ satiari nō potest. Nā sicut dr Prouer. xxx. Tria sūt insaturabilia. ⁊ quartū q̄d nunq̄ dic sufficit. Infernus: ⁊ os vulue. ⁊ terra que nunq̄ satiat aqua. ignis vo nunq̄ dicit sufficit. Infernus enī q̄uis sit insatiabil' ex eo q̄ quotidie quasi infinitas animas recipit ⁊ satiari non pōt. tps tñ veniet q̄n dicet sufficit. Judicio enī extremo celebrato infern⁹ cōplebit ⁊ manu dei dauidetur. ⁊ tūc dicet sufficit: nolo plēs. Similit carnis ꝓcupiscētia licet sit famelica ⁊ satiari n̄ potest. tamē tps veniet q̄n dicet sufficit. Q̄n enī homo taliter dissuescit ita q⁹ calor naturalis in eo penitus deficit. tūc carnalis ꝓcupiscētia dicet sufficit. Sili terra sitiēs q̄uis aquā absorbere desiderat. tps tñ veniet q̄n dicet sufficit. Ignis aūt insatiabilior est inferno cōcupiscentia ⁊ sitiente terra. Nō enī dicit sufficit quando est plen⁹ lignis. sicut dicit infern⁹ q̄n est plenus damnat⁹. s. nec dicit sufficit per diuturnitatē tp̄is sicut dicit carnalis ꝓcupiscētia sed si ligna essent ꝑpetua ignis esset perpetuus Nec dicit sufficit p nimia abundantia pluri mor lignor. imo ex hoc magis auget. ⁊ ideo merito per ignem auaricia dr̄signatur: que est insatiabilior inferno: cōcupiscentia: ⁊ sitiente terra. Primo igit auar⁹ est insatiabilior q̄ infernus. q̄ post q̄ plenus est dicit sufficit. Auarus aūt quanto plus habet tāto magis est cupidus. Prouer. xxvij. Infern⁹ ⁊ p̄ditio nūq̄ implent. similiter ⁊ oculi hoīum insatiabiles sunt. Eccl's. v. Auar⁹ nō implet pecunia. Secundo auar⁹ est insatiabilior q̄ carnal' ꝓcupiscentia q̄ in hoīe sene dicit sufficit. Auaricia aūt in hoīe sene nō senescit ꝙ iuuenescit ap̄l⁹ Tull⁹. Auaricia q̄d sibi velit non intelligo. Quid enī absurdius esse pōt q̄ quo min⁹ restat me eo ampli⁹ viaticū quero. Tertio auarus insatiabilior est terra sitiēti q̄ dicit sufficit quando est magna inundatio aquar⁹. et q̄n ipe aque supabūdātes p diuersa loca discurrunt. Auarus aūt si habet magnā abūdātiā diuitiar⁹: nō tñ dicit sufficit. Et si diuitie sue discurrant ad terrā longinquā ⁊ diūsas nundinas: nō tamen dicit sufficit. Sic igit ignis non dicit sufficit q̄n plenus est lignis. sic nec infernus quādo plenus est hoīb⁹ damnatis. Et sicut ignis nō dicit sufficit quātūcūq̄ sit diuturnus posito q⁹ habet ligna supposita. et sic de carnali ꝓcupiscentia. Et sicut ignis non dicit sufficit quando habet magnā abundantiam lignor. sicut dicit terra sitiens q̄n habet abundantiā pluuiar. sic ignis auaricie n̄ dicit sufficit in hoīe diuitijs pleno. Eccli. xxiij. Aia calida quasi ignis ardēs nō extinguetur donec aliquid deglutiat. ⁊ homo neq̄ i ore carnis sue nō desinet donec incendat ignē Tertio lepra est morbus cōtagiosus. inquantum ad h̄ signat superbiā q̄ est ꝓtagiosa. iuxta illud Eccl. xiij. Qui tetigerit picē inquinabit ab ea. ⁊ q̄ cōmunicauerit superbo induet superbiaz. Et assimilat superbia pici. q⁹ sicut multe adherentie est pix. sic superbia aiam obscurat ⁊ impedit ne veritas ad eā trāseat. Bre. Tumor mētis est obstaculū veritatis. Est etiā tāre adherentie q⁹ alijs vicijs supatis ipa superari nō potest Nam inter vicia ipa est p̄ma in accessu. continua in ꝓcessu. ⁊ vltima in recessu. Non solus aūt superbia: sz etiā oīe aliud pctm̄ mortale de se est ꝓtagiosum. Sicut enī leprosus generat alterum pctōrē spūalē. j. Cor. xv. Corrūpunt bonos mores colloq̄a prava. Q̄n sani stāt cū prosis stant cū leprosis isti magis se vitiant ac corrumpūt. de q̄ nō modicū cauendū. Q̄n vero sani stant cū leprosis vel econuerso sanitas ꝓficiuntur a leprosis. leprosi aūt in multis

iuuanꝫ a sanis. Ideo nō est leprosis stādum cū sanis. imo valde nociuū est. Ex periculosū est sanis stare cū leprosis. eodem mō qñ boni stant cū bonis mutuo ad bonum se prouocāt Unus enī aliū puocat ad humilitatē. alius aliū ad patientiā. ꝛ sic de aliis. ℣ Prouer. xxvij Ferrū ferro exacuit: ꝛ hō exacuit faciē sui amici. ps. xviij. ℣ Dies diei eructat ꝟbum ꝛ nox nocti indicat sciam. Bonꝰ enī q̄ est dines dat alteri diei. i. alteri bono homini documētū. Ex ecōuerso nox. i. malꝰ hō dat alteri malo malā doctrinā. ꝛ sic peiores efficiūt. Apoc. xxij. Qui nocet noceat adhuc. ꝛ qui in sordibus est sordeat adhuc. Quando ꝟo boni stant cum malis: vel ecōuerso nō est periculū malꝰ sz vtile. qz sepe meliorant Est aūt periculū bonis quia sepe viciant. ps. xvij. Cum peruerso peruerteris. tc. Prouer. xiij. Qui cū sapientibꝫ graditꝰ sapiēs erit. Amicꝰ stultorꝫ efficiet̄ sillis. ideo nō dixit dns babilonicis vt exirēt de medio populi sui sed dixit populo suo vt exirēt de medio babylonis. qz populꝰ dei in multis prodest populo diaboli. Hiere. lj. Egrediemī de medio babylonis populꝰ meꝰ vt saluet vnusquisqz aiam suaz ab ira furoris dñi. Et ne forte mollescat cor vestꝝ ꝛ timeatis auditū q̄ audiet̄ in terra Ex quibꝫ ꝟbis habet̄ q̄ ille q̄ vitat malas solicitates q̄ttuor mala vitat. Primo aie sue ꝓditionē. ideo postꝫ dixit. Egrediemini de medio babylonis populꝰ meus. subdit. Ut saluet vnusquisqz animā suā. qz sepe inter malos boni animas suas pdūt. Scdo vitat diuinā indignationē quā sepe incurrunt illi q̄ int̄ malos habitāt. Ideo subdit. Ab ira furorꝫ dñi. ij. Paral. xix. Dis qui oderūt dñm amicicia iungeris. ꝛ idcirco iram dñi merebaris. Tertio vitat mentis enervationē. quia sepe boni habitantes cum malis a rigore virtutū mollescunt. Ideo subdit. Ne forte mollescat cor vestꝝ. Quarto vitat diabolicā tēptationem. quia sepe diabolus puertit bonos. Jō subdit Ne timeatis auditū q̄ audiet̄ in terra. Iste auditus est diabolica suggestio qua sepe dyabolus infestat bonos vt possit eos corrīpere p malos. ¶ Itē nō lepra q̄ttuor modis sanat̄ ℣ Primo confessione. Leuit. xiij. Hic ritꝰ leprosi erit qn mūdandꝰ est adducet̄ ad sacerdotē. Un leprosis dictū est Luc. xvij. Jte ꝛ oñdite vos sacerdotibꝫ. Isid. Confessio sanat. confessio iustificat. ꝛ peccanti veniā donat. Jaco. v. Cōfitemini alterutrū pcta vestra tc. ¶ Secūdo sanat elemosyna. Lu. xj. Qd̄ superest date elemosynā ꝛ oia mūda vob̄ erunt. Figurat̄ Leui. xiiij. Imponēs leprosis moyses offerre sextariū. i. sex opa misericordie ℣ Tertio cōtritione. Figurat̄. iiij. Re. v. in naaman septies lauādo se in iordane. Treñ. ij. Educ q̄si torrentē lacrimas. Et sic ps. Lauabo p singulas noctes tc. Isaie. j. Lauamini ꝛ mundi estote ¶ Quarto oratione vt ptz de decē leprosis Luce xvij. Leuauerūt vocē suā. q̄ propria oratione sanati sūt. Sil̄r aliena. Figurat Num. xij. Moyses orauit p sorore eiꝰ: ꝛ mūdata ē. ℣ Quinto dñi passione. Figurat. iiij. Re. v. in Naaman q̄ septies se lauit in iordane. i. in sanguie xpi: que septies fudit. Primo in circūsione cōtra luxuriā q̄ in isto mēbro polluit. Scdo i sudore ꝓ gulā de q̄ nascunt̄ humores ¶ Tertio in capite ꝓ superbiā. Augꝰ. Sub spinoso capite nō decet hominē esse delicioſuz ¶ Quarto in corde ꝓtra irā. Phus. ij. de aia. Ira accensio est sanguinis circa cor. ¶ Quinto in flagellatione cōtra invidiā Sexto in perforatione ꝓ auariciam Ipe enī habet manus extēsas vt daret vniuersaliter. apertas vt daret liberaliter. perforatas vt daret totaliter. ¶ Septimo in pedū affixione ꝓtra accidiā. Ps. Intingat̄ pes tuꝰ. s. i sanguine. Ibi nos lauit Apoc. j. Dilexit ꝛ lauit nos in sanguine suo a peccatis nr̄is. Bern. O bone ihu quid retribuā tibi ꝓ omnibꝫ fatigationibus tuis. ꝓ sudoribꝫ ꝛ lacrimis tuis. ꝓ varijs discursibꝫ quos fecisti in medio nationis pue. Et si distribuero oēm substantiam meā in vsus pauperum. ꝛ tradidero corpus meū ita vt ardeā. nō ero ꝓdignus puidētie tue. Accipiā tñ caliē passionis talis vt reclinem oculos meos ad lachrymas tuas.

℣ Feria tertia
Sermo. xlij.

Ubi duo vel tres congregati fuerint in nomine meo: i medio eorum ego sum. Mat. xviij. Existens in angustijs ꝛ tribulationibꝫ solet hoc conqueri amicis suis fidelissimis querēs iuuamen ꝛ consolationē ab eis. Eccli. vj. Si possides amicum in temptatione posside illū Nam amicus fidelis protectio fortis. Jtē amicus fidelis medicamentū vite ꝛ immortalitatis Spūaliter. Et sic nos ad xpm. Et hoc facit ecclesia in introitu. Ego clamaui ad te domine quoniā exaudisti me. inclina aurem tuaz ad pcem meā ꝛ exaudi verba mea. custodi me vt pupillam oculi: sub vmbra alaꝝ tuaꝝ protege me. Et in collecta. Exaudi nos omnipotens ꝛ

Feria tertia post Oculi

miſericors deus & cõtinentie ſalutaris nobis ꝓpicius dona ꝓcede. Et q hoc debem⁹ facere: figuratũ eſt in epl'a hodierna. q̃ ſcribitur. iiij. Regũ. iiij. ¶ Mulier quedã in tribulatiõe exiſtens cui vir mortu⁹ fuerat. & creditor venit volens tollere ambos filios. Ipſa cõquerebatur helizeo ꝓphete qui multiplicauit modicum oleũ & impleuit omia vaſa. & ſic fecit vendere oleum & ſoluere creditori. ¶ Spũaliter. Uidua in tribulatiõe exiſtens eſt ꝓſcientia in peccato. Aug⁹. Peccatũ eſt ſibi ipſi pena. Et ꝑncipaliter creditor. i. diabol⁹ ſi velit tollere ambos filios. i. corpus & animã vadat ad helyzeum. i. xp̃m qui interpretat ſalutare dei mei. et ipſe omnia vaſa. i. cor & animã & conſcientiam & intellectũ implebit oleo dilectionis. & h̃ oleum vende. i. impartire. ſ. deo & tibi & ꝓximo & ſolue creditori & reliquum ſit tibi. Et ſic Heliſeus audiuit viduam. ſic & xp̃s nos vt patz in verbis premiſſis. Ubi duo vel tres &c.

¶ In ſumma euangelij tria innuunt. ¶ Primo fraterna correctio: cum dr. Corripe inter te & ipm &c. ¶ Secõdo dei benigna exauditio. ibi. Si duo ex vobis conſenſerint. ¶ Tertio immuit benignola remiſſio. ibi. ſeptuagies ſepties. ¶ De primo dr. In illo tpe. ſ. cum ait q voluntas patris non eſt vt pereat vnus de puſillis iſtis. quia maius gaudiũ ozit de oue inuenta q̃ errauit q̃z ſup nonagintanouẽ q̃ nõ errauerunt Ergo peccatores nõ ſunt cõtemnendi ſed pie corrigẽdi. Un̄ dicit. Si peccauerit in te. i. contra te iniurijs afficiendo vel malũ exempluz tibi p̃bendo. vel in te. i. te ſolo ſciente. frater tuus. i. primus. ſ. fraterno amore. vade. i. nõ p ſcriptũ vt dicit Hieronymuz. ſed viue vocis actu. corripe eũ: nõ laudes adulando. pſal. ix Quoniã peccator laudatur in deſideriis anime ſue. Corripe nõ fileas. Glo. Qui frem ſuũ peccare videt & tacet ira peccat ſicut q̃ peniteti non indulget ¶ Dubitat an illud ꝓceptuz corrigendi fratrẽ peccantẽ ſpectet ad oms. Reſpondetur q ſic. & hoc ex debito charitatis. pl⁹ tñ ad hoc ligant̃ prelati q̃z alij. quia p̃lati ex zelo charitatis & officio p̃latois. alij ex zelo charitatis tm̃. Item p̃lati habent corripe verbo & facto. i. flagello. alij tm̃ verbo. ¶ Nota ſctus Tho. ij. ij. q. xxxij. dicit. Eſt p̃ceptũ affirmatiuum non obligans ad ſemp ſz p loco & tpe. Dubitatur an ſemp ligat Reſpondetur q ſic ſed non ad ſemp exequendũ. ſed p loco & tpe quando licet & expedit & homo credit q ſit vtilis. ¶ Sunt tamen aliqui caſus in q̃bus abſoluit homo ab iſto ꝓcepto ¶ Primo cũ nõ ſit aliqua ſpes melioratiõis. Uiero. Frustra niti & nihil aliud q̃z odium querere extreme demẽtie eſt. Jo puer. ix. Noli arguere derisorem ne oderit te. Secõdo cũ timet deſect⁹ pbatiõis & criminaliter agit. & vbi actor obligat ad talionem ſi in pbatione deficiat. ¶ Tertio cũ plato tanq̃z iudici notũ eſt factũ. q ille notorius eſt & conuictus. ¶ Quarto cũ meliori vl'ad minus eque bono operi vacat. vt ſi ſit monach⁹. ¶ Quinto cũ multitudo vel poteſtas eſt in cauſa vbi correptio pl⁹ noceret eccliç q̃z pdeſſet. ergo nõ valet ſp ad exequendũ. ¶ Nota modum corrigendi & ordinẽ. Nam tres modos ponit Aug⁹. ſup illud Mat. vij. Hypocrite eĳce primo trabem. ¶ Primo voles aliũ corrigere debet h̃ facere ex amore. q hoc facit dñs Apoc. iij. Ego q̃s amo arguo & caſtigo. Sed heu aliqui ex rancore corrigunt. & tal'nõ videtur correctio ſed pſecutio. Iſa. xj. Egredietur virga. i. correctio. de radice ieſſe. i. de incendio amoris. ¶ Secundo debet ꝓſiderare ſi eſt ei filius in eodem delicto vel equali vel maiori. et maxime ſi eſt notoriũ. tũc nõ debet eũ corrigere ſed ipm̃ pus corrigat. alias diceret ei illud Luce. vj. Hypocrite p̃mo eĳce trabẽ de oculo tuo & tunc proſpicies vt educas feſtucã de oculo fratris tui. Et Roma. ij. Qui ergo alium doces teipſum nõ doces. qui p̃dicas nõ furãdũ furaris. qui dicis non mechandũ mecharis. qui abominaris idola ſacrilegium facis. qui in lege gloriaris p̃uaricationem legis deum inhonoras. In quo alterum iudicas: teipm̃ cõdemnas. Greg⁹. Duz eſt q qui neſcit tenere moderamina vite ſue iudex ſit vite aliene. Prouerb. xviij. Juſtus primo accuſator ſui eſt. Grego. Imperitus eſt medicus q̃ alioruz curam gerit: ſuũq̃z vulnus neſcit. Auguſtin⁹ Judex in nullo illorum ſit iudicandus quei alio iudicare eſt paratus. Si autem non eſt ei ſimilis debet videre ſi aliquãdo fuit ei ſimil' & tunc ſicut nolebat deſpici ſed volebat cõpaſſionem ſibi impendi. & ſic nec ipſe fratrem peniteutem deſpiciat. ſed compaſſionẽ & miſericordiam exhibere ſtudeat. Eccli. viij. Ne deſpicias hominem auertentẽſe a peccato & ne ꝓperes ei. Memento quoniam omnes in correctione ſumus. Unde Eccli. xxxj. Intellige que ſunt primi tui ex teipſo. Gregorius. Dominus petz miſit cadere vt in ſua culpa diſceret quibus miſereri deberet. Si autem nõ eſt nec fuit ei ſimilis. tunc debet cogitare quia poſſes fieri ei ſimilis. Ideo ratione talis dubij non debet ſuperbire. p̃ma ad Thorinthios. x.

Qui se existimat stare videat ne cadat. Aug. Nemo est q̄ securus esse possit ī hac vita que tota temptatio nominat. Job. vij. Militia est vita hominis sup terrā. ꝛ sicut dies mercēnarij dies ei⁹. Ergo cum modestia facienda ē correctio. Apostolus ad Gal. vj. Si preoccupatus fuerit homo in aliq̄ delicto. vos q̄ spūales estis instruite hmōi in spiritu lenitat̄. Ergo illi qui zelum habent nō sciam: notantur esse sine capite. quia oīa vindicare volunt iuxta excessum. Unde Aug⁹. Si oīa h̄ vindicarentur: tūc locū diuina iudicia non haberent: dicētes. Talis deponat. crucifigatur. expellatur. ignorantes q̄ in oīm medicamine salubrimū est sapientia. Sap. ix. Per sapientiam oīes sanati sunt quicūq̄ tibi placuērt dñe ab initio. Grego. Si aūt nec est similis nec fuit ꝛ de dei bonitate p̄fidat q̄ nunq̄ simil' ei erit: tunc debet videre si iste q̄ sic est reprehēsibilis an in aliquo sit cōmendabilis. Si enī iste qui habet tot defectus aliquos habet p̄fectus. tunc ratione illoꝝ bonoꝝ debet supportare que minus habet. Unde Apocalip̄. ij. Josues volens reprehendere ep̄m in epheso: p̄mo ponit vicium dicens. Habeo aduersum te pauca. quia charitatem p̄mam reliquisti. Sed subiungit quoddam bonū. q̄ odisti facta nicolaitarum: que ꝛ ego odi. Nicolaite ei dixerunt q̄ concubitus simplex nō esset peccatum. Silr de ep̄o sardis primo dicit vicium. Non inuenio opera tua plena coram deo meo. Et subdit. Habes pauca nomina qui nō coinquinauerunt vestimenta sua. sed ambulabunt mecum in albis quia digni sunt. Apoc iij. nobis in exemplū. Unde Gregor⁹. Dato tamen q̄ aliquis videatur omnino malus tunc debes cogitare: q̄ iste in conspectu dei tibi forte est p̄ponendus. Exemplū sume de Stephano ꝛ paulo. Cum stephanus lapidaret: paulo iuuante. paulus videbatur malus. tamen in p̄spectu dei stephano merito p̄ponendus. ¶ Ite de ordine correctionis. Respondet peccatū fratris aut ē tibi soli agnitū. aut aliis paucis. aut publicum. Si tibi soli: tunc corripe eū inter te ꝛ ip̄m solū. i. secrete: p̄pter p̄seruationes bone fame. quia alias amissa fama efficeretur homo inuerecundus. ꝛ p̄ sequēs nunq̄ a peccato retraheretur. ¶ Nota sanct⁹ Tho. ij. ij. q. xxxiij. dicit. Si peccatū occultū vergeretur in detrimentum communitat̄. vt quis vellet prodere ciuitatē hostibus. vl here sim seminare: statim p̄cedendū esset in denunciationē: nisi forte firmiter sciret hoc auertere p̄ secretā correctionē. Si aūt vergit in damnum peccatoris tm. tūc secrete debet fieri correctio. ꝛ debet pluries fieri interim q̄ est spes meliorationis. Si te audierit. s. penitendo. ꝛ a peccato cessando. lucratus es animā fratris tui. id est eius reuocatio cedet tibi in lucrum spūale. s. salutis anime. Si te non audierit id est secretam correctionē non aduertit. adhibe tecum vnū vel duos. id est cōuincas eū testibus. j. Thimo. v. Peccantes coram omnibus argue vt ꝛ ceteri metū habeant. Isid. Dū vnus corrigitur alij emendantur. Et illi coram quibus debet fieri correctio ꝛm Aug⁹. debent esse tales qui volunt p̄desse ꝛ nō obesse. quia in ore duorum vel triū stat omne verbū. ¶ Si diceres. tamē dr Deut. xix. Non stabit vn⁹ testis p̄ra aliquē. Respondetur. hoc est vez p̄ modum accusationis. ꝫ p̄ modū denūciatiōis sufficit vnus. Si nō audierit eos. s. tecū corrigentes: dic ecclesie. id est coram p̄lato testibus eum conuincendo. Augustin⁹ dicit. p̄lato p̄mo vt est singularis p̄sona. si nō emendatur tūc vt iudici. hoc est vez in grauibus peccatis. quia leuia nō debent fame. Uel dic ecclesie id est excōmunica eū. Si ecclīam non audierit. i. si p̄ iurgationē p̄lati vel ecclesie nō emendauerit. sit tibi sicut ethnicus. id est. gentilis. Ethna enim grece gens est latine. Et publicanus. ¶ Publicanus enī dr qui lucra seculi sectatur p̄ fraudē ꝛ furta ꝛ periuria. Uel qui publicorum est exactor vectigaliū. ꝛ cum talibus indei nō cōmunicabāt. Hic dñs deus Jesus xp̄s dedit p̄latis sniam ꝛ iurisdictōez excōmunicationis. Et nobis oñdit quō excōmunicatis nō debemus participare. ¶ Primo in salutatione. ij. Joh. j. Si quis venit ad vos ꝛ hāc doctrinam nō affert. nolite eū recipe in domū nec aue dicetis ei. Qui enī dicit illi aue: communicat opibus eius malignis. ¶ Secūdo non in oratione publica. j. Joh. v. Est peccatū ad mortē: nō dico p̄ illo vt roget quis. ¶ Tertio in comestione. j. Thor. v. Si is qui frater noiatur inter vos est fornicator: aut auarus: aut idolis seruiens: aut maledicus: aut ebriosus aut rapax: cum hmōi nec cibum sumere. ¶ O q̄z graue factū est excōmunicatio. ꝛ g̃ timēda est. ¶ Primo quia est lepra spiritualis. quia inficit alios. Figuratur per lepram marie. Numeri. xij. q̄ coinq̄nat alios. Augustin⁹ dicit q̄ apls eā denominatiōem voluit intelligere supra factam cum ordine iuris. ¶ Secundo timenda est. q̄ ille q̄ excōmunicat est membrū abscisum a corpe. s. xp̄i. cui⁹ spiritus nō vege-

Feria tertia post Oculi

tat sicut ramus i trũco ↄ aresc̃it. Joh̃.xv. Sic̃ palmes nõ potest ferre fructũ a semetipo nisi manserit in vite. sic ↄ vos nisi in me mãseritis. Tertio sathane traditur. Aug⁹. Oĩis excõmunicatus a sacerdote sathane tradit̃. vt habetur.xj.q.iij.c. Absit. Itẽ periculosi⁹ q̃z cũ iudeo vel gentili.q; ille veritatis viã nõ cognouit sicut excõmunicat⁹.ij. Pe.ij. Melius est viã veritatis nõ agnoscere: q̃z post agnitionẽ retrorsum ↄuerti. ¶ Nota cum paganis comedere licet.sed nõ cum excommunicato. vt patet.xj.q.iij.c. Ad mensam. Vñ.j. Cho.x. Si quis infideliũ vocauerit vos ad cenam: ↄ vultis ire.omne quod vobis apponit̃ manducate. Dicit̃ ibidez in pallegato loco.s.xj.q. iij.c. Euidẽter.q; cõmunionẽ paganorum nõ cogimur vitare q̃ in sn̄ia notati nõ sunt.ↄ hoc ideo vt eos lucrifaciamus. Jdeo ibidem.xj. q.iij.c.cum g̃. dicitur. Cum p sn̄iam quis nominatus fuerit cũ eo cõmunicare nõ debem⁹. Jbidem antea cum dicitur. Cũ excõmunicato nec orare nec loqui nec vesci licet. Glosa. cõtumaciter. Jõ excõmunicatio ↄ sentẽtia facienda est.vt habet̃.xj.q.iij.c. Sn̄ia pastoris vbi dr q; sentẽtia pastoris siue iusta siue iniusta timenda est.ↄ nõ ex supbia tenenda est. et non ex supbia ꝓtemnenda est ¶ Dz diceres Ach quomõ sacerdos habet me tradere diabolo. Dicendũ q; dñs ita cõfirmauit eorũ iurisdictiõem: dicendo. Amen dico vobis: qđ est iuramentũ xpi. ad Heb.vj. Nam oĩes p maiorẽ sui iurant.ↄ nõ fuit maior eo .q; per se veritas. Quodcunq; ligaueritis.s. cathena anathematis. Dicit notãter ligaueritis i plurali.ↄ prius Matthei.xvj. dixit in singulari Quodcũq; ligaueris: ad designandum q; eadem autoritatẽ quaz cõmisit Petro: cõmisit suis sequacibz. Tunc subdit. Super terram id est in ecclesia militante.erit ligatũ ↄ in celo Et talis sententia cõfirmabitur diuino iudicio. Notãter dicit in terris.in celo sunt oĩes soluti.quia dr Apoc.xxj. Nihil coĩq̃natum intrabit in celũ. In inferno sunt ligati. iuxta illud Matth̃ .xxij. Ligatis manibz ↄ pedibus mittite eaz i tenebras exteriorez : ibi erit fletus ↄ stridor dentium. Ligatis manibus. id est.potentia opatiua: quia nõ possunt mereri. Et pedibus id est.potentia affectiua ↄ potentia intellectiua, pijcite in tenebras exteriores ↄ. vbi deum nõ vident.quia ibi sũt extra ambitũ diuine misericordie. De qua Aug⁹. Si cãrem patrẽ meũ in inferno ↄ. Dz in terris potest fieri solutõ. hic omnes possunt ligari peccato veniali.ſ. Joh̃.j. Si dixerim⁹ q̃m peccatũ nõ habemus: ipi nos seducimus ↄ veritas in nobis nõ est.peccatũ ſz veniale. Roma. iij. Oĩes peccauerũt ↄ egent gratia dei. Ergo aplus.j. Lor.iiij. Nihil enim mihi conscius sum.i. nullum scio mortale.sed in hoc nõ iustificatus sum.ſ.a veniali . Aliqui sunt ligati peccato mortali.ↄ illõ est graue ligamẽ. Figuratur Judic̃.xv . Samson fuit ligatus duobus funibus nouis a dalida. Spualit̃. Samson interpretat sol fortis . ↄ signat peccatorẽ in mortali peccato existentẽ. tal enim ligatur cũ duobz funibz: nepibz.ſ. culpe ↄ pene. ¶ Sciendum tñ peccator quattuor incurrit per peccatũ mortale. Primo celum clauditur secundo infernus aperit̃. tertio intra se peccatorem inficientem perdit gram. quarto extra se amittit ecclesie meritũ. Sed ab his habet sacerdos absoluere. Primo aperit celum. Jdeo dr Matth̃.xv. Tibi dabo claues regni celorum. Et Apoc.xj. Vi habent potestatẽ claudendi celum. Nã lingue eorz claues celi facte sunt. ‖ Secũdo sacerdos claudit infernum Mat.xvj. Porte inferi nõ pualebũt aduersus eã ‖ Tertio remittit culpã. ideo terdicit eis Jhs ptate remittẽdi culpã. Primo dicit Mat.xvj. Qõcũq; ligaueritis ↄ. Secũdo Mat.xviij. vt h̃ in textu. Tertio Jo.xx. Accipite spũm sanctũ quorũz remiseritis ↄ. Ad designandũ q; cõmissa tribz modis: cogitatione: locutione ↄ operatione: habet sacerdos indulgere. ‖ Quarto sacerdos restituit cõmunioni ecclie. vt aplus.ij. Chor.ij. Qõ ↄ ego donaui ꝓpter vos in psona xpi ↄ. Et illã cõmunionẽ petit ps. Participẽ me facteus ↄ. ¶ Dixi secũdo innuit̃ benigna dei exaudicio. ibi. Iterum dico vobis.ſ. fidelibus. Si duo ex vobis ꝓsenserint super terram de oĩ re quã cũq; petierint fiet illis. hoc est ꝓtra illos q̃ cõmunem orõem spernunt. Nam vbi plura lumina lucent: ibi maior splẽdor. vbi multa materia ignis: ibi intensior calor. Hieronymus. Impossibile est multorz preces non exaudiri Nam petrus liberatus est cõmuni oratione. Actuũ.xij. Oratio fiebat sine intermissione ab ecclia ad deũ p eo. Paul⁹ ad Ro.xv. Adiuuetis me in oratõibz vestris ↄ oretis p me ad dñm. Glo. Apostolus petit p se orare. q; multi minimi dum congregantur vnanimes fiunt magni ↄ. Ecce ad petitionem alicuius rei impetrãde req̃rit̃ ꝓsensus. Et p̃mo consensus in amore. ps. liij. In domo dei ambulauimus cũ cõsensu. Iste consensus est laudabil.

Ps. Ecce q̄z bonū ⁊c. Itē requirit cōsensus in vocibus ad laudandū. Dañ. iij. Vi tres q̄si ex vno ore laudabāt dñm. Et dicit sup terrā vbi est locus merendi vl' demerendi. ꝺ oīm re quam cūq̄z pcierint. s. ad salutem. Prouer. j. Stulti ea q̄ sibi sunt noxia ptunt. tales nō exaudiuntur. Ideo subdit. Fiet vobis a patre meo q̄ in celis est. i. tales exaudiuntur. Attamen multipliciter. Aliquando ad volūtatem ⁊ nō vtilitatem: vt demonem temptare. Job. j. filr ⁊ demones petentes intrare porcos Matth. viij. Aliq̄n ad vtilitatē non ad voluntatē. ⁊ sic non exaudiuit Paulum qui terrogauit dominum vt auferret ab eo stimulus carnis. ij. ad Chorinth. xij. sed ait. Sufficiat tibi gratia mea. scz ad vtilitatem. Nā virt⁹ i infirmitate perficit. Aliquādo ad volūtatem ⁊ vtilitatem. ⁊ sic a postoli Actuū. j. erāt perseuerantes in oratione vnanimiter orātes. s. p spūsancto. ⁊ misit eum. Itē ne quis diceret fiet a patre ⁊ nō ab eo: includit se dicens. Ubi duo vel tres cōgregati fuerint in nomie meo: nō p augendis diuitijs vt cupidi. nō in cubilibus vt lasciui. nō in vltione vt iracūdi. sed i nomine meo. Raban⁹. In noie dñi cōgregati sunt qui ipsius gloriam emulāt. In medio eorum sum. Raban⁹. Amat mediū. q̄ mediator dei ⁊ hominū. In natiuitate. Abacuc iij. In medio duū animaliū cognoscer̄. In vita in medio doctor Lu. ij. In morte medi⁹ pēdit i cruce. Jo. xix. Post mortem i medio discipulorum. Jo. xx. In medio extremi iudicij sepabit agnos ab hedis. sic ei erit i medio q̄ agni a dextris ⁊ hedi a sinistris. Mat. xxv ad dēsignandū qꝺ ꝺr. j. Joh. ij. Si q̄s peccauerit habemus aduocatū apud deum p̄em Jhm xp̄m. ⁊ ipe est ppiciatio p peccatis nr̄is. nō p nostris tm̄. sed etiam p totius mundi. Ben. O peccator securū habes accessum ad deū ⁊c. Dixi tertio inuit petri interrogatio ⁊ benivola iniurie remissio: cū subdit. Tūc accedens ad eū petrus ait. Quotiēs peccabit in me frater me⁹ ⁊ dimittā ei: vsq̄z septies. q̄ audiuit q̄ deus esset ꝓnus ad remittēdū ⁊ exaudiendū cogitauit se velle etiā in h̄ facere similem. Sz cū subdit septies dimitti. Dubitat vnde petr⁹ recepit hūc numer⁹ dimissionis. ⁊ nō dixit octies vel series. Rñdet forte ex illo qꝺ gꝛa dicit sup Ben. iij. Septies datur punitio ⁊c cayn. ergo ecōtrario si septies puniendus: septies dimittēdus. Vel forte ex illo Prouer. xxiij. Septies in die cadit iustus ⁊ resurget. Vel ꝓpter septem peccata mortalia. Chrys. Estimabat petrus se magnū numer̄ dixisse. Rñdit xp̄s ꝙ ore misericordie. Nō dico tibi vsq̄z septies sz vsq̄z septuagies septies Iste numerus dupliciter potest coniungi. vel p multiplicationem sicut vult Hieronym⁹. vel per aggregationem sicut vult Augustin⁹. ſm Hieronymū iste numerus multiplicat se ipsum ita vt vnū aduerbiū ducat̄ p aliud. s. q̄ septuagies septies accipiat̄ p septies septuaginta. vel septuagies septez. i. quadringētis nonagita vicib⁹. q. ꝺ. Totiēs dimittas i die quotiēs h̄ō peccare pōt vel vix peccare potest. Sed Aug⁹ intelligit hūc numer̄ p simplicē aggregationē. sic ꝺi. Andeo dicere ⁊ si septuagies septies peccauerit ignoscas. ⁊ si cēties omnino quotiens peccauerit ignosce. Si enī xp̄s decē milia peccator̄ inuenit ⁊ cū h̄ oīa donauit. sic ⁊ nos nō debem⁹ subducere misericordiā Jō Aug. Nō tm̄ sine causa dñs hūc numerū posuit septuagies septies: sz q̄ p septem dies vniuersitas tēpor̄ numerat̄. Sic vniūsitas trāsgressionū p eundē numer̄ etiā figuratur. Sz heu sunt alīq̄ dicētes: nō possuz ei dimittere. q̄ multotiēs ꝓmouit me. Audi dictum xp̄i i textu. Nō dico tibi septies sz septuagies septies. Audi ⁊ ei⁹ factū Lu. xvij. Pr̄ dimitte illis ⁊c. Audi beatū stephanū dicētē Actu. vij. Dñe ne statuas illis h̄ peccm̄. Respice q̄ꝺ oras. Dimitte nob⁹ debita nr̄a sicut ⁊ nos dimittim⁹ debitoribꝫ nr̄is. Et Mat. xviij. Si nō dimiseritis vnusq̄sq̄z fratri suo ex cordibꝫ vestris: nec pr̄ me⁹ dimittet vobis peccata vr̄a. Nam dicit Lu. vj. Eadem mēsura qua mensi fueritis remetiet ⁊ vob. Isiō. Sicut nullū pficit medicamentum telo existēte i liuore. sic nec oratio in rancore. Ideo Eccli. xxviij. cap̄. Relinque proximo tuo nocenti te: et tibi xp̄icanti dabitur venia.

Feria quarta
Sermo. xliij.

Quare vos trās gredimini mandata dei. Matth. xv. Quilibet princeps i suo districtu potest constituere traditiones ſm suū bñplacitum ⁊ ꝺitionē. Si bon⁹ ꝓstituet bona. si malus mala cōstituet. Et quilibet sub eo existēs debet eisdem constitutionibus obedire. alias transgressor ꝓbat. Spūaliter. Et sic rex regū ⁊ princeps omniū instituit traditiones. i. mādata. quibꝫ oēs debem⁹ obedire sub pena exclusionis. Deute. xxviij. Qui non seruauerit

mandata mea venient sup eū oēs maledi/ ctiones iste ꝛ apprehendēt eū ꝛc. Si autem excessimus tūc misericordiā petere debemus: si cut facit ecclesia in hodierno introitu cū dic. Ego aūt in dño speraui: exultabo ꝛ letabor in tua miscōdia ꝛc. Que aūt sunt dei mādata: do/ cet epla Exod. xx. Honora patrem ꝛ matrez. Et extirpat malas plantationes cum dicit. Nō occides: non mechaberis: non falsum te/ stimoniū dices. Nō cupisces rē primi tui. scz vxorem. ancillam ꝛc. Qui aūt transgredit reprobꝫ efficitur: Et sic arguunt iudei in pñ/ ti euangelio. Quare trālgredimī mādata dei ꝛc. ¶ Aliud thema. Medicus iubet aliqua facere: ꝛ aliqua phibet infirmo. Spiritualiē. Et sic xps teste Augustino. Scit celestis me dicus quid daturus ꝛ quid subtracturus sit Et ideo ponit quid facere debemus. s. honora re parentes. Et quid dimittere: cū dicit. Nō furari: non falsū testimoniū dare. Ite vbi ma ius periculum ibi citius ꝛ frequentius adhi/ bendum est remediū. sicut medicus quando videt in infirmo morbū conualescentē et na/ turam deficientem: potius subuenit nature qꝫ morbo. Quia maius periculū est si natura de/ ficiat qꝫ si morbꝫ qualescat. quia nūqꝫ posset morbum expellere sine auxilio ꝛ vigore natu re. ¶ Spūaliter. Et sic medicus celestis ꝛ ma gister veritatis xps maiores iudeorū: vt scri/ bas ꝛ phariseos frequēter corripuit. qz vicia maiorum sunt periculosiora qꝫ minorū. quia nō solū eis sed alijs sunt ruine causa ꝛ scādali Brego. Dū pastor p abrupta gradit: necesse est vt grex ad pcipitiuꝫ sequat. Nam vbi ma la radix ibi mali fructus. Et sic vbi mali pla/ ti efficiunt mali subditi. sicut ortulan⁹ bonas arbores transplantat ꝛ malas eradicat. et sic xps deus. vt patet in saul ꝛ dauid. Saul era/ dicauit sed ipm dauid plantauit. Dauid eni custodiuit dei pcepta ꝛ sperauit in domino iuꝫ hodiernum introitū. Ego aūt in misericordia tua sperani. Et sic petit ecclesia in collecta. Pre sta quesumus omnipotēs deus: vt salutarib⁹ ieiunijs eruditi: a noxijs quoqꝫ vicijs absti/ nentes ppiationē tuā facilius impetremus Sed que sint mandata dr in epla. Honora prem ꝛ matrē tuā ꝛc. Et hoc non fecerunt ma iores iudeoꝝ. ergo dr eis. Quare vos trans/ gredimini mādata dei. ¶ In summa euāge/ lij duo innuunt. ¶ Primo xps arguit iudeos de parentū debonoratoe. ibi. Quare transgre dimini mādata. s. illud. Honora prem ꝛ ma trem. ¶ Secūdo corrigit eos de simulata eqta/ te. ibi. hypocrite. De primo dicit. In illo tpe post curatōnē multoꝝ infirmoꝝ: scribe innume/ tes. Aug⁹. Inuidia delectat in malo alieno ꝛ cruciatur in bono. Et sic phariseī accesserunt ad Jhm dicētes. Quare discipuli transgredi untur traditiones senioꝝ. ¶ Nota aliter arguit hypocrita furiosus. aliꝫ amic⁹ amorosus. Nā hypocrita primo arguit ad honorē sui. Naz sicut auidus laudis ppie nihil facit: nihilqꝫ operatur ꝛ loquitur nisi vnde capiat laudem alienā. ideo alios confundit vt sol⁹ videat hre spūm dei. Brego. Cunctis apud se superbis inest clamor in locutione: amaritudo in silen tio: rancor ꝛ odiū in reprehensione. Bern. Hy pocrite volunt esse sine autoritate iudices: si/ ne visu testes: postremo falsi accusatores: hu/ miles sine respectu: pauper sine defectu. Job. xiij. Nō veniet in ꝛspectu dei omnis hypocri/ ta. ¶ Secō corrigit hypocrita ad confusionē pri mi. Ratio. vt alios humiliet ꝛ seipm exaltet. alios maculet ꝛ seipm pulcrificet. Aliū dic peccatorē ꝛ seipsum innocentē. qō figuratiue i phariseo Lu. xviij. q dixit. Gratias tibi ago dñe: quia nō sum sicut ceteri hominū: rapto res: iniusti: adulteri. ieiuno bis ꝛc. Qz tales nō sunt correctores sz publici pditores. Au/ gustin⁹ in omel. Hypocrita tria facit qñ corri/ git. Prio scandalizat homines. scdo fraternā di uidit vnitatē. tertio pturbat pacē ꝛ primum nō emēdat sz peiorat. ¶ Vel sic. In summa euangelij tria innuunt. ¶ Primo scribaꝝ inter/ rogatio. ibi. Tūc accesserūt ꝛc. ¶ Secō xpi re/ sio. ibi. Quare vos trālgredimini. ¶ Tertio co rum exprobratio. ibi. Hypocrite bn ꝓphera uit de vob Isaias. ¶ De primo dr. In illo tpe scz post curationē multoꝝ infirmoꝝ: signāter per tactū fimbrie: tūc accesserūt ad eū scribe et phariseī. Glo. non ppter informari: sz diffa/ mari. Nō vt docuit ps. xxxiij. Accedite ad eū ꝛ illuminamini. A hierosolymis. licet phari sei dispersi erant per oēs trib⁹. vt dicit Chry sostom⁹. tñ q in metropoli erāt: fuerūt peiores alijs dicētes. Quare discipuli tui trālgredi untur traditiones senioꝝ. Hiero. Mira scribaꝝ stultitia. dei filiū arguūt quare hoim traditi/ ones nō teneat. Chryſ. Non dixerūt: quare transgrediunt legem moysi. Nam tpe moysi ꝓstituti sunt septuaginta seniores. vt legitur Nume. xj. ad qs fiebat recursus in ambigu/ is ꝛ difficultatib⁹. Et isti multa bona institu/ erunt que non includebantur in lege Moysi non attendentes qō dixit Moyses Deute. xiij. Non adijciet verbum. qō ꝓpono vobis

nec auferet. De aliis aũt erat illud statutũ q̃ accedentes ad mẽsam prius lauarẽt manus Ideo subditur. Non lauant manus cũ panem manducant. Et hoc receperunt ex Isa. s. Lauamini ⁊ mundi estote. Beda. Nec ꝓphetarum carnaliter acceperunt q̃ illi de coꝛdis ⁊ operis castigatione p̃cipiebant. cum tñ dicit Hieronym⁹. Manus. i. opa lauanda sunt. ¶ Dixi secundo tangit christi respõsio. Ipe respondens ait. Quare ⁊ vos transgredimini mandatũ dei pter traditiõem vestram. Chryso. Christus nõ excusauit discipulos sz confestim reaccusauit demonstrans q̃m eum qui magis peccat de paruis peccatis aliorũ sollicitum esse non oꝛtet. quasi diceret sm hieronymum. Cũ vos ꝓpter hominũ traditiõz mandata dei contemnitis ⁊ negligitis. quare discipulos meos arguendos creditis qui seniorum iussa parui pendunt vt mandata dei custodiant. Luce. vj. Hypocrita accipe trabẽ de oculo tuo ⁊ tunc perspicies vt educas festucam de oculo fratris tui. Eccli. xxxiij. Ab immundo quis mundabit. Gregoꝛ⁹. Oꝛtet ꝓus mundari ⁊ post hoc mũdare. prius sapientem fieri: post hoc sapientes facere. Mãdat dicit Exo. xx. Honoꝛa patrẽ tuũ ⁊ matrẽ tuã Preceperat q̃ deus vel imbecillitates vl' etates vel penurias parentũ considerans vt filij eos honoꝛarent: etiam in vite necessarijs instandis. Voluit aũt sm Chrysostomũ monstrare q̃ parentes essent valde honoꝛandi. Et pter hoc adiunxit ⁊ premiũ ⁊ penam. Sz dominus hic premiũ ptermittens qđ honoꝛantibꝫ ꝓmittitur. sz longeuum esse superponit quod terribilius est. s. penam vt ipsos stupefaceret ⁊ alios attraheret. Unde dicitur Et quicũq; maledixerit patri vel matri moꝛte moꝛiatur. Leuit. xx. In quibus verbis demonstrat eos moꝛte esse dignos. Si enim q̃ verbo honoꝛat parentes moꝛte punit. multo magis vos qui etiã opere. Et non solum honoratis sed ⁊ alios docetis. Vos ergo qui nec viuere debetis cur discipulos incusatis. Qui aũt mandatum dei transgrediebantur: manifestat cum subdit. Vos aũt dicitis Quicũq; dixerit patri vel matri. munus quodcũq; est ex me tibi ꝓderit. ⁊ nõ honoꝛificabit p̃rem suũ ⁊ mẽrem suam. ⁊ irritũ fecistis mandatuz dei ꝓpter traditionẽ vestrã. Qđ exponit Hieronymus dicens. Promissam eni puidentis sumam dei legem volentes scribi ⁊ pharisei sb uertere. vt impietatem sub nomine pietatis i ducerent: docuerunt pessimos filios suos vt si quis ea que parentibus offerẽda sunt deo voluere voluerit: qui verus est pater. oblatio dñi ꝓponatur parentum muneribus. vt sit sensus sm glo. quod ego offero ⁊ tibi ⁊ mihi ꝓderit. ⁊ ideo non debes sumere. s. res meas in tuos vsus sed pati vt deo offeram: paupertas enim tua tibi proderit. Hic ergo docuerãt sacerdotes in hypocrisi. vt filius non dando patri necessitatem offerat eis sm eoꝛ traditionem: ꝑ quã annihilatur hoc mandatũ. honoꝛa patrẽ ⁊ mẽrem ⁊c. Uel certe vt dicit Hieronym⁹. Ipi parentes q̃si deo cõsecrata deuitabant ne sacrilegij crimen incurrant ⁊ egestate puniantur Atq; ita fiebat vt oblatio filioꝛ sub oblatione templi ⁊ dei in lucra cederet sacerdotum. vt sit sensus sm glo. Quicũq;. i. quisq; vestrũ dixerit. i. dicere poterit vel dicet patri vel mẽri O pater munus quod deo ex me. supple ẽ iaz votum ⁊ ꝓmissum. tibi proderit adiuuando quasi diceret. Nõ debes sumere ne sis reus sacrilegij. Probat aũt xp̃us eoꝛ maliciam preuisam esse a ꝓpheta. Ideo subdit. Hypocrite bene ꝓphetauit Isaias de vobis dicẽs. Populus hic me labijs honoꝛat: coꝛ aũt eoꝛum longe est a me. Hypocrita sm Remigiũ dicitur simulatoꝛ: q̃ aliud opere simulat: et aliud coꝛde gestat. Aug⁹. Si quis ea de causa opet vt ꝓpriũ vel terrenũ cõmodũ adipiscat: non erit coꝛ munduz in eo. Nam de puro argento soꝛdidat auꝛ. Isti ergo bene hypocrite dicuntur qui sub nomine dei bona lucra sibi cumulare cupiunt. Quicũq; ergo ideo deo seruit vt lucretur: ⁊ nõ constituit deum finem sui amoris: si aliquid aliõ pter eum vel ꝓtra eũ amat vt dicit Remigius: hypocrita est. ⁊ est similis malicijs iudeoꝛ: qui in dolo pugnauerunt ꝛ euangeliũ. Et ideo in ꝑsona dñi dicit Isaias de eis. Populus hic labijs me honoꝛat. Judeoꝛ nãq; populus labijs ⁊ oꝛe deo appropiquabat. quare ⁊ honoꝛare eum videbat. quia vni⁹ dei cultũ se hñe gloriabat. sed coꝛde longe a deo recessit. qz visis signis atq; miracul'. nec diuinitatem eius cognoscere nec eũ suscipere voluerunt. Sine causa. i. sine mercede futura colunt me docentes doctrinas ⁊ mandata hominum. Non enim habebant mercedẽ cũ veris cultoribus docentes doctrinas ⁊ mãdata hominum contemptis diuinis preceptis. Christus igitur sm agnitam accusatoꝛ phariseoꝛum a testimonio ꝓphete illis nõ emendatis iam eis non loquitur sed turbis. Unde dixit eis. Audite ⁊ intelligite. Attẽdite q̃mõ xp̃s ꝓuocans populum. de sacerdotibus

loquit. quod est ꝓtra illos qui dicũt nõ debere pdicare coꝛã populo de eis. Bñ etiã populꝰ de uictis inimicis instruit postꝫ ptãs dyaboli superat. tũc enĩ ptãs data diuinitus exercetur Sicut etiã Mat. xxj. dr. q postꝫ vendẽtes ⁊ementes dñs eiecit de templo: tũc cecos illuminauit ⁊ claudos sanauit. Quid g̃ doceat audiamus. Nõ qđ intrat in os coinq̃nat hominẽ: sz qđ pcedit de oꝛe hoc coinq̃nat hominẽ. Huic scripture cõsonat apls. Ro. xiij. Omĩa sunt munda. s. creata. ⁊omis creatura dei bona est. sed malũ est homini q̃ per offendiculũ manducat. Oꝛ aũt in veteri testomento quedam animalia comedi phibebant ⁊ dicebãt immunda: hoc debet sic intelligi fm Augustinum ꝓtra faustũ. q quo ad naturã erãt munda. sed q̃ ad figurã ⁊ significatõem dicebãtur immũda. qꝛ immũdus actꝰ p ea significatur ideo nõ licebat ea mãducare. Sic g̃ ex creatione ⁊ indigẽtia carnes comedere ⁊ vinũ bibere ⁊ alia quecũqz nõ est pctm̃: sz ꝫ obediẽtiam vel ꝓtra pꝓriũ votũ sine dispensatõe comedere pctm̃ est. Un Hiero. Cibi ⁊omis creatura dei p se mũda sunt. sz idoloꝝ ⁊ demonũ inuocatio ea facit immũda. ¶ Nota fm Remigium q̃ hoc loquit ex aplõ. aliqua requirunt vt cibꝰ nõ noceat comedẽti. ¶ Dzio vt sanctificet cibꝰ p verbũ dei ⁊ oꝛõem. ⁊ incipiens comedat quisqz quicq̃d vult. ¶ Secũdo ne ꝓtmꝰ scandalizet. qꝛ dr Matth. xviij. Ue illi per quem scandalum venit. Jo. j. Choꝝ. viij. Si esca scandalizat frẽm meũ nõ mãducabo carnes in eternũ ne frẽm meũ scandalizem. ⁊ Ro. xiij. Malũ est si qs p offendiculum manducat. ¶ Tertio ne sit ꝓtra mandatũ dei. Et sic mãducauit adã de pomo vetito. ¶ Quarto ne sit ꝓtra institutionem eccl̃ie. xj. di. c. Quis nesciat ab hominibꝰ debet seruari qđ sancta romana seruat ecclesia. Quia dr Matth. xvj. Qđcũqz ligaueris sup terrã erit ligatũ ⁊ in cel' ⁊c. ¶ Quinto ne sit ꝓtra ꝓsuetudinẽ bonã fidelium. vt feria quarta nõ comedere carnes. qꝛ ꝓsuetudo bona arguit legẽ. vt habet. xj. di. c. Cõsuetudis. Longeua ꝓsuetudo que canonibꝰ nõ est contraria incõcusse est seruãda. ¶ Sexto ne cibꝰ sumatur cũ ꝓcupiscẽtia inordinata et delicata sicut iudei desiderãtes carnẽ in deserto ex ꝓcupiscentia firma q̃bꝰ dñs pluebat de celo manna. di. xlj. c. Nõ cibꝰ sz libido in culpa est. ¶ Septimo ne cibꝰ sumat ex gula. vt Esau Gene. xxv. q̃ vendidit ꝑmogenita nõ ꝓpter gallinã sz ꝓpter lẽticulã. Et ideo aliq̃n potest homo peccare in cibo simplici ⁊ exili. vt Esau q̃ legit lenticule ꝓcupiscentia receptus. Et dauid p aque desiderĩũ a seipo reprehensus ẽ. Et xpm legim' nõ de carne sz de pane tẽptatũ. In his oibus nõ vsus cibꝝ sz inordinata ꝓcupiscẽtia reprehendit. ¶ Dixi tertio tãgit iudeoꝝ exꝓbratio. ibi. Tũc accedẽtes discipuli ei' dixerũt ei. Scis qꝛ pharisei audito hoc verbo scandalizati sunt. Christꝰ nõ curauit scãdalũ pharisoꝝ rum. qꝛ nõ erat actiuũ sz passiuũ. ⁊ tale q̃ꝑcessit ex inuidia. qꝛ volebãt ipedire doctrina i qua fuit salꝰ populi. Et tale scandalũ est ꝓtendendũ. Gre. sup Ezech. Si de ꝓfate scandalum oritꝰ meliꝰ est vt ꝑmittat q̃s q ꝓfatas relinquat. Jo magꝫ eos increpauit dicẽs. Omnis plãtatio quã nõ plãtauit pr̃ me' celestis eradicabitur. i. oĩs doctrina noua legi dei nõ ꝓsona sz falsa ⁊ supstitiosa eradicabit. qꝛ non hz firmũ fundamentũ ⁊ radicẽ. Jo subdit. Sinite illos quia ceci sunt ⁊ duces cecoꝝ. fm Rabanum. Ceci sunt. qꝛ luce mandatoꝝ dei ꝑuarti. Et sunt duces cecoꝝ. qꝛ alios in ꝓcipitiũ ducũt errantes. ⁊ suo erroꝛe excecant. Un sub dit. Ceꝰ aũt si ceco ducatũ ꝑstet ambo i foueam cadũt. fm Hiero. hoc etiã est qđ apls ꝑceperat. Hereticũ hoiem post primã ⁊ scdam increpatõnẽ deuitare. sciens q̃ puersus est huiuscemodi. In hunc sensum ꝓpit christꝰ dicens. Sinite illos quia ceci sunt ⁊ duces cecoꝝ. scilicet oꝛes pessimos arbitrio suo relinquẽdos. scilicet oꝛes eos difficulter ad veritatẽ posse trahere. Cõsueuerat aũt dñs fm Remigiũ parabolis loqui. Et ideo petrus cum xps dixisset. qđ intrat in os nõ coinquinat hoiem putauit illum parabolice fuisse locutũ. Et ideo interrogauit vt sequit. Respondẽs aũt petrus dixit. Edissere nobis parabolã istã. i. occultã sentẽtiam. Et qꝛ ex ꝓsona ceteroꝝ hoc dixerat. ideo simul cũ alijs reprehensus est a dño. Un seq̃t. Et ille dixit. Adhuc ⁊ vos sine intellectu estis nõ intelligitis qꝛ oĩe qđ in os intrat i ventrẽ vadit ⁊ in secessum emittit. Hoc est fm Hiero. Nõ statim in ventrẽ vadit ⁊ in secessuz dirigit. sz infusa esca p venas ⁊ artus ⁊ medullas infundit. in quibꝰ p interiores humores cocta p occultos meatus ⁊ poꝛos ad inferiora delabit. Et g̃ hoc qđ naturale est nõ coinq̃nat hoiem. ¶ Notandũ aũt fm Augi. in li. xv. de trini. q hic dominus innuit duo oꝛa hominis. vnum coꝛporis. aliud coꝛdis. Nam cum dixit. Omne quod in os intrat: in ventrem vadit. apertissime demõstrauit os coꝛporis. Per os autẽ quod sequit ostendit os coꝛdis dicens. Que aũt ꝓcedunt de oꝛe de coꝛde exeũt. videlicet cogitatõis male significatiua

Hieron⁹. Arguendi sunt ex hac sentētia qui cogitatiōes a diabolo immitti putāt ⁊ nō ex ꝓpria nasci volūtate. Diabolus enī adiutor est ⁊ inserto⁹ malaꝝ cogitationū. auctor vero esse nō potest. qz secreta cordis nō pōt rimari. sz ex corpis habitu ⁊ gestib⁹ estimare ⁊ conie/cturari pt̄ qđ versēt iutrinsec⁹. Verbi gratia. Si pulcrā mlierē viderit nos crebro inspice/re intelligit ab oculis hoīem int⁹ vulneratuꝝ. Sed qz ſm glo. ex cogitatiōib⁹ pueniūt ma/la facta ⁊ mala ꝙba que in lege ꝓhibent. Jō subdit. Homicidia. adulteria. fornicationes furta. falsa testimonia. blasphemie. Hec sūt que coinquināt hominē. i. immundum ⁊ im/purum reddunt. Et ſm Aug⁹. hec ꝓcedūt de ore nō corpis sz cordis. Nā qñ homo cogitat mala licet nō loquat immūd⁹ ē. Nā licet fur surgit in nocte ⁊ nihil dicit de ore. immo ꝑmit facin⁹ toto silētio. ⁊ timet vocē suā audiri nec vestigia sua velit sonare. Nunquid ḡ qz tacz mūdus est. Plus aūt dico. Ecce adhuc istra tu suo iacet. nōdum surrexit. cogitat vt furtū faciat. vigilat ⁊ expectat vt homies dormiant iam coꝛa deo clamat. iā fur est. iam immūd⁹ est. iā facin⁹ de ore interiori ꝓcessit qñ volun/tas faciendi decernit decreuisse facere. Dixisti: ille nihil pdidit ⁊ tu de furto dānaberis. vt ha/betur. xiij. q. vj. fur. vbi dicitur. Nō res q̄ fu/ratur sz mens furātis attēdit. Decreuisti occi/dere hoīem: in corde dixisti. sonuit de ore inte/rioꝛ homicidiū: adhuc homo viuit ⁊ tu ho/micida puneris. Hec Aug⁹. Et hec sūt que coinquināt hominē. Nō lotis aūt manibus manducare nō coinq̄nat hoīem sed illota cō/scientia. Jdeo Hiere. iiij. Laua a malicia coꝛ tuum hierusalē. ℣ Honoꝛa patrē ⁊ matrem Nota ad honorandū parētes dem⁹ induci ꝙquattuoꝛ. Primo ꝓ ꝓceptū. Secūdo ꝓ exemplū. Tertio ꝓ debitū. Quarto ꝓ nature in/stinctū. Primo ꝓ ꝑceptū. qz de⁹ ꝑcepit. ḡ ē faciendū. Leuit. xix. Ego dñs custodite leges meas. Et insup ꝑceptū ꝙantib⁹ addidit re/munerationē. Exod. xx. Honoꝛa ꝑrem ⁊ ma/trem vt sis longeu⁹ sup terrā. Nō ꝙantib⁹ ad/didit penā. s. eterne dānatōis. Leuit. xx. Qui maledixerit ꝑri suo vel matri morte moriat: Et qñ in nullo ꝓcepto inuenit ista ꝓmissio: vel cōminatio. Per qđ datur intelligi q̄ntū placet deo qñ parētes honoꝛant. ⁊ quantum displicet sibi qñ inhonoꝛantur. Et sic hāc pe/nam incurrebat absalon. ij. Re. xviij. q̄ psecu/tus est patrē suum dauid. ⁊ mala morte inte/riit. Jō Eccl. iij. Qui timet deū honoꝛat parē/tes. ⁊ q̄si dñis seruiet his q̄ se genuerūt. ℣ Se cūdo inducimur ꝓ exemplū. s. xp̄i. De q̄ dicit Luc. ij. Venit in nazareth ⁊ erat subdit⁹ illis Aug⁹. Erubescat hō fieri supbꝰ. qz humil' fa/ctus est de⁹. Honoꝛauit enī mrem suā in mor/te. qz in cruce pendēs eā cōmendauit Johāni Honoꝛauit eā post mortē. qz sicut dīe sedulī/us: resurgens primo sibi apparuit. Jtem ho/noꝛauit eam viuentē: qz matrem dei eam fecit Honoꝛauit eā morientē: qz ꝑsonaliter cū to/ta celesti curia ad eius obitū venit. Honoꝛa/uit eā de hoc seculo recedentē. quia ipam i coꝛ/pore ⁊ aia ad suā dexterā collocauit ¶ Tertio inducimur ꝓ debitū. nos enī a parētib⁹ recepī/mus esse nutrimeatū ⁊ documētū. qz sicut ab eis recepimus esse. sic exhibere debem⁹ eis ma/gnam reuerentiā. Eccl. vij. Honoꝛa patrem tuū ⁊ gemit⁹ matris tue ne obliuiscaꝝ. Me/mēto q̄m nisi ꝑ illos nat⁹ nō fuisses. Et quia ab eis accepim⁹ nutrimentū tenemur eis ma/gnā diligentiā. vt sic nos diligēter nutrierūt i iuuētute. sic ⁊ nos cum diligētia nutriamus eos in senectute. Eccl. iij. Fili susci ꝑ senectam patris tui ⁊ nō ꝓtristes illū in vita illi⁹. Et qz ab eis recepimus documentū: debem⁹ eis ma/gnam obedientiā. Eph̄. vj. Filij obedite ꝑa/rentib⁹ vestris in dño. Hoc enī iustū est. Ho/noꝛa patrē ⁊ matrē tuā. hoc est mādatum ꝓ/mum in ꝓmissione vt sis longeuus sup terrā ℣ Quarto inducimur per nature instinctuꝝ. Natura enī docet nos oēs q̄ debeam⁹ parē/tib⁹ subuenire. qñ scz sunt in necessitate posi/ti ⁊ qñ sunt senectute cōfecti ⁊ qñ sunt mortui Et ad ista tria oñdenda ponit Valerius tria exēpla. Nam ad ostendendū q̄ debem⁹ parē/tib⁹ subuenire qñ sunt i necessitate positi. Re/citatur in gestis romanoꝝ q̄ cum quedā mu/lier nobilis ob quoddā flagitiū fuisset morti adiudicata. voluit eā iudex cōburere vl' alia morte publica eam punire. sz ꝓpter honoꝛez parentum inclusa est in carcere vt ibi fame pe/riret. Filia ꝙo eius que erat nupta de licentia iudicis eā q̄tidie visitauit i carcere. ꝑus mī eā diligēter ꝑscrutabat ne aliq̄d comestibile sibi deferret. Illa ꝙo extracto vbere singulis dieb⁹ de lacte. ꝓprio matrē alebat. Cū ꝙo iudex mi/raret q̄ tanto tpe supuiueret repertū est qđ fie/bat. Tunc iudex pietate motus matrem con/donauit filie. Ad ostendendū aūt q̄ debemus parentib⁹ subuenire qñ sunt senectute ꝑfecti: oñdit exemplū ciconiaꝝ q̄ quando ciconie se nescunt filij parentes circa ꝑcm⁹ suū collocant fouent ⁊ nutriunt. Soli vultures parentes

Feria quinta post Oculi

suos fame morí pmittunt. Jdeo Job. xij. Interroga iumenta ꝛ docebunt te. volatilia celi ꝛ indicabũt tibi Sed heu multi sunt qui ad modicũ tps nutriũt. sed cũ incipiunt habere tediũ optãt eis mortẽ. Exẽplũ. q̃dã hõ desponsauit duos filios ꝛ vnã filiaz. ꝛ tedit eis totũ qõ habuit. Quodã tpe prexit ad domũ senioris filij q̃ benigne recepit eũ. sz post mensem cepit habere tediũ sui dicẽs. Pater quãdo vultis visitare aliũ filiũ. Jpe aũt adũtens q̃ sui tediũ haberet iuit ad alium filiũ. ꝛ ille fecit sicut p̃mus. Postea iuit ad filiam ꝛ contigit sibi simile sicut antea. Jlle autẽ multũ dolens redijt domũ ꝛ cõparauit pulcrã cistã cũ tribꝰ seris. ꝛ eam repleuit terra ꝛ lapidibus: ꝛ vocatis illis tribꝰ dixit eis. Noueritis me habere vnã cistam quã nescitis. accipite claues ꝛ post mortẽ meaz aperite ꝛ diuidite inter vos quicq̃d in ea inueneritis. Jlli gauisi miserũt p̃ri quicq̃d volebat'. sed eo mortuo cõuocatis amicis suis aperuerunt cistã ꝛ inuenerunt i ea terram ꝛ lapides ꝛ lr̃am in qua erat scriptum Fatuus est qui tantũ dat filijs suis q̃ ipsum mẽdicare oportebit: hoc cõperi in filijs meis Qõ aud iẽtes illi cõfusi recesserũt. Non sic est faciendũ sed parẽtibꝰ est subueniẽdum. ꝛ nõ solũ in hac vita sed in futura qñ ad statũ talẽ puenerũt q̃ seipsos iuuare nõ possunt. Eccli. iij. Elemosyna p̃is nõ erit in obliuione. naz p pctõ mris restituet tibi bo nũ. Et in iusticia edificabit tibi. ꝛ in die tribulationis ꝓmemorabitur tui. Pro peccatis matris vocatur elemosyna que dat̃ p deletiõe peccatoꝝ mris. q̃si diceret. nõ debes obliuisci patris tui ꝛ matris post mortẽ. sz debes p peccatis eoꝝ elemosynã dare. Si eni hõ diligit parẽtes in vita. debet etiã diligere post mortẽ. Quantũ aũt deo displiceat q̃ filij parentibꝰ non subueniũt patet p exemplũ. Vir quidã dedit filio suo vxorem tradens ei oĩa bona sua tali cõditione q̃ eũ q̃diu viueret nutrire deberet. Cũq̃ p aliquot dies eum tenuisset cepit ei de die in die expensas ꝛ cibaria subtrahere. Et ad vltimũ dedit sibi cibũ seruoꝝ. Quadã die cũ p̃ veniret fessus de agro: filiꝰ ꝛ vxor eũ videtes pullũ quez assauerat in capsa absconderũt quousq̃z recederet. Cũq̃z recessisset ꝛ filiꝰ de capsa pullũ accipere vellet: rana magna exiliuit ꝛ in facie eiꝰ vngulas per circuitũ validissime fixit. Cũq̃z eam remouere nõ posset vocatꝰ est faber vt cũ forpice eã detraheret. Ac rana fabꝝ ita horribiliter inspexit q̃ p timorẽ in terrã cecidit: dicens. nõ est rana sz diabolꝰ. g̃ nõ accedam Et sic ille miserabiliter expirauit

Feria quinta
Sermo. xliij.

OMnes qui habebant infirmos varijs languoribus ducebant eos ad iesum. Luc iiij. Seneca in lib o de clemẽtia ad neronẽ dicit q̃ pius ac benignus rex ac dñs multiplicat sibi populũ. ita q̃ quilibet nitit̃ sub ei dominio habitare. Spualiter. Dic xps rex regũ est mitissim. De q̃ introit. Sal populi ego sum. Jste dñs vult h̃re mundũ populuz bonũ ꝛ obedientẽ. Illã mũdiciã petit ecclesia i collecta dicẽs. Cõcede q̃sum oipotens deus: vt ieunioꝝ sancta deuotio purificatõem nob tribuat. ꝛ maiestati tue nos reddat acceptos Etiã vult habere populũ bonũ ꝛ obedientem Jõ ipe misit seruũ suũ Jeremiã. c. vij. dicẽs Sta in porta domus dñi ꝛ dic. audite ꝛbum dñi oĩs iuda qui ingredimi p portas has vt adoretis dñm. Bonas facite vias vras ꝛ studia vestra ꝛ inhabitabo vobiscum in loco isto ait dñs ꝛc. Jõ oĩes debem p̃parare nos ad sui obedientiã. q̃ ipe fm. ps. cij. sanat omnes infirmitates nras. de q̃ thema. Oĩes q̃ habebãt infirmos ꝛc. In summa euãgelij duo inuunt. Primo infirmitatis curatio singularis. ibi. Soceꝰ aũt simonis. Secõdo subditur incredulitaꝫ sanatio generaꝫ. ibi. Cũ sol occidisset. De p̃mo dicit. In illo tpe. s. cũ ihs docebat sabbato in capharnaũ ꝛ stupebant i doctrina eius. ꝛ mirabant in eiꝰ ptãte. non tñ credebant. Tunc surgens iesus de synagoga: intrauit in domũ simonis. Jnfideles deseruit ꝛ ad fideles accessit. ad designandum q̃ synagogã p̃pter pfidiã reprobauit. ꝛ ecclesiam p̃pter obedientiã elegit. Symon eni interpꝛtat obediens. cuius domus est vniuersalis ecclia quã ei dñs gubernandã cõmisit dicẽs Mat. xvj. Tu es petrꝰ ꝛ sup hãc petrã edificabo ecclesiam meã. Cuiꝰ obedientiã dñs cõmẽdat p̃. phetã dauid dicentẽ psalmo. xvij. Populus quẽ nõ cognoui seruiuit mihi. in auditu auris obediuit mihi. Jdeo iudei p̃pter inobedientiã repulsi sunt. Et si nolumus abijci sed assumi obedientiam studeamus assumere. Tucsubdit. Socrus aũt petri tenebat magnis febribus. Ecce quã p̃us synagogam: iã socꝛ petri appellat. Socrus aũt est mater vxoꝛis. Mater aũt ecclesie que est vxor symonis sacramẽtaliter sub ꝓiugio copulata itelligit̃ synagoga

Nam de sinagoga nati sunt primi fideles. de quibꝫ sm carnem & ipe xpus traxit originem: propter quod & ipe dicebat Joh. iiij. Salus ex iudeis est. Postꝙ ergo xps de sinagoga recessit derelerens eam propter perfidiā cepit magnis febribus detineri. Non dixit febre singulariter sed febribꝫ pluraliter. vt intelligatur non vna tm: sed multis febribus laborasse. Sinagoga quippe duabus febribus detinebatur. s. erroris & inuidie. De prima ps. Errauerunt ab vtero: locuti sunt falsa. De secundo Matth. xxvij. Sciebat pilatus q per inuidiam tradidissent eum. Febris erroris de frigido procedit humore. iuxta illud quod legitur Joh. x. Facta sunt encenia i hierosolimis & hyems erat. sc errois & inuidie. Febris autem inuidie de tali processit humore. de quo ps. lvij. Super cecidit ignis. s. inuidie. & nō viderūt solem. id est xpm. Ideo ps. cv. Exarsit ignis in singoga eoꝝ: flamma cōbussit peccatores. O qꝫ graui torquetur inuidia sinagoga quādo videt ecclīam: regnū & sacerdotiū: templū et altare. legem & prophetiā quo ablatū est rtgnuz dei. & datum est genti facienti fructum eius. Tā grandi etiā detinet errore vt nec intelligat veritatem. cum tamē bos cognouerit possessorē suum. & asinus psepe dñi sui. Jsrael aūt eū nō cognouit. & populus insipiens non intellexit. Dis quoqꝫ febribꝫ socrus simonis petri. i. sinagoga detinetur Sed qui sunt in domo fideles erant p ipa petentes vt auferetur velamen a cordibꝰ eorum: vt Jesum christum qui est veritas agnoscat. Unde sequitur. Et rogauerunt illum. s. discipuli p illa. & stans super eam manū imposuit & febris dimisit illā. Stans sup illam. s. ad dexteram patris exaltatus. ad Phil. ij. Propter quod exaltauit illum & dedit ei nomen quod est super omne nomē. vt in nomine iesu &c. Nō q febris tanqꝫ res sensibilis vel rationalis intellexerit sed christꝰ de ipsa suū beneplacitū impleuit. quia dixit & facta sunt: ipse mandauit & creata sunt. Naz q cūqꝫ dominus voluit fecit i celo & in terra. Nil potentius qꝫ q eius imperio insensibilia q qꝫ sentiant & obediunt imperanti. Unde & continuo surgens ministrauit illis. Licet enim sit naturale febricitantibus incipiente sanitate lassescere & egritudinis molestiaz resentire. tm miraculū vicit naturā. q sanitas q dñi dati perio tota simul & integra redit. Et ideo cōtinuo surgens ministrabat illis. Miraculum qꝫis in hoc alludat mysterio. q sanitas anime tota simul & integra restituit. Scriptum est enim q torū hoiem saluū fecit in sabbato Vocaūt implebit quādo plenitudo gentiū intrabit ad fidem. tūc enim omis israel saluꝰ fiet. ¶ Nota per febrem signatur pctm mortale. Nam sicut febricitans mō patit frigus modo estū. sic pctōr modo patit timorē q est frigus aie. modo cupiditatē q est calor aīme Un dicit Aug. sup illud ps. Incensa igni et suffossa. Q3 omnia peccata due res faciūt. sc timor & cupiditas. Timor facit fugere omia que sunt carni molesta. Cupiditas facit appetere omia q sunt carni suauia. Sicut autem sunt diuerse species febriū. sic etiam sunt diuersa genera peccatoꝝ. Prima est febris q̄tidiana. & significat peccata venialia que quotidie agimus. q sm Aug. in omel. assimilant guttis aque. arene & scabiei. guttis aque assimilant q3 feruorē charitatis amittūt. Arene q3 sepe a bonis opibꝫ animā subtilē faciūt. Scabiei. q3 decorē aie diminuūt. Et dicit ibidem Aug. q sicut multe gutte nauī faciūt naufragium. multa grana arene faciūt onꝰ pondero sum. multitudo scabiei corpꝰ reddit corruptū. Sic peccata venialia qñ nō cōtemnunt sepe sua multitudine. grauitate & deformitate disponunt animā ad mortale. Uel febris quotidiana potest esse gula propter quotidianā exactionem. Jsa. lvj. Uenite sumamus vinū & impleamur ebrietate. & erit sicut hodie sic & cras & multo amplius. Bulosus enim si bñ comedit: cras melius comedere appetit. Ideo assimilatur sanguisuge. Prouer. xxx. Sanguisuge due sunt filie dicētes. Affer. affer. q3 gulosus post vnum ferculū dic. affer aliud. ¶ Secunda febris est effimera. que dr ab effimero pisce. qui eodē die quo nascit morit. Et significat subitū ire motū. q debet finiri ante sol occasum. ad Eph. iiij. Sol nō occidat sup iracundiam vestram. Talis motus subitꝰ fere omes inuadit. q3 sicut dicit Hiero. Qui nulla perturbatione mouet aut deus aut lapis est. Dicit tm Grego. nazanzenꝰ. q sunt tres q nō pnt cōmoueri. duo in celo. s. deus & angelus. tertius in terra. s. christianus phs. Quāuis enim deus dicat irasci. tm sm Aug. non dicit irasci per turbulentū mentis affectuz. Angeli etiam qꝫis de pditione peccatoꝝ dicātur dolere. tm nullū sentiūt dolorē aut passionē. sz dicunt dolere. quia ad modū dolentiū se habēt. Christianus aūt phs appellat ille qui i dei amore est pfectus. talis est: si aliqñ perturbari onem patiat. tm ex hꝰ ei rōem non obumbrat q3 turbationē talē tenet sub dominio ratiōis

l

Feria quinta post Oculi

Tertia febris est erratica q̄ nō accidit certis horis. Et significat inuidiā q̄ q̄n aliquis laudat accedit. q̄n ꝯo vitupat recedit. ꝛ sic inuidia nō habet horā determinatā. sz quotiēs/cūq; renouant laudatiōes totiēs renouāt accessiones. j. Re. xviij. de saul hoc patet qui inuidebat dauid. Cum ei dicerēt. Saul percussit mille. ꝛ Dauid decē milia: passus ē magnā accessionē. ꝛ quotiēs audiebat de sua ꝓbitate totiens laborabat ista accessione. Qn autem dauid canē mortuū ꝛ pulicē se noiabat. tunc ista accessio recedebat. Ideo inuidus significatur p Hely. de quo dr. j. Re. iij. q̄ nō poterat videre lucernā dñi anteq̄ extingueret. Lucerna accensa lucet. extincta fetet. Lucerna q̄ accensa sunt viri sancti siue ꝓtuosi. Extincta pcōres fetidi. inuid⁹ q̄ nō potest sine magna afflictione sustinere vt vid ret viros ꝓtuosos ꝛ sibiꝑsis abiectos. Ideo dicit Socrates. Utinā inuidi in omnib⁹ ciuitatib⁹ oculos haberent vt de cunctoꝝ felicitatib⁹ torquerentur

Quarta febris est tertiana q̄ laborāt illi q̄ de peccatis satisfacere nolunt. habent enī ꝓtritionē ꝛ ꝓfessionē. sz nolūt hre satisfactionem. Unde legit exemplū. Cū quidā demonia cuis ad quendā sanctū vir fuisset deduct⁹. ꝛ demonē adiuraret vt recederet ꝛ nomē suū ei dicerz Rñdit. Nos sum⁹ tres frēs q̄ habem⁹ nostra officia determinata. Ego enī vocor claudens cor. Alius ꝯo claudēs os. Tert⁹ claudens marsupiū. Officiū eni meū est cor pcōris indurare ne possit cōtritionē habere. Et si forte ꝓterit cito tū relabit. Scōs. s. claudēs os vt ꝓfessio impediat. ꝛ si forte ꝓfessus fuerit. iterū labitur in peccata. Tertius frater me⁹. s. claudens marsupiū ne satisfaciat: nec male ablata restituat. Quinta febris est ꝓtinua. ista laborant auari ꝛ maxime vsurarij. Ceteri enī peccatores aliq̄n dilationē faciūt in peccatis. vsurarius vero cōtinue peccat. s. die ac nocte. qualibet hora. quolibet momento: ꝛ quolibet festo. Ideo videt esse peior iuda scarioth. ille enim vendidit xp̄m tm. iste aūt vendit xp̄m. beatā virginē. ꝛ omnes sanctos ꝛ sanctas dei quia ipsoꝝ festiuitates complet in vsur. Et quia vsurari⁹ similis est inde in culpa: ideo similis ei erit in pena Judas enī in aere interijt qui est habitatio demonū. ad innuendum q̄ nō debebat stare in celo cum angelis. nec i terra cū hominib⁹. sz in aere cum demonib⁹. Eodem modo vsurari⁹ nō habitabit in celo. q̄ deū ꝛ beatā virginē ꝛ omnes sanctos offendit nec in mūdo. q̄ homines ꝓturbauit. sz in inferno cum demonib⁹ ꝗs p auaricia adorauit iuxta illd Col. iij. Auaricia q̄ est idolorū seruitus. Jsta febris ꝓtinua. s. auaricia rite extinguit. quia tollit tria q̄ sunt vite necessaria. sz cibum. somnū ꝛ quietem. Auar⁹ enī non audet comedere. Eccl. xviij. Non satiatur panē indigens. ꝛ in tristicia erit super mēsam suam Nec pōt dormire. Eccl. ij. Cuncti dies ei⁹ dolorib⁹ ꝛ erumnis pleni sunt. Nec p nocte mē te requiescit. nec potest quiete habere. Diere. xlix. Pre sollicitudine quiescere non potuit

Sexta febris est quartana. ꝛ significat superbiam. ꝑ quattuor species superbie. d̄ quibus dicit Grego. Quattuor sunt spes tumoris. s. cum quis bonum quod habet existimat a se habere. vel p suis meritis datū sibi putat. vel despectis ceteris appetit singulariter videri habere qd̄ nō habet ꝛc. Uel pōt significare luxuriam que p corpus implet qd̄ q̄tuor elementis componit. Uel febris quartana dicit⁹ ꝓma dies est sicut mala suggestio. secunda malus ꝓsensus. tertia malū op⁹. q̄rta mala cōsuetudo. Jsta triplex species q̄rtane difficulter curat. quia supbia semp est in ascensu ps. lxxiij. Supbia eoꝝ qui te oderūt ascendit semp. Luxuria curat difficulter q̄n i carne dicatur. q̄ totū cor p⁹ inflammat. Job. xxj. Hoc enī nephas est ꝛ iniquitas maxia. ignis vsq; ad ꝓsummationē ꝛeuoꝝās. ꝛ omia eradicans genimina. Job. xvj. Cōuulnerauit lumbos meos. Jpm cor cōtumpit ꝛ fedat. Joel. j. Cōputruerunt iumēta i stercore suo. Mala consuetudo difficulter curatur. Hoc significatū est Joh. xj. in Lazaro quadriduano: quē dñs cū difficultate suscitare voluit. s. cū oratione. cū clamore. cum sui perturbatiōe. ꝛ cum lachrymaꝝ effusiōe. Septima febris est ethica que radicata est in membris: ꝛ naturalem humiditatē cōsumit. ꝛ significat tristiciam illā de qua dr. ij. Choꝝ. vij. Seculi tristicia mortē operat. Prouerb. xvij. Spiritus tristis exiccat ossa. i. robur virtutū. Sunt tm ossa que non tm sunt exiccanda sed etiam incineranda. Amos. ij. Incenderunt ossa regis idumee vsq; ad cinere Idumea interpt̄at sanguinea. ꝛ significat diabolum q̄ sanguinē nostrū sitit. eius ossa sunt nostra pcā p q̄ diabolus ꝓtra nos robur assumit. Sūt g̃ quidam q̄ ista ossa habent integra. qui sz de peccatis non cōteruntur. Alij ista ossa in grossas partes frangunt. qui sz superficialiter cōterūtur. Alij sunt q̄ ea incinerant. qui sz p̄cordialiter ꝓterunt. ꝛ istam incinerationez facit salubris

tristicia. De qua dr. ñ. ad Chor. vij. Que enī fm deū tristicia est penitentiā ꝛ salutē stabilez operatur. Item pctūm mortale cōparat febri Nā sicut febricitās habet palatū iordinatuz ꝓpter qđ dulcia sibi vident amara: ꝛ econuerso. Sic pctor eodē modo habet inordinatuz palatū aie. qz oīa vident sibi insipida. Et ad hoc ondendū ponit Chrys. sup Matth tria exempla. Primū est. si leoni pratū vires ostendit: nō excitatur eius appetitus. qz de natura sua nō appetit comedere herbas virētes sed carnes. Secūdū exemplū est. qz si pluuia cadit sup lapidē: lapis q̄dē a forꝫ balneat. ita? autem siccus existit. Tertiū exemplū est qz si in aliquo vase pleno aceto gutta mellis infūdatur: ꝛ mel perditur ꝛ acetū indulcorat. Primum exemplū ptinet ad luxuriosos. quibꝫ si ostendant herbe virentes. i. pdicantur eis celestes amenitates: nō excitatur eius volūtas ad desiderandū. qz nō est in natura sua deside rare celestes amenitates ꝫ carnales voluptates. Quia dicit. j. Chor. ij. Animal' hō non pcipit ea que spūs dei sunt. Eccli. xxj. Audiet luxuriosus verbū. s. castitatis. ꝛ displicebit ei ꝛ pijciet illud post dorsum suū. Secōm exemplum ptinet ad supbos q̄ habent cor lapideū ita q̄ si deus pluuiā sue gratie vel inspiratōis eterne eis immiserit: cor eoꝝ exteri⁹ potest tangere. ſz interi⁹ nihil pōt intrare. ꝛ iō remanent aridi ꝛ sicci ab oīi humore gre. De talibꝫ dr Job. xlj. Cor eius indurabit quasi lapis ꝛc. Magna misericordia dei qñ tale cor durum mollificatur vt gratia dei intrare valeat. Eze chiel. xxxvj. Auferā cor lapideū ꝛ dabo vobis cor carneū: ꝛ spm meū ponam in medio vr̄i. Tertiū exemplū ptinet ad auaros qui habēt cor acetosum. i. multis amaritudinibꝫ plenū ꝛ repletū. habent enim amaritudinē laboris i acqrendo. timoris in custodiendo ꝛ doloris in amittendo. Et ideo diuitie vocant spine. vt dr Matth. xiij. Ex eo q̄ cor totaliter pūgūt. Si ergo mel id est verbum celeste vel inspiratio diuina in taliū corda immittit ꝛ ꝑbū pdicatur vt cor eoꝝ nō amittat. Et ideo faciendū ē qđ dicit Aug⁹. Discas nō diligere mūdum: vt discas diligere deū. funde vt implear. auerte vt auertaris. Secundo ponitur curādi modus: cū dr. Et rogauerunt illum p ea. Et stans sup illā imperauit febri ꝛ dimisit illam. Ex quo habetur q̄ dñs ad pcē discipulorꝫ eā sanauit. Per qđ dat intelligi q̄ aliqñ deus ad pces sanctorꝫ virorꝫ alicui peccatori salutē animē ꝓcedit. peccator enim immūdus est deo inimicus ꝛ daud⁹. qz immūdus nō audet coram deo apparere qz deus tales abominat. psal. v. Virū sanguinū ꝛ dolosum abominabit dñs Quia pctor est dei inimicus. ꝛ nihil pōt a deo impetrare. Joh. ix. Scim⁹ qz de⁹ pctōres non exaudit. Et ideo deus talibꝫ potius indignat q̄z placat. Isa. lxvj. Cognoscetur manus dñi seruis eius. ꝛ indignabit inimicis suis. Bregorius. Cū is qui displicet ad intercedēdum mittit irati animꝰ iudicis ad exteriora ꝓuocatur. Et qz est claudus nō pōt ad deū accedere q̄uis enī habeat pedē fidei. tñ nō habet pedez boni opis. De talibꝫ dr. iij. Re. xviij. Usq̄q̄ claudicatis in duas ptes. Ideo peccator indiget auxilio sanctorꝫ virorꝫ. quia ipi sunt mundi. ps. c. Ambulans in via immaculata hic mihi ministrabit. Ipsi sunt dei amici. Sap. vij. In animas sanctas se transfert amicos dei ꝛ pphetas ꝓstituit. Ipi sunt recti ꝛ sani. Hebr. xij. Rectos gressus facite pedibus vestris vt non claudicans q̄s erret. magis aūt sanet. Tertio ponit curatiōis effectus cū dr. Et cōtinuo surgens ministrabat illis. Naturaliter vt dicit glosa. homo febricitans incipiente sanitate incipit lassescere. sed ista cessante febre ꝓtinuo surrexit ꝛ xpo ministrauit. Per qđ dat intelligi q̄ peccator nō debet diu in peccato iacere: sed ꝓtinuo surgere. Aliqñ aūt de peccato in peccatū cadit. Et ꝟ accidit ꝓpter tres causas Prima est ꝓpter peccati ponderositatē. quia peccatū valde onerosum est. ps. xxxvij. Iniq̄tates mee supergresse sunt caput meū: et sicut onus graue grauate sunt sup me. Et ideo sua ponderositate ad aliud trahit. Greg. Pctm̄ qđ p penitentiā nō diluitur mor suo pondere ad aliud trahit. Scōa causa est ꝓpter pctōz cecitatem. Et ponit exemplū Chrys. de samsone. cui cū capilli in quibꝫ virtus sua erat detrūcati fuissent: philistei ipsum ligauerunt ꝛ sibi oculos eruerunt. ꝛ ipm mollem fecerūt. qz qñ peccator robur suarum virtutū perdit mor de mones funibꝫ peccatoꝝ ipsum ligant oculis fidei ipsum excecant. de vicio in vicium ipm currere ꝓcurant. Tertia causa est ꝓpter quandam connexionem. Nam auaricia trahit ad furtum ꝛ rapinā ꝛ ad multa mendacia. Gula trahit ad ebrietatem ꝛ luxuriam. Supbia trahit ad multas iniurias inferendas ꝛ multas ambitiones. Dicitur enim Isaie. xxiiij. Qui fugerit a facie formidinis cadet in foueam. ꝛ qui se explicuerit de fouea tenebitur laqueo. Per formidinem intelligitur auaricia quia auarus est semp formidolosus. Per fo-

neā intelligit luxuria. Prouer. xxiij. Fouea p funda est meretrix. Per laqueū intelligit sup bia q oīs illaqat. Sepe aūt tingit q q̄ndo auarus dimittit auaricīā t dat se inherentie: cadit in luxuriā. t q̄ luxuriosus supat omnē cupiscentiā cadit in vanā gl̄iam vl̄ superbiā.

Dixi sc̄do subdit imbecillitatis sanatio generalis. ibi. Cū aūt sol occidisset. i. xp̄s. De q̄ pphera p̄s. cij. Sol cognouit occasum suū. Occ est sol iusticie d̄ quo Joh. j. Illumiat omnem hominē venientē in hunc mūdum. Occ sol occubuit q̄n xp̄s inclinato capite spm̄ emisit. Subdit. Omes q̄ habebāt infirmos variis lāguoribꝫ ducebāt illos ad eū. At ille singulis manus imponēs curabat eos. q: cū xp̄s extēdit manꝰ in cruce oīes sanati sumꝰ liuore eiꝰ. Ben. xlvij. Salꝰ nostra i manu tua est Et figurat Nume. xxj. Ad aspectū serpēt eni sanati sunt qui sunt p̄cussi ab igneis serpētibꝫ Tunc subdit. Exibant eni dēmonia a multis clamantia t dicentia. Tu es filius dei. Et increpans nō sinebat ea loqui. quia sciebāt eū esse xp̄m. Sed diceres. qnare ergo prohibebat dēmonia dicere veritatem. Nōne enim firmius est testimoniū qđ p̄fert de aduersario Respondetur tribꝰ d̄ causis phibuit. Prima vt doceat nos fugere inanem gl̄iam ne sc̄z humani fauor̄ delectemur applausu. Secūdo vt doceret nos hereticā p̄auitatē vitare: q̄tenus in hoc exemplo inhibeamus hereticis ne p̄dicent etiam veritatē. q: fel draconū ppinant in calice babilonis. Deut. xxxij. Fel draconum vinū eor̄. Tertio ne dēmones: q: sūt spūs falsitatis: falsitatē dicere crederemus si aliquando dicerent veritatē. In quo notabiliter docemur q̄ nō laudari velimus a fallacibus t mendacibꝫ: quoꝝ laudatio magꝭ redūdat ad iniuriā q̄z ad honorē. Illud autez qđ subditur. Quia sciebāt eum esse xp̄m. sane de bet intelligi ne videat cōtrariū ei qđ dic̄ apl̄s j. Chor. ij. Si enim cognouissent nunq̄z dominū gl̄ie crucifixissent. Qđ a quibusdā exponitur de dēmonibꝫ. Si si cognouissent xp̄m esse dn̄m gl̄ie nunq̄z eū suggestione maligna crucifigi fecissent. Nā hoc mysteriū absconditum est a seculis t generationibꝫ. vt dic̄ apl̄s ad Col. j. Sapientia in misterio abscondita quam nemo p̄ncipū huiꝰ seculi cognouit. j. Chor. ij. Quā p̄destinauit deus ante secula i gl̄iam nostrā reuelata est p̄ncipibꝫ t potestatibus p ecc̄liam. q: nunc manifestatū est sc̄tis eius q̄bꝫ voluit de notas facere diuitias gl̄ie sacramenti huius. Designent igit̄ tempora t p̄cordabit scriptura. Demones ei vt dic̄ Beda. q̄n q̄z credebāt. q̄n q̄z dubitabāt. Nā cuz videbāt eū humanos effectꝰ sustinere: dubitabāt de eo an xp̄s siue filiꝰ dei esset. q: verum hominē intellexerūt. vt legit q̄ cū ieunasset. xl diebus t xl. noctibꝫ: postea esurijt. Accedēs temptator dixit ei &c. Cū aūt videbant illum opari mirabilia credebāt. vel fm̄ q̄bū Bede. intellexerūt vel suspicati sunt de ipo q: filiꝰ dei esset. q: dēmones alibi dixisse legunt Mat. viij. Jesu nazarene quare venisti añ tps torquere nos. no s scimus q: sanctus dei es. Nō igitur iudeis dicit Beda. ideo eum crucifigere persuasit. q: xp̄m siue filiū dei nō esse putauit. sed quia se morte illius non vidit esse dānandum. De hoc enim mysterio a seculis abscondito dicit apl̄us: q̄ nemo p̄ncipū huiꝰ seculi cognouit. quia si cognouissent dominū gl̄ie nō crucifixissent.

Feria sexta Sermo. xlv.

Omine da mi

Do hi hanc aquā vt nō sitiā. Jo. iiij. Cōsuetudo est hoīm ambulātiū q̄ habent appetitū ubi t potus vt eo melius ad patriā ambulēt. Spūal̄r. oīes sumus i itinere p̄stituti t pegrini p̄s. xxxviij. Aduena ego sum t pegrin⁹. Jō bonū esset signū sanitatis: vt potū lacrimaz t panē celi sepe ederem⁹ h̄ signū petit ecc̄lia i introitu. Fac mecū dn̄e signū in bono: vt videāt q̄ me oderūt. s. diabolꝰ t p̄fundant. Nā ex h̄ magna oritꝰ eis cōfusio t nobis securitas. Figurat iij. Regū. xix. Helyas comedit de pane t bibit de aq̄ t fortificatus est. Et sic hāc aquā lacrimaz nō habuerunt iudei. Hoc figuratū est in epl̄a Numeri xx. q̄ filij isr̄l murmurauerūt i deserto ꝯ moysen t Aaron di. Dn̄e da nob aquā ne moriamur siti. Moyses t aaron p̄strati in terrā dauerūt ad dn̄m. Dn̄e de⁹ audi clamorē populi hui⁹ t aperi eis thesauz tuū fontē aq̄ viue Et ait dn̄s moysi. Accipite virgā tu t aaron t loq̄mi ad petrā t dabit vob aqs. t p̄cussit bis silicē t fluxerūt aq̄ largissime ita vt biberēt homines t iumēta. Spūalit̄. Et sic tu si vis habere aquā lacrimaz ne aia tua moriatur siti. Moyses. i. intellect⁹. t aaron. i. eloquio debet clamare ad dn̄m vt apiat tibi thesaurus aq̄ viue. Et bn̄ thesaurus p hanc aquā emit sc̄z regnū celi Mat. v. Bti q̄ lugēt q̄m ipi cōsolabunt. Deniq̄z debes penitere bis silicē. s. cor durū sc̄z deū in memoria h̄re. Primo quid per pa-

pdidisti. scdo qd p ea meruisti. s. eternā pnā. O si cognosceres diceres cū hac mliere samaritana. Dne da mihi hāc aquā vt nō sitiam

Aliud thema. Si scires donū dei. Jo. iiij. Tria sunt signa dilectois psonaz. Primum est doctrina. Isa. xlviij. Ego dns doces te vtile. Scdm passio pia. Isa. xliij. Seruire me fecisti in pctis vris. Tertiū qñ prestat dona Gre. Probatio dilectois exhibitio est opis Primū habet in itroitu. scdm i epla. tertiū in euāgelio. Si scires donū dei ꝛc. In summa euāgelij duo innuunt. Prio petitio mirabil' obsequij. ibi. Mulier da mihi bibere. scdo ssequēs explicatio laudabil' bnficij. ibi. Si scires ꝛc. In sūma euāgelij duo innuūt. Primo itinerꝫ xpi descriptio cū dr. Venit i ciuitatē samarie. Scdo cuiusdā mulierꝫ obuiatio: cū dr. Venit mlier de samaria. De primo dicit. In illo tpe. s. vt cognouit qz audierat pharisei qm ihs plures hret discipulos qz iohes. tūc reliquit iudeā ꝛ voluit ire i galileā. Oportebat aūt eū ire p samariā. tūc venit ihs i ciuitatez samarie. s. regionis q dr sichar. Chry. dicit q locus ille erat vbi simeon ꝛ leui grauē occisionem fecerūt. ppter dynam sororē oppressam. postqz filij israel vt dicit Theophil⁹: ciuitatē deserta fecerūt: tpe pcedēte dedit eā iacob filio suo ioseph. Gen. xxxiij. Et q sbdit. Juxta pdium qd dedit iacob ioseph filio suo Erat autem ibi fons iacob quē fodit ibi habitando. Jhs aūt fatigat⁹ ex itinere sedebat sic supra fontē. hora aūt erat quasi sexta. Ecce de q cecinit ps. xxiij. Dns fortis ꝛ potens fatigat⁹ est. O res mirabilis. q infirmos corroborat fatigat⁹ est Nota xps discurrebat ꝛ laborabat tribo de caulis. Primo vt nobis quātitatem nre iniqtatis ostēderet. p qua dnm maiestatꝫ laborare oporteret. Isa. xliij. Prebuisti mihi laborē iniquitatibo tuis. In ope creatiōis sel' dixit ꝛ facta sunt omia. Qz in ope redemptionis p triginta ꝛ tres annos vt ait Bern. dixit multa. gessit mira. ptulit dura. Scdo vt i amore accederet. Jo. iij. Sic dē dilexit mundū vt filiū suū vnigenitū daret ꝛc. Tertio vt exēplū laboris in seipso nobis pberet. Job. v. Nascit hō ad laborē ꝛc. ps. lxxij. In labore hominū nō sunt. Aug⁹. Jhs fortis. qz in pncipio erat verbū. Infirm⁹. qz verbū caro factū est. Hora sexta. Rō realis. qz calor intēsus. My stice. qz in sexta etate caro factus. Scdo sexta die passus. Tertio sexta hora crucifix⁹ Di scdo scdo innuit ciuisdā mulierꝫ obuiatio cum dr. Venit mulier de samaria hauriens aquaz Aug⁹. Accepit aūt denominatōz a monte sichem sic dicto a quodā ei⁹ possessore q dictus fuit somer. vt dicit Chry. Et. iij. Regum. xvj Olim nō samaritani sz ismaelite dicebātur. ꝛ iudei inhabitabāt regionē. Attamē ppter pctā eoz rex assiriorz captiuos eos duxit i babiloniam: ꝛ gētes inhabitare fecit i ciuitatibo samarie. sed deus immisit barbaris leones q i terficiebāt eos. quod cū nunciatū fuisset regi misit rex vnū de sacerdotibo israel qui doceret eos legē dei. Attamen cū hoc idolis dediti q̄n qz libros moysi obseruabant. iiij. Regū. xvij Dicit ei Jhs. Da mihi bibere. Aug⁹. Sitiebat fidem mulieris. Discipuli enī ei⁹ intrauerūt ciuitatē cibū emere. Ecce pfimonia. Rndit mulier illa samaritana. Quō tu cū iudeus sis. s. ex habitu. qz iudei vtebant pallijs quibusdam q̄dratis: in quoz extremitatibo erat fimbree. vt dr Nume. xv. bibere a me poscis que sum mulier samaritana Nō enim coutūtur iudei samaritanis. Rndit. Si scires donum dei. ꝛ qs est q dicit tibi. da mihi bibere. tu forsitan petisses ab eo: ꝛ dedisset tibi aquaz viuam. i. gram spūssancti. Illam aquā nō intellexit. Dicit ei mulier. Dne neqz in q haurias habes. de alio aūt nō videt credibile q dare posses mihi miraculose. qz hoc fieri nō potest nisi esses maior pre nro Jacob. qd nō videt. iō dixit ei. Nunquid tu maior es patre nostro iacob q dedit nob puteum istū quē fodit. qd nō feciſſet si aquā viuā p sua volūtate aliunde hre potuisset. Quare aūt patrē eoz Jacob dixit: innuit Chryſ. di. Vide qualit hec mulier seipam ingerit in nobilitatē iudaicā ꝛ totā sna gentē. Samaritani enī abraā pgenitorē suū dicebāt qsi a chaldea existentē. Qz iacob patrez vocabāt qsi illius existentē nepotē. Nec ille. Vel fm tedā patrē suū iacob vocat. quia ipa sub lege moysi vixerat. ꝛ predium quod Jacob filio suo ioseph dederat possidebat. Respondit Jesus et dixit ei. Omnis qui biberit ex aqua hac sitiet iterum. qui aūt biberit ex aqua quā ego dabo ei nō sitiet in eternū. Sed contra Ecc. xxiij. Qui bibunt me adhuc sitient. vbi loquit

ꝛe aqua sapiẽtie. Dicendũ ꝙ sitis vno mõ accipit ꝑ ꝛsiderio alicuⁱ rei. Et sic omnis tꝑalis res adepta generat magꝫ sitim qꝫ tollit. qꝛ cupiditatẽ augmẽtat. Silr aqua coꝛporalis. qꝛ nõ habet effectũ nisi ad tps: oportet ꝙ iterũ alia aqua eodẽ mõ sumaⁱ ad sedandã sitim. Alio mõ accipit sitis ꝑ ꝛsiderio eiusdẽ rei habite: ad habendã eã pfecti⁹. Et sic habentes ꝛeũ p gram: sitiũt ipm habere p gliam. Et hⁱ mõ loquit auctoꝛitas Eccl. xxiiij. Hꝫ allegata auctoritas cũ dꝛ. nõ sitiet in eternũ: intelligit ꝛ siti illa fcdo mõ dicta. qꝛ habẽs gram nõ desiderat aliud qđ nõ habet: sꝫ ꝛsiderat ꝛeũ quẽ pfecti⁹ habere vult. Rõ hⁱ põt esse. qꝛ est differentia inꝛ rẽ tꝑalẽ ꝛ spũalẽ. qꝛ res tꝑalis añꝫ habeaⁱ estimaⁱ magni pcij. ꝛ est insufficiẽs ad ꝙrandũ ꝛsiderũ. Res ꝝo spũal' nõ cognoscit nisi cũ habeⁱ. Apoc. ij. Nemo scit nisi qui accipit. Et ideo nõ habita nõ mouet ꝛsiderium. ſꝫ cũ habeⁱ ꝛ cognoscit: tũc delectat affectũ ꝛ mouet ꝛsiderũ. Nõ qđẽ ad aliud habẽdũ. sed qꝛ imꝑfecte ꝙpit. ꝑpter recipientis imperfectionẽ mouet vt ipa pfecte habeaⁱ. De hac siti dꝛ in psal. xlj. Sitiuit anima mea ad ꝛeũ fontẽ viuũ. Sed aquã quã ego dabo ei: fiet in eo fons aque salientis in vitam eternã. q. dⁱ. Aquam quã ego dabo nõ solum sitim aufert sed vitam ꝑstat vino cõiuncta fonti. Vñ dic Fiet in eo fons aquam ꝓducens ꝓ bona opa ad vitam eternam. Ideo dicit. aque salientis. id est salire facientis in vitã eternã. Naturale enim est: aqua tantũ ascendere põt quantũ descendit. Et ideo sicut aqua gratie a deo in nos deriuaⁱ. ita anima ꝑ ipam ad ꝛeũ eleuaⁱ. quia ꝑ ipam ꝓsoꝛs diuine glozie efficiⁱ. Dum ergo sermonibꝫ ꝓdicta mulier delectata ꝛ tanti muneris opus habere cupiẽs. ſꝛ adhuc ꝓrudẽtiã carnis amplectens. dicit qđ sequit. Jn q̃ tangitur doni petitio. Dñe da mihi hanc aquaꝫ: vt nõ sitiam: neqꝫ veniã huc haurire. Ubi sciendum ꝙ hec mulier in ꝓncipio locutõis xꝑm nondũ nouit. sed iudeum vocat dicens Quomodo tu cuꝫ iudeus sis ꝛc. Modo ꝝo cum oñdit dñm dicẽs. Dñe da mihi: volens ꝑ hoca duplici coꝛpis necessitate liberari. videlicet a siti ꝛ a labꝛe. refugit enim homo naturaliter labꝛẽ. iuxta illud. ps. lxxij. In labꝛe hominũ nõ sunt. Sciendũ etiã ꝙ ꝑ hoc põsuit ipm iacob patriarche. q. d. Hãc aquã non potuit habere Jacob. Dicit ei Jhesus. Vade voca virꝫ tuum ꝛ veni huc. qꝛ enim hec mulier non poterat capere verba xꝑi. ideo cõsequenter ꝓcedit ad signa instruens eaꝫ ꝓmo ꝓ reuelationẽ secreti. Secretũ autẽ illud erat ꝙ mulier adultꝛa tenebat. qui tamẽ credebatur ab omnibꝫ hominibꝫ loci illius esse maritus eius. Et quia xꝑs dixit hoc secretum mulieri ostendit se scire secreta ꝛ occulta. Dicit ꝙ Vade ꝛ voca virũ tuum. ſ. putatiuũ. Nõ dixit dñs hoc vt vocaret virꝫ: sed vt responsione eius conuenientius argueret eam secretuꝫ reuelando. Unde ſm Chꝛys. dñs volebat dare aquã spũalis doctrine. nõ sibi soli sed specialiter viro suo. Quia vt dꝛ. ſ. Choꝛ. xj. Caput mulieꝛ vir. Ideo voluit vt ꝓcepta ad mulierẽ ꝑ virꝫ deuenirẽt. ſ. Cho. xiij. dicit. ꝙ si mulier aliq̃d addiscere vult: domi virũ interroget. Ideo dicit. Vade voca virũ tuum ꝛc. Scõm ꝛo Augu. exponit mystice. ꝙ vir iste sit intellectus. mulier vero voluntas: q̃ ad instar mulieris cõcipit ꝛ parturit aiam apꝑhẽsiuã. Quia ergo hec mulier ꝓmpta erat ad recipiendũ ſꝫ nõ mouebaⁱ ad intellectũ ꝛ rationem vt spũaliter hoc intelligeret. ſꝫ adhuc ꝛ sensu ꝛtinebatur. Ideo dicⁱ dñs⁹. vade tu sensualis voca virum tuũ. i. rationalẽ intellectum. quo spũaliter intelligas q̃ modo carnaliter sapis. Rñdit mulier ꝛ dixit Non habeo virũ. Dicit ei Jhs. Bñ dixisti. qꝛ non habeo virꝫ. Quinqꝫ enim viros habuisti. ꝛ hũc quem nũc habes non est vir tuus. Ecce quõ occulta huic mulieri dixit. vt ꝑ hoc ostenderet in se aliquod diuinum. Sed mystice ſm Chꝛys. quinqꝫ viros habuisti. i. quinqꝫ sensus quibꝫ vsqꝫ modo non vteꝛis. Sed hunc virum quẽ nunc habes. i. erroꝛẽ. non est vir tuⁱ⁹. quia ratio ꝓfecta non est sed erronea. iõ est adulter Et ideo tolle istum adulteruꝫ erroꝛem qui te coꝛrumpit. ꝛ voca virum tuũ. id ẽ intellectuꝫ vt intelligas me Mulier ergo ista ex reuelatione illius secreti intelligens xꝑm tangꝫ ꝑphetam. querit ab eo solutiõem cuiusdam dubij ꝑ cuiusmodi solutionem secũdario instrueret eam: sicut sequitur. Dicit ei mulier per modum cuiusdã solutionis. Dñe video quia ꝓpheta es tu. Patres nostri in monte hⁱ adoꝛauerunt. ꝛ vos ſcz iudei dicitis quia hierosolymis est locus vbi adoꝛare oꝛtet. In quo patet ſm Augⁱ⁹. qꝛ cepit ad eam venire fides sed non plene venit. quia nõ dñm ꝓphetarũ putabat venisse. licet enim ꝓpheta esset. Matthei. xiij. Nõ est ꝓphera sine honoꝛe nisi ꝑ patria sua ꝛ in domo sua. Cum erat plⁱ⁹ q̃ ꝓpheta. quia ꝓphetas ipos constituit. vt dicitur Hap. vij. In animas sanctas ꝑ natõnes se transfert amicus dei ꝛc. Admiranda est hui⁹

mulieris diligentia. quia non vt ceteremulieres curiose de mundanis interrogabat. sz de his que dei sunt. Matth. vj. Primum querite regnum dei. Ponet ergo questionem de his que homines in terra illa mouere ꝓsueuerant. s. de loco adoratiõis de q̃ questio ꝓtebat iter iudeos ⁊ samaritanos. Et samaritani dixerunt ꝙ in mõte garizim ibi esset locꝰ adorationis. ⁊ pbabant p rationẽ dicẽtes ꝙ anti qui pres coꝝ ibidẽ adorabant. Jõ ⁊ ipsi in eodem loco adorare deberent. Jdeo dicit. Pres nostri in monte hoc adorauerũt. Patres isti sm Chrys. possunt intelligi aliqui circa abraã. Nã illi aiũt filiũ suũ obtulisse ibi. Judei ꝙ dicebãt in hierlm esse adorandũ auctoritate dñi q̃ ꝓcepit Deut. xij. ꝙ destruerent aras ⁊ lucos. ⁊ nõ adorarẽt vbiqz dñm. sz in loco vno determinato quẽ dñs elegisset. Qui quidem locus adorationis primo erat in sylo. postea ꝙ auctoritate dñi dauid: salomonis et Nathan ꝓphete archa dei est portata de sylo in hierlm. ⁊ ibi factũ est templũ sm illud. ps. lxxvij. Repulit tabernaculũ sylo tabernaculũ suum ⁊c. Et sequit. Sz dñs elegit tribuz iuda montẽ syon quem dilexit. Proposita ergo q̃stione p mulierem: rñdit ipse saluator sicut sequitur. Dicit ei ihesus. Mulier crede mihi qz veniet hora qñ nec i monte hoc nec in hierosolimis adorabitis patrẽ Quia veniente hora publicationis euangelij cessauit cultꝰ gentiũ. ⁊ iudeoꝝ cerimonie cessauerunt. ipsoruqz iudeoꝝ templũ orationis domꝰ destructuz est ⁊ popul⁹ xpian⁹ creat⁹ est. q̃ nec sup montem garizim nec in hierlm: sz in oñi loco benedicebat dñm. Oportebat q̃dẽ ꝙ adoratio christi euacuaret iudeoꝝ ⁊ gentilium adorationem. Nam si aliquis vellet duos populos i vnuz ꝓiungere: oporteret ab vtroqz remoueri illud in q̃ ab inuicẽ discordarẽt. ⁊ aliqd eis ꝓmune in q̃ ꝓueniãt ꝓcedere. Christꝰ g̃ volẽs iudeos ⁊ gentiles in vnũ cõiungere: remouit a iudeis cerimonias. a gentib⁹ idolatriã. q̃ duo erant sicut paries vnus in quo vterqz ab inuicẽ diuidebatur. Et fecit ex vtroqz populo vnũ populũ. sm illud Eph. ij. Ipse est pax nostra q̃ fecit vtraqz vnũ ⁊ mediũ parietẽ macerie solues inimicicias in carne sua ⁊c. Hic g̃ cessauit cerimonialis cultus iudeoꝝ idolatria gẽtium. ⁊ introductus est verꝰ dei cultus a xpo. Remigius. In hoc ꝙ dicit. hora venit. in hꝫ designatur tps gratie qñ ablata vmbra oim figurarum lux veritatis illustrabat mẽtes fidelium. ¶ Mystice. Quidam participant dei sapientiam obnubilatã tenebris erroris. ⁊ sibi dicunt adorare in monte garizim. Quidam sine errore: sed tamen imperfecte. ⁊ illi dicuntur adorare in hierlm. i. in eccliã militãte. Quidam sine errore ⁊ perfecte. quia vidẽt deum sicut est. Et ideo dicit. Veniet hora quando neqz in erroribꝰ neqz imperfecte ⁊ in enigmate participabitis diuinã sapiam. sed videbitis eum sicuti est. Vos adoratis qđ nescitis. nos adoramus quod scimus. quia salꝰ ex iudeis est. Hoc additum est ideo. quia añ publicationem euangelij cultus iudeoꝝ erat licitus ⁊ bonus. nõ sic aũt cultus gẽtiliũ. Jdeo illud ait de gentilibus Attribuere enim illud deo quod sibi non cõuenit. vt ꝙ sit corpus. vl aliquid aliud hmõi est ipm nescire. hoc autẽ faciebant gentiles qui deũ non credebant esse sup oia: sz equalẽ aliquib⁹ creaturis. Jdeo simul cũ eo adorabãt idola. De iudeis ꝙ ait. Nos adoramus quod scimꝰ. hoc non intelligitur de omnib⁹. sz de ꝓphetis ⁊ patriarchis. qz ꝙ cognitio dei p legẽ ⁊ ꝓphetas erat cõcessa populo iudaico. Juxta illud Roꝝ. iij. Quid ergo amplⁱ iudeo est. qz credita sunt illis eloquia dei. Concessa sunt eis etiã dona spũalia sicut ꝓphetia ⁊ alia hmõi q̃ ꝓpter eis fuerãt vt ad alios deuenirẽt. Juxta illud Roma. xj. Tu. s. gentilis cũ esses oleaster. i. sterilis ⁊ amarus insertus es i illis. s. iudeis. Et Rom. xv. Nam spiritualium eorum. scz iudeoꝝ participes facti sunt gentiles. Concessum est etiaz eis christum ex ipsis nasci sm carnem. Jdeo hic dictum est. Quia salus ex iudeis ẽ. Subdit. Venit hora ⁊ nunc est quando veri adoratores adorabunt patrẽ in spiritu ⁊ vitate.

¶ Ubi sciendũ sm Origenẽ ꝙ supra loqns dñs de adoratiõe nõ dixit. Venit hora ⁊ nũc est. sed simpliciter veniet hora ⁊c. quia tunc locutus est de adoratione in patria sm quam perfectam dei cognitionem participabimus: que nondum viuentibus in hac carne mortali venit. hic vero loquitur de ea que est i vita ista que iam venit per xpum. Ista aũt adoratio que nũc est fit in spũ ⁊ veritate. Remigius. Deus nullo loco continet. nec in tẽplis manufactis. sed puris mentibus comprehẽditur ⁊ inhabitat. pbat hoc per hoc Spiritꝰ enim est deꝰ. ¶ Ad cuius euidentiã sciẽdum: ꝙ adoratio xpianoꝝ excellit adorationeꝫ iudeoꝝ in duob⁹. Primo quia illa est sm carnales cerimonias. Heb. ix. Solũmodo i cibis ⁊ in potibus ⁊ in iustificijs carnis vsqz ad tps ⁊c. Adoratio vero xpianoꝝ fit sm spũm

Feria sexta post Oculi

Scdo q3 iudeoꝝ adoratio fiebat ſm figuras Nã ꝺo victime ſm q̃ ſunt res quedã nõ placebãt. Unꝺe ps. xlix. Nũq̃d mãducabo carnes thaurorꝝ: aut ſanguinẽ hircorum potabo. Et alibi ps. l. Si voluiſſes ſacrificium ꝺediſſem vtiq3 holocauſtis nõ ꝺelectaberis. ſ. inq̃ntum ſunt res pctõꝝ. ſz inquantũ ſunt res victime 7 veri ſacrificij. Heb. ix. Umbrã habet lex futurorꝝ bonorꝝ. nõ imaginẽ rerꝝ. Adoratio aũt xpianorꝝ eſt in ỽritate. q3 ipa ſm ſe placet ꝺeo. Joh. j. Gra 7 veritas p ihm xp3. Jõ q3tũ ad ꝑmũ ꝺicẽ q̃ veri adoratores adorabũt in ſpũ nõ in cerimonialibꝫ carnalibꝫ. Quãtũ ad ſecundũ ꝺicẽ. In veritate non in figura. Scdo põt legi q̃ dñs p hec duo q̃ ꝺicit in ſpũ 7 veritate: vult oñdere differẽtiã hꝰ adoratiõis. nõ tm ad illã iudeoꝝ: vel etiã ad eam q̃ erat ſamaritanorꝝ. Ad illã quidẽ iudeoꝝ p h̃ quod ꝺicit in ſpũ. ſicut ꝺictũ eſt ſtatim ſup. Illã ꝺo ſamaritanorꝝ p h̃ qꝺ ꝺicit. Et in ỽritate. Naz illa cũ erroꝛe erat. q3 adorabãt qꝺ neſciebant Iſta ꝺo cũ ꝺei cognitiõe. Tertio põt legi vt p hoc qꝺ ꝺicit in ſpũ 7 veritate. ondaꝫ cõditio vere oratiõis. Ad hoc enĩ q̃ oratio bona fiat 7 ꝺa duo req̃runt. vnũ qꝺ fiat ſpũ. Et iõ ꝺicẽ. in ſpũ 7 i feruoꝛe ſpũs. j. Thoꝝ. xiij. Orabo ſpũ: orabo 7 mẽte. Scdm q̃ fiat i ỽritate. Primo q̃ꝺẽ in fide. q3 nullꝰ feruoꝛ ſpũal' ꝺesideriũ eſt ad merẽꝺũ idoneꝰ niſi aſſiſtat ỽritas fidei. Scdo ꝺo i ỽritate. i. ſine fictõe 7 ſimulatione Lotra qꝺ ꝺicit Mat. vj. Amãt i angul'oratore vt videanꝫ ab hoĩbꝫ. Dic ergo ad oꝛõem ſeruoꝛ charitatis 7 ỽritas fidei req̃runt. Jaco. j. Poſtulet aũt in fide nõ heſitãs. Et rectitudo intẽtionis. Scdo q̃. Nã pr̃ tales q̃rit q̃ adorẽt eũ. Spũs ẽ ꝺc. 7 eos q̃ adorãt eũ in ſpũ 7 veritate oportet adorare. Ubi ſciẽꝺũ. q̃ vult exaudiri a ꝺeo ꝺebet ei aſſimilari vt ꝑpr̃ ſilitudinẽ hoĩs ad eũ ipm exaudiat. q3 ome aial ꝺiligit ſuũ ſile. Ecci. xiij. Sz hõ nõ aſſimilat ꝺeo ſm carnalia. q3 eſt incoꝛpoꝛe. ſz ſm ſpũalia. q3 ꝺeus ſpũs eſt. Eph. iiij. Renouamini autẽ ſpũ mẽtis vr̃e tẽ. Eſt etiã veritas. Joh. xiiij. Ego ſum via veritas 7 vita. Ergo oportet in ſpũ 7 veritate adorare. Unꝺe Aug. ꝺ ſamaritanos q̃ putabãt ꝺeũ coꝛpoꝛeũ. 7 iõ in mõte eſſe adorãꝺũ Querebas mõtẽ forte ad oꝛãꝺũ vt ꝺeo eſſes ꝑpinq̃or. ſz ipe q̃ in altz̃ habitat humilibꝫ approꝑinq̃t. g ꝺeſcende vt aſcendas. Aſcẽſiones in q̃t in coꝛde ei' i ꝓualle ploratiõis q̃ humilitatẽ hꝫ. in tẽplo vis adorare. i teoꝛa. ſz ꝑus eſto templũ ꝺei. Dicit ei mulier Scdo q3 meſſias veniet q̃ ꝺr xp3. Cũ g̃ venerit ille annũciabit nobis oĩa. q. ꝺ. Ego iſta ỽba nõ capio. ſz q̃n veniet meſſias: tunc ſciemus oĩa iſta. Dicit Aug'. q̃ hec eſt ꝑfecta locutio vbi vocat eũ xp̃um. vt ꝺaret intelligere q̃ poſt q̃nq3 ſenſus coꝛpoꝛeos iã incipiet redire ad viz legitimũ. Jõ ꝺns aquam ꝺoctrine ſpũalis ei ꝓpinat manifeſtando ſe ei. Scientiã multiplex ẽ aqua. Prima ſignificat amorem mũꝺi. 7 hec nõ extinguit ſitim. q̃. Regũ. xiij. Oes q̃ſi aq̃ ꝺila. Uere oĩs ꝺelicie et ꝺignitates 7 honoꝛes ſignificanꝫ ꝑ aquã. Hãc aũt aquã nullꝰ ꝺebet appetere. q3 turbida 7 amara Diere. ij. Et nũc q̃ꝺ tibi vis in via egypti vt bibas aquã turbidã. Supbꝫ eni habet coꝛ turbidũ ꝑ ꝓtumatione: indignatione: ꝓtentiosa emulatiõe. Prouerb. xiij. Inter ſuperbos ſemp iurgia ſunt ps. cxliij. Tange montes 7 fumigabũt. Auarꝰ ſp habet coꝛ turbidũ p ni mia triſticia 7 ſollicitudine. Eccli. xiij. In mi ſticia erit ſup mẽſam ſuã. Diere. xlix. Turbati ſunt in mari: p ſollicitudine q̃eſcere nõ potuerunt. Libidinoſus habet coꝛ turbidum p nimia ꝓcupiſcentia 7 feruoꝛe. Job. xxxj. Ignis eſt vſq3 ad ꝓſummationẽ rerꝫ oĩa eradicans genimina. Nõ ſolũ aũt iſta aq̃ eſt turbida per effectũ ſz etiã in ſeipſa. Aq̃ ꝺo turbida nõ eſt apta ad bibenꝺuz cũ ſit amara. nec ad ſpeculandũ cũ ſit turbulenta. nec ad lauãꝺuz cũ ſit immũꝺa. Eoꝺẽ modo amoꝛ mũꝺi nõ eſt aptꝰ ad bibendũ q3 eſt amarꝰ. facẽs amaritudinẽ in ꝓſciẽtia. Proũ. v. Nouiſſima illius amara q̃ſi abſinthiũ. Et tandẽ facit amaritudinẽ in pena. Iſa. xxiiij. Amara eſt poꝛio bibẽtibꝫ illã. Si videt amoꝛ mũꝺi nõ eſſe ꝑ ad ſpeculandũ cũ ſit turbulẽtꝰ. Nõ enĩ poſſumus ſpeculari ꝺeũ ꝑ ꝓtemplatoꝝ mũꝺanoꝝ. nec etiã pctã noſtra niſi ꝑ ꝓtritionẽ. Legit' in vita ſpatz̃. Cũ q̃ꝺã frater coꝛ plenũ anxietatibus 7 tribulatõibꝫ haberet. 7 moꝛe ſolito ꝺeũ ꝓtẽplari nõ poſſet. q̃ꝺã ſanctꝰ pater ad quendam fontẽ eũ ꝺuxit. 7 cũ aqua cũ q̃ꝺã bacculo ꝓturbaſſet. ꝺixit vt reſpiceret ſi faciẽ ſuã videre poſſet. q̃ expectauit vſq3 clarificata fuit. 7 tũc vidit. Adaptatio huiꝰ exempli plana eſt Iſte amoꝛ mũꝺi nõ eſt aptus ad lauãꝺũ cũ ſit immũꝺus. Si q̃s g̃ hꝫ coꝛ immũꝺum: et vult lauare illud cũ amore mũꝺi magis ſeinq̃nabit. Unꝺe Amb. in lib. ꝺe ỽgi. pytagoꝛã repꝛhẽꝺit ꝺ. Pytagoraꝫ poſtq3 cubitũ iuerat tibicinẽ iubebat molliora canere vt anxia ſeculariꝫ mulceret coꝛda. Sz ille q̃ laterẽ lauat ſeculariꝫ fruſtra cupiebat abolere. magis enĩ ſe linĩebat luto remediũ voluptate querebat

Sermo XLVI.

Aug⁹. Quisqs es q̄ es in mūdo. ad te venit q̄ fecit mūdū vt eripiat te de mūdo. Q, si forte aliq̄ delectatōe te retinet mūd⁹ sp vis esse immūdus. ¶ Scdo dns dat aquā contritionis. Hiere. ix. Quis dabit capiti meo aquam: et oculi meis fontē lacrimaz z ploratū die ac nocte. Aug⁹. Si tot⁹ vertar in fletū vt iam nō sint gutte lacrimaz sz abūdantia flumis: dignetur nō potero flere mala mea oia ꝛc. Sic tu facturus. ps. l. Lauabis me z sup niue dealbabor. Isa. j. Si fuerint pcca vra vt coccinū quasi nix dealbabunt. Un Bern. Unū angelo z sunt lacrime pnitentiū. vt patet ex emplo de muliere. ¶ Tertio dns dat aquam doctrine. Eccī. xv. Aqua sapie salutaris potabit eum. s. hoiem. videlicet xps. De ista aqua dicit Apoc. xxij. Ostendit mihi fluuiū aque vite pcedentē de sede dei z agni. Per fluuium intelligit sacra scriptura q̄ pcedit de sede agni id est. a regno dei. ps. lxvij. De⁹ dabit verbuz euangelizātibus. O q̄ dulcis aqua. ps. cxviij. Quā dulcia faucibus meis eloquia tua. Ueu alicui amara est. Joh. vj. Dur⁹ est hic sermo. Et pet⁹. verba vite eterne habes. Hec aqua mūdat. Joh. xv. Jā mūdi estis ppt sermonez quē locutus sum vobis. ¶ Quarto dns dat aquā gre. Joh. iiij. Si scires donum dei ꝛc. tu forsitan petisses ab eo z dedisset tibi aquaz viuam. i. gram viuificantē. ps. xxxv. Apud te est fons vite. Hāc petiuit hec mulier dicēs. Dne da mihi hāc aquā vt nō sitiā. Apoc. xxj. Sitienti dabo fontē aque viue gratis. ¶ Primo g̃ tia spūssancti ꝓparat aque. q. z abluit. Ezech xxxvj. Effundam sup vos aquam mūdam z mūdabimini ab omnibus inq̄namētis vestris ps. j. Lauabis me et ꝛc. ¶ Secundo extinguit Eccī. iij. Ignē ardentē extinguit aqua. Et sic gratia spūssancti extīguit pcca. ¶ Tertio aq̄ est cōmunis. Et sic gratia spiritussancti. Isa. lv. Omes sitientes venite ad aquas ꝛc. Anf. Non ideo nō habes quia deus non dat. sz q. tenō ꝓparas accipe. Apoc. iij. Ego sto ad ostium z pulso. ¶ Quarto manet in imis. Et sic gratia spiritussancti in humilibus. psal. ciij. Qui emittis fontes in conuallibus ꝛc. j. Pet. iiij. Humilibus dat gratiam. ¶ Nota hec aqua scilicet gratie est dulcis ad bibendum. Eccli. xxiij. Qui me bibunt adhuc sitient. Clara ad spectaculum. ij. ad Chorinthios. iij. Nos autem reuelata facie gratiam domini speculantes ꝛc.

¶ Sabbato
Sermo. xlvj.

¶ Vade z iam amplius noli peccare. Joh. viij. Cōsuetudo est vbi homo exit domū suaz z relinquit ostiū apertū z fenestras. tūc frequēter pdit thesauz suū. post pditionē autē tunc inuocat iudicem vt pꝛouideat de restitutione Spūaliter. Ubi hō aperit ostiū oris inordinate z fenestras sensuū exterioz. s. visuz. auditum ꝛc. ille pdit thesauz ꝑtutū. Eccī. ix. Ā tē faciē tuā a muliere compta: z ne circūspicias spēm alienā. Ibidē. xxiij. Sepi aures tuas spinis: z linguā nequā noli audire. Claude ostiū dom⁹. i. os tuū. Et hō petit ecclia in introitu. Uerba mea auribus pcipe dne ꝛc. q. di. Ego pdidi thesauz aie. g̃ adiuua vt restituatur mihi. Et hoc petit in collecta. Presta q̄sumus omnipotēs de⁹. Sili⁹ sic petiuit susanna q̄ pdidit thesauz bone fame. vt ptz in epla que erat exaudita. Sili⁹ hec mulier in euangelio pdidit thesauz ꝓiugalis castitatis. ipsa speruit in dño z nō est derelicta: sz meruit audire. Vade z amplius noli peccare. ¶ In summa euangelij tria innuunt. ¶ Primo iudeoꝝ falsa interrogatio cū dr. Magister. Secundo subdit iusta sententie diffinitio. ibi. Qui sine pcō est ꝛc. Tertio magna xpi miseratio. ibi. Vade z amplius noli peccare. ¶ De primo dicit In illo tpe. s. cū in vltimo die scenophegie tota die in tēplo pdicasset. Tūc vespere perrexit in montē oliueti. Alchuin⁹. Christi cōsuetudo erat maxime circa passionē q̄ tota die in templo pdicauit hierosolimis z miracula fecit. sero reuertebat in bethaniā. Aug⁹. Juit in montem oliueti ad orandū. ad designādū q̄ oratione deuota oleū misericordie acquiritur fm Alchuinū. Nā sicut oleū dolentibus membris solet ferre medicamē vel leuamen. z sic oro diuinam pietatē. Item sicut oleū superferk omnibus liquoribus. z sic misericordia. ps. Miserationes eius sup omnia opa eius. Et diluculo iterum veniebat in templū ad orandū zelū animarum. Et omis populus veniebat ad eum simplices vt discant. scribe z pharisei vt laqueos iactent. Et sedēs docebat eos sz viam salutis eterne. Adducunt autem scribe et pharisei mulierem deprehensam in adulterio. ¶ Sed diceres. quare non adduxerūt adulterum. cum fm legem eadem pena est puniēdus. Respondet: q̄ adulter erat diues z vn⁹ de scribis. z ideo pro precio eum liberauerūt. Sed ipsa paupercula. ideo eam adduxerūt

Nota adulteriū triplr punīra dō. Prīo pena tempali. Gen. xij. Flagellauit dñs pha raonē plagis maximis r domū ei⁹ ppter saray vxorem abraā. Itē Gen. xx. Cōminatus est dñs mortē abymelech ppter vxorem Abrae quā tulerat nescīēs ipam ei⁹ esse vxorē. sed eā sororem eius putabat. vbi Josephus dicit q dñs pcussit eū graui infirmitate ita q medici desperabant de eo. Item domin⁹ pcluſit omnē vuluā domus abymelech ppter saram vxorē abrae. Item de dauid. ij. Regū. xij. cui dixit nathan. Non recedet gladius de domo tua. Scdo pena legali. q omes leges tā diuine q humane phibent r puniūt adulteria. Nā fm humanas leges alīq exheredītanť. alīq nudi fugant. Sed fm legem diuinā adulteri manifesti debent lapidari. sed occulti r suspensi debebant separari. Et statuerūt eam in medio. scz vt magis confunderet: r dixerūt. Mgr. Chry. Magistr vocāt vt quasi honorat⁹ secretum sui cordis manifestet. Et non vt discipli. Joh. xiij. Vocatis me magister r dñe r bene dicitis. q illi causa discendi. isti causa decipiēdi. Pharisei eī r adulatores faciunt vt scorpio: qui applaudit facie: sed pungit caudā. Sed caue a talibꝫ. ps. cxl. Oleū pctōris nō impinguet caput meum. Latho. Luz te q̄s laudat iudex tuus esse memento. Nam null⁹ in hoc mūdo debet velle laudari. Nā omis vita nra vel est presens vel preterita vel futura. Si preterita: inueniet se multa cōmisisse de quibꝫ debet erubescere. Roma. vj. Quē fructum habuistis tunc in illis in quibus nunc erubescatis. Si psens: sic est in loco periculoso: de quo debet dolere. ps. cxix. Heu mihi q inquolat⁹ meus prolongat⁹ est. Si futura: r sic inueniet dei iudicia de quibꝫ debet timere ps. cxviij. A iudicijs tuis timui. Sed q̄ sunt in futura patria sunt laudandi qui de preterito nō habēt erubescere. de psenti nō dolere sed gaudere. quia sūt securi. Subdit. Hec mulier deprehensa ē modo in adulterio. In lege aūt mādauit moyses hmōi lapidari. tu ergo quid dicis. Scōm augustinū in xpo pharisei cognouerūt tria. s. veritatē doctrine. māsuetudinē misericordie. r rectitudinē iusticie. Et iudei volētes eū decipere cogitabant intra se. Ipse vl dicet q mulier debet lapidari: aut nō: aut tacebit. Si iubet eaz lapidare: tunc dicemus cum inmisericordez quam tamē predicabat. Si nō iubet lapidare: tunc accusabim⁹ eū q est hostis legis r prius moysi. Si tacebit: tūc dicem⁹ q nō habet veritatem doctrine. fz ppter timorem humanū veritatem predicare formidat. Ergo subdit. Hoc dicebāt tēptantes eū vt possent eū accusare. Sed dñs in rndendo iusticiā seruat⁹ r a mansuetudine nō erat recessurus. Un scribebat in quit. Jhs aūt inclinās se deorsum scribebat in terram. Amb. dicit q scribebat. Terra terraz accusat. Aug⁹. Scripsit illud quod postmodum voce expssit. s. Qui sine pctō est de. Glo. Scripsit eoz peccata vt eos onderet ineptos ad hui⁹ sentētie executionē. que illi legentes pverecundia exierūt. Beda. Digito scripsit in terra vt illum se forte demonstret q quondam legē in lapide scripsit. Cum aūt perseuerarent interrogantes eum: erexit se r ait. Qui sine peccato est vestr̄ pmus in illam lapidem mittat q. d. puniat peccatricez fz nō a peccatoribꝫ. impleat lex quā allegatis: fz nō a puaricatoribꝫ legis. Et sic seruauit iusticiam. misericordiā r veritatē. ex eo q nō venerat pdere fz quere que perierāt. Et itez se inclinās scribebat iterra. Aug⁹. vt daret eis liberā facultatē exeūdi. quos citius exituros q̄z plura interrogaturos pcuidebat. Scōm aliquos hic scripsit q̄s/dam figuras in quibꝫ ex diuina permissione q̄libet sua peccata cognoscebat r nō mulieris: que fuerāt p ptritōnē deleta. In hoc docemur q prius q̄z peccantem frēm corripimus diligēter perpendamus vtr ipsis peccatis de quibus alium castigamus etiā obnoxij simus. ne nobis contingat taliter vt sequitur. Audientes aūt hec vnus post alīū exibāt: incipiētes a senioribꝫ. Glo. q forte magis rei erāt interrogantes eoz cōscientiam. Et q iudicare venerant iudicio dei digni erant. Et remāsit Jhs solus a calumniantibus. Et mulier in medio stans. s. discipulorum r aliorum bonoz. Glosa. mulier illa ab illo puniendā se sperabat in quo peccatū inuenire nō poterat. sed ille q̄ aduersarios eius repulerat lingua iusticie. leuauit in illam oculos mansuetudinis interrogans eam vt sequitur. Erigens autem se Jhs ait illi. s. confutatis calūniatoribus. Mulier vbi sunt qui te accusabant. nemo te cōdemnauit Que ait. Nemo dñe. Dixit ei iesus. Nec ego te condemnabo. quasi diceret. Ego propter peccatores veni. vade r amplius noli peccare. O pium verbū r mansuetum. Serui erāt inmisericordes. dominus pius. homines erant inmisericordes. deus misericors. Sed illā penitentiā a xpo iniunctam non debent trahere in consequens ipsi sacerdotes. quia nō nosc̄unt cor neq̄z scientiā hominis vt xps. Nam ad quodlibꝫ peccatum requirit satisfactio. Aug.

Nullū malū impunitū ⁊c. Qđ Greg. in pastorali ꝙ tria exẽpla pbat. Primus vt si ĩras aliq̃s vel figuras scribit nõ sufficit ꝙ vlterius nõ scribat: sz ꝙ male scriptū ⁊leat. Et sic pctã nra scripta sunt corã deo. Piere. xvj. Pctum iuda scriptū est stilo ferreo i vngue adamantino. Nõ aũt sufficit nõ peccare. sz pterita pctã ꝓtritione ⁊lere. Hoc̃ exẽplū qñ q̃s aliquez blasphemat. nõ sufficit dimittere sz satisfacere. Et sic per pctm blasphemam⁹ ⁊cũ. ad Ro. ij. Nomen dei per vos blasphematur. g̃ oportet vt satisfaciam⁹ pnĩa. Job. xlj. Idcirco me ipsum rephendo ⁊ago pniam in fauilla et cinere. Certium exemplum ꝙ debitor nõ absoluitur a debitis: eo ꝙ alia non multiplicat. sed oportet ꝙ ea que tenetur exoluat. Et sic ꝓ peccatũ ꝓtrahimus. iõ nõ sufficit ꝙ oramus. Dimitte nob debita nra. sz oportet ꝙ nos satisfaciam⁹ ꝑ satisfactionẽ. Matth. iij. Facite dignos fructus penitẽtie.

Dominica Letare.
Sermo. xlvij. De euãgelio

A Ccepit Jesus panẽ ⁊ gras agẽs distribuit discũbentib. Joh. vj. Matth. xiiij. Mar. vj. Lu. ix. Tenẽs agrũ alicui⁹ dñi: sp tenet dño illi rñdere ⁊ nascentib ꝑmittis in agro. Spualiter. Sic nos tenemur animaz nostrã in feudã dño. Heñ. ij. Inspirauit i faciẽ ei⁹ spiraculũ vite. ⁊ fact⁹ est homo i animã viuẽtẽ. Et vltra possessionẽ aie etiã ab ipso recipimus semia ꝟbi dei ⁊ etiã doctrine. Que si in agro aie seminata essent ⁊ colerentur bonis operib nascerent virtutũ fructus speciosi ⁊ decori. quib obtinet eterna glia. Ideo de his dominus vult habere partẽ. s. gratiaꝝactiones.

Nota hec bona nascunt a bonis opibus q̃ a dño donant in aia sancta. s. adeptio venie. acq̃sitio glie: ⁊ gratiaꝝactio. Dñs de omnib his solo vltimo cõtentatur. Figuratur Heñ. xlvij. Ape famis ioseph terras ⁊ possessiões regni egypti obliganit. puidẽdo omnib ꝑdictas illis relinquebat in feudũ tali pacto vt accepto semine redderent regi quintã partem nascentiũ. Heñ. xlvij. Spualiter. Ape quo in egypto peccati primoꝝ parentũ oms periclitabamur fame. venies ioseph. i. chr̃ist⁹ pane angelorꝝ refecit nos. ⁊ nobis tradidit semen purissimũ. qđ fructũ attulit multiplicẽ in terra nostra. i. in aia nostra quã redemit de paupertate mortis: reddẽs illã nobis vt partem quintã. s. gratiaꝝactiones ꝺ his supradictis a nobis tm recipiat. qz fm Bern. Ingratitudo vent⁹ est vrens ⁊ exiccãs fontẽ pietatis rorem misericordie ⁊ flucta gratie. Dñs in exemplũ se nobis hodie ꝓponit qui gratias patri egit. De quo thema. Accepit g̃ ihs panes ⁊ cũ gratias egisset distribuit discumbentib. ⁊c. Aliud thema. Auicenna in ꝓmo canone dicit ⁊ experimento certificatũ est ꝙ mammille matris in os infantis posite valde cõfrũt remediũ q̃cq̃d ei obest. Spualit. Hic in ꝓposito mater nostra eccl̃ia. ij. Regũ. j. Sic̃ mater vnicum amat filium: ita te diligebam. Jsta mater oñdit nobis duo vbera. i. duplicẽ ꝓsolationem. s. gratie ⁊ glorie ps. lxxxiij. Gratiam ⁊ gloriã dabit dñs. Sed cũ filio ostenderit vbera letat. ⁊ sic nos. Unde in introitu. Letare hierusalẽ ⁊ ꝙuentũ facite omnes q̃ diligitis ⁊cũ. gaudete cũ leticia q̃ in tristicia fuistis vt exultetis vt satiemini ab vberib consolationis eius. Ps. Letatus sum in his que dicta sunt mihi ⁊c. ps. cxxj. Nicolaus de lyra exponit hunc psalmũ ad ĩram ꝙ sit exultatio ipsius dauid de hoc ꝙ nathan prophet⁹ sibi dixit de futuro templo ꝑ salomonẽ edificãdo. vt habetur. ij. Regũ. vij. Et. j. Paralip. xvij. Sic nobis dicitur de futuro. In domũ domini letantes ibimus. De qua domo Baruch. iij. O israel q̃ magna est dom⁹ dñi ⁊ ingẽs locus possessionis eius. In illa domo quidam habitant affectu ⁊ effectu vt sancti. ps. cxviij. Qui habitat in celis ⁊c. Secundi affectu et non effectu. vt boni viatores. ad Philip. iij. Nostra conuersatio in celis est. ps. cxix. Heu mihi quia incolat⁹ meus plongatus est. Alij neutro modo. sz potius habitare eligũt i domo ruinosa. Aug⁹. Si architect⁹ diceret ruiturã domũ nõne priusq̃ migrares q̃ interimeres. Sic auctor mũdi dixit ruituru mũdum ⁊ei nõ credis. Audi vocẽ eius Luce. xxj. Celum ⁊ terra transibunt ⁊c. Dicit enĩ Solin⁹. Irundines i ruitura domo edificiũ nõ petũt. Sic electi dei qui irundinibus comparãtur. Piere. viij. Irundo ⁊ cyconia cognoscũt tps aduentus sui: pisciunt futura. Scimus vero ꝙ mũdus est edificiũ ruinosum. domus vero dei semp stabit. ps. xcij. Domũ tuã domine decet sanctitudo in longitudine dier. Hãc petiuit dauid ps. xxvj. Unã petij a dño hanc req̃ram vt inhabitem in domo domini omnib diebus vite mee. Notanter dicit vnam et non duas sicut filij seculi fm carnẽ viuentes.

Aug⁹. sup Gen̄. In archa nō admittebāt animalia que generabāt ex putrefactione et corruptione sz in diluuio perierūt. Hic in domo dei nō admittunt̄ q̄ ex sanguinib⁹. ex volūtate carnis generant̄. j. ad Thoī. xv. Caro et sanguis regnū dei possidere nō possunt. Eccl̄i. xvij. Nihil nequius q̄z q̄ excogitauit caro z sanguis. Rom̄. viij. Qui fm carnem sunt dō placere nequeūt. Ideo in epla ad Galat. iiij. Abraā duos habebat filios. vnum de ancilla z vnū de libera. Qui de ancilla nat⁹ est fm carnem. q̄ de libera p repromissionē z fm spiritū z qualis nō erat filius ancille. Gen̄. xxv. Diuidit abraā filijs suis hereditatē. filijs pcubinarum dedit munera. Ergo de filijs in patria dr in euāgelio. Saturati sunt ꝛc. ¶ In summa euangelij tria innuunt̄. ¶ Primo pstantie pueniens equalitas. ibi. Abijt ihesus. ¶ Secundo miraculi expediens oportunitas. ibi. Cū subleuasset. Tertio bñficij sufficiēs largitas. ibi. Facite homines discumbere. ¶ De pmo dicit. In illo tpe. s. cū iudei querebāt xpm interficere. z nō erat adhuc tps passionis sue. iō abijt Jesus trans mare galilee qđ est tyberiadis. Iste locus sic appellatur iuxta morē iudeoꝝ. qui omnē pgregationē aquaꝝ appellabāt maria Et aliqn̄ dr mare galilee. ppter galileam pouinciam in qua fluit. Aliqn̄ dr mare tyberiadis ppter famosam ciuitatē ibidē situatam: quā herodes edificauit in honore tyberij cesaris. Aliqn̄ dr stagnū genezareth ppter aurā que ibi regnat. vel ppter regionem quandaz paruā. Et sequebat eū multitudo magna. q̄z videbant signa q̄ faciebat sup his q̄ infirmabant̄. Chrys. Mouebat eni turba magis signis q̄z doctrinis. ¶ Nota Hiero. ponit q̄nq̄z rōnes quare eum turbe sequebant̄. ¶ Primo quidem ppter comestionem. de quibus dicit Joh. vj. Queritis me nō quia vidistis signa sed q̄z saturati estis de panib⁹. Et fuerunt gentiles quoꝝ de⁹ vēter est. Et figurāt illos q̄ seruiunt deo vt habeāt victū z amictū. quib⁹ dicit Matth. vj. Querite pmū regnū dei z iusticiam ei⁹. z hec omnia adijcient vobis. Item alij vt ditarent̄. vt patet de illo Mat. viij. Magister sequar te quocūq̄z ieris. Cui rndit Jhs Vulpes foueas habent z volucres celi nidos filius aūt hominis nō habet vbi caput suum reclinet. Et significat auaros qui pl⁹ rogāt de rum p diuitijs tempalib⁹ q̄z eternis. De his. Mat. vj. dr. Nō potestis deo seruire z mammone. Mat. xix. Impossibile est diuitē intrare regnū dei. Dauid ps. lxj. Diuitie si affluāt no. cor. ap. Quidā vero vt miracula viderāt vt curiosi. Matth. xij. Mgr̄ volum⁹ a tergnū videre. Et figurāt illos q̄ tm̄ audiūt verbū dei vt sciāt z nō vt faciāt. De q̄b⁹ dr Rom. ij. Nō auditores legis iusti sunt apud deum sed factores legis iustificabunt̄. Jac. j. Estote factores verbi dei z nō auditores tm. Luc. xj. Beati q̄ audiūt verbū dei z custodiūt illud. Quidam ppter eoꝝ infirmos. Luc. vj. Omis turba querebat eū tangere. q⁹ ꝑtus de illo exibat z sanabat omes. Et signat illos q̄ deum z sanctos inuocant dū infirmant̄. De quibus ps. xv. Multiplicate sunt infirmitates eoꝝ postea acceleraverunt. Sed cū sanant̄ male efficiunt̄ vt prius. Vi grauiter deū offendūt. quib⁹ dr Joh. v. Ecce sanus factus es: iam noli peccare ne deterius tibi cōtingat. Luc. xj. Filij ant nouissima hoīs illius peiora prioribus. Quidam ppter reprehensionem vt pharisei Matth. xxij. Abscūtes pharisei inierūt cōsilium vt caperēt ihm in sermone. Quidā ppter sanctā doctrinā z vitā vt discipuli. z hi persistūt alijs recedentib⁹. Joh. vj. Dñe q̄ ibim⁹ ꝓba vite eterne habes. ¶ Nota xpm seqū debemus ¶ Primo vt viator ductore. Prouer. iiij. Via sapie mōstrabo tibi z ducā te p semitas equitatis. Mich. ij. Ascendet iter pandens ante eos. ¶ Secōdo vt oues pastorez. Joh. x. Cū proprias oues emiserit vadit ante eas. ¶ Tertio vt discipuli doctorem. Isa. ij. Venite ascendam⁹ ad montē dñi. z ad domū dei iacob. z docebit nos vias suas. z ambulabimus in semitis eius ps. Ipse de⁹ vocauit me a iuuētute mea. ¶ Quarto vt filij patrē cū amore. Hiere. iij. Patrem vocabis me super terrā. Gen̄. Sequamur te vbis me super terrā. Gen̄. Sequamur te vbi ne ieiu. q⁹ sine te null⁹ ascendit. Nā tu es via veritas z vita. Subijt ḡ in montē ihesus z sedebat ibi cum discipulis suis. Chry. Ad vacandum cōtemplationi fugienda est multitudo. z eligendus est locus solitari⁹. Erat autem primū pasca. Beda. Circa h festum pasce Johānes baptista fuit decollatus. Et postea anno sequenti festo pasce xps erat crucifixus. Dies festus iudeoꝝ. hec autē festiuitas erat celeberrima. quia tunc liberati fuerāt a seruitute egyptiaca. Exo. xij. Habebitis hūc diem in monimentū. z celebrabitis eū solenne dño in generationib⁹ vestris cultu sempiterno Et bene dicit q⁹ erat dies festus iudeorum. q⁹ iudei tpe illo celebrabāt festiuitates. non ad dei honorē. sz magis ppter vanitates z comessationes. Propter h dicit eis de⁹ Isa. j. Neomenias vestras z solēnitates

vestras odiuit anima mea. ¶ Dixi scdo tāgi
tur miraculi expediens oportunitas. De q̄ sb
dit. Cū subleuasset oculos ieſus. ¶ Sciēdū
duplex est oculus dei. s. sapiētie z gre. ¶ Primu
oculū nō aperuit añ legē: sz tpe Moysi cū le
gem dedit. Scdm oculū. s. gre aperuit tpe na
tiuitatis z passionis sue. De quo ps. x. Oculi
li eius in pauperē respiciūt. Sed pōt esse terti
us oculus dei. s. iusticie quem adhuc hz clau
sum: aperiet aūt tempe iudicij. ps. xxxiij. Vul
tus dñi super facientes mala: vt perdat de ter
ra memoriā eoz. Et tali oculo Matth. xxij.
vidit hoiem nō vestitū veste nuptiali ꝛc. Jō
subdit. Et cū vidisset q̄ multitudo mag̃ ve
nit ad eum. Lyra. Qui intantū desiderabāt
audire xpm: q̄ etiā sine alimento sequebāt eū
Et dicit Matth. xiiij. q̄ turba expectauit to
ta die vsq̄ ad vesperā. ꝓpter qd̄ necessariū fu
it fieri hoc miraculū. Jō subdit. Dixit ad phi
lippum. Vñ emem⁹ panes vt manducēt hi.
Nō quent ignorās: sz querit sicut Gen. iij. c.
Adā vbi es. z Gen. iiij. Ubi est abel. Ibi q̄si
uit vt illi cognoscerent reatū suū. hic ꝙo vt ex
responsione philippi eo certius appareat mi
raculū. Ideo sequitur. Hoc autē dicebat tē
ptans eū. non quasi ignorans: sed vt defectus
alijs ostenderet. sicut Gen. xxij. Tēptauit de⁹
abrāā. s. vt eius obedientia alijs manifestare
tur. ꝓpter quod sequit. Ipe enim sciebat q̄d
esset facturus. quia inq̄ntum deus oīa co
gnouit ab eterno. Ebre. iiij. Oīa nuda et
aperta sunt oculis eius. Respōdit ei philipp⁹
Ducentoz denarioz panes nō sufficiunt eis.
quasi diceret. Paupes sumus: tantā pecuni
am habere nō possumus. z si haberemus non
sufficeret p eoz refectione. Ideo subdit. Ut
vnusquisq̄ modicū q̄d accipet. Alchuinus.
Considera imperfectionē philippi. nō aspici
ebat ad virtutē eius qui de aqua vinū fecerat
nec alia signa. Dicit ei vnus ex discipulis ei⁹
Andreas frater simonis petri. Hic videt ha
buisse respectum ad multiplicatōem panū fa
ctam p helyseū. iiij. Reg. iiij. vbi quidā detu
lerat ad Heliseū viginti panes ordeaceos q̄s
cepit apponi centū viris dicens. Hec dicit
dñs. comedēt z superit. qd̄ z factū est. Jō sub
dit. Est puer vnus hic. Iste dicit fuisse sctus
marcialis. qui habet quinq̄ panes ordeace
os z duos pisces. Chryſ. Cōsidera eoz par
simoniam q̄ vtebant cibo iumentoz. z nō di
cit eos habuisse carnes sed pisces. Nec eoz
copiam sed duos tm̄. Ideo spūali cibo inhe
serunt intantū q̄ coz palem ꝓtempserunt. Et
subdit. Sed hec quid sunt inter tātos. q. d.
Si multiplicarent etiā eo modo q̄ p helyseū
adhuc esset valde modicū in hac multiplica
tione. ¶ Dico tertio tangit sufficiēs largitas
diuini beneficij dicens. Facite hoies discum
bere. i. ordinate sedere ad māducandum. q̄si
diceret. Consiliū hūanū subuenire nō potuit
nec adiutoziū pstabat. vos ꝓfessi estis inopi
am. sed modo cognoscetis dei virtutē. Erat
aūt fenum multū in loco. Theophilus. Fe
num dicit herba viridis. Erat eni pasca. qd̄
quartadecima luna mensis aprilis celebrat:
vbi terra germinat z arbores florent. z sic erat
locus aptus ad sedendū. Discubuerunt q̄ vi
ri numero quasi quinq̄ milia. sed in modu
hebraicū soli hic numerant viri a viginti an
nis z supra. vt habet Numeri. j. Hz mulie
res z pueri tacent. Hoc aūt dicit euangelista
vt appareat maius miraculū. Considera hic
obedientiā apostoloz. Nō dixerunt ad quid
debent sedere z vñ debent refici: sz mādatū hu
militer impleuerūt. sperantes q̄ q̄ parauerat
olim mensam in deserto: nūc etiā in solitudi
ne turbas reficeret. Accepit ergo Jhs panes
¶ Hz diceres. quare non creauit nouos pa
nes. Rndet q̄ ꝑma causa hui⁹ fm Theophi
lum est vt ꝓfundat errorē manichei dicentis
corpalem subam esse malā. quia a malo deo
id est diabolo sit creata. Si creatura illa esset
mala: nequaq̄ xps qui est bonus mala multi
plicasset. Quinq̄ alias causas assignat Chri
sostom⁹. ¶ Prima est. quia ideo creaturis vtit
ad miraculū ne viderent esse aliene ab ei⁹ sa
pientia. ¶ Scdo vt oīdat se victualiū largito
rem. ps. cxxxv. Qui dat escam oī carni. ¶ Ter
tio ideo panes multiplicat: vt oīdat se eē eū
qui in ꝓncipio dixit. Germinet terra herbaz
virentē z facientē semen. Gen. j. Pisces vero
multiplicat: vt ꝓbet se esse illū qui in ꝓncipio
omne animal aquatile ꝓduxit. ¶ Quarta ratō
est: vt p hoc oīdat se esse dñm terre z maris.
¶ Quinta ratio est in exemplū: q̄ si etiā pauca
habemus: ea libenter indigētibꝫ tribuamus.
Thob. iiij. Si multū tibi fuerit: abundāter
tribue. si exiguum tibi fuerit: libenter illud im
partiri stude. ¶ Considerandum est vt dicit
Chryſ. q̄ iussi apostoli dare quinq̄ panes ñ
murmurant dicētes. Unde mitigabimus fa
mē nostram. sed statim obediunt. Deinde oī
dit quid egerit christus. Cum gratias egiss
Gras egit deo patri fm naturam assumptā
qui virtute deitatis est oīs gratie distribu
tor. In hac aūt gratiaꝝactione ꝓmo xps sna

humanitatem ꝛ paternam reuerentiã innuit
¶ Scõo inde vt dicit Chry. erudit nos non ꝑ
ius tangere mẽsam: donec gratias egerimus ei
qui dat nobis cibũ in tpe opportuno ¶ Scẽ
dum est q̃ alij tres euangeliste omissa gratiꝝ
actione dicunt q̃ xp̃s tria fecit. quia respexit ĩ
celum. Deinde benedixit panes: ꝛ postea eos
fregit. Que tria Johannes breuiter ꝓplectẽs
dixit. Cum gratias egisset: distribuit. respexit
in celũ vt dicit Chry. Et quia credendũ erat
christum venisse a patre facturus miraculũ:
aspexit in celũ. non propter indigentiam: q̃si
auxilio indigeret. quia patri in diuinitate eq̃
lis erat ad opandũ miracula. Benedixit pa
nes. Benedictio aũt dei ſm Aug. nihil aliud
est q̃z diuersoꝝ bonoꝝ collatio ꝛ eorundẽ mul
tiplicatio. Sicut igitur in principio mundi
omnes creaturas benedicens: ꝓtulit illis na
turalem virtutẽ vt ex seinuicem naturaliꝫ mꝫ
tiplicarentur. Ita nunc q̃z multitudo panis
erat mirabilis. necessaria fuit singularis bene
dictio. Et istã benedictõem xp̃s aliq̃bꝫ ꝑbis
exp̃essit q̃bꝫ ꝛ sanctificauit ꝛ mltiplicauit cre
aturam. Sed euangeliste tacent illa verba.
quia forte secrete xp̃s ea ꝓtulit. Hoc etiam
vt dicit Cyrillus dispensatiue ꝓ nobis fec̃ vt
discamus q̃ in principio mense cum frãgere
debemus panem: debemus deo offerre ꝛ elicere
super ipm benedictionẽ supnã vt creatura san
ctificetur ꝓius ꝓ verbum dei ꝛ signo crucis.
Nã ꝓpter hoc in homies diabolus sibi vsur
pauit potestatẽ in rebꝫ istis coꝛporalibꝫ oꝛdi
natis ad necessitatẽ hominis: vt ꝓ eas ipi ho
mini noceat. Vñ Chryſ. sup Matthꝫ. Cau
sa inq̃t sanctificandaꝝ escaꝝ hec est. q̃m totꝰ
mũdus in maligno positus est. Vñ etiã res
coꝛpales que sunt magna pars mũdi in ma
ligno sũt posite. Cõsequẽter etiã infantes q̃
nascuntur quantũ ad carnem ĩ maligno sunt
positi. Et ideo oꝛtet res coꝛpales bñdicere
vt expellatur nocumentũ quod venenũ pecca
ti ꝓstitit. Q̃z ꝓmo benedixerat ad hꝫ facit exẽ
plum sancti benedicti qui benedicẽs vas in q̃
erat venenũ mixtũ vino. ipsa benedictõe fcta
vas ꝓfractuꝫ est. ¶ Item exemplũ sanctimo
nialis quam obsedit diabolus lactucã come
dentis ꝓmissa benedictione. Dicitur etiaꝫ
q̃ domin⁹ panes bñdictos fregit vt frustatiꝫ
ꝓmo diuiderentur ꝛ distribuit discumbẽtibꝫ
Hec autẽ distributio per apostolos facta est.
Vñ in Matthẽo dicit. Dedit discipulis pa
nes. discipuli aũt turbis. Illi ex piscibꝫ q̃n
tum volebat. Ubi attendẽda est abundãtia
celestis bñficij ¶ Querit quõ ista multiplica
tio panũ ꝛ piscium facta fuerit? Ad hꝫ respõdet
Hylarius. iij. de trini. dicẽs. q̃ nec sensus nec
visus ꝓfectũ tã ꝓspicabilis operationis assequi
Est q̃d nõ erat. videl̃ q̃d non intelligitur vñ
solum superest vt deus omnia posse credatur.
Qz tũc vt dicit Hiero. Frangẽte dño panes
facta est multiplicatio partiũ. Itẽ ſm Chryſ
etiã ipsi panes agebant in manibꝫ discipulo
rum ministrantiũ. Item ſm Hylarium. In
manibꝫ sumentiuꝫ ꝛ in mẽsa crescebat panis
substantia. Sed hoc videtur multũ mirabi
le ſm Hylariũ: q̃ in manibꝫ frangentiũ non
minueret. sed dato vno fragmẽto: alterꝫ succe
deret Et dicendũ q̃ nõ est dubiũ q̃n hoc fuit
mirabile. sed tamen deo non impossibile. q̃z nõ
est impossibile apud deum omne verbum.
¶ Sed si adhuc diceres. vñ veniebãt ptes
illius panis q̃ succedebãt frangẽti ꝛ distribu
enti? Rñdet Aug⁹. dicẽs q̃ eadẽ ꝑtute q̃ de⁹
multiplicat ex paucis granis segetes: eadem
potestate multiplicauit hos q̃nq̃z panes ꝛ duo
os pisces. Nam illi quinq̃z panes erant quaꝫ
si semina. nõ quidẽ terre nascentia: qz ab eo q̃
terrã fecit multiplicata. ¶ Sed diceres. Hc
ne habeo cuius virtute hoc factũ est. Qz ego
quero vnde ꝓducere sunt partes ille hmõi
multiplicationis. Si dicaꝫ q̃ deꝰ ꝑ istẽtem
materiã ꝓuertit in subam panis sicut humoꝝ
terrestris couertit in subam carnis. tunc certe
deus non satiauit illã multitudinẽ ex solis q̃n
q̃z panibus substantialiter: sed magis ex alte
ra substãtia. quod videt̃ cõtrarium euãgelio
Et ideo dicit magister in sentẽtijs lib. ij. dis.
xvij. q̃ illa substantia panis diuina virtute
in se multiplicata est sine alicuius alterꝰ ad
ditamento. q̃d quomodo fieri potuerit exce
dit inuestigatiõem humani intellectꝰ. vt dic
Hylarius. ¶ Tertio de recollectiõe mẽse. Ut
aũt impleti sunt. ps. lxxvij. Manducauerũt
ꝛ saturati sunt nimis ꝛ desiderium coꝝ attulit
eis. Dixit discipulis suis. Colligite q̃ superue
rant fragmẽta ne pereãt. Qd̃ ideo ꝓcepit vt
dicit Chry. ne fantasia crederetur q̃d factum
est. q̃z ex collectione fragmentoꝝ magna ap
paret certitudo miraculi. Ne pereãt. Nõ enĩ
sunt abijcienda que supfluũt mẽse: sed pauꝑ
ribꝫ eroganda Collegerũt g̃ ꝛ impleuerũt duo
odecim cophinos fragmentoꝝ. Est autẽ co
phinus coꝛbꝫ factus de iuncis vel foliꝭ pal
maꝝ cõtextus ad seruilia opa. Cophinis enĩ
vt dicit Alchuinus: seruilia implent officia.
Ex q̃nq̃z panibꝫ ꝛ duobꝫ piscibꝫ q̃ supfuerũt

bis qui manducauerant. Un fm Theophilum. Addiscamus nō esse tenaces in dandis elemosynis. qz de⁹ abūdāti⁹ tribuit. ¶ Quare inde tangit laus subsecuta diuinū bnficiū. ¶ Sed sciendū q nihil dignū deo possumus tribuere p bnficijs acceptis. ¶ Primo quidez qz oīa nostra ipsi⁹ sunt. j. Paral. xxix. Tua dōne sunt oīa z que de manu tua accepimus dedimus tibi. ¶ Secūdo qz dicit. ps. xv. Bonorum meoz nō eges. ¶ Tertio qz eius beneficia excedunt nostrā facultatē. ps. Quid retribuam dño p oīb⁹ que retribuit mihi. Sz tamen vult de⁹ a creatura laudari in quo non ipse sed creature pficit. Unde attenditur quales reddere debent deo gratias homies refecti. Illi ergo homines cum vidissent quod fecerat signum. vnde ipsius declarabatur oīpotentia dicebant laudando z glorificando. qz hic est vere ꝓpheta. Secm Aug⁹. dicit ꝓpheta qui dīs ꝓpheraz est ꝓpter tria. ¶ Dño quidem. quia omes ꝓphete acceperunt de spiritu eius vt p̄uiderent futura. Ipse vero in se ipso omnium habet cognitionem. Johā. xvj. Nunc scimus quia scis omnia. ¶ Secūdo qz xpi cognitio est eterna. ꝓphete vero cognouerunt in tempore. ¶ Tertio qz oīs ꝓphetia terminatur ad xpm. Actuū. xiij. Huic omes ꝓphete testimoniū phibēt de spū q venturi⁹ est i mundū. s. ad redemptionē humani generis z vt nos ad celestia regna perducat. Qd nob̄ ꝓstare dignetur z.

De eodem Sermo. xlviij.

a

Accepit Jesus panes z. Joh. vj. ¶ Ista dñica vocat dñica de rosa triplici ratione. ¶ Prima est litteralis quā ponit Innocen. lib. iij. Est enim quodda ꝓsolatoziū z recreatoziū populis ꝓtinuo ieunijs fatigatis. Dicit enim Catho. Inrerpone tuis iterdū gaudia curis. Quod caret alterna requie durabile nō est. Ideo dicit dictus Innocenti⁹. Ne populus ꝓpter asperitatem quadragesimal' obseruantie sub continuo labore deficeret in hac mediana dominica rose solatiū interponit vt anxietas temperata melius sufferatur. ¶ Secūda ratio ē spūalis. in ipa enim rosa sunt tria. Est enim facta de auro. intus ꝓponitur muscus z balsamū. Et ideo significat xpm in quo sūt tres substātie. s. caro incoꝛrupta. que significatur p aurum. Anima odore omniū virtutuz plena: que significat p muscū. z diuinitas p̄ciosissima: que significatur p balsamuz. Qui ergo vult penitentiā quadragesimalē leniter ferre: debet hāc rosam i corde suo portare. ¶ Tertia ratio est moꝛalis. p hoc enim dā intelligi quia per ieiunium z p penitētiā vicioz spine cōuertuntur i rosam virtutū. ita q̄ qui ꝓus erat libidinosus efficit castus. qui ꝓius erat superbus: efficitur humilis z mansuetus. Qui ꝓius erat gulosus: efficitur sobꝛius. Isaie. xxxv. In cubilibus in quib⁹ ꝓius dracones habitabant oꝛietur viroꝛ calami z iunci z. quia i cordibus peccatoz i quib⁹ ꝓius habitabāt demones p exercitia vicioz: oꝛietur p penitentiam viroꝛ virtutū. ¶ Secundo hec dominica vocatur dñica de panib⁹. ex eo q xp̄s q̄nq; milia hominū de quinq; panib⁹ satiauit. Sicut aūt tūc satiauit illos d quinq; panib⁹ coꝛporaliter. sic quotidie reficit fideles de quicq; panibus spūaliter. ¶ Primus est panis penitentialis. z iste cōficitur de tribꝰ farinis. q̄rum vna tota est amara. alia est tota dulcis. tertia est dulcis z amara. ¶ Uerus enī penitens debet habere timoꝛem: amoꝛē z spem. ¶ Timoꝛē quidē debet habere de consideratione pene eterne. z ista farina est amara. Ezech. xij. Fili hominis panē tuū in ꝓturbatiōe comede. Ut tum ei penitens debet timere z ꝓturbari q̄n cōsiderat hoꝛribiles penas iferni. Job. xxj. Qñ recoꝛdatus fuero pertimesco: z cōcutit carnez meam tremoꝛ. ¶ Secundo penitens debet habere amoꝛem de consideratione celestis glorie. z ista farina tota est dulcis. Nihil enī dulcius q̄ dei gloriam mente conspicere z ipsam cōsiderare. ps. xxx. Quā magna multitudo dulcedinis tue domine z. De isto pane dicit Luc. xiij. Beatus qui manducabit panem in regno dei. ¶ Tertio penitens debet hre spem de consideratione peccatoꝛum z venie. Et ista farina dulcis z amara est. Amara q̄n cōsiderat peccatoz multitudinē. Isa. xxxviij. Recogitabo tibi omnes annos in amaritudine aīe mee. Dulcis quando habet spem de venia obtinenda. Prouerb. xiij. Coꝛ qd̄ nouit amaritudinē anime sue. Ecce amaritudo culpe. in gaudio eius nō miscetur extraneꝰ. Ecce gaudium p venia. ¶ Secundus est panis sacramentalis quē in festo pasce recepturi sumus. Et iste panis fuit formatus in archa virginali scz de farina eterna. i. de deitate sempiterna. De farina antiqua. scz de carne ab Adam tracta: z de farina noua. id est. anima de nouo creata. Iste panis sic formatus triplici igne fuit

rcoctus.s.igne amoris.de quo dicit Luc.xij. Ignē veni mittere in terram: ⁊ quid volo nisi vt ardeat. Et isto igne amoris ipe fuit inflā/matus. qz ppē amorē nr̄m fuit passus. Jo.xv Maiorē hac dilectionē nemo hz ⁊c. Similiter igne doloz fuit inflāmat⁹. Treñ.j. O vos omes q̄ trāsitis p viā: attēdite ⁊ videte si ē dolor sicut dolor me⁹. Et igne passionis. p̄s. xvj Igne me examinasti: ⁊ nō est inuēta in me iquitas. Jdē. p̄s. cj. Ossa mea sicut cremiū aruerunt. Iste panis fuit formatus ⁊ sic rcoctus de q̄nq; partib⁹ vulnerū. ⁊ fuit inclusus vt p̄imū vulnus nos patri reconciliaret Scōm celestē ianuā aperiret. Tertiū ruinā anglorū reparet. Quartū sanctos patres de lymbo reduceret. Quintū remōes subiugaret ¶ Tertius panis est materialis. quē q̄tidie petim⁹ i oratione dicentes. Panē nostrū quotidianum da nobis hodie. Istū panē cū paupib⁹ debemus cōmunicare si volum⁹ q nostra ieiunia sint deo grata. Un̄ postq̄z dixit dñs Isa.lviij Nōne hoc est ieiuniū qd̄ elegi. Subdit. Frāge esurienti panē tuū ⁊c. Dicit enī Petrus raueñ. q elemosina est in ieiunio sicut oleum in lucerna. Sicut enī lucerna extinguit q̄n oleū deficit. sic ieiunij meritū pdit cum elemosyna subtrahitur. Grego. Talia sunt sine charitate nr̄a ieiunia qualis est sine oleo lucerna accēsa. fumigare quidē ⁊ferere pōt ⁊ lucere nō pōt Et etiam sicut sol diei. Sicut ei sol nubes excellit ⁊ glaciem dissoluit, sic elemosyna peccata extinguit. Eccī.iij. Elemosyna enim patrī non erit in obliuione. Et sicut in sereno glacies soluit. sic in elemosyna soluent peccata nr̄a. Est etiam elemosyna ieiunio sicut aia corpi. Sicut enī aia corp⁹ viuificat. sic elemosyna ieiunium gratificat. Et sicut corpus moritur cū aia recedit. sic ieiunij meritū pdit cum elemosyna deficit ¶ Quartus est panis infernalis q̄ ꝓficit ex peccatī. De quo pane dr̄ Prou. xiij. Comedūt panē impietatis: ⁊ vinū iniq̄tatis bibunt. Nihil enī pderit abstinere a cibo ⁊ pane materiali cū non abstineat ab ipso pane peccati. Unde dr̄ Isa.lviij. Nōne hoc est ieiuniū qd̄ elegi. solue fasciculos rep̄mētes Quidam libri habent impietates colligātes qz quidā ex mala cogitatiōe cadūt in delectationem. de delectatiōe in ꝓsensum. de cōsensu in opus. de ope in ꝓsuetudinē. de ꝓsuetudine i necessitatē peccādi. Ni h̄nt etiā fasciculos petōrum rep̄imētes. qz cū deberent de isto fasce peccatoz diminuere semp volūt peccata peccatis ꝑddere. ¶ Legit enim in vitas patr̄ q̄ sanct⁹ Arsenius ostēdente sibi angelo vidit tres viros. vnū qui fascē lignoz in nemore faciebat ⁊ sup sarcinā tanta ligna addebat donec ferre nō poterat. Alius infundebat aquā in cisternam pforatā q̄ tota effluebat. Tertiū q̄dem trahē non p longū: sed in trāsuersum i quandam eccl̄iam ducere volebat. Exposuit aūt ei angelus hāc visionē: q pmi sunt q̄ peccata peccatis addūt cū debeāt diminuere. Eccī.xvij. Precare coram dño ⁊ minue offendicula. Secundi sunt qui habent coz suū p diuersa crimina pforatū: ita q̄ queq; opa de genere bonoz faciūt omia pdunt. Aggei.j. Qui mercēs congregauit misit eas in saccum pforatū. Tertij sunt superbi q̄ nolunt ire recte sed transuersi. nec volunt se inclinare sed eleuare. Et iō cum porta sit angusta in domum celestem intrare nō possunt. Marci.vij. Quā angusta est via que ducit ad vitam. ¶ Quint⁹ panis est celestis quam sancti manducabūt in mensa celesti. Luce.xxij. Et ego dispono vobis sicut pater celestī disposuit mihi regnū vt edatis ⁊ bibatis super mensam meā i regno meo Ex quibus habetur q illud cōuiuiū habebit ministrantis nobilitatem: cuī dicit. Ego nō alius. nō angelus. nō petrus aplūs. nō alius sanctus sed ipe xp̄s. Eiusdē.xij. Amen dico vobis q p̄cinget se ⁊ faciet illos discumbere: ⁊ trāsiens ministrabit illis. Habebit ꝓuiantiū ordinabilitatē: cum dicit dispono. i. in diuersis mēsis pono. Nā in vna mēsa erūt patriarche. in alia pphete. in alia aplī. in alia martyres. in alia ꝓfessores. i alia v̄gines. Beata autem v̄go habebit vnā mēsam p se a dextrī filij collocatā. Joh.xiij. In domo p̄ris mei mansiones multe sunt. Habebit etiā i illo ꝓuiuio plenā satietatē. iō dr̄. vt edatis ⁊ bibatis. Cantico.v. Comedite amici mei ⁊ bibite ⁊ inebriamini charissimi. Habebit mense nobilitatē qz in eadem mēsa sedebūt cum deo. Jō dicit. sup mensam meā. p̄s. cxxvij. Filij tui sicut nouelle oliuaz in circuitu mēse tue. Habebit loci amenitatē. Jdeo dicit. in regno meo. Numeri.xxiij. Quā pulcra tabernacula tua Jacob ⁊ tentoria tua ysrael vt valles nemorose vt horti iuxta fluuios irrigui.

De eodem
Sermo.xlix.

Et puer hic
vn⁹ hñs q̄nq; pāes ordeaceos ⁊c
Jo.vj. ¶ Puer ex̄p̄s: a q̄ quinq;

panes habem⁹. videlicet nature. doctrine. penitētie. eucharistie ⁊ gre. ¶Primus est corpal'. Secūdus est doctrinalis. Tertius est penitētialis. Quartus est sacramentalis. Quintus est spualis. ¶De primo Gen'. iij. In sudore vultus tui vesceris pane tuo. Pro isto pane parum sudāt vsurarij ⁊ alij qui adulatiōib⁹ ⁊ detractiōib⁹ ⁊ periurijs. imo ⁊ emptionibus ⁊ multis mendacijs victū acquirūt. Prouer bio⁹. xx. Suauis est homini panis mēdacij ⁊ postea implebit' os eius calculo. id ē. lapide ignito. Dicit glo. De isto pane. s. corpali colli gunt fragmenta elemosynaꝝ. Isa. lviij. Frange esurienti panē tuū ⁊c. Frange scz esurientibus in mūdo. Thob. iiij. Panem tuū cū esurientib⁹ ⁊ egenis comede ⁊c. Et ī purgatorio. Neemie. viij. Mittite partes eis qui non p̄parauerūt sibi. Et in celo. Esuriunt enī sancti elemosynā ⁊ alia bona opa nostra. Et maxīe xp̄s Matt. xxv. Esurui ⁊ dedistis mihi māducare ⁊c. Greg. Ad tribuendū pigri non simus, quia hoc quod in terra iacenti porrigitis sedenti in celo datis. Sic habes quasi trium sportaꝝ fragmenta. ¶De secūdo Eccli. xv. Cibauit illum pane vite ⁊ intellectus ⁊c. Sicut aūt paterfamilias ejcit eū de familia qui ociose comedit panē suum. sic ⁊ xp̄s. Ociose aūt comedit panē qui doctrinā intelligit et nō facit. Contra quos Prouerb'. xxxj. Panē ociosa nō comedit. Vide quomodo ordeaceus est ⁊ nō ociose scz cum labore comedēs est. Isti us panis quasi triū cophinorū fragmēta sūt credendoꝝ: fugiendoꝝ: agendoꝝ documēta. Unde aliquando dictuz est Tren'. iiij. Paruuli petierunt panē: ⁊ nō erat q̄ frangeret eis. Mō aūt iste panis frangit' paruis ⁊ magnis plus q̄z velint ¶De tertio dicit p̄s. Cibabis nos pane lachrymaꝝ: ⁊ potū dabis nobis in lachrymis in mensura. Scz q⁹ pnia ⁊ austera vita sepe corrumpit' p̄ fermentū vane laudis: vel admixte carnalitatis vel seruilis timoris quādo solū timore gehenne fit penitētia. Un̄ dr Deut'. xvj. Septē diebus comedes absq̄z fermento afflictionis panē. Septē diebꝫ id ē semp. omne enim tps septē voluit diebꝫ. De isto pane fiūt fragmenta ꝓtritiōis ꝓfessionis ⁊ satisfactionis quasi triū sportaꝝ. Hūc panē dat dn̄s p̄ platos penitētib⁹: inducendo eos ad ꝓtritiōem ⁊ iniungēdo pniam. Pauci ꝓ nō frangēt inter eos lugēti panē ad ꝓsolatiōnē sup̄ mortuo. ¶De quarto dr. j. Cor. xj. Quicūq⁹ manducauerit panē ⁊ biberit calicē dn̄i indigne: reus erit corpis ⁊ sanguinis dn̄i. Timendū est valde verbū hoc. vide q̄ q̄ modo panis ordeaceus nō solū in dolore de memoria passionis xp̄i. sed etiā in dolore de peccatis quasi agnus cū lactucis comedēdus est Qui hūc panē nō indigne vult comedere debet sicut ouicula māsuete ⁊ innocēter viuere Un̄ de ouicula pauperis quā diues sibi abstulit dicit'. ij. Re. xij. q̄ erat de pane illius comedens ⁊ de calice bibens. Paup enim xp̄s est q̄ paucas oues habet. diues est diabolus q̄ habet oues ⁊ boues vniuersas: insup ⁊ pecora cāpi. Istius panis fragmēta sunt tres ptes hostie fracte. j. Chor. x. Panis quē fragim⁹ nōne participatio corpis est. Dn̄s etiā hunc panez bñdixit ⁊ fregit. Quid aūt signāt ille tres ptes dr in sentētijs. Possumus etiā dicere q̄ tres partes fiūt. qz hoc sacrificiū offert ad honorē sanctoꝝ in celo. ad salutē viuoꝝ in mundo. un̄ sacerdos dicit. vt illis pficiat ad honorem. nob aūt ad salutē sempiternā. Et ad absolutionē penaꝝ in purgatorio. iō dr notāter ⁊ sanctoꝝ ⁊ viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ. ¶De q̄nto dr p̄s. ciij. Panis cor hominis ꝓfirmat. Istum panē timor ⁊ sollicitudo facit ordeaceū. Bernardus. Time cū assit gra. time cū abierit. time cū tenuo redierit. Scz q̄s vidit vnq̄z dormientē comedere. sic tu nisi de somno surrexeris pcōz. pane gre nō pasceris. Un̄ bn̄ dicit' ij. Reg. xix. q̄ angel⁹ helyā bis de somno excitauit vt comederet panē. in cui⁹ fortitudine xl. diebꝫ ambulauit. Excitat' hō bis. ꝑmo per timorē gehēne. scdo p amorē glie. Isti⁹ panis fragmēta sunt varia gratiaꝝ dona. Lu. xxiij. Cognouerunt eū in fractiōe panis. ⁊c. Que fragmēta p duodecim cophinos diuidūtur: vt plena sint opa nostra. Sine enī gratia dei nō sunt plena. Apocal'. iij. Nō inuenio opera tua plena coram deo meo.

¶De eodem Sermo. l.

Et puer unus hic habens q̄nq̄z panes ordeaceos. Joh. vj. ¶Ordeacei panes signare possunt austeras refectiones quas hz aia fidelis de doctrina legali. vel de penitētia medicinali. vel de disciplina siue ꝓtinentia sensuali: vel de pena dominicali. Ista ei licet ordeaceaz habeant asperitatē. reficiūt tamē animā ⁊ confortant. De ꝑmo Deut'. viij. Non in solo pane viuit homo: sz in oī verbo quod egredit

de ore dei. Legit Dañ. x. q Abacuc intriuerat panes in alueolo z ibat in campum vt ferret messoribꝫ. quos tamen portauit Danieli ductu angelico in lacū septē leonū. Panū intritio est scriptura exp̄sitio in cordis alueolo. Malū aūt est signū cū infirmus abominat panē. Job. xxxiij. Abominabilis fit ei i vita sua panis. Lacus est mūdus. leones sunt demones. j. Pe. v. Tāq̄ leo rugiēs circūit quere quē deuoret. Septē leones sunt viciorū capitaliū p̄ncipes. Quicūq̄ g̃ in mūdo ē ipse in laco leonū est. ℣ Sed nota q hic q̄nq̄ panes doctrine legalis sunt quinq̄ verba q̄bus tota comprehendit scriptura. Que sunt hec. Crede. fuge. age. time. appete. Crede in deū. fuge vicia. age bona. time supplicū. appete p̄mium. j. ad Cho. xiij. In eccl̄ia volo quinq̄ verba sensui meo loqui vt z alios instruaz q̄ decem milia verboꝝ in lingua. ¶ De secundo p̄s. xlj. Fuerūt mihi lachrime mee panes die ac nocte. Aug. Da mihi dñe in hoc exilio panem doloris z lachrymaꝝ quē esurio sup omnem copiā delicia. Hic est panis q̄ p corū ministratur helye in torrente carith. sicut legitur. iij. Re. xvij. Torrens contritōem signat Dren. ij. Deduc quasi torrentē lachrimas p diē z noctē. Per corū aūt nigrū z amorosum signat cōfessio pctōr. Hic corus figurat Ben. viij. Aperta oris fenestra emittitur de archa strata. z hic ministrat tibi panem refectionis pnie sedēte te in torrēte plorat⁹. Plora ergo o pccator. Aug. Qui ei se cognoscūt sicut sp pccant ita semp plorant. vitam ei suam que tota est temptatio sup terrā plorant. Sed hic quinq̄ panes sunt quinq̄ ptes penitentie. videlicet ptritio. pfessio. oratio. ieiunium z elemosyna. ℣ De tertio signatum est Judicū. vij. vbi legit q panis subcinericius castra madian subuertere p somnū videbatur. Castra madian sunt sensus nostri. qui vtiq̄ madianite sunt. qō interptatur cōtradicētes ptradicunt eni frequenter ratiōi. ps. liij. Ut di iniquitatem z ptradictionē i ciuitate. Un in castris inimicoꝝ habitāt aiē nr̄e in sensib⁹ pstitute. Panis exordeo factus: est rigor discipline z otinētie sensus ptradicētes cohibēs Eccl̄i. xxxij. Panis z disciplina z op⁹ seruo. i. sensui vel corpi. Qui panis etiā subcinericius dicitur. quia per iugem recordatiōem nostre incinerationis future sensus ab illicitis cohibemus. Sed hic nota q quinq̄ panes sunt quinq̄ sensuum disciplīne siue otinētie. Augustin⁹. Cōtinēdus est aīe appetitus a voluptate aurū z oculoꝝ. z a voluptate olfaciēdi tangendi z gustādi. Tali otinētia anima pascitur z tāq̄ panib⁹ pfortat. ¶ De q̄rto dicit mulieri colligēti duo ligna. iij. Regum. xvij. Facte ipa farinula subcinericiū panē pauliq̄. Duo ligna crucē signant. Hiere. xj. Mittamus lignū in panē eius: z eradamus eum de terra viuentium. Farina est granū cōtritum. Granū aūt xp̄s. Joh. xij. Nisi granū frumenti cadens in terram mortuū fuerit: ipm solum manet. si autem mortuū fuerit multū fructū affert. Qui ptritus est p passiōem. Isaie. liij. Attrit⁹ est ppter scelera nostra. Mulier g. id est eccl̄ia vel aīa. colligēs p fidē z deuotionem duo ligna crucis. de farinula panem facit q̄ de passione xp̄i se reficit. Panis iste parvulus est. quia per passionē xp̄s minutus z humiliatus est. ad Phil. ij. Humiliauit semetipsum factus obediens vsq̄ ad mortem. Subcinericius est q̄q̄. quia sub cinere amare passionis xp̄i memoriter coctus est. p̄s. cj. Cinerē tāq̄ panē manducabā. ℣ Hq̄ nota q quinq̄ panes q̄nq̄ vulnera christi sunt que multū refriciunt aīmā deuotam. qui non solum lūt animē ordeacei per passionem. sed etiam oleaceiq̄ mellici per deuotiōem. Bern. Foderūt manus eius z pedes eius. z latus lancea p̄forauerūt. Per has rimas licet mihi sugere mel de petra oleūq̄ de saxo durissimo. De omnib⁹ his varijs panib⁹ intelligi potest q̄d Dauid ad abymelech dixit. j. Regū. xvj. Si q̄d habes ad manducandū. vl quinq̄ panes da mihi aut quicquid inueneris &c.

¶ De eodem

℣ Sermo. lj. De epistola

Illa aūt hieru
salem que sursum est libera est que ē mater nostra. ad Gal. iiij ¶ Nō aliquis crucem transmarinam assumpsit. et proponit in terra sancta remanere. valde libēter audit bona de terra illa. z magnum solatiū in talibus verbis recipit. Hic multi nostruz crucem penitentie assumpserunt in hac quadragesima proponentes ire illam celestem hierusalē. Tales enim sunt vere peregrini. sin gulis enim diebꝫ post assumptionē penitētie dietā vnam fecerūt peregrinationis sue. Hec peregrinatio in hoc est excellentior alijs. quia ppter hāc fiūt alie. Et si hec nō fiat alie parū valent. Beati sunt illi qui iam assumpserūt si plenerāt. ve aūt illis q̄ nōdū assumpserūt.

ã tamẽ rex celi hoc tpe crucẽ assumpsit. Joh. xix. Baiulans sibi crucẽ exiuit in eum qui dicitur caluarie locũ. Et nullũ reputat de familia sua nisi qui illã crucẽ assumit. Matth. x. Qui nõ accipit crucẽ suaz z sequit me: non est me dignus. Ecclesia aũt ad solatium eoz qui iam penitentie crucẽ ceperunt. z ad puocãduz eos qui nondũ assumpserũt. vt assumant cõmendat celestẽ hierusalẽ dicens. Illa autem que sursum est hierusalẽ zc. Hodie appropiquat nuncius de celesti hierusalẽ. s. apostolus z nũciat bona. scz q hierusalẽ libera est et mat̃ nostra. id est regio z patria. Quia naturaliter quilibet diligit z desiderat patriã suam. Et sic nos celestẽ patriã. Aug⁹. Fecisti nos domine ad te. inquietũ est cor nostrũ donec requiescat in te. Heb. xiij. Non habemus hic manentẽ ciuitatem sed futurã quã inquirim⁹. Jdeo nõ desideremus diu viuere in hoc mundo. quod figurat Gen. xxviij. Jsaac ait ad Jacob. Noli accipere coniugẽ de filiabus chanaan. scz vade in domũ Batuelis patris matris tue. z accipe tibi inde vxorem de filiab⁹ Laban. Spiritualiter. Laban interpr̃at candidatio. et significat deum. hic habet duas filias. Rachel z Lyam. i. gram z gliam. ps. lxxxiij. Gratiã z gloriã dabit dominus. gliam videlicet p cõtemplationẽ. Fortunatus in omelia. Neq; q̃z deus se anime applicaret nisi se in z templatiõne erigeret. ideo sume crucẽ penitẽtie. ¶ In ¶ Primo ponit sensum hystoricum z litteralez ibi. Fratres scriptũ est. ¶ Sc̃o subdit sensum allegoricũ mysticũ seu spualẽ. ibi. q̃ sunt p allegoriã dicta. ¶ De p̃mo dicit. Frẽs scriptuz est scz Gen. xvj. z. xxxj. Om̃ abraã duos filios habuit. s. Jsmaelẽ z Jsaac. ¶ Sed diceres. tamẽ habuit plures q̃z duos. vt patet Gen. xxv. ergo hoc est insufficienter dictũ. Respondetur. verũ est. plures habuit q̃z duos. sed illi duo fuerunt p̃cipales quos scriptura cõmemorat p̃pter figurã sequentẽ. s. electorũ et reproborũ qui per illos figurant. Jdeo subdit Unũ. s. Jsmaelẽ. de ancilla. s. de agar: que fuit ancilla sare. Gen. xv. Et vnũ de libera. i. de sara. s. Jsaac. Nam sara erat libera. quia neptis abrae z filia fratris sui. ¶ Sed diceres. quare abraã habuit duas vxores. cũ hoc sit z contra legem nature z contra primã institutionẽ cõiugij? Rñdet magister in. iiij. dis. xxxij. p varietate temporũ varia inuenitur dispositio cõditoris. Primo fratres sororibus sunt iũcti. post hoc nõ sed cognatis iuncti. Sed post hec pene omes falsis dijs adheserũt. z paucis pmanentibus in vera fide: cõsultũ est a deo plures vni cõiungere ne cultus dei deficeret. Augustinus. Antiqs patribus illud nõ erat pctũm. qz nõ gra lasciuiẽdi sz gignẽdi fecerũt. ¶ Sz diceres. Hoc etiam facia. Rñdetur nõ. qz tunc non erat z tra p̃ceptũ vt modo. Etiã rñdetur q̃ deus ex rationabili causa dispensauit cũ antiquis patribus ante legẽ z post legẽ. z hoc ppẽ multiplicationẽ. plis ad cultũ dei edificande erant enim tũc pauci fideles. Sed qui de ancilla. id est Jsmael fm carnẽ natus est. id est. fm legẽ propagationis sine vlla promissione de ipso facta z absq; vllo miraculo. Sicut patet Gen. xvj. Poterat enim agar iuuencula naturaliter concipere de abraam sene. Qui autem de libera. supple natus est. s. Jsaac. per repromissionem. scz diuinam a deo factam z cũ diuino miraculo. quia pater centum annorũ erat: z mater nonaginta. vt patet Gen. xviij. ¶ Sed diceres. quare apostol⁹ dicit tm̃ Jsaac per repromissionem natũ. cũ etiam legim⁹ promissionem esse factã de Jsmaele. quia in Genesi. xvj. dicitur. Cum agar esset in deserto Sur. tunc apparuit ei angelus dñi dicẽs. Agar ancilla saray vnde venis aut quo vadis: Que respõdit. A facie saray domine mee ego fugio. Cui angelus. Reuertere inquit ad dominam tuam: z humiliare sub manu illi⁹. Et rursum. multiplicans inquit multiplicabo semen tuũ. Ecce paries filium. et vocabis nomen eius Jsmael. hic erit homo ferus. manus eius contra omnes. z manus omniũ cõtra eum. Respondetur. q̃ ista promissio quãdo facta est. tunc iam Jsmael erat conceptus promissio vero Jsaac facta est anteq; concipe retur. vt patet ex verbis angeli positis in Genesi. xviij. ca. Et sic apparet Jsaac non fm cõsuetudinem humane nature esse natum: sed per repromissionem ex longeuo patre z vetula matre nonagenaria. ¶ Dixi secundo subdit sensum allegoricuz seu spiritualem dicẽs. Que sunt per allegoriam dicta. id est per sensum alterum q̃z verba sonare videntur. Unde allegoria est quãdo ex vno aliud intelligitur. ¶ Ubi nota q̃ quadruplex est sensus sacre scripture. Primus hystoricus q̃n factum narratur sicut est. vt dicit Jsidor⁹ i libro ethy mol'. Hystoria est narratio rei geste. Tropologicus sensus est cum per hec que facta sunt aliqua facienda monstrant. Allegoricus est cum per id quod factum est aliquod futurum intelligitur. Sed anagogic⁹ fm Augustinũ

est p quem de supnis ⁊ eternis tractat. Verbi gra. hystorice hierusalem est ciuitas terrena. Tropologice est aīa sancta. Allegorice militans ecclia. Anagogice eterna patria. Nec eni. s. libera ⁊ ancilla sunt. i. significant duo testamenta. Abraā eni q̄ interptat pr̄ multarū gentiū: significat dñm. qui de duob⁹ testamēt⁹ quasi de duab⁹ vxorib⁹ duos populos. scz iudaicū ⁊ gentilē: quasi duos filios generauit. Unū quidē in mōte sina supplendit. s. vet⁹ vt patet Exo. xix. ⁊ xx. In seruitutē generans scz populū iudaicuz. q̄ timore pene dño seruiebat: ⁊ p missione tpalium p occasionez. Que: id est cui⁹ testamēti veteris figura est. Agar. i. significatur p agar. Syna eni mons. i. vetus testamentū datū in monte syna est in arabia scz minori. i. in humilitate ⁊ afflictione. quia humiliabat ⁊ affligebat hoies. Nā arabia interptatur humilitas ⁊ afflictio. Qui mons. id est. testamentū datū. ¶ iunctus est. i. p oīa similis est ei que nūc est hierlim. i. synagoge vl' iudaico populo. Nam sicut vet⁹ testamentū penas minabat ⁊ tpalia, p mittebat. ita populus iudaic⁹ timore pene ⁊ amore tpaliū seruiebat. Et seruit cū filiis suis. i. pselitis: q̄ timore pene seruiūt legi. Ex his patet q̄ lex vet⁹ nō est seruanda. Tum quia in seruitute generat tū q: timore pene homines humiliat. tum q: a regno dei alienat. ⁊ ppter tpalia seruire faciebat. tū q: carnalib⁹ obseruantijs affligebat. Tunc subdit. Illa aūt hierlim. i. ecclia de gētibus cōgregata. que sursum est. s. p affectiōem vel spem celestiū. ad Phil. iij. Cōuersatō nostra in celis est. Nā ecclia partim regnat cuz xp̄o. ⁊ partim adhuc peregrinatur in terris. s. corpore deorsum. mente sursum. Nec libera ē. quia nō ex timore sed ex amore seruit. non p/pter tempalia sed pter celestia bona. Que est mater nostra. id est omniū credentiū. Et ecclesia significatur per Saram. Nam Sara interptatur carbo. In carbone autem est calor ⁊ splendor. ⁊ sic in ecclia feruor caritatis ⁊ splēdor honestatis. Tropologice hierusalē est aīa. Primo quia sursum debet esse p affectionem ⁊ amorē. nō deorsum sed sursum eleuata i spūalibus ⁊ celestibus. Col. iij. Que sursum sūt querite ⁊c. Et hoc ostendit statura hominis. quia erectus est. Augustinus. Non discrepet cor tuū a facie tua vt facies tua sursuz: cor autem deorsum. ¶ Sciendum tria alleuiāt animam sursum. Primū penitentia. q̄ naturaliē leue ascendit. ⁊ hoc facit penitentia. Eusebi⁹. Unusquisq; fidelizz confessione facta sentit se naturaliter leuiatum. Ratio. quia peccatū grauat. ps. xxxvij. Iniquitates mee sup gressę sunt caput ⁊c. ¶ Secundum est elemosyna. Ratio. quia ea que sunt puriora sursum situantur. impura deorsum. Prouerb. xv. Celuz sursum: terra deorsum. Sed elemosyna purificat. Luc. xj. Date elemosynā ⁊ oīa mūda sunt vobis. In seipso mūdat a culpa. Eccli. xxx. Miserere anime tue placens deo. Isido. Quid pdest aliū pascere si tamen pprīa anima pereat fame. In primo debet a pena. ¶ Tertium est orationis instātia. Damascen⁹. Oratio est mentis in deum, eleuatio. s. quando est feruens. ps. cxl. Dirigatur oratio mea sicut incēsum in cōspectu tuo. ¶ Secundo hierusalez interpretatur pacifica. ⁊ sic anima debet ee pacifica. ¶ Primo cum deo. sed nō sic peccatores sunt pacifici. Isa. xlviij. Non est pax impijs dicit dom̄in⁹. Quia vbi odium ibi nō ē pax. Eccl. xij. Altissimus odio habet peccatores. ¶ Secundo in seipso. ⁊ sic nō sunt pacifici peccatores ps. xxxvij. Nō est pax ossibus meis a facie peccatoz meoz. s. in cōscientia. Prouerbio. xxv. Tecta pstillantia i die frigoris ⁊ litigiosa mulier comparat. Sed boni. ps. Pax multa diligentibus legem tuā. ¶ Tertio cū primo. Rom. xij. Si fieri potest cū omnib⁹ hominib⁹ pacē habentes. quia aliquando non potest pax fieri cum malis. sed bellum propter deū. Matthei. x. Non veni mittere pacem sed gladium. Pacem. s. cū malis. Augustin⁹ ad Bonifacium. Bellū excitatur aduersus malos vt pax acquirat. Ideo dicit apostol⁹. Quantum ex vobis est. ad ostendendū q̄ debet esse in ppatione animi. vt homo sit paratus ex parte sua habere pacē cū primo si expedit. Vl' dicit quantū ex vobis est ad ostendendū q̄ debeat esse spontanea ⁊ nō coacta. vt quis coactus vl' timore alicuius mali eminentis pacem fuer. Aug⁹. in lib. de ciuitate dei. Pax est hoim ordinata concordia. ¶ Tertio dicitur libera. ⁊ sic anima. ¶ Primo a peccati infirmitate. ad Roma. vj. Liberati a peccato serui facti estis iusticie. Peccatū est sicut infirmitas grauissima que tollit sensum: gustum ⁊ spūm. Unde aliquando etiā infirmitas facit aliquē fatuū ⁊ sic peccatū. Unde peccatores fatuis pueris comparant. Grego. Quid insani⁹ q̄z p modica delectatione carnis se obligare eternis supplicijs. Prouer. j. Usqz quo paruuli diligitis infantiam. ⁊ stulti ea que sibi sunt noxia cupient. ¶ Quarto debet esse fructifera. quia mr̄ nostra est. Ad modum enim matris debet conci

perebonum propositū ꝛ parere opus bonum. ¶ Anagogice per hierusalem que sursum est: intelligitur eterna patria. In hoc ꝙ dicit sursum est cōmendat eam a situ. Et vere est sursum. quia in celo empireo In hoc ꝙ vocat eā hierusalem cōmendat eam a pace. Interpꝛe tatur enim hierusalē pacifica vel visio pacis. In hoc ꝙ vocat eam liberam notat eius nobilitatem. In hoc ꝙ dicit eam esse matrē nr̄am ostendit eius charitatē ad nos eo ꝙ multum debemus de ea sperare ꝛ eā amare. ¶ Circa pꝛimum nota circa hoc ꝙ aliqua ciuitas in alto est sita solent tria bona sequi. ¶ Pꝛimū est munditia quam constat esse in ea. Un Apoc. xxj. Nihil coinquinatū intrabit in eam. Zach. ix. Replebunt electi quasi phiale in domo domini. ¶ Secundū est sanitas quā constat esse in ciuitate illa. nullus enim ibi infirmatur vl̄ moritur. Apocal. xxj. Mors enim vltra nō erit neq; luctus neq; clamor neq; dolor erit vltra. ¶ Tertium est securitas: non enim patz accessus hostium quando ciuitas est sita in loco alto. Securissima est ciuitas ista. Nam i mundo isto non est securitas. Boni enim timent ne bonitatem suam perdant Job. x. Uerebar omnia opera mea sciens ꝙ nō parceres delinquenti. Mali trepidant vbi non est timor. Augustinus. Timent illud quod non oportet. amant quod non decet. vane dolent ꝛ vanius gaudent. Ideo ad Coloss. iij. Que sursum sunt querite vbi christus est in dextera dei sedens, que sursum sunt sapite nō que superram ¶ Circa secundum. Eterna patria dꝛ hierusalem. id est visio pacis. Juxta illō Isa. xxxij. Sedebit enim populus meus i pulcritudine pacis: ꝛ in tabernaculis fiducie: ꝛ in requie opulenta. In mundo isto non est perfecta pax de malis. Hoc patet Isaie. xlviij. Nō est pax impijs dicit dominus. In bonis videtur esse pax. Psalmista. Pax multa diligentibus legem tuam. Sed ꝑm veritatē nō est illis perfecta pax. Quomodo enim aliquis habet pacem in domo sua qui malam habet vxorem: ꝛ quinq; filios querulosos q̄ nunq; satiantur. Mala vxor caro est que litem ꝛ vel lum habet cum spiritu. Rom. vij. Uideo aliam legem in membris meis repugnantē legi mentis mee. Et ad Gal. v. Caro concupiscit aduersus spiritum. Quinq; filij querulosi: sunt quinq; sensus. Eccs. j. Non satiat oculꝰ visu: nec auris auditu impletur. Sic ergo in nobis pacem non habemus. Ad pꝛimos etiam non habemus pacem perfecte cum multa in eis videmus vnde perturbamur Cum ded etiam non habemus perfecte pacem. qz eum frequenter offendimus. ꝛ quia multa fiūt ab eo que nob̄ non placent. Sed in superna hierusalem erit pax hec triplex perfecte. quia voluntati dei in nullo discordabim⁹. et nihil displicebit nobis in illa sancta societate. Et corporibus nostris dominabimur pfecte. Psal. xxxvj. Et delectabuntur in multitudine pacis. ¶ Circa tertium nota eius nobilitatem: cuz dicit. libera est. Nota in superna hierusalem multiplex est libertas. ¶ Pꝛima a seruitute tyrannica. Christus enī qui vere deus est ibi se habet vt sponsus ꝛ amicus. Joh. xv. Jā non dicam vos seruos sz amicos. ¶ Scḋa libertas erit a seruitute peccati. qz ibi erit ann⁹ iubileꝰ perpetuus quantū ad electos. In anno enim iubileo oīa libere dimittebanť. vt habetur Leui. xxv. ¶ Tertia libertas erit a carcere corporis. qui carcer adeo sordidꝰ est vt p fenestras lutum exeat. De quo carcere Romanoz. vij. Quis me liberabit de corpe mortis huiꝰ. Ps. Educ de carcere animā meā. ¶ Quarta libertas erit a miseria huiꝰ exilij. Apoc. xxj. Absterget deus omnē lachrymā ab oculis sanctorum.

¶ Circa quartū in hoc ꝙ dicit. Mater nr̄a ē ostendit nobis ꝙ ciues huius ciuitatis hierusalem nos ideo amant vt a nobis amari debeant. Mater enim amat ꝛ amatur. Amat enim filios suos. quia care comparauit eos. Filij etiam amant matrē ea de causa. qz mlta passa est pro eis. Thob. iij. Honorem habebis matri tue omnibꝫ diebus vite eius. Memor enim esse debes que ꝛ quanta passa est pte in vtero suo. Sic sancti qui sunt in supna hierusalem multa passi sunt pro peccatoribꝫ Non tantū dolorem passa est mater tua pro te quantū christus in cruce. Multum enim passus est paulus ꝛ petrus ꝛ alij sancti p peccatoribꝫ. Zelus enī quem habebant circa circumcisionē peccatoꝝ eos occidit. Jō multuz sunt diligendi ab his q̄ sunt in eccl̄ia militante. Et festa eoꝝ debēt in magna reuerentia laudari. Et magnā fiduciā hre debēt ad eos sicfilia in mre. Quia apli ꝛ scti martyres atq; predicatores q̄ nos pcesserūt: ipi pgenuerūt nos in fide xpi sua doctrina ꝛ suis scptis atq; exemplis. De q̄ generatiōe dic aplus ipis chorinthijs. j. Coz. iiij. Per euangeliuz vos genui Jō subdit. Letare sterilis q̄ nō paris. i. pctōr q̄ nō pariebas filios bonoꝝ operuz. q. d. Quia nunc est tempus gratie ꝛ penitentie. Erumpe ꝛ clama. scz in gaudium p nimia iocūditate.

Dominica Letare

¶ Pro quo sciendum hec dñica vocat dñica leticie. Ideo totum officium misse incitat ad leticiam. quod patet primo per introitum Letare hierusalem ꝛc. Isa. vltimo. Sicut ei pater ducens filios per desertum veniēs in medium montis dicit. Letamini quia sumus i medio. Et sic deus pater hodie in toto officio Revera letandum. Isidorus d summo bono Qui future vite pmia diligenter cogitat: omnia mala equanimiter tolerat. ¶ Nota multa genera hominū letantur ¶ Primo captiui in carcere de liberatione. Et sic nos. Isa. lv. In leticia egrediemini ꝛ cum pace deducemini. s. de captiuitate babylonica. Et hoc figuratur in tribus dominicis precedentibus: vbi agit de inuexatione dyabolica. Et sic nunc sumus liberati. Nam vitulus ligatus salit cum solui tur. ps. cvj. Eduxit eos de tenebris et umbra mortis: ꝛ vincula eorum dirupit. ¶ Secundo letantur errantes de cognitione vie. et ceci de illuminatione. ꝛ sic nos. Sap. v. Erraumus a via veritatis ꝛc. j. Petri. ij. Eratis sicut oues errantes. sed conuersi nunc estis ad pastorem ꝛ episcopū animaꝝ vestraꝝ. Et ceci illuminati sunt: ps. cxvj. Lux orta est iusto ꝛ rectis corde leticia. ¶ Tertio pauperes letā tur de inuentione pecunie ꝛ burse. ꝛ sic de aliis Et sic nos inuenimus thesaurum scientie et sapientie. ps. Videant pauperes ꝛ letentur querite dominū ꝛ viuet anima vestra. Vere peccatores sunt pauperes. Eccs. ix. Qui i vno peccat multa bona perdet. Matth. xij. Sile est regnum celorum thesauro abscondito in agro. id est filio dei in carne abscondito ꝛc.

¶ Quarto quādo sterilitas cessauit. ꝛ sic nos in epistola ad Galath. iiij. Letare filia q̄ nō paris. Luce. j. Amica gaudebant cum Elisabeth. q: sustulit opprobriū in israel. ¶ Quinto quando pestilentia cessauit. Hieremie. ix. Mors intrauit per fenestras nostras. scz sensuum. Luce. xv. Epulari ꝛ gaudere oportet. quia frater tuus hic mortuus erat ꝛc. Ideo hodie mors expellitur ¶ Sexto quādo seruꝰ a malo seruitio ad bonuz venit letat. ꝛ sic nos Joh. viij. Qui facit peccatū seruus est peccati ij. Petri. ij. A quo quis superatur huiꝰ ꝛ seruus est. Sed nūc habemꝰ bonū seruitiū. ps. Jubilate deo oēs terra: seruite dño i leticia. Figuratur Matth. ij. Reges gauisi sunt de inuentione stelle perdite.

¶ De eodem
¶ Sermo. lij. De euangelio.

Ic ē vere pro
pheta. Joh. vj. ¶ Isti homines q̄n
q; panū miraculo illuminati: veritatem cognoscunt ꝛ dicūt. Hic est vere propheta. Attende q̄ dicūt vere. Et iuxta h̄ attendū est q̄ sacra scriptura sub attestatōe veritatis nobis insinuat humanā fragilitatem angelicā charitatē. diuinā auctoritatē. diabolicam importunitatē. De primo Isa. xl. Vere fenū est populus. exiccatū est fenū ꝛ cecidit flos. i. pulcritudo carnis vel gloria mundana. O q̄ miserabile est hodie. homo p transitoriam vitā virescit. cras per mortem vt adhuc hodie sicut fenū arescit. Matth. vj. Si fenū agri qd hodie ē ꝛ cras in clibanū mittit deus sic vestit ꝛc. Ubi ergo est flos impioꝝ tpalis q̄n quasi fenū aridū mittent i clybanū ignis. Aug⁹. Florent in seculo. arescūt in iudicio. et post ariditatē in ignē mittent. O dñe deus si fenū est homo. g̃ cibꝰ est iumentoꝝ. Certe sic. Peccatoꝝ enim cibꝰ demonū spiritualiter est. Job. xl. Ecce behemoth quē feci tecum fenuz quasi bos comedet. Behemoth est diabol⁹. Ne q: interpt̄ animal aut bestia. ps. lxxij. Ne tradas bestijs aias confitentiū tibi. ¶ De scō Actuū. xij. Nūc scio vere quia misit dns angelum suū ꝛ eripuit me de manu herodis. Herodes est diabolus de cuius manu frequenter nos eripit angelus. ps. xxxiij. Immittet āgelus dñi in circuitu timentium eum: ꝛ eripiet eos. Vere autem eripit nos in morte dum p angelum de carcere huius mundi educimur. Luce. xvj. Factū est autē vt moreret mēdicus ꝛ portaret ab angelis in sinum abrae. Tuc p angelū primā ꝛ secundā custodiā demonum euadimus. Primā quā habēt ptra venientes Secundā quā hñt ptra recedētes. psal. cxlj. Educ de custodia animā meā ꝛc. Dis trāsitū porta ferrea. i. aditus celi vltra apparitur. Ferrea dr ppter firmitatem. ps. cxlvij. Quoniā confortauit seras portaꝝ tuaꝝ. Aug⁹. Dicit securā esto. secure lauda. sine fine lauda. fortiter clause sunt porte tue. non exit amicus. nō intrat inimicus ¶ De tertio dr. Hic est vere propheta. Mirabant de potestate quā faciebat i quinq; panib: ꝛ nō mirant homines de potestate quā adhuc hodie dns ondit i oib panib mūdi. q̄s de pauc granis multiplicat ¶ Dosunt etiā quinq; panes ordeacei q̄nq; partes pnte signare. q̄ sunt ptritio. confessio. ieiunium oō. elemosyna. q̄bꝰ aīe nre optime ꝓfectuꝝ

Figuratur.iij. Regum.xix.vbi dr. Angelus ostēdit helye succinericiū panem ⁊ vas aque de quo comedēs ⁊ bibēs ambulauit in fortitudine cibi illius quadragina dieb⁹ ⁊ quadraginta noctibus vsq; ad montē dei oreb. Panis succinericius penitentiam significat. Penitentes enim in cinere penitere solent. Lu.x. Olim in cinere ⁊ cilicio sedentes penitērēt. Et quia penitentia cum lachrymis fieri debet. iō vas aque ad caput ostenditur. Hieremie.ix. Quis dabit capiti meo aquam: ⁊ oculis meis fontem lachrymaꝝ. ⁊ plorabo die ac nocte Quadraginta sunt quater decem. quadragīta ergo dies significant totum tempus q̄ fm legem quattuor euangelistarū ⁊ decem māda torum bene viuendo ambulare debemus vsq; ad montem celestis patrie. Oreb enim mensa interpretatur. Luce.xxij. Ego dispono vobis sicut disposuit mihi pater meus regnum vt edatis ⁊ bibatis sup mēsam ꝛc. ℣ De q̄r to Isa.xxxvij. Ulere ens dñe desertas fecerunt reges assyriorum terras: ⁊ deos earū dederunt igni. Reges iniquorum sunt demones. Job. xlj. Ipe est rex sup omnes filios superbie. ℣ Terra signat ecclias xp̄i que sunt plures particulares: licet vna sit vniuersalis. Sed qui sunt dij: deus bonus est. potens est. sapiēs est. Boni ergo ⁊ potentes ⁊ sapientes per deos figurantur. ps.lxxxj. Ego dixi dij estis ꝛc. Exodi.vij. Ecce constitui te deum pharaonis. Diabolus quoq; ait Gen.iij. Eritis sicut dij ꝛc. Gen. O maligne. o malinole: ad quid eis similitudo huius vite ⁊ sciētie p̄sunt. Certe sunt sicut dij recti: iusti ⁊ veraces. Tales deos sepe demones igne iniquitatis succendunt. Legitur q̄ chaldei ignem p̄o deo colentes per hoc deum suum potentissimū probauerunt q̄ omnes alios deos cōsumeret. Deinde alia gens idolum suum aqua implenit ⁊ foramina parua i ipo facies cera obstruxit. ⁊ sic aqua erumpēs ignē extinxit. Sic nos aqua gratie ⁊ contritionis impleti extinguere debemus ignem viciorum per foramina lachrymantium oculorū. Gregorius. Extinguamus fletibus peccata: ⁊ diras penitentie fructibus vt per culpas tēpora indulta non pereant.

Feria secunda
Sermo.liij.

Nolite facere domum patris mei domum negociationis. Joh.ij. Matth.xxj. Mar.xj et Lu.xix. ℣ Peregrini ⁊ mendici solent petere elemosinam in honore illorum sanctorum quorum limina frequentant. ⁊ in quibus nominibus sperant exaudiri. Spiritualiter Et sic nos mendici. p̄s.lxxxv. Quoniam inops ⁊ pauper sum ego. Et psal.xxxviij. Peregrinus sum apud te sicut omes patres mei. Ergo q̄c quid debemus habere debemus petere a deo. p̄ma Chorinth.iij. Quid habes quod nō accepisti a deo: quasi diceret nihil. Ergo debem⁹ petere in nomīe illius in quo speramus exaudiri. s. in nomine Jesu. Joh.xvj. Quicq̄d petieritis in nomine meo fiet vobis. Et Actuū iiij. Non est nomen sub celo datum hominibus in quo oporteat nos saluos fieri ꝛc. Dō considerauit Dauid dicens. Propter nomē tuum domine propiciaberis peccato meo: multum est enim. psalm.xxiiij. Et sic petit ecclesia hodie. Deus in nomine tuo saluum me fac: ⁊ in virtute tua iudica me. Exaudi deus orationem meaz. p̄s.liij. ¶ Nota hunc psalmū fecit Dauid cum fugit a facie Saul. j. Regū xxiij. Et in desertum Ziph. Tunc ziphei venerunt ad Saul dicentes. Dauid ecce latitat apud nos in colle achile. ecce nunc veni. ⁊ sicut desiderauit anima tua vt descenderes: descende. nostrū antē erit vt tradamus eum in manus tuas. Dixitq; Saul. Benedicti vos a domino quia doluistis vicem meam. Abite ergo oro ⁊ diligentius preparate ⁊ curiosius agite: ⁊ considerate locū vbi sit pes ei⁹ velociter. vel quis viderit eum ibi vbi dixistis. ⁊ reuertimī ad me vt vadam ad rem cep tam vobiscum. q̄ etiam si in terrā se obstruxerit: perscrutabor eum in cunctis milibus iuda. At illi surgentes abierunt in ziphante Saul. et Saul post eos. ⁊ nunciatū est dauid. ⁊ fugit in desertum maon. ⁊ fecit psalmum istum i figa. Item peregrini etiam solent accedere ad loca vbi inueniunt personas eis elemosynas prestantes. Et sic nos debemus petere in loco scilicet vbi deus sit. s. in templo. p̄s.x. Dominus in templo sancto suo. Et sic inuenit eum mater eius. Luce.ij. Ibi debemus eum petere Et sic Salomon Prouerb.xxx. Mendicitatem ⁊ diuitias ne dederis mihi: tribue tm victui meo necessaria. Et sic facit ecclesia i collecta. s. Presta quesumus omipotens de⁹: vt observatiōes sacras annua deuotiōe recolentes ⁊ corpe tibi placeam⁹ ⁊ mēte. Licet deus vbiq; sit. tn̄ specialiter p̄misit nos exaudire in templo. Et sic Salomon petijt sapiam ⁊ exauditus est. vt patet in epla.iij. Regū.iij. ita

Feria secūda post Letare

q̄ audiuit oīs israel iudicium iustuz quod iudicasset. z timuerūt regem vidētes sapiam dei esse in eo. Et hoc acq̄siuit ex eo q̄ dereliquit domū dñi. Et sic nos debemus honorare domum dei vt eo citiꝰ exaudiamur. ps. xcij. Domum tuā dñe decet sanctitudo ꝛc. Et h̄ docet dñs in euāgelio. Nolite facere domū patris mei ꝛc. ¶ In summa euangelij tria innuunt

¶ Primo paterne habitatōis mūdicia affectata: qd̄ vendentiū p̄bat eiectio. ibi. prope erat pasca ꝛc. Secūdo tangit interne aduertētie expressio. ibi. Rnderunt g̃ ꝛc. ¶ Tertio tangitur supne q̄uersatōnis euidentia demōstrata. ibi Cum aūt esset hierosolimis ¶ De primo ꝺr Et p̄p erat pasca iudeoꝝ. z ascēdit ih̄s hierosolymā. ¶ Ubi sciendū q̄ euāgelista volens ondere quō saluatoꝛ domū sui patris mūdauit: p̄mittit quō mūdādi causa hierosolymā ascendit vt visum est. quia xp̄s vsq̄ ad passionem suā legē voluit obseruare. Matth. v. Nō veni soluere legē sed adimplere. In lege autem Exod. xxiij. habetur q̄ in tribꝰ solennitatibꝰ in anno iudei videbant q̄uenire i hierusalem. s. in pasca. penthecostes. z in festo tabernaculoꝝ. De vltimis duabꝰ dispensabat cum illis qui a remotis erāt. sz de p̄ma neq̄q̄. Hanc legē obseruans venit in hierusalē xp̄s Ad exemplū ergo eius debemus sollicite diuina p̄cepta obseruare. ¶ Secūm Alchuinuz videtur q̄ homines nō ascendunt ad festiuitates dei. nec celebrāt pasca siue festa. cū tamen dei filius deū p̄rem in his honorauit. hec ille.

¶ Sz fm euangelistā nō simpliciter dixit. p̄pe erat pasca. sz addidit iudeoꝝ. z hoc duplici ꝺ causa. ¶ Prima q̄n aliq̄ festū aliq̄d sancte z pure celebrāt: dicit dño celebrare. als ꝓfo nō domino sz sibi. Isa. j. kalēdas vestras z solennitates odiuit aia mea. Judei g̃ q̄z nō fructum animaꝝ querebāt. sz suū lucrū tm̄. ideo dixit pasca iudeoꝝ. Uel hoc dixit ad differētiā nostri pascatis. q̄z iudeoꝝ fuit figurale. nostruz ꝓfo vez. j. ad Cho. v. Pasca nostꝝ immolatus est xp̄s. Et inuenit in templo vendentes oues z boues z columbas z numularios sedētes ¶ In quo notat viciū sacerdotū domū dei polluentiū. ¶ Primo sciendū q̄ q̄z animalia p̄dicta nō poterat de longinquo adduci. Jō sacerdotes cupiditate ducti statuerunt ea i tē plo vbi erat altare timiamatis z candelabrū vbi homines orabāt z doctores docebāt. sed nō in atrio sacerdotū vbi erat altare holocaustoꝝ. Et hoc fecerunt vt de longinquo venientes nō haberent excusationem de oblatōnibꝰ obmittēdis. sz p̄pter eos q̄ nō habebāt pecunias posuerūt ibi campsores: q̄ sub cautione tradebant pecunias. capientes aliqua munuscula parua. nō pecunias ne viderent facere ꝺ legem. Deut. xxiij. Non fenerabis fratri tuo ad vsuram pecuniā. qd̄ tm̄ p̄hibuit dominus Ezech. xxij. Usurā z omnē superabundantiaz nō accipietis. Un de isto vicio auaricie sacerdotū dixit p̄pheta Isa. lvj. c. Pastoꝛes eius nescierūt intelligentiā. omes in viā suā declinauerūt. vnusquisq̄z ad auariciā suā a sūmo vsq̄ ad nouissimum. ¶ Mystice boues vendūt q̄ scripturā sacrā p̄pter honoꝛe p̄dicāt. A bobus sacra scriptura venit. id est a sanctis patribꝰ qui portauerūt iugū dñi. Oues vendunt qui opera pietatis p̄pter vanitatē mundanam faciūt. Columbas qui dona spiritus sancti vendūt z sacramenta. Actuū. viij. Pecunia tua tecū sit in perditōnem. Numularij sunt qui dant bñficia p̄pter retributōem temporalem. Heu quot sunt vendētes z emētes in ecclesia. quod ꝓquerit Piere. vj. ca. A maioꝛe vsq̄ ad minoꝛē oēs auaricie student. Amos ix. Auaricia in capite oīm: z nouissimū eoꝝ in gladio interficiā. Glo. sicut oīes sensus i capite: z sic in omnibꝰ sensibꝰ est cupiditas rerum temporaliū. vt patet intuēti. Ideo nūcsi quis duplex remediū ꝓtra vicium sacerdotū sz opis z oꝛis. vt doceret eos q̄ curam habet ecclie: subditos verbo z facto debere coꝛrigere.

¶ Primo remediū opis ponit: cū fecisset quasi flagellū de funiculis omnes eiecit de templo. Oues quoq̄z boues z numulariorū effudit es z mensas subuertit ¶ Ubi sciendum q̄ nō solū animalia: sed etiā homines eiecit. Sed diceres. quare nō resistebant ei? Dicendus q̄ diuina virtus in illo facto operabat q̄ operabatur in effectu quando volebat. sicut patet Joh. xviij. vbi p̄strasse dicit eos qui eum capere volebant. sic z hic. Ex oculis enim eius q̄dam fulgur exibat qui eos terrebat: q̄ ei resistere non audebant ¶ Sciendū mystice fm Aug. q̄ deus de peccatis nostris sumit materiam vnde nos puniat. Ipsa enim p̄otelatio peccatoꝝ fm q̄ peccata peccatis adduntur q̄dam funiculi dicunt. Prouerb. v. Funibus peccatoꝝ suoꝝ ꝓstringitur. Et Isa. v. Uequi trahitis iniquitatem in funiculis vanitatis.

¶ Sed diceres. quare fecit flagellum de resticulis cum solo verbo eos potuisset eiecisse. Respōdetur fm Aug. vt doceret q̄ ab ipsis erat flagellandus. ideo p̄ioꝛ eos flagellauit. ¶ Secūdo ad designandū multiplex flagellū peccatoꝝ

Sermo LIII.

¶ Primū est flagellū correctiōis leniter verberans quo flagellat̄ iustus sicut vestis flagellatur vt de ea puluis excutiat̄ ps. xxxvj. Ego in flagella parat⁹ sum. Naz dñs leuit̄ flagellat bonos sicut puer flagellat̄ vt efficiatur doctus Eccl. xxx. Qui diligit filiū assiduat ei flagella Debre. xij. Flagellat dñs oēm filiū quem recipit. Deo repit̄ flagellū punitōnis vulnerans grauiter. Et formal̄ de restib⁹ peccatorū. Et sic pharao flagellatus ē. ps. xxxj. Multa flagella peccatoz. Reuera hic z alibi peccatoz flagellat̄. Et dicunt̄ multa multiplici ꝺ causa

¶ Primo q⁹ oīa cedūt eis in malū. Aug⁹. in meditatiōib⁹. O misera sors flagitiosi hois: siue bonū siue malū: pariter oīa sunt illi tormēta. Secūdo quia singulis peccat̄ z singul' mēb⁹is quib⁹ homo peccat correspōdēt pene singule. Bern⁹. in quodā sermone qui incipit Regio australis gehennalis angustie nō habent meritū. nō recipiūt interstitiū. nesciūt remediū. singulis excessib⁹. singulis membris que fuerūt arma iniq̄tatis debit̄ pena. Attende aūt q⁹ si illa q̄ videbant̄ aliquo modo licita z quasi ad cultū dei ordinata de tēplo eiecit: q̄nto magis si inuenisset illicita. Unde Beda. Quid ḡ fratres mei quid putamus dñs facer: si nos in seculis residentes. si fabulis vacantes. si risu dissolutos vel alio quolibet scelere reperiet irretitos. Necille. Un̄ apostol⁹ tales reprehendēs. j. Cho. vj. dicit. Nunq̄d domos nō habetis. s. ad agenda vel loquenda secularia aut ecclīam dei cōtēnitis. Et Hiere. xj. Quid est q⁹ dilectus meus in domo mea facit scelera multa. Et Isa. xxvj. In terra sanctorum iniq̄ gessit: z nō videbit gl'iam dñi. Et quia tēplū dei ciuitas dicit̄. ps. lxxxvj. Fundamēta eius in montibus sanctis. Ideo metuenda ē sn̄ia apostoli. s. ad Corinth. iij. dicentis. Si quis templum domini violauerit disperdet illū deus. Et sententia iudicis dicentis. Disperdet de ciuitate domini omnes qui operantur iniq̄tatem. Remediū oris ponitur cum subditur Et his qui columbas vendebant dixit. Auferte ista hinc: z nolite facere domū patris mei domū negociationis. Zach. xiij. Nō erit vltra mercator in domo domini. Et dicit i textu domū patris. z non mei: ad notandum honorem patris. Joh. viij. Ego honorifico patrem meū z̄. Augustin⁹. In oratorio nemo aliud agat nisi id ad quod factū est. Priuiliter tamen negociationes nō debent fieri i domo dei. vt habetur. vj. decretalium de immunitate ecclesiarum z religiosorum locorum. c. decet domum domini. vbi dicitur. Cessent in ecclesijs earumq⁹ cimiterijs negociatiōes: p̄cipue nundinarum ac fori cuiuscūq⁹ tumultus z̄c. ¶ Nota negociatio prohibetur. Primo quantū ad statum. z sic clericis prohibetur saltem quantū ad lucrū z ad cupiditatē.

¶ Primo propter frequentia vicia inde prouenientia. Prouerb. xx. Malum est malū est dicit oīs emptor. z cū recesserit tunc gloriabitur. Secundo retrahit a curis spiritualibus ij. Thimot. ij. Nemo militans deo implicat se negocijs secularib⁹ z̄c. Tecūdo quo ad locum vt in templo. z hoc propter fraudulentiam. Unde Leo papa. Difficile est inter vendentis z ementis cōmercium nō interuenire peccatum. Apocal. xiij. Et ne quis posset emere nisi qui habeat characterē aut nomē bestie. id est fallaciam verborum vel rerū. Ubi sciendū z q⁹ solo verbo istos amouit. quia simoniaci primo fugandi sunt de ecclesia per excōmunicationem. z quia q̄diu viuūt possunt se cōuertere: non sunt despiciendi Hi vero ñ cōuertantur. tunc nō solum sunt fugandi: sed et ligandi cum illis. Matth. xxj. Ligatis manibus z pedibus z̄c. Attende aūt Matth. xxj. dicit. Nolite facere domū meam spelunca latronum. Dic vero dicit: domū negociatiōis. In hoc facit sicut bonus medicus qui primo a leuioribus incipiens: postea dura proposuit Unde christus qui hoc factum egit ꝑm Bedam quod hic enarratur de expulsione Ideo primo eos non latrones vocat sed negociatores. Sed quia ex eorum duricia a tali negociatione non cessabant. ideo dominus alia vice vocat eos latrones. ¶ Sciendum q⁹ licet iudei christum persequebantur ex eo quia dicebat deum patrem suum. vt habetur Joh. v. tamen in hoc loco de hoc non sunt turbati q⁹ deum dicebat patrem suum. quia ibi intellexerunt q⁹ diceret se filium dei naturalem. Dic vero q⁹ solum se diceret filium adoptiōis. Recordati vero sunt discipuli eius quia scriptū est. Zelus domus tue comedit me. Zelus dicit quandam intensionem amoris. qua intēse deum diligēs nihil sustinet quod amori suo repugnet. Et inde est q⁹ viri intense diligētes vxores suas: qui nec in eis sustinent aliorum consortium. vtpote amori contrarium zelotipi dicuntur. Ille igitur zelum dei habet qui nihil patienter contra honorem dei: quem maxime diligit sustinet. iij. Regum. xix. Zelo zelatus sum p̄ domino exercituum. Hic z nos p̄ decore domus dei zelus comedit duz si

Feria secūda post Letare

quid ꝓtrarium fieri videmus. studemus etiam quantūcūqz cari nostri sunt qui hec faciunt remouere nō timentes ꝓpter hoc aliq̄ mala ꝑti. Un̄ glo. Bonus zelus est feruor animi quo mens abiecto timore ꝑ defensione veritatis accenditur. Ab eo comeditur q̄ q̄libet ꝓtua que viderit corrigere satagit. si nequit tolerat ⁊ gemit. Unde Bern̄. sup Can̄. ſmone. xij. Etenim si amares dominū Jh̄m toto corde. tota anima tua ⁊ tota ſtitudine. nunquid si videres ei iniurias ꝓtemptūqz inferre nullatenus equo animo posses sustinere. Qz mox recepto spiritu iudicij ⁊ spiritu ardoris ⁊ tanq̄ potens crapulatus a vino repletꝰ zelo phinees: diceres cuz dauid. Tabescere me fecit zelus meus quia obliti sunt verba tua inimici mei. Et cum domino. Zelus domus tue comedit me. Hec ille. Unde Aug. in persona xp̄i dicit. Qm̄ zelus domus tue comedit me. id est quia ꝑsecutus sum in illis iniquitatibꝰ ipsorum nō patiēter tuli quos sic corripui. qz quesiui gl̄iam tuam in domo tua. qz flagellaui in templo male versantes. Ubi zelus domus tue comedit me. dixerunt en i. hic alienꝰ hic hospes. hunc nescimus vnde sit qđ nō diceret si agnoscerent vnde sim. ⁊ si agnoscerēt ea que mandasti. Si enim inuenirez illos ſuantes mādata tua zelus domus tue comederet me. Hec ille. Dixi secundo tangitur interne aduertētie expressio. qđ interroganti um ꝓbat p̄sumptio cū subdit. Respondērūt ergo iudei ⁊ dixerunt ei. Quod signū ondis nobis qz hec facis. quia iudei videntes xp̄m eos cū potestate eijcere mirabant. vnde sibi h̄ potestas data esset. Ideo potestatis sue ⁊ auctoritatis signum querūt dicētes. Qđ signū ostendis nobis. quasi dicerent. Non videtur hoc esse tui officij. nec credimus hoc tibi licere q̄ tanta potestate ⁊ auctoritate nos expellis. iudeis nāqz familiare fuit signa querere. Juxta illud. j. ad Chor̄. j. Judei signa q̄rūt. Et p̄s. lxxiij. Signa nostra nō vidimus ⁊c. quia ꝑ ea vocati fuerunt ad fidē ⁊ ad legem. Deut. vlti. Nō surrexit vltra ꝓpheta in ıſrael vt moyses ⁊c. Et non querebant signa a xp̄o vt crederent: sed quasi desperantes q̄ signū facere non posset. ⁊ sic eum reprimerent ⁊ impedirent. Quia ergo praue querebant non dat eis signum apertum sed occultum sicut sequit Respondit Jh̄s ⁊ dixit eis. Soluite tēplum hoc ⁊ in tribus diebus excitabo illud. vbi dominus p̄nunciat primo mortem suam dicēs Soluite ⁊ non soluetur. ne intellīgas mortē eius naturalem. nec dicit solue. ne intelligas seipsum occidisse. sed soluite. quod nō est imperantis sed p̄nunciantis. id est soluetis vl̄ permittetis. vt sit sensus. Soluite. i. facite ꝺ corpore meo quid vultis. illud vob̄ expono. Dicit etiā notāter soluite. quia in morte xp̄i anima a corpore soluta est. aliter tamen illa solutio facta est q̄ illoꝝ qui ꝑ incinerationē ⁊ putrefactiōem soluunt quam xp̄s non sensit. ꝑ. v. Non dabis sanctum tuū videre corruptionem. Fuit tamē anima eius a corpe separata. Secundo p̄nūciat suam resurrectionē dicens. Et in tribꝰ diebus excitabo illud. Non dicit excitabitur vel excitabit illud pater. sed ego excitabo. quia ꝓpria ſtute a mortuis surrexit. Nec tamen negatur quin pater eum resuscitauit. ad Gal. j. Qui suscitauit Jhesum a mortuis. Et in psal. xl. Tu aūt dñe miserere mei ⁊ resuscita me. Nec est in hoc cōtrarietas quia est eadem virtus vtriusqz. Sciendū aūt est q̄ ideo dicit de sua resurrectione. quia i ea maxime apparet virtus ⁊ potentia diuinitatis. quia puri hominis non est resuscitare, sed solius xp̄i qui est inter mortuos liber. Dixerunt ergo iudei. Quadraginta ⁊ sex annis est edificatum. i. reedificatū hoc templum. ⁊ tribus diebꝰ excitabis illud Hoc dixerunt iudei. quia putauerunt xp̄m de corporali tēplo hoc dixisse quod in tot annis fuit edificatuz sub zorobabel postqz reuersi fuerunt iudei de captiuitate. Vel templum quod salomō edificauit. ⁊ in septimo anno compleuit. fuit edificatuz. xlvj. annis. vt dicit Origenes. vt numeretur tempus ab eo die quo dauid mentionem fecit de edificatione templi ꝓ sulēs super hoc nathan ꝓphetam. ij. Regū. vij. vsqz ad ꝓsummationē perfectā ꝑ salomon. Nam eo illo die dauid cepit ꝑparare materiam ⁊ necessaria ad edificationē templi. Et sic hoc dictū ꝓsideretur quod extendit se ad numez. xlvj. annorum. Ille aūt dicebat de templo corporis sui. Corpus enī xp̄i templū est. Unius rō est. qz illud templū dei ꝺr in quo deus habitat ps. x. Dñs in templo sancto suo. Ideo anima sancta ꝺr templū. j. ad Chor̄. iij. Templum enī dei sanctū est quod estis vos. Quia igitur in corpore xp̄i diuinitas inhabitat. ideo templum vocatur corpus in quo habitat plenitudo diuinitatis nō solum ſm animā iz etiā ſm corpꝰ. Cū ḡ resurrexisset a mortuis: recordati sunt discipuli eius: quia hoc dicebat de corpe suo. ⁊ crediderūt scripture ⁊ ſmoni quem dixit Jesus aī resurrectionē suā ⁊ passionem

Hoc ho nō intellexerī ꝓpter duo. ¶ Primo quia ꝙ hoc ostendebat in xpo diuinitas. Aliter enim corpus eius nō fuisset dictū rēplum z hoc tunc temporis intelligere humanaz capacitatem excedebat. ¶ Secundo quia in hoc fecit mentionem de passione z resurrectione: q nullus discipulorz adhuc audierat. Ideo petrus alia vice audiēs de eius passione scandalizatus est. vt dicit Matth. xvj. Hz post resurrectōem qui aperuit eis sensum vt intelligerent scripturas tunc plene cognouerūt eū esse deū z hominē. z tūc recordati sunt qz dicebat de templo corporis sui. Et sic crediderunt scripture ꝓphetaruz. Osee. vj. Viuificabit nos post duos dies: in die tertia suscitabit nos. ¶ Dixi tertio tangit supne conuersationis euidentia demonstrata. qō credentiū ꝓbat oīsio cū subdit. Cum aūt hierosolymis esset Jhs i pasca in die festo multi crediderūt in nomine eius videntes signa que faciebat. ¶ Sed dicit. Cuiusmodi signa fuerūt hec cuz hic de nullo legit? Dicendū ꝙ multa signa fecit Jhs tunc licet euāgelista nō scripserit ista. ¶ Nā euangeliste multa scienter ptermiserunt de miraculis xpi: cū tot fecerit ꝙ nō possent scribi de facili. Uel dicendū ꝙ inter omnia alia miracla maximum fuit ꝙ vnus homo tantā multitudinē hoim solo flagello eiecit. Uisis his signis vel hoc signo multi crediderūt in eū. ¶ Ubi sciendum alij credunt ꝓpter signa vt isti. Et tales sunt grossiores qz q ꝓpter solū doctrinā credunt sicut discipuli xpi. Jō dr. j. Lo. xiij. Prophetie date sunt fidelib z nō infidelib. Ipse aūt Jesus nō credebat seipsum eis. id est sua secreta mysteria eis nō reuelauit: sicut nec apostolis. Joh. xvj. Multa habeo vobis dicere sed non potestis portare modo. j. Chor. iij. Non potui vobis loqui quasi spūalibus sed quasi carnalib. Et ideo euāgelista signanter dicit. In noie eius. in quo ostendit imperfecte eos credere. Et ideo nō dicit ꝙ crediderī in eum. qz nondū credebāt in eo sed dicit in nomine eius. q. d. Illud quod de eo nomine tenus dicebatur. s. ꝙ sit iust? z huiusmodi. Et isti ꝑm Aug. gerunt typū cathecuminorz. qui licet credant. tamen corp? xpi eis nō dar. Quod sicut nemo conficit nisi sacerdos consecratus. ita nemo recipere illud debet nisi fuerit baptizatus. Subdit. Eo ꝙ ipe nosset oēs. z qz opus ei non erat vt qs testimoniū phiberet de homine. ipse enim sciebat quid esset in homine ¶ Ubi sciendum ꝙ ratio quare se eis nō credebat est. quia ipe perfecte cognouit eos. Ideo dictum est. Eo ꝙ ipse nosset eos. z hoc ꝑ potentiā diuinitat. Eccli. xxiij. Oculi dñi sunt lucidiores super solē: circumspicientes oēs vias hoim z pfundū abyssi z hoim corda intuētes i abscōditas ptes. Licet enī hoies cognoscāt. aliqs tñ nō certaz cognitionē habere potest de eis. quia hō non videt nisi ea que apparent. deus aūt intuetur cor. j. Re. xvj. Ideo nō opus est xpo testimonio alioz: cū certissime cognoscat per cordis intuitionem. Ideo dictum est. Et opus ei nō erat vt testimoniū quis phiberet de hoie. imo ipsemet est testis. Job. xvj. Ecce in celo testis meus: z ꝓscius meus in excelsis. Christ? etiā cognitōnem nō solū ad exteriora oīdit. ideo addidit. eo ꝙ ipse sciret quid esset in homine id est occulta cordis. ꝓuer. xv. Infernus z perditio cora dño: quanto magis corda filiorum hominū. Scire enim ea que sunt in corde hominis est solius dei. q sol? corda plasmauit. non enim indigebat testib vt ꝓpriorum plasmatum mentes addiscat. Plus etiā artifex nouerat quid esset in opere suo qz ipsum opus quid esset in semetipso. Nam petr? nō nouerat quid in ipo erat quando dixit Tecū ero vsqz ad mortem. Sed dominus nouerat quid esset in homine dicēs. Priusqz gallus cantet ter me negabis. Quapropter ꝑm Bedam monemur vt nunqz de conscientia nostra securi simus. sed semp solliciti formidem?. qz quod nos latet: eternum arbitriū latere non valet. Confiteamur ergo plura z maiora peccata habere qz nosse putamus. vt maiorez qz credimus gliam cōsequamur. ¶ Nota dicit in tertio. Eiecit de templo oues z boues z numulariorz effudit es. Pro quo sciendū: multa genera hominū eijcientur de templo dei z ō regno celi. ¶ Primo eijcientur superbi qui intelliguntur per boues qui cornib potentie alios feriunt. ps. c. Non habitabit in medio dom? mee qui facit superbiā. Dan. iij. Hec est interpretatio sententie altissimi que peruenit super dominū meū regē. Eijcient te ab hominibus z cum bestijs erit habitatio tua. i. cum demonib. ps. lxxiij. Ne tradas bestijs animas cōfitentium tibi. Et sic lucifer eiectus est ō celo. Ezech. xxviij. Eieci te de monte sancto dei z ꝑdidi o cherub. Isa. xiij. Quomodo cecidisti de celo lucifer qui mane oriebaris. Et Luce. x. Uidi sathanam quasi fulgur cadentē de celo ¶ Secūdo eijcient auari qui intelliguntur ꝑ numulariol. Iere. viij. A mimo vsqz ad maximū oēs studet auaricie. Et tales eijciunt

prima ad Chorin. vj. Auari regnū dei possidere nō pñt. Jō ait iesus discipulis suis Lu. xiij. Nisi qs renūciauerit oīb q possidet: nō potest meus esse discipul⁹. Et Math. xix Quā difficile qui pecuniā amat regnum dei possidet. Jdeo Luc. xij. Cauete ab oī auaricia. q nō in abūdantia cuiusq vita eius est ex his q possidet. Tertio luxuriosi q intelligūtur per columbas que est auis libidinosa. qđ figuratur Numeri. v. Omnis leprosus eiciet extra castris. z qui semine fluit pollutusq est super mortuo. Et. j. ad Chorin. vj. Fornicatores: adulteri z auari regnum dei possidere nō possunt. Jdeo Matth. xxij. In resurrectiōe neq nubent neq nubentur sed erunt sicut angeli dei in celo. Quarto hypocrite qui p oues intelligunt: qui exterius apparent in pellibus ouiū. Mat. vij. intrinsec⁹ aūt sunt lupi rapaces. Jbidez. xxiij. Ue vobis scribe et pharisei hypocrite. quia similes estis sepulcris dealbatis ꝛc. Jdeo Apocal'. xxj. Nihil coinq̄natum intrabit ꝛc. Et ibidē. xxij. Foras canes: venefici: impudici: homicide: z idolis seruientes. Omnes tales excōmunicati extra palatiū regni dei eiciunt. O beat⁹ q ibi nō eiciat. ps. lxiij Beati qui habitant in domo tua dñe. Ratō Thob. xiij. per oīs vicos eius cantatur alla. Oz dānati erūt excōmunicati. Nā sic excōmunicatis nō participam⁹ in locutiōe. i diuino officio. nec i salutatōne. nec in comestione. sic boni nō participabūt malis in quattuor. Primo in locutōne. q facies eoz auerse erūt ab eis. ps. xliij. Auertisti nos retrorsum post inimicos nros. Et Lu. xvj. Magnū chaos firmatū est inter nos z vos. Secdo nō in diuino officio. Jsa. lxv. Serui mei laudabūt me p exultatione cordis. z vos clamabitis p dolore cordis. z p contritione spūs vlulabitis. Tertio nō in salutatōe. q salutē nō optabūt eis. ps. lvij. Letabit⁹ iustus cū viderit vindictaz. Quarto nō in mensa. Jsa. lxv. Serui mei comedent: vos autem esurietis. z serui mei bibēt z vos sitietis.

Feria tertia
Sermo. liij.

Abcēdit Jesus in templum. Joh. vij. Cōsuetudo est boni serui si offendit dñm: placat eū pcibo. Spūaliter. Nos offendim⁹ deū peccatis nostris. Jō debemus currere ad dñm placādo eū pcibo nris. Nocagit ecclia in introitu. Exaudi deus oratione meā: z ne despeperis deprecatione meā. intēde in me z exaudi me. Sili' in collecta. Sacre nobis q̄sumus dñe observationis ieiunia pie conuersatiōis augmentū: z tue ppiciationis pstinnū pstent auxiliū. Hz q sacerdos tenetur orare pro populo notū est. Et figurat Exod. xxxij. Moyses orauit p populo q peccauit in adoratōe vituli. vt patz in epla. Et xps verus sacerdos fm ordinē melchisedech ascendit in templū materiale ad docendum. z in templum eternale p nobis interpellandum. vt patz i hodierno euāgelio cū dr. Ascendit iesus in templū ꝛc.

In summa euangelij tria innuunt. Prio doctrine xpi origo de supernis qđ missio pbat paternalis. ibi. Jā die festo ꝛc. Secdo tangit turbe abiectio de internis. qđ solutio pbat saluatoris. ibi. Nōne moyses dedit vob legē ꝛc. Tertio ponitur essentie xpi origo de occultis. qđ transmissio pbat supnalis. ibi. Dicebāt ergo quidam ex hierosolymis. De primo dic. Jaz die festo mediante Jesus ascendit in templum.

Ubi sciendū q xps volens sue doctrine originem ostēdere. primo ponit eiusdez doctrine tempus z locum z admirationem turbarum. Tempus quidē dū ait. Jam die festo mediante. i. cum illius festi tot dies remansissent: quot efluxerant. Unde cum p septē dies illud festuz agebat: dicit hoc fuisse quarto die. Jō aūt in medio festi ascēdebat. q in principio oīes magis intenti sunt his q festi sunt. Boni quidem ad cultū dei. alij vo ad vanitates z lucra. Sed circa medium tempus xps ascendebat. vt hi q in principio festi ea q festi erant expediebant: magis parati essent ad doctrinā audiendā. Locus aut doctrine tangitur cū dicit in templū. quod est locus apt⁹ ad sanā doctrinā: z ueniens doctrine christi sanctissime. Jsa. ij. Uenite ascēdam⁹ ad montem dñi z ad domū dei iacob. Jte vt oīderet se docere veritatē q calumniari nō pōt. iō ascēdit in templū. Joh. xviij. Ego in occulto locutus sum nihil. Admiratioem vo turbarū ponit cum dr. Et mirabantur iudei dicentes Quō hic lras scit cū nō didicerit. Sciebant eni ihm esse filiū pauperis mulieris. z vt putabant filiū fabri q de labore suo viuebat. Unp babile videt q Jhs etiā de labore suo viuens nō insisteret studio lrax: sz potiꝰ opi manuali. fm illud ps. lxxvij. Pauper ego sum z in laboribus a iuuentute mea Et ideo cum audierūt eum docere z disputare mirabantur dicētes. Quō hic lras scit. q̄si dicerent. miramur quō

scit legē cū nemo scire eā valeat nisi q̄ legēle/
gat. Nemo aūt legē legere valet nisi lras sci/
at. Dic aūt lras nō didicit. ideo mirandū ē
vñ nouerit legez. Hac tñ de causa mirabant
fm glō. qz nemo intelligebat eū esse legis au
ctorē z dnm. Qui si credere voluissent: neq;
qz mirarent si ille legē nō nossz q̄ legē dedisset
Ozigo spūalis doctrine ponit cū subiūgitur
Rndit eis Jhs̄ et dixit. Mea doctrina nō ē
mea: sed eius qui misit me. q. d. Jsta doctri/
na q̄ est mea approbatiuez subiectiue: nō est
mea. i. p exercitiū acq̄sitōis humane. sed eius q̄
misit me. i. data est mihi a pre. qz licz filius fm
naturā diuinā habeat eandē scientiā cū pre.
tñ habet eā ab ipso pre. Hoc m̄o naturam
humanā habet aliā sciāz. i. creatā. nō tñ ha
bet eā p exercitiū acq̄sitōis humane. sz ab in/
stāti ꝛceptōis infusam. sic z soluta ē questio
qua querebāt. Quō hic lras scit. Vel aliter.
si dixisset doctrinā quā ego doceo nō est mea:
nulla eēt questio. Sed q̄ dicit doctrina mea
nō ē mea. videt ꝛtradictionē implicare. Sz
hoc soluit sic. qz hoc esse dicitur multipliciter
Rō. qz sua doctrina aliquo mō dicit sua. ali/
quo mō nō sua. Si enī intelligit de xpo filio
dei. sic cuz doctrina vniuscuiusq; nihil aliud
sit q̄z verbū eius. filius aūt dei cū sit verbū patris.
seqt̄ q̄ doctrina pris sit ipse filius. Istud
aūt verbū est suū ipsius p identitatē sciētie. est
aūt nō suū p originē. Vel qz nō est verbum
nullius: sed alicuius. Vñ Aug. dicit hic q̄ bre
uiter videt dixisse. Mea doctrina nō ē mea.
acsi diceret. Ego nō sum a meipso. In q̄ he/
resis sabelliana cōfunditur: q̄ dicere nisi sunt
ipm esse filiū q̄ est z pr̄. Vel mea doctria quā
ego pnūcio verbo creato: nō est mea. sed eius
misit me pris. i. nō ē mihi data a meipo: sed
a pre meo. qz etiā cognitionē filius p eternā ge
nerationē habet a pre. Mat. xj. Oia tradi/
ta sunt mihi a pre meo. Si vero intelligat de
Xpo filio hois: aūc dicit. Mea doctrina quā
ego habeo fm aiam creatā. z pfero ore corpo
ris. nō ē mea. i. nō ē mihi a meipso sed a deo.
qz omne verū a quocūq; dicat a spūsancto est.
Sic q̄ fm Aug. de trini. fm illud quod dixit
doctrinā suā. z fm aliud qd̄ dixit eā nō suam
dixit eā fm formā dei suaz. z fm formā serui
nō suā. Ex quo patet exemplū q̄ oēm modū
cognitōis cū grāz actione recognoscam⁹ esse
a deo. j. Chor. iij. Quid habes qd̄ nō acce/
pisti. Si aūt accepisti. qd gloriaris quasi nō
acceperis. Subdit. Si q̄s voluerit volūta/
tē eius facere cognoscet de doctrina vtrum ex
deo sit: an ego a meipso loquar. Ubi p hoc doc
trinā suā esse a deo. p̄mo ex iudicio recte sen/
tētie. Ubi sciendū iudicio illius standum
est an aliquis bñ operet in arte aliqua qui est
expertus in arte illa. sicut an aliq̄s bñ loqua/
tur gallicū est standū iudicio eius q̄ est perit⁹
in lingua gallica. Hoc m̄o ergo dicit dñs
illius iudicio stādū esse an doctrina mea sit
ex deo qui est expertus in rebz diuinis. Talis
em̄ recte potest de his iudicare. j. Corinth. ij.
Animal hō nō p̄cipit ea q̄ sunt spūs dei ꝛc.
Spūalis aūt iudicat oia. z ipse a nemine iu
dicat. Et q̄z vos alienati estis a deo. ideo nō
cognoscitis de doctrina vtr̄ ex deo sit. Sed si
q̄s voluerit voluntatem eius. i. dei facere. iste
pōt cognoscere vtrū doctrina hec sit a deo: an
ego a meipso loquar. Iste quidē a seipso loq̄
tur q̄ falsum dicit. Quia sicut dicit Joh. viij
Qui loquit mendaciū ex pp̄ijs loquit. Jo
sequit. Qui a seipso loquit gl̄iam p̄pr̄iā que
rit. qui aūt querit gloriā eius qui misit illum
hic verax est: z iniustitia nō ē i illo. Probat
id ex sua intētōe. z ponit duplicē intētōem. p
quā intelligit duplex ozigo doctrine. dictū ē
em̄ aliquos loqui nō a se. Loquit aūt nō a se
quicūq; studet loq̄ veritatez. Dis em̄ cogni/
tio veritatis ab aliquo est. p modū quidē di
scipline a magistro. p modū m̄o reuelatōis a
deo: sed p intentionē a rebus. ad Rom. j. Inui
sibilia em̄ dei a creatura mūdi p ea q̄ facta sūt
intellecta cōspiciunt. Quocūq; ergo istorum
modoz cognitio aliqua habeat nō ē hoīm a
se. A se aūt loquit qui ea que dicit nec ex reb⁹
nec ex reuelatōe: nec ex doctrina humana ac/
cepit: sed de corpore suo. Diere. xxiij. Visio/
nē cordis sui loquunt nō de ore dñi. Et Eze/
chi. xiij. Ue pphetis insipientibz qui sequū
tur spm suū z nihil vidēt. Hic ergo cōfunge/
re aliquid ex se fit p̄pter hūanā gloriā. Quia
dicit Chr̄is. Qui aliquam pphetiā vult in
struere doctrinaz: p̄pter nihil aliud hoc vult
q̄z vt gloriā acquirat. Et hoc est qd̄ dñs di/
cit p̄bās doctrinā suā a deo. Qui a seipso loq̄
tur de certa cognitōe veritatis que est ab alio
iste querit gl̄iam p̄pham. p̄pter quā z pro/
pter superbiā hereses z false opiniones intro
ducunt. z competit antichr̄isto. ij. Thessa. ij.
Qui aduersatur z extollitur sup omne quod
dicit deus. Qui aūt querit gloriā eius qui mi/
sit illū sicut ego quero. Joh. viij. Ego gl̄iam
meā nō q̄ro ꝛc. hic verax est. qz doctrina mea
p̄tinet veritatē. z iniustitia i me nō ē. quia al
terius gloriā nō vsurpo. Et vt dicit Augus.

Feria tercia post Letare

Magnū nobis p̄buit humilitatis exemplū dū habitu inuētus ē vt homo. Querit gloriā patris sui. nō suā. quod & tu hō facere debes. qñ aliq̄d boni facis gl̄iam tuā q̄ris. qñ aliq̄d mali dō calūniā iferre meditaris. Patet āt q̄ gloriā suā nō q̄rebat. q; si fuisset adulator p̄ncipibus sacerdotū: nō fuissent ip̄m p̄secuti. Hic ḡ Xp̄us & q̄cūq; gl̄iaz dei querit habet quādā intra se dei cognitōez. Mat. xvij. Mgr scim⁹ q; verax es. Et ideo dicit hic. verax ē. In affectu aūt habuit rectā intētiōem. Vñ dicit. Et iniusticia nō ē illo. Iniusticia em̄ ē q̄ vnus vsurpat sibi honorē alienum. Glia aūt p̄prie soli⁹ dei ē. q̄ ḡ querit sibi gloriam exhiberi iniustus ē. Dixi secō tāḡit turbe abiectio de interuis. quod solutio p̄bat sanatoris. Nōne Moyses dedit vobis legē. & nemo ex vobis facit legē: q̄ me queritis interficere. q. d. Qui vult alium sine causa siue sine iussu dei interficere. ille facit cōtra legē Moysi Exo. xx. Nō occides. Potuissent em̄ Xp̄o dixisse. Ideo doctrina tua nō est a deo. q; sabbatū soluis. sm illud Ioh. ix. Nō est iste hō a deo q̄ sabbatū nō custodit. hoc volēs excludere p̄mo excusat se ex p̄te accusantium. q. d. Dico vt vos dicitis q̄ doctrina mea nō sit ex deo. q; legez nō seruo sabbatū soluēs. tñ vos nō habetis potestatē me accusandi: cū sitis i silū delicto. Vñ dicit. Nonne Moyses dedit vobis legē: & nemo ex vobis facit legē. Actu. vij. Accepistis legē i dispositōe angelorū & nō custodistis. Act. xv. Ut q̄d tēptatis deū imponere iugū sup̄ ceruices discipulorū. q̄ nec nos nec patres nostri portare potuimus Qi ergo vos nō seruatis legem: quare p̄pter trāsgressionem eius vultis me interficere. Nō em̄ p̄pter hoc feci⁹: sed p̄pter odiuz. Alioquin si p̄pter zelū legis feceritis: ipsi vos seruaret; eā. Sap. ij. Circūueniam⁹ iustū. q̄m inutilis ē nobis. & contrarius ē op̄ibus nostris. & morte turpissima p̄demnem⁹ eū. Sequitur iniqua cōsilio turbe. Rñdit turba & dixit. Demoniū habes. q̄s te q̄rit interficere. q̄si diceret Nos nō p̄ueniem⁹. et i h̄ mētiunt. q; q̄rebāt mortē ei⁹ sicut postea effectu ostēderūt. Glo. Remigij. O scel⁹ inexpiabile. o blasphemia neq; i hoc sec'o neq; i futuro dimittēda. Nā p̄ius fuit hoc dicere q̄z Xp̄m occidere. Et nā q; dicebāt. Demoniū habes. cum tamē solo imperio dēmones expellebat. Obturāde ecclē aures ad taz scelestam cōtumeliā: nisi ip̄sius dñi addiscerem⁹ habere patientiā. neq; em̄ a furiosis turbatis ip̄se hec audiēs turbatus est. sed i sua veritate trāquillus p̄manēs: nō reddidit malū p̄ malo. nec maledictōez p̄ro maledictōe. Quibz sic nō dere potuisset & dixisse. Vos potius dēmoniū habetis. q; nisi pleni dēmonio fuissetis: tam puerse de loqui nō potuissetis. Idcirco nō dit eis p̄ rōem dicēs. Unū opus feci & omnes miramini. q. d. sm Remigiū. Si tantū miramini sanatiōe vni⁹ hois. quātū mirarem̄ si oia opa mea videretis. An nō legistis dictū p̄is mei. Oia ista p̄tia feciſti: q̄ ē sap̄ia p̄tis nisi filius: Bonā em̄ rē fecerat qñ sanauerat i sabbato paliticū: q̄. xxxviij. annis decumbebat. Et turbati sunt. q; nō intelligebāt eū auctorē et dñm ē sabbati. Nec destruxerat sabbatū hoiem i eo sanādo. q; p̄pter salutem oim̄ hoim̄ sabbati custodia data ē. Propterea Moyses dedit vobis circūcisionē. nō quia ex Moyse ē: sed ex patribus. & i sabbato circūciditis hoiez. Si circūcisionē accipit homo i sabbato vt nō soluat lex Moysi. vt quid mihi indignami q; totū hoiem sanū feci i sabbato. In quibz verbis dupliciter eos arguit. Primo. licet i humanis legibus posteriora p̄iudicet p̄rioribz tamē i diuīs priora sunt maioris auctoritatis. Et ideo p̄ceptū factū Abrae de circūcisione nō p̄iudicat p̄cepto Moysi de observatione. Multo ergo minus p̄iudicat mihi q̄ facio quod dispositū est a deo añ mūdi cōstitutōem de salute oim̄ i sabbato. Secō q; ius dei mādatū habebāt vt nihil operarent i sabbato. & tñ operabātur ea q̄ ad salutē patriarchalē erāt. Dicit ergo. Si vos licet mandatū habetis nihil opari i sabbato: circūcisionē accipitis ip̄so die: q̄ ē quedā ptcula ris sal⁹. q; i ptculari mēbro fit. & hoc facitis vt sic seruet lex Moysi. ex quo patet ea que ad salutē pertinēt i sabbato p̄termittēda nō esse. Ergo multo magis debet hō facere ip̄so die ea que sunt ad vniuersalē salutē. Non ergo debetis mihi indignari q; totū hoiem saluū feci i sabbato Quia vt dicit glo. curatus ē vt sanus esset i ania. Ergo corpore. & credidit vt sanus esset i ania. Ergo dicit. Propterea Moyses dedit vobis circūcisionē &c. Hoc expresse nō legit nisi Exod. xij. vbi habet. Omis seruus emptitius circūcidet. nō tamē ea dixit quasi aliud instituēs. cū nō ip̄se primus accepit circumcisionis mādatū sed Abraam. vt habet Gen. xvij. vbi ei dictū est a dño. Circūcidet ex vobis omne masculinū. & circūcidetis carnē p̄putij vr̄i. vt sit i signū federis inter me & vos. Ideo dicit. Non q; ex Moyse ē sed ex p̄tribz. Et sequit. Non

lite iudicare ſm faciē: ſed ſm iuſtū iudiciū iudicate. Ubi ducit eos ad iuſtū iudiciū ſui et doctrine ſue ſi qō ſit a deo recte ꝓsideret. q. di. Nolite attēdere ad illud qō nō ptinet ad rē. qō ſit qñ amor vel odiuꝫ attēdit. ꝓpter q̄ alī qñ plꝰq; ꝓpter veritatē iudicatis. ſed iuſtuꝫ iudiciū iudicate. i. de doctrina mea ⁊ facti me is iudicate ſm naturā rei i ſe. Et tūc ꝯueniet q̄ doctrina mea eſt a deo ſm veritatē. ¶ Ubi ſciēdū q̄ iudicare ſm faciē intelligit duplicit Nam iudex iudicat ſm allegata ⁊ ꝓbata. ſ. Reg. xvj. Homines vidēt ea q̄ parēt. deus autē intuet cor. ſed i hoc pōt eſſe receptio Ideo dicit. Nolite iudicare ſm faciē. i. ſm illō quod ſtatim apparet. ſed diligēter inquirite rei veritatē. Job. xxix. Cauſam quā ignorabā diligenter inueſtigabā. Vel aliter. Nolite iudicare ſm faciē. i. nolite accipe ꝑſonā i iudicio. Hoc em̄ ꝓhibitū eſt Leui. xix. Nō ꝓſideres ꝑſonā pauperis i iudicio. iuſte iudica proximo tuo. Accipere aūt ꝑſonā i iudicio eſt ꝓtermittere iuſtū iudiciū ꝓpter amorē ſeu reuerētiā ſeu timorē aut ꝯditōem ꝑſone. q̄ nō faciunt ad cauſam. Dicit ergo. Nolite iudicare ſc̄. Nā q̄a Moyſes apud vos habuit maiorē gloriā q̄ ego. nō ergo ex ꝑſonaꝝ dignitate feratis ſmiaꝫ. ſed a rerꝫ natura. q̄a ea q̄ ego facio maiora ſunt q̄ ea q̄ fecit Moyſes. ¶ Ex notādū ſm Aug̃. q̄ ille nō iudicat ꝑſonaliter q̄ equaliter diligit. Nā em̄ cū homines diuerſo mō cuꝫ ſuis gradibꝫ honoram⁹. timēdū ē ne ꝑſonā accipiamus. ¶ Dixi tercio ponit eēntie xp̄i origo de occultis. quod trāſmiſſio probat ſupnalis di. Dicebāt g̃ q̄dā ex Dieroſolymis. Nōne hic ē quē querūt interficere. Ecce palā loq̄tur ⁊ nihil ei dicūt. Nūquid vere cognouerūt ꝓcipes q̄a hic ē xp̄s. ſed hūc ſcimus vñ ſit. xp̄s aūt cū venerit nemo ſcit vñ ſit. ¶ Ubi circa originez xp̄i docētis ꝑmo ponit dubiū. ¶ Circa qō ſciendū. q̄ multi de populo ſciebāt ꝓncipes q̄rere mortē xp̄i. Et ideo cuꝫ vidiſſent eū palā docentē ⁊ ꝓcipes arguētē. ⁊ ipſos ei nō ꝓtradicere. crediderunt fortius ſm̄ eſſe xp̄m. trahētes argumētū ex facto ꝑncipū q̄ nō capiebāt eū. cū tn̄ ꝑmo ad mortez quererēt eū. q̄ſi ipſi ꝑ vero et de nouo haberēt q̄ ipſe eſſet vere xp̄us eis ꝓmiſſus. et ideo ab eius ꝑſecutōe ceſſaſſent. Ideo dicebāt q̄daꝫ ex Dieroſolymis. Iſti em̄ meli⁹ ſciebāt malicia ꝓncipū q̄ alq̄. q̄a manebāt cū eis i eadē ciuitate. Nōne hic eſt quē querūt interficere toto conatu ſuo. Joh. v. ꝓpterea ꝑſeq̄bātur eū iudei. i. ꝓncipes. q̄a hec faciebat i ſabbato. Dan. xiij. Egreſſa ē iniq̄tas a ſenioribus populi. Ecce nūc palā loq̄tur ad eos. vt patet Nemo ex vobis legē facit. ⁊ tn̄ nihil ei dicūt ⁊ ipm nō capiūt. q̄a repſſi fuerūt diuina ꝓtute. Hec eſt em̄ ꝓpria rei ꝓtus q̄ maloꝝ corda ab impetu ſue malicie repmit. Prouerb. xvj. Cū placuerint dño vie hois: inimicos quoq; eius ꝯuertit ad pacē. Et alibi. Cor regis i manu dei. Apparet etiā i hoc veritas ſermonū xp̄i et falſitas ꝓncipū. Cū em̄ de⁹ diceret. q̄d me q̄ritis interficere. Negauerūt dicētes. Demoniū habes. ē q̄rit te interficere. Sed quod ꝓncipes negabāt iſti ꝑfitētur. ⁊ ſubdiderūt. Nūquid vere cognouerūt ꝓncipes: q̄a hic ē xp̄s. q̄ſi diceret. videt q̄ ſic. eo q̄ teſtūt ab ei⁹ ꝑſecutōe. Verūtamē q̄a nō habebāt certitudinē. ſed tm̄ opiniōez. ideo etiā arguebāt ad ꝓiuꝫ dicētes. Sed hūc ſcim⁹ vñ ſit. q̄a patriā ei⁹ ſcim⁹ ⁊ gen⁹. q̄ſi h̄ mō arguētes. xp̄s dicit hīc occultā originē. ſed iſte habet originē manifeſtā. igit nō ē xp̄s. In q̄ apparet eoꝝ amētia. qz ſup poſito etiā q̄ ꝓncipes crederēt xp̄o. nō tn̄ eoꝝ ſniam ferūt: ſed aliā corruptā ꝓtulerūt. Sed cū dicat. tn̄ dicit Mich. v. Ex te Bethleē mihi egredietꝰ q̄ ſit dñator i Iſrl. Herodes autē neſciuit locū natiuitatis ei⁹ iudeis ſibi dicētibꝰ. q̄re tūc dicūt. Cū xp̄s venerit vñ ſit nēo ſcit. Dicēdū q̄ hoc habuerūt ex verbo Iſa. liij. Generatōez eius q̄s enarrabit. Hic g̃ ex ꝓphetis habent vñ ſit ſm humanā originē. ⁊ ex eis habent q̄ eū neſciāt vñ ſit ſm diuinā generatōz. ¶ Ad ō ſequēter ponit ſecūdo ipſius docētis origo cū ſubdit. Clamabat g̃ Jhs docēs i templo ⁊ dicēs. Et me ſcitis ⁊ vñ ſum ſcitis. i. me noſcitis ſm faciē. vñ ſim. ſ. patriā meā ſcitis. Etiam hoc dixit q̄ztum ad eius originez. Et nota q̄ clamor quādoq; importat turbulētiā animi interius cōcitati. et talis clamor nō competit xp̄o. De quo Iſa. xlij. Nō clamabit neq; accipiet ꝑſonā. neq; audiet vox ei⁹ foris. Eccl'ſ xij. Verba ſapiētū ſicut ſtimuli. Q̄nq; ꝓportat magnitudinē deuotōis: ſm illud ps. Ad dñm cū tribularer clamaui ꝛc. Q̄nq; vo magnitudinē dicēdoꝝ. ſm illud Iſa. vj. Seraphin clamabāt alter ad alterꝫ. Prouer. viij. Nūquid nō ſapiētia foris clamitat: ⁊ prudētia dat vocē ſuā. Et ſic predicatores clamare monentur. Iſa. lviij. Clama ne ceſſes: quaſi tuba exalta vocem tuam. ¶ Subiūgit etiam q̄ztū ad diuinā ei⁹ generatiōem ſm quaz erat eis ignotus. Et a meipo nō veni: ſed ēverus q̄ me miſit quem vos neſcitis. q. di. Ad

Feria tercia post Letare

fui fm diuitatē q̄z i mūdū veni fm hūanitatē. Joh. viij. Anteq̄z eēt mūd⁹ ego sum. Alis nō ꝓueniret ei venire nisi añ fuisset. Et cū h̄ ipso q̄ venit nō venit a seipso sed a p̄re q̄ eu⁹ ꝓmisit mittere. Exo. iij. Obsecro dñe mitte quē missur⁹ es. Isa. xix. Clamabūt ad dñm a facie tribulātis. ⁊ mittet eis saluatorē ⁊ ꝓpugnatorē q̄ liberet eos. Ideo sequit. Sed ē verus q̄ misit me. q. d. Nō ab alio. sed ab eo q̄ ꝓmisit ⁊ ꝓmissu⁹ adimpleuit. q̄a verus ē. ad Rom. iij. Est aūt deus verax. ⁊ ideo oportet me veritatē loq̄. q̄a a vero missus sum quez vos nescitis. q̄a deū alio vero nemo vidit. Joh. j Deū nemo vidit vnq̄. Et p ꝓsequēs me nō cognoscitis cū sim filius ei⁹ natural' equalis ei i natura diuinitatis. Ego scio eū. q̄a ab ipso sum. ⁊ ipse me misit. ⁊ si dixero q⁹ nescio eum ero silis vobis mēdax. ¶ Un sciēdū q⁹ omnes homines vidēt eū. vt dicit Job. xxxvj. sed tñ diuersimode. q⁹ homines i vita ista vidēt eū p creaturas. Roma. j. Inuisibilia dei a creatura mūdi p ea q̄ facta sunt intellecta cōspiciunt. j. ad Cor. xiij. Videm⁹ nūc p speculū ⁊ i enigmate. tūc aūt facie ad faciē. Angeli ꝓo ⁊ beati i patria vidēt eū immediate p essentiam. Mat. xviij. Angeli eor⁹ i celis ꝓp vidēt faciez p̄is mei ⁊c. j. Joh. xij. Videbim⁹ eū sicuti ē. Mat. xj. Nemo nouit patrē nisi fili⁹. Filius em̄ dei videt eū excellēti⁹ omnib⁹. s. visiōe comprehēsionis. Joh. j. Deū nemo vidit vnq̄. sic. s. comphēdēdo velut vnigenit⁹ fili⁹ ⁊c. Et de hac visione loquit hic dicēs. Ego scio eū. s. noticia comphēsionis. ¶ Itē nota q⁹ ois cognitio ē p aliquā silitudinē cum nihil cognoscat nisi put silitudo cogniti est i cognoscente. Oīs aūt cōgnitio aut habet ei⁹ silitudinē a quo ꝓcedit. Un oēs deū cognoscentes fm diuersum gradū ꝓcessiōis eor⁹ habēt diuersimode cognitōem eius. Alia g̃ rōnal' dei cognitōem habet fm q⁹ silitudinē eius principat. imꝑfectiori quidē mō ab alijs creaturis intellectualib⁹. Angel⁹ aūt q̄a expssiorē dei similitudinē habet. cū sit signaculū silitudinis ei⁹ manifestius deū cognoscit. Fili⁹ ꝓfectissimā dei silitudinē habet. cū eiusdē sit ēntie et ꝓtutis cū ipso. ⁊ ideo ꝓfectissime eū cognoscit. Ideo dicit. Sed ego scio eū. inq̄tum. s. cognoscibilis ē. Cui⁹ ratio ē. q⁹ ab ipso sum. q. d. Habeo eandē nature ēntiā cū ipso p cō naturalitatē. Un sicut ipse ꝓfecte se nouit p essentiā suā. ita ⁊ p eādē ēntiā ego scio eū ꝓfecte. Sed vt ne referat h̄ ad missionē q̄ venit i mundū. Igit̄ ꝓtinuo subiecit. et ipse me misit. ita q⁹ ꝓmū. s. ego scio eū. q̄a ab ipso suz referat ad Xp̄i diuinitatez. sed secōm. s. Et ipse me misit ad eius hūanitatē. Sed q⁹ ait. Si dixero nescio eū. illud introduxit ꝓpter duo. Mā creature intellectuales sciūt eū: sed ⁊ lōge ⁊ imꝑfecte. q⁹ vnusquisq⁹ intuet eū ꝓcul Job. xxxvj. Ueritas em̄ diuina excedit oēm cognitōem nostrā. Quicūq⁹ ergo deū cognoscit: potest absq⁹ mēdacio dicere. q⁹ nō cognoscit eū ingtū ꝓfecte cognoscibilis ē. Fili⁹ aūt deū patrē ꝓfectissime cognoscit. sicut ꝓfectissime se nouit. vñ nō potest dicere: nescio enim. ¶ Scōo q̄a cognitio dei. ⁊ maxime que est per gratiā potest ꝓdi. sicut dicit illud ps. cv. Obliti sunt deū q̄ redemit eos. Un possū dicere. nescio q̄z diu sum i vita ista. q⁹ nemo sat vtz amore vel odio dei dign⁹ sit Eccl's. ix. Fili⁹ autē inamissibilē noticia habet de patre. Un nō pōt dicere: nescio eū. In h̄ aūt q⁹ dicit. ero silis vobis mēdax. videt ibi accipi silitudo per mil' vobis mēdax. videt ibi accipi silitudo per ⁊trariū. nō em̄ mēdaces essent si dicerēt se nescire deū. sed potiⁿ si se dicerēt deum cognoscere cū eū ignorēt. Si aūt Xp̄s se eu⁹ nō nosse diceret cū eū noscat eēt mēdax. Est g̃ sensus verbi. Si dixero nescio. i. nō sciā. ero silis vobis mēdax: qui dicitis vos cognoscere eū: cuz tñ ipsum ignoratis. Querebāt ergo eu⁹ apprehendere. ⁊ nemo misit in illū manus. q̄a nōdū venerat hora ei⁹. Propter hoc em̄ quod dixit eis Jh̄s quē vos nescitis: irritati sūt iudei cū simularet eū scire. ⁊ ideo querebāt eu⁹ apprehēdere ad occidēdū. Sic hodie cōtingit quādo mali de ignorātia notātur siue accusant tā grauiter ferūt. ⁊ tāto magis irritantur quāto grauiⁿ indignātur. Sed tñ econtra aliq̄ Xp̄m i se habetes: querūt pie ipm adhuc apphēdere. Cāt. vij. Ascēdā i palmā ⁊ apphēdā fructⁿ eius. Un apls ait. Sequor aūt si q̄ mō apprehēdā. ¶ Et sciēdū q⁹ non miserūt manⁿ i illū ad occidēdū. Primo q̄a ꝓtute diuina sunt repssi. q̄m voluntas nocendi est vnicuiq⁹ a se. sed nocendi potestas est a deo. Un Job. j. ⁊ ij. dicit. q⁹ sathan nō ꝓtulit Job afligere nisi quantū ꝓmissum est sibi a deo. ¶ Scōo quia nōdū hora venerat. s. hora captionis eius a deo ordinata. Unde vt dicit glo. Sicut ante secula ꝓordinauit matrem virginē de qua nasceretur. sic etiam ꝓuidit mortez ⁊ elegit quam pateret. ⁊ ps q̄ pateret. Huius hodie remiscens cū in cruce pendens dixit. Consummatū est. ⁊ inclinato capite trad̄idit spiritū. De turba aūt multi crediderūt i eum et dicebant. Christus cum

veneritnūquid plura signa faciet qz̄ q̄ hic fa
cit.q.dī. Nō ē alī⁹ expectād⁹ q̄ plura faciet
Ideo firmiter tenendū est q hic est xp̄s ⁊c.

De eodem.

Sermo .lv.

Otū hominē sanum feci in sabbato Joh.vij.
Magnū est sanare hoiem cor
poraliter.maius sanare spūaliē. maximū sa
nare vtroqz mō.talis xp̄s sanauit. Jō dicit.
Totū hoiez sanū ⁊c. Fuit em̄ ver⁹ medic⁹ ad
nos de celo trāsmissus: vt oēs nr̄as infirmita
tes curaret. ps.cij. Qui sanat oēs infirmita
tes tuas. Aug. Magn⁹ de celo venit medic⁹
qz p totū mūdū vndiqz iacebat egrotus. De
isto egroto ⁊ medico q̄ totū hoiez sanū fecit i
sabbato tria sunt videnda.s.q̄ sunt cause infir
mitatis.scdo q̄ sunt remedia ꝫ infirmitates
tercio q̄ sunt signa sanitatis. Circa p̄mū no
tādū: q q̄dā infirmitas causat⁹ hoie ex nimia
comestiōe. ⁊ sic infirmat⁹ ē hō de pomo vetito.
q postqz comedit: infirmitatē mētis ⁊ corpis
incurrit. Istud etiā viciū gule i mult⁹ ostēdit
⁊ iō hō sepe infirmat. Eccī.xxxvij. In multis
escis nō deerit infirmitas. Immo tales gulo
si sepe moriunt. Ibidē. Propter crapulā mul
ti perierūt. Corpa em̄ pinguia diu vinere nō
pnt. Tū q̄a sunt modici sanguis q̄ ē cā vite.
tū qz calor naturalis sepe p nimiā pinguedinē
suffocat.tū q̄a via spūs sepe ad mēbra preni
mia pīguedine impedit.et sic mors sequitur.
Scdo causat⁹ infirmitas ex nimia infrigida
tiōe. Sic pctm̄ mortale ē frigide nature. ita
q ignē diuini amoris extinguit. Pctm̄ em̄ est
aqua frigidissima q̄ extinguit diuinū amorē.
Viere.vj. Sicut cisterna frigidā facit aquā
suā.sic frigidā facit malicia aiam suā. Istud
etiā frig⁹ peccati facit hoiem i bono ope pigz
Prouer.xx. Propter frig⁹ piger arare noluit
Peccatū em̄ phibet hoiem arare. i. cor suū p
tritōem scidere. ⁊ ipm serere p bonā opatōz
Nō solū aūt pctm̄ facit aiam frigidā: ꝫ etiā
congelatā.ita q resolui post mortē nō pot.ꝫ ca
lefieri pōt p amorē. Eccli.xliij. Frigidus ven
tus aq̄lonis flauit ⁊ gelauit chrystallū ab aq̄
Tercio causat⁹ infirmitas ex nimietate eorru
ptōis sanguis. Sāguis nimi⁹ est abūdātia
terreno⁹ q̄ ē sepe causa peccati. ps.lxxij. Pro
dūt q̄si ex adipe iniq̄tas eor. Sāguis putri
dus ē ipa carnal⁹ concupiscētia q̄ aiaz maculat.
⁊ corā deo putridā facit. De q̄ sanguine dicit
Isa.j. Cuz multiplicaueritis orōnes vestras
nō exaudiā.man⁹ em̄ vre sanguie plene sunt
Osee.iiij. Sāguis sanguinē tetigit. h fit qñ
vnū pctm̄ adducit ad aliud. Quarto cau
sat infirmitas ex humoz.i. viciōz corruptōe.
ps.xiij. Corrupti ⁊ abominabiles facti sunt in
iniquitatibz suis.nō est qui faciat bonū nō ē
vsqz ad vnū.i. xp̄m. Beata em̄ virgo nō fuit
ab illa corruptōe immunis.qz ex hūore cor
rupto fuit generata. sed tamē sancta fuit na
ta. Christ⁹ autē de sancto sanguie fuit genera
tus.nos aūt ex corruptōe viciosa sumus cō
cepti.nati ⁊ educti. Scdo videndū ē q̄ sint
remedia ꝫ ipsas infirmitates. Circa quod no
tādū q xp̄s q̄ttuor remedia dedit p q̄ istas i
firmitates sanauit. Primā em̄ sanauit p die
tā.qñ.xl.diebz et.xl.noctibz ieiunauit. Nos
etiā istā infirmitatē gule ieiunādo ⁊ abstinē
do sanare debemus. Eccli.xxxvij. Qui absti
nēs est adiciet vitā. Ut vo nr̄a abstinētia sit
nr̄a victoria ⁊ possit volare ad deū debet hab
re duas alas.s.orōez ⁊ elymnā. Qñ ei auis nō
habet alas i terra remanet.qñ etiā hz trīvnā
alā velociter volare non pōt. qñ vo hz duas
alas velocitervolat. Sic etiā qñ q̄s hz absti
nētiā ⁊ nullā elemosynā facit: nec aliquā ora
nē.tūc sua abstinētia manet i terra. qñ vo hz
vnū illorū parū volare pōt. Sed si ieiūat et
orat ⁊ elemosynā dat.tūc ieiuniū i celū volat
Scdāz infirmitatē xp̄s sanauit p sudorē
qñ.s.fact⁹ est sudor ei⁹ quasi gutte sanguis de
currētis i terrā. vt dicit Lu.xxij. Ipe em̄ tot⁹
inflāmat⁹ erat igne amoris nr̄i q̄ ipm sudare
fecit.⁊ nr̄am frigiditatē calefecit. Sic ⁊ nos
etiā sudare debem⁹ lachrymas emittēdo. tūc
em̄ oculi sudat qñ plorat. In isto aūt sudo
re lachrymaz hō frigid⁹ inflāmat. Un dicit
Bre.de Magdalena. q frigida venit.sed in
flāmata recessit In isto etiā sudore lachrima
rū spūssciūs liberat mortē. Gen.j. Spūs dñi
ferebat sup aq̄s. Isto etiā sudore lachrimaz
diabol⁹ tribulat ⁊ submergit. ps.lxxij. Con
tribulasti capita draconuz i aquis. Exo.xv.
Submersi sunt q̄si plumbū i aq̄s vehemēti
bus. Terciā infirmitatē xp̄s sanauit p mi
nutōem qn i manibz ⁊ pedibus suis ⁊ latere
minutōem fecit. Istā aūt minutōez ⁊ nos fa
cimus qñ venā oris nostri i confessiōe apimus
De q vena dicit Prouer.x. Vena vite os iu
sti. os aūt impioz opit iniq̄tatē. Aliqñ aūt i
minutōe sanguis ē putrid⁹. aliqñ superfluus.
aliqñ necessari⁹. Tūc dat ē laudabil minutio:
qñ sanguis putridus extrahit. superfluus di

Feria tercia post Letare

minuit: et necessari⁹ seruat. Sāguis putrid⁹ est amor peccati. iste tot⁹ est ab hoie ejciēdus Sāguis superfluus est amor mundi q̄ quis amat diuitias z superfluitatē. Iste em̄ per elemosynā ē diminuēd⁹. Sāguis necessarius ē amor dei q̄ ē causa vite aie. z iste est seruādus. Quartā infirmitatē Ips sanauit p amare medicine suptionē. ps. lxviij. Dederūt i escā meā fel ꝛc. Istā medicinā amarā .s. dolorem cordis nos recipe debemus. q̄ quāto erit amarior: tāto ad expssāduz malos humores erit fructuosior. Isa. xxviij. Amara erit potio bibēti bus illā. Iste dolor assilat dolori torsionuz z dolori pturiētiū: z dolori flētiū vnigenitū Isti em̄ tres dolores sunt maiores q̄s iueniri p̄nt. z ideo scriptura dat nobis p hec itelligere: q⁹ dolor peccati nō debet esse paruus sz martm⁹. De duob⁹ p̄mis dicit Isa. xiij. Torsiones et dolores tenebūt quasi parturiēs dolebūt De tercio Iere. vj. Luctū vnigeniti fac tibi plāctū amarz. ¶ Tercio videduz est que sunt signa sanitatis ¶ Circa quod sciēdū: q⁹ quattuor sunt signa sanitatis pfecte ¶ Primū ē appetit⁹ ordinatus. Tria em̄ sunt q appetit p̄nt. s. nociua. superflua et vtilia siue necessaria. Si post infirmitatē q̄s appetit nociua vl' nimis superflua: manifestū ē q⁹ nō ē pfecte sanat⁹. Si vo appetit vtilia vel necessaria pfecte ē sanatus. Sic spūalr nociua sunt male societates vl' pcī occasiōes q̄ sūt sepe causa pcī. Prou. xiij. Qui cū sapiētib⁹ gradit sapiēs erit. amicus stultoz efficiet sibi. Superflua sunt diuitie mūdane q̄ nimis superflue abūdāt. Illi igitur qui habēt appetitū caninū terrena z superflua appetēdo: pfecte sanati nō sunt. De q̄b⁹ dicit i ps. lviij. Famē patiēt vt canes. Necessaria z vtilia sūt spūalia. ad q̄ apls nos hortat dicēs Col'. iij. Que sursum sunt sapite: n̄ que sup terrā. Secōm signū ē tot⁹ corporis z cordis fortificatio. Debet em̄ ee fortes i faciēdo opa fortia. Phil'. iij. Oia possum i eo q̄ me confortat. In pficiēdo de bonis ad meliora ps. lxxxiij. Ibūt de virtute i virtutē. patienter z pseueranter sustinēdo aduersa. Heb. xij. In disciplia pseuerate. q̄s est em̄ filius quem nō corripit pater ¶ Terciū signū est coloris venustas. Illi em̄ qui habēt vinidū colorez pfecte sanati sunt. Debet aūt pfecte sanat⁹ tres habere colores. iuxta illud Cāt. v. Dilectus meus cādid⁹ z rubicūdus elect⁹ ex milibz Debet em̄ spūaliter sanatus cādidū h̄re colorē p puritatē. rubicūdū p charitatē. z lucidū per luci dā conuersatōem. Et iste est color electus ex milibus. Ille ex milib⁹ eligit: q̄ inter malos sancte z honeste conuersat ¶ Quartū signū mēbrorum leuitas z agilitas. Ueri em̄ penitētes ad oīa dei mandata sunt valde agiles. Isa. xl. Qui sperāt i dño mutabūt fortitudinē. assumēt pēnas vt aquile. curr̄et. z nō laborabunt. ambulabūt z nō deficiēt. Peccatores autem sunt valde pōderosi z graues. ita q⁹ nec deus pōt eos portare. Iere. xxiij. Uos estis on⁹. pūciaz q̄ppe vos dicit dñs. Isa. j. Laborauit sustinēs. Nec etiā celuz potuit eos sustinere. sicut patet i Lucifero Lu. x. Uidebā sathanā q̄si fulgur de celo cadētē. Nec tandē terra poterit eos sustinere. Isa. xiij. Ecce dies dñi veniet crudelis z indignatōis plen⁹. z ire furoris ad ponēdū terrā i solitudinez. z pctōres eius conterēdos de ea ꝛc.

Feria quarta.

Sermo. lvj.

Vade ad natatoria syloe z laua te. Joh. ix. ¶ Consuetudo ē homies volētes ire ad magnū dñm secū i mēsa sedere: ornāt z lauāt se ne videant aliqua i eis q̄ offendāt oculos dñi. Spūalr. Et sic nos si debem⁹ ire ad mensam dñi: id igem⁹ ornatu z loto. Figurat Leui. xj. Qui tetigerit morticinia: imūdus erit vsq̄ ad vesperam. z lauet vestimēta sua. z sic nos. Et h̄ docet scta mr̄ ecclesia i introitu. Luz sanctificat⁹ fuero i vobis congregabo vos de vniuersis terris: z effundā sup vos aquā mūdā ꝛc. Tūc sctificam⁹ dño q̄n cū cū vera deuotiōe laudam⁹. Et h̄ petit i collecta. Presta q⁹ sum⁹ oipotēs deus: vt q̄s ieiunia votiua castigāt ipsa q̄q deuotio sctā letificet: vt terrenis affectib⁹ mitigatis facilius celestia capiam⁹ Silr i pphetia Ezech. xxxvj. Effundaz sup vos aquā mūdā ꝛc. Et ab vniuersis idol'is mundabo vos. z dabo vobis cor nouū z spūm nouū ponā i medio vr̄i. z auferā cor lapideū de carne vra. z dabo vobis cor carneū: z habitabit⁹ i terra quā dedi p̄ib⁹ vr̄is. z eritis mihi pplz z ego vobis i deū. Silr i epla Isa. j. Lauami z mūdi estote. auferte malū cogitatiōnū vraz ab ocul' meis. Quiescite puerse agere. discite bñ facere. Querite iudicia. z subuenite oppsso. iudicate pupillo z defendite viduā ꝛc. Si fuerint pcta vra vt coccinū q̄si nix dealbabunt ꝛc. Silr i euāgelio Uade ad natatoria ꝛc. ¶ In summa euāgelij tria innuunt

¶ Primo discipuloz interrogatio ad dz. Rab-

bi ꝛc. ¶Scđo cecꝰ illumiatio. ibi Uade ad natato. ꝛc. ¶Tercio phariseoꝝ murmuratio. ibi. Nō ē hic hō ꝛc. ¶De ꝓmo dicit. In illo tpe. s. cū iudei xp̄m voluerūt lapidare. tūc exiuit de tẽplo. ꝛ pteriēs vidit hoiez cecū a natiuitate. Glo. nō potuit curari p naturā. Et iterroguerūt eū discipuli eius. Rabbi q̄s peccauit. hic aut parẽtes eiꝰ vt cecꝰ nasceret. Illā iterrogatōez habuerūt ex ꝟ q̄ audiuerūt q̄n dñs sanauit paliticū Joh. v. sic ait. Uade ꝛ amplꝰ noli peccare. Hic g̃ estimabant ꝛ hic accidisse. ¶Nota infirmitas ꝓmittit a deo multa ꝛōibꝰ. ¶Primo ppter meritū augẽdū. Et sic Job. xvij. q̄ ait. Nō peccaui: ꝛ i amaritudine mea morabit oculꝰ meus. ¶Scđo ne hō exaltet. Et sic i hto Paulo. ij. ad Cor. xij. ne magnitudo reuelationū extollat me: datꝰ ẽ mihi stimulꝰ carnis mee ꝛc. ¶Tercio vt pniam suscipiat peccatoꝝ. ps. xv. Multiplicate sunt infirmitates eoꝝ: postea acceleraverūt Reuera multi nō cognoscūt se nisi i infirmitate. ps. lxxxij. Imple facies eoꝝ ignominia ꝛ q̄rēt nomē tuum dñe. Figurat i filijs isrl. ps. lxxvij. Dū occideret eos q̄rebāt eū ꝛ reuertebāt. ꝛ diluculo veniebāt ad eū. ¶Quarto ppter pctm. vt q̄ se nō velit meliorare i infirmitatibꝰ: q̄ sua pena sapiet hic ꝛ durabit ibi eternaliter. sicut patꝝ i Pharaone i Exodo. Et sic i Herode ꝛ Antiocho ꝛc. ¶Quito vt infirmitas mirabiliter sanet. ꝛ ex ꝟ ostendat dei virtus ꝛ potẽtia. Et sic Thobias sanatꝰ ẽ Thob. ij. Et sic i ceco. Ergo xp̄s rñdit. Neq; hic peccauit neq; parẽtes eiꝰ. Sed di. tñ scribit. j. Joh. j. Si dixerimꝰ q̄ pctm nō habemꝰ ipsi nos seducimꝰ. ꝛ veritas i nobis nō ē. Rñdet. verꝝ ē. ſz nō ita graviter ille peccauit vt cecꝰ nasceret. sed vt opa dei manifestarent i illo. i. diuitas xp̄i manifestaret. Sequit. Me oportet opari opa eius qui misit me. s. patrꝫ. Bal. iiij. Cū venit plenitudo tpis misit deus filiū suū factū ex mulier, vt eos qui sub lege erant redimeret ꝛc. ℞ fuit opus redemptōis. Abacuc. ij. Cōsidera opa tua ꝛ expaui. s. te pẽdentē i patibulo. i medio duū animaliū. id est latronū. ¶Scđm dum opus fuit reconciliatōis hominū cum deo. ad Ephes. ij. Veniens nūciauit pacem his qui longe sunt. s. a deo. ad Roma. v. Cuz inimici essemus reconciliati sumus deo p mortem filij eius. Sequit. donec dies est. ¶Nota christus nomiat se diē. Nā sicut dies habet duodecim horas. sic christus habet duodecim horas. id est apostolos. Hic dies defecit ꝛ inclinatus est i cruce. quere supra in sermone. Nox p̄cessit: dies aūt approp̄inquabit. Veniet nox. i. tempus mortis ppter incertitudinē. Eccls. ix. Nescit hō an amore vel odio dei dignus sit. Job. xxvij. Nescio q̄diu subsistā. ꝛ si post modicū tollat me factor meus. ps. xxxj. In via hac qua gradiez ꝛc. ¶Scđo mors dicit nox. quia sicut i nocte labores recipit p̄miū ꝛ vadit domū. sic quilibet in nocte sue mortis recipiet p̄miū sm opa eius. Et sic nos. Athanasius. Jbūt boni i vitam eternā. mali ꝓ o i supplicū eternū. ¶Tercio in nocte recipiunt inimici. ꝛ excludūtur amici. Et sic i morte. Mat. xxv. Nescio vos. ꝛ clausa est ianua. Ergo Eccls. ix. dicit. Quodcunq; potest manus tua operari instanter fac. q̄a nec opꝰ nec ratio nec sciētia nec sapiētia erit apud inferos quo tu properas. ad Gal. vj. Cū tempus habemus operemur bonū ad omnes. q̄ homi nō vestito veste nuptiali dr Mat. xxij. Ligatis manibus ꝛ pedibus mittite eū i tenebras exteriores. ¶Dixi secūdo innuit ceci illuminatio cū subdit. Hec cū dixisset expuit i terrā. ꝛ fecit lutū ex sputo. ꝛ linuit oculos eius. Hoc fecit ideo. vt daret intelligere q̄ hūanitas ecti instrumētū diuitatis. ꝛ etiā ideo vt ostēderet se illū q̄ p̄mū hoiez plasmauit de terra. Et ait. vade ꝛ laua ad natatoria syloe. Glo. Hec aqua oriꝝ ad radicē mōtis syon. ꝛ nō semp. sed i certis horis ob memoriā facti ebullit p̄ cauа terrarū. Nā cū Sennacherib obsederat Hierlm: piscina ista cōis erat Assyrijs ꝛ hierosolymitis. ita q̄ vterq; poterāt inde haurire. Sed ad oratiōem Isaie factū est cū egrediebant Hierosolymite. erat ibi aq̄. Nā ꝓ o veniebāt assyrij. tūc erat siccata. Sequit. Quod interp̄tat missus. Magister in hystoria. Et hoc ideo. cū Manasses rex hierusalē iuxta piscinā syloe Isaiā serra lignea p medium secare fecisset. ille angustiaret i sectōe petijt sibi dari aquā vt biberet. q̄ cū negauerāt ei. misit dñs aquā de sublimi i os eiꝰ. ꝛ expirauit. Ob hāc aque missionē syloe interp̄tat missus. ¶Tūc innuit ceci obedientia cū se quit. Abijt ꝛ lauit se ꝛ venit vidēs. Licet enim Christus solo verbo potuisset sanare hunc cecū. tñ noluit hoc facere. sed multa fecit circa eius sanatōem. que litteralē habent causam ꝛ etiam spūalem. ¶Primo em expuit. ad ostendendū q̄ virtꝰ sanatiua q̄dammodo erat abeiꝰ hūanitate inꝝtū est organuz diuinitatis Lu. vj. Virtus de isto exibat ꝛ sanauit omes. ¶Scđo fecit lutū: vt ondēret q̄ fecit p̄mū hominem de luto. ¶Tercio linuit oculos ceci vt

Feria quarta post Letare

ostẽderet se reformatorẽ corporũ. qr nobilia mẽbra reformauit. multo magꝭ ignobiliora põt reformare. Quarto dixit ei Vade ad piscinatoria ꝛc. ne videret terra sup oculos linita ꝑ tutẽ sanatiuã oculi hẽ. Uñ qdiu lutũ sup oculos habuit nõ vidit: sed postq̃ lauit. Misit autẽ lõge eũ ad aquã. Primo vt trãseũdo p ciuitatẽ linit⁹ a multis videret. vt cẽt miraculũ magis notoriũ. Scõ vt ꝑmẽdaret ceci obedientia ꝛ fides. Frequr̃ em forte lutũ habuit sup oculos. ꝛ frequnter forte lauabat i syloe. ꝛtñ ex ꝫ nõ videbat. Et potuit dicere. frequẽter me lauí ꝛ nihil pfeci. ꝫ tñ iã nõ dixit. sed simplr obediuit ꝛ credidit ꝫbis Jhu. Hoz q euãgelista addit. qõ interpretat missus. ꝫ fecit ad designãdũ mysteriũ xpi missi ad salutẽ hoim. Quito ponit effect⁹ visiõis. qr vẽit videẽs. sicut pdictũ fuit Isa. xxxv. Tũc aperient oculi ceco⁹ ꝛc. Causam ꝫo spũalem assignat Aug. q̃ dicit. q p sputũ de capite descẽdes designat verbũ dei quod a deo capite oim rerũ procedit. Eccl. xxiij. Ego ex ore altissimi prodij Tũc g̃ de sputo ꝛ terra lutũ fecit qñ verbũ caro factũ ẽ. Liniuit aũt seu vnxit oculos cordis ipsi⁹ ceci. i. humani generis p fidẽ icarnatiõis Christi. sed nõdũ videbat. sz qñ inunxit forte cathecuminũ fecit q̃ interptat instruct⁹ qui fidẽ habet. sed nõdũ baptisat⁹ Et iõ mittit eũ ad piscinã que vocat syloe. vt lauet ꝛ illumineť. id est baptiset. vt i baptismo plenã illuminatõem recipiat. Uñ ꝑm Dionysium baptismus dicit illuminatio. Ezech. xxxvj. Effundã sup vos aquã mundã: ꝛ mũdabimi ab oĩbus inquinamẽtis vestris. Interpretatur autẽ Syloe missus. quia quicunq̃ baptizãtur: oportet vt baptizẽtur i Christo qui est missus a patre. ad Galath. iij. Quicũq̃ i christo baptizati estis christũ induistis. Nisi em ille fuisset missus: nemo nostruz esset ab iniquitate dimissus. Gregorius autez dicit. q p saliuã sapor intime ꝛ templatiõis accipit que ad os de capite cõditoris defluit. qr de claritate cõditoris adhuc i hac vita positos gustu revelatõis tãgit. Uñ dñs saliuaz luto miscuit. ꝛ ceci nati oculos aperuit. quia superna gratia carnalẽ cogitatõem nostraz p admixtionẽ sue ꝛ templatõis irradiat. et ab originali cecitate homies ad intellectũ reformat. Tũc subdit. Itaq̃ vicini ꝛ qui viderãt eum prius: quia mẽdicus erat: dicebãt. Nõne hic est q̃ sedebat et mẽdicabat. Alij dicebãt. hic est. alij autez nequaq̃. sed similis ei est. Sciendũ q̃ queritur hic de persona illuminãti. quia mirabãtur iudei de miraculi magnitudine. quod videbatur eis incredibile. Et ideo dicebãt infra. A seculo aurẽ nõ est auditũ q̃a q̃s aperuit oculos ceci nati. Et implebatur illud Abacuc. j. Opus factuz est i diebus nostris quod nemo credet cum narabitur. Item mirabãtur q̃ iste curatus fuit q̃ videbãt ignobil ꝛ curatõe indignus. Dñs tamẽ q̃a ꝓpter pauptatẽ nullũ repulit q̃ pro pter salutẽ hoim venit. Jaco. ij. Nõne de⁹ elegit i hoc mũdo paupes. diuites i fide. ostendit suam demẽtiã curãdo illũ mẽdicũ cum i magna erat deuotõe. Opiniones autem fuerũt inter eos. Qui em dicebãt. hic est. mouebãtur ex eo. quia sepe eũ viderũt. ꝛ sili discurrentẽ p ciuitatem ad natatoria syloe viderũt Qui autẽ dixerũt nõ est: mouebãtur ex eo q̃ ꝑm Aug̃. oculi restituti mutauerũt vultum eius. Nihil em ita cognoscibile reddit hoies sicut visus. Eccl. xix. Ex visu cognoscitur vir Ille autem dicebat quia ego sum. vox gratitudinis est illa. Glo. Cõfitebatur se esse. eum laudat cum qui tam bene fecerat ipm ẽ. Thob. xij. Benedicite deum celi: ꝛ coram omnibus viuẽtibus ꝓfitebimur illi. quia fecit nobiscũ miscdiam suaz. Dicebãt g̃ iudei. Quo apti sunt tibi oculi. Rñdit. Ille homo q̃ dicit Jesus: fecit lutũ ꝛ vnxit oculos meos ꝛ dixit mihi. Vade ad natatoria syloe. ꝛ laua. et abij ꝛ lauí ꝛ video. Hic querũt de ipa illuminatiõe. ꝛ rñdit eis. Ubi sciẽdũ q̃ illa questio ex curiositate ꝓcedit. qr hũc modũ neq̃z ipse qui curatus est. neq̃z nos nouimus. nec cognoscimus. Eccli. iij. In plibz opibz eius nõ fueris curiosus. Cecus rñdit ad questiõz ꝑm q̃ nouit. vñ dicit illuminatorẽ suum hominẽ. quẽ nõ nouit adhuc deũ: ꝛ homo erat. Philip. ij. In silitudinẽ hoim factus. ꝛ habitu inuẽtus vt homo. Itẽ dixit xp̃m Jesuz vñ licet eũ nõ viderat cum cecus erat. iuerat tamẽ ad natatoria syloe auditu tñ cognouit q̃ Jhs fuerat. Sed quia nõ viderat quomõ ex luto sputũ fecit. j. Joh. j. Qõ audiuim⁹ et vidim⁹ oculis nostris ꝓspexim⁹. ꝛ manꝰ nostre ꝛc. Abibat etiã cecus. abij ꝛ lauí ꝛ video Et recte post obedientiã illuminatur. quia dicitur Actu. v. Dabit spũm sctm obedientibz sibi Bene iam videbat qui sic gratiã sibi pstitaz annũciabat iam euangelizat. christum predicat illuminatorem suum. Dixerũt ergo ei. vbi ẽ ille. Ille ait nescio. qr añqz eẽt reuersus de natatorio: christus recessit d̃ loco. Per illã

nesciētiā intelligīt nr̄a. De q̄. ſ. ad Thoī. xiij Ex pte cognoſcim⁹ 7 ex pte ꝓpheram⁹. Itē il lā quā nesciim⁹ an odio vel amore dei digni ſu mus Eccl'ſ. ix. Itē iſtā qua nesciimus p̄ſentiā vel abſentiā ſpōſi. 7 illa ē valde periculoſa. Ne ſcire eī vī veniat aut quo vadat: nulluz eſt miraculū. Oz nescire q̄n veniat aut q̄n rece/ dat: periculoſiſſimū ē. q7 tūc nesciēs q̄liter p̄re/ ſens p̄ ſua dignitate reuertat. et qualiter ab/ ſens ſollicite reuocet. uocēs illud Cāt. vj. Re uertere reuertere 2c. Adducūt eū ad phariſe/ os q̄ cec⁹ fuerat. Erat aūt ſabbatū q̄n lutū fe cit Jh̄s 7 aperuit oculos eius. Uolēs eī euā geliſta hic oſtēdere quō X̄pm querebāt pha/ riſei a ceco: p̄mittit quō cecus phariſeis p̄ſen tabat. Et h̄ ideo. q̄a volebāt Jh̄m adducere q̄ damnarēt ꝓ ſolutōe ſabbati. quē mīme in uenientes: adducūt cecū vt cogat impoꝛtuni/ tate vel timoꝛe aliq̄d ꝓtra X̄pm confingere. Diere. v. Jbo g̃ ad optimates 7 loq̄r eis. Ec ce hi magis ſil' ꝓfregerūt iugū. ruperūt vincu la. Itez interrogabāt eū phariſei quō vidiſ/ ſet. O ceci phariſei q̄d interrogatis de gr̄a qui ignoratis de natura. q̄d q̄ritis illuminatoꝛē q̄ nō creditis redēptoꝛē. Ille aūt dixit eis. Lu/ tū poſuit mihi ſup oc̄los: 7 laui 7 video. Ad miranda ceci ꝓſtātia. q̄a q̄ coꝛā pplō de x̄po ve ritatē cōfitebat nō fuit magnuz. ſed i magno periculo ꝓſtitutus coꝛā phariſeis. necz negat necz ꝓtraria dicit. p̄s. Loquebar de teſtimo/ niis tuis i cōſpectu regū 7 nō ꝓfūdebar. Am miranda eſt etiā ipſius induſtria. q̄a narrāti/ um moꝛes ſeruat qui quod p̄ius diffuſe re/ ferūt: poſtea ſuccinctim loquūtur. Dic ille h̄ fecit: vt patet intuēti. Dicebāt ergo ex phari ſeis quidā. Nō eſt homo ex deo qui ſabbatū nō cuſtodit. Alij dicūt. Quomō poteſt ho/ mo peccatoꝛ hec ſigna facere. 7 ſciſma erat in/ ter eos. Ubi ſciendum q̄ ſi malicioſi aliq̄d boni vidēt: ſemp illud ad malū referunt. ſm illud Eccl'ſ. xj. Bona i mala ꝓuertēs inſidia/ tur. 7 i electis imponet maculā. Dic iſti tacēt q̄ cecū illuminauit. 7 referunt q̄ videbāt ſab batuz violaſſe. quod tū nō fecit. Dñs em̄ p hibens operari in ſabbato intendit de ope ser uili q̄n dixit. Omne opus ſeruile nō facietis i eo. Opus aūt ſeruile eſt peccatuz. Joh̄. viij. Qui facit peccatū ſeruus eſt peccati. Ergo q̄ facit opera peccati i ſabbato ſoluit ſabbatū. q̄ aūt ſine peccato erat potius ſabbatū cuſtodi ebat. Ergo dixerūt. Quō poteſt homo pecca toꝛ ſigna facere. Sed Joh̄. xj. dicit. q̄ multi ex indeis crediderūt in eū. ſed ꝓpter phariſe os veritatē dicere nō audebāt. Diſcidium 7 ſciſma quod erat inter eos: fuit ſignū interit⁹ eoꝛ. Oſee. x. Diuiſum eſt coꝛ eoꝛ nūc interi būt. Et Mat. xij. Omne regnū i ſe diuiſuz deſolabit. Dicunt ergo ceco. Tu quid dicis de eo q̄ aperuit oculos tuos. Ille autem dixit Quia ꝓpheta eſt. Interrogat ſententia a ceco de p̄ſona illuminātis. hic em̄ erat abilis q̄ de x̄po bñ ſentiebat ſm Chriſt. Et hoc apparet ex modo interrogādi. q7 ꝓmemoꝛāt ceco bñ ficiū acceptuz dicentes. Qui aperuit oculos tuos. q̄ alīs dicebāt. qui ſoluit ſabbatū. Lec⁹ aūt ad hoc reſpōdit itez quod nouit. dicēs eū ꝓphetā quē filiū dei nōduz nouit. Et vere ꝓpheta fuit Deuter. xviij. Prophetā de gen te tua 7 de fratribus tuis ſuſcitabit tibi dñs. Ipſe etiā de ſe ait Luc. xiij. Nō capit ꝓphe/ tā perire extra Hierlm. Et nemo ꝓpheta ac/ ceptus eſt in patria ſua Luc. iiij. Ille ꝓphe/ ta ꝓphetizat bonis Matt. xxv. Uenite bñ/ dicti 2c. Et mal'. Ite maledicti i ignē eternū.

¶ Nota p doctrina. p iſtū cecū intelligīt pecca toꝛ. Un Soph̄. j. Ambulabūt vt ceci. quia dño peccauerūt. Naz cecitas coꝛpal' cauſat a tribo. Primo a puluere. ſcdo ab igne. tercio a tumoꝛe. Prio cauſat a puluere terrene cu/ piditatis. Figurat Thob. ij. vbi dr. q̄ Tho bias ex ſtercoꝛe hyrūdinis fuit excecat⁹. Iſta ſtercoꝛa ſunt tpalia. De q̄bus Phil'. iij. Om nia arbitrat⁹ ſum vt ſtercoꝛa vt X̄pm lucrifa cīā. Eſt aūt periculū q̄n iſta ſtercoꝛa ſiue illi pulueres adhereāt oculis anime nimis. Jōo Mat. x. Excutite puluerē de pedib⁹ veſtris. quia iſta tpalia excecāt oculos anime: vt ho mo nō cognoſcat deū creatoꝛē ſuuz. Jō Exo. xxiij. Nō accipies munera que excecant eti/ am prudentes. Et Exo. xviij. dixit Jetro ad Moyſen. Elige tibi viros timentes deum i quibus ſit veritas. 7 qui oderint auariciam Et Eccl'. xx. Xenia 7 dona excecant oculos iu dicum. Contra illam cecitatem haberur col lirium amaz. quod conficitur ex felle piſcis: quo oculi Thobie ſunt ſanati. vt habet Tho bie. xj. Et repſentauit X̄pm p̄ront fuit in pa/ tibulo crucis tanq̄z piſcis aſſatus 7 felle po/ tus. p̄s. xxj. Aruit tanq̄z teſta virtus mea. et denudatus. Matth̄. ix. Ulpes foueas ha/ bent. filius aūt hois nō habet vbi caput ſuū re cliner. Iſta pauptas paſſiōis debet nos idu/ cere ad ſuſtinendū pauperratē p x̄po. ¶ Se/ cūdo cauſat cecitas ſpualis ab igne carnalis concupiſcētie. p̄s. lvij. Supcecidit ignis et nō viderunt ſolem. Sicut em̄ vſus excecat

Feria quinta post Letare

ad ꝓximū candētē. sic libidinosus ad ꝓcupiscētiam ardentē. Bern. Carnis delectatio mētē quaz inficit obscurat. Et sic fuerūt excecati duo senes sacerdotes Dan. xiij. Declinauerūt oculos ne viderēt celū. neq; recordarēt iudicioꝝ iusto. Et figurat Judicū. xvj. i Dalida q excecauit Samsonē. Spūaliter Dalida significat luxuriā siue carnis ꝓcupiscētiā per quā homo excecat & tradit i manus inimicorū suoꝝ. i. demonū. Sed hoc ꝓhibet Eccli. xviij. Post ꝓcupiscētias tuas ne eas. & a voluptate tua auertere. Nam si vadis post cōcupiscētias aie tue. i. vite. traderis inimicis tuis. Et sic fuerūt excecati sodomite Gen. xix.

¶ Scīēdū tn̄ q̄n̄ vas cordis p ignē male cōcupiscētie bulliat. tunc triplex debet habere remediū. Primū est q vas debet ab igne remoueri. i. a colloquijs & aspectibꝫ mlierū se absentare. Eccli. ix. Auerte faciē tuā a muliere compta: & ne circūspicias speciē alienā. ppter speciem eīm mulieris multi perierūt. Et ex hoc cōcupiscētia quasi ignis exardescit. ¶ Secūdū ē q ligna siue ꝓpunas. i. cogitatiōes ignitas a corde suo abjicere debēt. quia dicit Prouerb. vj. Nūquid abscōdere pōt homo ignē in sinu suo: vt nō comburātur vestimēta eiꝰ. aut ambulare sup ꝓpunas vt nō plāte comburātur eius. ¶ Tercīū est q aquā frigidā. i. penitentiā asperā corpi suo imponāt. Eccī. xj. Malicia vnius hore oblīuionem facit luxurie magne. Nam dicit apl's. j. ad Chor. ix. Castigo corpus meum & seruitutem redigo &c. Contra illam cecitatem habetur collirium totum dulce quod cōficitur ex fauo mellis quo illuminati sunt oculi Jonathe. vt habetur. j. Regū. xiiij. Et significat Xp̄m ꝓout est i regno vbi erit totus dulcis. Eccī. xxiiij. Spūs meus sup mel dulcis: et hereditas mea sup mel & fauū. ps. Quā magna multitudo dulcedinis tue dñe. Et hec dulcedo expellit ignē cecitatis luxurie. Naz omnes delicie carnales deberent cōtemni vt saltem vna hora facies dei posset videri. ¶ Tercio causatur cecitas ex tumore superbie. q̄ sicut dicit Bre. Tumor mētis est obstaculū veritatis. Zach. xij. Omnē superbū ꝓcutiā cecitate. Figuratur in Sedechia. iiij. Reg. xxv. q̄ i regali dignitate superbiuit. & ideo a rege Babylonie excecatus fuit. Hic oēs superbi excecant. Apoc. iij. Tu dicis diues sum & nullī egeo. & nescis quia miser es. paup. nud⁹ & cec⁹. Blo. miser es i vita: cū p ignorantiā pereas. paup i bonis. nudus in ꝓtutibꝫ & cec⁹. q̄ decept⁹ es. & vicia nō recognoscis. Ista cecitas a natiuitate est iducta. Nā superbia i affectu oꝝtū habuit i celo. superbia i itellectu i paradiso terrestri. superbia i actu oꝝtū habuit i mūdo. quando Cayn occidit Abel. Cōtra illam cecitatem collirium habet quod fecit Xp̄s q̄n̄ fecit lutum ex sputo & linuit sup oculos ceci & illuminatus est. vt patz in hoc euāgelio. Hic p cōꝝ debet lutū ponere sup oculos cordis p̄siderādo se de luto factū Job. xxx. Compatus sum luto & assimilatus sum fauille & cineri. Bern. Stude teipm cognoscere. q̄ medi⁹ē scire teipm q̄ si te negligēdo cursum astroꝝ inuestigares. Greg. Quāto q̄sq; seipm min⁹ videt: tāto minus sibi displicet. Et quāto maioris gre lumē recipit tanto amplius q̄d de se pādere debeat cognoscit.

¶ Legit de Alexādro magno. Cū Alexāder oēs regiones terre & insulas maris pagrasset & sibi subiugasset: p̄sumpsit ire ad paradisum. & p̄misit nūcios suos. q̄bꝫ occurrit q̄dā senex dicēs. Dicite dño vīo q̄ nō pt huc venire nisi p hūilitatē. Et dedit eis lapidē ad similitudinē oculi vt portarēt eū dño suo. Quē cū accepisset Alexāder ostēdit eū viro sapiēti cuidā. vt diceret sibi ei⁹ virtutē. Qui pōderauit eum. Cūq; lapis positus nud⁹ eēt i lāce vna. adeo grauis erat. & plus q̄ oia alia q̄ cūq; ponī poterāt i alia lāce pōderauit. Deinde operuit lapidez terra. & tūc adeo leuis erat q̄ pēna vna parvula plus eo pōderauit. Et dixit sapiēs. Per lapidē istū tu es designatus. q̄ q̄diu viuis es maior oīb⁹. & oīa tibi subiugas. Postq̄ aūt cooperti⁹ fueris terra. s. post mortē vilior eris vna pēna. q̄a superbi q̄ mō magni apparēt: post mortē nihil erūt.

Feria quinta.

Sermo. lvij.

Cum audisset

q̄dā de turba hos sermones dicebāt. Hic vere ꝓpheta Jo. vij.

Sicut veritas & falsitas sunt duo veriss̄ima ōnia. ita boni & mali ab euo ōnia fuerūt. q̄ dicit. ij. Chor. vj. Que ꝑticipatio iusticie ad iniq̄tatē aut societas luci ad tenebras. et q̄ ꝓuētio xp̄i ad belial. q. d. nulla. Et nō ēmirū q̄ boni & mali ad iuicē ōniant. q̄ habēt duos dños ōnios. vīz deū & diabolū. Boni enim deo seruiūt & mali diabolo. Sed cū ōnias sit deī. imo de⁹ē met veritas. & falsitas sit ipse⁹ diabol. ideo boni semp veritatē defendūt ōnalos. & econtrario mali falsitatē & malicīā suam

defendūt ꝓtra bonos. Qđ manifeste apparet i euāgelio ꝓsenti: vbi dissensio facta est ꝑpter xpm i turba et iter phariseos. Frequēter em ꝓtingit q̄ i cordibꝫ malox ex manifestatōe ꝰ tutis oꝛiť dissensio ꝛ turbatio. Un̄ i ꝑsona xpi dicit Hiere. xv. Ue mihi mr̄ mea: ve vt qđ me genuisti viz rixe: viz discordie i vniū tā terra. Propterea saluator dicebat Mat. x. Nō veni mittere pacē i terrā sed gladiū ꝛc. Scōm hoc igiť i h euāgelio duo tāgūť. Primo malorū i turbis dissensio. qđ diuersitas ꝑbat opinionū. ibi. Cū audissent q̄dā ex turba ꝛc. Scōo tāgiť i verbis phariseox discordatio. quod ꝓmēdabilitas ꝑbat ministroꝝ. ibi. Uenerūt ergo ministri ꝛc. De primo dicit. Cū audissent q̄dā ex turba hos sermones de Jesu dicebāt. Hic ē vere ꝓpheta. Hec ē prima opinio de Xpo quā boni ꝓceperūt ex ꝟbis xpi: cū i magno festiuitatis die vltimo. s. sceno phegie clamasset stādo. Si q̄s sitit veniat ad me ꝛ bibat. aquā. s. sapiētie ꝛ gre. videlicet amoris dei. De tali inquā aq̄ iā sitim suam spūaliter ceperūt extinguere. ꝛ dicūt cū ꝓpheta vez. De q̄ Deut. xviij. Prophetā suscitabit vobis dns de medio fratꝝ vestox sicut me. Ꝓpo quo sciēdū q̄ ꝓpheta ꝑm nois interptationem dicit q̄si ꝑcul fans. inq̄tū annūciat aliq̄ q̄ ad eos cognitōez lōginquā ꝓpter obscuritatē sue cognitōis. ꝛ hoc nō pertinet ad pfectionē ꝓphetie: sed magis ad effectū. Qđ patet Nume. xij. vbi Moyses dr excellētior ꝓpheta. cui ꝙ diuersa palā et nō p enigmata videbat. q̄ alij cognoscebāt i somno ꝛ visione atq; ꝑ figuras. Alio mō itelligitur illa lōginquitas respectu aliox hoim cū q̄bus ꝓpheta uersať. Christus aūt in via añ passionē suā q̄tū ad partē sensitiuaz erat viator. ꝛ cū alijs homibꝫ uersabatur. ꝛ ideo licet clare videbat diuina secreta. erat tn̄ vere ꝓpheta inq̄tū cognouerat lōginquā a cognitōe aliox hoim quibus annūciabat ista. Angeli aūt i nullo sunt viatores. q; eox conuersatio nō est cū homibꝫ. vt habeť Dan. ij. Et ideo nō ꝑtinet dici ꝓphete ex hoc ꝙ annūcianť homibꝫ occulta. Eadē rōne xps post ꝑpassionē suā dr̄ sinit esse ꝓpheta. ꝛ ꝓphetia i ipso euacuata fuit. q; amplius nō erat i via. Se quiť. Alij dicebāt. Hic est xps. Quidā aūt dicebāt. Nūquid a galylea xps venit. Non ne scriptura dicit q̄a ex semine Dauid. ꝛ de Bethleē castello vbi erat Dauid venit xps. Hic tāgitur duplex opinio de Christo. Una est credentiū ꝛ dicētiuz. Hic est xps. Isti magis accedebāt ad ꝑtum. et sitim infidelitatis magis deposuerūt. Et hoc etiā Petrus confessus ē Mat. xvj. Tu es xps filius dei viui. Alia erat opinio infideliū ꝛ ꝓtradicentiū dicēs. Nūquid a galylea ꝛc. quasi di. Nō. q̄a videbať eis q̄ xpus esset i Nazareth galylee natus: sicut ibi fuit nutritus. Et isti nouerāt ꝓphetas christū in galylea venturū nō ꝓdixisse. Quod cōfirmāt auctoritate dicētes. Nōne scriptura dicit ꝛc. Nam qui de semine Dauid venit xps dicit Hiere. xxiij. Suscitabo Dauid germen iustuz ꝛc. Et hoc est nomen quod vocabūt eum dns iustus noster. Q; autē de castello Bethleē oriūdus erat: dicitur Michee. v. Et tu Bethleem ephrata paruulus es in milibus Juda. ex te em̄ exiet dux ꝛ egrediet q̄ sit dominator Israel. Dissensio itaq; facta ē i turba ꝑpter eū. Un̄ hec dissensio vsq; hodie ꝑmanet i ecclesia. ꝛ nō ꝑpter eū tāq; ꝑpter xpm inq̄tuz est filius dei. tn̄ ꝑpter eu. i. ꝑpter eius veritatē ꝛ iusticiam. Oēs em̄ credimus q̄ xps est filius dei. sed nō omnes credimus veritati eius. dū scripture sancte i multis modis cōtradicimus ꝛ iustitie eius. dum iusticie dei nō sumus ꝑ oīa subiecti. Quidam autē ex ipsis voluerūt apprehendere eum. sed nemo misit in eum manus. Uolētes autē apprehēdere eum fuerūt de illis qui dixerūt. Nūquid a galylea venit xps. ps. vij. Persequar inimicus animā meam ꝛ comphēdar. Et Exod. xv. Dixit inimicus: psequar ꝛ comprehēdā. Et nemo misit i eum manus. Quia ipse nō ꝓmisit. Joh. x. Nemo tollit a me aiaz meā. sed ego pono eā a meipso. Un̄ postea qn̄ pati voluit non tm̄ eos expectauit. sed seipm eis obtulit dicēs Joh. xviij. Quē queritis ego sum. Cōsequenter ꝓsecōo ꝓncipali tāgiť i verbis phariseoꝝ discordatio. quod ꝓmendabilitas ꝑbat ministroꝝ. Uenerūt ergo ministri ad pōtifices ꝛ ad phariseos. ꝛ dixerūt eis illi. Quare nō adduxistis illū. Ecce hic dissensio pontificū ꝛ phariseox ꝓtra ministros. i quo apparet eox iniq̄tas. Adeo em̄ mali erat q̄ eis nō poterāt mīstri satisfacere nisi xpo nocumentū inferrent. Prouer. xiij. Rapitur somnus ab oculis eorū nisi supplātauerit. Et glo. ꝟ dicit. O seui ꝛ immisericordes q̄re nō itelligiť potētia eox quē apprehēdere vultis. vobis ꝓsentibꝫ sepe

Feria quinta post Letare

locutus est. Cum eñ cū lapidare velletis : ſl
lesus inter ictus vīos euasit. ⁊ templū exiuit
⁊ teneri a vobis nō potuit. Quare mō'mini/
stros arguitis cur eū nō adduxerūt: cuz vos/
ipsi duz cū eo essetis ipo volente nihil agere
posſetis. sed sicut illi attoniti stupētesq; redi/
entes. hec glo. Rñderūt ministri. Nūq; sic lo/
cutus est homo sicut ille homo loquit. Ubi
reddūt eū ꝓmēdabilē ex tribꝫ. ¶ Primo ex ad
miratōis causa. q; nō ꝓpter miracula sed ꝓ/
pter doctrinā Xpm mirabant. ex qua ppiq
ores efficiūt veritati. ⁊ recedūt a ꝓsuetudine
iudeoꝝ ꝙ signa querūt. j. Thoꝝ. j. ¶ Scdo ex
ꝓuersionis facultate. q; de paucis ꝛbis chri/
sti capti sunt ⁊ allecti ad eius amorē. Tercio
ex animi securitate. q; ipsis phariseis q̄ Xpo
aduersabant ⁊ talia dicūt de Xpo. Nūq; sic lo
cutus est hō. Et hoc rōnabiliter. q; nō soluz
homo erat: sed etiā dei verbū. Et ideo verba
sua erāt virtuosa ad mouendū. Ysaie. xxiij.
Nūquid nō verba mea q̄si ignis. ⁊ q̄si mal/
leꝰ ꝓterēs petrā. Jō dicit Mat. vij. q; erat do
cēs eos sicut ptātez habēs. ⁊ nō sicut scribe et
pharisei. Erat etiā sapida ad dulcorādū Cā
tic. ij. Sonat vox tua i auribꝫ meis. vox eñ
tua dulcis. ps. Quā dulcia faucibꝫ meis elo
quia tua ꝺ ñe. Erāt etiā vtilia ad retinēdum
q; ꝓmittebāt bona eterna. Joh̄. vj. Dñe ad
quē ibimus: verba vite eterne habes. Rñde
rūt ḡ eis pharisei. Nūquid ⁊ vos seducti estꝭ
nūquid aliq̄s ex principibꝫ credidit i eū aut
ex phariseis: sz turba hec q̄ nō nouit legē ma
ledicti sunt. ¶ Ubi sciēdū q; ꝓmo arguūt mi
stros dicētes. Nūq̄d ⁊ vos seducti estꝭ q. d.
Videmꝰ vos allectos esse i sermōe illius. Et
reuera laudabiliter seducti erāt. qui dimisso
malo infidelitatꝭ ad veritatē fidei sūt adduc/
ti. Ysaie. xx. Seduxisti me dñe ⁊ seductꝰ sū
fortior me fuisti ⁊ ꝓualuisti. Un glo. Sedu/
ctorē Xpm vocabāt. Et idcirco mistros suos
seductos esse ab eo dicebāt. Et reuera ⁊ lau/
dabiliter seducti erāt. q; declinātes a malo i/
heserūt bono. dimiserūt infidelitatē. trāsie/
rūt ad fidē. abnegātes diabolum ꝓfessi sunt
Xpm. hec glo. ¶ Scdo exempla principū ꝓ/
ponūt vt magnates eos auertāt. Un dicūt.
Nūquid aliquis ex principibꝫ credidit i eū
Ex duobꝫ eñ aliqui ad fidē ⁊ ad bonā vitaz
reducunt. s. ex auctoritate ⁊ religiōe. Un au/
ctoritas fuit i principibꝫ. religio aūt i phari/
seis. sed tñ illi Xpm non receperūt. ergo videt
q; nō fuit accipiēdus a nobis. ¶ Magis quip
pe sunt imitādi a vobis principes ꝓpter au/
ctoritatē. ⁊ pharisei ꝓpter religionē q̄z ille Je
sus. ¶ Tercio excludūt turbe testimoniū dice/
tes. Sed turba hec q̄ nō nouit legē maledi/
cti sunt. ḡ nō est stādū cū eis. Hoc aūt sum/
ptū est Deut. xxvj. Maledictus q̄ nō pma/
net i sermonibꝫ legis huiꝰ. Sed hoc maleiꝫ
telligebāt. q; etiā illi q̄ habēt scientiā ⁊ cuz h̄
opa legis faciūt magis pmanēt i lege q̄ q̄so
lā legis scientiā habēt. Mat. xv. Populus h̄
labꝫ me honorat. cor aūt eoꝝ loge est a me
Jaco. j. Estote factores verbi ⁊ non auditō/
res tm̄. Et glo. implebat verissime i istis qđ
dixerat dñs. In iudiciū ego veni i mundū:
vt qui nō videt videāt. ⁊ qui vidēt ceci fiant
Ceci etiā facti sunt legis doctores. videre ce
perāt simplices nescientes legē. Et i eū qui le/
gis auctor erat credētes agnoscebāt. Xpm q̄
legē ignorabāt. ⁊ q̄ se scire putabāt cōtemne
bāt. hec glo. Dicebat Nicodemus ad eos.
ille qui venit ad eū nocte qui erat vnus ex ip
sis. Nūquid iudicat lex nostra hoiez nisi au
dierit ab ipso prius et cognouerit qđ faciat.
¶ Incipit euāgelista ponere dissensionez inter
pncipes de Xpo. ⁊ pmittit tria. de Nicodemo
duo. ⁊ vnū de principibus. Primū quod p/
tinet ad fidē eius. ibi. Qui venerat ad eū. i.
crediderat. ¶ Scdm ad fidei imperfectōm. ibi
In nocte ꝓpter timorē. si eñ pfecte credidis/
set nō timuisset. ¶ Tertiū ptinet ad fallitatem
principū. ibi. Qui vnus erat ex ipsis. Ecce q;
falsum loquebant pncipes dicētes. Nūquid
aliq̄s ex pncipibꝫ credidit i eum. Ysaie. xvj.
Uere mēdacii possederūt patres nri. Et hoc
tat aūt eos Nicodemꝰ dicēs. Nūquid lex nꝝ
Erat autē fidelis. ⁊ volebat eos auctoritate
legis ad Xpm ꝓuertere. ⁊ q; timidꝰ erat: h̄ oc
culte faciebat. Credebat eñ q; si tm̄ mō ipꝰ
vellēt audire. q; verbū eius esset tāte efficacie
q; forte filēs fierēt illis qui missi fuerāt ad re
nēdū euz i eo facto ad quod missi fuerant. et
crederēt sicut illi crediderūt. ¶ Et notandus
q; fm leges debet precedere diligēs inquisitio
sententie. Exō. xxv. Nō est romanis cōsuetu/
do donare aliquē hoiem prius q̄s qui accu
satur ꝑsentes habeat accusatores ꝛc. Un iob
xxix. Causam quā ignorabam diligēter inue
stigabam. In Exodo dicitur. Innocentē et
iustū non cōdemnabis. Sed ex amore vel
odio. pce vel pcio multi faciūt ꝓtra iū. Rñ
derūt aūt ⁊ dixerūt ei. Nūq̄d ⁊ tu galileꝰ es?
scrutare scripturas ⁊ vide q; ꝓpheta a galilea
nō surgit. Un comprehenderūt eū quasi se/
ductorē dicentes. Nūquid ⁊ tu galileus es.

id est a galyleo seductꝰ es. Arbitrantꝫ enī xp̄m galyleū ex ꝓuersatōe in galylea. Et iō oms q̄ xp̄m ꝓfitebāt: q̄si in opꝓbriū galyleos vo/cāt. Un Mat. xxvj. dixit ancilla petro. Et tu galyleꝰ es. Sic q̄ nūc ꝓfitent xp̄um xp̄iani di/cunt Et p̄mo ceperūt xp̄iani appellari apd̄ an/tiochiā q̄ est metropolꝫ syrie ſm glo. Scd̄o cō/phenderūt eū q̄si ignaꝝ. Un dicūt. Scruta re. q. d. Licet tu sis doctor: tamē hec ignoras. Un Jo. iij. eodē mō sibi fuit dictū a xp̄o. Tu es mgr̄ in isrl̄ & hec ignoras. Et sciēdū q̄ hꝫ eoꝝ ꝟbū falsum ē simplr̄. q̄ si intelligat̄ d̄ pro/phetis generalr̄: sic aliq̄ fuerūt nati de galylea. videlicet helyseꝰ: thobias: & delbora ꝓphetissa & forte plēs alij. Si aūt intelligat̄ d̄ ꝓpꝫa sin/gularr̄ ꝓmisso ad salutē populi q̄ est messias sic etiā est falsum ꝟbū eoꝝ. q. d ipo dic Isa. xj ca. q̄ vocat̄ nazareꝰ. & p ꝓns galyleꝰ. Et hꝫ scī/uit nicodemꝰ ſz nō fuit ausus dicere. nec miꝝ apl̄i enī adhuc illo tpe fuerūt timidi. Et reuer/si sūt vnusq̄sq̄ i domū suā. i. i. ꝓpria. vacui fi/de & fraudati a desiderio suo. Job. v. Cōsiliū p̄auoꝝ dissipat. Uel i domū suā. i. i malicīā infidelitatꝫ & impietatꝫ sue. Apocal. ij. Scio vbi habitas vbi ē sedes sathane.

Feria sexta
Sermo. lviij.

LAzarus mortuus est. Jo. xj. Cōmune ē puerbiū Amicus in necessitate ꝓbat. Eccli. vj. Si possides amicū in tēptatōe posside il/lum. Spūaliter. Sic nos habem⁹ amicū scz xp̄m. Jo. xv. Amici mei estis si feceritis ea q̄ ego p̄cipio vob̄. Iste amicus ꝓbat tpe necessitatꝫ ps. xc. Cū ipo sum i tribulatōne &c. Jō illius amici dicꝫ hꝫ re memoriā. Nō facit eccl̄ia in introitu. Meditatio cordis mei in cōspectu tuo sp. ꝟsus. Celi enarrāt gl̄iam dei. & opa eiꝰ annunciāt firmamētū. Huc ps. xviij. fec̄ Da/uid de grāz actiōe. q. dꝰ rederat filijs isrl̄ legez Sz ſm hiero. Dauid fecit hūc psalmū post mortē absalonis & sybe cū in pace venit in hie/rusalē. vt habet̄ ij. Re. xviij. xix. & xx. c. & tunc ait. Celi enarrāt gl̄iam dei &c. Nō similr̄ figu/ratur in epl̄a hodierna. iij. Re. xvij. vbi dr̄ q egrotauit filiꝰ mulieris matrisſamilias: q̄ ci/dauit helyam & mortuus est. & Helyas expā/dit se atq̄ mēsus est tribꝫ vicibꝫ sup puerū. et exclamauit ad dñm dicens. Dñe deꝰ reuertat̄ obsecro aia pueri hꝰ in viscera eiꝰ. Et exaudi/uit dñs vocē helye. & reuersa est aia pueri intra eū & reuixit. Et silr̄ in euāgelio egrotauit laza/rus & mortuꝰ est. Aliud thema. Lazarus amicꝰ nr̄ dormit. vado vt a somno excitem eū Joh. xj. Cōsuetudo dinoscitur vt q̄ bona reci/pit ab aliquo: etiā debet meditari vt ecōtra bo/na sibi impēdat. Sic arbor a qua habet̄ vm/bra debet humiditas. Spūaliter. Et sic nos bo/na accepimꝰ a deo. Jac. j. Omne datū optimū & omne donū pfectū desursum est descēdēs a p̄re luminū. Jō meditemur bona ꝓpter eiꝰ pater/nalem dilectiōz agere. Qd̄ innuit eccl̄ia i in/troitu dicēs. Meditatio cordis mei i cōspectu tuo sp. dñe adiutor meꝰ & redēptor meus. ps Celi enarrāt gl̄iam dei &c. Et silr̄ in collecta ec/clesia petit hꝫ di. Deꝰ q̄ ineffabilib⁹ mundū re/nouas sacr̄is. p̄sta q̄sumꝰ vt eccl̄ia tua eternis/ pficiat̄ institutis: & tpalib⁹ nō destituat̄ auxilijs Et figurat̄ in epl̄a. Mulier materfamilias multa bona exhibuit helye. quoꝝ bonoꝝ ipse nō oblitꝰ ei bonū reimpēdit: resuscitās filiū eiꝰ Silr̄ in euāgelio Martha & maria fecerunt multa bona ihū in bethania. Huiꝰ būficij nō immemor: visitauit eos in tribulatōne. Deq̄ thema. Lazarꝰ amicus noster dormit. sed va/do vt a somno excitē illū. In summa euan/gelij tria innuunt. Primo infirmitatis lazari nūciatō. ibi. Ecce quē amas infirmat̄. Scd̄o xp̄i ꝓpassio. ibi. Ut vidit ihs eā plorantē in/fremuit spū. Tertio lazari resuscitatio. ibi. La/zare veni foras. De p̄mo dic. In illo tpe. s. cū xp̄s ait. Ego & pr̄ vnū sum⁹. & iudei volue/rūt eū lapidare: abijt trās iordanem a betha/nia p vnā dietā & mānsit ibi. Interim aūt La/zarꝰ infirmabat̄. Ergo dic. Erat q̄dā lāguēs noīe lazarꝰ. Aug. de ꝟbis dñi. huic languori nō amici. nō ꝓfilia. nō fomēta. nō artis peritia succurrūt. oīa enī q̄ p salute data fuerūt i con/trariū ꝟtunt̄. g̃ iste languor nō remedio sed so/la morte erat finiēdus. Et dicit notāter q̄dam ꝓticulariter. Quia fuit famosus & nobilis. g̃ describit eū ex noīe & loco cū subdit. A betha/nia distāte. xv. stadia a hierlīm de castello ma/rie & marthe sororꝫ eiꝰ: vbi xp̄s multotiēs ho/spitabat̄. Maria aūt erat q̄ vnxit dominum vngēto: & extersit pedes eiꝰ capillis suis. Ecce ponit signū amoris. q. idē factū bis fecit. Pri/mū ex ꝓtritōe. Lu. vij. secundū ex deuotione. Joh. xij. Cuiꝰ frater Lazarus infirmabatur Miserūt g̃ sorores eiꝰ ad eū dicētes. Dñe ec/ce quē amas infirmat̄. q. d. Si amasti eum i ꝓsperitate dilige eū in tribulatōe. Si in vita tūc & in morte. ecce q̄ amatores dei patiuntur q̄nq̄. quod innuit hic cuꝫ dicit. q. quē amas

Feria sexta post Letare

infirmat ꝛc. Prouer. iij. Quem diligit deus corripit. ¶ Nota infirmitas corpalis ꝓmo ē reprehensiua malicie. Eccli. xxxj. Infirmitas ḡuis sobriam facit animā. ℣ Exemplū de quodam milite qui insidiabat cuidam religioso valde. post hoc infirmatus miles vocari fecit hūc religiosum: q̄ visitauit eū. Cui miles dixit. Dñe orate p me. Qui rndit. In quo statu estis meliori deuotiori ꝛ cognoscitis deum. Rndit. In ifirmitate. Cui ille. Cōseruet vos in isto statu deus in quo ei melius valetis seruire. Exemplū de Petronella filia petri que infirmata est. ꝛ dū petrus rogaret ꝓ illa sanitate te: rndit. Et ita expedit. Hugo de sancto Victore. Deus multos flagellat ne pereāt. vtili enī est frāgi doloribꝫ ad salutē q̄z vti columitate ad damnationē. ¶ Scdo infirmitas est exercitatiua boni. ps. xv. Multiplicate sunt infirmitates eoꝝ: postea accelerauerūt. Et sic ibat Hiero. cui non sapiebat diuina scriptura. Post flagellationē aūt diligēter legit eā. ¶ Tertio est ꝓfuatiua. ij. Cor. xij. Libēter gl̄iabor in infirmitatibꝫ meis vt inhabitet in me virtus xpi. Quarto est gl̄ificatiua dei vt hic. ¶ Sz dicetes. qre nō iuerūt psonalit. Rndet Chrys. Primo q̄ vehemēter ꝓfidebāt de xpo. iō sperabāt q̄ p nunciū nō recusaret. Scdo q̄ a luctu detinebant. ꝛ circa fuitiū infirmi occupabant. Aug⁹. de verbis dñi. Iste due sorores iuuenes egrotātis lectulo inherebāt. iugit foue bant. eloquijs ꝓsolabant. patiēter inquirunt sustine. ꝛ noli desperatō e ꝓtinere. q̄z veniet xpus et sanabit eū: vt regulus Joh. iiij. vel die verbo vt centurio Math. viij. Rndet Aug. q̄ insinuatio necessitatis sufficit amāti absq̄z alicuius petitionis additamēto spāli. Vel iō. q̄ commiserūt voluntati xpi. q̄ nescierūt q̄d magis saluti fratris expediret: an scz sanitas vl infirmitas. Rndit Jhs. Nec infirmitas nō ē ad mortē. s. finaliter. ¶ Nota aliq̄ infirmitas ē ad mortē corpis tm. ꝛ est sctōrum. Alia est ad mortē aie tm. ꝛ est pctōr. Tertia corporis et aie. ꝛ est dānatoꝝ. ꝛ sic nullo mō infirmitas lazari fuit ad mortē. nō corpis. q̄ nō est mortē tus scz suscitat⁹. nec aie: q̄ fuit in gra. nec his simul. q̄ nō fuit in inferno: scz in lymbū descēdit. Hoc ꝓ gl̄ia dei vt filius dei gl̄ificet ꝓ illam scz vt popul⁹ videns miraculū ꝙuertat ad fidē Tūc subdit. Diligebat aūt Jhs Martham ꝛ mariā sororē ei⁹ ꝛ lazarū. q̄ sibi multa bona operati sunt. ¶ Mystice ad designandum q̄ triplices hoies diligit deus. s. actiuos q̄ sunt intellecti per martham. ꝓtēplatiuos ꝓ Mariam ꝛ penitentes ꝓ Lazarū. Iste sunt tres vie eundi ad celum. ¶ Prima est ire ꝓ vitā ꝓtemplatiuam. ista vita significatur per mariā: que ad xpi pedes Luce. x. sedebat. ꝛ ei⁹ visione ꝛ locutione pascebatur. Et ista vita est diuturnior q̄z actiua. q̄z illa finit. ista non auferet. Ideo dicit Luc. x. Maria optimā ptē elegit q̄ nō auferetur ab ea. Actiua vita tm est in pnti non in futuro. Ibi enī nō est necesse q̄ alicꝫ alique induat. q̄z ibi veste immortalitatꝫ oēs sunt viduti. nec aliquē potet vel pascat. q̄z omes sūt satietate pleni. Nec q̄ hospitio recipiat quia oēs sunt in ꝓpria patria. nec q̄ aliquez infirmū visitet. q̄z null⁹ ibi infirmat. nec q̄ aliquē ad sepulcrū portet vl sepeliat. q̄z null⁹ ibi moritur ¶ Nota q̄ iste due sorores erāt ex eadē stirpe. Ita etiā vtraq̄z vita ꝓcedit ex eadē radice. s. charitate dei ꝛ pximi. Sz martha erat antiquior. sic actiua ꝓ est q̄z ꝓtemplatiua. q̄z ex bono ope tendit ad ꝓtemplatōem. Sed licet essent sorores. tñ vna ꝓtra aliā murmurabat. Unde Martha ꝙquesta est Lu. x. dicens Soror mea reliquit me solā ministrare Sic actiua vita impedit ꝓtemplationē. ℣ Nota: vita ꝓtēplatiua bñ significat ꝓ mariā. Prio q̄z Maria interpretat dña. ꝛ sic actiua fuit cō templatiue tanq̄z ancilla dñe. Unde Gregor⁹ sup Ezech. Actiua vita seruitus. ꝓtēplatiua libertas vocat. q̄z nō occupat temporalibus. Ideo Maria sedebat Lu. x. ¶ Scda via qua itur ad celū est actiua vita. ꝛ ista significat ꝓ Martham: que paupes ꝛ pegrinos recipiebat ꝛ ista vita est vtilior ꝛ fructuosior q̄z prima. Est enī vtilior ꝓximo. q̄z inde sustentat. Est vtilior facienti. q̄z inde remunerat. Bona ei tpalia nō sunt nostra ppria: scz sunt concessa nobis. Nō sunt mansura sed sunt trāsitoria. Non sunt preciosa scz vilia. ¶ Tē actiua ꝓ martham significat. ꝛ bene. ℣ Primo martha fuit larga Lu. x. Satagebat. i. satisagebat. Et sic actiua vno modo ꝑm facultatē subuenietis. Thob. iiij. Quō potueris ita esto misericors. Si nō in cibis: tūc impartire in fuitys. Si fuerit copia tūc abundanter tribue. Aug. In affectu cordis pensanda est elemosyna faciēs. ¶ Secūdo martha fuit frequēs in ministerio. ꝛ sic opus pietatis debet fieri assidue. ℣ Primo iō q̄z liberat a culpa. Eccli. iij. Sicut aqua extinguit ignē. sic elemosina resistit pctis. ¶ Scdo redimit a pena. Thob. xij. Elemosina ab ꝑ

peccato ⁊ a morte liberat. ⁊ nō patiet aīam ire ad tenebras. Amb. Pietatē frequēter facies quis lubrice carnis patiat: vapulabit q̄dez sed nō peribit. i. disponit hoiem ad gratiam. ⁊ nō sinit facile perire. Tertio vitā dat. j. Thimo. iiij. Pietas ad omia valet pmissionē habens vite que nūc est ⁊ future. Itē elemosyna facit vt accōmodata sint ppria. q̄ illa q̄ paupibus damus ppria habem⁹. Petr⁹ raven. Da pupi vt det tibi. q̄ quicq̄d pupi dederis alter habebit. Idē. Si hic mālurus es: q̄ tua sunt h repone. si aūt illuc iturus es. hec que tua sunt cur hic relinquis. Qui relinquēda fuat alio/rum custos est non suor. Facit etiā elemosyna vt ea q̄ sunt trāsitoria fiāt ppetua ⁊ secura Amb. In tuto ponit q̄d deo custode seruatur Petrus raven. Quicq̄d paup accipit pr̄ cele stis suscipit ⁊ in celo recōdit. Dicit Aug. q̄ q̄ sq̄uēdā ⁊ tractū hic facis cum deo tuo h̄ dat ibi recipis. hic das res perituras. ibi recipis res sine fine mansuras. Facit etiam elemosyna vt vilia sint p̄ciosa. q̄ terrā mutāt in celum. Aug⁹. Da numū vt accipias regnū. da parte vt accipias totū. Et subdit. Deus vnū hre ⁊ tractū. Quantū aūt deus vitā actiuam diligat: oñdit p hoc q̄ nō dr rachel p quam si gnificatur vita ⁊templatiua. sed dr Lya: per tia via eundi ad celum est p pniam. Si enīz aliqs p mortale pctm a vita ⁊templatiua vl actiua recessisset: vnuz sibi restat. s. q̄ recurrat ad pñe remediū vel suffragiū. Et tunc q̄ erat mortuus p culpā: resurget per pniam. Isti si gnificātur p Lazarū q̄ fuit mortuus: ⁊ postea resuscitatus. Diligebat igit dñs Martham Mariā ⁊ Lazarū. Quia xp̄s diligit frequen ter ⁊templantes. vtiliter opantes: ⁊ a peccato rū triū: a deo nō diligunt. Isti sūt illi tres viri de quibus dr Ezech. xiiij. Isti tres vi ri Noe Daniel ⁊ Job in sua iustitia librabūt animas suas. Per noe q̄ archam fabricauit: ⁊ in fluctib⁹ rexit: significant actiui q̄ sepe mul tis fluctuationib⁹ exponunt. Per Danielem qui celestes visiones aspexit intelligunt ⁊templatiui. Per Job qui interptat dolēs: intelli/gunt penitētes q̄ de peccatis suis dolere debent. Subdit curationis declaratio. Ut q̄ audiuit quia infirmabat: tūc quidē duob⁹ diebus mā/sit in eodē loco. in tertia die iuit in iudeam. in quarta die q̄n iam quadriduan⁹ fuit suscita

uit Lazarū. In q̄ patet q̄ eo die mortu⁹ fuit q̄n xp̄s recepit nunciū soror. Dedit aūt locū mortuo p tot dies. Primo ideo q̄ ex p̄sentia eius mors lazari fuisset impedita. q̄ vbi vita p̄sens est: ibi mors hre locū non p̄t. Secundo vt miraculū credibili⁹ redderet. et nullus posset dicere q̄ mors illa fuisset tm̄ fm apparentiā. q̄ scz p sensuū illusionē facta essz a xp̄o ⁊ p arte magicā. Deinde post hec dic discipul suis. Eamus in iudeā iterz. Dicūt ei discipli. Rabbi nunc querebant te iudei lapidare: et iterz vadis illuc. Nup volebant eū lapidare iudei. ideo p̄ter p̄suetudinē p̄dicat eis. Eam⁹ in iudeam. Quia sciebat eos aī terreri vt minus iacula ferīāt q̄ putidem. vt Grego. dicit. Rndit Jhs. Nonne duodecim hore sūt diei Si q̄s ambulauerit in die nō offendit. q̄ lucem hui⁹ mūdi videt. Si aūt ambulauerit i nocte offendit. q̄ lux nō est in eo. Qō duob⁹ modis exponit. Primo fm Chrys. q. d. Vos dubitatis ascēdere in iudeā. q̄ nup voluerūt me lapidare. sed dies habet duodecim horas ⁊ qō ptingit vna nō ptingit altera. Un si voluissent me lapidare in vna hora hoc forte iā nolūt. q̄ mutato tpe potest ⁊ volūtas mutari. Erat enī puerbiū apō iudeos. ⁊ est adhuc apud nos. q̄ loquēdo de mutatōe ppositi dr. duodecim sunt hore diei. Et iō saluator vsus est tali modo loquendi. Et ostendit vlterius q̄ secuī retent esse dicens. Si q̄s ambulauerit in die. i. honeste ⁊ absq̄ p̄scientia alicui⁹ mali. Roma. xiij. Sic vt in die honeste ambulemus. non offendit. i. nō inuenit qō ei noceat Et hoc ideo. q̄ lucē hui⁹ mūdi videt. ⁊ lux iusticie in eo est. ps. xcvj. Lux orta est iusto ⁊ rectis corde leticia. q. d. dñs. Nos secure possumus ire cum in die ambulem⁹. Si aūt ambularemus in nocte iniquitatū dr facili multa pericula nobis euenirēt. De qua nocte. j. ad Thes. v. Qui dormiūt nocte dormiūt. Et talis offendit. i. impingit. q̄ lux scz iusticie non est in eo. Alio modo exponit Gre. in illo loco Si quis ambulat in die ⁊c. dicēs. q̄ dies est p̄sentia xp̄i in mūdo. Nox p̄o est tps post passionē eius. vt sit sensus. Non est timendū de iudeis. q̄ q̄diu ego sum in mūdo vobis nō imminet periculū. Un q̄n iudei eum capere voluerunt Joh. xviij. dixit turbis. Si g̃ me q̄/ritis sinite illos abire. Hz in nocte. i. in tēpore post passionē. tūc timendū est vobis ire in iudeā. q̄ patiemini a iudeis p̄secutōem. Zacha. xiij. Percutiā pastorē ⁊ dispergētur oues gregis. Alio mō exponit Aug. Dies ē ipe xp̄s.

Feria sexta post Letare

hore duodecim apli. Joh. ix. Nõne duodecim vos elegi. sz timẽdũ est qđ seqt. Et vnus ex vobis diabolus est. Judas g̃ nõ erat hora huiꝰ diei qz nõ lucebat. Dz dicẽdum q̃ dñs hoc mõ dixit nõ habito respectu ad Judam: sz ad successorẽ suũ. s. Matthiã. Est g̃ sensus Nonne duodecim hore. quasi diceret. Vos estis hore: ego sum dies. Sicut g̃ hore consequuntur diẽ. ita vos vtrtis me sequi Si ego volo ire in iudeã: vos nõ vtrtis me preire: nec voluntatẽ meaz mutare. sed vtrtis me sequi. Hinc dicit Petro Mat. xvj. Vade post me sathana. i. me seqris: nec pcedas meã voluntatem. Nec vtrtis timere periculũ. quia vos itis mecũ q̃ sum dies. Unde sicut qui in die vadit nõ impingit. i. nõ offendit. ita nec vos q̃ mecũ itis. ad Rom. viij. Si deus p nobis qs ptra nos. Et h̃ ideo. qz lucẽ huiꝰ mũdi. id est me videt. Si aũt ambulauerit in nocte. i. in tenebris ignorãtie z peccati. tunc offendit. Et h̃ ideo. qz lucẽ hꝰ mũdi nõ videt. Lux sez spũalis nõ est i eo. nõ quidẽ ex defectu lucis: sz ex eoz rebellione. Job. xxiiij. Ipi fuerũt rebelles lumi. ¶ Nota multiplex est dies. Primꝰ naturalis. z hic habet. xxiiij. horas. Genes. j. Factũ est vespere z mane dies vnꝰ. Isto mõ dz Memento vt diẽ sabbati sanctifices. Exod. xx. Secũdꝰ dies est artificialis. q̃ causatur ex ascensione solis sup nostrum emisperiũ. Et ille qñqz habet plures horas. qñqz pauciores. fm q̃ sol vno tempe plus apud terrã manet qz alio. Nã in nostro climate brevissimus dies est octo horarum. sed longissimus sedeciz. Et diuidit̃ contra noctẽ. ¶ Tertius dies est eternitatis. de quo Michee. v. Egressus eius ab initio a diebz eternitatis. quia iste dies lucet sine diminutione sui z sine corruptiõe. q̃a ibi est eternitas sine variatiõe p̃s. cj. Tu aũt idem ipe es z anni tui nõ deficient. ¶ Quartus est dies supne iocũditatis. p̃s. lxxxiij. Melioz est dies vna in atriis tuis super milia. Isti diei nõ succedit nox. Apoc. xxij. Et nox vltra nõ erit. z nõ egebit lumine luceme. ¶ Quintus est dies gr̃e salubritatis. De quo Jo. ix. Me oportet opari opa eius q̃ misit me donec dies est. Et ille dies diuidit̃ ptra noctẽ culpe et gehẽne qñ nemo potest operari. Subdit. Post hoc dixit illis Lazarus amicus nr̃. ppt̃ multa beneficia z obsequia. s. que nobis exhibuit dormit. sed vado vt a somno excitem illum

¶ Nota mortem Lazari vocat hic somnuz ¶ Primo ppter spem resurrectionis. j. Thessa. iiij. Nolo vos ignorare d̃ dormientibus neqz ptristemini sicut ceteri q̃ spem nõ habẽt. ¶ Secundo ppter facilitatẽ resurrectõis. Un Augu. Tãta facilitate excitabat eum de sepulcro quanto alios excitat qliqñ de lecto. Nec mirum quia ipe est qui suscitat mortuos z viuificat. Joh. v. Veniet hora q̃ hi qui in monumẽtis sunt audiẽt vocẽ filij dei z̃. ¶ Tertio ppter meliorationis mutabilitatem. j. Cor. xv. Surgent mortui incorrupti. Tũc dixerũt discipuli eius. Dñe si dormit saluus erit. qz somnus egrotoz signũ est sanitatis. Dixerat Jhs de morte eius. illi aũt putauerũt qz de dormitiõe somni diceret. Et ideo putauerũt inutile esse vt iret illuc ad excitandũ illũ. Et nõ mirum. qz animales fuerũt. j. Thoz. ij. Talis hõ nõ pcipit ea que spũs dei sunt ¶ Nota licet dñs subito posset discipulos facere pfectos fide z in oĩ sciẽtia. tñ ppter nos instruendos voluit eos paulatim pficere: vt nõ miremur si z nos paulatim in virtutibus pficimus z in religione z in sanctitate. ¶ Et hoc facit ppter tria ¶ Primo ppter hoc vt nullꝰ gloriet̃ de suis meritis: aut de sua bonitate vel ingenio: quoulqz puenerit ad summũ. z hoc nõ est de lege communi. ¶ Secõdo vt homo cognoscẽs infirmitatem suã non cesset corde ore z ope petere a deo vt ipm ad pfectã sanctitatez pducat. ¶ Tertio vt homo intelligẽs se dei adiutorio indigere. quotidie de bono in melius pficiat semp bene opando. q̃diu enim vuit semp põt gra dei augeri in eo: meritũqz ipsius multiplicari z melioz fieri. Tũc dixit eis Jesus manifeste. Lazarꝰ mortuꝰ est: z gaudeo pter vos vt credatis. qz ibi nõ erã: sed eamus ad eũ. q. d. Nos audiuimus infirmitatẽ Lazari. sz ego absens annũcio eius mortẽ. z gaudeo ppter vos. i. ppter vestrã vtilitatẽ. vt ex hoc sumatis experimentũ diuinitatis mee. qz inquantũ absens iam video. Heb. iiij. Omnia nuda z aperta sunt oculis eius. Nec mirũ qz ipe est omiby pns. Hiere. xxiij. Celũ et terram ego impleo. Et dicit notanter credatis nõ vt mõ inciperẽt: sed vt amplius robustiri qz crederẽt. ad instar illius Marc. ix. Credo dñe adiuua incredulitatẽ meã. semp enim fides eoz miraculis augebatur. Ex eo vero q̃ gaudet ex morte Lazari: datur intelligi q̃ alẽ qñ malũ sit ratio gaudij inquãtũ ordinatur ad bonũ. Roma. viij. Diligẽtiby deũ omnia cooperant in bonũ. Ex eo aũt q̃ dicit: eamus. datur intelligi dei clementia que homines in peccatis existentes quasi sursum preueniẽdo attrahit fm illud Hieremie. xxxj. In charitate perpetua

dilexit te. z ideo attrari te miserās. Dixit ergo Thomas qui dicit didimus ad condiscipulos. Eam⁹ z nos vt moriamur cū illo. Scōz Chrys. Thomas erat magis timid⁹ q̄z alij: ideo ait. Eamus. quasi diceret. Exponemur periculo. quia ipe nō timet mortē. poti⁹ nāq̄z vult ire. se z nos morti tradere. Alio mō ꝑm Aug⁹. hoc dicebat ex magna dilectiōe. q. di. Melius est nobis cū illo mori q̄z sine illo viuere. Vñ glo. Amabāt nāq̄z incompabiliter apostoli dñm. eoz q̄z vita ex illius ꝑsentia pendebat adeo vt cuz eo viuere aut cum eo certe mori iocundū haberent. Eamus inq̄t z moriamur cū illo. quia videmus eū ad inimicos z ad mortē ꝓperare. Nec enim a tali cōsilio valemus eū reuocare. Eam⁹ z nos z̄. ne post ei⁹ necem deserti z incōsolati ibi maneam⁹. Nec glosa. Nondū enī intellexit Thomas q̄ post mortem: resurrectionē z ascensionē suam esset alium ꝑsolatorē missurus. Joh. xv. Si non abiero paraclitus nō veniet ad vos. Venit itaq̄z Jesus z inuenit eū q̄ttuor dies iā in monumento habentē. ¶ Ubi sciendū q̄ ante resuscitationē a mortuis ipsi⁹ lazari ꝑnt multa cōsiderari. s. quoz vnū est tempus mortis. qō tangit cū dicit. Venit itaq̄z z inuenit eū quattuor dies z̄. Per hos quattuor dies intelliguntur quattuor dies quadruplicis mortis

¶Primo mors originalis. ad Roma. v. Per vnū hominē peccatū in hūc mūdum intrauit: z p peccatū mors. Ecce ꝑmus dies. Et mors trāsgressionis legis nature. Isa. xxiij. Transgressi sunt leges. mutauerūt ius. dissipauerūt fed⁹ sempiternū. Ecce secūdus dies. Et trāsgressionis legis scripte: que phibet etiā mala. z ipsa ꝓtemnit. Ecce dies tertius mortis. Et est mors transgressionis legis euāgelice: qua ꝑdicatur xps eterna vita. econtra gehēna. sz z hoc contemnunt homines. Ecce quartus dies mortis in qua putret homo. Et ille est periculosior aliis. ad Heb. x. Irritā quis faciens legem z̄. Scōm Aug⁹. hec quadruplex mors est peccatoz que est pessima. ꝑm illō ps. xxxij. Mors peccatoz pessima. Tūc subdit. Erat bethania iuxta hierlm quasi stadijs. xv Multi aūt ex iudeis venerunt ad Mariā z Martham vt cōsolarentur eas de fratre suo Hoc est contra aliquos xpianos q̄ negligunt ꝑsolari tribulatos. cum tū scribit Roma. xij. Gaudete cū gaudētibz. flete cū flētibz. Quidam venerūt ex sincera cōpassione. vt amici. Aliq̄ ex ficta simulatiōe. q. erāt nobiles z volētes eis placere. Quidā ex dati affectiōe vt paupes. Quidaz ex maligna insultatiōe vt pharisei. q̄ postea dixerūt. Nō poterat hic facere vt nō moreret: q̄ aperuit oculos ceci nati. Martha aūt vt audiuit q. Jhs venit occurrit ei. Maria aūt domi sedebat. q. xpi pntiā ignorabat. Nā Martha habebat curā domus. z ideo ꝓmo nunciat⁹ est ei xpi aduentus. ¶ Sz diceres. q̄re Martha nō reuelauit statim sorori aduentū ei⁹? Rndet. primo voluit experiri fiduciā si q̄d posset hīre de suo fratre vt ꝑspera sorori nūciaret. Scōo celauit ꝓpter indeoz pntiam q. ꝑsuauerant in mortē ei⁹. Tertio ꝓpter desiderij sui vehementiā. Ita enim vehemēter desiderauit loq̄ cū xpo vt nō aliūde cogitabat. Et dixit ad ie sum. Dñe si fuisses hic frater me⁹ non fuisset mortuus. Credebat enī q̄ pntē xpo mors locū hīre nō potuisset. q. vidit mulierē ad solum tactū fimbrie fuisse sanatā. Et in hic impfecte credidit. q. xps equaliter se habet ad pntia z absentia. q. omia sunt sibi ꝑsentia. Hiere. xxiij. putas ne e vicino de⁹ ego sum z nō de⁹ de longe. Subdit. Sz nūc scio. q. q̄cūq̄z poposceris a deo dabit tibi de⁹. Arbitrabat q̄ xpus orādo posset ꝓteritā mortē excludere. Sicut Helyse⁹ orādo puez suscitauit. Ergo adhuc fuit impfecta in fide. Ideo dicit ei Jhs. Resurget frater tu⁹. Quia aūt martha impfecte cognoscebat. ideo dns ad altiora instruendo puehit: pnunciādo lazari resuscitatōz. Sed ipa ait. Scio q. resurget in resurrectōe in nouissimo die. q. d. Nō est auditum a seculo q̄ q̄s quadriduanū mortuū z fetentē in monumento resuscitaret. Ideo in coz meū cadere nō potest q̄ statim resuscites eū nisi in futuro Dicit ei Jesus. Ego sum resurrectio z vita. id est resurrectiōis cā. q. resurrectio xpi est causa resurrectionis nre. z resurrectio generalis fiet ꝑ tute xpi vocantis mortuos ad iudiciū. ꝑma Coz. xv. Qm̄ quidē p hominē mors z p hominē resurrectio mortuoz. Et vita. s. p essentiā. ꝓpter qō sum causa vite oībz viuētibz. Qui credit in me. s. p fidē formataz. etiam si mortuus fuerit. supple corpaliter. viuet: supple spūaliter. Abacuc. ij. Just⁹ in fide sua viuet. Et ois q̄ viuit z credit i me nō morietur ī eternū. i. morte eīna. Mar. vl. Qui crediderit z baptizat⁹ fuerit salu⁹ erit. Credis h̄. Ait illi. Utiq̄z dñe. Ego credidi. q. tu es xps filius dei viui q̄ in hūc mundū venisti. Glo. Sciebat xps h̄ quēnihil latere ꝓt q̄ crederet. sz cōfessiōz q̄ saluaret q̄rebat. Ro. x. Corde creditur ad iusticiā: ore aūt ꝓfessio fit ad sa. Itē inter-

Feria sexta post Letare

rogat. qz dic̃ sanctus Tho. in scđa scđe. q. xl. ar. ij. Fides nō sufficit i mēte nisi oꝛ cōfessiōe exprimat. Roꝛ. x. als petꝛs nō peccasset negando xp̃m. Ideo dicit. Ego credidi. q. d. ꝑm augustinū. Quicūq dicis te potestate tua. i. effectu salutis credo totū: zqō ego credo plus est radix oim. s. q tu es xp̃us filius dei viui qui in hūc mundū venisti p salute generꝭ humani. Jo. xvj. Exiui a patre zveni i hūc mūdū. Et cum hec dixisset: abijt zvocauit sororē suam silentio dicens. Magister adest: dicit filētio ppter iudeos p̃sentes. quoꝝ quidam contra xp̃m machinabātur. Item dicit. Et vocat te quia p̃sentiā xp̃i putabant absentationem. Illa autez vt audiuit: surrexit cito zvenit ad eum. Nondū enim venerat Jh̃s in castellum sed erat adhuc in illo loco vbi occurrit ei martha. Non distulit propter luctū. non tardauit ppter assistentes: ꝛ statim vt audiuit surrexit cito. Etiā puenisset Martha si sibi aduentus xp̃i fuisset p̃nunciatus. Judei igit qui erant cum illa in domo zconsolabantur eaz cum vidissent mariā qz cito surrexit zexiuit: secuti sunt eam dicētes. quia vadit ad monumentū vt ploret ibi. Isti iudei non audierūt verbū marthe. ideo credebant eā subito motam ex cōpassione fratris sui. Etiam diuina puidentia factū est vt iudei sequerent mariā vt dum plures essent ibi qñ Lazaꝛus resuscitaturus erat: tam grande miraculū quadriduani mortui resurgētis testes plurimos inueniret. Maria g cū veniret vbi Jh̃s erat: videns eum cecidit ad pedes ei9 zdixit ei. Dñe si fuisses hic frater meus nō fuisset mortuus. q. d. ꝑm Aug̃. Dum nobiscū p̃sens fuisti: nō morbus: nō infirmitas. nec mors aliqua nob appropinquare ausa est. Vide etiā marie firmitatem. licet esset mandatū p̃cipū q nullꝰ cōfiteretur xp̃m. tñ hoc nō verec̃. sed secure eum ꝓfitetur. Jesus aūt videns eam plorantez. z iudeos qui venerant cū ea plorātes infremuit spū. s. ex indignatione eius zra diabolum. per cuius suggestionē mors venit in mūdum quem erat cito rebellaturus. Et turbauit seipsum. s. ex compassione lazari zsororum eius. Et dixit. Ubi posuistis eum? Nō ex ignorantia interrogat: sed vt populi sibi sepulcrum indicantes ꝓfiterenꝰ lazaꝛ mortuū zsepultum zsic miraculū ab omnib̃ videreꝰ. Uł vt mystice demonstraret se hmōi peccatorem nescire cuiusmodi p Lazaꝛ significat. Dicūt ei. Domine veni zvide. Et lachrymatꝰ est Jh̃s ppē multa. Primo ppter cōpassionē zpietatem

Secdo vt oñdat nō esse repḥēsibile si q̃s ploꝛat ex pietate. Eccl̃i. xxxviij. Fili sup mortuū pduc lachrymas. Tertio ꝑm Hiero. non fleuit Lazaꝛ mortuū sz rediuiuū. Quarto ꝑm Chryſ. vt oñderet humanā naturā se assūptam. Nota xp̃s fleuit quater. Primo in natiuitate. Un canit eccl̃ia. Ulagit infans inter arta positus p̃sepia. vbi angeli letabātur. Et in hoc fleuit q pdidim9 gaudiū angelozꝝ. Secdo super ciuitatē hierlim Luc. xix. dicens. Si cognouisses ztu. Ibi fleuit nram ignoratiam. Jac. v. Plozate vlulātes i miserijs vestris que aduenient vobis. Tertio fleuit ad sepulcrum lazari vt ḥ. ibi dꝛfleuit nostram p̃sentem miseriā quā nos dꝛflere dꝛbem9. Thobie. iij. Memēto fili qm̃ pauperē vitam gerimus. Eccs. ij. Lūcti dies ei9 doloꝛibꝰ zerumnis pleni sunt. Quarto fleuit in cruce. ad Hebꝛe. v. Cū clamoꝛe valīdo zlachrymis ꝛc. Et ibi fleuit nostram ingratitudinē. Figurat. ij. Re. xv. Dauid ascendit clīuū oliuaꝝ zfleuit q filius eius Absalon erat sibi ingrat9. Spiritualiter. Sic xp̃s ascēdit crucē flens pcōꝝ ingratitudinē. Doctrina. Mystice p Lazaꝛ intelligit quilibet pcōꝛ in mortali. Talis primo infirmat. secdo morit. tertio quadriduanus in monumento iacet. quarto fetet. Et sic peccatoꝛ primo infirmat qñ homo non habet deuotionē nec dei dilectōꝛ. dicēs illō ps. vj. Miserere mei dñe qm̃ infirm9 sum. Infirmitas hois cognoscit qñ nō habet debitū saporē cibi zpotus. Et sic infirmitas spūalis cognoscitur qñ hoi nō sapit verbū dei. qz verbum dei est cibꝰ anime. Deut. viij. Non in solo pane viuit homo: sed in omni verbo quod egredit de oze dei. Figuratur in filio mulieris in epla. iij. Regū. xvij. in quo nō remāsit alit9. Secundo hāc infirmitatē sequit mors. i. peccum mortale. Nam sicut homo mortuꝰ frigidus est. sic peccatoꝛ. quia sine igne diuini amoꝛis. De quo Luc. xij. Ignē veni mittere in terraz zc. Et ideo dñs hortat nos Matthei. xxiiij. Orate aūt vt nō fiat fuga vra in hyeme. id ē mors. vel sabbato. i. in ocio. Tertio erat quadriduanus. quattuoꝛ scz dies habens in monumento peccati. Primꝰ dies est malꝰ p̃sensus in corde p quē aīa morit. Sap. j. Perverse cogitatiōes sepant nos a deo. Et figuratur Matth̃. ix. in puella mortua in domo. Ideo Matth̃. v. ōꝛ. Qui viderit mulierem ad cōcupiscendum eam: iam mechatus est in coꝛde suo. Et econtra. vbi consensus non est: ibi peccatum abest saltem mortale. Augꝰ. Non

sentit q̄ nō ꝓsentit. ¶ Scōs dies est malꝰ ꝓsensus in ore. qñ. s. ille ꝓsensus ꝯbis exꝑmit alios scandalizando. Mat. xj. Et ꝯbis tuis damnaberis. Ut heu multi sunt. Isa. iij. Peccatū suū quasi sodoma p̄dicauerunt: nec absc̄ōderunt. Ideo Mat. xviij. Ue illi p quē scandalum venit. Et hec dies mortis figurat̄ p adolescentē. Lu. vij. q̄ efferebat extra portā ciuitatis. ¶ Tertius dies est malū opus. Jac. j. Peccatū cū ꝓsummatum fuerit generat mortem. ¶ Quartꝰ dies est peccādi ꝓsuetudo. qñ sc̄z homines difficulter dimittūt peccata. dicētes se nō posse dimittere. quod tamen est pessimuz Diere. xiij. Sicut ethyops nō potest mutare pellē suā: aut pardꝰ varietates suas. ꝛ vos poteritis bñ facere cū didiceritis malū. Et Prouerb. xxij. Adolescēs iuxta viā suā gradit̄: cū senuerit nō dēclinabit ab ea. Et ex illa ꝓsuetudine peccādi sequit̄ fetor. Joheł. j. Cōputruerunt vt iumēta in stercore suo. s. fetētes. Mat. xxiij. Ue vob̄ scribe ꝛ pharisei hypocrite. q̄ similes estis sepulcris dealbatis: que a foris apparent hominib̄ speciosa. int̄ aūt sunt plena ossib̄ mortuoꝝ ꝛ omi spurcicia. ꝛ tales difficulter resuscitant̄. De quo Bre. Difficile surgit quē moles male ꝓsuetudinis p̄mit. Nam multa requirunt̄ ad talē resuscitationē Lazari. id est pctōris. Primo xp̄s turbauit se ꝛ fleuit. Et sic peccator debet flere ꝛ ꝓturbari in ꝑa ꝓtritiōe. Diere. vj. Luctū vnigeniti fac tibi planctū amaꝝ. Sicut mater incōsolabiliter flet ꝓ vnigenito filio suo. sic peccator flere debet p aīa mortua Eccī. xxij. Sup mortuū plora qm̄ deficit lux eius. Sed heu aliqui totaliter indurati sunt. quod cōquerit̄ Bern̄. dicens. Cadet asinus: ꝛ est q̄ sublenat. cadet aīa: nō est q̄ recogitat Cū tñ requirat̄ ad talē resuscitationē ꝑa ꝓtritio. Ideo. p̄s. cxviij. Exitꝰ aquꝝ deduxerunt oculi mei. Sic fleuit ezechias Isaie. xxxviij. audiēs sibi Isaiā p̄nūciare mortez suam. ¶ Scdo xp̄s interrogat vbi posit̄ sit. ad dēnotandū q̄ nō vult scire pctōres per approbationē. Matt. vij. Nō noui vos. discedite a me oēs q̄ opamini iniquitatē ¶ Tertio oñdunt ei sepulcrū. Sic nos debem⁹ ei oñdere ꝓfunditatē ꝛ deformitatē peccati in confessione. Boecꝰ. Si opus medicāt̄ expectas oportet q̄ vulnꝰ detegas. ¶ Quarto iubet auferre lapidē. Spūaliter. i. obstinatōem. Sic lapis tollit̄ qñ cordis duricia emollit̄. Ezeh. xxxvj. Auferā cor lapideū de carne vra et dabo vobis cor carneū ꝛ spm̄ meū ponā i medio vestri. Et hoc p discipulos. id ē p p̄dicatores p̄s. xc. Ne offendas ad lapidem pedem tuum: ideo angelis suis mādauit de te tē. ¶ Quinto xp̄s orauit. Et sic nos. Jaco. v. Multum valet dēpcatio iusti assidua. ¶ Sexto clamauit clamore magno. ad iunuendū q̄ multum clamare oportet in p̄dicatiōe vt peccator cessz a peccati ꝓsuetudine. Isa. lviij. Clama ne cesses: ꝛ quasi tuba exalta vocē tuā. Et iā vt clamet in orōe. p̄s. xc. Clamauit ad me et ego exaudiam eū. Et clamore magno. De q̄ Bern̄ In dei auribꝰ dēsideriū vehemens est clamor magnus. Intētio ꝯo remissa vox ē submissa. ¶ Septimo vocauit eū noīe dicens. Lazare veni foras. Lazarus interꝑtat adiut⁹ vel auxiliatus. s. gr̄a dei. p̄s. cxx. Auxilium meū a domino Nam sine dei adiutorio peccator nō potest surgere. Anſ. ponit exemplum dicens q̄ homo p se p̄t in foueā p̄cipitari. sz p se nō potest exire. Et istud exemplū ptinet ad auaros qui sunt in fouea pfunde cupiditatis. q̄ nunq̄z p̄nt satiari. Eccs. v. Auarꝰ nō implebitur pecunia. Secūdū exemplū ponit Chry. Sicut nauis fracto gubernaculo illuc ducit̄ vbi tempestas voluit. sic homo p̄dito auxilio g̃tie dei nō facit q̄ vult: sz q̄ diabolꝰ. Tertiū exemplū est eiusdē Chry. Sicut populꝰ facit regem. cū factus fuerit repellere eū non potest sic superbi faciūt diabolū regē suū: ponēt̄ throno diaboli in cordib̄ suis. Et nullꝰ potest eum inde eripere nisi deus. Job. xlj. Ipe est rex sup oēs filios superbie. Quartū exemplū. pisces intrat p se hamū. ꝛ exire p se nō p̄t. sic et nos. Osee. xiij. Perditio tua ex te. saluatio autem ex me p̄s. xcij. Nisi dñs adiuuit me: paulominus habitasset in inferno anima mea. ¶ Octauo manꝰ ꝛ pedes erāt ligati. s. funib̄ pctōz. Prou. v. Funib̄ pctōz q̄sq̄z ꝓstringetur. Silr ꝛ facies erat ligata. q̄ nodū plena erat visio g̃re. ¶ Nono iubet eū solui per discipulos. i. sacerdotes. Mat. xvj. Quodcunq̄z solueris sup terrā erit solutū ꝛ in celis. Ecce q̄z difficulter Lazarus. i. peccator de ꝓsuetudine peccati reuocatur.

¶ Sabbato Sermo. lix.

Ego sum lux mū di. Joh. viij ¶ Galienus in antidoto veteri. Serpens si manum ferit: si in instanti homo manū alterā fonti algenti immerserit: sbito ꝓualebit. Spūaliē. Sic ꝛ nos si lesi sumus a serpente infernali i manu

Babbato post Letare

p;aue operatiõis: alterã manũ bone operatiõnis immergamus in fontẽ .i. xp̃m. ps. xlj. Sitiuit aia mea ad dñ̃ fontẽ viuũ. Ut ex illo bibamus hortaf nos introitus dicẽs. Sitientes venite ad aquas dicit dñs. ꝛ q̃ nõ habet ꝓciũ venite bibite cũ leticia. scz fontem gratie Et hũc fontẽ petit ecclia in collecta. Fiat q̃sumus dñe p gr̃am tuã fructuosus nr̃e devotiõnis affectus. q; tũc nobis pderũt suscepta ieiunia si tue sint placita pietati. Et si fontẽ gr̃e appetamus: ipe non negabit nob. Et h̃ pmisit in epla Isa. xlix. In tpe beneplacito exaudiui te: ꝛ in die salutis auxiliatus sum tui. Et sequitur. Nunq̃d põt obliuisci mr infantẽ suũ: vt nõ miserear filio uteri sui. ꝛ si illa oblita fuerit: ego nõ obliuiscar tui. Ecce q̃z bon⁹ dñs q̃ omib⁹ vult misereri: ꝛ lumine sapie illuminare. Ideo dicit in hodierno euangelio. Ego sũ lux mundi ¶ In sũma euãgelij tria innuunt ¶ Primo quõ se xp̃s luci assimilat. ibi. Ego sũ lux mũdi. ¶ Secõdo quõ errãtes dirigit. ibi. qui me sequit ꝛc. ¶ Tertio quõ lippientes oculos excecat. ibi. Tu de teipo testimoniũ ꝛc. ¶ De ꝓmo dr. In illo tpe. s. cum absoluit adulteram ¶ Post h̃ in pñtia phariseoz ait. Ego sum lux mũdi. ¶ Nota xp̃s dr lux multf rationibus ¶ Prio q; lux ẽ pura. ꝛ sic xp̃s. j. Pe. ij. ¶ Pctũm nõ fecit: nec inuẽtus est dol⁹ in ore ei⁹. Sapie vij. Cãdor est luc̃ eterne ꝛ speci̇m sine macla. Nec lux sequit candelabr. Et sic in penitentibus debet esse puritas. Eccli. xxxiij. Qui baptizat a mortuo ꝛ iterꝫ tãgit. q̃d pdest lauatõ illi⁹ ¶ Secõ xp̃s dr lux. q; lux est cõis. s. bonis ꝛ malis. ꝛ sic eius gra ꝛ bñficia. Mat. v. Facit solẽ suũ oriri sup bonos ꝛ malos. psal. xxxij. Misericordia dñi plena ẽ tra. Job. xxv. Sup quẽ nõ fulget lumẽ ei⁹. q. d. sup omes. Joh. j. Erat lux ꝛa q̃ illuminat oẽm hoiem venientẽ in hũc mundũ. Sili⁹ in penitẽtibus dr esse cõmunitas. s. in affectu pietatf. ꝛ communitas i subuẽtiõe ꝓximoz. Lu. vj. Oi petẽti te tribue. Thob. iij. Noli auertere faciez tuã ab vllo paupe. Baꝛ. vj. Opemur bonuz ad oẽs. Et h̃ intelligẽdũ est q̃tũ est de se xp̃us oẽs illumiat. nõ tñ oẽs illumiant ¶ Et h̃ pt cõtingere trib⁹ dupf ¶ Prio qñ hõ i domo tenebrosa se includit ¶ Secũdo qñ oculos claudit. ¶ Tertio qñ obstaculũ interponit. Sic spũalf in domo obscura se includit q̃ affectat ignorãtiam. Job. xxiij. Ipsi fuerũt rebelles lumini. nescierũt vias ei⁹. nec reuersi sunt p semitas illius. j. ad Thoz. xiij. O mis ignorãs ignorabitur. Et. xxxvij. di. q̃ ea. vbi dr. Qui ea que dei sunt sapiunt: a dño sapiunt. Qui ea q̃ dei sunt nesciunt: a dño nesciũtur. Jte odos claudit qui nõ adhibet voluntatẽ suã. Dañ. xiij. Declinauerunt oculos vt nõ viderent celum nec recordarent iudiciorũ iustoz. ps. Odos suos statuerunt declinare in terrã. Jte obstaculum ponit q̃ habet mortalẽ culpã. Isa. lix. Iniq̃tates vestre diuiserũt inter vos ꝛ deum vestꝝ. ¶ Tertio lux habet abscõdita revelare. Et sic xp̃s revelabit secreta cordium i extremo iudicio. j. Thoz. iiij. Nolite añ tempus iudicare quousq; veniat dñs q̃ ꝛ illumiabit abscondita tenebraꝝ: ꝛ manifestabit cõsilia cordiũ. Jã enĩ luxuriosi abscondũt adulteriũ: sed ibi manifestabitur. Nau. iij. Revela turpudenda tua in facie tua: ꝛ gentib⁹ oñdã nuditatẽ tuam: ꝛ regnis ignominiam tuam. Nũc abscõdita est pena reprobor. Luce. xix. Si cognouisses ꝛ tu ꝛc. q̃ nũc abscõdita sũt ab oculis tuis. Sed ibi revelabit. Apocalip. xviij. Quantũ glificauit se in delicijs: tantum date illi tormentũ ꝛ luctũ. Nũc istũ effectum lucis debemus hr̃e. s. nos penitẽtes. vt scz peccata nõ abscondam⁹ sed revelem⁹. ps. xxxvj. Revela dño viam tuã. Am brosi⁹ super psal. Quod homo tegit deus detegit. ¶ Quarto lux facit vigilare. ps. lxij. Ad te de luce vigilo Sic xp̃s ad vigilandũ nos sollicitat. Mat. xxvj. Vigilate ꝛ orate ne intretis i tẽptatiõez Et sic penitentes debent vigilare. ij. Thi. iij. Tu vero vigila in omnib⁹ laborа. ¶ Quinto xp̃s dicit lux. quia lux est materia gaudij. Thob. v. Quale mihi gaudiũ ꝛc. lumen celi non video. Aug⁹. Mallem esse in inferno ꝛ videre facie dei q̃z in celo ꝛ ea carere. Eccls. xj. Dulce lumẽ ꝛ delectabile est oculis videre solẽ Revera si habes hanc lucem. i. xp̃m. tunc habes vitam eternam. Joh̃. xvij. Hec est vita eterna vt cognoscant te solũ deum vez ꝛ quẽ misisti Jesum xp̃m. ¶ Sexto xp̃s dicitur lux quia ambulantes illuminat ne tenebras incurrant. ¶ Quapropter dixi secundo rangi tur quõ xp̃s errantes dirigat cũ subdit. Qui sequitur me nõ ambulat in tenebris. Augu. Tenebre metuende sunt: sed mor nõ oculorum. Et si oculoz nõ exterioz sed interiorum oculorum. Non illoz vnde discernitur albũ ꝛ nigrũ: sed iustũ ꝛ iniustũ. Non aũt possũt errare qui sequunt hanc lucem. s. xp̃m. Quia ipe est via. Joh̃. xiij. Ego sum via veritas et vita. ¶ Nota triplici de causa non errat via. ¶ Primo vbi est impressio fragmentorum. id est vulnerum. Secũdo vbi est crucis erectio

Joh.xix. Baiulās sibi crucem ꝛc. ¶ Tertio vbi est plantationis reflexio. i. spinarū coronatio Deb. Recogitate eum qui talē sustinuit aduersus semetipm contradictiōem vt non fatigemini animis vestris. ¶ Septimo xps dicitur lux vt dixi. p tertio principali. qz lippientes oculos habentes excecat. Et sic iudei excecati sunt vt noctue. Joh. iij. Qui male agit odit lucem. ꝛ nō venit ad lucem vt nō arguatur opa eius. Joh. j. Lux venit in mundum: ꝛ tenebre eā nō cōprehenderunt. Dilexerūt homines magis tenebras qz lucē. Et sic phari sei q illuminari debuissent fuerūt excecati dicētes Tu de teipso testimoniū perhibes: testimonium tuū nō est verū: falsum loquūt. Actuū. v. Cui omnes pphete testimonium phibent scz xpm nascituꝝ. Ideo respondit. Et si ego testimonium perhibeo de meipso: testimoniū meum verū est. quasi diceret. Qui non potest fallere nec falli recipi potest in testimonia taz in causa propria qz aliena. sed ego sum hmōi Joh. xiiij. Ego sum veritas ꝛ vita. Deꝰ enim non potest fallere. ps. cxliij. Fidelis dominꝰ i omnibꝫ verbis suis. ꝛ sanctus in omnibꝫ operibus suis. Et subdit. Quia ego scio vnde veni aut quo vado. i. ex deo patre ꝛ deus sū. vos aūt nescitis vnde venio aut q̄ vado. Dicōm Augſ. Isti iudei videbāt hoiez. nec credebāt deū. q. d. vos imposuistis mihi mendacium: ꝛ hoc ideo. quia nescitis me fore deū ¶ Nota multa mala imposuerūt xpo. ¶ Primo mēdacium vt hic. ¶ Secōo pctm. Joh. ix. Scimus qz homo hic peccator est. ¶ Tertio dixerūt euz transgressore in ope. Joh. ix. No est hꝫ homo a deo qui sabbatū nō custodit. O magna nequicia imponere mendaciū veritati. Jo. xvij Sermo tuus veritas est. Item imposuerunt peccatū sanctitati. Dan. ix. Ungatur sanctus sanctorum. Item imposuerūt transgressionē deitati ¶ Path. xij. Dns filius hois est et sabbati. ¶ Octauo dns dr lux. Nam absentia vere lucis facit hominē errare in iudicijs. Et sic iudei errauerūt in iudicijs. Ideo subdit. Vos fm camē iudicatis. Augſ. q. d. Nominem me videtis ꝛ deum nō intelligitis. Ego nō iudico quēq̄z. s. fm carnem: sed fm ꝟitatem. Ps. Omnia iudicia tua veritas. Uel sic secundo modo. Joh. xij. Nō veni vt iudicem mundum. q. d. Si nūc deberē iudicare: tūc deberem vos cōdemnare. Et si ego iudico: iudicium meū verum est ¶ Reuera primo propter multiplices testes ¶ Primus quilibet predicator. Actuū. j. Eritis mihi testes in iudea ꝛc. ¶ Secōo opa singuloꝝ. Joh. v. Opa q̄ facio testimoniū phibet de me ¶ Tertio omes creature ps. xix. A duo cauit celuz de sursum: ꝛ terram discernere populū suū. ¶ Nono xps dicit luxque lux manifestat se ꝛ patrem dicens. In lege vestra scriptum est. Duoꝝ hominuꝫ testimonium verū est Deut. xvij. scriptum est hoc In ore duorum vel trium stat omne ꝟbum. ¶ Sz diceres. quō testimoniū duoꝝ hoim sit verū cū ptingit q̄nq̄z eos mentiri: sicut duo testes ꝑtra susannā. ꝛ totus populꝰ ꝑ christū mentiꝰ est. Rndet fm Aug. q verū est. id est debet reputari verū. qz magſ ꝓbabile est q vnꝰ mentiat q̄z q multi. Eccls. iiij. Funiculus triplex difficile rumpit. Ideo subdit. Ego testimoniū phibeo de meipso: ꝛ testimoniū phibet de me q̄ misit me pr̄. q. d. fm Augſ. Si duoꝝ hominū testimoniū verū est. i. debet reputari verū cū habeāt paruā cognitiōez. ꝛ interdum distortam affectionē. Multo fortiꝰ testimonium prīs ꝛ filij in diuinis. vbi nō potest esse talis defectus debet firmū reputari. Dicebant ergo ei. Ubi est pater tuus ſ. q. d. Tu tamen es solus. Et audiuerāt a dño. vos fm carnez iudicatis. Ideo fm Augſ. de carnali patre interrogauerūt. q. d. Pater tuus nō est talꝰ nec tantus q eius testimonio sit credēduz. Ignotus enī est ꝛ ignobilis. Ad quod respondet. Neq̄z me scitis neq̄z patrē meū scitis. s. fm veritatem seu diuinitatē. qz cognito vno coꝛrelatiuoꝝ: cognoscit ꝛ reliquū. Ideo sbdit. Si me sciretis forsitan ꝛ patrem meum sciretis. q. d. quia pater meus ideo occultus est vobis vt p me tanq̄z p viā veniatis ī cognitōez eiꝰ. Joh. xiiij. Si me cognouissetis ꝛ prem meū vtiq̄z cognouissetis. ¶ Sed diceres. Tamē dicit ps. lxxv. Notus in iudea deus. Respondetur q iudei dicunt patrem ignorare sub ratione patris. sed licet sciebant eum vt deū omnipotentē. non tamē sciebant eū vt deū patrē: filio ꝛ substantialē. Et dicit forsitan fm Augu. nō dubitatiue sed increpatiue: vt si indignemur seruis nostris ꝛ dicamus. forsitā contemnitis nos. Et sic xps ipsos dubitantes et incredulos arguebat ¶ Nota tria incognita erant nobis de patre ante aduentum christi scz gl̄ia: gr̄a: veritas ꝛ sapientia ¶ Primo gloria. quia nullū ad gl̄iam suscepit ¶ Secōo gratia. quia nullum sibi reconciliauit ¶ Tertio veritas ꝛ sapientia. quia nulli viam ad celū reuelauit. Sz hec tria nobis manifestauit per aduentū filij sui. De quibꝫ Joh. j. Uidimꝰ gl̄iam eius quasi vnigeniti a patre. q̄ ad pri-

mũ plenũ grã: q̃ ad scõm. z ꝟitate q̃ ad tertiũ sequit. Hec ꝟba locut⁹ est Jh̃s in gazophilacio. Et est loc⁹ vbi ponunt oblatões tẽpli p edificijs. Docens in templo. z nemo apphendit eum. quia sermones fortiores erãt his q̃ eum capere volebant. z quia ipse nondu z voluit. quãdo ꝟo voluit crucifigi tacuit. Jõ subdit. Nondum venerat hora eius. s. quam elegit ad passionem.

¶ Dominica in passione
Sermo. lx. De euangelio.

In veritatẽ dico quare non creditis mihi. Joh. viij. ¶ Adhuc domin⁹ h̃ ꝟbum multis dicere potest. quoz opa oñdũt eos rebiliter credere. Jac. ij. Fides sine operib⁹ mortua est. Cum g̃ homines solent credere iuramento. sigilio. pmisso. testimonio. quare vos non creditis iuramento paterne veritat⁹ sigillo materne virginitatis. pmisso mee fidelitatis. testimonio pphetice autoritatis. ¶ De primo ad Heb. vj. Omis cõtrouersie eoz finis ad confirmationem est iuramentũ. Glo. Si homini qui mendax est creditur p iuramentum. quãto magis credendũ est deo q̃ mẽtiri nõ põt. Jurauit aũt tria credenda. Credẽdũ est deũ esse bonoz remuneratorẽ. Baruch. ij. Reuocabo eos in terrã quã iuraui pribꝫ eoz Et impioz vltorẽ. ps. xciij. Jpi vero non cognouerũt vias meas: quib⁹ iurauí i ira mea. Et Amos. vj. Jurauit dñs deus in aĩa sua. deteston ego superbiã Jacob z domos eius odi. z tradã ciuitatẽ cum habitatoribꝫ suis. Et penitentium recõciliatorem. ps. cix. Jurauit dominus z nõ penitebit eũ: tu es sacerdos i eternum ẽ. Sacerdotis enĩ est recõciliare deo penitẽtes. Magnus sacerdos est xp̃us. et magnas ꝟsueuit dare indulgẽtias. maxime illis qui crucẽ pnie recipiũt ad terram sanctam. s. ad hierlm celestẽ. Alioqn crucem penitẽtie ñ accipiẽtib⁹ dr Matth. x. Qui nõ accipit crucem suã z sequit me nõ est me dignus. Unde dicit. sm ordinẽ melchisedech. Sicut enim melchisedech obtulit panẽ z vinũ. vt dicitur Gen. xiiij. ita z xp̃s in sacramẽto ¶ De secundo Joh. vj. Hunc pater signauit de⁹ ẽ. Hoc est opus dei vt credatis in eũ quem misit ille. Ecce filius a patre signatus est vt credatur ei Signatus est autẽ septem sigillis. Apoca. v Si q̃ vno sigillo credit: quãto magis septez. Que quidẽ sigilla declarant ibidẽ. c. vij. Oz de ꝑmo ad pñs dicendũ est. Per ꝑmuz ergo sigillũ ꝟginitas Marie significari põt. Virgines. Maria mr xpi faca est. z castitatis sigillum nõ amisit. De h̃ sigillo exiuit vincens vt vinceret in equo albo. i. filius dei i carne mũda. Sub hoc sigillo p xp̃m z euãgeliũ suum tanq̃ p litteras regales sentẽtia mortis eterne reuocata est. Quod bene figuratur p lras q̃s misit assuerus rex ad reuocãdam sententiam mortis datã z tra iudeos. vt dicit Hester. vij Hec enim z suetudo erat vt eplis que ex noie regis mittebantur. z illius anulo signate erãt nemo audebat contradicere. Digitus dei sancti spũssanctus dicitur anulus. g̃ huj⁹ digiti donum est spũssancti quo impressa est ꝟginitas marie. Sicut enĩ non põt haberi regale sigillum sine regis anulo. ita virginitas haberi non potest sine dei dono Sap. viij. Scio q̃m aliter nõ possum esse cõtinens nisi de⁹ dederit. ¶ De tertio Isa. lxv. Expandi manus meas tota die ad populum incredulũ qui gradit⁹ i via non bona post cogitationes suas. Incredulo manus expãdit vt manuali pmissione credulus fiat. Sic xp̃s man⁹ in cruce expandit. sed quid pmisit: nihil aliud nisi veniam gram z gliam. Glo. Expãdi manus in cruce orans p eis. Pater ignosce illis q̃ nesciũt q̃d faciũt. vl vt eos reciperẽ z collocarẽ i sinu meo vel bñficia operũ largiendo. exquo eduxi eos ab egypto. Incarnatus quoq̃ infirmos eoz curaui. mortuos suscitaui. paucis panibus eos paui. Ipsi tamen semp extiterũt incredeli. De pmissione glorie dicitur Jaco. j. Beat⁹ vir qui suffert temptationẽ. quoniã cum probatus fuerit accipiet coronam vite. quam repromisit deus diligẽtibus se. Sed heu timẽdum est q̃ non solum p̃s z gratis coronam glorie: sed etiam impijs z de sua passione ctis pmisit gehennã. Un bene vtrãq̃ manum expandit in cruce: ita q̃ per dextram gliam eternam pmittebat. p sinistram penam eternam. Unde etiam latro ad dexteram pendẽs salvatur. ad sinistram pendẽs damnat⁹. Olim ista deus p cyrophũ scripture pmisit. sed mũdus non credidit. Et ideo p fidelissimũ fideiussorem. s. filiũ suũ pmissiones suas firmauit: imo persoluit. Augs. Quia incredibile videbatur hominib⁹ quod pmittebatur. deus nõ soluz scripturam fecit vt crederent. sed etiam fidei sue posuit mediatorem. nõ quẽlibet pncipem seu angelum sed vnicũ filium. ¶ De quarto Joh. v. Si crederetis Moysi crederetis forsitan z mihi. Joh̃s. j. Hic venit i testimoniũ

vt testimoniū perhiberet de lumine: vt omnes crederent p illum. Vere magna magnorum: z multa multoz testimonia habuit xps. Crede ergo pphetis. Amb. Vides pastores angelo credidisse. z tu pri filio spūisancto. angelis: pphetis z aplis crede. Hz certe dns non solum dedit nobis testimoniū magnaz psonarum: sed etiam magnoz operū. Johis. v. Opera que ego facio testimoniū phibēt de me O homine Jhu ecce testimonia tua credibilia facta sunt nimis. Hz heu miser peccator adhuc minime credit. Bern. Putas ne filiū dei reputat Jesum quisqz ille homo est q ipi? nec terret cōminationibz. nec attrahit promissionibz. nec preceptis obtempat. nec consilijs acquiescit. Nonne is est qui fatetur nosse deū: factis autem negat de.

De eodem.
Sermo. lxj.

Et tulerunt ergo lapides vt iacerent in eum. Johis viij. Adhuc lapides in Jhm iaciunt q in membra sua scandala mittunt. Lapides aūt spualiter scandala sunt. Sagitte autem sunt verba dei. Semina nra sunt merita. Volent aūt hoies iacere lapides. sagittas semina. onera rempalium. Jaciūt q sagittas predicando. semina bona opando. onera temporalibz renūciando z lapides scandalizando.

De primo nota q Helyseus ad Joas regez dixit. iiij. Regū. xiij. Jace sagittam: z iecit. et iterz dixit. Percute iaculo terrā. qui percussit sic ter. Et iratus Helyseus ait. Si percussisses quinquies vel sexies vel septies: percussisses syriā vsqz ad psummationē. Sagitta est verbum dei quod de arcu scripture iacit contra hostes domini. s. peccatores. ps. cxliij. Emitte sagittā tuam z conturbabis eos. Aug⁹. Vulnerabat charitas christi cor meum z gestabam verba eius in visceribz meis quasi sagittas acutas. Sed heu multi clypeum obduratiōis a dyabolo receperunt: ita q sagitta verbi dei vulnerare eos per contritionē non potest. Naum. ij. Clypeus fortiū ignitus est. viri exercit⁹ in coccineis. Bene autem videbitur in iudicio qs clypeum diaboli vel christi portat. Per terrā significantur terreni peccatores qui iaculo predicationis percutiuntur ter: dum fidē trinitatis recipiunt. quinquies dum quinqz sensuū refrenationem. sexies dum sex opera misericordie faciunt. septies dum septiformis gratia z septē viciorū victoria eis per doctrinā inculcat. Sed tm tres ictus recipiunt qui fidem sine operibz habent. V. De secundo Deut. xxviij. Sementem multam iacies in terram z modicum congregabis. quia locuste deuorabūt omnia. Tot semina iacis quot opera bona facis. Bern. Nunc pereunt opa nostra: q videlicet quasi semina in terram iaciunt. qz multa opera bona facis. vel in statu pctī mortalis vel causa timoris seruilis. vel intentione cōmodi temporalis: de quibz heu nullus eterne vite fructum recipies. Ideo de multo semine parum congregas. Jactis aūt seminibz: necessaria est gratie irrigatio. Unde Deute. xj. dicitur. q in terra egypti iacto semine in ortorum more aque ducunt irrigue. Terra vo isti de celo expectat pluuias. Multi heu aquam cōpunctiōis vel lachrymaz vel contritōis hnt ex solo timore gehēne. Un ex ipis q si ex inferioribz aque ducunt. Quidā aūt amore celestis patrie. z in his terra cordis quasi de celo irrigatur. Hoc bene figuratū e Josue. xv. vbi dicit q cū axa. i. fidelis aia sedens in asino. i. in corpe suspirasset. dedit pat celestis irriguū supius z irriguū inferi⁹. De tertio Actuū. xxvij. Valida aūt tempestate nobis iactatis. sequenti die iactū fecerūt. z tertia die suis manibz armamēta nauis piecerūt. Quicunqz g mei gi nō vult. iaciat sez iniusta bona restituēdo. alis submergetur. z iaciat elemosynas erogādo. de vtroqz dr Luc. xix. Ecce dimidiū bonoz meoz dno do pauperibz. z si qd aliquē defraudaui: reddo quadruplū. Jaciat g oia relinquēdo. Mat. xix. Ecce nos reliqm⁹ oia et secuti te. de. Jone. j. Miserūt vasa q erāt in naui in mare vt alleniarent ab eis. Aug⁹. Abīce a te diuitias onera. abīce vincula voluntaria abīce anxietates z tedia q te pluribz annis inquietauerūt V. De qrto dr hic. Tulerūt lapides iudei vt iacerēt in eū. Lapides sūt scandala. i. verba vel facta. qbz dū alij ad ira vel ad luxuriam vel ad aliud vicium. s. auaricia z huiusmodi puocant quasi iactibz lapidū ledūt. Et qz fideles membra sunt xpi. lapides in Jhm iaciunt qui membra sua scandalis petunt. Sed nota q quattuor modis pueri temptauerūt occidere christum. videlicet gladio Matth. ij. Futurum est vt herodes querat puerū ad perdēdū eum. Et papitio. Lu. iiij. Duxerunt illum vsqz ad supercilium montis vt precipitarent eum. Vel lapidatōe vt hic. Et vltimo crucifixione. Hic heu adhuc hodie xpm in membris suis patere tēptāt iudicis

gladio. qui iure mūdano vel ecclīastico male vtunt̄ p̄ alios. Et hypocrite vl' traditores p̄cipitio q̄ ad aliq̄d bonū simulādo reū quasi in montē ducūt. sz q; mal' intendūt eū p̄cipitare q̄rūt. Et scādalisatores ꝛ blasphemi lapidatōe. Quot ei scādala. ꝗt blasphemias faciunt: tot lapides i reū mittūt. Et impenitētes crucifixiōe. q; fructū cruc̄ in se euacuāt. Heb. vj. Rursum crucifigētes sibimetip̄is filiū dei ꝛc. Glo. In se filiū dei crucifigūt q̄ gr̄am dei vilipendētes i p̄cīs iacēt. Vñ Bern. Nōne satis p te sum vulnerat⁹. nonne satis afflictus. Noli me pl⁹ affligere. me ei pl⁹ affligit cōpassio vulneris tui q̄ vulner̄ mei.

De eodem.
Sermo. lxij.

Quis ex vobis

q arguet me de p̄cō. Joh. viij. Qñ studētes solēt p̄gere de studio: tunc solent se offerre vnicuiq; ad mūdendū. ad oñdendū scāe siue vtilitatē. Spūalit. Sic xp̄us p passionē volēs recedere de h̄ mūdo: omnib⁹ voluit mūdere vt irreprehensibilis ostēderet. Figuratur. j. Re. xij. Samuel dixit filijs israel. Conuersatus apud vos ab adolescentia ꝛ filij mei. Loq̄mini de me coram dño ꝛ coram xp̄o eius. vtr̄ bouē vl' asinū cuius q̄ tulerim: si quē q; calumniat⁹ sum ꝛc. Jtē figuratur Deute. xxiij. Moyses recedens a filijs israel p mortem: nullus potuit sibi aliq̄d malum ip̄inger̄e. sz ois popul⁹ flebat eū oñdēs vez̄ pphām Spūaliter. Et sic de christo. nullus p̄ccatuz sibi imponere potuit cū interrogauit. Quis ex vobis arguet me de p̄ccato ¶ Aliō thema Ubi q̄s aggrauat in iudicio illicite: p̄t appellare ad iudicē superiorem. Sic xp̄us iniuria recepit a iudeis ꝛ grauamen. Joh. ix. Scimus q; hic homo p̄cōr est. In vita Mat. xj. Ecce homo vorax ꝛ potator vini. publicanoz ꝛ p̄ccatoz amicus. In doctrina Joh. vij. Seducit turbas. Joh. viij. Testimoniū tuū nō est vez̄. In miraculis. Luce. xj. In belzebub p̄ncip̄e dēmonioz eiicit dēmonia. Sed xp̄us appellauit ad summū iudicē reū patrē. De q̄ introitus. Judica me deus ꝛ discerne causam meā de gente non sancta ꝛc. Emitte lucē tuā ꝛ veritatē tuā: ip̄a me deduxerunt ꝛ adduxerūt in montē sanctum tuum ꝛ in tabernacula tua Hunc p̄salmū fecerūt filij chore: cum p̄ eoz absoꝛptus est ꝛ Dathan ꝛ Abyron. q̄n. s. ip̄i penitentiā egerunt. Sed xp̄s potest hec ꝓba dicere ex futura vindicta suoz inimicoz. Sz q; xp̄s innocēs in omnib⁹ factis suis fuit oñdit ap̄l's Heb. ix. Christ⁹ assistēs p̄ntifex futuroz bonoz ꝛc. Et Heb. vij. Tal' decebat vt nob esset pontifex: sanct⁹: innocēs: impollut⁹ segregat⁹ a p̄cātoribus. Si enī p̄cātor fuisset: indiguisset alio mediatore q̄ eū ad deū reduc̄et. Jtē si p̄cātor fuisset: quō nos a p̄ccatis liberaret. Bre. Man⁹ q̄ tenēt lutū nō lauāt sz coinquināt. Sz xp̄s lauit nos in sanguīe suo. vt patet in ep̄la hodierna. Semetip̄m obtulit immaculatū deo: ꝛ emundauit p̄sciam nr̄am ab operib⁹ mortuis. Si enī sanguis hircoꝝ ꝛ vitulorum ꝛc. Dicit hystoria Leui. xvj. de hirco emissario in figura. q; sicut ille hircus non habuit p̄cta ꝛ tulit p̄cta. ꝛ sic xp̄s Joh. j. Ecce agnus dei q̄ tol. p̄cc. mū. ꝛc. Ergo merito appellat ad iudiciū p̄r̄is dicēs. Est p̄r̄ qui iudicet. ꝛc. ¶ In summa euāgelij innuunt tria. ¶ Primo xp̄i puritas cū dr. Quis ex vob ꝛc. Secūdo iudeoz malignitas. ibi. samaritan⁹ es ꝛ dēmoniū habes. ¶ Tertio xp̄i benignitas. ibi. dēmoniū nō habeo. ¶ Dr̄ primo dic. In illo tēpore. s. cū iudei noluerūt audire xp̄i p̄monē. tūc voluit oñdere q; h̄ nō p̄ueniret rōe sue doctrine. sz rōne eoz malicie. Nā aliq̄ doctrina non auditur ppt̄ria ¶ Primo ppter malā vitam docētis. Bre. Cui⁹ vita delpicit: restat vt eius doctrina ꝓtemnat. Et sic nō xp̄us. Ergo aiter. Quis ex vob ar. me d p̄cc. q. d. Si eām p̄cātor nō mīz q; nō audirē⁹ me. Bre. Pensanda q̄ xp̄i māsuetudo q̄ venerat p̄cta relaxare. ꝛ qui ꝑtute deitatis poterat p̄ccatoz iustificare. nō dedignat ex rōne se oñdere p̄cātōr nō esse. Reuera fuit sine oi p̄cto originali: veniali ꝛ actuali. Qd̄ p̄mo pbat pphetia Dauid. ps. xiij. Omes declinauerūt: nō est q̄ faciat bonū: nō est vsq; ad vnū. i. xp̄m ¶ Jtē excēpit eū turba silt Mat. vij. Qia bñ fec. surdos fec̄ audire. Eiusdē. xxj. Osanna filio dauid. Apli testimoniū dāt ei innocētie. videlicz petr⁹. j. Pe. ij. Pecm̄ nō fec. Silt opa ei⁹. Joh. x. Opa q̄ ego facio i noīe p̄r̄is mei testimoniū p̄hibent de me. Piere. xxiij. Hoc ē nomē q̄d vocabūt eū dñs iust⁹ noster. Non peccauit cogitatione. Apoc. j. Capilli eius cādidi erāt tanq̄ lana. Nec locutione. j. Pe. ij. Non est inuētus dolus in ore ei⁹. Nō obmissione. Isa. v. Quid est quod vltra debui facere q̄d non feci. Nec origine. Lu. j. Qd̄ nasc̄et ex te sanctū vocabit̄ filius dei. His potuit dicere. Quis ex vobis arguet me d̄ p̄ccato. quasi diceret. Quid mali feci q; cogitatis me interficere ostendere

pccatū quo meruerim mortē. qō si nō poteri
tis manifestū erit q me innocēter occidit. Et
hoc patet magna xpi iustitia. Chrys. Nag
iustitie fiducia vbi etiā causa aduersarijs cō/
mittitur. Et sic xps non interrogauit amicos
pcrū vel ioh̄em. sed iudeos qui tractauerunt
de sua morte. Jō dr Deute. xxxij. Inimici nri
sunt iudices. Non interrogauit simplices q
timuissent dīm sed principes. nō ideotas sz
legisperitos. ⁊ tamen nullus potuit ꝓtra eum
aliqd rīdere. Origenes. Quis hoim potest
hoc dicere. certe nullus. ſ. Jo. ſ. Si dixerim⁹
q pccatū nō habem⁹ ipi nos seducim⁹ ⁊ veri
tas in nobis nō est. Piere. ij. Arguet te mali
cia tua ⁊ auersio tua increpabit te. Sic nō in
xpo: qr pccare nō potuit. Primo ꝓpter diffi/
nitionē pccati. Nā pccatū fm Augustinum
est recessus a deo. sz ipe fuit deus p gratiā vni
onis. Et sic non potuit recedere a seipso: et sic
nec pccare. Secdo ꝓpter gratie plenitudinez
⁊ immensitate. quia pccatū est defectus gratie
Sed de eo dr Joh. ſ. Plenū grā ⁊ veritatis.
de plenitudine eius omnes accepim⁹. Tertio
ꝓbatur per Damascenum q xps nō pccauit
Quicqd quenit ad vltimū finē: hoc oportet
illi fini firmiter inherere. Finis aūt oim bono
rum est deus. sicut finis maloz infernal' stat⁹.
Et ideo sancti qui sunt in celo insepabiliter i/
herent vltimo fini. ſ. deo. q̄ vlterius pccare nō
possunt: mereri nec demereri. Sil'r damnati i
inferno nō possunt demereri. hic aūt vtrumqz
possumus. Sz xps fuit viator simul ⁊ comp
hensor. qr vltimo fini ꝓiunctus. semp enī aia
eius ⁊ caro fuit diuinitati ꝓiūcta. igit' rē. Se
cundo doctor nō auditur ꝓpter errorē verita
tis doctrine. Subdit. Si. i. qr. veritatem di
co. quare nō creditis mihi. Reuera dixit veri
tatem. quia ipe est veritas. Joh. xviij. In h̄
natus sum ⁊ ad hoc veni in mūdum vt testi/
monium phibeā veritati. ois q̄ est ex veritate
audit meā vocē. Sz tn incredibilis fuit iude
oꝝ inueterata ꝓsuetudo. ps. cv. Nō credi
derūt verbo eius. ⁊ murmurauerūt in taberna
culis suis. nō exaudierūt vocē dñi. Tertio q
doctor non auditur hoc facit malicia populi.
Et sic de iudeis. Et hoc ostenditur cū subdit.
Qui ex deo est verba dei audit. q. d. q vos nō
auditis non est defectus ex parte vite mee vel
doctrine sz vestre malicie. Jdeo subdit. Pro/
pterea vos non auditis. quia ex deo nō estis.
Aug⁹. Non attende naturam sed vicia. Ex
deo quidem sunt fm naturam: sed ex deo non
sunt vicio ⁊ prana affectione. Nota multa
signa sunt ex q̄bꝰ cognoscit vtrz q̄s sit ex deo.
Primū signū est amor dei ⁊ primi. ſ. Joh. iij
Omis q̄ diligit primū ex deo nat⁹ est. ſ. p vir/
tutē. ⁊ cognoscit deū Joh. xiij. In h̄ cognoscēt
omes qr mei estis discipuli: si dilectionem ha
bueritis ad inuicē. Ecōtra qui nō diligit fra/
trem suū ex deo nō est. Secūdum signum est
victoria tribulationū. ſ. Joh. v. Omne qđ na/
tum est ex deo vincit mundū. ⁊ hec est victoria
que vincit mundum rē. Si autē vis placere
mundo: tunc nō es ex deo. ad Gal'. ſ. Si ad/
huc placerē hominibꝰ xpi seruus non essem.
Tertium signū est castitas. Prouerbio. xxij
Qui diligit cordis munditiā amicū habebit
regem. ſ. celestē. Nam amici sunt de vna stirpe
⁊ sic casti cū xpo. Joh. ſ. Qui nō ex sanguini/
bus nec ex volūtate carnis neqz ex voluntate
viri sed ex deo nati sunt. Quartū est audit⁹ ꝓ/
borum dei: vt hic. Bre. Unusquisqz seipsum
interroget an ex deo sit si verbo dei aure cordis
percipit ⁊ intelligit ⁊ custodit. qr nō sufficit au/
dire aure corpis nisi etiam assit impletio ope
ris. Roma. ij. Nō auditores legis iusti sunt
apud deum: sed factores iustificabūt. Dixi
scdo innuit iudeoꝝ malignitas: cum dicit.
Rūderunt iudei ⁊ dixerūt: nō cōsiderātes q̄d
sz solū vt dicerēt ⁊ blasphemarēt. Nōne bene
dicimus nos qr samaritanus es tu. Et h̄ iō.
qr habet. iij. Re. xvij. Tpe Ezechie regis iu/
da. Salmanasar posuit in terrā isr'l gentes q̄
dicebant samaritani a principali ciuitate Sa
maria. Et isti partim tenuerūt legē. ⁊ sic dice
bant xpm esse ac si nō teneret totā legez. Se/
cundo ꝓpter odium. qr oderūt eū vt samari/
tanos. Tertio ꝓpter contrarietatem. quia sa/
maritani fuerūt eis contrarij. ⁊ sic xps eoꝝ
vicijs. Jtem subdunt. Demonium habes
Nota primo fm Theophilū. quia freqn
ter reuelauit cogitationes eoꝝ. quod demoni
attribuebant. cui tamen cordium occulta sūt
abscondita. Secūdo fm Chrys. ꝓpter fmo
nem ipsius transcendentē sermonem eoꝝ:
⁊ aliquādo patrē suum dicebat deū. Vl'quia
aliquando quedā alta ⁊ subtilia loquebatur
dicens. Ego sum panis viuus. Jō dixerunt
Credim⁹ qr samaritan⁹ es ⁊ demoniū habes.
Bre. Pensanda est saluatoris clemētia. non
prupit in improperia q̄s tū poterat mergere i
pfunda inferni. Grego. Duo quippe ei illata
fuerāt. vnū negauit. alterum tacendo ꝓsensit
sez se esse samaritanū. Quare aūt se non excu
sauit de samaritano: ondit. Primo qr samari
tanus interptat' custos. ⁊ ipe precipue custos

nostrē. ps. cxxj. Nisi dñs custodierit ciuita/
tē rc. Secdo qz eudēter falsum dixerūt. qz scie
bāt eū circa eos natuz. Tertio qz illd nō erat
suū vituperiū. sz illd de demonio erat sua blas/
phemia. Jō p q̄ttuor rōes se oñdit nō hre de
moniū dicēs. Ego honorifico patrē meū. q.
d. h demon nō facit. diabol⁹ eni honori dei resi
stit. vos aūt inhonorastis me. Prio q̄ ad ei⁹
diuinitatē. ibi. Demoniū habes. Jtē inhono
rauerūt originē ei⁹. Joh. ix. Nescim⁹ vnde sit
Jtē ei⁹ dignitatē Mat. xiij. Nōne h est fili⁹
fabri. Jtē ei⁹ ꝓtatē. Joh. viij. Testimonium
tuū nō est verū. Jtē ei⁹ potētiā dicētes. In be/
elzebub ꝓncipe demoniorum eijcit demonia
Mat. xij. Jtē ei⁹ sanctitatē. Matth. xj. Nō
vorax z potator vini. Tandē morte ignomi/
niosa eū inhonorauerunt. Secda rō est. Ego
gl̄iam meā nō quero. q. d. diabol⁹ ꝓpriā gl̄iā
querit. Hiero. Qui nō q̄rit gl̄iam non sentit
ꝛtumeliā. Tertia rō tāgit cū subdit. Est q̄
rat. s. gl̄iam meā. z iudicet. q. d. Quē de⁹ gl̄ifi/
cat demoniū nō hz. sz ego sum hmōi. igit rc.
ij. Pet. j. Accipies a deo pre honorē vocela/
psa de celo. Hic est fili⁹ me⁹ dilect⁹ rc. Quar/
ta est. cui⁹ iniuriā de⁹ iudicat demoniū non hz
sed ego sum hmōt. igit rc. hoc tangit cum dr.
z iudicet. q. d. Non erit sine vindicta. Mo
ta hic docemur cū quis false vel iniuste infa/
mat vl calumniat: tūc laudabile est q se excu/
sat. z tūc patiēter criminatores reuelet. Nam
ex hoc sequunt tria bona. Primū bonū: inno/
centis fama ꝓseruat. qd est maximū bonū in/
ter res tpales. vt dicit sanctus Tho. in scda
scde. q. lxij. Et. j. Cho. ix. Melⁱ est mihi mo
ri q̄z vt gl̄iam meā q̄s euacuet. Secdm detra/
hētis lingua refrenat. q̄ est nociua. j. Joh. viij
Qis q̄ detrahit fratri suo homicidā est. Ter/
tiū bonū audictis scandalū remouet. Matth
xviij. Ue illi p quē scandalū venit. Hecha/
bent. xj. q. iij. Inter ꝓba. Tūc oñdit efficaciā
sue doctrine. Amen amen dico vobis. Si q̄s
sermonē meū seruauerit: morte nō gustabit i
eternū. i. non experiet. Nota triplex ē mors
Prima est nature. ps. lxxxviij. Quis est ho/
mo q vīuet z non videbit morte. Secda cul/
pe. Ab hac verbū dei liberat. ad Hebreos. iiij
Viu⁹ est eni sermo dei z efficax. Tertia eterne
miserie. Ab hac etiā verbū dei liberat. psal. vj
Nō est in morte q̄ memor sit tui rc. Et in lra.
non gustabit morte in eternū. i. eterne dānā/
tionis. Nō de pma est intelligendū: sz de alijs
duabꝰ. Item nota triplicē sermonē dei⁹
seruare. Prim⁹ est fidei. s. credere in deū. Heb
xj. Impossibile ē sine fide placere deo. Secds
de dilectione dei z primi. Deut. vj. Diliges d
minū deū tuū rc. Tert⁹ agēdi pniam. Mat
thei. iij. Pniam agite rc. Respōderūt iudei.
Nūc cognouimus q̄ demoniū habes. Greg.
Ex bñficio pdicatōis xpi semp pciores fiebāt
Abraā mortuus est. z pphete mortui sunt. q̄
si dicerēt. Nō est maioris efficacie filius tu⁹ q̄s
dei. Sz abraā z pphete locuti sunt cum deo z
mortui sunt. z tu dicis. q̄ sermonē meū suaue
rit nō gusta. mor. in eter. Nūq̄d tu maior es
pre nostro abraā. q. d. nullo mō. Quē teipm
facis. q. d. teipm laudas z extollis cum nihil
sis. q̄ hō abiect⁹ et vilis cōditionis. q. filius
carpētarij de galylea. Sz ipi decepti in propa
malicia intelligebāt de morte corpis. q̄ nō sol
ligebat de morte eterna. Jō excusat se de vana
gl̄ia di. Si ḡ gl̄orifico meipm: gl̄ia mea nihil ē.
id est. gl̄iam meā vanā reputabit. Est p̄ qui
glorificat me. Joh. j. Vidim⁹ gl̄iam eius q̄si
vnigeniti a pre. Quē vos dicitis q̄ de⁹ nr̄ est
q. d. Nō ē a vob⁹ alien⁹. Et nō cognouistis eū.
sz p fidē z charitatem. Theophilus. Si pa
trē nosceret filiū venerarent. Sz ego noui eū
hoc dico rōne veritatis z nō arrogātie. Si
dixero quia nō scio eū vob⁹ ero similis mēdax
Chrys. Sic vos dicitis eū scire z mentimini
sic ego si dico eū nescire mentirer sz ego scio eū
z sermonē eius seruo. z h est vere nosse deū. j.
Joh. ij. Qui dicit se nosse deum z mādata ei⁹
nō custodit mēdax est. Tūc pbat se maiorē
abraā dicens. Abraā pater vester exultauit
vt videret diē meū. s. natiuitatis. z vidit z ga
uisus est. Aug. Vidit. i. cognouit xpm i spū
tu ex suo semine nasciturū. quia abraam dei/
derauit nosce tempus aduentus. s. quādo
dictum est ei. In semine tuo benedicent oēs
gentes terre. Gen. xxij. Et qñ in figura trium
angelorꝰ sibi apparentiū cognouit trinitatis
mysteriū. Gen. xviij. q. dñs fecit videre abra
am occultū xpi mysterium. ꝓpter quod ille q
cus dictus est. dominus videt. Sed z tra di
ctum veriss̄imū arguūt in littera qñ dicunt
quinquaginta rc. Et gauisus est. s. dūmodo
tres vidit z vnum adorauit. Vel die passio/
nis vidit. s. in immolatiōe Jsaac. Rndērunt
iudei. Quinquaginta annos nondū habes
z abraā vidisti. q̄si dicerēt. Hoc ē impossibile
quia multa curricula annorū sunt elapsa. s.
duo milia annoꝝ. Sz di. tū xps tm trigīn
tatrium annoꝝ erat. quare dicit quinquagin
ta rc. Theophilus. ꝓpter labꝰis multitudi
nem maioris etatis erat in apparētia. Secdo

ꝑter reuerẽtiã anni iubilei.q.v. Nõ vidisti vnũ annũ iubileũ: ꝛ dicis te vidisse Abraaz Falsꝫ aũt ipi rñderũt. Ipe eni dixit. Abraaz vidit diẽ meũ. ſz ipi ꝙertũt ꝟba ꝛ ſenſũ. Jõ dat eis ĩtelligere veritatẽ di. Añqz abraam fieret ego ſum. i. añqz fieret creatura ego ſum. ſcz creator. Tũ eſt ꝟbũ ſubſtãtiuũ ſignificãs puras eſſentiã rei ſine ꝛ notatõe actõis vl' paſſionis. Et nõ dicẽ fui. q: veritas nõ habet ꝑteritũ nec futurũ: ſz ꝑs tm. Exo. iij. Ego ſum q̃ ſum. Tulerũt lapides iudei vt iacerẽt i eũ. Aug⁹. Defecerũt eis ꝟba ꝛ habuerũt corda lapidea: ideo currũt ad lapides. Ecce eoꝝ malicia: nõ mori amore iuſticie ſz zelo inuidie. Nam ad blaſphemũ puniẽdũ reqrit̃ vebit⁹ mod⁹ ꝛ proceſſus. vt. ſ. coram iudice ꝛ teſtib⁹ ſit ꝛuictus et ſententiat⁹. vt ptz Leuit. xxiiij. ꝛ extra ciuitatẽ. Ipi aũt ſine iuſticia ꝛi loco ſacro qđ erat illicitũ. iij. Re. xj. Joiada pontifex fecit athaliã trahi extra ſepta tẽpli añqz occideret. Jhs autem abſcõdit ſe. Aug⁹. Nõ in angulo q̃ſi timẽs: vel i domũcula q̃ſi fugiẽs. vl' retro muꝝ q̃ſi diuertẽs. ſz celica ptãte inuiſibilẽ ſe ꝛſtituẽs. Et exiuit de templo ꝑter tria. ¶ Primo q: nõ venit hora ei⁹. ¶ Scõo q: tale gen⁹ mortis nõ elegerat. ¶ Tertio ꝑter exẽplũ: vbi nõ eſt reuſſicia: ibi debet eſſe fuga. Mat. x. Si ꝑſecuti fuerint vos i ciuitate iſta fugite i aliã. ¶ Pro doctrina ſciendũ q̃ dñica hodierna vocat̃ dominica in paſſiõe. ꝛ hꝫ iõ. q: ſcta mr̃ eccl'ia hodie incipit innocentiſſimã ꝛ crudeliſſimã mortẽ xpi celebrare: ꝛ ei⁹ ãnniũſariũ recolere q̃ nos redemit de diabolica ptãte. Et merito ſabbato incipit memoria. q: ſm magrm in hyſtoria ſcolaſtica. ꝑima feria ſexta ꝑcedẽte ꝛcluſerũt iudei xpm mortificare. vt ptz Joh. xj. igit̃ ꝛc. Uñ vocat̃ a vulgo nigra dñica. q: cuz morit̃ pater vel frater alicui⁹: ille in ſignũ luct⁹ veſtẽ nit veſtẽ leticie ꝛ aſſumit nigra veſtez triſticie Et ſic facit ſancta mr̃ eccl'ia. In veſternis eni veſperis incepit colere memoriã paſſionis et mortis xpi cantando. Uexilla regis ꝑdeunt vt ſi forte aliq̃ ſint lapſi veniãt ad vexillũ qđ oẽs amaritudines facit dulces. Ut figuratũ eſt p lignũ ꝑiectũ in aq̃s marath. Nota tñ q̃ duab⁹ hebdomadis paſſio dñi recolit̃. Primo q: a duob⁹ ꝛ p duob⁹ popul' paſſus eſt. ſ. iudeis ꝛ gentib⁹. ¶ Scõo q: duo teſtamta p duas hebdomadas exꝑmim⁹. vet⁹ qđ predixit eũ paſſuꝝ. ꝛ nouũ qđ oñdit eũ paſſũ. ¶ Tertio ꝑter dignitatẽ patietis. In hꝫ eccleſia ſeruat morẽ antiquoꝝ q̃ longo tpe flebant ꝓ mortẽ veneranda ꝑſone. vt Joſeph. l. xx. diebꝫ fleuit mortẽ ꝑris ſui Iacob. Ben. vlt'. Et filij iſrael. xxx. diebꝫ moyſen Deut'. vlti. Hꝫ eccl'ie nõ expedit diu triſtari ꝑter gaudiũ reſurrectionis ꝙſequẽtis. igit̃ ꝛc. ¶ Quarto quia ꝑter magnitudinẽ ꝛ multitudinẽ paſſiõis nõ valet pauco tpe meditari. Treñ. j. O vos oẽs q̃ trãſitis p viã ꝛc. In q̃bꝫ diebꝫ obmittit̃. Hlia patri. in ſignũ ſui plac⁹. q: ꝟbus iſte ad laudem ꝑtinet trinitat̃. Xps eni q̃ eſt ſcõa ꝑſona in trinitate fuit ꝛhonestat⁹ iſtis diebꝫ. Sed in reſurrectõne Hlia ꝑri reſumit̃. q: ꝑ reſurrectionẽ xps fuit glia imortalitat̃ glorificatus. Notabiliter aũt tacet̃ in introitu miſſe ꝛ rñſoris. ꝛ in venite exultem⁹. q: illa ſũt de paſſione. In pſalmis ꝟo ꝛ in hymnis nõ tacet̃. quia pſalmi ſignificãt opatõz. ipm ꝟo ñ pſequebãtur in opib⁹ ei⁹ his diebꝫ. q: tm̃ linguis eorũ tractauerũt de nece ipi⁹. Hꝫ q: ipe bonũ non deſinit opari. q̃ nõ tacet̃ in totũ. Et nõ ſtatim poſt habitũ ꝙſiliũ tradit⁹ ẽ agn⁹ i manus carnificũ: ſz in triduo añ paſca. q̃ tũc oĩno tacet̃ q: tũc neqz cantat̃ neqz legit̃. eo q̃ tũc maxime ꝛhonestata eſt trinitas in xpi captiuitate: cõſputione. crucifixione ꝛc. Tũc eni vidim⁹ eũ non habentẽ ſpem neqz recordẽ. Et hãc memoriam paſſionis debet quilibet recolere: dicẽdo illud Can. j. Faſciculus mirre dilectus meus mihi: inter vbera mea cõmorabit̃. Quia nihil deo acceptius q̃z memoria paſſiõis. vt patet in miraculo: vbi quidaz frater in claustro. Quere in ſermonibꝫ de tempe in ſmone ꝑmoui⁹ dñice. Hꝫ heu alij ingrati ſunt hodie q̃ magis ſe ſociant iudeis ipm lapidando q̃z crucẽ ei⁹ portãdo ꝛc. vt ptz ſupra. Uñ Beda. Quot malas cogitatões q̃s aſſumit tot lapides i deum mittit ꝛc.

¶ De eodem.
Sermo. lxiij.

Tulerunt lapides iudei vt iacerent in eum. Jeſus autem abſcondit ſe et exiuit de templo. Joh. viij. ¶ In verbis iſtis notãtur duo. ¶ Primum eſt iudeorum malignitas ꝙtra xpm. ¶ Secundũ eſt xpi ꝙtra iudeos benignitas. ¶ Malignitas ipſoꝝ patet q̃ xpm Jeſum lapidare volebãt qui eis tãta bona fecerat. infirmos eoꝝ curauerat. cecos illumiauerat. claudos ambulare fecit. leprosos mũdauerat. eos ſuo pane ſatiauerat. viam ſalutis predicauerat eis. ꝛ tamẽ volebãt eũ lapidare. Qđ conqerit̃ dicens Joh. x. ¶ Multa bo-

na opa opat⁹ sum vobis. ppter quod opus vultis me lapidare. Per istos iudeos significant mali xpiani q̄bꝫ xps multa bona ꝓtulit q; aīam ꝛ corp⁹ tedit. ꝛ bona tpalia. naturalia. sacramētalia: ꝛ eos suo sanguine redemit. p istis mortē sustinuit. ꝛ eū lapidāt i peccatis suis. Quot enī peccata peccator cōmittit: tot lapides ꝫ eū pūgit. Ezech. xvj. Lapidabūt te lapidibꝫ. Glo. i. renouāt passionē peccatis suis. Deb. vj. Rursum crucifigētes filiū dei. Quotiēs peccator reiterat peccatū p quo xps mortuus est. totiēs renouat eius passionem ꝛ mittit ꝓtra eū lapides // Compat aūt pctm lapidi // Primo ppter grauitatē. lapis ei grauis est ꝛ semp deorsum tendit. sic pctm graue est ꝛ trahit hoiem ad aliud pctm. Bre. Peccatum qđ p pniam nō diluit: mox suo pondere ad aliud trahit. ps. xxxvij. Sic on⁹ graue grauate sunt sup me ⁊c. Cū enī Dauid cōmisserat pctm cū vxore vrie statim illō traxit eū ad aliud. s. ad homicidiū. ij. Regum. xj. Et tandē trahit hominē ad infernum. Exod. xv Descenderūt in pfundū quasi lapis. Omes aūt lapides huj⁹ mūdi nō possent vnā aīaz demergere. sz vnū peccatum mortale demergit hoiem in infernū. Exemplū de heremita q̄ in omni vita sua deo seruierat. sz in fine vite sue voluit latro fieri. ꝛ captus est ꝛ occisus ꝛ damnatus. // Secdo pctm compat lapidi ppter infructuositatē. q; semē qđ seminat sup lapidem nō pōt fructū facere pfectū. q; licet aliq̄ modo virere videat. nō tn facit fructū. Luce. viij. Aliud cecidit sup lapidē: ꝛ natum aruit q; nō habuit humorē. Sic oīe bonū factū in pctō mortali nō facit fructū ppetuū: licz ꝫ bonū videat. ꝛ est aliq̄ mō. tn in futuro seculo nō facit fructū q̄ est meritoriū. q; nō habet humorē gre. Bre. Qui charitatē nō hz: oīe bonum pdet. Ideo impropat apls ꝫuersis di. Quē fructū habuistis tūc in illis in q̄bꝫ nūc erubescitis. q. d. nullū fructuz. ad Roma. vj. Exempluz in Gaul q̄ multa bella bellauit p populo dei. sz quia in peccatis fuit: dño n̄ placuit. Nec elemosyne faciūt fructum pfectum in pctō. Ecā. xxxiij. Dona iniquoꝝ non approbat altissim⁹. nec respicit i oblatoz iniq̄ Exemplū. Petr⁹ damiani dicit q; q̄dā epūs vidit beatū Benedictū papā post mortem i nigro equo sedentē. Et dū quereret quomō sibi esset: rndit. Grauiter torqueor. sz de miseri cordia dei nō despero si mihi adiutoriū pbeat. Vade ad successorē meū Johem ꝛ die ei vt i tali apotheca summā pecunie recipiat ꝛ pauperibus distribuat. multa data sunt pro me sed non pfuerūt. q; de rapina fuerunt. ꝛ amici mei q̄ ea dederūt in pctis fuerūt. Et iō elemosyne eoꝝ nō fuerūt mihi adiutorium // Tertio pctm compat lapidi ppter duriciaz. q; licet lapis durus est: sic homo indurat p peccatum. Diere. v. Indurauerunt facies suas supra petram: ꝛ noluerūt reuerti ad dominū. Job. xli. Indurabitur cor eius quasi lapis. ꝛ stringet quasi malleatoris incus. Sz q̄dam peiores quanto magis corripiunt ꝛ flagellant a dño: tanto magis indurant. Sicut Pharao de q̄ dicit Exo. vij. Induratū est cor Pharaonis Et cū dñs multotiēs eū flagellasset ꝛ emollire nollet: submersit eum in mari. Exemplum Burchardus rex frisonū indurat⁹ in peccatis cū baptizari deberet ꝛ vnū pedē in lauacro intinxisset: alterum retrahēs interrogauit. vbi nā plures socioꝝ suoꝝ essent: in inferno an in paradiso. Et audiēs plures in inferno: alterum pedem retraxit dicēs. Meli⁹ est plures sequi qz paciores. Et accedēs diabol⁹ dixit ei. Bene fecisti. quarto die ego icompabilia bona tibi dabo. Et ecce quarta die subitanea morte interijt // Quarto compat pctm lapidi ppter sepandi ꝫsuetudinē. Solēt enī de lapidibus fieri murus q̄ sepat vnā rē ab alia. sic pctm facit murū inter deū ꝛ hominez. Et q̄t pctā hō comittit tot lapides in muro ponit q; eū a deo diuidit. Isa. lix. Peccata vestra diuiserūt inter vos ꝛ deū vestr. Sed iste murus in hac vita destrui pōt p pniam ꝛ confessionē. Sz post istaz vitaz ita firmabit q; nunq̄z destruet. Un̄ dicit abrā ad diuitē iacentem in inferno. Chaos magnū firmatū est inter nos ꝛ vos. Aug⁹ In inferno enim nulla erit redemptio. Aug⁹ Cū inferni puteus infelices recipit claudetur sursum: aperieturq̄z deorsum ac dilatabit sp fundum. nullūq̄z ibi respirame nec liber anhelitus erit. Et claustris insup inferni intricent illi maledicētes rez nature. ꝛ vltra nescientur a deo q; deū scire noluerunt // Exemplū. Quidā erat pater malus hīs duos filios. Un⁹ eoꝝ videns peccata patris noluit secū ꝫuersari. ꝛ de remū intrauit. Alius aūt sequebat patrē in peccatis ambo mortui sunt. Qđ cuz audiuisset heremita rogauit dñm vt de statu eoꝝ ei reuelaret. Rapit g̃ ꝛ ad infernum ducit: vbi vidit diuersa genera tormētoꝝ. sz pnas eoꝝ nō videbat. Tūc duxit eū angelus ad puteū clausum lapide magno. Cūq̄z poneret lapidē exibat fumus ꝛ ignis ꝛ clamores validissimi ꝛ lamentabiles audiebant. sz pr̄ ꝛ filij⁹ exibāt ignem

inuicē tanq̄ canes mordētes. Et dixit pater Maledicē tu fili. ꝺa ꝓpter te iusta bona cōgregani ꝓpter q̄ eternaliter ꝺenat⁹ suꝫ. Ecō tra dixit fili⁹. Maledicte p̄ qꝛ tu me ꝓcreasti. ⁊ ad talia bona hereditasti p q̄ eternaliter sum damnat⁹. Et sic se mordētes ⁊ maledicētes iputeū recesserūt. ⁊ lapide superposito ait angel⁹. Nūq̄ i ꝑpetuū exibūt inde. Et ille reuersus ad se vitā i bono termianit.

De eodem.

Sermo. lxiiij. De epistola.

Si sāguis hircoꝝ ⁊ thauroꝝ ⁊ cinis vitule aspersus inquinatos sctificat ad emūdatiōez carnis. quāto magis sanguis Xp̄i q̄ sp̄m sctm semetipm obtulit: emūdauit cōscientiā nostrā ab opib⁹ mortuis. ad Hebre. ix. Bartholomeus i ꝓma ꝓpractica sua dicit. Cū mēbrū aliqꝺ igne lesum fuerit: mox igni denuo applicet. ⁊ dolor lesioq̄ cessabit. Sp̄ualiter. ⁊ sic q̄ lesus fuerit igne ꝓcupiscētie peccati. talis debet accedere ad ignē passionis dñi p gratitudinē. ⁊ suscipiet mētis sanitatē. Quod figurat⁹ p filios isr̄l. Numeri. xxj Quicūq̄ em ex ill⁹ fuerat lesus a serpēte venenoso ⁊ ignito. cū intuit⁹ erat serpentē eneū sanatus est. Sp̄ualiter. Per serpētez veneno/sum intelligit diabolus. De quo Gen. iij. ait Eua. Serpēs decepit me. Qui igit a tali lesi: intueri debet serpētē eneū. i. Xp̄m positum i cruce. ⁊ sanat⁹ i aia. Vñ Hugo de sacramētis Cūcta quidē corpora tam animata q̄ inanimata virtute passionis Xp̄i credimus restaurata. Et Greg. i registro. Nulla mihi salus. nulla fructus corpis ⁊ anie nisi i Xp̄i felicissima passione. De quo themat. Si sanguis hircoꝝ ⁊ thauroꝝ ⁊c. multo magis sanguis Xp̄i. In summa epl̄e duo innuit. Primo apl's ostēdit passionis Xp̄i dolorē acerbissimū. ibi. Christus assistēs. Secūdo subdit passionis dñice valorē vtilissimū. De ꝓmo dicit. Xp̄s assistēs pontifex futurorum. In his verbis innuitur que nos ad introeundū i tabernaculū celi disponūt. Primū est vnctio gratie. Ideo a Christo dicimur xp̄iani. Nec vnctio gratie datī baptismo i signū spūalis vnctionis. Secōm disponēs nos est Xp̄i oratio. ibi. Assistēs. s. eo p̄i ad interpellādū pro nobis. Nota Xp̄s orauit verbis. Joh. xvij. Nō p eis rogo tm. sed ⁊ p his q̄ credituri sunt per verbū eoꝝ i me. Itē orauit lachrimis. Heb. v. Cū clamore valido ⁊ lachrimis offerēs est exauditus p sua reuerētia. Itē orat q̄tidie ad patrē cū ostensiōe. ad Heb. ix. Intrauit Jhs i celū vt p nobis appareat vultui dei. Tercio dispones est oblatio cum dicit. pontifex. Heb. v. Omis pontifex ex homib⁹ assumptus p homib⁹ ꝓstituit i his que sunt ad deū vt offerat sacrificia ⁊ dona. Tūc subiūgit future remūeratōis expectatio: cū subdit. Futuroꝝ bonoꝝ j. Chor. xv. Si i hac vita tantū i Xp̄o sperātes sumus miserabiliores sumus omnibus homib⁹. Ideo ad Heb. xij. Nō habemus hic manētē ciuitatē ⁊c. Itē post hec q̄ nos abjcit inuit cū subdit pamplius. Tercio subdit q̄ impediūt. Primū est luxuria. ibi. nō hircoꝝ. Isid. Hircus est animal lasciuū ferues ad coitus. ⁊ sic luxuriosi merito compantur hirco. Hiere. j. Ollā succēsam ego video: ⁊ facie ei⁹ a facie aq̄lonis. Item ratione petulātie ⁊ oculi Et sic dicit Aug. Impudicus oculus impudice mētis est nūcius. Itē ratione feditatis. Jō sup sodomā pluit sulphur. Nā dicit Democritus. q̄ est tante caliditatis vt cruor ei⁹ adamātem diuidit: quē nec ignis nec ferrū diuidere potest. Et sic luxuriosi. Secūdo nō sanguine thauroꝝ. i. superbia. Primo ratione feroc itatis. Prouer. xvij. Inter superbos semp iurgia sunt. Secōo thaurus pascit sol⁹ nisi tēpe amoris. Et sic superbi volūt esse singulares i hoib⁹: nō ꝑmittētes alios cuz eis morari dicentes illud Hab. ij. Sit fortitudo lex iusticie nostre. Eccli. x. Initiū oīs peccati superbia ⁊ q̄ tenuerit illā implebit maledictis. Greg. Euidentissimū signū reproborū est superbia. ps. c. Nō habitabit i medio dom⁹ mee q̄ facit superbiā. Aristoteles. In corde thauri os duz repit. Et sic i hoie superbo. Eccli. iij. Cor duz male habebit i die nouissimo. In summa epl̄a plus ostēdit quattuor differentias xp̄i ad pontificē veteris testamēti. Prima est. ꝺa ille intrauit tabernaculū manu factū. sed Christus introiuit tabernaculū nō manu factū. Secūda est. q̄ ille cū sanguīe alieno. sz Xp̄us cū ꝓprio. Tercia: quia ille pluries. sed Xp̄s semel. Quarta. ꝺa ingressio illi⁹ erat tm remissio petoꝝ illius anni. sed ingressus Xp̄i oim annoꝝ etiā preteritoꝝ. Et cōmēdat eum a multis. Primo a grē plenitudine cū dicit. Christus. quod interpretat vnctus. Jpe em vnctus est oleo plenitudinis gratie. ps. xliij Unxit te deus deus tuus oleo leticie pre cōsortibus tuis. Joh. j. De plenitudie eius oēs accepimus. Secōo ꝓmendat ab officio cum

dicit pontifex. i. pontem faciēs. qz seipm fecit nobis pontē eundo ad patrem. attingēs a ripa nre miserie vsqz ad ripā felicitatis eterne. Per hūc trāseūtes nō submergimur i flumine culpe vbi trahimur ad mare pene cne. Johā. xiiij. Nemo venit ad patrem nisi per me. Ideo i euāgelio hodierno agit de pila. Tunc em iudei pilā fecerūt quādo lapides in christum miserūt. Sed in parasceue crux posita est super pilam. et tūc pons nobis factus est. Mūdus em iste erat tanqz mare periculosū. z tanqz fluuius rapidus in quo oēs periditabamur. Sed cōtra naufragiū dedit nobis Christus adiutoriū triplex. nauez. tabulam z pontē. Nauis em est innocētia in qua positus fuit Adam. sed ista nauis fracta fuit quādo ipse peccauit. In hac naui fuit beata virgo que gratijs integra z salutis meritis plena ad portum paradisi puenit. In hac naui sunt omnes pueri baptizati qdiu seruāt innocētiā baptismalē. Sed qz fere oēs hoies frāgūt nauē baptismalis innocētie. ideo de⁹ parauit nobis tabulā penitētie. Nā sm Hiero. Penitētia est prima tabula post naufragium. In hac tabula phie fuit Maria magdalena. que cū ista tabula ad portū paradisi puenit. Immo etiā alias ꝯplices multas que erāt i naui innocētie trāscēdit tā ad meritum qz ad premiuz. Berñ. Sicut deus nō priuabit eos bonis q̄ ambulāt i innocētia: ita nō puabit bonis eos q̄ ambulāt i penitētia Quia vo sunt multi qui frāgūt nauem innocētie. z qui perdūt tabulā penitētie. Ideo deus ꝓparauit terciū adiutoriū. s. pontē sine passionis Iste pons inchoatus est hodie i pile fundatione. sed i parasceue est ꝓsummatus i trabium z tabularū suppositione. Tūc igit q̄ttuor trabes supducte sunt. quarū vna fuit de palmo. secūda de oliua. tercia de cedro. quarta de cypresso. De his quattuor lignis crux xpi facta fuit. Deinde sup has trabes posita est tabula. i. caro xpi purissima. que q̄ttuor clauis i eā fuit ꝓfixa. Et sic factus est pōs Ideo xps dicit pōtifex. i. pontez faciēs. Primo propter habitū. Habuit em amictū qñ fuit velatus Habuit albā quādo ab Herode alba veste fuit idutus. Habuit blatā qñ a militibꝫ purpura fuit circūdatus. Habuit cingulū z stolam qñ ad statuaz fuit ligatus. Habuit manipulū qñ i manibus fuit clauis ꝓfixꝰ. Habuit mitrā qñ spinis fuit coronatus. Habuit baculū pastoralē: qñ arūdo sibi i manibꝫ data fuit. Habuit sandalia: qñ habuit duos i pedibꝫ. ¶ Secō dicit pōtifex ꝓpter vs crōis mysteriū. Ipse em fuit vnctus. iuxta illud ps. xliij. Unxit te deus de⁹ tuus oleo letic̄ie &c. Olim quidē deus erat homi durus. sz mō xps est vnctus. z ideo factus ē māsuet⁹. Ideo dicit. Unxit te deus de⁹ tu⁹ &c. Oli erat iratus: sed factus est letus. Ideo dicit oleo letic̄ie. Olim deus i gratia sua erat auar⁹. sed xps factus ē largus. Ideo dicit. p nobꝫ tribuit tuis. Dedit em deus pater sibi spm gre z mi sēdie sine mēsura. De cui⁹ plenitudie nos omnes accepimus. ¶ Tercio dicit pōtifex ꝓpter officiū. quod quidē officiū triplex ē. Primū est p populo orare. Et sic xps orauit p nobis multipliciter. Nā orauit verbis Joh. xvij. Nō p eis rogo tm: sed p eis q̄ credituri sūt p verba eoz i me. Orauit lachrimis. Hebre. v. Cuz damore valido z lachrimis offerēs exaudit⁹ ē p sua reuerēta. Orauit sanguine. Heb. xij. Accessistis p sanguinis aspersione melius loquentē qz Abel. Orat quotidie advocatricū repsentatōe. qz eas patri quotidie repsentat. ad Heb. ix. Intrauit Jhs in ipm celū vt appareat nūc vultui dei p nob. Secūm officiū pōtificis est sacrificiū offerre. Et illud xps habuit. qa p nobis se i sacrificiū obtulit ad Heb. ix. Per spm sanctū semetipm obtulit deo immaculatū. Qñ aūt sacrificiū offerebat igne accēdebat. Et sic ipse fuit accēsus igne dilectiōis quo ad animā. De quo igne dicitur Lu. xij. Ignē veni mittere i terrā &c. Joh. xv. Maiorē hac dilectōz nemo hz qz vt animā suā &c. Fuit accēsus igne doloris q̄ ad carnē z aiam. Treñ. j. O vos oēs q̄ trāsitis p viā attēdite z videte si est dolor sicut dolor meus Fuit accēsus igne passionis quo ad carnēsiam. ps. xvj. Igne me examinasti. ¶ Terciū officiū pōtificis est prebēdas distribuere. Et sic ipse prebēdas distribuit. sicut dicit Ambro. i hec verba Auctor humani generis in cruce exīstēs pietatis officia diuidebat. plecutiōem apīs. pacē discipul'. corp⁹ iudeis. p̄z spm. latroni paradisum. peccatoribus infernū. penitētibus penitētia delegauit ¶ Tercio ꝓmēdat a largitate cū subdit. Futuroz bonoz supplēdator. Dicit Hester. ij Donū est largitus ē iuxta magnificētia p̄cipalem. In creatōe dedit nobis bona tpalia. In redēptōe bona spūalia. In glificatōne bona eternalia. Prouer. iiij. Dabit capiti suo augmēta graz spūaliū i plenti. z coroā inclita. i. eterna gloria. pteget te. s. i futuro. Un̄ dr Johā. x. Ego veni vt vitā habeant. s. i plenti p gra-

nã. ꝛ abūdātius habeāt. s. i futuro p gloriaz ¶ Quarto ꝓmēdatur a ducatu. ibi. pamplius ꝛ pfectius. supple intrauit tabernaculū .i. celū: vt patefaceret nobis aditū. ¶ Nota cū dñs fuit cū Moyse i mōte. tūc dñs p̄cepit fieri tabernaculū: ꝛ ostendit ei formā. Qō postea fecit Beseleel ex p̄cepto Moysi cū dixit ei dñs. Fac ſm exēplar qđ tibi mōstratū est i mōte Exo. xxv. Qđ etiā bñ figurat p Josue. qui dictū ē Deutero .xxxj. Cōfortare ꝛ esto robustꝰ. introduces pplm meū i terrā ꝓmissionis. q. d. Cōfortare ad patiēdū. ꝛ esto robustus. ad diabolum ꝓterēduz. introduces populū meū i terrā ꝓmissionis. i. i celum. Hoc tabernaculū quod Xp̄s intrauit: p̄cellit tabernaculū veteris testamēti i tribus. Est ēm per amplius. i. multo amplius q̄z tabernaculum aliud. qz plurimos capit ꝓpter ꝓtinētiam diuinitatis. Joh̄ .xiij. In domo p̄tris mei māsiones multe sunt. Et Baruch. iij. c. O amplitudine huiꝰ tabernaculi dicit. O Jsrl̄ q̄z magna est domus dñi: ꝛ ingēs locus possessiōis eius. Jtē est pfectius. i. magis pfectū q̄ztū ad excelsā sanctitatis. quia ibi est eterna beatitudo. In veteri aūt tabernaculo apparebat tm̄ gloria dñi ad horā i quadā nubecula. hic ꝙo perfecta. Unde ps. xxvj. Unā petij a dño hāc requiram. Ubi dicit Aug̃. Cur per multa vagaꝛ homūcio. habes vnū bonuz ꝛ illud inquireꝛi quo sunt oīa bona: ꝛ sufficit. Item ēnō mag̃ factū: sicut illud quod fuit i heremo. Hic nō sufficiunt nostra merita. Quis ēm est tam dignus vt mereri valeat regnuz omniū seculoꝝ. Rom. viij. Nō sunt ꝓdigne passiones huiꝰ tp̄is ad futuram gloriā que reuelabiꝛ in nobis. ¶ Quīto ꝓmēdat eū a ꝓparatōe vie q̄ subdit. Neq̄z p sanguinez hircoꝝ aut vitulozꝛ: sed p ꝓpriū sanguinē introiuit semel i sancta eterna redemptōe inuēta. Unde Cātic. iij. Ascēdam fecit purpureū. Hoc factuz fuit q̄n assumpsit viā sanguine suo vt nos sequamur eū. j. Pe. ij. Christus passus est pro nobis vobis relinquēs exemplū vt seq̄mi vestigia ei. Et. ij. Thimo. ij. Si ꝓpatimur cōregnabimus. Nā sacerdos veteris testamenti intrabat i sancta sctōꝝ cū sanguine hircoruz aut vitulozꝛ. i. hirci ꝛ vitule ruffe. p. die septimi mēsis. Hircus ille figurat Xp̄m p peccatis. Vitula quoq̄z ꝓpter carnis ifirmitatē. De vitula legit Nu. xix. q̄ erat ruffa. qa caro christi fuit tota passiōis sanguine rubricata. Unde Jsa. lxiij. Quare rubꝛa ē indumētū tuū: ꝛ vestimēta tua sicut calcātiū i torcular

Jtē erat etatis integre. qz Xp̄s passus est i ꝓfecta etate. Jtē fuit sine macula. s. peccati originalꝭ. nec portauit iugum iniq̄tatis. Unde ps. xviij. Qui ingredit sine macula: ꝛ operat iusticiā. Item tradebat sacerdoti. sic Xp̄s a Juda traditus est sacerdotibꝰ. Itez immolabatur extra castra. Sic Christus ad Hebre. vl. extra portā passus est. Aspergebat quoq̄z septies domus cū sanguine ꝓtra tabernaculuz. qa sanguis Xp̄i effusus est i remissionē plenam oīm peccatoꝝ. Unde. j. Joh̄. ij. Ipse est ꝓpiciatio p peccatis nostris. nō p nostris tm̄ sed etiam p totius mūdi. Cōburebat tamē fumo. qa Xp̄s passus est opprobria. Unde ps. lxviij. Opprobria exprobrantiū tibi ceciderūt super me. Et accipiebat sacerdos lignū cedrinuz ꝛ ysopū ꝛ coccū. ꝛ mittebat i flammā. Quia fides nostra. spes ꝛ charitas i dei passionez mittitur. In cedro nāq̄z notat spes ꝓpter altitudinem. In ysopo fides ꝓpter humilitatē. In cocco itelligit charitas ꝓpter colorē. Vir mūdus colligebat ꝛ ferebat cineres extra castra. Cinis aūt est memoria passionis qua p ꝓdicatōes apostoli detulerūt ad gentes. qđ dñs ait Joh̄. xv. Jā vos mūdi estis ꝓpter sermonē quē locutus sum vobis. Et hoc cinere fiebat aqua lustratōis. p quam significat sacramētū baptismatis. qz effectū habet a passione vt renatis pateat regnū celeste. ¶ Ultimo ꝓmēdat eū a redemptōe. ibi. Eterna redemptōe inuēta: vt redempti. s. sint eternaliter. Unde Jsa. lj. Et nūc qui redempti sunt a dño reuertētur. supple a peregrinatōe ad patriam. de miseria ad gloriā. de labore ad requiez. de dolore ad iocūditatem. Et veniēt i syō laudātes glorificatōem suam de obtēta victoria de collata leticia sempiterna sup capita eoꝝ. Quia incogitabil. ieffabilis. incomphēsibil erit. Gaudiū ꝛ leticiā obtinebūt de stola anime ꝛ stola corporis. Fugiet dolor ꝛ gemitus. qz iā nō est amplius timor de culpa siue de pena. qm̄ gloria erit eterna.

¶ De eodem.
Sermo. lxv.

Jsāguis hircorum aut thauroꝝ ē. Heb. ix. Cōmēdat hāc epla p̄ciosus sāguis Xp̄i. p quē ipse pontifex noster Xp̄s celuz tangz sanctas sctōꝝ intrauit. ꝛ inquinatū sanctificauit. Cōsiderādum ergo est q̄ pontifex noster p sanguinē suū oblatus est mūdi pur-

Feria secũda post Judica

gatõem. inferni spoliationẽ. celi reseratione. iudicij euasionẽ. ¶ De ꝓmo dicit hic. Si em sanguis hircorũ. vsq; quãto magis sanguis xpi ⁊c. Hebr. ix. Oia pene i sanguie mũdant ẽm legẽ. Miser mũdus leprosus fuit. vñ per sanguinẽ mũdari debuit. Sacerdos autem ipm mũdans est Xps. De q̃ Leui. xiij. Aspget domũ septies. purificabitq; eã tã i sanguine passeris q̃ i aquis viuẽtibus. Domus leprosa mundũ significat. passer carnẽ Christi aque viuẽtes baptismũ. Septẽ aspersiões septem sanguis effusiones xpi significare pñt. ¶ Prima effusio fuit i circũcisiõe. ¶ Secũda fuit i mõte oliueti i oratõe. Lu. xxij. Factus est sudor ei⁹ sic̃ gutte sanguis decurrẽtis i terram. ¶ Tercia i flagellatõe. ¶ Quarta in coronatiõe. ¶ Quita i manuũ perforatõe. ¶ Sexta i pedum crucifixione. ¶ Septima i lateris aptõe. Ecce quõ Xps i terra ⁊ i aere sanguinem suũ aspersit: vt mundũ immũdũ mũdaret. Vñ Christ⁹ sol. Nõ sub tecto sed sub celo Xpus immolabat: vt vniuersus aer i excelsis imolato eius odore a tetro mũdaret. Sed ⁊ terra sile bñficiũ sentiebat: cũ de eius latere sanguis stillatio emanabat ꝑ quã mũdata ẽ. ¶ De secũdo Zach. ix. Tu q̃q; i sanguine testamẽti emisisti vinctos tuos de lacu in q̃ nõ erat aqua. Bloid est nulla refrigerãs miscdia. quã diues petijt cũ dixit. Mitte Lazaꝝ vt intingat extremũ digiti sui i aquã vt refrigeret linguã meã Quere g̃ miscdiam dei nõ i inferno. sed dũ vis i mũdo. Ibi em aquã negauit: sed sãguinẽ suũ hic dat. Ibi vnã guttã aq̃ negauit. h plurimas guttas imo fluuios sanguis mini strauit. Bernũ. Apud dñm miscdia ⁊ copiosa apud eũ redemptio. q; nõ gutta sed vnda sanguis largit̃. ꝑ q̃nq; em partes corpis emanauit. Hoc g̃ sanguine vncti de lacu liberãtur inferni. Sicut legit̃ q̃ struccio cui⁹ pullũ Salomon incluserat: tulit vermiculũ cuius sanguine vitrũ liniuit. ⁊ fractũ est ⁊ pullus liberatus. Sic Xps electos suos libauit fracto inferno per sanguinẽ vermiculi carnis sue. ps xxj. Ego sum vermis et nõ homo. Infernus em Xpo frãgẽti fuit quasi vitreꝰ: sed damnatis ferreus. ¶ De tercio Apocal. xxij. Beati q̃ lauãt stolas suas i sanguie agni vt sit ptãs eoꝝ i ligno vite. Et ꝑ portas intrẽt ciuitatem. foris aut canes venefici. Lignũ vite Xps est q̃ qđ spũaliter ⁊ eternaliter aie nr̃e viuũt q̃ mortue erãt pctis. Vñ bñ Xps ait i ps. cj. Similis sum pellicano solitudinis ⁊c. Pellican⁹ em sicut dicit glo. dicit pullos suos rostro occidere ⁊ triduo lugere. ⁊ tũc rostro suo sanguinem suũ sup eos fundere. et sic illi reuiuiscũt. Ita Xps sanguine suo nos viuificauit. Oz ecce ad portas ciuitatꝭ supne null⁹ põt intrare nisi lor⁹ xpi sanguie. Sol⁹ em sanguis agni aperire potuit portas. Bernũ. Sãguis Xpi ẽ clauis padisi. Vñ clauiger xps nr ꝑm⁹ p. ppriũ sanguinẽ intrauit semel i sancta. ¶ De quarto ad Rom. v. Cõmẽdat suã charitatẽ sc̃⁹ i nobis ⁊c. vsq; iustificati i sanguine ipsius salui erim⁹ ab ira ꝑ ipz. Sicut aũt electi ꝑ sanguinẽ xpi xrã iudicij euadũt. ita reprobi ꝑ sãguinẽ ipsi⁹ grauius habebũt iudiciũ. qa sanguis xpi clamat ꝛ eos. Job xvj. Terra ne aperias sanguinẽ iusti. neq; inueniat i te locũ latendi clamor me⁹. Tũc q̃dẽ ꝛ pctores clamat. sed nũc ꝑ pctoribꝫ xpi sanguis clamat. Heb. xij Accessist̃ ad sanguis aspersiõez melius loquentẽq; Abel. q; sanguis Abel vindictã fratricidij petijt. sanguis dñi vitaz psecutoribꝫ suis impetrauit. Quia igit̃ sanguis xpi in iudicio saluat electos ⁊ cõfundit reprobos. Ideo bñ dicit Apocal. xix. q̃ Johes vidit vestitũ veste aspersa sanguine habẽtẽ diademata multa i capite. ⁊ gladiũ ex vtraq; pte acutũ i ore. diademata ad coronãdũ electos. gladiũ ad feriendũ reprobos. Caput xpi divinitas In capite g̃ diademata habuit. q; i ꝓmptatõe fruitõe diuinitatis corona erit.

¶ Feria secunda.

Sermo. lxvj.

Quereris me q̃ nõ inuenietis Joh. vij. Cognoscẽs meũe i prima practica sua dicit. Cuncta q̃dẽ vulnera q̃ xpũs ad mortẽ solis xpianis manebũt alligãda. Nam tactus impudicoꝝ morbosus ẽ ⁊ plurimũ infectiu⁹ ⁊ grauat. sz pudicoꝝ salubz ⁊ lenioz. Spũaliter. Et sic vulnera felicissime passionis xpi. Christ⁹. Sic etem ꝓuenit facere dñi ce passiõi vt incorrupti sim⁹ mẽte ⁊ corpe. Et ꝑ tali mũdicia orat ecclia i introitu missę. Miserere mihi dñe qm̃ ꝓcul. me hõ: tota die bellãs ꝓtribula. me. In collecta. Sãctifica q̃sumus dñe nr̃a ieiunia: ⁊ cũctaz nobis idulgẽtiã ppiti⁹ largire culpaz. Et sic fecerũt ninivite. De q̃ ait epla Jone. iij. Cũ voluerũt mundari ⁊ dño placere: egerũt pniaz ad pdicatoꝝ Jone. Et sic nos si imũdi sum⁹ agam⁹ pniaz tũc mũda bimur vt possim⁹ dño ligare vulnera. Et sic iudei nõ fecerũt. q̃ nõ inuenerũt grãz

i eius passiõe ꝓpter maculã operꝫ suorꝫ. ꝙ ait eis. Queretis me ⁊ nõ inuenietis. ¶ Aliud thema. Cornica vel cornix morsa a serpẽte q̃rit herbã i remedium. ¶ Spũaliter. ⁊ sic pecca/tor veneno pcti circũdatus querat penitẽtiã. Naturale ẽ fugere periculũ. Matt. viij. Ti/mẽtes periculum submersionis accesserũt ad xp̃m dicẽtes. Dñe salua nos perim⁹. Pester xliij. Pauẽs periculũ ꝙfugit ad dñm. Et si il lud corpale piculũ fugiẽdũ ẽ. multo magꝭ pi/culũ eternale. ps. cxliij. Pericula inferni inue/nerũt me. Lu. xiij. Nisi penitẽtiam egeritis: oms simul pibitis. Ideo recurram⁹ ad reme diũ aie. s. ad dei misc̃diam. Deꝙ introit⁹ Mi serere mihi ⁊c̃. Et i collecta. ⁊ Niniuite i epla ¶ In summa euãgelij duo innuũt. Primo iudeoꝝ puersio cũ dicit. Miserunt miltros. Scõo sapiẽs Xpi mssio cũ dicit. Adhuc mo dicũ tps vobiscũ suꝫ ⁊c̃. De ꝑmo dicit. In il lo tpe. s. cũ xp̃s p̃dicaret i templo. ⁊ multi cre diderũt i eũ de turbis: dicẽtes. Cum venerit Xps nũquid maiora signa faciet q̃ꝫ q̃ hic fa/cit. Et audictes ꝟ pharisei ⁊ ꝓncipes: miserũt miltros q̃si icognitos vt apꝓhẽderẽt Jh̃m. Chriſ. Nõ per se. mordebat em̃ eos qz turbe xp̃m glificabãt. ido volebãt eũ p miltros ap phẽdere. Aliqñ i sermone. Mat. xxij. Abeũ tes pharisei ꝙsiliũ inierũt vt caperẽt eũ in ser/mõe. Sed ipse euasit p sapiẽtiã di. Reddite q̃ sunt cesaris cesari: ⁊ q̃ sunt dei deo. Aliqñ in ope. Lu. vj. Erat hõ manũ aridã habẽs. ob seruabãt aũt eũ si licet i sabbato curare. Sꝫ euasit p increpationem dicens eis. Si licet sabbato bñ facere an male ⁊c̃. Aliqñ in iudi cio. Joh̃. viij. Adducũt mulierez i adulterio ꝓhẽsam dicẽtes. Magister: Moyses iusſit hmõi lapidare. Et hoc dixerũt iõ volẽtes eũ accusare. Sed xp̃s euasit vincẽs eos p sa/piẽtiã ⁊ iusticiã di. Qui sine pcõ ẽ vim i illã ꝑm⁹ mittat lapidẽ. Et p misc̃diam cũ dixit. Nec ego te ꝓdẽnabo. O misera insania volu erũt illũ cape quẽ celi ⁊ terra cape nõ poterãt. q̃ solo ꝟbo creauit oia. ⁊ nutu suo creauit vni uersa. Sed Prouerb. j. dicit. Frustra iacitur there añ oculos pẽnatorũ. Job. xij. Ipse no/uit decipiẽtẽ ⁊ eũ q̃ decipit. Nã dicit Jo. ij. Ip senouit q̃d esset i hoie. Aliqñ tẽptabãt euꝫ i aliena psona vt hic. Mittẽtes miltros. nõ i ꝓpria psona. qz timuerũt turbas. sed euasit p potẽtiã cuꝫ subdit. Dixit eis Jh̃s. Adhuc modicuꝫ tẽpus vobiscũ sum. s. vij. mẽsium a mẽse septẽbri a q̃ntodecimo die icipiẽdo: ad tps passiõis ꝓputãdo. Et vado ad patrẽ q̃ me misit. Chriſ. q. d. Quare vultis me iterficere. parũ expectate tempus. qz nõ ẽ positũ i potestate vestra sed mea. qz adhuc oportet me p̃dicare ⁊ signa facere ꝙ que venio ad pas sionẽ. Vado ad eũ q̃ me misit. i. ad patrem. ¶ Sed di. quare xp̃s modico tpe voluit p̃/dicare. Rñdet ¶ Primo ad rem̃ostrãdã suã ꝟ/tutẽ. q. s. i tã modico tpe totũ mundũ immu taret. ps. lxxxiij. Melior ẽ dies vna in atrijs tuis sup milia. ¶ Scõo ad excitãdũ desideriũ discipulorũ. vt. s. magꝭ eũ desiderarẽt quẽ mo dico tpe habituri erãt. Lu. xvij. Venient di es i quibus desiderabitis videre vnũ diẽ filij hois ⁊ nõ videbitis ⁊c̃. ¶ Tercio ad augmẽta dũ discipulorꝫ spũalẽ pfectũ. Cũ em̃ xpi hũa nitas sit via tẽdẽdi i xp̃m. sicut habet Johã. xiij. Ego suꝫ via. veritas ⁊ vita. Nõ debem⁹ i ea quiescere vt i termino. sed p eã debemus in deũ tẽdere. Neq̃ corda discipulorꝫ carnali af fectu vt i hoie quiescerẽt. ideo xp̃s corpalem suã psentiã eis subtraxit. Ideo dixit Johã. xvj. Expedit vobis vt ego vadaz. Queretis me ⁊ nõ inuenietis. Hoc fuit ꝑm Aug⁹. post Xpi ascẽsionẽ. qñ multi iudei ꝓfecti ad p̃di catiõz apl̃oꝝ crediderũt. Vñ dicit Aug. Vi derũt xp̃m suo scelere morientẽ. et crediderũt i xp̃m suis sceleribꝫ ignoscẽtẽ. Scõm autem Chriſ. ꝟ factũ fuit tpe Thyti ⁊ Vespasiani qñ Hierlm capiebat ⁊ destruebat. tũc cognoſuerũt hoc eis euenisse ꝓpter mortẽ xpi quem eo tpe liberer habuissent p liberatorẽ. Et iõo dixit. Queretis me ⁊ nõ inuenietis. Istud au/tem q̃tidie accidit. qz multi xp̃m querũt ⁊ nõ inueniũt. ex eo q̃ nõ querũt cuꝫ ibi vbi ẽ. sed vbi nõ est. xp̃s em̃ nõ est i delicijs. Cãtico. iij. Per noctẽ quesiui i lectulo meo ⁊ nõ inueni. Et nõ ẽi diuitijs nec honoribꝫ. ⁊ iõo ibi nõ inuenit. Job. xxviij. Nõ inuenit i terra suaui ter viuẽtiũ. hoc ẽ q̃ztũ ad delicioſos. Abyssus nõ ẽi me. hoc ẽ q̃ztũ ad auaros. quoꝝ cupidi tas nõ habet fundũ. Et mare loquit nõ ẽ me cũ. hoc ẽ q̃ztũ ad supbos qui semp sunt tumi di ⁊ inflati. Inuenit aũt i humilitate. paup/tate ⁊ aspitate: qz ibi ẽ. Ista em̃ tria xp̃s veni ens i hũc mũdũ secũ portauit. ⁊ cũ istis nasci voluit. Lu. ij. Inuenietis infantẽ. ecce quan ta hũilitas. pãnis inuolutũ. ecce paupertas. ⁊ positũ i p̃sepio. ecce aspitas. In talibꝫ debem⁹ q̃rere xp̃m. ¶ Nota inq̃sit⁹ nõ inuenit. ¶ Pri/mo cũ queritꝫ i loco vbi nõ ẽ. Si em̃ quis q̃re ret pisces i silua. vel apros i aqua. vel vuas i spina nõ inueniret. q̃a ibi nõ ẽ locus inueniẽdi Cãti. iij. In lectulo meo ꝓnoctẽ q̃siui quẽ di/

Feria secūda post Judica

ligit aīa mea: quesiui illū ⁊ nō inueni. Hz diceres. ñ deus est vbiqz: vt dicit magister in sentēcijs. Rñdeō. Est vbiqz p essentiā. nō aut ēp grām. Sicut ī aīa qne fm substātiā ē tota ī qualibet pte corpis. sed fm potētias sensitiuas est ī determiatis mēbris. puta fm visū ī oculis solū. fm auditū ī auribus. Et sic de alijs sensibꝫ: pterqz ī tactu. Sic deus licet per suā essentiā nō lōge est ab vnoquoqz nostrū. p gratiā suā ñ lōge est ab impijs. Hcō cū nō querit ī tpe debito. Puta si quis quereretosas ī tēcbre nō inueniret. Eccli.v. Ne tardes ꝙuerti ad dñm. Et Isa.lv. Querite dominū dū inueniri pōt. Inuocate eū dū ppe est scz i sanitate. Nō in morte. qz talis pnia nō videt volūtaria. Aug. Opa nō sunt mentoria nisi volūtaria. Augſ. Nemo inuitꝰ bñ facit: etiā si bonū est quod facit. Sed q̄squis ꝓponit penitere solū ī morte: nō volūtarie videt penitere. qz si moꝛs nō veniret nō peniteret. Eccli.xviij. Cōfitebeꝛis viuēs. viuꝰ ⁊ sanꝰ ꝓfiteberis. Tercio qñ nō querit debito mō Mota quercdus ē pede. manu. oculo ⁊ oꝛe. Pede id ē affectu. ij. Paral. xv. In tota volūtate q̄ sierūt dñm ⁊ inuenerunt. ps. cxviij. In toto coꝛde meo exq̄siui te. Mau. i. ope. ps. lxxvj. Deū exq̄siui manibꝫ meis ⁊ nō sum deceptꝰ. Oculo. s. scripture: vitā scōꝝ inspiciēdo. Cā. iij. Gurgā ⁊ circuibo ciuitatē p vicos ⁊ plateas q̄rēs quē diligit aīa mea. Oꝛe. i. oratōe Videmꝰ cū q̄s comitē amittit: clamat vt euz inueniat. ps. cxviij. Clamauit ⁊ ego eraudiā eū. Tūc subdit. Ubi sum ego nō potestis venire. Aug. Ubi sum immutabil'sum. Et nō dicit. nō poteritis: sed nō potestis. i. idispositi estis. qz imūdi. ps. Quis ascēdet ī mōtem dñi: aut q̄s stabit ī loco scō eiꝰ. Rñdet Innocēs manibꝫ ⁊ mūdo coꝛde. Hic nō fuerūt iudei. qz voluerūt xpm occidere. Hic ꝟ exposuit petro. Quo ego vado nō potes me sequi mō sequꝛis aūt postea. Quāuis autem xps dicat Ubi ego sum vos nō potestꝭ venire. Tñ ꝛe ministris suis dic Joh. xij. Ubi ego sum illic ⁊ minister meꝰ erit. Xps aūt ēi ꝛextera dei. Mat. vi. Et dñs q̄dē ihs postqz locutꝰ ē eis assumptꝰ ē i celū ⁊ sedet a ꝛextris dei. Et ē ī glia dei patris. ad Phil. ij. Dis lingua ꝓfiteat. qz dñs Jhs xps i glia dei patris ē. Et i lumine dei. j. ad Thimo. vj. Lucē inhabitat inaccessibilē ⁊c. Mistri xpi erūt ī ꝛextera dei patris. qz pi ꝛextera sue potētie eos in eternū ꝓseruabit. Erūt i lumine dei. qz filius lumie sue sapiētie eos illuminabit. Erūt i glia dei. qz spūs scūs sua dulcedine suauitate eos glorificabit. Peccatoꝛes aūt nō erūt i ꝛextera dei sed sub pedibus dei. Tres em tenebūt pdes suos ad penaz dāna toꝛ. s. dꝰ. ps. Ponā inimicos tuos: scabellū pedū tuoꝝ. Mors perpetua. Job. xviij. Lapidū tuoꝝ. Mors perpetua. Job. xviij. Lapidū cet sup eos q̄si rex interit. Et tota congregatio scōꝝ. Malach. iiij. Calcabitis ipios cū fuerint cinis sub plāta pedū vioꝝ. Nō erūt eni am ilumine dei sed i tenebꝛis inferni. Mat. xxij. Ligatis manibꝫ ⁊ pedibꝫ mittite eos i tenebras exteꝛiores. Nō aūt ē glia sed in pena eterna. Mat. xxv. Jbūt hi in supplicū eternū. Dixerūt ḡ iudei. Quo hic iturꝰ est. qz nō inueniemꝰ eū. nūquid i dispersionez gentium iturus ē ⁊ docturus gētes. Per hoc exprobꝛa bāt gētes que vbiqz dispse sunt. Sed stulti. nūquid potuissz iuisse ad gētes. Aug. Igno rātes vez dixerūt. eo q nūc laudāt dnm oēs gētes. qz nūc miscdia dñi plena ē terra. Oliz ꝙo tm̄ nor'i iudea dꝰ erat. In nouissimo aūt die magne festiuitatis. s. tabernaculoꝝ. quia hoc festū. vij. diebꝫ celebꝛabaī. cui' pm̄ ⁊ vltimꝰ dies magis erāt solēnes. Stabat Jhs ⁊ damabat di. Si q̄s sitit veniat ad me ⁊ bibat. s. aquā grē. Et dicit notāter. si q̄s. q. dibat. s. aquā grē. Et dicit notāter. si q̄s. q. dicit. q̄cūqz ē ille. Eccli. xxiiij. Trāsite ad me oēs q̄ concupiscitis me: ⁊ a generatōibꝫ meis adimplemi. Et. j. Thi. ij. Qui vult oēs hoies saluos fieri Mota sitiūt mali ⁊ boni. Primo mali sitiūt diuitias ⁊ facultates. Dicit em draco vel aliud aīal sitibundū sanguinē de phātis sitit quē cognoscit ēe frigidū. q̄propt pugnat ꝫ eū. sic auari sitiūt sanguinē pauperū. i. subaz tpalē. ipsosqz imꝓperāt. ⁊ ad terrā. i. ad miseriā trahūt. vt vsurā ⁊ rapinis aperiāt. Job. v. Bibūt sitiētes diuitias eoꝝ. Aug. Si sitimꝰ veniam. nō pdibꝫ coꝛpis: sz affectibꝫ. nō migrādo sz deū amādo. et ab amoꝛe mūdi recedēdo Ad istas aq̄s grātis vocat nos dꝰ p Isa. lv. di. Oēs sitiētes vāte ad aq̄s. ⁊ q̄ nō habetis argētū ꝓperate emite ⁊ comedite. venite emite absq̄ argēto ⁊ absq̄ vlla ꝓmutatōe vinū ⁊ lac. Quare appenditis argētū nō ī panibꝫ. ⁊ labꝛē vim nō i saturitate. Dñs vocat sitiētes illos q̄ lūt vacui ab amoꝛe mūdi. Ad aquas vocat amatoꝛes ī Tales em̄ debet venire ad aq̄s grāz. Jōo vi cit. Oēs sitiētes venite ad aq̄s. Aug. Si habitat ī te amoꝛ mūdi nō est q̄ intret i te amoꝛ dei. vas es sed plenꝰ es. funde qđ habes vt recipias qđ nō habes. funde amoꝛē sēli vt ipleaꝛis amoꝛe dei. Sequit. Et q̄ nō habet ꝛ argētū, ꝓperate emite ⁊ comedite. Per argētū itel

ligit terrena substãtia: seu eloquẽtia. seu subtilis intelligẽtia. Hi ẽ sunt alĩq̃ q̃ nõ habẽt argẽtũ tpalis sube vel humane facundie nec pfunde intelligẽtie: saltẽ pperẽt ⁊ emãt ⁊ comedãt. emãt p feruentẽ oꝛõem. ⁊ comedãt p deuotaꝫ meditatiõem. Sequit. Venite emite absq; argẽto. s. mũdane eloquẽtie vel pfũde intelligẽtie. ⁊ absq; vlla ꝓmutatõe tpalis substãtie vinũ ⁊ lac. Per vinũ intelligit iocunditas mẽtis. p lac puritas coꝛpis. Emite ẽ vobis p opa miscõie ⁊ desideria spũalẽ iocunditatẽ ⁊ mẽtis puritatẽ i carne. Vel p vinũ ⁊ lac intelligunt nature in xpo. Nã p vinũ intelligit eꝰ diuitas iocũdissima. ps. ciij. Vinũ letificet coꝛ homis. Per lac intelligit eꝰ purissima hũanitas. Debemꝰ igit emere p oꝛões ⁊ desideria vinũ ⁊ lac. vt. s. in celesti glia possimꝰ ꝓplari eius diuitatẽ. ⁊ videre eꝰ hũanitatẽ qꝛ i ista ꝓplatõe ⁊ visione ꝓsistit beatitudo scõꝝ tota. Et tũc verificabit illud qđ dicit sponsa Cañ. v. Bibi vinũ meũ cuꝫ lacte meo. Sequit. Quare appẽditis argentũ nõ i panibꝫ. ⁊ laboꝛẽ vestm nõ i saturitate. Multi sũt qui argẽtũ. i. eloquẽtiã vel ingeniũ appẽdũt ⁊ ponũt i panibꝫ ⁊ nõ i vera sciẽtia q̃ hꝫ aiam reficere. iuxta illud Mat. iiij. Nõ in solo pane viuit hõ ꝛc. Et laboꝛẽ etiã suũ nõ ponũt i saturitate. qꝛ addiscunt sciẽtias lucratiuas. nõ quę satiãt sed euacuãt. Et nõ addiscunt saturitatẽ sed vanitatẽ.

De eodem. Sermo. lxvij.

Si quis sitit veniat ad me ⁊ bibat. q̃ credit i me: sicut dicit scꝛiptura: flumina de vẽtre eius fluent aque viue Joh. vij. Ista aq̃ viua quã xps vult dare sitiẽtibꝫ nõ ẽ moꝛtalis sed spũalis. sicut immediate subdit. Hoc aũt dicebat de spũ quẽ acceptuꝝ erãt credẽtes in euꝫ. Magnũ igit est habere potentiã receptiuã gratie. Maius habere aliquẽ gustũ gratie. Maximũ hꝫe plenitudinẽ gꝛe. Permaximũ hꝫe cõtinuatõem ⁊ pseuerantiã gꝛe. Istaꝫ quattuoꝛ dñtias dns ostẽdit i ꝟbis pmissis. Prio em ostẽdit q̃ q̃libet hõ habeat potẽtiam gꝛie receptiuã. qꝛ in potestate cuiuslibet est venire ad fontẽ gratie. Ideo dicit. Si q̃s sitit veniat ad me. Secõdo pmittit dare gustũ gꝛe cum subdit. Et bibat. Tercio pmittit dare plenitudinẽ gꝛe cũ dicit. Flumina de vẽtre eius. id est de coꝛde eius fluẽt. Quarto pmittit dare ꝓtinuatõem ⁊ pseuerantiã gꝛe cũ subdit. Fluent aque viue. Circa pmũ notãdũ ẽ q̃ oẽs tã boni q̃ mali habẽt potentiã receptiuã gratie. soli autem damnati ista potentia carent. Nõ em ipsi ad istum fontẽ possunt venire. nec de ipso fonte minimã guttã haurire. Ad fontẽ quidẽ venire nõ possunt. quia habẽt ligatos pedes ⁊ manus ⁊ sunt i tenebꝛis Mat. xxij. Ligatis manibꝫ ⁊ pedibꝫ mittite eum i tenebꝛas exteꝛiores. Nõ igit possunt venire qui habent ligatos pedes ⁊ manus. nec etiaꝫ sciunt venire. quia sunt in tenebꝛis. Damnati em habẽt ligatas manus. qꝛ nullũ bonum pñt facere. Habent ligatos pedes. quia nullũ bonũ possunt velle nec desiderare. Sũt em i tenebꝛis. quia nullũ bonũ possunt intellige/re. Et sunt i tenebꝛis exteꝛioꝛibus. qꝛ nulluꝫ bonũ pñt sperare. sed sunt extra omnẽ spẽꝫ salutis. Dato etiam q̃ ad fontem possent venire. tm de illo fonte nõ modicã guttã gratie possent haurire. Sicut patet de illo diuite q̃ modicã guttã gratie refrigerãtis petijt. ⁊ tm obtinere nõ potuit. Si igit damnati vel demões haberẽt istã potẽtiã receptiuã gꝛe ad momẽtũ vnius hoꝛe. taliter se disponerẽt q̃ ad istũ fontẽ venirẽt ⁊ aquã gratie obtinerẽt. Miseri aũt pctoꝛes quãdocũq; volunt pñt venire ad istũ fontẽ. ⁊ tm venire cõtemnũt. Iste igit fons oĩbus patet taꝫ bonis q̃ malis De q̃ fonte dicit Zach. xiij. Erit fõs patẽs domui Dauid ⁊ habitãtibus Hieruſalẽ i ablutõem peccatoꝛis ⁊ mẽstruate. Per Dauid qui iterpꝛetat manu fortis intelligũt actiui. Sed p Hierlm qđ visio pacis iterpꝛetat itelligũt ꝓplatiui. Noie aũt pctoꝛis intelligunt oẽs illi qui habẽt peccata minoꝛa. Noie mẽstruate intelligũtur qui habẽt peccata maioꝛa. Oẽs isti de isto fonte bibere debẽt. s. actiui vt amplius roboꝛẽtur. ꝓtemplatiui vt dulciꝰ ꝓplẽt. ⁊ oẽs peccatoꝛes vt a suis soꝛdibꝫ emũdẽtur. Circa scõm notãdũ q̃ dñs seruis suis dat gustũ gꝛe sue. Et ille gustus est tãte virtutis. q̃ extinguit sitim oĩm mũdanoꝝ. Et est tãte dulcedinis q̃ i dulcedinẽ vertit supplicia toꝛmẽtoꝝ. Est tãte suauitatis q̃ animã excitat ad desideria supernoꝝ. Qꝛ em virtꝰ eꝰ extinguat sitim mũdanoꝝ patet. qꝛ i Mag dalena extinxit sitim estuantis cõcupiscẽtie. In Matthęo sitim auaricie. In Paulo sitim superbie ⁊ glie mũdane. In Iacobo ⁊ Joh̃e extinxit amoꝛẽ terrenũ ⁊ amoꝛẽ domesticuꝫ ⁊ amoꝛẽ ppriũ. Nã sicõꝛ Mat. iiij. vidit ihs Iacobũ ⁊ Joh̃eꝫ i naui cũ Zebedeo patre coꝝ

Feria tercia post Judica

ꝛ vocauit eos. Illi aũt mox vt senserũt gustũ diuĩe gr̃e rhetia reliq̃rũt. ꝛ sic amorẽ terrenũ ꝛ dimiserũt patrẽ i naui. ꝛ sic reliq̃rũt amorez domesticũ ꝛ secuti sunt xp̃z nõ seipos. s. ppr̃ia volũtatẽ. Et sic reliq̃rũt amorẽ ppr̃iũ. Aug. Qui biberit d̃ fluuio paradisi cui⁹ vna gutta maior est oceano: restat vt i eo oĩs sitis mũdi hui⁹ pœnit⁹ extincta sit. Q3 aũt iste gust⁹ ẽ tãte dulcedis vt supplicia ꝛ tormẽta vertat i dulcedinẽ: patet i stephano. iuxta illd̃. Lapides torrẽtis illi dulces fuerũt. In Andrea crucis supplicia ꝛ tormẽta i dulcedinẽ vertit ꝛ i gaudiũ. Et i Laurẽtio qui dixit Decio. Discede miser. q3 carbones tui mihi refrigeriũ prestãt tibi aũt parãt eternũ incẽdiũ. In aplis oĩs ꝛtumelias ꝑtebat i gl̃iam. Act̃. v. Ibãt apli gaudentes a ꝓspectu ꝯcilij. qm̃ digni habiti sunt p noie ihu ꝛtumeliã pati. Q3 vo ẽ tãte suauitatẽ q̃ facit celestia ꝛsiderare. d̃ Mat. xvij. vbi Petr⁹ aq̃ spũssã potat⁹. ꝛ qd̃ammodo ebri⁹ effect⁹ ausus ẽ dicere. D̃ne bonuz est nos hic esse: faciam⁹ tria tabernacula. Dicit aũt tabernaculũ a taberna. Volebat em̃ Petr⁹ q̃ ibi eẽnt tres tabernei q̃d̃z gr̃a spũssancti vẽderet. ita q̃ p̃ h̃iet suã taberna. filij⁹ suã. spũssanct⁹ suã. In taberna aũt p̃ris vẽdit vinũ forte. i. gr̃a corroborãs. q̃ hz aiaz i bono ꝓfirmare. In taberna filij vẽdit vinũ claz. i. gr̃a illuminãs q̃ hz aiaz i agẽdis dirigere ꝛ illumina re. In taberna aũt spũssancti vẽdit vinũ dulce. id ẽ gr̃a dulcorãs q̃ hz aiam celesti dulcedie adimplere. ¶ Circa terciũ nota q̃ xp̃s dat viris pfectis spm̃lem i magna plenitudie. Jõ sequit. Et flumia de vẽtre ei⁹ fluent ꝛc. Vocat aũt spũssctũs flumẽ s̃m Chrisost. q3 sic flumen nõ reuertit neq3 stat sed semp currit. Sic illi q̃ habẽt spm̃sctm̃ non reuertunt ad pct̃a. nec stãt p ociaz sed semp currũt ad fortia. De isto flumine dicit Ezech. xlvij. Mẽsus est mille cubitos ꝛ traduxit me p aquã vsq3 ad talos. rursumq3 mẽsus ẽ millez ꝛ traduxit me p aquã vsq3 ad genua. ꝛ mẽsus ẽ millez ꝛ traduxit me p aquã vsq3 ad renes. ꝛ mẽsus ẽ mille. ꝛ traduxit me vsq3 ad colluz. De h̃ etiã flumie d̃ Isa. xxx. Spũs d̃ni velut torrẽs inundãs vsq3 ad mediũ colli. Quidã ĝi h̃ flumie introducũtur vsq3 ad talos. q̃dã ad genua. q̃dã vsq3 ad renes. q̃dã vsq3 ad collũ. In talis aut̃ corpis supportatio. i genibz ẽ ambulatio. in renibz viget ꝯcupiscẽtia. ꝛ i collo ꝓcedit eloquẽtia. Illi igit̃ i flumine spũssancti introducũtur vsq3 ad talos q̃ fortes sunt ad supportandũ aduersa. p̃s. xxxij. Spũ oris ei⁹ oĩs virtus eoz. Illi introducunt vsq3 ad genua q̃ fortes sunt ad aggrediẽdũ opa virtuosa. Ezech. j. Ubi erat spũs impet⁹ illuc gradiebant. nec reuertebant cũ ambularẽt. Illi introducunt vsq3 ad renes in quibz extinguunt oĩa ꝛsideria carnalia. Gre. Gustato spũ ꝛsipit oĩs caro. Illi introducunt vsq3 ad collũ q̃ habẽt vtilia ẽba. Mat. x. Nõ em̃ vos estis q̃ loq̃mini sed spũs p̃ris vr̃i q̃ loquit̃ i vob̃. ¶ Circa q̃rtũ nota dũ q̃ spũssctũs d̃ aq̃ viua. q̃n. s. q3 h3 gr̃e ꝯtinuatoz ꝛ pseuerãtiã. Sine em̃ pseuerantia nihil valẽt oĩa p̃cedẽtia. Berñ. Tolle pseuerãtiã nec obsequiũ mercedẽ h3. nec bñficium gr̃a. nec laudẽ fortitudo. Iste aũt fluui⁹ aq̃ viue spãlit̃ fluit i celo. De q̃ d̃ Apoc̃ vltim̃. Ondit mihi fluuiũ aq̃ viue splẽdidũ tanq3 crystallũ ꝓcedẽtẽ de sede dei ꝛ agni. ꝛ in medio platee Dicit̃m ꝛc. Et q̃b verbis habet̃ q̃ ille fluui⁹ spũssct⁹ dabit̃ ad satietatẽ refectiõis. Jõ vocat̃ flumẽ. In p̃senti em̃ vita scti viri bibũt aquã spũssct⁹ ad mẽsurã. Ezech. xlij. Aquã i mẽsura bibes. In futuro aut̃ ꝛ isto flumine erũt ꝛ sine mẽsura potent̃. Cãtico. v. Bibite amici mei ꝛ inebriami charissimi. Bernt̃ dei i p̃senti sunt amici. i futuro erunt charissimi. Ergo amici bibũt. q3 spm̃sctm̃ habẽt ad mẽsurã. Sed charissimi erũt ebrij. q3 habebunt ipm̃ sine mẽsura. Secũdo ille fluui⁹ habebit emanatoem̃ indeficiẽte. Jdeo dicit̃ aque viue. Fluui⁹ aũt aque mũdi deficit. sz fluui⁹ spũssct⁹ deficere nõ valebit. Hiere. ij. Me dereliquerũt fontẽ aq̃ viue ꝛ foderũt sibi cisternas dissipatas q̃ ꝯtinere nõ valẽt aq̃s. Mũd⁹ ãt̃ sic cisterna pforata. q3 amor ei⁹ cito deficit. Spirit⁹ aũt sanct⁹ ẽ aq̃ viua. q3 eius amor nunq3 deficit. Q3 em̃ amor mũdi cito deficiat. dicit Joh. ij. Mũd⁹ trãsit ꝛ ꝯcupiscẽtia ei⁹. Q3 aut̃ amor spũssancti nõ deficiat. patet. j. ad Thoz. xiij. Charitas nũq3 excidit. ¶ Tercio habebit charitatẽ refulgentẽ. Et ĩ diaphanidũ tanq3 crystallũ. Fluuius amoris mundi est turbidus. ꝛ facit animã turbidam ꝛ fedam. Hiere. ij. Et nunc quid tibi vis in via egypti vt bibas aquã turbidã. Fluuius vero amoris dei est clarus. ꝛ facit animã pulcram. Bap̃. v. Clara est ꝛ que nũq3 marcescit sapiẽtia. Isa. lviij. Implebit d̃ns splẽdoribz aiaz tuã. ¶ Quarto habebit suauitatẽ efficientẽ. Jdeo dicit̃. ꝓcedentẽ de sede dei ꝛ agni. hoc ẽ de ꝛtẽplatõe diuitatis ꝛ visiõe humanitatis Et qua visione ꝛ ꝛtemplatione causat̃ tota dulcedo ꝛ suauitas sanctoz̃. Fluuius aque mũdi h3 aq̃s amaras Isa. xxxiij. Amara erit

potio bibentibꝫ illã. Exo. xv. dicit. q filij Jsrl nõ poterãt bibere aqs de marath. eo q essent amare. Marath interptat amaritudo pecca ti. ꝛ significat mundũ i quo sunt multe amaritudines peccatoꝝ. Fluui⁹ aũt spũssancti habet aquas dulces. Eccli. xxiij. Spũs me⁹ super mel dulcis. ꝛ hereditas mea sup mel ꝛ fauũ. qui edũt me adhuc esuriẽt. et qui bibunt me adhuc sitiẽt. ꝛ qui operant in me nõ peccabũt ꝛc. ¶Quinto habebit p̃sentiã assistẽte. quia fluit i medio platee Jerusalẽ. Mũdus dat suas ꝓsolatões cum magno labore. q: cor terrenũ semp cogitat vt hõ vltra maꝛ revadat ꝛ labores multos sustineat. vt diuitias et cõsolationes acquirat. Sed fluminis spũssancti i p̃senti vita fluit ad ostiũ volũtatis. ꝛ i futuro fluet i medio ciuitatis celestis. ꝛ quilibet sine labore potest ide haurire. Deute. xxx. Mãdatũ quod ego p̃cipio tibi nõ supra te est neq; p̃cul positũ. neq; trãs mare positũ vt causeris ꝛ dicas. Quis ex vobis trãsfretare poterit mare: ꝛ illõ ad nos vsq; referre q; iuxta te ẽ sermo valde i ore tuo ꝛ i corde tuo vt facias illũ. Fluit etiã ad ostiũ nr̃e volũtatis. Apoc. iij. Ego sto ad ostiũ ꝛ pulso ꝛc.

¶Feria tercia.

Sermo. lxviij.

QVerebant iudei eũ i die festo ꝛ murmur multus erat de eo i turba Joh̃ā. vij. ¶Theophilus i breuiloquio diuersaꝝ artium dicit. Gallina coctiõe nõ coagulat: nisi sibi aliquatulũ sanguis superfundat. Spũs homis nisi sibi infundat sanguis beatissime passiõis. De quo Remigius sup Joh̃. Absq; x̃pi passiõis auxilio nullꝫ aliqs hominũ i viã salutis poterit puenire i eternũ. Et Ezechi. sup Ezech. Nulla est fortitudo hoim nisi p̃cedat ex amore refrigerioq; diuino. Jõo vt viriliter firmemur in dei seruitio: hortatur nos introitus misse dicens Expecta dominũ viriliter age ꝛ cõfortet cor tuũ ꝛ sustine dñm. Sic ꝛ fortatus fuit Daniel. vt legitur i epistola hodierna Dañ. vlti. q Bel destruxit et draconẽ interfecit ꝟtute diuina. Ideo posit⁹ est i lacũ leonũ: ꝛ ꝟtute diuina ꝓseruat⁹ i vita Et eadẽ ꝟtute xp̃s resistebat inimicis suis eũ querẽtibus ꝛ persequẽtibus. De quo thema. Judei querebant eũ ꝛc. In summa euãgelij quo innuũtur. Primo vane glorie inq̃sitio. quod p̃bat persuasio ascẽdẽdi. ibi. Post hec ꝛc. Secõdo subdit mũdane glie ꝓculcatio. qõ p̃bat ꝓsilia occulta p̃manẽdi. ibi Jpse mãsit i galylea. ¶De p̃mo dicit. In illo tpe. s. cuꝫ inter iudeos quidaꝫ erãt malicioſi volentes x̃pm interficere. Tũc ambulabat Jh̃s i galyleã. s. i ciuitatẽ Capharnaũ. Nõ em volebat i iudeã ambulare. quia euꝫ iudei interficere querebãt. quia christus nõ semp obijciebat se iudeis: sꝫ aliqñ recedebat ab eis ꝛ ¶Dño ſm Augſ. vt ostẽderet fidelibꝫ p crimine nõ esse obijciendũ. si se aliqñ a psecutoribꝫ abscõderẽt. Nã et ipse fugit nõ solũ de ciuitate in ciuitatẽ: sed etiã de regione i regionẽ. qñ. s. relatus fuit a parentibus i egyptum. Et dicit Aug. Nõ tamẽ i hoc sua amisit potestatẽ: sed nostrã consolabat infirmitatẽ. Naꝫ si voluisset potuisset tut⁹ inter iudeos ambulasse. ꝙa ipsam mortẽ i p̃tate sua h̃e testabat. Joh̃ā. x. Potestatẽ habeo ponẽdi aiam meã ꝛ iterum sumẽdi eã. Hac potestatẽ ostẽdit tẽpe passionis: dũ ad vnicã vocẽ inimici ei⁹ abierunt retrorsum ꝛ ceciderũt i terrã ¶Secũdo iõ vt de mõstraret verã humanitatẽ eius. ideo noluit ire i iudeã. Quia erat de⁹ ꝛ hõ. ꝛ ꝟtute diuitatis poterat nõ ledi a psecutoribꝫ. sed h̃ noluit cõtinue facere: ne declarata eius diuitate humanitas eius veniret i dubiũ ¶Tercio noluit ire i iudeã: q: tps passionis eius nõduꝫ venerat. s. pasca. vñ eodẽ tpe immolabat: vt victima victime succederet. De quo tpe Jo. xiij. Scies Jh̃s q: venit hora eius ꝛc. Tũc subdit. Erat aũt in p̃mo dies festus iudeorũ scenophegia. Secõm Augſ. scenophegia erat festiuitas tabernaculoꝝ qñ mense septimo oẽs iudei i tabernaculis habitabãt. i memoriã illius tpis i quo patres eorũ. xl. annis post eductionẽ de egypto absq; vllis domibꝫ cõmorati sunt in deserto. Nam scenophegia dicitur a scenõ quod est vmbra. ꝛ fagin qõ ẽ comedere. inde scenophegia q̃si comestio in vmbra de arboꝝ ramis facta. Dixerũt aũt ad eũ fratres eius. i. cõsanguinei et cognati x̃pi. Trãsi hinc ꝛ vade in iudeam vt et discipuli tui videãt opa tua q̃ tu facis. Tales fortitã dicebant fratres etiã geniti qui adhuc i christũ nõ credebant. nec de numero discipulorũ suorum erant. Et cupidi mũdane glorie volẽtes q̃ christus ad illud festũ ascẽderet. ꝛ ibi gloriam suam manifestaret. ideo dicunt ei. Nemo quippe i occulto quid facit. quasi diceret. Tu dicis te facere miracula. sed facis ea in occulto. et hoc ex timore. alioquin ires

Feria tercia post Judica

in Hierusalē. z ea ibi cora multitudine ostēderes. Et qrit ipse i pala esse. q. d. Tu queris gloriā de his q facis. z tn ppter timorē absco dis te. Ecce h est ppriū malor vt credant alios filios eis animi passiones hre. Tūc ostēdūt se incredulos cū dicūt. Si hec facis manifesta teipm mūdo. quasi sub dubio ponūt xpi miracula an sint vera. Ideo subdit euangelista. Neqz fratres eius credebāt i eū. i. ꝙ sanguinei eius. Nā ſm Aug. Audientes cū fratres cogitabāt ꝙ sanguinitatē. nō paricetis propagi nem. Sicut em i sepulcro vbi positū est corpus dñi nec antea nec postea corpus iacuit. sic vterus Marie virginis nec antea nec postea aliqd mortale cōcepit. Ideo fratres isti erāt carnales ꝙ sanguinei. Cōtingit em q tales maxime aduersant suis z eos cōtemnūt. Mat. x. Inimici hominis domestici eius. Et Job. xix. Noti mei qsi alieni recesserūt a me. Dicit g eis Jhs. Tps meū nōdū aduenit. scz tradēdi me iudeis. Tps aūt vestrū. s. stādi cū iudeis semp ē paratū. Habuit em xps triplex tps. s. psens. preteritū z futurū. Tps preteritū fuit tps sue natiuitatis. De q dicit ad Gal. iiij. At vbi venit plenitudo tpis misit deus filiū suū zc. Et illud tps fuit ad gloriaz dei z ad pacē mūdi. Un tunc angeli cantauerūt. Glia i excelsis deo zc. Tps psens fuit tēpus vite sue. z illud expendit z cōsumpsit ad nostrā eruditōem z instructōem. Tēpus futurz erat sue passionis. z illud expendit ad redemptōem generis humani. Ecce qz vtiliter xps totū suū tps expēdit. Sed multi sunt q tempus suū preteritū i vanitatibꝫ sumpserūt Tps psens silr i vanitatibus expendūt. Tēpus ꝙ futurz volunt deo dare dicentes. Adhuc ero bonus homo. adhuc penitētiā faciaz Sed dicit Aug. Qui promisit veniā penitēti: nō spopōdit diem crastinū differēti. Dicit tn Beda. q vere penitētes de tempe nihil pdūt Quia z preteritū restaurāt p pritōem. Et presens tenēt p bonā opatōem. Et futurū tenēt p boni ppositi ꝙstantiā z firmitatē. De quo Sap. iij. Tang auz i fornace pbauit electos dns. z i tpe erit respectus eoz. Ideo Sap. ij. Nō pereat nos flos temporis. Ratio ſm Bern. Quia ome tps impensum tibi: queret a te qualiter sit expensum. ℣ Nota futurū tēpus Xpi adhuc erat triplex. s. tempus passionis. resurrectōis. ascensionis. z istud expectabat. Et sic boni cū desiderio expectāt tempus futurz. Primo tps mortis quo a corpe absolunt tangz a graui iugo. Ben. xxvij. Tempꝰ veniet cum excutias z solues iugum eius de ceruicibꝫ tuis. Jugū ſm Aug. dicit a ꝙiūgēdo. qa ꝙiūgit binos i vnū. i. vnione corpis z aie. O graue iugū. qa ꝙtinuū bellū. Sap. ix. Corpus quod corrumpit aggrauat animā. ad Roma. vij. Infelix ego quis me liberabit de corpe mortis huiꝰ. Philip. j. Cupio dissolui z esse cum Christo. ℣ Nota licet iugū corporis sit graue: tamē est vtile. Primo ad meritorū cumulatōem. Gregorius nazāzenus In carne aia meretur. sine corpore mereri nō potest. vt ieiunare. pegrinari zc. Secūdo ad glie augmētatōem. quia auget duplicē gliaz scz aie z corporis. ¶ Item nota viri boni desiderāt mortē ppter tediū. qz reputāt eos quasi i carcere positos sicut piscē aut auis. ps. Educ de carcere aiam meā. Attn si aliqs i corpore existens sciret q statim deberet damnari post mortē potiꝰ i corpe manere desiderarer. sicut pctōres. Secdo ppē gaudiū qd habēt de hius miserie exemptōe. Eccls. iij. Lūcti dies doloribꝫ et erumnis pleni sunt. Isa. lj. Letitia sempiterna super capita eorū. gaudiū z leticiam tenebūt. fugiet dolor z gemitus. ℣ Secūdo boni expectāt tempus resurrectōis. z tertio tempus premiationis. Eccli. lj. Operamini opus vestruz añ tempus. z recipietis mercedem in tpe suo. qz nō ociosis dat merces sed operātibus Matth. xx. Voca operarios z redde illis mercedē. ¶ Tercio sancti. nō solū illi i mūdo. sed etiā illi i celo expectant tempus resurrectōis: i quo expectāt tempus retributionis. i quo recipiēt corpora z pficiētur gloria. j. Pe. v. Humiliami sub potēti manu dei vt exaltet vos i tempore visitationis. Tūc subdit ratio diuersitatis predictorū temporū cū dicit. Nō potest mūdus odisse vos: me aūt odit. quia ego testimoniuz perhibeo de illo qa opera illius mala sunt. quasi diceret. Vos q mūdanam gloriā queritis homines mūdani nos aduersarios nō habetis. Me aut odit qz qro gloriā dei arguēdo peccata mūdanoz q sunt eis ꝓtraria. z phibeo testimoniū ꝙpt bus eoz qz mala sunt. licet sciaz ex hoc odiū pueniret mihi mortē incūbere. Amos. v. Odio habuerūt corripientē i porta. z loquentē pfecte abominati suot. ℣ Sz di. nūquid nō mūdani aliq odio habent a mudo. Rūdet. verz est i ꝑticulari inqztū vnꝰ ea habet q alter vel let hre. vl vbi vnus impedit aliū i hls q sunt de gloria mūdi. sed inqztū mūdanꝰ nullo odit a mūdo. Sācti ꝙ vniuersaliter odiuntur a mūdo. qz cōtrariātur ei. Et si aliqs de mūdo

ēm dilīgat. hoc nō est int̄ q̄tū ēt̄ mūdo. sed int̄ q̄tū ēi eo aliq̄d spūale. Tūc recusat dñs ascē dere dicēs. Vos ascēdite ad diē festum hunc Ego aūt nō ascendā. q̄r ps meū nōdum im pletū est. Sicut em̄ sunt due glorie: ita dū gaudere. epulari i delicijs exterioribus. Isa. xxij. Vocabit dñs exercituū i die illa ad fle tū ꝛ ad plāctū. ad caluitiū ꝛ ad cingulū sacci gulare arietes. comedere carnes et bibere vi nū. Comedamus ꝛ bibamus: cras em̄ mori emur. Et revelata est i auribꝫ meis vox dñi exercituū. Si dimittet vobis iniq̄tas hec do nec moriami dic̄ dñs exercituū. Isa. j. Odiē nitates vestras odiuit aia mea. Sācti vero habet festa spūalia. que i delectatōibus consi stūt spūalibus. Isa. xxxiij. Respice syon ciui tatem solēnitatis nostre. Et ideo dicit vos. s. qui glorīā mūdi queritis: ascēdite ad diē fe stū. s. letīcie tpalis. vbi laus humana ꝛ volu ptas querit. vbi carnalia gaudia extēdūtur. Ego aūt nō ascendā. q̄r talibꝫ nō delector. sz ad diē festū solēnitatis eterne. Et hoc ido. q̄r meū tempus. s. glorie mee quod erit perma nēs in eternū. ꝛ vbi erit gaudiū sine merore. ꝛ eternitas sine labore. nodum impletum est

¶ Dixi secūdo rāgitur glorie mūdane cōcul catio. quod pbat cōsilia occulta permanendi dicēs. Hec cum dixisset ipse mānsit in galylea Ut aūt ascēderūt fratres eius. tūc ꝛ ipse ascē dit ad diē festū nō manifeste: sed quasi in oc culto nō causa timoris. Vñ dñs vt ostende ret se mūdanā glorīā nō querere nō ascendit cū fratribꝫ suis qui ascēderūt ad pmā diez fe stiuitatis illius. vt verificaret illud quod di xerat. Ego nō ascēdā. Postea tñ quarta die illuc venit. Sicut em̄ noluit esse i p̄incipio festiuitatis ne fratribꝫ suis malū persuaden tibus videret fauere. Sic nō debuit se omni no subtrahere ne populo doctrinā salutis sub traheret quā venit docere. Quasi dm̄ Christ. diceret. Nō ascendā passurus ꝛ moriturus: sed docturꝰ populuz. Vel vt dicit Aug. Iste volebāt q̄ Christus ascēderet in iudeā queſi tunus glorīa temporalē. Et sic dixit eis. Nō ascendā sicut vos vultis. sed ascēdā doctur turbas. Et ad ꝫ venit nō manifeste. i. cū ma gna multitudie ꝛ comitatu: ne daret iudeis occasionē maioris inuidie: sed quasi i occul to. Huius triplex est ratio. Una dm̄ Christ. ne suā diuinitatē denudās incarnatio eius es set nimis certa. Isa. xlv. Vere tu es deus ab scōditus. ꝛ vt ostendat multis hominibus i ex emplū q̄n nō p̄nt persecutores suos publice detinere. Alia est dm̄ Aug. vt dareť intelligi q̄ Xp̄s occultatus ēi figuris veteris testamē ti q̄ mō ē manifestus nobis. Isa. viij. Expe ctabo dñm q̄ abscōdit faciē suā. i. manifestaz noticiā a domo Jacob. Vñ ꝛ vsqz in hodier nū diē iudei velamē habēt positū sup faciem suā. sicut moyses ponebat velamē sup faciez suā: vt nō intēderēt filij israel i faciē ei⁹. vt di cit. q̄. Choz. iij. Et ideo oīa que dicta sūt an tiquo populo isrl̄ vmbrā habebāt futurorum bonoz. vt dicit Heb. x. Ut g̃ ascenderet eo q̄ etiā ipm fe. ā esset figura. ideo ascēdit i occul to Scenophegia em̄ erat celebratio tabernā culoz. Iste ergo hoc festum celebrat qui se i mūdo isto intelligit pegrinū. Tercia ratio est: vt doceat nos bona nra occultāt rebere Mat thei. vj. Attēdite ne iusticiā vestraz ꝛc. vt vi deami ab eis. alioquin mercedē nō habebitis. ꝛc. Judei ergo querebāt eū i die festo ꝛ dice bāt. Ubi ē ille. Et murmur multus erat d̄ eo i turba. Quidā em̄ dicebāt bonus ē. Alij aū tē dicebāt nō: sed seducit turbas. Ponit hic vnū i quo oēs conueniebāt. s. querebāt eū. dif ferēter tn̄. Quidā em̄ querebant eū desiderio addiscēdi: vt eius doctrinā deuote audirent. dm̄ illud p̄s. lxvij. Querite dñm ꝛ viuet aia vra. Alij querebāt eū desiderio malignandi dm̄ illud p̄s. xxxvij. Querēt aiam meā vt au ferat eā. Itē ponit vnū i quo discōueniebant cū dicāt. Et murmur multus erat de eo in tur ba. q̄r quidā de turba. illi. s. qui habebant re ctā ꝛ verā intētōem dicebāt de xpo q̄a bonꝰ ē. p̄s. lxxij. Quā bonus israel deus: his q̄ recto sunt corde. Treno. iij. Bonus ē dñs sperāti bus i eū anime querēti illū. Alij. s. qui male erāt dispositi ꝛ mala intētōe querebant eum dicebāt nō. s. bonus est. Dabāt aūt p hoc intel ligi. q̄ multitudo turbe opinabat eū bonum sed p̄incipes sacerdotū opinabant eū malū. Et ido dicūt. seducit turbas. Lu. xxij. Hūc inuenimus subuertentē gentem nostram ꝛc. Mat. xxvij. Recordati sumus q̄r seductor ille dixit ꝛc. Sed quod tūc dm̄ Aug. ꝛ heri de dño ab impijs dicebat. hoc ipsum hodie etiā de fidelibꝫ eius seruis dicit. Nam quicū q̄z religiosus deo in simplicitate cordis seruit ab irreligiosis vituperatur. ꝛ ab alijs homini bus seductor vocatur. hoc valet ad consola tionem nostram. Quare em̄ exhorrescāt mē bra xp̄i quod christo illatū est capiti suo. nō refugiant serui xp̄i aut dei amatores a seculo

quod dictū est de xpo iudeis murmuratoribꝫ hec ille. ¶ Sciēdū q̄ etiā seducere ē seorsum ducere. Potest aūt homo seorsum duci vel a veritate vel a falsitate. vel vtroqꝫ mō pōt dici aliqs seductor. Uel ꝙa inq̄tū seorsum ducit a veritate. z hoc mō nō ꝓpetit xpo q̄ veritas ē. Joh. xiij. Uel a falsitate. z hoc mō xps seductor dicit. Hiere. xx. Seduxisti me dñe z seductꝰ sum. Utinaz sic nos hoies seductores vocaremur z essemꝰ. vt dicit Aug⁹. Magis tñ seductor dicit q̄ a veritate seducit, z decipit. ꝙa ille dicit seorsum duci q̄ trahit a via q̄ est veritas. sicut heretici q̄ in diuersas hereses: z i vias diuersas maloꝝ ducunt. Inter illas aūt duas opiniones maloꝝ ꝑualet. Uñ subdit. Nemo aūt palā loquebat de illo ꝓpt metū iudeoꝝ. s. illoꝝ q̄ erāt de tribu Juda. q̄ grauiꝰ mouebant ꝙtra xpm. eo q̄ i scripturis xps erat ꝓmissus de tribu eoꝝ. Ipsi aūt reputabāt eū galyleū z ab eis extraneū. Et q̄ metuebāt iudeos fm Aug. silētio z voce mima z sono pssioni loquebātur. Illi ꝛo q̄ dicebant seducit turbas. clarius resonabāt. vt eoꝝ sonitus clarius audiebat tanq̄ arctiū filioꝝ. sz dei grates ꝓmutate sunt i maledictiones. Nūc em̄ z fideles laudēt nomē xpi i choro. z psallēt ei cum tympano z psalterio qui exaltatus i cruce ad se traxit oia. Hereticoꝝ ꝛo z loquētiū iniqua os obstructū est.

¶ De eodem.
Sermo. lxix.

Uos ascendite ad diē festū hūc ꝛc. Btus Johānes euāgelista describit nob tria festa. Unū ē qđ nūq̄ ē celebrādū. ꝙa xps illud noluit celebrare. Et hoc oñdit xps cum dicit. Uos ascēdite ad diē festū hūc. ego aūt nō ascēdā. Hoc m̄ ē quod celebrādū ē. sed q̄ si occulte: no vane neq̄ pōpacitate. De q̄ subdit. Ut aūt ascēderēt fratres eiꝰ. q̄. s. volebāt q̄ ascēderet pōpacitate. tūc z ipse ascendit ad diē festū nō manifeste sz q̄si i occulto. Terciū est quod est celebrādū manifeste cū magna solēnitate. sicut festū quod viget i templo celesti. Istud significat ꝙ hoc quod immediate subdit di. Jā aūt die festo mediāte: ascendit Jhs i templū ꝛc. ¶ Circa ꝓmū notāduz q̄ festū illud quod nō est celebrādū est festuz hoim vanoꝝ qui totū tps suū ponūt i comesatoibꝫ z delectatoibꝫ et aliis vanitatibꝫ. De quo dicit Exo. xxxij. Cras solēnitas dñi est. Et subdit. Et sedit ppls māducare z bibere z surrexerūt ludere. ¶ Istud aūt festū diaboli cū nō est faciēdū triplici de causa. ¶ Primo. ꝙa hec vita tota est vigilia. Ideo debem⁹ iciunare z peccata nra deplāgere: vt possim⁹ ad festū celestis patrie puenire. Joel. ij. Conuertimini ad me i toto corde vestro i ieiunio. fletu z planctu. Mat. v. Beati q̄ lugēt. ecce vigilia. q̄m ipsi cōsolabūtur. ecce festū. Sed vani hoies volūt hic facere festū. ideo veniēt ad vigilia. Lu. vj. Ue vobis q̄ saturati estis. ecce festū. q̄ esurietis. ecce vigilia. ¶ Secūdo illud festū nō est fiēdū. q̄ ista vita est exiliū. Brute⁹ em̄ esset ille peregrinus qui i exilio positus vellet facere festū. sed debet expectare quousq̄ ad patriā suā reuertat. Ista em̄ vita est quoddam exiliū. ps. xxxviij. Aduena ego sum et peregrinus apud te. Patria aūt nostra est regio celestis que nos expectat. Heb. xiij. Nō habemus hic manentē ciuitatē: sed futurā inquirimus. Quia igit pctōres de exilio fecerunt patriā. iō a patria celesti semp erūt exules et bāniti. Apoc. xxij. Foris canes. venefici et impudici. ¶ Tercio istud festū nō ē fiēdū. q̄ ista vita est locus laboris Job. v. Hō ad laborē nascit z auis ad volādū. Ideo serui dei sunt i ꝓtinuo labore. Hal. vj. Dū tps habem⁹ operemur bonū ad oēs. Et ideo de labore veniēt ad requiē. Apoc. xiij. Ammodo iā dicit spirit⁹ vt req̄escāt a laboribꝫ suis. Uani aūt homīes volūt cē i ocio. z iō de ocio veniēt ad laborē. ps. Laborabit ē eternū. s. in pēnis. et vivuet ad huc finē. ¶ Hoc ē quod dicit festuz vt dictū est. quod est celebrādū. sed q̄si occulte Et terciū ē quod ē celebrādū solēniter z manifeste. ¶ Et ad ista intelligēdū notādū. q̄ anime sanctoꝝ viroꝝ tres habent status. ¶ Dicimus est inq̄tū ipse aie i vita p̄senti cum suo corpe sunt z iūcte. z tali mō sunt i manu dei. Sap. iij. Justoꝝ aie i manu dei sunt. ¶ Secūs status est inq̄tuz ipse aie a suis corpibus sunt exute. Et q̄tum ad hoc sunt i sinu dei. Olim quidē erāt i sinu Abrae. sed mō sunt in sinu dei. Isa xl. In brachio suo congregabit agnos: z i sinu suo leuabit fetas. Ipse portabit z congregabit agnos. id est innocētes. ne ab inno/cētia cadāt. Leuat z portat fetas. id est penitētes i sinu. vt semp i opibꝫ penitētie fecūdi ꝙ maneāt. ¶ Tercius est inq̄tū aie ad sua corpa reuertent. z i suis corpibꝫ beatificabūtur. z inq̄tū sunt i thalamo dei. Deuter. xxxiij. Amātissimus dñi habitabit cōfidēter i eo quasi i thalamo tota die morabit. z inter hūeros illius

requiescet. Inq̃tū ḡ aīe adhuc in p̃senti vita cū suo corpe ꝓiūcte sunt ⁊ in manu dei sūt: nō debet de ip̃is fieri aliqd festū triplici de cā. Primo ppter periculū. qz ille q̃ est modo sanctus eras poterit esse malꝰ. j. Cor. x. Qui stat videat ne cadat. Scdo ppter dubiū qz nescimus qui sunt in dextera dei vel in sinistra. Multi ei videnť esse in eꝰ dextra q̃ sunt in sinistra: ⁊ ecō uerso. Judas eni q̃ erat discipulus xp̃i videbať in dextera. ⁊ tamē quātū ad p̃scām etiam dei erat in sinistra: ⁊ ecōuerso. Latro in cruce videbať esse in sinistra dei ⁊ tñ in dei p̃destinatōe erat in dextera. Tertio ppť statū. qz multꝫ tribulatōibꝫ sancti sūt exp̃siti. Homo aūt qui est in tribulatiōe: nō indiget celebratōne festi ꝫ compassione animi. Propť istā causaz nec de xp̃o nec de beata ỹgine q̃diu fuerūt i hac vita nō fuit factū aliqd festū. qz tota vita eorū fuit in labore ⁊ afflictione. Et ideo nō erat eis necessaria celebratio ꝫ cōpassio. Secūdus status est inquantū ꝓsiderant aīe put sunt extra a corpe. Et quātū ad hoc sunt i sinu dei. Sicut enim illud qd est in sinu est secuꝝ ⁊ est chaz ⁊ homini qdammodo ꝓiūctū. sic ⁊ anime sanctoꝝ dicunť esse in sinu dei. qz ibi sunt valde secure. Joh. x. Non rapiet eas aliq̃s de manu p̃ris mei. Et sunt deo valde chare. j. ad Cho. vj. Empti estis p̃cio magno. Sūt deo ꝓiuncte ⁊ vnite. Joh. xvij. Omes vnū sint sicut tu pater in me ⁊ ego in te ⁊c. Sic eni filius vnū est cū patre p naturam. sic ⁊ sancti erunt vnū cū patre ⁊ filio p gr̃am. Quantū ad istū statū de sanctis in p̃nti vita facimꝰ festū tribꝰ de causis. vt dicit Aug. contra faustū. Primo ppter imitationē. vt sicz ex hoc sanctoꝝ exemplā imitemur. Jaco. v. Exemplū accipite fratres mei exitꝰ mali ⁊ longanimitatis ⁊ labꝰis ⁊ patientie pphetas qui locuti sunt vobis in noie dñi. Scdo ppter meritoꝝ associationē vt sicz eoꝝ meritis associemur ⁊ ptices simꝰ. Sācti eni ptic̃pāt merita sua his q̃ illis horōdant. Tertio ppter eoꝝ orōz. vt sicz ipsi apud deū p nob intercedāt. Ideo d̃r Job. v. Ad aliquē sanctoꝝ ꝓuertere. Illud aūt festū debet fieri q̃si occulte. i. nō pompacitate nec cū aliqua vanitate. Et in h̃ maxime peccāt multi ꝛres. Cōtra q̃s d̃r Amos. viij. Cōuertā festiuitates vr̃as in luctū ⁊ oīa cātica vr̃a i plāctū ⁊ inducā sup omne dorsum vestr̃ saccū. ⁊ sup oīe caput caluiciū. Mulieres ꝓsueuerūt in festiuitatibꝫ ducere choreas. ⁊ vanas dicere cātilenas. Quꝫ illa cātica ꝓuertenť in luctum infernalē. Et ideo dic. Conuertā festiuitates vestras in luctū. Cōsueuerūt ⁊ varia et vana ornamēta deferre. Quꝫ illa ornamēta in saccū cōmutabunť. qz cuꝫ sacco ⁊ cilicio sepelientur. Et ideo dicit. Inducā sup omne dorsum saccum. Cōsueuerūt etiā capillos alienos deferre ⁊ caput suū vane ornare. sed iste ornatꝰ in caluicium cōuerteť. qz sicut patet capita eorū in monumētis totaliť sunt decaluata. Et iō subdiť. Et sup oīe caput caluiciū. Tertius est status qn̄ ꝓst resurrectiōz beatā aīe ad sua corpa reuertenť. ⁊ tūc faciēt festū non semel in anno vel in mēse vel in hebdomada. sz sp: qz ibi nō erit nec mēsis nec hebdomada: sed tm̄ vna dies. Un̄ Aug. exponēs illud ꝛbū. Tēpus meū nondū aduenit. exponit illud d̃ tpe glie dicēs in p̃sona xp̃i. Ipe est dies festꝰ meꝰ. non diebꝰ istis pcurrēs ⁊ ptransiēs: sz permanens in eternū. In ip̃a festiuitate est gaudiū sine fine. ⁊ veritas sine labe. ⁊ serenitas sine nube. Istud festuz non fiet occulte. sz cū magna celebritate. qz oīs angeli ⁊ oēs beati insimul deū laudabūt. Augꝰ. de ciui. dei. In hac vacabimus ⁊ videbimus. amabimꝰ ⁊ laudabimus. ⁊ q̃squis erit in ea sine fine. Ad vacare igiť sequiť videre. qz nisi homo vacet non videt. iuxta illud p̃s. xlv. Vacate ⁊ videte: qm̄ ego sum deꝰ. Et ideo dicit. Vacabimꝰ ⁊ videbimus. Ad videre sequiť amare. qz nulla res p̃ot amari nisi videať: vl̃ nisi aliq̃ mō cognoscatur. Ideo dicit. videbimꝰ ⁊ amabimꝰ Ad amare sequiť laudare ⁊ cōmēdare. Illam eni rem quam odio habui semp vituperо. Illaz aūt rem quā diligo sp cōmendo: laudo: et extollo. Et ideo dixit. amabimꝰ ⁊ laudabimus Sancti igiť in patria vacabūt. vacādo videbunt. videndo amabūt. amādo laudabūt. Et hoc sine fine ⁊c.

Feria quarta.

Sermo. lxx.

O Wes mee vocem meā audiūt. Joh. x. Ubi capitaneꝰ bonꝰ est i campo: ille eniť populū suū sibi ꝓmissum liberare de inimicis. Et h̃ est p̃mū. Scdo ponit eis traditōes dicēdo. Tu debes h̃ facere: tu hoc ⁊ tu h̃ dimittere. Tertio tales sibi cōmissi tenēť sibi obedire. Spūaliter. Et sic xp̃s est capitaneꝰ noster qui ideo a deo patre est ꝓstitutꝰ vt nos liberaret de inimicis. Un̄ Isaie. xix. Clamabūt ad dñm a facie tribulātis: ⁊ mittet eis saluatorē ⁊ ppugnatorem qui liberet eos. Et hoc recogi

Feria quarta post Judica

tat eccl'ia in introitu di. Liberator me⁹ re gen/
tibꝫ iracūdis: t ab insurgētibꝫ in me exaltabis
me: a viro iniquo eripies me dñe. Scdo po/
nit capitaneus traditiones. Et sic xps in epl'a
Actu. xix. Ego dñs deus vester. Et ponit rece
traditones. Primo. Nō facietis furtū. Ratō
fm Aug. q: pctm nō dimittit nisi ablatū re/
stituat. Cōtra hꝫ peccauit Achan Josue. vij.
que dñs iussit lapidari. Scdo. Nō mētiemi
Rō. q: os qđ mētit necat aiam. Sap. j. ps. v
Perdes omes q̄ loquunt mendaciū. Tertio
Nec recipiet vnusquisq; primū suū. Ratio.
q: dr Mat. xix. Dilige primū tuū sic teipm
Et idem. vij. Quecūq; vultis vt faciāt vob
homines t vos facite illis. Quarto. Non p/
iurabis in noie meo: nec pollues nomē dei tui
Rō. quia nō est aliud nomē sub celo datū ho
minibꝫ in q̄ oporteat nos saluos fieri. Actuū
iiij. Cōtra hꝫ fecit sennacherib q̄ blasphema/
uit nomē dñi dicēs: q̄ non posset liberare filī/
os israel re manu sua, ppter quod occidit dñs
vna nocte. clxxxv. milia. t post hꝫ pp xij filij sui
Sarasar: Adramelech: occiderunt eum. vt
habet. ij. Paral'. xxxij. Quinto. Nō morabit
opus mercēnarij tui apud te vsq; mane. Rō.
Matth. x. Dign⁹ est mercēnari⁹ mercede sua
Sexto. Non maledices surdo. nec coram ce
co pones offendiculū: sz time dñm deum tuū
Septimo. Nō iniuste iudicabis. Rō. q: dr
Luc. vj. Qua mensura mensi fueritis remeti
etur vob. Octauo. Nō facies qđ iniquū est.
nec iniuste iudicabis. nec psideres psonā pau
peris. nec honores vultū potētis. Rō Actu. x
Nō est psona q̄ acceptio apud deum. Nono
Nō eris criminator nec susurro in popul⁹ Rō
Deut. xxxij. Mihi vindictā t ego retribuaz
Decimo. Nō oderis frem tuuz in corde tuo.
nec qras vltionē. nec memor eris iniurie ciui/
um tuoz. Rō. Si nō remiseritis vnusquisq;
fratri suo nō remittet vob pat⁹ me⁹ ꝛc. Mat.
xviij. Cōcludit. Ego dñs: leges meas custo/
dite. Ergo in hꝫ corde dat epl'a cū euangelio in
themate. Oues mee voce meam audiūt. ꝛc.
Aliud thema. Naturaliter mutatio non
fit in instanti sz p aliqđ mediū. Spūaliter Et
sic nos trāslati sumus de morte ad vitā: sed p
mediū. i. xpm. j. ad Thi. ij. Mediator dei t
hoim hō xps ihs. q̄ dedit redēptiōz semetipz
p omibꝫ. De q̄ introit⁹. Liberator me⁹ ꝛc. ps.
xvij. Huc psalmū fecit Dauid in grāz actiōe
post obitū Saul Absalonis t Syre inimi/
coz suoz. Sz pnūc exponit de xpo. Diligam
te dñe ꝛc. Ee liberator me⁹ ꝛc. de inimicis. Hic
nos originalē liberatōez a peccatis ascribam⁹
dño deo. Joh. viij. Si filius vos liberauerit ve
re liberi eritis. Adhuc requirit scdm mediuz. s.
obedietia mādatoz. Matth. xix. Si vis ad
vitā ingredi serua mādata dei. De q̄ epl'a vt
supra patuit. Et i euāgelio. Oues mee voce
meā audiūt ꝛc. Sz q: iudei noluerūt audire
voce eius. q̄ nec crediderūt. ad Ro. x. Fides
ex auditu. auditus aūt p verbū xpi. Exquo nō
crediderūt. tūc nō sunt oues xpi: sed diabli.
q̄ dixit in themate. Vos non creditis q: non
estis de ouibꝫ meis. In summa euāgelij tria
innuuntur. Prima iudeoz fallax interroga/
tio. ibi. Si tu es xps. Scdo xpi efficax respō/
sio. ibi. Loquar vobis. Tertio iudeoz pertī/
nax obstinatio. ibi. sustulerūt lapides. De
primo dicit. In illo tēpe. Facta sunt encenia
hierosolymis. i. festū t memoria dedicatiōis
templi. Hiero. Tres fuerūt dedicatōes tēpli.
Prima a Salomone in autumno: decima
die septembris. Scda a Zorobabel t Jhesu
sacerdote tpe veris i marcio cū redierūt de ca/
ptiuitate babylonis. Tertia a Juda macha
beo: qui templū pphanatū a gentibꝫ munda/
uit i hyeme in mese decembri. Et hec dedicatio
tpe xpi celebrabat vnde hic agit. Jō subdit.
Et hyems erat. Grego. Voc ideo exprimit vt
innuat in cordibꝫ iudeoz frigus malicie esse. q̄
hoc etiā iudeoz pranitas designat. Et primo
hyems est tempus nubilosum t nebulosum.
sic iudei erant tenebris erroris inuoluti. ps.
lxxxj. Nescierūt neq; intellexerūt: in tenebris
ambulant. Matth. v. Sinite eos: ceci sunt
t duces cecorum. Scdo est tps pluuiosum.
t sic iudei loquacitate superflui t murmurato/
res. Actuū. v. Semp spūisancto resistitis.
Tertio frigiduz. t sic iudei in amore dei. Die
remie. vj. Sicut cisterna facit frigidā aquaz
suā: sic frigidā fecit malicia suā. Quarto luto
sum. t sic luto peccati sunt pleni. Mat. xxiij.
Ue vobis scribe t pharisei ꝛc. qui pleni estis
omni spurcicia. Quinto tediosum. Et sic iu/
dei fuerūt tediosi in opando opa bona. Ma
thei. xxiij. dicūt t nō faciūt. alligāt onera gra
uia t importabilia. t imponunt in humeros
hominuz. digito aūt suo nolūt ea mouere ꝛc.
Uel ideo fm Theophilum. vt in primo osti
gnetur tempus passionis. Itaq; in vere seqn
ti passus est dominus Jdeo versat in templo
Et ambulabat Jesus in porticu Salomois
Alchuinus. Erat locꝰ vbi Salomon stabat
ad orandū. Sicut dr. iij. Reg. viij. Et talis
locus fuit reparatus post destructioz a Juda

machabeo ad silitudinē ꝓpōnis. Circūdederūt eum iudei. Hlo. nō ex amicicia: sz odio. et nō vt milites ad regē custodiendum sed ad cōp mendū. ps. xxxix. Circūdederūt me mala q̄z non est numerus. Nō vt discipuli ad mgrm audiendū: sed ad recipiendū. ps. Circūdederunt me sicut apes: et exarserunt sicut ignis in spinis. et in nomine dñi quia vlt⁹ sum in eos. Non vt infirmi ad medicum sequendum sed inuidendū. ps. cviij. Sermonibus odij circumdederunt me et expugnauerūt me gratis. Et. ps. xxj. Circūdederunt me canes multi: concilium malignantiū obsedit me. Discentes. quousq̄z animā nostrā tollis. i. crucias? Si tu es xps dic nobis palam. Nō veritatē desiderabant: sed receptionē. ideo adulatorie loquūtur. volentes per hoc ostendere se deside rare scire veritatē de ipso. quasi dicerēt. Anima nostra est in suspenso desideriꝰ: q̄diu vinctos nos de lin quis. Quia spes que differtur affligit animā. Prouer. xiij. Ideo dic Aug. Pre mittunt adulatiōem vt ꝓueniāt ad receptoz Et Chrys. In hoc ostenditur puersitas iudeorum. quia quādo xps eos erudiebat per verba: petebant signa dicentes Joh. ij. Quod si gnum ostendis nobis quia hec facis. Cū autem faciebat signa petebāt verba. sicut q̄n dixerunt hic. Si tu es xpus dic nobis palam. Quem sz patriarche tamdiu expectauerunt quem omnes prophete p̄dixerunt. angeli desi gnauerunt. q̄ redempturus est israel. Augu. Judei de xpo ꝑm hominē sapiebāt: sed diuinitatē minime intelligebāt. Et hoc figuraūit velamen Moysi in facie sua Exodi. xxxiij. q̄n facies eius videbatur eis cornuta. Quanto minus poterant videre verū deum carne velatum. ad Roma. xj. Cecitas contingit ex parte in israel. Chrys. Opa eius nō valebāt ficulare. ideo cupiunt in verbis eum capere. Si mulabāt se solo verbo suadere qui tot opibus noluerunt credere. Ideo Alchuinus. O ꝓfidi iudei cū nihil loquik in occulto: sed omnia in publico. cur dicitis: dic nobis palam. Aug⁹. Cogitabant eū iudei recipere taliter. si respondisset non: habuissent ꝓpositū. si sic vt accusarēt eū sibi vsurpare regnū. q̄ sciebāt xpm de se minē dauid regali nascitur. Si respondisz dubie dixissent q̄ sit homo duplex. quia aliud habet in corde: et aliud ꝓfert ore. ¶ Dixi secundo tangit veracē missio dicēs. Loquor vobis et non creditis mihi. Mira res. quasi diceret. Cum sim sapiētia que ex ore altissimi prodij Eccli. xxiij. Cū sim nuncⁱ salutis a dō patre missus. Thob. x. Et sicut imber cadit de celo et fructificat terrā. Isa. lv. Ita verus pater misit verbum et nō reuertet vacuū. Cur ergo nō creditis: cum eloquia mea super mel dulciora Sed verba sine operibz non faciunt fidem. q̄ videte opa que ego facio &c. Videte testes: q̄rum ꝑmus est Petrus Mat. xvj. dicēs. Tu es xps filius dei viui. Discipuli i nauis fluctu Matth. xiiij. Vere filius dei es. Martha iohan. xj. Ego credidi: quia tu es xps filius dei viui q̄ in hunc mūdum venisti. Demon. q̄d mihi et tibi Jhesu fili dei altissimi. Marci. v. Ceturio Mar. xv. Vere hic hō filiⁱ dei erat. Pater celestis Luc. iij. et Matth. xvij. Hic ē filius meus dilectus. Item loquor vob et nō creditis mihi. quasi diceret. Ex hoc probat falsitas vestra. Opa que ego facio in nomie p̄ris mei hec testimoniū phibent de me. Christus enī habebat quedā opa humanitaꝰ: vt sitire: esurire: lassus fieri. quedā diuinitaꝰ. vt dare spūmsanctū. Joh. xx. Et dimittere pcā Luc. vij. Et infirmos solo verbo curare. Ista opa p̄bant xpo testimoniū q̄ ipe erat verus homo et deus. Unde patet per exemplū q̄ diuinitas ipsius cognoscebat sicut arbor ex fructu cognoscitur. Matth. vij. Attamē tot̄ fructibus non crediderunt. ideo inexcusabiles fuerunt. Joh. xv. Si opera non fecissem in eis que nemo alius fecit peccatum non haberent. Cūc oñdit causam quare nō crediderunt dicens. Vos nō creditis. q̄ non estis ex ouibz meis. i. nō estis ꝓordinati ad vitam eternā. sz ꝑsciti ad eternū interitū. q. di. Vos estis hedi fedi lupis infernalibz expositi. q̄ in iudicio nō eritis ad dexterā: sz ad sinistrā audientes illud. Ite maledicti &c. ¶ Sed dicetes. p hoc videtur q̄ saluator coegit eos desperare. Rñdetur q̄ in turba illa aliq̄ erāt q̄ non erant ꝓordinati ad tūc credendū. sz in posterū. Un in actibz apostolorū ꝺr. q̄ crediderunt ex iudeis vna die q̄nq̄z milia. Aliqui aūt q̄ non erant adhuc ꝓordinati sed in posterū ad credēdum. Non ergo repugnabat spei hoc dicere. Turba cū nō dixit vni specialiter. Oues mee vocem meā audiunt. i. ꝓceptis meis obediūt ps. xciij. Si vocē eius audieritis &c. Et ego cognosco eas. i. approbo eorum facta. ij. Thimo. ij. Novit dñs qui sunt eius. s. in vitam eternam p̄destinati. Et sequit me. s. in via humilitatis et patiētie. j. Pe. ij. Christus passus est p nob &c. vt sequamī vestigia ei⁹. Et Job xxiij. Vestigia eius secutus est pes meus. viā eius custodiui et non declinaui ex ea. ¶ Nota

Feria quarta post Judica

predestinatio sm sanctū Tho. pte. ſ. q. xxiij. est ratio ordinis aliq̄z in salutē eternā in mente diuina existēs. Et predestinatio certissime et infallibiliter ꝓsequit suū effectū. Nec tñ imponit necessitatē. q: nō necessitas sz libertatis arbitrium operat ad dānatōz vel saluationem. Un Bre. z habet in can. xxiij. q. iij. obtineri. Obtineri neq̄q̄ possunt q̄ predestinata nō fuerunt sed ea que viri sancti orādo impetrāt: ita predestinata sunt vt p̄cibo obtineant. Nam ipa q̄z phennis regni destinatio: ita est ab oīpotenti deo dispositā vt ad hoc electi ex labore pueniant. quatenus postulando mereant accipe qđ eis omnipotens dē añ secula disposuit donare. Nec Bre. ¶ Exemplū. Fuit quidā frater in monasterio q̄ habuit multas reuelationes. qđ quidā alter frater sciens petiuit eū vt oraret deū quatenꝰ dignaret sibi reuelare an esset de numero saluandoꝝ. Et dū ille p̄cibo ista ret: reuelatū est sibi q̄ esset de numero damnādoꝝ. z timēs frēm illū turbare p aliq̄t dies sibi celauit. Post hꝰ illo volēte scire inuitꝰ dixit sibi. Tūc ille hoc audiēs z intelligēs scripturas statim rñdit. Bñdicꝰ dñs deꝰ: nec tamen sic desperabo. sz priam quā p ingressum religionis assumpsi duplicabo z triplicabo donec iueniā grām ac miscōiam apud altissimū. Et post in breui reuelatum est eidem q̄ iste frater esset de numero saluandoꝝ. Ergo noli dicere. Siue ago bonū siue malū veniam quo deus vult. Nā deꝰ non est cā mali z dānatiōis tue. Boeciꝰ. Ego video facientē rotā: visus nō est causa rote ꝛc. Subdit. Et vitā eternā do eis: z nō peribūt in eternū. Ecce bona pascua vita eterna: vbi nulla herba arescit: sz totum viret. Et nemo rapiet eas de manu mea. i. de potestate mea p violentiā. hꝰ trahēdo ad culpā: vl in futuro ad penā. Hab. iij. Justoꝝ aie i manu dei sunt: z non tanget illos tormentū mortis. Et vt Augn. dicit. Ibi nec lupus rapit: nec fur tollit: nec latro interficit. Pater meꝰ qđ dedit mihi maiꝰ est oīb. q. s. Ego ꝓseruo eos in potestate p̄ris. q: habeo eandē potestatem cū eo z eandē essentiā. q: sum eiꝰ ꝑbū. eiꝰ vnigenitꝰ z cādoꝝ lucis eterne. Et nemo pōt rapere de manu p̄ris mei. ſ. cū sit infinite potētie. ido nihil pōt ab eo auferri p violētiā. Hieron. Manus dei p̄ris est filius. ps. cxliij. Emitte manū tuā de alto: eripe me ꝛc. q: per ipm facta sunt oīa. Joh. j. Et Isa. xlviij. Manꝰ mea creauit celos: z fundauit terrā. Ista manꝰ est omniū bonoꝝ largitiua. ps. cxlvij. Aperis tu manū tuam ꝛc. Item est oīum ꝓuatiua. Isa. xlix. Sub vmbra manus sue protexit me. Item est omniū in viam celi directiua. Hapie. vij. In manu illius nos z sermones nostri z omnis sapia z operū scientie disciplina. Item est omniū saluatiua. ps. cxviij. Fiat manus tua vt saluet me. Heñ. xlviij. Salus nra i manu tua est. Quia ego z pater sumꝰ vnum. Dño i natura. sicut dr Jo. v. Sicut pater habet vitam in semetipo: sic dedit z filio. ꝛc. Dedo in potestate. Joh. v. Dedit ei potestatē iudiciū facere. quia filius hominis est. Tertio i reuerentia z honore. ad Phil. ij. Dedit illi nomē quod est sup oīe nomē. Et q̄ nullus pōt rapere de manu patris p violentiā. q: fortissimꝰ est. nec p ignorantiā: q: sapientissimꝰ. Job. xi. Sapies corde est z fortis robore. ¶ Secūdū Sapies corde est z fortis robore. ¶ Secūdū hoc q̄ dicit. Ego z pater vnum sumus. excludit duos errores circa articulū sanctissime trinitatis. Sabellius enim in deo posuit vnitatem persone sicut z essentie. Et hoc removet cum dr: sumus. Si enim pater z filius esset vna psona: dixisset in singulari sum: z non simus. Arrius aūt ecōuerso posuit pluralitatē essentiaꝝ sicut z psonaꝝ. Et hoc excludit in eo q̄ dr: vnū. Si enī pater z filius haberēt diuersas essentias: nō diceret vnū neutraliter sed plura. igitur p ego z pater sumus: discretio z equalitas psonaꝝ exprimit. p vnum vnitas diuine substantie intelligit. In theologia enī per neutrū genus dr substantia diuina. p masculinū psone. p femininū notio. Un Aug. Utrūq̄z audi z vnū sumꝰ: q̄ dixit vnum liberat te ab Arrio: q̄ sumus liberat te a Sabellio. ¶ Dixi tertio tangit indeoꝝ ptinaz obstinatio. ibi. Sustulerūt lapides iudei. Quia dicit Augꝰ. Judei erāt duri vt lapides aī p funda dei verba intelligere nō possent: lapidibus silēs ad lapides currūt. ps. cxix. Dū loq̄bar illis impugnabāt me gratis. Rndit eis ihs. Multa bona opera ostendi vobis ex pre meo. ſ. mortuos suscitaui. infirmos curaui ꝛc. ppter quod opus me lapidatis. quasi diceret. Nullus debet lapidari p bono opere: sz p malo. ¶ Nota sunt aliqui qui reddunt mala p malis. z hoc est prohibitum. ad Roma. xij. Non reddentes malum p malo: quia deus sibi hoc retinuit. Deutero. xxxij. Mihi vindictam z ego retribuam. Alij sunt q̄ reddunt bona p bonis. Et istud est quoddam naturale debitum. Matthei. v. Si diligitis eos q̄ vos diligunt quam mercedem habebitis? q̄ si diceret nullam. Alij sunt qui retribuunt bona pro malis. Et istud est perfecte charitatis

indiciū. Talis erat xp̄s q̄ a iudeis recipiebat conuicia. ⁊ tamen nō cessauit eis dare beneficia. Et hoc docet nos Matth. v. Benefacite his qui vos oderunt. Alij sunt q̄ retribuunt malap bonis. ⁊ illud est valde iniquū. Tales erāt iudei q̄ a xp̄o recipiebant multa bñficia. ⁊ tamen ei multa inferebant opprobria .ps. xxxiij. Retribuebant mihi mala p̄o bonis. Ideo christus charitatiue arguit eos dicens Multa bona opa ostendi vobis ⁊c. Et dicit Ex patre meo. vt indicaret se p̄ oīa gloriaz patris querere. Joh̄is. viij. Gloriā meā non quero. Responderunt ei iudei. De opere bono non lapidamus te: sed de blasphemia .q̄ cuz homo tu sis facis teipsum deum. Tūc respondit illis Jesus. Nonne scriptum est in lege vestra. Aug⁹. Dicl̄ex recipitur p̄ toto veteri testamento. Ego dixi dij estis. quasi dicat xp̄s Non habetis me lapidare si deuz me vocauit. quia scriptura vestra puros homies deos vocat. Si ergo illos dixit deos ad quos fmo dei factus est. ⁊ non potest solui scriptura. id ē. dici q̄ contineat aliquid falsum. Quem p̄ sanctificauit. id est sanctum genuit. ⁊ misit in mūdum. quasi diceret. Multo fortius deus p̄t ille vocari. Et quare vos dicitis: q̄ blasphemas: quia dixi. Filius dei sum. quasi diceret. Irrationabiliter hoc facitis. quia scriptura h̄ dicit. Sicut Hieremie. xxiij. Ecce dies veniunt dicit dominus: ⁊ suscitabo Dauid germē iustum. Et sequitur. Et hoc est nomen q̄d vocabunt eū domin⁹ iustus noster. Et vbi nos habemus domin⁹ ibi ponitur nomen domini Thetragramathon i hebreo .q̄d nulli alicui attribuitur nisi soli deo. Item nota blasphemia est aliq̄d falsum dicere de deo. ⁊ quia xp̄s cm̄ homo videbatur eis. ideo dicunt eū blasphemare. quia dixit se ⁊ deum vnum esse. ⁊ pena blasphemantiū erat lapidatio in veteri testamento. ¶ Sciendum q̄ deus dicit tribus modis. scz natura. Et hoc modo christ⁹ erat deus adoptione ⁊ gratia. Et hoc modo sancti viri dicuntur dij. Et falsa opinione ⁊ nuncupatōne. Et hoc modo idola ⁊ demones dij appellantur. Sancti ergo viri dicuntur dij n̄ per naturam sed per gratiaz. Aug⁹. Talis est vnusquisq̄ qualis est dilectio sua. si deum diligis: deus es. si terram diligis terra es. Diligamus ergo deum vt dij appellemur. contemnemus terrena ne terra vocemur. ¶ Sz posset aliquis dicere. volo vtrūq̄ facere. ⁊ deum diligere. ⁊ sic ero deus. ⁊ terram amare ⁊ sic ero terra. Sed hoc fieri non potest. quia dicitur Matth. vj. Nemo potest duobz dñis seruire scz deo ⁊ mūdo. Et istud potest oñdi per tria exempla. s. vasis: manus: ⁊ oculoz. Aug⁹. in libro q̄nq̄ omeliaz hoc ostendit exēplo vasis quia si vas aliq̄d debet impleri melle: ⁊ est plenum aceto: oportet q̄ acetuz effundatur. ⁊ sic mel infundatur. Unde dicit. Est amor vtil. ⁊ est amor noxius. Amor amore impeditur. amor noxius recedat. ⁊ amor vtilis succedat si pleni sunt homines amore hui⁹ seculi effūdant illum vt capiant amorē dei. vis vt itret vinum: oportet vt acetū non infundas. Secundo hoc ostendit Aug⁹. sup Joh̄em: exemplo manus dicēs. Amorē hois sic putare debes quasi manū anime Si aliquod tenet: ne aliud non potest tenere. quod datur teneat: dimittat q̄d tenetur. Qui aūt amat seculum dicit illi deus. deum amare non potes. occupatam habes manū. dicit illi deus. Tene q̄d vis si non vult dimittere q̄d tenebat: non p̄t accipere quod offertur. Tertio hoc oñdit Cyp̄rianus in tractatu de duodecim abusionibz seculi exemplo oculoz dicens. Amor mundi ⁊ amor dei pariter in vno corde habitare ñ p̄nt Quēadmodū oculi celum ⁊ terrā nunq̄ pariter aspiciunt. Dicit aūt Aristo. in lib. de aialibus. q̄ aues claudūt oculos cū palpebra inferiori. Aialia vo gressibilia cū palpebra supiori. Per aues intelligunt viri spūales q̄ ad inferiora ⁊ terrena oculos claudūt ⁊ celestibz intendunt. Per animalia intelligunt viri hūani ⁊ mūdani q̄ habent oculos claudos ad celestia ⁊ apertos ad terrena. Tūc subdit p̄bās hoc ex opibus quod p̄bat ex scripturis dicēs. Si non facio opera patris mei nolite credere mihi. Si aūt facio ⁊ si mihi nō vultis credere: operibz credite vt cognoscatis ⁊ credatis. q̄ pater in me est ⁊ ego i patre. quasi diceret. Et operibus cognoscite me esse vez deū. ⁊ me i patre ⁊ patrem in me quod oculis vestris videre non potestis. Querebant g̃ eū apprehēdere. ⁊ exiuit de manibz eorum. s. virtute diuina transiens p̄ illos.

De eodem Sermo. lxxj.

O Wes mee vo cē meā audiūt. Joh̄. x. ¶ Sciendum in hoc euāgelio dns noster Jesus christus qui est pastor verus: ponit h̄ duas differentias ouium. Sunt enī quedaz oues que non sunt sue: sed sunt oues dyaboli.

Feria quarta post Judica

De quibꝫ dixit. Vos vos nō creditis. qꝛ non estis ex ouibꝫ meis. Alie sunt oues sue. ꝺ̄ qbꝫ subdit. Oues mee vocē meā audiūt. Prime oues. s. oues diaboli faciūt duos greges. Primus grex est in hoc mūdo. Oues enī diaboli q̄ sunt in hoc mūdo sunt hypocrite. De q̄bus ꝺꝛ Mat. vij. Attēdite a falsis pphetis q̄ veniunt ad vos i vestimētis ouiū ꝛc. Dicꝛ tamē Chꝛy. sup Matth̄. q̄ lupus si tegat pelle ouina: pōt tn cognosci q̄ sit lupꝰ p tria. Primo p actū. qꝛ lupus ventibꝫ mordet. ouis autē nō habet ventes cū quibꝫ mordeat. Secundo p vlulatū. qꝛ lupus versus celū vlulat. ouis autem versus terrā semp balat. Tertio p cibuz qꝛ lupus carnibꝫ delectat. ouis ꝯo herbis pascit. Eodē etiā mō hypocrite cognoscūt. Primo vicz p actū. qꝛ serui dei nō mordēt. i. nō detrahūt: nec de aliquo obloquūt. hypocrite autem mordēt ꝛ detrahūt. De quibꝫ ꝺꝛ Gal. v. Si inuicez mordetis ꝛ comeditis: videte ne ab inuicē ꝯsumamini. Ex hoc habet q̄ q̄dam mordēt. quidā comedūt. quidā consumunt. Ille vero mordet q̄ partē accipit ꝛ partem relinquit. sic detractoꝛ sepī parte laudat ꝛ ī parte vituperat. Ille ꝯo q̄ comedit cibū masticat ꝛ sibi incoꝛporat. Sic etiā multi cōtra alioꝛuz vicia murmurāt. ꝛ tūc eadē faciēdo sibi incoꝛporant. Ille aūt q̄ ꝯsumit nec de pelle nec ꝺ̄ carne nec de osse aliq̄d dimittit. Sic ꝛ multi sūt qui ꝯdemnant vitā. vituperāt famā. et iudicant cōscientiā. Secundo cognoscunt per vocem. Serui dei balant versus terram. ꝛ seipos recognoscūt esse terrā: ꝛ multos defectꝰ habere. Hypocrite ꝯo versus celū vlulant. quia ꝯtra homīes celestes sepe loquunt ꝛ ipos infamāt. ps. lxxij. Posuerūt in celū os suū. i. in celestes itez. Iniquitatē in excelso. i. ꝯtra viros in excelso locuti sunt. Tertio cognoscunt p cibum qꝛ oues. i. boni homies velcunt herbis virētibꝫ id ē. celestibꝫ amenitatibꝫ. Ezech. xxxiij. Requiescūt in herbis virētibꝫ. Mali aūt pascūtur carnibꝫ. i. carnalibꝫ voluptatibꝫ. Roma. viij. Qui enī ſm carnē sunt: q̄ carnis sunt sapiunt. Qui ꝯo ſm spūm: q̄ sunt spūs sentiūt. Secūdus grex ouiū diaboli est in inferno qꝛ dicit in ps. xlviij. Sicut oues i inferno positi sunt. Ꝺ̄ quidē verbū quattuoꝛ modis exponit. Primo sic. q̄ oues insimul sunt consueuerunt stare compsse. ꝛ vna sup aliā iacere. Sic etiam damnati ad inuicē in inferno sic erūt compōsti q̄ vn⁹ sup aliū iacebit. Istud innuitur Matt. xiij. vbi ꝺꝛ. Colligite primum zizania: ꝛ alligate ea in fasciculos ad comburendum. Sicut enī ligna in fasciculis sūt cōpressa. sic damnati ad inuicez premunt. Notabile enī est q̄ oues in magno calore stāt cōpresse. in magno aūt frigore stāt sepate. quia damnati stant in igne ꝯpressi vt ad inuicem sic magis cē burant. Qn ꝯo sunt i frigore stāt sepati vt quilibet p se fremat ꝛ dentibꝫ strideat. Secūdo intelligit sic. Greges ꝯsueuerūt ab inuicē separi. sic in inferno erūt diuersi greges id est. diuersi damnatoꝝ ordines. Nam ibi erit grex superboꝝ: ꝛ grex auaroꝝ: ꝛ grex luxuriosoꝝ. Hoc innuit Zach. xij. Planget terra. s. ifernalis. familie ꝛ familie seoꝛsum. quia per se planget familia superboꝝ. p se planget familia auaroꝝ. per se planget familia luxuriosoꝝum. Tertio modo intelligit sic. Consueuit pastor oues tondere: ꝛ lanam ab eis auferre. ꝛ sic attonsas ad pascua eas transmittere. Sic etiā oues diaboli dimittunt hic lanam. id est res temporales: ꝛ attōse ad pascua infernalia diriguntur: de bonis suis nihil inde secū portantes. Job. xxvij. Dives cum dormierit nihil secum affert. Quarto modo potest sic intelligi. Consueuerūt oues tanqz de vno prato ire ad pascendum ad aliud pratū. Sic i inferno sūt duo prata. vnum est pratū calozis. aliū pratum frigozis. Postqz igit oues diaboli fuerūt adulte: transibunt ad pratū frigozis. Postqz in prato frigozis fuerunt congelate: transibunt ad pratū calozis. Job. xxiij. Ad calorē nimiū trāsiet ab aquis niuiū. Secūdo sūt oues dei. ꝛ ille cognoscuntur p quattuoꝛ signa. Primo per opera bona que faciūt. Istꝺ̄ signū dns ponit etiam de se qui est pastoꝛ: cuz dicit Joh. v. Opera que facio phibent testimoniū de me. Eodē modo fideles in suis operibꝫ cognoscuntur. Notandū q̄ sunt quedā opera que homīe sanctū ostendūt: sz nō faciunt sicut sunt opera miraculoꝝ: que etiā aliquando mali virtute fidei faciūt. Illi dicēt in iudicio. Matth̄. vij. Dñe dñe: nonne in nomine tuo pphetauimus ꝛ in nomine tuo demonia eiecimus. ꝛ in nomīe tuo virtutes multas fecimus ꝛc. Alia sunt opa que faciunt sanctuz sed non ostendūt. sicut simplicitas ꝛ humilitas sanctoꝝ viroꝝ: ꝛ cetere virtutes eoꝝ q̄ faciūt hoiem sanctū coꝝ deo. sed sepe reddunt eum despectabilē coꝝ mūdo. De q̄bꝫ dicit Job. xij. Deridetur iusti simplicitas. lampas contempta apud cogitationes diuitū. Ubi dicit Grego. q̄ sancti viri lampas sunt. quia in tenebꝛis lucēt. interius sunt ꝛtempta q̄ exterius non lucēt. lampas lunt. qꝛ interꝰ vir

tutibus splendent. sed contempta que exteri
us irrisionibꝫ patẽt. Alia opera sunt que ho
minem sanctum faciũt ⁊ ostendũt: sicut ope
ra pietatis. que quidem hominẽ faciunt san
ctum: ⁊ peccata omnia dimittunt. Eccl̃i. iij.
Ignem ardentem extinguit aqua: ⁊ elemosy
na resistit peccatis. Hominem etiã coram ho
minibꝫ ostendũt sanctũ. Eccl̃i. xxxj. Elemosy
nas illius enarrabit omis ecclesia sanctorum
¶ Secundũ signũ q̃ aliq̃ sunt oues xp̃i: est
qñ voce eius audiũt. Unde subditur. Oues
mee vocez meã audiũt. Quattuor enim sunt
voces quas ille pastor dat ouibus suis. Pri
ma est exterior exhortatio. De qua dr Prouũ
biorꝫ. j. Sapiẽtia foris p̃dicat in plateis dat
vocem suam. Secũda est interior inspiratio
De qua dr in. ps. lxxxiij. Audiam quid loq̃
tur in me dñs deus. Job. xxxij. Inspiratõ om
nipotentis dat intelligentiam. Tertia est bñ
ficiorum largitio. Isa. j. Si volueritis ⁊ au
dieritis me: bona terre comedetis. Quarta ẽ
carnalis flagellatio: per quam homines sepe
ad deum currunt. ps. xv. Multiplicate sunt
infirmitates eorꝫ: postea accelerauerũt. Sed
qm̃ multi sunt q̃ istas voces nõ audiũt. ideo
dñs conqueritur Prouerb. j. Vocaui scz per
exteriorẽ exhortatonẽ: ⁊ renuistis. Extẽdi ma
num meã. s. multa beneficia largiendo. ⁊ non
fuit qui aspiceret. despexistis omne consilium
meum quo vobis bona pposita inspirabam.
⁊ increpationes meas neglexistis p quas vos
aliquando arguebã ⁊ flagellabam. Jdeo sb
ditur magna cõminatio. Ego aũt in interitu
vestro ridebo. ¶ Tertiũ signuz q̃ aliqui sunt
oues xp̃i est: quãdo ipe xps qui est pastor eas
cognoscit. Unde sequit. Ego cognosco eas. Co
gnoscit aũt fideles suos per imaginem quam
eis impressit. Juxta illud ps. Signatum est
super nos lumen vultus tui domine. Per ar
ma virtutum quibus eos armauit. ad Ro
ma. xiij. Induamur arma lucis. Per signa bo
norum operũ quibꝫ eos decorauit. Canticorꝫ
viij. Pone me dñe vt signaculum sup brach
ium tuum ꝛc. Per doctrinaz charitatis qua
eos instruxit. Joh. xiij. In hoc cognoscẽt om
nes q̃ mei estis discipuli si dilectiõem habue
ritis ad inuicem. Quia ꝓ reprobi ista nõ ha
bent. ideo a xp̃o in iudicio non cognoscentur.
sed dicet eis Matth. xxv. Amen dico vobis
nescio vos. Quod verbũ exponens Chryso.
dicit. Pat̃ cognoscit filios suos p imaginem
⁊ similitudinem suam. Rex cognoscit milites
suos per vexilla ⁊ arma sua. pastor cognoscit
oues suas p sig̃. mgr̃ cognoscit discipl̃os suos
p doctrinam suam. Ego aũt nõ cognosco vos
tanqz pater filios suos. quia imaginem meã
non habetis. Nec tanqz rex milites suos. q̃a
arma mea ⁊ vexilla nõ portatis. Nec tanqm
pastor oues meas. quia mea signa abiecistis.
Nec tanqz magister discipulos meos. q̃ me
am doctrinã nõ seruastis ¶ Quartũ signum
q̃ sunt oues xp̃i est: qñ ipum vexr pastorem se
quunt. Unde subdit. Et sequunt me mee. Ma
li aũt nolũt xp̃m sequi. ſz eũ fugiũt ⁊ ab eo se
auertũt. Unde dñs de talibꝫ querit Matth.
xxiij. dicens. Quoties volui cõgregare filios
tuos quemadmodũ gallina cõgregat pullos
suos sub alis ⁊ noluisti. Exemplũ legit de pri
pietatibꝫ auiũ q̃ gallina simul ⁊ semel fouet
ova ppria ⁊ ova anetaꝝ ⁊ ova pauonũ. Cuz
aũt pulli creuerint: veri pulli matrẽ sequũtur
Anete ꝓo in aquã se mergũt. pauones de sua
pulcritudine gloriãtes matrẽ relinquũt Sic
⁊ deus tanqz pastor ⁊ bona gallina congregat
bonos ⁊ malos in vna fide. ⁊ fouet eos p mul
ta beneficia que eis ꝓfert. Dz tandẽ quidam
eorꝫ sequunt ipm p imitationẽ bonoꝝ operuz:
sicut humiles ⁊ mãsueti. Alij ꝓo ipm deserũt
⁊ in aquis delicijs se mergũt. sic sũt voluptu
osi. Alij de suis diuitijs ⁊ honoribꝫ gloriãtes
xp̃m deserũt. sicut sunt superbi ⁊ auari. Dz qui
vere sunt oues xp̃i ⁊ pulli ipm sequuntur. Et
ideo dixit. sequuntur me ꝛc.

¶ Semonẽ feria q̃nta require in die ma
rie magdalene que est postillaris.

¶ De eodem
Sermo. lxxij

Remittũtur tibi

peccata multa. Luc. vij. ¶ Nota
q̃ sunt q̃ttuor genera hom̃ q̃bus
peccata dimittũtur. Primo dimittit corde cõ
tritis. scõo ore ꝓfessis. tertio in pnia satisfacie
tibꝫ. quarto deũ veraciter diligentibꝫ. ¶ Pri
mo dimittunt corde ꝓtritis ⁊ contribulatis.
Thob. iij. In tpe tribulatiõis peccata dimit
tis his qui inuocãt ꝛc. Berñ. dicit. Sic deus
pius est ⁊ iustus. sicut enĩ apis habet mellis
dulcedinẽ ⁊ aculei punctionẽ sic deus hz pie
tatis dulcedinẽ ad penitẽtes. ⁊ aculei cõpun
ctionẽ ad peccãtes. ¶ Secundo dimittũtur
peccata ore confessis. j. Johis. j. Si confitea
mur peccata nostra: fidelis ⁊ iustus est vt re
mittat nobis pcã nostra. imo p̃ius q̃ confi

Feria quinta post Judica.

teantur. posito q quis habeat iam ꝓpositum ꝓfitendi. sm q dicitur in. ps. xxxj. Dixi confitebor aduersum me iniusticiam meam dño meo: et tu remisisti impietatem peccati mei. Augustinus dicit q verecundia est magna pena Ideo qui erubescit ꝓ xpo fit dignus misericordia. Unde quanto plus quis confitet ꝛ̄ spe venie turpitudinē criminis: tanto facilius consequitur gratiā remissionis. ¶ Tertio remittuntur per opera penitētie satisfacientibus ij. Paralip. vj. Si peccauerint tibi. neq enī est homo qui non peccet. et iratus fuer eis ꝛc. Et sequitur Et cōuersi in corde suo in terram ad quam captiui ducti fuerāt egerint penitētiam. et ꝛp̄recati te fuerint dicētes. Peccauimus: iniuste egimus et iniquitatē fecimus ꝛc Et postea. vt exaudias d̄ celo. hoc est de firmo habitaculo tuo preces eorum. et facias iudicium. et dimittas populo peccata ei⁹. De hac penitentia dicit Isidorus. Penitentia est medicamētum vulneris. spes salutis. p quam peccatores saluant. p quam dom⁹ ad misericordiam puocatur. que nō pensatur in tempore prosperitatis et leticie: sed luctus et in lacrimarum pfunditate. ¶ Quarto peccata dimittūtur deum veraciter diligentibus. Luc. vij. Dimittūtur ei peccata multa: qm̄ dilexit multum quod dicitur de maria magdalena. Intellige ardor charitatis rubiginem in ea peccati consumsit. A simili dico: q si quis veraciter est i dilectione et charitate circa deum: vt Maria magdalena: certū est q tunc pater celest⁹ omnia peccata eius sic eum diligentis diuina pietate que ipa charitas est. quer ante mundi constitutionē elegit nos: tegit et velet. Bernar. Predestinatos ego aduerti et vidi. q mira dei dispensatio in exordijs suis quosdā deserens scaturientibꝫ vicijs cadere p abrupta permittit. Plerūq tn eos tandē oculo misericordie respiciens ad sequendum se sancti amoris sic igne succendit: vt ex nimia charitate purgentur eor peccata. et operiatur sic nūq peccassent et si quid deliquisse videntur in tempore: non apparet in eternitate. Quia charitas patris eor operit multitudinem peccatorum. Operit inquā ne deus videat ad puniēdū. homo ad erubescendū: et diabolus ad accusandū. ¶ Itē nota alia quattuor p que peccata dimittūtur videlicet p veram ad deum ꝓuersionē. p iniuriarum dimissionē. p deuotam supplicatōem et per sanguinis xpi effusionem. ¶ Primo dimittūtur peccata p veram ad deū ꝓuersionem. Hinc est quod dñs dixit Paulo Actu. xxvj Mittam te aperire oculos eorum: vt conuertantur a tenebris ad lucē. et accipient remissionem peccator. Bern. O quāta et qualis est misericordia dñi dilecti mei Jhu xpi q̄ nō minus conuersum peccatorē diligit q̄z cum q̄ nūq̄z peccati maculam ꝓtraxit. ¶ Secundo dimittuntur peccata per iniurias. dimissionem. Matth. vj. Si dimiseritis hominibus peccata eor: dimittet vobis pater meus celestis peccata vestra. Et hoc est quod quotidie petimus dicentes. Dimitte nobis debita nra sic et nos dimittimus debitoribus nostris. veniam. s. petentibus. Propter qd̄ dicit dominus Luce. vj. Diligite inimicos vestros: benefacite his qui oderunt vos. De hac dilectione dicit Gregor⁹. Dilectio inimici tunc vere custoditur cum nō de prosperitate eius afflig imur: nec de eius ruina letamur. Et qui hanc charitatem habet: non solum meretur peccati remissionem: verū etiam quod amplius est: deus manet in eo et ipe in deo. Unde Bern. Deus charitas est. et quid pciosius. et qui manet in charitate in deo manet: et quid securius. et deus in eo. et quid iocūdius. ¶ Tertio dimittuntur peccata per deuotam oratiōem. Eccli. xxj. Fili peccasti: nō adijcias iterū. sed de preteritis pcare vt tibi dimittātur. Sic deuote et humiliter remissionem peccator petebat manasses q̄ dicebat. ij. Paralip. vl. Flecto genua cordis mei deprecans a te bonitatem dñe. peccaui iniq̄tatem meam ego cognosco: remitte mihi. Et ideo dicit Bern. O q̄z breue et salubre ꝓbium peccaui. Nam tres syllabe portas aperuit paradisi. Dauid enim dicenti ad Nathan. ij. Regū. xij. peccaui. statim ꝓpter hoc prophete qui a dño vt vltionē indiceret missus erat intulit. dñs trastulit peccatū tuum. Et iō nō solum dimittitur peccatū per orationes: sz etiam p deuotas sanctorum intercessiones. qō figuratur Nume. xiiij. quando dixit Moyses ad dñm. Dimitte dñe dep cor peccata populi hui⁹ sm magnitudinē misericordie tue. Dixitq dñs ad moysen. Dimisi eis sm ꝓbū tuū Leuit. xij. Orabit p eis sacerdos et dimittet eis. Sed cor p alio deprecantis debet esse deuotum. Bern. Non deprecantis os deꝰ inspicit: sed orantis cor attendit ¶ Quarto dimittuntur peccata p sanguinis christi effusionē. Mat. xxvj. Hic est sanguis meus noui testamenti qui p multis effundetur in remissionē peccatorum. ad Ephē. j. apls de xpo inqt. In quo habemus remissionē peccatorum in sanguine ipius. Unde Gregorius. Oblatio absoluit vi-

uos a peccatis. Est enī cautela ꝛ custodia tutorum ꝛ mitigatio temptationū. De his duobus dicit Bern̄. Sacr̄m dñici corpis operat in nobis vt sensum nostrū ꝛ animū a noxijs muniat. ꝛ in grauioribꝫ pctis ꝓsensuz malū omino tollat. Est etiā ad repssionē demonū. Chryso. Hic sanguis abigit demones ꝛ a longe ire facit ꝛc.

Feria sexta
Sermo. lxxiij.

Expedit vobis vt vn⁹ moriat hō p populo ꝛc. Johꝫ xj. Ubi aliqs rector ciuitatis audit aliquod negocium graue ꝛ periculosum: conuocat concilium ꝛ proponit negocium. ꝛ audit ꝓsiliatores. Et tunc illa sententia approbatur in quā plures cōsentiūt. Spūaliter. Sic pōtifices ꝛ pharisei fecerūt. Audierūt enī r̄ resuscitatione Lazari. ꝛ quō omnes in xp̄m credere videbant: vnde timuerūt eis euenire pcm quod tamen omnib⁹ fuisset in salutem. ꝛ collegerunt concilium. De quo spiritussanct⁹ dixerat p p̄s. xxx. Accipere aiam meā ꝓsiliati sunt. Unde figuratur hoc cōcilium. ij. Re. xvij Absalon iniuit concilium quō p̄rem expelleret ꝛ interficeret. quod consilium r̄derat achitofel. vnde idcirco se suspendit. Spūaliter. Absalon. i. cōmunitas phariseoz iniuit concilium super patrē. i. xp̄m qui est pater noster p̄m. di. uinitatem. Sed Achitofel. i. Cayphas: deꝫ dit consilium iudeis vt interficerent christū. p̄s. cv. Ip̄i exacerbauerunt eum in ꝓcilio suo scz. Et. p̄l. xxj. Concilium malignantiū obsedit me scz. Expedit vobis vt vnus moriatur homo p populo ꝛc. ℣ Aliud thema. Phs in libro metheoꝛum dicit. Aurum i fundo ciphi potum reddit dulciꝛum. Ratio. quia aurum i se est dulcissime qualitatis. probāt hoc aque quarum fundus est aureus. quia tales dulciꝛes sunt. Spūaliter. Sic aurum passionis xp̄i dum in ciphō cordis recondit facit dulcescere aquas tribulatiōis. Bern̄. Nil dulcius in tribulatione q̄ meditari xp̄i passionē. Figurat Exod. xv. vbi aque marath dulcoꝛate sunt p lignum. Et sic per lignum crucis et per misericordiā in cruce acquisitā omnes nostre tribulationes dulcoꝛant. Unde in introitu misse dicit. Miserere mei dñe quoniā tribuloꝛ: libera me ꝛ eripe me de manib⁹ inimicoꝛū meoꝛum: ꝛ a psequentib⁹ me non confundar quoniam in te cauite. p̄s. In te dñe speraui non confundar ꝛc. In collecta. Cordib⁹ nostris quesumus dñe gratiam tuam benignus infunde: vt peccata nostra castigatōe voluntaria cohibentes tempaliter poti⁹ maceremur q̄ supplicijs r̄putemur eternis. Nā omnes carentes auro passionis cōfundent in eterna egestate. Unde in epla Iere. xvij. dixit Dieremias. Dñe oēs omnes qui te derelinquunt confundentur. recedētes a te in terra scribētur quasi diceret. Et non in celo. Item aurū confortat cor infirmoꝛum. Et sic xp̄s. Ideo subdit in lectione. Sana me domine et sanabor saluum me fac ꝛ saluus ero. Richarduſ. Nulla salus corporis ꝛ anime nisi i felicissima xp̄i passione. De quo thema. Expedit vobis vt vnus moriatur ꝛc ℣ In summa euāgelij tria innuuntur. Primo fatuitas inanis ꝓcij. ibi. Collegerunt ꝛc. Secūdo vtilitas mortis xp̄i ibi. Expedit vobis vt vnus. ꝛc ℣ Uel sic. In summa euangelij tria innuunt. Primo ponitur ꝓcij ꝓgregatio. ibi. Collegerunt. Secōdo vnius de consiliarijs ꝓlocutio. ibi. Unꝰ autē ex ipsis ꝛc. Tertio ipsius sententie ab omnib⁹ confirmatio. ibi. Ab illo g̃ die ꝛc. De p̄mo dicitur. In illo tempe. s. post resuscitationem Lazari. cum aliqui de ipsis iudeis credebāt in Jesum. tunc pontifices ꝛ pharisei moti sūt ex inuidia ꝛ ira ad tractandum de morte xp̄i Et igitur tunc collegerunt concilium ℣ Nota illud concilium fuit improuide congregatuz ex tribus. quia scz cum festinatione et ira ꝛ inuidia ꝛ insipientia. Nā dicit Socrates. Cōsilium r̄det fieri cum r̄deliberatione. id est. betrachunge. ꝛ maturitate. Unde poeta. Quic quid agis prudenter agas: ꝛ respice finē. Ip̄i autem statim post resuscitationem Lazari n̄ considerantes quid magis expediret inierūt concilium Prouer. xix. Qui festinus est pedibus offendet Et sic ipsi. Socrates. Uelox cōsilium sequitur penitentia. Uarro phs. Imperitie signum est cito fieri quod difficilimuz est. Unde legit r̄ Augusto cesare dixisse. Festinatio ꝛ temeritas male ꝓueniūt duci. Satis celeriter fit quicquid bene fit. Secūdo cā ira. quia audiunt q̄ populus iret post illum. Unde Boecius. Omnis enim subita mutatio rerum nō sine conflictu continget animoꝛum. De concilio taliꝫ Gen. xlix. Symeon ꝛ leui fratres vasa iniquitatis bellātia. in ꝓcilium eoꝝ nō veniet anima mea. Hiero. De symeone pharisei. r̄ leui pontifices oꝛti sūt. O q̄ periculosum fuit concilium cum feruoꝛe et ira celebratum Gregoꝛ⁹. Ira si semel mēteꝫ

Feria sexta post Judica

possederit. putat iuste fieri quod crudelit fit. Item Gen. iiij. Iratus Cayn vehemēter cōtra abel interfecit eū. Nota hystoriā Chrysō. Nō potest pacifice loq̄ qui habz cor turbatū nec seipm cognoscere pōt. qđ patet in aq̄ turbida. Catho. Ira impedit animum ne possit cernere verum. Tertio cū insipiētia. qz sapiēs attendit pncipiū: medium z finem. vt scz sapienter incipiat z constanter prosequat z vtiliter finiat. Inceperūt pharisei cum fatuitate mandātes q xps caperet. Unde dicit paz infra. Dederant aūt pontifices mandatū: vt si q̄s cognouerit vbi sit indicet: vt apprehēdāt eum. Persecuti sunt eum cum crudelitate. qz sententiā firmauerūt. z querentes psiliū aperte de morte eius tractauerūt. Unde dr Ab illo ergo die cogitauerunt interficere eum. Finierunt autem cum ista destructione. quia illud quod timebāt. s. ne perderent locum z gentez eis euenit. qz qđ timet impius sup eū euenit vt dicit Job. xij. Tunc ponit negociū super q debet haberi diligens inquisitio: cum dicunt. Quid facimus. i. cur pigritamur. cur nob nō puidemus. quia hic homo multa signa facit Cui iudei credere debuissent plus q̄z Moysi qui nō tot signa fecit sed pauciora. vt pz Exodi. iiij. Et plus q̄z Johāni ad quem miserūt sacerdotes z leuitas vt interrogarēt eū an essz ipe xps. Joh. j. Sz tm ipi indurati dixerunt. Si dimittimus eū sic. s. viuentēz signa talia facientē: oīes credēt in eū. z veniēt romani: z tollent nostrū locū z gentē. Romani enim et multi alij pncipes gentiū in magna reuerētia dei templum habebāt. Un etiam Alexander cū hierosolymā festinaret. z iudei impetū eius timerent. pontifex indutis pontificalibus. z i capite suo habens cidarim: in qua scriptum erat nomē dei thetragramathon. i. quattuor litteraz. qđ dr leue: obuiam sibi pcessit. Qđ tm q̄z Alexander de equo descendēs nomē dei adorauit. z pontifex venerat⁹ fuit. Et cū sup hoc a suis militib⁹ argueret rndit. Nō istum sed deum in ipo adorau. deus enī celi in isto habitu mihi apparuit: z pncipatum mihi p misit persaz. Romani igit z pncipes gentium in magna reuerētia habebant templū. Christus aūt pdicabat z tra iudaica z cerimonialia ista esse relenda Et sic cogitauerūt iudei. si romani ista audierint: templum cōtemnent. opes templi auferēt. z nos z nostrū locū tollent. Vel aliter fm Aug. Judei intendebant romanis rebellare: z tributa eis ñ soluere. xps autem pdicabat nō esse alicui resistēdum dicens Mat. v. Ego aūt dico vob nō resistere malo. sed si q̄s te pcusserit in vnā maxillam: pbe ei z alterā ꝛc. Ideo timebāt ne veniēt⁹ z tra se romanis nullus remaneret q̄ ciuitatē vel templū defenderet. vel aliter fm Chrysō. Romani ordinauerūt vt nullus rex z statuerēt z rex deberet noiari nisi ipi mādarēt. multa aūt turba xpm sequebat q̄ etiaz regem z xpm ipm cōfitebat. Et ideo timuerūt q si romani audirēt q turba eū sequeret. crederēt q vellēt eis rebellare. z si audirēt q eum regē z fiterent: crederent q vellent ipm regem facere. z sic venirent vt locū z gentē tollerent. Ista qūt sicut dicit Chrys⁹. pharisei q̄ztū ad veritatē nō credebant. cū turba que xpm sequebat nō essent milites armati nec armigeri sz inermes. sz tm vt populū excitarēt z tra xpm ¶ Dixi secūdo ponitur vnius consiliarij plocutio malicioſa cum dicit. Unus aūt ex eis Cayphas nomie cū esset pontifex anni illi⁹. ¶ Sz diceres. qre dicit anni illius: cum tm dns cōstituit vnum summū sacerdotē. quo mortuo alter succederet. Rndetur fm Aug⁹. Per ambitiōes z cōtentiones z stituerūt p se plures esse. z p singulos annos suis vicibus ministrare. Expedit Theophilus. Prauа locutus est intentione sed spūssancti gra vsa est eius ore ad futurz psagium. Gre. sup Ezech. Quibusdā datur spūssanct⁹ i corde tm. vt templatiuis. ij. ad Cho. xij. Audiui archana ꝛba que non licet homini⁹ loq̄. Quibusdā in ore tm vt a sine balaam. Nume. xxij. Et Chayphe. Et sic dātur quibusdā bona verba ad deuotionē aliorz Quibusdā vero corde z ore. vt Isaie z Jeremie z alijs pphetis. Vos nescitis q̄cq̄z nez q̄z cogitatis. quia expedit vobis vt vnus moriatur homo p populo vt nō tota gens pereat Jn hoc enim verbo aliam intentionē habuit Cayphas. z aliam spūssanctus. Intendebat autē Cayphas q expediret q xps occideretur. Spiritus aūt sanct⁹ q̄ p os suū pphetauit: intellexit q xps pro humano genere moreret. Unde dicit Aug⁹. Dic etiam nocemur homies malos spū pphetie futura pdicere. qđ tm euāgelista diuino tributū sacrameto. i. ostruti ipsius sacramenti. s. summi sacerdotij. cuz scilicz ipe Cayphas pōtifex erat. Quānis aūt pphetauit. ipse tm pphēta non fuit. Nam sicut dicit Aug⁹. sup Gen. ad lram. Tria sunt que faciunt aliquē pfectū pphetam. Unum est q ipe habeat aliquas visiones. Secūm q ipe istas visiones et reuelationes intelligat. Tertium

Templi generatio

est q etiã ipas visiones alijs manifestare sci/
at. Primũ habuit Nabuchodonosor. quia
statuã vidit. duo vo sequẽtia non habuit. qz
nec significatõz intellexit nec visionẽ Danieli
narrare sciuit. tiõ pphera nõ fuit. Duo autẽ
ex his habuit pharao. habuit enĩ visionẽ qñ
septẽ boues pingues tseptẽ macilẽtos vidit.
ipam etiã visionẽ Joseph narrare sciuit. sed
nõ habuit scõm. qz ei9 significatõz nõ intelle
xit. ideo pphera nõ fuit. vnũ aũt ex his habu
it Cayphas. Ipe enĩ de morte xpi nullã reue/
lationẽ habuit. ipe enĩ intellectũ quẽ habuit
spũssanctus nõ intellexit. habuit tñ vnuz. qz
morte xpi necessariã fore denũciauit. tiõ silr p
pheta nõ fuit. Hz spũssctũs q os asine aperu
it. p istũ etiã modũ istã pphetiã pdixit q Je
rusalem erat moritur9 qñ dixit Expedit vobis vt vn9
moriat hõ p populo tc. ¶ Dixi tertio ponit
ipsi9 sentẽtie ab oĩibz confirmatio tapproba
tio: cũ dr. Ab illo g die cogitauerũt interfice/
re eũ. ¶ Prius qdẽ ipm interficere cogitaue/
runt. sz modo diffinitiua sniam protulerunt.
Ista aũt sentẽtia fuit iniqua t iniusta ex aio.
ex causa. ex ordine. Tũc snia est iniusta ex aio
qñ ex ira vel inuidia pferẽ. Tũc est iniusta ex
causa qñ sufficiẽs causa non suffragat. Tunc
est iniusta ex ordine qñ ordo iuris obmittit.
Sententia igit quã pncipes t pharisei super
morte xpi ptulerunt fuit iniusta ex animo. qz
ex inuidia ipm tradiderũt. Unde dr Matth.
xxvij. Sciebat enĩ sez Pylatus q p inuidiaz
tradidissent eũ. Item Mar. xv. Sciebat ei
q per inuidiam tradidissent cũ summi sacer/
dotes. Secundo fuit iniusta ex causa. qz nul
la causa suberat mortis sue. Unde dicitur Luc.
xxiij. Nihil inuenio cause in hoc homine. Et
infra. Ecce ego coram vobis interrogãs: nul/
lam causam inuenio in homine isto ex his in
quibz eũ accusatis. Sed neqz herodes. Unde
dr Job. xxxvj. Causa tua quasi impij iudica
ta est: causam iudiciũqz recipies. Et illud põt
esse verbũ patris ad filium. qz eius causa im
pie iudicata fuit. Ipe enĩ causam tiudicium
a deo patre accepit. Joh. v. Neqz enim pater
iudicat quẽqz. sed omne iudicium dedit filio.
Tertio fuit iniusta ex ordine. qz nõ fuit sua/
tus debitus ordo iuris. qz ipm pdemnauerũt
nec sponte confessum nec testibz puictũ. Unde
dr Mar. xiij. Multi enĩ testimoniũ falsum
dicebant aduersus eum. Et nec concordia testi/
monia nõ erant. Quia igitur ista sententia q
iudicatus est xps sic fuit iniusta ex animo. ex
causa. ex ordine. g ipe iustus iudex cõtra eos
pferet sniam iustam cum dicet Matth. xxv.
Discedite a me maledicti tc. Illa enĩ sententia
erit iusta ex animo. qz nõ ex ira p vicium: sed
ex ira p zelũ pferet. Sap. v. Accipiet armatu
ram zelus ipsius: t armabit creaturã ad vltiõz
inimicoz. Erit iusta ex causa. qz opa misericor
die nõ habuerũt. Un dicet. Esurui t nõ dedistis
mihi manducare tc. Erit iusta ex iuris ordie
qz nõ pferet nisi pria sponte confessos t testibus
puictos. Ipsi enim peccata sua sponte cõfite/
buntur. Sap. v. Ergo errauimus a via veritatis
t iusticie lumen non luxit nobis tc. Con/
scientia eoz pria ipos testificabit. ad Roma.
ij. Testimoniũ illius reddente pscia ipsoruz
t inter se inuicẽ cogitationũ accusantium aut
etiam defendentium in die cum iudicabit do
minus occulta hominũ. Tunc subdit. Jhs
iam non palam ambulabat apud iudeos: sz
abijt in regionem iuxta desertum: t ibi mora/
batur cum discipulis suis. Hoc fecit non p/
pter defectũ potestie: sed vt alijs exemplum de
monstraret. In quo non apparet esse peccũm
si fideles oculis psequentiũ se subtraherent t
furorem scelerato9 latitãdo poti9 euitarẽt: qz
se oñendendo magis accenderẽt. Matt. x. Si
vos psecuti fuerint in vna ciuitate fugite in ali
am tc. Dicit Orige. q null9 debet se periculis in/
gerere. tũ pter inexperientiã pprie ẏtutis: q
qñqz fragilis inuenit. Tũ etiam pter futuri
euentus incertitudinẽ. j. Thoz. x. Qui se existi
mat stare videat ne cadat. Tũ etiã ne nos in
gerentes psecutoribz occasionẽ pstem9 eis vt
magis impij t nocij fiant. j. ad Thoz. x. Sine
offensione estote iudeis t gentibz t ecclie dei
tc. Attamen valde laudabile t honestuz est
imminere iã periculo tagone confitẽdi ih̃m: ne
quaqz confessionem euitare nec recusare subire
morte gratia veritatis.

¶ De eodem
Sermo. lxxiij.

Expedit vobis
ut vn9 moriat hõ p populo tc. Joh.
xj. ¶ Verba proposita loquebatur
spũssanctus. s. per os Cayphe. In quibz ẏbis
exprimitur vtilitas passionis t mortis chri/
sti. Et nota q mors xpi expediens siue vtilis fu
it angelis in celo. qz p xpi mortẽ angelorum ru/
ina raparata est. Ephe. j. Proposuit deus in
dispensatione plenitudinis temporuz instaura
re in xpo. i. p xpm q in celis sunt. Glo. i. nume
rum angeloz adimplere. Et h̃ tangit dns in

Feria sexta post Judica

illa parabola Luc.xv. Quis ex vobis homo qui habet centū oues. & si pdiderit vnā ex eis nōne dimittit. xcix. in deserto. & vadit ad illaz que perierat & querit donec inueniat. Cū autē inuenerit: ponit sup humeros suos: & veniēs domū ꝓuocat amicos & vicinos dicens illis. Cōgratulamini mihi oīes: qz inueni ouem meā que perierat. Homo iste est deus q̄ p nob homo fieri voluit. qui habuit centū oues. id est nouē chozos angelozꝝ. & ex istis ouib vna pdita fuit. i. hō q̄ peccauit. Jō dimisit. xcix. i. nouē chozos angelozꝝ. in deserto. i. in celo. qđ ideo desertū dicebat. qz homo in eo non erat. Et venit in hunc mundū querere ouē pditā. id est hoiem. quē plus q̄z. xxxiij. annis q̄siuit cū magno labore. & cū inuenisset eā: posuit su/pra humeros ei⁹ qñ crucē suā accepit. & ad lo cū passionis portauit. vbi p peccatz nr̄is mor tem sustinuit. Et in die ascēsionis cum leticia magna ouē suā. i. hoiem: i domū suā reporta/uit. i. in celum. Et tūc ait ad angelos. Cōgra/tulamini mihi. inueni ouē meā q̄ perierat. Et factū est tunc gaudiū magnuz angelis. qz re/staurata est eozꝝ ruina. ¶ Secūdo expedieus fuit patrib⁹ in limbo. qz p eius mortē de capti uitate inferni sunt liberati. Zach. ix. Tu autē dñe in sanguine testamēti tui. i. p sanguinem filij eduxisti vinctos ð lacu in q̄ nō erat aqua id est gra. Istud figuratū est Josue. xx. vbi di citur q̄ post mortē summi pontificis homici/da q̄ expulsus erat de terra sua: reuertebatur i terrā suā. Ita Adam homicida fuit. quia per peccatū occidit seipm & totū genus humanū. & expulsus fuit de terra. s. viuentiū. in exilium hui⁹ mūdi. Et postea cū posteritate sua descē/dit in limbū. & p nullū poterat eripi inde. & in terram suā reuerti nisi p mortē summi ponti/ficis. Item officiū pontificis i veteri lege: fuit orare p peccatis populi. Et hoc fecit xps Luc xxiij. Pater dimitte illis qz nesciūt q̄d faciūt Et q̄z fideliter orauit: ostendit apl's dicēs ad Heb. v. Cuz clamore valido & lachrymis of ferens exauditus est p sua reuerētia. Jtē offi/cium epi fuit victimas p pctis populi offerre & hoc fecit pōtifex noster q̄ se p pctō nr̄o obtu/lit. Heb. ix. filius dei ingrediēs mundū dicit. Holocaustomata p peccato tibi nō placuerūt. tunc dixi: ecce venio. Glo. Omnia holocausta antiquoꝝ patrū q̄ obtulit summus pontifex p peccato ꝑmi homis deo nō placuerūt. Tūc filius dei miser⁹ nostri patri ait. Ecce ego ve/nio ad meipsum offerendū p peccato homis Per mortem g̃ huius summi pōtific̄ liberati fuerunt sancti patres in limbo. Expediens er/go fuit eis xpi passio ¶ Tertio mors xpi expe diens fuit hominib⁹ in mūdo. & h̄ in multis ¶ Primo vt cyrographū ꝺtra hominē diabolo datū p sanguinē xpi deleret. Col'. ij. Delēs qđ aduersum nos erat cyrographū decreti quod erat aduersariū nobis. Aug⁹. Eua a diabolo peccatuz mutuauit: cyrogr̄phū scripsit. dedit fi deiussorem. & vsqz ad posteritatē creuit. Tūc enim a diabolo peccatū mutuauit qñ cōtra p ceptum dei sue p̄aue suggestioni ꝓsensit. Cy/rographum scripsit: qn manum ad pomum porrexit. fideiussorē dedit quādo Adam pcō ꝓsentire fecit. Et sic vsqz ad posteritatē creuit. qz tota posteritas potestati ꝺyaboli est ꝺdita Et merito. Nam parentes nostri adā et eua fecerunt emptionē cum diabolo. & vendiderūt totum genus humanū p vno pomo quasi p nihilo. Quod cōqueritꝰ ꝑpheta Jsaie. lij. ca. Gratis venundati estis: & sine argento redi/memini. Similiter hmōi emptioni erat scri/ptum cyrographū & priuilegiū eterne dāna/tionis. & non poterat deleri nisi p sanguinē Je su xpi. Uñ misertus damnatiōis nostre venit in hunc mundū delens cyrographum qđ ad/uersum nos erat. sicut dicit ad Col'. ij. Glosa. Peccatū ade quod diabolus tenebat q̄si cau tionem decreti mortis eterne deletum e sangui ne xpi fuso in cruce. Isa. xliij. Ego sum qui de/leo iniquitates tuas ꝑpter me: & peccatoꝝ tuoꝝ non recordabor. Bern̄. Agnosce ho mo q̄z grauia sunt & fuerunt anime tue vulne ra p quib⁹ necesse fuit xpm dñm mori & vul/nerari. Si hoc non fuisset ad mortē semper nam: nunq̄z p eoꝝ remedio moreretur. Sic ergo patet quō p sanguinē xpi deletū est cyro/graphum. Cum g̃ deletū esset p sanguine xpi est scriptum aliud cyrographum. s. nostre re/demptiōis. Est aut̄ scriptū cyrographuz nr̄e saluationis in ouino pergameno. & cū ferreis pennis & cum rubeo incausto. Quinq pellis su it corpus xpi. que ouis vēdita fuit p. xxx. de/narijs a iuda traditore. & ad mortē ducta fu/it vt inde pgamenuz fieret. De cui⁹ ducta dr̄ Isa. liij. Sicut ouis ad occisionem ducet⁹ est. & sicut agn⁹ coram tondente se obmutuit: nō aperuit os suum. Joh. xviij. Cohors autez & tribun⁹ & ministri iudeoꝝ apprehenderūt dñm & ligauerūt eū: & duxerūt eū ad Annā pri/mū. i. ꝑmo. vbi est data sna & alapa. Deinde ducet⁹ est ligat⁹ ad Cayphā. Ubi sicut dicit Luc. xxij. Velauerunt faciem eius: & percuti/ebant eum dicentes. Prophetiza q̄s est qui

re pcussit. ꝛ expuerũt in faciẽ ei⁹. Deinde du/
cus est ad pylatũ: vbi accusat⁹ est in multis
criminib⁹ q̃z erat innocẽs. Deinde duct⁹ est
ad Herodẽ: q̃ spreuit eũ. ꝛ induit eũ alba ve/
ste: ꝛ illusit eũ tã q̃z fatuũ. Deinde itez duct⁹
est ad mortẽ. Hic ptz quõ ouis ista empta ẽ
ꝛ ducta ad mortẽ vt pergamenũ ꝛinde fieret
Postea solet ouis excoriari. Hic xp̃s excoria
tus est q̃n pylat⁹ vestib⁹ exui eũ fec. ꝛ nudum
ad statuã ligari. ꝛ ita ẏgis ꝛ flagellis ẏberari:
q̃a plãta pedis vsq̃z ad verticẽ nõ erat i eo sa/
nitas. sicut dicẽ ppheta Isa. j.c. Et Bernar.
Volue ꝛ revolue pellẽ corpis Jesu a planta pe
dis vsq̃z ad verticẽ capitis: ꝛ nihil inuenies ni/
si dolorem. nihil nisi merorẽ. Et ne caput eius
remaneret inexcoriatũ: imposuerũt sibi spine
am coronã. quã arundine incusserunt capiti
eius: intantũ q̃ spina ꝛ aculei bñdictũ caput
eius penetrauerãt: vt sanguis in faciẽ eius de/
curreret. Hic patet quõ ouis ista ẽ excoriata.
Postea solet pellis extendi q̃ztũ sez extẽdi põt
sup lignũ. Hic ista benedicta pellis Jesu xp̃i
id est corpus eius extensũ fuit super ligno cru
cis. De quo potest exponi illud ps. cũj. Exten
dens celũ sicut pellẽ. Celũ. i. corpus celeste Je
su xp̃i. Certe bene sicut pellẽ. q̃z intãtũ extẽsum
fuit q̃ oĩa ossa eius numerari poterãt. Au/
gustin⁹ dicit q̃ foramina manuũ ꝛ pedũ adeo
minis distabãt. ita q̃ affixa vna manu: alia
non poterat attingere foramen. Vñ cuz funi
culis intantũ distenderũt q̃ iũcture mẽbrorũ
manifeste apparuerũt. Hoc est qõ dicit dñs
in p̃s. xxj. Dinumerauerũt oĩa ossa mea. q.
di. Intantũ extenderũt me q̃ oĩa ossa mea
numerari potuerũt. Hic patet quõ cutz ista
est extẽsa. Postea solet erigi in aerẽ ꝛ ad solez
vt sic extractis humoribꝫ exiccet. Hic cutz hu
ius. ouis. i. caro xp̃i cum cruce erecta fuit i mõ
te calvarie ꝛ tra solem. ꝛ intantũ extractis hu
moribꝫ exiccatus q̃ de seipso dicit in psalmõ. cj
Oĩa ossa mea sicut cremiũ aruerunt. Per/
cussus sum vt fenũ ꝛ aruit cor meuz. Ideo ex
magna siccitate potũ petebat dicens. Sitio.
Et nõ potuit habere guttã aque: sed dabãt ei
acetũ bibere felle mixtũ ꝛ mirratũ. quod cum
gustasset noluit bibere. q̃z p̃ amaritudine nõ
potuit. Et cũ homines nõ cõpateren̄t ei⁹ sicci
tati aquã sibi mistrãdo. sol sibi ꝓpatiebatur
radios suos subtrahendo. Bernñ. Dũ sol cele
stis moz̃eret terris: sol terren⁹ horrebat i cel'
Hic ptz quõ exiccata ẽ pellis: ita vt pgamenũ
fieret in quo cyrographuz nostre saluationis
scriberetur. Facto autẽ pgameno scriptum est
cirographũ. Sed quõ: certe pẽna ferrea. Si
cut Job. xix. predixerat dicẽs. Quis mihi det
vt exarentur. i. scribentur in libro stilo ferreo.
Ferreus stilus fuit lancea que lat⁹ ei⁹ penetra
uit. Et claui ferrei q̃ man⁹ ei⁹ ꝛ pedes trãsfixe/
runt. Et tam grosse fuerũt lre istius scripture
q̃ in latere eius manus poni poterat. Vñ bñ
dixit dñs Thome Joh. xx. ostendẽs ei vulne
ra sua in manib⁹. Infer digitũ tuũ huc: ꝛ vi/
de manus meas: ꝛ affer manũ tuã ꝛ mitte in
latus meuz. O q̃z magna erat hec scriptura.
quam ideo magnã esse voluit: ne p obliuio/
nem ꝛ cordib⁹ hoĩm tolereꝫ. Malachie. iij.
Scriptus est liber monimẽti. i. lra vel cyrogꝫ/
phum eterne recordationis cor̃ eo timẽtib⁹
dñm ꝛ cogitãtib⁹ nomẽ eius. Ideo in eccl̃ys
ante oculos nostros crux xp̃i ꝛ pingit̃ ne obli/
niscamur eius. Deuc. xxviij. Erit vita tua q̃si
pendens ante te vt legas in eo hodie ꝛ in omi
tpe. Et q̃d timemus in eo legere? certe tria que
erant in eo scripta. De quib⁹ Ezech. ij. Expã
dit librum coram me q̃ erat scriptus intus et
extra. Et erant in eo scripte lamentatões: car
men ꝛ ve. Liber expansus est corp⁹ xp̃i expan
sum in cruce. qui liber scriptus erat intus ꝛ fo
ris. Quia non solũ habuit dolorẽ exterius in
corpe sed etiã in anima ex cõpassione matris
dulcissime quã turbatissimã vidit circa cru/
cem stantẽ. Bernñ. O bone Jh̃u q̃z grauit̃ fo/
deris extra. sed multo grauius foderis intra:
ex cõpassione mr̃is tecũ oĩa participantis.
Et erãt i eo scripte lamẽtatiões q̃s faciebat i
cruce p peccatis nr̃is ꝛ p redemptõne nostra:
q̃n cũ lachrymis ꝛ clamore valido orauit pa
trẽ p nobis. Hic scribit̃ Heb. v. Cũ clamore
valido ꝛ lachrymis offerẽs. supple p̃ces ad
patrẽ p nobis. exauditus est p sua reuerentia
Lamentabat etiam ppter hoc: q̃ sua amara
passio in multis petoribꝫ esset pdita: q̃ nollẽt
eam sibi facere vtilẽ ꝛ fructuosam. Bernard⁹
Fleuit xp̃us in cruce eo q̃ passio sua sufficeret
ad redemptionẽ cunctoz: cũ tñ pfuit ad salu
tem paucoz. Hec̃o erat i eo scriptũ carmẽ. i.
canticũ leticie oĩm coz̃ q̃ p ei⁹ passionez salui
facti sunt. Luc. x. Gaudete ꝛ exultate: q̃m no
mina vestra scripta sunt i libro vite. Itẽ gau/
dium oĩum petoz̃ erat scriptũ in eo. qõ sumi
põt ex hoc q̃p crucifixoribꝫ exorauit: ꝛ q̃ latro
nem sero penitentẽ sine pena secũ ad paradisum
introduxit. Hoc põt esse magnũ solatiũ oĩ/
bus peccatoribꝫ hic pniam agẽtibus. Bernñ.
O bone Jh̃u non abhorruisti latronẽ penitẽ/
tem. nõ lachrymãtẽ peccatricẽ. nõ discipulu3

negante. nec ipos crucifixores tuos spreuisti
Tertio erat scriptū in eo ve eterne dānatiōis
oib illis q̄ ppter pcā sua de libro isto delebūt
q̄ scz sanguie xpi sūt redēpti. z iterꝙ diabolo pec
cando se subdiderūt. De q̄bꝫ dr̄ ps. lxviij. De
leant de libro viuentiū: z cū iustis nō scribant
Et de talibꝫ dr̄ Apoc. xx. q̄ Johes vidit dñz
sedentē in throno z iudicātē magnos z pusil
los. z aptus ē liber vite. z q̄ nō est inuēt' in li/
bro vite script' missus ēi stagnū ignis. Hoc
erit in die iudicij q̄n mali mittent in pfundū
inferni: tūc erit eis eternaliť ve. Un dicit aia
dānata illud Hiere. xv. Ue mihi mr̄ mea: q̄/
re me genuisti rē. Et Hiere. xlv. Ue mihi mi/
sero. qr addidit dñs dolorē dolori meo. labo/
raui in gemitu meo z requiē nō inueni. Hoc
merito dicēt peccatores. qr hi in pctis laborāt
z dolorē pscie in ista vita habēt. z post hanc vi
tam dolorē habebūt eternū.

Sabbato
Sermo. lxxv.

Dvbleuatis ocu
lis in celū dixit rē. Joh. xvij. Vide
mus q̄n aliq̄s recessur' ē ab amicis
suis q̄s veraciter dilexit: si pspiciat eos aliq̄/
bus rebꝫ indigere: sine dilatōe dat eis: quas
eis absq̄ suo incōmodo dare pōt. Et non pe/
tit ab alio vel ab aliis qđ suis amicis necessa
rium fore pspicit. Et pfortat eos psolando si
viderit eis aliqđ aduersitatis obuiare. qr ia/
cula q̄ puident min' ledūt. Sic xps ihs recessur' p passionē suā de hoc mūdo. z relinquens
post se amicos videlicz dilectos discipl'os su
os: sciuit eos indigere multis Jō donauit eis
corpus suū in cibū z sanguinē in potū. Itē do
cuit eos dilectionē z humilitatē hre ad inui/
cem. z pfortauit eos exemplo: exhortatione z
oratiōe. Un orauit p seipo. p discipulis. z p
omnibꝫ fidelibꝫ. sic ptz in hodierno euāgelio
Ubi tria tangi videnť. Primū est xpi. p se
ipo oro. qđ postulatio probat clarificādi. ibi
Subleuatis oculis in celū dixit. Pater venit
hora clarifica filium tuū: vt filius tuus clari
ficet te. Christus enim orauit non tm̄ ad ali/
quid impetrandū: sed etiam ad dandū oran
di nobis exemplū. Ideo sua ora describit hic
optimis circumstantijs dispositā. Primo. s.
q̄ verbum pdicationis initietur oratiōis suf
fragio. q̄ terminari debet ad orōnem sicut inci
pitur ab oratione. ad Coloss. iiij. Orantes si
mul z pro nobis vt deus aperiat nobis ostiuz
sermonis. Eccī. xliij. Consummatio simonū
ipse est. Consummatio hec innuitur hic. qa
cum locutus fuisset post hoc orauit. Sedo.
sicut nos oculos i oratiōe ad celū subleuam⁹
subleuauit z ipe oculos. ps. cxxij. Ad te leua/
ui oculos meos: q̄ habitas in celis. Dispositio ei cordis maxime relucet in oculis. In ora
tione aūt mēs debet leuari ad deū sm Damas.
Oratio est eleuatio mentis in deum. Ad qđ
significandum eleuant oculi. Et cum hoc sit
opationes in deum referende. Tren. iij. Leue
mus corda nostra cū manibꝫ ad dñm i celos
Per manus enī designātur opatiōes. Tertio
vt ex filiali dilectione z affectu oret. Jō ait pr
Hiere. iij. Patrē vocabis me. Quarto vt in
tempore tribulatiōis p oratione ho recurrat
ad deum. sicut dominus noster hic ait. Venit
hora. s. passionis rē. ps. cxix. Ad dominū cū
tribularer clamaui. Et. ij. Paral. xx. Cū igno
ramus quid agere debeamus hoc solum hab
mus residui: vt oculos nostros dirigam⁹ ad
te. Quinto vt oretur pro re vtili: sicut domi/
nus qui dixit. Clarifica filium tuum. s. p mi/
racula in passione. oñendo q̄ sim filius tu⁹
Unde Centurio visis miraculis multis ait.
Vere filius dei erat iste. Item in resurrectōne
incepit habere gl'iam corporis cū aia. A pnci
pio enim sue pceptionis ex dei coniunctione z
visione habuit glorie claritatē. Joh. j. Vidi/
mus gl'iam eius rē. Fructus hui⁹ clarificatio
nis est vt filius ecōuerso clarificet patrē i no/
tícia hominū. Un gloria est clara noticia cū
laude. Notícia aūt patris erat clara apud in
deos. ps. lxxxv. Not' in iudea de⁹ Dz postea
notus factus est p filium toti mūdo: vt boni
viri p opa bona notícia dei clarificaret. Mat.
v. Sic luceat lux vestra coram hominibꝫ: vt
videant opera vestra bona: z glorificēt patrē
vestrum qui in celis est. Sicut dedisti ei pote
statem omis carnis: vt omne quod dedisti ei
det eis vitam eternam: vbi ponitur petitionis
fructus. Pro quo sciendum q̄ agentis cuius/
libet quod agit ab aliquo intentio est reduce/
re suū effectum in cause manifestationē. Nā
ex actione principij quod est de principio ma
nifestatur ipsum principiū. sic filius quicqd
habet a patre habet. ideo oportet q̄ per ea pa
trem manifestet. Et ergo sicut dedisti filio po/
testatem super omnē carnem. id est super oms
homines. necessarium est vt per hanc ducas
eos ad tui cognitionē que est vita eterna. De
disti inqt fm hylariū. dando ei p eternā gene
rationem naturā diuinā p quaz habet ptāri

omnia ꝓtinẽdi. Mat.xj. Oīa mihi tradita sunt a patre meo ꝛc. Uel rediſti ei xp̃o hoi: ꝓpter ꝓſortiū pſonale ad filiū tuū: vt ſic caro haberet poteſtatẽ ſup carnẽ. Mat.vlt. Data eſt mihi oīs poteſtas i celo ꝛ in terra. Dañ. vij. Dedit ei poteſtatẽ ꝛ honorẽ ꝛ regnū ꝛ oēs populi trib. ꝛ lingue ipi ſuiẽt. Ad ꝟ inq̃t rene aliq̃d accipias: ſz vt teipm eis ꝓferas. Jta ꝛxp̃o hoīni: vt oīe qđ rediſti ei p eternam ꝓdeſtinationẽ: det eis vitā eternā. Jo.x. Oues mee vocẽ meā audiūt: ꝛ ego vitā eternam do eis ꝛc. Et iam hec vita eterna ptinet ad gloriam pris. Jō ſubdit. Hec ẽ vita eterna vt cognoſcāt te ſolū verū ꝛ quẽ miſiſti ih̃m xp̃m. Poſſet eni aliqs credere q̃ iſta vita eterna p eū fidelib. dāda ꝓſiſteret in carnalib. bonis. Et ſicut dicūt ſaraceni q̃ expectāt in alia vita in voluptatib. carnalib. ꝛ diuitijs ꝛ ſimilibus pmiari. ſm qđ dicunt machometi. Que tamẽ vita ſm ph̃m dicit vita pecudū. ſ. ethic. Propter qđ ipe Auicenna hec ꝓſiderans dixit. q̃ ꝓpheta quẽ vocabant machometuz ꝓmittit eis felicitatẽ in pmiū quẽ multi ſapiẽtes non attenderūt. Similiter iudei reſurrectionem futuram expectantes ad vitā carnalem. Et ideo felicitatem vite future credūt cōſiſtere in bonorum tempꝛaliū plenitudine ꝛ honore: ꝛ bonorum pacis trāquillitate. Hoc aūt remouet ſaluator dicens. Hec ẽ vita eterna ꝛc. Vita enim eterna ꝓſiſtit eſſentialiter in ꝓſpectu claro ipſius diuinitatis. Attamẽ habet ꝓiunctam fruitionẽ que eſt cōpletiua felicitatis. Et ꝓſequenti ꝟo conſiſtit in cōſpectu humanitatis xp̃i que eſt inſtrumentum nos inducens ad beatitudinẽ p̃incipalẽ. Beatitudo eni hoīs non ꝓſiſtit in coniunctione ad aliq̃d bonū tpale vel coꝛpale: vt dicūt rudes ſaraceni. ſed cōſiſtit in cognitione ipſi⁹ p̃mi ꝛ ſummi boni p apertā viſionẽ ꝛ fruitionem.

¶ Pro quo vlterius ſciendū q̃ viuere ꝓprie dicimus illa que ſeipſa mouent ad opanduz. Quecūq̃z aūt nō niſi ab alijs mouent: non dicuntur viuentia ſed mortua. Et ideo omnes opationes ad quas operās mouet ſe: dicūtur opa vite. ſicut velle: intelligere: ſentire: mouere: augeri. Dicit aūt aliq̃d dupliciter viuere. Aut quia habet opa vite in potentia. ꝛ ſic dormiēs dicit viuere. qꝛ habet poteſtatẽ mouẽdi ſe. licz actu non moueatur. Aut qꝛ iam exercet opa vite in actu. ꝛ tūc perfecte dicit aliquid viuere. Unde ſomnus dicitur vite diuiduum. Inq̃ opa autem vite vlterius eſt opus intelligẽtie quod eſt intelligere. Et ideo opatio ītellectus maxime eſt vita. Sicut aūt idem eſt ſenſus ī actu ꝛ ſenſibile in tactu. ita intelligens ꝛ res intellecta in actu. Cū ḡ intelligẽtia ſit vita ꝛ intelligere ſit viuere. ſequit q̃ intelligere p eſſentiam eternā ſit vita eterna. Deꝰ aūt ſic eſt eternus. Intelligere ḡ ꝛ viuere eternaliter eſt vita eterna. Et ideo dñs dicit q̃ in viſione ꝓſiſtit vita eterna. ſ. p̃ncipaliter ſm totā ſuā ſubam. Amoꝛ aūt eſt mouens ad hāc ꝛ qđammodo eſt eius complementū. Nam ex dilectōne: q̃ eſt ex diuina fruitione ꝙuam facit charitas: ẽ complementū ꝛ decoꝛ beatitudinis. Sz eius ſcientia in viſione conſiſtit eterna. ſ. Joh̃is.iij. Videbimus eū ſicuti eſt. ¶ Eſt ꝓſiderandū vlterius q̃ cum dꝛ. Hec eſt vita eterna vt cognoſcant te ſolum ꝛc. Per hoc nō dꝛ q̃ ſolus pater ſit deus. ꝛ filius ſit creatura: vt dicebat Arrius. qꝛ hec dictio excluſiua ſoli: m: non determinat ly te vt ſit ſenſus q̃ ſolus pater ſit deus. ꝛ filius ſit creatura. ſed determinat ly deuz. Et eſt ſenſus q̃ illa eſt ſola diuinitas vera q̃ ẽ in patre. ꝛ ſic nō excluditur filius a diuinitate ſz magis includitur. ſic q̃ vna ſit diuinitas in vtroq̃z. Sz excludit ꝟa diuinitas ab alijs dijs qui a gentilib. colebañ. ſicut a Joue. ſaturno: ꝛ alijs. Subdit. Ego clarificaui te ſuper terrā. opus ꝓſummaui quod rediſti mihi vt faciā. ꝛ nūc clarifica me tu pr̃ apud temetipſum claritate quā habui anteq̃z mund⁹ fieret apud te. Dic ponit rō quare ſua oꝛatio debeat exaudiri. qꝛ videlicet veritatē fidei docuit inter homines. Jō ait Ego clarificaui te ſuper terraz. ſ. te in fide ꝛ in innocētia hoīb⁹ manifeſtando. Iſa.xxxiij. In doctrinis clarifica te dñm. Item quia perfecte obediuit patri carnem aſſumendo vel mortē patiendo. iō ait. Opus ꝓſummaui ꝛ non ꝓſummabo. qꝛ iam factū p̃deſtinatione. q̃ iam facto eſt h̃ndum qđ certiſſime eſt futuz. Et dicit notanter: qđ dediſti ꝛ non miſiſti. qꝛ non ſufficit deo ꝛ nob q̃ aliquid mādet niſi iubemur diuinitus. q̃a quicq̃d fecit ſm q̃ homo accepit a do patre ꝛ ſic nos nihil boni facere poſſumus niſi ex dono dei. Sap̃. viij. Nō poſſum eſſe ꝓtinēs niſi deus dederit mihi. Et qꝛ xp̃us ſic clarificauit docendo: ꝛ ꝓſummauit moriendo. Jō poſtulauit p̃miū dicēs. Et nūc clarifica. i. claruz fac me ꝓſedere ad dexterā tuā: claritate quam habui p̃us q̃z mūdus fieret apud te. i. in tua p̃deſtinatiōe. Mar.vl. Dñs quidem Jheſus poſtq̃z locutus eſt eis aſſumpt⁹ eſt in celū ꝛ ſedet a dextris dei. Ul'alit. Nūc clarifica. id eſt.

Babbato post Judica

illius glie quã habeo eternaliter tecũ fm diui
nitatẽ fac pticipẽ naturã mortalẽ quã assũpsi
pter hũanã salutẽ ¶ Cõsequenter p scdo pn/
cipali tãgit p discipulorũ collegio depcato. qđ
optatio pbat ꝓseruãdi: cũ dicit. Manifesta
ui nomẽ tuũ hoibꝫ quos dedisti mihi de mun
do. tui erãt & mihi eos dedisti. vbi volens sal/
uatorem orare p discipulis ponit rõnes qre sit p
eis orandũ di. Manifestaui. q. d. fm Augs.
vt filius tuus clarificet te. Que q̃dẽ clarificatio iã
in pte impleta ẽ. qz manifestaui nomẽ tuũ &
Vel fm Chrysost. dico. q ꝓsummaui opus qđ de/
disti mihi vt facerẽ. Quale aũt opus sit: rñdet
cum dicit. Manifestaui nomẽ tuũ &. qđ est
ppriũ opus filij dei q̃ est ꝓbũ. cui est ppriũ ma/
nifestare. Mat. xj. Neqz patrẽ q̃s nouit nisi
filius: & cui voluerit filius reuelare ¶ Et scien
dum q deus pater tripliciꝫ ꝓsiderat. Primo in/
qntũ creator. & sic notus erat gẽtibus. Ro. j. In/
uisibilia dei ipsius a creatura mũdi p ea q̃ facta
sunt intellecta ꝓspiciunt. Scdo inqztũ ei soli
debet cultus latrie. Sic nõ erat notus gẽtibus: q̃
etiã alijs dijs cultũ latrie exhibebant. Tertio
inqntũ est pr̃ vnigeniti filij. sic erat ignotus iu/
deis & alijs. sz innotuit p filiũ qñ apli credide
runt eũ esse filiũ dei. Scdo rõ ex pte xpi sumit
qz erat magister discipulorũ: & ipi eius discipuli
Bonus aũt magister debet zelare p suis disci
pulis: & eos dirigere. & qztũ ad hoc dicit. hoibus
quos dedisti mihi. s. hoi ad obediendũ. quia
apli fuerũt specialiter ꝓiuncti ipi xpo. Johis. vj.
Nemo põt venire ad me nisi pr̃ qui misit me
traxerit eũ. Et hoc est ex dono & gra dei q̃ ds ve
nit ad xpm. Eph. ij. Gra dei saluati estis p fi/
dẽ. & hoc nõ ex vob. dei enim donũ est. nõ ex opi/
bus: vt ne q̃s glieť. Dedisti inqt de mundo. i.
amũdo electos. Joh. xv. Quia de mũdo non
estis sz elegi vos de mũdo. s. ad obediendũ deo
Boni aũt datoris est qz tui erãt fm diuinita
tem vt pdestinati ab eterno p gram ad futu/
rã gliam pucnirẽt. Eph. j. Elegit nos añ mũ
di ꝓstitutõz &. Et mihi eos dedisti. q. d. Qđ
antea de eis mecũ põrdinasti: hoc ope faciẽdi
implesti vt mihi adhererẽt. Et sermonẽ meũ
seruauerunt. qz oia q̃ dedisti mihi abs te sunt
qz verba q̃ dedisti mihi dedi eis. Ubi ponitur
tertia rõ q̃ est deuotio discipulorũ ad pr̃em. qz
sermonẽ meũ seruauerũt in corde p fidem. in
opere p implerionẽ. Prouer. vij. Serua mã/
data mea vt viuas. Joh. xv. Si seruaueritis
mandata mea manebitis in dilectione mea.
sicut & ego patris mei pcepta seruaui. Sz hoc
qđ hic seruauerunt: videlicet sermonẽ tuũ re/
dũdat ad gliam tuã pr̃. Nã h fmo me⁹ et q
oia q̃cũqz habeo a te habeo & ipi nũc cognouc
rũt: qz oia q̃ dedisti mihi. s. hoi filio. abs te sũt
Joh. j. Uidimus gliam eius q̃si vnigeniti a pre
plenũ gra & veritate. Uidimus eũ q̃si oia a pa
tre habentẽ. Et p hoc cognouerũt qz acceperit
& clarificat in mẽte ipoz. Rõ aũt hus clarifica/
tionis q sez obediẽtia discipulorũ redũdat ad
gliam patris. ponit cũ addebat. ꝺba que de/
disti mihi. i. plenã cognitionẽ veritatis quaz
habuit anima mea ab instanti conceptõnis.
Joh. j. Plenũ gra & veritatis. i. cognitionis.
Dedi eis interius & exteri⁹ docẽdo. Johis. vj
Oĩa q̃cũqz audiui a patre meo loq̃r i mũ/
do. Et ipi acceperunt & cognouerũt vere quia
a te exiui. Et crediderũt qz tu me misisti. Ac/
ceperũt inqz doctrinã meã nõ existẽtes rebelles
mihi. Isa. l. Dns aperuit mihi aurẽ: ego autẽ
non ꝓtradico. retrorsum non abij. Et accipie
tes cognouerunt qz a te exiui. h eni cognou/
runt p doctrinã xpi & p ei⁹ miracula. Cogno/
uerunt aũt nõ cognitione patrie. de q. j. Co.
xiij. Tũc aũt facie ad faciem. Sz cognitione
vie & imperfecte. de qua ibidem. Uidemus nũc
p speculũ in enigmate. Ideo addit. Et credi/
derunt. s. firme & stabiliter. Quia tu me misi/
sti Gal. iij. Misit deus filiũ suũ factũ ex mu
liere. factũ sub lege &. Et fm Augs. idẽ est. Ex
te exiui. & tu me misisti. Sz fm Hilariũ aliud
est. quia fm eũ exire ptinet ad eternã genera/
tionem. mittere vo ad incarnatiõem. Sz di
cendũ si loquimur fm diuinitatẽ. sic aliud est
exire: & aliud mitti. Si vo fm humanitatem
sic idẽ est fm Aug. Ego p eis rogo. nõ p mũ/
do rogo: sz p his q̃s dedisti mihi: qz tui sũt. et
oia mea tua sunt. & tua mea sunt. Et clarifica
tus sum in his. Ubi ponit qrta rõ ex parte ca
stodie xpi cui erãt apli specialiter cõmissi. iõ ait
Ego p eis rogo non p mũdo. i. p mũdi dilec
toribus Sz p his q̃s dedisti mihi: vt discipu
los & obedientes specialiter. q̃uis omnia sunt
in mea potestate. ps. ij. Postula a me & dabo
tibi gẽtes &. ¶ Sz diceres. qre nõ p omni/
bus rogat cũ dr. j. Jo. ij. Aduocatũ habemus
apud patrẽ Jhm xpm. & ipe est ppiciatio pro
peccatis nostris. Et nõ p nostris tm. sz etiaz
p totius mũdi. Et. j. Thi. ij. Qui vult omes
hoies saluos fieri: & ad agnitiõem veritatis ve
nire. Dicendũ q̃ qztũ est de se ista oratio efficax
vt valeat toti mũdo. sz tm nõ i omnibus sortit
effectũ nisi in sanctis & electis. & hoc ppter impe
dimẽtũ mũdanoz. Tui sunt p eternã pdesti
nationẽ. sed non erãt ita sui vt filius eos non

habere. nec ita dant filio vt auferet pri. ideo ait. Et oia mea tua sunt. qz ppter inseparabili/tatē vnionis humanitatis z veritatis in xpo fit idearz cōicatō. attribuēdo ea q̄ sunt hois ipi deo: z ecōuerso. Dic em̄ demōstrato xpo hec ē ppositio vera. iste hō creauit stellas. ita hec ē vera. de⁹ mortuus ē. ¶ Sz notādū q pr̄ pmo q̄dā habet q̄ ptinēt ad essentiā suā. sicut est sapiētia. bonitas. z hmōi. q̄ nihil aliud sunt q̄z sua essentia. z hec ptestat filius se hre Joh. xvj vbi loquēs de ppessiōe spūsci dicit. De meo accipiet z annūciabit vobis. Et hic. Quecūq̄ habet pater mea sunt. Et dicit oīa. q̄ licz vnū sint re: referūtur tm̄ multa ratōe. ¶ Secūdo habet quedā que ptinēt ad possessionez sctitatis que sunt cōsecrata p fidez. sicut sunt oēs sancti z electi de quibo supra dicit. Tui erāt z mihi eos dedisti. Et etiā ista ptestat se filius hre: cuz dicit de eis loquēs. Et tua mea sunt. ¶ Tercio habet quedā pater p modū possessiōis: sicut oēs res creatas. ps. xxiij. Dni ē terra z plenitudo ei⁹: orbis terrarz z vniversi qui habitāt in eo. Et hec oia sūt filij. Unī in parabola de filio pdigo Lu. xv. dicit pr̄ filio senio/ri. Oia mea tua sunt. Dicit etiā notāter. clarificat⁹ suz in eis. qz apli eius gliaz partim cognoscebāt. et in ppinquo plus cognituri erāt. q. Pe. j. Nō idoctas fabulas secuti notā fecim⁹ vobis dñi nri Jhu xpi virtutē z pscietiaz sed speculatores facti illius magnitudis. Et iā nō sum in mūdo. z hi in mūdo sunt. et ego ad te venio. Ubi ponit ānta rō q̄ sumit ex necessitate imminēte a postol'. qz xps recessur⁹ erat ab eis. cui⁹ psentia corpali erāt cōfortati. Et ideo tūc indigebāt deo patri specialiter pmēdari. Et ideo dicit. Jam nō sum in mūdo. id est in ppinquo recessurus sum ab eis. vel non sum in mūdo adherēdo sibi p affectum. Sed hi in mūdo sunt. s. remanētes in tribulatōibus mūdanis. Et ego ad te venio sm q̄ hō ad deum pterā tuā. Et ideo iustū est vt p eis orē a quibus corpaliter recessur⁹ sum. Pr̄ sancte serua eos in noīe tuo quos dedisti mihi vt sint vnuz sicut z nos vnū sumus. ¶ Premissis ratōibus q̄ rebet p eis rogare. iam psequēter petit p eis. ¶ Primo seruatōez a malo dicēs. Pater sancte serua eos i noīe tuo. id est in fide ac confessiōe. veritate ac virtute nomis tui ab oīni malo. ps. cxxvj. Nisi dñs custodierit ciuitatē. etc. Quia vnū nr̄m nō est solū in hoc q̄ habemus esse a deo. sed oportet vt p seruemur ab ipo. Quia vt dicit Bre. Oia i nihilū redigeret nisi ea man⁹ oīpotētis ptineret. Heb. j. portās oia verbo virtutis sue. z p seruat eos sic vt sint vnū sicut z nos. qz quelibet res p seruatur in esse q̄diu ē vna. sed desinit esse p diuisionē. Mat. xij. Oīe regnū in se diuisuz desolabit. Uel p serua eos ad hoc vt sint vnū. Nā in vnitate spūs p sistit nra tota pfectō Eph. iiij Sollicīti estote seruare vnitatē spūs in vinculo pacis. ps. cxxxij. Ecce q̄z bonū z q̄z iocūdū habitare fratres in vnū. Addit aūt. Sicut z nos vnū sumus. Sed p tra. Ipsi vnū sunt p essentiaz. ergo z nos. quod est falsum. igit⁹ etc. Dicēdū q̄ duplex ē vnitas in diuis psonis. s. vnitas nature. Joh. x. Ego z pr̄ vnū sumus. Et vnitas amoris in patre z filio que ē vnitas spūs. z vtraq̄z est in nobis nō equal' p eq̄parātiā sed p similitudinē z imitatōem logiquā. Pater em̄ z filius sunt eiusdē nature numero. Nos aūt sum⁹ vnū in natura sm spēz. Itē ipsi sunt vnū p amorē nō pticipatū ex dono alicui⁹: sed ex eis pcedente. Nā pr̄ z filius diligūt se spūsctō. nos aūt p amorē pticipatuz ex aliq̄ superiori. Subdit. Cū essem cū eis seruabā eos in noīe tuo. q̄s dedisti mihi custodiui. z null⁹ ex eis perijt nisi fili⁹ pditionis. vt scriptura impleret. Nūc aūt ad te venio. vbi patet necessitas p seruatōis diuie. qz cū essez cū eis psentia corpali. de qua Baruch iij. Post hec in terris visus est: z cū hoīb⁹ conversat⁹ est seruabā eos. i. custodiebaz a malo z pcō. nō virtute humana sed diuina. ideo dico in noīe tuo. Bñ ergo cū negasset se dñs demoniū habere. nō negauit se custodē siue samaritanū eē vt dicit Joh. viij. qz ipse custos est. Isa. xxj. Custos q̄ de nocte etc. Debitū aūt p seruatōis est. qz dedit sibi ipsos. Unī ait. Quos dedisti mihi. Quinis em̄ teneat custodire sibi deputatos. iij. Regū. xx. Custodi vitā istuz. qui si lapsus fuerit: erit aia tua pro aia eius. Et Habacuc. ij. Sup custodiā meā stabo. z figam gradū sup munitōem. Hic stare debet platus sicut sibi p missso grege. Luc. ij. Pastores erāt in regiōe eadē vigilātes. et custodientes vigilias noctis sup gregem suū. Custodia aūt xpi tā efficax fuit q̄ nemo ex eis perijt nisi fili⁹ pditionis. s. Judas: q̄ ad ppetuā pditiōem erat p destinat⁹ z a patre pordinatus. Dic em̄ aliq̄ deputati ad mortē dicūtur filij mortis. j. Regū. xxvj. Dixit dñs: filij mortis estis vos. Et Matth. xxiij. Ue vobis scribe z pharisei hypocrite q̄ circuitis mare z aridā vt faciat⁹ vnū pselitū. z cū fuerit factus: facitis eū filiū mortis duplo q̄z vos. Ut scriptura quaz. s. predixit David in psalmo. cvij. Deus laudem

meam ne tacueris. scilicet q̄ esset p̄ditus me: impleat. Et tenekly vt p̄secutiue z nō causatiue. Sed itez ait. Nūc ad te venio p̄ mortē meā. Joh̄ .xvj. Itez relinquo mundū z vado ad patrem. Et hec loquor i mūdo vt habeāt gaudiū meum impletū i semetipsis.

¶ Ubi sciēdū cū sup̄ dixit. Nūc ad te venio posset aliq̄s suspicari q̄ nō posset eos seruare ab eis recedens. Uel q̄ p̄ eos añ nō seruasset. Uñ dicit. Ego seruabā eos i nōie tuo. Jō ratōem dictoz assignat hic dicēs. Hec loq̄r i mūdo. quasi diceret. Locutus sum sicut hō oras. sed hec loquor p̄pter p̄solatiōem discipulorū existimantiū me esse hoiem purū: vt saltē p̄solet̄ur i hoc q̄ eos tibi patri quē maiorē credūt recō mēdo: gaudētes se esse i p̄tectōe patris fm Chriſ. Uel aliter fm Aug. vt referātur hec verba ad hoc quod sup̄a dixit. vt sint vnū sicut z nos. Et sic ponit vt fructus vnitatis .q.d. Hec loquor i mūdo. s. vt sint vnū vt habeāt gaudiū meū impletū i semetipsis Nō q̄dē p̄sequit ad vnitatē sp̄ūs p̄ quā pueneruṫ ad gaudiū vite eterne: qđ ē plenū. Illō autem gaudiū ad vnitatē sequit. qz vnitas z pax facit p̄fecte gaudere. Prouer.xij. Qui ineūt pacē p̄silia sequit eos gaudiū. Et sb̄dit Ego dedi eis sermonē tuū: z mundus eos odio habuit. q̄a nō sunt de mūdo sicut z ego nō sū de mūdo. Ubi ponit aliā rōem q̄re apli indigebāt a deo specialiter p̄seruari. qz erāt iudeis odiosi p̄pter doctrinā xp̄i. Et h̄ allegat saluator. Ego dedi eis sermonē tuū custodiēdū z p̄dicādū. Qđ q̄dē est bonū maximuz z beneficiū. Prouer.xiij. Donū bonū tribuā vobis legē meā ne derelinquatis. Sed ex h̄ mūdus eos odio habuit. Luc.vj. Beati erit̄ cū vos oderint homines ⁊c. j. Joh̄.iij. Nolite mirari si odit vos mūdus. Causam hui⁹ addit. qz nō sunt de mūdo. qz sp̄ūs facit hoiez de mūdo recedere. nō. s. adherēdo ei p̄ affectū. licet sit in eo corpaliter. Sermo em̄ dei hoiem deo p̄iūgit: cui null⁹ p̄iūgi potest nisi a mūdo recedat Qui em̄ diligit mūdū: nō ē p̄fecta charitas dei i eo. qz sicut om̄e simile diligit sibi simile: ita odit dissimile. Sap̄.ij. Grauis est nobis ad videndū. q̄m dissimilis ē aliis vita illi⁹: et immutate sunt vie eius. Exemplum addidit cū dicebat. Sicut z ego nō sum de mūdo. h̄ vez est q̄ntū ad affectū z originē. qz isti habuerūt originē de mūdo. xp̄s aūt nō. qz de sp̄ūs sancto p̄cept⁹ ē Mat. j. Nō rogo vt tollas eos de mūdo p̄ corpalē p̄sentiā. p̄pter vtilitatē fidelium q̄ p̄ eos crediturī erāt. Mat.vl. Cūtes i mūdū vniuersum: p̄dicate euāgelium omi creature. Peto aūt vt p̄seruent a malo. s. mūdi. Grane em̄ est vt hō inter malos imunis a peccato existat cuz totus mūdus i maligno posit⁹ ē. Isa.xliij. Cū trāsieris p̄ aquas tecuz ero: flumina nō operiēt te. Cū ambulaueris i igne flāma nō ardebit i te. Nō aūt hui⁹ p̄ceptōis addit. de mūdo nō sunt. Sed diceres. cū hoc sup̄a dictū est: quare hic repetit? videtur q̄ sit inutilis repetitio. Dicēdū q̄ stat iuxta q̄ p̄a eadē verba dixit. ad ostendendū causam q̄re habeāt odio i mūdo. hic p̄o dicūtur ad assignādū rōem quare debeant seruari a malo a deo. Ex quo dat intelligi quod idez ē. p̄pter quod sancti odiūtur a mūdo z diligūt a deo. quod sanctis p̄temptus mūdi. Jacobi. ij. Nōne elegit deus pauperes i hoc mūdo: diuites i fide z heredes regni ⁊c.

¶ De eodem.
Sermo. lxxvj.

Sermonē meū seruauerūt Joh̄.xvij. In istis ẅbis p̄medat ipsa veritas. s. filius dei discipulos suos de h̄ q̄ sermonē suū seruauerūt. Hoc aūt discipulo q̄ imitatores ē debem⁹ vt dñi sermonē z ea q̄ nob expedūt diligēter seruem⁹. Et ad p̄ns inf alia q̄tuor sūt seruāda. Seruare nāq; debem⁹ aiaz a peccatis z de. deū cū ad nos venerit. mandatū dñicū z pacē. ¶ Prio nāq; seruāda ē aīa a peccatis: de. Nota si aliq̄s vinū habeat i vasio diligēter custodit ipm̄ ne corrumpat. Multo fortius debet diligēt⁹ custodiēda ē aīa ne p̄ peccm̄ inficiat. Prouer.iiij. Omni custodia custodi cor tuū. q̄: ab ipso p̄cedit vita tua. Deuteron.iiij. Custodite metipm̄ z aiaz tuā sollicite. Hic mūdā seruauerat aīaz suā illa q̄ dicebat thobie.iij. Tu scis dñe q̄ mūdā seruaui aīam meā ab omni concupiscētia. Quis aūt q̄libet hō aīaz suā custodire debeat btus Bern⁹ ondit dicēs. Si tpe passionis xp̄i i vasevitreo habere ō sanguie xp̄i pauerū: diligēter custodirē ne vas frāgeret z nec sanguinē amitterē. Fortius debet q̄libet aīam suā p̄tiā custodire p̄cioso sanguine xp̄i redēptā i fragili corpe positā. ¶ Secdo debem⁹ diligēter seruare deū i corde: sicut hō hospite magnus quē hospitio suo suscepit diligenter seruat et honorifice custodit. q̄ magn⁹ hospes nō recipit nisi i magno p̄modo. sic quilibet christianus i pasca suscipiēs diligēter seruare debet. Prouer.xxvij. Qui seruat ficū comedet fructum

eius.et q̄ custos est dñi sui glorificabit. Pro pter qđ dicit Bern. Nobile hospitē habes o caro.nobile est valde.tota em sal⁹ tua i ei⁹ salu te est.da igit honorem hospiti tuo tāto. q̄a si quid honoris ei te hospitis bñficio tibi euenit se cognoscas. discessus em ei⁹ pbat q̄d pñtia ei⁹ ferat. ¶ Tercio diligēter seruare debemus mādatū dñicū. Ma dr Joh.xiiij. Qui habet mādata mea ⁊ seruat ea:ille est qui diligit me. Et Mat.xix. Si vis ad vitā ingredi serua mādata. Et.j. Joh.ij. Qui seruat mādata eius i illo manet ⁊ ipe i eo. Deinde Ecc̄. xv. Si volueris mādata seruare cōseruabūt te. Hiero. Eternā vitā nō nisi p diuinoz pcepto rū custodiā pmereri possum⁹.q⁹ q̄ vitam nō habuerit regni celestis nō pōt ee susceptor vi tei quo nō mortui sed viui reqescūt. Itē nō pōt a dño mereri qđ petit qui nō vult audire qđ iussit. ¶ Quarto debem⁹ seruare pacē .de qua apls ad Eph.iiij. Solliciti sitis seruare vnitatē spūs i vinculo pacis. Glo. solliciti.i. studiosi:cauti ⁊ attenti seruate. Nec pax ē si bo na nostra inuicē diligamus. si peccata q̄ sine damno tritici aut cū spe salutis corrigēdoz uz eradicari nō pūt vsq̄ ad messem vltimā tole ram⁹. Diligēter aūt mādata hui⁹ pac̄ seruā da sunt. Qz qualiter seruari debeāt Isid. ostē dit dī. Pax cū bonis semp ē habēda: ⁊ bellū cū vicijs. Mala siq̄dē impioz odiēda sunt. Ite nota alia q̄ttuor q̄ diligēter seruare de bemus: videlicet patientiā i aduersis ne fraga mur.timorē dñi i pspez ne extollamur. fbuz dei vt inflāmemur ⁊ illumiemur. fidē catholi cā vt coronemur. ¶ Primo q̄ seruāda est patiē tia i aduersis ne fragamur. Apocal.iij. Qm̄ seruasti verbū patientie mee ⁊ ego seruabo te ab hora tēptatōis. Ideo dicit Aug. Qui fuerit patiētior ad iniuriā tolerādā: pstātior pstituet i regno dei.sed q̄ pdit patiētiā perdet coronā. ¶ Secdo seruare debem⁹ dñi timorez ne i pspis eleuemur. Ecc̄.ij. Serua timorē illi⁹ ⁊ in illo veterasce. Sed q̄d timor dñi i aia operet Bern. declarat dicēs. Timore aīa pcu tit. pscientia discutit. sollicitudo incutit. amor dei custodit. Qui habet hāc gratiā oēm odit iniq̄tatē. Sine hac gra gratiarū p̄mo nullū bonū pullulat. vel manere pōt virtutū edifi cū.sed illico vertit i pcipitiū si hui⁹ amiseris psidiū. ¶ Tercio seruare debemus verbū di uinū vt inflāmemur et illumiemur. Utriq̄z em verbū diuinū parat. vnde circo seruādum. Propter p̄mū dicit i ps.cxviij. Lucerna pe dibo meis fbū tuū: ⁊ lumen semitis meis. De secdo ibidē. Eloquium dñi inflāmauit me. Et de his duob⁹ Hiere.xx. Factus est sermo tu⁹ i corde meo quasi ignis exestuās clausus q̄z in ossibo meis. Q, aūt verbū dñi hoiem beatū faciat:testat dns Joh.viij. dicēs. Si q̄s ser monē meū seruauerit mortē nō gustabit i ēr nū. Sed q̄ verbū dei nō libēter audiūt. nec de ipso curāt. i die iudicij horribilē vocē audiēt Quia dicit Bern. Si duz vobis videt au dire agite pniaz:erratis.q⁹ audituri estis ser monē durissimū. Ite maledicti i ignē eternū Quā bonū aūt sit audire verbū dei dicit Apo cal.iij. Ecce dedi coram te ostiū apertū quod ne mo pōt claudere.q⁹ modicā habes virtutē.et seruasti verbū meū. ⁊ nō negasti nomē meuz j. Joh.ij. Qui seruat verbū eius: vere ch'ari tas dei pfecta est i illo. Bern. Serua sermonē dei.q̄m dulcia sunt faucibus tuis eloquia dei Et cor viuificāt. ps.cxviij. Eloquiū tuuz vi uificauit me. ¶ Quarto seruare debemus fi dē catholicā vt coronemur .ij. Thim.iiij. di cit apls. Fidez seruaui.de reliquo.i.de futuro. reposita est mihi corona iusticie. Quāte aūt ptātis ⁊ virtutis sit fides. ostēdit Bern. sup Cañ. dicēs. Fides inaccessibilia attingit. de prehēdit ignota.comphēdit immēsa. apphē dit nouissima. Ipsaq̄z deū i eternitate i suo la tissimo sinu cōcludit ꝛc.

¶ De eodem.
Sermo.lxxviij.

PRo eis rogo p nō p mūdo Joh.xvij. ¶ Bon⁹ et mitis rex solet habere aduoca tos ⁊ milites mites sed nō rebelles. Spūali ter. Et sic rex glorie exaudit obēdientes et fide les. Ergo clamat ecclesia i introitu. Misere re mihi dñe q̄m tribulor:libera me ⁊ erīpe me de manibo inimicoz meoz. ⁊ a psequētibus me dñe nō cōfundar.q̄m inuocaui te. Qz nō rebelles.vt patet i epistola Hiere.xviij. Dixe rūt impij iudei ad inuicē Venite cogitemus cōtra iustū.pcutiamus eū lingua. ⁊ nō attē dam⁹ ad vniuersos sermones eius. Attēde dñe ad me ⁊ exaudi voces aduersariorz meo rū. nūq̄d reddet̄ p bono malū .q⁹ foderūt fo ueā anie mee. Recordare q⁹ steterim i ꝓspectu tuo vt loquerer p eis bonū. ⁊ auerterē indigna tionē tuā ab eis.pproterea da filios eoz i famē ⁊ deduc eos i manus gladij. Fiant vxores eo rū absq̄ liberis. ⁊ vidue et viri eaz interficiāt morte. Juuenes eoz ꝓfodiant gladio i plio.

Sabbato post Judica

Judiak damor de vobis coꝝ. i. pctm. Ad/
duces eos sup latrones repete ne ꝓpicier
iniqtat i eor. a pctm eor a facie tua nō dleat.
Et sic xps rogauit ꝓ obdiētib a nō ꝓ malis
di. Pro eis rogo nō ꝓ mūdo. ¶ In summa
euāgelū duo innuunt. Primo petit ꝓ se. ibi.
Pr clarifica filiū tuū. Scdo petit ꝓ fideli colle
gio. ibi. pr ꝓ eis rogo. ¶ De primo dicit. In il
lo tpe. s. post dnicā cenā. i. feria quita cuz Ju
das abyssset ad pncipes sacerdotuz. Tūc ait
Jhs. Surgite eam⁹ hic. Et vocuit eos ml
ta iter cetera. Et ait stādo hec q sequūt. Sb/
leuatis oculis i celū. s. cū xpus orare voluit.
¶ Nota dnctiā inter orōem xpi a nostram
orōem. Oratio nra ē ad necessitatē. j. Chor.
iij. Quid habes qd nō accepisti. Et. ij. Cho
rinc. iij. Sufficiētia nostra ex deo ē. Sed orō
xpi est ad nostrā instructōz. Grego. Dis xpi
actio est nostra instructio. Si voluerim⁹ ex/
audiri debemus leuare quattuor. Primo ocu
los ad celestia ꝓtemplādo. ps. cxxij. Ad te le
naui oculos meos q habitas i cel. Cōmune
ē pnerbiū. vbi amor ibi oculꝰ. Et nihil ama
re debem⁹ nisi celestia. ḡ ibi eleuem⁹ oculos cō
templatōis. Phil. iij. Nostra ꝓuersatio i ce/
lis ē. Itē Mat. vj. Ubi ē thesaurus tuꝰ ibi ē
a cor tuū. Et sic i celo. j. Chor. ij. Oculus nō
vidit nec auris audiuit nec i cor hois ascēdit
q ꝓparauit deꝰ his q diligūt illuz. Un Augꝰ.
Qd deꝰ ꝓparauit diligētibus se fide nō capit
spe nō attingit. charitate nō comphēdit. desi/
deria a vota trālgredit. acqri pōt. estimari nō
pōt. ¶ Scdo si volumꝰ exaudiri debemus le
uare voce. s. i orōe. Lu. xvij. Decē viri leprosi
leuauerūt voce suā dicētes. Jhu ꝓceptor mi
serere nostri. Et sic nos petōres. Et sic Su/
sanna Dan. xiij. flēs suspexit i celum. Erat em
cor eius fiduciam habēs i dño. Et sic ps. iij.
Voce mea ad dñm clamaui: a exaudiuit me
de mōte sctō suo. ℣ Tercio leuare debem⁹ ma
nus ad celum. i. opera celestia agēdo. ps. lxij.
In noie tuo leuabo manus meas. Ille leuat
manꝰ i noie dñi q agit opera dnica. Et talis
exaudit Exod. xvij. Cūq leuaret Moyses
manꝰ vincebat isrl. Sin aūt paululū remisis
set: vincebat Amalech. Et sic q libet fidelis de
bet leuare manꝰ ad deuz. Et sic ps. cxvij. Le
naui manus meas ad mādata tua q dilexi:
a exercebor i iustificatōibz tuis. ℣ Quarto de
bem⁹ leuare caput spi. Luc. xxj. Leuate capi
ta vra. i. spem exaudītōis. ps. xxxvj. Spera i
dño a fac bonitatem: a dabit petitōes cordis
tui. Et ꝓpheta. Quis speranit in dño a delic
tus ē. q. d. nullus. Dnī. iij. Bonus est dñs
sperātibz i eū. Jaco. j. Si qs indiget postulet
a deo i fide nihil hesitās. Sequit. Et ait. Pr
venit hora. nō dicit tps nec dies. qz statiz ca
pīdus erat. nō hora fatalis sed sue ordinati
onis a bñplaciti. Clarifica filiū tuū. q. d. Ve
nit hora passiōis a semināde hūilitatis. ḡ nō
differas fructū claritatis. clarifica filiū tuuz.
¶ Sed di. tm filius ē sapiētia. a dicit sapien/
tia pdis. a cū maximaz claritatē habeat: quō
dz claritas clarificari. psertim cū dz splendor
glie Deb. j. Rndet. Xps petebat triplr clari/
ficari a pre. ℣ Primo i passione p mirabilia q
tūc ostēsa sunt. Un Centurio visis tot et tātis
miraculis ait. Vere filiꝰ dei erat iste. Scdo i re/
surrectōe. Nā i xpo fuerūt tres sbe q an resur
rectōem videbant esse obscure. videlicet caro
aīa a diuitas. Caro videbat obscura ꝓpter
mortalitatē. aīa ꝓpter passibilitatē. diuitas
videbat obscura. qz pauc erat manifesta. Sz
i resurrectōe clarificata ē caro. qz induit ipas/
sibilitatē a felicitatē. a tūc diuitas manifesta/
ta est. qz accepit manifestatōem. Tūc em de
us manifestatus ē. ex eo q ꝓ diuitatis sue po
tētia resurrexit. ℣ Tercio i noticia oim populo
rū. Bap. viij. Dabo claritatē ad turbas: a
honorē apud seniores. Clarifica filiū tuū. i.
manifesta toti mūdo me esse filiū tuū ꝓ iū
vt filiꝰ tuꝰ clarificet te. s. i noticia hoim. Aug.
Resuscita me vt innotescas toti mūdo ꝓ me
Filius em toti mūdo clarificauit patrē. Nā
priꝰ tm notꝰ erat i iudea deus. nūc aūt oīm
gētibz a filio notificatꝰ est. Joh. j. Deū nemo
vidit vnq nisi vnigenitꝰ filiꝰ eius q enarrauit
nobis. Primo autē manifestauit suā miseri
cordiā. Lu. vj. Estote misericordes sicut pr
vr misericors ē. ℣ Scdo ei⁹ liberalitatē. Lu. xij
Nolite timere pusillꝰ grex. qz ꝓplacuit pr ve
stro vobis dare regnū. Idcirco nullꝰ infidelis
pōt se excusare q i deū nō credat. qz toti mun/
do manifestata ē noticia sua. Itē nullꝰ pecca/
tor pōt despare de deo. qz toti mūdo manifesta
ta ē misericordia sua. Item oēs iusti debēt cōsidere
ta ē misericordia sua. Item oēs iusti debēt cōsidere
re deo. qz nota ē ei⁹ liberalitas a doctrina. Qui/
libet aūt fidelis debet hāc supplicatōz ponri
gere deo omipotēti. priꝰ sublevatis oculi voce
a manibz: vt patuit. Deinde debem⁹ clamare
pr. Et bñ dicit pr ratōne creatōis. qz creauit
nos. Deute. xxxij. Nūquid nō ipse ē pr tuus
q possedit te fecit a creauit te. Glo. Fecit cor
pus. creauit animaz. possidet totū. ḡ merito
diligendus. Bern. Si diligis patrē carnalē
a quo habes prē corpis. quato plus diliger

veteris eũ a q̃ habes corp⁹ et aiam. Sed heu vt ꝺr Deute. xxxij. Oblit⁹es ꝺñi creatoꝛis tui ¶ Scꝺo ꝺr p⁹ ratiõe miseratiõis. ps. cij. Quõ miseret p⁹ filioꝝ miser⁹ẽ ꝺñs timẽtibꝫ se: qm̃ ipse cognouit figmẽtũ nr̃m. Figmẽtũ. s. i fragilitate ⁊ pnitate ad peccãduꝫ. Figurat Luce xv. i filio p ꝺigo. quõ pater benigne eum recepit. Bern. O quata est miseꝛia ꝛei. q⁹ nõ minus ꝺiligit pcoꝛẽ ꝺuersum q̃ ꝙ nũq̃ peccati macula ꝺtraxit. ¶ Tercio ratõe p curatõis. Nã p curat filijs necessaria. Mat. vj. Nolite solliciti esse ꝺicẽtes. quid manducabimus aut quid bibemus ⁊c. scit em̃ pater vester q⁹ omnibus his ꝺigetis. Nã ideo ꝺeus q̃ quadragẽta annos iudeos pane celi i ꝛeserto pauit. ⁊ vestimẽta ⁊ calciamẽta eoꝝ vetustate nõ sunt ꝺsumpta Deute. xxix. Nec erat i tribubꝫ eoꝝ infirmus. etiã hodie nobis puꝺet ꝛe necessarijs. Illis em̃ panẽ celi. nobis coꝛp⁹ suuꝫ. Illi aquã ꝛe petra. nobis sanguinẽ ꝛe latere. Istis terrã p̃missiõis. nobis regnũ celoꝝ. ſ. Pe. v. Oẽm vestrã sollicitudinẽ p⁹iciẽtes i eum. q̃m ipsi cura ẽ ꝛe vobis. ¶ Quarto ratiõe here/ ꝺitarie p̃missiõis. ps. xxxvj. Justi hereꝺitabũt terrã: ⁊ inhabitabũt i seculũ seculi sup eã. Hoc petim⁹ cũ ꝺicim⁹. Aꝺueniat regnuꝫ tuũ ⁊c. O p̃ clarifica filiũ tuũ. ſ. i p̃nti i gra ⁊ i futuro i gloria. ¶ Primo i p̃nti clarifica. Et hoc nos petere ꝛebemus. ſ. vt clarificet nos in tribus. ſ. coꝛꝺe. oꝛe ⁊ ope. O q̃ necessaria est clarificatio i coꝛꝺe: quod obscuratũ est p malas cogitatiões. Ezech. xiij. Viri isti posuerũt immũꝺicias in coꝛꝺibus suis. Michee ij. Ue vobis qui cogitatis inutile: et opamini malũ i cubilibꝫ vestris. Naꝫ tales files sunt sepulcris ꝛealbatis que intus sunt plena ossibus mortuoꝝ et oñi spurcicia Matt. xxiij. Ergo opus est clarificatõe i coꝛꝺe. Nã quis poneret cibũ ꝛelicatũ i vas fetiꝺũ et maꝺatũ q. ꝺ. null⁹. Et sic nos si cape volum⁹ cibũ vite ꝛebemus clamare illud Luc. j. Illuminare his q̃ i tenebris sedẽt ⁊c. ſ. coꝛꝺis. ps. Illumina oculos meos. ſ. i timoꝛe eius. ne vnq̃ obdormiã i moꝛte ⁊c. ¶ Scꝺo i oꝛe opus ẽ clarificatio. Isa. vj. Ue mihi q⁹ tacui. q⁹ vir pollutus labijs ego sum ⁊c. Ergo pete clarificationẽ. ps. i. Dñe labia mea apies: os meũ annũciabit laꝺẽ tuã. ¶ Tercio i opere. Et circũloquiũ opus i manibus. sicut habẽt Beñ. xxxvij. Nõ occiꝺamus eũ. melius ẽ vt venũꝺeãt Jsmaelitis ⁊ manus nostre nõ polluant. Sꝫ aꝺ modũ luti. ps. lxxx. Man⁹ eius in cophino seruierũt. i. i seruili opere. Peccata em̃ seruilia opa sunt. Et cophin⁹ est vas i quo lutũ plateaꝝ posuerũt filij isrl̃. Ergo necessaria ẽ clarificatio. ps. xvij. Illumia ꝺñe tenebras meas. ſ. i opatõe. Ut filius tu⁹ clarificet te. ſ. i coꝛꝺe p ꝺilectõem cũ ps. xvij. Diligã te ꝺñe: ꝺicẽdo. Confitebor tibi i toto coꝛꝺe meo ⁊c. ps. ix. In oꝛe p bñdictionẽ. ps. lxij. Benedicam tei vita mea. Jtẽ ps. lxx. Repleat os meum laude vt cantem gloriã tuã ⁊c. Et i opere clarificemus ꝛeũ p bona opera. ¶ Secundo pater clarifica filium tuũ. ſ. i futuro p gloriã. Hec est vera clarificatio. j. Coꝛin. xiij. Uiꝺemus nũc p speculũ i enigmate: tunc autem facie ad faciẽ. De qua visione ꝺicit Fulgẽtius. In speculo tria viꝺemus. nosipsos. speculum. ⁊ quicq̃ circũstat. Et sic i speculo ꝺiuine claritatis tria viꝺemus. nosipsos ⁊ ꝛeũ inq̃tuꝫ possibile est nobis. ⁊ cetera oñia i vera et certa sciẽtia cognoscemus. Hãc clarificatõem ꝙ/ te ꝺicẽs. Pater clarifica filiũ tuũ: vt filius tuus clarificet te. ſ. i futura patria. De qua clarificatõe ꝺicit Aug. i li. xxij. ꝛe ciui. ꝛei. Ipse ꝛeus est finis ꝛesiꝺerioꝝ nostroꝝ. qui sine fine viꝺebit. sine fastiꝺio amabit. sine fatigatõne laꝺabit. Nam ab aliquibꝫ sicut ꝺamnatis Xp̃s abscõꝺit faciẽ suã. Deute. xxxij. Abscõꝺã faciẽ meam ab eis: ⁊ p⁹siꝺerabo nouissima coꝝ. Aliquibꝫ ostenꝺit splenꝺoꝝ faciei sue. sicut sanctis viris i p̃nti vita. Un̄ p⁹opheta nõ est ausus petere visionẽ faciei sed splẽꝺoꝛẽ ꝺi. Illustra faciẽ tuã ꝫ sup seruũ tuũ. ps. xxx. Beatis ꝙo apte ostẽꝺit. j. Joh. iij. Uiꝺebimus eũ sicuti est. Jtẽ sine fastiꝺio amabitur. sed amoꝛ carnalis q̃nq̃ hꝫ fastiꝺiuꝫ. Ezech. xvj. Facta ẽ quasi meretrix fastiꝺiosa auges peiũ. Aliq̃n vertit i oꝺiũ. vt patet. ij. Re. xiij Postq̃ Ammõ oppꝛessit Thamar soꝛoꝛem eius ⁊ cubauit cũ ea: exosam eã habuit oꝺio magno nimis. ita q⁹ maius esset oꝺiũ q̃ oꝺerat eã amoꝛe quo añ ꝺilexerat. Aliq̃n amoꝛ iste vertit i absinthiũ. Prouerb. v. Nouissima illius amara quasi absinthiũ. Deus aũt amat cum suauitate ⁊ ꝺilectiõe. Eccli. xxiiij. Qui eꝺũt me aꝺhuc esuriẽt. ⁊ q̃ bibũt me aꝺ huc sitiẽt. Jtẽ sine fatigatõe laꝺabit. nã laꝺates eũ nõ fatiganť. sed erit eis illa laus iocũꝺa. ps. cij. Jocũꝺũ sit ei eloquiũ meũ ego ꝙo ꝛelectaboꝝ i ꝺño. Nam illuꝺ erit ꝛeo acceptũ sacrificium. ps. xlix. Nũquiꝺ manducabo carnes thauroꝝ ⁊c. Immola ꝛeo sacrificiũ laꝺis: ⁊ reꝺꝺe altissimo vota tua. Et sancti ꝛei nõ cessant ꝺie ac nocte ꝛeuꝫ laꝺare. Isa. vj. Clamabant alter aꝺ alterum ⁊ ꝺicebant.

Dominica Palmarum

Sāct⁹ sanct⁹ sanct⁹ dñs ꝛc exercituuz: plena ē oīs terra gloria ei⁹. Nā habēt magnū meritū ex illa laude. De quo Ecā. xxiij. Qui me elucidāt habēt vitā eternā.

Dñica Palmarū.

Sermo. lxxviij. De euāgelio.

Verba multa q̄ ꝓuenerat ad diē festū cū audissent q⁹ Xp̄s venit Hierlm. acceperūt ramos palmaz: ⁊ ꝓcessērt ei obuiā Jo. xij. Per palmā significat victoria. palma em olim victores coronabant. Per palmā q̄z significat pseuerātia. palma em diutissime pseuerat vt tandē fructū habeat. Job. xxix. Sicē palma multiplicabo dies. Rami aūt opa vel exēpla sūt. Cū palmaz g̃ ramis. i. cū victoriosis ⁊ pseuerātibz opibz ⁊ exempl' honorād⁹ ē ihs. Per has em palmas fides nra ꝓfirmat i mūdo. mēs nra securat i extrēo. vita nra approbat i iudicio. glia nra augmētat i celo. De ꝓmo Exo. xv. Venerūt aūt i Helym filij isrl vbi erāt. xij. fōtes aq̄z. ⁊ lxx. palme. ⁊ castrametati sūt iuxta aq̄s Helym iterp̄tat robusti vl' ꝺficientes. ⁊ significat eccl'ia. z. i q̄ sunt firmi ⁊ infirmi. pfecti ⁊ impfecti. Duodecī fontes et lxx. palme. sūt. xij. apli ⁊. lxxij. discipli. licz em duo discipli. supabūdēt fm sēptuā sicī ibi dicē glo. h̄ tñ nō facit vim diuītati. Vel. xij. fōtes sunt. xij. articuli fidei q̄ i simbolo ꝓtinēt. Isa. xij. Hauriet⁹ aq̄s i gaudio ꝛc fōtibz saluatoris ꝛc. Quia ꝑ fides sine opibz mortua ē. iō septuaginta palme iuxta fōtes eē dēbēt. Septuagīta sunt septies dece. septuagīta g̃ palme sunt oēs victores ⁊ pseuerātes i bonis opibz. vel oīa victoriosa ⁊ pseuerātia opa fiūt p. vij dona spūssci ꝫ. vij. vicia i dece mādatoz obseruātia. Ve palme h̄nt flores ⁊ fructuz i mūdo. p̄s. xcj. Justꝰ vt palma florebit ꝛc. Fructꝰ ꝑo ꝓmioz h̄nt i celo. Can. vij. Ascēdā i palmā ⁊ appēdā fructꝰ ei⁹. Fructꝰ ex palma xp̄s dici pōt. Aug. Expalmat q̄ ē vera palma victorie. Spinis coronat q̄ spinas pctoz vāt ꝓstrigere. De scō Judic. j. Filij aūt cynei cognati Moysi ascēderūt de ciuitate palmarū cū filijs iuda i deserti sortis eoz. Cyneꝰ lucꝰ iterp̄tat. ⁊ significat pēnitētē. Mat. v. Bti q̄ luget ꝛc. Juda glificās iterp̄tat. ⁊ significat illū q̄ ait. j. Re. ij. Quicūq; glificauerit me glificabo eū. q̄ aūt ꝓtemnūt me erūt ignobiles. Vere ignobiles sūt q̄z p̄ diabol⁹ ē Filij iuda angeli sunt. deserti sortis eoz ē regnū celoz. Hocē desertū i q̄. xcix. oues. i. nonē ordies angeloz dimittunt. sicut ꝺz Luc. xv. Filij cynei id ē lugētes p pctis ascēdūt i morte cuz filijs iuda. i. cū angel' ipsos deducētes i sortē eoz. id est i ordines angeloz. Hiero. Legim⁹ sepe angelos alas electoz vsq; ad celos cuz hymnis atq; laudibz deduxisse. Fiducia g̃ ascēdendi cū angel' i morte habebis qñ cū palma victorie ⁊ pseuerantie veneris. Uñ bñ legit. iij Re. vj. g̃ Salomō i ostijs tēpli sculpsit cherubin. i. similitudinē angeloz ⁊ palmas. in q̄ significat q̄ p ostiū tēpli celest' p angelos et per palmā victorie intrādū ē. O felix victoria q̄ talis habet i morte fiducia. Hre. Initiū retributōis ēi obitu securitas mētis. Deuteronomio Deutero. xxv. Judices quē iustū esse ꝓspexerint illi iusticie palmā dabūt: quē impium ꝺdemnabūt impietatis. Judices sunt illi ꝛe quibz Mat. xix. Sedebitis sup sedes iudicātes duodecim tribz isrl' Isti iudicabūt approbatōe. sed summus iudex auctoritate Dabit quidē iustis palmā iusticie. id est ꝓ iusticia honorē vel coronaz victorie. ij. Thimo. iij. Reposita ē mihi corona iusticie quā reddet mihi dñs i illa die iustus iudex. Hz q⁹ nemo coronabit nisi qui legitime certauerit. ideo si vis habere palmā in iudicio vince vicia i mūdo. Hrego. Sine labōris certamine nō est palma victorie. De quarto Apocalipsis. vij. Uidi turbā magnā quā nemo dinumerare poterat ex oībz gētibz ⁊ tribubz ⁊ popul⁹ ⁊ liguis: stātes añ thronū ⁊ in cōspectu agni amicti stolis albis: ⁊ palme i manibz eoz. Stole albe sunt mūdissime beatoz claritatē. Palme i manibus sunt beatoz retributōes quas habēt ex pseuerātia i bonis et virtuosis opibz. Propter h̄ bñ legit. iij. Reg. vj. Oēs parietes tēpli texit auro. ⁊ fecit i eis cherubin ⁊ palmas ⁊ varias picturas. Hocē templū celeste i q̄ oīa auro immortalitatis vel charitat⁹ tegunt. Cherubin sunt angeli. palme victores. sancti pseuerantes iusti. varie ꝑ merite sunt varia premioz ornamēta. Persuaderet g̃ nūci bono q̄ iter angelos vult hīe palmā i certāmine. Bern. Prorsus absq; pseuerātia nec quilo. Bern. Prorsus absq; pseuerātia nec quipugnat victoriā nec palmā victor⁹ ꝓsequit.

De eodem.

Sermo. lxxix.

Ece rex tuus venit tibi māsuet⁹ sedēs sup pullū asine ꝛc. Mat. xxj. Utinā

ꝗlibet nr̃m hodie mereat esse asin⁹ dñi. Oportet aũt ꝙ vult ee asin⁹ dñi vt vestimẽta ei aplꝫ corꝫ ꝓceptorũ ꝛ exẽplorꝫ ponat: vt sic Xp̃us i ipso sedeat donec Hier̃m celestẽ veniat. ¶ Cõsideraũ dũ aũt ꝙ dñs sup tria animalia libẽter sedet ꝛ libẽter eqtat. videlicet sup asinũ. sup camelũ ꝛ sup equũ. Per asinũ autẽ dñi intelligere debem⁹ quẽlibet penitentẽ incipientẽ. Per camelũ quẽlibet ꝓficientẽ. Per equũ quemlibet pfectũ ꝛ puenietẽ intellige. In his dñs sedet p graz. ¶ De ꝑmo dr Zacha. ix. Ecce rex tuus venit tibi ascendes sup asinã ꝛ sup pullũ filiũ asine. Asin⁹ xpi est ꝙ on⁹ pnie portat Eccli xxxiij. Cibaria et virga ꝛ on⁹ asino ꝛc. Mal⁹ asin⁹ ẽ ꝙ saccũ penitẽtie ꝛ dñm insidẽtẽ ꝓicit grau⁹ em̃ pctor on⁹ assumit. ps. xxxvij. Sic on⁹ graue grauate sunt sup me. ꝛ grauiorẽ sessorẽ. s. diabolũ accipit. Sicut signatũ ẽ Numme. xxij. i asina cui insidebat Balaã. quã angelus euaginato gladio astãs. nec ad dexterã nec ad sinistrã ire ꝓmisit donec asina murmurabat ꝓtra sessorẽ cur tercio eã ꝑcuteret. Balaã interpr̃at deuorãs populũ. ꝛ significat diabolũ. De ꝙ. j. Pe. v. Diabol⁹ tanq̃ leo rugiens circuit queres quẽ deuoret ꝛc. Greg. Ore pestifere ꝓsuasionis eos quotidie deuorat quibus a ꝓfessione fidei reproba vita discordat Hui⁹ asina est ꝑccatrix aia. angelus ꝓdicatorẽ vel confessorẽ significat. Malach. ij. Labia sacerdotis custodiunt scientiã. et legẽ requirent ex ore eius. qr angelus dñi exercituũ est. qr gladio extremi iudicij terrẽs ꝑccatorẽ ipsum in via iniquitatis procedere nõ ꝑmittit fm volũtatẽ Balaã. i. diaboli. Diabolus ergo sentiẽs animã trepidare. ꝛ nolle i via iniq̃tatis ꝓcedere: plus eũ stimulat. et tercio eũ ꝑcurrit qñ triplici aduersitate. ꝑmo i rebꝫ. secũdo i amicis. tercio i corpore eũ affligit p malos vel p semetipm. sicut Job tripliciter percussit. Cande asina cõtra sessorez diabolum murmurat i ꝓfessione ꝛ oratõe. Et sic pctor incipit ꝓficere i bonis opibꝫ. qui tũc bñ significat p camelũ. De his duobꝫ. s. incipiẽtibꝫ ꝛ ꝓficientibꝫ dicit Isa. xxj. Vidit currũ duorũz eqtũ ascensorẽ asini ꝛ cameli. i. incipiẽtes ꝛ ꝓficientes. q̃ maxime trahũt currũ ecclesie. pauci em̃ sunt pfecti. Camelus est aial aptũ ad laborãdũ. ꝛ aial mercatorꝫ ẽ. et merces portare solet. Ita ꝓficientes multũ laborãt. et merces meritorꝫ vsqꝫ i celestẽ Hier̃m portãt. Vñ. iij Regũ. x. dicit ꝙ regina Saba. i. ecclesia: ingressa Hier̃m cũ comitatu saluãdorꝫ. ꝛ diuitijs meritorꝫ. ꝛ camelis. i. ꝓficientibꝫ. portantibus aromata bonorꝫ odorꝫ. Et aurꝫ charitatꝫ infinitũ. et gẽmas ꝑciosas virtutũ. venit ad regẽ Salomonẽ. i. ad Xp̃m. Beata es aia q̃ sic ad Christũ venis. Certe bñ veneris si aliquid attuleris. Aug. Apud deũ plus habet loci qui plus attulerit nõ argẽti sed fidei. Cave autẽ tibi de latronibus qui talibus mercibus se spoliãt. Greg. Depdari desiderat qui thesaurꝫ publice in via portat. Econtra. Cameli sunt auari onerati iniustis tempaliũ diuitijs. quas nisi deponãt: celestẽ Hier̃m intrare nõ ꝑnt. Matth. xix. Facilius est camelum ꝑ foramẽ acus trãsire q̃ diuites intrare in regnum celorꝫ. Quod bñ dicit Hier̃m. Porta em̃ est arta p quam cameli intrare nõ ꝑnt nisi depositis oneribꝫ. Abijce g̃ onera vt celestes intres Hierusalẽ. De tercio Apocal. xix. Ecce equus albus ꝛ qui sedebat sup eũ vocabatur fidelis ꝛ verax ꝛc. Perfectus quisq̃ equꝰ christi est ꝓpter audaciã in bellis ꝓtra diabolũ. mundũ ꝛ carnẽ. Zach. x. Posuit eos quasi equum gloriose suę in bello. ꝛ ꝓpter fortitudinem i sustinẽdo. Job. xxxix. Nũquid ꝓbebis equo fortitudinem: aut circũdabis collo eius hynnitũ. Item ꝓpter velocem cursum qui desideriꝫ ꝛ affectibus festinãt ad patriã Unde de equis varijs dicit Zacha. vj. Qui autem erant robustissimi querebant ire ꝛ discurrere p omnẽ terrã. j. Chor. ix. Sic currite vt comp̃hendatis. Unde velociter currerem⁹ si de patria ad quam currenduz est cogitaremus. Aug. Cur nõ properamus ꝛ currimus vt patriã nostrã videre. et parentes salutare possimus. Magnus em̃ nos illic charorum numer⁹ expectat. Ecõtra eq̃ diaboli sunt q̃ precipites ad pctm̃ currũt ad infernũ. Prouer. j. Pedes eorꝫ ad malũ currũt: ꝛ festinãt vt effundãt sanguinẽ. Et certe tales equi cũ sessore suo diabolo cũ ipsis nũc de vicio ad viciuz curritãte i ꝓfundũ penarũ mergent. Exo. xv. Equũ ꝛ ascensorẽ ꝓiecit in mare.

De eodem. Sermo. lxxx.

Plurima autẽ p turba strauerũt vestimenta sua i via Matth. xxj. ¶ Diuersitas opinionũ fuit antiquitus. cui dẽbat honor et reuerentia exhiberi. Aliqui em̃ dixerunt ꝙ nobilitati generis. vt quãto alicꝫ esset maioris ꝛ nobilioris generis; tãto ei plus honor deberet. Alij dixerunt ꝙ honor deberet diuitijs

Dominica Palmarum

vt hō quāto esset dītior ⁊ opulētior: tāto plꝰ sibi deberet honor. Alij dixerūt q̄ sapiētie. vt quāto eēt hō sapiētior: tāto magꝭ erat dignꝰ honore. Alij dixerūt q̄ ꝑtuti. vt q̄nto aliq̄s eēt ꝑtuosior: tāto ceteri ip̄m honorare debēret Quiꝰ ī nīe fuit Aristo. dicēs etħ. iij. q̄ honor ē exhibitio reuerētie i testimoniū ꝑtutis. Inē istas autē opiniōes vltima fuit verior. Cuiꝰ rō ē. q̄ honor nō ē alicuiꝰ nisi inq̄ntū bonus ē Et ideo dignū ē q̄ ꝑmo honorādꝰ ē ipse deꝰ q̄ est essentialiter summū bonū. Et q̄ hō ꝑ virtutē efficit bonus. idcirco etiam tali debet honor. Quia ꝑo cū altitudine generis ⁊ diuitiarū ⁊ potētie magnitudine necnō claritate sapiētie p̄nt aliq̄ carere ꝑtutibꝰ. ⁊ ꝓ seq̄ns bonitate. idcirco ꝑpter ista honor p̄ncipalit̄ eis nō debet. Sed cū oīa simul reperirent in aliq̄ potēte. q̄. s. eēt nobil' genit⁹. diuitijs opulēt⁹. potētia magn⁹. sapiētia clar⁹. ꝑtute p̄dit⁹. tal' merito eēt honorādus. p̄cipue cū eēt tāte benignitatis ⁊ miserēdie. q̄ tribulatis ⁊ afflictione positis misericorditer subueniret. Cū igit̄ hec oīa excellēter repiunt i Xp̄o. nā ipse ē nobilior natus. quia filius dei patris. Matth. xxvij. Vere filius dei erat iste. s. Xp̄s. Est etiā diuitijs opulētus. ad Roma. x. Nā idē dominus oīm dines in omnes qui inuocant illum. Est potētia magnus. Lu. xxiij. Qui fuit vir potēs i ope. i. virtute. ⁊ sermone coram omni populo. Sapiētia clarus Col'. ij. In q̄ sunt oēs thesauri sapiētie ⁊ scientie absconditi Est etiā virtute p̄ditus. Vñ de ipso dicit Eccli. xxiij. In me oīs gra vie ⁊ veritatis. in me oīs spes vite ⁊ virtutis. Cuz ergo ipse ꝑpter suā misericordiaz generi humano captiuato pctō̄ vinculi' subuenerit ip̄m absolutēdo. idcirco ab oīnibꝰ cū reuerētia est honorādꝰ De quo honore Xp̄o facto fit mētio i euangelio cū dicit. Plurima autē turba ⁊c. ¶ In summa euāgelij tria innuit euangelista. ¶ Primo ponit captiuitatē affligentez. ibi. Cū appropinquasset Jħs. ¶ Secō subdit pietatē liberantē. ibi. Soluite ⁊c. ¶ Tercio ponit societatē honorantē. ibi. Plurima autez turba ⁊c. ¶ De ꝑmo dicit. Cū approp̄inquasset iħs ⁊c. Postillā huiꝰ euāgelij q̄re a p̄n. sermo. de tpe ſez dñica p̄ma i aduētu. ¶ Pro doctrina sciēdū. multiplex honor legit̄ hodie xp̄o esse impensus. Primo honorabāt euz discipuli asinā adducētes. Secō turbe obuiā ꝓcedentes Tercio ramos palmarū portantes Quarto vestimēta ꝓsternētes Quinto pueri clamātes ⁊ laudātes ¶ Spūaliter. sic hodie discipuli. i. sacerdotes honorare debēt xp̄m. Nam ipsi sūt discipuli missi a mōte oliueti. i. ex misericordia dei i castellū. i. i mūdū ad soluēdū asinā cuz pullo. i. pctōres q̄ ꝑpter peccata facti sunt bestialēs. Vñ ps. xlviij. Hō cū in honore esset nō intellexit: comparatus est iumētis insipientibꝰ. ⁊ silis factus ē ill'. s. asinis. Et Bern. Puto si aialia possent loqui dicerēt. Ecce Adā quasi vnus ex nobis factꝰ ē. Hic asinꝰ ligat̄ vinculo pctō̄z. De q̄ Chriſ. Anteq̄z peccam⁹ liberi fuimus. ſz postq̄z pctō mortali nos obligauerim⁹: ligati sum⁹ iugo diaboli. Prou. v. Funibus pctō̄z q̄sq̄z ꝓstringit. Ista ligatio fuit ꝓphetata Ezech. xij. Ecce data sunt sup revincula ⁊ ligabūt te i eis. Hz heu pctōres scientes seueritatē diuine iustitie q̄si gladiū ex vtraq̄z pte scindentē nō loquētes i ꝓfessiōe seu oratione. O si illū asinū mutū hodie posses adducere vt. s. sic loq̄rei i confessiōe ⁊ oratione. Hz Jħs nō sedet i asino ligato. Vis ḡ esse asinus Xp̄i soluaris ꝑmo a vinculo pctō̄z. Isa. lij. Solue vincla colli tui captiua filia syō. ¶ Secō honorabāt eum turbe obuiā ꝓcedētes. Joh. xij. Turba multa q̄ conuenerat ad diē festū. cū audisset q̄ venit iħs Jerosolymā. acceperūt ramos palmaz⁹ ⁊ ꝓcesserūt obuiā ei. Et sic nos Amos. iij. Prepararе i occursum dñi dei tui. s. cū pura sciētia euellēdo sordes pctō̄z. Greg. Tergat sordes prauī opis q̄ ꝑparat deo domuz mentis. Sed heu quidā occurrūt deo ⁊ recipiūt eū: ſz nō seruāt. sicut iudei hodie ei occurrerūt ⁊ eū receperūt: sed nō tenuerūt. Nā deſero circūspectis oīnibꝰ a nullo erat i hospitio receptꝰ. sed iuit i Bethaniaz. Et sic hodie multi sunt tales. Et illi occurrēt Xp̄o i iudicio. sed nō recipiēt regnū ab eo. q̄by dicet illud Mat. xxv. Nescio vos. Quidā ꝑo occurrerūt ei ⁊ nō receperūt sed crucifixerunt eum. vt iudei in die parasceues. Et sic pctōres in mortali adhuc existentes. Hebr. vj. Rursum crucifigētes filium dei. Quidam occurrerunt ⁊ receperunt eū. ⁊ compulerūt eū manere vt samaritani Joh. iiij. rogauerūt eū vt ibi māneret. ⁊ mānsit ibi duos dies. Et sic boni occurrūt hodie xp̄o ꝑ ꝓtritōem. ⁊ recipiūt eū ꝑ deuotōez. ⁊ cōpellūt eū manere ꝑ oratōem et bonorū operum ꝓtinuatiōez. vt duo discipuli eūtes i emaus Lu. vl. di. Mane nobiscū dñe ⁊c. Et intrauit cū illis. ¶ Tercio honorabāt euz turbe

ramos palmaꝝ de arboribꝫ cedẽtes. Ramꝰ ei bonũ opꝰ significat. Quot em̃ bona opa ppẽ dũ facis tot eũ ramis honoras. Arbor palme significat victoriã. i. iustoꝝ vitaꝝ. ps. xcj. Justꝰ vt palma florebit. Et ab illa arbore de/ bem⁹ ramos ꝺ tutũ cape. Lañ. vij. Ascẽdaꝝ i palmã ꝛ appẽdã fructꝰ ei⁹. Respice Abraã ꝛ frãge ab eo ramũ fidei. A Job ramũ patiẽ/ tie. A Dauid ramũ miscõie Ab aplis ramũ charitatis. A martyribꝫ ramũ ꝑstãtie. A cõ fessoribꝫ austeritate vite. A ỽginibꝫ ramũ ca stitatis ꝛ pudicicie. Si hos ramos habuerꝭ xpo occurrere poteris. ꝛ a Noe. i. xpo. i archã miscõie suscipieris. Nõ figuratũ est i colũba ad Noe veniẽte cum ramo virẽte Gen. viij. Spũaliter. sic ꝛ ramus boni opis ꝺbet vire/ re i charitate. Uñ isti honorãt deuꝫ cũ ramis arẽdis ꝙ bõa opa faciũt viuẽdo i pcis. Unde go. Nec hꝫ aliqd viriditatis ramꝰ boni opis si nõ manet i radice charitatꝭ. Et hos ramos loquẽdo: sed i manibꝫ. i. i opibꝫ. Apoca. vij. Amicti stolis albis ꝛ palme i manibus eoꝝ. Et sic turba hodie honorauit xpm. sꝫ iste ho nor versus ẽ i paraſceue i ꝓtumeliã. Nam ap plicuerũt eũ ad crucem. cuiꝰ pars vna erat de palma. Sic multi in hac quadragesima ho norabant xpm cũ ramis pamaꝝ. id est ope/ ribus bonis, ꝛ post pasce festũ in honorãt eũ cũ vicijs ꝛ cũ ꝓcupiscentijs prauis. vt de eis posset dici illud Deute. xxxij. Deũ ꝙ te genu/ it reliquisti, et oblitus es dñi creatoris tui.

¶ Quarto honorabãt eũ vestimẽta pſternẽ tes. Et sic nos debem⁹ pſternere vestimẽta. i. corpa nostra. Quid em̃ sunt corpa nisi que/ dã aiaꝝ vestimẽta. Job. xiij. Quasi putredo ꝓsumẽdus sum: ꝛ quasi vestimentũ quod co medit ꝙ tinea. Hoc vestimentũ in via pſter/ nit qui corpus suũ ꝑ xpo exponit. O si pẽsa/ remus quõ deus vestimẽtũ corpis sui ꝑ nob exposuisset: ꝛ sanguinẽ suũ fudisset. tũc facili/ us esset nobis ꝑ ipso vestimentũ nostri cor/ poris passionibꝫ exponere. nec illud afflictio nibꝫ scindere formidaremꝰ. Sicut figuratũ est Gen. xxxvij. i Jacob. ꝙ vidẽs tunicã Jo/ seph sanguinolentã scidit vestimẽta sua. Pa tes scidit tunicã pciosissimã. Quid em̃ aliud ẽ corpus tuũ ad corpus illius ꝙꝫ vestimẽtũ vi le respectu pciosissimi. Bern. Nõne si ꝓficerẽ tur oẽs dies vite filiorꝫ Ada i me. ꝛ oẽs dies seculi. ꝛ labores oim̃ hoim̃ ꝙ fuerũt. s. ꝛ ꝙ sũt ꝛ qui erunt. nihil essent ad compatõem corpo ris illius quod spectabile ꝛ stupendũ est virtu tibꝫ etiã supnis. Scindes ergo saccũ ꝑ pur/ pura xpi. scindes saccuꝫ tristicie vt recipias stolã iusticie. ps. xxix. Cõcidisti saccũ meuꝫ ꝛ circũdedisti me leticia. Sed iste honor ver/ sus est i cõtumeliã feria sexta ꝓxima cũ diui/ serũt vestimẽta sua ꝺ tutũ dãtes eũ. ꝛ sic aliqui nũc ꝓsternũt vestimenta corpoꝝ. Post hoc festũ. s. pasce in crapulositate viuũt ꝛ ebrietate ꝺ tutũ dãtes xpm.

¶ Quinto honorabant xpm pueri clamãtes. Osanna. i. saluos nos faci excelsis. quasi dicerent. Salutẽ i terris nõ inuenimus. idcirco cõfer nobis ꝺ excelsis Sic nos clamare debemus deũ honorando. ps. xlix. Sacrificium laudis honorificabit me. Sed iste honor feria sexta versus est i cõ tumeliã cũ clamabant. Crucifige crucifige. Heu sic nũc aliqui honorãt deũ orando. sed post pasca in honorãt eũ ꝑbis mẽdosis ꝛ op/ probriosis. sed tu nõ sic. Thob. iij. Omi tẽ pore bñdicẽtũ: ꝛ pcede ab eo vt vias tuas diri gat: ꝛ omia ꝓsilia tua i ipso ꝑmaneãt. Ratio Gen. xxvij. Qui bñdixerit tibi bñdictõibꝫ repleat. Et illi accipiẽt benedictõem i iudicio cũ dicet eis. Uenite benedicti ¶ Matth. xxv.

¶ Item sciendũ hec laus et ꝓcessio facta est a pueris ꝛ a pauperibus. ꝛ nõ a diuitibus et potẽtibus ꝛ a sapiẽtibus. Nã ꝺ omibus di/ uitibꝫ tm̃ vnũ habuit. s. Zacheũ. De quo ha bet Lu. xix. Et ꝺ potẽtibꝫ vnũ solũ. s. Lentu/ rionẽ. ꝺ quo ¶ Matth. viij. Et ꝺ sapientibus vnũ solũ. s. Nicodemũ. ꝺ quo Joh. iij. Jo j. Thoꝝ. j. Uidete em̃ vocatõem vestraꝫ. ꝙa nõ multi sapientes ſm carnẽ. nõ multi potẽ/ tes ꝛ nobiles. sed que stulta sunt mundi ele/ git deus vt ꝓfundat sapiẽtes. Et ideo hodie huic ꝓcessioni ꝙ erat gaudiosa adiungit pas/ sio ꝙ erat ignominiosa. Nã licet turba ꝛ pue ri xpꝫ laudabãt ꝛ honorabãt. tñ scribe ꝛ pha risei iã i cordibꝫ eoꝝ euꝝ crucifigebant. ꝛ his laudibꝫ ꝓtradicebãt. Luc. xix. ¶ Magr increpa discipulos tuos. Quibꝫ rñdit. Amen dico vobis. qꝫ si isti tacebũt lapides clamabunt. Ideo Bern. Quid sibi vult ista mirabil cõ iũctio. aut ꝺd cogitauerũt pries nri passionẽ addẽtes ꝓcessioi. nil aliud nisi ꝙ post illũ ho norabile ꝓcursum hodie dño exhibitũ in in gressu Hierlm i breui eẽ subsecutã passionis ignominiã. Item nota ꝙ i hac ꝓcessione possu mus i ꝙttuor istrui et doceri. Prio ꝙ gl'ia hꝰ mũdi ẽ instabil. ꝛ ꝙ in ea fiducia nõ sit habẽ da. Uñ Bern. Optime passio ẽ ꝓiũcta ꝓces sioni: vt discamus in nulla leticia huiꝰ seculi

habere fiduciã. ſ. Thimo. vl. Precipe diuitibus huius ſeculi nõ ſublime ſapere. nec ſpare incerto diuitiarũ. ſed ideo viuo q̃ ꝓſtat nobis oia abũde ad fruẽdum. Prouer. xiij. Riſus doloꝛe miſcebit. et extrema gaudij luctus occupat. Et ideo Xp̃s fleuit in tali honoꝛe Lu. xix

¶ Scdo vt doceamur q̃ ꝓſperitatẽ qñ eã habemus aduerſitatis memoꝛia tẽperem⁹. Eccl̃i. xj. In die bonoꝛ ne immemoꝛ ſis malorum Ideo ꝓſperitas ſtultoꝛ pdet eos Prouer. ſ. Nã gaudiũ ꝓſpitatis ẽ quaſi fortẽ vinuꝫ. et ipſi neſciũt illud tpare. oculos. ſ. cordis habẽdo circa aduerſa que pñt incidere. Eccl̃s. vij. Coꝛ ſapiẽtũ vbi triſticia ẽ. et coꝛ ſtultoꝛũ vbi leticia. Hoc temperamentũ docuit nos Xp̃s hodie cũ Hieroſolymitanis pdixit euerſiõez vꝛbis futurã. Hoc etiã temperamẽtũ docuit nos i hoc q̃ honoꝛẽ illũ ſuſcepit i tãta humilitate. ſ. ſedẽdo ſup aſinã. Unꝫ Bern̄. Sicut deus i paſſiõe patiẽtiã habuit. ſic i ꝓceſſione hũilitatẽ habendo curauit. In illa em̄ tanq̃ ouis ad occiſionẽ duct⁹. et quaſi agn⁹ coꝛã tondẽte ſe obmuteſcit. et nõ aperuit os ſuũ. In ꝓceſſiõe em̄ parabãt ſe ppli vt exirẽt obuiaꝫ ei. nec eũ latebat qđ nouerat q̃d eẽt i hoie. Propter qđ et ipſe parat⁹ ẽ nõ i curribꝰ nec i equis nec i frenis argẽteis auro tectis. ſed humilis aſelli tergo ſedẽs ſuppoſitis apoſtoloꝛ veſtibus quas ego de pcioſioꝛibꝰ veſtibꝰ regionis fuiſſe nõ credo. Itez Bern̄. De hoc temperamento tal' imitet cogitatio q̃ natura imitet et actoꝛẽ nature. Nõne ille i ꝑſona hois vili limo vite ſpiraculũ colligauit. nõne auctoꝛ nature i ꝑſona ſua limũ verbũq̃ cõtemperauit. Salomonẽ ideo ſapiẽtia deſeruit. qꝛ locũ diuitẽ ſuã amaritudine diſcipline cõtemperare noluit. ¶ Tercio oſtẽdit nobis i hac ꝓcuctione ꝓceſſionis et paſſionis q̃ tali fatuitate elaborãt qui gloriã et gaudiũ mũdi ſectant. quaſi laboraret qui cũ ꝓceſſione et gaudio ad patibulũ ſuũ vel aliud genus mortis ire vellet. Legit Joh̄. vj. q̃ deus fugit qñ voluerũt euꝫ facere regẽ. tũc aũt honoꝛẽ illum nõ fugit qñ ibat ad mortẽ ſuã. ad ſignificãdũ qđ ia diximus. q̃ qui gloriã querũt gliari volũt in via qua ad mortẽ ſuã vadũt. Aug. Nihil aliud eſt ip̃s ꝑſentis vite q̃z curſus ad mortẽ i q̃ nemo vel paululũ vl' tardi⁹ ire pmittit. ſed oẽs pari motu vꝛgemur. ergo gloria i vita iſta eſt via ad mortem. Gꝛego. Qui ꝑſente ſuauitate capit. quaſi ad interitũ ducitur per amena prata. ¶ Sic oſtendẽda ſunt illa tria hominibus que moꝛtuo fiunt. in quibus mundi ſapientia attenditur. et oſtendũtur eſſe fatuitates. Mortuus cũ ſolo ſudario ſepelit. quod oſtẽdit auariciã eſſe fatuitatẽ. Scdo ſub terra ponit. et ab homibꝰ et tumẽtis ꝓculcat. in q̃ ſup bie oſtẽdit fatuitas que ſup oẽs vult eſſe. Tercio a vermibꝰ comedit. i q̃ fatuitas voluptatis oſtẽdit que de came tantã curã habuit. Sed di. quare ad mortẽ vadẽs tantũ honoꝛ voluit ſuſcipe. et Rñdet ꝓmo nobis in exemplũ. vt cuis exiſtẽs i honoꝛe mũdano deberet recordari mortis. Vaꝛ tũc diues fit paper. et regnãs ſup alios cõculcatur ſub illꝫ. Et ideo fatuũ eſt coꝛpus i delicijs nutrire. quod poſtmodũ vermes i cibũ debẽt habere. Jdeo Eccl̃i. x. Cũ moꝛiet homo hereditabit ſerpentes. beſtias et vermes. Scdo ideo fm Chriſ. voluit ſuſtinere hunc honoꝛẽ. vt oſtẽderet ſe eſſe illuꝫ de quo ꝓpheta Zacharias dixit. Ecce rex tuus ꝛc. Tercio vt oſtenderet nos paſſionẽ pueniꝛe ad eternã gloriã. Unꝫ Bern̄. Tribulatio ꝑſentis vite eſt via gloꝛie. via caritatis. via habitaculi. via regni. Jdeo dauit latro Lu. xxiij. Memẽto mei dñe dũ veneris in regnũ tuũ. Et ideo due ꝓceſſiones fiunt hodie. vna cum honoꝛe facta. alia euꝫ ꝓtumelia repſentat. Hodie poſit⁹ ſup aſinã. feria ſexta ſup cruce. Hodie veſtimẽta ſua ſtrauerũt. feria ſexta eũ denudauerũt Hodie ramos et flores obtulerunt. feria ſexta ſpinas capiti infixerũt. Hodie regem appellauerũt. feria ſexta eum regem negauerũt. Hodie clamauerũt eũ ſaluatorẽ dicẽtes Oſanna. feria ſexta dixerũt. ſeip̃m nõ pot ſaluũ facere. Hodie eũ bñdixerũt dicẽtes. Bñdictus q̃ venit. feria ſexta eũ maledixerũt dicẽtes. Si nõ eẽt hic malefactoꝛ ꝛc. Jdeo hodie admiſcet paſſio ꝓceſſionis gaudio.

¶ De eodem.
Sermo. lxxxj.
De epiſtola.

Hec ſentite in vobis quod et Xpo ieſu ꝛc. ad Philip. ij. ¶ Videmus q̃ veri amici ſolent ſibi inuicẽ i tribulationibꝰ compati. Juxta illud philoſophi i ethicis. Amicus debet ſe habere ad amicum ſicut genus ad ſpeciẽ. Sp̃ualiter. Sic nos habem⁹ amicũ verum. ſ. chriſtum Joh̄. xv. Vos amicos dixi. qꝛ oĩa que audiui a patre meo nota feci vobis. Idcirco debem⁹ cõpati ſibi tribulationibꝰ ſuis. de quo. j. Pe. ij. Chriſtus paſſus

ē p nobis vobis relinquēs exēplū vt seq̄min vestigia ei⁹. Figurat. j. Reg. xx. Jōathas fir/mauit amicicia cū Dauid. ⁊ diligebat eū sic vt aiaz suā. Spūaliter. Jonathas iterpretat filij colūbe. Et significat xpm q̄ ꝯglutinat⁹ē nob ī amicicia firma: ex eo q̄ tradit aiaz suā p nob. idcirco eo mō dēbem⁹ diligere eū vt aiaz nr̄az. hoc est vt vitā exponam⁹ p ipso sicut ipe pro nobis. De quo Ecc̄. xxix. Fratrē fideiussorē tui ne obliuiscaris. i. xpi. ad qđ hortamur in epla. Hoc sentite i vobis ¶ In summa epla tria innuunt. Primo iducit nos ad xpi cō/passionē. ibi. Hoc sentite ⁊c. Secdo describit ei⁹ humilitatē. ibi. Cū i forma dei ⁊c. sed exinaniuit semetipm formā serui accipies. Tercio De primo dicit. Hoc sentite i vobis qđ ⁊ ī ppo iesu fuit. sentite inquā. nō loqmī tm sicut qui dicūt ⁊ nō faciūt. vel ptēdūt ex/terius tm vt hypocrite. ¶ Pro quo sciēdum q̄ triplicater dēbem⁹ sentire illud qđ fuit ī xpo Primo p compassionē. secdo p affectus ptici patōem. tercio p imitatōem. Secdm primū modū sciendū q̄ ostēdit ecclesia i verbo pro/posito quō passionē dñi audire dēbeam⁹. op/probria em̄ ei dicta dēbēt nobis cadere super cor. iuxta illud ps. lxviij. Opprobria expro/brātiū tibi ceciderūt sup me. Claui em̄ ⁊ lan cea q̄ corpus ei⁹ ptrāsierūt ptrāsire dēbent cor da nr̄a: sicut ⁊ mr̄i ei⁹ accidit. sicut Symeon dixit ei Lu. ij. Et tuā ipsius aiam ptrāsibit gladius. Et notādū q̄ passio iterior ē q̄si cruc⁹ cui⁹ brachiuz superi⁹ē dolor dē memoria priorū pcōrū. Sinistr̄ brachiū ē dolor dē pe/nali miseria pcōrū primorū. Dextr̄ brachiū ē dolor dē pditōe aiarū. Aug⁹. Sūt nei te vi/scera xpiane compassionis: qui plāgis corp⁹ a quo recessit aia: ⁊ nō plāgis aiam a qua re/cessit deus. Eccl̄. xxij. Luc⁹ mortui septez di es. fatui aūt ⁊ impij oēs dies vite illorū. Spe cialiter ꝑ passio crucifixi magna dēbet esse ī vo/bis. Can. j. Fasciculus mirre dilect⁹ me⁹ mihi: inter vbera mea cōmorabit. Videm⁹ em̄ mē/bra infirmari cū caput infirmat. Vñ. Cū ca put egrotat cetera mēbra dolēt. j. Chorin. xij Siqđ patit vnū mēbr̄ cōpatiunt ei omnia mēbra. Dic nos cōpati dēbem⁹ capiti nr̄o. s. xpo. Prouer. xvij. Frater ī angustijs cōpro/batur. Et notādū q̄ multa sunt ppter q̄ dēbe/mus alicui ꝯpati. q̄ oia circa xpm occurrunt fuit ī xpo. Vñ Tren. j. dicit. O vos omnes qui trāsitis p viā: attēdite ⁊ videte si est dolor sicut dolor meus. Secdm est amoris ma/gnitudo. hec causa fuit ī beata virgine ppter magnū eius amorē quē habebat ad filiū su/um. Gladius em̄ doloris ⁊ cōpassiōis ptrā/sibat aiam eius. Et dē Dauid dicit. ij. Reg̃ xviij. q̄ dicebat. Fili mi Absalon q̄s mihi tri/buat vt ego moriar p te. i. vita tua. Videba/tur em̄ reputare mortē filij sui grauiorē sua p pria morte. De tali dono pīe dicit Isa. xxx. ⁊ Iere. xxxj. q̄ p aiab⁹ filioz alliga bat vulne/ra sua. ⁊ sup oem̄ vocē turbabant viscera ei⁹. Propter hāc causam filij q̄ tenere amāt ma/tres suas molesti⁹ suscipiūt cū eas vidēt pcu/ti q̄z si ipsi pcuterent. Sed q̄s dubitaret ma/trē xpi magis amandā esse a nobis q̄z carna/les mres. q̄ mr̄ tanta ⁊ tot passa ē p filio suo/quāta xps p nobis. Nōne mr̄ez suā reliq̄t p nobis ⁊ synagogā matrē suā. ⁊ insup animaz suā morti exposuit p nobis. Iere. xij. Reliq̄ domū meā: dimisi hereditatē meā. dedi dile/ctā animā meā ī manus inimicorū meoruz. ¶ Tercio est innocētia. multū em̄ solem⁹ cō/pati ei q̄ innocēter patit. Que causa fuit vere ī xpo. q̄ ipse peccatū nō fecit. nec inuētus est dolus i ore eius. j. Pe. ij. Propter hoc etiā q̄ letat⁹ī passionib⁹ alioz sanctoz ī die passiōis xpi ꝯristat⁹. Quartū ē q̄n p culpa nr̄a pa/tit alīq̄s. Tūc em̄ hō q̄ habet nobilē aiam do/lorē ipsius suū reputat per ꝯpassionē. Sicut etiā patet i Dauid. ij. Reg. vl. Qui cū vidis/set angelū ppl'm occidentē. q̄ ipse eū fecerat numerare: dixit ad dñm. Ego sum q̄ peccaui ⁊ ego inique egi. isti q̄ oues sunt q̄d fecerunt. vertat obsecro ira tua ꝯtra me et̄ domū p̄ris mei. Hec cā bñ fuit ī xpo. iuxta illud Isa. liij Ipse vulnerat⁹ē ppter iniq̄tates nr̄as ⁊ attri/tus ē ppter scelera nr̄a. Nostra ē passio xpi nō solū p occasionē: sed etiā q̄z tū ad humili/tatē. Et ideo dēbet esse nr̄a q̄z tū ad h̄. ¶ Qui tū ē patiētis nobilitas. que cā bñ fuit ī xpo q̄ nobilissim⁹ fuit tanq̄z altissimi filij. igit̄ val/de alienū erat tale opus ab eo. iuxta illō Isa. xxviij. Alienū est op⁹ ei⁹ vt opet̄ op⁹ suū. pere/grinū ē opus ei⁹ ab eo. Sextū ē patiētis be/nignitas. hec maxima ea fuit i eo. ad Tyt̄ ij. Apparuit benignitas ⁊ humanitas salua/toris nr̄i dei nō ex op̄ib⁹ iusticie q̄ fecim⁹ nos: sz ⁊c. Cū aūt ipse hō benign⁹ ⁊ mitis oīb⁹ ē q̄ causa ē eū gladio pforari. Itē q̄ ꝯuenientia stipitis rigidi ⁊ duri ad hominē benignuz et dulcē. Ideo ecclesia in illo dulci plāctu quez in dñica dē passione incipit cantare, spūaliter

plãgit hoc q̃ clauis ꝛ lãcea mite corpus perforat. ꝛ plãgit q̃ arbor crucis ramos suos flectẽs. ꝛ naturalis rigor lẽtescat ille quem tradit natiuitas. ꝛ superni membra regis miti tẽdat stipite. ¶ Septimũ est pietas ipsius patiẽtis. Magis em̃ compatit ei aliquis quez nouit esse piuz ꝛ compatientẽ q̃z ei quem nouit esse sine pietate. Ipse em̃ ds nõ miserek hominibus duris sine misdia existẽtibus. Jdeo scriptum est q̃ iudicium sine misdia fiet ei q̃ nõ fecerit misericordiã Jacobi. ij. Et propterea tales nõ de facili saluãtur. Berñ. Nemo duri cordis salutez vnq̃ adeptus est nisi q̃n forte miserãs de? abstulerit ab eo cor lapideũ ꝛ dederit ei cor carneum. Et notificat cor durum. dicẽs. quid est cor durũ. Jpm est quod nec ꝓpũctõe scindit. nec pietate mollitur. nec mouet p̃cibꝫ. nec minis cedit. durat ad flagella. ad bñficia ingratũ. ad cõsilium inuidum ad iudicia seuũ. inuerecundũ ad turpia. impauidũ ad pericula. inhumanũ ad humana temerariũ ad diuina. preteritoꝝ obliuiscens p̃sentia negligẽs. futura nõ preuidẽs. Uelut breuiter cũcta complectar. Jpsum est quod nec deum timet: nec hoiem vere�

Nec causa bñ fuit i Xpo. Ex compassiõe em̃ passus est oĩa que i mũdo isto passus est. Videt aliqbꝫ magistris q̃ fuit maior i eo doloꝝ passionis q̃z doloꝝ passiõis. quod ex duobus existimãt Ex magnitudine charitatis eius ꝛ cognitiõe periculoꝝ que videbat cuctura i mundo isto. Compassionẽ suam expressit lachrimis Lu. xix. s. q̃n fleuit sup ciuitatem Hierusalez. Et Joh. xj. vbi fleuit Lazaꝝ suscitaturꝰ. Et Jo. xviij. vbi compatiẽs discipul' adhuc infirmis ait his qui venerãt vt eum apphẽderẽt. Si queritis me finite hos abire. ¶ Octauuz est exemplũ alioꝝ compatientiũ alicui. Nec em̃ solẽt hominẽ excitare ad similiter ꝓpatiẽduz Que causa bñ inuenit circa xpm cui etiã creature insensibiles compasse fuerũt. vñ sol radios suos abscõdit quasi traductus tenebras faciẽs. petre scisse sunt quasi ei compatiẽtes. ꝛ ꝓpassioni beate ẏginis vnigenitũ suũ i cruce ꝓsiderãtis. Ad compassionẽ etiã nos excitaret debet q̃ ab indignis pane immolabat et morti adiudicabat. et a pctoribꝫ morti eterne adiudicat; talia passus ẽ. q̃ nõ habuit etiam aliquẽ ꝓsolatorẽ. ps. cxl. Singulariꝫ suz ego done trãsea. ¶ Sequit de scdo mõ sciẽdi qui est p effectus participatoꝝ. hoc mõ sentiũt ea que i xpo fuerũt illi q̃ ex passiõe xpi intelligũt quãtum cauẽdũ sit peccatuz. Berñ.

Uide hõ quãta illa sint vulnera. p quibꝫ oꝑ tuit vulnerari Xpm. Sic medicine existima tio ꝛ doloris ꝛ timoris exaggeratio est tidẽ. Et ꝓsideratiõe em̃ remedij periculi mei cõsidero qualitatẽ. Jtẽ qui intelligũt quãtũ sit timẽdũ supplicũ. q; si i viridi ligno hoc faciũt i arido quid fiet. Sup quo dicit Aug. Sine flagello nõ exijt q̃ huc sine peccato venit. quo flagellis digni nõ sunt qui huc cũ peccato venerũt. Jtem qui ad ignẽ amoris diuini i cruce nobis ostẽsi ad deum amãdum sunt accẽsi sed nimis coagulata videntur corda illa qui ad ignẽ istũ nõ calefiũt. Eccl. xliij. Sol ime ridiano exurit terrã. i; ꝓspectu ardoris eius q̃s sustinere poterit. Odẽ de sole iusticie i sermone passiõis itelligi potest. Insensibilis em̃ videtur q̃ illũ ignẽ sentire nõ potest. Jtẽ passiõez xpi tãq̃z p effectũ sentiũ: qui ad vnctõem diuine pietatis ibi nobis ostẽse mites ꝛ pij efficiũtur. Jbi em̃ petra diuisa fuit i patiẽdo. fluuios olei fudit misdiam suam ostẽdendo. ꝛ miseratõem suã exhibẽdo. ¶ Nota p omnibus mortuus est Xps. p demonibus subiugandis. Hiere. xlvj. Fortis impegit i fortẽ ꝛc. p vinctis educẽdis. Zacha. ix. Tu aũt i sanguie testamẽti tui emisisti victos tuos de lacu i quo nõ est aqua. Et sic ꝓ impijs iustificandis. ps. xxxiij. Redimet dñs aias seruoꝝ suoꝝ ꝛc. Et ad Ro. iiij. Traditus ẽ ꝓpter delicta nr̃a. Et p angel' reparãdis. Eph. j. Proposuit deus i dispensatõe plenitudis temporꝝ instaurare oĩa i Xpo que i celis ꝛ que i terra sunt i ipso. ¶ Nota xps resurrexit a mortuis j. Thoz. xv. Christus mortuus ẽ p peccatis nostris fm scripturas ꝛc. Et q; resurrexit ter/cia die. Surrexit quidẽ veraciter ꝓtra volos, Luc. xxiiij. ꝑmanẽter ꝓtra recidiuos. ad Roma. vj. Xps surrexit a mortuis. s. ꝓ peccatis nostris. ita ꝛ nos i nouitate vite ambulemus. Integraliꝫ ꝓtra creaturas. ps. lvj. Exurge gloria mea ꝛc. Celeriter ꝓtra morosos. Potẽtialiter ꝓtra tepidos vl' accidiosos Jo hã. x. Potestatẽ habeo ponẽdi aiam meaz: ꝛ iterꝝ sumẽdi eã. Figuraliter ꝓtra hereticos. j. Thoz. xv. Si xps resurrexit a mortuis. quo quidã dicũt i vobis. q̃m resurrectio mortuorũ nõ ẽ ꝛc. Volũtarie ꝓtra coactos. ps. Nũc exurgã dicit dñs ꝛc. ¶ Circa tercũ modũ vide sciẽdi notãdum. q; i ep̃la hodierna monemur ad imitandũ xpm i quatuoꝛ. s. i humilitate. de q̃ ibi. Semetipz exinaniuit. i. humiliauit. Scdo in charitate. ibi. Formã serui accipiens. Tercio in obedientia. de

qua. ibi. hūlliauit semetip̄m fact⁹ obedies ⁊c. Bern. Nō credas aliq̄d bonū placere sine obediētia illi q̄ mori maluit q̄z nō obedire. Idem Memērote frēs vt xp̄s nō p̄deret obediētiaz p̄didit vitā. j. Re. xv. Melior est obedientia q̄z victima. Bre. Obediētia est p̄t⁹ sine q̄ infidel⁹ q̄s q̄uicq̄ ⁊ si fidel⁹ esse videat. In h̄ q̄d̄z hūlliauit semetip̄m ūnuit q̄ volūtarie obediēit nō coact⁹. Joh. x. Ego pono aiam meā et iterꝫ sumo eā. q̄d est p̄ quosdā q̄ nō obediunt nisi coacti. sicut demones obediēbāt xp̄o: cum eos eiecit de obsessis corp̄ibus. Quarto i patia de qua ibi. vsq̄z ad mortē: mortē autem crucis Isa. l. Posui faciē meā vt petrā durissimam: durā scz ad verba. durioꝛē ad verbera. durissimā ad vulnera ⁊c.

Feria secunda Sermo. lxxxiij.

Ante sex dies pasce. Joh. xij. Cōsuetudo ē pauper q̄ sepe illuc q̄uenīāt vbi se benigne receptos et benigne tractatos memorāt. Sic ⁊ xp̄s cū discipulis suis: q̄ simul pauper ⁊ inopes fuerūt ad domū marthe: marie: ⁊ lazari sepe venerūt ⁊ marie p̄e maioris necessitatis. q̄n. s. ad mortem p̄parabat. Nā ibi mīs̄ico⁹die tractabant put p̄im in hīstoria p̄ntis euāgelij clari⁹ demonstrat. Ubi plura notari p̄tingit. Primo eloquiū impēsum studiose. q̄d vngēti p̄obat effusio liberal. ibi. Añ sex dies pasce venit Jesus bethaniā vbi fuerat lazar⁹ mortu⁹ quē suscitauit Jhs. Immediate post suscitatōem lazari iudei diffinierūt occidere xp̄m. ⁊ ideo recesserat q̄usq̄z appropinq̄ret pascha in q̄ imolabat agn⁹ paschal. Sic xp̄s q̄ est ver⁹ agn⁹ immolabat p nob immediate post imolatōz agni paschal figural: vt v̄itas figure succederet. Venit in bethaniā q̄ est p̄pe hierl̄m ad duo milia vbi lazar⁹ fuerat mortu⁹ quē suscitauit Jhs. illuc ēni venit Jhs vt ex memoria mirabili ibidē facti turba ppl̄i moueret ad eū honorifice recipiēdū i hierl̄m añ suā passionē. sicut p̄dictū fuerat p̄ Zachariā pp̄ham. ix. ca. Exulta satis filia sīō: ecce rex tu⁹ venit tibi sanctus ⁊ saluator. Dic aūt. Añ sex dies pasce. vt intelligas die pasce nō. xiiij. die mēsis p̄mi. in q̄ ad vesperā imolabat paschal agn⁹. vt figural. Exo. xij. Sz post⁹ dz pasca q̄ntadecima dies sexta i q̄ passus ē dns. ⁊ ita sexta die añ diem pasce. s. i sabbato venit i bethaniā. q̄d interp̄tat dom⁹ obedientie. Qd̄ bñ p̄gruit mysterio. Primo q̄dē q̄z ad cām passiōis. p̄m illud Phil. ij. Factus est obediēs vsq̄z ad mortē. Secūdo q̄z ad fructū passiōis. quē p̄sequūtur solū illi q̄ ei obediūt. p̄m illd̄ Heb. v. Factus est oīb⁹ obtpantib⁹ sibi cā salutis eterne. Fecerūt aūt ei cenā ibi: ⁊ martha mīstrabat. Lazarus aūt erat vn⁹ ex discūbentib⁹ cuz eo. Hec cena dz facta fuisse i domo simonis leprosi. Mat. xxvj. licet Orige. dicat eā factā i domo Marthe. q⁹ dz h̄ q̄ ipa mīstrabat. Sz nihil h̄ probat. q⁹ simon vicin⁹ fuit marthe. Vl̄ forte ip̄e simon erat dispēsator. ppter h̄ mīstrabat i domo ei⁹. Nota q̄ aliq̄ dicūt q̄ iste simon nō fuit ille leprosus curat⁹. sed alter simon q̄ fuit amicus marie ⁊ marthe. iō martha ibi mīnistrabat i domib⁹ amicoꝛ suoꝛ. Sz diceres q̄re voluit dns vt comederet Lazar⁹ cum eo. Rñdet p̄mo vt v̄itas resuscitatōis ostēderet. ⁊ ex hoc q̄ post suscitationē cibum sumeret: ñ sua suscitatio fantastica esse. p̄bar. Secūdo vt infidelitas iudeoꝛ confunderet. Hec Aug⁹. Et p̄m eū Lazar⁹ dū discūbit i q̄uiuio: cōuiuis interrogātib⁹ eū tristia loca penaꝛq̄z sedes alta nocte obscuras indicauit diligēti narratione p ordinē. ⁊ ita inferi lōgis tp̄ib⁹ ignorati tandē inuenerūt p̄ditorē. Et notandū q̄ hec cena fuit facta in bethania qd̄ q̄uenit mysterio. q⁹ dns i domo obediētie spūaliē reficit: delectat⁹ in obediētia nra. p̄m illud Apocal. iij. Si q̄s audierit vocē meā ⁊ aperuerit mihi ianuā introibo ad illū ⁊ cenabo cū eo. Per martham significāt p̄lati q̄ ad mīstrandū in eccl̄ys instituunt. p̄m illud. j. Co. iiij. Sic nos existimet hō vt mīstros xp̄i. Per Lazaꝛ resuscitatum significant subditi mīsterio p̄latoꝛ a peccatis ad statū iusticie reducti. q̄ cū alijs iustis spūaliter cū dño merent epulari. p̄s. lxvij. Justi epulent ⁊ exultēt in p̄spectu dei. Per mariā vo significant p̄tēplatiui. circa cui⁹ mīsteriuz tangit vngēti effusio. sicut subdit. Maria ergo accepit libzā vngēti nardi pistici p̄cios. et vnxit pedes ih̄u. ⁊ extersit capillis suis pedes eius. ⁊ dom⁹ impleta est ex odore vngenti.

Nota bis facit hoc. Primo ex contritōne sc̄do ex devotōe. ibi. tm̄ pedes. h̄ pedes ⁊ caput Quātitas vngēti fuit libza In quo docemur multū dare si multum fuerit. Thob. iiij. Si multū tibi fuerit abundāter tribue. Et nō est verisīle q̄ esset aliq̄d grosse materie. sicut sunt vngēta cōiter dicta q⁹ indeces esset tale apponere sup caput hoīs sedentis ad mensam. Et q̄ sciendū q̄ hoc vngentuz vocat liquoꝛ p̄cio-

Feria scḋa post palmarū

sus ⁊re aromatica exp̄ssus sic̄aq̄ rosacea exp̄ mix̄t ex rosis. Aliter ḋr q̄ fuit lacrima fluēs naturalit̄ ⁊ arbore aromatica Jō h ḋr nardi Et est nomē herbe nigre aromatice hn̄s spicas: lz addit̄ pistici. qō ꝑm Aug. ē nomē loci vbi crescit talis herba vñ tal'liq̄z exp̄mit̄. Sz melꝰ ḋr pistici. i. fidelis. Pistis ei grece fides ē latine. qz ille liq̄z fuit fidel'ver⁹ ⁊ pur⁹ nō hn̄s aliq̄d aliud admixtū nec sophisticat⁹. Jtē addit̄ p/cios⁹. qz valebat trecentos denarios. Et ille liq̄z erat refrigerativ⁹ ⁊ ꝯfortativ⁹ mēbroꝝ ⁊ ꝯsolidativ⁹ ⁊ valde odorifer⁹. Et cū pedes ih̄u p⁹ lacrimis lauit ⁊ capill'extersit. tūc post hoc illo vngento vnxit ꝓstrata q̄si ad terrā. iuxta illud p̄s. xxxj. Adorabim⁹ in loco vbi steterūt pedes ei⁹. Et nō solū pedes sz ⁊ caput ieſu vnxit. vt ḋr Mat. xxvj. Docemur aūt in h̄ fctō q̄ ea que p̄ciosissima sunt apud nos: debemus deo offerre. ꝑm p̄s. lxv. Holocausta medullata offerā tibi cū incēso arietū: offerā tibi bouem cum hircis. Et Malach. j. Maledict⁹ dolosus q̄ habet in grege sua masculū: ⁊ votū faciens offert deo debile. Per libr̄ā significat op⁹ iustic̄e. nā ad iustic̄iā ptinet singula librare ⁊ ponderare. Ezech. xlv. Justa mensurā chori erit equa libratio eoꝝ. ¶ Opus aūt iustic̄e debet q̄ttuor ꝓtutib⁹ esse adiunctū si debet esse p fectum. ¶ Primo quidē pietate. vñ dic̄ vngēti qō qz ingratū lene est misericordiam significat Jac. ij. Judiciū sine misericordia fiet ei q̄ nō fecerit misericordiā. ¶ Secō dicit nardi. qō significat humilitatē. Et c. iij. Quāto maior es humilia te in omnib⁹. Tertio fidē: in eo q̄ dicit pistici. i. fidelis sine falsitate. Abacuc. ij. Justus ex fide viuit. Quarto charitatem. vñ dicit p̄cios⁹. Sola enī charitas p̄cīū p̄stat vite eterne. j. Chor. xiij. Si distribuero i cibos pauperꝝ omes facultates meas. ⁊ si tradidero corpus meū ita vt ardeā: charitatē autē non habuero nihil mihi pdest. Ope autē iustic̄e vnganť pedes Jhu ⁊ caput. Ubi p pedes itel ligimus misteriū hūanitat̄. p caput ꝯo diuinitatē. ꝑm illud. j. Chor. xj. Caput xp̄i deus. Ille intelligit̄ caput xp̄i ⁊ pedes vngere q̄ diuinitatē ⁊ humanitatē ei⁹ venerat̄. Uel p caput intelligit̄ ꝑsona xp̄i. p pedes fideles ei⁹. De q̄bus Mat. xxv. Qđ vni fecistis de his fratribus meis mīmis: mihi fecistis. Uñ caput xp̄i vngit q̄ xp̄m venerat̄. Pedes ꝯo q̄ fidelibus obsequit̄. Quia vero capilli ex superfluitatib⁹ generant̄. pedes dñi capillis tergunt quando aliq̄s ex ipis que superfluūt defectui subuenit p ꝑmoꝝ. Au. xj. Uerūtn̄ qđ superest date elymo: vñ ⁊ omnia mūda sunt vobis. Aug. Si habetes superflua da paupib⁹: ⁊ dñi pedes terusisti

¶ Mystice. Pedes xp̄i sunt pauperes q̄ sunt infirmi p defectionē. cruci affixi p afflictionem. Quos primo debes lauare p compassionem. Job. xxx. Flebā quondā super eo q̄ afflict⁹ erat ⁊ aīa mea cōpatiebatur pauperi. Secō capill⁹ tergere p tpaliū cōmunicationē. Thob. iij. Si multū fuerit tibi multū tribue ⁊c. Lu. xj Date elemosynam ⁊c. Job. xxxj. Si comedi buccellā meā solus. ⁊ nō comedit pusillus ex ea. Tertio osculari p familiarē locutionē. Eccl. iiij. Congregatiōi pauperꝝ affabilem te facito Quarto vngere p miserādi hilaritatē. Eccli. xxxv. In omni dato hilarem fac vultū tuum Deinde caput Jhu debes vngere. i. in omib⁹ gl'iam dei querere. Apl's. j. Cor. x. Sīa in gloriā dei facite. Et sic dom⁹ ꝑscētie repleť odore fame. Nam odor bon⁹ bona fama est. ⁊ fic beatus Martin⁹: ⁊ dñs aplic⁹ ꝑm Suil. in rōa li cebat pauper. lauat eoꝝ pedes. quia sunt pedes capitis xp̄i i celo regnātis. Sz iudas ex bono odore inficit̄ ⁊ moriť de quo alīq viuunt. vt serpentes de odore vinee. Uñ p hoc qđ ḋr tonus est impleta ex odore. significat q̄ p/pter opa iustic̄e bona fama totā replet eccl'iaz ij. Chor. ij. Odorē siue notic̄ie manifestat per nos in oīi loco. quia xp̄i bonus odor sumus Dicit ḡ vnus ex discipulis eius iudas scarioth: q̄ erat eum traditur⁹. Quare h̄ vngētus non venit tricētis denarijs: ⁊ datū est egenis. Traditor ille describit̄ hic ex dignitate. Primo in eo q̄ dicit vn⁹ de discipulis. ⁊ in illo oī/ditur q̄ nullus in quocūq excellēti statu ꝑstitutus debet de se p̄sumere. Quia vt ḋr Job. iiij In angelis suis repperit prauitatē. Secūdo ex nomine cum ait: Judas. q̄ interp̄rat confitēs per quod significat q̄ non solū est ꝑfessio ꝓsa. De qua Roma. x. Ore aūt fit ꝑfessio ad salutē. Sz etiā est ꝑfessio vituperabilis ⁊ mercenaria. p̄s. xlviij. Confitebit̄ tibi cum benefeceris ei ⁊c. Tertio ex crimine cum dicit. Quid erat traditurus eum. p̄s. xl. Qui edebat panes meos magnificauit super me supplantationem. Ait aūt. Quare hoc vngentum. ⁊c. Pro bono tm̄ vngēto spūaliter mortuus fuit ꝑm illud. ij. Chor. ij. Christi bon⁹ odor sum⁹ deo in his q̄ salui fiūt ⁊ in his q̄ pereūt. Aliis quidem odor mortis in mortem. aliis autez odor vite in vitam. Q, aūt deus tolerauit edidit nobis exemplū tolerādi malos ⁊ pseca/tores. de q̄bus Beda. Ue impio traditori. ve cōplicib⁹ neq̄tie. etiam eius nūc membris xp̄i

pſequēt̄ibꝫ q̄ famā ꝙtutū quā ipi hr̄e nō me/
rent̄ ꝓmis q̄ hāc habent inuidere ñ ceſſant
Dixit aūt ℔ nō q⁹ de egenis ꝓtinebat ad eū. i.
de illis nō curabat. licet ei portaret ea q̄ dabā
tur xp̄o ad dādū paupib⁹. nō tñ faciebat ſed
retinebat ſibi. iō ſubdit. Sꝫ q⁹ fur erat. et vi/
debat ſibi occaſionē furādi ſublatā i effuſiōe
vngēti. iō murmurabat. ꝛ ex ſua auaricia du
ce⁹ eſt ad pditōꝫ. Sꝫ vñ fur fuit inuit cū dr
Et loculos habēs in qb⁹ abſcōdebat ea. q̄ de/
bebāt in alios vſus expēdi. iō ſubdit. Et ea q̄
mittebant. ſ. in loculis data fidelib⁹ ad vſuꝫ
xp̄i ꝛ diſcipuloꝝ ꝛ ad vſum pauper portabat
ſꝫ miſterio. ſꝫ tollebat furto. id ē exportabat.
Ex hoc patet q̄ nō derogat pfectioni ſi elemo/
ſynę in loculis ſeruent̄. Unde q̄ dr Matℏ.
vj. Nolite ſolliciti eſſe in craſtinū. nō itelligit
q̄ nihil debeat obſeruari in craſtinū: cū dñs ℔
fecerit. q̄ quaſi ſummū exemplar eſt pfectōis.
Sed diceres. cū dñs ſciret cū eſſe furē. q̄re
cōmiſit ſibi loculos? Dicēdū ꝓmo ſm Aug⁹.
q̄ hoc fecit q̄ deceret nos malos tolerare. Nō
enī bon⁹ eſt q̄ malos tolerare nō potuit. Aug.
de ꝓbis dñi. Et habet. xxiij. q. iij. Tu bon⁹ to
lera malos. Nā ꝛ xp̄s Judā cū ſciret furē eſſe
tolerauit. ad pdicandū miſit. eiq⁹ cū alijs eu/
chariſtiā dedit. Sꝫ dicꝛes. tn dr Exo. xxij
Maleficos ne ſinas viuere ſup terrā. Rñdet
Bartho. brixien. in glo. quedā ſunt crimina
occulta. quedam manifeſta. Si occulta: tūc
malus ille eſt tolerādus ꝛ fraterne ammonen
dus. Si manifeſta: tūc amore corripiendus
eſt a ꝑuata ꝑſona. ſꝫ a iudice vindicta eſt faci
enda. Sꝫ dī. tñ dr Iſa. lij. Recedite exite
inde. immundū ne tetigeritis. Rñdet q̄ hoc
intelligit ſpūaliter exire ꝛ nō corpaliter. vt ha
bet. xxiij. q. iij. tolerādi. vbi dr. Tolerādi qui
dem ſunt mali p pace. Nec corpaliter ab eis
recedat ſꝫ ſpūaliter. exire eſt facere q̄d pertinet
ad correctiōem malorꝝ q̄tū licet p gradu cu/
iuſq⁹ ſalua pace. Unū dr Cañ. ij. Sicut liliuꝫ
inter ſpinas: ſic amica mea inter filias ꝛc. De
cūdo vt ei occaſionē pditiōis auferret: cū ha
beret ex loculis ꝓcupiſcētie mitigatōꝫ. Tertio
vt doceret q̄ ſpūalia maioribꝫ. tpalia ꝙo mi/
noribꝫ eſſent cōmittenda. Unū in primitiua
eccl̄ia apli ordinauerūt ſeptē diacones q̄bus
tpalia cōmiſerūt: vt ipſi liberi⁹ poſſent oratōi
vacare ꝛ pdicatōi. Et aliꝫ diſcipuli incitati p
iudam etiā murmurauerūt. vt habet Mat.
xxvj. ꝛ Mar. xiij. Uerūtn illi erāt moti pie/
tate. Judas aūt cupiditate. Dicit ḡ Jheſus
Sinite illā vt i die ſepulture mee ſeruet illud
paupes enim ſp habetis vobiſcū: me aūt nō
ſemp habebitis. Haciendū q̄ multa bona
opa fiūt: de quib⁹ ſi ꝓtereāt ꝓ illū anteq̄ fiant
non ꝓſuleremus q̄ fierēt. q⁹ forte poſſent fieri
meliora. poſteq̄ tñ incipiūt fieri dūmodo bo/
na ſint: nō ſunt ꝓhibenda. Et vt Chry. dicit.
Forte Jℏs anteq̄ mulier effudiſſet vngentū
elegiſſet potius illud dari pauperib⁹. nunc ve
ro q⁹ pfectū erat ꝓhibentes cōprimit dicens.
Sinite illā. Prouer. iij. Noli ꝓhibere bñfa/
cere eū q̄ potest. ſi vales ꝛ tu pe benefac. Sinite
inquā vt in die ſepulture mee ſeruet illd. Nō
intelligit illud iam effuſum: ſꝫ aliud in ſpecie
quaſi diceret. Sinite vt faciat viuo dum po
teſt quod volet facere mortuo: ſꝫ non poterit
quia ꝑuenta fuit celeri reſurrectōe xp̄i. ꝛ ℔ ma
gis exprimit Mar. xiij. Preuenit enī vnge/
re me in ſepulturā. Et Matℏ. xxvj. Hoc vn
gentū mittens in corpus meū ad ſepeliēdum
me fecit. quaſi diceret. Nō miremini q̄ ipa ef
fudit vngentū: ꝓ qua in primo futurus ſum
ſanguinē. ꝛ narrabit in vniuerſo mūdo q̄ fecī
memoriā eius. Theophilus. Duo pphetā/
uit xp̄s. Primū q̄ euangeliū p totū mūdum
p̄dicetur. Secundū q̄ mulier ex ope laudab.
Sed nunq̄d ꝑſcinit mortē xp̄i Maria? Di/
cendū q̄ non. Non enim intelligebat q̄d fec.
ſed quodaꝫ inſtinctu interiori mota eſt ad ℔
faciendum. Frequenter enī aliqui mouentur
ad faciendū quod nō intelligūt ſic Cayphas
Et ſciendū ex hoc quod ait. Nam pauperes
ſemp habetis vobiſcum ꝛc. In quo innuit ꝓ/
mo q̄ interdū eſt faciendū illud q̄d eſt minus
neceſſarium: ꝛ poteſt ꝓponi magis neceſſariō
ſi remaneat locus faciendi q̄d eſt magis neceſ/
ſarium: ꝑſertim ſi tollat locus faciēdi id q̄d ē
min⁹ neceſſariū. ꝛ immineat caſus q̄ illd mi/
nus neceſſariū nō poſſit alſ recuperari. ꝛ iō fo
te dñs pmiſit ſic fieri. Voluit igit dñs noſter
potius ꝑdes ipſi⁹ inungi q̄ꝫ vngentū in vſus
paupꝝ expendere. Secūdo innuit ꝑm hoc q̄
diuites familiaritatē debēt habere ad paupes
Ecc̄l. iiij. Cōgregationi paupꝝ affabilem te
facito. Sed q̄ ait. Me aūt non ſp habebitꝫ.
intelligendū eſt de ꝑſentia corpali. Nam de ꝑ
ſentia diuinitatis in ſacramto euchariſtie dr
Matℏ. vlt. Ego vobiſcum ſum omnib⁹ di
ebus vſq⁹ ad conſummationem ſeculi ꝛc. Uel
aliter. Hi qui ſunt in eccleſia numero ꝛ nō me
rito ſicut ſeruī ſunt. non ſemper habebūt chri/
ſtum. ſed filij ſunt eum ſemper habituri. Jo/
hānis. viij. Seruus non manet in domo in
eternū. filius aūt manet in eternū. Dic ergo.

Feria scḋa post palmarū

Jude. Meno semp habebis. qz te indignuz ad hoc fecisti. Uel quasi diceret ſm Chrysō. Uideo qz grauaris de mea pſentia. sz expecta paz̄ z abibo. ¶ Cōsequenter. p scḋo pncipali tangit ministeriū exhibitū gliose: qḋ suscepti ꝓbat acclamatio popularis. Cognouit ergo turba multa ex iudeis qz illic esset. z venerūt non ꝓpter Jh̄m tm̄. sed vt Lazarū viderent quē suscitauit a mortuis. ¶ Ubi sciendum q illi audientes Jh̄m esse in bethania venerūt ad ipm. Hic z nos vbi scimus eū esse: festinā ter venire deberemus. Matth. xj. Uenite ad me oēs qui laboratis z onerati estis: et ego reficiā vos. ¶ Propter duplicē aūt cām illi ve nerūt. ¶ Primo vt frueret doctrina z visiōe xpi. Scḋo vt videret lazaz̄. qz sperabāt eū aliqḋ de alia vita referre. Sz stulti non crediderūt: q aliqs sit ab inferis reuersus. De quibus dr Sap. ij. Non est reuersio finis nostri. q̄niam ꝓsignata est. z nemo reuertit. s. ab inferis. cuz tñ Lazarus reuersus est. Cogitauerūt aūt et pncipes sacerdotū vt Lazaz̄ interficerent. qa multi ppter illū abibant ex iudeis z credide runt in Jh̄m. Aug. O stulta cogitatio z cecā seuitia. dns xps q̄ suscitare potuit mortuum: nunqḋ z occisum. Nā vtrūqz fecit dns. suscitauit Lazaz̄ mortuū z semetipsum occisum. ¶ Sed quare magis Lazaz̄ volebāt interfice re qz paraliticū vel cecū natū? Ad hoc assignt Chrys. quattuor rōes. Una. qz illud miracu lum erat euidētius cōa multis. z q̄ inopina bile est videre mortuū quadriduanū ambu lantē z loquentē. ¶ Scḋo qz Lazar⁹ pſona insi gnis erat. cec⁹ aūt pſona ignobilis. vñ eiecerūt eū de templo. ¶ Tertio qz miraculū illud factū fuit in festiuitate. z iō tot⁹ popul⁹ iudeoz ad festū ꝓueniēs admirabat. z dimittētes festiui tatē in bethaniā veniebāt. ¶ Quarto: qz i aliis xpi miraculis nitebant eū pſequi i violatiōe sabbati. z q̄ h̄ turbas ab eo abducere. sz hic ni hil taliū facere poterāt. Uñ qz in nullo habe bant occasionē q̄ ꝓquererent ꝓtra xp̄m aduer sus Lazaz̄ faciunt conatum tangz per h̄ pos sent miraculum occultare. In crastinū autez turba multa que cōuenerat ad diem festum. cū audissent qz Jh̄s venit hierlim: acceperunt ramos palmaz̄. z pcesserūt obuiā ei z clama bāt. Osanna bñdictus q̄ venit in nomie dñi rex isr̄l. Et inuenit Jh̄s asellū z sedit super eum sicut scriptū est. Noli timere filia sion ecce rex tuus venit tibi sedens super pullū asine. Hec non cognouerunt discipuli eius primum. sz cū glorificatus est Jh̄s. tūc recordati sunt qa hec scripta de eo erāt z crediderūt ei. ¶ Expo/ sitio hoz ꝓboz patet i his q̄ habent i postilla euāgelij hesterne diei. iō ea h̄ ptr̄aseo paucis exceptis. ¶ Primo enī dr. Turba multa q̄ ue nerat ad diē festū. p qḋ signat q̄ multitudo po puli ad h̄ ꝓuertit vt ad diē festū celeste⁹ hierlim ꝓueniat. Mat. viij. Jrē mlti venient ab oriēte z occidēte. z recūbent cū abraā isaac z iacob in regno celoz. Filij aūt regni ejcient in tene bras exteriores vbi erit fletꝰ &c. Jrē dr. Bene dict⁹ q̄ venit i noīe &c. ¶ Ubi sciendum q be nedicere est bonū dicere. Aliter aūt dr benedi cit nob. cū scz nos bonos facit. quia suū dice re est ei⁹ facere. Aliter bñdicimus nos dr. cū scz ei⁹ bonitatē ꝓfitemur. ps. cxvij. Benedi ximus vob de domo dñi. Gen. xxvij. Qui bñ dixerit tibi sit ille benedict⁹. Jrē dr. rex israel. h̄ addūt. qz crediderūt cū tpaliter in hierusalē regnaturū. z redemptuz eos de seruitio roma noz. Uñ cum psalmista laudasset eum rāz tum: dixit. Deus dñs z illuxit nobis. Ipi ve ro ex eoz cecitate laudant eū solū tāz regem tpalem. ¶ Et sciendū q p asellū significatur genus gentilium. ideo sedit sup asellum: vt ꝑ gnificaret se redemptuz gentiles. Jaie. xlix. Dedi te in lucē gentiū vt sit sal⁹ mea vsqz ad extremū terre. Asina ꝓo significat synagogaz que est mr̄ gentiliū. sup qua nō sedit: cadēte tione vt ꝓus. Matheus igit cū scḋm̄sz̄ euāgeliū suū iudeis: hebreoqz eloqō. recte asinaz z pullū refert simul dño adductos. Sciebat enim noticiā dei ventura ad iudeos z gentes. Sed alij euangeliste scribētes ecclesie gentiū greco sermone: solummodo mentionez pulli faciunt. qz qḋ gentium salutē specialiter respi cit attendunt. Item dr. Hec nō cognouerūt discipuli eius ꝓmū. In q̄ cōsiderare possum⁹ humilitatē euāgeliste. qz nō vereſ sui z alioz discipuloz ignorantiam quia inst⁹ i ꝓncipio accusator est sui. vt dr ꝓuer. xviij. Sed q̄n glorificatus est tunc cognouerunt quia pleni tudinem spūssancti receperūt. ex qua facti sūt omnibus sapientib⁹ sapientiores. Job. xxxij. Inspiratio omnipotentis dat intelligentiaz. Testimoniuz g̃ perhibebat turba que erat cū eo quando Lazarum vocauit de monumēto z suscitauit eū a mortuis. ꝓterea qz obuiaz venit turba. Causa obuiationis ꝓdicta fuit testimoniū turbe que erat cū eo q̄n suscitauit Lazaz̄. Et illud signū euidētius erat z mira bilius. Jō vltimū ipsum seruauit: vt magis imprimeret memorie. Pharisei g̃ dixerūt ad semetipsos. videtis quia nihil ꝓficimus. ecce

tor mūdi post ipm abijt. Scōm Aug. est ꝙ
bū phariseoꝝ inuidentiū. Un dicūt. Nihil
ꝓficim i malicia nra nō valētes eū impedire.
Hoc mō accipit ꝓficere. j. Thimo. iij. Mali
aūt homines ⁊ seductores ꝓficiūt i pei errātes et
errorē mittētes. Scōm ꝟo Chrȳ. est ꝟbū cre
dentiū occulte ppt metū iudeoꝝ. tñ dicunt ꝫ
vt retrahāt eos a pſecutōe xpi. ac si dicerēt. ꝙ
to magꝭ insidiami: tāto magꝭ augeť glia eius
qre ḡ nō resistitis a tātis insidijs ¶ Cōsequēť
p tertio p̄ncipali tangit mysteriū demōstratū
fructuose. qđ fructuositaꝭ ꝓbat expositio ge
neralis cū dr. Erāt aūt gētiles q̄dā ex his qui
ascenderāt vt adorarēt in die festo. Volens
euāgelista describere mysteriū dñice passionis
p̄mittit recensionē gentiliū ad xpm q̄ ad ꝫ ve
nerunt in hierlm vt honorarēt xpm. Et dicit q̄
dem glo. interlineaꝝ. q tales fuerunt ꝓseliti ⁊
ꝓuersi ad ritū iudeoꝝ ppter p̄dicatiōez ipoꝝ
Mat. xxiij. Circuitis maret aridā vt faciat
vnū ꝓselitū. Sz melꝰ dicendū p̄m Chrȳ. q
sicut habet. ij. Mach. iij. Templū dei qđ erat
in hierlm ita in veneratiōe habebať a cunctis
populis ⁊ regibus vniuerse terre vt maximis
muneribꝰ illustraret. Et ideo ꝓtingebat: q in
diebꝰ festis multi etiā gētiles ex remotōe ascē
debant hierlm. Sile habet Actuū. viij. de eu
nucho Candacis regine. Hi ḡ accesserūt ad
Philippū q erat a bethsayda galilee: ⁊ roga
bant eū dicētes. Dñe volumꝰ ihm videre. In
quo significať q gētiles q xpm coꝛpaliter non
videraṫ: misterio apliꝝ ad fidē ꝓuersi deside
rabāt eū videre glorificatū in patria. iij. Re.
monis. ¶ Sciendū q xpus p se p̄dicauit in
deis. Ro. x. Dico xpm misꝝ fuisse circūcisio
nis ppter veritatē dei ad ꝓfirmādas pmissio
nes patꝝ. q apli aūt gētilibꝰ. Mat. vl. Eū
tes docete omes gētes ⁊c. Hoc ḡ hic bñ figu
rať. vbi gētiles nō ad xpm sz ad philippū ve
nerūt. Et hoc ꝓuenierer. qꝛ ipe pmꝰ pdicauit
his q erāt extra ritū iudeoꝝ. s. Samaritanis
Actu. viij. Philippus aūt descēdit i samari
am. pdicabat illis xpm. sb dit. Uenit philip
pus ⁊ dicit andree. Andreas rursuz ⁊ philip
pus dicūt Jhu. In q̄ daṫ nob exemplū q om
nia de ꝓsilio maioꝝ sunt facienda. Hic etiam
paulꝰ ascēdit hierosolymā. ⁊ ꝓtulit cum aplis
euāgeliū qđ in gētibꝰ pdicabat vt habeť Gal'
ij. subdit. Jhs aūt mādit eis dicēs. Uenit ho
ra vt clarificeť filꝰ hois. vbi p̄nūciat suā pas
sionē in clarificatōe. ¶ Et sciendū q triplicit
clarificatus est. Primo in sua passione. De
bre. v. Non semetip̄z clarificauit vt pontifex
fieret. s. in ara crucis. sed q̄ locutus est ad eum
filius meꝰ es tu: ego hodie genui te. Scōo i
resurrectiōe ⁊ ascensione. ꝓpter enī oportuit ip̄z
resurgere ⁊ in celū ascēdere. Et sic clarificatus
mittere spūm sanctū in apl'os p quos gentes
ꝓuertende erant. Tertio p ꝓuersionē gētiliū:
q eius diuinitatē vbiqz ꝓfitent. Phil'. ij. Om
nis lingua ꝓfiteatur. qꝛ dñs Jhs xps in glia
est dei patris. ¶ Amen amen dico vobis. ni
si granū frumēti. Hoc euangeliū quere i festo
sancti Laurentij. sed huc etiā ptinet. ¶ Con
sequēter p quarto p̄ncipali tāgit miraculū de
claratum clamore se. qđ tonitrui ꝓbat appa
ritio ꝟtualis cum subdit. Nūc aīma mea tur
bata ē. et q̄d dicaz. Pater saluifica me ex hac
hora. Turbari voluit ppter duo. Primo p
pter fidei documentū. s. vt veritatē hūane na
ture cōprobaret. Scōo ppter exemplū vt cū
turbamur nō recusemus mortē sustinere: nec
deficiamus. Heb. iij. Non enī habemus pō
tificē q̄ nō possit cōpati infirmitatibꝰ nostris
vnde pater ꝓnuntiatio ad p̄cedentia. dixerat
enī. Qui odit aiam suā ⁊c. In quo discipl'os
ad passionē exhortaťꝰ fuerat. Ne aūt dicant
aliqui. O dñe secure poteſ mortē subire. quia
nihil mali sentis. iō traniū voluit oñdere per
talē turbationē. Et p ꝓsequēs nō est receden
dū ab eiꝰ imitatōe ppter naturalē horrorem
Nam si nullā passionē sensisset i aīa n̄ fuisset
sufficiēs exemplū hoibꝰ ad mortē sustinēdaz
Et qꝛ naturale est hoibꝰ in angustijs ꝓstitutꝭ
ꝙ turbari debereť: iā statim subdit. Quid di
cam. q. d. Quid faciendū est post turbatōem
vñ formaṫ suā petitionē dicens. Pr̄ saluifica
me ex hac hora. i. libera me a tribulatōe q̄ mi
hi imminet i hora passionis. ps. lxviij. Sal
uū me facde qm intrauerūt aq vsqz ad aiam
meā. Sz di. tñ in hac petitōne nō videť ex
audiri: qꝛ passus ē. licet dicaṫ Heb. v. Exau
diꝰ est p sua reuerētia. Dicēdū q i ill' est exau
diꝰ q ipa rō ex pte sua petebat. ⁊ vt exaudien
da. Hoc aūt qđ hic petit nō ꝓponit ex pte sua
nec vt exaudiēda. sz vt exp̄mēs naturalē affe
ctum q̄ vult nō mori. Jō dixit q̄si iterrogati
ue. vt q̄d dicam nūc hic. s. Pr̄ saluifica me ex
hac hora. q. d. Non dicā hoc. sz ppterea ve
ni in hāc horā. Pater darifica nomen tuum
vbi repellit petitionē ex motu naturalis appe
titꝰ ꝓpositā di. Sz ppterea veni ⁊c. q. d. non
est iustū vt liberer ab hac hora passiōis. quia
ideo veni vt paterer. voluntarie vtiqz nō coa
ctus. Isaie. liij. Oblatus est quia ipse voluit

Feria scḋa post palmarū

petitionē suā ꝓponit. ibō dicit. Pat clarifica nomē tuū. q. d. Affect⁹ natural' petit vt clarifi cet nomē. i. noticia tua p passionē meā. Naz añ passionē xp̄i nomē p̄ris tm̄ notū erat in iu dea. p̄s. lxxv. Notꝰ in iudea dꝰ: in isr̄l magnuz nomē eiꝰ. Sz post passionē xp̄i clarificatū est in gētibꝫ. Malach. j. Ab ortu solꝫ vsqꝫ ad oc casum magnū ē nomē meuz i gētibꝫ. Uenit ḡ vox ḋ celo dicēs. Clarificaui zitez clarificabo Ista vox fuit vox p̄ris. licet fuerat formata a tota trinitate: tñ specialit formaf ad repñtan dā psonā p̄ris. hec vox ait. Clarificaui. i. clarz genui ab eterno. Sap. vij. Cādor lucis eterne zspeculū sine macula dei maiestatis. Uel cla rificaui i natiuitate qñ angeli cecinerūt. Glia in excelsis deo. Lu. ij. Et in miraculis in vita ab eo factis. Et itez clarificabo. p signa ztita tis. s. in passione. in qua triūphabit de diabo lo. z in resurrectiōe z ascēsione z in totꝰ mūdi ꝓuersione. Act. iij. Deꝰ patz nrōz clarifica uit filiū suū Jh̄m ze. Turba ḡ q̄ stabat z au dierat dicebat. Tonitruū factū est. Alij dice bāt. Angelꝰ dei locutꝰ ē ei. Quidā enī carna les z rudes z illi nō pceperūt voce illā: nisi qñ tū ad sonū. z iō dicebāt. Tonitruū factū est. id est aliq̄d p modū soni ꝓfusi. sz nō vsqꝫq̄qz decipiebant. Uox enī dñi tonitruū erat. qa si gnificatōnem mirabilē habebat. Job. xxxvij. Tonabit deꝰ in voce sua mirabiliť q̄ facit ma gna z inscrutabilia. z ps. lxxvj. Uox tonitrui tui in rota. Alij ꝓ tutiores z magis pspica ces pceperūt de sua voce q̄ esset sonꝰ vocis arti culate z significatiue. vñ dixerūt eā locutōez Sz credēres xp̄m esse puz hoiem: dixer̄t an gelum ei loq̄. sicut aliq̄n in scripturis ḋr. quia angeli ꝓpḥis loq̄bant. Unḋ dicebāt. Angelꝰ locutꝰ ē ei. Rñdit Jh̄s z dixit. Nō ꝓpter me hec vox venit: sz ꝓpter vos. Nihil enī ei signi ficauit hec vox qō añ nesciret. qz i ipo sūt oēs thesauri sapie z sciētie dei abscōditi. ideo hec vox nō ꝓpter eū venit sz ꝓpter eos q̄ pñtes erāt vt instruerent. In q̄ dat intelligi q̄ mlta dispē satiue ꝓpter nos circa xp̄m facta sunt. non vt eis xp̄s indigeret. Roz. xv. Quecūqz scripta sunt ad nr̄am doctrinā scripta sunt ze.

De eodem
Sermo. lxxxiij.

Et exaltatus fu ero a terra oīa trahā ad meipm. Joh. xij. ¶ Johānes mesue in ꝑ ma practica dicit. Unū oleo mixtū vulneri/ bus infusum: omnē sedat z sanat tumorē cor poris z dolorē. Spualiť. vinū cōpunctōis et oleū dulcedinis intime infusum vulneribꝫ pas sionis dñice omnē sedat tumorē superbie. Un Hugo de sacramētis dicit. Passionis xp̄i fre/ ques meditatio tā corpalē q̄z spualē dolorē al leviat z languorē. Figurat Nume. xxj. vbi dr q̄ vulnerati p ignitos serpētes sanabantur p aspectū serpētis enei quēp signo posuit moyses Spualiter. Hic vulnerati p serpentē igneū. id est diabolū: q̄ est serpes astutior cūctis ani/ mantibꝫ. sicdr Gen. iij. sanant p xp̄m in pa/ tibulo crucis suspēsum. Gre. in registro. Nul la mihi salꝰ. nulla ḋrus corpis z anie nisi i xp̄i felicissima passione. Cuiꝰ memoriā hoc tpe omes hr̄e debemꝰ q̄ oēs nos attraxit. vt dicit textu. Si exaltatꝰ fuero a terra ze. Un sum ma verboz duo innuunt. Primo innuit pal/ sionis genꝰ. Secḋo subdit eiꝰ fructꝰ. De pmo dicit. Si exaltatꝰ fuero a terra. De scḋo q̄ sci endum. xp̄s noluit mori in aliqua domo: nec sub aliquo tecto. sz i aere voluit exaltari: ut rōnibꝫ. Prima nā sicut aer est elemētū cōmu ne z nō alia elemēta. Nā hō pōt hr̄e pp̄riam terrā vel. pp̄riā aquā vel. pp̄riū ignē. Aer ḋo pp̄ū nemo pōt habere. Est etiā elemētū medi um inter celū z terrā. Et est elemētū immūdū ex fumo. s. hostiarū idolis immolaraz. Chri stus igiť in aere voluit exaltari: ad innuendū q̄ sicut aer est omnibꝫ cōmunis: sic passio xp̄i Nam passiones alioz sanctoz fuerūt ꝑticulares quia q̄libet passus est ꝓpter se. qz Petrus est passus ꝓpter se. Paulus ꝓpter se. z sic ḋ aliis Sed xp̄s passus est nō ꝓpter se: sed cōiter ꝓ pter oēs. Passio enī eius fuit cōmunis illis q̄ sunt in celo. i. angelis q̄ sunt reparati. Illis qui sunt in mūdo. i. hominibꝫ q̄ sunt p suā passi onē saluati. Col. j. Pacificās p sanguinē cru cis eiꝰ sive q̄ in terris. i. hoies: sive q̄ in cel'sunt id est. angelos. Fuit cōmunis illis q̄ sunt sub terra. i. sanctis patribꝫ q̄ fuerūt in limbo. qz i de sunt liberati z illuminati. Eccli. xxiij. Pe netrabo inferiores ptes terre: z inspiciā omes dormientes. z illuminabo omes sperātes i dño non aūt fuit cōmunis illis q̄ sunt in ꝑfundo terre. i. demonibꝫ q̄ sunt i malicia indurati. et ideo remanserunt in suis supplicijs desolati. Isa. xliij. Qui dico ꝑfundo desolare z flumi/ na tua arefaciā. Secḋo xp̄s voluit in ae re exaltari: ad innuendū q̄ sicut aer est mediū inter celum z terram. sic xp̄us fuit mediator ter deum z homines. ad Gal. iij. Mediator vnius non est. sz nature. sed duplicis. diuine

ꝫ humane. Et ideo sicut aer ex parte superio/
ri habet puritatē p quā cōuenit cū celo. Et ex
parte inferiori habet quandā grossiorē partē
p quā ꝫuenit cū terra. sic xp̄us est medius in/
ter ds̄ ꝫ hominē. quia cū ds̄ cōuenit ratione
nature diuine. cum hoīe ꝫo rōne nature hūa
ne. Erat g̃ discordia quedam inter ds̄m ꝫ ho
minem. Nam ds̄ ꝫquerebat de hoīe q̄ eius
mandata non seruaret. Homo ꝫo ꝫquereba
tur d̄ deo q̄ creaturā suā reliquerat. ideo venit
xp̄s ꝫ mediator ē se fecit. ¶ Mediator aūt inter
ds̄m ꝫ hominē tria debebat habere. ¶ Primo si
militudinē: vt scz esset filius hoī in natura ꝫ in
defectib⁹ naturalib⁹: vt sic homini sciret cōpa
ti. ¶ Secundo equalitatē: ne hominē per poten
tiam grauaret. ꝫ si grauaret: posset cora iudi/
cio dei ꝫuenire ipm. ¶ Tertio debebat habere ex
vtraq; parte auctoritatē arguēdi ꝫ cōpescendi
illam ptē q̄ suam sententiā non seruaret. Et
q̄m homo non poterat inuenire talē mediato
rem qui ista tria haberet. Ideo cōquerebatur
dns Job. ix. Neq; enī viro q̄ similis mei est re
spondebo. Istud refertur ad similitudinē. ne/
q; qui mecum in iudicio ex equo posset audi/
ri. Istō refertur ad equalitatē. Nō est q̄ vtrū
q; valeat arguere ꝫ ponere manū suā in ambo
bus. Istud refert ad auctoritatē. ¶ Christ⁹ igit̄
vt verus mediator esset: ista tria habere volu
it. ¶ Primo similitudinē in natura ꝫ naturali/
bus defectib⁹. vt sic sciret misericordi⁹ iudica/
re. Deb. ij. Debuit p omnia fratribus simila/
ri: vt miserator fieret ꝫ fidelis pōtifex ad deū
vt ppiciaret delicta populi. ¶ Scdo habuit eq̄
litatē cū vtraq; ptē. q̄ equalis fuit deo inq̄tū
ds̄. ꝫ equalis hoī inq̄tū hō ver⁹. Et iō nul/
li parti potuit esse suspect⁹. Un̄ dixit ds̄ hu/
mano generi. ps. xj. Ponā in salutari ꝛc. Re/
spondit homo. Fiducialiter agā in eo. q̄ ipse
est frater meus. ¶ Tertio habuit auctoritatem
arguēdi ꝫ cōpescendi vtraq; partē. Arguisset
enim hoīem si voluisset dignā satisfactiōz fa
cere. Isaie. xj. Judicabit in iustitia paupes. ꝫ
arguet in eq̄tate p māsuetis terre. Arguisset
q̄dammodo etiam ds̄m sic dato p impossibile
q̄ voluisset satisfactiōem ꝫdignā recipe. Un̄
ipe dixit Isa. j. Venite ꝫ arguite me dic dns.
¶ Tertio voluit in aere exaltari vt ipm aerē
immundū sanctificaret ꝫ mundaret. Sancti
ficauerat q̄dē terrā. xxxiij. annis sup ipaz am
bulādo. Sanctificauerat aquā in ipa se ba/
ptizari faciēdo. Sanctificauerat ignē sp̄m sc̄m
i specie ignis mittēdo. nō restabat nisi vt san/
ctificaret aerē. nō sub tecto sz in aere moriēdo

¶ Quarto est exaltatus vt a cunctis videret
vt sic plures ei compatereñt. Treñ. j. O vos
oēs q̄ trāsitis p viā attēdite ꝫ videte si ē do/
lor simil' sic dolor me⁹. Bern̄. Sic cogitāda ē
eius ignominia vt non recedat a memoria.
¶ Quinto est exaltatus vt dispersos colliger/
ret. Nā corp⁹ suū habuit se vt vexillū eleua/
tū in quo depicta fuit imago dei p̄ris vt oēs
peccatores a quattuor plagis terre colligeret.
¶ Sexto exaltat⁹ est vt victorē se ostenderet
Joh. xij. Nūc iudiciū est mūdi. nūc princeps
hui⁹ mūdi eiciet foras. Quod figuratū fuit
Exo. xvij. Cū eleuauit Moyses manū vin/
cebat Israel ꝛc. Sic xp̄s eleuas manū in cruce
nos roborauit ad pugnā. ¶ Septimo est ex/
altat⁹ vt mundū illuminaret. Lu. xj. Nemo
accendit lucernā ꝫ in abscondito ponit: neq;
sub modio sed super candelabr̄. Spūaliter.
Lucerna natura humana est quā accēdit de⁹
lumine diuinitatis. ꝫ poni p̄misit sup cande/
labr̄ crucis. Jō Isa. lxij. Propter sion nō ta
cebo: ꝫ ppter hierlm nō quiescā: donec egredia
tur vt splendor iustus eius. ꝫ saluator ei⁹ vt
lampas accendatur. Propter sion. id est. p/
pter sacerdotes ꝫ p̄ncipes. ꝫ ppter hierlm. i. p
pter populares iudeos̄ non tacuit Isaias p/
dicare messiam occidendū a futuris iudeis.
¶ Octauo est exaltatus vt mundū captum
ostenderet. Sicut rex cum ceperit aliquā ciui
tatem exaltat vexillum suū sup turrim. Sic
christus voluit seipsum in cruce exaltare. ad
designandum q̄ mundus captus erat ab eo.
Unde Isa. xvij. Super montem caliginosuz
leuate signum. exaltate vocem ꝛc. id est. o vos
doctores predicate exaltatum per passionem.
¶ Dixi secundo subiungitur passiōis fructus
cum dicit. Omnia traham ad meipsum. Re
uera xp̄s per suam passionem traxit ad se om
nia. s. celestia: terrestria ꝫ infernalia. Traxit ei
celestia patrem reconciliando. Traxit terre/
stria populum gentilem ad fidem adducēdo
Traxit infernalia sanctos patres qui erant i
lymbo liberādo. Ideo voluit christus in cru/
ce exaltari p caput sursum vt eū recōciliaret.
p pedes deorsum vt infernum conculcaret. per
dextrā manū ad aq̄lonē extēsam vt gentes in
frigore infideliratis positas attraheret. p ma
nū sinistrā ad austrū extēsam: iudeos in q̄b⁹
aliq̄n cando⁹ fidei ingruerat. ꝫ iā in ei⁹ passio
ne cecitas fuit: merito reprobaret. Nihilomi
nus tn̄ q̄tidie trahit ad se pctores ad fiduciā
ꝫ ad spem q̄n̄ ꝫsiderāt corpis in cruce positi
dispositionē. De q̄ dispositiōe sic dicit Bern̄.

Feria scḋa post Palmarū

Quis nō rapiat ad spēi impetrāde fiduciaz q̄ ei⁹ ꝓsiderat corpis dispositiōz. Uide caput inclinatū ad osculū. brachia extēsa ad amplexā dū. man⁹ pforatas ad largiēdū. latꝰ aptū ad diligēdū. pedū affixionē ad nobiscū ꝓmanendū. corpis extēsionē ad se nob totaliť impēdēdū. Et q̄b ꝯbis habeť q ꝑs in cruce existēs p sex modos pcōres ad se traxit. ¶ Dño p capitis inclinatōz. sicut amicꝰ nutu capitis vocat amicū vt det sibi osculū. Istō osculū petebat humanū genꝰ dicēs Can. viij. Quis mihi det te frēm meū sugentē vbera mris mee: vt inuenīā te solū foris z deoscules. z iā me nemo despiciat. Duz aūt deꝰ duo labia. s. gram z gl̄iam z hō silr duo labia. s. ſitatē z pacē. De q̄b dr Zach. viij. Ueritatē tm̄ z pacē diligite Dō igiť duz oscularī deū tm̄ duob labijs suis. s. cū veritate z pace. vt sez veritatē de se i ꝓfessione dicat. Et cū deo z ꝓximo pacē habeat. z tūc deus ipm deosculabiť duob labijs suis. s. cum gra z gl̄ia sua. qz dabit sibi graz in p̄nti z gloriā in futuro. ps. lxxxiij. Gram z gl̄iam dabit dñs. ¶ Notabile ē aūt q ꝑs i cruce passiōis caput inclinatū habuit ad dexterā. Siue vt p hoc significaret q patiebať ꝓpter peccatum qd̄ fecerūt ꝑmi parētes cuz dextera. Siue vt p hoc innueret q nō vocabat hoiez ad leuaz id est. ad vitā tpalē. sz dexterā. i. ad vitā celestē. Siue vt p h oñderet q in his q facim⁹ n̄ sinistrā: sz rectā intētionē hr dextram⁹. Jurta illud Mat. v. Nesciat sinistra tua q̄d faciat dextera tua. ¶ Scdo trahit p brachioz extēsionē. sicut mr trahit puez ad se brachia apenēdo. Deꝰ hz duo brachia. s. sinistz q̄ congregat ad fidē z sui cognitionē. Et dextz q̄ deportat ad beatitudinē. vtrūq aūt brachium deus olim clausum tenebat. qz nulli veritatem sue fidei dabat z nullū ad beatitudinē sua duce bat. Tandē aperuit brachiū sinistrū: quādo ad fidē verā duxit populū iudeoz. Dexteraz aūt nō aperiebat. qz nullū ad gl̄iaz recipiebat Mō aūt vtrūq brachiū aptū hz. qz fidez z sui cognitionē omib tribuit. z ad suā beatitudinē fideles recipit. Un̄ quelibet fidelis aīa dicere pōt illud Can. viij. Leua ei⁹ sub capite meo: z dextera illius amplexabitur me. Leuā suā deus sub capite ponit: qn̄ in p̄nti vita sui cognitionē z fidē infundit. dextera illius amplexionē tribuit qz sanctos sibi eternaliť vnit Un̄ etiā quilibet fidelis pōt dicere illud. psal. lxxij. Tenuisti manū dexterā meā. z in voluntate tua deduxisti me. p viam tue veritatis me deducendo. z eū gl̄ia suscepisti me. ad tuā beatitudinē me recipiēdo. ¶ Tertio trahit nos p manuū pforationē. Sic liberalis trahit egenum ad se veniendū. Habuit aūt xp̄s manꝰ in cruce apertas: ꝓfixas z pforatas. Habuit apertas: ad innuendū q̄ dat faciliter z liberaliter. qz gram suā omib offert. Heb. xij. Tā q̄z filijs vob se offert deꝰ. Sap. vj. Preoccupat q̄ se ꝓcupiscūt vt illis se ꝓdat oñdat. Ideo dr de multis Eccī. iij. Non ptrahas darum angustianti. Habuit manꝰ ꝓfixas. ad innuendum q dat immutabiliter z pseueranter. Eccī. ij. Respicite filij nationes hoim: z scitote q̄m nullus sperauit i dño z confusus est. Quis emiz pmānsit in mādatis ei⁹ z derelictus est. Pauci aūt sunt q̄ habēt istam immobilē volūtatem seruiēdi z bñfaciēdi. imo dr de multis illō ps. xviij. Confitebiť tibi cū bñfeceris ei. Eccī. vj. Est amicꝰ socꝰ mēse: z nō pmanebit i die necessitatiz. Habuit manꝰ pforatas q: dat oib⁹ largiter z abūdanter. Sic eni vas pforatum largiter effundit liquorē in eo ꝓtentū. sic xp̄s largiter tribuit z effundit gram suā. j. Thi. vj. Qui p̄stat nobis oia abūde ad fruendū. Jacobi. j. Qui dat omib affluēter. i. abūdāter. z nō improperat. Non solū aūt est liberalis sed q̄dammodo pdigꝰ. qz habet manꝰ pforatas Sicut dr de aliq̄ prodigo q̄ nihil scit retinere ista habet pforatas manꝰ. Valde pdigꝰ esset q̄ p potu patrimoniū suū daret. sic xp̄s p potu aque frigide dat mercedē celestē patrie aut glie. Matth. x. Quicūq potū dederit vni ex minimis istis calicē aque frigide: amen dico vobis non pdet mercedē suā. Christꝰ fuerat in vita sua valde liberalis. qz multa bñficia dedit. in fine aūt sue vite q̄dammodo fuit prodigus. qz nihil sibi retinuit. sz oīa dedit: etiaz vsqz ad vestes. Nā Petro ecclīam dedit. Johanni dedit mrem suā charissimā. Patri suo dedit animā suā pciosam. Latroni dedit paradisum. Nicodemo z Joseph corpus suum. p prium. nobis omnib dedit suū sanguinez pciosum. z ipsis crucifixoribus vestimenta sua. ¶ Quarto trahit per lateris apertionē. vt ei⁹ amorem pcordialē cognoscamus. sic amicus amicū trahit vt amorē suū sibi oñdat. amor aūt aliq̄n oñdiť ex sermone. iuxta illō Mat. xij. Ex abūdantia cordis os loquit. Un̄ eni cor abūdat in amore: os abūdat in sermone. Aliq̄n amor manifestaťur in ope. z iste amor dr q̄ dr. j. Joh. iij. Non diligam⁹ ꝯbo neq̄ lingua sz ope z ꝯitate. Aliq̄n amor radicatur i corde. dr q̄ dr Matth. xxij. Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo. Primus amor qui est

in ꝓmone nihil ē nisi assit scōs amor q̄ ēi ope. Nec ꝓm⁹ nec scōs aliq̄d valet nisi radicet in corde. Primū amor ez nobis xp̄s oñderat in sua salubri eruditōe. scōm oñderat i multipli ci bñficioz largitōe. sz tertiū. s. p̄cordialē nob oñdit ilaterz aptiōe. Bern̄. Clauus penetrās clauis referās fact⁹ est mihi. Quid eni uideā pr fozamen. clamat clauus. clamat vulnus. q̄d ꝓ se sit in xp̄o mundum reconcilians sibi

Quinto trahit nos p pedū affixionē. sicut amic⁹ posit⁹ in carcere trahit amicū ad se visitandū. sic xp̄s ꝓp̄ amoꝛē nr̄m icarceran sefecqñ in cruce affigi voluit. Debemus aūt ad pedes suos currere. quia sicut ꝛ Deutero. xxxiij cantica illi⁹. Ad pedes ḡ ei⁹ p̄cozes debent currere ꝛ tribulati. Nā vn⁹ pes ē tinct⁹ oleo. istud eni oleū est mīsericordia viscerosa. Deut. xxxiij Tingat in oleo pedē suū. Secundus pes est tinctus sanguine. iste est ei⁹ passio gliosa. p̄s. lxvij. Et intingat pes tu⁹ in sanguine. Peccatozes enim accedāt ad pedes tinctos oleo misericordie. ꝛ inueniēt medelā ꝛ sanatōz. Isaie lxj. Spūs dñi sup me eo q̄ unxerit me. ad annunciādū māsuetis misit me: vt mederer cōtritos corde Tribulati accedāt ad pedē intinctū sanguine: ꝛ ibi inueniēt ꝓsolatiōem. Brevi passio xp̄i ad memoziā reduceretur nihil tam duz quod non equo animo toleretur

Sexto trahit p sui corpis extensionē. sic amicus trahit amicuz extendendo se totaliter ad ipm. Postz igit xp̄s p nobis se totaliter extēdit. videm⁹ ꝛ nos ad ipm extēdi ꝛ ab ipo trahi Nā extēdit se p nob̄ de celo usq̄ ad vter̄ v̄ginis gloriose. de utero in p̄sepiū. de p̄sepio i mūdum. de mūdo in patibulū. de patibulo in sepulcz. de sepulcro i limbū. d̄ limbo rediit i mūdū. de mūdo se extēdit usq̄ ad celū. de celo se extendet usq̄ ad iudiciū.

Feria tertia.

Sermo. lxxxiiij. De epl'a

Ego quasi agnus

māsuetus qui portatur ad victimam Scribitur Hiere. xj. ꝛ legitur hodierna diep epistolari officio. Ambr. in hexameron dicit. Ubi thaurus mactatur: eiusq̄ sanguis effunditur: mox ad illum locū thauri ceteri sue boues clamando confluunt ꝛ occurrunt. Spiritualiter. Sic xp̄s p nobis occisus est ꝛ eius sanguis effusus. Ideo deuotis fletibus ei occurram⁹. ꝛ vota nostra lamentabiliter offeramus. Nā dicit sext⁹ pitagoric⁹. q̄ nulla salus cernit vbi xp̄i saluberrima passio a mētis intuitu elongat. Ne igit eius passio a nr̄a remoueatur memoria ꝓponit nobis a Hieremia hodie i epl'a sue innocētia passiōis dicēs. Ego q̄si agn⁹ māsuet⁹ ꝛc. In ꝟbis p̄dictis duo inuunt. Primo xp̄i innocētia. ibi. q̄si agn⁹ mansuet⁹. Secōo subdit salutarz victima. ibi. qui portat ad victimā. De p̄mo dicit. Ego quasi agnus māsuetus.

Nota xp̄s in scripturis agn⁹ appellat ꝓp̄ mansuetudinē ꝛ innocētiā Nā sicut dicit Isid. Cetera animalia armauit natura. solum agnum dimisit sic inermē. Nō eni habet cornua ad ventilandū. nec dentes ad mordendū. nec vngues ad lacerāduz sed māsuetus ꝛ innocens inuenit. Eodē modo xp̄s nūq̄ alicui nocuit. sed omnib⁹ ꝓfuit. Dicit aūt xp̄s in auctozitate p̄missa agnus. ꝛ agnus māsuetus: ꝛ agnus victimat⁹. Agn⁹ aūt ꝑm Isidoz ꝓ ab agnoscēdo. q̄ inter inimerabiles greges solo balatu matrem cognoscit. Eodē modo xp̄s ꝓ agn⁹ ab agnoscendo cum in cruce existēs tria genera p̄sonaz agnouit. Agnouit patrē ꝛ matrem ꝛ suos crucifixores. Nam patrē agnouit animā suā sibi cōmēdando dicens. P̄r in man⁹ tuas cōmēdo spiritū meū. Dicit etiā ꝛ scriptū repit q̄ xp̄s i cruce existēs totū illū psalmū De⁹ de⁹ me⁹ respice in me: silenter dixit. deinde aliū psalmū In te dñe speraui. silenter dicere incepit. Et cū pueniret ad illū ꝟsum. In man⁹ tuas ꝛc. fortit̄ clamauit dicēs. P̄r i man⁹ tuas cōmēdo spīm meum. In ꝟbis dat nobis exēplū vt cū ad extrema appropinquem⁹: spīm nr̄m deo cōmendem⁹. Et hoc tribus de causis. Primo vt de⁹ ab insidijs demonū spīm nostz custodiat. Demones eni sunt in ista vita parati vt rapiant animā Sed anima q̄ est i manu dei nullū debet timere. q. ꝓ Joh. x. Nō rapiet eas quisq̄ de mānu mea. Secūdo vt animā nostrā p angelos suz ministeriū ad celū reducat. Exodi. xxiij. Ecce ego mitto angelū meū qui p̄cedat te ꝛ custodiat in via. ꝛ introducat te in locū quem ꝓparaui. Tertio vt a morte eterna animaz custodiat. Sap. iij. Justoz anime i manu dei sunt ꝛ nō tanget illos tormentū mortis

Secōo agnouit iste agnus matrē de ea specialē curam habendo. ꝛ Joh̄i eā cōmendando: cum dicit Ecce mater tua. In hoc dat nobis exemplum vt de parentibus nr̄is usq̄ ad mortē curam ꝛ diligentiam habeam⁹. Petro q̄dē cōmendauit ecclīam. Johāni ꝓ cōmendauit mīrem suaz Si inuenisset aliq̄s digniores: certū ē q̄ talē

Feria tertia post Palmarū

thesaurꝫ eos fecisset custodire. pecuniā ꝓ Ju de recōmendauit. ad innuendū ꝙ pecunia tē poralis ⁊ vilis res ⁊ indigna esset. ⁊ ideo eam custodi indigno ⁊ vilissimo recommēdauit. Nos igit studeamus vt exemplo Johannis virginē beatā accipiam⁹ in mrem si volumus eam hre adiutricē. Cū enī sit triplex stat⁹ hominis. sicut dicit Aug. s. in vita. in morte. et post mortē. Jpa in h triplici statu iuuat filios suos q hnt eam in matrem. Un canit ecclesia Maria mr gre mr miscōdie tu nos ab hoste protege in hora mortꝭ suscipe. Adiuuat ei in vita Sed in vita ista sunt qdā iusti. istis ipetrat pseuerantē gram. ideo dr. Maria mr gre. sed datrix ⁊ pseruatrix. Alij sunt peccatores ⁊ istꝭ impetrat peccatoꝝ remissionē ⁊ misericordiaꝫ ⁊ iō dr mr miscōdie. Scōs stat⁹ est put sunt i morte. q est stat⁹ piculosus. qz hostes. i. demones ad morientes accedūt. ⁊ si aliqd ius habeant inquirūt. Sed beata virgo hostes. i. demones expellit ⁊ aīas protegit. ideo subdit. Tu nos ab hoste protege. ¶ Tert⁹ status est post mortē: qñ aia de corpe est egressa. Et ille stat⁹ sil'r est periculosus. qz ibi demones sunt rugientes: ⁊ aiam deuorare volentes. Sz beata ꝙgo aīas in morte suscipit ⁊ in celū deducit. ⁊ a demonib⁹ rugientib⁹ defendit. ideo subdit. In hora mortis suscipe. Un qlibet talis aīma potest regratiari beate ꝙgini marie ⁊ sibi dicere illud Eccl. lj. Liberasti me fm multitudinē misericordie nomis tui a rugientib⁹ ꝓparatis ad escā. de manib⁹ querentiū aiam meā. ‖ Tertio ille agnus cognouit crucifixores suos pro eis orādo dicēs Lu. xxiij. Pr dimitte illis: nō ei sciūt qd faciūt. Aliqñ pōt iniuria irrogari in ꝓtumeliꝫ ꝙꝝ. ⁊ hec est magꝫ iniuria. Aliqñ in spoliatōe regꝫ. ⁊ hec ē maior. Aliqñ in irrogatiōe supplicioꝝ. ⁊ hec ē maxia. Iste tres iniurie fuerūt xpo in passione irrogate. ipse enī fuit ꝓtumeliꝫ lacessitus. Un dr Mat. xxvij Pretereūtes blasphemabāt eū mouētes capita sua ⁊ dicētes. Vach q destruis templum dei ⁊ in triduo illud reedificas. Ipe fuit omnibus reb⁹ suis ⁊ vestib⁹ denudat⁹. Unde signatus est p Joseph. de quo dr Gen. xxxvij Nudauerūt eū tunica talari ⁊ polimita Ista fuit tunica xpi incōsutilis. ⁊ desup ꝓtexta p totum. ps. xxj. Diuiserunt sibi vestimenta mea Iste fuit multis vulneribus sauciat⁹. Isaie. liij Ipse enim vulnerat⁹ est ꝓpter iniq̄tates nostras: attritus est ꝓpter scelera nra. In his igitur est magnū hre patiam. mat⁹ hre leticiam maximū dare beneficentiam. Christus oia ista habuit. nō enī ea tm portauit patienter. Juxta illud Isa. xlij. Tacui. sp silui. patiens fui. Non tm leuiter. Juxta illud psal. xxix. Locidisti saccū meū: circūdedisti me letitia. Sz etiā suis occasoribꝫ bnficiū impendebat: dū p eis orabat dī. Pr dimitte illis qz nescīunt qd faciūt. Et sic iste agn⁹ i cruce exīstens cognouit prem spm suū sibi recōmēdādo. cognouit ⁊ mrem de ea specialē curā habēdo. Lo gnouit etiā suos crucifixores pro eis orando Eius orō de eis multos conuertit ⁊ deo recōciliauit. Ideo in missa agn⁹ dei ter cantatur. qui dicat ecclia. Agne q cognouisti prem spm tuum in suis manib⁹ recōmēdādo: miserere nobis. Agne q cognouisti mrem de ea specialem curā habendo. miserere nob. Agne q cognouisti inimicos tuos p eis orādo ⁊ eos deo pacificando. dona nobis pacē. ¶ Sēdo fuit agn⁹ māsuet⁹. sicut enī agn⁹ qñ occidit nō murmurat nec reclamat. sz tm quasdā voces qrulas emittit. Sic etiam xpus non remurmurauit nec reclamauit. Isa. liij. Sicut ouis ad occisionem ducēt ⁊ quasi agnus coram tondente se obmutescit ⁊ non aperuit os suum. s. ad blasphemandū vel murmurandū. Emisit tm qsdam voces pie ꝙquisitiōis. Una emisit ad patrez dicēs Mat. xxvij. Deꝰ deꝰ me⁹ vt qd dereliq̄sti me. Alia emisit ad mrem dicēs Viere. xv. Ue mihi mater mea: quare genuisti me: virum rixe: viz discordie in vniuersa terra. Judei enī rixabant cuz eo. ⁊ sepe inter se ad discordias conueniebant. sepe enī ipm maledicebant Un subditur. Omes maledicūt mihi. Tertia emisit ad circūstantes ⁊ pretereūtes. Tres. s. O vos omes q transitis p viā: attendite et videte si. Quarta emisit ad terrā. Job. xvij Terra ne operias sanguinē meū: neq̄ inueniat locum in te latendi clamor meus Quinta emisit ad celū dicens Viere. ij. Obstupescite celi sup hoc. i. sup opprobrijs ⁊ iniurijs a iudeis mihi illatis. Et sequit. Duo enī mala fecit populꝰ me⁹. me dereliquerūt fontem aq̄ vite ⁊ foderunt sibi cisternas dissipatas. Aest dicat. Ista duo mala fecerunt iudei. qz me q sum fons aque viue deseccauerūt. i. occiderūt. ⁊ Barraban q erat aqua turbida ꝓseruauerūt ⁊ bibere dimiserūt. ¶ Dixi sēdo subdit salutaris victima: cū dr. Qui portatur ad victimā Christ⁹ fuit agn⁹ victimat⁹. Est aūt differentia inē hostiā ⁊ victimā. qz hostia dr sacrificium p hostib⁹ vincēdis: victima aūt p hostibus victis. Caro igitur xpi i passione fuit hostia. quia fuit p hostib⁹ vincendis. post passi

onē aūt victima. qz fuit p hostibz victi. Siue aūt esset hostia siue victima optebat vt igne accēderet: vt sic fum⁹ essz dño odorifer⁹. Lal victima siue hostia fuit xps. Eph. v. Dilexit nos z tradidit semetipm p nob oblatoz z hostiā deo i odorē suauitatis. Ista aūt hostia vt esset odorifera fuit q̄druplici igne inflāmata. Prio vicz igne amoris. De q̄ dr Lu. xij. Ignē veni mittere i terrā. Magnū indiciū amoris est dare amico suo tpale subaz. maiꝰ ē dare in tā suā. Istō maximū signū amoris habuit xpc̄ Jo. xv. Maiorē caritatē nemo hz q̄z vt aiaz suā ponat q̄s p amicis suis. Secō ista victima fuit inflāmata igne doloris. Quāto ei caro ē melioꝰ ꝓplexionata: tāto ē maioꝝ doloꝝ sensitiua. Caro ei ocli magꝝ sentit doloꝝ q̄z caro cal ganei. qz ē melioꝰ ꝓplexionata. Caro igit xpi fuit manu spūscti de purissimis sanguibz v̄gis facta. Et iō fuit optīe ꝓplexionata. z ppt hoc fuit maioꝝ doloꝝ sensitiua. Tertio ista victima fuit inflāmata igne passionis. de q̄ dr in ps. xvj. Igne me examinasti. Jtē ps. cj. Os cremata: mānifestū ē q̄ caro z pēl ꝓcremata fuit. Quarto ista victima fuit inflāmata igne passionis. Magna q̄dē passiōe replebatur q̄n mirem desolatā z afflictā videbat. q̄n apl̄os dispsos z in errore plapsos cernebat. q̄n suos crucifixores i frenesim conuersos respiciebat. Sic ei pr̄ p̄ q̄n filiū suū frenetic̄ū i ip̄z insurgere dolet z ploꝛat. nō ppt suā iniuriā sed filij furiā. sic xps n̄ suos dolores sz pditoꝝ suoꝝ intersecoꝝ dolebat. Jeh. v. In diebus carnis sue p̄ces supplicatōesq̄z ad deū fudit. Ecce qz orabat: cū clamore valido. ecce qz clamabat. z lac. mis offerēs. ecce qz ploꝛabat ꝛc.

De eodem Sermo. lxxxv.

Hic est sanguis me⁹ noui testamēti q̄ p multi effundet. Mar. xiiij. Cōstātin⁹ i li. de nē calidū imbiberit i se ppriū sanguis puocat effluxū quē naturali q̄dā virtute extrahit z educ. Spūalit. Sic q̄ int⁹ i mēte sozbet passionis xpi fluxū z refluxū sentit i se suauitatē z beatitudinē sempiterne glie. Alan⁹. Qis q̄ xpi finitā mētis dulcedinem eternalit̄ degustabit. Hoc qz nata hūana p passiōz cruc̄ trāsiuit de ꝓtumelia i gliam. iō gliat mr̄ ecclia i introitu misse di. Nos aūt gliari oportet i cruce dñi. ꝛc. qz in ea spa ē salꝰ mētis z corpis. De q̄ Fulgēti⁹. Sanitatē mētis z corpis ꝓsecuti sum⁹ per virtutē felicissime passiōis xpi. de q̄ thēa. Dic ē sanguis ꝛc. In ebis pmissis duo innuunt. Prio noui testamēti ꝓfirmatio. ibi. Dic ē sāguis noui testamēti. Secō ibi. q̄ pro multis effundet. De pmo dr. h est sanguis me⁹ noui testamēti. Prio q̄ sciēdū q̄ omne testamentū sic dr Heb. ix. ꝓfirmat morte testatoris. Et iō de⁹ voluit vtriusq̄z testamētū. vicz vet⁹ z nouū ꝓfirmare p sanguinez. De ꝓfirmatōe veteris testamēti p sanguinē dr Heb. ix. Lecto ei oi mādato legis a Moysi vnīuerso populo accipiēs sanguinē vitulorū et hircoꝝ cū aq̄ z lana coccinea z isopo. ipm q̄q libz z oēm pplm aspsit: dicēs. Hic ē sanguis testamēti q̄d ad vos mādauit de⁹. De ꝓfirmatiōe noui testamēti p sanguinē dr i auctē remissa. h ē sanguis me⁹ noui testamēti. Notādū q̄ xps i isto testamēto q̄d in sua passiōe ꝓdidit octo legata diuisit sic dic Ambro. Auctor hūani generis existēs i cruce pietatis officia diuidebat. psecutoz aplis. pacē discipulis. coꝛp⁹ iudeis. pr̄i spm. virgini panymphum. latroni paradisum. pctoribz inferuū. crucē penitētibz delegauit. Primo igit legauit psecutōnē aplis z mortez. illō enī ipis legauit q̄d ipse possidet. Joh. xv. Si psecuti me sunt: z vos psequent. Et istud legatū pfecte fuit ab aplis omnibz solutū. qz psecutoz habuerūt z morte sustinuerūt. hereditas enī trāsit ad heredes cū suo onere z honore. De⁹ igit hereditati eterne beatitudinis adiūxit on⁹. i. tolerātiā passionis. Cū isto ei onere habuit xps eande beatitudinē. Lu. vlc. Oportuit xpm pati: z ita intrare in gliam suā. Habuerūt ea apli Actuū. xiiij. Per multas tribulatōes oportet nos intrare in regnū celoꝝ. Habēt ea oēs fideles. ij. Thi. iij. Oēs q̄ volūt pie viuere in xpo Jesu psecutionē patiēt. Qui igit vult assequi eternā beatitudinē z nullaz pati tribulatōem. videt q̄ velit esse xpo dignioꝛ z aplis sanctioꝛ z cunctis fidelibz melioꝛ. Hiero. Difficile est imo impossibile vt p̄sentibz quis z futuris fruatur bonis. z vt de delicijs transeat ad delicias vt h ventrē z tibi mentē impleat. z in vtroq̄z seculo sit primus: z in vtroq̄z appareat gliosus. Hec cundo legauit discipulis pacē Johānis. xiiij. Pacem relinquo vobis: pacem meam do vobis. Habuit enim Christ⁹ septuagintaduos discipulos q̄ non erāt ita fortes sicut apli ad

Feria tertia post Palmarū

ustinendū ꝓsecutionē. ⁊ iō reliq̄t eis pacē. nō tm̄ pectoris vel eternitatis: sz etiā tpis. Non enī infirmis ⁊ debilib⁹ statim sunt grauia imponēda. ¶ Habem⁹ enī ex euāgelio Mat. ix. q̄ nō sunt tristia imponēda festiuis. nec fortia infirmis. nec insolita inexptis. ¶ Primo enī non sunt imponēda tristia festiuis. qđ innuit ex eo qđ dicit dn̄s ibidē. Nūq̄d pn̄t filij sponsi luge re q̄diu cū illis ē sponsus. illi. s. q̄ sp cū deo illō festū faciūt. De q̄ dr in ps. lxxv. Reliq̄e cogitationū diē festū aget tibi. Talib⁹ nō debent i poni tristia ne impediant ⁊ turbent in ꝓcēplatione interna. ¶ Secūdo nō sunt imponēda fortia infirmis. Unde subdit. Nemo aūt immittit cōmissurā pānī rudis ad vestimētū vetus. Uet⁹ vestimentū est ꝓuersatio vet⁹. pān⁹ aūt rudis. i. nou⁹. est doctrina q̄ inducit ad ꝓcēptū terrenoꝝ. Sūt aūt tales infirmi q̄ non sunt statim ad terrenoꝝ ꝓcēptum inducēdi. ¶ Tertio nō sunt imponēda insolita inexptis. Job subdit. nec mittūt vinū nouū i vtres veteres p vtrē veterē intelligit mens assueta terrenis. p vinū nouū doctrina q̄ inducit ad appetituꝝ celestiū. Sz hoies assueti diligere terrena nō statim sunt cogēdi ad celestia. ¶ Tertio legauit corp⁹ suū iudeis. vt sz ipsum crucifigerēt ⁊ sic nostrā salutionē pficerēt. Job. ix. Terra id est. caro xpi de nostra substātia terrena assūpta. data est i manib⁹ impij. s. Pylati siue iudeoꝝ. Corp⁹ aūt xpi erat quidā sacc⁹ diuin⁹ in quo erāt tria pciosa inclusa. s. sanguis aīa ⁊ diuinitas. Xps igit de carne sua fec emplastꝝ in quo inflatura nostre superbie frangeret. Augustin⁹. Ecce habes humilitatis exemplū. superbie medicamentū. De sanguine enī suo fecit collirium q̄ cecitas nr̄e ignorantie curaretur. Apoc. iij. Collirio inunge oculos tuos vt videas. Aiam dedit in pciū q̄ seruos suos redimeret. Mat. xx. Dare aiam suā i redēptōz p multis. Peitas fuit balsamū q̄ fetoꝝ nr̄e imūdicie tolleret. Eccl. xxiij. Sicut cynamomū ⁊ balsamū aromatizās odorē dedi. ¶ Quarto legauit pri spūm. Luc. xxiij. Pr in manus tuas cōmendo spūm meū. In h̄ dat nob⁹ exēplū q̄ in man⁹ dei debem⁹ recōmēdare spm nostrū. Illō enī qđ est i manu ē securꝝ añ conspectū ⁊ est pciosum. aie ḡ q̄ sunt i manu dei sunt secure ita q̄ nūq̄ pdunt. Joh. x. Non rapiet eas q̄sqū de manu mea. Sūt deo pxime. ita vt diuina visione fruunt. Isa. xlix. Ecce in manibus meis descripsi te. muri tui coꝝ oculi meis semp. Sūt pciosa: ita vt i ornamēta dei assumunt. Sicut enī anul⁹ ornat manū. sic aime sctoꝝ qđammodo ornant deū. Un̄ dixit dn̄s de quodā magno pctore Hierem. xxij. Uino ego dixit dn̄s. q⁹ si fuerit Jeconias fili⁹ Joachim regis iuda anul⁹ in manu dextera mea: inde euellā eū. ⁊ dabo te i manu q̄rentiū aiaz tuā. ¶ Quinto legauit ꝛginī panymphū cū dixit. Mulier ecce fili⁹ tu⁹. ¶ Qđ q̄dē facere voluit triplicē rōe. ¶ Primo rōe sui. ꝛdebat enī legem Exo. xx. Honora patrem tuū ⁊ matrem tuā. Decebat igit vt ꝓditor legis legē suā seruaret. ¶ Secūdo rōe nr̄i vt nos doceat q̄ de paretib⁹ nostris nō tm̄ in vita sz etiā in morte curā habere debem⁹. ¶ Tertio rōe ꝛginis. Amittebat ei filiū beam⁹. ¶ Tertio rōe ꝛginis. Amittebat ei filiū ⁊ iō ꝓ ꝓsolatōe dimittebat sibi fidelē discipulū. sz tm̄ talē ꝓsolatio ille sibi esse non poterat. De quo dic̄ Bern̄. O qualis cōmutatio. Jo hānes p ihū tradit. seru⁹ p dño. discipulus p mgro. fili⁹ zebedei p filio dei. pur⁹ hō p puro deo. ¶ Sexto legauit latroni padisū dicens. Amē dico tibi hodie mecū eris i padiso. Ecce q̄ta celestitas. mecū eris: ecce q̄ta beata societas in padiso: ecce q̄nta loci amenitas. Ideo aūt xps ist̄i latroni sic fuit liberal'. q⁹ i alia societate trū erat vnus totaliē bonus. s. xps. erat alt totaliter mal⁹ sicut latro a sinistris posit⁹ erat tertius mediocriter bon⁹ ⁊ mediocriter mal⁹: sicut latro a dextris posit⁹. Jpe enī nec omino erat malus. q⁹ culpabiliē se cognoscebat. nec erat omino bon⁹: q⁹ adhuc grām nō erat assecutus. Habuit igit se laudabiliē ad totaliter bonū. q⁹ ipm excusauit. ad totaliter malū. q⁹ ipm increpauit Ad se mediocriter bonū ⁊ mediocriter malū q⁹ veniā postulauit. ¶ Septimo legauit pctoribus infernū cū dicet Discedite a me maledicti in ignem eternū. Qđ q̄dē legatū valde ꝓpterit eis. quia pulcr⁹ stat i inferno q̄s starēt i padiso. ¶ Quod oñdit triplici exēplo. ¶ Primū est. q⁹ porc⁹ manet porc⁹ in luto q̄s i floꝛido prato. Porc⁹ est luxuriosus q̄ semp in imūdicijs volutatur. ij. Pe. ij. Sus lota in volutabro luti. iō porcul potius manet i luto infernalis feditat⁹ q̄s maneret in prato floꝛido celestis amenitat⁹. ¶ Secūdū exemplū est. q⁹ potius stat seru⁹ in loco cundū aca q̄s in camera picta. Seruus est auarus. Col. iij. Auaricia est symulacroꝝ seruitꝰ. Talis seruus potius stat in cloaca infernali q̄s in camera picta celesti. ¶ Tertiū exemplū est q⁹ potius stat latro in patibulo q̄s i regali sede aut solio. Latro est superbus qui furatur deo illud quod est proprium dei. sz gloriam. Isaie. xlij. Gloriam meam alteri non dabo. Talis igit

latro ꝓt⁹ stat ī patibulo infernal' tormēti: qꝫ staret in solio maiestatis dei. ¶ Octauo lega/ uit crucē penitētib⁹ volētib⁹ penitere. Luce.ix. Si ꝙs vult venire post me abneget semetipꝫ Quid aūt sit abnegare semetipm dic̄ Hre.in omel. Relinqm⁹ nosmetipos ꝙles peccādo fe cim⁹ nos: ⁊ maneam⁹ ꝙles p gram facti sum⁹ Ecce enī q̄ supbꝫ fuit: si hūilis fact⁹ est scipꝫ reliqt. Si luxuriosus vitā mutauit seipm ne gauit i ḧ qđ fuit. Si auar⁹ largiri didicit. et aliena rapere restitit seipm reliqt. est q̄dē ipe per naturā. sz nō ipe p malicīā Ūñ sb dic̄. Tollat crucē suā ⁊ sequat̄ me. vbi dicit dē Hre. Duo/ bus modis crux tollit. cū. s. p abstinētiā afligi tur corp⁹ aut p ꝓpassionē ꝓximi affligit̄ ani/ mus. ¶ Dixi scdo tāgit̄ sanguis effusiōis rō cū subdit̄. q̄ p multis effundet̄. Et ḧ multiplici rōne ⁊ vtilitate. ¶ Primo vt esset fedis ⁊ immūdis i ablutōz sordiū. Scdo vt esset laborāti bus in pnīa adiutoriū. Tertio vt eēt pugnā/ tib⁹ i p̄sidiū. Quarto ꝛ mūdo ereūtib⁹ i salu tis signū. Dixi ꝓmo effusus est sanguis xp̄i vt esset fedis ⁊ imūdis i ablutōz sordiū. Apo cal.j. Dilexit nos ⁊ lauit nos in sanguie suo a peccatis nr̄is. Heb.ix. Si sanguis hircorum aut vitulorꝫ aut thaurorꝫ aut cinis vitule asp sus inq̄natos scificabat ad emūdatōz carnis ꝙto magis sanguis xp̄i q̄ p spm̄m semetipm obtulit imaculatū deo. ⁊ emūdauit ꝓscientiam nostrā ab op̄ib⁹ mortuis ad seruiendū deo vi/ uēti. j. Joh. j. Sanguis ihu xp̄i filij ei⁹ emūda uit nos ab omi pcto. Piero. Nihil tā efficax ad curādū ꝓscie vulnera necnō ad purgādū mētis faciē qꝫ sedula passiōis xp̄i meditatio. ⁊ sanguis nob valde reuerēdi quē xps in cru/ ce fecit nostr̄ pciū. i altari nr̄m poculū. i exilio nr̄m viaticū. in deserto nostr̄ ꝓductū. i celo ad uocatū. passio enī tua dñe vltimū refrigeriuꝫ singulare remediū. Sz miseri pctores ḧ san/ guine mundant̄ qztū in seipis ē. ⁊ polluuntur cū mortali pctō ꝓsentiūt. Quib⁹ aplis dicit/ lud horribile Heb.x. Irritā ꝙs facies legem moysi: sine vlla miseratōe duob⁹ aut trib⁹ te/ stib⁹ supple ꝓuict⁹ morit̄. qꝫto magis putat̄ maiora ⁊ exteriora mereri supplicia qui filiuꝫ dei conculcauerit: ⁊ sanguinē testamēti pollutuꝫ duxerit in q̄ sanctificatus est. Glo. Cōculcat xp̄m q̄ libere peccat absqꝫ timore ⁊ pnīa. ⁊ q̄ eo indigne participat sanguinē pollutū ducit si ab eo mūdat⁹ ad vomitū redit ⁊ penitere ne/ gligit. Bern. Ue tibi q̄cūqꝫ es q̄ desideras re dire ad lutū. reuerti ad vomitū. putas q̄ pla cidos habebis i iudicio ꝙs mō tāto despato vis hr̄e aio. Et nota qꝫuis pctōr sanguinē xp̄i polluat. xps tn̄ eū qꝫdiu viuit ad emūda tionē vocat ⁊ iuitat. Heb.xij. Accessistis ad sanguis aspersionē melior loquentem qꝫ Abel. q: ille vindictā: iste salutē: ille dānationē. iste saluationē clamat. Bern. Clamat vuln⁹: cla mat clauus. qz misēdie dei nō est numer⁹. Fo/ diunt pedes: fodiunt man⁹: vt p foramia mi/ hi liceat sugere mel de petra. oleū de saxo duris/ simo. ¶ Scdo xp̄i sanguis ē in adiutoriū in op̄ib⁹ pnie laborātib⁹ allicies eoꝝ volūtatē. Sicut sanguis dat canib⁹ ad lambendum vt alliciant ad sequendū cū magno labore p̄dam suā. p̄s. lxvij. Intingat pes tuus in sanguie. s. passionis. vt sic ardenti⁹ ⁊ frequētius pdā tu am videas ⁊ xp̄m sequaris. qđ apparet Apo cal'.xix. q̄ erat vestit⁹ veste aspsa sanguie. ⁊ ex/ ercit⁹ celi. i. celestiū viroꝝ sequebāt eū. Aug⁹. aūt dicit. O ḧ noli timere mortē ⁊ ꝓtumeli/ as ⁊ crucē. qz si ḧ nocerꝫ hoi: nō pateret filiꝰ dei

¶ Tertio est pugnātib⁹ in p̄sidiū. Ipe enim animat hominē ad aggrediendum certamē Qđ bn̄ signatū est. j. Mach. vj. vbi dr. Oñ derūt elephātib⁹: qđ ē aial naturalit timidū ⁊ frigidū. sanguinē vue ⁊ mori. i. sctoꝝ martyrum. ad acuēdos eos ad p̄liū. Et hoc natura le exemplū est. Sanguis ei aspect⁹ dat audaciā pugnādi. ꝓpter qđ dr. j. Pe. iij. Christo in carne passo ⁊ vos eadē cogitatōe armami Bern. In hoc mūdo in stadio pugnam⁹ ⁊ in certamine positi sum⁹. Uerbi gra. Mortuus eni est dñs nr̄ vt q̄ hūc liuorē ⁊ plagas nō su/ sceperit: in futuro iudicio gloriosus miles nō apparebit. Et Aug⁹. Jō mortu⁹ est vt more retur dñs p seruo: vt seru⁹ nō timeret mori ꝓ dño. Itē sanguis xp̄i pugnatur⁹ cōfortat ad sustinendū. Heb.xij. Recogitate eū q̄ talē sus stinuit aduersus semetipm ⁊ tradictōem. Et postea dr. Nondū enī vsqꝫ ad sanguinē resti tistis. Jō aduersus sanguinē repugnātes: in/ dui rebem⁹ tunica xp̄i sicut boni milites: ne ti/ meam⁹ si sanguinē ꝓ ipo fundam⁹. sic enī pu giles faciūt. Bern. Bon⁹ miles vulnera non sentit sua dū benigni regis intuetur vulnera. Itē sanguis xp̄i pugnātē robor at ad triūphū Ūñ cū iusti ⁊ pbi deficiūt in lite: tn̄ viso regis signo ⁊ ipo rege in p̄ssura existente vires resu/ mūt. Apoc.xij. Uicerunt eū p sanguinē agni ꝓpter qđ dic̄ Bern. Respice fidē aīma in faciē xp̄i tui. ⁊ videbis eū dorso flagellato. la/ tere apto. capite restib⁹ coronato. pedib⁹ ⁊ ma nib⁹ clauis pforato. volue ⁊ reuolue a capite vsqꝫ ad pedes. a latere i latꝰ. ⁊ nihil inuenies

Feria tertia post palmarū

nisi dolorē ⁊ cruorē ¶ Quarto xpi sanguis ꝛ mūdo exeūtibꝫ ē in securitatē ⁊ in signū glie p ctpiēde. Attendendū q̄ i morte q̄ est mediuz inter vitā pñtem ⁊ futurā habitāt ꝛmones i festādo ⁊ tēptando. Ben. iij. Tu insidiaberis calcaneo ei⁹. Propter quod dicit Gregoriꝰ. Assidua tēptatōe temptat vt saltē tedio vincat. Et sic cū ponit signū regis sup aliquā domū: timēt hostes eā inuadere. sic ⁊ demones. vt dr ps. lxxij. Timebūt gētes q̄ habitāt terminos a signis tuis. Et ppter hoc etiā nō sine cā añ oculos morientiū ponit crux. i signū hui⁹ qđ dr Exo. xij. Cū dns viderit sanguiez in supliminari ⁊ in vtroq; poste trāsīcēdet ostium dom⁹. ⁊ nō sinet ingredi pcussorē domus vias ⁊ ledere. Jtē glo. Sāguis xpi memoria ab exterminatore nos ꝓseruat. Jtē ibidē. Uidebo sanguinē ⁊ trāsibꝫ vos. i. nō pcutiā. nec erit plaga. s. eterna dispdēs. qñ pcussero terram egypti. i. ciues hui⁹ seculi. Nō solū autē sanguis xpi ꝓseruat ħ existētes. sed introducit in gliam eternā ibi gaudētes. Est enī signū q̄ ostēso intrak ad celū cū Aug. dicat. Sāguis effusio inebriās angelos. satiās sanctos. potans sitibūdos. viuificās mortuos. iustificās pctōres. inferos dissipās. mūdum redimēs. celū reparās. sanctis oīmbꝫ ꝓferēs gaudium sempiternū. Attendendū q̄ si aliq̄s ingredik curiā regis: omes q̄ hñt silēs vestes pñt itrare. q: plumk q̄ sint ꝛ familia ei⁹. Sic certe intrabūt curiā celestē q̄ vestē xpi habuerint sanguine tinctā pari rōne. Apoc. vlē. Bti qui lauāt stolas suas in sanguie agni: vt habeāt potestatē i ligno vite. ⁊ p portas itrēt ciuitatē sic xps itrauit. Heb. ix. Habētes fiduciā i introitu sanctoz in sanguie xpi. Propē quod dicit Anselm. O q̄z gliosum nre salutis pciū p qđ de inferni miseria liberamur: p qđ in vita reficimur ⁊ potamur. p qđ in patria glia ⁊ honore coronamur. ¶ Jtē nota q̄ sanguis xpi habet alias q̄ttuor ꝓtutes. p huc enī vēdit⁹ redimk mortu⁹ viuificak. re⁹ reconciliak. ⁊ anim⁹ delectabiliꝫ potak ⁊ inebriak. ¶ Primo vēdit⁹ et captiu⁹ liberak. Isa. lij. Gratis venūdati estis ⁊ sine argēto redimemi. Sz quo pcio ostendit petrus. j. Pc. j. dicēs Nō corruptibilibus auro vel argēto redēpti estis ꝛ vana vestra conuersatōne paterne traditōis: sz pciosō sanguine q̄si agni immaculati xpi. Attēde q̄nti valoris sit qđ p te datū est. qđ cogita ⁊ noli vilipendere. ¶ Secō p sanguinē xpi mortu⁹ viuificak. Joh. vj. Nisi māducaueritis carnē filij hois ⁊ biberitis ei⁹ sanguinē non habebitis vitā in vobis. Nō solū autē oat vitā igrē: sed spem veniēdi ad vitā glie. Uñ subditur Qui manducat meā carnē ⁊ bibit meū sanguinez hz vitā eternā. s. nūc i spe ⁊ tandē in resurrectione. Aug. Uenit xps i carne vt hoies māducarēt. ⁊ manebat apud pīem vt angelos pasceret. ¶ Tertio p sanguinez xpi re⁹ ⁊ discors reconciliak siue pacificak. Col. j. Pacificās p sanguinē crucis ei⁹ siue q̄ in celis siue q̄ in terris sunt. Pacificauit enī ꝛ vno die hominem ⁊ angelū. celū ⁊ terrā: vt sit vna die glia ꝛo i celo ⁊ in terra pax fieret homini liberato. ad Ro. v. Justificati i sanguine ipsi⁹ salui erim⁹ ab ira p ipsum Ben. Ille cibꝫ est egrotis medicina peregrinātibꝫ dieta. ꝛbiles ꝓfortat: ⁊ delectat valentes. languorē sanat. seruat sanitatē. corpus nutrit. cordis palatū sapore suo iuuat. facit. sitiēs homo inde māsuetior. ad corripiēdū patiētior. ad laborē sagacior. ad cautelā humilior. p ꝓscientiā acceptior. ad obediendū paratior. ad gratiarum actiones solicitior ac deuotior. ¶ Quarto animus hoc sanguine delectabiliter potat ⁊ sobrie inebriak. Mat. xxvj. Accepto calice gras egit: dedit discipulis suis dicēs. Bibite ex hoc omes hic est sanguis meus nouī testamēti q̄ p multis effundetur. Glo. O felix ebrietas. salutaris satietas: q̄ q̄to copiosius ebrietas. salutaris satietas: q̄ q̄to copiosius bibit tāto ampli⁹ sospitatē mēritis donare dignak. ps. xxij. Calix meus inebrians q̄ preclarus est. i. sanguis xpi q̄ sic inebriat vt sobrios reddat. q̄z pclarus est. dat enī claritatē vite eterne. Ben. O ihu fons indeficiens. humana corda reficiens. ad te curro. te solum sitiēs. tu mihi salus sufficiens. Dunc potum boni ⁊ amici bibunt ad suā delectationē ⁊ salutē. Sz de multis dr illud. j. Thoz. xj. Qui manducat ⁊ bibit indigne: iudiciū sibi māducat ⁊ bibit Bonis aūt dicit illud Can. v. Bibite ⁊ comedite amici mei ⁊ inebriamini charissimi. Nō dicit amici mei ⁊ inebriamini charissimi. Nō sunt ꝛ quibꝫ dr Ezech. xxxix. Comederis adipem ad saturitatē. ⁊ bibetis sanguinē ad ebrietatem ꝛ victima quam immolaui vob. Nō enim sunt pulli aquile. de quibꝫ dr Job. xxxix. Pulli eius lambunt sanguinē. Ipsi ad ħ sūt vocati vt cum medulla tritici gloriā consequi xpi ⁊ sanguinē vue biberent meracissimus. vt dicit Deutero. xxxij. Glo. ꝛ quo scriptum est Hic est calix noui testamenti in meo sanguine Quā mirabiliter aūt iste potus conficiatur. Ben. oñdit dicēs. Deus q̄ mirabil' est in omnibꝫ sacerdotibꝫ mirabilior oñdit dū mirabilia p eos opak. qđ nullis angelorū ordinibꝫ et nullis terrenis potestatibꝫ est ꝓcessum. dignifica

uit dñs facere ī eis vt ꝓsecraret. ⁊ idīꝫ faciat i atrari qđ ipe xp̄s pp̄ris mālibꝫ fecī cena pascali.

Feria quarta

Sermo. lxxxvj.

VUlneratus est ꝓpt iniq̄tates nr̄as: attrit⁹ ē ꝓpter scelera nr̄a. disciplina pacis nr̄e sup eū. ⁊ liuore ei⁹ sanati sumus. Isa. liij. Legit q̄ pellican⁹ cū pullos suos exc̄ubauerit: tuc ꝑpens multū plequit pellicanū. ⁊ dū pellicanus non adest serp̄s reperiēs arbore pullos occidit. Pellicanus aūt rediēs ⁊ vidēs pullos iterfectos: tribꝫ diebꝫ plangit eos mortuos. tertia aūt die cū rostro vulnerat cor suū: ⁊ de sanguine suo pullos suos aspergit. ⁊ sic illi reuiuiscūt. Spūaliter. p pellicanū intelligit xp̄s q̄ dicit per ps. q. Filis factꝰ sum pellicano solitudis ⁊c. Serp̄s est diabol⁹ q̄ hūanū gen⁹ occidit. sed pellican⁹. i. xp̄s in q̄nq̄ ptibꝫ corpis vulnerari voluit. ⁊ sic homies mortuos viuificauit. Osee. vj. Viuificauit nos p⁹ duos dies. i die tertia suscitauit nos: ⁊ viuem⁹ i ꝓspectu eius. Sum⁹ ei viuificati in p̄ma die passiōis sue. ⁊ sc̄da die sepulture. sꝫ suscitati sum⁹ die tertia resurrectōis sue. Jō Leui. xvij. Alia omis carnis i sanguie ē. s. xp̄i. quē sanguinē effudit p nob abūde. de q̄ thēa. Vulneratꝰ ē p. in. no. In ꝓbis p̄missis duo inuūt. Prio quō passio xp̄i fuit penosa. ibi. Vulneratꝰ ē. Scđo sb dic fuisse fructuosa. ibi. liuore ei⁹ sanati sum⁹.

De p̄mo dic. Vulneratꝰ ē. Dic Hiero. Isaias no tm fuit pp̄ha sꝫ etiā euāgelista. q: non tm̄ pp̄hauit i futuro. sꝫ etiā hist̄oriā passiōis xp̄i scripsit in p̄terito. Nā ipe passionē xp̄i quā p q̄ngētos ānos p̄uidēs. eā sic apte describit. acsi eā p̄ntialit ꝓspexisꝫ dicat. Vulneratꝰ ē ꝓpt iniq̄tates nr̄as ⁊c. vbi ponit q ipa passio xp̄i fuit penosa. Et pena xp̄i describit tripli. Prio fuit vulneratꝰ. ⁊ h̄ iō vt redēptōis nr̄e p̄cū de corpe suo emanaret. Corp⁹ enī xp̄i erat tanq̄ saccus plen⁹ thesauro. ⁊ tāq̄ alabastꝝ plenū vngēto. tanq̄ apotheca plena balsamo. Nō ꝺo erat captiu⁹: vulneratꝰ ⁊ fetid⁹. Voluit g̃ xp̄s vulnerari vt sacc⁹ scinderet ⁊ thesaur⁹ inde exiret q̄ captiu⁹ redimeret. De isto thesauro dr. j. Pe. ij. Non corruptibilibꝫ auro vl'argento empti estis. sꝫ p̄cioso sanguine q̄si agni immaculati xp̄i ⁊ incōtaminati. De sacco ꝺo in q̄ erat iste thesaur⁹ dr. Prouer. vij. Saccum pecunie secū tulit ⁊c. Bern. Saccū plenū misc̄dia misit de⁹ p̄ in terrā. Saccū inq̄ in passione ꝓscindēdū vt effundat qđ ī corde latet. s. p̄cū nostr̄. Scđo corp⁹ ei⁹ erat tāq̄ alabastꝝ plenū vngēto. ⁊ iō voluit vt illud alabastꝝ multis vulneribꝫ frāgeret. ⁊ inde vngētū p̄ciosum exiret q̄ vulneratꝰ curaretur. Jsta vngēta petebat sp̄sa dicēs Cañ. j. Trahe me post te: curremꝰ in odore vngentorum tuorū. Jsta vngēta sunt suauia. quia delectāt corda. ⁊ sunt sanatiua. q: curāt p̄cā. Eccl̄i. xxxviij. Vngētarij⁹ faciet pigmenta suauitatis: et vnctiōes ꝓficiet sanitatis. Jstis vngētis ē sanatus samaritanꝰ vulneratꝰ. s. vino ⁊ oleo. i. sanguine xp̄i q̄ fuit tāq̄ vinū inq̄tū p̄iem letificauit. ⁊ fuit tāq̄ oleū inq̄tū ip̄m ad misc̄diaz inclinauit. Tertio corp⁹ xp̄i fuit tāq̄ apotheca. ⁊ ideo voluit q̄ ista apotheca plena balsamo aperiret. ⁊ inde balsam⁹ efflueret q̄ fetid⁹ sanaret. Tūc aūt ista apotheca fuit aperta q̄n vnus militū lancea lat⁹ ei⁹ aperuit. De odore illi⁹ balsami dr. Eccl̄i. xxiiij. Sicut cynnamomū ⁊ balsamū aromatizās odore ē dedi. Omnia q̄ sunt in balsamo dicunt̄ fr̄uosa. s. cortex folia. semē ⁊ liquor. Sic etiā q̄cq̄d fuit i xp̄o. p̄mo cortex. i. corpus. folia. i. verba. semen. i. anima eius corpe seminata. ⁊ liq̄r. i. sanguis p̄ciosus. Jtē vulnera xp̄i sunt horrea q̄ aperuit Joseph. Ben. xlj. ad famelicos pascendos Un̄ dixerūt egyptij. Salus nr̄a i manu tua dñe. Ben. xlvij. Jtē sunt cellaria vinaria aperta vt inebrientur a fe charitate Cañ. ij. Introduxit me rex in cellā vinariā. Ibidē. v. Bibite ⁊ inebriamini charissimi. Bern. Patet archa cordis p foramē corpis. Nota p̄ncipalioꝛa vulnera xp̄i sunt q̄nq̄. q̄ significātur p q̄nq̄ ciuitates refugij in terra p̄missionis Deut. xix. Bern. Ubi tāta securitas ⁊ firmas: sicut in vulneribꝫ xp̄i. Scđo xp̄s fuit attritus. Sicut enī succ⁹ herbe atterit vt inde fiat emplastꝝ p qđ apostema sanet. sic corpus xp̄i fuit attritū vt fiat emplastꝝ q̄ tumor supbie frangeret. Fit aūt emplastrū de floribꝫ herbis ⁊ speciebꝫ aromaticis aliquo liq̄re supinfuso. In xp̄o fuit caro tanq̄ herba. iuxta illd Jsaie xl. Omis caro fenū. Fuit aīa tāq̄ flos. quia fuit valde purissima ⁊ amena. Cañ. ij. Ego flos campi. Fuit diuinitas tanq̄ sp̄s aromatica. fuit sanguis tāq̄ liq̄r infusus. Ex istis g̃ fetim ē emplastꝝ qđ dꝫ frāgere tumorē nr̄e supbie.

Tertio fuit disciplinatus. iō dr. disciplina pacis nr̄e ⁊c. Nō ei deū offendebat. ⁊ iō disciplinari debebat. Xp̄us aūt flagellari voluit. ⁊ sic deū nob̄ pacificauit. Ideo dicit. Disciplina pacis nostre sup eū. Olim pax tribus modis

Feria quarta post palmaꝝ

Iniebaꝫ vel iminebaꝫ ⁊ firmabaꝫ. ſ. pcuſſione manuū. qꝝ ad inuicē manꝰ pcutiebāt. ſcḋo ſigni erectiōe. q. ſ. aliquā columnā vl' pylā lapideā erigebāt. De iſtis duobꝰ dr Joſue. vl. Percuſſit Joſue i die illo fedus. ecce pcuſſio. Deinde ſubdit. Et tulit lapidē pgrandē. poſuitqꝫ eū ſubter quercū que erat in ſanctuario dñi dicēs. En lapis iſte erit vob in teſtimoniū q audieritis oīa verba dñi q locutꝰ ē vobis: ne forte poſtea negare velitis: ⁊ mētiri domino deo veſtro. Tertio aq̄ effuſione. De hoc dr. j. Re. vij. Hauſerūt aquā ⁊ effuderūt i cōſpectu dñi. Per qḋ volebāt innuere q ſicut de aq̄ nihil remanet qñ effundit nec ſuba: nec ſapor: nec color: neqꝫ odor. Sic ſi aliquis pacē non ſuaret. nihil de illo nec de his q̄ ad ipſum ſpectāt remaneret. Ut g̃ xp̃s firmā pacē cū deo nobis acquireret: fuit diſciplinatꝰ ⁊ pcuſſus. non tm̄ in manibꝫ ſz etiā i pedibꝫ fuit pforatꝰ ⁊ in toto corpe flagellatꝰ. Fuit etiā tandem i ſignū in cruce eleuatus. Joh. xij. Si exaltatꝰ fuero a terra: oīa traham̄ ad meipſum. Fuit inſup ſicut aqua effuſus quia nihil ſibi remāſit. nec ſanguis nec aqua nec vita nec familia

Dixi ſecūdo eius paſſio fuit fructuoſa: cū ſubdit. Et liuore eius ſanati ſumus. ℣ Pro quo ſciendū q paſſio xp̃i multiplicē fructum nobis attulit. Primꝰ eſt adiutoriū ꝯ hoſtes Habemus enī triplicē hoſtē. Primus ē caro. que impugnat nos p cōcupiſcentias malas. Gal'. v. Caro concupiſcit ꝓtra ſpūm. Sed ſanguis xp̃i mortificat omnes motus carnales. Iſtud eſt figuratū Exo. vij. vbi dr q Moyſes eleuās virgā pcuſſit aquas fluminis. ⁊ verſe ſunt in ſanguinē. ⁊ piſces q erāt i fluie mortui ſunt. Per piſces ſignificātur mot carnales q̄ nutriunt in aquis delicias. Sz tunc in ſanguinē aque ꝛuertunt ⁊ piſces moriunt qñ ad memoriā dñice paſſionis delicie refrenāt Bern̄. Viſa paſſione xp̃i q̄s tam luxurioſus qui ſe non ꝓtineat. q̄s tam delicioſus q̄ ſe non abſtineat. quis tam malicioſus vt nō peniteat. Secūdus hoſtis eſt mūdus q̄ impugnat bonos p aduerſa ⁊ tribulatiōes. Joh. xvj. In mūdo preſſurā habebitis: in me autē pacem. Nas debet homo vincere per ſanguinem xp̃i. Iſtud figuratū eſt Apoc. xix. Johānes vidit vnum cui nomen erat verbū dei. ⁊ veſtit ei erat aſperſus ſanguine. p hoc ſignificatur corpus ei cruentatū. ⁊ ſequebaṫ eū multitudo. p quos ſignificant ſancti paſſionē ei i memoria habētes. q ipm̄ ſuſtinēdo aduerſa imitant Bern̄. Vult benignus dux deuoti militꝫ vultum ⁊ oculos i ſua ſuſtolli vulnera: vt ex hoc animū illi erigat. ⁊ exēplo ſuo reddat ad tolerandum fortiorē. Non enī ſentit ſua dū illi vulnera intuetur. Gregoꝛ. Si paſſio xp̃i ad memoriā reuocet: nihil adeo durꝫ eſt qḋ non equo animo toleret. Bern̄. Nihil dulcius i mibulatione qꝫ paſſionē xp̃i cogitare. Quā enī aſperitatē formidabit ſeruꝰ ſi mēti ei occurrat q filij dei ſanguine ſit redemptus. Si enī paſſionem xp̃i ſemp recordaremur: illa ſagitta dilectionis vulneraremur q. ꝓpter eaz dulciter omnē tribulationē pateremur. Exemplum i beato Ignacio: q̄ nullis poterat vinci penis ac tribulationibus. ⁊ cū quereret ab eo quō tā fortis eſſet: rñdit. Crucē Jh̄u xp̃i in corde meo habeo q omnia vincere facit quecūqꝫ mihi poterint inſligi. Tertiꝰ hoſtis eſt diabolꝰ qui impugnat ſuggeſtione. Iſte etiam vincit p ſanguinem Jh̄u xp̃i. Iſtud etiā figurat Apocal. xij. vbi dr q Johannes vidit draconem magnum. vij. capita habentē. q̄ ſignat diabolū cū ſeptē mortalibꝫ vicijs. Et michael ⁊ angeli cū draconе pugnabāt ⁊ vicerūt eū p ſanguinem agni. id eſt Jh̄u xp̃i. Bern̄. Ubi firma ⁊ tuta reges niſi in vulneribꝫ xp̃i. tāto illic ſecurior habito qꝫ to ille potentior eſt ad ſaluandū premit corpus p voluptates. fremit mūdus per aduerſitates. inſidiat diabolus p ſuggeſtiones. non cado. qr vulnerum dñi recordabor.

Quantū diabolus timet virtutē paſſionis pa

Quantū diabolus timet virtutē paſſionis p exemplū. Apud tholetū erat q̄dam nigromāticus ad quem venit miles ꝛogans. Quidam vt eū ditaret. ꝓmittēs ſibi ſeruitiū. Qui quadā nocte duxit eū ad ſiluā vocās ad ſe diabolū. Qui cū diciſſz ei. Dñe ille miles vellet vobis ſeruire ſi velletis eū ditare. q̄ ait. Hoc ego faciā ſi mihi homagiū fecerit. Cūqꝫ rideret miles ſe factuꝝ: ait diabolꝰ. Si loqueris: Abnego p̃rem ⁊ filiū ⁊ ſp̃m ſcm̄. Ac ille obſtupuit. ⁊ ſigno crucis ſe muniuit. quo facto ſtatim euanuit demon cū nigromātico. ⁊ ipſe per crucē liberatus eſt. Et hunc hoſtem ſuperauit xp̃s prudēter. ſ. diaboli aſtutiā recipiēdo. Decepit enī eū ſm Aug. tanqꝫ murē. quia tegebat tāqꝫ muſcipulā crucē in q̄ poſuit ſanguinē tāqꝫ eſcam Un dicit Aug. Uenit redemptor noſter ⁊ victus eſt receptor. Et qḋ fecit redemptor captiuatori noſtro. tetēdit muſcipulam ſcz crucem ſuā. ⁊ poſuit in ea eſcam. ſ. ſanguinem ſuū. Ille aūt effudit ſanguinē ꝓ debitoribus. ꝓpter qḋ diabolus receſſit a debitoribus

Sedm aūt Gre. recepit eū tāqꝫ piſcē. qa poſuit exteri eſcā. i. carnē ⁊ ſanguinem. Inter

aūt occultauit ferreū hamū. i. diuitatē. Dya/bol⁹ aūt volēs capere escā carnis ⁊ capt⁹ ē ab ha/mo diuinitat⁊. Sēm ꝯo remigiū recepit eū tāq̄ auē. Un exponēs ꝙbū Job. xl. Nūq̄d il/ludes ei tāq̄ auī: dic. Illusus est diabolus in morte dñi tāq̄ auis. Nā xp̄s sub carnis mor/talitate absc̄ondit diuinitatē vt laqueū q̄ eum velut auē improuidā prudēter irretiuit reci/pula. Refert Valeri⁹ q thoreēses ⁊ atheniēses ad inuicē decertarēt. Lodr⁹ rex atheniēsis traduētu belli Appollinē req̄siuit. Qui rndit Si te occidi p̄mitteres: gens tua victoriā ob/tineret. Cū ꝯo hostes istō oraculū audissent: pceperūt ne aliq̄ regē atheniēsem tāgeret. Ipe igit rex ne cognosceret: rusticū habitū accipiēs ⁊ sarmēta in humeris assumēs ad hostes p/cessit. ibiq̄ quendā militē cū falce puocās: ab ipo occisus est. Quo cognito: thoreū. memo/res oraculi fugerūt. ⁊ atheniēses victoriā ob/tinuerūt. Iste rex fuit xp̄s. q̄ ne a dēmonib⁹ co gnosceretur habitū serui accepit. sarmenta. i. crucē. in q̄ fuerūt ligna diuersa in humer⁊ ba/iulauit. Et sic mortu⁹ fuit. Si enī demones cognouissent eū fuisse deū: nūq̄ eū occidi pcu/rassent. j. Cho. ij. Si enim cognouissent. nū/q̄ dñm glorie crucifixissent. Per suā aūt mor/tem dēmones fuerūt expoliati ⁊ vincti. Col. ij Expolians p̄incipatus ⁊ potestates: traduxit ꝓfidenter palā triumphās illos in seipso.

Secūd⁹ fruct⁹ passiōis xp̄i est. q p passio/nem hō ad paradisum reduct⁹ est. Erat igit hō a celo expulsus. igit sanguis xp̄i fusus ē vt ho/minē ad celū reduceret. Uria aūt erāt q̄ homi/nem impediebāt ne ad celū rediret. Primū q̄ porta paradisi erat clausa. Qđ signatū ē Gen. iij. p cherubin: quē dñs ad ianuā paradisi po/suit vt ipm custodiret. Secūdū erat q flāma quedā erat iterposita q̄ hoīem ab ingressu p/hiberet. Un dr. Et flāmeū gladiū atq̄ ꝓsati/lē ad custodiendū viā ligni vite. Per quā flā/mā significaret reat⁹ ⁊ obligatio ad pnā eter/nā: cui hō p̄uarications merito erat obligat⁹ Tertiū erat iusticia dei q̄ multum erat seuera q̄ significat p rumpheā bis acutā: quā cheru/bin in manu tenebat. Justicia aūt dei dicebā/tur bis acuta. q̄ corp⁹ ⁊ aīam incidebat. Et q̄ dimissis ⁊ obmissis rōem q̄rebat. iō san/guis xp̄i fuit clauis dei aq̄ dei ⁊ pcū dei. Prio fuit clauis dei. q̄ ianuā paradisi aperuit. De ista clauī dr Isa. xxij. Dabo clauē domus Da/nid sup humer⁊ ei⁹: apiet ⁊ nō erit q̄ claudat. Ista clauis ꝑm glo. fuit crux xp̄i quā ipe super humer⁊ baiulauit. Ideo sanguis xp̄i clauis ē paradisi. Secō fuit aq̄ dei q̄ ignē gehenne ex/tinxit. q̄ vlter⁹ in bonis non potera⁊ p̄ualere Ista aqua figurata est in aqua q̄ de latere xp̄i emanauit. De ista aq̄ pōt exponi qđ dr Eccl. iij. Ignē ardentē. s. infernalē: extinguit aqua. Illa. s. aqua que de latere xp̄i effluxit. Hiero. Flāmea illa rumphea ⁊ cherubin p̄ foribꝫ pa/radisi p̄sidētia xp̄i extincta ⁊ reserata sunt san/guine. Tertio fuit p̄ciū dei quo diuīe iusticie satisfecit. ps. xviij. Que nō rapui tūc exolue/bā. q. d. Adā fecit furtū ⁊ ego exolui debitum Un canit eccl̄ia in benedictione cerei paschalis Qui p nob eterno p̄ri debitū exoluit. Se/cūdo hō erat inclusus i inferno siue in lymbo. ⁊ ideo xp̄s sanguinē suū fudit. q⁊ portas iferni ꝓfregit: ⁊ sanctos p̄res inde eduxit. Zach. ix Tu q̄⁊ in sanguine testamēti tui emisisti vin/ctos de lacu in quo nō erat aqua. Legit in hy/storia scho. q Salomon habebat strucionez habentē pullū. quē pullū salomon in q̄dā ca/uea nutriebat vitrea. Cū ꝯo p̄r pullū hr̄e nō posset: vermē quendā de deserto portauit. ō cui⁹ sanguine cauea ipam liniuit. ⁊ p̄tinuo fracta fuit. ⁊ sic pullū illū de cauea illa extraxit. Iste vermis ē xp̄s q̄ dicit in ps. xxj. Ego sū vermis ⁊ nō hō. Uermis enī nō nascit p generatiōez carnalē. sz ō humoribꝫ terre ꝑ tute radij solar⁊ pducit. Et sic ꝑmis p̄rem habet in celo. s. solē. ⁊ matrē in terra. s. terre humorē. Sic etiā xp̄s in celo habet p̄rem sine matre. ⁊ in terra mrez sine patre. Pulli inclusi in cauea erant sancti patres inclusi in infernali cauea. Sed venit iste vermiculus. ⁊ ꝑ tute sanguinis sui cauez illā fregit ⁊ sanctos patres inde eduxit. ps. cvj Cōtrinit portas ereas: ⁊ vectes ferreos cōfre/git. Tertio hō erat ideclusus i exilio. i. i mun/do. Ideo xp̄s sanguinē suū fudit vt hoīem in exilio ꝓfortaret. Hō q̄dē erat mortu⁹. multis tribulatiōibꝫ p̄ssus. ad puertendū se ad deū multū dur⁹. a diabolo i seruitute tenēt⁹. Ideo xp̄s sanguinē suū fudit. Prio vt hoīem mor/tuū viuificaret. Leui. xvij. Alia ois carnis in sanguine est. Osee. vj. Uiuificabit nos post duos dies. i die tertia suscitabit nos. ⁊ viue/mus i ꝓspectu ei⁹. Hum⁹ enī viuificati i ꝑma die passiōis sue. ⁊ i scō a die sepulture. Sz su/scitati sum⁹ i die tertia resurrectōis sue. Ter/ti⁹ fruct⁹ est q xp̄s sanguinē suū fudit. vt cor/da dura ad pnias frāgeret Hoc figuratuz est Matth. xxvij. vbi dr. Terra mota est. petre scisse sunt. monumēta apta sūt. ⁊ mlta co/pa sctoz q̄ dormierāt surrexerūt. Ex q̄ dat intelli/gi q ad memoriā dnice passiōis illi q̄ erāt ter

In cena domini

ra.amādo.ſ.terrena tēbēt' moueri'ad'amādū celeſtia. Illi q̄ erāt duri ſic petra: tēbēt frāgi per ꝓtritōz. Eoz monumēta.i.oza tēbēt apiri per ꝓfeſſionē. Et mortui.i.mortalia petā tēbēt exire ⁊ exurgere p ſatiſſactōz. Repit q̄ddam genus adamātis qđ nō frāgit mallei pcuſſione nec ignis aduſtiōe.nec aliq̄ tpis inueteratōe frāgit aūt ſanguis infuſiōe. Sic ſūt milti qui ad pniam nō frāgunt.nec p flagellatōz.nec p ſpūs inſpiratōz interna.nec p etatz vetuſtatē Frangunt aūt p dñici ſanguis meditatiōem atqz ꝓtutē. Quart⁹ fruct⁹ paſſiōis xpi ē ſanitas aiaz nraz. Unde Hiere.xvij. Sana me dñe ⁊ ſanabor. Prouer.xx. Liuor vulnerꝫ abſterget mala.⁊ plage i ſecretioribꝫ vētrꝫ. Naz hō infirmabat in oibꝫ mēbris. Erat enī infirmus in capite.ſz liuore xpi ſanati ſum⁹. Qui p nob in capite vulnerat⁹ ē: vt ſanaret caput aie.i.intētio. Nā hō in his q̄ faciebat nō ſana habebat intētōz. Erat infirm⁹ in manibꝫ. id ē opatōe.qz opa mala faciebat. Erat infirmus in corde.qz hēbat cogitatōnes norias. Erat infirm⁹ i pedibꝫ.qz hēbat affectōes immūdas. Pes ei aie ſm Aug. ē affect⁹ aīme ⁊ amor aie. Sic ei corp⁹ vadit pedibꝫ.ſic aima vadit affectibꝫ. Erat infirm⁹ i toto corpe.qa habebat totā vitā mūdanā ⁊ uerſatōz vanā Ut igit xp̄s ſuis liuoribꝫ ⁊ vulneribꝫ nos ſanaret: voluit p̄mo vulnerari i capite vt ſanaret nras obliqs intētiōes. Voluit vulnerari i manibꝫ vt ſanaret nras malas opatōes. voluit ꝓo vulnerari i corde: vt ſanaret nras noxias cogitatōes. voluit vulnerari in pedibus vt ſanaret nras immūdas affectiōes. voluit vulnerari in toto corpe p flagellatōem: vt ſanaret totā nostrā vitā ⁊ uerſatiōem. Hiere. x. Tabernaculū ei⁹ vaſtatū eſt.⁊ omes funiculi ei⁹ dirupti ſunt. Tabernaculū. i. corpus. funiculi.id eſt nerui. Suffeciſſet vna gutta. ſz dicit p̄s.cxix. Apud dñm miſcōia ⁊ copioſa apō eū redēptio. Nā ipe erat mediator dei ⁊ hoim. vt dic aplus. Idcirco habuit pprietates mediatorꝫ.q̄ ſcz inē diſcordantes ſoleat ere gere manū ad ſeqſtrandū litē ⁊ diſcordiā. Et plerūqz euenit ita ꝙ mediator maiorem ſuſcipit plagā ⁊ vulnera pla q̄z ipe re⁹. Spūaliter Sic euenit mediatori nro ihu xpo q̄ manūp tectiōis erexit i cruce p nob pctōribꝫ ne plagaremur a deo p̄re. Ipe autez ſuſcepit vulnera ⁊ plagas p nob. De q̄ dixit dñs p̄ Iſaie.liij. Propt ſcel⁹ populi mei pcuſſi eū ⁊c.

¶ In cena domini.

¶ Sermo.lxxxvij. De epla

PRobet aut̄ ſe ip̄m hō: ⁊ ſic de pane illo edat ⁊ de calice bibat. Scribit.ſ. Chor. vj ⁊ legit hodierna die p eplam officio. Inter cibos corpales tūc panis eſt cibus virtuoſior Spūali. ſic loq̄ndo de cibo mētis. nō eſt cibus ꝑſtas tāta ſtutē aie ſic panis.i.corp⁹ xpi ſub ſpecie panis. De q̄ ps.ciij. Panis cor hominis ꝓfirmat. Figurat Gen.ij. In medio paradiſi erat lignū vite ⁊ fruct⁹ i eo. Et ſi parentes nri fuiſſent vſi h cibo vixiſſent i eternū. Spūaliter p paradiſum itelligit eccl̄ia ſcta. i cui⁹ medio fuit lignū ſitū.ſ.crucis. In hoc ligno pendit fruct⁹ vite.⁊ q̄ comederit de h fructu ſub ſpecie panis nob demōſtrato hz vitā eternā. De q̄ Johānis vj. Qui māducat hūc panē viuet in eternuz Idcirco vt digne māducem⁹ eundē docet nos ap̄los ꝑus examiare ꝓſcientias nras dicens. Probet aūt ſeip̄m hō. ¶ In ꝓbis premiſſis duo innuunt. Prio ppter ꝓſcie diſcuſſio. ibi. pbet aūt ſeip̄m hō. Secūdo ibi dic ſumēdis indigne punitio. ibi. q̄ māducat i digne ⁊c. De p̄mo dic. Probet aūt ſeip̄m hō. Videmus enī ſi aliqs dz aliquē cibū recipe: opter q̄ videat ⁊ pbet vtz ille cibus ſit ſan⁹. ⁊ ſi ſtomach⁹ ei⁹ ſit bn̄ diſpoſit⁹. Si enī cibus eſſz bon⁹ ⁊ ſtomach⁹ eſſet male diſpoſit⁹. vl̄ econuerſo: poſſ⁹ eſſet ſibi ad nocumētū q̄z ad pfectū. Cibus aūt iſte celeſtis nō eſt p bād⁹. qz bn̄ eſt ꝑpat⁹. Un̄ non dixit ap̄ls. pbet aūt iſtū cibū hō. Sz pbet autē ſeip̄m hō. Greg. Dic cibus carnal⁹ ſi ventrē intrauenerit a diuerſis humoribꝫ occupatū: amplius ledit. magis nocet ⁊ nullū pſtat auxiliū. Ita cibus ſpūalis ſi aliquē inuenerit maligni tate pollutū magis eū pdit: nō ſui natura ſz accipientis vicio. ¶ Nota q̄ ille q̄ dz hūc cibum ſuſcipe dz q̄ttuor pbare. Prio ſeip̄m q̄ntū ſit puritatis. riſta puritas attēdit q̄tū ad manducat̄. q̄tū ad os p qđ ſuſcapit. ⁊ q̄tum q̄bꝫ miſtrat. q̄tū ad os p qđ ſuſcapit. ⁊ q̄tum ad cor i qđ ſuſcapit. Man⁹ q̄dē debet eſſe munde. ps.xxv. Lauabo inter innocētes man⁹ meas. Jō ſic dic Dyonis⁹. Sacerdos acceſſur⁹ ad ꝓſecrandū lauat digitos. p q̄s pcta venialia deſignant: ad innuēdū q̄ nō rīa magnis ſz etiā a paruis pctis dz ee mūdus. Dz h̄re man⁹ mūdas. i. mūda opa. q̄ ei h̄ret opa idigna nō eſſet dign⁹ tāgere nec recipe illū ſacrm. Legit.ij. Re.vj. q̄ Oza a deo eſt pcuſſus: eo q̄ archā dei ſuis manibꝫ tetigit. Et aſſignat rōz iudei. qz i nocte p̄cedēte iacuerat cū vroze ſua Si igit ille pcuſſus eſt q̄ iacuerat cum vroze

qua pcussione dignꝰ est q̄ iacet cuꝫ meretrice. Si ille q̄ tetigit archā ligneā: q̄ pcussione est dignꝰ q̄ indigne recipit carnē xpi verā. Si ille q archā tetigit vt iuuaret ne pateret ruinaꝫ q̄ pcussione dignꝰ ē q̄ iuuat coꝛpꝰ xpi ad pdendū in latrinā. i. i pscīam imūdā. ¶ Scdo dꝫ hīc os mūdū p qđ suscipiāt. ꝛ marie a duobus patis. s. detractiōis ꝛ gulositatꝭ. Un dꝛ. j. Lo. xj. vbi loquit apls de hoc sacro. Conuenientibus vob in vnū. s. ad ecclīam. audio scissuras esse inter vos. i. pctm detractiōis. Et infra. Alꝰ q̄ dē esurit. alꝰ aūt ebꝛiꝰ ē. ecce pctm gulositatꝭ. Primꝰ. s. detractoꝛ est sic canis. Scdꝰ gulosus est sic poꝛcꝰ. Jō Mat. vij. dꝛ. Nolite sanctū dare canibꝰ. neq̄ pijciatꝭ margaritas añ poꝛcos. ¶ Tertio dꝫ hre coꝛ mūdū i qđ suscipitur. Qꝛ cū sit splēdoꝛ ꝛ speculū sine macla: nō habitat nisi i mēte pura. Sap. vij. In aīas sanctas se trāsfert. Can. ij. Qui pascit inꝰ lilia id est. coꝛda pura. Auarꝰ aūt pijcit ipm i terrā. qꝛ hꝫ coꝛ terreū amādo terrena. Luxuriosꝰ pijcit ipm in lutū. qꝛ hꝫ coꝛ immundicijs plenū. Superbꝰ pijcit ipm in ventū. qꝛ hꝫ coꝛ vētosum. i. superbia ꝛ ambitiōe repletū. ¶ Secūdo dꝫ pbare coꝛpꝰ dñicū q̄nte sit maiestatꝭ qꝛ in ipo sacro totꝰ xps ꝓtinet. s. q̄ztū ad coꝛpꝰ sanguinē. animā ꝛ spūm. hūanitatē ꝛ diuinitatē verā. Recipiēdo igit coꝛpꝰ xpi coꝛpi eius mystico vnimur. ꝛ bonoꝛ oīm participes effimur. Un dꝛ. j. Coꝛ. x. Panis quē frāgimꝰ nōne pticipatio coꝛpis dñi est. De hac participatōe dꝛ in. ps. cxviij. Particeps ego sum oīm timētiū te: ꝛ custo dientiū mādata tua. Recipiēdo enī sanguinē eiꝰ ab oī impuritate conscīe mūdabimur. Heb. ix. Sāguis christi emūdabit ꝙscias nras ab opibꝰ mortuis ad seruiendū deo viuēti. Recipiēdo eiꝰ aiam ab oī seruitute redimimur. Jo. x. Bonꝰ pastoꝛ dat aiam suā p ouibꝰ suis. s. redimēdis. Mat. xx. Filiꝰ hois nō venit mīstrari sꝫ mīstrare: ꝛ dare animā suā in redēptionē p multis. Recipiendo spm eiꝰ ab oī morte coꝛpis ꝛ tale viuificamur. Joh. vj. Spūs ē q̄ viuificat: caro nō pdest q̄qꝫ. Ro. viij. Qui suscitauit xpum a mortuis: viuificabit ꝛ mortalia coꝛpa nra p ipter inhabitantē spm eiꝰ in nob. Recipiēdo eiꝰ diuinitatē oī dulcedine satiamur. Johā. x. Ingrediet. s. ad pēplatiōz diuinitatꝭ. ꝛ egredietur. s. ad visionē hūanitatꝭ. ꝛ pascua īueniet. De hac refectione dꝛ Matth. xj. Uenite ad me oēs q̄ laboratis ꝛ onerati estis: ꝛ ego reficiam vos. ¶ Tertio debet pbare indigne sumētis q̄culū quāte sit penalitatꝭ. Incurrit enī pnā tpalē: spūalē ꝛ eternā. De tpali dꝛ. j. Coꝛ. xj. Jō inter vos multi imbecilles ꝛ infirmi et dormiūt multi. Dicit in libꝛo Pascasij. q̄ q̄cūq̄z indigne cōicat: nisi bonitas dei gladium suspenderit: ab angel' ad hoc positis pcrimere tur. ¶ Scdo incurrūt tales pnā spūalē. qꝛ diabolus i eos maioꝛē accipit ptātē. Un dꝛ de iuda Joh. xiij. Post buccellā intrauit in euꝫ sathanas. nō tuc ꝑmo ꝛ de nouo: sꝫ amplius q̄z añ. Et tamē illa buccella nō erat coꝛpus xpi: q̄zto magis in illū intrat q̄ audet indigne recipere coꝛpꝰ xpi. Augꝰ. Nullꝰ malignꝰ ad coꝛpus xpi accedat. nullꝰ ficꝰ aduenīat. nullus suffocato aīo ꝓmare audeat. ne qđ iudas sustinuit patiat. Nā in illū post cōicatiōz mē se introiuit diabolꝰ. Nō qꝛ suscepit coꝛpꝰ xpi sed qꝛ impudētia Jude: ꝛ malignitas mētis aduersariū inhabitare fecit: vt discas q̄ indigne mysteriōz secreta celebrantibꝰ diabolꝰ insidie pparant. ¶ Tertio incurrūt pnā eternam. Un sup illud. Reꝰ erit coꝛpis ꝛ sanguis dñi. Dicit Amb. Mortis xpi pnas habebit ꝛ ac si xpm occidisset punit. Quattuoꝛ enī reputant occisoꝛes xpi. videlicz iudei. ingti. recidiuātes ꝛ coꝛpꝰ xpi indigne recipiētes. Et istud patet p tale exēpluz. Sit aliqs hō q̄ habeat quattuoꝛ marcas auri. ꝛ vna sibi auferat violenter. alia dēt ingrato. tertia ponat i mercibꝰ que sibi auferunt. quarta in latrinam pijciat. Iste pōt dicere se marcas amisisse. Judei igit sunt siles illis qui marcā violēter auferūt. q̄a vitam xpi cum violētia abstulerūt. Ingrati sunt siles illis q̄ beneficiuz non cognoscūt. q̄a illi tales passiones non cognoscūt. nec aliqđ seruitium impendunt. Recidiuātes sunt siles illis qui merces auferunt. Christꝰ enī animas nostras sanguīe suo emit. Et ideo ille qui ad peccatū reuertit: animā emptā sibi auferre conatur. Illi ꝛo q̄ immūda mente coꝛpꝰ xpi recipiunt: ipm inq̄ztū est in seipsis in latrinā p ijciunt. ¶ Quarto debet pbare digne recipientium fructū quante sit vtilitatis. que quidez vtilitas attēdit in vita nra ꝛ in morte. In vita enī illud sacramētū est nobis dimissum in memoriale dñice passionis. ꝛ in medicamentū nre curatiōis. Est g̃ dimissum i memoriale passiōis xpi. Habemꝰ enī tripler memoriale passionis dñice. Unū est in visu passio. scz xpi depicta. ꝛ istud affectū nostꝝ multū mouere dꝫ. Scdm ē in auditu. s. passio xpi audita seu pdicata. ꝛ istud mouere dꝫ magis. Tertiū est in gustu. s. passio xpi in hꝫ sacro tā suaciter ꝛ tam signanter expressa. ꝛ istud mouere debet.

maxie. Scdo dimissum ē nob i medicamētū nře curatois. Est eni medicina efficax ꝫ oms infirmitates nras. sicꝫ i illa oro. Purificēt nos qms dñe sacra q sumpsim⁹ ꝛc. Est ei medicina curatiua. qz sanat oms infirmitates ꝛ mortuos vicioz. Un dr. Sit ablutio scelerū. Et ē medicina roboratiua. qz roborat ꝛ cōfirmat recepta in sanitate. Un dic. Sit fortitudo fragiliū. Est ꝛ medicina ꝑfuatiua. qz ꝓseruat hoiem ne iteꝝ cadat Un sbdit. Sit protra mūdi pricula firma mētū. Est medicina melioratiua. qz viuos ꝛ mortuos ad meliorē statū ꝓduc. Un sbdit. Sit viuoz atqz mortuorū fideliū remissio pctōz. Scdo attēdit vtilitas i morte. via ei p quā aia ꝛcedēs ꝺ corpe est itura: ē tenebrosa. Job. xix. In calle meo tenebras posuit. Est ꝛ via piculosa. ps. cxlj. In via hac q ambulabā: ablcōderūt lupi laqū mihi. Est via lōga. iij. Reg. xix. Gradis tibi restat via. Est ignota. ps. cvj. Uiā ciuitat⁹ habitaculi nō inuenert. Cū ei corp⁹ xpi gīabꝫ ꝛcedētibꝫ dat: portāt secū lucē ad tenebrose vie illuminatōz. Joh. viij. Ego sum lux mundi. Eiusdē. xij. Ambulate dū lucē habet⁹ vt ñ vos tenebre ꝓpēdāt. Nūt secū pugilē ad hostiū defensionē. Job. xvij. Pone me dñe iuxte te: et cui⁹ vis man⁹ pugnet ꝫ me. ps. xxij. Si ābulauero i medio vmbre mort⁹ ñ timebo mala qm tu mecū es. Nūt secū cibū ꝓfortatiuum. ps. cij. Panis cor hois ꝓfirmet. iij. Reg. xix. Ambulauit i fortitudie cibi illi⁹ vsqz ad mōtē dñi oreb Nūt secū ductorē ad vie directōz Mich. ij. Ascēdit pādēs iter añ cos. ps. cvj Deduxit eos ad portū voluptat⁹ eoz ꝛc.

De eodem

Sermo. lxxxviij. De euāgelio

Exemplū dedi vob vt quēadmodū ego feci vob ꝛ vos ita faciat⁹. Scribit Jo. xiij ꝛ legit hodierna diep euāgelico officio. Uidemus ad expiētiā qn amici ab inuicē sepant: ꝓsueuerūt inuicē ꝓferre. ꝛ solēt alterutꝝ deno/dia i signum dilectōnis dimittere ꝛ cupulari. Spūalit. Et sic xp̄us discipl'oz ver⁹ amicus Joh. xv. Jā nō dicā vos fuos sz amicos: añ qz recessit ab h̄ mūdo ad prem: ꝓtulit discipul'suis ꝛ ei⁹ traditōe. ꝛ ꝑbuit eis hūilitatis exēplū i amicabili comestiōe. i pdū lauatiōe. ꝛ cōicatōe corpis ꝛ sanguis ei⁹. Un dixit Lu. xxij. Desiderio desiderau h̄ pasca mā ducare vobiscū añqz patiar. Figurat Genes. xliij. Cū frēs ioseph venerūt i egyptū. tūc pus māducauit cū eis añqz recesserūt ab eo. Spiritualit. p ioseph intelligit xp̄s. q cū fribꝫ. i. discipulis suis pus comedit añqz separabant. Et frēs ioseph pus lauerūt pedes añqz comedebāt cū eo. Et sic xp̄s lauit p se pedes discipl'orū nob i exēplū. vt lauem⁹ pedes. i. affectiōes malas añqz accedam⁹ ad mēsam dñi. Et sic a mēsa ioseph fuerūt exclusi egyptij. sic ꝛ mēsa xp̄i debēt esse exclusi mali ꝛ indigni. iō dic. Et emplū dedi vob ꝛc. In ꝛbis p̄missis duo innuit. Prio dilectōis signū. ibi. Añ diē festum pasce cū dilexisset suos ꝛc. Scdo sbiūgit humilitat⁹ exēplū. ibi. surgit a cena ꝛc. mittit aqm in peluim ꝛc. De pmo dic. Añ diē festū pasce sc⁹ diē solēnē. Intellige q icipiebat ad vesp⁹ diei pasceues. Aug. Añ diē q vicit mortē ꝛ p strauit hostē. añ diē q coronat⁹ ē ad imperiū celi ꝛ mūdi ꝛ inferni. añ diē q nre redēptionis thesaur⁹ apt⁹ ē milit⁹ lācea. Et añ hūc dic. s. i. p̄nti q̄nta feria factū ēqđ h̄ narrat. s. añ diem festū pasceue. Nota Beda dic. Judei plurimas festiuitates habuerūt. sz apd eos celebri or ꝛ insignior erat pasche festiuitas Nota fm Aug. pmo celebrauit ppl's iudaic⁹ pascha qñ ex egypto fugiētes mare rubꝝ trāsierunt. Nūc ꝛo figura illa pphica ipleta ē in veritate. cū agn⁹ imolat⁹ ē xp̄s cui⁹ sanguie linit⁹ postibus nr̄is. i. cui⁹ signo crucē sigri a pdītōe h⁹ seculi tāqz a seruitute egyptiaca trāsim⁹. Jo dr pasca. i. trāsit⁹. qz cū a diabolo ad xp̄m. de vitio ad vtutes trāsim⁹ pasca facim⁹. Nota: cio ad vtutes trāsim⁹ pasca facim⁹. debem⁹ p si volum⁹ trāsire de mūdo ad p̄rem: debem⁹ p mo trāsire de vicio ad vtutē: ille est transitus pnie. Et figurat⁹ p pmū trāsitū filioz israel de egypto i desertū. i. de pctō ad iusticiā p mediū marꝝ rubri. Mare. i. ꝛtritio. rubꝝ. i. erubescētia confessionis. Isa. lj. q posuit pfundū maris viā vt trāseāt liberati. ps. cxxxv. Qui diuisit mare rubꝝ in diuisiones. Quia ꝛtritio ꝛ confessio debēt fieri diuisim. ꝛ in pticulari de q̄lib⁹ pctō. ꝛ nō ꝓiunctim tm. Scdo trāsire debem⁹ fuit de loco ad locū. ꝛ sic nos trāsire debem⁹ de vtute in vtutē in deserto pnie vsqz ad iordanē. licet multa occurrerūt eis. vt ptz in li. Numeri specialit. De q̄lib⁹ pmus fuit edom. q curialiter reḡsitus fuerat vt trāsitum ꝓcederet. Nu. xx. rndit. nō trāsibitis. Cōtra quez filij isr'l nō pugnauerūt sz declinauerūt. ꝛ circūeūdo terrā ei⁹ trāsierūt. Iste edō q interpratat sanguine⁹ sigt carnē. q licet trāsitū teneret pnie nō tn est occidēda. vt dicit Bern. Caro amaletur ꝛ nō dñetur. Gal. Spiritu ambulemus

ꝛ ꝓsideria carnis ne ꝓficiet. Ro. viij. Qui in carne sunt: deo placere nequeūt. Sedō rex fu/it seon rex ammorreoꝝ a q̄ moyses trāsitū hu/milit postulauit. Nu. xxj. Dz qz noluit cōce/dere fuit ab eis postea occisus. Sed ī interp̄ta/tur semē inutile. ꝛ sīgt mūdū q̄ trāsitū negat: sic ꝛ caro. Un ꝛ affect⁹ ei⁹ occidēd⁹ ē. Gal. vj. Mihi mūd⁹ crucifix⁹ ē ꝛ ego mūdo. ¶ Tertiꝰ fuit Og rex basan. a q̄ moyses trāsitū nō po/stulabat. qz ille occurrit eis pugnatur⁹ ꝯ eos. Nu. xxj. quē filij isrl sibi occidert. Og ī terp̄tat gregas absc̄dita. ꝛ sīgt diabolū. Hierony. Dū hostē quul⁹ ē interfice eū. ¶ Tertiꝰ trāsitꝰ fuit de exto i terrā p̄missiōis. ꝛ e ꝛ mūdo ad p̄rem. ꝛ fit p̄ medīū iordanis. i. p mortē. Au/gu. Spes ē data mēbris ad p̄rem ī trāsitu ca/pitis. ¶ Egē. Sciēs ihs qz venit hora ei⁹. ñ fatal' ꝫ necessitatꝫ. s. illa ꝛ q̄ Joh. ij. Nondū venit hora mea. s. passiōis ꝓgrua. vt trāseat ex hoc mūdo ad p̄rem. s. faciēdo naturā hūanā p/ticipē p̄rne glie. Aug. de morte ad īmortalita/tē. de ignominia crucis ad gl'iam eternitatꝫ trā/siuit xps vt illuc trāsiret xpian⁹. Cū dilexisset suos q̄ erāt ī mūdo: i finē dilexit eos. i. intīm di/lexit eos vt p̄duceret eos ī finē. i. i se vl'in vitā eternā. qđ ic̄ē. Joh. xvij. Hec ē vita eterna: vt cognoscāt te solū verū deū ꝛ quē misisti ihm xp̄m. Ul'sic. in finē. i. vsq; ad mortē p̄duxit eū dilectio ipoz. Apoc. j. Dilexit nos ꝛ lauit nos a ꝑcīis nr̄is in sanguine suo. Ul'sic. ī finē. i. cūr/ca mortē maiora dilectiōis signa ostēdit eis. Joh. xvj. Nec ab initio vob nō dixi. q. d. nō vob necessariū fuit vt oñderē q̄stū vos dilige/rē nisi i recessu. vt sic amor ꝛ memoria mei in cordibꝫ vestris imp̄meret. ¶ Et hec dilectio magna ꝓsideraē ex multis. ¶ Primo i comesti/one. ꝛ sic ē sīgnū amoꝝ q̄ Abraā rogauit ange/los vt comederēt cū eo. Gen. xviij. Pone si in/ueni gram ī oculis tuis: ne trāseas puerū tuū sed affera pauxillū aq̄ vt lauent pedes vr̄i ꝛ requi/escite sub arbore. Ponāq; buccellā panis vt ꝓfortet cor vr̄m ꝛ postea trāsibitꝫ ¶ Mos ho/minis solet celebrare ꝓuiuia i tribꝰ. Pro in nuptijs ad charitatē acq̄rendā. Math. xxij Rex q̄dā fec̄ nuptias filio suo ꝛ vocauit mul/tos. Sic ꝛ p̄ filio suo. Figuratur Hester. j. Assuer⁹ iussit ꝓuiuiū magnificū p̄parari ter/tio anno ip̄ij sui cūctis p̄ncipibꝫ ꝛ puerꝫ suis fortissimis. ꝛ iuitauit oēm populū q̄ inuēt⁹ est sus/is. ꝛ. vij. dieb⁹ iussit ꝓuiuiū p̄parari in ve/stibulo orti ꝛ nemoris qđ regio cultu ꝛ manu ꝓfusū erat. Spūal'r. p assuer intelligit xps qui p̄parauit ꝓuiuiū. i. eucharistie sacramentum ꝛ hꝫ est magnificū. qz est cib⁹ celic⁹. Sap. xvj. Panē de celo p̄stitisti eis omne delectamētū i se habentē ꝛ ois sapoꝝ suauitatē. Et hꝫ tertio an/no imperij sui. i. i tpe gre. nō p̄mo anno. i. añ legē. nec ī scdo. i. i lege. sz tertio āno. i. post legē. Cūctis p̄ncipib⁹. i. aplis. Et iuitauit omnes populū q̄ inuēt⁹ est susis. i. penitētes. Nā su/sis interp̄tat reūsio. qz nisi hō reuersus a pctō ad dñm sit: nō p̄sumat accedere ad hꝫ sacrm. qz de indignis dr Job. xx. Panis ei⁹ in vtero illi⁹ ꝛtet in fel aspidū intrinsec⁹. Jdeo Job. vj. Quis pōt gustare qđ gustatū affert mortem Jō reuocat dñs ad se aīam peccatricē. Cant. vj. Reuertere reuertere sunamitis ꝛc̄. Quater dicit reuertere. s. a pctō cogitatōis. locutiōis. opatiōis: ꝛ male ꝓsuetudinis. Jte iste ꝓuiui/um duranit. vij. dieb⁹. i. p totū tps vite p̄nt Mat. vlc. Uobiscū sum omnib⁹ diebꝰ vsq; ad ꝓsummationē seculi. Et iuitauit oēm po/pulū. i signū q̄ libet xp̄ian⁹ tenet sumere cor/pus xp̄i tpe suo ad min⁹ sel'in anno. alis enim peccat mortalit. Un Joh. vj. Nisi māducaueritꝫ carnē filij hois. i. ad māducādū vos p/parauerit⁹ digne: nō habebitꝫ vitā in vob. sic mēbꝝ separatū a corpe nō pōt viuere. Un Nu/me. ix. dr. Si q̄s mūd⁹ ē ꝛ i itinere nō fuerit. ꝛ si nō fecerit phase extermiabit aīa illa de po/pulis. qz sacrificiū nō obtulit tpe suo. Et illo patet q̄ tm̄ duo genera hoīm excludūt a com/munione. ꝛ oēs alij peccāt mortalit si ñ cōicāt tpe suo. Per īmūdos itelligūt infideles q̄ nō dū sunt purificati p fidē. Act. xv. Fide purifi/cans corda eoꝝ. Per illos q̄ sūt i itinere sīgnt cathecumi. Et oēs illi q̄ abstinēt de ꝓsilio sa/cerdotꝫ. sicut solēnit penitētes. Ad īram q̄z ex hꝫ sumit argumētū q̄ ppt aliquā immūdiciā pōt hō differre cōione. ita tm̄ q̄ postea nō ob/mittat eā. ¶ Pro q̄ nota. vij. sūt cause q̄bus oñdit q̄z grauit peccet q̄ nō cōunicāt tpe de/terminato ab eccl'ia. ¶ Prīa cā est p̄cept⁹ man/dati. qz vocat⁹ ad cenam dñi venire noluit. Un Mat. xxij. Perdidit rex homicidas il/los. s. qui venire ꝓtemserūt vocati ad prandiū. Mādat in ꝓcil' generali de pe. ꝛ remiss. Ois vtriusq; sex⁹ fidel' postq̄z ad ānos discre/tionis puenerit oīa peccata sua ad min⁹ se/mel in anno confiteat: ꝛ reuereter eucharistie sacramentum suscipiat in pasca: nisi forte sa/cerdotis ppr̄ij ꝓsilio ex cā rōnabili ad tps ab/stineat. Alioq̄n viuēs ab ingressu eccl'ie arcea/tur. ꝛ mortu⁹ eccl'iastica careat sepultura. Au/gu. xj. q. iij. Nil in tantū sic dz formidare xp̄i anus sicut separari a corpe xp̄i. Si enim sepat

In cena domini

a corpe xpi nō est mēbr ei⁹ Si nō ē mēbr ei⁹ nō vegetat a spū ei⁹. Ro. viij. Qui nō habet spm̄ xpi h nō est ei⁹. ¶ Scda cā est iniuria quā ei faciūt illi q̄ saltē sel'in anno nolūt eū recipe in hospitio suo. qđ ꝑ q̄rit Mat. xxv. Hospes fui & nō collegistis me. Vere hospes ē sub spē bo q̄si sb veste pegrina. ¶ Tertia cā est violatio testamēti dñi q̄ nob tradidit corp⁹ suū sumendum in cōmemoratōz sue passiōis. Unde. j. Chor. xj. Hic calix nouī testamēti est in meo sanguine &c. ¶ Quarta ē. qz tales q̄tū in ipis ē vnitatē ecclie scindūt. Hester. j. Nō solū ptristauit vasthi regē: sz & oēs populos & pncipes ei⁹. xviij. q. j. alien⁹. Alien⁹ est. pphanus est. hostis ē. hr̄e nō pōt eū p̄iem q̄ vniuersalis ecclesie nō tenet vnitatē. Ūn & j. Chor. x. Un⁹ panis & vnū corp⁹ multi sum⁹ oīs q̄ de vno pane & de vno calice pticipam⁹. ¶ Quinta cā ē. qz tales a fonte plenitudinis grāz se diuidūt & ideo mizr̄ nō est si aresecūt. Unde Job. viij. Nunq̄d virere pōt scirpus absq̄ humore aut carectū crescere absq̄ aqua. ¶ Sexta est. qz iaz pfectis armis se interficiēdos hostib⁹ tradūt Ūn Treñ. j. Abierūt absq̄ fortitudine ante faciē subsequētis. Corpus xpi ꝑfortat. Ps. Panis ꝑfirmet cor hois. xiij. Regū. xix. Ambulauit in fortitudine cibi illi⁹ &c. ¶ Septima qz qđammodo sibi ipsi man⁹ iniciūt duz a se vitā repellūt. Joh. vj. Nisi māducaueritis carnē &c. nō habebitis vitā in vob. Et ibidez Panis quē ego dabo caro mea est p mūdi vita. Alia enī nō pōt viuere sine h cibo. psalm. cj Aruit cor meū: qz oblit⁹ sum comedere panē meū. ¶ Ite loc⁹ celebratiōis quinq̄ est vestibulū ortī & memoris. i. ecclia militās. ex quaz non salubriť celebrať. Et dicitur vestibulum q̄z p eā est ingressus in domū nō manufactaz Ūn ps. cxvij. Hec porta dñi iusti intrabūt i eam. Ben. xxviij. Nō est h aliud nisi dom⁹ dei & porta celi. Dicit etiā vestibulū ortī & nemoris. i. paradisi celestis. q̄ plātatus est cedris & alijs arboribo pomiferis. i. sanctis angelis et vniuersis electis. Exo. xv. Introduces eos et plantabis eos in monte hereditatis tue: firmissimo habitaculo qđ opatus es dñe. Et de hoc quinto nuptiaz dr Apoc. xix. Gaudeamus & exultem⁹: quia venerūt nuptie agni. ¶ Ite scdo celebrať quinq̄ in pcipuis festiuitatib⁹ ad caritatē ꝑ summandā. vbi aūt magis ꝑ summať q̄z cū filio dei. Ūn Neemie. viij Comedite pinguia & bibite mulsum: & mittite ptē his q̄ sibi nō pparauerūt. qz sanctus dies dñi est. ¶ Tertio celebrať quinq̄ in pacis reformatōe. sicut factū est filio pdigo Lu. xv. Epulari oportet & gaudere. qz frater tuus hic mortuus erat & reuixit. perat & inuēt⁹ est. Sic xps in signū pacis parauit nob quinq̄ū ¶ Secūdū signū dilectōnis est salutar' & fre ques allocutio. & sic xps hodie fec discipul' ser monē dilectissimū. vt q̄libet cor potuisset dirisse illud Can. ij. En dilect⁹ me⁹ loq̄t mihi. Nā vez signū dilectōis est libēter loq̄ dilecto Osee. ij. Ecce ego ducā eā in solitudinē: & loquar ad cor ei⁹. ¶ Tertiū signū dilectōis ē correctio. sic dr Apoc. iij. Ego quos linquētis correctio. sic dr Apoc. iij. Ego quos amo arguo & castigo. Et sic xps arguebat discipulos hodie i cena cū fuerat ꝑtio facta inter illos q̄s eoz esset maior. vt habet Lu. xvij Nā dr Eccl. xxx. Qui diligit filiū assiduat ei flagella. ¶ Quartū signū amoris ē occultoz mānifestatio. Et sic xps Mat. xxvj. ait. Amē dico vob q̄ vn⁹ ex vob me tradet. Tūc sbdit Et cena facta cū diabol⁹ missiset iaz in cor vt traderet eū Judas scariothis. Nō est intellis gendū q̄ hec cena totaliter esset ꝑpleta. qz postea dr. Et cū recubuisset. sz tm̄modo q̄ ad cōmestionē agni paschalis. Magister i hystoria Nunq̄z legit xpm comedisse carnes nisi in cena. Et tūc pedes discipulo⁹ lauit: añq̄z ad eis cor⁹ suū. ad dignādū q̄ spūalis mundicia req̄rit ad recipiendū eucharistie sacramentum. ¶ Nota xps ver⁹ pastor pascā celebrare voluit. ¶ Primo ꝑpē legis durātis ipletōez Mat. v. Nō veni soluere legē sz adimplere. aīa q̄ nō fecit phase exterminabili. ¶ Secundo bant veterē legē nō datā esse. ¶ Tertio ppē sacramentoz legaliū exterminatōz. ¶ Quarto ꝑ pter nouoz institutōez. qz figura cessabat ad uenīēte veritate. ¶ Quinto ꝑpter discipulozz dilectionē & ei⁹ iugē recordatiōz. Ysero. Relinquit nobis hāc memoriā vt pegre pficiscens mittere in cor hominis? Rñdet. Mittere in cor pōt esse dupli. ¶ Primo directe. & sic sol⁹ deus potest mittere in cor q̄ hz potestatē mouendi interi⁹ voluntatē. Prouer. xxj. Cor regis i manu dei quocūq̄z voluerit inclinabit illud. ¶ Scdo indirecte. i. ꝑ suggestionē & suggerēdo exterius. & hoc modo immittit diabol⁹. Aug. Immissio talis fuit mala suggestio spūalis. Nō q̄ mens nō posset refugere vl repellere. qz tunc homo necessario peccaret ex diabolica suggestione. quod est falsum. Aug. Nihil peccatum nisi volūtarium

Sermo LXXXIX.

Nã vis imaginatiua cũ sit corpalis qñ dæ p mittit ex prãte demonis siue vigilãdo siue dormiẽdo: formatiua ea aliqs spes. Ex qbꝫ apphẽ sis mouet volũtas hois ad aliqd appetendũ Sic ḡ immittit diabol⁹ i cor hois nõ directe p modũ moũtis: sz indirecte p modũ suggerẽtis. dæ q ps. Immissiones p angelos malos man⁹. Lin prãte. Math. vlc. Data est mihi ois ptãs i celo zi terra. Oia pducẽdi. Joh. j. di. Deb. j. Portans oia verbo ꝑtutis sue. Ertio oia hereditãdi. Heb. j. Quẽ ꝓstituit herem vniuersoꝝ. Quarto oia iudicãdi. Joh. v. Pr̃ome iudiciũ dedit filio. qz a deo exiuit zad deũ vadit. Sz di. Si xps a deo pfexiuit: quõ cũ eo mãsit. zsi cũ eo mansit: quõ abeo exiuit. Rñdet ꝑm Aug. Exiuit a pfe nõ dæ quia sz assumẽdo naturã diuinã: in q̃ cum pfe manet occulta sz assumẽdo naturã humanã in q̃ ꝺ manifestat⁹ z apparet manifest⁹. Et sic ad deũ vadit cũ humana naturã assumptã zifi glificatã ad dexterã pris gliose collocauit. Amb. super Beati immaculati. Descẽdit dæ⁹ vt ascẽderz hõ ẽm. caro factũ est vt caro sibi soliũ i dextera dei vẽdicaret. Eph. iiij. Qui descẽdit ipse est q̃ ascẽdit. Verbi gra. Sic solis radi⁹ a sole pcedit. nec tñ solẽ relinquit z vnitatẽ cõseruat luminis, operaqz in terris calorẽ: vigorẽ zsplendorem. Ita verbuz patris descendens a pfe zmanens in patre operatur in terris splendorem cognitionis angelice: z calorẽ dilectionis zvigorem benedictionis.

De eodem Sermo. lxxxix.

Surgit a cena zposuit vestimenta sua. Jo. xiij. Videm⁹ qñ hõ alicui⁹ dignitatis magnese hũiliat nõ aspiciẽs suã dignitatẽ et inclinãs se ad hũilia. illi⁹ hũilitas valde commendat. Spuali. Sic xps rex regũ zdñs dominãtiu nõ recognoscẽs suã dignitatẽ tantã assumpsit hũilitatẽ vt etiã exhiberet se tãqz p sonã seruilẽ: surgẽdo a cena zreponendo vestimẽta sua vt eo expeditꝰ valeat mistrare. Et ideo ei⁹ hũilitas summe est cõmẽdabil'. qd si meris ludẽs coꝝ archa hũiliãdo se dicẽs Utilioꝝ fiam plus q̃z fact⁹ suz: z ero humil' in oculis meis. Spualiter. Per Dauid intelligitur xps q̃ hũiliauit se coꝝ archa dei. i. coram quo lũtet discipulo. qz mãna hodie erat locatũ in archa hac. i. in corp⁹ cuiuslibet discipuli fuerat datũ corp⁹ xpi. ideo dauid. i. xps. hũiliauit se vt daret eis humilitatis exemplũ. similiter zin ob: vt docuit Mat. xj. Discite a me qz mitis sum zhumilis corde. Hãc hũilitatẽ expzimit euãgelista di. Surgit a cena zposuit vestimenta sua. Ista est scda ps ꝓncipal' istius euãgelij in q̃ dixi tagit humilitatis exẽplum: cũ subdit. Surgit a cena zposuit vestimẽta sua. tãqz mister q̃ non sedet sed stare dꝰ. Ideo Mat. xx. Uenit filius hois mistrare z non ministrari. Et cũ accepisset lintheum pcinxit se. Deinde misit aquã i pluim zcepit lauare pedes discipuloꝝ. O mira humilitas. rex celoꝝ ad ima veniẽs ad' pedes se psternit piscatorũ nõ ad caput nec ad manꝰ sed ad pedes. dans nob exemplũ hũilitatis. Mystice. qñ dæ⁹ patitur p nra salute: tũc residere dꝰ. Sz stare qñ se erigit. ps. xliij. Exurge dñe adiuua nos zlibera nos dc. Uestimẽta posuit qñ maiestatez suã occultauit. Isa. xlv. Uere tu es dæ⁹ absconditus. Lintheo se pcinxit qñ nram mortalitatem assumpsit. Phil. ij. Formã serui accipiẽs in similitudinẽ hoium fact⁹ dc. Deinde misit aquã in pluim dũ memoriã passionis fidelibus impssit p fidem zdeuotionẽ. Treno. iij. Recordare pauptatis mee ztransgressionis mee absinthij zfellis. Et cepit lauare pedes. i signũ videlicet q̃ ex̃tũ cũq̃z sumus perfecti. ad huc tamen indigemus lauari. Prouerb. xx. Quis dicere põt qz mũdũ est cor meũ: purus sum a pctõ? Sz tñ hmõi lotio dz fieri i pedibus spualibꝰ. i. affectibꝰ. zin toto corpe. Et exterfit lintheo. dũ nõ solũ maculas nras lauit sed etiã penas p eis debitas i seipo assumpsit. j. Pe. ij. Peccata nra ptulit in corpe suo sup lignũ. Tũc subdit. Uenit ergo ad Simonẽ petz. zdicit ei petr⁹ Dñe tu mihi lauas pedes? Origenes dicit similiter Chrysꝰ. q̃ chꝝ inꝯcepit lauare pedes a Juda. zhoc ideo. qz medicus plurimoꝝ egrotoꝝ intẽtus curẽ: ab his qui magis indigent medicina curam inꝯcepit Sic xps inꝯcepit a Juda qui erat magꝝ fedus zinde venit ad petrũ q̃ dixit. Dñe tu mihi lauas pedes. q. d. Tu qui es agn⁹ incõtamina tus. speculũ sine macula: candor lucis eterne mihi lauas pedes qui sum peccator. ztu q̃ es filius dei vivi: lauas mihi pedes qui sum Simon bariona. Tu qui es creator: lauas mihi pedes q̃ sum creatura zmodice fidei. Hoc dicebat Petrus territus ex ꝓsideratione diuinitatis zmaiestatis xpi. ꝑm illud Abac. ij.

In cena domini

Cōsideraui opa tua ⁊ expaui. Rñdit xp̄s ⁊ dixit ei. Qđ ego facio tu nescis mō. i. h̄ misteriū est secretū ⁊ signat iteriorē mūdatōz q̄ nō pōt fieri nisi p me. ⁊ h̄ iā nō intelligis sed scies postea. s. qñ recipies sp̄m̄ sctm̄. Jo. xvj. Multa habeo vobis dicere sz nō potestis portare mō. Dicit ei Petr⁹. Nō lauabis mihi pedes i eternū. Bern̄. Quāto feruoz caritaſ vehemētioz tāto dz esse intellect⁹ vigilātioz. vt ordinet caritatē p intellectū: ⁊ sic p affectum velit zelum. Hūc zelū habuit petr⁹ sz indiscretū ⁊ iordinatū. qz recusauit qđ vtile erat ⁊ necessariū. Mā sic dr Roz. viij. Mā q̄d ozem⁹ sicoptet nescimus. sz ip̄e sp̄us postulat p nob gemitibz ine narrabilibz. Jō indiscrete recusam⁹ accipere qđ de⁹ nob largit: etiā si ptrariū videat. Rñdit ei ih̄s. Si nō lauero te ñ habebis ptē mecū. Null⁹ eni pticeps fieri pt eterne hereditatis nisi sit mūdat⁹. ps. Dñe q̄s habitabit i tabernaculo tē. Rñdet. Qui igredit sine macla. Dicit ei simon petr⁹. Dñe nō tm̄ pedes sed etiam⁹ ⁊ caput. Supza nō potuit flecti. sz q̄n dñs cōminat⁹ est sepatōz ab ip̄o. tūc petr⁹ timore ⁊ amore p̄cussus obtulit pedes lauādos man⁹ ⁊ caput. Hz xp̄s eū corripuit: asserens q̄ non indigeret lotiōe capitis ⁊ manuū: sed tm̄ pedū cū subdit. Dicit ei Jh̄s. Qui lot⁹ est nō indiget nisi vt pedes lauet. Per caput itelligit intētio ⁊ opatio q̄ in petro mūda erāt. Et iō lotiōe capitis ⁊ manuū nō indigebat. Habebat eni in oībz intētionē rectā ⁊ opationē mūdā. Affectio aūt in petro ⁊ in ceteris sctis aliquo puluere terrene affectōis aspergit. et iō indiget vt lauet. Aug. Jp̄i humani affect⁹ sine quibz i hac mortalitate nō viuit q̄si pedes sunt. vbi etiā ⁊ humanis rebz afficimur. vt si dixerim⁹ q̄m̄ p̄catū non habem⁹: ip̄i nos seducim⁹. qz humani affect⁹ vtiqz sūt corrupti.

¶ Secđo lauit pedes i documētū ad oñendū q̄ plati debēt lauare subditos. Tūc eni caput ⁊ pedes lauant: q̄n̄ platus ꝓbo ⁊ exemplo subditoz affect⁹ purgat ⁊ mūdat. Hoc ꝓtingit q̄ pedes nō lauent aut q̄n̄ man⁹ est inq̄nata. aut q̄n̄ aqua est turbida ⁊ immūda. aut i mūdicia in pedibz est iueterata. his tribus de causis sepe subditi nō lauant. Primo q̄n̄ manus platoz. i. opa eoz nō sunt mūda. Eccli. xxxiij. Ab immūdo q̄s mūdabit. Greg. nazanzen⁹. Mūdari ꝑus oportet. ⁊ sic alios mūdare. sapientē ꝑus fieri. ⁊ sic alios facere sapientes. lumen effici. ⁊ sic alios illumiare. Accedere ad dñ̄. ⁊ sic alios adducere. Sanctificari: ⁊ sic alios sanctificare. Man⁹ ꝓ recta. s. ⁊ sic recti esse ꝙ silij ⁊ rectū dare cōsiliū. ¶ Secđo q̄n̄ aqua est immūda. Aq̄ immūda ē amor mūdi. de qua dr Piere. ij. Quid tibi vis i via egipti vt bibas aquā turbidaz. Talis eni aqua non lauat sz coinq̄nat. Aug⁹. Quisq̄s es q̄ es in mūdo: ad te venit q̄ fecit mundū vt eripiat te de mūdo. Oz si adhuc aliqua delectatōe te retinet mūdus: habitat in te q̄ mūdat mūdos. ⁊ eris mūdus. ¶ Tertio q̄n̄ ip̄a macula pdum ex nimia frequētatione efficit tenax ⁊ inueterata. Unđ dr Eccli. xxxiij. Qui baptizat a mortuo. i. q̄ lauat a mortali pcō. ⁊ iterꝫ tangit mortuū. q̄d ꝓficit lauatio eius. ij. Pet. ij. Facta sunt posteriora deteriora prioribz. Lotus tingit eni illis illud ꝓuerbiū. Canis reuersus ad vomitum: ⁊ sus lota in volutabro luti.

¶ Secđo lauit pedes spūaliter aq̄ sui sanguinis. De q̄ lotione dr Apoc. vij. Lauerunt stolas suas ⁊ dealbauerūt eas in sanguine agni. Exq̄ igit sanguis xp̄i hz dealbare: videt⁹ hz ꝓprietē lactis ⁊ non sanguis. lac ei est sanguis i vberibz excoct⁹. Sāguis xp̄i fuit excoct⁹ i corpore suo ⁊ in nro corde. In corpe suo fuit expassus coctus igne amoz. tā vehemēter eni in corpe suo ebulliuit: ꝙ aperto latere suo cum impetu emanauit. In corde aūt nostro sunt duo vtra. s. intellect⁹ ⁊ affect⁹. Debet aūt excoq̄ i vtre intellectus p meditationē ⁊ in vtre affect⁹ p deuotionem. Et sic sanguis xp̄i excoctus in corpe suo p amorē. ⁊ in corde nostro per meditationem ⁊ affectionē in albedinē vertit. ⁊ animas nōstras dealbat ⁊ mundat. Apoc. j. Lauit nos a peccatis nr̄is in sanguine suo. Adlauādas aīas nostras xp̄s spūale lixiuiū fecit quop aqua posuit suū sanguinē ꝓ eis. Joh. v. Hic est qui venit p aquā ⁊ sanguinem. Joh. xix. Hic est qui venit p aquā ⁊ sanguinem ih̄s xp̄s. Pro ꝑs. cj. Cinerē tanq̄ panē manducabā. Pro igne calefaciente amorē intellexz. Joh. xiij. Cū dilexisset suos q̄ erant in mūdo: in finem dilexit eos. Sed q̄ istud lixiuiū nimis erat forte. Tum ꝓpter nimiū amorē. tū ꝓpter nimiam ebullitionē amoris. Jdeo xp̄s illud lixiuium aqua duplici tēperauit. s. aq̄ lachrymationis quam in cruce effudit. vt habetur Heb. v. Et aqua regenerationis q̄ de ei⁹ latere emanauit. Dicit igit ex tali lixiuio sic facto ex aq̄ sanguis sic commixto ex cinere amaritudinis. sic calefacto ex igne amoris. sic temperato ex aqua lachrymationis ⁊ regenerationis: lauat pedes omniū. i. affect⁹ oim aiaz. Jdeo subdit. Et vos mundi estis. Et hoc textu habetur vt dicit Augustin⁹: ꝙ discipuli baptizati fuerunt

baptismate xpi. Et si obiicit illud Joh. iiij. q xps nō baptizabat sz discipuli ei⁹. Rndet nō baptizauit turbas sz discipl'os. Et si obiicit: q baptism⁹ etiā abstergit sordes pdū. g nō i/digebāt pdū ablutōe. Rndet. q post baptis/mū statim decedit nō indiget hac ablutione Sec⁹ alijs i qbꝫ affect⁹ terreni insurgūt ex sensualitate. Jō Orige. Discipuli mūdi erāt sed adhuc maiori mūdatōe op⁹ erāt. qz semp nō debet emulari charismata meliora. semp dz ꝟtutū alta ꝛscēdere. Apoc. xxj. Qui sctūs est sctificet adhuc. Sz nō oēs. Sciebat ei qs nā esset q traderet eū. ꝓpterea dixit. Nō estis mūdi oēs. loquit d traditore suo iuda. ꝓro q sciendū q duo vniuersalr hoiem mūdāt. s. elyna ꝛ miscōia i paupes Lu. xj. Date elynā: ꝛoia mūda sūt vob. Et amor dei. Prouer. xj. Vniuersa delicta operit charitas. Luc. vij. Di/missa sunt ei pec. mul. qm dilex. multū. Mi/scōia deficiebat i iuda. qz fur erat. paupes enī defraudabat. Itē deficiebat amor ad xpm. qa iā diabol⁹ miserat i cor ei⁹ vt traderet eū pnci pibꝫ sacerdotū ad crucifigēdū. Tunc subdit. Postꝫ g lauit pdes eoz: accepit vestimēta sua. ꝛ cū recubuisset iterꝫ dixit eis. Scitis qd fecerim vob. q. d. Facta vidistꝫ. sz cām nō in/telligitis. vos vocatꝫ me mgr. Joh. iiij. Rab bi māduca. Et dne. Joh. vj. Dne ad quē ibi mus ꝛc. Et bn dicitis. Mat. xxiij. Un⁹ ē enī mgr vr. Et ipe sol⁹ dns creās ꝛ recreans. ps. xxx. Scitote qm dns ipe ē dns. ipe fec nos ꝛ nō ipi nos. Si g ego lauī pdes vestros dns ꝛ mgr: ꝛ vos debetis alter alter⁹ lauare pdes. id est officiū pietatis ꝛ hūilitatis primo im/pendere. j. Thim. iiij. Exerce teipm ad pieta tem. qz pietas ad oia vtilis ē. promissionē hūs vite q nūc est ꝛ future. Exemplū enī dedi vob quēadmodū ego feci vobis ꝛ vos ita faciatis q. d. In hoc facto illo intendebā q sile debetꝫ fa/cere. ¶ Nota dic. Exemplū dedi vob. ¶ ꝓro dedit nob exemplū charitatis in eo q officiū pietatis exhibuit inimico. Juxta illd Mat. v. Diligite inimicos ꝛ vros bn facite his q ode runt vos. Nam volēs accedere ad cibū vite: nō debet gerere rancorē in corde. Nā dr. j. Jo. iij. Qui odit frem suū homicida ē: ꝛ omis ho micida nō hz vitā eternā in se manētē. Jdeo Ro. xij. Si esurit inimic⁹ tu⁹ ciba illum. si si tit potū da illi. Et hoc xps fecit iude. silr ꝛ nobis Rom. v. Cū inimici essem⁹ reconciliati sum⁹ p sanguinē filij ei⁹. ¶ Hēdo dedit nob exemplum hūilitatꝫ. i eo q vnic⁹ dei filiꝰ hūiliauit se coā inimico suo ꝛ discipl'i lauādo eorꝫ pdes. Jō Aug: Si se ita diuina maiestas humiliauit: qd faciet hūana infirmitas. q. d. Mlto am/pli⁹ debrem⁹ nos hūiliare. Sed heu plerīqꝫ sunt dicentes. Ego sum tāte generositatis sic ipse. nō attēdentes illud Bern. Hūilitas est mr oīm ꝟtutū: ꝛ necessaria ad vitā eternam. sic panis quotidianus ad vitā corpalē. Jōes Greg. Qui alias ꝟtutes sine hūilitate cōgre gat: est qsi q pulueres in ventū spargit. Ter/tio dedit nob exemplū puritatis in eo q lauit discipulos. ¶ Pro quo nota q debrem⁹ laua/re oia mēbra si volum⁹ digne accedere ad sa/cramētū eucharistie. ¶ Pro pdes. i. affectōes cordis. qd figurat Gen. xviij. i abraā q dixit Afferā pauxillū aq ꝛ lauent pdes vestri. ꝛ re quiescite sub arbore. Et ponā buccellā panis ꝛ ꝛfortet cor vestꝝ. Spualit. Per abraā in/telligit xps pr multaꝝ gentiū. q p passionem attulit pauxillū aque. i. gram salutarē ad la/uandū pdes. i. cogitatōes cordis. Jux illud Piere. iiij. Laua a malicia cor tuū hierusalē vt salua fias. Arbor est crux dnica sub qua est quiescendū ꝓtra estū carnal'dilectōis. Dan. iij. Pb ea habitabāt aialia rē. Buccella pa nis est corp⁹ xpi qd habētes mundiciam cor/dis digni sunt suscipe. Aug. ꝛ habet de ꝛse. di. ij. quotidie. Si mes in affectu peccandi est: g uari magis dico eucharistie peceptiōe qꝫ puri ficari. Et figurat Exod. xij. p baculū quē ha/bere debrem⁹ in manib⁹ ne cadam⁹. i. bona opa Sed heu multi in baculo arūdineo. i. i par/uis opib⁹ ꝛ vita lubrica. i. ꝓsuetudine ꝛ occa/sionibꝫ pcōꝝ accedūt ad illud sacm. Sed qd pdest pdes lauare si nō seruent mūdi. Jō dr. Lan. v. Lauī pdes meos quō inquinabo illos. Qui ei cū illotis pdibꝫ ītrauerit sancta sanctoꝝ ad recipiendū corp⁹ xpi: ipe sibi iudi cium māducat ꝛ bibit. Qd figurat. ij. Regū xix. p mymphibosteth q venit ad dauid illotis pdibꝫ ꝛ intonsa barba. vestesqꝫ suas non la/uerat. ꝛ ideo incidit in iudiciū vt ptē hereditatis amitterꝫ. Spualit. Quilibet pīsumptu/osus illotos habet pdes dū in corde gerit irā vel odiū. vel barbā intonsam q pcā nō cōfi/tet. Confessio enī est sicut rasorū pctoꝝ. veste illota. i. inhonesta ꝓuersatiōe. Si talis vene/rit ad dauid. i. ad xpm. amittit ptē hereditā/tis. De quo ps. xv. Pars hereditatis mee do minus. ꝛ sic incidit in iudiciū eterne dānatio nis. ¶ Hēdo debrem⁹ lauare man⁹. i. opa ad tractandū diuinū sacramentū. Ad hāc mun diciam hortat Jacobi. iiij. Emūdate manus peccatores: ꝛ purificate corda duplices animo

In cena domini

Quid est enim dare man⁹ nisi reddere aliena: ſi iniuſte detines. Nō rapinā vſurā: ſz opera bona facere. Iſta ſo mūdicia maxie ē necessaria volētibꝫ accedere ad sumēdū agnū immaculatū. sicut dicit ps. xxv. Lauabo inter innocētes man⁹ meas. ¶ Tertio totū corp⁹ lauare debem⁹ p castitatē vt digni apparere possimus corā deo. sicut dr de ple. di. iij. nō pt. vbi dicit Chrys. Nō pōt q̄lqz grām vite celestis accipere nisi purgat⁹ fuerit ab omni sorde peccati. Figuratū est Judith. x. q̄ lauit corpus suū z vnxit se mirra optima. z discriminauit crines capitis sui. Corp⁹ lauat q̄ se mūdat a pctō luxurie. q̄ mūdicia ē necessaria volētibꝫ cōicare fm qđ figuratū est. j. Re. xxj. Si mundi sunt pueri maxie a mulieribꝫ māducēt. hoc dicē oībus fidelibꝫ. Unde ergo se vngit mirra optima q̄ se affligit ieiunādo. vigiliꝫ insistendo. capitis crinē discriminat q̄ cāt exinanire z excutere cogitatiões mētis ¶ Quarto lauare debemus oculos mētis ad cōtemplādum celestia. qđ fecit ille cec⁹ illuminat⁹ Joh. ix. Abiit z lauit z venit videns. Ideo Can. v. Oculi eius sicut colūbe q̄ lacte lote sunt sup riuos aq̄rū. Dicit ḡ xps lauans discipulorū pedes. Exemplum dedi vobis. ꝛc.

¶ De eodem.
Sermo. xc

Vrgit a cena z posuit vestimēta sua. Joh. xiij. Quia ista pſens dies: dies cene vocat. iō dr cena aie est dicendū. Ambros⁹ in hexameron. Tā grādis via restat hoī decedēti: vt de illi homi q̄ in suo obitu sacro eucharistie dign⁹ nō fuerit z meruit puari ¶ Et ideo notandū: est cena laudāda z amāda. z est cena detestabilis z vituperāda. Est enī quadruplex cena bona. Fecit enī xps cenā in corde iusti viri spūali quadā cōsolatiōe. hodie spūalit z quotidie in altari de suo corpe pprio. die crastina in ligno crucis mortem sustinēdo. Ultimā fecit i celo bonos glificādo ¶ Primam ḡ cenā fecit i corde viri iusti spūali q̄dā cōsolatione. tūc enī mentē viri iusti reficit vespe descēdente. s. sole. i. dficiēte sol' in corde caritate et calore. ps. lxiij. Exitus matutini z vespe delectabis. Attende q̄ dr⁹ gratie mane dr ppter grām q̄ dr⁹ vespe qñ in corde sumit. Hec cena significat Judith. vj. vbi dr q̄ Ozias precepit achor vocari ad cōcilīū. finitoqz cōcilio fecit cenā magnā. Et de hac cena dr Apoc. iij Ego sto ad ostiū z pulso. si q̄s audierit vocē meā z aperuerit mihi: intrabo ad illū z cenabo cū illo z ipe mecū. Cenabo cū illo. quia fidei ope delector. z ipe delectabit de ope meo. ps. xcij Delectasti me dne i factura tua z in his q̄ tu ipe in me facies. sic vult glo. ¶ Secunda cena fecit hodie q̄tidie in altari de pprio corpore. De hac cena Lu. xiij. Quidā hō fecit cenā magnā. q̄ dr magna ppter magna cibaria magnā. q̄ dr magna ppter magna cōparat. Et ideo cū magna reuerētia est ad ipam accedendū. Apls. j. Cor. xj. Cōuenientibꝫ vob in vnū iā nō est dnicā cenā māducare. vnusquisqz enī suā cenā pſumit. ꝛc. ¶ Hora q̄ primo instituit quō ad corp⁹ dni sit accedēdū scz concorditer. ibi. Cōuenientibꝫ vob in vnū. ¶ Secdo arguit eos q̄ nō māducant reuerēter. ibi. Iā nō est dnicā cenā māducare. Nō enī videt q̄ sit conuenies vt sic conueniāt ad manducandū: ac si possent melio⁹ z dulcio⁹ māducare i mēsa dni: cū dicat Eccli. xxiij. Qui edūt me adhuc esurient. z q̄ bibunt me adhuc sitient. Quia ḡ taliter veniūt pleni z satiati delectatione peccati. Ideo nō sentiūt illi⁹ panis dulcedinē z delectatōem in quo est omnis suauitas Prouerb. xxvij. Alia saturata calcabit fauus mellis. Sicut ei fauus mellis est sub cera. sic mel sub cera xpm significat sub specie panis z vini. ¶ Tertiā cenā fecit in die crastina in ligno crucis moriendo. De qua cena dicit gloſup illa verba Joh. xiij. Surgit a cena. Cena xpi significat passionē. Dicut ei post cenā non fit prandiū. sic etiā xps postq̄z semel passus est iterū nō patit. Nec glo. O q̄ inequalis fuit illa cena cenis voluptuosoꝝ. Illi nāq̄z in cenis suis vrunt cibo z potu delicioso. Christus aūt dicit in ps. lxviij. Dederūt in escam meā fel. z in siti mea potauerūt me acero. Dui⁹ cibi recordent delicioſi z fundentur: pauperes recordent z sustentent. z ad omia sustinenda animent. Amb. Quātūcūq̄z sint grauia que pateris leuia tibi vident si cōsideras eū q̄ pro te fel bibit: z q̄ ad patibulū iuit q̄ reinuitat ad celum. Ideo dicit dns Tren. iij. Recordare paupertatis z trāsgressiōis mee absinthij z felis. Mar. xv. Dabant ei bibere mirratū vinū. Ubi dicit glo. Nec aceto succus letalis pomi abstergit. Attende q̄ xps in hac cena mortuus fuit nuptias fecit. tūc enim femina formatur. id est. ecclīam: z eā sibi cōiunxit. vt dicit glo. super illud Gen. ij. Quā obrē relinquet hō patrē z mrem. i. synagoge carnalē observantiā: z q̄ natus est fm carnē. z adhesit vxori sue. i. ecclesie. vt sint duo in carne vna. Est enim caput

ecclie r ipa corp⁹ ei⁹ q̄ soporat⁹ ē somno passionis. r ea sibi ꝓuixit vt ecclia formaret. hec glo. Iste fuerūt mirabiles nuptie. q̄ sunt in ipsi⁹ spōsi morte celebrate. De his itelligit illō qđ dr i Apoc. xix. Bti q̄ ad ce. nu. ag. voca. sunt. Hāc vocē sci martyres audierūt p passionis xpi imitatōz. q̄ eni ad has nuptias puenert: multas tribulatões sustinēdo. h⁹ cene volūt esse ticipes. Et qui fuerūt socij passiōis. sic r erūt ꝓsolatōis. j. Coz. j. Sciētes qm̄ sic socij passionū erit⁹ sic erit⁹ r ꝓsolationū ¶ Quarta cena fecit dn̄s in celo. r h̄ erit qn̄ ꝓgregabit dispersiões isr̄l. Hec cena significat per cenam quā fec assuer⁹ rex. sic legit Hester. j. q̄ assuer⁹ fec cenā magnā maioribz r magistratibz r potentatibz: ꝓceribz suis r ꝓfect⁹ Ad illā cenā q̄cūq; q̄ dño fideliť fuierūt vocati sūt. Illi inquā fuit de q̄bz dr Isa. lxv. Serui mei comedent: r vos esurietis. Fui mei bibēt r vos sitietis. Fui mei honorabunť r vos ꝓfundemi. serui mei letabunť p exultatōe cordis: r vos clamabitis p dolore cordis: r p pritōe spūs vlulabitis Et hec oīa ponūť fin glo. de mal' q̄ pmunť in inferno. r de bonis q̄ leranť in celo. ¶ Itē nota q̄ alia ē cena testabil' r vituperāda. r hec est q̄ druplex. Est eni cena luxuriosoz. auaroz. superboz r dānatoz ¶ Pria ē luxuriosoz. r hec si gnificat p cenā illā quā fec holofernes Judith xij. vbi dr q̄ holofernes dixit ad vagao eunuchū. Vade r suade hebreā hāc vt spōte ꝓsentiat habitare mecū. Et sequit postea q̄ mlier recepit eū dū esset ebri¶ Scda cena ē auaroz siue cupidoz. hi sunt q̄ inter alios pcōres reputanť qsi infideles. Un̄ r ap̄lus vocat eos idoloz seruitores. r ista fugiēda est vt dr glo. Amb. Sic idolatria vni do nitit auferre gloriā nesci⁹ nomē diuinitat⁹ habeat. ita r auarus in rei res se extēdit vt sol⁹ vsurpet qđ deus oīb⁹ fec. Jō q̄ verā fidē hz nō q̄rit in his miserijs diues fieri cū talib⁹ infidelib⁹. s. auaris. Et hinc est qđ dic ap̄l's. j. Co. x. Si q̄s infideliū vos vocat ad cenā r vult⁹ ire: oīa q̄ vob⁹ apponūť mānducate: nihil interrogātes ppr cōscientiā. ¶ Tertia cena ē supboz. r cū talib⁹ n̄ est cenādū aut cenare secuz. ps. c. Supbū oculo r insaciato cor. cū h̄ non edebā. De hac cena dicit Mat. xxiij. ō phariseis q̄ ꝑmos amāt recubitus i cena. Et hec significata ē i cena illa quā fecit herodes Mar. vj. vbi dr q̄ Herodes. i. gloriās fec cenā magnā ꝓcipib⁹ r tribunis. In q̄ cena Johes decollat⁹ r interimit⁹ p saltatricē. i. p inanē mūdi gliam ¶ Quarta cena est dānatoz. Apoc. xix. Venite r ꝓgregamini ad cenā dei magnā vt māducet⁹ carnes regum et tribunoz ꝛc. In ista cena panis quotidian⁹ erit mors eterna. ps. Sic oues in inferno positi sunt: mors depascet eas. Apoc. xvj. Māducauerūt linguas suas pre dolore. De potu coz dr in ps. Ignis r sulphur r spūs procellaz ps calic⁹ eoz. Deut. xxxij. Fel draconū vinum eoz r venenū aspidū insanabile ꝛc. Et Isaie. xxiij. Amara erit potio bibentibz ea.

De eodem Sermo. xcj.

Homo quidam fecit cenā magnā. Lu. xiiij. Aug⁹. i lib. de moribz eccle dicit: q̄ panis material' hoiez alit corpaliť r necat accipitrē Spūaliť. sic panis sacra mētal' alit hominem spualiť in aia. r necat accipitrē. i. hoiez viuentem sine intellectu r rōe. De q̄ Job. xx. Pānis ei⁹ in vtero vertet in fel aspidū intrinsec⁹ Nā dicūt naturales q̄ de vna r eadem herba accipit serpēs venenū r apis mel. sic dic Bern. in ser. Sane in mēsa vna de vno pane i cena dnī ꝓsecrato Petr⁹ r Judas acceperūt. vn⁹ in bñficiū. alter i suppliciū. petr⁹ in salutē. Judas in mortē. Idcirco reqrit discussio ꝓsciētie ad volētē accedere ad cenā vite. De q̄ thema Hō q̄dā fecit cenā magnā ¶ Pro q̄ sciendū hec cena figurata ē Exo. xij. in agno paschali quē iudei comederūt i liberatōne sua de terra egypti. Nā sic illi p agnū paschalē liberati fuerūt de egypto. sic nos p xpm de inferno ¶ Nota hīstoria Exo. xij. Cūq; vellet dn̄s liberare filios isr̄l de prate pharaonis. pcepit vt tollerent agnū q̄ esset sine macula. r illū deberēt comedere assum igni. nō crudū nec coctū aq̄. Et sanguinē ei⁹ deberēt signare sup liminaria domorū suaz. Per filios isr̄l q̄ captiui fuerūt i egypto sub prate pharaonis: nota totū gen⁹ humanū qđ erat sb prate reg⁹ egypti. i. tenebrarū pl⁹q; v. milia annoz r p nullū liberari potuit. Tāde miserat⁹ ē dn̄s nr̄i. misit nob agnū. i. filiū suū. De q̄ Isaias clamauerat cū deside rio ad deū prem di. Emitte agnū dñe dñatorē terre de petra deserti ad montē filie sion. Isaie. xvj. Et p sanguinē h⁹ agni liberati sum⁹ d̄ potestate diaboli. j. Pe. j. Nō corruptibilibus auro ꝛc. De illo agno dr Hierem. xj. Quasi agn⁹ māsuet⁹ q̄ portat ad victimā. i. ad mortē. Sic fuit xps māsuet⁹ i passiōe: r patīc⁹ sustinuit mortē p nob. Nā cū male tractaret⁹ bis r ꝓperib⁹ n̄ se vindicabat nec ꝓtradicebat

In cena domini

Quasi agn⁹ coꝛã tõdẽte se obmutuit Jltu agnũ ẽdit nob ꝑ celestꝫ in cibũ. Hunc hoꝛtat apls nos ad comedẽdũ: cũ dic. Itaqꝫ epulemur. Quõ aũt ẽlem⁹ comedere agnuꝫ istũ. ptꝫ ĩ illo q̃ filij isrl comedẽt sine fermẽto. scꝫ pcti. j. Co. v. Modicũ fermẽtũ totã masſam coꝛrũpit ẽ. De illo etiã q̃ scꝫ ẽlẽt eẽ sine macula pcti dr. j. Co. xj. Proꝛet aũt semetipꝫ hõ vtꝫ sit mũd⁹ ẽ pcto. ẽ sic ẽ pane illo edat ẽ calice bibat. Qui eĩ mãducat indigne: iudiciũ sibi mãducat ẽ bibit. ẽ re⁹ erit coꝛpoꝛis et sanguis dñi ac si xp̃m occideret. Amb. Qui indigne xp̃m sumit idẽ est ac si xp̃m occideret Aug⁹. Magis ꝓccat q̃ xp̃m tradit ꝓccãtibꝫ mẽbꝛis ꝗ iudas q̃ tradidit xp̃m crucifixoꝛibꝫ De iuda dicit dñs. Ue illi ꝑ quẽ tradet filius hois. Ue illi q̃ ad mẽsam dñi accedit ĩdigne Judas tradidit xp̃m iudeis. ille tradit eũ ẽ monibꝫ: quẽ in locũ ẽmonũ sumit. ille vendidit ꝑ argẽto. iste vẽdit ꝑ modico pcto. De iuda dic dñs. Qui intingit manũ mecũ ĩ parapsidẽ hꝫ me tradet. Ille manũ cũ dño ĩ parapsidẽ mittit q̃ cũ pcto ad mẽsam dñi accedit Et q̃nis dñicũ coꝛp⁹ sumat: nõ tñ ad vitam eternã sꝫ ad dãnatiõꝫ. Aug. De vno pane ꝑti⁹ accepit ẽ iudas. ꝑti⁹ ad vitam: iudas ad moꝛtẽ. Uñ cãtat ecclia in q̃dã seq̃ntia. Sumũt boni sumũt mali soꝛte tñ ineq̃li vite vl̃ iteriti⁹. Moꝛs ẽ mal vita bonis vide paꝛ sumptiõis q̃ sit dispar exit⁹. Ber. ponit exẽplũ ĩ floꝛe. Idẽ flos dat mel in apibꝫ: venenuꝫ in aranea. sic idẽ coꝛp⁹ dñi vita ẽ bonis ẽ mal iteriti⁹. Job. xx. Panis ei⁹. i. coꝛp⁹ xp̃i in vtero ei⁹. i. pctoꝛis. vertet in fel aspidũ Quãtũ displiceat deo q̃ immũdi accedãt: pꝫ ĩ Oza. q̃ cum tetigisset archã in q̃ erat mãna: statim cecidit ẽ expirauit. eo q̃ illa nocte cũ vxoꝛe sua dormi erat. Qd̃ vides dauid: timuit archã ĩducere in domũ suã. ij. Re. vj. Hre. Intuẽdũ q̃tum ẽlinquat q̃ ad coꝛp⁹ dñi re⁹ accedit. Si ille moꝛte mulctat q̃ archã dñici coꝛpis figuram gestãtẽ minoꝛi q̃ ẽbuit reuerẽtia tetigit. Si dauid tũc timuit figurã dñici coꝛpis ĩducere ĩ domũ suã q̃ adeo bon⁹ erat q̃ dñs ꝺ eo dixit Jnueni vtꝫ fm coꝛ meũ. multo magis dꝫ xp̃i anus in pctis existẽs timere coꝛp⁹ xp̃i ĩ os suum sumere. Si Cẽturio dixit. Dñe nõ sũ dign⁹ vt itres sub tectũ meũ: quõ tu pctoꝛ ꝓsumis eũ sumere ĩ os tuũ. Johes baptista sanctissim⁹ inẽ natos mliex ꝓtremuit ẽ nõ audebat tãgere xp̃ice xp̃i. quõ tu pctoꝛ scies te esse in pctis audes coꝛp⁹ xp̃i mãducare. Et tñ licet null⁹ posset se reputare dignũ. nemo ꝓpẽ ħ tñ cõionẽ ꝓtermittere ꝺꝫ. Si eni volet ꝺ pccat ẽ ꝓfessus fuerit. dñs iplebit qd̃ in nob reficit. Exẽplũ. Monach⁹ q̃dam q̃ se ꝑparauerat ĩqntu poterat ad cõionẽ. Cũqꝫ p⁹ agnus dei in oꝛõe iaceret: vidit in manibꝫ sacerdotis puerũ ihm q̃si in cruce pendentẽ. ẽ ita vulnera ei⁹ sanguie fluebãt. Turbat⁹ ꝑ reputabat se indignũ ẽ tñ cõicauit cũ alijs. Dicta autem missa cũ esset in oꝛõe: apparuit ei btã ẽgo dimissa cũ esset in oꝛõe: apparuit ei btã ẽgo dicens. Cur hodie nõ sũpsisti coꝛp⁹ filij mei. rndit se eẽ indignũ. Uirgo ait Tu cogitas te dignũ ẽ q̃s põt esse dign⁹. roga eũ vt faciat te dignũ ẽ vide ne sile ẽ cetero facias ¶ Decõo nota q̃ agn⁹ ille comedebat igne assat⁹. ꝑ qd̃ notat q̃ illi q̃ volũt digni accedere dñi eẽ igne caritatis accẽsi ad eũ ẽ ad ꝓmũ. Leui. vj. Ignis in altari meo sp ardebit: quẽ nutriet sacerdos subijciẽs ligna mane ẽ vesꝑe ꝑ singulos dies Bre. Altare dei ẽ coꝛ nr̃m i q̃ ꝺꝫ sẽp ardere ignis charitatis. quẽ mane nutrim⁹ ꝺũ xp̃m mane iudicatũ ẽ vesꝑe crucifixum recolimus Bern. Sup oĩa te mihi reddit amabilẽ calix quẽ bibisti ĩ ara crucꝫ. Uideat aũt quilibet nr̃m quõ nutriat ignẽ i altari coꝛdis sic q̃ nõ ponat ignẽ alienũ. i. ignẽ luxurie: iuidie: malẽ ꝓcupiscẽtie: ne ei ꝓtingat sic nadab ẽ abiu. q̃ ignẽ alienũ obtulerãt coꝛã deo ĩ thuribul̃ suis Et egressus ignis ẽ celo extinxit eos. ¶ Moꝛa hystoriã Leui. x. Et sicꝺ Nu. xvj. q̃ Chore ẽ sui cõplices ducẽti q̃nq̃ginta: q̃ inuidebant moysi ẽ aaron ẽ ꝓnciparu. cũ starent coꝛã deo mino ẽ haberẽt thuribula i manibꝫ. egressus est ignis ẽ thuribul̃ ẽ deuoꝛauit eos. Hic cõtingit ill q̃ hñt ignẽ inuidie in coꝛdibus suis Jõ q̃libet ꝑbet seipm añq̃ accedat ad altare charitatẽ ad deũ. q̃ q̃ non diligit deũ excõicat ab ipo Apls. j. Co. xvj. Qui nõ diligit dñm sit anathema. i. excõicat⁹. Uñ talibꝫ ꝓsilẽdũ est q̃ nõ hñt charitatẽ deuoꝛõis q̃ abstineant q̃usq̃ possint cũ charitate accedere dũmõ videlicet sine aliq̃ scãdalo possint supsedere. Et sic nõ instat necessitas vl̃ scãdalũ: nõ ꝺꝫ eũ q̃s cõpellere vt i moꝛtali cõicet. Dꝫ eni hr̃e dilectionẽ ad ꝓmũ vt ꝓpus eos recõciliet q̃bꝫ iniuꝛiatus est ꝑ mõ põt. ẽ ꝺimittat oẽm rãcoꝛẽ ꝓoperauit si q̃ mõ põt. ẽ ꝺimittat oẽm rãcoꝛẽ ꝓoperauit si q̃ mõ põt. ẽ tre Mat. v. Si offers munꝰ tuũ ad altare: ẽ ibi recordat⁹ fuerꝫ q̃ frater tu⁹ hꝫ aliq̃d aduersum te: relinque ibi munus tuũ añ altare. et vade ꝓpus reconciliari fratri tuo. ẽ tunc veniens offeres munus tuũ. Exẽplũ ẽ q̃dã epo q̃ rogauit ẽ ꝺum q̃ qui digne cõicarent ei reuelarẽtur ẽ. ¶ Tertio ꝓceptũ fuit eis vt baculum in manu tenerent. Hic qui manducare voluerit:

Sermo XCI.

dillo agno debet hꝛe baculū.i. fidē catholicā. Sicut enī baculus iuuat ⁊ tenet hoiez ne cadat.sic fides tenet hoiem ne cadat ī infernuz. ſz pueniat ad vitā eternaz. qꝛ ſine fide nemo ꝓſalnari. Apls Heb.xj. Credere oportet accedentē ad dēū. Glo.ſ.q̄ ſit vn⁹ dē⁹ ⁊ nō alī⁹ in cēlo ⁊ in terra. Debem⁹ ḡ in hoc ſacꝛo ſimplicit credere q̄ nob dicunt. ⁊ nihil vltra ſcrutarī.qꝛ humanus intellect⁹ non pōt apꝓhēdere ſꝛtutem h⁹ ſacrī. Eccī.iij. Altiora te ne queſieris. ⁊ fortiora te ne ſcrutat⁹ fueris. ſed que p̄cepit tibi dñs cogita illa ſemp Nā ibi oms ſensus decipiunt: vt patet intuenti: ꝛempto ſensu auditus. vt figurat Gen.xxvij. Jſaac q̄n bñdixit Jacob: fuit ꝛcept⁹ in oībz ſensibz ꝓter in ſenſu audit⁹. qꝛ audiuit vocē iacob. Et sic oēs fideles q̄n audiūt. hoc est coꝛp⁹ meū. veraciter credere debēt. ¶ Sūt aūt multa q̄ ſimplr credere debemus ¶ Primū est q̄ ille panis quē offert ſacerdos poſt ꝛſecratiōz nō est panis: ſed coꝛp⁹ xpi. ⁊ vinū ſanguis xpi. Exēplū. Sanctus Gregoꝛi⁹ quandā matronā cū cōicaret: ⁊ in poꝛrigēdo diceret. Coꝛp⁹ dñi nr̄i Jhu xpi custodiat te in vitā eternā. illa incepit ridere. Tūc sanctus Gregoꝛi⁹ manū retrahēs in cōmunicatione reꝗsiuit cām ſui risus. Dic mulier. Veri hunc panē manib⁹ meis paraui. et nūc miꝛor quō potest, dicere q̄ sit coꝛpus xpi Tūc flens beat⁹ Gregoꝛi⁹ vna cū populo cepit dēū rogare vt dignaret ſuā ꝓsonā mōstrare. Statim ſpēs panis mutauit ſe in ſpeciem ſanguis ⁊ carnis. Qd̄ vidēs mulier ꝓuersa cognouit p̄cm ſuū ¶ Scdo optet credere q̄ in ſingul⁹ gnib⁹ hostie tot⁹ ⁊ tāt⁹ sit et in vna pte hostie tantus quant⁹ in integra. Exemplum Quidā in die pasce expectauerat donec oēs cōicarēt. tūc sacerdos defectū vidēs: dubitare cepit vtꝛ xps tātus esset in ptīcula quantus est in integra Et cū accepiſſet hostiam in oꝛe ei⁹ mutata ē in carnē. ⁊ extraxit ī magnitudinē pollicis: ita q̄ deglutire neq̄ret. vñ nimiū turbat⁹ flexis genib⁹ flere cepit. rogās dēū vt erꝛoꝛi ſuo parceret. ⁊ sic coꝛp⁹ in formā poꝛez redegit. ⁊ sic deglutiuit. ¶ Tertio optet credere q̄ tantū valet coꝛpus xpi a malo ſacerdote ꝛſecratū ſicut a bono. Unū Aug⁹. dicit q̄ diformitas medici nō impedit effectū medicine Dꝛe. Uim ſacramēti non mutat vita miſtri. Sicut enī deteri⁹ non fit de exterioꝛe. sic nō fit melius de melioꝛe. ¶ Quarto ille agn⁹ comedebatur cū lactucis agreſtib⁹. ī. cū ꝓtritione et amaritudine aīme nr̄e ⁊ oīm ſceleꝛ. Job.iij. Āñez comedā ſuſpiro. q̄ſi inundātes aq̄: ſic rugit⁹ me⁹. Et sic fec̄ Ezechias Jſaie.xxxviij. Recogitabo tibi oēs annos meos in amaritudine aīe mee. ⁊ sic ista lactuca dꝛ conteri ī mortariolo dolorꝛ ⁊ cū ſucco fletꝰ. Dꝛe. ī moꝛ. Carnes agni cū lactucꝛ agreſtib⁹ sunt edēde. vt cum coꝛpus redēptoꝛis accipim⁹ nos ꝓpetis nr̄is in fletib⁹ affligam⁹ ¶ Quinto sanguis agni ſup vtrūq̄z poſtē dꝛ poni. ī. non tm sumēdo coꝛpis oꝛe: ſz oꝛe mētis. Nā sumptō coꝛpalis ſine ſumptione ſpūalī nihil pdest. vt dicit Aug. q̄: ille est ſpūal⁹ cib⁹. Idco dicit Auicenna. Cib⁹ q̄ iratis coꝛdib⁹ sumit nihil nutrit. Rō. Nā est⁹ ire caloꝛ ē naturalez a sua digestione ipedit ⁊ reſtringit. Sic sumere coꝛpus dñicū cū immūdo ſpū nullū ꝓfert aīme nutrimentū. Nam videm⁹ q̄ ignis nō nutrit ab aqua. ſed magis coꝛrumpit. ⁊ sic aīa peccatrix non nutritur per ſumptionem huius cibi ¶ Sexto edebāt caput cū pedib⁹ ⁊ inteſtinis Spūalr. Caput ist⁹ agni ē diuinitas. j. Co. xj. Caput xpi dē. ē. Pes ei⁹ caro ipi⁹ ē q̄ est infima in ipa natura. inteſtina ei⁹ ē aīma. Ista oīa debem⁹ comedere p̄ veꝛā fidē ⁊ nob incoꝛporare. Fuerūt aūt q̄dā heretici q̄ dixerūt eum nō habuiſſe diuinitatem. Illi aūt n̄ comedebāt caput. ī. fidē diuitatꝛ sibi nō incoꝛpabāt. Alij dixerūt ipm nō habuiſſe aīaz rōnalē ſed diuinitatē loco aīe. iſti inteſtina non comedebāt. Alij dixerūt ipm nō habuiſſe carnē hūanā ſz fantaſticā vel de celo delatā. iſti pedes nō comedebāt. ī. eius carnē p̄ fidē veꝛā nō incoꝛporabāt. nos ꝯo caput cū inteſtinis ⁊ pedib⁹ comedam⁹. ī. de ei⁹ diuinitate: carne ⁊ aīa fideliter ⁊ catholice sentiam⁹ ¶ Septio comedebāt succinctis renib⁹. Spūalr. Sic nos cuz ꝓtinētia carnis ⁊ mētis. iste ē cingul⁹ renū De q̄ Dꝛe. Lūbos p̄cingim⁹ cū carnis luxurīa coarctam⁹. Figurat. j. Reg.xxj. Cū serui Dauid voluerūt edere panes ꝓpositōis: ait Abimelech ſacerdos. Si mūdi sunt pueri: maxime a mulieribz māducēt. In q̄ dat intelligi q̄ ad ſumptionē illi⁹ cibi hodie nob ꝓpositi req̄rit castitas. Nā Exo.xix.dꝛ. cū popul⁹ deberet recipe legē fuit p̄ceptum ei. Estote pati vſq̄ ad diē tertiā ne appꝛopinq̄tis vꝛoꝛibz vīs. q̄nto magis hodie cū debem⁹ recipe dñm ⁊ datoꝛē leg. ¶ Octauo habebāt calciamēta ī pedib⁹. sic nos ſm Dꝛe. respicere debem⁹ vitā patꝛz antiquoꝛ. Cañ.vij. q̄ pulcri sunt gressus tui filia ꝓncipis ī calciamētis. ī. ī ꝯsideratiōe p̄ne vite. Uel sic. calciamēta ī pedib⁹. ī. bonū affectum ⁊ desideriū nō peccādi: vt calcem⁹ terrena desideria. Jō in figurā illi⁹ añ datiōez illi⁹

ubi xps lauit pedes discipulor. ¶ Diceres. q re hoc sacrm sub specie panis z vini dat. Rn. ppter q ttuor. ¶ Primo ppt meritū. Vñ Bre/go. Fides nō habet meritū vbi hūana rō præ bet experimentū. ¶ Scdo ppter pctores. si enim eū in maiestate sua videret oms q essent in ma lo statu perimeret. ¶ Tertio ppter nraz fragilita tem. Nemo enī posset eū videre in sua clarita te: erq videm. q nequim. inspicere solē. Et h patet i filijs isrl q nō potuerūt inspicere moy sen nisi p velamina. ¶ Quarto ppter nauseam q nausea esset hoi si videret crudā carnem. z iudei insultarēt dicētes. xpiani comedūt eor deū rē. ¶ Nota multa hodie fiunt i die cene ab eccīa. ¶ Primū hodie publice pnitentes re conciliant. In capite enī ieiunij cādele accēse publice pnitentibz dant. Liliciuz ab epo eis tradit z sic ab eccīa ejciunt. Per qđ significa tur q cū adā pccasset posit. est flāme gladi añ ostiū paradisi q significat p cādelas accē sas: z tunica pellicea indut. est. p qđ significa tur cilitiū. z exclusus ea paradiso: sic ille q ab ec clesie ianuis excludit. Hac ro die reconciliant multiplici de causa. ¶ Primo q hac nocte xps petrū publice peccantē sibi reconciliauit: q pu blice pniam fecit cum publice z amare fleuit. ¶ Scda cā. q hodie fuit xps capt. z ligat: vt sz sua captiuatōe captiui solueret. Jō publi ce pnitētes debēt solui. q xps p eis hac nocte voluit capi z ligari. sic ille q est i carcere dimit titur qñ sufficies obses dat. Jō xps ait Joh. xviij. Si me q̄ritis: sinite hos abire. ¶ Tertia cā. q xps hodie p pctoribz pniam facere ice/pit. j. Pe. ij. Petā nrā ipe ptulit sup lignum in corpe suo. Isa. liij. Vulnerat. est ppter ini quitates nostras: attritus est ppt scelera nra ¶ Scdm. q hodie institutū est sacrm sacror sz corporis xpi. Jō quenīter hodie pficitur chrisma: qđ est materia multor sacramētor vt vnctiōis: pfirmatiōis: z ordis sacerdotal. ¶ Tertiū. q vn. tm celebrat hodie. qđ fuit in collegijs z quētib. ad significādum pmo q xpm imitemur: q sol. celebrauit qñ corp. z sanguinē psecrauit: z oēs discipulos cōicauit ¶ Scdo ad invenīendū q istud est sacrm vni tatis p qđ fideles vniunt. j. Cor. x. Un. pa/nis z vnū corp. mlti sum.: omes q de vno pa ne z de vno calice pticipam. ¶ Tertio ad innuē dum q oēs debēt obedire vni. i. vicario xpo summo pontifici. Ben. xxvij. Seruiant tibi ppli. i. laici inferiores. adorēt te trib. i. supio res. Esto dñs fratr tuor. i. carnaliū z aliorū ¶ Quartū. hodie altaria denudant: ad signi ficandū q xps fuit multiplici veste denudat. ¶ Primo materiali. ps. xxj. Diuiserūt sibi vesti/ mēta mea: z sup vestē meā miserūt sortē. Se cūdo corpali. i. corpe qđ fecit mr. q aīam de/ nudauerat a corpe. Tertio spūali. i. apl'oruz. Isa. xlix. Dis omib. velut vestimēto vestier. Mat. xxvj. Discipuli oēs relicto eo fugerūt. ¶ Quintū. q altaria hodie abluunt aq z vi/ no. z fundit in modū crucis. ad designāduz q xps eccliam suā lauit p aquam z sanguinem Apoc. j. Lauit nos in sanguine suo a peccatis nris. Et lumia q̄nq; i modū crucis i altari? bu. runt. ad designādū q̄nq; vulnera q arderet ho die debēt in nra memoria. Bern. Sic p omia te mihi reddit amabilē bone Jhu calix quem bibisti. Heb. xij. Recogitate eū q tale sustinu it p pctoribz a dulsus semetipm z tradictōem vt nō fatigemī animis vris deficietes ¶ Se/ xtum. trib. diebz mortis xpi plāgit. et merito. ¶ Primo q sol mortē xpi trib. horis plāxit ob scurat. ¶ Scdo q trib. diebz z noctib. mortu us erat xps. ¶ Tertio q xps i tali passione ter potuisset mori. ¶ Primo i flagellatōe. q aliis hō i tali flagellatōe expirass. ¶ Scdo i crucifi xione. ¶ Tertio i lanceatōe. iam enī mortuū ire ruz occiderūt. Idcirco quolibet die tres lamē tationes cantant de libro Trenor. ¶ Septi/ mum. summus pontifex hodie large dat elee mosynas. q xps hodie nob extitit valde libe ralis. Bern. Dedit nobis carnem in cibum, z sanguinē in potū. aquā in lauacrū. sudorez sanguinis in medicinā.

¶ In die parasceues.
Sermo. xcij.

Diens iesus q
postea sciēs q iā omnia consummata sunt vt consumma retur scriptura: dicit Sitio. Illi au/tem spongiā plenā aceto isopo circūponētes: obtulerūt ori eius. Cū igit accepisset Jhs ace tum: dixit. Cōsummatū est. z inclinato capi te tradidit spm. Joh. xix. ¶ Christus i vita sua iudeis multa salutifera documenta dederat z exhibuerat multa sanctitatis exempla. cōtule rat multa beneficia z miracula. Qz hodie mi seri iudei p documento dederūt xpo dura ver/ ra. p beneficijs dederunt sibi durissima crucis tormenta: Nō restabat aūt nisi vna pena. i. vt ipm felle z aceto potarēt. sicut in auctoritate ppositā dicit. In qua quidē auctoritate po/ nunt ex pte xpi. ¶ Primo ponit eius feruēs cha ritas: cum dixit Sitio. ¶ Secūdo consumma

veritas: cum subdit Cōsummatū est. ¶ Tertio magna pietas: cū dr. Et inclinato capite tradidit spūm. Quarto ex parte iudeox magna crudelitas. in hoc q sibi ad bibendū porrexerunt acetū. ¶ Circa p̄mū notandū q in hō q xps dicit: sitio. eius feruens charitas denotat. Nō enī sitiebat aquā: sz salutē nostrā. nō sitiebat vinū: sz pfectū nrm. Nō sitiebat aliquē liquorem sz nostrox amorem. Bern. Sitio ait xps non doleo. O dñe qd sitis. Fidem vram salutē vestrā: gaudiū vestrox. plo aiax vestrax & corpis mei cruciat? me tenet. et si nō mei: saltem vestri miseremini. Ista enī charitas tam ītēsa oēs alios amoxes supat et excellit. s. amorem naturalē. matrimonialē. socialē. et aialez. Amox naturalis est q est inter p̄rem et mr̄em. filiū et filiā. Et istū amorem excellit amox xpi. nulla enī mr̄ filiū tantū dilexit q̄tū xps nos hodie amauit. Isa. xlix. Nunquid obliuiscī potest mr̄ infantē suū vt non miserear filio vteri sui. Et si illa oblita fuerit: ego tī non obliuiscar tui. Ecce in manibus meis descripsi te. muri tui coram oculis meis sp. Nunq enī fuit aliqua mr̄ q filiū suū in tantū diligeret: q nomē suū i manibus pingi vel scribi faceret: vt sic die ac nocte memoriā ei? hꝫret. Xps aūt i manibus suis nos scriptos die ac nocte portat vt semp memoriā nrī habeat. Et illa scḡtura non fuit facta cum calamo vel attramēto vel in pergameno. Sed calami fuerunt acutissimi claui. Attramentū eius sanguis p̄ciosus. scḡtores iudei peruersi. pergamenū caro manuū. ¶ Secundo excellit amox matrimonialē q est inf virum et mulierē. Et hꝫ in duobus. Primo in hoc q si vxor fornicat? vlteri? a viro nō recipit. Sz sponsam nostre sponsum xpm deseruit: et diabolo adultero ꝓsentiūt: xps eas penitentes recipit. Et ideo in cruce man? extensas tenet. ad inuendū q peccatores ad se reuertentes ptinus amplexat. Hiere. iij. vulgo dr. Si dimiserit vir vxorē suā et recedēs ab eo duxerit virā alterum: nunqd reuertet? vltra ad eum. Et infra. Nunqd nō polluta et ptaminata erit mulier illa. tu aūt fornicata es cū amatoribus multis Tñ reuertere ad me: et ego suscipiā te dicit dñs Secundo amox xpi excellit amorē matrimonialem in hō q si esset aliqua vxor que maculas in facie vel in corpe suo hꝫret. et nō posset ab istis maculis emūdari nisi se vir vulnerari faceret in suo sanguine vxor balnearet. Non est aliquis vir q vxorē suā tantū diligeret q ista sustinere vellet. Xie aūt nr̄e q erat xpi: maculis peccatox erat plene. et iō xps in q̄nq ptibus corporis vulnerari se fec̄ et sanguinē suū fudit. in q̄ spōsa sua se balneauit: et ab oīb maculis mūdata fuit. Et hꝫ ē qd dr. Ephe. v. Viri diligite vxores vras sic xps dilexit ecclesiam suā: et tradidit semetipm p ea vt illam sanctificaret mūdās eā lauacro aq in vbo vite. vt exhiberet ipe sibi gl'iosam ecc'iam nō hñtē maculaz aut rugā aut aliq̄d hmōi: sz vt sit sc̄ta et imaculata. ¶ Tertio amox xpi amorem socialē excellit q est inter amicū et amicū. null? hō inueniret q vellet mori p inimico. vix aūt inuenit q vellet mori p amico suo quātūcunq̄ iusto sed p amico bono. i. simplici fideli et innocente. Recepto forsitan aliquis morti se exponeret. Nos nō eramus iusti. nos nō eramus boni sed eramus impij et dei inimici. et tñ p nob xps mori voluit. Et hꝫ est qd dr. Ro. v. Cū adhuc infirmi essem? fm tps: xps p impijs mortu? ē vix enī p iusto aliq̄s moriet. Nā p bono quis audeat mori. Cōmēdat aūt dei? suā charitatē in nobis. qm cū pctores essem? fm tps p nobis mortu? est. Pōt tī dici q xpus habebat vnū amicū. s. deū p̄rem. et vnū inimicū. s. gen? humanū. vt igit xps inter nos pacē faceret: se mediatorē interposuit. j. Thimo. ij. Un? mediator dei et hoim hō xps ih̄s q dedit se i redēptionē p oīb. Sepe aūt ptingit q vn? q̄n se inter duos rixātes interponit ab vtroq̄ vulnerat. Sic xps vulnerat? fuit a patre Isa. liij. Propter scelus populi mei p̄cussi eum. Vulneratus fuit ab hoste. Zach. xiij. His plagatus sum i domo eox q diligebāt me. ¶ Quarto amox xpi excellit animalē amorē qui est inter animā et corpus. Alia enī in tantuz diligit corpus q ab eo separi renuit. et omnē lesionē corpis fugit et vitat. Anima christi in tātum dilexit animas nostras q a corpe suo p̄o nostra salute voluit separi. Joh. x. Animā meā pono p ouibus meis. In tantū dilexit q passus est corpus suum in quinq̄ partibus cū multa leticia lacerari vt sic p̄cium nostre redemptionis abundanter effluere. Unde in ps̄ona sua dicit ꝓpheta. ps. xxix. Concidisti saccum meū et circumdedisti me leticia. ¶ Secundo ponitur consummata veritas cum dr. Consummatū est. Consummata quidem et completa fuerunt oīa que fuerunt scripta ꝺ sua natiuitate. de sua ꝓuersatione. et de sua passione. et de sua ꝓsummatiōe. Hodie q̄z ꝓsummatum fuit corpus suū. ꝓsummat? fuit sanguis suus. Corpus quidē suū sic fuit cōsummatū et insimul consumptū q oīa ossa sua apparebant et numerari poterant. psalm. xxj.

Dinumerauerũt oĩa ossa mea. Nec mĩꝰ si corpus eiꝰ sic fuit ꝓsumptũ. qꝛ fuit tribꝰ disciplinis grossis flagellatũ. Est enĩ q̃dã disciplina q̃ fit cũ ẏga. z ista ẽ fortꝭ. qꝛ carnem frãgit. Est alia q̃ fit cũ spinis z acutis. z ista ẽ fortior qꝛ vsqꝫ ad ossa ista pforatio ptingit. Est alia que fit ferreis instrumẽtis. z ista est fortissima qꝛ aiam̃ a corpe excutit. ¶ Ista triplici disciplina corpus xpi fuit flagellatũ. z ideo totaliter ꝓsummatũ. ¶ Primo enĩ xps fuit flagellatus virgis siue funibꝰ nodosis. qñ scꝫ pylatꝰ ipm ad columnam fecit ligari z flagellari. Et ista flagellatio totum corpꝰ vulnerauit. ¶ Secũdo fuit disciplinatꝰ cũ spinis. qñ scꝫ spinis acutissimis fuit coronatus. Et illa flagellatõ ꝑm Berñ. os capitis pforauit. z vsqꝫ ad cerebrũ puenit. ¶ Scõm Chry. Mille pũctis caput eius ĩpleuit. Et si dicaꝫ q̃ non videtur q̃ spine os capitis tã duꝛ potuerunt pforare Dicendũ q̃ hoc nõ fuit factũ ꝑm naturã. sed ꝑm voluntatẽ diuinã. nec ẽ ꝓtrariũ ei qõd dicitur. Os nõ cõminuetꝭ ex eo. Joh. xix. z Exo. xij. qꝛ os capitis eiꝰ nõ fuit cõminutũ sed pforatum. ¶ Tertio fuit disciplinatꝰ cũ instrumẽtis ferreis. i. cum clauis acutis. Et talis disciplina aiam̃ a corpoꝛe excussit. Mat. xxvij. Jhs clamans voce magna ꝓe nimio dolore clauoꝛ emisit spm̃. ¶ Scõo cõsummatꝰ fuit eius sanguis. quia totus a corpoꝛe euacuatꝰ Oĩa enĩ opera sua fecit deus in numeroꝛ: põdere z mensura. vt habet Sap̃. xj. excepto opere redemptõnis nostre. ibi enĩ non fuauit numerum. vt scꝫ vnaꝫ vel duas guttas sanguinis sui daret. cum tamen vna sola sufficeret. Non seruauit pondus. vt. s. vnã libram vel vnam vnciã effunderet. Non fuauit mensuram. vt scꝫ vnũ calicem mensuraret. sꝫ totum effudit z totũ dedit. ps. cxxix. Copiosa apud eum redemptio. Berñ. Prorsus copiosa. qꝛ non gutta sanguinis: sed vnda fluminis per q̃nq; corpis ptes emanauit. ¶ Tertio ondit magna compassio z magna pietas i eo q̃ dꝛ. Inclinato capite tradidit spm̃. Magna enĩ pietas. qꝛ iudei spm̃ xpi ab eius corpe violẽt cum multis supplicijs expulerũt. ps. xxxvij. Vim faciebant q̃ querebãt aiam̃ meã. Exh aũt q̃ dꝛ. Et inclinato capite tradidit spũm. quidã voluerũt dicere aiam̃ ꝓncipalẽ partẽ sedẽ hr̃e in corpe. sup hoc q̃ inter sapientes q̃t tuoꝛ fuerunt opiniones. Quidã enĩ dixerũt aiam̃ esse in capite. Et hoc ꝓpter illã autoritatem qua dicitur Geñ. ij. Inspirauit i faciẽ eius spiraculũ vite. Ista enĩ inspiratio nihil aliud fuit q̃ aie infusio. Alij dixerunt ipsam esse in corde. z hoc ꝓpter illã autoritatẽ q̃ dꝛ. Mat. xv. De corde exeũt cogitatiões male. Cũ igit cogitatiões exeãt ab aia. si cogitationes in corde. z aia est in corde. Hiero. in epla ad fabiolã. qꝛ vite ꝓncipiũ plato posuit i cere bꝛo. christus monstrat in corde. Alij dixerũt ipam esse in sanguine. Et hoc ꝓpter illud q̃ dꝛ Leui. xvij. Aia oĩs carnis in sanguine est. Alij dixerũt ipam esse in toto corpe z in qlibet pte totã. Et hoc ꝓpter illud. ij. Regum. j. Adhuc tota aia est in meipoꝛe: non dixit in capite meo vel in corde meo vel in sanguine meo sed in meipso. hoc est in corpe meo. ¶ Judei igitur volẽtes xpi aiam̃ cruciare: videntes salrem istas q̃ttuoꝛ opiniones ipo fere scuisse. ¶ Primo enĩ ipam aiam̃ cruciauerũt i capite qm̃ fuit spinis coronatus Ansel. Coronatꝰ incedit. sed ipa sua corona cruciatus fuit. Quia mille pũcti pciosissimã verticẽ eiꝰ vulnerauerunt. ¶ Scõo ipam cruciauerũt in corde. qñ. s. fuit iuxta coꝛ in latere vulneratus: vt si forte ibi aia remansisset cruciatum secum portaret Ut cũ triplex sit amoꝛ. s. sermonis: coꝛdis: et opis. xps ostenderat nobis amoꝛem ꝑmonis in sapientie ꝓdicatione. Amoꝛẽ opis i miraculoꝛ exhibitõne. non restat nisi vt ostendat nobis amoꝛẽ coꝛdis quẽ ondit in latere aperto. Berñ. Clauꝰ penetrãs clauis referans factus est mihi. Quid enĩ videã ꝓ foramina clamat clauus. clamat vulnus q̃ ꝑcꝰ sit in xpo mundũ reconciliãs sibi. ¶ Tertio cruciauerunt eiꝰ aiam̃ i sanguie. qñ scꝫ cũ clauis acutis eius venas aperuerũt. z totum sanguinem cũ doloribus extraxerunt. ita q̃ coꝛpꝰ eiꝰ i cruce remãsit aridũ sicligñũ. ps. Aruit tanq̃ testa virtus mea. Jdẽ. Ossa mea sicut cremium aruerunt. Et assimilat xps coꝛpꝰ suum teste z cremio. Nam in testa que ꝑus fuit virida: postmodum ab igne fit arida. sic cremiuꝫ est lardi adustũ a q̃ pinguedo oĩs recessit. coꝛpꝰ igit xpi in cruce fuit testa. qꝛ ab omnibꝰ hũoꝛibꝰ suis fuit exiccatũ. z fuit sicut cremiuꝫ. qꝛ toto sanguine fuit euacuatũ. ¶ Quarto afflixerunt eius aiam̃ i toto corpe. qꝛ a planta pedis vsqꝫ ad verticẽ nõ fuit in eo sanitas. Crucias. s. fuit i toto corpe. s. in pte supma. media z infima. Nã in pte supma fuit spinis vulneratus. In medio fuit ad colũnã ligatus. In infima fuit in ꝓdibus pforatus. vbi magnũ dolorẽ sensit. qꝛ locus erat uenuosus. Et quia vnus sup aliũ posit⁹. z qꝛ grossis clauis pforatus. Et qꝛ innitebaꝫ clauatis ꝓdibꝰ totum

corp⁹ ¶Quarto ponit ex pte iudeoꝝ magna puersitas. qꝝ os xpi aceto potauerūt. ¶Due ei magne rusticitates hodie ore xpi facte fuerūt ¶Una ē qñ acetū rederūt sibi bibere. ¶Hoc a qñ iudas ore suo turpissimo os xpi sanctissimuꝝ osculari psumpsit. Istas duas rusticitates ad huc mlti faciūt ori xpi. Quidā eni adhuc sibi dant acetū. i. opa acerba. ps. ix. Exacerbauerunt dñm pctoꝝ. Cū eni debēt dare ori xpi vinuꝝ suaue. i. opa bona ⁊ deo placita. dāt sibi acetū id est. opa acerba Isa. v. Expectauit vt faceꝝ vuas ⁊ fecit labruscas. ¶Hoc sunt q̄dā q̄ ad huc ceū iuda os xpi osculāt. ¶Quattuoꝝ ei pso/ne osculate fuerūt xpm. nā ipm osculata fuit mr ei⁹. ⁊ h̄ qñ eū ifantē i suis brachijs baiula uit. huc eni ipm oscylabat. ⁊ h̄ in signū amoꝝ Osculat⁹ etiā eū fuit simeō qñ. s. i vlnas suas eu accepit. ⁊ illd osculū fuit i signū reuerētie ⁊ deuotois sic qñ q̄s man⁹ vl pedes epi osculāt Osculata eū fuit maria magdalena i signuꝝ reconciliatois. sic qñ inimici ad pacē veniūt se mutuo osculāt. Osculat⁹ eū fuit iudas. ⁊ hoc in signū pditois. sic ⁊ Joab osculat⁹ ē Amasan. vt ⁊ps. xj. Re. xx. Quicūq; igit hodie xpm osculat: videat quō osculet. Ille ei q̄ nullū hz rancorē ⁊ odiū i corde. sz ad ceū ⁊ pximū sūcez amorē: osculat cū maria. ille q̄ ad xpi passionē multa reuerētia ⁊ deuotōe ⁊ lacrimaꝝ effusione afficit: osculat cū simeone. Ille q̄ pus dñi inimic⁹ erat sz i ista q̄dragesima ē sibi reconciliat⁹ cū maria magdalena. Ille q̄ hodie quasi rū osculat. ⁊ i pascate i mēsa altar cum xpo epulat. ⁊ p⁹ pasca ad pctā reūtit: osculat cū iuda pditore. ¶Nag eni pditio est hodie xpo osculū dare. ⁊ i pascate i mēsa xpi comede re. ⁊ postea de mo sui cordis xpm expellere et inimicū capitalē ibi. i. demonē i cor suū intro/ducere. Talibꝰ pōt xps dicere qđ ōr i ps. lxxij. Tu vo hō vnanimis dux me⁹ ⁊ not⁹ me⁹ q̄ simul mecū dulces capiebas cibos. i. como dei ambulauim⁹ cū consensu. veniat mors sup illos descēdant in infernū viuētes ⁊c.

In vigilia pasce
Sermo. xciij.

¶Venit maria magdalene⁊ altera maria videre sepulcrū. ¶Math. vl. Videmus vbi hō amittit re chara valde tristat ⁊ sollicite q̄rit illam. Spūaliter. Sic maria magdalena dilexit xpm. Lu. vij. Cui dilexit multū. Et hūc amisit p mortis amaritudinē. Jō sollicita de ei⁹ amissione dolēter ibat videre sepulcrum ⁊ eū q̄rere a q̄ plura cepat bnficia. s. septē demonū expulsionē. frīs resuscitatoꝝ. multoꝝ criminū dimissionē. vt illū quē dilexit i vita posset amare ⁊ i morte. vt pbaret ei⁹ dilectio fore ꝑfecta iuxta illud Grego. Probatio dilectois exhibitio est opis. Et ideo opus pietatis exhibere voluit corpi xpi ipm vngēdo. Jdeo dr Venit maria magdalene⁊ altera maria videre sepulcrum. ¶Pro quo sciendū. circa sepulcrū xpi tria sunt videnda. ¶Primo quale fuit. secundo qualiter fuit sepultus. tertio qualiter nos cū eo debemus sepeliri. ¶Circa ꝑmū notandū q̄ sepulcr ꝑmo fuit nouū. sic dr Matthei. xxvij. Et h̄ triplici de cā. ¶Primo ne crederetur q̄ nō ipe sz alī⁹ surrexisset. Ista rōem tangit Amb. in li. de ẏginibꝰ dicēs. Bñ monumtū nouū dixit Matthe⁹: ne ex monumento veteri ali⁹ surrexisse crederet. ¶Secōo ppter reuerentiā corpis xpi. Ista rōz assignat Aug. dicēs. Sicut in vtero marie nemo aī eū ⁊ nemo p⁹ eum ꝓcept⁹ est. ita in hoc monumēto nullus sepult⁹ est aī eū. null⁹ post eū. ¶Tertio ad designandū q̄ q̄ vult corp⁹ xpi sumere debet habere nouitatē in corde. Corp⁹ q̄dē nr̄m ꝑmo est nouū vt in inuēcrute. mō putridū vt i morte. spūs aūt noster debet ꝑ varari. i. in melꝰ renouari. Sūt tñ quidā q̄z spūs est vetus per peccati malicia. Jō monet nos ap̄ls dicēs. j. Chor. v. Expurgate vet⁹ fermentū vt sitis nouā cōsparsio. Alij sunt quoꝝ spūs ē putridus p longā ꝓsuetudinē. Johel. j. Cōputruerunt vt iumēta in stercore suo Alij sunt q̄z spirit⁹ semp est pur⁹ atq; nou⁹ interius p puritatez. Aplus. ij. Chor. iiij. Licet his q̄ foris est nr̄ hō corrūpat. tñ is q̄ int⁹ est renouat de die i diem. talis q̄ hz istā nouitatē: dign⁹ est recipere corp⁹ xpi. j. Cho. v. Epulemur in azimis sinceritatis ⁊ veritatis. ¶Secōo sepulcrum xpi nō fuit suū ꝓꝑiū sz alienū. ⁊ hoc tribꝰ de causis. ¶Primo ad ondendū q̄ nō debebat decinerari ⁊ detineri a morte. Istā rōem ponit Ambro. dicēs in lib. de ẏginibꝰ. Bñ ẏm ĩram alienum fuit monumentū xpi. habēt tumulos q̄ sub lege sunt mortis. victor aūt mortis tumulū suū non habuit. Non eni ille sepulcrum mortis deridebat q̄ de morte triūphabat. Jdez in libro sermonum. Ut quid illi sepulcrum q̄ triduo tempis spacio: non tanq; in sepulcro mortuus. sed quasi in lecto valde dormiens requieuit. ¶Secundo ad ostendendū q̄ nō ꝑ sua sed p aliena salute moriebat. Amb. Jō in aliena sepultura dñs potius q; in ꝓpria

sepelíri voluit: q; p alína moziebaꝫ salute. vt
q̄d illi ꝓpria sepultura q̄ i se mozte nō habu/
it ꝓpriā. ¶ Tertio ad oñendū suā pauptatē.
Sic enī in aliena domo voluit nasci: ꝛ ī alie/
na voluit ꝓuersari. sicī alieno monumēto vo
luit sepelíri. Mat. viij. Uulpes foueas habēt
ꝛ volucres celi nidos. filiꝰ aūt hoís nō hꝫ vbi
caput suū reclinet. Ac si dicat In morte mea
nō habui foueā ꝓpriā vt possem sepelíri. nec ī
vita mea habui nidū. i. domū in q̄ possez cō/
mozari. nec ī natiuitate mea habui lectū in q̄
aurē meā possem reclinare. ¶ Tertio monum
tū xpī fuit grādi lapide clausum. Cuꝰ triplex
est rō. quaꝛ ꝑme duesūt lꝛales. tertia ē mysti
ca. ¶ Prima ē ne locꝰ bestijs peruꝰ eēt. ¶ Secōam
rōem tāgit glo. Aduoluit magnū saxum ad
ostiū monumēti. vt nō possit apiri sepulcruꝫ
sine auxilio multoꝝ. ¶ Tertia rō est mystica. p
hēnī insinuaꝫ q̄ illi q̄ coꝛpꝰ xpī suscipe volūt:
debēt esse clausi ne pctm̄ posset ingredi. vt dic̄
Bern̄. s. pudoze. doloze. timoze ꝛ amoze. Mli
enī sunt q̄ ꝓpter pudorē hoīm dimittūt pec
care. ꝛ ꝓpter doloꝛē. Alij sunt q̄ cessant pecca/
re ꝓpter timoꝛē pene eterne ne ipam incurrāt.
Alij ꝓpter amoꝛē glie ne ipam amittāt. Ista
sunt qꝛtuoꝛ saxa incidētia q̄ debēt monumētū
coꝛdis claudere ne aliq̄ pctā possent illuc in/
trare. Dic tn̄ idē Bern̄. q̄ duo ꝑma. s. pudoꝛ
ꝛ doloꝛ nō sunt multū fortia ad resistendum.
qꝛ sepe pudoꝛ solatiū capit de peccantiū multi
tudine. Doloꝛ de aliq̄ hmōi ꝓsolatōez capit.
Ualidissimū aūt ad resistendū pctis ī viris
pfectis est amoꝛ dei. ī impfectis aūt timoꝛ sup
plicij. ¶ Quarto monumētū xpī fuit monu/
mētū iusti. s. ipsiꝰ Joseph. q̄ erat virꝰ bonꝰ ꝛ iu/
stus. vt dicit Lu. xxiij. Uoluit aūt xps sepeli/
ri nō in monumēto impij sz iusti. ad oñdēdū
q̄ xps nō reqescit nisi ī coꝛde iusti. Amb. sup
Lu. dic̄. q̄ xps in monumēto iusti sepelíri vo/
luit. ad innuēdū q̄ ī aīo iusti filiꝰ hoís caput
suū reclinat. Xps enī nō reqescit in aīo auari:
cū sit spinosus. nec ī aīo luxuriosi cū sit luto/
sus. nec in aīo superbi cū sit ventosus. sz ī aīo iu
sti cū iste sit floridꝰ. iuxta illud Can̄. j. lectulꝰ
nr̄ floridꝰ. ¶ Secōo ad innuēdū q̄ nō debebat p
pctōribꝰ immolari. Natꝰ ei fuit ī medio aialiū
qꝛ hoīes bestiales factuꝰ erat spūales. vixit ī
ter hoīes pctōꝛes vt ipos iustificaret. Mor/
tuꝰ est inꝛ hoīes latrones vt lucrifaceret vnū
sz hodie reqeuit ī monumēto iusti. nō enī am
pliꝰ voluit interesse ꝓsortijs pctōꝝ. qꝛ amplius
p ipsis moꝛituꝰ nō erat. Ro. vj. Xps resur. ex
moꝛ. iā nō mo. ꝛc. ¶ Tertio ad innuēdū q̄ licz in
hac vita sint mixti boni ꝛ mali. pꝰ mozte tn̄ bo
ni ī celo erūt p se ꝛ mali ī inferno p se merabunt
mediocriꝫ boni ꝛ mediocriꝫ mali. s. pueri erūt
in limbo. ¶ Secōo videdū ē q̄liꝫ xps fuit tu/
mulatꝰ. nā ipe fuit sindone inuolutꝰ. vt dicit
Matth̄. xxvij. fuit vngēto ꝓfecto ex mirra ꝛ
aloe vnctꝰ: vt a putredie fuaret. vt hꝫ Jo. xix.
fuit lintheis cū aromatibꝫ ligatꝰ. vt hꝫ ibidē
Per ista aūt signꝫ illa q̄ dꝫ hre ille q̄ coꝛpꝰ do
mini vult recipe. Coꝛpꝰ enī xpī dicimꝰ eē tāq̄
cādoꝛē eternū. Sap. vij. Cādoꝛ ei ē lucꝫ eterne
ꝛc. tāq̄ panē āgelicū. ps. lxxviij. Panē āglozꝫ
manducauit homo. Tāq̄ carbonē diuinū. Joh. vltimo.
Diuinū carbonē assumamꝰ vt ignis ei⁹ q̄ est i
nobꝫ sctī deside; assumēdes eā q̄ ex carbone ig
nitōz inflāmat nr̄a pctā ꝛ coꝛda nr̄a illumiet
Est etiā tāq̄ celeste electuariū qđ ꝓfec celestiꝫ
vngētaꝰ. De q̄ dꝫ Eccl̄. xxxviij. vngētariꝰ fa
ciet pigmēta suauitatiꝫ ꝛ vnctiōes ꝓficiet sani
tatiꝫ. Inq̄tū igit coꝛpꝰ xpī est cādoꝛ ī hꝫ reqrit
magnā mētiꝫ puritatē. ꝛ hꝫ significaꝫ p sindonē
mūdā. vt dicit ibidē glo. Sindone mūda xpꝫ
inuoluit q̄ pura mēte eū suscipit. Inq̄tū ē pa
nis angelicꝰ dꝫ recipi cū deuota oꝛōe. Et hꝫ si/
gnificaꝫ p aromata. Apoc. viij. Ascēdit fumꝰ
aromatū incēsoꝝ de oꝛoibꝫ sctoꝝ de manu an/
geli coꝛā deo. Inq̄tū est carbo diuinꝰ dꝫ recipi
cū mēte ab oī hūoꝛe vicioꝝ desiccata. Sic enī
ignis nō inflāmat ligna hūida sz tm̄ desicca/
ta. sic ignis diuinꝰ nō inflāmat coꝛda nisi q̄n
ta. Et hꝫ si
inuenit ea ab hūoꝛibꝫ vicioꝝ desiccata. Inq̄tū ē
gnaꝫ p aloes q̄ hꝫ ꝓprietē desiccatiuā. Inq̄tū ē
celeste electuariū reqrit coꝛda a cibis noxijs. i.
pctis euacuata. Et signaꝫ p mirrā q̄ ē amara
ꝛ significat ꝓtritōz q̄ oia pctā expellit ꝛ euacu
at. ¶ Tertio videdū est qliꝫ debeam⁹ euz xpo
spūaliꝫ sepelíri. Dicit ei ap̄ls Ro. vj. Cōsepul
ti enī sumꝰ cū illo p baptismū in morte. Se/
pulcꝝ aūt illō ī q̄ debem⁹ sepelíri ē ipa religio ī
q̄ ipe religiosus spūaliꝫ mūdo dꝫ mori ꝛ sepe/
líri. ¶ Assilari aūt dꝫ mortuo sepulto qtū ad
plura. ¶ Dzio qtū ad cēsum rez. Sicut enim
mortuꝰ ꝛ sepultꝰ nihil hꝫ ꝓpriū. sic religiosus
nihil dꝫ retinere. sz ꝑia in cōi diuidere. Quili
bet laicꝰ pōt dicere illō Job. j. Nudꝰ egressus
sum de vtero mris mee ꝛc. Religiosus pl⁹ de/
bet dicere. qꝛ debet esse nudꝰ in ingressu: vt ni/
hil sibi retineat. ꝛ nudus in ꝓgressu vt nihil
possideat. Nudus in egressu vt in morte ni/
hil relinquat. ¶ Secōo dꝫ assimilari mortuo qꝫ
tum ad sensum carnis ꝛ motū. Sic enī mor/
tuus ꝓuaꝫ sensu ꝛ motu. sic ꝛ religiosus debet
esse mortuus quantū ad delectatōes quead

sensum carnis ptinēt. Et sic mortuꝰ nō mouetur motu ppꝛio ꝫ alieno. sic verꝰ religiosus nō debet duci motu ppꝛie voluntatis: ꝫ ad imperium sui rectoꝛis. Et sic mortuꝰ se mouēti nō cōtradicit. sic ⁊ religiosus plato se regēti nō debet ꝓtradicere: ꝫ in oībꝫ obedire. vt dicat illud Isa. l. Dñs aperuit mihi aurē: ego aūt nō contradico: ⁊ retroꝛsum nō abij. Tertio debꝫ assimilari ꝗtū ad domicilium. qꝛ sic mortuꝰ claditur in sepulcro. sic religiosus in claustro. ⁊ sicut mortuꝰ de monumēto nisi ad iussionē dei non exit. s. in die iudicij qñ dicetur. Surgite mortui venite ad iudiciū. sic etiā religiosi nō debēt exire de claustro sine iussione plati. Et sic mortuꝰ nō murmurat qñ trāsfertur de monumēto in monumentū. sic etiā religiosus nō debet murmurare qñ trāsfertur de monasterio ad monasteriū. ¶ Quarto debꝫ maxime assimilari morti xpi. iuxta illud Roma. vj. Si cōplantati similes facti sumꝰ similitudini mortꝭ xpi simul ⁊ resurrectiōis erimus. In morte igitur xpi anima fuit a coꝛpe separata. tñ aīa ⁊ caro diuinitati fuerūt vnite. sic in vero religioso anima debet esse separata a carne. s. ne ei ꝓsentiat in aliquo amoꝛe carnali. Aīa tñ tua ⁊ caro debēt vniri. aīa p amoꝛē. caro p incoꝛruptionē. vt possis dicere cuꝫ pphēta. Coꝛ meū et caro mea exultauerūt in deū viuū ⁊c.

Opus perutile sermonū quadragesimalium Thesaurus nouus nuncupatum Argentine impressum. Anno dñi. M. cccclxxxvij Finit feliciter.

colorchecker DIGITAL SG
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
calibrite
X-rite ColorCheckerSG S/N:151021-1259 Data 15.10.21 Item No.:MX-7181
mm
0
1
2
3
4
5
6